Nr. 1 (293)
Anul X
7 Ianuarie 1961

În manej cu Boni și Sache

(Pag. 14-15)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

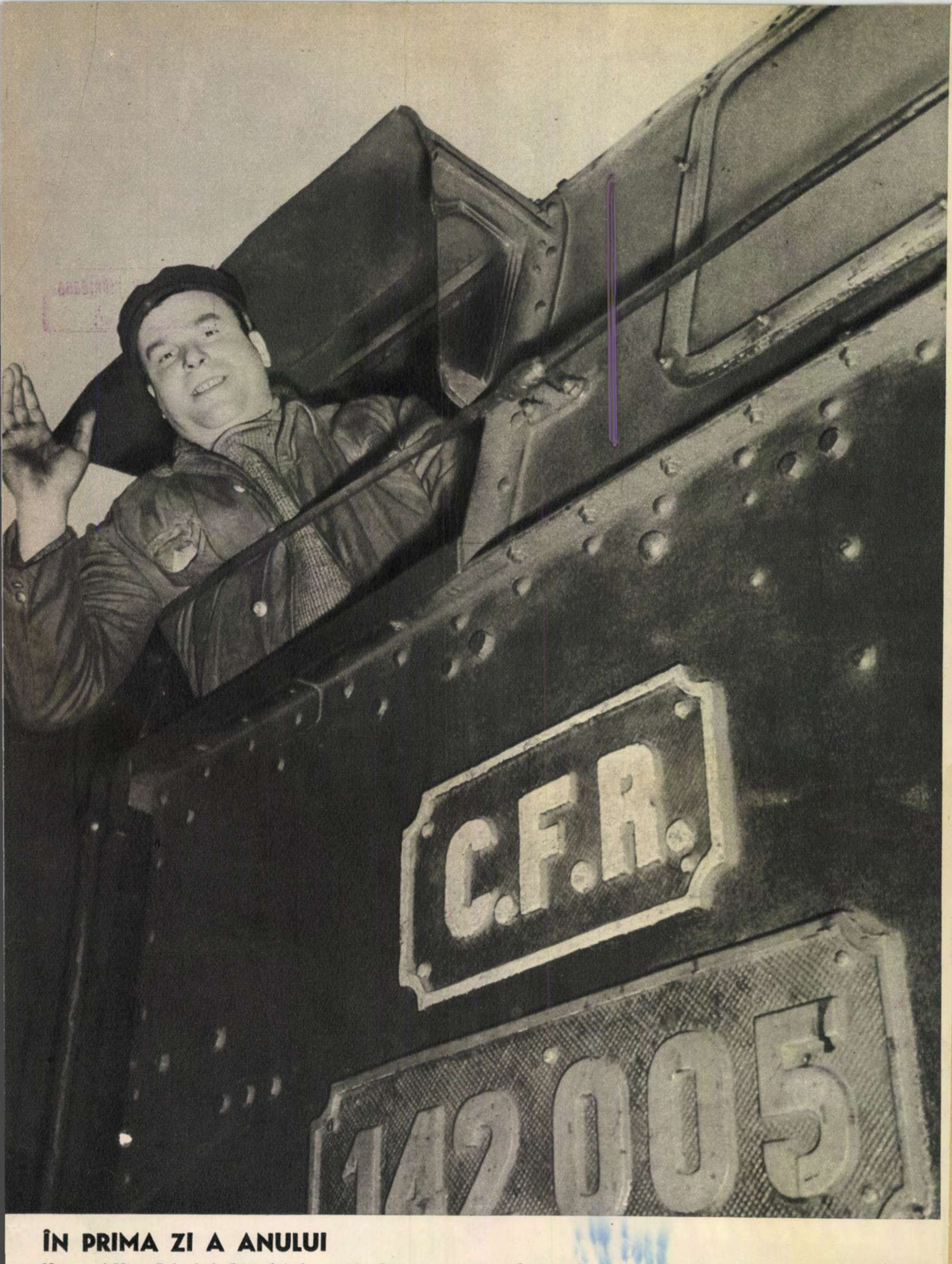

ÎN PRIMA ZI A ANULUI

Mecanicul Mirea Bălu de la Depoul de locomotive Craiova, a sosit in Gara de Nord din Capitală in prima sa cursă pe 1961. În cinstea evenimentului: 800 kg combustibil economisit la cei 211 km parcurşi.

Fotografie AGERPRES

„Tronsoanele fac o scurtă călătorie prin hală“... am fi vrut să spunem și n-am fi greșit! Căci aceste baloturi de tablă, grele de 7 tone, nu sînt decît viitoarele țevi.

ARTERELE DE OȚEL

> **„Ca urmare a efortului susținut în dezvoltarea continuă a forțelor de producție și a creșterii acumulărilor, volumul de investiții în economia națională crește în 1960 față de 1959 cu aproape 33 la sută. Fondurile fixe ce vor fi puse în funcțiune vor fi de 22 de miliarde lei, față de 15,5 miliarde lei cît au fost în anul 1959.**
>
> **În acest an intră în producție 17 întreprinderi noi, 17 secții noi și vor fi dezvoltate și reutilate 82 de uzine și fabrici. Printre obiectivele noi sînt: o baterie de cocs, o secție de dolomită și un cuptor Martin de 400 tone la Combinatul Siderurgic Hunedoara, o fabrică de țevi sudate la București...“**
>
> **(Din Expunerea făcută de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la Plenara C.C. al P.M.R. din 31 octombrie – 1 noiembie 1960).**

Orașele moderne se construiesc din oțel, ciment, cărămidă, sticlă, mase plastice etc. și sînt alimentate prin țevi. Nevăzute păienjenișuri de artere de oțel se întind pe sub străzile pe care călcăm sau urcă spre înălțimile ultimelor etaje prin zidurile clădirilor. Nici nu bănuim uriașa foame a orașelor după aceste artere de oțel. A te lipsi de ele sau a nu le avea ar însemna să te întorci cu o sută de ani în urmă, în epoca sacalei și a străzilor cu băltoace fetide. Ar însemna să lași pradă febrei tifoide, așezări cu densitate mare de populație. Ar însemna ca viața în blocuri să devină insuportabilă. De aceea orașele cer în fiecare zi țevi, kilometri de țevi. Pentru aburul care pleacă de la centrala de termoficare spre apartamentele din blocurile noi, pentru gazul metan care vine de la sute de kilometri depărtare să încălzească odaia copilului sau dormitorul părinților, pentru apa care țîșnește din robinetul de la bucătărie sau din dușul băii.

Pe tablourile sinoptice ale economiei, parcă în mod simbolic, producția de țevi urmează imediat producției de oțel. Locul acesta, care li s-a hărăzit țevilor după părintele tuturor motoarelor și instalațiilor, arată importanța pe care o au atît pentru industrie cît și pentru îmbunătățirea condițiilor de viață...

Foamea aceasta de țevi a vieții moderne trebuie potolită fără încetare. Laminoarele lucrează zi și noapte, purtînd pe valțuri tronsoanele incandescente. De cîteva zeci de ani țaglele încălzite în cuptoare trec de la perforare pînă la calibrare prin aceleași operații. Cum s-ar spune, metoda a devenit clasică. Și cînd toată lumea părea împăcată, tehnica modernă prezintă o nouă și prodigioasă metodă de-a fabrica țevi: prin sudură în spirală! Uriașele instalații, ce necesită sute de metri pătrați de suprafață industrială, dispar lăsînd locul unei mașini de sudat automat. Timpul de fabricație a unui tronson se reduce la 16-20 de minute. În locul țaglelor incandescente care ies din cuptoare, o bandă de oțel, pe care mașina de format o răsucește ca pe o coală de hîrtie, se transformă într-un cilindru. Și pe suprafața acestui cilindru flăcările sudurii desăvîrșesc îmbinarea. Atît... Artera de oțel e gata!

Acest lucru l-am văzut cu ochii noștri la una din cele mai noi întreprinderi din țară: Fabrica de țevi sudate „București“. Și vi-l relatăm și dv.

I. CORIBAN

Fotografii de A. MIHAILOPOL

235 213 P

①

① Un balot a fost transformat în tronson. Acum vine rîndul altuia. Capetele lor trebuie îmbinate înainte de a intra în mașină, pentru ca ele să constituie o panglică metalică neîntreruptă. Înnădirea benzilor se face deocamdată manual, dar întreg colectivul se străduiește să realizeze și la această operație sudura automată.

② Tabla a fost introdusă în mașina de format, care o va răsuci ca pe o coală de hîrtie, transformînd-o într-un cilindru. În 16-20 de minute un tronson de 12 metri va fi gata!

③ Unghiul de înclinare al tablei, tensiunea, intensitatea, viteza etc. toate sînt reglate automat de la pupitrul de comandă, de unde procesul de fabricație este dirijat de șeful de echipă Plătică Ion.

④ Și după ce spiralele au fost îmbinate cu ajutorul sudurii, tronsonul născut suportă o încercare decisivă: proba la presiune. Apa introdusă exercită o presiune de 40 pînă la 80 de atmosfere. Țevile fabricate trebuie să fie numai de bună calitate!...

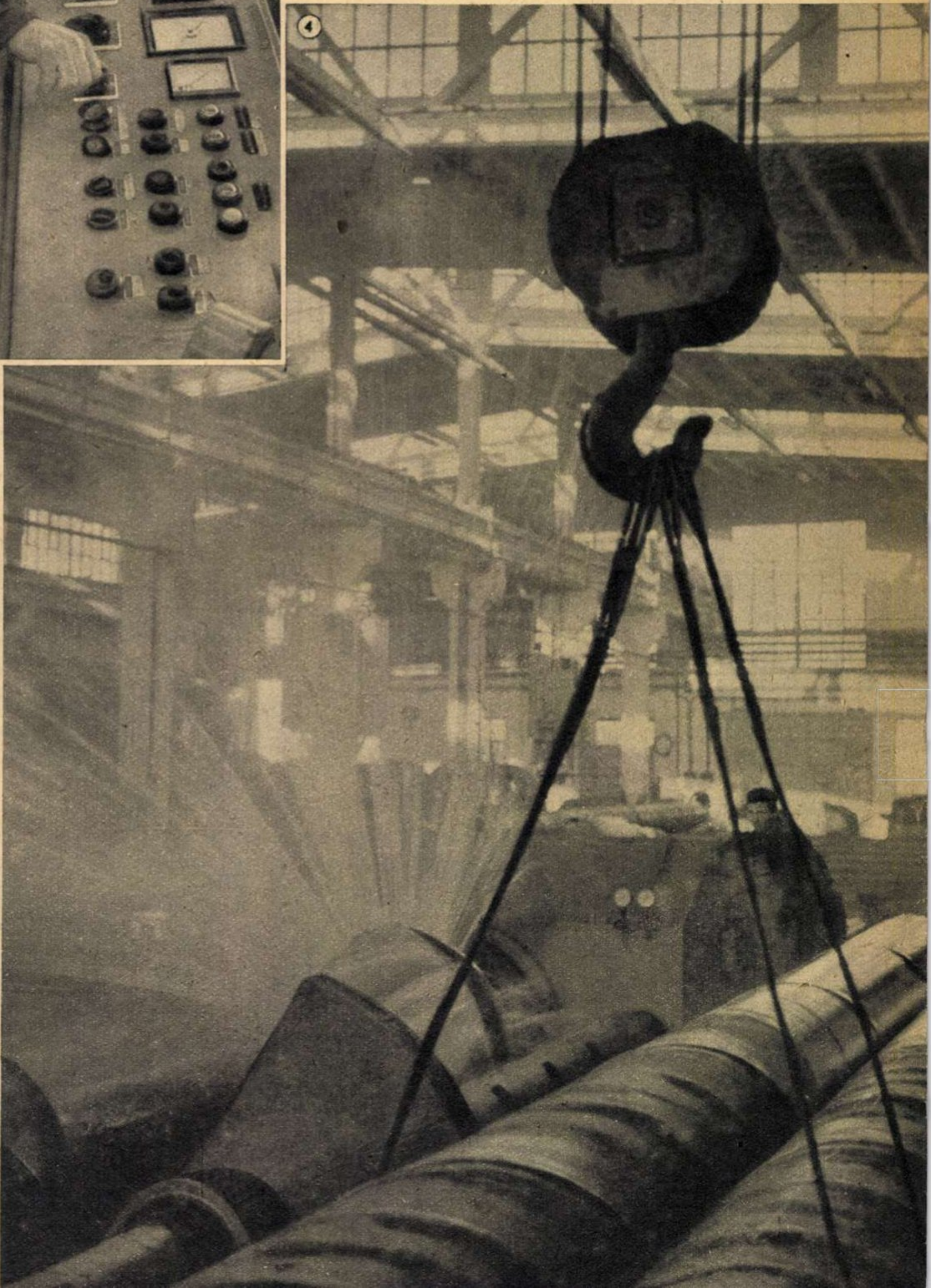

AM FOST ÎN CUBA (II)

CEI CE-AU ÎNFRÎNT „MALA

de Dumitru **POPESCU**

Peste tot plutește un miros dulce, bun, de pîine caldă. Se coc în soare pădurile de „cania“ – trestie de zahăr — marea bogăție a Cubei. Frunzele lungi unduiesc ca o mare verde. Ici-colo, grupuri de „campesinos“ se afundă printre tulpine, străfulgerînd în aer paloșele lor late. Trestia tăiată mustește, umplînd aerul de arome. Sombrerourile largi dispar înghițite de valurile verzi. În jurul rafinăriilor de zahăr se ridică adevărați munți de pulbere galbenă-cafenie. Parfumul dulce al reziduurilor de zahăr plutește pînă departe.

Din pămîntul roșu și gras, țăranii scot „papa“ — cartoful dulce ca mierea al Americii de Sud.

Pe coamele dealurilor se profilează, ca niște vestigii vegetale ale erelor trecute, uriașii arbori-ciupercă — „alcarobo“. De departe par niște imense umbrele deschise pentru a feri pămîntul de soarele arzător. Pădurile de portocali și de cocotieri se întind pînă în marginea șoselelor.

În munți, sierele închid văi ample acoperite cu vegetație de pampas. Pe versanturi se întind păduri de „palma“. Frunzele și coaja acestui palmier sălbatic erau singurul material de construcție al țăranilor munteni. În munți, în locurile unde schelele construcțiilor noi nu au fost încă ridicate, se pot vedea și acum sate din frunze de palmier, care trebuie reclădite din trei în trei luni.

Orașele de provincie au o înfățișare ciudată. Străzile par improvizate din carton și mucava pentru decorul unui film. Fațadele clădirilor joase, subțiri ca de placaj, sînt vopsite cochet în culori pastel și sînt pline de ornamentații ușoare. Casele au formă de vagon și, uneori, prin ușa din stradă, vezi pînă în fundul ultimei încăperi. Femeile se piaptănă nepăsătoare, îndelung, în fața oglinzilor, cu gesturi studiate, anume pentru trecătorul necunoscut.

În cîmpie satul e împrăștiat. Casele sînt rare. Fermierul — țăranul care avea un petic de pămînt — trăia izolat, ducîndu-și viața lui săracă între pereții văruiți ai căsuței de lemn. Numai duminica, înveșmîntată în hainele de sărbătoare și îngrămădită într-o haraba, familia fermierului pleca să-și viziteze vecinii. Într-o astfel de

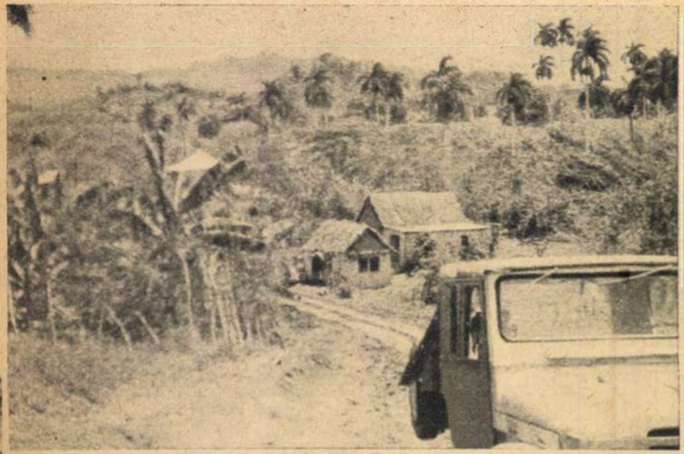

Sierra Maestra — leagănul revoluției cubane.

Gata pentru apărarea patriei.

SUERTE“

duminică, rochiile albe și largi ale fetelor, sombrerourile negre ale bărbaților, care încercau să înviorează festiv coloritul cîmpiei, mi-au evocat viața celor din sud, descrisă în cărțile scriitorilor americani de la sfîrșitul secolului trecut.

Cooperativa schimbă însă rînduielile și obiceiurile vechi. Muncind laolaltă, oamenii trăiesc laolaltă. Institutul național pentru reforma agrară construiește sate noi, cu case de zid, cu canalizare, cu dependințe. Aici, oamenii sînt aproape unii de alții.

În Cuba a început să se construiască cu viteză și în proporții uimitoare. În orașe, în sate, la cîmpie, în munți, în capitală, locul scîndurii îl iau cărămida și betonul, locul clădirii greoaie de tip spaniol — bungalowul tropical, locul colibei — apartamentul. Capitala își creează sateliți. Havana de est — un complex arhitectonic nou, în care sînt prevăzute și blocuri de 10, 20 și 30 de etaje — inaugurează pentru prima oară în Cuba un cartier de muncitori și funcționari — fără ruine, mizerie și promiscuitate.

Iată — schițat în modul cel mai sumar — decorul cubanez.

Perla Antilelor!

Natura a înzestrat această țară cu generozitate. Cu fructe, cu soare, cu un cer albastru pur în care se reflectă profunzimea oceanului, cu pămînturi bogate, încărcate de sevă dulce și de minerale.

Nici cu locuitorii insulei acesteia bogat roditoare nu a fost zgîrcită natura. Cu ei fusese vitregă doar soarta — „mala suerte“, „soarta rea“, cum botezau oamenii din popor, cu un accent fatalist, nedreptatea socială. „Mala suerte“ era robia colonială, dinastia americană a fructelor — „monstrul verde“, cum i se spune lui „United Fruit Company“! „Mala suerte“ era Batista și toți moșierii și coloneii vechiului regim, erau, odinioară, ofițerii cruzi ai Spaniei.

Dar mala suerte — soarta rea — a fost răpusă!

Oamenii își scot acum la iveală darurile cu care i-a înzestrat natura. O inimă eroică care bate puternic pentru țara aceasta minunată și pentru soarta nouă. O sete nestinsă, dogoritoare, de viață, un optimism strălucitor, o nesecată putere de muncă, o rezistență de fier în fața greutăților și neînfricare în fața primejdiei. Și o mare pasiune pentru muzică, pentru armonie, pentru cîntecele de dragoste și de luptă.

Așa i-am cunoscut pe cubanezi!

I-am ascultat vorbind la mitinguri și întruniri. Vocea lor răsună patetic. E o voce dramatică și plină de înflăcărare. În cuvintele lor răsună cu intensitate nedomolită durerea pierderii celor 20.000 de eroi asasinați de regimul tiranic al lui Batista. Multe cuvinte au încă gust amar. Oamenii simt încă nevoia să vorbească de suferințele trecutului. Amintirile mai răscolesc inimile pline de cicatrice.

Am fost invitat într-o noapte la universitatea din Havana, la o ceremonie. În curtea universității, sub cerul înalt, tropical, luminat de stele albe, mari, ca niște făclii, ascultau în tăcere cîteva mii de studenți. Pe o tribună străjuită de garda de onoare în uniforma tradițională — cămăși roșii, berete, jambiere și centuri albe — se afla un grup de femei înveșmîntate în negru. La tribună urcau studenți și studente care în liniștea adîncă se adresau cu vocea tremurătoare cînd femeilor îndoliate, cînd tinerilor din bănci. În noaptea aceea studenții își comemorau eroii răpuși de tiranie. În fața lor se aflau, zguduite de durere, înduioșate de căldura inimilor lor tinere — mamele și surorile martirilor.

Simțeam în aer greutatea fiecărui cuvînt rostit. Cu ochi scăpărători, băieții și fetele acestea de douăzeci de ani, se legau, în memoria celor căzuți, în fața mamelor și surorilor acestora, să apere libertatea ca pe lumina ochilor.

I-am auzit pe cubanezi scandînd lozincile lor pline de o uriașă forță agitatorică: „patria o muerte“! „venceremos“! „defender e hacer avansar la revolucion!“ I-am auzit intonînd răscolitoarele lor cîntece de luptă în care cuvintele „sangre“, „libertad“ și „revolucion“ răsună cu o măreție care te înfioară. I-am auzit apoi cîntînd cu duioșie despre femeia iubită, despre nopțile lor de basm, cîntînd cu patimă Cuba — cuibul marilor lor visuri și speranțe.

Nicăieri, în nici o țară, nu am văzut oameni care să accepte cu

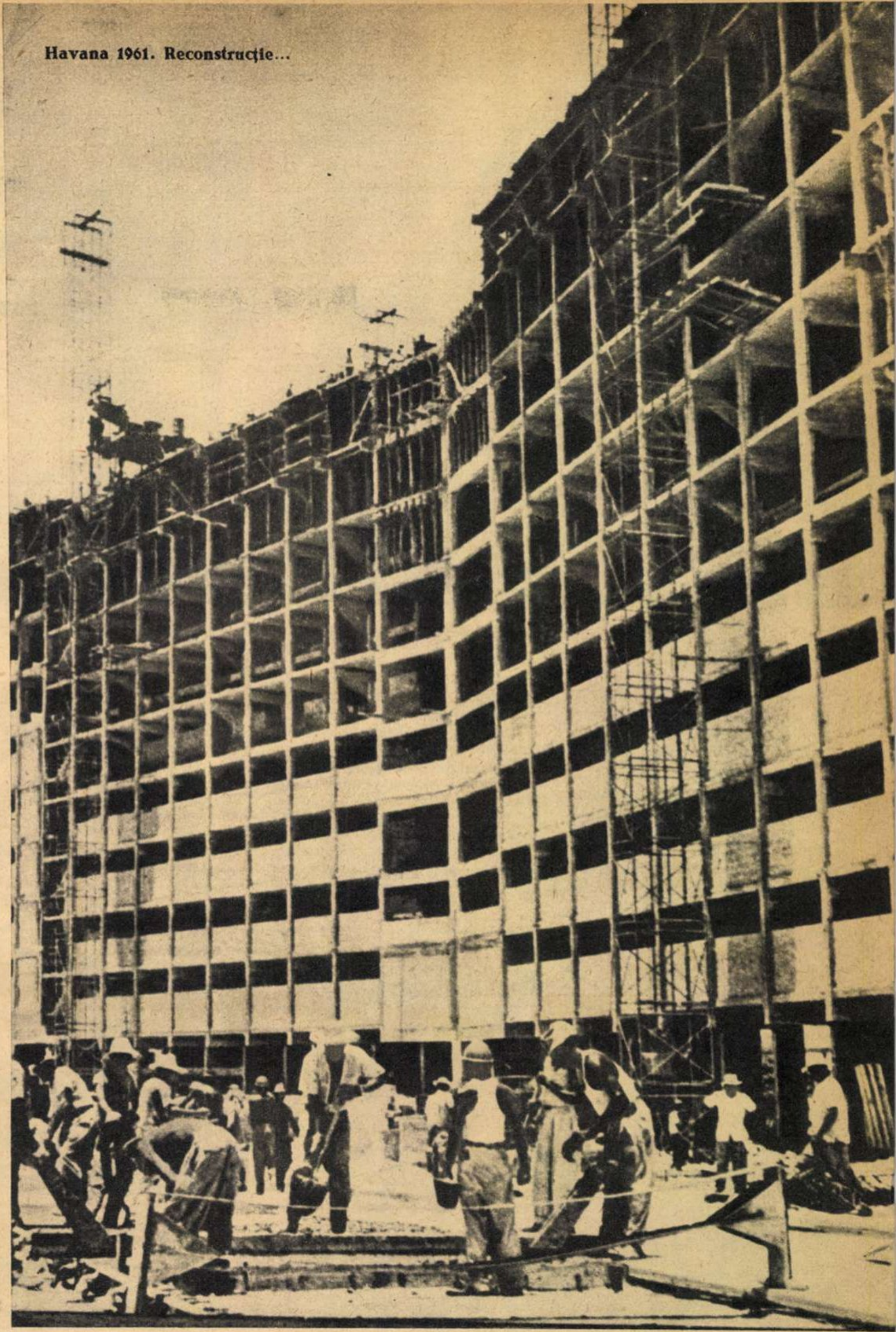
Havana 1961. Reconstrucție...

O întrunire a țăranilor într-una din cooperativele agricole recent constituite.

atîta simplitate, plăcere şi docilitate aş putea spune, să cînte. Un cubanez cîntă oriunde şi oricum. E de ajuns să-l îndemni şi nu se mai opreşte. Cîntă cu aceeaşi ardoare şi cel a cărui voce a fost nedreptățită de natură. Am străbătut prin Cuba mii de kilometri cu maşina, cu autobuzul, pe jos. Toate drumurile acestea mi-au rămas legate în memorie de cîntece, de sute de cîntece repetate la nesfîrşit de tinerii care m-au întovărăşit.

I-am văzut pe cubanezi pregătindu-se să apere revoluția. Am fost în cazărmile celor din „Ejercito Rebeldes“ — viteaza armată revoluționară a Cubei, care s-a acoperit de glorie în lupta împotriva tiraniei. Am fost pe cîmpurile de antrenament ale miliției populare. Dar mi-a rămas în minte o întîmplare simplă, în care am văzut extraordinara forță a unei cauze mari, puterea cu care un ideal patriotic înalt transformă caracterele, creşte pe oameni de la cea mai fragedă vîrstă.

Într-un sat din provincia Las Villas, pe la ora prînzului, pe o căldură copleşitoare, ieşeam de la o popotă militară unde luasem masa. În piața satului, într-un nor de praf, un detaşament din miliția populară făcea instrucție. Un instructor suna într-un signal şi striga din răsputeri comenzile militare. Cînd m-am apropiat, am descoperit că milițienii nu erau alții decît nişte copii. Erau copii de şcoală, copii cubanezi, albi şi negri. Cu chipurile şiroind de sudoare, preocupate, exprimînd un adînc sentiment de răspundere, băieții aceştia păreau nişte luptători vechi şi experimentați.

Piața se umpluse de oameni care comentau cu veselie spectacolul. Ca de obicei, am oferit celor de față insigne şi, ca de obicei, cubanezii ne-au asaltat. Obținerea unor insigne din țările noastre socialiste, procură cubanezilor o bucurie sinceră, care ne-a impresionat adînc. Am văzut vechi insurgenți căliți în lupte, comandanți cu decorații valoroase pe piept, regretînd din suflet că pe bluza lor n-au putut prinde mica stemă colorată a unei țări libere, aflate la mii de kilometri depărtare.

Deodată, peste capetele oamenilor strînşi în jurul nostru am surprins privirile micuților milițieni. Ochii le ardeau de dorință şi curiozitate. Se uitau cu jind la cei care se îndepărtau prinzîndu-şi insignele pe piept. Priveau cu desperare cum această — poate unică — ocazie de a căpăta o asemenea insignă era pierdută. Dar nici unul dintre ei nu se gîndea să părăsească rîndurile. Nici unul nu s-a clintit de la locul său. Nimeni nu a întins măcar mîna.

Aceştia erau copii cubanezi care s-au înrolat de bună voie în rîndurile celor ce s-au hotărît să apere țara sau să moară.

Aceştia sînt fiii Cubei luptătoare!

Aceasta e prima generație a Cubei libere!

---

①

CU „BEREZINA“
PRINTRE PRIETENII CUBANEZI

Timp de 90 de zile nava romînească „Berezina“ şi-a purtat echipajul şi încărcătura în primul său voiaj peste Atlantic, după cel de-al doilea război mondial.

Pentru a împărtăşi cititorilor „Flacării“ impresiile cu care s-au întors din această călătorie matelotii romîni, corespondentul nostru Aurel Constantinescu, redactor al ziarului „Portul Constanța“, a stat de vorbă cu N. Lascu, telegrafist-şef pe nava „Berezina“. Redăm cele povestite de marinarul romîn şi cîteva din fotografiile realizate de el.

La intrarea în portul Santiago de Cuba ne-a întîmpinat şalupa căpităniei, care aducea şi pilotul. Îndreptîndu-ne spre dana de acostare, am avut prilejul să admirăm bogata vegetație, specifică zonei tropicale, ce împodobeşte țărmurile Cubei. Cum era şi firesc, după acostare, prima noastră dorință a fost de a cunoaşte oraşul şi mai ales pe oamenii săi. Necunoaşterea limbii nu ne-a putut împiedica să ne înțelegem cu gazdele care s-au manifestat, de la prima întîlnire, prietenoase şi ospitaliere. Pe oriunde am trecut, pe bulevardele oraşului, prin magazine sau parcuri, am fost înconjurați cu căldură de localnici. Ei erau avizi de a căpăta cît mai multe cunoştințe despre țara noastră. Cît timp Cuba a fost subordonată imperialismului american, propaganda mincinoasă nu numai că ascundea adevărul, dar şi lansa tot soiul de calomnii la adresa Romîniei populare. Discuțiile însuflețite pe care le-am purtat cu prietenii cubanezi — în parcuri, pe bordul vasului nostru şi în general ori de cîte ori ne întîlneam — erau lecții sui-generis de istorie şi geografie economică a țării noastre.

În tot timpul cît ne-am aflat la

Santiago de Cuba, am avut nenumărate prilejuri de a cunoaște dragostea și atașamentul cubanezilor față de patria lor, față de guvernul lui Fidel Castro. Entuziasmul cu care mulțimea adunată în fața unui mare ecran de televizor, montat într-unul din parcurile orașului, asculta discursul lui Fidel Castro transmis de la a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., constituie doar un amănunt, dar deosebit de semnificativ.

Pretutindeni am văzut cum se înalță o Cubă nouă, patosul revoluționar al celor care, construind, sînt totodată gata să-și apere cu arma în mînă cuceririle. Am asistat la instalarea cîtorva firme pe frontispiciile unor întreprinderi naționalizate; nu erau simple aranjări de firme, ci adevărate acte politice, însoțite de manifestații populare.

Nenumărate fapte ne-au dovedit sentimentele de prietenie pe care le nutresc cubanezii față de noi, reprezentanți ai poporului romîn. Iată doar două exemple. Primul: din cauza ploilor, se întîrziase descărcarea mărfurilor. Sindicatul local al muncitorilor portuari ne-a trimis în ajutor cîteva echipe, care au lucrat suplimentar și astfel nava noastră a putut raporta îndeplinirea în termen a planului de descărcare a mărfurilor pe care le-am adus. Al doilea: în cursul unei vizite pe care ne-au făcut-o pe vas un grup de localnici, le-am oferit un disc cu melodia romînească „Ciocîrlia“. După numai cîteva ore, în chiar după-amiaza aceleiași zile, am auzit, cu emoție, melodia transmisă prin difuzoarele stației de amplificare din oraș.

Am părăsit Santiago de Cuba cu frumoase amintiri și cu tolba plină de fotografii din care prezentăm cîteva și cititorilor „Flacării“.

① Telegrafistul-șef N. Lascu, împreună cu cîțiva mici prieteni cubanezi, într-unul din parcurile orașului.

② Vedere din cartierul nou al orașului Santiago de Cuba.

③ În urmă cu 350 de ani, Spania cucerea Cuba. Castelul Moro, situat la intrarea în portul Santiago de Cuba, a rămas doar ca o mărturie a secolelor de împilare prin care a trecut poporul cuban pînă la scuturarea jugului asupririi imperialiste.

④ Chiroiu Dumitru, șef electrician, Catina Elena, oficiant sanitar și Pleșoianu Octavian, ofițer I, de pe nava „Berezina“, acostată la unul din cheiurile portului Santiago de Cuba, au pornit într-o plimbare prin oraș.

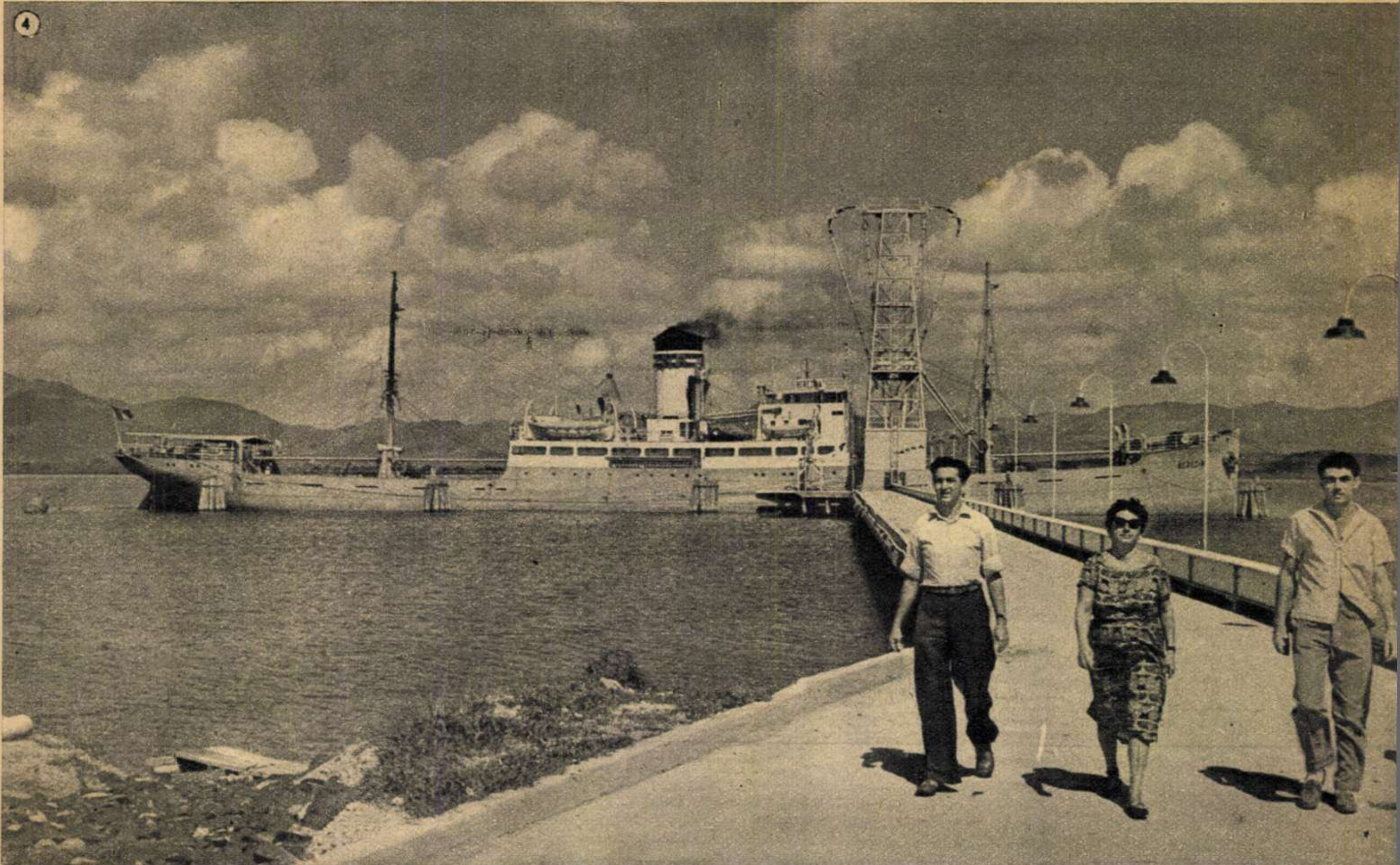

PREMIERE

PREMIERE

Cu tot dramatismul acestei scene din „Oameni care tac", vă asigurăm că veţi regăsi în spectacol acelaşi umor suculent, neîntrecut, al lui Gr. Vasiliu-Birlic.

UN SPECTACOL DEMN DE PRIMA SCENĂ A ŢĂRII

„Oameni care tac" de Al. Voitin, prezentat de Teatrul Naţional „I.L. Caragiale", este un spectacol remarcabil în toate componentele-i scenice: regie, joc actoricesc, cadru plastic, piesa fiind axată pe o problematică morală şi politică de înaltă ţinută. „Oamenii care tac" în beciurile siguranţei fasciste, în acea cumplită noapte din 1943, sînt nu numai comuniştii Axinte şi Rada ci şi, sub influenţa determinantă a acestora, cîntăreaţa de bar Flora, negustorul ambulant Zigu ori studentul „ce nu face politică", Mihai. Autorul se dovedeşte un excelent portretist, dar şi un bun constructor dramatic, acţiunea piesei desfăşurîndu-se strîns, închegat, perfect logic în cele mai puţin de 24 ore ale sale. Eroii textului au trecut la viaţă scenică — o viaţă plină de adevăr şi forţă emoţională — prin jocul magistral al lui Birlic (Zigu) şi al interpretării valoroase a actorilor Irina Răchiţeanu, Carmen Stănescu, Aurel Munteanu, Emil Botta, Nicu Dumitriu, Eva Pătrăşcanu, Emil Liptac, Matei Gheorghiu (ignorarea oricăruia din cei nouă intrepreţi ai piesei ar fi o nedreptate). Nu ne-au surprins ci ne-au convins încă o dată calităţile regizorale de adîncime, fineţe şi fantezie ale actorului Mihai Berechet.

Interesant rezolvat — şi ajutînd sporirii dinamismului piesei — decorul suprapus al lui Mihai Tofan. „Oameni care tac" este un spectacol demn de prima scenă a ţării. Aşteptăm cît mai multe de aceeaşi ţinută ideologică şi artistică.

...ŞI UN ALT SPECTACOL DISCUTABIL

O piesă ale cărei trei secole de existenţă nu au trecut fără a lăsa urmele îmbătrînirii şi în care interesul contemporanului nostru poate viza doar protestul cutezător al ţăranului Crespo împotriva nobilului trufaş şi fără scrupule ce i-a siluit fata. Aleasă pentru debutul regizoral pe prima noastră scenă a tînărului Dinu Cernescu — cunoscut din foarte bunele sale spectacole craiovene — piesa „Judecătorul din Zalameea" nu îl serveşte, dar nici regizorul nu a făcut totul pentru a o servi. Spectacolul e gîndit mai mult exterior, plastic: jocuri interesante de lumini şi umbre, culori de roşu intens, de albastru, mişcări scenice vizînd compoziţii picturale, pe care spectatorul le priveşte cu plăcere; dar cînd e vorba să audă ce se rosteşte pe scenă, el e de-a dreptul şocat de violenţa tonurilor, de neinspirata rostire a versurilor (şi mai... neinspirat traduse de Aurel Vasilescu), de dicţia imposibilă a unor actori de felul lui Liviu Crăciun. Regizorul nu s-a hotărît ce stil anume să aleagă spectacolului său, în aşa fel încît, debutînd pe tonul unei comedii bufe (reţinem compoziţia inteligentă a lui Mihai Fotino), ajunge la momente de intensă dramă (scena din pădure anunţă în Simona Bondoc resurse de bună tragediană). Cea mai izbutită realizare a spectacolului rămîne tipul lui Crespo, creat cu multă căldură şi pondere de Matei Alexandru. Decorul lui Traian Niţescu e stilizat pînă la anihilarea funcţiei sale scenice. Aşteptăm următorul spectacol al lui Dinu Cernescu, pentru a-i reîntîlni posibilităţile artistice afirmate.

Doi dintre eroii „Judecătorului din Zalameea": Rebolledo (Victor Moldovan) şi La Chispa (Coca Andronescu).

DRAMATURGUL ENGLEZ PRIESTLEY ÎMPOTRIVA FĂŢĂRNICIEI BURGHEZE

Teatrul Armatei realizează, de o bună bucată de vreme, un succes de prestigiu şi de casă cu piesa dramaturgului englez J. Priestley, „Scandaloasa legătură dintre domnul Kettle şi doamna Moon". Meritul aparţine în primul rînd regiei (George Rafael), care a potenţat în întregime sensurile social-critice ale piesei, în aşa fel încît „scandaloasa legătură" dintre eroii citaţi în titlu se arată în faţa spectatorilor mai puţin sub aparenţele sale erotice sau extravagante, şi mai mult sub cel al autenticului dezgust şi protest împotriva făţărniciei, micimii şi conformismului „high-life"-ului dintr-un orăşel englezesc. Cuplul actoricesc Migri Avram-Nicolau şi Val Săndulescu urmăreşte cu fineţe psihologică meandrele sufleteşti ale celor două personaje, realizînd momente de foarte bună calitate (ca acesta surprins în fotografie, cînd contrastul dintre ţinuta rigidă, demnă, a doamnei Moon şi jocul copilăresc la care se pretează împreună cu domnul Kettle, dă naştere unui comic irezistibil).

Adevărat erou al spectacolului, cadrul plastic creat de Dan Nemţeanu îşi depăşeşte funcţia lui decorativă, implinind una dramatică, critică (nereuşind însă să suplinească palida realizare scenică a unor personaje, de felul comisarului Street, în interpretarea lui Aurel Rogalski).

S. F.

OPINII DE SPECTATOR

Comedia lui Sofronov „Un milion pentru un surîs" nu e o satiră usturătoare, ci mai curînd o glumă fină, la vizionarea căreia cei ce se află cu musca pe căciulă trebuie să lase ochii în jos, dar să se și amuze în fața propriei imagini. Așa apare ea și în spectacolul băcăuan, mai precis în jocul actorilor (pentru că regia are încă destule deficiențe; dar despre asta vom vorbi mai departe). Remarci în primul rînd creația Miei Macri în Olga Kartașova și a Verei Olănescu în bătrîna Podușkina.

Am putea spune chiar că ele predau pe nesimțite o excelentă lecție despre felul în care trebuie jucată o comedie. Tactul, ponderea și trăirea fiecărui moment în scenă, chiar cînd autorul nu atribuie nici o replică eroinei respective, favorizează evidențierea umorului, creînd în același timp imaginea unor oameni autentici și nu a unor manechine caricaturale. Același lucru poate fi remarcat și în jocul lui Iacob Laurian (Ghennadi).

Dar dacă regia (I.G. Rusu) s-a străduit și a reușit să evite „tendința moralizatoare" fără a escamota morala, nu s-ar putea spune că în aceeași măsură a izbutit să se ferească de dulcegărie. Textul cuprinde, într-adevăr, suficiente versuri indicate a fi cîntate. Regizorul spectacolului băcăuan le-a extins însă pe tot parcursul acțiunii, ritmul susținut al spectacolului fiind întrerupt din douăzeci în douăzeci de minute cu un astfel de „moment muzical". La fel de suferindă se dovedește concepția regizorală și atunci cînd are de rezolvat scenele farsei-lecție pe care Babkin și Olga Kartașova o joacă soțului infidel, scene lucrate pe linia unei caricaturi grotești.

Printre lucrurile bune ale spectacolului, remarcăm decorul inspirat al lui Ștefan Georgescu, harnicul scenograf al Teatrului de Stat din Bacău.

Radu RUPEA

Mia Macri și Mihai Stoenescu în spectacolul băcăuan cu piesa „Un milion pentru un surîs".

O MARE PIESĂ ANTIFASCISTĂ LA TG. MUREȘ

Artistul poporului Kovács György a obținut recent un răsunător succes în dubla sa calitate de director de scenă și interpret al rolului titular din piesa „Profesorul Mamlock", montată la Teatrul Secuiesc de Stat din Tg. Mureș. Reprezentată mai întîi la Varșovia, apoi în 1934 la Zürich (în timp ce autorul se afla în emigrație la Paris), piesa a produs atunci o mare panică printre fasciștii din Germania care, mobilizîndu-și mercenarii din Elveția, au încercat să împiedice reprezentarea piesei. Cei peste 700 de huligani ce au înconjurat atunci teatrul au fost izgoniți însă de tinerii comuniști și socialiști din Zürich. De atunci, piesa a făcut ocolul lumii, de la Leningrad pînă la Tokio și New York, istorisind tragedia profesorului Mamlock, director și medic șef al unei clinici chirurgicale; sau, mai bine zis, tragedia celor „douăsprezece milioane Mamlock", ca să folosim cuvintele autorului care, printr-o mare forță generalizatoare, a pus pe tapet în lucrarea sa oscilațiile micului burghez german al anilor 1932-1933, ce și-a dat mai întîi votul lui Hindenburg, pentru ca apoi, infectat pe plan filozofic, narcotizat de lozinci demagogice, să-și ofere încrederea lui Hitler. Profesorul Mamlock, care începe prin a-și renega propriul fiu atunci cînd află că acesta este comunist, ajunge — în urma unor mari zguduiri sufletești — să vadă prăbușindu-se treptat-treptat concepția sa de viață, pentru ca în cel din urmă ceas al său să-și dea seama că adevărul este de partea celor ce au ales calea urmată de fiul său.

Spectacolul teatrului din Tg. Mureș subliniază sensurile adînci ale piesei lui Wolf, aducînd totodată cîteva tipuri foarte bine conturate. Alături de marea creație a lui Kovács György, subliniem bunele realizări actoricești ale lui Lohinszky Loránd, Erdős Irma, Tóth Tamás, Tannai Bella, Lavotta Károly, ca și debutul promițător al studentei Illyés Kinga.

IZSAK Ștefan

„Scandaloasa legătură" a și început să se înfiripe între doamna Moon (Migry Avram-Nicolau) și domnul Kettle (Val Săndulescu).

Cîțiva dintre eroii piesei „Profesorul Mamlock". În rolul profesorului, Kovács György (al doilea din stînga).

1

REVELION 1961

2

3

4

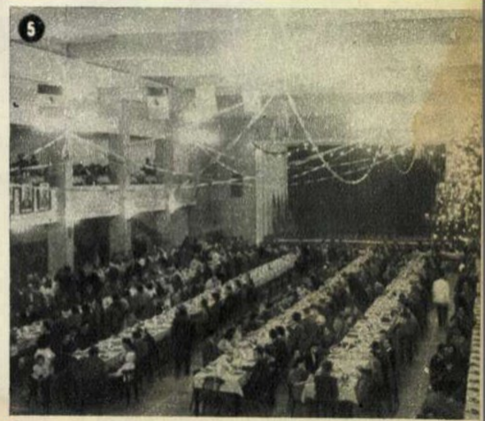
5

❶ Un muşchetar (poate d'Artagnan ?) s-a întîlnit cu soarele, cu luna şi cu o frumoasă necunoscută, ascunsă într-un om turn. Dar o asemenea întîlnire a putut avea loc numai la carnavalul de la Palatul Republicii.

❷ Defilarea măştilor a încetat şi pe aproape un hectar de marmură a început dansul.

❸ Întîlnire sub un glob japonez. Poate pentru cinci minute, poate pentru multe alte revelioane...

❹ La uzinele „23 August", în sala în care Anul nou vine deseori în noiembrie pentru fruntaşi, se dansează în noaptea Anului nou calendaristic.

❺ În sala de teatru a clubului „Griviţa Roşie", cu puţin înainte de a ciocni în cinstea lui 1961.

---

①

DE ANUL NOU ÎN FLOREASCA

E ajun de an nou. Forfotă mare. Lume multă pe străzi, cu pachete, damigene, cratiţe cu sarmale în plase. Tramvaiele, autobuzele şi taxiurile pline cu oameni veseli, traversează oraşul luminat sărbătoreşte.

Am fost invitat să sărbătoresc revelionul în noul cartier de locuinţe din Floreasca. Am ajutat o mătuşică să se suie în autobuzul 35. Ducea grijulie o tavă mare cu o piftie de toată frumuseţea ornamentată cu felii de castraveţi şi gogoşari. Şi dînsa mergea tot la Floreasca să sărbătorească sosirea lui 1961 împreună cu copiii şi nepoţeii.

Puteai să-ţi dai seama că 1960 a fost un an bogat numai privind în jurul tău la oamenii pe care îi întîlneai în drum. S-ar fi putut serba un revelion îmbelşugat chiar şi în autobuz. Şi nu ar fi lipsit nici muzica, pentru că pe lîngă pachete, pacheţele, sticle şi damigene se transportau provizii şi de... patefoane, radiouri, picupuri şi magnetofoane.

Veselia şi belşugul, iată semnele distinctive ale noului an.

Cum am petrecut? Vă spun prin cîteva din instantaneele pe care le-am făcut în casele pe unde am colindat. La mulţi ani!

E. IAROVICI

②

③

④

⑤

⑥

① Nepoata tov. Vasile Hristea, fochist de locomotivă, ţine să împodobească cît mai frumos platourile cu salată.

② Prietenii proaspătului inginer Vasile Laszlo, fost pînă de curînd muncitor zidar, nu vin cu mîna goală în noaptea de revelion.

③ Bunica şi nepoata se sfătuiesc asupra momentului cînd trebuie scoasă plăcinta din cuptor. Instantaneul a fost făcut în casa tovarăşului Vasile Cristescu, lucrător cotonist la fabrica de ciorapi „Adesgo".

④ Instantanee ca acesta puteau fi făcute în oricare din noile blocuri din Floreasca.

⑤ Revelion vesel în familia tovarăşului Gh. Prisăcaru.

⑥ La mulţi ani! Multe succese în muncă! Aşa au întîmpinat noul an fochistul Vasile Hristea, familia şi invitaţii săi.

①

În manej

Cu Boni și Sache

Fotoreportaj
de Sanda FAUR-DIMA (text)
și Dan BÎRLĂDEANU (fotografii)

COPERTA NOASTRĂ

Artiștii comici Boni și Sache de la Circul de Stat din București.

Fotografie de E. IAROVICI

...Brusc, răpăitul dramatic al tobei sfîșie tăcerea ce s-a năpustit peste arenă și zburătorul se lansează în înalturi, rostogolindu-se miraculos pe nevăzute punți de aer. Spectatorii privesc încordați spre boltă, neîndrăznind să-și tragă respirația. Cînd palmele zburătorului prind subțirele dar sigurul sprijin al trapezului, un suspin de ușurare umple întreg circul. Și atunci, pentru a destinde frunțiile și a potoli emoția, țîșnește în manej o arătare năstrușnică, pe al cărei chip și veșminte s-au întîlnit culorile cele mai pestrițe, al cărei nas a căpătat protuberanțe hazlii și ale cărei giumbușlucuri stîrnesc și hohotele nepoțelului și ale bunicii. E clovnul. Și fie că îl cheamă Grock, Fratellini, Karandaș sau Caramela, el a adus întotdeauna și pretutindeni zîmbetul pe buze. Au rîs oamenii și atunci cînd clovnii au început să-și arunce căldări cu apă în cap, să frîngă scaunele unul în spinarea celuilalt și să se mitralieze cu ouă. Au rîs, dar hohotul se oprea la jumătate și nemulțumirea îl decolora pînă ce el devenea cu totul stins. „Clovneriile“ au început să placă tot mai puțin, tipul de clovn începea a fi anacronic.

Dar, într-o zi, în circurile sovietice clovnul a apărut în manej fără tichie cu paiete, cu obrazul despovărat de albul și roșul strident al vopselelor, cu haine mai omenești; a apărut și a făcut, ca de obicei, glume. Dar gluma lui ţintea către ceva care te supărase chiar pe tine, cu o zi în urmă, iar „gagul“ nu mai era nici el gratuit, rupt de cotidian. Clovnul a devenit artist comic. Și-a pus o șapcă mare, cadrilată, și-a adăugat un nas cîrn, și-a lăsat pletele mai lunguțe, și iată-l pe Oleg Popov, unul dintre cei mai tineri artiști ai poporului din U.R.S.S. Iată-l și pe Țăndărică al nostru, sau pe Tonino care, în ultima vreme, au adus în clovneria clasică elemente moderne, pigmentînd-o uneori cu nuanțe de satiră.

Din aceeași familie fac parte și Boni și Sache. Îi cunoașteți? E drept, cuplul lor are o vîrstă fragedă — mai puțin de un an — și l-ați putut vedea în doar trei spectacole: „Parada circului“, „Spectacolul prieteniei“ și recentul „Maeștrii arenei“. Și, totuși, le-am reținut cu toți figurile, am apreciat umorul lor mai substanțial, mai de calitate, ca și faptul că s-au străduit să creeze — cu ajutorul regizorilor Mircea Gheorghiu și Cezar Țipa — două tipuri caracteristice (textele lor sînt de altfel scrise de ei înșiși); drept care au devenit eroii reportajului fotografic de față, realizat la ora cînd din arenă a plecat și ultimul spectator, iar Boni și Sache au „jucat“ numai în fața obiectivului fotografic. Adică pentru viitoarea lor întîlnire cu cititorii „Flacării“.

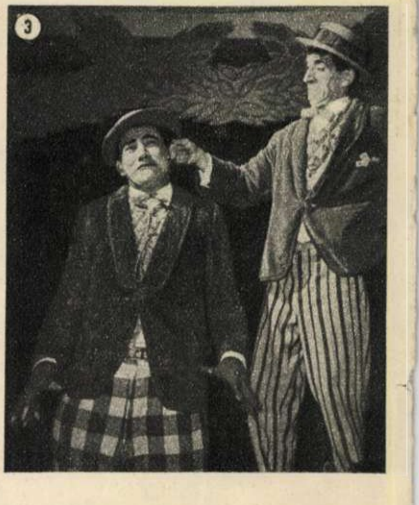
③

① Un scurt intermezzo liric între Boni și bunul său amic Schony: „A îndrăznit cineva să te facă măgar? Ce lipsă de respect... Lasă că-l lămuresc eu! Măgar ai fost la oi; aici ești artist"...

② Sache e solid, fălos, plin de prestanță, atoateștiutor. Ba are — precum se vede — și o frumusețe de monoclu legat cu sfoară. Boni, mărunt, timid și cam naiv, îl urmează ca o umbră. Deși, după cum se pare, în ochii fetelor, Boni are trecere mai mare...

③ Drept care, nu este el îndreptățit să-l muștruluiască pe Sache cum se cuvine, ba să-l și urecheze (chiar de-ar trebui pentru asta să se urce pe un scaun!) atunci cînd se poartă necuviincios cu fetele?!

④ Aviz șoferilor amatori de viteze nereglementare și de... licori vrăjite.

⑤ De astă dată se pare că sînt necesare prezentările. Ne dați voie: Jean-Boni Maré în rolul lui Lagardère, și Sache Bourvil în cel al lui Paspoile. Vi se par cunoscute numele? Se prea poate: doar ați văzut și dumneavoastră filmul „Cocoșatul". Vă asigurăm că parodia creată de Boni și Sache pe aceeași temă a fost de bună calitate.

⑥ Și acum, vă rugăm să păstrați liniște desăvîrșită. Veți putea urmări un dificil număr acrobatic la perș. Pe această subțire și nesfîrșit de lungă prăjină, al cărei capăt se ține în echilibru pe fruntea lui Sache, Boni își va demonstra măiestria acrobatică sus, în bolta circului. Atențiune, începem!

... Și Boni și Sache își execută numărul, cu aceeași cutezanță ca și acrobații ce i-au precedat, dar cu o mică diferență: în loc ca asaltul perșului să se desfășoare pe vertical, în aer, ei îl prezintă la... orizontal, pe catifelatul preș întins pe manej. Cît despre faptul că în fotografia noastră ei vă apar acrobați veritabili — aci nu e decît vina aparatului fotografic, care-i „vede" altfel decît sînt...

Poate doriți și unele date biografice despre artiștii noștri? Boni — Benone Anghelescu, cum scrie în buletinul de identitate — are 32 de ani, o fetiță de 8 — Daniela pe nume — și un apartament într-un bloc nou-nouț, construit chiar lîngă noua clădire a Circului de Stat. Înaintea acestor 5 ani de cînd e în circ, a fost actor de estradă. În ce-l privește pe Sache Aizer, deși e mai mare, de fapt e mai... mic: are 27 ani și vine de la teatrul de operetă unde a cîntat aproape cinci ani. Precum se vede, un actor de estradă s-a întîlnit cu un cîntăreț de operetă pentru a realiza împreună un bun cuplu de comici de circ.

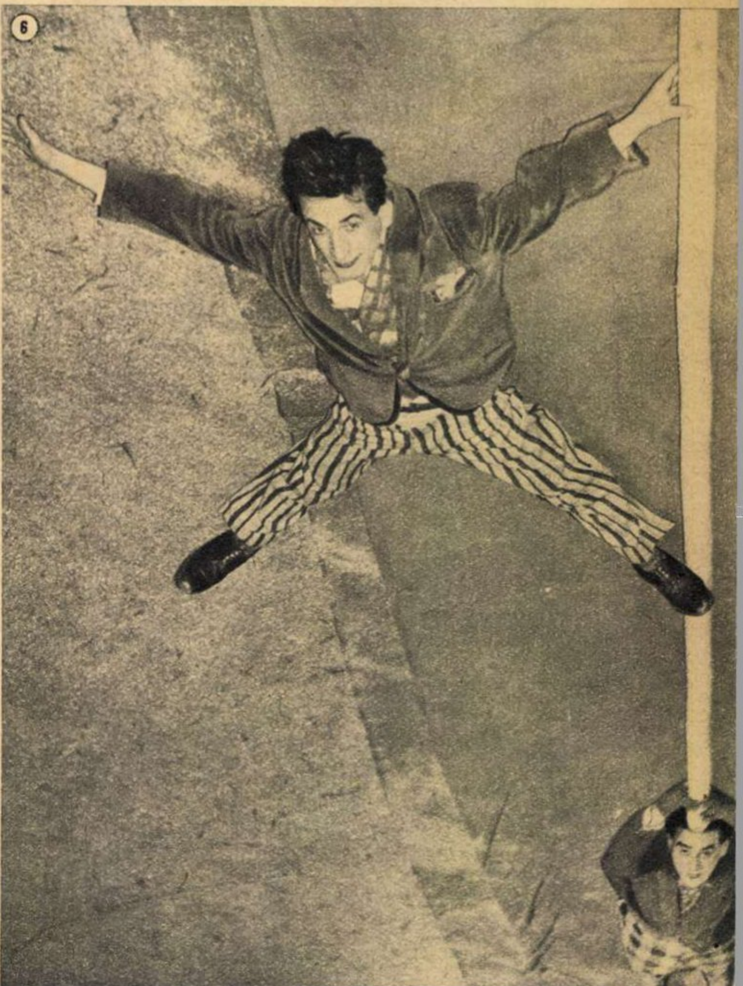

LUCRARE DE PROBĂ

— schiţă —

— Din ciclul „La secţia freze" (V) —

de Stela **NEAGU**

Ilustraţii de Valentina DINU

Speriat ca un pui de popîndău ce şi-a scos capul din pămînt, Gigel, Goanţă Gigel, s-a apropiat sfios de masa mea:

— Ce-i, mă Gigele?

— ?

— Ai ceva să-mi spui?

— ?

— Vorbeşte, frate, că nu te mănînc.

— Azi... azi e întîi iunie.

— Să fii sănătos. Şi ce-i, dacă sîntem în întîi iunie?

— Azi... azi am împlinit şi eu şase luni!

— La mulţi ani, Gigele, dar te credeam mai vîrstnic.

— Nu aşa, meştere — prinde puiul curaj la gluma mea — am şase luni de cînd mi-s în fabrică.

— Aha, ai şase luni şi a expirat termenul contractului de calificare.

— Aşa am vrut să spun! Vă rog să-mi daţi şi mie lucrarea de probă, să ies lucrător.

— Spune aşa, flăcăule! Vrei, va să zică, să-ţi dăm lucrarea de probă... Bine... Uite, ţi-o dau acuma. Dacă iese bine, să ştii că primeşti categoria a III-a, cea mai mare categorie care se dă.

Am luat o bucată de hîrtie albă pe care i-am schiţat o piesă, notînd şi toate dimensiunile ei. Lungimea de 110 milimetri am scris-o pe schiţă. La paralelismul feţelor şi fineţea prelucrării i-am dat condiţii tehnice destul de grele.

— Uite schiţa. O iei cu tine, o studiezi acasă, şi mîine dimineaţă vii la maşină să-ţi faci lucrarea de probă — i-am spus.

— Da, meştere, mulţam, mîine dimineaţă — răspunse el, radios.

A doua zi Gigel Goanţă veni la uzină proaspăt tuns, pomădat şi la gît cu o cravată, avînd un nod cît toate zilele. Vasile Berbeniţă, lucrătorul care l-a calificat, cînd îl văzu aşa, îl scuipă de cîteva ori, să nu-i fie de deochi.

M-am dus la magazie cu el şi i-am scos o bucată de bronz, cît să-i iasă piesa din schiţă. Apoi i-am dat în primire o freză universală „Thill" şi sculele necesare. Am făcut rost şi de o lădiţă pe care viitorul frezor s-a urcat, că de mic ce era n-ajungea pînă la masa maşinii.

— Aşa, Gigele, acu' să te vedem ce ai învăţat la noi. Stai la maşină şi lucrezi. N-ai voie să întrebi pe nimeni. Dacă ai nevoie de ceva, vii la mine. Uite, îţi las micrometrul meu. Ai grijă cum măsori piesa. Cînd eşti gata, te prezinţi cu lucrarea la mine.

Gigel era unul din copiii noştri de nădejde. Prinsese repede meseria, îl ştiam bun frezor. În ultimele săptămîni Berbeniţă lăsase maşina mai mult pe seama lui. Era şi timpul să-l scoatem lucrător. De lucrarea de probă nu-mi era frică, ştiam că o s-o scoată bine.

Dar mai ştii ce se poate întîmpla? — mă gîndeam. În asemenea ocazie intervine şi tracul. Căci lucrarea de probă nu e pentru Gigel cu nimic mai prejos decît lucrarea de candidat în ştiinţe pentru un profesor. I-am spus lui Berbeniţă să tragă cu ochiul spre el.

Gigel Goanţă s-a apucat de lucru cu inima bătîndu-i de emoţie ca unui pui de vrabie. Mîinile îi tremurau pe manetele frezei, de-ţi venea să crezi că îl apucaseră frigurile. Măsura piesa de zeci de ori şi atunci cînd era nevoie, şi atunci cînd nu, pentru ca, doamne fereşte, să n-o strice. Vedeam după ochii săi roşii că nu dormise toată noaptea. Mai mult ca sigur că pînă-n zori se zgîise la schiţa mea şi-şi făcuse planuri cum să producă piesa, ce freză va folosi şi cîte şpanuri va lua.

La un moment dat, trecînd pe lîngă el, l-am văzut cu mutricica aia — în centrul căreia se străduia să iasă la iveală un nas mic cîrn — strălucind de bucurie, ca un soare. Ei, mi-am zis, lucrarea de probă a lui Gigel al nostru merge bine!

Şi, într-adevăr, Gigel duse lucrarea la bun sfîrşit; paralelismul — la marea artă; finisajul — lux! Înainte de a mi-o aduce o mai măsură o dată la toate feţele. Dar cînd luă şublerul, încremeni: 100 de milimetri. În schiţă parcă e 110 — se gîndi bietul Gigel. Se uită repede la schiţă şi simţi cum îl apucă leşinul: pe schiţă lungimea piesei era notată cu 110. Gigel măsură piesa de zeci, de sute de ori. Dar afurisita de piesă se încăpăţîna să rămînă de 100 milimetri. Ah, Gigel unde ţi-a stat capul, nătărăule?! Ai scos piesa de minune la condiţiile tehnologice grele şi ai sfeclit-o tocmai la o operaţie atît de elementară, tăind piesa cu un centimetru mai scurt! De n-ar fi fost tracul, emoţia, precis piesa ieşea corect. Era, cum să spun... o greşeală elementară.

Dacă Gigel ar fi venit la mine şi mi-ar fi spus: „uite, meştere, asta-i piesa, a ieşit la fix, dar să ştii că lungimea am greşit-o, e cu zece milimetri mai mică" — nu-i făceam nimic. Îl dojeneam, că era totuşi lucrare de probă, dar atîta tot. Să vedeţi însă ce face pungaşul.

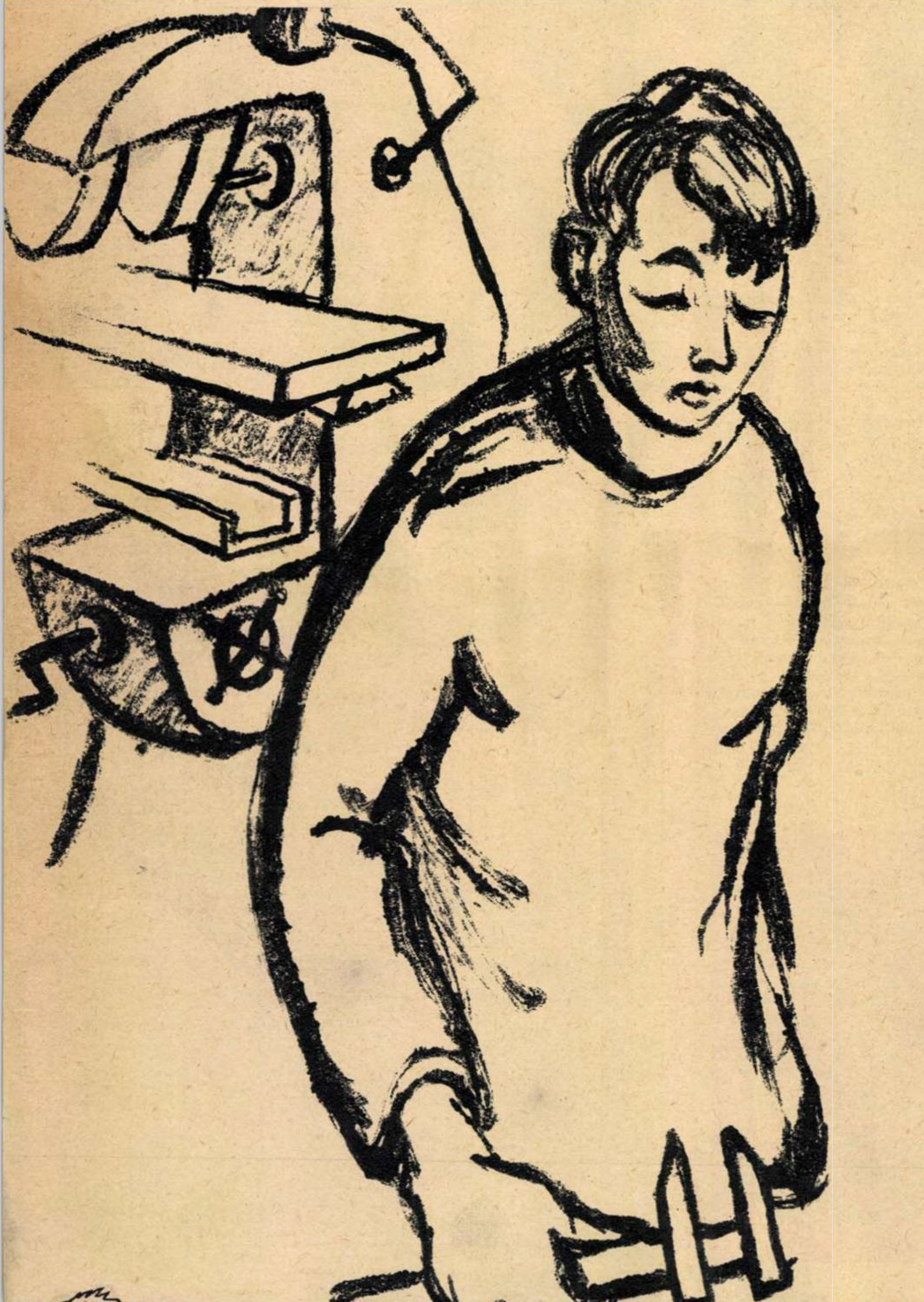

Gigel Goanţă ar fi murit mai bine decît să-mi prezinte piesa aşa. „Fac repede alta“ — se gîndi năzdrăvanul. Dar de unde să ia material? Începu să se învîrtească pe la magazie, în jurul bronzului, pînă nea Mitică, magazionerul — îl luă la zor şi, apucîndu-l uşurel de guler, îl duse dincolo de uşa împărăţiei sale. Dar Gigel al nostru nu se lăsă bătut. Se întoarse la magazie, gîndindu-se că dacă n-a izbutit să şterpelească o bucăţică de bronz, îi va cere lui nea Mitică.

Magazionerul nostru e un om de neînduplecat. N-ar da un gram de material fără bon.

— Ce crezi, ce-i aici, prăvălia lui tac-tu? — îl luă el în primire pe Gigel, cînd acesta îşi expuse mai mult mort decît viu, păsul.

— Tata n-a avut prăvălie...

— De ce-ţi trebuie ţie o bucată de bronz?

— Iaca îmi trebuie, nea Mitică. Am mare nevoie. O bucăţică de 110 milimetri. Te rog frumos, nea Mitică. Dau şi eu o ţuică la chenzină.

La aceasta, nea Mitică nu putu să nu zîmbească. Dar pe loc se făcu serios şi-l luă la goană pe băiat.

Lovit de un asemenea necaz, Gigel începu să plîngă ca un sugar. Berbeniţă veni la mine şi-mi spuse că probabil Gigel a stricat lucrarea de probă şi umblă turbat după o bucăţică de bronz. Am scos carnetul de bonuri din buzunar şi i-am dat un bon să-l ducă lui nea Mitică.

— Să-i ducă nea Mitică materialul la maşină, dar să nu spună că noi ştim ceva de piesa stricată. Tu vezi ce face cu piesa aia!

Nea Mitică veni la maşina unde Gigel strîngea îngrijorat în mînă piesa buclucaşă.

— Şi... zici că-mi dai o ţuică la chenzină? — i se adresă nea Mitică zîmbind pe sub mustaţă.

Dar Gigel n-avea nici un chef de glumă. Nea Mitică puse materialul pe masa frezei şi se grăbi la treaba lui. Pentru Gigel bucăţica aceea de bronz avea valoarea celui mai curat aur. Fără să mai stea pe gînduri, prinse materialul în menghină. Înainte de a porni maşina însă, îşi aduse aminte de piesa stricată. Se uită cu atenţie împrejur, să vadă dacă nu-l observă cineva, şi o tuli din atelier, îndreptîndu-se în fugă spre capătul uzinei, unde se afla lada uriaşă de rebuturi, deşeuri şi fiare ruginite. Apoi, satisfăcut se întoarse la maşină să-i dea zor piesei.

Gigel Goanţă n-a băgat de seamă că orice mişcare a lui e pîndită de maistrul său Berbeniţă. Piesa pescuită din lada de rebuturi, pe care Gigel, fericit, o credea moartă pentru totdeauna, peste cîteva minute se afla, caldă încă, în mîinile mele.

Sincer să spun m-am minunat cu cîtă precizie o lucrase Gigel, în ciuda condiţiilor tehnologice grele. În primul moment nici nu mi-am dat seama de ce o aruncase. Apoi, după ce am mai măsurat-o o dată, am văzut că-i mai scurtă cu zece milimetri. Am pus-o cu grijă în sertar.

Iată, că, în sfîrşit, apare Gigel bucuros, cu piesa gata. Îmi pune schiţa şi piesa pe masă, zicîndu-mi fericit:

— Gata, maistre. A ieşit „lux“!

— Bine băiete, am s-o controlez. Te chem eu.

De astă dată piesa ieşise corect şi la lungime. La paralelism şi fineţe era soră cu prima. Hotărît lucru, Gigel Goanţă e un frezor clasa întîi. Dar fiindcă n-a avut curajul răspunderii, eu tot m-am hotărît să-i fac figura. Am luat guma şi am şters de pe schiţă cota de la lungime notată cu o sută zece milimetri, schimbînd-o cu o sută de milimetri. Apoi l-am chemat pe Gigel.

— Asta-i lucrare de probă — am răcnit prefăcîndu-mă furios. Ce-ai făcut, pedeapsă?

— Dar ce s-a întîmplat, meştere? — întrebă speriat „pedeapsă“.

— În halul ăsta prezinţi tu o lucrare de probă? Cît de lungă trebuia să fie piesa ta?

— 110 milimetri, meştere — îmi răspunse el.

— Cum 110? Ia vezi cît scrie pe schiţă?

Gigel luă hîrtiuţa în mînă şi-şi închise şi deschise ochii de vreo cîteva ori. În schiţă cota de lungime era însemnată cu 100 de milimetri. Lui Gigel îi venea probabil să se ciupească de uimire. Ştiam perfect ce se întîmplă sub fruntea năclăită de sudoare: „nefericitule — se blestema probabil Gigel — era o sută de milimetri şi tu ai azvîrlit la rebuturi piesa bună. Dar jur că am azvîrlit-o tocmai fiindcă nu era de 110 milimetri...“

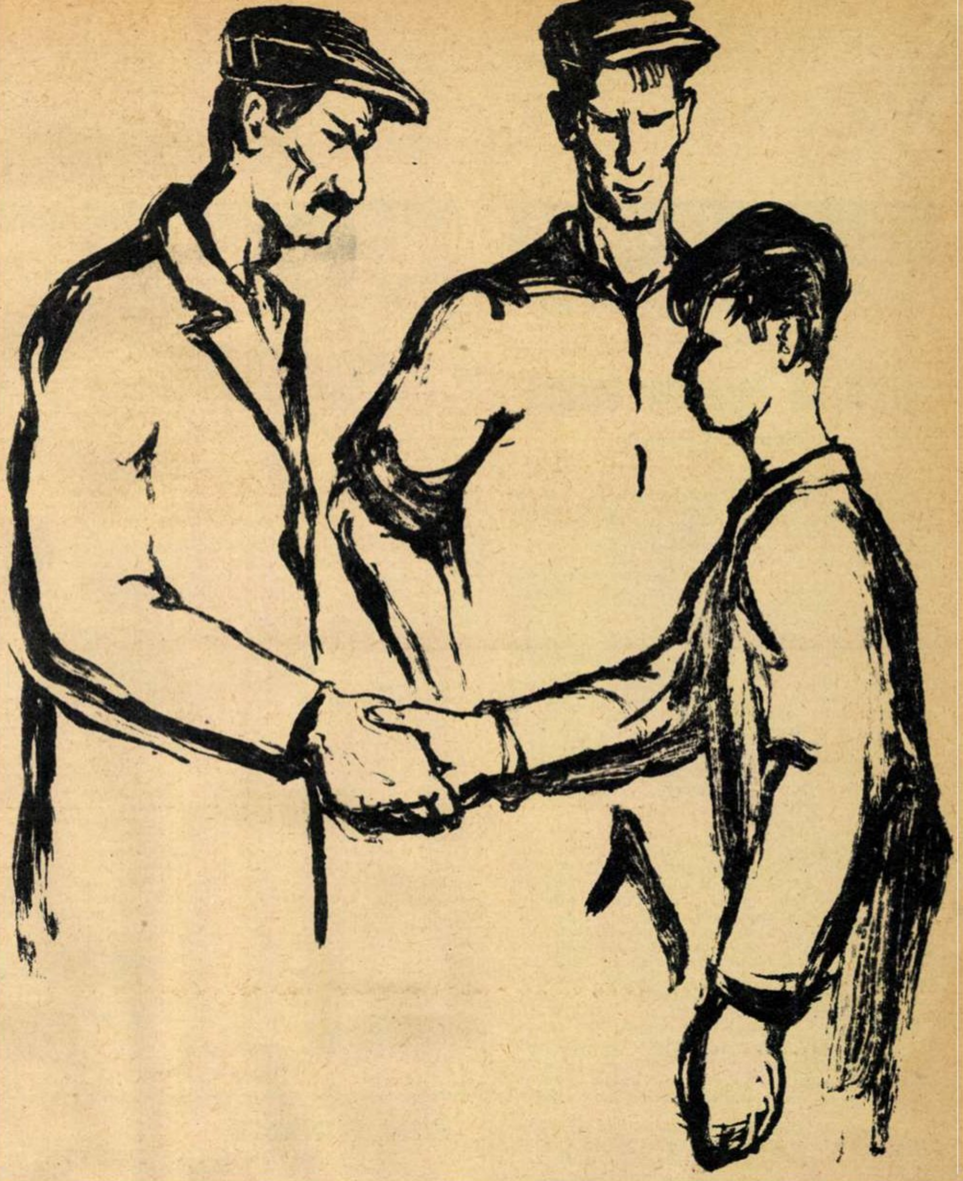

— Meştere, îngînă el, vin imediat... Mai am o piesă... Am să vă explic... Vin acuş... Vă rog, numai o clipă...

Şi o tuli din atelier spre capătul uzinei.

Pe la prînz l-am trimis pe Berbeniţă să-l aducă pe Gigel. Băiatul apăru în faţa mea mai mult mort decît viu, cănit de sus pînă jos de ulei negru şi rugină. Golise toată lada cu deşeuri.

— Meştere, vreau să vă explic...

— N-ai ce-mi explica, ştiu totul. Crezi că ne poţi trage pe sfoară?

Şi cu asta am tras sertarul şi i-am aruncat piesa pe masă. Gigel îşi lăsă capul în jos. Cred că dacă în clipa aceea s-ar fi deschis o prăpastie în faţa lui s-ar fi aruncat cu plăcere în ea.

— Ia ascultă, tovarăşe Goanţă — i-am spus grav. Noi nu ne mulţumim că am scos din tine un frezor bun, căruia atunci cînd i se dă o toleranţă de cinci sutimi, ne uimeşte cu o toleranţă de numai trei sutimi. Nu, nu ne mulţumim numai cu un bun meseriaş. Noi sîntem datori faţă de societatea noastră să scoatem din tine şi un tînăr cinstit, demn, curajos. De cinste ce să mai vorbim, ai încercat să ne înşeli, de parcă noi ţi-am fi tăiat capul dacă ai fi venit să ne spui: „Uite, tovarăşe maistru, asta e“. Demnitate, curaj, astea nu le cunoşti, de vreme ce te-ai milogit pentru o bucăţică de material la nea Mitică şi, ca un laş, ţi-ai ascuns fapta, aruncînd piesa în lada de rebuturi. Ca frezor eşti bun, mă rog, ca om însă, trebuie să te mai ciocănim pe nicovală.

Gigel asculta mîhnit cuvintele mele aspre, poate chiar prea aspre pentru o asemenea copilărie. Dar noi, maiştrii, ştim că puişorii ăştia, ca să devină oameni adevăraţi, trebuie luaţi tare încă de mititei.

— Ei, acum hai cu mine să-ţi bag lucrările la comisie — i-am spus. Nu ştiu dacă prim-maistrul Balogh îţi va da măcar categoria a II-a.

Am plecat spre biroul atelierului de freze. După mine păşea, cu picioarele ca de plumb, Gigel al nostru. La uşa biroului i-am spus să mă aştepte.

Prim-maistrul Balogh era tare mulţumit de piese. Ştiam asta văzînd cum îşi răsuceşte renumita-i mustaţă de husar, în timp ce controla piesele cu micrometrul.

— Cine zici că l-a calificat?

— Berbeniţă, tovarăşe prim-maistru.

— Bravo lui! A scos un frezor de mîna întîi. Dar de ce a făcut două lucrări de probă?

— Cred că a vrut să se grozăvească.

— Şi unde-i puştiul ăsta?

— Afară, tovarăşe prim-maistru.

— Ia cheamă-l aici.

L-am împins pe Gigel, pe jumătate leşinat, în birou. Prim-maistrul Balogh i-a întins mîna.

— Bravo tovarăşe Goanţă, frumoase lucrări ne-ai dat. Ştii că cea mai mare categorie ce se dă celor calificaţi e a treia. Ei, în mod excepţional, noi îţi dăm categoria a patra... Ce fugi, mă?...

Nici nu-mi dai mîna?

Ce să mai dea Gigel mîna! Se întorsese şi o tulise spre uşă.

— Gigel — l-am strigat.

S-a întors.

— Na, i-am întins una din piesele sale — ia-o ca amintire.

...Am aflat că la chenzină Gigel s-a oferit din nou să facă cinste. Dar nu în schimbul unei bucăţi de bronz — ci pentru a sărbători un eveniment.

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

O CARTE PE SĂPTĂMÎNĂ

Un important eveniment editorial:

„REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ"

(1960—870 pagini)

Apariția volumului „Republica Populară Romînă", mult așteptată, e binevenită chiar și cu prețul celor cîteva luni de întîrziere.

Creație colectivă a unui mare număr de colaboratori, volumul constituie de fapt cea dintîi enciclopedie a Romîniei, realizată pe baza învățăturii marxist-leniniste. De o remarcabilă valoare politică, ideologică și științifică, lucrarea e în același timp larg accesibilă.

În prima parte a volumului, cititorul întîmpină o imagine de ansamblu a patriei, din punct de vedere geografic, după care urmează un amplu capitol, înfățișînd pe baza celor mai noi date ale științelor istorice dezvoltarea societății omenești pe teritoriul țării noastre. În capitolul următor ne sînt prezentate populația și orînduirea de stat, după care urmează o privire de ansamblu asupra politicii externe a țării noastre în anii regimului de democrație populară. Unul dintre cele mai importante capitole este cel despre economia R.P.R., cu subcapitole care se referă la industrie, agricultură, transport și căi de comunicații, comerț, finanțe și credit. Remarcabil prin datele despre transformările revoluționare din economia noastră pînă în ajunul Congresului al III-lea al partidului, capitolul pare, totuși, insuficient închegat, la un nivel științific inferior altor capitole ale volumului.

Aproape un sfert din întreaga lucrare se referă la dezvoltarea artei, culturii și științei în R.P.R., limba, literatura, folclorul, arta plastică (populară, medievală, modernă, contemporană), arhitectura, teatrul, muzica, presa și editurile, așezămintele culturale, radioteleviziunea, cinematografia, învățămîntul, știința — sînt tratate în mici monografii. Capitole despre prevederi sociale și ocrotirea sănătății poporului, despre sport, vînătoare, pescuit, turism, încheie prima parte a volumului.

În partea a doua, lucrarea cuprinde un șir de monografii regionale, înfățișînd cele mai noi realizări din fiecare regiune în parte.

Un cuvînt de meritată laudă se cuvine ilustratorilor. Hărți sugestive, cu elemente de pictogramă, fotografii în culori și în alb-negru, alese cu grijă și executate cu măiestrie, numeroase desene — contribuie efectiv la îmbogățirea textului. Tocmai de aceea sînt regretabile includerea cîtorva ilustrații care păcătuiesc fie prin stilizări exagerate (unele vignete), fie prin elemente de idilism pastoral cu totul nemotivat.

Lucrare amplă, de incontestabilă valoare științifică, volumul „Republica Populară Romînă" se înscrie ca un autentic succes editorial. Firește, volumul ar fi avut o valoare sporită dacă redactorii ar fi sesizat din timp și ar fi luat măsurile necesare pentru evitarea unor slăbiciuni care nu pot fi scuzabile prin condițiile relativ dificile în care a fost elaborată lucrarea. Bunăoară, unele capitole — mai ales dintre acelea referitoare la dezvoltarea culturii — sînt orientate mai mult către trecut decît către prezent și nu reușesc să pună în deplină lumină succesele construcției socialiste în acest domeniu. Pe de altă parte, cred că spațiul acordat problemelor culturii depășește cu mult spațiul acordat problemelor social-economice. Desigur, nu-i vorba despre numărul de pagini în sine, ci de gradul abordării problemelor. Industrializarea socialistă, transformarea socialistă a agriculturii, făurirea relațiilor socialiste de producție — de exemplu — necesitau o tratare mai largă și mai adîncită.

Cititorul e, totuși, bucuros că are la îndemînă o lucrare în care poate vedea imaginea luminoasă, autentică, mobilizatoare a patriei noastre socialiste, a realizărilor minunate pe care poporul nostru le-a înfăptuit sub conducerea partidului. Cartea fixează în pagini emoționante o etapă din drumul nostru victorios spre desăvîrșirea construcției socialiste. Și acesta e meritul ei principal.

Pompiliu CARAIOAN

PENTRU MELOMANII BĂCĂUANI

Pentru a-l afla pe Emil Zaborilă, directorul Filarmonicii de Stat din Bacău, am pornit-o, cum s-ar spune, „pe căile cîntecului". Încă de la intrarea fostului cinematograf, amenajat pentru desfășurarea unei activități muzicale (clădire care va fi curînd înlocuită cu noul sediu în curs de construcție, spațios, elegant și adecvat), atenția ne-a fost atrasă de acordurile ce evocă furtuna în „Pastorala" lui Beethoven.

— Care este istoria formației pe care o ascultăm? — îi adresăm noi directorului prima întrebare.

— Să încep cu o precizare: filarmonica noastră nu înseamnă doar această formație. Ea are, pe lîngă orchestra simfonică, formații de muzică de cameră și o orchestră de muzică populară. Istoria noastră începe modest în urmă cu 9 ani, prin activitatea unor grupuri de amatori. În orchestra de muzică populară se aflau foști lăutari ai tîrgului, în cea simfonică o serie de pasionați melomani care își însușiseră tehnica diverselor instrumente. Filarmonica, așa cum există astăzi, a luat ființă în 1955, iar în rîndurile ei se mai numără, dintre foștii amatori, fostul funcționar Nicolae Ioniță, acum trombonist, fostul învățător Alexandru Tiron — flautist și cornistul Manole Frunză.

Dacă în primele stagiuni se dădeau cel mult trei concerte pe lună, acum avem concerte săptămînale, ba, socotind și concertele extraordinare și experimentale, uneori chiar cîte două-trei pe săptămînă.

— Ce activitate desfășoară Filarmonica în această stagiune?

— Evident, în primul rînd concertistică: la sediu sau în întreprinderi și pe șantiere, iar orchestra de muzică populară și la căminele culturale ale comunelor din regiune. Ne-am propus să lărgim formele de educare muzicală a publicului. În acest sens vom organiza concerte educative pentru tineret și elevi precum și concerte simfonice populare (în cadrul acestora, în stagiunea trecută ne-am bucurat de colaborarea lui Ion Voicu, Ștefan Ruha, Radu Aldulescu, Mircea Buciu, Ion Dacian). Nu vom uita nici concertele-lecții lunare, audițiile pe plăci și benzi de magnetofon sau, tot lunar, concertele de muzică de cameră.

— Dar repertoriul?

— Îmbogățindu-l stagiune de stagiune, repertoriul nostru cuprinde astăzi, și tinde să cuprindă și mai larg, tot ceea ce e remarcabil în muzica universală, sovietică și romînească, începînd cu preclasicii Corelli și Vivaldi, incluzînd pe Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Glinka și Ceaikovski și ajungînd pînă la Enescu, Șostakovici și Paul Constantinescu.

Intenționăm ca și în acest an să prezentăm publicului băcăuan spectacole de operă în colaborare cu soliștii Operei din Iași. În stagiunea trecută, numai „Don Pasquale" a înregistrat 12 spectacole la Bacău, Bicaz și Piatra-Neamț. Sperăm ca acum numărul spectacolelor de operă să crească tot mai mult.

R. R.

CUM SE NAȘTE O FORMAȚIE ARTISTICĂ...

Cine ar putea oare să consemneze răspunsurile pe care le-ar da la această întrebare zecile de mii de colective artistice de amatori din țara noastră? Multe din aceste răspunsuri ar stîrni un interes deosebit. Imi povestea un prieten, într-o pauză a finalei Bienalei „I.L. Caragiale", că o echipă de teatru s-a născut pentru ca... să nu mai plîngă cîțiva copii. Nu credeți? Nici eu nu i-am dat crezare la început. Dar să vă povestesc ce am aflat mai tîrziu.

La Spitalul de copii nr. 3 din Iași, cîțiva dintre micii pacienți, cum zăreau seringa și pe oamenii în alb, își manifestau spaima pe diferite glasuri și tonalități. „Cum am putea să ni-i facem prieteni pe bosumflații ăștia mici?" — se întrebară medicii. La o ședință sindicală, cineva veni cu ideea să se organizeze în spital un teatru de păpuși. Organizația de partid a sprijinit de îndată inițiativa. Lucrătorii sanitari Maria Ioniță, Georgeta Dumitriu, Nicoleta Tănase, Mariana Raița, Alexandru Ștefănescu și Zenovia Avădănii au fost printre primii care s-au străduit să desprindă tainele artei păpușărești. I-a ajutat și directorul Teatrului de păpuși din Iași, tovarășul Foca Manole. Iar la 1 iunie, de Ziua copilului, micii pacienți năbădăioși au uitat să mai plîngă, au încetat să se mai teamă de seringă și i-au aplaudat din tot sufletul pe păpușarii amatori ai teatrului. În aceeași zi, la colțul roșu al spitalului, copiii cereau să fie îngrijiți de „doctorii cu păpușile" și nu de alții. Și iată cum, după „Scufița roșie" a urmat „Micul gîscănel", păpușarii spitalului poposind și în alte unități sanitare ca Spitalul T.B.C., Central, apoi la Piatra Neamț, Galați, ducînd pretutindeni hazul și voia bună.

B. SORIN

RITM...

NE RĂSPUNDE FLORENTIN DELMAR:

„Am scris recent, pe textul prietenilor mei Horia Șerbănescu și Sadi Rudeanu, o melodie veselă intitulată „Cine-n lume nu iubește". Piesa muzicală a fost cîntată în „premieră" într-o emisiune de „Satiră și umor" la radio.

Am credința că atît textul piesei cît și linia sa melodică conțin atribute ale tinereții de azi, fiind în același timp și un îndemn pentru cei care nu acordă suficientă importanță acestei calități a sufletului omenesc: iubirea optimistă, tinerească. Aș dori mult ca noua melodie să intre în gustul maselor, să devină ceea ce numim un „șlagăr".

Roza vînturilor

■ Teatrul „Maxim Gorki" din Berlinul democrat a prezentat o piesă a lui Feuchtwanger, după o povestire indiană „Vasantasena". În fotografie: Walter Jupé în rolul prințului indian Samasthaka și Walter Richter-Reiniek în rolul unui judecător.

■ Un milion o sută de mii de lire sterline va cheltui anul viitor Anglia pentru a traduce articole, broșuri și cărți ale oamenilor de știință sovietici în limba engleză. Știrea a fost comunicată la conferința anuală a bibliotecarilor din Scarborough.

■ În Turcia sînt astăzi 250.000 de tuberculoși, 48.000 sifilitici, 150.000 de suferinzi de trahomă. 165 la mie din noii născuți mor, iar 100.000 de copii sînt lipsiți de orice asistență medicală sau socială. Cifrele sînt luate din statistica întocmită de congresul național de medicină din Ankara.

■ Iată cîteva păreri ale lui Charlie Chaplin despre film, regizor și cinematograf: 1) Dacă nu ești în stare să prezinți într-un film aspecte noi despre om, fă-te funcționar. 2) Pe regizor îl poți înșela, aparatul însă niciodată. 3) Aparatul de filmat nu poate cuprinde decît cîțiva metri pătrați de teren, însă obiectivul său este reglat pentru infinit. 4) Nu uita că la judecata de apoi vei fi obligat să asiști la rularea tuturor filmelor făcute de tine.

■ Un covor uriaș, reprezentînd motive naționale, a fost creat în R.S.S. Armenia; el are 64 metri pătrați și a fost executat în decurs de 10 luni de către nouă din cei mai buni lucrători armeni. Covorul cîntărește 160 kg și e destinat sălii de ședințe a noii Academii de științe.

■ Au trecut mai bine de treizeci de ani de cînd a luat ființă muzeul literar al Georgiei, care păstrează un număr de peste 40.000 de piese, manuscrise, scrisori, documente fotografice privitoare la viața și opera celor mai mari scriitori georgieni. De asemenea se păstrează acolo o colecție de vechi manuscrise, faimosul dicționar al lui Sulhan Saba Orbeliani, alături de felurite obiecte care au aparținut lui Pușkin, Lermontov, Griboedov și alți clasici ale căror opere vorbesc de Caucazia.

■ 1.300 de lucrări literare cehoslovace au fost traduse în limbi străine începînd din 1945. Cea mai populară traducere o reprezintă „Reportaj cu ștreangul de gît" de Julius Fucik, care e cunoscută în 31 de țări, tradusă în 77 de limbi și apărută într-un total de 159 de ediții.

CU SARE ŞI PIPER

ÎN MEMORIA LUI TEMISTOCLE

Tovarăşe director,

Sînt nevoită să constat că băiatul meu Goguţă N. Temistocle este persecutat în şcoala ce cu onoare conduceţi. În primul rînd mă simt profund jignită în ambiţia mea de mamă pentru nota 3 pe care copilul meu a luat-o în teza de la istorie. Afirmaţia, potrivit căreia Mihai Viteazu l-ar fi învins pe împăratul Traian la Porţile de Fier, evident, constituie o greşeală dar, dacă judecăm obiectiv, n-ar fi fost mare lucru ca, în eventualitatea unei astfel de lupte, să fi ieşit învingător Mihai, că doar nu degeaba i se spunea dînsului „Viteazul"! Bineînţeles, s-a luptat şi cu turcii de atîtea ori şi dacă n-a făcut-o niciodată la Lacul Sărat lîngă Mizil, cum a scris Goguţă, asta nu-i nici vina lui Mihai, nici a turcilor şi cu atît mai puţin a copilului meu.

De asemenea, băiatul meu are o cultură muzicală extrem de precoce şi numai din acest motiv în teza de la geografie cu tema: „Ce ştiţi despre Dunăre?", el a scris că Dunărea este un vals de Johann Strauss şi dreptate tot copilul a avut pentru că imediat a adăugat că e albastră!

Că în Lacul Sfînta Ana nu trăiesc delfini asta nu avea de unde să ştie Goguţă şi dacă totuşi a afirmat aşa luînd un 4 la oral, noi, ca oameni mari, nu trebuie să credem tot ce spune un copil, nu?

V-aş ruga deci să-i majoraţi notele ca să nu ajung să-mi retrag băiatul din această şcoală şi să-l transfer la alta, că nici nu mai am unde, deoarece l-am transferat pînă acum prin toate şcolile din raion.

Tovarăşe Director

Vă rog deci din suflet, schimbaţi-i nota, dacă nu pentru Goguţă, atunci cel puţin faceţi-o pentru a cinsti memoria numelui Temistocle, că-i mai mare ruşinea ca un elev ce-i poartă numele să aibă nota 3 tocmai la istorie. Zău aşa şi...

Vă mulţumesc foarte mult
AGATA TEMISTOCLE
născută lîngă Sarmisegetuza

pt. conf. **Radu VASILESCU**

CUM SE LANSEAZĂ O MODĂ

Dacă vreţi, credeţi-mă; dacă nu vreţi, să nu mă credeţi; dar eu cred că lucrurile se petrec aşa:

Într-o dimineaţă, miss X, celebra stea, are capriciul să nu-şi îmbrace pălăria. Pune pe cap o basma şi iese în stradă. Aşa, cu basmaua pe cap, o văd prietenii, cunoscuţii, reporterii, fotografii. În acel moment, moda basmalelor e lansată. Dacă, în loc de basma, miss X are fantezia să-şi pună pe cap un şerveţel sau o faţă de masă, se lansează cu acelaşi succes moda şerveţelelor sau a feţelor de masă.

Dar într-o altă dimineaţă, miss X se scoală mai grăbită ca de obicei. N-are vreme de capricii. N-are vreme să aleagă ce pune pe cap. Ia la repezeală ce-i vine la îndemînă şi gata. La îndemînă îi vine abajurul. Pune abajurul pe cap; apoi în loc de panglică, îi leagă în jur cureaua de la pantalonii frăţiorului mai mic, iar la un capăt îi atîrnă, nu se ştie de ce, lanţul de la chiuvetă, cu dopul respectiv. Şi aşa deghizată, miss X coboară în stradă. Vă întrebaţi desigur ce se va întîmpla acolo în acest moment? Răspunsul e simplu: în acel moment, acolo se va lansa moda abajururilor. În acel moment, reporterii notează impresii despre abajur, reporterii fotografiază abajururi, modistele copiază modelul de abajur. Magazinele cu articole electrocasnice se aglomerează. Creşte cererea de abajururi. Preţurile abajururilor se dublează. Se triplează preţul lanţurilor de chiuvetă şi al dopurilor respective. Soţii, fraţii, taţii, logodnicii sînt irevocabil văduviţi de curelele de pantaloni. Şi toată lumea ştie că nu se mai poartă pălărie. Se poartă abajur. Cei mai săraci, care n-au bani de abajur, pot pune pe cap o garnitură de veioză. Cei mai bogaţi pot pune un candelabru. În loc de curea pot să-şi lege un centiron, iar în loc de lanţ de la chiuvetă, pot pune lanţul şi dopul de la scurgerea bazinului de înot. Moda e lansată. Eleganţa şi-a spus cuvîntul. Nimic nu e mai distins pe Broadway, decît să umbli cu capul în abajur!

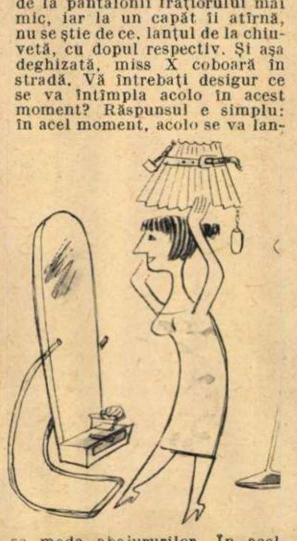

Poate unii sînt tentaţi să creadă că totul nu-i decît fantezie. Pentru aceştia vom da mai jos o mică ştire apărută în ziarul „Volkstimme" (Austria):

„Doamna X..., din Hollywood, fiind curioasă să afle dacă există îmbrăcăminte care să uluiască lumea de pe stradă şi-a pus pe cap un abajur împodobit cu o curea bărbătească şi cu un lanţ de chiuvetă, prevăzut cu dopul respectiv. Astfel „aranjată", doamna în chestiune a făcut o plimbare prin oraş. Nimeni n-a remarcat-o ca pe ceva extraordinar..."

Inţelegeţi? A trecut drept ceva foarte normal.

Normal într-o anumită lume. Care? Se ştie prea bine!

Victor PIŢIGOI

CELE DOUĂ STRUNGURI

(Un fel de fabulă)

Într-o noapte calmă şi cu lună plină,
două cunoscute strunguri din uzină
se apropiară, tainic, să discute
o problemă dintre cele mai acute.

Unul dintre strunguri (alb, strălucitor)
zise — cu căldură, dar dojenitor —
fratelui său geamăn (trist şi prăfuit):
— Ce-i cu tine, dragă?... Spune-mi, ce-ai păţit
de-ai rămas în urmă şi te-ai poticnit?
Spune-mi fără jenă... Vreau să te ajut
să-nţelegi mai bine cît ai decăzut...
Tu lucrezi cu toane şi dezordonat,
nu mai faci o baie, nici nu te mai scuturi
şi pe lîngă toate (ce m-a alarmat),
depăşeşti într-una norma la... rebuturi...
Ştii şi tu că mîine se-mplineşte-un an,
de cînd dai produse, dar mereu... sub plan...
Ce mai vorbă lungă: eşti un strung... codaş!...
Ce zici? Nu e timpul să devii fruntaş?...
— Nu ştiu, frăţioare, cine e de vină!...
Ne-au adus o dată în această hală
şi ne-au pus să facem piese în uzină...
Noi avem aceeaşi forţă nominală
şi cu toate astea — este evident —
nu avem acelaşi spor sau randament...
Eu mă simt şi astăzi plin de energie,
însă nu ştiu bine ce-ar putea să fie
că rămîn într-una sub... angajament...

. . . .

Strungurile-n speţă au mai discutat,
dar esenţialul vi l-am relatat.
Morala:
Să descoperi grabnic cauza respectivă,
cred că nu-i nevoie de eforturi mari.
Cele două strunguri sînt deopotrivă...
Le deosebeşte — doar cei doi... strungari.

Mircea CODRESCU

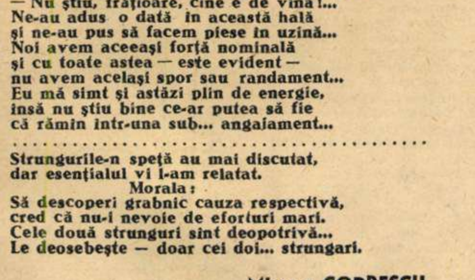

CU ŞI FĂRĂ FARD

Amor în vest

— Crezi că tatăl tău îl va lua ca asociat în afaceri pe viitorul tău soţ?

— Cu siguranţă.

— Crezi că bunica ta îşi va lăsa averea moştenire viitorului tău soţ?

— Nu încape îndoială!

— Atunci, draga mea, trebuie să-ţi fac o mărturisire. Te iubesc şi vreau să-mi fii soţie.

În R.F.G.

— Ce-i cu Schmidt că umblă prin oraş în chiloţi de baie? A înnebunit?

— Da de unde! Şi-a plătit chiria.

Între senatori

— Ai auzit? Walter o să-l cerceteze pe Allan Dulles pentru activitate antiamericană!

— Şi cine o să-l cerceteze pe Walter?!

ÎN PATRU RÎNDURI

Unui student bulevardist

Cînd la examen te-a-ntrebat:
„Ce ştii de Cicero mai bine!"
Tu ai răspuns documentat:
„Purta frizura ca şi mine!"

Unui cosmopolit

Văzîndu-mi mobila din casă
Spre mine s-a întors discret
Şi m-a-ntrebat, cu-o voce joasă:
— Spune-mi, te rog, e din... pachet?

V. RĂDULESCU

BALONUL

Se umflase, rotunjor,
Şi-a pornit-o-n sus, uşor.
Deci văzîndu-se în stare
Fără de aripi, să zboare,
A-nceput, din înălţime,
Să privească spre mulţime,
Cugetînd în sinea lui:
„Sînt în stare să mă sui
Mai presus decît oricine!
Nimeni nu-i perfect ca mine!
Sînt o sferă ideală
Şi-ntru totul genială.
Sori, planete, sînt în spaţii
Doar baloane-imitaţii
De aceea eu în cer
O să mă cam simt stingher,
Fiindcă o să fiu probabil
Doar eu singur veritabil.
Însă-i cazul evident,
Să mă urc pe firmament,
Să lucească-n lumea toată
Şi o stea adevărată!"

Dar suind mereu, hai-hui,
S-a umflat ca un tehui
Şi, în aerul rărit,
Vai, balonul a pleznit!
Fleşcăit, bietu-n cădere,
Fîşîia plin de durere:
„Asta-i mîna sorilor,
Că nu sînt din tagma lor"!

După F. Krivin (Din „Ogoniok")

NU ŞTIŢI VREUN SCHIMB DE LOCUINŢĂ?

Prietenul meu Manolache mi-a propus să fac schimb de locuinţă cu el. După ce mi-a expus pe larg avantajele pe care le-aş avea dacă m-aş muta în locul lui, primii fără şovăială. In orice caz, eram mai aproape de birou făcînd schimbul. Colegii, cînd au auzit că mă mut, mi-au promis o vizită. Făcui rost de un magnetofon şi, în aceeaşi seară în care m-am mutat, i-am invitat la mine, în noua locuinţă. Dar... culmea! Tocmai cînd, în plin vîrtej al dansului, pornisem să mărturisesc partenerei că îmi plac ochii ei albaştri ca azurul... s-a întrerupt curentul. Am făcut rost de prin vecini de niscai lumînări... şi lumină se făcu. Însă, întrucît pînă-n prezent nu s-a născocit magnetofonul cu lumînări, am fost constrînşi să renunţăm la sindrofie. După ce cheful s-a spart şi musafirii au plecat, mi-a venit o idee (care de altfel îmi vine din cînd în cînd): să fac o baie. Luai una din lumînări cu mine, suflai în celelalte şi intrai în baie. Lipii lumînarea pe marginea chiuvetei, mă dezbrăcai şi mă vîrîi în cadă. Un strop de apă îmi stinse unica sursă de lumină. Orbecăind, învîrtii de robinete. După ce mă săpunii bine şi dădui drumul apei din cadă, încercai să mă clătesc. Dar zadarnic învîrteam de toate robinetele. Apa nu mai curgea. Bîjbîind, ieşii din baie săpunit şi îngheţat sloi. Îmi îmbrăcai halatul şi mă trîntii pe pat. Adormii imediat. În zori, cînd mă deşteptai, avui o surpriză. Mă culcasem pe costumul cel nou şi mă învelisem cu faţa de masă... Vrui să mă spăl. Apă, ioc. Intrasem rău la apă. Mă ştersei de săpunul care se uscase pe mine, îmi îmbrăcai hainele mototolite şi mă repezii pe scări (liftul nu mergea, din lipsă de curent) spre apartamentul administratorului. Acesta, calm, îmi explică despre ce este vorba. În bloc locuiesc 2-3 cetăţeni — Caminschi Lucia, Grigore Alexandru şi Ghelber Dora pe nume — care nu-şi plătesc de ani de zile cheltuielile de întreţinere. Ceilalţi locatari plătesc şi pentru ei. Un timp... Pînă se satură şi nu mai vor să plătească. Şi atunci? Atunci se taie lumina, se taie apa şi locatarii rămîn pe întuneric şi... nespălaţi. Ba unii urcă pînă la etajele 7 şi 8 pe jos.

. . . .

... Locuiesc mai departe în str. 13 Decembrie nr. 4. Apa curge, lumina arde, liftul funcţionează. Totuşi cei cu pricina tot n-au plătit. Nu ştiţi vreun schimb de locuinţă pentru ei?

A. CÎMPINEANU

Cuvinte încrucișate

FRIG...

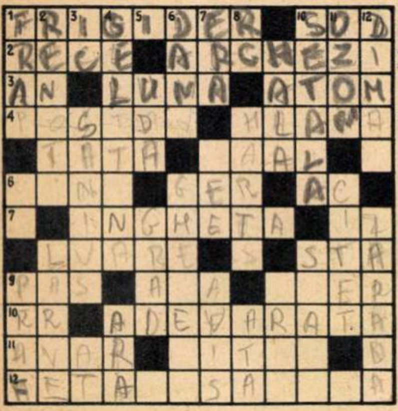

ORIZONTAL: **1) Produce frig — Acolo e mai frig ca oriunde. 2) Senzația frigului — Mare poet contemporan, autorul poeziei „Iarnă blajină“. 3) Se înnoiește în emisfera noastră întotdeauna pe frig — Patru săptămîni de frig — Element ce poate fi folosit azi de om și pentru combaterea frigului. 4) Căptușeală de blană împotriva frigului — Apără de frig. 5) Capul familiei — Adevărat. 6) Animale care rezistă la frig — Frig accentuat — Înțeapă. 7) A congela — Miros specific. 8) Apucare — A rămîne pe loc. 9) Urmă pe zăpadă — Papagal sud-american — Oraș în R.A.U. (Siria). 10) Radu Rădulescu — Autentică. 11) Zgîrcit... dar nu de frig — Un fiu al lui Uranus (mit.). 12) Operă... în temă, de Rimski Korsakov (3 cuv.).**

VERTICAL: **1) Marca unui frigider produs în R.P.R. — Dușmanul frigului — Pulbere. 2) Un soi de mere rezistente la frig — Stadiu al vietăților care se dezvoltă prin metamorfoză. 3) Pană de despicat lemne — Derdeluș — Armăsar. 4) Piftia închegată la frig — A lucra pămîntul. 5) A stropi — Unitate de măsură pentru temperatură. 6) Magazia de mărfuri a unui port — Chioșcuri pentru adăpostirea de frig a paznicilor de noapte. 7) Epocă — Lac în Irlanda — Anunț. 8) Pe ger! — Broboadă de lînă cu ciucuri — Fir. 9) Piață alimentară — Un fel de negru (pop.). 10) Smulsă din corola unei flori — Hrană ardelenească pentru timp friguros. 11) Aer cu miros de brad — Scris deslușit. 12) Adăpost (fig.) — Aduce frig.**

Dezlegările jocurilor apărute în nr. 52

PRIN PATRIA NOASTRĂ DRAGĂ

ORIZONTAL: 1) Bucegi — Lobogo. 2) Ima — Hunedoara. 3) Carei — Aba — Sac. 4) Ana — Deva — Ipb. 5) Jepi — Todireni. 6) E — Arcuda — Atid. 7) Licas — A — Anica. 8) Sec — Arini — A. 9) Bt — Avrig — Cr — B. 10) Ariniș — Ns — Apa. 11) Lia — Lăcăuț — Ai. 12) Salva — Strunga.

DE ANUL NOU

ORIZONTAL: 1) Urare — Ianuar. 2) Mese — Vacanță. 3) Ot — Versuri — V. 4) Rime — Ei — Asta. 5) Inelar — Stors. 6) Seri — Eroina. 7) T — Eol — Ere — Ih. 8) Iz — Novac — Ata. 9) Ea — Ziloși — Z. 10) Acra — E — Vocal. 11) Ceasornice — I. 12) E — La mulți ani.

Colțul cosmeticienei

FOLOSIȚI SUCUL DE LĂMÎIE

Poate prea puțin cunoscută ca mijloc de îngrijire și înfrumusețare a tenului, lămîia — apreciată și utilizată mult în gospodărie — are multiple întrebuințări în cosmetică.

Fără multă cheltuială, se poate pregăti din lămîie o loțiune demachiantă și răcoritoare, excelentă pentru tenul gras în special în timpul verii, cînd este foarte cald. Se bat bine 3 albușuri, se adaugă apoi o jumătate litru de alcool și zeama unei jumătăți de lămîie, amestecînd bine. Această loțiune se păstrează în sticle perfect închise.

Dacă aveți porii dilatați, puneți la fiert, cu două pahare de apă, un pumn de tărîțe de grîu fin cernute. Lăsați să fiarbă bine, apoi luați de pe foc și puneți lichidul să se răcească. Strecurați zeama unei jumătăți de lămîie și adăugați-o la un pahar de apă de tărîțe. Tamponați apoi fața cu acest amestec. După jumătate de oră, clătiți cu apă rece.

Pentru a face ca pistruii să pălească, fața va fi ștearsă zilnic cu următoarea loțiune: apă distilată 70 gr, alcool 10 gr, zeamă de lămîie 15 gr. După o jumătate de oră, fața se clătește cu apă rece și se unge cu o cremă grasă. Deoarece această loțiune poate să dea — uneori — o ușoară iritație a pielii, ea nu va fi folosită de către femeile cu ten sensibil.

Constipația este dușmana neîmpăcată a tenului. Deci, pentru a combate lenea intestinală și a avea un ten frumos, beți dimineața pe nemîncate un pahar de apă în care ați stors zeama unei jumătăți de lămîie. Nu vor folosi acest mijloc persoanele suferind de gastrită sau de ulcer. În schimb, nu vor avea decît de cîștigat suferinzii de ficat.

Prin frecarea cu o bucățică de lămîie, negreala și petele de pe mîini, provenite de pe urma curățatului zarzavaturilor și fructelor, vor dispare, iar mîinile se vor albi. Spălați-le apoi cu apă călduță și săpun și masați-le cu glicerină.

Clasica mască astringentă din albuș de ou bătut devine și mai activă dacă i se adaugă 10 picături de zeamă de lămîie înainte de a fi aplicată pe față. După 15 minute obrazul se clătește cu apă rece.

Ileana VIDRAN

Educație pentru toate vîrstele

NU, MEDIOCRITĂȚII!

de Sen ALEXANDRU

— Cum stă băiatul cu școala?

— Așa și așa. În orice caz, de trecut, trece.

— Și te mulțumești cu atît?

— Cred și eu. N-am de gînd să-l fac premiant de meserie. Cînd o lua vreo notă proastă, cînd o rămîne corijent sau repetent, o să mă supăr. Deocamdată n-am avut motiv. Băiatul își face datoria.

— Și crezi că rămînînd veșnic la limită, în mediocritate, își face cu adevărat datoria? Cine o fi avînd nevoie de un asemenea fel de a-și face datoria?

— Uite eu am!

— Nu gîndești bine!

— Pe mine nu mă convingi cu vorbe. Mie dă-mi fapte!

— Vrei fapte? Uite.

— Strungul acesta putea funcționa mai departe ca și pînă acum. Așa făcea de ani de zile. Dar strungarul l-a privit cu atenție. În mintea lui s-a născut o idee. Și acum, strungul lucrează de două ori mai repede.

Acest muncitor putea rămîne toată viața la meseria lui. Dar iată-l, devenit elev, învățînd algebra și fizica, istoria și literatura. Astăzi este inginer.

Și iată știuletele de porumb. Creștea la fel din bătrîni, cu bobul mic și rar. Dar într-un laborator, cineva a cercetat cu pasiune universul său minuscul. A cercetat, a experimentat, a verificat. Și azi, porumbul crește mai repede, bobul lui este mai mare și mai greu, iar producția la hectar a crescut.

În toate domeniile de activitate vei vedea același lucru. Haina putea fi îmbrăcată chiar dacă n-ar fi fost croită cu atîta gust, vasul putea conține lichidul chiar dacă nu era înfrumusețat cu zeci de elemente decorative, se putea locui în casa cea nouă chiar dacă n-ar fi fost acest elegant recipient de lumină cu linii calde, moderne. Dacă ar fi să ne conducem în viața noastră nouă după principiul „merge“ — multe lucruri ar „merge“ într-un stadiu mult anterior formei în care le vedem noi. Și, totuși, pe zi ce trece ele sînt mai frumoase, mai bune. Căci societatea socialistă este societatea autodepășirii neîntrerupte a omului, epoca perfecționării intense și continue a tuturor forțelor pozitive care se împletesc în mersul înainte al societății. Într-o lume socialistă omul mediocru, care-și cere lui însuși exact cît îi trebuie pentru a vegeta, lăsînd lucrurile așa cum le-a găsit, omul mijlociu, care se mulțumește să trăiască la marginea vieții, va fi un anacronism. Cei care au drept singură filozofie acoperirea jalnică a „notei de trecere“, reprezintă împreună cu meschina lor strategie o piedică în calea făuririi omului nou al societății socialiste, pe care orînduirea treburilor de pe pămînt nu-l împiedică să se uite spre stele, ba chiar să le pecetluiască mîndru cu pecetea puterii sale. Spunînd *nu* mediocrității atunci cînd apare în carnetul de note al elevului de astăzi, spuneți *da* împlinirii omului de mîine și biruințelor societății în care va trăi generația sa.

La întrebările cititorilor

LUPTELE DE COCOȘI

Tov Iuliu Mandrich din Hunedoara ne întreabă ce sînt „luptele de cocoși“, cum se desfășoară, în ce țări și cu ce prilej au loc.

Începem răspunsul la această întrebare cu însemnările unui călător italian, publicate cu prilejul unei vizite în Indonezia, înainte ca această țară să fi ieșit de sub jugul colonialismului:

„Dacă iubești păsările — spunea acesta — să nu te aventurezi niciodată pe insula Iava, căci vei risca să asiști la unul din cele mai impresionante spectacole și anume la „luptele de cocoși“.

Nefiind inițiat și crezînd că e vorba despre o simplă distracție a poporului iavanez, vei intra la un asemenea spectacol. Dar vei asista la un lucru îngrozitor: doi cocoși puternici și sălbăticiți, avînd fiecare legate de picioare cîte două lame de cuțitașe ascuțite ca briciul, se vor năpusti unul asupra altuia, măcelărindu-se, pînă ce amîndoi se vor transforma în două mase de carne sîngerîndă — imposibil de recunoscut dacă mai sînt păsări — care vor continua să se atace pînă la ultima suflare. Vei avea, la un moment dat, ca într-o halucinație, impresia a două bucăți de carne vie, care se bat între ele, atît de îngrozitor se sfîșie reciproc cele două păsări cu ajutorul lamelor legate de picioare.

Lupta nu se termină prea repede, deoarece cocoșii sînt special pregătiți dinainte să reziste cît mai mult și să fie cît mai agresivi. Ei sînt hrăniți cu anumite boabe, care-i fac foarte puternici și mai ales sînt înrăiți prin ciupituri și trageri de creastă.

Am aflat apoi — spune mai departe călătorul italian — că nu e vorba aici de o simplă distracție tradițională, ci de pariuri pe care cei care asistă le fac pe un cocoș sau pe altul. Cum pînă la urmă amîndoi mor, cîștigă cel care a supraviețuit cîteva secunde după adversar.

Și am mai aflat — ceea ce e și mai trist — că multe din aceste lupte de cocoși sînt organizate din îndemnul marilor proprietari albi de mine și plantații, care știu că, a doua zi după ce-și vor pierde banii, oamenii vor veni să se angajeze la ei, acceptînd orice salariu“.

Aici se termină citatul din notele călătorului, la care noi vom adăuga că asemenea spectacole oribile au fost văzute și în alte țări — unele chiar din Europa apuseană — nu numai în Iava. Scopul și aici era același: pariul. Dar aici se mai petrece și altceva: cocoșul cel mai arătos și spre care se îndreptau deci preferințele pariorilor, era uneori astfel dozat, că pînă la urmă, murea cel dintîi. Vă închipuiți că într-un asemenea caz cel mai mare cîștig îl realiza deținătorul secretului.

În unele părți ale lumii, aceste spectacole au fost interzise, în ultima vreme, prin lege. Iar în Indonezia, cea eliberată de exploatatorii și ațîțătorii colonialiști, se duce acum o luptă intensă pentru suprimarea și înlocuirea lor cu spectacole morale.

SFATURI practice

CĂLDURA DIN CASĂ ÎN TIMPUL IERNII

S-a mutat acum doi ani în vecinătatea locuinței mele o familie compusă din soț, soție, doi copii și o bătrînă. Locuința în care s-au mutat e confortabilă și sănătoasă. Primește lumină suficientă și e încălzită cu gaze. Totuși, în prima iarnă pe care au petrecut-o aici, cei doi copii și mama lor au fost mai tot timpul bolnavi. Îi vedeam întotdeauna palizi la față și îi auzeam tușind, ceea ce la un moment dat a început să mă intrige. Am intrat în vorbă cu noua locatară, care mi-a spus:

— Nu știu nici eu ce să mai cred. Nici copiii și nici eu nu sîntem bolnăvicioși din fire; dar de cînd ne-am mutat aici, o ducem dintr-o răceală în alta. Și culmea e că ni se întîmplă asta tocmai acum, cînd avem căldură cîtă vrem de la gaze.

Încă vreo cîteva amănunte mărturisite și am înțeles totul:

Bătrîna — mama vecinei mele — era, ca mai toți bătrînii, amatoare de căldură. Și, cu toate că avea camera ei, pretindea să fie excesiv de cald în toate celelalte încăperi prin care mai trebăluia. Așa se făcea că în casa vecinei mele se menținea aproape tot timpul o temperatură de 24-30 de grade. Cît despre aerisire „lasă că intră destul aer — spunea bătrîna — cînd se circulă pe uși“.

I-am explicat vecinei mele că toată starea bolnăvicioasă a ei și a copiilor se datorește tocmai acestei călduri excesive din încăperi. Și ea și copiii ieșeau deseori din casă — ea după diferite treburi, copiii la joacă — iar trecerile brusce, de la căldura din interior la temperatura scăzută de afară, îi purtau dintr-o răceală în alta. Bărbatul avea mai puțin risc să se îmbolnăvească, fiindcă ieșea o singură dată, dimineața, cînd pleca la slujbă, iar bătrîna, fiindcă nu ieșea de loc pe afară.

Am sfătuit-o să aerisească de 2-3 ori pe zi casa, cu ferestrele larg deschise și să nu tolereze în interior o temperatură mai mare de 18-20 de grade — indiferent de pretențiile bătrînei. La urma urmei, aceasta n-avea decît să se îmbrace mai gros și să stea mai mult în camera ei „bine încălzită“, deși în fond nu era de loc sănătos acest lucru nici pentru ea. Vecina mea m-a ascultat și în iarna aceasta n-a mai avut pe nimeni bolnav în casă.

Cazul pe care-l povestesc aici nu este unic. Am mai întîlnit oameni care, profitînd de avantajul instalațiilor de gaze — sau chiar prin consum exagerat de lemne — mențin în interiorul locuințelor o căldură anormală, fie la îndemnul unui bătrîn „friguros“, fie din grija exagerată de a nu expune un copil mai mic la răceală.

Aceștia trebuie să știe că se expun la îmbolnăvire tocmai prin excesul de căldură pe care-l fac în casă. Iar copiii vor deveni cu atît mai sensibili la răceală și la orice fel de îmbolnăvire, cu cît vor fi mai cocoloșiți de mici.

Și încă ceva: să observați că, chiar pe bătrînii „friguroși“ dacă-i obișnuiți cu o temperatură normală, după cîtăva vreme îi veți vedea deplin împăcați cu această temperatură.

JOSIANA

DE VORBĂ CU MEDICUL

TIBERIU BUDACU — Cluj. Afecţiunea dv. principală este diabetul, pe care s-a instalat o tuberculoză pulmonară. Prima dv. preocupare trebuie să fie tratarea acestor boli. Este adevărat că diabetul oamenilor tineri poate duce la complicaţia la care vă referiţi, dar aceasta nu este o lege biologică. De altfel la dv. lucrurile evoluează în condiţiuni normale. Nu este cazul să faceţi un tratament special şi faptul că evenimentul se produce rar, este în avantajul sănătăţii dv. Pentru moment vă recomandăm să nu vă căsătoriţi.

LUPŞA ANGHEL — Pojaga. Vă recomandăm următorul tratament timp de trei luni cu pauze de cîte 15 zile: faceţi 5 injecţii cu Testosteron de 10 mg., urmate de alte 5 injecţii cu Testosteron de 25 mg. Injecţiile se fac intramuscular, o dată la două zile. In acelaşi timp faceţi 10 injecţii cu ser Neurotonic. Acestea se fac zilnic una, subcutan.

URS IOSIF — Oradea. Infirmitatea dv. nu se poate vindeca din cauza poziţiei în picior de cal.

PREDUŢ TITUS — Com. Teremia Mare. Suferiţi de o seboree a pielii capului. Vă recomandăm următorul tratament: timp de două săptămîni veţi freca o dată la două zile pielea capului cu următoarea pomadă: sulf precipitat şi calomel cîte 1 gr., vaselină 30 gr. În zilele fără aplicaţia pomezii spălaţi capul cu apă şi săpun. Pentru un contact mai intim al pomezii cu pielea capului, vă recomandăm să tundeţi părul scurt. După aceasta veţi continua timp de o lună acelaşi tratament, pe care-l veţi face numai de două ori pe săptămînă. În alimentaţia dv. evitaţi grăsimile.

GRUIESCU IOSIF - Reşiţa. Nu e nici un motiv de desperare. Faceţi 20 injecţii cu Epifizan, cîte una zilnic intramuscular. După o pauză de 15-20 zile repetaţi tratamentul. Situaţia se va ameliora.

F.S.M. — Roman. Citiţi răspunsul din acest număr al revistei dat tovarăşului Lupşa Anghel şi procedaţi la fel.

IORGA EMIL — Galaţi. Ne-ar fi interesat vîrsta şi profesiunea dv. şi alte antecedente patologice. La ora actuală la sinuzita dv. s-a adăugat o ozenă. Întrucît pentru sinuzită nu există un tratament şablon, acesta aplicîndu-se de la caz la caz, vă sfătuim să consultaţi un serviciu de specialitate care să stabilească stadiul bolii şi reactivitatea structurii lezionale, şi care vă va indica şi tratamentul necesar. Acest tratament, bine aplicat, va ameliora şi ozena.

Pentru a doua problemă vă rugăm să ne trimiteţi buletinele unui examen de urină şi al probelor hepatice.

Pentru căderea părului, vă recomandăm să frecţionaţi pielea capului o dată la două zile timp de 2 săptămîni cu următoarea alifie: sulf precipitat şi calomel cîte 1 gr., vaselină 30 gr. În zilele cînd nu aplicaţi alifia, spălaţi pielea capului cu apă caldă şi săpun, de preferat cu sulf. Continuaţi acelaşi tratament timp de o lună însă făcut de două ori pe săptămînă.

Pînă la organizarea cicatricelor de pe faţă, după Kerion petele de care vă plîngeţi vor dispare.

CIACO GHEORGHE—Tg. Mureş. Nu vă preocupaţi. Petele de care vă plîngeţi vor dispare. Evitaţi vîntul şi frigul. Nu e necesar nici un fel de tratament.

LUCA — Bicaz. Vă recomandăm să faceţi timp de 20 de zile cîte o injecţie intramusculară cu Epifizan. Consumaţi proteine: carne, peşte, brînză, ouă. Reduceţi dulciurile şi făinoasele. Situaţia este trecătoare. Mai reveniţi.

Dr. Silviu GHEREA

POŞTA REDACŢIEI

POSTOLACHE VASILE — Slănic, reg. Ploieşti. Plantele medicinale nu se cultivă numai pentru folosirea lor ca ceaiuri, infuzii etc., ci şi ca materie primă în industria farmaceutică. Astăzi la noi din plantele medicinale se fabrică peste 80 de medicamente; în plus din aceste plante se extrag uleiuri eterice şi parfumuri. Ţara noastră face în acelaşi timp şi un mare export de plante medicinale, acestea fiind foarte apreciate peste hotare. Aşa se explică deci atenţia deosebită care se dă cultivării acestor plante.

VOICILA GH. — Craiova. Cel mai vechi oraş care există şi astăzi este Atena. Aceasta datează din anul 1557 înaintea erei noastre, avînd deci o vechime de 3518 ani. Oraşul în care locuiţi — Craiova — este unul dintre cele mai vechi din ţara noastră (a fost înfiinţat în anul 1114). Asupra primelor aşezări omeneşti din bazinul Mării Egee găsiţi amănunte în volumul „Grecia antică“, apărut în Editura Ştiinţifică. Ne-ar fi greu să vi le redăm în acest cadru restrîns.

ANGHEL AUREL — Constanţa. Arheologia submarină este într-adevăr o ştiinţă. Această ştiinţă s-a născut în anul 1901, cînd nişte scafandri greci au reuşit să scoată de pe fundul mării — în apropierea insulei Anticyera — mai multe statui de marmură şi de bronz. Valoroasele mărturii ale trecutului, înghiţite de apele mărilor, pot fi mai uşor descoperite azi cu ajutorul sondelor ultrasonice.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de cărţi poştale ilustrate (vederi) următorii:

Aspis Janetta — elevă cl. a XI-a, str. Jdanov nr. 3, Reşiţa; Curtiev Rodica — elevă cl. a X-a, b-dul. R.P.R. nr. 150, Piteşti; Iliescu Adriana — elevă cl. a X-a, str. Craiovei nr. 92, Piteşti; Ticiu Viorica — elevă anul II Şcoala pedagogică, str. Gh. Bariţiu nr. 2, Deva; Bugariu Daniela — str. Republicii nr. 5, Reşiţa; Constantinescu George — elev anul III Şcoala de meserii, str. 23 August nr. 178, Tulcea; Fix Eduard — elev anul III Şcoala de meserii, str. M. Viteazu nr. 45, Tulcea; Mihai Toader — elev anul III Şcoala de meserii, suburbia Tudor Vladimirescu, Tulcea; Malace Monica — str. Lînăriei nr. 19, Piteşti; Ienciu Gabriela — str. I. P. Pavlov nr. 42, Reşiţa; Drîmbărean Otilia — elevă cl. a X-a, str. I. V. Stalin nr. 178, Alba-Iulia; Giciu Victoria — elevă cl. a IX-a, b-dul R.P.R. nr. 194, Piteşti; Moraru Maria — elevă Şcoala medie mixtă din Ilia, reg. Hunedoara; Cîrdei Puiu — str. Pictor Aman nr. 7, Timişoara V; Ferener-Vări Albert — Comuna Viziru, reg. Galaţi; Stan Mariana — str. Olimpului nr. 7, Ploieşti (doreşte să facă şi schimb de fotografii ale artiştilor sovietici).

Mendea Alexandru din Craiova, str. Stalingrad nr. 220 doreşte să corespondeze şi pe teme de filatelie şi sport.

Prisecară Petre din Simeria, str. 30 Decembrie nr. 1, doreşte să corespondeze pe teme de muzică, literatură, sport, cinematografie, filatelie şi, bineînţeles, ilustrate.

Cristea Pandele — student, doreşte să corespondeze şi pe teme de turism, sport, muzică uşoară, prietenie.

Danciu Aurora — elevă anul II Şcoala pedagogică, din Deva, doreşte să facă schimb de ilustrate şi să corespondeze cu o elevă sau un elev dintr-o altă şcoală pedagogică din ţară.

Următoarele eleve doresc să facă schimb de vederi cu tineri din ţară şi să poarte corespondenţă cu elevi, în special din cl. a XI-a curs de zi şi seral, pe teme generale şi cum trebuie să te pregăteşti pentru examenul de maturitate: Săndulescu Tanţi — str. Dobrogeanu Gherea nr. 85, Balş, reg. Oltenia; Cruceru Eufrosina — str. 23 August nr. 56, Balş; Enache Maria — str. Dobrogeanu Gherea nr. 61, Balş; Mitran Eugenia — str. Dobrogeanu Gherea nr. 61, Balş; Stanciu Florica — str. St. Gheorghiu nr. 36, Balş; Tucularu Anişoara — str. N. Bălcescu nr. 98, Balş.

TRATAMENT CU... PULBERE DE APĂ

În zilele călduroase de vară e plăcut să stai lîngă un havuz, trăgînd în piept aerul saturat de particule de apă. Pe nesimţite ţi se îmbunătăţesc starea generală şi dispoziţia, devii mai vioi. Acelaşi lucru îl simte şi un om care stă lîngă o cascadă sau un rîu repede, de munte.

Este vorba de o simplă întîmplare? S-a demonstrat că nu. Pulberea de apă are excelente calităţi terapeutice. În timpul pulverizării apei, se formează ioni de hidroxil şi hidroxoniu, care au o influenţă favorabilă asupra sistemelor nervos şi cardiovascular. În ultimul timp, savanţii sovietici au creat o nouă metodă terapeutică: hidroaeroionizarea. Cu ajutorul acesteia s-au obţinut rezultate bune în tratarea bolii hipertensive, a astmului bronşic ş.a.m.d. Bazele noii metode au fost puse acum un sfert de secol, de profesorul V. A. Cerneavski din Taşkent.

VAPOARE FĂRĂ TANGAJ

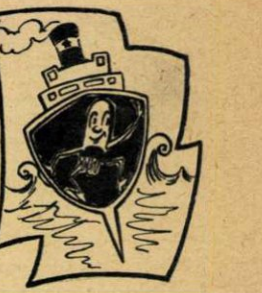

În general, oamenii suportă greu oscilaţiile vaselor, unii suferind şi de aşa-numitul „rău de mare“. Oare tangajul nu poate fi evitat? Problema a fost rezolvată parţial prin depozitarea unor balasturi grele în calele vapoarelor. Dar n-a fost de ajuns. De la sfîrşitul secolului trecut mai este cunoscută şi o altă metodă de combatere a tangajului. În partea de sub nivelul apei a corpului navei se pot instala nişte stabilizatori speciali; cînd vasul se înclină spre stînga, intră în funcţiune nu numai stabilizatorul stîng, ci şi cel drept, care imprimă o înclinare a navei în cealaltă parte.

S-a constatat însă că nu este chiar atît de uşor să se pună sau să se scoată din funcţiune la timp stabilizatorii. Aceasta a fost cauza pentru care stabilizatorii n-au prea fost aplicaţi. Abia în timpurile noastre, mulţumită aparatelor de calculat moderne, s-a născut posibilitatea de a regla precis şi în timp util activitatea stabilizatorilor. Mai mult decît atît: în prezent, pentru anihilarea tangajului, pot fi folosite chiar cîte zece perechi de stabilizatori. Folosirea stabilizatorilor nu are nici o influenţă asupra vitezei de deplasare a vasului; în plus, reduce consumul de combustibil.

MODA

Tinereţe, tinereţe...

— După descrierea pe care i-ai făcut-o nu de mult în revistă, moda de iarnă a anului 1961 e discretă şi distinsă: predomină negrul, cafeniul, violetul, linia e sobră şi severă, se văd decolteuri şi drapeuri asimetrice... Dar cum rămîne cu noi, fetele tinere?

— Nimeni nu-ţi recomandă, draga mea, să-ţi alegi tocmai aceste tendinţe. Felul de viaţă şi gustul celor tineri impun modei pentru tineret trăsături proprii: un colorit proaspăt, o linie lejeră şi confortabilă, lipsită de orice constringere sau artificiu. Naturaleţea, una din caracteristicile de bază ale modei actuale, este şi imperativul numărul 1 al garderobei pentru fete tinere. Sînt de altfel printre caracteristicile modei noi o serie de alte aspecte pe care sînt sigură că ţi le vei însuşi cu entuziasm.

— Semnalează-mi-le. Iţi mărturisesc că la prima lectură m-a copleşit atîta „seriozitate“.

— Adu-ţi aminte în primul rînd de „ecosez“. Nu cred să obosim vreodată de această simpatică ţesătură. Din stofă ecosez în culori vii, fetele îşi pot face mantoul sau scurta de iarnă. Un lenaj ecosez e cel mai indicat pentru rochiţa sau fusta de fiecare zi, la lucru sau la şcoală. O fundă sau o cravată ecosez ca garnitură la bluza albă sau un bie de lenaj ecosez de jur împrejurul pălărioarei sport, iată numai cîteva idei pentru a ilustra această tendinţă.

— Bun. S-a notat cu litere mari: ECOSEZ. Altceva?

— Fustele plisate îşi continuă cu succes o carieră fără bătrîneţe. E totuşi de remarcat o noutate: alături de pliseuri libere, din talie, au apărut şi pliuri cusute pînă la jumătatea coapsei: menţin linia dreaptă fără a stingheri libertatea de mişcări. Continuă să se poarte bineînţeles şi fuste în cute libere necălcate, din stofă sau tuid gros în culori vii. În ce priveşte taioarele...

— Nu prea se potrivesc pentru fete tinere taioarele discret marcate sau lejer înnodate la talie, preconizate de moda nouă.

— O clipă... Aceste indicaţii nu sînt de loc exclusive. O fată tînără va purta fie o jachetă dreaptă scurtă, fie una mai lungă, strînsă pe talie într-un cordon cu cataramă, care poate fi din stofa taiorului sau din piele. Ţesăturile fantezi propuse de industria noastră sînt cele mai indicate pentru costume de tineret.

— Ce e nou în materie de garnituri?

— Unele mai tinereşti ca celelalte. Vorbeam adineaori de piele. E foarte des folosită ca garnitură: nasturi, cordoane, gulere, borduri la buzunare, revere sau boruri de pălării. Se întîlnesc deseori şi franjuri (trase din ţesătură sau aplicate) şi — în mare vogă — tricoul patent din lînă groasă (gulere, borduri, buzunare, plătci, manşete şi bonete). Iată suficiente idei pentru a stimula ingeniozitatea fetelor tinere.

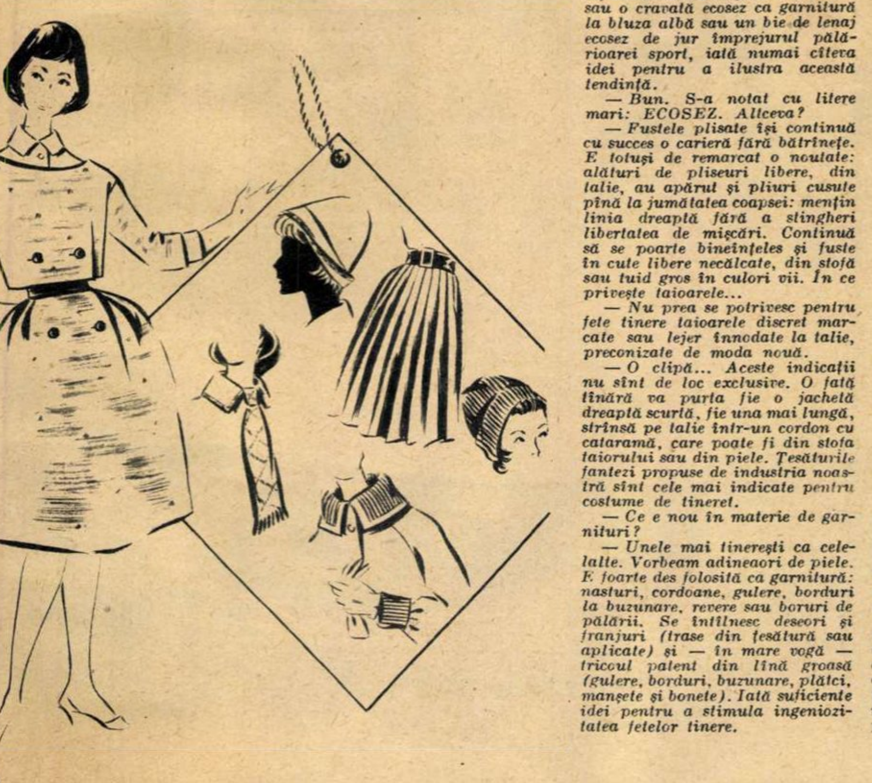

MOLUŞTE CARE ŢES

Îndemînaticii meşteşugari sînt nişte moluşte numite „mitili“, acei curioşi melci negri ce se întîlnesc pe marginea lagunelor sau pe numeroasele bancuri de nisip.

Cînd încearcă să se fixeze într-un loc, mai întîi ei îl pregătesc, apoi emană un lichid viscos, care se usucă şi se întăreşte într-o clipă. După aceea, mitilul îşi ţese un fel de smoc de fire, în mijlocul căruia se fixează atît de puternic, încît nici valurile celor mai puternice furtuni nu-l pot desprinde.

Şi mai harnici ţesători sînt moluscele care foiesc în sînul mărilor calde. În apele Mediteranei o specie de astfel de molusce fac fire foarte subţiri şi lungi, de culoare brună cu străluciri aurii; din aceste fire uscate se pot ţese sau împleti fulare, şaluri şi mănuşi. Dacă astăzi asemenea ţesături sînt doar o curiozitate, în epoca romană erau foarte răspîndite.

Scrisoare din Londra

ÎMPOTRIVA SUBMARINELOR AMERICANE CU RACHETE „POLARIS“!

Convorbire cu deputatul laburist Harold DAVIES

Există o veche tradiție în viața parlamentară engleză și anume ca unele după-amieze de vineri să fie consacrate dezbaterilor pe marginea unor probleme alese de înșiși membrii Camerei Comunelor. Pentru a se hotărî cine urmează să se bucure de acest privilegiu, se trage la sorți. După redeschiderea sesiunii recente a parlamentului, cel căruia i-a revenit dreptul de a pune în discuție o problemă a fost deputatul laburist Harold Davies, care și-a manifestat în numeroase rînduri opoziția față de politica „războiului rece“ susținută de conducătorii partidului său. Prevalîndu-se de dreptul care-i revenea, el a propus o moțiune împotriva creării la Holy Loch (Scoția) a unei baze pentru submarine americane, înzestrate cu rachete de tip „Polaris“. Slugărnicia lui Gaitskell și a celorlalți conducători de dreapta ai partidului laburist față de dictatul Washingtonului s-a manifestat încă o dată prin refuzul de a sprijini moțiunea Davies. Ei au făcut astfel încă un pas spre izolarea lor de larga mișcare de protest împotriva ocupației militare americane, care încătușează Anglia.

În cursul unei convorbiri cu domnul Davies, în legătură cu moțiunea sa, acesta mi-a declarat:

„Nenumăratele scrisori pe care le-am primit de la membri de rînd ai partidului, prin care aceștia aprobă moțiunea, demonstrează cît de izolați sînt acei membri laburiști ai parlamentului care calcă în picioare înseși hotărîrile conferinței partidului nostru. Acceptarea amplasării submarinelor cu rachete „Polaris“ pe coastele Angliei marchează apogeul nebuniei politicii de „balansare pe marginea prăpastiei“. Purtate pe submarine sau pe vehicule terestre, rachetele „Polaris“ constituie aceeași gravă primejdie. Este cunoscut incidentul care a avut loc de curînd în Groenlanda, cînd reflexele lunii în oglinzile radarului erau cît pe-aci să ducă la declanșarea unui război de către forțele militare ale Statelor Unite; iată dar că pericolul dezlănțuirii accidentale a unui război devine din zi în zi mai mare.

Un refuz al Angliei de a permite staționarea în porturi engleze a submarinelor americane cu rachete „Polaris“ ar constitui primul pas spre o politică externă independentă și neutră, guvernul nostru trebuind să înțeleagă de altfel că, în cazul declanșării unui război, prezența acestor submarine n-ar putea feri Anglia de o contralovitură distrugătoare ci dimpotrivă.

Lupta ce se desfășoară în Anglia împotriva amplasării submarinelor cu rachete „Polaris“ nu este o mișcare izolată. Ea este parte integrantă a luptei ce se duce în întreaga lume pentru rezolvarea — pe altă cale decît cea a războiului — a problemelor mondiale. Scrisorile pe care le primesc, în special cele din Scoția, unde urmează să fie creată baza pentru submarinele americane, demonstrează că această mișcare de protest este cea mai închegată din cîte au fost vreodată. Sindicatele, membri de rînd ai partidului laburist, mișcarea cooperatistă, clerici și chiar autorități locale cu o majoritate conservatoare și-au unit glasul pentru a protesta împotriva acestei acțiuni a guvernului englez.

La toate acestea mai trebuie adăugat ceva. În bătălia împotriva ocupației străine a insulei britanice, noi ne pregătim pentru o nouă campanie: aceea, menită a împiedica înfăptuirea nerușinatei recomandări a N.A.T.O., ca trupele vest-germane, comandate de ofițeri care l-au servit pe Hitler, să-și stabilească baze pe pămîntul nostru“.

Gordon SCHAFFER

În jurul globului

A TRECUT CU SUCCES EXAMENUL! Nu e vorba de vreun elev sau student, ci de microlimuzina sovietică „Zaporojeț“, produsă la uzina „Kommunar“ din Zaporojie, care, după trecerea examenului de probă pe șosea, a început să fie fabricată în serie. Micul autoturism „Zaporojeț“ cîntărește doar 640 kilograme și realizează o viteză de 80 de kilometri pe oră.

„CURGE METALUL“. Imaginea de față reprezintă o scenă din baletul cu același nume, în interpretarea colectivului artistic al uzinei metalurgice din orașul Hvanhe (R.P.D. Coreeană).

MINA DE CĂRBUNI „CZELADZ“ din R.P. Polonă și-a sărbătorit în decembrie 1960 centenarul. Ea este în prezent cea mai modernă mină din Polonia. Recent s-a introdus aici televiziunea industrială. În fotografie, tehnicianul Ryszard Szafranski în cabina dispecerilor.

RĂMAS „ORFAN“ la vîrsta înțărcatului, micuțul pui de focă — născut într-un acvariu — este hrănit cu ajutorul unui furtun de cauciuc de către... părinții săi adoptivi.

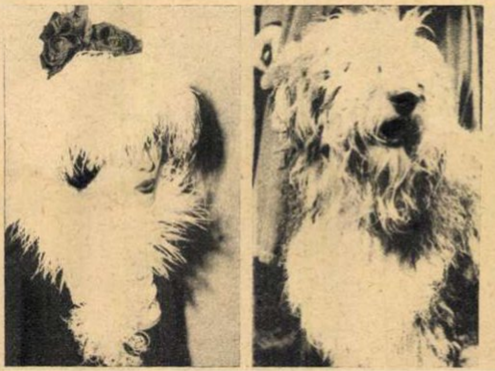

MODEL „ORIGINAL“. Nu ne puteam închipui că și lumea canină ar putea servi drept izvor de inspirație pentru creatorii de modă din Anglia. Iată însă că alăturarea celor două fotografii ne risipește orice urmă de îndoială. La drept vorbind, imitația e atît de perfectă, încît cu greu poți deosebi copia de original...

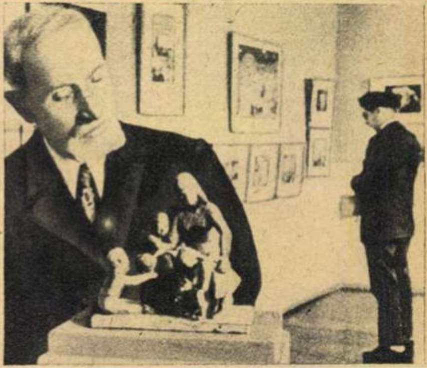

„GRĂDINIȚA DE COPII“ se intitulează grupul plastic din fotografie, cu care bătrînul muncitor Ilie Streicher, de la întreprinderea „Agfa Wolfen“, a participat la cel de-al II-lea concurs muncitoresc de artă din R.D. Germană. Această sculptură a figurat și în expoziția de artă a anului 1960.

DISTRUGERILE provocate de recentele inundații din Italia au fost deosebit de mari. Iată, de pildă, în fotografie, cum arată podul de cale ferată situat între Bologna și Torino, după revărsarea rîului Scrivia.

ANUL NOU LA MOSCOVA

Cînd orologiul din Turnul Spasski a bătut miezul nopții, vestind sosirea noului an, bătăile lui, transmise pe calea undelor, au răsunat, solemne, în fiece casă de pe întinsul Țării Sovietice.

Făcînd bilanțul rodnicelor sale realizări în construcția desfășurată a comunismului și în nobila bătălie pentru pace, poporul sovietic a întîmpinat cu înnoite nădejdi anul 1961, pe care-l dorește și mai bogat în victorii.

Tradiția zilelor de sărbătoare nu s-a dezmințit nici de astă dată. Întregul popor sovietic a întîmpinat Anul nou cu bucurie și voie bună.

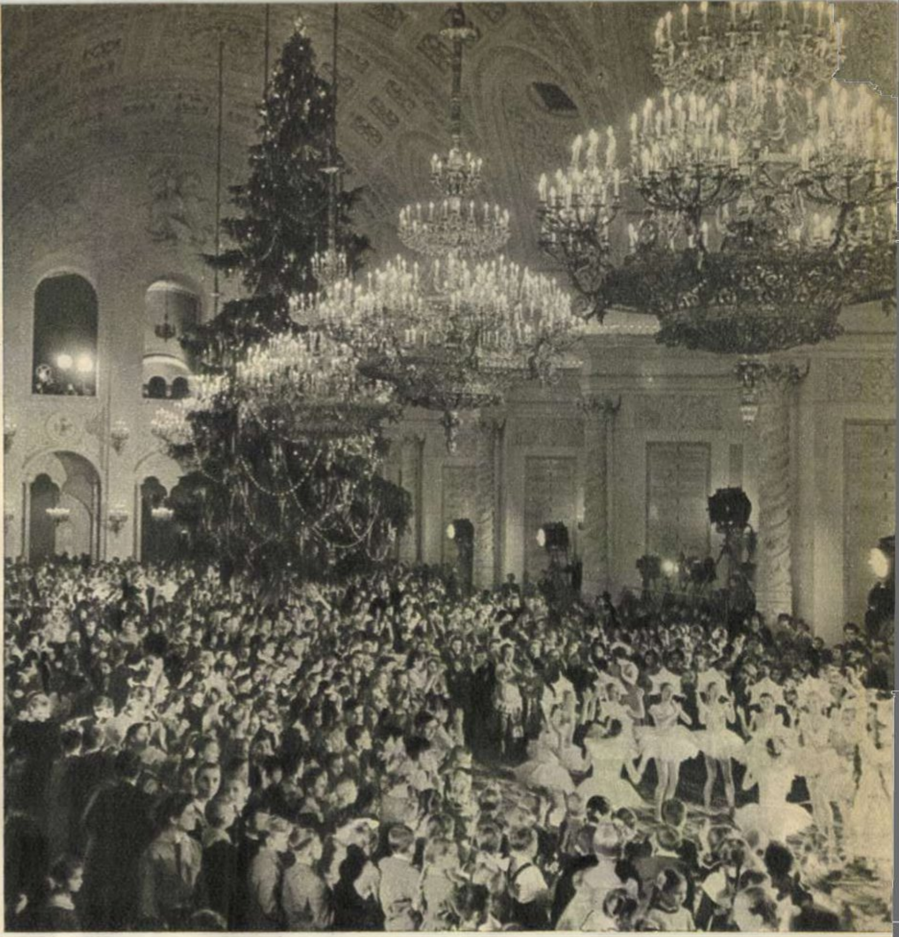

Ca în fiecare an, în sala Gheorghievski din Kremlin a fost organizat un minunat bal al pionierilor. Iar feericul pom este cel mai mare din toată țara!

Una din plăcerile preferate ale tinerilor și copiilor — plimbarea cu tradiționala „troika". ←

Magazinele sînt încărcate de cadouri. Imensul magazin „Lumea copiilor" are tot ce-și pot dori micii săi clienți. →

С Новым годом

Bal de revelion la Universitatea „Lomonosov" (stînga). „La mulți ani!" — peste tot. Inclusiv pe torturi (dreapta).

REDACȚIA: BUCUREȘTI PIAȚA SCÎNTEII
Căsuța Poștală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744
ABONAMENTE: la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

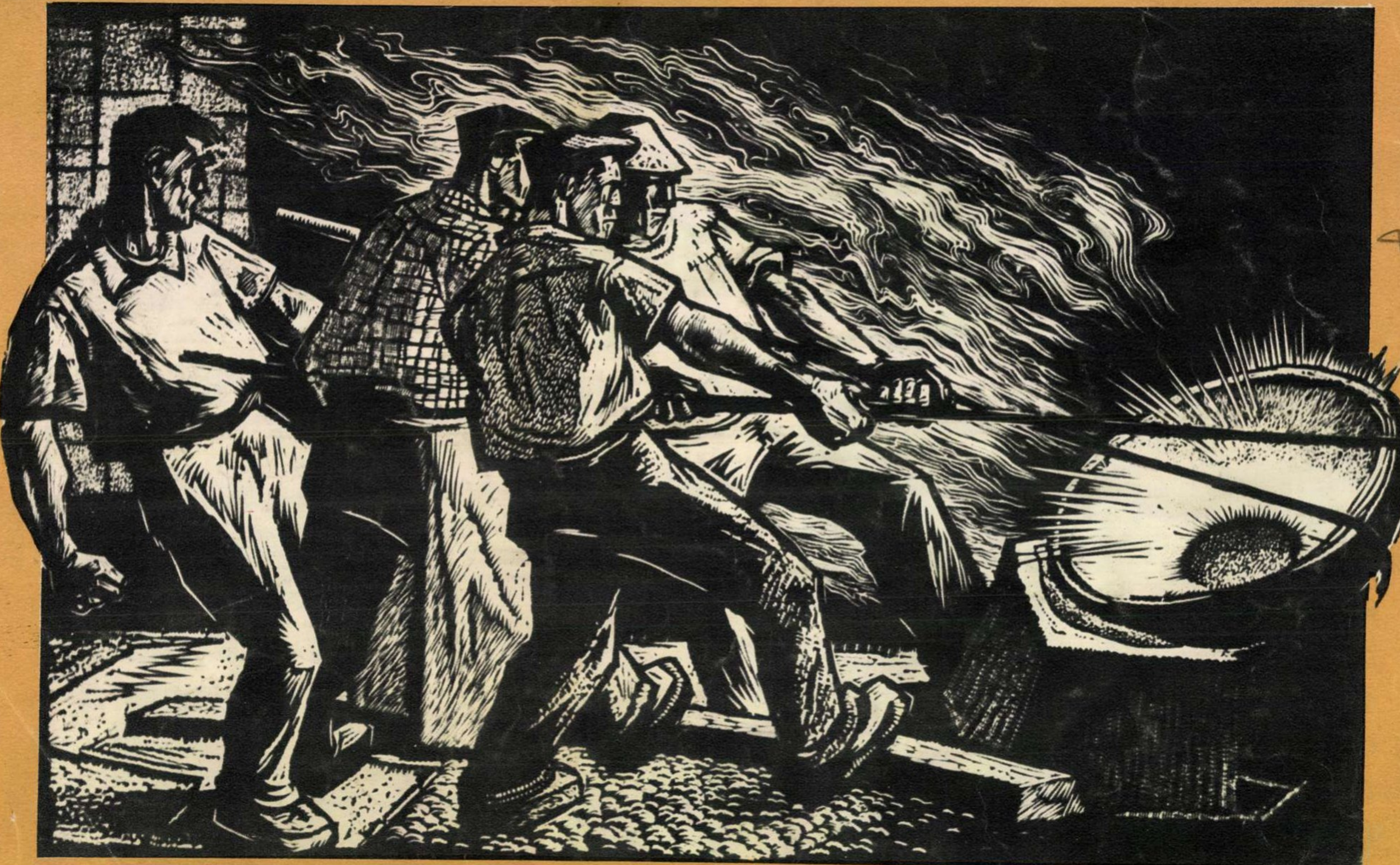

Gh. IVANCENCO

„La cazangerie“.

Bill Rey

05
F

Proletari din toate țările, uniți-vă !

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 2 (294)
Anul X
14 Ianuarie 1961

Deputata

(pag. 2)

fotocronica FLACARII

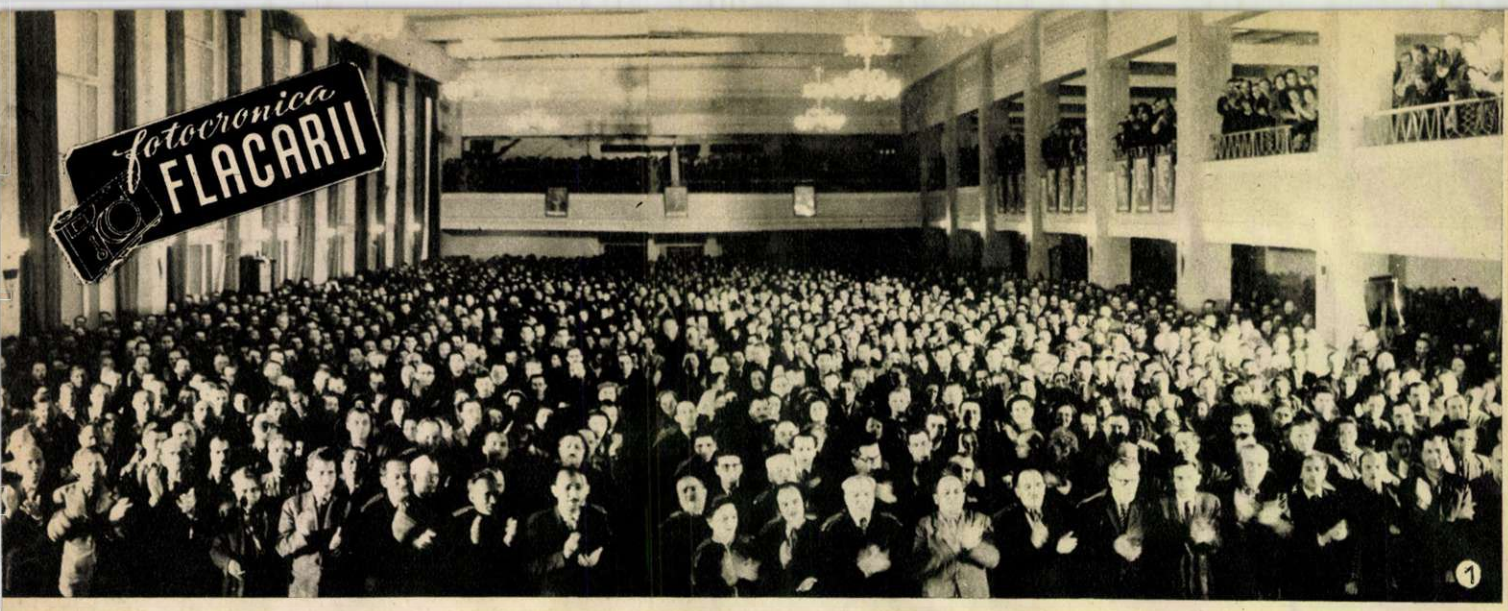

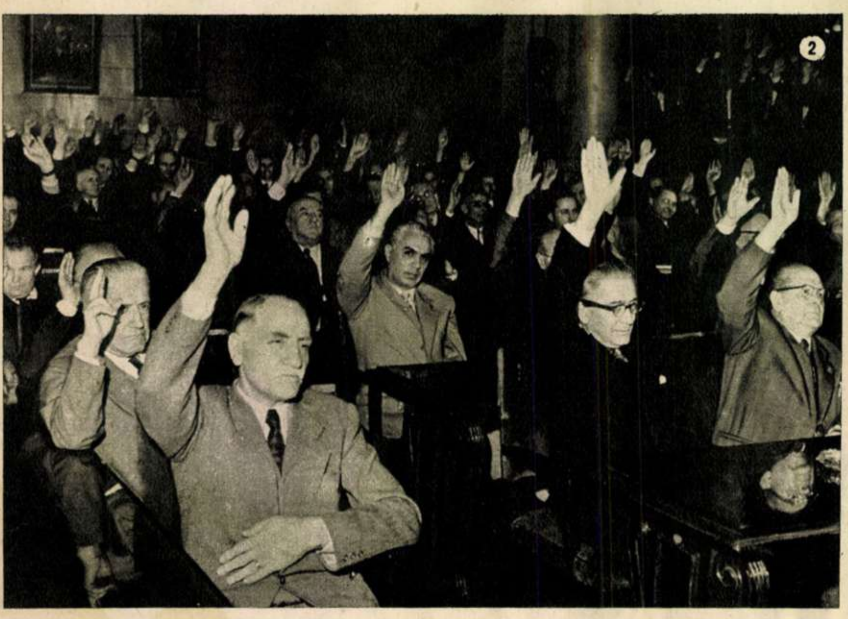

În aceste zile, organizaţiile oamenilor muncii şi adunările generale ale oamenilor muncii din întreaga ţară fac propuneri de candidaţi în alegerile pentru Marea Adunare Naţională.

Iată cîteva aspecte de la adunările ce au avut loc în cursul acestei săptămîni.

În circumscripţia electorală nr. 1 „Griviţa Roşie", într-o astmosferă de mare entuziasm a fost propus drept candidat al Frontului Democraţiei Populare tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, conducător încercat şi iubit al Partidului Muncitoresc Romîn şi al întregului nostru popor.

În fotografia nr. 1: adunarea, în picioare, ovaţionează pentru candidatul propus, pentru partid, pentru viitorul luminos al patriei.

Membrii Academiei R.P.R. şi cetăţenii din circumscripţia electorală Victoria 4 au propus drept candidat pe tovarăşul Atanase Joja, membru al C.C. al P.M.R. şi preşedinte al Academiei R.P.R.

În .fotografia nr. 2: un aspect din sală.

În adunarea generală a oamenilor muncii din circumscripţia electorală 13 Decembrie muncitoarea Nastasia Florea, secretara comitetului P.M.R. al fabricii de confecţii „Gheorghe Gheorghiu - Dej", a fost propusă candidată a F.D.P.

În fotografia nr. 3: muncitoarea Ana Săndulescu, de la Întreprinderea poligrafică nr. 5, luînd cuvîntul pentru a susţine candidatura tovarăşei Florea.

Coperta noastră

DEPUTATA

Dacă veţi trece într-o duminică dimineaţă prin preajma grandiosului şantier de construcţie a magistralei nord-sud din Capitală, veţi întîlni cu siguranţă acolo echipele de cetăţeni care dau o mînă de ajutor constructorilor. Pentru că prezenţa acestor echipe la muncă patriotică pe şantierul magistralei (şi nu numai pe acest şantier) este strîns legată de activitatea deputatului circumscripţiei 104 raionale, să vi-l prezentăm — sau, mai bine spus, să v-o prezentăm: este comunista Ionela Alăman, muncitoare modelieră la laboratorul de creaţie al fabricii de ciorapi „Adesgo".

De şapte ani tovarăşa Alăman este deputată în Sfatul popular al raionului „Nicolae Bălcescu". Mereu este propusă de cetăţeni şi mereu realeasă, ca una ce şi-a înţeles într-un înalt spirit de răspundere îndatoririle de reprezentantă a intereselor cetăţenilor din circumscripţia ei. Însufleţitoare a muncilor obşteşti de mare interes naţional (pe şantierele de construcţie, la colectarea fierului vechi etc.), îndrumătoare a activităţii bibliotecii raionale, preşedintă a comisiei de împăciuire, membră în comisia permanentă de sănătate publică...

Neobosită este deputata Alăman, bogate sînt roadele muncii ei. În cei şapte ani de activitate ea a dobîndit o mare experienţă; în aceeaşi măsură au crescut şi prestigiul ei, dragostea şi respectul cetăţenilor pentru harnica şi devotata lor deputată.

Ionela Alăman este doar un singur exemplu dintre zecile de mii de bărbaţi şi femei care definesc în zilele noastre puterea populară în cea mai autentică expresie a ei.

Fotografie de Elena GHERA

Drumul stîncii

Fotoreportaj de Traian PROSAN

În zori pădurea a vuit prelung, reluînd în ecou tunetul spart al exploziei și, de sus, stînca s-a prăbușit într-o avalanșă de bolovani. Cînd ne-am apropiat, muntele rănit mai sîngera încă prăvălind din cînd în cînd bolovani răzleți și periculoși. Pe urmă s-au liniștit și aceștia. S-au apropiat excavatoarele și autobasculantele, munca fiind reluată. Astfel și-a început stînca prăbușită la picioarele muntelui minunata sa călătorie. Ajunsă în voia omului, a urcat pe cupa excavatorului și apoi pe autobasculantă, a coborît între ciocanele concasoarelor, s-a zbătut o vreme acolo și apoi, purtată de benzi rulante a căzut zdrobită în siloz. Pe urmă a urcat în vagonetul funicularului... Două salturi lungi și spectaculoase peste valea adîncă a Ialomiței pînă la silozul cel mare de la Puchieni. În sfîrșit, va urca în tren și pe linia ferată îngustă va alerga cale de vreo 15 kilometri spre Fieni, spre fabrică, să devină ciment pentru șantierele de construcții.

Pînă aici sus,la Lespezi, nu răzbate nici-un drum oricît de sinuos ar fi el. Numai poteci. Muntele se ridică drept și prăpăstios și șoseaua sfîrșește brusc la poalele lui. Doar cu granicul se poate ajunge aici. Un vagonet tras sus de o funie de oțel urcă coasta într-o pantă de 60 de grade. Sus e alt drum. Începe și sfîrșește aici, pe terasa săpată în munte, la 1.300 metri altitudine. Acesta e punctul numit Lespezi, cariera de piatră a fabricii de ciment.

Dacă ar fi numai oamenii, totul ar părea destul de obișnuit la înălțimea asta. Dar aici, pe terasa aceasta îngustă, aleargă mașini și tractoare, lucrează excavatoare, se văd instalații și utilaje, apariții ce par stranii în locul acesta. Cum au urcat aici coloșii aceștia? Afli și te minunezi de cutezanța oamenilor: pe granic au urcat aici, deopotrivă cu omul care a făurit granicul, strungul din atelier și televizorul de la club, motorul electric și soba masivă de la cantină, excavatoarele și biblioteca. Oamenii și-au consolidat tot mai mult poziția cîștigată și cu timpul a răsărit aici o adevărată așezare omenească suspendată de cer.

Cîteva zeci de oameni se află în luptă permanentă cu stînca, cu munții.

S-ar părea că lupta e inegală; dar omul e și aici mai tare, mai dur decît roca. Cei care urcă la Lespezi să lucreze la carieră se cheamă că au primit lupta cu asprimile, că au acceptat-o. Căci la Lespezi lupta cu stîncile rămîne încă aspră. La Lespezi vin și rămîn doar cei îndrăzneți, cei tari. Maistrul comunist Ion St. Popescu ori Vasile

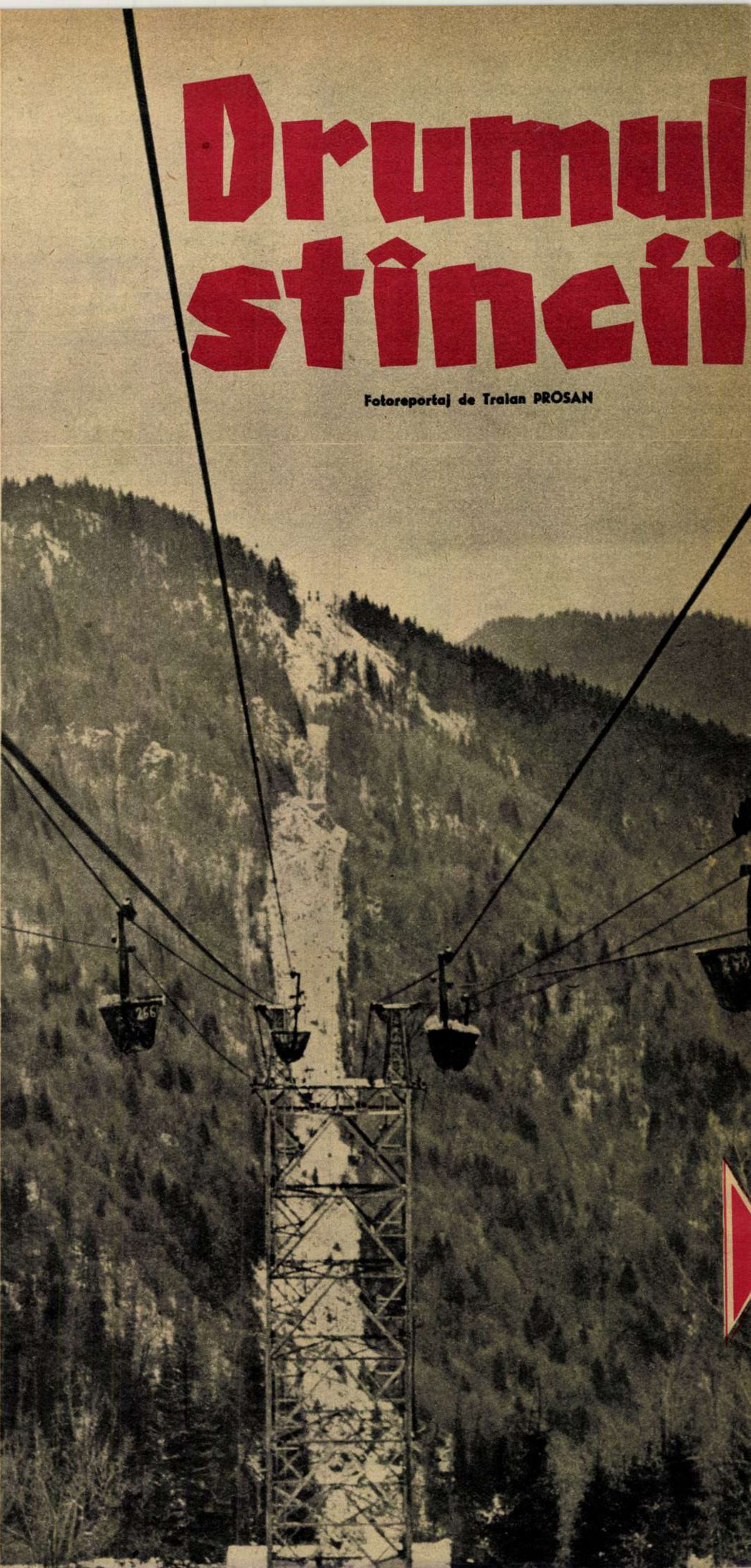

Un salt lung și spectaculos peste Valea Ialomiței, la 300 metri înălțime. Vagoneții funicularului aleargă într-un du-te-vino continuu. Și totuși oamenii nu sînt mulțumiți de viteza funicularului. Nevoile tot mai mari ale fabricii de ciment impun sporirea vitezei și, în felul acesta, a capacității lui de transport. Soluția s-a găsit. Dispozitivul a fost conceput și e de pe acum aplicat la una din linii.

Opincă lucrează aici de mai bine de zece ani. Aurelian Petre lucrează în schimb doar de cîteva luni. A cerut să vină aici după terminarea şcolii de maiştri. Ştia ce-l aşteaptă. Dar şi-a dorit o asemenea muncă. O muncă în care — mai mult ca oriunde — trebuie să ştii să te descurci singur. Fără ajutorul altcuiva şi cu mijloacele pe care le poţi avea într-un asemenea loc izolat. A fost înainte excavatorist. Jos la fabrică ar fi avut o muncă mult mai comodă. Ar fi fost în fiecare zi acasă şi ar fi beneficiat de toate avantajele pe care le au ceilalţi „de jos". Recunoaşte că e într-adevăr greu. Aici însă se simte în linia întîi.

În anul viitor fabrica le va cere cantităţi şi mai mari de piatră de calcar. Jos se lucrează şi va fi în curînd gata o nouă linie de ciment. Cine o va alimenta cu materie primă, cu piatră de aici, dacă nu ei, Aurelian Petre, Popescu Ion, Istrătescu Constantin, Damian Chiţulescu, Serghie Mocanu şi toţi ceilalţi! Şi pe urmă mai sînt multe de făcut pentru ca piatra aceasta să ajungă mai ieftină la fabrică. Grijă mare pentru economii, pentru uşurarea unor munci grele. Tot acum au început exploatarea prin explozii masive, cu rezultate foarte bune. Merită să rămîi aici!

……………………………

...Jos, în fabrică, piatra, stînca aceea uriaşă, era de nerecunoscut. Măcinată, zdrobită, zăcea acum amestecată cu marnă şi apă în nişte bazine imense, în aşteptarea celui mai de seamă act al prefacerii sale: coacerea şi trecerea în ciment. Aici îşi va încheia piatra prima ei călătorie. Pentru că piatra face de fapt două călătorii: de la stîncă către ciment şi de la ciment înapoi către stîncă. Dar către un alt fel de stîncă, stînca făurită de mîna omului, stînca aceea pe care o întîlnim la tot pasul, pe tot întinsul patriei şi care stă la baza construcţiei moderne — betonul.

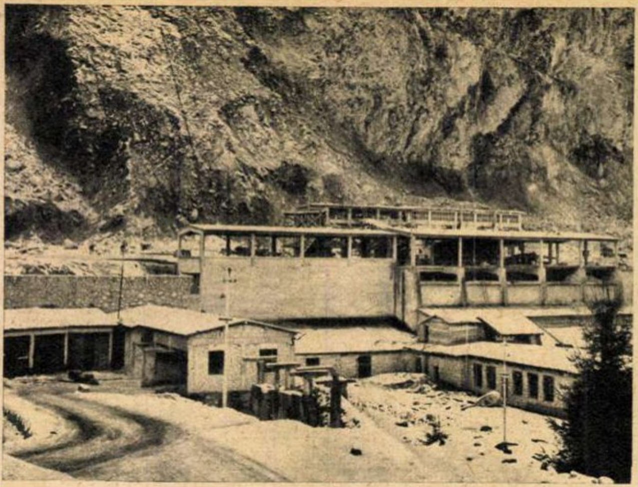

La 1.300 de metri altitudine: staţia de concasare şi silozul de la Lespezi. Înainte de a porni cu funicularul, piatra suferă aici prima operaţie: reducerea dimensiunilor. În primăvară va intra în funcţiune un al treilea concasor.

Nu demult vagoneţii scoşi din circuitul funicularului pentru revizii şi reparaţii erau coborîţi de la nivelul silozului prin mijloace rudimentare. Acum a fost construit acest granic, pe care vagoneţii sînt coborîţi în pantă, direct în atelier.

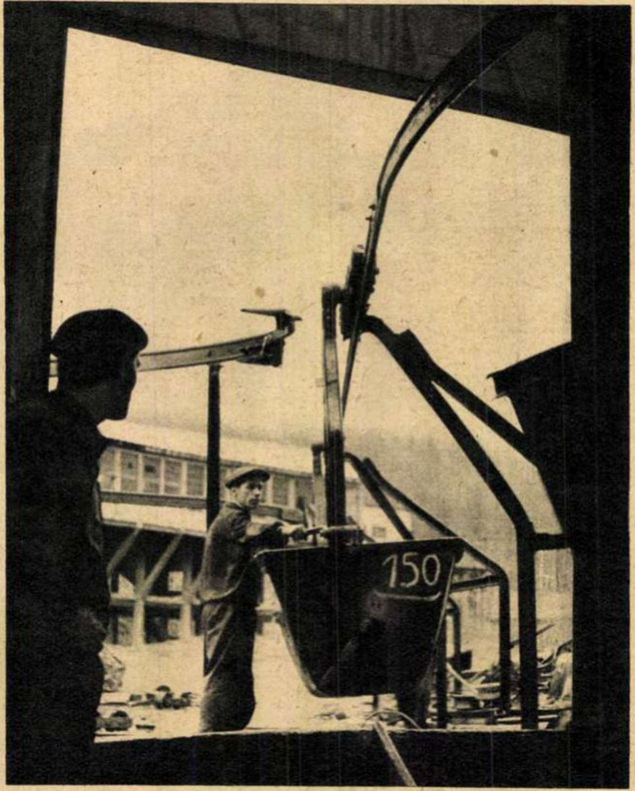

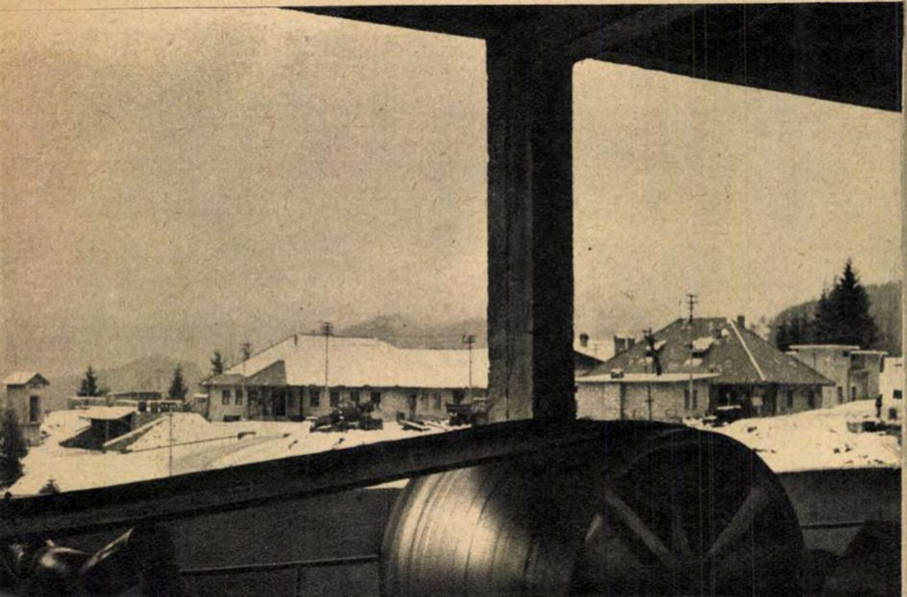

O adevărată aşezare omenească apărută în singurătatea munţilor. Angajaţi în lupta cu stîncile, oamenii au durat aici construcţii solide din piatră şi cărămidă: locuinţe, cantină, ateliere, magazii, garaje, birouri etc.

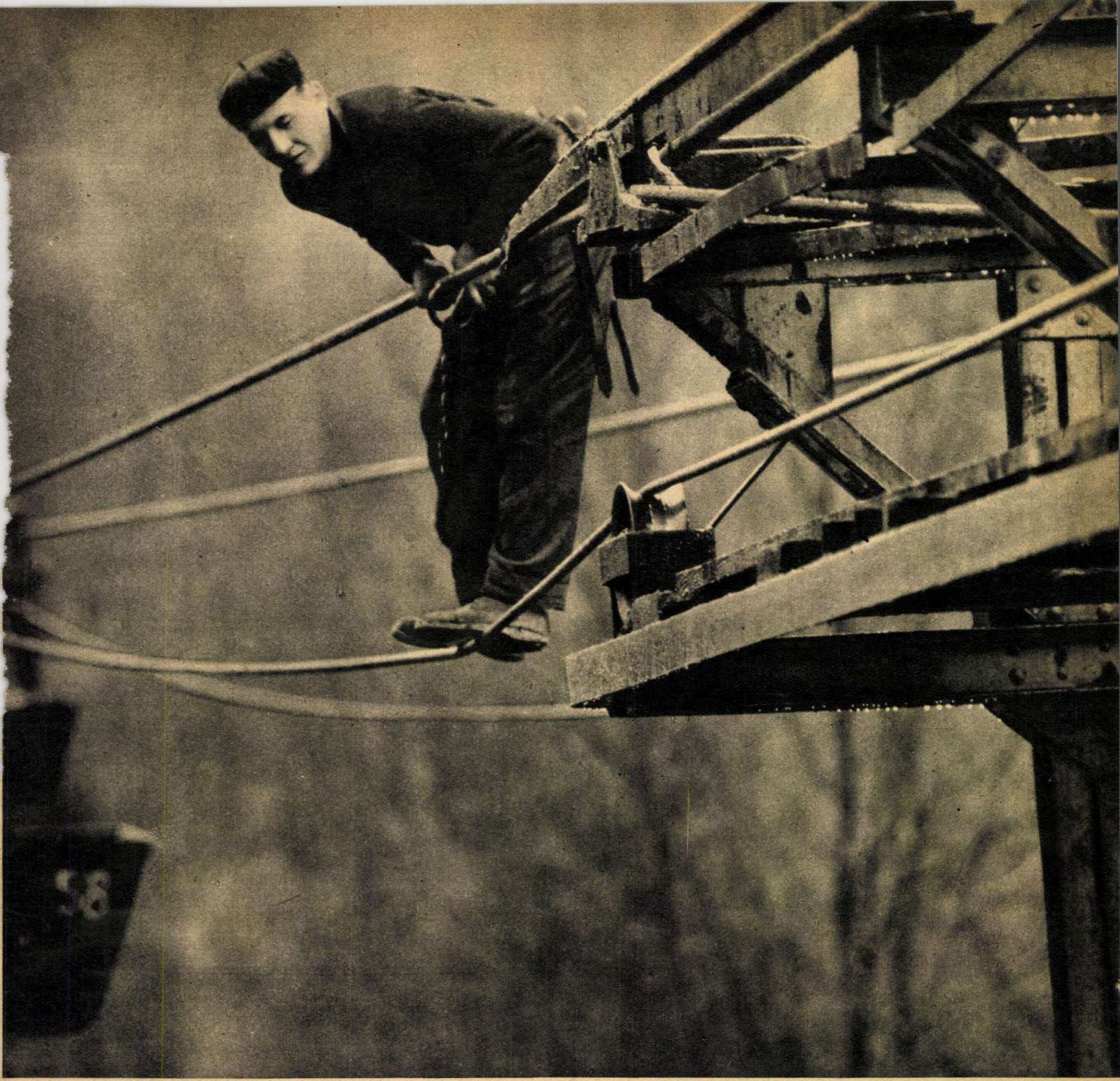

Aceste cabluri trebuie să fie controlate mereu pentru a se evita căderile de vagoneţi. Controlul îl fac oameni îndrăzneţi care se joacă cu înălţimile. (Bineînţeles, ei poartă centura de siguranţă).

Bolovanii imenşi rezultaţi din explozii sînt perforaţi şi explodaţi din nou.

Se pregăteşte o nouă explozie. Instalat pe un trepied care se deplasează pe măsură ce perforatorul pătrunde în stîncă, minerul face un efort mult mai mic.

ÎNTILNIRE CU TIZIAN

SAU AVENTURA PRIN EUROPA A UNUI TABLOU CELEBRU

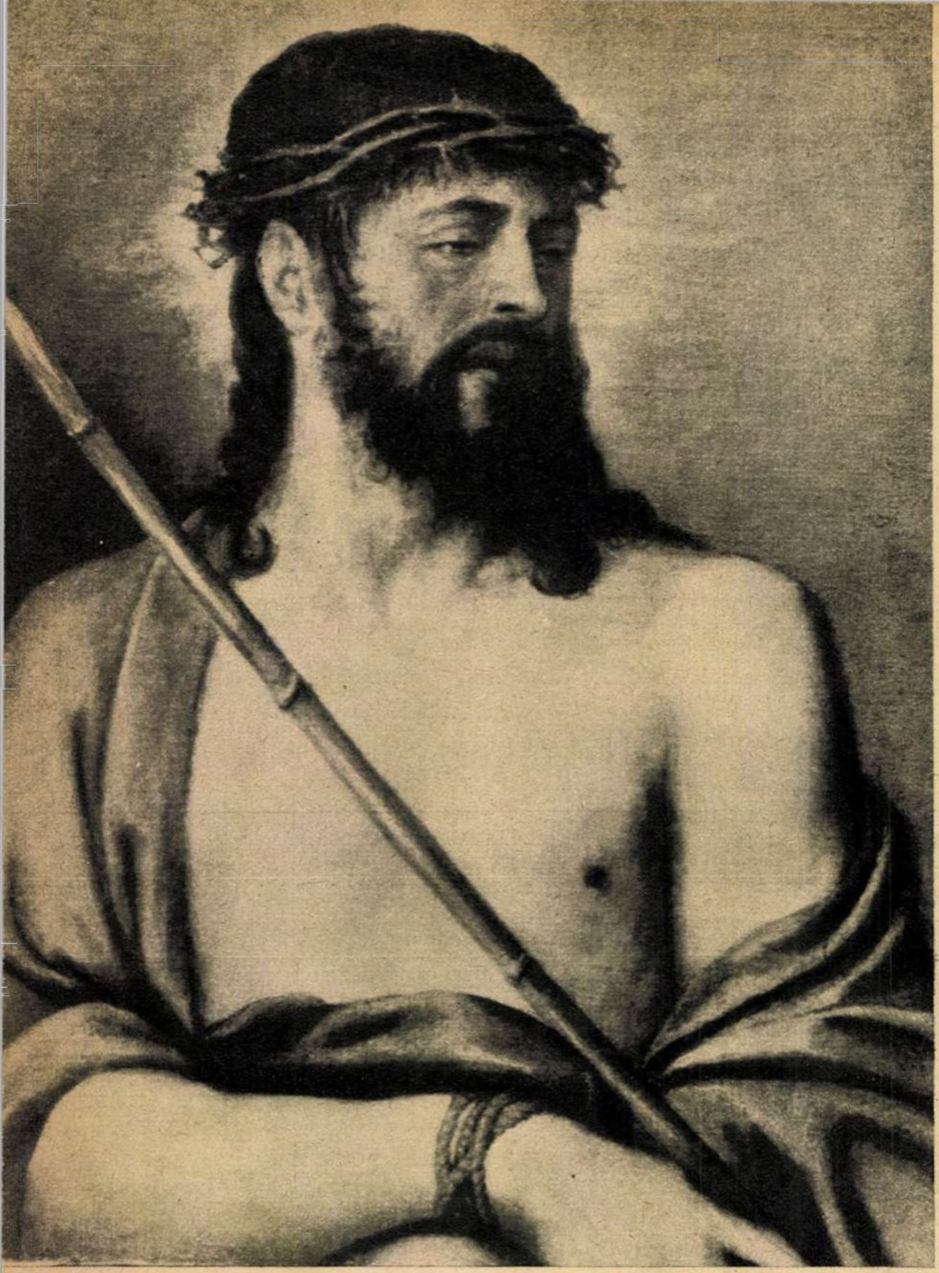

Acesta este tabloul de Tizian, identificat recent la Sibiu.

De cîte ori în viață ai prilejul să te întîlnești cu un Tizian? Mai ales cu un Tizian proaspăt identificat. Descoperirea unei pînze a genialului pictor venețian este tot atît de rară, poate și mai rară, ca trecerea unei comete. Deși Tiziano Vecellio da Cadore, trăind o sută de ani, a avut timpul să lase posterității multe, multe tablouri.

Înțelegeți, așadar, interesul deosebit pe care l-a stîrnit pînza lui Tizian, identificată recent la Sibiu, cu toate că nu se răcise încă senzația produsă în lume de descoperirea de la Dublin — în urmă cu cinci ani — a unei alte opere a aceluiași pictor. Și mai ales că ultimul Tizian descoperit la muzeul „Brukenthal“ a urmat imediat identificării, tot aici, a doi celebri Rubens și a unui Van Dyck.

Stabilirea paternității „tizianului“ din Sibiu a durat trei ani. Tabloul — un „Ecce Homo“ aflat în muzeu de foarte mulți ani — constituia un mare semn de întrebare. Șeful galeriei de artă plastică — tovarășul Tudor Ionescu — nu putea înțelege de ce acest tablou fusese catalogat drept un produs al școlii lui Tizian, cînd, în realitate, pînza respectivă prezintă o temă, o coloristică, un stil, o manieră specifice marelui maestru venețian. Lucrurile trebuiau deci lămurite. Cu atît mai mult, cu cît problema majoră rămasă deschisă pînă de curînd colectivului ridica o chestiune deosebit de importantă pentru muzeu: dacă vreunul din cele zece tablouri colecționate de Brukenthal drept opere de Tizian poate sau nu să fie considerat autentic. Aceasta, întrucît dintre cele aproape 200 de picturi italiene aflate în depozit, puține se dovediseră a fi originale, în timp ce calitatea operelor expuse în muzeu trebuia păstrată cu o deosebită atenție. De la această inițiativă pornește de fapt lupta șefului galeriei de artă plastică a muzeului „Brukenthal“ pentru a face — împreună cu colectivul—lumină în jurul celor zece tablouri atribuite lui Tizian. Ce a adus această luptă care a durat — așa cum am spus — trei ani? Un Tizian crezut autentic s-a dovedit a fi în realitate opera unui elev al maestrului; și astfel. pînza „Logodna mistică a sfintei Ecaterina“ atribuită lui Tizian atîrnă acum în galeria de artă, purtînd numele adevăratului ei părinte, Andrea Schiavole (Meldolla).

Un alt tablou s-a dovedit însă a nu fi opera unui elev, ci chiar a... maestrului venețian.

Un scenariu în patru acte prezintă mai jos filmul acestei descoperiri, care va intra desigur în iștoria picturii universale. Primo tempo: O carte de la începutul acestui veac, aparținînd cercetătorului austriac Frimmel, aduce o „noutate“: ea reproduce un tablou de mari proporții al maestrului flamand David Teniers II, pictat la Bruxelles în secolulul al XVII-lea, tablou ce-l reprezintă pe prințul Leopold Wilhelm de Austria, guvernatorul habsburgic al Țărilor de Jos, în faimoasa sa galerie de artă. Printre alte pînze celebre copiate fidel în acest mare tablou de Teniers, se afla și un „Ecce Homo“ de Tizian — un Tizian original, cum spune mai tîrziu Frimmel.

Secundo tempo: Șeful galeriei de artă plastică a muzeului „Brukenthal“ constată în 1958 o asemănare perfectă între „Ecce Homo“ din pictura reprodusă în secolul al XVII-lea, în tabloul lui Teniers și „Ecce Homo“ aflat la Sibiu. Să fie oare același tablou? În caz afirmativ, aceasta dovedește că tabloul se găsise cu trei sute de ani în urmă în colecția prințului austriac, guvernator al Țărilor de Jos. Cum și în ce împrejurări a ajuns această pînză la Sibiu?

Tertio tempo: Să studiem acum îndeaproape tabloul pictorului flamand și mai ales partea care reproduce, alături de alte tablouri celebre, pînza lui Tizian! Aceasta a fost prima idee a cercetătorilor de la„ Brukenthal“. E greu? Nu! Pictura respectivă există. Ea se află la Muzeul de Istoria artei din Viena. Așadar o fotografie sosită recent din capitala Austriei dovedește identitatea perfectă între reproducerea lui Teniers după originalul de Tizian aflat acum la Sibiu.

Ultimul act: cum a ajuns „Ecce Homo“ al lui Tizian, din colecția prințului Leopold Wilhelm în colecția baronului Brukenthal? Între Bruxelles și Sibiu celebra pînză a făcut o escală de vreun veac la curtea imperială a Austriei. Se presupune că Maria Tereza a dăruit tabloul lui Brukenthal, favoritul ei din Sibiu, pe la sfîrșitul secolului al XVIII-lea — așa cum se pare că împărăteasa a mai procedat și în alte ocazii, cu alte tablouri aflate acum în colecția muzeului.

Dincolo de sălile galeriei de artă plastică a „Brukenthalului“ se află o încăpere deosebită: o cameră cu... 70 de pereți. Într-adevăr, 70 de pereți—toți „glisanți“—care se deschid și se închid ca un imens fișier ce lunecă pe șine de oțel. Pereții aceștia tapisați cu plasă metalică — o realizare foarte recentă și foarte practică a metalurgiștilor de la „Independența“-Sibiu — sînt acoperiți cu peste o mie de tablouri, deși în cele 21 de săli în care sînt expuse pînzele celebre ale „Brukenthalului“ nu-s prezente mai mult de 350 de picturi. Acesta-i faimosul depozit al galeriei de artă plastică a muzeului — laboratorul de unde, din cînd în cînd, după îndelungate cercetări, ies la iveală pînze celebre rămase ani de zile, poate zeci de ani, neidentificate.

La „Brukenthal“, după ce și-au căpătat paternitatea peste două sute de tablouri, mai sînt de identificat trei sute de „anonimi“ — flamanzi, olandezi, germani, italieni. Să nu vă surprindă, deci, apariția în viitor a încă uneia sau mai multor pînze celebre. Depozitul acesta, cu cei 70 de pereți ai săi, ascunde încă tainele unor comori de neprețuit. Taine pe care un mic și inimos colectiv de specialiști caută să le limpezească.

F. URSEANU

Detaliu din tabloul pictorului flamand David Teniers II. Pînza se află acum la Viena. În secolul al XVII-lea, Teniers a reprodus fidel în acest tablou colecția de picturi a guvernatorului austriac al Țărilor de Jos. Printre tablouri — așa cum se vede în fotografie — se află și pînza identificată recent la Sibiu ca aparținînd marelui Tizian. ↓

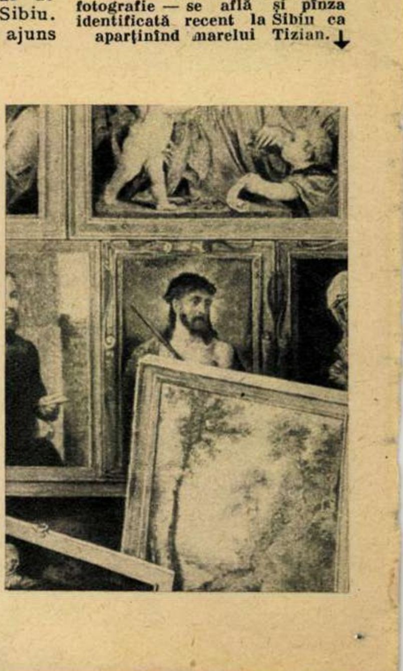

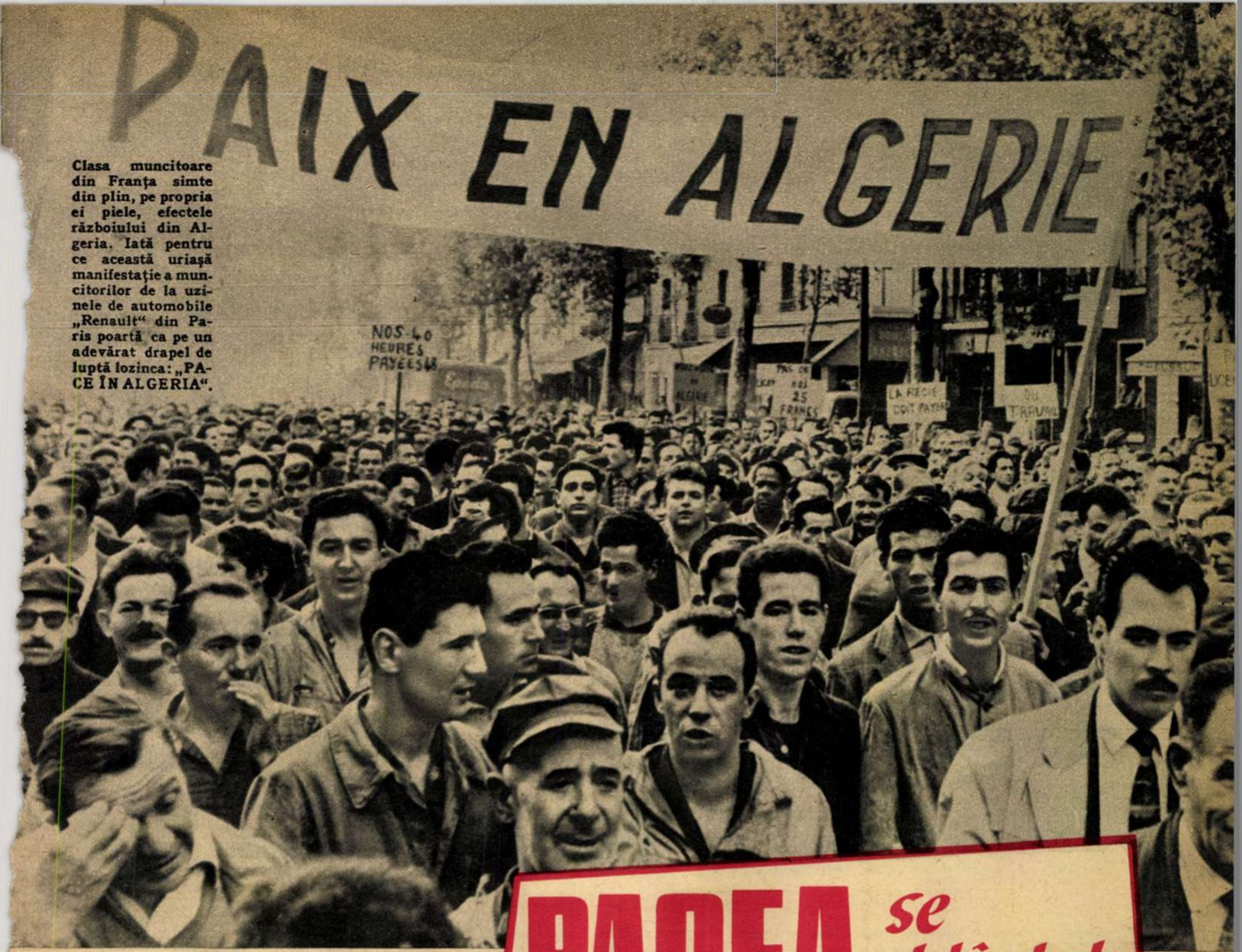

Clasa muncitoare din Franța simte din plin, pe propria ei piele, efectele războiului din Algeria. Iată pentru ce această uriașă manifestație a muncitorilor de la uzinele de automobile „Renault“ din Paris poartă ca pe un adevărat drapel de luptă lozinca: „PACE ÎN ALGERIA“.

PACEA se dobîndește prin luptă!

Poporul sovietic, care a suferit cele mai mari pierderi în ultimul război mondial și care a dat cele mai mari jertfe pentru înfrîngerea naziștilor, știe să prețuiască ca nimeni altul pacea. Iată de ce oamenii sovietici susțin cu neabătută fermitate și încredere politica de pace a Partidului Comunist și a guvernului sovietic. Mîinile acestor femei muncitoare de la o uzină din Moscova, mîinile acestea care știu să stăpînească mașina sau să mîngîie ușor obrazul copilului drag, mîinile acestea votează pentru pace, împotriva a tot ceea ce vrea să întoarcă umanitatea înapoi spre barbarie, spre distrugere.

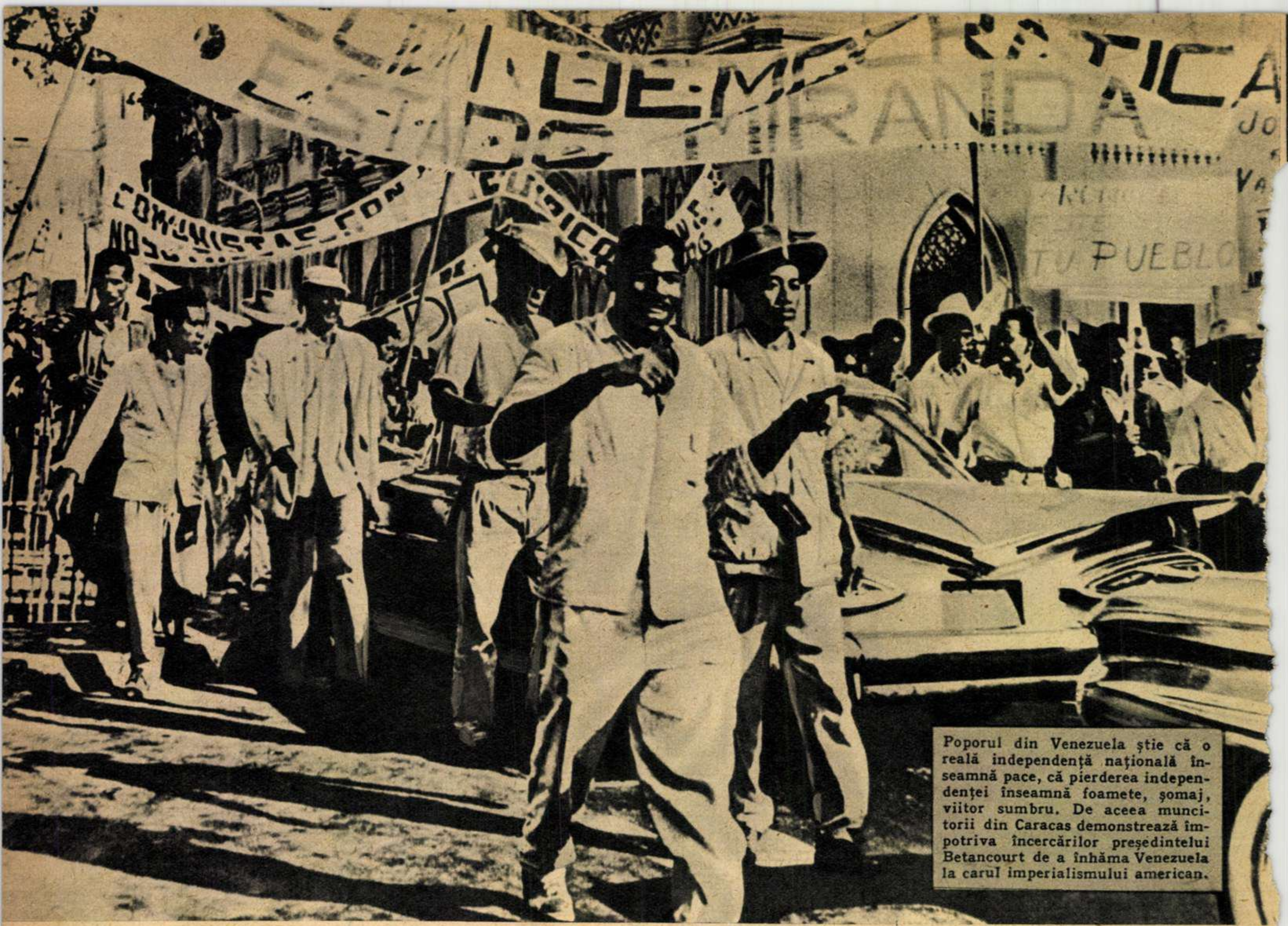

Poporul din Venezuela știe că o reală independență națională înseamnă pace, că pierderea independenței înseamnă foamete, șomaj, viitor sumbru. De aceea muncitorii din Caracas demonstrează împotriva încercărilor președintelui Betancourt de a înhăma Venezuela la carul imperialismului american.

Don't let this
be Your Child's
Last Christmas
NO PROTECTION
POLARIS ACCIDENT
ACCIDENTS WILL HAPPEN

Margaret Robertson este o femeie simplă din Anglia. O femeie în vîrstă care are copii și, poate, nepoți. Ea a trăit groaza bombardamentelor hitleriste cu V_1 și V_2. La viitorul copiilor ei și ai lumii întregi s-a gîndit atunci cînd a afișat o pancartă în care cheamă populația Angliei să se ridice împotriva instalării la Holy Loch a unei baze pentru rachete americane de tip „Polaris". *„Nu există nici un mijloc de apărare împotriva unui accident cu un proiectil Polaris"* — avertizează Margaret Robertson.

Declarația Consfătuirii de la Moscova a partidelor comuniste și muncitorești atrage atenția asupra pericolului pe care-l reprezintă imperialismul vest-german pentru cauza păcii și securității popoarelor din Europa. Populația orașului belgian Arendonck își manifestă dezaprobarea față de politica actualilor guvernanți, care îngăduie agresorilor ce le-au mai cotropit țara să instaleze la Arendonck și în țară baze militare. Inscripțiile de pe aceste mașini demască rolul agresiv al N.A.T.O.

DAT
NOOIT
MEER

Criminali de război ca Heusinger, Globke, Speidel și alții dețin funcții de cea mai mare răspundere atît în statul vest-german, cît și în N.A.T.O. În schimb, luptătorilor pentru pace li se înscenează procese monstruoase, care se soldează cu condamnări grele. În pofida cruntelor persecuții, militanții în favoarea păcii întreprind curajoase acțiuni de luptă, cum este și această demonstrație din Hamburg, ai cărei participanți cer cu hotărîre eliberarea din închisori a luptătorilor împotriva războiului.

Înflăcărata chemare a comuniștilor din cele 81 de țări — „APELUL CĂTRE POPOARELE DIN LUMEA INTREAGĂ" — a găsit un ecou fierbinte în conștiințele tuturor celor cărora le e dragă viața, în inimile tuturor celor care iubesc pacea. În lupta lor plină de curaj și abnegație, popoarele sînt însuflețite de ideea nobilă cuprinsă în Apel: „RĂZBOIUL NU ESTE INEVITABIL, RĂZBOIUL POATE FI PREÎNTÎMPINAT, PACEA POATE FI APĂRATĂ ȘI CONSOLIDATĂ!"

Aceasta înseamnă în primul rînd că pacea se cucerește prin luptă dîrză și necurmată.

Popoarele lumii nu au uitat că ultimele două războaie mondiale au secerat 40 de milioane de vieți. Există oare pe glob cineva — în afară de marii magnați imperialiști și revanșarzii vest-germani — care să nu înțeleagă că un nou război ar fi de această dată cu mult mai pustiitor, că el ar provoca distrugeri pentru omenire cu mult mai înspăimîntătoare decît toate conflagrațiile de pînă acum?

Lupta împotriva primejdiei unui nou război mondial este o datorie sfîntă. Principalul este de a-i înfrîna la timp pe agresori, de a preîntîmpina războiul, de a nu-l lăsa să izbucnească. Cei ce au înțeles acest imperativ al vremii își unesc strîns forțele în marea bătălie a păcii. Chemarea „LA LUPTĂ GENERALĂ PENTRU APĂRAREA PĂCII..." a găsit puternic ecou în lume, ceea ce relese și din fotoreportajul de față, în care înfățișăm unele aspecte ale mișcării contemporane pentru pace în cîteva țări de pe glob.

Keinen
Freiheit
inhaftierte

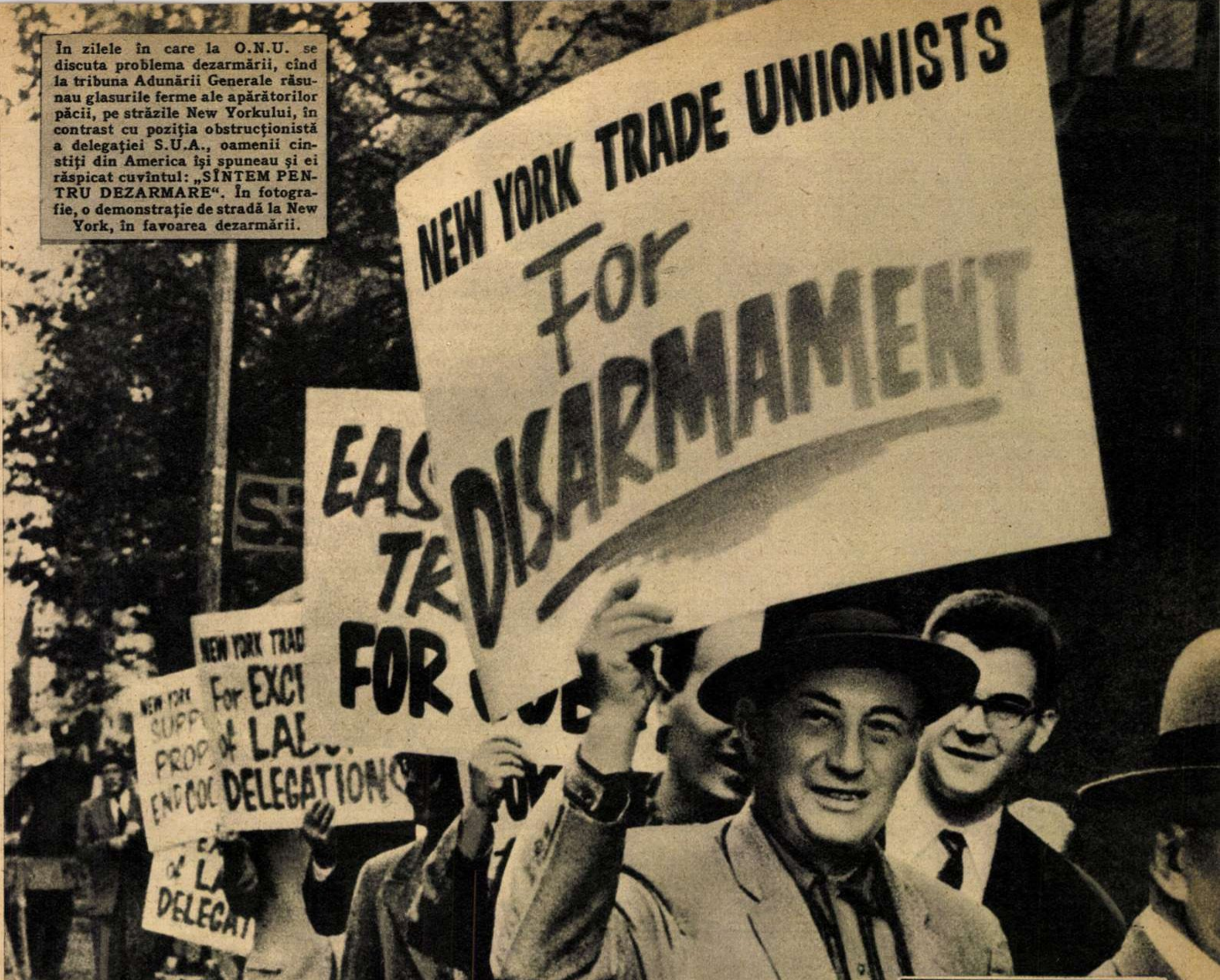

În zilele în care la O.N.U. se discuta problema dezarmării, cînd la tribuna Adunării Generale răsunau glasurile ferme ale apărătorilor păcii, pe străzile New Yorkului, în contrast cu poziția obstrucționistă a delegației S.U.A., oamenii cinstiți din America își spuneau și ei răspicat cuvîntul: „SÎNTEM PENTRU DEZARMARE“. În fotografie, o demonstrație de stradă la New York, în favoarea dezarmării.

②
HOLBÆK
KØBENHAVN

1933
für
Kriegsge

1. În amintirea milioanelor de japonezi imaginea Hiroșimei înecate în fumul exploziei atomice mai dăinuie și azi, după mai bine de 15 ani. Ura poporului japonez împotriva armei atomice este de nestăvilit. O formă de luptă pentru pace și independență folosită în Japonia a fost și Festivalul anual al tineretului muncitor, care a avut loc recent la Tokio și care a reunit 23.000 de tineri.

2. Pentru că au cunoscut și ei ocupația hitleristă, danezii nu pot rămîne nepăsători față de pericolul pe care-l reprezintă înarmarea atomică vest-germană. Recent un grup de 297 cunoscuți oameni de știință danezi au semnat un apel de protest împotriva amplasării de baze pentru rachete pe teritoriul țării lor. Tot împotriva armei atomice demonstrează la Copenhaga și grupul de tineri din fotografie.

3. De-a lungul istoriei lor, țările Orientului Apropiat au fost în nenumărate rînduri ținta a tot felul de agresiuni și comploturi imperialiste. Sînt vii în memoria popoarelor acestor țări agresiunile împotriva Egiptului și Libanului. În fotografie: studenții din Damasc (capitala regiunii siriene a R.A.U.) înfierează cu indignare genocidul la care este supus poporul algerian din partea colonialiștilor francezi, care, în 1956 la Port Said, săvîrșeau alături de complicii lor crime la fel de grave.

Răzbunare...

de Liviu MAIOR

Ilustrație de Tia PELTZ

Acasă, petrecut pe sub ușă, îl aștepta un plic roș-gălbui, cu un scris bine cunoscut. Inima i se strînse. Despături cu degete umede scrisoarea și-i citi mai întîi începutul: *„Dragul meu Virgil“*, pe urmă sfîrșitul: *„Mi-e tare dor de tine, Liliana“*.

Și, simțindu-se mai liniștit, începu să se dezbrace încetișor, lăsîndu-și pe scaun scurta, fularul, pălăria.

De afară uruitul surd al orașului, străpuns de signalele tramvaielor, se rostogolea monoton și obositor în cameră. Închise ferestrele și, lăsîndu-se peste patul nefăcut, deschise din nou epistola.

„La Sinaia e frumos și cald... Dar fără tine totul mi se pare cenușiu și plictisitor... Mîine ne revedem... Cu toate acestea n-am mai avut răbdare și ți-am trimis scrisoarea aceasta prin Marcela...“

Și-o avu deîndată în fața ochilor: veselă și neastîmpărată, rîzînd toată vremea sincer și zgomotos ca o fetișcană sau împrumutînd în răstimpuri un aer grav și doct, care o făcea tocmai de aceea să pară de cîteva ori mai naivă și mai copilăroasă.

„...La Sinaia l-am întîlnit pe colegul acela al tău, George Lungu. Nu știu de ce îmi displace omul ăsta. Știu, ai să zici ca de obicei că judec superficial. M-a urmărit toată vremea. Seara la cazinou m-a poftit la dans. Mi-a făcut, așa, în văzul lumii, o curte nerușinată“.

...Împături la loc scrisoarea și își spuse că e timpul să-și înceapă repararea radioului. Rotindu-și privirile prin cameră, rememoră pe șoptite sculele de care avea nevoie... În schimb se gîndi toată vremea la George Lungu... Apoi cînd își dădu seama că întîmplarea istorisită de Liliana îl preocupă într-adevăr — că-l adîncește din ce în ce mai mult într-un sentiment difuz de amărăciune și dezgust — mînia îl năpădi de-a binelea.

Își propti coatele în pervazul ferestrei. Noaptea cădea înmiresmată și veselă, răscolind tot mai mult jocul gălăgios al copiilor din parcul cvartalului. Dar nu avu răbdare să rămînă nici aci.

Se dezlipi hotărît de lîngă fereastră și aprinse lumina. Cineva, tîrîndu-și pașii, urca scările blocului. „Nu găsește comutatorul și bîjbîie pe întuneric“. Îl auzea cum scapără chibrituri, oprindu-se în dreptul apartamentelor. Scoase aparatul de radio din priză și-l mută pe masă. Afară, necunoscutul, oprit în dreptul intrării, aprindea alte chibrituri.

— Ești acasă, Virgil?

……

George Lungu avea capul mare, trupul scurt și gros, obrazul tuciuriu, ochii mici de un albastru spălăcit. Intrînd, căută mai întîi o scrumieră în care să-și strivească țigara. „Nefumătorii nu se gîndesc niciodată la fumători“, se mînie el pe loc, aruncînd mucul pe geam. Înjură scurt printre dinți, așa cum făcea de o sută de ori pe zi, fără să știe ce anume îl roade sau îl nemulțumește.

— Cineva mi-a șoptit azi—vorbi el, simulînd voit un ton neutru—că am fost criticat în ședința de producție a uzinei... De tine și de alții. Adevărat?

— Cam așa...

Lungu rîse tare și fără poftă: „Bravo!“ Tăcu.

Aplecat peste masă, Virgil desfăcea grijuliu, cu un aer preocupat, piesele radioului. Ochii lui albaștri, boltiți de arcade proeminente, erau senini și calzi ca de obicei. Musafirul îl urmărea cum scoate rînd pe rînd lămpile aparatului, cum le studiază atent, rotindu-le între degetele sale lungi și, i se părea lui, Virgil era, ca totdeauna, calm și mulțumit de sine. Pe făptura amicului său nu plutea nici o urmă de îndoială sau amărăciune. Ființa lui trăda același tact odihnitor, aceeași bună dispoziție moderată și plăcută, aceeași amabilitate sinceră, plină de o mîndrie simplă și firească. Privindu-l în tăcere, Lungu se simți ca și altădată cuprins de un sentiment dureros, în care ura și admirația, invidia și regretul se amestecau toate la un loc, tulbure și chinuitor.

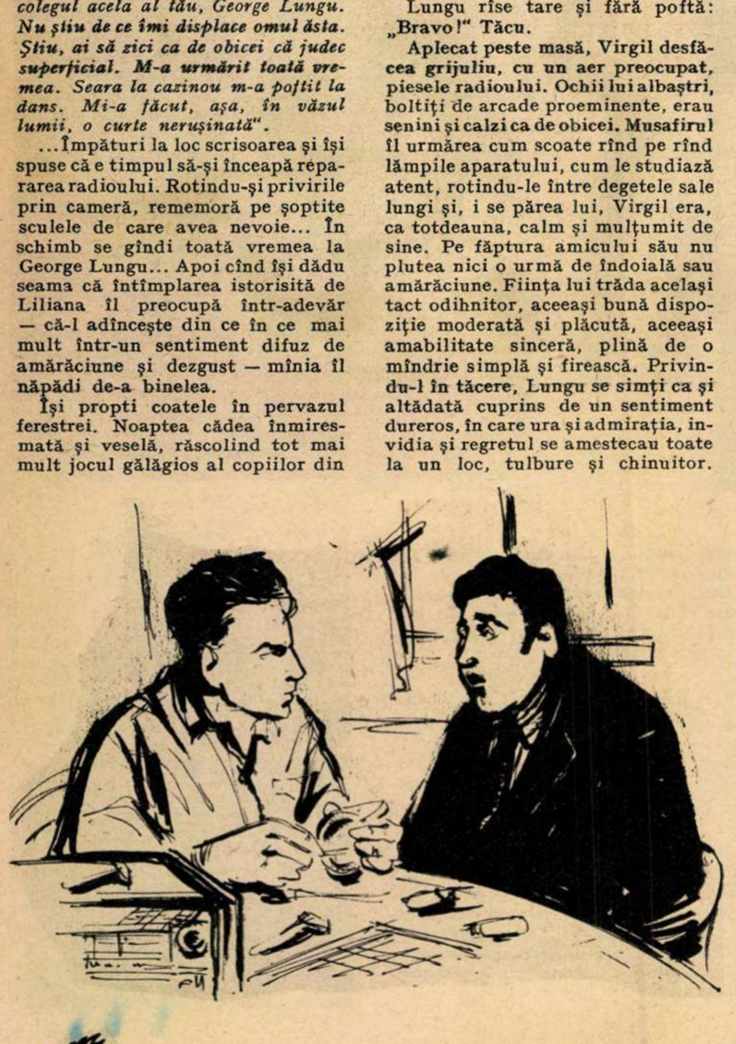

— Ce-ai spus acolo? De toate, nu? ...Sînt și leneș, și nepriceput, și tîmpit; n-am ce căuta la aprovizionare...

Virgil rîse încetișor:

— N-am vorbit chiar așa.

Apoi se ridică, întrebîndu-l dacă dorește țuică și scovergi. „Nu“... — refuză mormăind musafirul. Nu era de loc mulțumit că Virgil se arăta prietenos și amabil. L-ar fi dorit artăgos și încruntat, ca să-și poată vărsa în voie năduful, certîndu-se cu el.

În general vorbind, Lungu ar fi încercat o surpriză plăcută constatînd că amicul său devine de la o zi la alta înfumurat, meschin și răuvoitor cu el. Ar fi găsit atunci pe loc o scuză gîndurilor sale ascunse. Așa simțea toată vremea, nu fără durere, că dușmănia ce i-o purta îi era pornită numai din invidie, fără nici un alt temei onorabil. Prietenul său era înalt și bine făcut. Așa se născuse... Bun și amabil. Așa simțea... La fabrică conducea o secție. Colegii îl respectau și îl prețuiau. Și Lungu știa că toate acestea Virgil Preda le obținuse pe merit, prin muncă și hărnicie.

Atît doar că George nu ajunsese la această concluzie nici prea devreme și nici de la o zi la alta. Cu ani în urmă, pe vremea cînd învățau amîndoi la același liceu, era încă sigur (și de altfel părerea aceasta îi convenea de minune) că Preda — la fel ca orice elev sîrguincios, legat cu fidelitate de buchiile cărții — nu putea fi decît o fire mediocră, lipsită de originalitate și fantezie. Și studiindu-i stîngăcia și aerul modest, privindu-i hainele grosolane, „croite și cusute în casă“, se simțea sincer superior și sigur de sine. Pentru ca mai tîrziu, atunci cînd s-a văzut nevoit să recunoască adevărul că prietenul său era nu numai un excelent matematician, ci și un pasionat iubitor de muzică și literatură, să-și domolească invidia, spunîndu-și că elevii silitori și corecți, elevii doldora de cunoștințe s-au dovedit adesea în viață oameni lipsiți de spirit practic, slabi cunoscători ai realității și tocmai de aceea nedibaci, nedescurcăreți și inutili.

Chiar și în timpul studiilor superioare, Lungu și-a fabricat pentru sine argumente salvatoare: „Cîți studenți merituoși nu s-au arătat a fi, acolo în producție, mult mai prejos decît foștii lor colegi mediocri! Cîți ingineri, medici sau scriitori de seamă nu-și arată și azi cu cinism certificatele lor rușinoase din timpul facultății!“

Atît doar că bănuiala dureroasă din sufletul lui George s-a împlinit întocmai: Virgil și-a cucerit repede și în uzina în care a început să lucreze prețuirea și admirația întregului colectiv, în vreme ce el, după ani întregi de repetenție, a trebuit să-și întrerupă facultatea și să se mulțumească în aceeași instituție cu un post la serviciul de aprovizionare.

Din tot arsenalul de argumente de altădată, Lungu n-a mai putut alege decît o scuză amară și lașă: „În viață totul e să ai noroc“. Și Virgil a fost totdeauna plin de noroc.

Prea s-au rotunjit toate perfect la omul ăsta. În timp ce la el planurile se strîmbau pe drum, la Virgil viața curgea lin, fără ocolișuri, într-o matcă adîncă și dreaptă. Deseori, aflîndu-se într-o situație dificilă, se întreba ce ar face Virgil în locul său. Avea atunci pe loc impresia că în fața acestuia toate se descurcă, se limpezesc, orînduindu-se pe dimensiuni proaspete, drepte și solide. „Ai văzut? E simplu; te frămînți și te superi în zadar“. Și-l asculta cum îi vorbește. Calm, surîzător, priceput, sigur de sine. Și tocmai seninătatea, veselia și judecata aceasta fără greș îl chinuiau mai mult ca orice pe Lungu. De ce Preda putea fi mereu bine dispus, înfuriindu-se rareori și numai cu motiv, iar el mocnea înfundat zile întregi pentru tot soiul de pricini. De ce Virgil spunea: „Colegul X e un băiat de treabă“, în timp ce el îl socotea fie lichea, fie incapabil? De ce tinerii din secție își întăreau hotărîrile zicînd: „E de acord și tov. inginer Preda“, iar lui nu-i cerea nimeni niciodată părerea? Pentru ce la petreceri amicul său rîdea și dansa din toată inima și nu-și urmărea, cu ochii în patru, ros de suspiciuni, nevasta? Pentru ce putea să spună liniștit: „Liliana a plecat la Sinaia; are nevoie de odihnă“, fără să se arate tulburat de gelozie și neîncredere...

— De ce taci? — întrebă Virgil.

— Nu știu — tresări musafirul. N-am ce vorbi. Aștept să-mi povestești discuțiile din ședință.

— S-au spus despre tine lucruri care îți sînt de mult cunoscute. Serviciul de aprovizionare merge prost, te-ai dovedit a fi un slab organizator, plin de metehne neplăcute: comod, nervos, recalcitrant...

— Mulțumesc... Altceva? Tu, ca de obicei, le-ai întărit părerea. M-ai criticat, m-ai acuzat, ai adus dovezi în plus.

— Cam ce crezi tu?

— Nu mai cred nimic. Pe vremuri credeam în prietenie... ca orice om sincer, naiv și sentimental.

Inginerul rîse fără glas:

— Personal nu te-am considerat niciodată naiv și sentimental... dar, în sfîrșit... Un amic care-ți ia apărarea pe nedrept nu-ți este un amic adevărat. O critică dreaptă, care are scopul de a veni în ajutor unui tovarăș de muncă, este în schimb o dovadă de prietenie...

— Ajunge, Virgil! Sînt sătul de asemenea lozinci. Ce cîștigi din toată afacerea asta?

— Cîștigul — cum să-ți explic? — se împarte între mai mulți... Schimbarea ta în bine ar reprezenta un avantaj și pentru mine, și pentru tine, și pentru secția de sculărie, și pentru serviciul de aprovizionare...

George simți cum furia îi gîtuie respirația: „Ei bine, dacă vrei cu orice preț să mă umilești — n-am să mă dau nici eu în lături să te lovesc“. Se trudi să-și recapete calmul, își drese glasul și într-un tîrziu întrebă cu voce liniștită:

235.213

— Ce mai face Liliana?

Apoi aşteptă răspunsul. Se întorsese de la Sinaia cu sufletul împărţit între bucurie şi teamă. Pentru întîia oară avea, în sfîrşit, dovezi sigure. „Eu, cu ochii mei!... Buna, candida şi „naiva" ta soţie te înşală fără ruşine în văzul lumii... Îmi pare rău, dar am fost martor ocular..." Dar pricepuse pe loc că nu va avea curajul să vorbească la fel şi în faţa lui Virgil. De îndată ce încercase să şi-l imagineze cum va reacţiona pus în faţa unor probe atît de certe, Virgil îi apăruse senin şi dispreţuitor. Chiar şi acum, în timp ce-şi repeta în minte discursul drămuit o dimineaţă întreagă, simţea cum vorbele îi pălesc treptat, îşi pierd ascuţişul, devin neconvingătoare, izbindu-se neputincioase de spatele indiferent al gazdei.

— Liliana? — răspunse Virgil. Ştii mai bine decît mine. Vii de la Sinaia, nu?

— Da, ai dreptate... Ce să facă? Rîde... Se plimbă, dansează, are prieteni buni.

Îşi căută ţigările. Foarte aplecat peste cutia aparatului, Virgil deşuruba ceva, încordat. Într-un tîrziu vorbi absent, cu glasul rar, liniştit, aproape imperceptibil:

— Aşa e, da: la munte lumea rîde, dansează, se plimbă... Între noi fie vorba, George, sîntem însă amîndoi de acord că eşti o mare lichea. Nu?

Cu ţigările în mînă, Lungu se întrebă dacă a auzit bine. Totul i se păru pe moment atît de curios, că nu avu răgaz nici să se supere, nici să se mire.

Deocamdată nu putea încă să priceapă dacă Virgil era liniştit, furios, indiferent, plictisit, cinic sau resemnat.

— Eşti singur vinovat—continuă gazda. Eşti o lichea nedibace şi grăbită. Bărbatul care o însoţea se numeşte Emil Cosma. E fratele ei.

În George se destrămă o lume întreagă. Fierbinţeala şi teama îi tăiau respiraţia. Acum se ura cu înverşunare: cum a putut să fie atît de tîmpit? Apoi, avu o singură dorinţă: să plece cît mai degrabă de aci.

— Nu pentru asta am venit — şopti el ca din altă lume.

— Ba da.

— Doream să te văd.

— Minţi!

Abia acum reuşi să-şi revină. Ca întotdeauna, o furie subită te poate scoate din încurcătură:

— Dacă mint, bună seara! Scuzaţi pentru deranj şi mersi pentru insulte!

— De ce te superi? Ai venit doar ca prieten, să-mi deschizi ochii.

Transpirase tot. Limba îi era uscată, gîtul amar. Se simţea ca un inculpat adus în faţa anchetatorilor.

— Ce doreşti? — strigă el. Vrei să-mi spui că sînt intrigant, bîrfitor, laş, că mă bucur de nenorocirea ta?—adăugă singur, dînd pe faţă exact ceea ce admitea în intimitatea sa că este. Frumos, foarte frumos!

Se făcu linişte. De pereţii încăperii se mai izbeau şi acum, surd, nătîng, strigătele lui George. Afară, cineva se certa, rîzînd, cu un copil: „Nu-ţi place ciocolata? Eşti teribil!" Virgil oftă.

— Bine, George...

— Asta e — mormăi Lungu agitat, ştergîndu-şi fruntea asudată. Vrea omul să-ţi deschidă ochii şi te uiţi la el ca la un tîlhar. N-am dorit rău nimănui niciodată, niciodată, Virgil.

Îl urmări neliniştit cum se ridică înalt şi drept, cum trece îndărăt lîngă masă, ia şurubelniţa şi se apucă din nou de treabă. Apoi clipele începură să curgă în tăcere, izbindu-i tîmplele.

Afară vocea necunoscută spuse rîzînd: „Te porţi ca un cal de circ. Rîd copiii de tine". Păşind fără zgomot, George ajunse lîngă fereastră. Moale, stins, spuse:

— Îmi pare rău, Virgil...

Reluă după o vreme, nemulţumit că nu găseşte la repezeală ceva mai potrivit:

— Te înţeleg bine de tot...

Stînjeneala şi teama îl încorsetau cu putere. Nu găsea că e nimerit nici să vorbească, nici să tacă, dar nu avea deocamdată curaj să plece.

— Nu trebuie să mă condamni. Spune: presupunînd că întîmplător ţi-aş fi adus informaţii adevărate, ce-ai fi făcut?

— M-aş fi apucat să le verific.

— Şi dacă s-ar fi dovedit a fi adevărate? Dacă s-ar fi adeverit, să zicem, că nevasta ta te înşală într-adevăr cu cineva?

— Atunci aş fi divorţat.

— Aşa, una-două, fără zbucium, fără părere de rău?

Preda întoarse capul: rîse încetişor.

— Vezi tu, George, cînd ai mintea întreagă îţi faci ca tot omul un plan. Proiecte mari sau mici, prin care te legi singur de destinul şi ţinta generală a celor din jurul tău. Doborît de griji meschine, ieşi din rînd, devii incomod şi inutil. Te înşală prietenul sau nevasta? Foarte trist, vor spune toţi, dar nimeni nu va rămîne pe loc ca să verse lacrimi o dată cu tine sau să te aştepte din urmă. Nimeni nu va scrie în contractul pe care îl încheie cu viaţa că s-ar putea, pe drum, să se apuce de beţie, să-şi scrîntească un picior sau să fie înşelat de nevastă... Cam aşa.

Lungu îşi şterse palmele peste faţă.

— Pentru tine totul e clar... Personal, în sfîrşit, nu văd ce are una cu alta. Necazul îl porţi în tine şi acasă, şi în lume. Poate pricep greşit. S-ar putea să fiu şi nepriceput, şi tîmpit pe deasupra.

Preda părea plictisit:

— Nu eşti nici într-un fel, nici în altul, George. Eşti numai egoist, fioros, nemărginit de egoist. Toţi oamenii de teapa ta gîndesc la fel.

Lungu găsi că momentul îi favorizează în sfîrşit plecarea. Îşi căută din ochi pălăria.

— Pun aprecierile acestea pe seama nervozităţii şi nu mă supăr. Eu îţi rămîn prieten ca pînă azi; am să te ajut cu dragă inimă...

Pe făptura lui Virgil trecu, fulgerînd, o grimasă. Privirile-i sticleau reci şi tăioase:

— Ascultă, George, ştii tot atît de exact ca şi mine că nu mi-ai fost prieten niciodată. Dimpotrivă: m-ai urît şi m-ai pizmuit cu înverşunare. Te-ai bucurat de cîte ori m-ai văzut doborît de griji şi m-ai invidiat cu năduf cînd ţi s-a părut că sînt fericit. Din păcate, ca totdeauna, am priceput tîrziu cu cine am de-a face.

George se îmbrăca pe nerăsuflate. Primea cuvintele tăioase ale gazdei cu resemnare, fără să se supere, fără să se mire. Atmosfera ciudată, tulbure, în care înotase înfricat pînă atunci, se destrăma. Furia şi invidia îi readuceau în suflet sentimente familiare.

— Bravo, amice! Unde-i adevărata perfidie? La mine, care-ţi spun deschis ce văd şi ce simt, sau la tine, prietene, care mă faci în şedinţă nepriceput şi leneş! Ţi-a fost teamă că te ajung din urmă, că voi deveni inginer şi eu?

— S-a spus despre tine într-adevăr că eşti leneş, slab pregătit şi prost coleg.

— Iar tu, mulţumit, le-ai întărit părerea.

Preda suspină:

— Nu. Personal am făcut o prostie: ţi-am luat apărarea. Ţi-am explicat metehnele, punîndu-le pe seama lipsei de ajutor. Tovarăşii m-au crezut. Ai rămas pe nedrept şi pe mai departe şeful secţiei de aprovizionare.

Pironit în uşă, Lungu îl privea buimac. Virgil se apropie, ţuguind buzele:

— De ajuns pentru astă-seară. Doresc să rămîn singur. Pleacă, te rog.

Şi Lungu se şterse peste prag, mut şi aiurit. Era cald, îngrozitor de cald! Îşi simţea hainele largi, încălţămintea grea, ca de plumb. Capul şi urechile îi vîjîiau. Nu se putea gîndi la nimic. În suflet i se căsca doar o scîrbă dureroasă, fără margini.

Coborî scările în vîrful picioarelor.

Tove DITLEVSEN (Danemarca)

ULIŢA

Sînt uliţa copilăriei tale,
oriunde-ai fi, sînt primul vieţii pas.
Adu-ţi aminte pietrele din cale —
şi începutul prinde iarăşi glas.

Maternă mîngîiere sînt, şi bună,
privirea tatii-ngrijorată greu —
şi jocului şi viselor sub lună,
eu ţi-am deschis întreg tărîmul meu.

Te sprijineam în orele urîte,
cînd singur te simţeai ca un fior,
şi-n nopţile de toamnă mohorîte
te copleşau nelinişte şi dor.

Să te călesc, eu însămi cîteodată
mi te-aruncam anume de pămînt,
apoi te ridicam, înduioşată,
şi faţa plînsă încercam s-o zvînt.

Eu ţi-am trecut în inimă şi ura;
fii cu duşmanii aspru, neclintit.
Te-am înzestrat cu arme, ca natura;
tu să le mînui drept şi chibzuit.

Mai ageră privirea ta pătrunde,
mai hotărît ţi-e pasul an de an.
Te-am învăţat să recunoşti oriunde
şi pe prieten, dar şi pe duşman.

Şi cînturi dulci, ori cînturi triumfale
îţi va fi dat s-auzi în viitor.
Dar acest cînt al uliţei natale
îţi va trezi mereu acelaşi dor.

Eşti dus de vînt pe alte plaiuri, mîine,
cît de departe, în străini plecat,
tot uliţa bătrînă-ţi va rămîne
întîiul tău prieten încercat.

Iacob SAUDE (Norvegia)

CÎNTEC DE LEAGĂN PENTRU FEŢIŢA MEA SIRN

Noaptea cade pe dealuri, deasă.
Brazii dorm şi pinii.
Luna pe geam îşi cerne în casă,
blîndă, sita luminii.
Dormi ca puiu-n cuibul său,
dormi, nu te gîndi la rău,
dormi uşor în leagăn.

Dormi cît încă e noapte-adîncă,
nu te tulbură şoapte.
Tatăl tău, ca un scut de stîncă,
treaz e-n lunga noapte.
Stă de veghe-n somnul tău,
ca s-alunge orice rău,
dormi uşor în leagăn.

O jivină-n pădurea deasă
drumu-şi rătăceşte.
În bîrlogul lui de-acasă
ursul se trezeşte.
Tata-l prinde la vînat,
pui de om, dormi împăcat,
dormi uşor în leagăn.

Netezesc, pe cînd vîntul vuie,
drumul vieţii tale,
începuta cărăruie-n
pragul casei natale.
Noapte bună, fata mea,
vise bune poţi visa,
dormi în pace-n leagăn.

În romîneşte de Veronica PORUMBACU

Acasă la Marcel Breslaşu

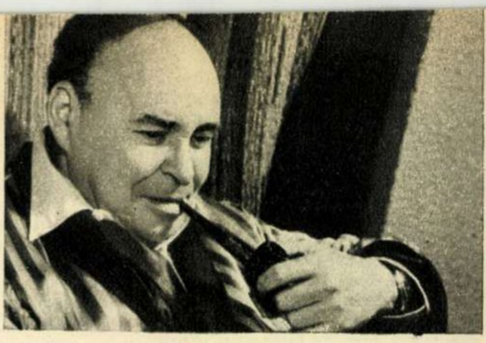
Colecţia de pipe a poetului e binecunoscută. 116 exemplare. De data aceasta fotoreporterul l-a surprins pe Marcel Breslaşu cu exemplarul favorit. →

Deschidem astăzi uşa poetului Marcel Breslaşu... Se aud cîteva acorduri majore, puternice, de pian, apoi o melodie duioasă învăluie cu undele sale încăperea. Este o clipă de destindere; compozitorul care trăieşte în bună frăţietate cu poetul poate că eliberează certificatul de naştere a unei noi compoziţii.

Sîntem primiţi cu o caldă şi animată amabilitate. Ne aşezăm în jurul biroului său de lucru şi pornim, împreună cu poetul, în lumea poeziei. Ne recită pasionat din sugestivele stihuri pe care le-a scris recent şi apoi ne arată manuscrisul cizelat şi finisat al unei lucrări pentru teatrul de păpuşi, intitulată „Soldatul şi moartea".

Soneria întrerupe călătoria noastră în lumea poeziei. Au sosit noi oaspeţi: trei pioniere. Maestrul nu este surprins. Întîlnirile cu copiii îi sînt obişnuite. Aceştia îi fac deseori vizite, dacă nu se duce personal poetul în mijlocul lor.

Pe biroul poetului îşi găseşte îndată loc un buchețel de tufănele, aşezat cu respectuoasă grijă şi sfială de cea mai mică dintre fetiţe: Roxana. Cît priveşte pe cea de-a doua micuţă vizitatoare, Marina, aceasta îşi deschide caietul în care şi-a consemnat primele elanuri, primele strofe. Intenţionează să i le citească gazdei, aşteptînd sfatul, îndrumările sale. Pufăind tacticos şi bonom din lulea, Marcel Breslaşu ascultă, iar privirea lui protectoare o încurajează pe tînăra aspirantă la gloria poeziei.

— Să citeşti, să citeşti mult! — îi spune maestrul. Să înveţi de la acei care au ridicat pe culmi arta poeziei.

Carmen, a treia fetiţă, îl roagă cu gingăşie pe amfitrion să-i citească din versurile pentru copii... Sîntem cu toţii foarte atenţi. Pe un braţ al fotoliului, Tumpic, motanul favorit al poetului, ne priveşte cu ochii lui mari şi enigmatici. Tabloul acesta e pentru el familiar, întrucît adesea, aici, la gura căminului, se adună ca să-i asculte muzica versurilor soborul micuţilor cititori...

Ne-am despărţit de Marcel Breslaşu lăsîndu-l înconjurat de veselia copiilor, dornici să afle cît mai multe lucruri despre colecţia sa de pipe, despre cele patru mii de volume ale bibliotecii sale, despre colecţia de păpuşi, despre cărţile proprii. Iar pentru cititorii noştri am luat cîteva fotografii care vor reda o serie de imagini din viaţa de fiecare zi a unuia dintre poeţii lor favoriţi.

Ioana VÎLCEANU

Fotografii de Eugen IAROVICI

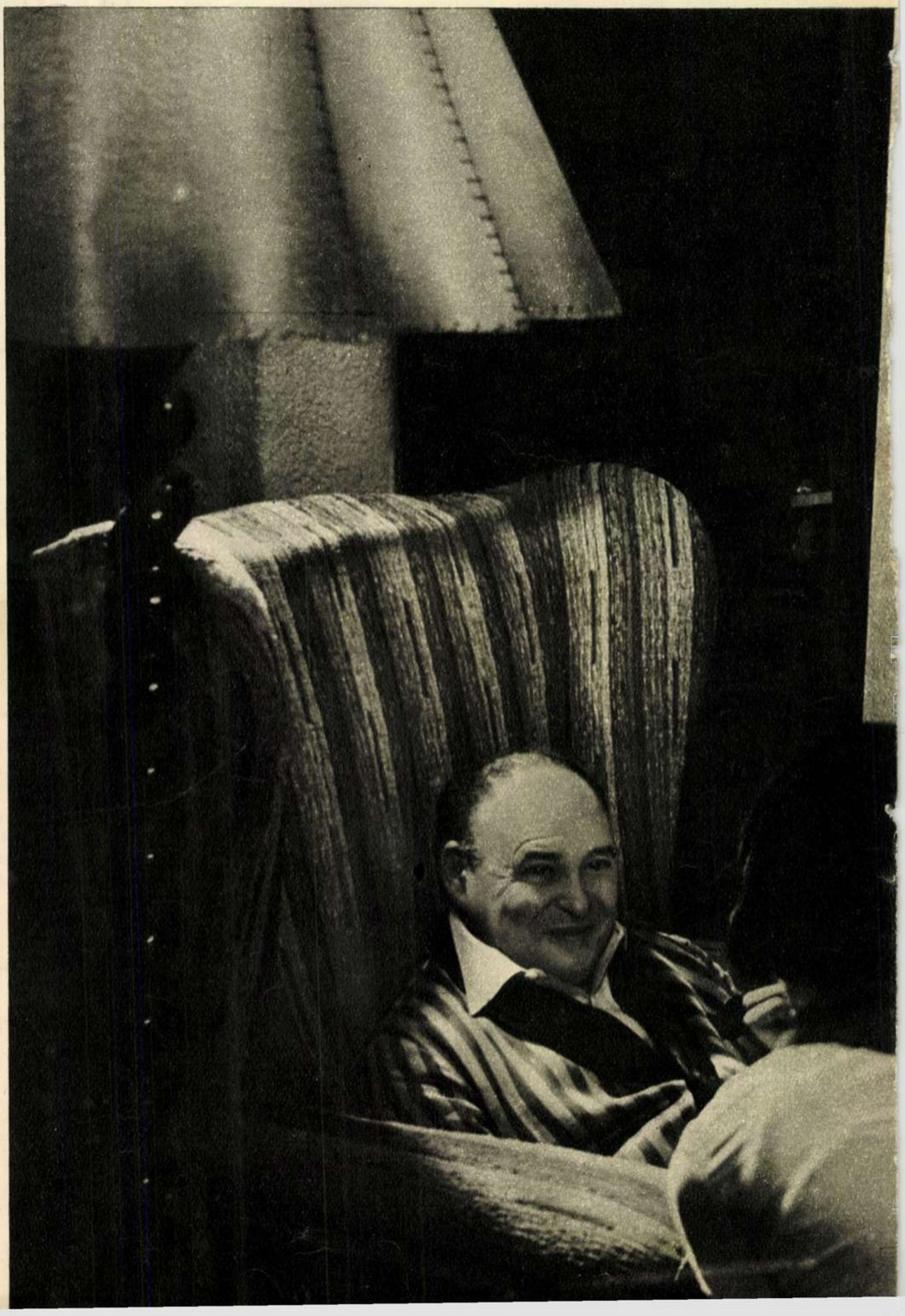
Adesea vin în vizită la Marcel Breslaşu mici cititori, pionieri cărora poetul le-a închinat multe cărţi. De data aceasta una din cele trei fetiţe citeşte din încercările ei lirice. „Să citeşti, să citeşti mult! Să înveţi de la aceia care au ridicat pe culmi arta poeziei". →

În mijlocul studenţilor. Un sfat, un îndemn pentru cei ce vor să zboare pe aripile poeziei.

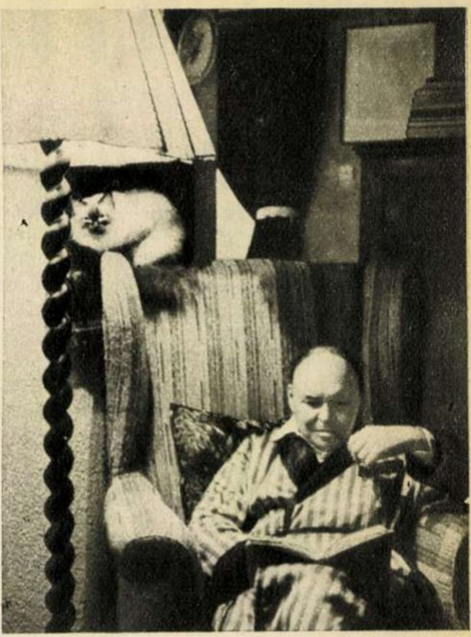

Un favorit al scriitorului..., motanul Tumpic.

Recent, poetul a terminat o nouă lucrare pentru teatrul de păpuşi, intitulată „Soldatul şi moartea". Înainte de a intra în repetiţie, autorul ţine să dea cîteva sfaturi eroului principal.

După cum se ştie, poetul e şi compozitor. Acum a închis caietul de poezie, căutîndu-şi la pian cîteva clipe de răgaz..., cîteva clipe de creaţie.

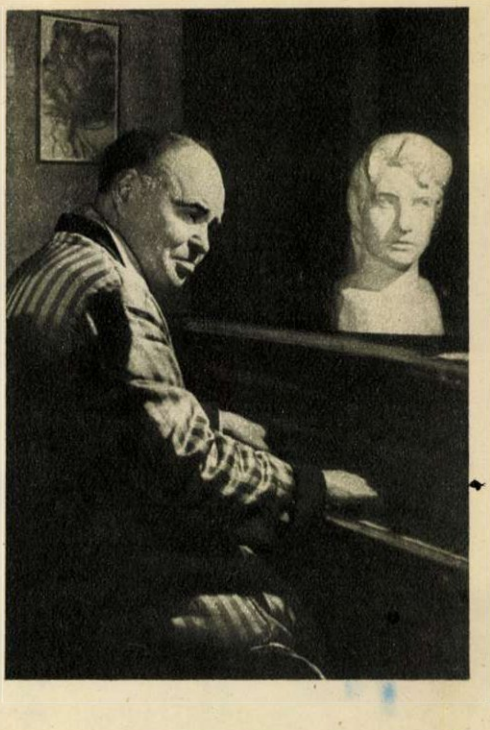

PENTRU A TREIA OARĂ...

de Radu RODA

Prima oară a fost în anul 1956. În 1958 a fost din nou ales deputat al circumscripției electorale 210 din raionul 23 August. Și iată-l acum propus pentru a treia oară. De altfel, deputatul Gheorghe Văluțanu, muncitor la fabrica „Postăvăria Romînă“, este și o veche cunoștință a noastră. Activitatea sa a mai fost oglindită în paginile revistei „Flacăra“. În februarie 1958 l-am găsit alături de cetățenii cartierului — în plină campanie de amenajare a străzilor Hățișului, Lacului, Vîntului, Dobroești și altele: începuseră primele acțiuni de pavare (azi terminate). Pînă atunci doar lumina electrică, apa și radioficarea pătrunseseră în acest cartier mărginaș.

Ce au realizat cetățenii cartierului Dobroești în frunte cu deputatul lor, Gheorghe Văluțanu, de la ultimele alegeri, vom afla — în parte — din prezentul interviu.

— Pe care dintre realizările circumscripției dv. o considerați cea mai însemnată?

— Parcul din Șoseaua Dobroești. Un teren de zece mii metri pătrați — un maidan plin de gropi — a fost transformat, cu sprijinul a 2.089 de cetățeni, care au depus multe mii de ore de muncă patriotică, într-un frumos parc, loc de odihnă și recreare pentru cetățenii cartierului și îndeosebi un loc de joacă pentru copiii lor. Un ajutor prețios ni l-au dat pionierii de la Școala mixtă nr. 62, care au depus 1.333 ore muncă patriotică. Și, bineînțeles, lucrarea nu s-ar fi putut realiza dacă Comitetul executiv al Sfatului popular „23 August“ nu ne-ar fi dat materialele și tehnicienii necesari.

— Ne puteți numi cîțiva cetățeni care s-au evidențiat în această muncă?

— Sînt peste o sută... Voi aminti doar pe cîțiva dintre ei: Ion Petria (care a prestat singur peste 500 de ore muncă la amenajarea acestui parc), Ion Drăgan Stoica, Maria Dumitru, Pavel Urioc, utemiștii Gheorghe Oprea, Ion Călin și numeroși alții.

— După cîte știm, sînteți președintele comisiei permanente de gospodărie comunală. Știm de asemenea că această comisie a primit drapelul de fruntașă pe raion...

— Da, am primit drapelul de comisie fruntașă pentru succesele obținute în transformarea gropii Vergului într-un minunat parc, cu care raionul nostru se mîndrește (fotografia de jos). La realizarea acestei lucrări importante au contribuit deputații cuprinși în toate comisiile permanente, care au fost chemate la întrecere de comisia noastră de gospodărie comunală, întrecere din care am ieșit deținătorii drapelului de fruntași. S-au efectuat peste 300 mii de ore de muncă patriotică, realizîndu-se economii de 400.000 lei. Un ajutor deosebit l-am primit din partea Comitetului executiv al Sfatului popular „23 August“, care ne-a dat materialele necesare și specialiștii pentru asanarea lacului. Menționez sprijinul ce ni l-au dat deputații dr. ing. Aurel Cioară, Ion Dumitrașcu și mulți alți deputați din celelalte comisii.

— În calitate de președinte al comisiei de împăciuire, ce rezultate ați obținut?

— Am activat în această calitate 3 ani. În acest timp comisia pe care am prezidat-o a avut de rezolvat peste o mie de cazuri, dintre care 90% au fost conciliate în cadrul ședințelor noastre.

— Deputat, președinte al comisiei permanente de gospodărie comunală, președinte al comisiei de împăciuire, munci obștești... Toate bune! Dar cu munca în producție, cum stați?

— Despre asta să vă vorbească șefii mei...

Și într-adevăr ne-a vorbit șeful secției de vopsitorie a fabricii „Postăvăria Romînă“, care ne-a arătat că deputatul Gheorghe Văluțanu (fotografia de sus) este unul dintre cei mai vrednici muncitori ai fabricii, care își îndeplinește și depășește sarcinile de producție cu o rîvnă ce poate fi asemuită doar cu rîvna și priceperea cu care-și îndeplinește sarcinile obștești.

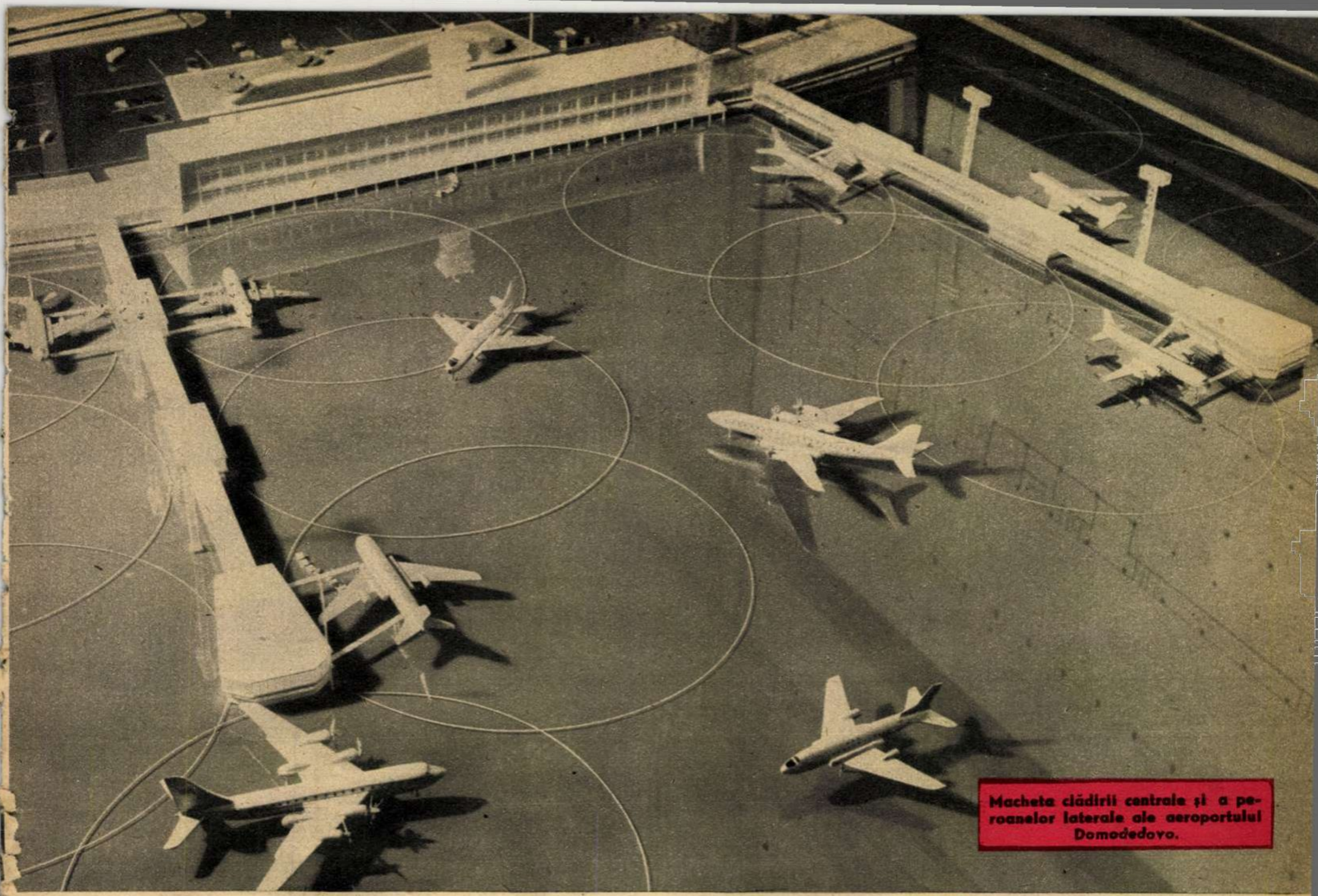

Macheta clădirii centrale și a peroanelor laterale ale aeroportului Domodedovo.

Ce va fi DOMODEDOVO?

Privind uriașa cîmpie de lîngă orășelul Domodedovo, îți vine să crezi că însăși natura a hărăzit acest teren pentru un mare aeroport, cu toate că, așa cum pistele de decolare și aterizare nu sînt un dar al naturii, nici cîmpia respectivă n-a fost chiar cîmpie netedă, cîndva fiind, dimpotrivă, accidentată, presărată de coline și rîpe. Dar excavatoarele, buldozerele și camioanele basculante ale constructorilor au corectat natura, transportînd adevărați munți de pămînt pentru a crea o suprafață perfect plană pe o întindere de mulți kilometri. Iar pe această cîmpie din preajma Moscovei se înalță azi șantierele unuia din cele mai mari aeroporturi din lume.

De ce era necesar acest nou aeroport? E clar: pentru că în ultimii ani transporturile aeriene civile au luat un uriaș avînt în Uniunea Sovietică. Ca să ne referim numai la liniile deservite de splendidele TU-104, traficul a ajuns de un an și jumătate la 250.000 de pasageri, față de 40-45.000 cîți fuseseră transportați pe aceleași linii în avioane cu motoare cu pistoane. O dată cu rețeaua aviatică internă (avînd cele mai lungi linii din lume, care leagă Extremul Orient de frontierele meridionale și nordice) s-au dezvoltat și liniile aeriene internaționale deservite de „Aeroflot", atingînd de pe acum 65.000 km. În același timp pe aeroporturile moscovite aterizează zilnic zeci și zeci de avioane de pasageri ale companiilor străine. Iar dacă la toate acestea adăugăm și cifrele de control ale septenalului, care prevăd de șase ori mai mulți călători transportați cu avioanele, ne apare evident de ce Vnukovo, Bîkovo și Șeremetievo nu mai erau îndestulătoare nici pentru traficul prezent, necum pentru cel viitor.

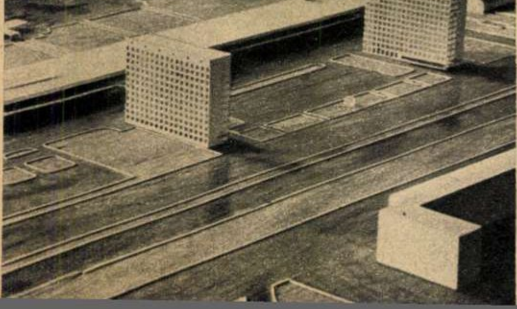

Concomitent cu construcția uriașului aeroport Domodedovo, la Moscova s-a început construirea unei mari aerogări care va face legătura cu toate aeroporturile moscovite prin elicoptere sau autoexprese. Aerogara va dispune de un corp central cuprinzînd o sală cu un birou de voiaj, săli de așteptare, de odihnă, restaurant, cinematograf etc. Unul dintre cele două blocuri cu cîte 11 etaje va cuprinde un mare hotel de tranzit. Trotuare rulante subterane vor transporta călătorii din stația de metrou pînă în incinta aerogării. În fotografie, macheta noii aerogări moscovite.

★

Să întreprindem acum o incursiune într-un viitor apropiat,

...O dimineață însorită din vara anului... să zicem... 1965 (deși ar putea fi și mai curînd). Un șuvoi imens de oameni pătrund neîntrerupt în incinta aeroportului Domodedovo. Prin peroanele speciale care înaintează adînc pe teritoriul aeroportului, călătorii ajung la avioanele respective.

Chiar în această clipă șapte uriașe nave aeriene dintre cele mai recente tipuri (create de colectivele lui Tupolev și Iliușin) și-au luat zborul. Și tot atîtea au atins solul. Într-o oră aterizează și decolează în medie avioane purtînd 3.600 de pasageri, adică mai mulți decît în toate aerogările actuale ale Moscovei luate la un loc.

Clădirile aeroportului, realizate din prefabricate de beton armat, sticlă, aluminiu și mase plastice, sînt nu numai confortabile, ci și frumoase, elegante, luminoase. Cîteva hoteluri spațioase, săli de așteptare și de odihnă, restaurante, încăperi destinate mamei și copilului, televizoare cu ecran lat și în culori, firme luminoase indicînd mersul avioanelor, toate acestea sînt la dispoziția călătorilor.

Navigația aeriană se desfășoară în condiții de deplină securitate; avioanele care decolează de la Domodedovo sînt ferite de întîlniri neașteptate cu cele ce se îndreaptă spre celelalte aerogări moscovite (vezi ciocnirile aeriene de deasupra marilor orașe occidentale!). Iar toți cei ce deservesc acest important nod de trafic aerian locuiesc la cîteva... învîrtituri de elice, în... pădurea din vecinătatea aeroportului. Cochetele vile și blocuri din poienițele acestei păduri își înalță antenele de televiziune peste crestele copacilor...

Și încă un amănunt. Cum se ajunge de la Moscova la Domodedovo? La alegere: cu motocicleta, cu automobilul sau cu autobuzul pe larga autostradă, cu taxiul terestru sau aerian, cu elicopterul, cu trenul electric terestru și — nu peste multă vreme — prin calea ferată suspendată, al cărei punct terminus îl va constitui uriașa poartă aeriană a Moscovei.

......

Toate acestea le veți vedea, dragi cititori, peste cîțiva ani, cu prilejul unei excursii întreprinse la Moscova, de astă dată cu... „avioanele prieteniei".

Vă urăm deci, pe cît de curînd, o călătorie Băneasa-Domodedovo...

Aici se construiește rîsul

de **Bazil DUNĂREANU**

Fotografii de A. MIHAILOPOL

— Ții minte cînd ne-am întîlnit într-o după-amiază lîngă Național?

— Țin.

— Ții minte că aveam în mînă un caiet?

— Da! V-am rugat să-mi dați o filă și m-ați privit ca pe un impostor.

— Întocmai! Știi ce aveam în caiet?

— ?!?

— Teatrul de comedie!

Într-adevăr, în urmă cu cîteva luni, mulți bucureșteni l-au putut zări pe artistul emerit Radu Beligan umblînd pe stradă mai visător ca de obicei și ținînd în mînă un caiet. Dar nimeni nu și-ar fi putut închipui că în acel obișnuit caiet se afla concepția... viitorului Teatru de comedie. Desigur, din punct de vedere reportericesc, începuturile activității acestei „case a rîsului" sînt extrem de ispititoare: sala de spectacol întoarsă pe dos își are, oricum, pitorescul ei; actorii mînjiți cu var în timpul repetițiilor sau directorul Radu Beligan făcînd cînd tîmplărie, cînd zugrăveală sau croitorie — de asemenea. Considerînd însă că surprinderea acestor „scene" rămîne totuși apanajul fotoreporterului, vom trece peste pregătirile deschiderii și vom încerca să sugerăm cititorului imaginea acestui teatru în perspectivă.

★

TEATRUL DE COMEDIE și-a ridicat cortina celei dintîi premiere, aducînd la lumina rampei și în fața publicului piesa lui Alexandru Mirodan „Celebrul 702", în regia lui Moni Ghelerter și scenografia lui Al. Brătășanu. Peste alte cîteva zile, pe scena aceluiași teatru, domnul Jourdain, celebrul burghez gentilom al lui Molière, care a făcut proză o viață întreagă fără să știe, își va depăna și el povestea, sub bagheta tînărului regizor Lucian Giurchescu și în decorurile lui Dan Nemțeanu.

Primele spectacole ale unui teatru rămîn, oricum, primele lui spectacole, cartea lui de vizită. În plus însă, ele au întotdeauna o mică istorioară care ascunde uneori tîlcuri grăitoare. Cum „Celebrul 702" și-a primit botezul rampei în zilele în care apar aceste rînduri, devenind public și notoriu, ne vom opri — în sensul deslușirii tîlcurilor la care ne-am referit — la „Burghezul gentilom", care va vedea lumina rampei abia peste cîtva timp. Înscenarea „Burghezului gentilom" (piesa clasică tratată cu mijloace contemporane e ceva nou,

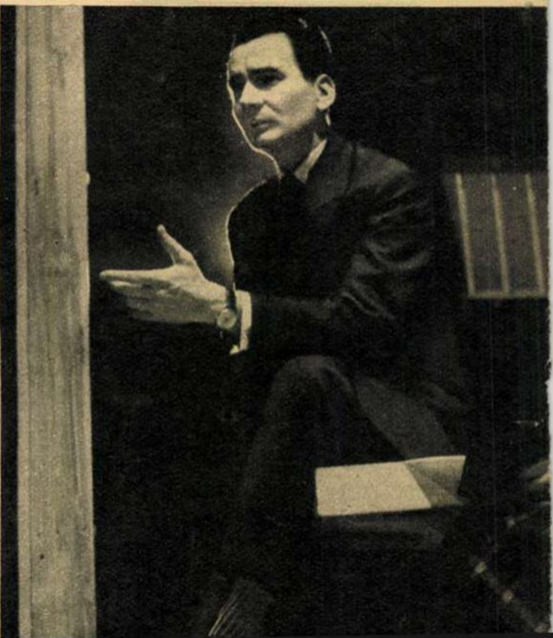

dar nu mai reprezintă o noutate) înregistrează interpretarea rolului lui Jourdain de către artistul poporului Grigore Vasiliu-Birlic și a rolului doamnei Jourdain de către Nineta Gusti. Încolo însă, *toate celelalte roluri* sînt interpretate de actori tineri sau foarte tineri: Vasilica Tastaman, Sanda Toma, Iarina Ionescu-Demian, Aurel Cioranu, Amza Pellea, Valentin Plătăreanu, Dem. Rucăreanu, Dumitru Chesa. Astfel tineretului i s-a acordat din capul locului, prin prezența *partenerului de joc* Birlic, un suculent stimulent, spectacolul însuși însemnînd o adevărată școală.

Teatrul de comedie și-a asumat nobila misiune de a îmbogăți viața noastră teatrală cu formule noi de teatru, modalități artistice demne de zilele noastre, agitatoric-populare și originale în sensul noutății. De aici se înțelege lesne că noul teatru va acorda primat dramaturgiei originale și, cu atît mai mult, genului de comedie, atît de iubit de mase.

★

Aici, se construiește rîsul. Pentru că trebuie să rîdem. Și trebuie să rîdem pentru că oamenii fericiți nu-s niciodată încruntați, pentru că ne despărțim de tot ceea ce e vechi rîzînd, pentru că omul care nu rîde — parcă a spus-o Cehov — e un infirm.

Teatrul și-a propus să dea o comedie de conținut, îndrăzneață, clară, nu o bufonerie contemplativă; să ne facă să rîdem de trecut, biciuindu-l; să rîdem victorioși! Intenții care au și început să devină realitate!

Birlic în mijlocul buchetului de tineri ai teatrului.

Radu Beligan, directorul teatrului, și dramaturgul Al. Mirodan, consilier literar, consultînd schițe de costume.

Celebrul 702 (Radu Beligan) și Fata în albastru (Liliana Țicău) în stadiu de... repetiție. O fotografie ca toate fotografiile, dar care va intra în viitorul muzeu al teatrului: o repetiție la prima premieră!

Fotointerviu cu tineretul teatrului

Întrebare: *Cum vă simțiți în noua dumneavoastră „casă"?*

Răspuns:

1 Lucian Giurchescu, regizor: *...Pornim la atac, ca să spunem așa, de pe un loc gol. Una e să restructurezi un teatru din mers și cu totul alta să-i pui bazele. Încercarea grea la care am fost puși a creat din capul locului spiritul de răspundere al fiecărui „locatar". Iată una din garanțiile modului în care vom încerca să ne îndeplinim misiunea.*

2 Iurie Darie: *...Ca la mine acasă! Voi face tot ce-mi stă în puteri pentru ca și publicul, marele nostru public, să se simtă aici ca la el acasă!*

3 Vasilica Tastaman: *...Dacă primii mei ani de formație artistică se datoresc Teatrului Municipal, anii desăvîrșirii mele îi doresc aici. Parcă e un făcut: actorii de comedie doresc să joace... drame — și invers. Eu nu doresc decît un singur lucru: să răspund cu cinste încrederii ce mi s-a acordat de a face parte dintr-un colectiv care pune bazele unui teatru nou.*

4 Amza Pellea: *...Comedia e extrem de „tentantă". Teoretic vorbind, între a educa spectatorul și a nu-l educa e distanță de antipozi. Practic, însă, distanța e uneori periculos de mică: depinde de tine, actorul, de măsura în care renunți la o serie de ieftinătăți (cerute de un gust deformat), la „meșteșugurile" răsuflate ale comediei bulevardiere. Vreau, cu puținul meu, să-l fac pe spectator să rîdă nu ca să rîdă, ci ca să gîndească!*

5 Dem Rucăreanu: *...Teatrul e nou, exigențele — mari ca și perspectivele. Va trebui să considerăm fiecare replică o armă de luptă, o unealtă de construcție. E un ideal căruia mă dedic cu toate forțele mele.*

6 Valentin Plătăreanu: *Pe maestrul Birlic l-am cunoscut pînă acum doar ca spectator. În „casa noastră" am devenit... colocatari (chiar dacă el e numai oaspetele teatrului). Sînt fericit! Noi, tinerii, vom juca alături de artiști de comedie încercați. E un dar mai mult decît frumos la... casă nouă!*

7 Aurel Cioranu: *...Dar și o obligație! Conducerea teatrului a stabilit ca un principiu de activitate trecerea fiecăruia dintre noi în roluri de diferite „dimensiuni"; „casa noastră" va fi pentru noi, deci, în permanență, o școală; să fim elevi silitori!*

1

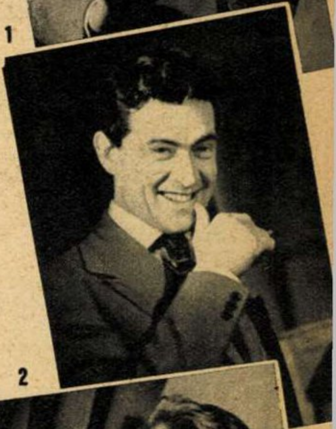

2

3

4

5

6

7

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

MĂRTURISIRILE MICULUI ECRAN

Ați ghicit desigur cui îi vom da cuvîntul în această rubrică: prietenei noastre televiziunea. Fără să o supunem ritualului unui interviu, am întrebat-o care-i sînt intențiile de viitor și am primit o seamă de vești interesante, pe care ne grăbim să vi le împărtășim.

Teatru în studio

... Salonul apartamentului ocupat de doctorul Wolfgang Bell. Un om nu-și găsește locul în încăpere. Zăvorăște ușa, caută cu teamă în stradă prin țesătura perdelelor, tresare la fiece zgomot, formează un număr de telefon și, în acel moment, o detunătură!

O voce repetă insistent în receptor: „Alo, aici poliția, aici poliția! Cine ne-a chemat?“

Doctorul Bell nu va mai răspunde niciodată. A fost ucis...

Dragi cititori și posibili telespectatori, începutul senzațional al piesei scriitorului german Hans Pfeizzer nu trebuie să vă ducă pe o pistă greșită. Acest doctor Bell, pe care l-ați crezut savant, este de fapt un odios criminal nazist. Cine l-a ucis? Aceasta o veți afla urmărind spectacolul!

„Hai la munte!“

H. Nicolaide, George Mihalache și I. Berg, deveniți „ad-hoc“ alpiniști convinși, au pregătit o emisiune muzical-distractivă intitulată ispititor:„ Hai la munte!“. Autorii ne invită la o excursie ale cărei etape vor fi marcate de... cîntece de drumeție și de iarnă. Pentru recalcitranți și cei îmbătrîniți înainte de vreme, o „gingașă“ atenție: cuplete la subiect! Aviz amatorilor...

Vești pentru micii telespectatori

Ați știut că Daniela și nedespărțitul ei prieten Așchiuță au devenit, de la o vreme, călători pasionați, adevărați exploratori? Cu un ghid de nădejde cum e profesorul Paganel, Daniela și Așchiuță se pot plimba pe toate meridianele și paralelele globului, în ciclul de emisiuni „Cu Paganel în jurul lumii“. Întorși de curînd din taigaua Usuri, unde au vînat tot felul de lei și tigri, cei trei călători își anunță viitoarea expediție, de-a lungul Nilului.

Întîlnire cu Verdi

Othello și Desdemona, Gilda și Rigoletto, Aida și Radames, Violetta și Alfredo, Azucena și contele de Luna, Eboli și Don Carlos — toți acești eroi celebri din operele lui Verdi au hotărît să se întrunească într-o emisiune pe care televiziunea o închină evocării marelui compozitor italian din secolul trecut. Emisiunea face parte dintr-un ciclu ce și-a propus să prezinte operele clasicilor literaturii muzicale universale.

Convocare pentru amatorii de sport

Micul ecran îi convoacă pe această cale pe toți iubitorii sporturilor în jurul rubricii săptămînale consacrate celor mai importante evenimente din săli, arene, bazine, de pe stadioane etc... Noutăți, rezultate și comentarii pe teme sportive — iată o rubrică ce-și va cuceri într-un termen scurt un public numeros și pasionat.

1.500 SCRISORI

Arunc privirea la întîmplare pe una din scrisorile scoase — tot la întîmplare — dintr-un teanc.

...„Compozitorul care a dus pe cele mai înalte culmi stilul polifonic este Johann Sebastian Bach, care a trăit între anii 1685-1750. Fragmentul ascultat face parte din Dublul concert pentru viori și orchestră al marelui compozitor“...

...„Adevăratul creator al operetei romînești a fost Ciprian Porumbescu, care a scris opereta „Crai nou“ între anii 1880-1882“...

Rîndurile de mai sus nu sînt scrise de profesori de muzică și nici măcar de vechi melomani, familiarizați de mult cu tainele artei sunetelor, ci sînt fragmente din scrisorile de răspuns la concertele-ghicitoare ale Radiodifuziunii. Semnatarii: oameni de cele mai felurite vîrste și ocupații, din toate colțurile țării; descifrezi printre altele iscălitura unei colectiviste de la G.A.C. „24 Ianuarie“ din comuna Galșa — reg. Timișoara; a studentului de la Facultatea de fizico-matematici din București; a electricianului de la I.R.T.A.-Roman; a chimistei de la I.S.S. „Steaua“ din Sibiu... și încă cîteva sute de alte semnături. Gospodina din Cisnădie se mai plînge încă de faptul că nu e destul de mulțumită de felul cum răspunde la întrebări: cu toată dragostea ei pentru muzică, nu are încă suficientă experiență ca s-o pătrundă. Iar mama elevului de la școala medie din Focșani ne povestește că, de la un timp, are o nouă grijă: să aibă mereu în casă plicuri și timbre, pentru ca fiul ei să nu întîrzie cu răspunsurile. În fiecare lună, sosesc peste 1.500 de asemenea scrisori.

Muzica devine astăzi, la noi, un bun al tuturor.

M. POLADIAN

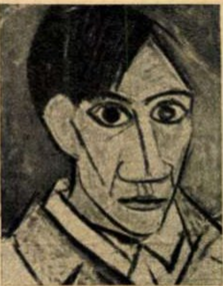

Roza vînturilor

■ Așa era înfățișat, în 1907, chipul marelui pictor Pablo Picasso, într-un autoportret. Această piesă prețioasă a fost donată Galeriei Naționale din Praga, împreună cu alte opere de artă valoroase, de către un remarcabil colecționar și critic de artă cehoslovac, Vincenc Kramár.

■ „Umanitatea trebuie să fie unită în protestul său activ împotriva tuturor armelor de distrugere în masă, care reprezintă o trădare a tuturor ființelor“. Astfel își încheie mesajul cea de-a III-a conferință creștină pentru pace, care a avut loc recent la Praga. La această conferință au asistat delegați calviniști, luterani, baptiști, metodiști, ortodocși, reformați, quakeri și evangheliști, din peste 20 de țări ale lumii.

■ Cunoscuta actriță sovietică Tatiana Samoilova a fost solicitată de către cinematografia maghiară să interpreteze rolul principal feminin în noul film „Alba Regia“. În fotografie, Tatiana Samoilova răspunzînd unui reporter al radiodifuziunii din R. P. Ungară.

■ Între 24 septembrie și 9 octombrie 1961 va avea loc la Budapesta un concurs internațional de pian dedicat creației marilor compozitori maghiari Liszt și Bartók. În acest scop, la Academia de artă muzicală din capitala R.P. Ungare se va desfășura între 1-10 martie concursul de triere a concurenților maghiari.

■ Un grup de cetățeni din orașul vest-german Augsburg au luat inițiativa fixării — în semn de omagiu — a unei plăci comemorative pe zidul casei în care s-a născut marele poet și dramaturg german Bertolt Brecht. Totodată, pentru a înfiera totala indiferență a municipalității burgheze a orașului față de meritele acestui remarcabil fiu al Germaniei, cetățenii progresiști au instalat la intrarea în oraș o placardă pe care scrie: „Intrați în Augsburg, un oraș în care se păstrează o tăcere de moarte despre marii săi fii“.

■ Punctul culminant al celui de-al II-lea festival muncitoresc din R.D. Germană l-a constituit spectacolul cu piesa „Nathan înțeleptul“ de marele scriitor clasic german Lessing. În fotografie, artistul Eduard von Winterstein, laureat al Premiului Național, este felicitat de către reprezentantul unei delegații de muncitori din Karl Marx-Stadt, pentru excepționala interpretare a rolului principal.

■ „Bluzele negre“ în acțiune. Plaga huliganismului face noi victime în Occident. La Londra au fost spînzurați recent doi tineri „blousons noirs“, pe nume Francis Forsyth, zis „Floss“, și Norman James Harris, acuzați de jaf și omucidere. Un al treilea complice, Terence Lutt, neavînd decît 17 ani, a fost condamnat la închisoare pe viață sau, după o expresie consacrată în Anglia, „during his Majesty's pleasure“ (atîta timp cît majestatea sa va avea plăcere...).

■ Compozitorul sovietic Ivan Dzerjinski, pentru care creația literară a lui Mihail Șolohov a mai constituit izvor de inspirație muzicală, a terminat recent opera „Soarta unui om“, după zguduitoarea nuvelă cu același titlu de M. Șolohov. Acțiunea operei, al cărei libret este semnat tot de compozitor, începe cu scenele de prizonierat al lui Sokolov și se încheie cu găsirea de către acesta a băiețașului Vania. Opera „Soarta unui om“ se reprezintă în actuala stagiune pe scena Teatrului Mare din Moscova.

ARPEGIU

LIRA LUI ORFEU. Așa ni l-a prezentat legenda pe celebrul „concert-maistru“ mitologic: nedespărțit de lira sa, cu ale cărei sunete melodioase îmblînzea fiarele sălbatice și făcea pînă și pietrele să plîngă înduioșate. Tot ca un prototip al desăvîrșitului artist l-a considerat și muzicianul Gluck, atunci cînd a compus opera „Orfeu“ — o splendidă creație care a rămas înscrisă în cartea de aur a dramei muzicale.

Deunăzi însă, într-una din sălile de repetiții ale Teatrului de operă și balet al R.P.R., Orfeu nu-și mai acompania cîntul cu lira, ci....la pian. Într-o pauză, Orfeu (Elena Cernei) ne-a declarat: „E o operă admirabilă, emoționantă prin muzicalitatea ei“. La care Euridice (Teodora Lucaciu) a adăugat în ton: „E un rol care oferă satisfacții depline pentru un cîntăreț“.

Precizăm că avanpremiera lui „Orfeu“ a avut loc doar în studioul experimental al operei.

„CAVALERUL ROZELOR“.

— St! Nu-l deranjați pe maestrul Brediceanu!

Avertismentul e justificat: dirijorul Mihai Brediceanu face audiție de discuri. Ascultă opera „Cavalerul rozelor“ dirijată de Herbert von Karajan și citește în același timp partitura operei „Cavalerul rozelor“ de Richard Strauss.

— St! Nu-l deranjați pe maestrul Rînzescu!

Regizorul Jean Rînzescu e cufundat în lectură: citește despre Richard Strauss.

— Tovarășa Ofelia Tutoveanu? E ocupată.

Într-adevăr: schițează decoruri, costume. Tot pentru „Cavalerul rozelor“.

La avizierul de pe culoar citești: „Arta Florescu, Elena Cernei, Magda Ianculescu, Petre Ștefănescu-Goangă, Octav Enigărescu, Jean Hvorov: Repetiție cu „Cavalerul rozelor“.

Se naște o nouă premieră la Teatrul de operă și balet.

LA ARLECHIN

5 MINUTE CU FALSTAFF-CALBOREANU. După cum se știe, ilustrul fanfaron pe nume John Falsfaff a fost silit într-o împrejurare foarte delicată să călătorească într-un coș cu rufe murdare. Și fiindcă Verdi l-a pus să și cînte, anul trecut pe scena Teatrului de operă și balet, sub privirile isteţelor neveste din Windsor și ale spectatorilor din sală, caraghiosul bătrîn lua loc în „lectica“ sa de ocazie cu melodia pe buze. Zilele trecute l-am reîntîlnit la Național. La fel de duhliu, la fel de flecar, de data aceasta se pregătea să călătorească într-o... servietă.

— De ce, prea cinstite sir John?

— Întreabă-l mai bine pe dînsul. Și cu binecunoscuta-i fanfaronadă, a adăugat: Pe dînsul l-am însărcinat să mă reprezinte“.

„Dînsul“ nu era altcineva decît artistul poporului George Calboreanu.

— Puteți să ne spuneți cîteva cuvinte despre Falstaff?

— Cu plăcere. Din moment ce sînt ambasadorul lui...

Și răscolind în mormanul de amintiri personale, maestrul Calboreanu ne-a declarat că de multă vreme nutrește o adîncă simpatie pentru personajul acesta, așa cum l-a cunoscut din lectura piesei „Henric al IV-lea“ de Shakespeare.

— E foarte adevărat că își năclăiește mintea sugînd la vinațuri vechi, dînd drumul la curea și tolănindu-se pe laviță, după masă, cum îi reproșează la un moment dat viitorul rege Henric al V-lea. Dar cu limba lui ascuțită, cu toate năravurile lui, e un excelent personaj de comedie. Excelent, dar pretențios. De aceea încep să mă pregătesc încă de pe acum.

Și în continuare, maestrul Calboreanu ne-a relatat că „Henric al IV-lea“ (ambele părți) va vedea luminile rampei abia în stagiunea anului viitor, în regia lui Al. Finți. Un spectacol de mare anvergură, de la care Naționalul așteaptă mult.

— Și cum vi se pare Falstaff?

— Foarte... voluminos. Nu se vede?

Într-adevăr: peste 60 de pagini bătute la mașină. Toată verva lui sir John, toată flecăreala lui proverbială, plină de spirit, mucalită și lăudăroasă, abia a încăput într-un volumaș. Am mai fi stat de vorbă, dar hîtrul personaj i-a făcut „ambasadorului“ său un semn discret care, tălmăcit în cuvinte, ar fi sunat așa: „Ce flecărești atîta? Nu știi că avem treabă?“. Și maestrul Calboreanu s-a supus. Sir John a fost îndesat în servietă, servieta a luat loc la subsuoara artistului și peste convorbirea noastră s-a tras cortina. Să ne vedem cu bine, sir John!

T. NISTOR

Ce-i nou în librării

- *A. BOMBARD: „NAUFRAGIAT DE BUNĂ VOIE“ (Ed. Științifică). Un jurnal de bord literar al îndrăznețului străbătător francez al Atlanticului, care a trăit săptămîni de-a rîndul între cer și apă pe o ambarcațiune de o singură persoană.*
- *L. FEUCHTWANGER: „SIMONA“ (Ed. Tineretului). Romanul unei tinere franceze încadrate în mișcarea de rezistență, care întreprinde temerare acțiuni împotriva ocupanților naziști.*
- *LUCIA DEMETRIUS: „PRIMĂVARA PE TÎRNAVE“. Autoarea prezintă satul nou ardelean, în lupta pentru izbînda colectivizării.*
- *PAVEL DAN: „URCAN BĂTRÎNUL“ (E.S.P.L.A). O reeditare a cunoscutei lucrări. Volumul cuprinde și o serie de povestiri inedite.*
- *E. HEMINGWAY: „BĂTRÎNUL ȘI MAREA“ — cunoscuta povestire a scriitorului american care a obținut premiul Nobel.*
- *T. TEODORESCU-BRANIȘTE: „PRIMĂVARA VIN APELE MARI“. Este primul roman romînesc care aduce în lumina contemporaneității răscoalele țărănești din 1888, preludiul marii răzmerițe din 1907.*
- *VLAICU BÎRNA: „ROMANUL CATERINEI VARGA“. Un episod al marilor frămîntări sociale din țara moților și al vieții curajoasei luptătoare.*
- *MIHAI BENIUC: „POEZII DE DRAGOSTE“. Noul volum al poetului înmănunchează creații răspîndite în reviste în ultimul timp, precum și poezii inedite.*
- *„FLORI DIN LITERATURA POPULARĂ“ — o culegere din folclorul nostru, incluzînd multe creații ale literaturii populare cu caracter revoluționar.*

CU SARE ŞI PIPER

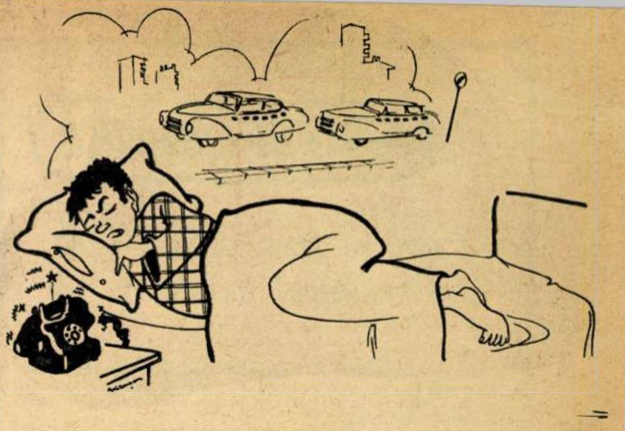

Întîmplări cu haz

Povesteşte... Şt. Mihăilescu-Brăila

— Nu mi-a plăcut niciodată şarja. O aplaud doar la cuptoare şi furnale... — ne spune actorul Şt. Mihăilescu-Brăila. Şi cu toate, acestea, am fost o dată acuzat că şarjez.

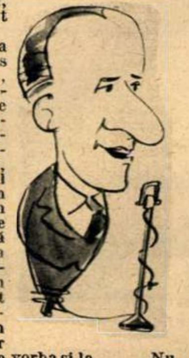

Jucam la Brăila comedia clasicului rus Suhovo-Kobîlin, „Nunta lui Krecinski“. În sală, printre foarte mulţi spectatori, un grup de prieteni sovietici, cu toţii oameni de artă, lucrători în sectorul teatral. Le urmăream reacţiile şi-mi dozam jocul după impresiile pe care credeam că le citesc în privirea lor. Se amuzau copios... Dar după un act privirile lor, tot atît de atente, se încărcaseră parcă cu un reproş. Îl intuiam dar nu ştiam despre ce este vorba şi la care parte din joc se referă. Mă chinuiam să aflu părerea acestor spectatori care-l jucau la ei acasă pe clasicul lor.

...Mă demachiam în cabină, cînd a venit regizorul, rîzînd cu gura plină:

— Închipuieşte-ţi că am avut de furcă cu oaspeţii noştri. Le-ai plăcut foarte mult, dar i-a indispus „şarjarea“.

— Şi, mă rog — am întrebat eu — cînd am şarjat?

— Tot timpul. Ce nevoie aveai — mi-au spus ei — să-ţi adaugi un nas de Ţăndărică, ca să stîrneşti hazul?

La reuniunea tovărăşească din aceeaşi seară, oamenii s-au convins că nasul meu este... al meu. Poate puţin cam mare, dar al meu.

De atunci, mă feresc să-l mai iau la... purtare, ca să nu mi se spună cine ştie ce...

★

...Nu... asta n-a avut haz, cel puţin pentru mine.

Regizorul de la televiziune în spectacolul „Iulius Fucik“ mi-a încredinţat rolul unui hitlerist.

— Trebuie să te fac blond!

Şi m-a făcut... Dar nu cu perucă, aşa cum se obişnuieşte, ci... decolorîndu-mi părul cu perhidrol.

Ajuns acasă, după spectacol, am adormit obosit, uitînd de culoarea părului.

Dimineaţa m-am trezit tras de păr de către băiatul meu:

— Scoate peruca, tăticule!...

Desigur că pînă la o anumită vîrstă, orice copil îşi trage părintele de păr. Apoi nu se mai întîmplă aşa, pentru că... ori a crescut copilul şi nu-i mai place gestul, ori... nu mai are de ce trage, pentru că şi tăticul a... crescut.

— Scoate peruca, tăticule!...

A fost greu să-i explic că n-am perucă şi că există un întreg proces tehnologic de transformare a culorii părului... Copilul continua să mă tragă disperat de păr...

... Trebuie să adaug că cele relatate mai sus n-au avut haz la timpul lor. Acuma... cititorii pot să rîdă...

Interviu luat de S.M. RUSU

Am redevenit... optimist!

— Eu la spital? Pentru nimic în lume! Mai bine mort!

Dar degeaba mă împotriveam... A trebuit să mă internez. Fui poprit la pat. Au fost însă suficiente 2-3 zile de odihnă, mese luate la ore regulate şi linişte, pentru ca să mă simt mult mai bine, să-mi dau seama că barometrul sănătăţii mele se îndreaptă spre „timp frumos“. Asta a ţinut însă numai pînă la prima joi. Joi fu prima zi de vizită. Şi cine putea fi prima în prima zi de vizită, dacă nu tanti Esclarmonda care e întotdeauna prima... la vizite? După ce se opri în uşa salonului şi-şi retuşă buzele cu ruj, se apropie de mine... profund îndurerată. Îmi strînse emoţionată mîna şi izbucni într-un plîns sfîşietor, declamînd printre sughiţuri:

— Vai, vai, în ce hal ai ajuns! Bietul de tine!

Încercai s-o liniştesc, să-i dau curaj, cînd în uşă apăru şi unchiu' Fănică. Se repezi la mine, de parc-ar fi coborît din expres după o absenţă îndelungată, şi, ţoc, ţoc, mă sărută zgomotos, înţepîndu-mă cu mustaţa-i căruntă, de focă:

— Bine te-am găsit, nepoate. Comment ça va?

— Sava, unchiule, sava. Dar dumneata?

În loc de răspuns, îmi ridică perna şi-mi puse dedesubt un pachet lunguieţ, înfăşurat în hîrtie pergamentoasă, şi o sticlă scundă şi pîntecoasă.

— Ssst! Taci din gură! Să n-audă vreo soră! Ţi-am adus o potcoavă de ghiuden a-ntîia şi nişte şliboviţă, de scoală şi morţii! Nu te lua după doctori. Lingura şi strachina, ăsta-i leacul! O ştiu de la răposata. Era leacul ei... săraca! Dacă nu murea de încurcătură de maţe, mai trăia şi azi... n'est-ce pas?

— Ba spa, unchiule, cum de nu!

Între timp, în uşă îşi făcu apariţia nea Cristache. (Da, da, aţi ghicit: vecinul meu, pensionarul). Solemn, se apropie de pat şi, scoţîndu-şi cu gravitate o mănuşă, îmi puse pe pătură trei garoafe veştede. Sosiră apoi: veri, mătuşi, cumnaţi, nepoţi, prieteni, colegi, cunoscuţi... O plăcere! Fiecare mă întreba cîte ceva: ce am? Unde mă doare? De cînd zac? Unul de meserie umorist, mai spiritual, mă întrebă dacă nu mi-am făcut testamentul. Altul, ce prefer: să fiu înmormîntat sau incinerat? O mătuşă venise cu un pechinez ascuns într-o sacoşă. Iritat de vacarm, acesta începu să latre furios. Îl potoli nea Cristache, care, cu prestanţa lui nedezminţită, îl ameninţă cu bastonul şi, impunînd tăcere tuturor, spuse:

— Principalul e moralul. Dacă n-ai moral, înseamnă că n-ai curaj. Dacă n-ai curaj, care va să zică ţi-e frică. Dacă ţi-e frică, nu e bine. De-aia să ai curaj, să fii optimist, să rîzi, să glumeşti...

Apoi mă întrebă:

— Te operează?

— N-nu... adică... mai ştii? — bîiguii.

— Să fii optimist chiar dacă te operează — făcu el cu convingere. Apropo... să-ţi spun o anecdotă care o să te înveselească... Odată, cică era un bolnav ca şi tine... Avea ceva pe dinăuntru. Doctorul i-a spus că trebuie să se opereze. El nu voia în ruptul capului. Îi era frică. Chirurgul,

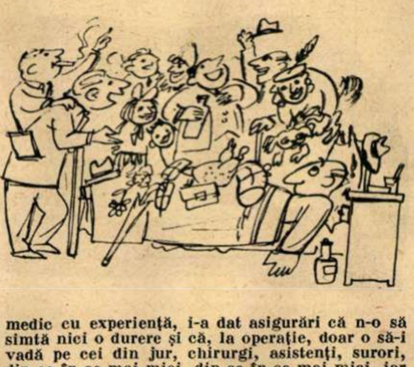

medic cu experienţă, i-a dat asigurări că n-o să simtă nici o durere şi că, la operaţie, doar o să-i vadă pe cei din jur, chirurgi, asistenţi, surori, din ce în ce mai mici, din ce în ce mai mici, iar apoi din ce în ce mai mari, din ce în ce mai mari, pînă vor reapărea normal. Şi asta-i tot... Pacientul, convins în sfîrşit, păşi cu curaj pe masa de operaţie... Aci, lucrurile se petrecură aidoma cum prevăzuse chirurgul. Cînd cei din jur reapărură ca la început, pacientul fu întrebat de medic cum se simte. La care el răspunse:

„Foarte bine. Un singur lucru nu pricep. Înainte de a mă opera, dumneavoastră aveaţi barbă neagră, pe cînd acum o aveţi albă“.

„Bine, dar nu sînt eu doctorul“ — replică acesta.

„Dar cine?“ — întrebă bolnavul, uluit.

„Sfîntul Petru... Ai ajuns în rai“.

Şi nea Cristache izbucni într-un hohot de rîs molipsitor, acompaniat de întregul cor al vizitatorilor şi de lătratul pechinezului... Se vede însă treaba că eu... am rîs cu prea multă poftă, fiindcă m-am trezit cînd sora îmi făcea o injecţie. Noroc că nu mai era nici un vizitator lîngă mine, aşa că... am redevenit optimist.

Adrian DASCĂLU

P.S. Optimismul meu s-a verificat: am fost operat şi acum sînt sănătos tun. Atît de sănătos, încît după ce am mîncat ghiudenul şi am băut şliboviţa lui unchiu' Fănică, am consemnat şi cele de mai sus spre ştiinţa celor ce se duc să viziteze bolnavi internaţi în spital.

TELEFONUL

de Boris EGOROV

Cererea mea pentru instalarea unui post telefonic la domiciliu s-a aprobat! Dacă nu mă credeţi, pot să vă confirm acest lucru la telefon. Pentru aceasta, n-aveţi decît să formaţi numărul staţiei de taxiuri: telefonul meu de acasă va răspunde automat, iar cel care doreşte să vorbească cu mine va vorbi cît va pofti. Fireşte, e foarte bine cînd vorbeşte cu mine cel care vrea să vorbească cu mine. Dar e foarte rău cînd vorbeşte cu mine cel care vrea să vorbească cu staţia de taxiuri, care avusese pînă în ajun numărul meu de telefon. Tot felul de glasuri răsună în aparatul meu:

— Trimiteţi-mi un camion în strada Zemliaki nr. 31!

Sau:

— Cetăţene, sînt o mamă cu doi copii mici şi aştept în gară. Trimite-mi urgent o maşină.

Noaptea la ora două am primit şi o mustrare verbală:

— Dacă te mai prind dormind la ora asta, te reclam! Doar eşti de serviciu!

A doua zi, dis-de-dimineaţă, eram în audienţă la şeful sectorului telefonic, tovarăşul Jejerenko. Am picat chiar în momentul cînd încep audienţele, dar biroul lui Jejerenko era gol, întrucît dumnealui se găsea în acel moment într-o şedinţă, într-un alt birou. Cînd s-a terminat şedinţa, Jejerenko a apărut în faţa mea, rostind oficial:

— Regret... ora de audienţe s-a terminat.

Dar, pentru că insistam, s-a mai înduplecat:

— Fă mata o cerere în scris.

Am făcut o cerere, pe urmă am mai făcut încă una, pentru că trebuia în două exemplare şi pentru că scrisesem „tovarăşe director“, în loc de „tovarăşe şef de sector“. În ziua următoare, Jejerenko n-a avut vreme să rezolve mapa cu cereri prezentată de secretară; în ziua care a urmat, secretara n-a avut vreme să-i prezinte lui Jejerenko mapa cu cereri, iar în celelalte zile care au mai urmat după aceea, cererea mea a rămas platonic în evidenţa secretarei şi a şefului ei, în timp ce telefonul meu a rămas în evidenţa tuturor celor care doresc să se plimbe cu taxiul. Rezultatul imediat a fost accentuarea siluetei soţiei mele şi a mea personal, deşi nu ţin în mod deosebit la acest detaliu estetic.

— Dacă nu te primeşte acest Jejerenko — veni nevastă-mea cu o idee — zic să-i dai un telefon acasă şi să-i explici totul.

Zis şi făcut. Mă interesez şi aflu numărul lui Jejerenko: 35-45. Las receptorul la loc în furcă, dar n-apuc să-l ridic din nou, că soneria aparatului zbîrnîie strident. Aud:

— Puteţi să-mi trimiteţi o maşină?

— Sigur că putem — zic. Numai că numărul staţiei de taxiuri s-a schimbat: formaţi 35-45.

Timp de două ceasuri am deservit cuviincios onor clientela întreprinderii de taxiuri cu acest număr de telefon. După acest interval, un glas furios tună în receptorul meu:

— Dacă mai îndrăzneşti să dai numărul meu drept staţie de taxiuri, îţi suspend telefonul!

Era Jejerenko în persoană. Zic:

— Asta şi vreau. Pînă acuma, am şi scris un foileton despre ce mi s-a întîmplat, dar nu l-am trimis la ziar, pentru că n-aveam poantă. Dacă îmi închizi telefonul, o să am şi poantă. Mulţumesc.

A doua zi, cînd am venit la serviciu, Jejerenko mă aştepta în anticameră. Am chemat secretara şi am întrebat-o:

— Ce şedinţă avem astăzi?

— La ora patru, şedinţă de lucru.

— Se contramandează — zic eu.

— Se contramandează pentru mai tîrziu?

— Nu — zic. De data asta se contramandează pentru mai devreme. Ţinem şedinţă chiar acum cu toţi şefii de secţie, şefii de birou, subşefii, adjuncţii şi secretarii lor.

— Şi ţine mult? — îngînă ea.

— Foarte mult. Spune-le să nu vină fără hrană rece.

Jejerenko se apropie de mine palid şi rugător:

— Credeţi-mă, n-am dormit toată noaptea.

— Te cred — zic — dar ora mea de audienţe s-a terminat ieri. Fă mata o cerere.

Iar după ce a făcut cererea, i-am spus:

— Fă alta, că trebuie în dublu exemplar, şi în afară de asta să nu mai scrii „tovarăşe preşedinte“. Să scrii: „tovarăşe referent principal de categoria întîia“.

A doua zi aveam un număr nou de telefon. De unde o fi făcut rost Jejerenko de un număr nou? Fireşte, nu mi l-a dat pe al său. Mi-a dat numărul unui prieten, căruia îi instalase telefon cu o zi înainte, pe baza bunei lor amiciţii...

Versiune romînească
de Victor PIŢIGOI

FOTBALISTICĂ...

În sport e tare, e un as
E cel mai „fotbalist“ student
La nici-un meci el n-a rămas
Indiferent.
Frumos, în trening albăstrui
Creează-n felul lui un gen
La cursuri dacă vezi că nu-i,
E pe teren.
Pe toţi sportivii-i ştie bine
Pe Ene, Popa, Uţu, Soare...
Oricînd îţi spune de oricine
Ce dribling are.
Dar la examen neştiind,
Profesorul i-a spus domol
Spre capul lui de as privind:
— E, sigur, gol!

……

Citind, a doua zi, la poartă
Avizierul — a aflat
Că la examen, deocamdată,
A cam... picat.
Morala: Nu orice gol e... lăudat.

Rodica TOTH

SFATURI practice

Cum se scot petele fără ajutorul benzinei

Multe gospodine ne întreabă care este cel mai bun procedeu de scos petele de pe obiectele de îmbrăcăminte şi — mai ales — ce se poate folosi în locul benzinei, care adeseori lasă urme.

Dăm mai jos regulile generale ale procedeului, precum şi cîteva reţete — fără benzină — pentru scoaterea celor mai frecvente pete.

În primul rînd trebuie să ţinem seama că, în afara petelor de noroi, care cer să fie lăsate mai întîi să se usuce, toate celelalte se scot cu atît mai uşor cu cît sînt luate mai din pripă.

Ca regulă generală, la orice obiect se pune sub porţiunea pătată o bucată de flanelă împăturită, care va absorbi pata. Suprafaţa pătată se freacă cu o bucată de şifon, care se schimbă de mai multe ori spre a fi totdeauna curată. După înlăturarea petei, se clăteşte bine locul si se calcă înainte de a se fi uscat complet.

PENTRU GULERELE PĂTATE ALE VEŞMINTELOR se prepară o apă amoniacală (o lingură de amoniac la un sfert de kilogram de apă). Se freacă gulerul întreg cu o cîrpă înmuiată în această apă, înlăturîndu-se cu ajutorul unei lame de cuţit spuma care se formează. Se clăteşte apoi cu o altă cîrpă înmuiată în apă curată, călduţă.

PETELE DE NOROI, după ce s-au uscat, se perie bine, apoi se spală cu apă caldă în care s-a topit puţin săpun, sau cu apă amoniacală ori, în sfîrşit, cu apă amestecată în proporţii egale cu oţet. Dacă pata rezistă totuşi, se freacă după aceea cu puţin alcool alb.

PETELE DE GRĂSIMI se scot foarte bine şi fără ajutorul benzinei, dacă le frecăm cu o cîrpă înmuiată în apă fierbinte pe care punem puţin gălbenuş de ou. Se repetă operaţia de cîteva ori, apoi se clăteşte cu o altă cîrpă curată, înmuiată în apă rece. În general, însă, înainte de a o scoate cu benzină sau cu orice alt solvent, pata de grăsime e bine să fie presărată cu talc sau cu cretă pisată, imediat ce s-a produs, şi lăsată astfel timp de 8-10 ore. De multe ori după acest tratament nu mai e nevoie de nici o altă operaţie.

PETELE DE CERNEALĂ dispar frecîndu-le cu un tampon de vată îmbibat cu alcool. Acidul oxalic dizolvat în apă rece dă rezultate şi mai bune. Iar sarea de măcriş scoate pînă şi cele mai rebele pete.

PETELE DE SIROPURI ŞI DULCEŢURI trebuie curăţate mai întîi de stratul cristalizat cu ajutorul lamei unui cuţit, apoi ţinute deasupra vaporilor de apă fierbinte. La urmă se freacă locul cu apă rece în care am dizolvat săpun şi cîteva picături de amoniac.

PETELE DE CAFEA ŞI CEAI se umezesc mai întîi cu apă caldă, apoi se acoperă cu puţin gălbenuş de ou amestecat, într-o linguriţă de apă, cu cîteva picături de alcool. Se lasă cam un minut astfel acoperite şi după aceea se spală din nou cu apă, apoi se tamponează cu eter sulfuric şi se şterg cu o cîrpă uscată.

PETELE DE FRUCTE ŞI DE VIN dispar repede dacă în apa de spălat se adaugă săpun topit şi cîteva picături de apă de javel sau de acid oxalic.

PETELE DE SUDOARE ŞI DE MUCEGAI se spală mai întîi cu apă caldă şi săpun, apoi cu apă amoniacală şi din nou cu apă caldă.

PETELE DE SÎNGE se freacă insistent cu apă rece şi cu săpun. Dacă petele sînt mai vechi, se adaugă două linguri de acid tartric la litrul de apă cu care se spală.

JOSIANA

Colţul cosmeticienei

Influenţa frigului asupra tenului

Pielea feţei şi a gîtului — mai fină şi mai sensibilă decît cea a restului corpului — suportă mai greu intemperiile din zilele de iarnă. Acesta este şi motivul pentru care, indiferent de vîrstă, este bine să urmaţi — fireşte, în limitele posibilităţilor — cîteva recomandări asupra unor măsuri menite să ferească epiderma de a deveni aspră.

În cursul zilei, tenul va fi apărat cu ajutorul pudrei şi al unui strat fin de cremă, ce se aplică masînd uşor. Deoarece în zilele geroase chiar şi un ten gras simte nevoia unei creme protectoare, indicăm aici formula unei astfel de creme: stearină 50 gr, eucerină 10 gr, borax 1,5 gr, trietanolamin 1,5 gr, apă 180 gr. Femeile cu ten sensibil, foarte uscat şi lesne iritabil, vor renunţa să folosească în timpul iernii pudra compactă şi o vor înlocui cu o pudră fină şi aderentă, cum ar fi pudrele „Carmen" ori „Opera".

Rujul de buze are o mare importanţă în acest anotimp. Alegeţi-l gras şi onctuos, deoarece un asemenea ruj, chiar dacă nu ţine atît de bine, evită în schimb uscarea excesivă a buzelor şi apariţia inesteticelor şi dureroaselor crăpături.

De multe ori, cu toată protecţia cremei şi a pudrei, nasul se înroşeşte. La acest lucru contribuie adesea, în afară de aerul rece, şi o proastă circulaţie a sîngelui, afecţiune ce trebuie remediată printr-un tratament medical. Se recomandă celor care au nasul roşu să poarte o încălţăminte comodă şi călduroasă, care să nu stingherească circulaţia sîngelui şi să evite umezeala la picioare. Nasul va fi masat uşor în fiecare seară cu o cremă descongestionantă, ca de pildă: vaselină 8 gr, lanolină 6 gr, oxid de zinc 6 gr, ichtiol 1 gr, tinctură de hamamelis 20 de picături, şi se vor face comprese calmante cu o infuzie călduţă făcută din 20 gr flori de tei în 250 gr de apă.

În privinţa cremelor menite a asigura epidermei supleţea şi rezistenţa necesare, femeile cu ten uscat vor folosi creme grase şi hidratante pe bază de lanolină, unt de cacao, untură de porc etc. În cazul unui ten gras care în cursul iernii simte nevoia unei creme, se va putea folosi glicerolatul de amidon, care este emolient.

Ileana VIDRAN

Un palat subteran de gheaţă

Munţii Urali sînt renumiţi atît prin bogatele lor resurse, cît şi prin frumuseţile deosebite ale naturii.

Una dintre acestea este peştera de gheaţă din Kungur, care e situată în apropierea oraşului Sverdlovsk. Acest palat subteran se află în inima aşa-numitului „munte de gheaţă" care are peste 192 m înălţime.

Peştera de gheaţă din Kungur, formată din numeroase grote şi galerii cu diferite trăsături caracteristice, se bucură de un renume mondial, iar în Uniunea Sovietică ocupă primul loc prin dimensiunile, frumuseţea şi însemnătatea ei.

Dezlegarea jocului „FRIG" apărut în nr. 1

ORIZONTAL: *1) Frigider — Pol. 2) Rece — Arghezi. 3) An — Luna — Atom. 4) Mesada — Blană 5) Tata — Real — N. 6) Reni — Ger — Ac. 7) A — Îngheţa — Iz. 8) Luare — A — Sta. 9) Pas — Ara — Alep. 10) — Adevărata. 11) Avar — Titan — D. 12) Fata de Zăpadă.*

CU AJUTORUL ŞTIINŢEI

„DEŞTEPTĂTORUL-MINUNE"

Un moment adesea neplăcut este acela al deşteptării din somn la o oră matinală, mai cu seamă în dimineţile de iarnă, cînd afară e încă întuneric. De aceea mulţi s-au gîndit cum să îndulcească acest moment, născocind fel şi fel de deşteptătoare, unul mai ingenios decît altul. Recordul în ingeniozitate însă se pare că l-a bătut acum maistrul tehnician Boris Andreevici Horkov, de la uzinele „Muzradio" din Moscova, care, după patru ani de muncă perseverentă consacrată acestui scop, a realizat un „deşteptător-minune".

Deşteptătorul lui Horkov este o adevărată combină automată compusă dintr-un aparat de radio, un televizor, un magnetofon, un picup, un ceasornic şi un creier electronic. Acest creier electronic nu numai că declanşează funcţionarea aparatelor la ora stabilită, dar comandă şi prepararea automată a ceaiului sau a cafelei cu lapte.

El începe cu melodia preferată a celui care doarme, apoi o voce pronunţă răspicat — la nevoie, repetînd pînă ce-şi face efectul — următoarele fraze:

— E timpul să te scoli, prietene! Ceaiul s-a şi încălzit şi te aşteaptă.

Apoi, după ce omul s-a sculat, îi spune:

— Afară e răcoare (ninge sau burniţează). Îmbracă-te gros (sau: ia-ţi impermeabilul), căci pentru azi buletinul meteorologic anunţă... (urmează buletinul meteorologic al zilei).

Şi mai interesant e că, în lipsa stăpînului de acasă, combina-minune poate înregistra pe bandă de magnetofon un concert sau orice altă transmisie radiofonică care l-ar interesa pe acesta.

MOARA CU AER COMPRIMAT

Cine cunoaşte tehnica măcinatului într-o moară modernă îşi dă seama că aceasta constituie unul din cele mai complicate procese de producţie. Ca să ajungă la stadiul final de făină sortată, griul trebuie să treacă prin zeci de maşini şi să se macine de 15-20 de ori.

Şi iată că un grup de tehnicieni sovietici s-au gîndit să simplifice acest proces complicat, concepînd o metodă cu totul nouă pentru măcinarea boabelor.

Griul sau alte graminee nu vor mai trece prin atîtea maşini şi site, ci vor fi antrenate, cu ajutorul unor puternice compresoare cu aer, în două fluxuri contrare, cu o viteză supersonică (adică între 350-500 metri pe secundă), pe un canal de scurgere. La întîlnire, boabele care vin din direcţii contrare se lovesc cu atîta putere între ele, încît se transformă în cea mai fină făină...

Noua tehnologie, pe lîngă simplificarea procesului de producţie, prezintă şi marele avantaj că poate măcina boabele la orice grad de umiditate, apa fiind absorbită de aerul încălzit prin viteză.

După primele experienţe perfect reuşite, în Uniunea Sovietică s-a trecut la construirea unei prime mori de acest gen, care va avea, după toate calculele, o productivitate uriaşă.

DESPRE CEASURI

Ştiaţi că...

...cel mai vechi indicator de ore de care pomeneşte istoria este cadranul solar inventat de Anaximandre, cu 525 de ani înaintea erei noastre? Incaşii şi egiptenii se serveau mai mult de umbra unei stînci sau a unei statui pentru a stabili anumite momente ale zilei sau ale anului, dar nu cunoşteau cadranul împărţit pe ore.

...unii oameni de ştiinţă folosesc şi în zilele noastre soarele pentru indicarea orelor? De data aceasta nu mai e vorba de umbra unui obiect aşezat în calea razelor, ci de energia solară care, cu ajutorul unor celule fotoelectrice, încarcă o baterie ce pune în mişcare mecanismul ceasului.

...există un ceas care nu şi-a întrerupt niciodată mersul timp de 136 de ani? El se află în muzeul etnografic al oraşului Slobodskoi din U.R.S.S. şi a fost construit în anul 1824 de un meşter cu numele de Vorobiov.

...cel mai mare ceas din Europa se află în orăşelul Spreental din R.D.G.? Ceasul acesta se află într-un turn înalt de 75 m şi are patru cadrane, fiecare cu un diametru de 7 m. Cele opt limbi ale cadranelor cîntăresc în total 2.800 kg.

...alte două ceasuri uriaşe cu patru cadrane se află pe turnurile laterale ale palatului noii universităţi din Moscova? Cadranele acestor ceasuri au cîte o suprafaţă de 60 metri pătraţi, iar fiecare limbă, din oţel inoxidabil, cîntăreşte 80 de kg. Întoarcerea acestor ceasuri se face automat, la 7 zile.

...clădirea primăriei din Copenhaga are un ceas care se spune că a fost astfel construit încît va dura... 25.000 de ani? Se spune de asemenea că ceasul acesta nu va trebui întors decît în anul 3000...

...folosind un nou generator molecular, savanţii sovietici Basov şi Prohorov, de la Institutul de fizică al Academiei de Ştiinţe a U.R.S.S., au realizat un ceasornic electronic care indică ora exactă cu o eroare de cel mult o secundă la 300 de ani? Cu ajutorul unui asemenea ceas, instalat pe bordul unor sateliţi artificiali, se va putea verifica teoria potrivit căreia viteza de scurgere a timpului e în funcţie de viteza de mişcare.

...o interesantă colecţie de ceasuri construite în a doua jumătate a secolului al XVI-lea se află în patrimoniul muzeului regional din Oradea? Dintre ceasurile acestei colecţii, 20 sînt din aur masiv, încrustate cu pietre pretioase.

DE VORBĂ CU MEDICUL

STANCIU VASILE — Breaza. Simptomele descrise de dv. în ce priveşte tulburările oculare nu se datoresc frigului. Este vorba probabil de un viciu de refracţie, de acomodare, însoţit de o oboseală a muşchilor ciliari. Consultaţi un serviciu de specialitate, care poate stabili despre ce este vorba şi vă poate face recomandările corespunzătoare.

Pentru căderea părului trataţi seboreea pielii capului prin aplicarea următoarei pomezi: sulf precipitat şi calomel cîte 1 gr, vaselină 30 gr. Această pomadă se aplică în primele două săptămîni o dată la două zile. În zilele în care nu aplicaţi pomada spălaţi capul cu apă caldă şi săpun. Continuaţi apoi acelaşi tratament numai de două ori pe săptămînă, spălînd a doua zi capul la fel ca mai sus. Pentru aderarea perfectă a pomezii cu pielea capului tundeţi părul scurt.

POPESCU AUREL — Bucureşti. Ozena este o boală cronică în care survine o lărgire a foselor nazale şi o atrofie a mucoasei. Pentru îndepărtarea crustelor şi dezodorizarea lor se fac instilaţii nazale sau se aplică tampoane de glicerină glucozată 25 la sută.

Pentru stimularea vascularizaţiei şi a secreţiei de mucus se fac pensulaţii locale cu: iod metaloid 0,10 gr, iodură de potasiu 0,50 gr, glicerină 50 gr, cu vitamina A sau cu untură de peşte. Efecte bune dar trecătoare se obţin cu aerosoli de penicilină sau streptomicină.

Dacă la dv. boala este avansată, vă recomandăm un tratament chirurgical la un serviciu de specialitate.

ROBERTTO TELLY — Braşov. Faceţi următorul tratament: 20 de injecţii cu Epifizan cîte una zilnic, 6 injecţii cu vitamina B_{12} de o mie gama cîte una la trei zile. Luaţi cîte 2-3 tablete de Bromoval pe zi. După o pauză de trei săptămîni repetaţi tratamentul. Faceţi plimbări şi sport. Şi... cum voinţa nu vă lipseşte, veţi deveni un om normal şi viguros.

Dr. Silviu GHEREA

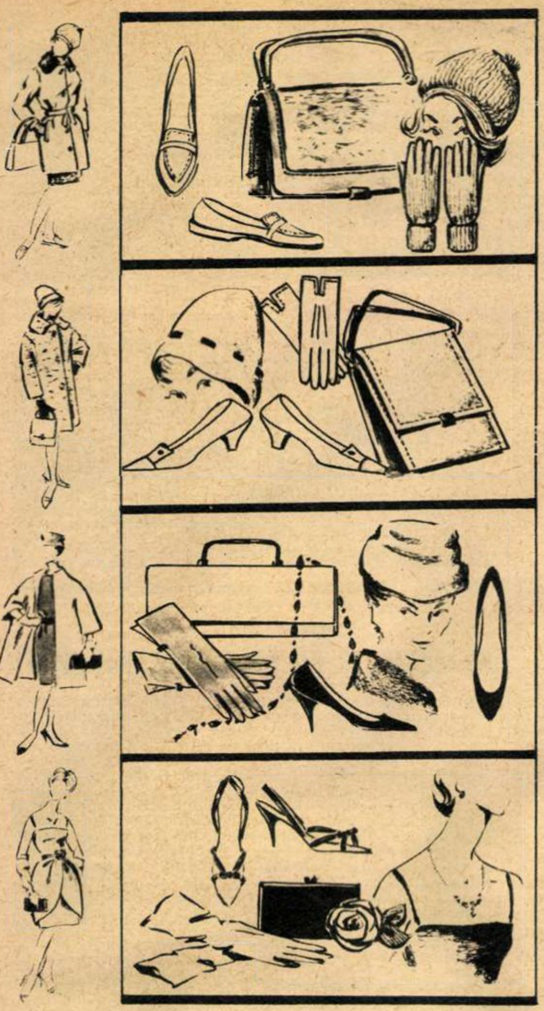

POȘTA REDACȚIEI

BUCUR ȘTEFAN — Urziceni. Despre originea vorbirii vă putem spune — așa cum ne-au arătat clasicii marxism-leninismului — că limba, ca mijloc de comunicare între oameni, a fost generată de dezvoltarea muncii și a societății, constituind apoi o condiție și un stimulent pentru această dezvoltare. Nimeni nu v-ar putea preciza însă care au fost primele cuvinte pronunțate de un om. De altfel, primele manifestări ale graiului omenesc au fost simple sunete vocale — mai întîi nearticulate și apoi articulate — care veneau să completeze gesturile și mimica individului. Concluziile cercetătorilor arată că vorbirea oamenilor din întreg paleoliticul inferior era alcătuită din sunete și mimică foarte puțin diferențiate. Dar pe măsura dezvoltării muncii și în strînsă legătură cu ea, aceste sunete și o dată cu ele și organele corespunzătoare s-au dezvoltat la rîndul lor și s-au perfecționat.

VERGU IOAN — Arad. Aveți dreptate să fiți nedumerit, deoarece specialiștii în zoologie nu s-au pus încă de acord asupra cuvintelor leopard și panteră, care, în fond, se pare că indică același animal. Unii pretind că leoparzii trăiesc în Africa iar panterele în Asia. Pentru englezi nu există decît cuvîntul leopard, iar pentru francezi numai panteră, indiferent de continentul în care ar trăi. Însuși dicționarul limbii noastre moderne dă aceeași definiție la ambele cuvinte. De altfel directorul unui mare muzeu zoologic din Franța afirmă că, tăind o piele de panteră în două și dînd-o la expertiză unor specialiști străini, aceștia au răspuns: unii că e piele de leopard, alții că e de panteră. În orice caz, mai improprie pare denumirea de leopard, care vine de la cuvîntul leu (leo) și panteră (pardus). E clar că un animal nu poate fi și leu și panteră în același timp.

MANGÎRU VIOREL, elev — Sighișoara. Fructele pentru studii didactice pot fi conservate în formol diluat și amestecat cu glicerină. Iată rețeta: se culeg fructele cînd dau în pîrg, se spală cu apă rece și se introduc într-o soluție de sulfat de cupru în concentrație de 1%, unde se țin timp de 24 ore. Separat se prepară o soluție din 9 părți apă și o parte formol, în care se adaugă — la cantitatea de un litru — 3 cm cubi de glicerină. Scoase din prima soluție, fructele se pun separat în borcănașe și se toarnă peste ele soluția cu formol, acoperindu-se apoi ermetic. Datorită glicerinei, fructele își păstrează mult timp culoarea naturală.

LAMBRU ALEXANDRU — Pitești. California a fost descoperită în anul 1535 de Fernando Cortez și aceasta datorită unei legende despre care cuceritorul spaniol auzise vorbindu-se în Mexic. Se spunea anume că există undeva o insulă locuită numai de femei și unde nu se găsește alt metal decît aurul. Ispitit de promisiunea legendei, Cortez a descoperit existența acestui pămînt, dar a constatat că nu e vorba de o insulă, ci de o peninsulă. El a și botezat-o, din cauza climei, California, adică în traducere fidelă „horn cald", de la latinescul „calida fornax".

Chinezii au fost într-adevăr din cele mai vechi timpuri foarte buni navigatori. Dovadă că ei au ajuns cu două secole înaintea arabilor la insula Madagascar, deși se aflau la distanță aproape de trei ori mai mare.

FOTO-SCULPTURA

Acest termen servește pentru a desemna reproducerile după natură în trei dimensiuni, făcute cu ajutorul unor aparate fotoplastice speciale.

Dar — veți întreba — cum se pot face concomitent două operații deosebite: fotografierea și modelarea obiectului?

Schema acestui proces este aproximativ următoarea: fascicolul luminos care pleacă de la obiect este recepționat de un releu fotoelectric, care îl transmite sub formă de impulsuri unei dalte. Aceasta se găsește într-o casetă unde „modelează" dintr-un material special, cum ar fi de pildă gipsul, o imagine în trei dimensiuni a modelului. Apoi nu rămîne decît ca matrița în relief să fie scoasă din casetă.

Deși toate operațiile se fac automat, ele durează destul de mult — între 8 și 12 minute. Însă un om sau un animal nu pot poza atîta timp stînd absolut nemișcați. Dar și pentru acest inconvenient s-a găsit o soluție: realizarea fotosculpturii a fost împărțită în două etape. În prima se face o fotografie obișnuită, pe film, iar în a doua se trece la reproducerea în relief, care se realizează cu ajutorul acestei fotografii. Desigur că asemenea reproduceri nu se pot face numai după oameni și animale. Cu ajutorul fotoplastiei se vor putea realiza fotografii în relief ale diferitelor obiecte, cum ar fi de pildă piese industriale complicate, iar „modelul" lor va putea fi transmis prin „telefoto" la orice distanță.

Toate acestea deschid fotosculpturii perspective dintre cele mai largi.

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	P	A	N	D	U	R	I	●				A
2	I	P	S	I	L	A	N	T	E	●	L	R
3	T	A	●	V	U	I	●	I	O	B	A	S
4	E	R	O	I	C	●	Ș	A	●	O	D	A
5	Ș	A	●	Z	I	N	A	R	I	O	T	●
6	T	●	A	I	●	A	A	T	A	●	M	I
7	I		P	A		●	L	U	M	I	N	A
8	●	I	A	●	O	R	I	●	O	[illegible]	R	●
9			●	Z	F	●					●	Ș
10				V			●	T	R	O	N	D
11		●		O						●		O
12	U	M	A	N	E	●			●			L

DUPĂ 140 DE ANI

ORIZONTAL: 1) Luptători olteni din oastea lui Tudor Vladimirescu — Bimbașa..., unealta boierilor, care i-a trădat în egală măsură și pe Tudor Vladimirescu, și pe Ipsilante. 2) Fondatorul și conducătorul „Eteriei" — Lucian Rădulescu. 3) Pronume posesiv — A hăui — Pandur. 4) Așa cum a luptat și a murit Tudor Vladimirescu — Între călăreț și cal — Poezie care cîntă eroismul. 5) Pronume — Revoluționari greci din vremea lui Tudor Vladimirescu, strînși în jurul Eteriei spre a lupta împotriva turcilor. 6) Posezi — Măiestrie — Notă muzicală. 7) Moment dificil în care se afla Ipsilante atunci cînd, neînțelegîndu-se cu Tudor Vladimirescu și fiind amenințat de sosirea turcilor, s-a retras spre Tîrgoviște — Cînd se luminează de zi se spune că ea intră în sat. 8) Servește! — Sau — Tribut. 9) Bou sălbatic — Zamfir Florescu — Rezultat la care a ajuns răscoala lui Tudor Vladimirescu, din cauza trădării și uneltirii boierilor. 10) Sol bun de cultivat — Ceea ce voia să obțină Ipsilante de la Tudor Vladimirescu. 11) Satul în care a fost prins și ucis Tudor Vladimirescu și în care azi se află un muzeu memorial — De la (od.). 12) Omenești — Chiot ardelenesc — Plantație în care s-a dat lupta de la Drăgășani între eteriști și turci.

VERTICAL: 1) Oraș în care se afla Tudor Vladimirescu cu 12 zile înainte de a fi prins de arnăuți — Constantin..., tatăl lui Tudor din satul Vladimir (Gorj). 2) A pleda o cauză dreaptă, așa cum a făcut Tudor Vladimirescu pentru poporul său obidit — Ginere. 3) Nicolae Sandu — Oltul, pe care l-a trecut Tudor Vladimirescu împreună cu pandurii săi în primăvara anului 1821, îndreptîndu-se spre București — Ofițer din armata otomană. 4) „...Tudor Vladimirescu-Debrețin", unitate militară de voluntari romîni constituită în U.R.S.S. în timpul celui de-al doilea război mondial, pentru a lupta împotriva hoardelor naziste — Circulă din gură în gură. 5) Gard de scînduri — Canapele turcești. 6) Haini, ca exploatatorii împotriva cărora s-a ridicat Tudor — Particulă a viitorului — Prefix pentru contrarii. 7) Plantă textilă — Starea de dependență a țăranului față de proprietatea stăpînului feudal — Conjuncție. 8) Belciug — Ultima familie de domnitori fanarioți din Moldova, care făcea parte din Eterie. 9) Regiune caracteristică din punct de vedere geografic în care s-a desfășurat răscoala lui Tudor Vladimirescu — Monede de aur pe care Țările Romînești le plăteau ca bir turcilor pe vremea lui Tudor Vladimirescu. 10) Culminația unei acțiuni — În acest loc. 11) Ordin cu care a fost decorat Tudor Vladimirescu de către ruși, pentru faptele lui eroice din războiul ruso-turc (1812) — A se răspîndi în grupuri, pornind din același loc (fig.). 12) Trecută prin foc — Ion Alexe — Grupe de oameni.

ACCESORIILE FAC ELEGANȚA

— Nu mai înțeleg nimic! Mi-am luat un mantou nou de urson, mi-am făcut o rochie elegantă pentru reuniuni, ansamblul meu sport e încă modern și, totuși, arăt totdeauna, alături de alte femei, complet ștearsă... Și doar nu au aur pe ele! Care-i secretul?

— Te-ai uitat bine la aceste femei? Ai băgat de seamă pantofii, mănușile, geanta, fularul sau pălăria care le întregesc ținuta? Acolo undeva, printre accesoriile acestea neînsemnate în aparență, se ascunde taina eleganței.

— N-ai să pretinzi că accesoriile joacă un rol mai important decît hainele înseși?

— Poate că da. În tot cazul, cel mai elegant mantou poate fi compromis dacă-l porți cu o geantă de piață și cu ghete sport, tot așa cum o pălărioară cu voaletă și pantofii negri cu toc devin ridicoli atunci cînd însoțesc o canadiană din doc, îmblănită... O femeie nu se poate considera bine îmbrăcată decît atunci cînd haina ei e completată cu un ansamblu de accesorii armonios „construit", pe baza unor reguli ale bunului gust.

— Exemplele concrete m-ar lămuri mai bine. Vorbește-mi de pildă despre mănuși: am primit de curînd mănușile astea albe de nylon...

— Poartă-le cu plăcere! Dar — pentru dumnezeu! — nu acum, la mantou! La vară, după-amiaza sau seara, cu o rochiță de mătase sau nylon, da! În anotimpul rece, însă, se poartă mănuși de piele, căptușite cu blană sau tricot, asortate la poșetă și la pantofi, mănuși din jerse într-o culoare vie sau pastel, asortate cu pălăria sau fularul, și mănuși tricotate, din fir supraelastic sau lînă (dar acestea din urmă numai la ținuta sport sau chiar la mantou; în nici un caz însă nu cu pălărie, ci cu bonetă de lînă sau basma).

— Dar la ținute mai elegante?

— Mănuși de piele sau antilopă într-o culoare armonizată cu ansamblul sau, mai bine, mănuși de culoare deschisă: crem, alb sau gri argintiu. Nu uita însă că mantoul sau jacheta cu mînecă trei sferturi pretind o mănușă ceva mai lungă. Iar la rochia de seară decoltată cele mai indicate sînt mănușile lungi albe sau într-o culoare pastel.

— Cu gențile îmi fac mereu probleme: îmi place să duc cu mine o întreagă gospodărie. De aceea port numai genți mari, care aduc mai mult a sacoșe de piață...

— N-am nimic împotrivă: la statura ta e chiar nimerit să porți o geantă de dimensiuni mai impozante. Dar e bine s-o alegi dintr-un material mai solid, ca să nu se deformeze. Pentru dimineață și tîrguieli se găsesc în comerț modele reușite și variate în stilul sacoșelor de voiaj, realizate din material plastic. Pentru ținutele mai îngrijite însă, e bine să ai o poșetă în linii mai stricte din lac, piele sau material plastic imitînd pielea, antilopa sau mătasea. La ocazii festive se poartă poșete de dimensiuni mici, din brocart, lame, catifea, mărgele, sutaș etc., în alb, negru sau într-o culoare armonizată cu rochia și, bineînțeles, cu restul accesoriilor.

— Nu-mi închipuiam că e atît de complicată problema accesoriilor.

— Nu e cazul să te sperii. Ca să-ți fie mai ușor, îți sugerez o formulă „bună la toate": limitează-ți accesoriile la trei culori: negru, bej și alb. Cu ansamblul de pantofi, mănuși și poșetă bej într-un model sport, iar cu cele negre și albe într-un stil mai elegant, vei avea întotdeauna accesoriile nimerite în orice împrejurare.

4 ZILE ŞI 4 NOPŢI a luptat cu furtuna, în largul Oceanului Pacific, echipajul remorcherului sovietic „Ciumihan", care avea misiunea să readucă în portul Petropavlovsk nava „Revoluţioner", rămasă fără combustibil. Iată în fotografie pe 5 dintre membrii echipajului „Ciumihan", care şi-au îndeplinit cu eroism misiunea (de la stînga la dreapta): I. Hmil, A. Galakov, N. Reabov, A. Slujin, V. Zatinaicenko.

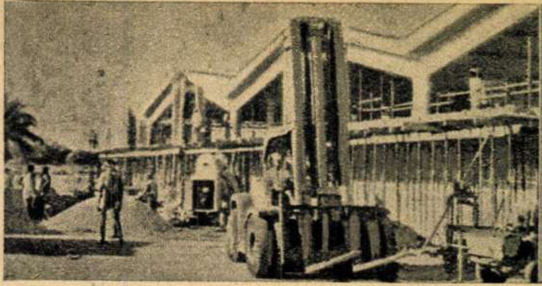

LUMINA CULTURII pătrunde în ţările Africii. La Conakry, capitala Guineei, se desfăşoară lucrările de construire a unei mari tipografii. Ajutorul tehnic acordat de R. D. Germană asigură acestei construcţii calităţi corespunzătoare.

UN MUZEU AL LUPTEI REVOLUŢIONARE a poporului bulgar este fosta închisoare din oraşul Tîrnovo, ridicată de cotropitorii otomani în anul 1861. În trecut, între zidurile ei reci au fost aruncaţi numeroşi fii credincioşi ai Bulgariei, luptători pentru libertatea şi independenţa ei. În muzeu sînt expuse peste 5.000 de piese (fotografii, scrisori, memorii ale condamnaţilor). În fotografie, unul din zidurile exterioare ale muzeului. ↓

← **LA 70 DE ANI**, recent împliniţi, Kovács Lajos este cel mai bătrîn făurar de viori din R. P. Ungară. El practică această frumoasă profesiune de peste 40 de ani.

A VĂZUT LUMINA ZILEI la grădina zoologică „Whipsnade" din Londra, dar leoparzii-părinţi sînt originari din taigaua siberiană. ↓

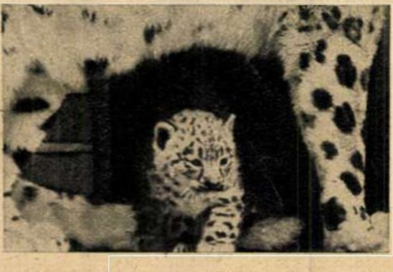

O PUTERNICĂ AVALANŞĂ DE ZĂPADĂ, pornită de pe una din pantele muntelui Fujiyama, a surprins un grup de studenţi japonezi care făceau o ascensiune. Au fost omorîte 11 persoane, iar 29 au fost grav rănite. În fotografie, echipa de salvare administrînd oxigen unei studente rănite. →

În jurul
globului

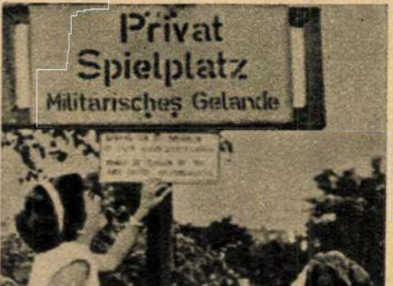

„TEREN MILITAR". Inscripţii de felul acesteia pot fi întîlnite cu sutele în oraşele din Germania occidentală, ţară în care remilitarizarea a luat proporţii. Chiar şi acolo unde pînă mai ieri erau locuri de joacă pentru copii, aşa cum reiese din inscripţia din fotografie, se amenajează terenuri pentru manevre militare.

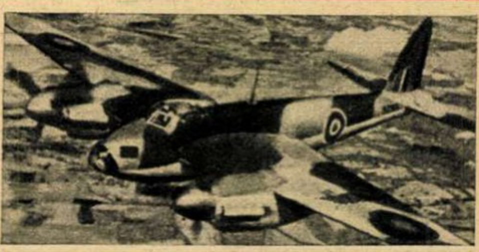

Vechiul „Mosquito", pe vremea cînd începuse afacerea.

UN BUSINESS CU UN VECHI „MOSQUITO"

Domnul Richard Loomies e trist. Dar aerul de tristeţe şi-l-a arborat numai pentru că aşa cer împrejurările. Altminteri nu are nici un motiv personal... Ca să fim sinceri, poate pe undeva prin conştiinţa lui mocneşte un simţămînt de îndoială, dar atît de ascuns încît nici nu-l bagă în seamă. Acum cîtva timp, ziarele din Los Angeles au relatat despre prăbuşirea unui bimotor de tip „Mosquito" pe podişul stîncos de la Woodland Hill. Reporterul a inserat numele unui anume Richard Loomies. Pentru că el este de fapt singurul supravieţuitor al catastrofei aeriene. Ca să fim mai clari: avionul s-a prăbuşit, pilotul a sucombat, dar patronul avionului, recte Richard Loomies, patron fotograf din Los Angeles, trăieşte! Numai că pare cam trist... Există însă cineva care risipeşte de pe chipul intrepidului Richard Loomies tristeţea: e reprezentantul societăţii de asigurări şi lucrul se petrece atunci cînd acesta îi plăteşte suma de 50.000 dolari. Vorba dictonului: totul e bine cînd se sfîrşeşte cu bine!

Dacă Laura Burgess n-ar fi fost secretara lui Loomies şi totodată prietena pilotului acrobat James Gibbs, murdara afacere ar fi rămas o taină. Căci unul dintre martori — aviatorul — îşi găsise sfîrşitul, carbonizat, pe colinele Woodland Hill. Dar miss Burgess a fost aceea care dactilografiase un contract în care se stipula că James Gibbs va primi 10.000 dolari în schimbul prăbuşirii vechiului avion „Mosquito". Aviatorul s-a ţinut de cuvînt, numai că n-a mai apucat să-şi încaseze onorariul!

Căci lucrurile s-au întîmplat după cum urmează: Loomies convinge doi oameni de afaceri că fotografiile luate din avion ar fi un business rentabil. Aceştia îi avansează 30.000 dolari şi el cumpără un bimotor „Mosquito". Dar afacerea nu prosperă. De, se mai întîmplă! Coasociaţii cer banii înapoi. E şi normal. Cine are chef să piardă ditamai sumă? Acum intră în joc marea inventivitate de escroc a domnului Loomies. Merge la o societate de asigurări şi contractează o asigurare în valoare de 50.000 dolari pentru bimotorul rablagit pe care îl cumpărase cu 8.000 dolari. Şi, ca să fie sigur că va încasa asigurarea contractată, îi oferă pilotului Gibbs 10.000 dolari, cu condiţia să facă ce-o şti, dar să... prăbuşească avionul!

Loomies, fost maior în aviaţia S.U.A., se pricepe la avioane. Înainte de ultimul zbor el cercetează împreună cu pilotul motorul avionului. All right! Totul funcţionează normal. Dar, în timp ce Gibbs se caţără în carlingă, Loomies slăbeşte carcasa de la aripa dreaptă. Avionul decolează, dar peste scurt timp se aprinde în aer! Şi, bineînţeles, se prăbuşeşte. Se prăbuşeşte fără a fi intrat în acţiune înţelegerea dintre patron şi pilot — iar acesta din urmă îşi pierde viaţa.

Iată povestea bimotorului „Mosquito". Domnul Loomies va compare în faţa curţii cu juri din Los Angeles. Şi poate că această afacere murdară n-ar fi fost demnă de relatat, dacă presa nu s-ar fi întrebat: oare curtea cu juri îl va condamna pe Loomies? Ei da, iată o întrebare plină de substanţă! La drept vorbind, nu ne-ar surprinde să-l achite. Căci, în fond, printre atîtea escrocherii s-ar putea strecura şi aceasta. Gîndiţi-vă: e vorba de numai 50.000 de dolari şi de un... singur mort. O bagatelă faţă de escrocheriile de milioane de dolari ale unor personalităţi suspuse şi de sutele de mii de oameni care mor de foame şomînd.

C. B.

Victima escrocheriei — pilotul Gibbs. ←

→ Richard Loomies — beneficiarul.

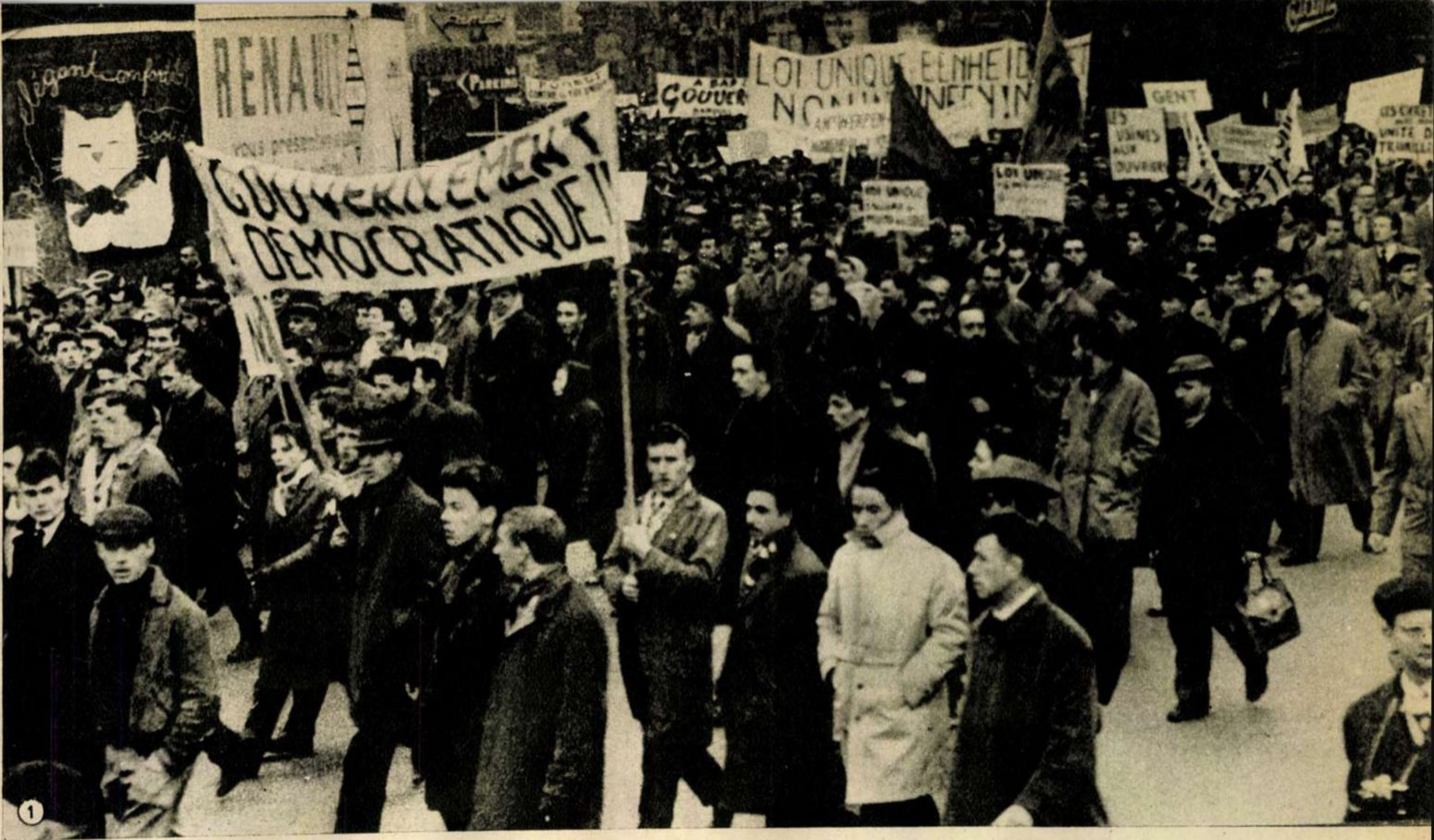

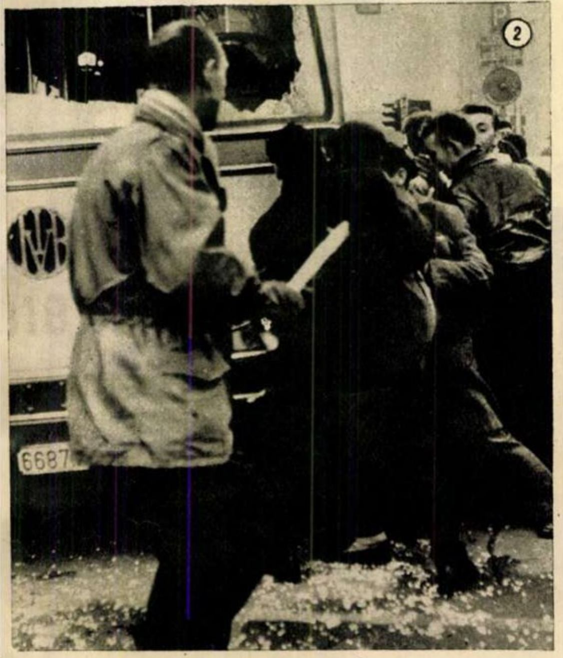

În Belgia lupta continuă

De mai bine de trei săptămîni se desfăşoară în Belgia o uriaşă mişcare grevistă împotriva aşa-zisului proiect de lege de „economii“, prin care guvernul belgian vrea să arunce noi poveri fiscale în spinarea clasei muncitoare din Belgia. Această grevă, care are un profund caracter politic, este apreciată drept cea mai mare din istoria luptelor muncitorimii belgiene. La Bruxelles şi în importantele centre industriale Liège, Mons, Gand, Charleroi, în bazinul minier Borinage, în întreaga Valonie, peste un milion de muncitori belgieni participă la grevă, care a devenit generală, demonstrînd o puternică şi fermă unitate a muncitorilor.

În ciuda brutalelor represiuni ale poliţiei şi jandarmeriei, represiuni soldate cu morţi şi răniţi, în pofida sutelor de arestări operate printre demonstranţi, dîrzenia greviştilor n-a slăbit. Nici manevrele scizioniste ale unor lideri socialişti de dreapta, care duc tratative de culise cu guvernul Eyskens, nu au fost în stare să deruteze mişcarea grevistă şi să paralizeze voinţa de luptă a muncitorilor. Aceştia nu sînt dispuşi să-şi rupă de la gură pentru a umfla uriaşele bugete militare şi pentru a rotunji pungile monopoliştilor belgieni. „Dacă guvernul are nevoie de 20 de miliarde de franci belgieni, să şi le procure din enormele bugete militare şi din impozite asupra profiturilor capitaliştilor“ *— au subliniat deputaţii comunişti în cursul recentelor dezbateri parlamentare.*

Poporul muncitor belgian este hotărît să continue lupta pentru o legislaţie socială progresistă, pentru dreptul la pîine şi pace.

① Mişcarea grevistă din Belgia are un pronunţat caracter politic. „Guvern democratic“, „Uzinele, muncitorilor“—iată ce cer muncitorii belgieni, iată ce se poate citi pe pancartele purtate de demonstranţii grevişti la Bruxelles.

② Mînia greviştilor împotriva spărgătorilor de grevă este de nestăvilit. Un autobuz condus de unul dintre aceştia este răsturnat şi făcut impracticabil de către manifestanţi.

③ Poliţia călare, în acţiune contra greviştilor.

④ Unul dintre demonstranţii arestaţi este lovit cu brutalitate de poliţişti.

REDACŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii. Căsuţa Poştală 3507 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.
PREŢUL ABONAMENTELOR : 3 luni : 26 lei ; 6 luni : 52 lei ; un an : 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUŞATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“.

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

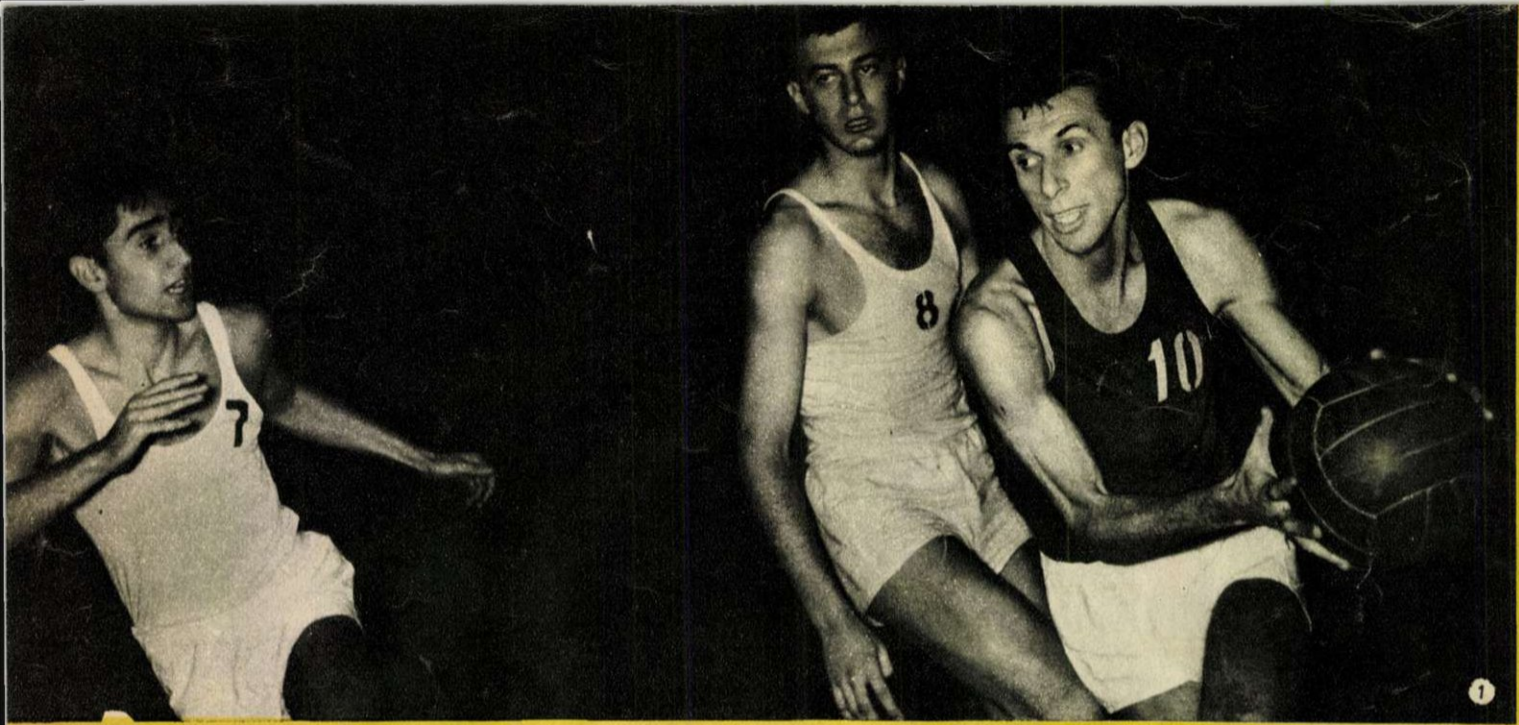

SPORT

Duminică după-amiază sala Dinamo din Capitală a cunoscut o deosebită afluență de public, justificată de interesantele întîlniri de volei și baschet ce urmau să se dispute la început de nou an.

De la întîlnirea de baschet C.C.A.-Dinamo, publicăm fotografia nr. 1 care-l surprinde pe Fodor (C.C.A.) în plină acțiune.

Fotografia nr. 2 este de la meciul de volei Dinamo—Tractorul-Brașov, terminat cu 3-0 în favoarea dinamoviștilor.

★

Returul întîlnirii feminine de handbal în 7, din cadrul „Cupei campionilor europeni“, disputat marți seara între echipele Știința-București — Spartak-Subotița s-a încheiat cu victoria echipei bucureștene. În fotografie, aspect din timpul întîlnirii ce a avut loc în sala Floreasca. →

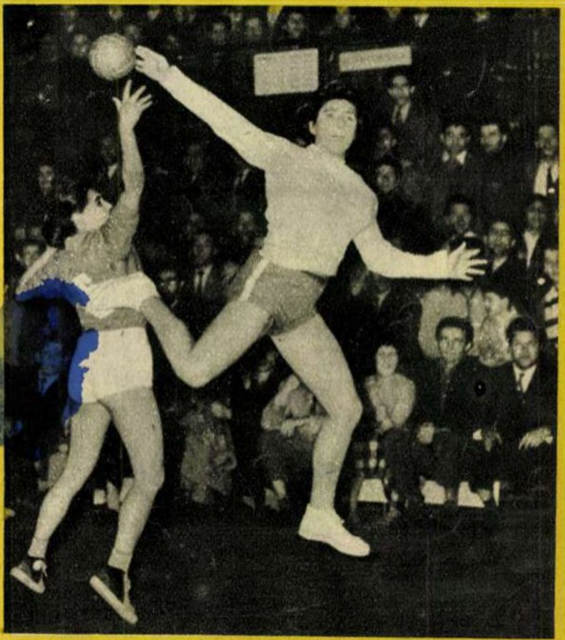

•FILMELE SĂPTĂMÎNII•FILMELE SĂPTĂMÎNII•

„CÎNTECUL MĂRII“ (foto 1) — producție muzicală a studioului cinematografic din Odesa. O idilă cu peripeții între vrednicul Vasea, care se pregătește cu sîrg să devină timonier, și Sofiika, o fată drăgălașă dar cam superficială, care cîntă de dimineață pînă seara, nu învață nici o meserie și nu prea știe ce vrea. Pe alt plan „Cîntecul mării“ este și un duel între muzica de calitate, melodică, exprimînd sentimente sincere, generoase, și jazul ritmat pînă la refuz — duel din care acesta din urmă este învins.

„HOVANȘCINA“ (foto 2), o producție pentru ecran lat a studioului „Mosfilm“, ne prilejuiește satisfacția unuia din spectacolele de înaltă ținută artistică puse în scenă la „Balșoi Teatr“ (Teatrul Mare Academic de Stat din U.R.S.S.). „Hovanșcina“ evocă o pagină învolburată din istoria Rusiei țariste: răscoalele streliților din epoca ce preludiază domnia lui Petru cel Mare. „Hovanșcina“ — operă de un profund dramatism a lui Musorgski — a intrat în repertoriul de onoare al Teatrului Mare din Moscova; povestea ei ne este dăruită astăzi, pe ecran, de cele mai valoroase voci ale operei sovietice: Mark Reizen, A. Krivcenia, Grigoriev, Leonova, Evgheni Kibkalo. Dansează uluitoarea Plisețkaia...

„VISUL UNEI NOPȚI DE VARĂ“ (foto 3), o producție a studiourilor cehoslovace, reînvie și împodobește cu farmece noi, venite din ciudata și originala lume de păpuși a lui Jiri Trnka, comedia marelui Shakespeare.

Filmul cunoscutului cineast ceh are poezie, grație, subtilitate, ironie și finețe. Opinia publică și juriile internaționale consacră pe bună dreptate această realizare în rîndul celor mai originale și mai valoroase creații ale cinematografiei contemporane.

„ALERG DUPĂ O STEA“ (foto 4), o producție a studiourilor engleze, ni-l readuce pe ecran pe Norman Wisdom, popular actor de comedie prețuit de noi pentru rolul plin de umanitate creat în filmul „O dată în viață“. Și acum Norman Wisdom întruchipează un erou modest, sincer, naiv, inadaptabil la moravurile societății „înalte“ și, mai ales, avute. Păcat însă că acest compatriot al lui Chaplin, care exprimă în jocul său atîta spontaneitate și sinceritate, este folosit într-o melodramă cu un subiect ultrauzat: omul cu vocea de aur, exploatat de un actor bătrîn și venal, care-i fură cu nerușinare glasul, pînă în ziua cînd o „zînă bună“ încurcă și descurcă atît de bine lucrurile, încît Norman cîștigă — dintr-un foc — glorie, dragoste și avere... Un actor excelent merita un scenariu mai de calitate.

Bibl. Rep.

Nr. 3 (295)
Anul X
21 ianuarie 1961

500 de inovatori
(pag. 3-4-5)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ

①
TRĂIASCĂ PARTIDUL MUNCITORESC ROMÂN

În întreaga țară au continuat însuflețitele adunări ale oamenilor muncii în care aceștia și-au propus candidații în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională și sfaturile populare de la 5 martie.

②
Trăiască FRONTUL DEMOCRAȚIEI POPULARE

① La Casa universitarilor din Cluj, tovarășul V. Vaida (la tribună), prim-secretar al Comitetului regional P.M.R. Cluj, propune drept candidat al cetățenilor din circumscripția electorală nr. 1 pe tovarășul Ion Gheorghe Maurer, membru al Biroului Politic al C. C. al P.M R. și președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale.

② În localul Institutului de cercetări zootehnice, cetățenii circumscripției electorale orășenești nr. 317 au propus drept candidat al lor în Sfatul popular orășenesc București pe artistul poporului Costache Antoniu (în picioare la tribună).

③ În circumscripția electorală Constanța-vest, sute de muncitori, tehnicieni și ingineri au propus drept candidat pentru alegerile în Marea Adunare Națională pe tovarășul Petre Nicolae, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular al orașului Constanța.

④ Utemistul Mihail Dobrescu, mecanic ajustor la fabrica „Pirogov", după ce a fost propus candidat în Sfatul popular orășenesc București de către cetățenii din circumscripția electorală nr. 186, stă de vorbă cu alegătorii.

⑤ La Comana, în Dobrogea, peste 600 de cetățeni s-au adunat pentru desemnarea candidaților F.D.P. pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și Sfatul popular regional. Adunarea a votat cu entuziasm înscrierea pe lista de candidați a tovarășului Nicolae Hudițeanu, Erou al Muncii Socialiste, președintele G.A.C. Comana. Iată-l pe candidat, într-o discuție cu un grup de cetățeni din circumscripția electorală respectivă.

500 DE INOVATORI

Fotoreportaj realizat în colaborare cu fotocorespondenţii voluntari Paul MAZILU (ajustor) şi Ion CRISTALI (proiectant) de la uzinele „23 August".

Şaizeci şi cinci de milioane e o avere, nu glumă! Cam atît ar costa, cu aproximaţie, un cartier de locuinţe cu peste 1.500 de apartamente, un orăşel în toată regula!

Ei bine, suma aceasta a fost economisită în zece ani la uzinele „23 August" numai datorită inovaţiilor, sau mai bine zis inovatorilor.

Aceşti oameni nu se mulţumesc niciodată cu ceea ce ştiu, cu ceea ce au învăţat. Ei caută mereu noul în tehnică şi îl aplică în sectorul lor de muncă, transformîndu-l în economii care se răsfrîng asupra preţului de cost, asupra îmbunătăţirii calităţii producţiei şi a uşurării condiţiilor de muncă. Stăpîni pe meseria lor, n-au astîmpăr cînd simt că ceva nu merge cum trebuie. Spre pildă ajustorul Petre Goldrac de la secţia de motoare, unul dintre numeroşii inovatori ai uzinei, a explicat foarte bine cum poţi deveni stăpîn pe tehnică, cum poţi contribui la perfecţionarea şi raţionalizarea procesului de producţie: „Dacă cunoşti meseria bine, numai atunci vezi că o piesă nu s-a executat în cele mai bune condiţii, că se poate face şi altfel, mai bine, că o operaţie durează prea mult, că mai trebuie un dispozitiv".

În cele ce urmează vă prezentăm doar cîţiva dintre cei 500 de inovatori ai uzinelor „23 August", care în anul 1960 au făcut 800 propuneri de inovaţii înregistrate, cu peste 200 de propuneri mai mult decît în anul 1959.

E. IAROVICI

COPERTA NOASTRĂ

Maistrul forjor Hristache Antonache, decorat cu Ordinul Muncii cl. I, are la activul lui 56 inovaţii, prin care s-a realizat un total de economii de peste două milioane lei.

Goldrac Petre, ajustor-montor la secţia motoare, se preocupă şi de creşterea cadrelor tinere de inovatori.

①

① Maistrul forjor Anton Vlanghe discută la cabinetul tehnic al uzinei un nou proiect de inovație. În 1960 a propus 21 de inovații.

② Unul dintre cei mai tineri inovatori, muncitorul turnător Popa Stan. Inovațiile sale privesc îndeosebi metoda avansată de turnare în cochilă a unor piese importante pentru motoare și vagoane, metodă prin care se obțin produse de calitate superioară, o reducere a volumului de muncă și a rebuturilor. Urmează școala medie serală și, fiind un pasionat cititor, și-a format acasă o bibliotecă.

③ Maistrul turnător Tudorică Marin ar dori ca și fiul său să ajungă inovator. Judecînd după privirea plină de interes a băiatului, se pare că nu va avea prea mult de furcă cu el.

④ Maistrul montor Filip Ștefan, de la secția mecanică, se interesează în mod special de construirea de dispozitive pentru mecanizarea operațiilor de prelucrare și montare, eliminarea efortului fizic și mărirea productivității.

②

3

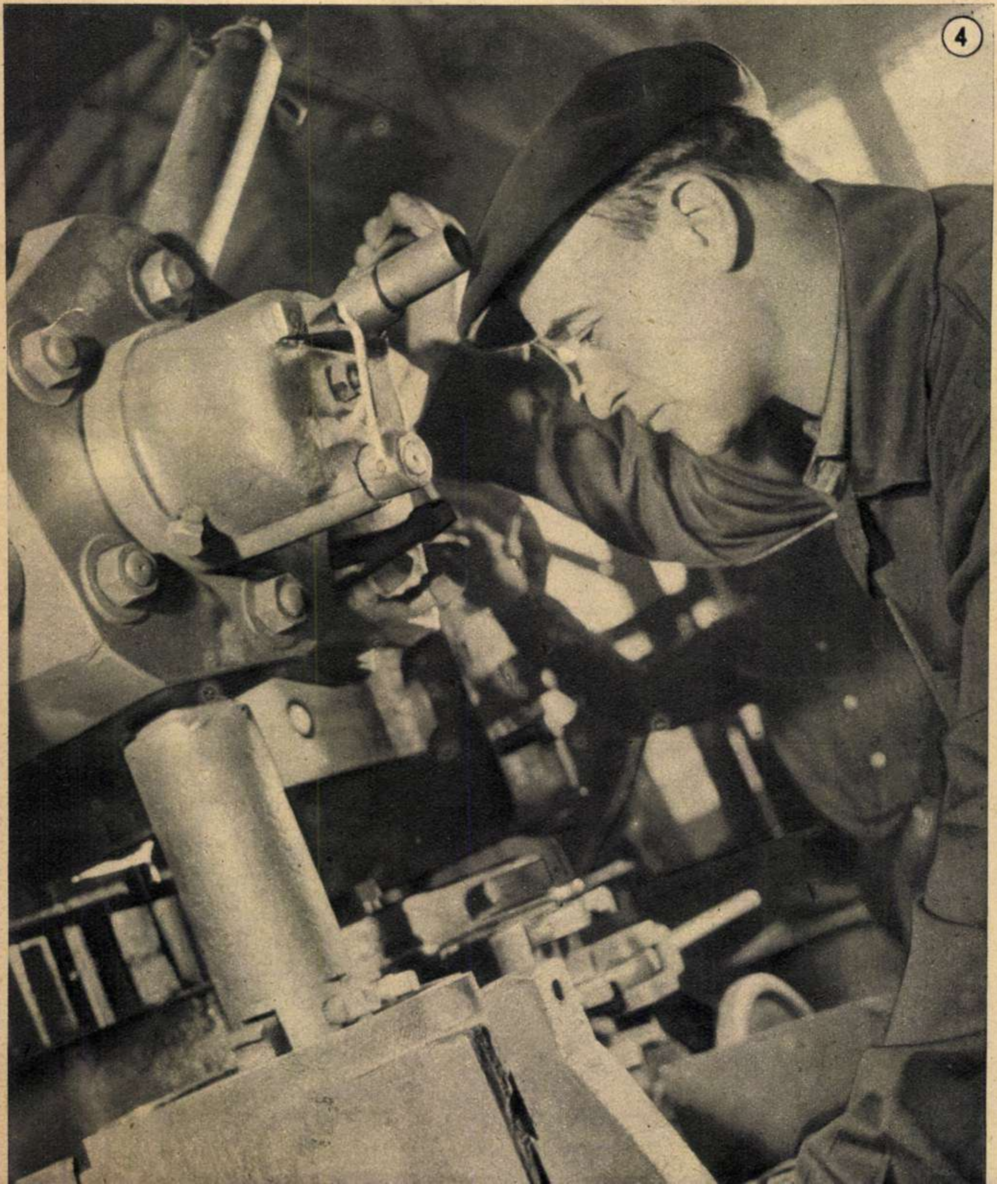

4

KISS Jenő

EVANTAIUL

Am măsurat cu ochii depărtarea,
cînd în picioare iar mă ridicai.
Şi am zărit cum se deschide marea —
un răcoros şi mîndru evantai.

În mînă-l ţine coasta graţioasă,
cu un şirag de case ne-ntrecut.
Un joc de verde-albastru pe mătasă,
asemeni evantai n-am mai văzut.

Ce străveziu se reazimă de zare,
ce neted e, de nimeni legănat!
Şi pînza de corabie apare
un flutur ce pe el s-a aşezat.

Mici valuri în motive japoneze
şi-au răsfirat conturele subţiri.
Cînd razele încep să lumineze,
e-o ţesătură numai de luciri.

O, evantai închis c-un arc de zare,
mişcîndu-te-n culori vei fi bogat!
Mătasa ta mîngîie cu răcoare
priveliştea cu-obrazu-nfierbîntat.

De-aici de sus te văd atît de bine,
frumos şi mare evantai fluid.
Cu gingăşie te închid în mine,
ca-n amintire iar să te deschid.

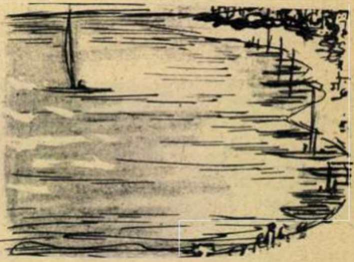

SOSIRE LA IALTA

Privim în jur. E rada plină
de omenire — poate mii:
fac semn cu mîna, în lumină,
de-atîta soare arămii.

Ce-nseamnă semnele? — O primire?
Aşa-i. Ce inimos popor!
Salută — nu e nălucire —
excursioniştii pe vapor.

Şi le răspundem fiecare...
Piciorul-l punem pe pămînt.
O mînă strînsă, o-mbrăţişare,
Îl vezi pe altul, sărutînd.

Venim aici întîia oară?
Poporul Ialtei, adunat,
pe ţărmul însorit în ţară,
prietenos ne-a-ntîmpinat.

Poporul mare al lui Lenin,
cu-obrazul în văpăi călit,
şi tineri cărora decenii
înaltul rod le-au dăruit.

Pe sovietic ţărm, în fine,
stăm, copleşiţii musafiri.
„Poftim“ şi „Dragă“... Portul plin e
de glasuri, zîmbet şi priviri.

La rusă de nu eşti prea tare,
prin semne curajos vorbeşti.
Nu-ţi trebuie dicţionare,
între prietenii fireşti.

Dar haidem pînă una alta!
În autobuz urcăm acum...
Şi cupe de magnolii, Ialta
ne-oferă, darnică, pe drum.

În romîneşte de **Veronica PORUMBACU**

Din ciclul pentru tineret „În ţara magnoliilor".

PORTRETUL UN

①

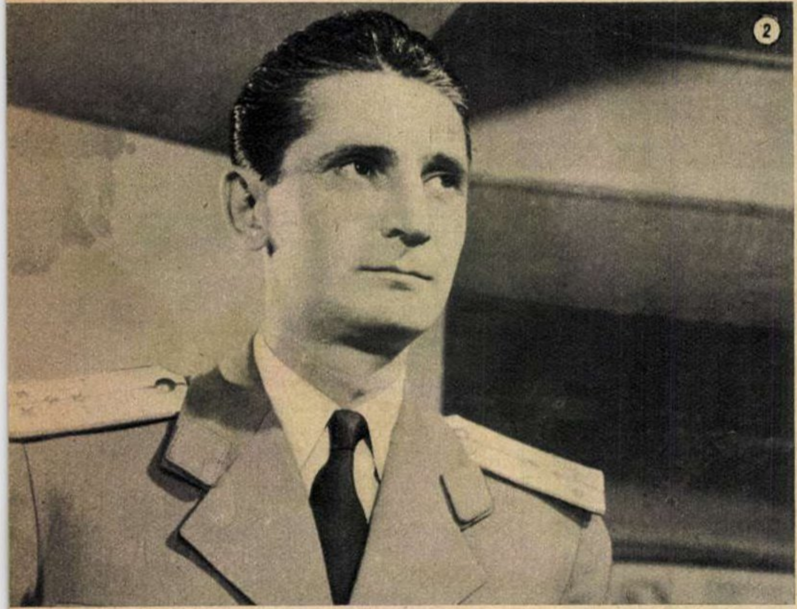
②

③

În apele lacului Herăstrău este descoperit cadavrul unei tinere femei. Ploaia de peste noapte a șters orice urme pe mal. Doar o legitimație, învelită de o mînă grijulie în țiplă, păstrează intactă — ciudat joc al sorții ! — identitatea celei ce nu mai există: Irina Comșa, pictoriță.

Sinucidere sau crimă?

Iată întrebarea pe care și-o pun, o dată cu căpitanul de miliție Codruț, toți spectatorii filmului „Portretul unui necunoscut" (sau mai bine zis, și-o vor pune în curînd, cînd va avea loc premiera noii producții a studioului „București").

Vă asigurăm însă că, cu toată seriozitatea și pasiunea investigatorie a organelor de miliție și cu toată perspicacitatea dv., nu veți afla adevărul decît în ultimele secvențe ale filmului. De aceasta au avut grijă regizorii Andrei Călărașu și Gh. Turcu, care și-au construit filmul (inspirat din povestirea lui Dan Mihăescu) după toate legile bune ale genului, respectînd dinamica trepidantă, dramatismul acțiunii și elementele de neprevăzut pe care el le implică. Dar nu numai atît. Dincolo de captivantul subiectului, „Portretul unui necunoscut" aduce un omagiu cald și binemeritat lucrătorilor noștri din miliție, acelor oameni — adesea anonimi pentru noi — care cu abnegație și eroism veghează viața și avutul cetățenilor, ca și avuția obștească.

Filmul este deci — în întreaga lui desfășurare — o anchetă de miliție, cu pagini de reconstituire, cu investigații pasionante.

Știm bine că Irina Comșa, fata aceasta tînără și frumoasă (foto 1), este moartă în momentul cînd filmul începe să-și depene povestirea. Și, totuși, iată că ea apare în fața noastră, evocată de povestirile celor cu care a fost împreună în ziua și în seara presupusei sinucideri. Căpitanul Codruț (foto 2) își începe cercetările. Prin fața lui trece, zdrobit de durere și abia putînd vorbi printre hohote de plîns, soțul Irinei, Eduard Comșa (foto 3), directorul unui muzeu de artă. Căpitanul începe să afle că în căsnicia lor lucrurile nu merseseră cum ar fi trebuit. Iată-l și pe inginerul Dan Sever (foto 4), fostul logodnic al pictoriței, cu care ea fusese în seara

④

⑤

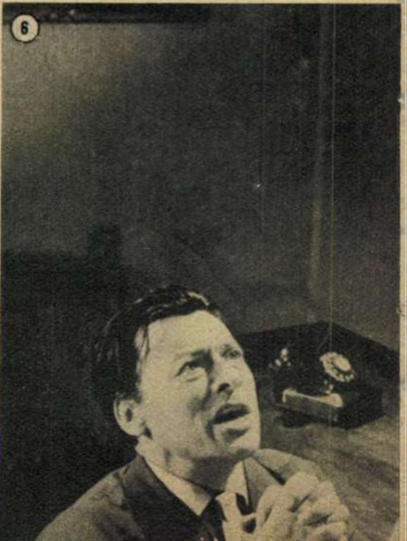
⑥

UI NECUNOSCUT

decesului la restaurantul „Pescăruș". E neliniștit, nervos. La ce-l pot ajuta pe căpitan puținele elemente pe care le-a aflat între timp — unul din cerceii tinerei femei, găsit asupra cunoscutului pungaș de buzunare Gore Balcon (foto 5), ori verigheta ei însîngerată, aflată în buzunarul tînărului inginer Sever? Sînt oare indicii autentice?

Ancheta își continuă mai departe mersul. Un amănunt interesant: în dimineața morții Irinei, ea zăbovise mult timp în sălile muzeului de artă, copiind — spre exercițiu — un celebru tablou intitulat „Portretul unui necunoscut". La un moment dat, și-a întrerupt — foarte tulburată — lucrul și a plecat într-o stare de maximă surescitare. O fi avînd oare acest amănunt vreo semnificație deosebită, vreo legătură cu cele ce se vor întîmpla peste cîteva ore?

Sau faptul că, după relatările lui Comșa, în acea seară a avut loc între cei doi soți o scenă violentă (foto 6), după care el a urmărit-o la „Pescăruș" (foto 7), unde a găsit-o la masă împreună cu Dan Sever?

La toate aceste întrebări vom lăsa să răspundă însuși filmul. Pînă atunci, pentru a vă da o „mostră" plastică a scenelor de palpitantă urmărire existente pe peliculă, iată această fotografie în care căpitanul Codruț se luptă cu unul din cei urmăriți (foto 8). Și iată încă un personaj al filmului, Valerian Grigore (foto 9), despre care nu ați aflat nimic pînă acum, dar care va avea un rol important în dezlegarea misterului morții Irinei Comșa.

Fotografiile v-au lămurit și asupra interpreților principali ai filmului: Lazăr Vrabie (căpitanul Codruț), Geo Barton (Eduard Comșa), Fory Etterle (Valerian Grigore), Petre Gheorghiu (Dan Sever), Haralambie Boroș (Gore Balcon). În rolul Irinei Comșa, o tînără debutantă, studentă în anul I al Institutului de artă teatrală și cinematografică: Constanța Comănoiu. Să nu uităm — pe lîngă reușita regizorală — încă două din marile calități ale filmului: buna imagine a operatorului Lupu Gutman și muzica excepțional de sugestivă a lui H. Mălineanu.

Sanda FAUR-DIMA

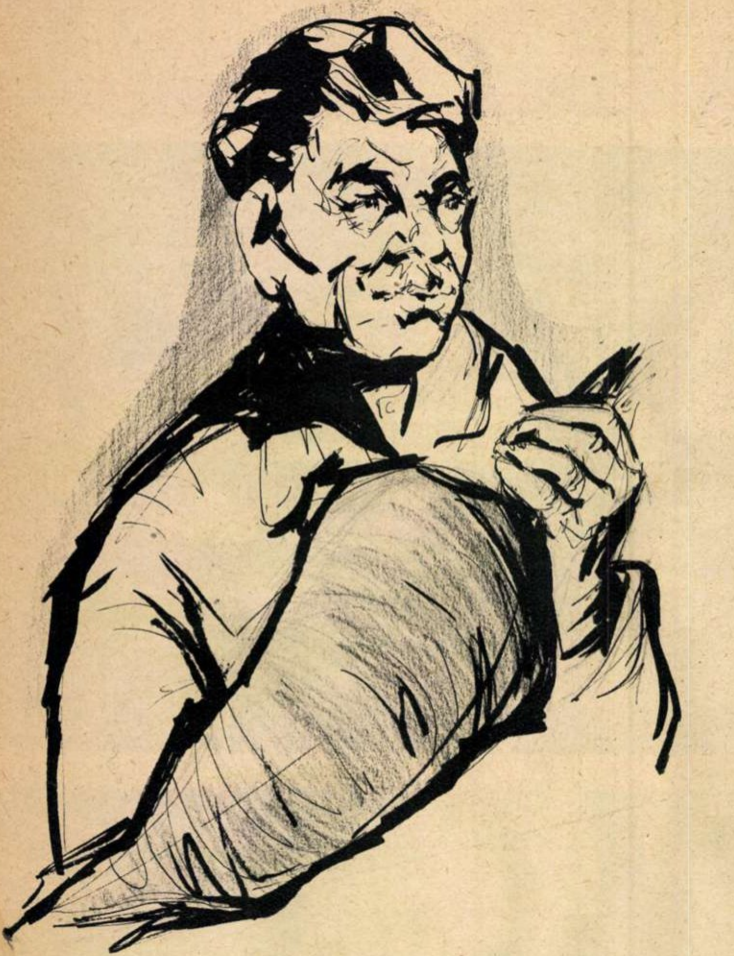

OMUL CU SFECLA

— schiță —

de George **NESTOR**

Ilustrație de Tia **PELTZ**

În viața mea am avut și eu destule necazuri. Au fost necazuri și mai mari, și mai mici, dar au trecut toate și, drept să vă spun, de la o vreme încoace credeam că o să mă lase de tot, pînă la adînci bătrîneți. Numai că, vorba romînului, nu-i bine să zici hop pînă n-ai sărit. Acum trei zile a dat peste mine o supărare. Eu sînt referent cu starea civilă la Sfatul popular din Pogoanele, sat mare și frumos, cu gospodărie colectivă veche și puternică. Clădirea sfatului popular, ridicată cu cinci-șase ani în urmă, e mîndră ca un palat. Cînd merg dimineața la slujbă îi văd de departe fața albă și de fiecare dată îmi zic: „Halal de satul și de oamenii noștri“. Mi-am instalat biroul cu scripte lîngă o fereastră, să pot privi afară în voie: mai vine unul, mai pleacă altul... Să-i văd și eu.

Într-o zi, nu știu cum s-a întîmplat că niște draci de copii, care băteau mingea, au năvălit cu joaca lor chiar în fața sfatului. Au spart un geam și au rupt-o la fugă. M-am repezit afară, dar ia-l pe vinovat de unde nu-i! Fugiseră cu toții. „Copii, ce să le faci! — mi-am zis. Am să chem pe cineva să înlocuiască geamul, și basta“. De chemat însă n-am chemat pe nimeni. Spărtura a stat așa căscată aproape o săptămînă. În fiecare dimineață cînd veneam la slujbă o vedeam de departe și de fiecare dată îmi spuneam: „Ai dracului copii!“. Dar de înlocuit geamul tot nu l-am înlocuit.

Acum trei zile îl văd apropiindu-se de sfat pe badea Toma Cristu. Mă gîndeam că are să-mi spună ceva și m-am bucurat. Întotdeauna mă bucur cînd îl întîlnesc. Pînă să intre pe ușa principală, pînă să ajungă la mine în birou avea să mai treacă un minut, două. De aceea mi-am lăsat nasul în hîrtii. Dar badea Cristu n-a intrat pe ușă. A tras de-a dreptul la fereastra mea și s-a oprit acolo. Asta am înțeles-o după umbra ce-mi năpădise hîrtiile. Cînd m-am uitat, el stătea cu arătătorul cîrlig în dreptul spărturii. Chipurile voia să bată în geam și n-avea unde. M-am făcut roșu ca focul și am săltat din umeri, încurcat. El a desfăcut arătătorul, l-a dus la obraz și mi-a făcut un semn pe care l-am înțeles și eu ca orice vinovat. Hei, mi-am zis, să știi că badea Cristu s-a supărat pe mine. S-a supărat că las clădirea sfatului popular cu geamurile sparte, de rîsul lumii. Am ieșit să-i explic, dar el intrase în alte birouri și nu l-am mai căutat. Ce-aveam să-i îndrug?

Acum poate că unii dintre dumneavoastră, după ce ați aflat pricina supărării mele, veți spune: „Ia nu mai pune la inimă toate fleacurile, măi tovarășe, nu mai fi și dumneata așa de prăpăstios. Doar lucrurile nu stau chiar așa!“

Badea Toma Cristu e un om cum rar întîlnești. Nu că-i colectivist vrednic, om cinstit și săritor, că mai sînt și alții. Dar badea Cristu îi întrece pe mulți. Nu se face nici un lucru de ispravă în comuna noastră sau în gospodăria colectivă fără el. O vorbă de-a lui face cît zece de-ale altuia. Unde pune el umărul și priceperea, merge treaba fără doar și poate. Cetățenii din comună l-au ales deputat în două rînduri pînă acum. Pentru badea Toma Cristu cînd e vorba de interesul obștii, dispare orice interes propriu. De aceea se și bucură de mare trecere și cinstire. Vorbește numai cînd trebuie și numai cu folos. Pentru el cîteva vorbe sînt de ajuns. E un om care mai mult tace și mai mult face.

O singură dată a vrut și badea Cristu să spună mai multe, dar nici atunci n-a avut parte. Asta s-a întîmplat mai demult, la o consfătuire la București.

Se adunase atunci lume de pe tot cuprinsul țării, ba mulți veniseră și din străinătate. Am auzit noi că acolo, la consfătuire, colectiviștii și toți muncitorii vrednici din agricultură se adună ca să-și spună unii altora cum fac și cum dreg ca să scoată roade cît mai bogate. În anul acela gospodăria noastră dobîndise aproape 30.000 kg sfeclă la hectar. Nu era o ispravă de lepădat. De aceea s-au gîndit ai noștri din Pogoanele să meargă și careva de la noi la consfătuire să povestească anume cum am lucrat de-am căpătat atîta rod de sfeclă. Dar cine să meargă? Pînă la urmă pogonenii au hotărît să-l pornească la București pe badea Toma Cristu, ca unul ce pusese mai multă pricepere și mai multă inimă în lucru, și pe mine, ca unul ce mă descurc mai bine pe la casele de bilete și prin tramvaie.

Într-o dimineață am luat o sfeclă cu noi și, mai pe jos, mai cu trenul și cu tramvaiul, am ajuns în sala consfătuirii. Iar badea Cristu a urcat la tribună cu sfecla în brațe. Acum trebuie să știți că sfecla noastră era atît de mare, încît abia o puteai duce: parcă era 'naltă cît un copil de 10 ani și groasă cît o...nevastă bine hrănită. Ajuns cu ea la masa prezidiului, badea Cristu a culcat-o binișor, a scos un carnețel și a vrut să vorbească, să arate cum se muncește la noi. Dar n-a avut vreme să deschidă gura. Cînd au văzut delegații ditamai sfeclă, au început să bată din palme și să strige:

— Bravo! Bravo!

A ținut larma cam un sfert de ceas, pe urmă s-a potolit. Badea Cristu a deschis iar carnețelul.

— Tovarăși—a apucat el să zică—noi cei din Pogoanele...

— Bravo! Bravo!—a prins iar să răsune sala.

Omul a lăsat iar carnetul și s-a uitat cu ciudă la sfeclă. Alături de mine, în sală, ședea un domn îmbrăcat în haine albastre, subțiratic și cu ochelari groși, cu ramă neagră, groasă și ea. De cum a văzut sfecla s-a aplecat uimit spre mine zicîndu-mi ceva într-o limbă străină. Nu-i pricepeam vorbele și nici mirarea ce-i năvălise pe chip. Am aflat mai tîrziu că era un ziarist străin, un corespondent de presă, cum se zice. Și-a luat repede ochelarii cu ramă neagră, pe care era să-i scape pe jos, i-a băgat în buzunar și a scos alții cu rame de aur. A privit din nou către sfecla noastră și iar s-a întors la mine, spunîndu-mi nu știu ce pe o limbă nu știu cum.

Am ridicat din umeri; nu știam ce spune și nici ce vrea de la mine.

— Tovarăși—a început iar badea Cristu—ca să obținem 30.000 de kilograme...

— Bravo! Bravo!

Și delegații i-au acoperit din nou vorbele cu laude și cu aplauze. Badea Cristu s-a scărpinat cu ciudă după cap, iar președintele, rîzînd și el, s-a ridicat și a anunțat pauză. Badea Cristu a luat sfecla și a dispărut nu știu unde. În înghesuiala de oameni n-am mai dat de el. Umblam cu alți delegați pe sălile acelea mari, cînd printre noi vedem deodată pe ziarist, trăgînd de unul și de altul și întrebînd iarăși ceva pe limba lui.

— Ce vrea dumnealui, tovarășe?—zic unui tinerel, pe care l-am bănuit a fi de-ai noștri.

— Întreabă unde-i omul cu sfecla—îmi răspunde el.

Ziaristul pricepînd pesemne că-i vorba de dînsul, năvălește peste noi dînd repede din gură pe limba aceea ce nu-mi era cunoscută.

— Îl cunoașteți pe omul cu sfecla? — ne lămurește tinerelul.

Un colectivist de pe la Timișoara zice:

— Nu-l cunosc, dar cunosc sfecla.

— Lasă bre — îi zic eu — nu fi dumneata șmecher, că eu cunosc și sfecla și omul. Hai tovarășe să-l căutăm, dacă vrei.

Și am plecat cu tinerelul și cu ziaristul după mine să-l aflăm pe badea Cristu. Era lume multă și sălile întortocheate. După ce am rătăcit o vreme, am nimerit într-o încăpere unde mai mulți delegați stăteau în picioare lîngă o tejghea lungă și beau sau mîncau cîte ceva. Într-un colț iată că-l zăresc și pe Toma Cristu. Rezemase sfecla de un fotoliu că-ți era mai mare mila, iar el stătea alături în picioare cu un păhărel în mînă.

Străinul nostru sări în sus de bucurie și începu din nou să vorbească. Îi mergea gura de nu mai înțelegea aproape nimic nici tinerelul care știa graiurile străine. Cu toate acestea pînă la urmă ne-a lămurit.

— Domnul zice că vrea să afle procedeele prin care ați obținut asemenea sfeclă.

Badea Cristu s-a supărat și mai rău.

— Dar n-am vrut să vă spun o dată? De ce n-ați tăcut? Acum să-mi dați pace.

Ne-a lăsat și pe noi, a lăsat și sfecla și s-a apropiat de tejghea să-și mai umple o dată paharul. M-am apucat eu să povestesc. Tinerelul traducea repede, iar ziaristul își nota într-un carnet. La urmă, cînd să intrăm în sală, badea Cristu s-a luat după noi și i-a șoptit tinerelului cu necaz:

— Spune-i dumnealui să asculte, că am să-i dau rețeta.

Și Toma Cristu urcă la tribună și începu să spună cu de-amănuntul cum au muncit pogonenii de s-au ales cu asemenea recoltă de sfeclă.

Ziaristul mîngîia sfecla de parcă ar fi mîngîiat un prunc și tot se minuna pe limba lui.

Am povestit întîmplarea și la noi în sat, și de-atunci lui badea Toma Cristu i se mai spune și „Omul cu sfecla“. El nu se supără.

Se supără numai cînd întîlnește oameni care nu-și văd de treburi, oameni nepăsători față de bunurile obștei, așa cum m-am dovedit a fi eu. Pentru că, să vă spun eu, aș fi uitat mai repede de supărare dacă m-ar fi certat cineva, decît mi-ar fi făcut badea Cristu acel semn cu degetul la obraz.

CERCUL MORȚII

- IMPLICAȚIILE PROCESULUI EICHMANN
- CÎND GEHLEN SE LASĂ CAPTURAT
- ÎNTRE ALLAN DULLES ȘI „MÎNA DREAPTĂ A LUI HITLER“
- CEVA DESPRE NIȘTE „FANTOME“

de Horia LIMAN

Obersturmbannführerul SS Adolf Eichmann a ucis șase milioane de oameni. De 20 de ori mai mulți decît întreaga populație a Luxemburgului, de 38 de ori mai mulți decît populația Islandei, un număr de oameni care depășește pe acela al populației Finlandei, al Danemarcei, al Elveției, un număr de oameni egal cu acela al Venezuelei. Un întreg popor!

Obersturmbannführerul Adolf Eichmann n-a fost însă decît un simplu pion. Un criminal de război din cei mai sadici, dar un simplu pion. La Iaffa, unde se află în prezent întemnițat, el a declarat, nu demult: „În procesul meu voi atrage cele mai înalte personalități din Germania occidentală, din guvern ca și din afara guvernului“. Și nu exagera.

Dr. Hans Seebohm, protectorul său de ieri, este una și aceeași persoană cu actualul ministru al Transporturilor și Comunicațiilor din guvernul R. F. G.; Heinz Reinefarth, primarul orașului Sylt, a purtat — pînă mai acum 15 ani — uniformă de general SS și a condus acțiunea unităților „Bergmann“ pentru exterminarea deținuților din ghetoul Varșoviei; dr. Theodor Oberländer, deputat în parlamentul de la Bonn și ex-ministru al lui Adenauer, a fost efectiv comandantul bandelor de asasini „Bergmann“ și „Nachtigall“, care au masacrat zeci de mii de oameni la Lvov și Kameneț-Podolsk; în sfîrșit, cel puțin două

CRIMINALII...

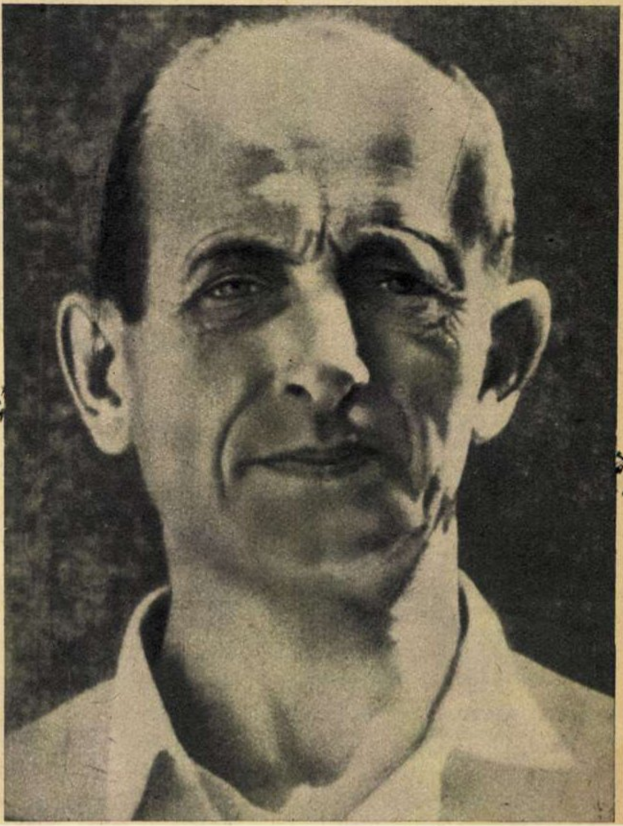

Obersturmbannführerul SS Adolf Eichmann are pe conștiință viețile a șase milioane de oameni.

Reinhard Gehlen — fostul șef al departamentului hitlerist „Fremde Heere Ost“ — este azi șeful spionajului vest-german și unul din ← elementele „de nădejde“ ale lui Allan Dulles.

Gefechtsstand
Festungskommandant

Heinz Reinefarth, primarul orașului vest-german Sylt, a purtat — pînă mai acum 15 ani — uniforma de general SS (așa cum se poate vedea în fotomontajul din stînga, jos) și a condus acțiunea unităților „Bergmann“ pentru exterminarea deținuților din ghetoul ← Varșoviei.

Nazistul Seebohm — azi ministru în guvernul de la Bonn și înfocat revanșard. ↓

Th. Oberländer, deputat în parlamentul de la Bonn și ex-ministru al lui Adenauer, este fostul comandant al bandelor de asasini „Bergmann" și „Nachtigall".

Hitleristul Schröder își aplică azi „experiența" ca ministru de interne al lui Adenauer.

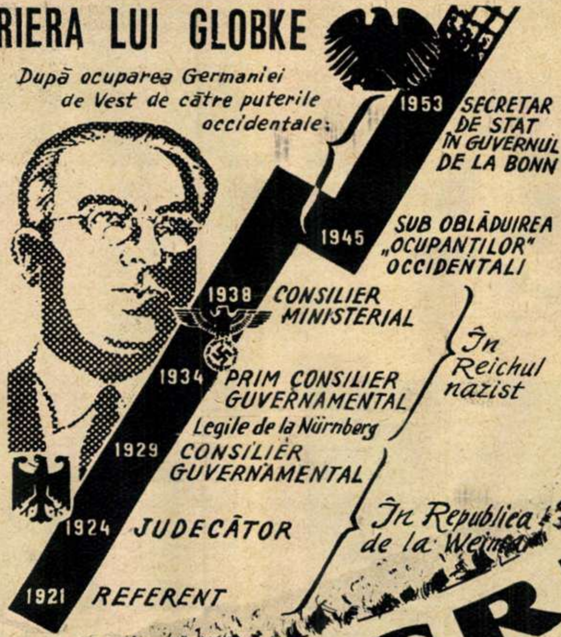

CARIERA LUI GLOBKE

După ocuparea Germaniei de Vest de către puterile occidentale:
1953 SECRETAR DE STAT ÎN GUVERNUL DE LA BONN
1945 SUB OBLĂDUIREA „OCUPANȚILOR" OCCIDENTALI
1938 CONSILIER MINISTERIAL
În Reichul nazist
1934 PRIM CONSILIER GUVERNAMENTAL
Legile de la Nürnberg
1929 CONSILIER GUVERNAMENTAL
În Republica de la Weimar
1924 JUDECĂTOR
1921 REFERENT

CRIMINALI... ...ȘI FĂRĂ

persoane importante au motive temeinice ca Eichmann să nu vorbească: Reinhard Gehlen și dr. Hans Globke. Cel puțin două... Se va vedea însă mai jos că implicațiile sînt cu mult mai largi.

„Fremde Heere Ost" continuă...

Cele ce urmează s-au întîmplat în mai 1945, la Miesbach, în zona americană din Germania învinsă, 11 zile după capitulare.

Un general hitlerist și cîțiva subalterni s-au prezentat la garnizoana orașului, cerînd să vorbească cu comandantul. Și, conform dispozițiilor primite, cererea nu le-a fost refuzată.

— Sînt șeful departamentului „Fremde Heere Ost"—a început generalul cu voce tăioasă.

— Ați fost.

— Dețin informații foarte importante pentru guvernul dv.

— Asta am auzit de multe ori în aceste cîteva zile. Sînteți general german și, deci, prizonier. Atît și nimic mai mult. Voi dispune să vă interneze.

Colonelul s-a ținut de cuvînt. După cîteva zile avea să afle însă că istoria relațiilor dintre S.U.A. și Germania nu s-a scris — în anii aceia sîngeroși — numai pe cîmpurile de luptă, ci mai ales în cabinetele secrete. După puțină vreme, el avea să fie, poate, unul dintre numeroșii americani care l-au numit cu oroare pe generalul nazist „sinistrul spion german cu cap pleșuv".

Arogant, țeapăn și rece, prizonierul i-a aruncat din vîrful buzelor, subțiri ca două lame, cu o ușoară ironie de loc voalată: „Vă felicit pentru captură. Anunțați însă serviciul secret că ați pus mîna pe Gehlen. Nu uitați: Geh-len!" Acest Gehlen n-a așteptat prea mult pînă a fost interogat la Intelligence Center 7 al armatei americane din Wiesbaden. Apoi, cablul dintre Germania și S.U.A. n-a mai avut răgaz. Rapoarte, lămuriri, informații suplimentare... Problema depășea rețeaua europeană. Întocmai ca și aceea a inginerului Wernher von Braun, constructorul rachetelor care au distrus orașul britanic Coventry. Și multă vreme după capitularea armatei hitleriste, Reinhard Gehlen și Wernher von Braun au fost singurii germani care au călătorit cu pașaport american, în avioane speciale americane, între Germania și Washington, înconjurați de onoruri, ca niște înalți demnitari ai Statelor Unite. La capătul conciliabulelor secrete din capitala americană, Allan Dulles, șeful serviciului de spionaj al S.U.A., i s-a adresat lui Gehlen, destul de reverențios:

— Vă propun să organizați în Europa, pentru noi, ceva asemănător cu departamentul „Fremde Heere Ost".

Iar Gehlen a răspuns, destul de răspicat:

— Nu fără condiții. În primul rînd, trebuie să am libertatea de a-mi alege singur colaboratorii. Aceia dintre ei care se află în diferite tabere de concentrare urmează deci să fie eliberați, la cererea mea. În al doilea rînd, voi lucra exclusiv pentru dv. numai pînă la reconstituirea statului german. Din acel moment, mă voi pune din nou la dispoziția lui.

Allan Dulles nu trata pentru întîia oară cu spionajul german. Încă în primăvara anului 1943, el s-a întîlnit pe teritoriul Elveției cu contele Hohenlohe. Acum însă era vorba de ceva cu mult mai important: trebuia reînviat hitlerismul, sub o altă formă.

Și Reinhard Gehlen a primit 25 milioane dolari anual pentru a

constitui o nouă organizaţie de spioni, sabotori, diversionişti şi asasini, cu tăişul îndreptat împotriva ţărilor lagărului socialist. În condiţii istorice schimbate, noul „Fremde Heere Ost“ trebuia să fie o armă cu mai multe ţevi în slujba „războiului rece“. În 1959, tainul lui Dulles s-a majorat: Congresul american i-a pus la dispoziţie aproape 4 miliarde de dolari. Pentru a avea o idee oarecare despre importanţa acestei sume, trebuie ştiut că în 1939 — anul izbucnirii celui de-al doilea război mondial — bugetul militar al Statelor Unite a însumat numai 1 miliard de dolari.

În 1945, spionajul american mai era un debutant. În 1960, numărul agenţilor lui Allan Welsh Dulles se ridică la peste 40.000 (după unii, chiar la 100.000). Numai în Europa activează peste 20 de organizaţii americane care se îndeletnicesc cu spionajul, diversiunea şi sabotajul. După modelul organizaţiei lui Gehlen, acestea sînt formal nişte instituţii foarte onorabile: birouri de voiaj, birouri tehnice, firme comerciale, centre culturale, ba chiar şi instituţii ştiinţifice. Directori, subdirectori, şefi de serviciu, funcţionari, dactilografe, oameni de serviciu — tot dichisul. Numai undeva, într-o cameră ascunsă vederii tuturor, 3-4 persoane se întîlnesc periodic, discută îndelung şi tainic, uneltesc.

De la Himmler la Globke

De altfel se mai pot enumera şi alte deosebiri, în raport cu situaţia existentă în urmă cu 15 ani. În 1945 Reinhard Gehlen primea solda în dolari, azi el o primeşte şi în mărci. În 1945 Reinhard Gehlen se afla sub directa conducere a lui Allan Dulles — astăzi Dulles are un interpus, pe nume dr. Hans Joseph Maria Globke, care a fost mîna dreaptă a lui Himmler şi Hitler, actualmente fiind, după însăşi afirmaţia cancelarului de la Bonn, „cel mai bun prieten“ al lui.

Dr. Globke a pus, în trecut, la dispoziţia lui Eichmann — şi nu numai a lui Eichmann — lagăre de concentrare, camere de tortură, camere de gazare, cuptoare de exterminare. Dr. Globke a avut un cuvînt greu — un cuvînt de ordin — în exterminarea a milioane de oameni nevinovaţi, în aplicarea politicii de „germanizare“ a Cehoslovaciei, Poloniei, Alsaciei, Lorenei.

Dr. Globke — în calitate de mandatar al lui Hitler şi Himmler — a pus în trecut la dispoziţia lui Gehlen cei mai sadici dintre asasinii Gestapoului. Astăzi, în calitate de mandatar al lui Allan Dulles, îi oferă aceluiaşi Gehlen drept sediu — ce gest simbolic! — însăşi vila de la Pullach a lui Rudolf Hess, fostul locţiitor al lui Hitler.

În 1945, dr. Globke mai executa ordine primite de la Himmler, deşi el însuşi avea destulă iniţiativă. În 1960, el este acela care-i dă ordine lui Gehlen.

Dr. Globke este Himmlerul lui Dulles şi al lui Adenauer.

Ce sînt „fantomele“ lui Dulles

Între anii 1939-1941, avioanele hitleriste au efectuat asupra teritoriului sovietic peste 5.000 de zboruri. De fiecare dată, Hitler susţinea — fără a se jena de ridicolul pe care-l provoacă lipsa de fantezie — că pilotul s-a rătăcit. Din „rătăcire“ în „rătăcire“ însă, s-a ajuns la război. Zborurile avioanelor care-şi „pierdeau orientarea“ erau menite să se soldeze cu o arhivă de documente fotografice, iar fotografiile au apărut apoi în carlinga avioanelor care au bombardat, fără alegere, obiectivele militare ca şi aşezările omeneşti din Uniunea Sovietică.

Între 1953-1956, avioane americane au efectuat peste 100 de zboruri asupra teritoriului sovietic. Şi de peste 100 de ori, generalii şi diplomaţii yankei s-au referit la „rătăciri“ şi „lipsuri tehnice“. După ce au angajat reţeaua de spionaj a lui Hitler, şi-au însuşit şi aşa-zisele lui justificări. Numai că zborurile au continuat, ba chiar s-au şi extins asupra teritoriului chinez, asupra R.D.G., Cehoslovaciei, Bulgariei. Avioanelor „rătăcite“ li s-au mai adăugat miile de baloane lansate în Uniunea Sovietică, în statele de democraţie populară, fireşte „rătăcite“ şi ele, dar — ciudată coincidenţă! — încărcate cu material de propagandă tipic fascist, ba chiar şi cu material de spionaj şi arme.

Simplă coincidenţă? Fără îndoială că nu. Analogia dovedeşte pur şi simplu, întocmai ca şi la Hitler, o imaginaţie de-a dreptul debilă.

Reinhard Gehlen nici nu se străduieşte măcar să fie inventiv; el se repetă. Pentru că nu numai metodele sînt hitleriste; avioanele cu pricina pornesc de la baze situate în sud-estul Angliei, în Grecia, în Turcia, dar în primul rînd în R.F.G. Numai că...

Se vorbeşte mult, în Statele Unite, despre „fantomele“ lui Dulles.

„Fantomele“ lui Allan Dulles se împart în două categorii: cele menite să activeze în interiorul ţărilor socialiste şi „escadrilele fantomă“. Piloţii fantomă, de tipul lui Francis Garry Powers, pornesc la drum cu un întreg aparataj de fototeleviziune şi radiolocatori. „Ei primesc ordine direct prin Allan Dulles, Eisenhower şi Herter“, după cum arăta nu demult H. Baldwin, comentatorul lui „New York Times“.

Este cazul să amintim însă că, dacă în urmă cu ani, un pilot american executa mai liniştit un zbor deasupra teritoriului sovietic, în contul soldei sale nu prea generoase, astăzi asemenea acţiuni sînt mai mult decît riscante. Poate de aceea un Powers este plătit cu enorma sumă de 30.000 dolari anual. Poate de aceea flotilei-spion care se aventurează în astfel de escapade i se spune „flotila-fantomelor“. După cum se ştie, solda nu-i apără pe piloţii-fantomă de primejdia de a deveni fantome pur şi simplu. Întocmai ca şi pe spionii care acţionează terestru. În cazul dintîi, se întîlnesc cu rachete care nimeresc cu multă preciziune la ţintă. În cazul din urmă, sînt milioane de oameni care-şi apără cu hotărîre cuceririle democratice.

Un Slavnov, instruit cu grijă la şcolile americane de spionaj din Limburg şi Füssen (R.F.G.), este prins la frontiera sovieto-iraniană. Un Karoly Heidt, fascist maghiar fugit din Ungaria în 1944 şi revenit în 1960 ca spion american sub numele de Karl Smidt din Germania occidentală, este de asemenea capturat de organele de securitate. Eichmann însuşi — ocrotit în Argentina timp de ani de zile sub numele de Ricardo Clemens — meditează actualmente în dosul gratiilor. După cum Theodor Oberländer nu mai este ministru, iar masca lui Globke a fost smulsă la rîndu-i. Adevărul, precum se ştie, biruie.

Eichmann — Globke — Dulles... Un cerc al morţii, care va fi sfărîmat.

DELEGILE LOR

Milioane de oameni nevinovaţi aruncaţi în dosul sîrmei ghimpate a lagărelor de concentrare hitleriste şi arşi în crematorii (1), femei şi copii ucişi bestial (2), oraşe transformate în ruine şi scrum (3), un genocid cum n-a cunoscut pînă atunci omenirea (4).

După 30 de

Am să dau şi date, şi cifre. Dar pentru cei cu părul nins la tîmple, foşti locuitori ai „micului Paris“ de pe vremuri, nu e nevoie de aceste noţiuni contabile. Amintirile nu s-au colbăit. Dimpotrivă. Ele răsar vii cu fiecare bloc nou ridicat, cu fiecare metru de stradă şi bulevard proaspăt croit.

★

Vă reamintiţi desigur voi, foşti chiriaşi ai cîrciumarilor, stămbarilor, precupeţilor, văduvelor de colonei şi ai societăţilor anonime „cu capital deplin vărsat“ din micul şi blestematul „mic Paris“! Povestiţi asta tinerilor sau celor care nici n-au observat cum şi cît de repede dispar mahalalele în anii regimului nostru popular. Explicaţi-le că prin locurile unde trec azi largile bulevarde asfaltate, cu plantaţii de copaci şi stîlpii luminii electrice, şerpuia un drum hîrtopit de ţară, în care bălţile, lăcanele şi ţînţarii purtători de boli îşi aveau nederanjat sălaş. Socotiţi-le cu miile, bordeiele şi coştolibele igrasioase, insalubre, dărîmate pentru ca în locul lor să se ridice azi blocurile moderne în care soarele să pătrundă prin ochii largi ai ferestrelor. Şi comentaţi adevărul transformării şi ridicării nivelului de trai al truditorilor din fostul „Paris bis“, transformare strălucit evidentă chiar şi numai prin electrificarea, canalizarea şi pavarea cartierelor care altădată erau mahalalele fetide, uitate de dumnezeu şi de edili.

Cine locuieşte azi în aceste noi blocuri ce se ridică la tot pasul şi mai cu seamă pentru cine se construiesc?

Dintr-o sută, dintr-o mie şi zece mii de foşti locuitori ai mahalalelor lacustre, inundate în praf şi noroi, spicuim la întîmplare unul, două, trei nume: Hristescu Gheorghe, mecanic, cu soţia şi patru copii; Tender Grigore, muncitor geamgiu, cu soţia şi patru copii; Pantezescu Ion, electrician, cu soţia şi trei copii.

Bloc nou, modern... Ferestre mari, luminoase... Calorifer... Baie cu apă caldă în permanenţă... Ascensor...

Musafir ocazional: rudele şi prietenii.

Musafir permanent: soarele, bunăstarea şi fericirea.

Am dat date. M-am angajat să dau şi cifre:

Numai între 1956-1960 statul a alocat pentru construcţii de locuinţe 5 miliarde de lei. 63.000 de locuinţe au fost construite pînă la sfîrşitul anului 1959. 31.000 de apartamente s-au predat în cursul anului 1960, depăşind cu 16.000 de apartamente prevederile Directivelor Congresului al II-lea al Partidului. Iar între 1960-1965 Congresul al III-lea al Partidului a hotărît construcţia a peste 9 milioane de metri pătraţi suprafaţă, ceea ce reprezintă nu mai puţin de 300.000 de apartamente noi, dintre care 37.000 vor fi construite numai în cursul acestui an.

★

„Micul Paris“ din „Belgia Orientului“, capitala „ţării lui Hübsch“, cum avea obiceiul burghezimea să spună, a devenit capitala unei ţări socialiste — un oraş şantier, un oraş al grădinilor, aşa cum l-au numit numeroşi străini care l-au vizitat.

Iată acum cîteva imagini din Bucureştiul de ieri, din aşa-zisul „mic Paris“, alături de cîteva imagini de astăzi din Bucureşti — Capitala construcţiilor rapide, a parcurilor, muzeelor, din Capitala înfloritoarei noastre republici.

Maria ARSENE

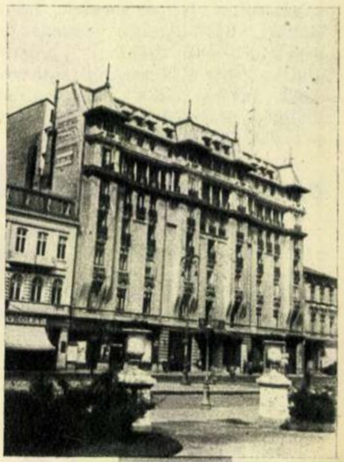

Iată fostul hotel „Splendid“. După război nu au rămas din el decît coaste de zid afumate, jumătăţi de balcoane sprijinite în aer, moloz şi ruine. Ce am făurit noi? Palate din beton şi cristal.

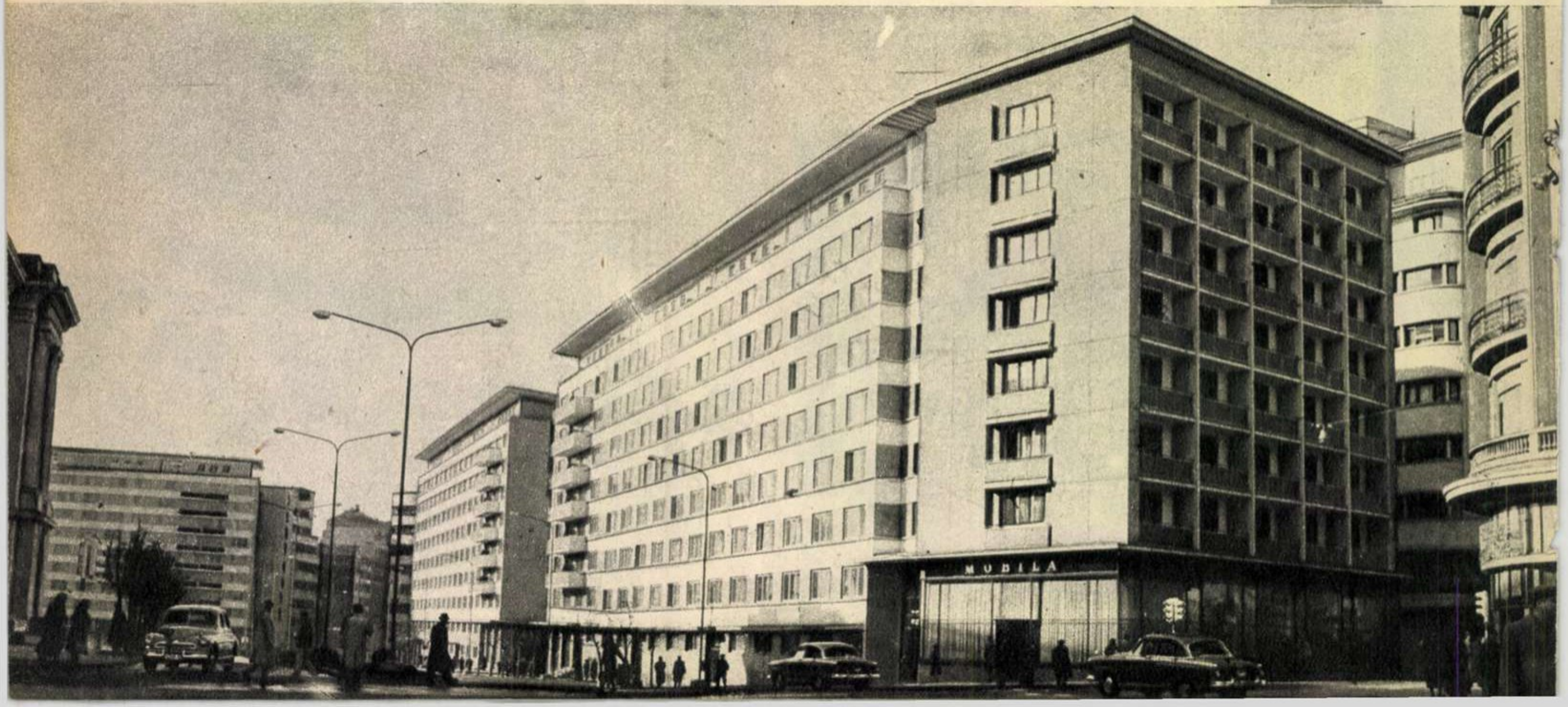

ani

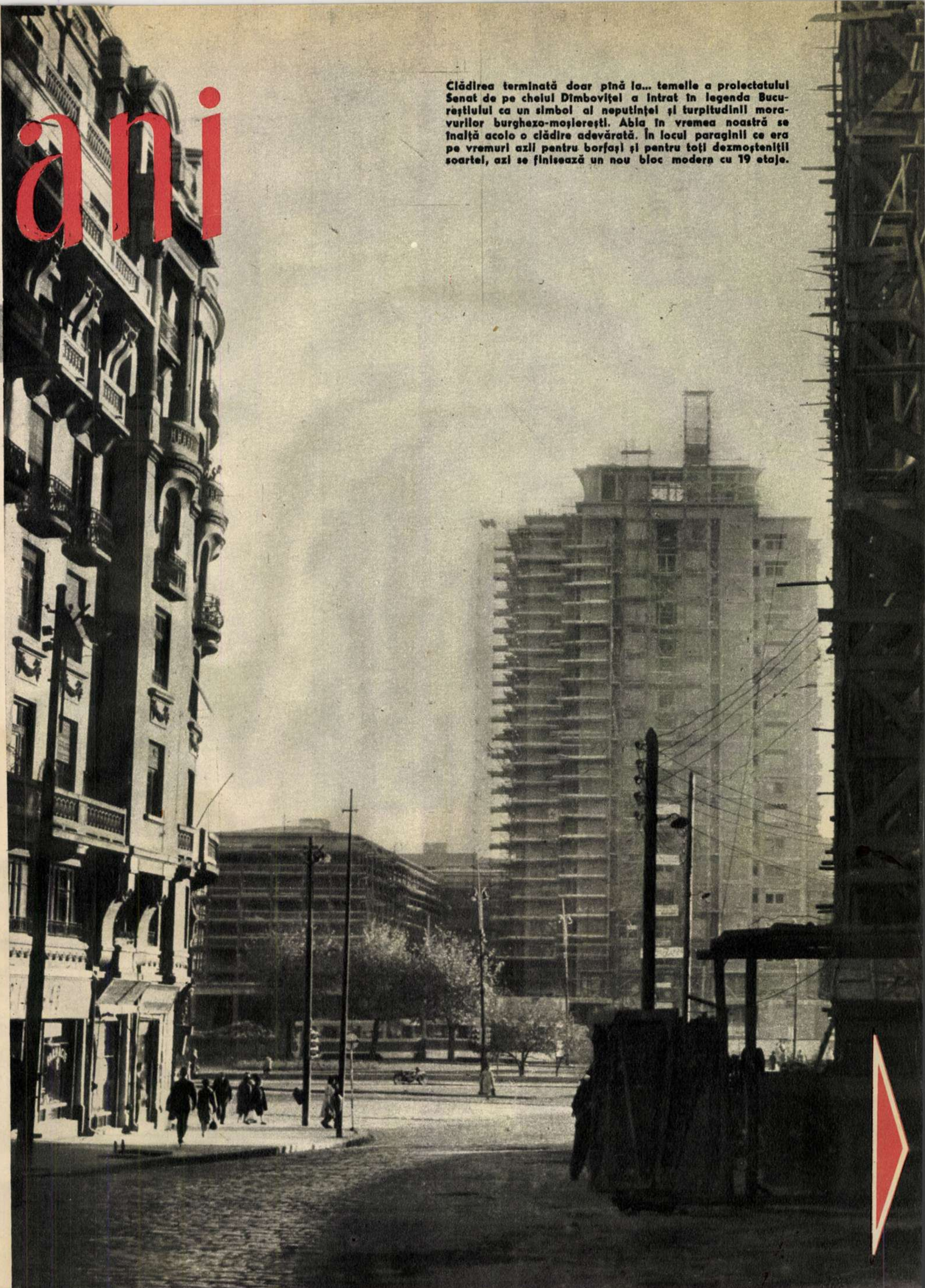

Clădirea terminată doar pînă la... temelie a proiectatului Senat de pe cheiul Dîmboviţei a intrat în legenda Bucureştiului ca un simbol al neputinţei şi turpitudinii moravurilor burghezo-moşiereşti. Abia în vremea noastră se înalţă acolo o clădire adevărată. În locul paraginii ce era pe vremuri azil pentru borfaşi şi pentru toţi dezmoşteniţii soartei, azi se finisează un nou bloc modern cu 19 etaje.

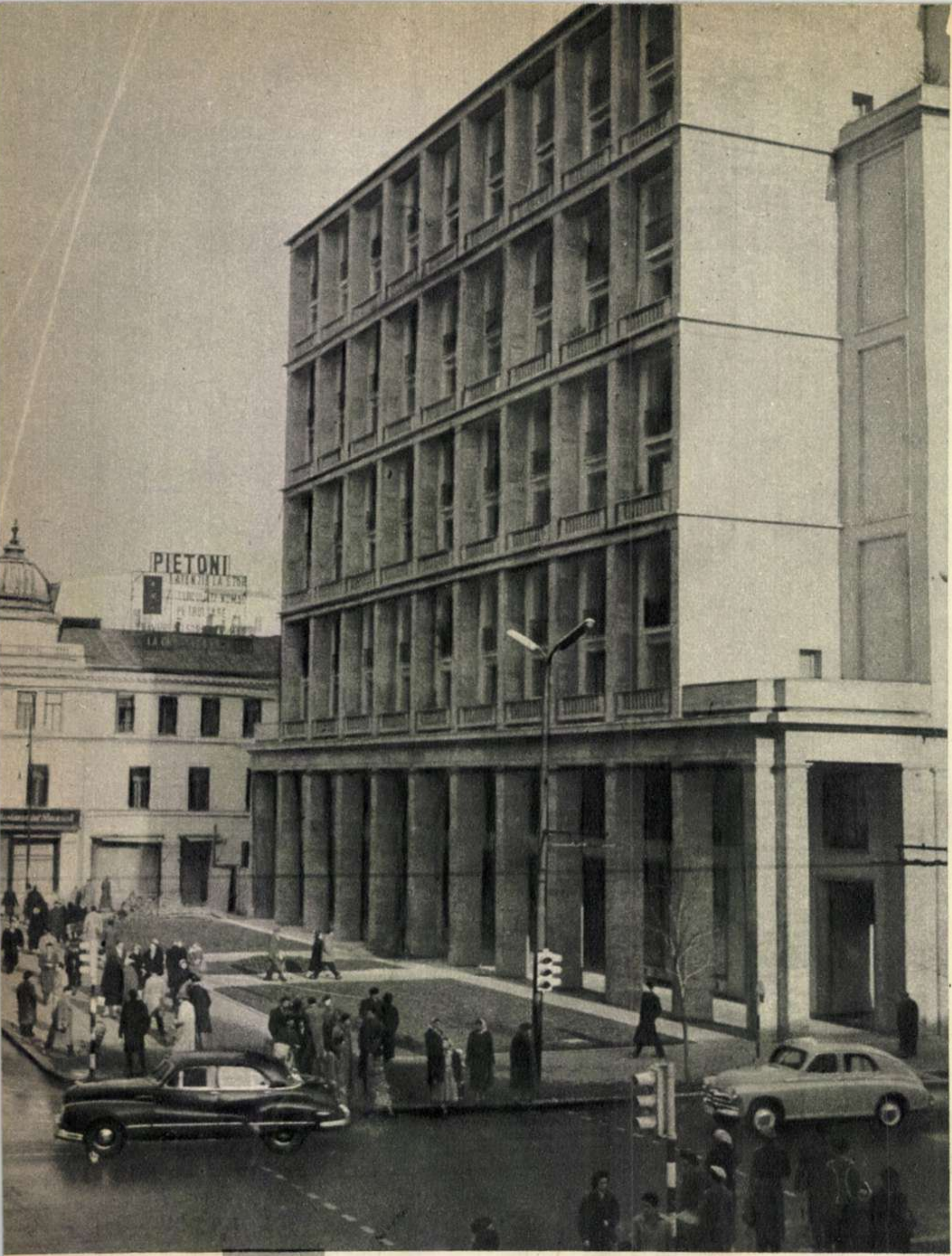

La doi paşi de Capşa... Puzderie de firme şi reclame mincinoase îşi întindeau reţeaua de păianjen. O clădire monumentală le-a luat locul ştergînd cu mistria şi ciocanul ruşinea şi ticăloşia.

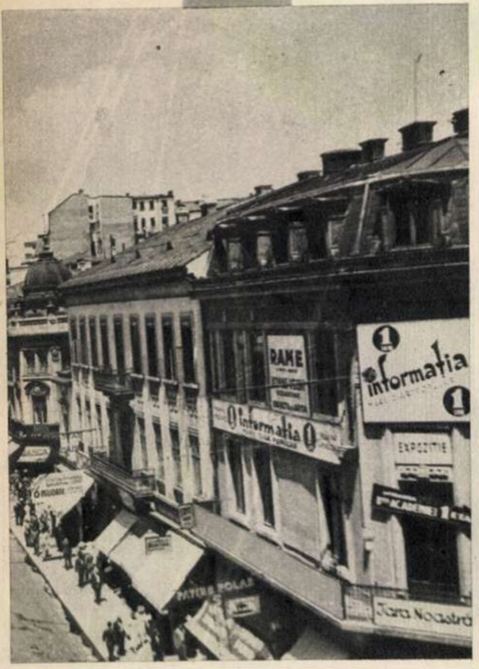
RAME
informatia
Informatia
EXPOZITIE
Tara Noastra

În locul vechii clădiri a Operei, dărîmate de cutremur şi lichidată de bombardamentele hitleriste, pe fostul teren al Teatrului Liric, am construit un uriaş şi masiv bloc de locuinţe cu opt etaje; iar pentru lăcaşul de cultură, am înălţat în piaţa Cotroceni măreţul Teatru de Operă şi Balet.

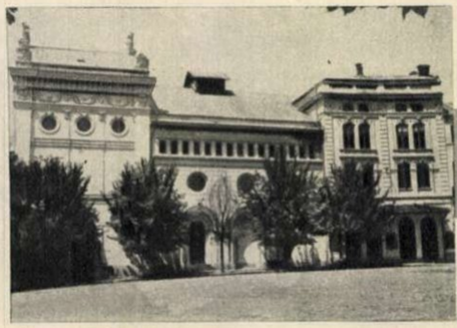

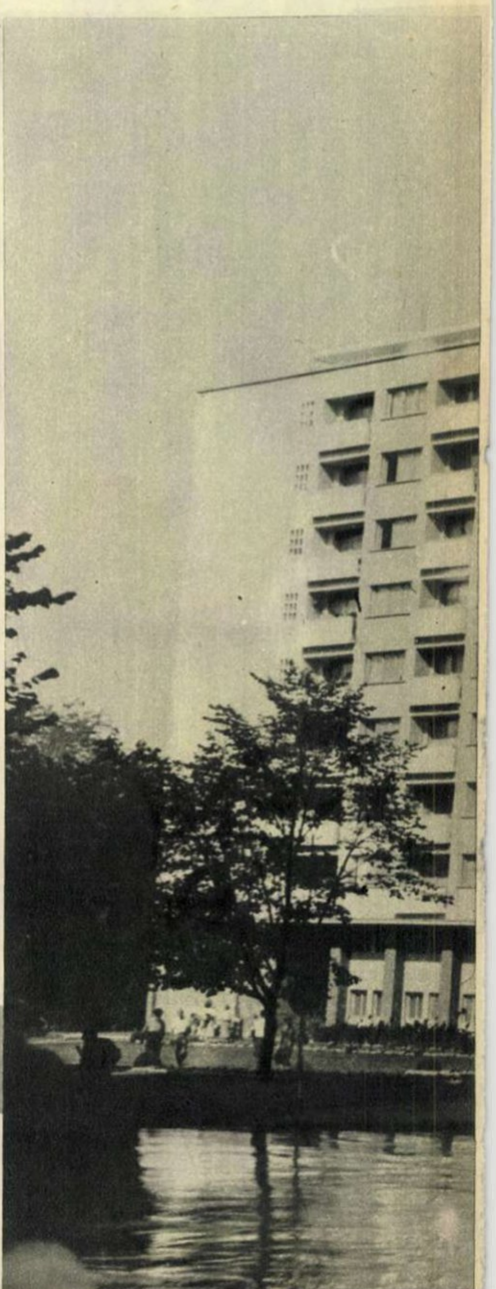

Au dispărut sumbrele clădiri boierești, înlocuite cu șirul luminos al blocurilor muncitorești chiar în inima Capitalei, în Piața Romană.

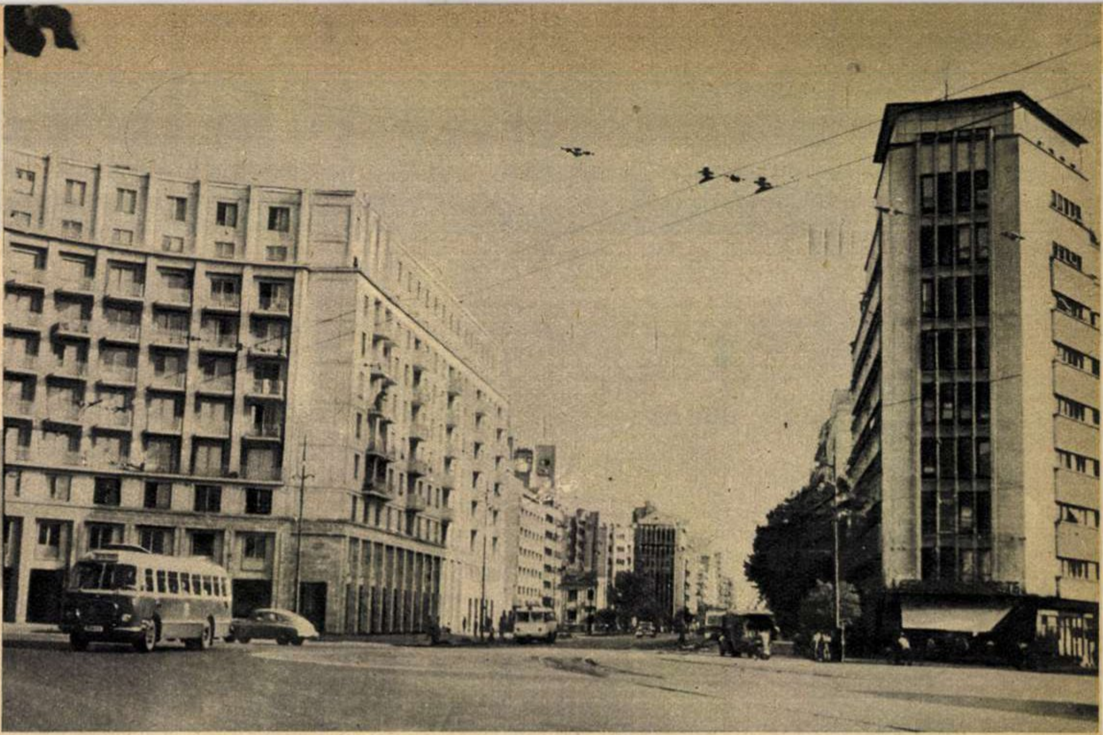

INTERVIU MACABRU

de Sergiu FĂRCĂȘAN

↑Cu contorul Geiger în mînă, un „scafandru" atomic caută să socotească numărul impulsurilor pe care le dau radiațiile pe minut și, dacă se poate, numărul probabil al morților.

Lucrurile s-au petrecut nu demult, în împrejurimile Parisului, pe o linie de centură. Se vedeau îngrămădite vagoanele unui tren de mărfuri, ale încă unui tren, de pasageri, mai multe automobile răsturnate, alte trei în flăcări, pompieri, brancardieri, jandarmi, doctori, polițiști... Iată că apar și „scafandrii atomici", înarmați cu contoare Geiger, aparate care semnalează radioactivitatea; scafandrii poartă echipament de protecție împotriva radiațiilor atomice.

Pe jos, o grămadă de corpuri omenești.

Ce s-a întîmplat? Dacă-i vorba de vreo catastrofă atomică, atunci numărul celor întinși pe jos e ridicol de mic; dacă însă nu-i vorba de asta, atunci de ce contoarele, „scafandrierii", mașinile în flăcări, trupurile întinse pe jos?

Cel mai simplu lucru ar fi de întrebat înseși aceste trupuri. Căci ele aparțin unor oameni vii, deși poartă pe deasupra tăblițe cu inscripția MORT sau RĂNIT.

— Ce-i cu dumneavoastră? — l-a întrebat pe unul dintre „morți" corespondentul ziarului „Libèration".

— Sînt mort — a răspuns el de jos.

— Dar ce-ați pățit?

— E prea complicat ca să spun. Citiți tăblița; scrie exact.

Pe tăbliță stătea scris: „Contuzie craniană extrem de puternică. Depresiune importantă la palparea regiunii parietale drepte".

— Ești mort! — i-a strigat în acel moment un adjutant care tocmai trecea în fugă — fii cuminte, n-ai voie să te miști!

— De ce ați murit? — întreabă și o cucoană sanitară.

— Mă scuzați, doamnă, dar nu mai am voie să mă mișc.

Între timp scafandrii au pus într-un container de plumb ceva ce seamănă a bombă. E cobalt „radioactiv", căci autoritățile franceze au organizat un „exercițiu", o catastrofă atomică.

De cîțiva ani asemenea exerciții au loc toată ziua-bună ziua în Statele Unite. După cît se vede însă și celelalte țări din N.A.T.O. se molipsesc și încep să mărească numărul catastrofelor atomice, mai ales de cînd prin planul de creare a „celei de-a patra forțe atomice — N.A.T.O.", urmează ca Germania Federală să posede nu numai armament atomic, ci și explozibili atomici.

Exerciții de acest soi au loc adesea, mai ales în școli, copiilor spunîndu-li-se că au fost asfixiați, azvîrliți de șocul bombei, arși de vii, îngropați sub ziduri, sfîrtecați, intoxicați cu gaze care atacă pielea sau, mai modest, împușcați. Numai că în cazul unui cataclism atomic, toate aceste exerciții nu ar putea salva nici măcar o viață de om și nu ar putea feri pe nimeni nici de a fi îngropat și înăbușit sub ziduri, nici de a fi sfîrtecat, nici de ardere. Ele au doar rolul de a pregăti calea, de a intoxica oamenii cu atmosfera de război, de a le urzica pielea cu acizii resemnării, fricii și isteriei.

De altfel oamenii știu bine că, dacă se ajunge să se dea glas armelor nucleare, nu tăblițele și nu exercițiile prostești vor putea înlătura catastrofa. De aceea, dacă o mînă de jandarmi și pompieri sînt plătiți să se întindă pe jos și să facă pe morții în păpușoi, în schimb oamenii vii din Franța și din toate țările lumii, dimpotrivă, se ridică în picioare, se ridică la luptă, pornesc pe străzi — iar tăblițele pe care le țin deasupra capului nu poartă inscripția „Mort în urma radiațiilor de cobalt, pielea arsă, părul căzut, urmașii degenerați", ci: „Să fie scoasă în afara legii arma atomică!", „Să înceteze experiențele cu armele atomice!", „Să nu se dea arme nucleare Germaniei occidentale!", „Vrem dezarmare!", „Coexistență pașnică!"

Iar viitorul este al acestora.

— Din ce cauză ai murit, pompier?

— Nu știu, nu mi s-a spus încă. ↓

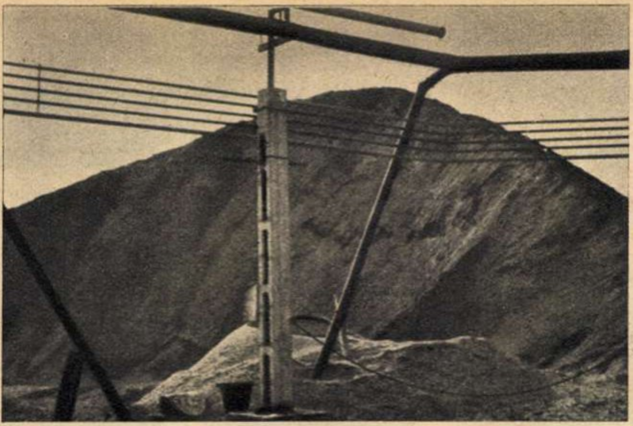

Muntele acesta nu-i alcătuit nici din piatră și nici măcar din pămînt, ci din coji de semințe de floarea-soarelui — deșeuri ale fabricii de ulei „Interindustrial". Înainte acest deșeu se ardea, iar acum el se transformă în cisterne de furfurol.

NU TOT CE-I DEȘEU SE ARUNCĂ...

Ori de cîte ori spargeți între dinți o sămînță de floarea-soarelui, gîndiți-vă că în clipa aceea irosiți o picătură de untdelemn. Un astfel de reproș — făcut desigur în glumă — constituie totuși un îndemn împotriva risipei de semințe producătoare de ulei. În raport direct cu progresul chimiei, îndemnul respectiv poate fi extins: nu risipiți nici măcar cojile semințelor! Din ele — mai exact din pentopanul pe care-l conțin — se naște un produs de o deosebită valoare: furfurolul! Lucrul acesta îl cunosc mai bine chimiștii și — în ultimul timp — specialiștii în uleiuri vegetale.

De curînd s-a și trecut la crearea unei industrii de furfurol în care materia primă nu-i altceva decît un deșeu: cojile, socotite pînă acum fără valoare, ale semințelor de floarea-soarelui. În acest scop o mare instalație de acest fel a fost înălțată la Oradea. Instalația a fost utilată cu mașini moderne produse în țară și de curînd a început să producă furfurol.

Fabrica respectivă constituie de fapt o secție a întreprinderii „Interindustrial", la rîndul ei una din cele mai mari fabrici de ulei comestibil. Ea se află deci exact acolo unde se găsește și materia primă: cojile. Aceleași coji cărora pînă acum nu li se găsea altă întrebuințare decît de a fi arse în cazanele fabricii de ulei.

Desigur că deocamdată nu toată lumea știe ce-i furfurolul. Ce zic lexicoanele de specialitate? Ulei de... tărîțe! Deși furfurolul se poate fabrica dintr-o mie și una de alte produse sau ingrediente vegetale, începînd cu ghinda și terminînd cu stuful. La ce-i bun? La ce nu-i bun?! — spun chimiștii. E un solvent. În primul rînd cu ajutorul furfurolului se obțin uleiuri minerale superioare — de aceea este foarte folosit în industria petroliferă; apoi îl găsim prezent în procesul de fabricare a cauciucului sintetic, a maselor plastice, a medicamentelor etc. etc.

Nu ne oprim aici. O dată cu furfurolul, alambicurile complexei instalații de la Oradea vor putea extrage în viitor din „neînsemnatele" coji de semințe, acid acetic, alcool etilic, acetonă. Mai departe: deșeul care rezultă din valorificarea deșeurilor este la rîndul lui utilizabil. El poate fi folosit ca fertilizant al solurilor cultivabile. Niște grădinari amatori, folosind deșeul respectiv — adică ce a rămas din cojile de semințe de floarea-soarelui după ce din ele s-a extras furfurolul, acidul acetic și acetona — au recoltat niște legume-gigant.

Și toate astea dintr-o biată coajă de sămînță pe care o disprețuim...

F. URSEANU

În această instalație, asemenea unui urlaș alambic, cojile de semințe de floarea-soarelui, după ce au fost tratate cu acid sulfuric și aburi, se transformă în furfurol.

CARIA DENTARĂ POATE FI EVITATĂ

Știați că fluorul — acest metaloid gazos, de culoare galbenă-verzuie — asigură sănătatea dinților?

Acest adevăr a fost stabilit de cercetările făcute de savanții din multe țări, iar una dintre primele lucrări care tratează problema corelației existente între prezența fluorului în apa potabilă și frecvența cariilor dentare aparține savantului sovietic Lukomski și a apărut în anul 1938.

Eficacitatea fluorului în combaterea cariilor dentare a fost cercetată și de un colectiv al Clinicii de stomatologie de pe lîngă Institutul de medicină și farmacie, în colaborare cu Institutul de igienă din Tg. Mureș. Examinînd un număr de 2.393 elevi între 7 și 15 ani, din Tg. Mureș — unde apa potabilă este foarte săracă în fluor — cercetătorii au constatat o frecvență deosebit de mare a cariilor dentare. În schimb, la Bilbor, unde apele fîntînilor și ale izvoarelor sînt cele mai bogate în fluor din țară, frecvența la copii a cariilor dentare e foarte redusă. Aici n-a fost găsit măcar un singur caz de carie a incisivilor, iar cariile molarilor sînt foarte rare și superficiale. Pornind de la rezultatele acestor cercetări, s-a pus problema fluorizării apei potabile în mai multe orașe, la început cu titlu experimental. Primul oraș din țară dotat cu o instalație de fluorizare a apei potabile este Tg. Mureș. Instalația, proiectată și construită de către un colectiv de specialiști din acest oraș, funcționează în bune condițiuni de la începutul anului 1960, contribuind la prevenirea cariilor dentare, mai ales la copiii pînă la vîrsta de 13-14 ani, cînd se formează dantura. Fluorul, intrînd în compoziția smalțului, îi dă o mare rezistență la carie.

Ștefan IZSÁK

Prof. univ. Csögör Lajos (stînga) și conferențiarul Guzner Miklós, de la Clinica de stomatologie din Tg. Mureș, care au întreprins ample cercetări în regiunea Mureș - Autonomă Maghiară pentru stabilirea corelației dintre prezența fluorului în apa potabilă și frecvența cariilor dentare.

Introducerea soluției saturate de fluorosilicat de sodiu în instalația de fluorizare a apei. Nu este o operație nocivă, totuși necesită unele măsuri de precauție. Substanțele toxice utilizate la fluorizarea apei vor deveni în instalație cu totul inofensive... „Ofensive" doar pentru caria dentară.

Fotografii de
HÁRÁGOS Zoltan

COLȚUL FOTOCORESPONDENTULUI

Mihai și Mircea vor să afle cîți dinți... are cocoșul.

Fotocorespondență
de la I. ȚĂRANU, Brașov

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

DUPĂ TIZIAN — UN SNYDERS

— La „Bruckenthal“ s-a mai identificat un tablou celebru —

Acesta este tabloul „Vînătoarea de mistreți“ de Snyders, pictorul flamand din secolul al XVII-lea, care a lăsat posterității unele din cele mai frumoase pînze cu subiect animalier. Tabloul, identificat recent ca original, se găsește la muzeul „Bruckenthal“ din Sibiu. →

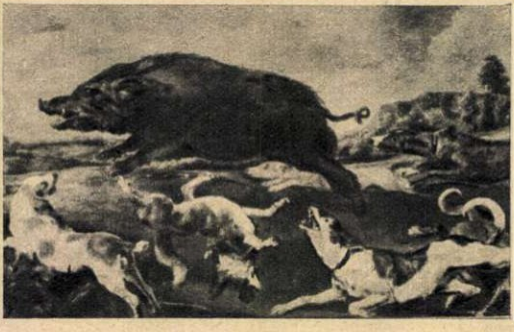

Un colț din faimosul depozit al muzeului „Bruckenthal“ din Sibiu — „camera cu 70 de pereți“, în care aproape 300 de „anonimi“, flamanzi, olandezi, italieni, germani, așteaptă să fie identificați. Tainele acestui depozit ne rezervă probabil încă multe surprize. De aici, săptămînile trecute a „izvorît“ și „Vînătoarea de mistreți“ a lui Snyders. ↓

Vă amintiți desigur: săptămînile trecute, un Tizian veritabil a fost identificat de către colectivul galeriei de artă plastică a muzeului „Bruckenthal“ din Sibiu. Descoperirea a produs un interes deosebit în lumea amatorilor de pictură — în special în Italia, patria marelui pictor.

Iată însă că imediat după această descoperire, colectivul aceleiași galerii, condus de tov. Tudor Ionescu, a stabilit paternitatea unui alt tablou celebru. Este vorba de opera unuia din cei mai mari pictori animalieri ai secolului al XVII-lea, flamandul Frans Snyders. Tabloul — de mari dimensiuni — reprezintă o vînătoare de mistreți. Pînza respectivă, provenită din colecția lui Bruckenthal, fusese considerată la inceputul secolului drept copie. Cercetarea paternității tabloului a durat peste doi ani și la stabilirea adevărului a contribuit rezultatul unor investigații făcute la muzeul din Alger — acolo unde se află o altă pînză a lui Snyders reprezentînd un detaliu al „Vînătorii de mistreți“ aflat la Sibiu.

Tabloul respectiv, după ce a stat atîția ani în depozitul „Bruckenthalului“ — acolo unde-și fac „carantina“ sute de pînze ce așteaptă a fi identificate — trece acum în galeriile de artă ale muzeului.

F. U.

MELOMANII DIN OLTENIȚA AȘTEAPTĂ...

...La început — era prin 1959 — a fost un recital popular: un cîntăreț cunoscut, o pianistă valoroasă, o prezentare atractivă. Și totuși n-a plăcut. Au venit puțini ascultători.

Dar Filarmonica a continuat să trimită formații. Ca rezultat, astăzi, după doi ani doar, sînt numai săli pline. Se dau concerte simfonice, corale, cicluri de lecții, iar numărul ascultătorilor crește mereu.

...Cele de mai sus s-au petrecut la Oltenița. (Și nu numai acolo). Sala de concerte și organizatorul acestor manifestări: clubul Șantierelor navale, ai căror muncitori și tehnicieni au devenit pasionați iubitori de muzică.

Din păcate, de la mijlocul lunii noiembrie 1960 formațiile Filarmonicii de stat „George Enescu“ n-au mai făcut nici o deplasare la Oltenița și nici în alte locuri. Cauza: lipsa mijloacelor de transport. Aceasta în timp ce Teatrul de Operă și Balet, Teatrul Național „I. L. Caragiale“, Teatrul Municipal, Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești și numeroase altele dispun de autobuze proprii cu care pot organiza oricînd deplasări.

Melomanii făuritori de nave din Oltenița și alți tovarăși de-ai lor nebucureșteni așteaptă cu nerăbdare ca Ministerul Învățămîntului și Culturii să rezolve această problemă... nemuzicală și totuși muzicală.

S-A DESCHIS NOUA STAGIUNE ORĂDEANĂ

Titlul de mai sus va mira poate pe unii cititori. Cum se poate ca, într-o perioadă în care stagiunea tuturor teatrelor din țară e în plină desfășurare, la Teatrul de Stat din Oradea abia să se ridice pentru prima oară cortina? Și totuși acesta e adevărul, pentru că sediul teatrului a fost expus unei mari renovări.

Fără a mai aștepta data cînd constructorii vor termina finisarea clădirii, colectivul teatrului s-a deplasat în Orașul dr. Petru Groza și a deschis în sala clubului de acolo noua stagiune a teatrului orădean. Piesa prezentată cu acest prilej a fost „Nedeea inimilor“ de Radu Theodoru. Inspirată din viața ciobanilor și a celorlalți oameni ai muncii dintr-o stînă cooperatistă din munții Banatului, piesa e axată pe un puternic conflict social bine reliefat de regizorul Dan Alexandrescu. Se remarcă din distribuție Vera Varzopov (Voica), Eugen Țugulea (Scordilă), Constantin Simionescu (Ilie Jura), N. Toma, I. Iliescu și C. Schițcu.

TRAPEZ

ANSAMBLUL AERIAN DE ZBURĂTORI

Am asistat nu demult la repetițiile ansamblului aerian de zburători ai Circului de Stat din București. Pregătea un număr nou, atractiv și, bineînțeles, deosebit de palpitant. Cu tot iureșul repetiției, între două „salturi mortale“, am reușit să-i răpesc cîteva clipe maestrului zburător Traian Ganea. L-am rugat să ne spună cîteva cuvinte despre noul număr pe care îl pregătește pentru viitoarea premieră. Trupa de zburători Ganea s-a mărit. Ea are astăzi 7 artiști. Trapezul — ne-a spus artistul — încetează să fie exhibiția a 2-3 virtuoși. Spectaculozitatea provine din varietatea exercițiilor executate cu o precizie matematică de un ansamblu mărit de artiști. În acest fel se reduce mult și din coeficientul de periculozitate ce caracterizează trapezul.

Spre deosebire de numerele vechi de trapez, noul complex de sărituri combinate va fi realizat la o înălțime mai mare. La 15 metri înălțime, Marcel și Liliana Cassian, Aurelia și Iosif Köszegi vor executa o fantezie care vrea să simbolizeze lansarea unei rachete cosmice. Dedesubtul lor, la 10-11 metri deasupra solului, va lucra, pe două linii paralele, trupa propriu-zisă de zburători. Pe curînd, deci, în arena circului.

T. BUCUR

CE E NOU ÎN LIBRĂRII

— *„Viața lui Grachus Babeuf“* de Ilya Ehrenburg. Tradusă pentru prima oară în romînește, lucrarea lui Ehrenburg se caracterizează prin înalta ei ținută literară și o bogată documentare.

— *„Cupa cu garoafe“* este titlul recentului volum de poezii de dragoste datorit lui Eugen Frunză. O carte care satisface gusturile tuturor categoriilor de cititori.

— *„Enigma Otiliei“* de G. Călinescu, cel mai bun roman scris de acest scriitor în perioada dintre cele două războaie, o adevărată frescă a unei societăți în plină descompunere, s-a editat într-un tiraj de mase în „Biblioteca pentru toți“.

— *„Soluția a patra“* de I. Ludo, un virulent pamflet antiimperialist, a fost reeditată în Editura Tineretului.

— *„A doua tinerețe“* de Dragoș Vicol înmănunchează un număr de nuvele inspirate atît din viața trecutului cît și din cea actuală a oamenilor din Moldova de nord.

— *„Evocări“* de Fl. Georgescu și Al. Cebuc, un volum care-și propune să reconstituie lupta P.C.R., evocînd locuri și case din București unde s-au desfășurat în trecut mare parte din acțiunile din ilegalitate ale partidului.

— Din ciclul *„Desculț“* al lui Zaharia Stancu au apărut trei volume: „Clopote și struguri“, „Printre stele“ și „Carul de foc“.

ROZA VÎNTURILOR

■ V-ați întrebat vreodată cîtă hîrtie se consumă în lume pentru tipărirea ziarelor și revistelor? Iată cîteva cifre: în 1955, 12 milioane tone; în 1965 va fi nevoie de 17 milioane tone, iar în 1975 de 26 milioane tone.

■ „Nu vom coborî în adîncul pămîntului pentru ocupanții americani: afară cu ei!“ — spun eroii piesei „Lupta minerilor din Miike“, pe scena celui mai tînăr teatru japonez, „Ansamblul modern dramatic“, de sub conducerea lui Tomoyoshi Murayama. Teatrul și-a propus să facă cunoscute publicului japonez marile realizări dramatice progresiste.

■ „Atlasul Lunii“, întocmit de Academia de științe a U.R.S.S., a fost propus pentru premiul Lenin pe anul 1961. După cum se știe, atlasul a fost realizat după ce s-a reușit fotografierea părții invizibile a Lunii care, spre deosebire de partea vizibilă, are mai puține „canale“ și „mări“, dar foarte multe cratere de vulcani. Una din fotografiile atlasului ne arată că emisferele Lunii sînt asimetrice. Atlasul conține în total 30 de fotografii.

■ 30 de diapozitive colorate, cuprinzînd reproduceri după lucrările marelui pictor italian din epoca Renașterii, Masacio, au fost de curînd realizate de U.N.E.S.C.O. în scopuri educative. Diapozitivele prezintă între altele faimosul tablou „Izgonirea lui Adam“, precum și minunatele fresce păstrate în bisericile din Florența.

■ O sută de volume cuprinzînd date geografice, istorice, filozofice, beletristice, artistice și medicale vor fi tipărite în următorii cinci ani de către guvernul indian în scopul ușurării acțiunii de educare a maselor largi. Responsabilitatea tipăririi volumelor — în toate cele 14 limbi ale Indiei — a fost încredințată cunoscutului scriitor și activist pe tărîm obștesc dr. Mulk Raj Anand.

CU SARE ȘI PIPER

ÎNTÎMPLĂRI CU HAZ

Povestește...

I. ANTONESCU-CĂRĂBUȘ

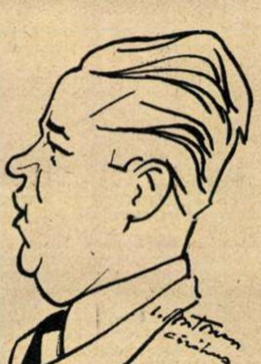

...Haina încheiată la toți nasturii. Tunsoare „reglementară". Pantofii lustruiți, să-ți faci mustața în luciul lor. Gata! Putem ieși la raport:

— Să trăiți!

Din cadrul ușii, Ion Antonescu-Cărăbuș mă privește nedumerit. Să trăiți! — repet eu în poziție de drepți. V-aș ruga o... învoire... știți... eu n-am mai fost acasă... la dv. și aș dori să ne povestiți niște întîmplări cu haz.

— Vă rog să intrați!

Dacă nu mi-a spus „culcat" și „la mine fuga marș" s-a întîmplat o minune! De cînd îl știu, Antonescu-Cărăbuș joacă „majuri" din vechea armată. Probabil că l-au avansat — îmi spun și, intrînd, fredonez „Zborul cărăbușului" de Rimski Korsakov, ca să-l aduc în temă.

★

...Păi cam de la „Cărăbuș" citire și mai înainte, pentru că asta constituie începuturile și reflectă greutățile prin care am trecut. Știți că patronii nu ne puneau garderobă la dispoziție. Aveai haine? Jucai! Dacă nu... ori nu jucai, ori luai totul cu chirie și plăteai... dacă aveai cu ce. Prin culise roiau telali avînd fracuri, cămăși albe, cravate colorate etc. Tenorul Petculescu și cu mine — ca și atîți alții — luam cu chirie, dar plata o făceam cu întîrziere. Cînd ne încolțeau creditorii amenințîndu-ne că ne retrag... cămășile, jucam „teatru în teatru". Ori eu, ori Petculescu — după caz — simțind apropierea creditorilor, ieșeam în culise și țipam: „Fraților! A înnebunit Petculescu! Umblă cu revolverul încărcat și vrea să tragă! Săriți, fraților!"

Bineînțeles că nici unui creditor nu-i surîdea un asemenea duel și astfel căpătam răgazul de 24 ore ca să... împrumutăm banii necesari pentru chirie. Numai că un asemenea spectacol nu putea să țină multă vreme... afișul! Și iar nu jucam o vreme...

★

...Jucam rolul unui șomer care furase o lădiță cu alimente și pe scenă avea loc procesul. Lădița — corp delict — se afla pe masa judecătorilor. Eu eram în boxa acuzaților și la cererea judecătorului urma să arăt cum am făptuit furtul. Mă apropiam de masă și ...furam lădița. Într-un spectacol, la cererea judecătorului, m-am apropiat de masa pe care se afla lădița și, vrînd s-o ridic, am tras de ea. De prisos! Nae Roman îmi jucase festa, bătînd-o în cuie. Am tras desperat dar n-am putut s-o mișc. Publicul se tăvălea de rîs. Am așteptat o clipă și apoi am rostit:

— Vedeți că sînt nevinovat? Cum era s-o fur, cînd eu n-am putere nici s-o mișc?!...

★

...Știți că multă vreme am fost folosit ca să reprezint pe scenă chipul odios al majurului din armata de altădată. Dar n-am fost avansat „plotoner" chiar atît de repede. Incendiul de la teatrul „Vox" m-a surprins încă „soldat", într-o revistă cu Tănase. În primul moment am ieșit în stradă, apoi ne-am înțeles să salvăm ce se mai putea salva din scenă. Dar eu n-am putut face nimic, pentru că, în stradă, un plutonier de pompieri m-a înșfăcat și m-a pus să trag la pompă. Am protestat, m-am opus, am explicat că sînt actor... Nimic! Mi-a „ars" două perechi de palme și... am tras. A mai „tras" el — în mine — am mai tras eu la pompă... și dimineața ne-am lămurit. Din noaptea aceea, mă ardea mereu „focul" să ajung căpitan de pompieri și să-l am în companie pe majurul cu pricina...

★

...Trebuie să vă spun că pe vremuri, în turnee, unele spectacole se jucau în mare viteză pentru ca trupa să nu piardă trenul respectiv.

Ne aflam cu teatrul „Cărăbuș" în turneu la Constanța. Jucam un rol mic. Solicitam comperului permisiunea de a-mi arăta talentul de prestidigitator. El îmi ceda locul pe scenă, eu băteam din palme să mi se aducă o bucățică de placaj din culise și... tăiam placajul cu ferăstrăul, mimînd exagerat efortul făcut. Asta era tot.

Cînd mi-a venit rîndul, am intrat în scenă, am bătut din palme și am rămas îngrozit cînd din culise a apărut cineva nu cu o foiță de placaj, ci cu o „blană" de lemn de un metru și groasă cît un butuc. Am înțeles că mi se joacă o farsă. M-am așternut pe tăiat, cu o conștiinciozitate mai rar întîlnită... Ferăstrăul era subțire. Cei din culise, văzînd calmul cu care tăiam, s-au alarmat, făcîndu-mi semne desperate; apoi l-au chemat pe Tănase care mi-a șoptit: „Lasă prostiile că pierdem trenul!"... Ce să vă mai spun? Sala se zguduia de rîs și eu... hîrșt! hîrșt!... calm, conștiincios de parcă eram în curtea gospodăriei mele! Nu m-am lăsat pînă n-am tăiat lemnul... Tăiatul m-a costat cam scump, tocmai pe mine care mă ostenisem atîta: Tănase mi-a reținut leafa pe trei zile pentru că pierdusem trenul... Dar tot el m-a iertat pe urmă...

...Îi păstrez lui Tănase o amintire neștearsă... Bustul lui din holul teatrului este munca și omagiul meu.

— Alte întîmplări?

— Drepți! S-a terminat ora de instrucție... Mă duc la repetiție...

Ordinul nu se discută! Am făcut... sînga-mprejur...

Interviu luat de S. M. RUSU

CONCURENȚĂ NELOIALĂ

La Paris a fost organizată o expoziție cu lucrări de pictură, sculptură și artizanat, executate de pacienții spitalelor de psihiatrie. (În Franța, din două paturi de spital, unul e ocupat de un bolnav mintal).

La Paris... Palais d'Orsay...
Tuș, gravură-n lemn, ulei...
Creatorii — amatori...
Cei dintîi vizitatori
Fură niște-abstracționiști
Creatori-profesioniști,
Care-n timp ce vizionară,
„Operele" — exclamară:
„Asta-i plagiat curat!
Cum de s-au încumetat?
Ne iau pîinea de la gură
Cu a lor plagiatură!
Nu-s artiști abstractizați!
Nu-s nebuni adevărați!
(Arta noastră s-o vedeți —
Numai cai verzi pe pereți!)
Decît noi sînt mai prejos:
Au un stil prea... sănătos!
(Ce-i dacă-s la psihiatrie?!)
Insistăm deci cu tărie:
Să se-nchidă expoziția,
Că de nu chemăm poliția!"

. . . .

Cică, după demonstrație
Fură duși la consultație
Și ținuți în continuare
Spre urgentă internare...

PESCADOR

„REMINISCENȚĂ..."

Era pe vremea cînd, în Romînia,
„istoricii" luptau pentru putere
și cînd se răspîndise... „bucuria"
unor alegeri noi, cu „bariere".

Se-nfiora cuprinsă de plăcere,
protipendada (nu periferia!)
cînd vechii mardeiași din cartiere
se pregăteau să-și facă... „datoria".

...Văd „cruci" și „cercuri" tapetînd pereții,
un „elector" înjură-n gura mare
și-mi amintesc o mică întîmplare

de care nu vorbesc letopiseții,
dar mi-a rămas, din anii tinereții,
adînc întipărită pe... spinare...

Mircea CODRESCU

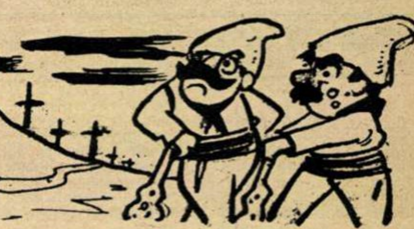

ÎN PATRU RÎNDURI

Unui dramaturg occidental „modernist"

Există-n piesa lui „modernă"
o dramă strict originală:
oricîți eroi ar fi pe scenă,
mai mulți „eroi" se află-n...
sală.

Unui avocat

Ca un torent vijelios,
el perorează, iarna-vara,
și-aștepți să se prăvale-n jos,
de n-ar fi să-l oprească...bara.

M. C.

PRINCIPIILE LUI HARALAMBIE

În materie de educație, prietenul meu Haralambie se conduce după un principiu foarte asemănător celui practicat odinioară de răposatul Moș Teacă: „Să fim aspri, dar severi".

Într-o seară, Haralambie m-a invitat la el acasă. Marinel, feciorul său, zburda bineînțeles cu tot elanul celor cinci anișori. La un moment dat, Marinel se urcă pe un scaun și de acolo, cățărîndu-se mai departe, încercă să ajungă la borcanul cu dulceață așezat sus, pe bufet.

În răstimp, Marinel execută o adevărată echilibristică, în speranța că va ajunge la borcan. Haralambie, fără să se miște de la locul său, scoase un strigăt: „Marinel, vrei să mănînci bătaie?" „Nu, tăticule, vreau să mănînc dulceață!" Și pînă să se dezmeticească, Haralambie îl înhăță de fundul pantalonilor, îl smulse jos de pe scaun și începu „ora de educație": „De ce te-ai urcat pe scaun?" — îl întreba el amenințător, în pauzele dintre palme. „Fiindcă altfel n-ajungeam la bufet" — hohotea Marinel. „N-ajungeai? Ei uite, acum o să-ți ajungă! Ține!... Poftim!" Și Haralambie îi administră energic principiile sale educative. „Dacă te răsturnai și te loveai la ochi — continuă el, plesnindu-l peste obraz — ce se întîmpla atunci?" „Atunci mă durea ochiul, da-n schimb nu mă durea restul!" — urla Marinel, ținîndu-se cu o mînă de falcă și cu cealaltă de fundul pantalonilor. „Dar pentru ce mă bați, tăticule?" — adăugă el. „Mai întrebi pentru ce, obraznicule? Ca să te doară!" „Păi dacă mă răsturnam de pe scaun, nu mă durea?" „A, după ce că ești neastîmpărat, mai faci și pe spiritualul? Poftim! Ține! Încă una! Și încă una! Altă dată să asculți ce-ți spune tăticu'!" „Ce să ascult, tăticule — zbieră Marinel — că nu mi-ai spus nimic!" „Să-ți spun? Mai ești și obraznic! Pentru ce să-ți spun? Ca să te faci că n-auzi? De ce te-ai cățărat pe scaun? Ce-ai căutat în bufet?" „Dulceață, tăticule!" „Îți dau eu ție dulceață, să mă ții minte! Marș afară!"

Bocind cît îl ținea gura, Marinel se fofilă în bucătărie nu înainte de a reproșa printre sughițuri: „De ce m-ai bătut, tăticule!?"

„Bine măi, omule — m-am adresat lui Haralambie — îl snopești pentru atîta lucru? Habar nu are de ce l-ai bătut. Nu e mai simplu să-i explici?" „Nu, mai simplu e să-l bat!" „Ba nu! Copilul trebuie convins prin altfel de argumente". „Aiurea! Adică să-ncep să-i vorbesc: «Marinele, nu-i frumos să te cațări pe scaune», el să mă întrebe: «De ce, tăticule?» Eu să-i răspund «Fiindcă scaunul folosește la altceva», el să mă-ntrebe iar: «La ce folosește scaunul, tăticule?», eu să-i explic că «numai un copil obraznic se așază cu picioarele pe scaun», el să mă întrebe din nou «De ce, tăticule?», ca pînă la urmă rezultatul să fie același: să mă-nfurie și să-l plesnesc!... Nu-i mai cinstit să-l plesnesc de la început? Și te-asigur că după o asemenea lecție n-o să se mai cațăre pe scaune nici la 80 de ani!" „La 80 de ani e posibil, dar pînă atunci..."

Pînă atunci, din bucătărie se auzi o bufnitură puternică și zgomot de mobilă răsturnată. Amîndoi am dat buzna într-acolo. Scaunul de lîngă dulăpior răsturnat, iar Marinel, agățat de raftul de sus al dulăpiorului, se străduia să apuce un borcan cu compot. Haralambie păli de furie și nu atît de furie, cred eu, cît de jenă, fiindcă principiile educației sale se destrămaseră numai după cîteva minute!... „Nu l-am bătut cît trebuia. Pentru că m-am lăsat influențat de secătura asta mică!... Eu îl bai în progresie aritmetică și el zbiară în progresie geometrică!... Coboară jos, nătărăule!..."

Și Marinel primi sîrguincios a doua bătaie, fără să cunoască decît foarte vag motivele...

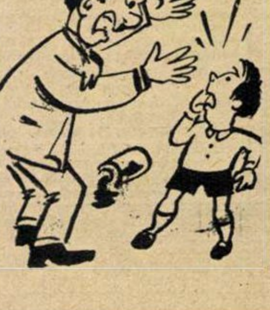

★

Ieri am întîlnit-o întîmplător pe soția lui Haralambie. Am vorbit despre una, despre alta, și la sfîrșit, întrebînd-o de sănătatea lui Haralambie, îmi răspunse supărată:

„Haralambie mi-a interzis ca anul ăsta să pregătesc conserve pentru iarnă. Nici borcane cu dulceață, nici borcane cu compot". „De ce?" — mă minunez eu. „Zice că-s alimente antieducative! Din pricina lor, Marinel e obraznic și se cațără sus pe bufet!... În schimb a găsit și o soluție: în locul borcanului cu dulceață a așezat în bufet o sticlă cu ... untură de pește! «Să mai poftească Marinel să umble acolo în condițiile astea!» — spune Haralambie..."

Așadar, Haralambie și-a schimbat tactica. Nu mai bate. Acum are principii pe bază de untură de pește!...

Educație cu gust plăcut...

I. AVIAN

SFATURI practice

MENIURILE DIN TIMPUL IERNII

În timpul iernii hrana noastră include alimente mult mai grele și mai obositoare pentru digestie decît în celelalte anotimpuri. Se consumă mai multe sosuri, mai multe grăsimi, mai multe dulciuri, pe de o parte pentru că simțim nevoia de mai multe calorii care să ne apere contra frigului, iar pe de altă parte pentru că nu dispunem de aceeași cantitate de legume, verdețuri și fructe ca vara sau ca toamna. Iar dacă mai ținem seama și de faptul că iarna în general nu facem atîta mișcare în aer liber cît facem în celelalte anotimpuri și că reuniunile în familie sau între prieteni sînt mai dese — și, bineînțeles, prilejuiesc mai des mese cam prea... îmbelșugate — ne explicăm de ce rareori reușim să trecem prin iarnă fără măcar o indigestie. Ba se întîmplă să facem și intoxicații alimentare sau — în cazul repetării prea dese a unui fel de mîncare grea — să căpătăm idiosincrasie față de anumite alimente.

Efectele acestor intoxicații — sau chiar ale simplelor indigestii — asupra organismului sînt destul de neplăcute și uneori chiar periculoase. De multe ori ele se confundă cu crizele de anafilaxie (tulburări în compoziția fizicochimică a sîngelui prin ingurgitarea unui fel de albumine alimentare față de care organismul a fost sensibilizat mai dinainte).

De aceea gospodinele trebuie să țină seama la alcătuirea meniurilor și de aceste lucruri și să evite repetarea prea deasă a acelorași alimente — mai ales a celor care se digeră greu. Unitățile noastre alimentare ne pun astăzi la dispoziție atîtea feluri de legume conservate, încît gospodinele nu mai pot invoca motivul că n-au cu ce varia meniul. Cel puțin de două ori pe săptămînă e bine să se renunțe la sosuri și la mîncăruri cu carne și să se consume legume, compoturi, fructe sau produse lactate. Asemenea zile de regim sînt indicate mai ales după ce am consumat mîncăruri grele și ne-am încărcat în mod excesiv stomacul.

Iar dacă avem o sensibilitate deosebită față de mîncărurile greu digerabile e recomandabil ca a doua zi după o masă copioasă să luăm, dimineața, un compot de prune (uscate) sau o lingură de miere amestecată cu o linguriță de zeamă de lămîie, iar la prînz și seara să ne limităm la o mîncare de legume și un pahar de iaurt, bînd între timp cît mai multe sucuri de legume și de fructe. Sucuri foarte gustoase și hrănitoare se pot obține din: varză, țelină, morcovi, spanac și roșii (cel de roșii se găsește gata preparat în comerț). În modul acesta vom lăsa intestinul și ficatul să se odihnească și ne vom simți, în ziua următoare, foarte bine.

JOSIANA

De vorbă cu medicul

ALIMENTAȚIA CU CARNE

Pentru creșterea țesuturilor și pentru repararea pierderilor organismului prin procesul vieții, carnea, ca aliment dietetic, ocupă un loc foarte important. Prin conținutul său în proteine ea are o mare valoare biologică.

Cantitatea de carne necesară unui adult sănătos este de 150 gr în 24 de ore. După conținutul în grăsime distingem carnea grasă, care este greu digestibilă, și carnea slabă, care se digeră ușor.

Carnea conține, pe lîngă fibrele musculare, și țesutul conjunctiv care prin fierbere se transformă într-o masă gelatinoasă care se digeră greu. De aceea este de preferat în alimentație carnea albă, care este mai săracă în țesut conjunctiv.

În dietetică are o mare importanță modul de preparare a cărnii. În primul rînd carnea trebuie curățată de tendoane și aponevroze (pielițe). Acestea împiedică o bună masticație a cărnii și o fac greu digestibilă.

O bună metodă de preparare o constituie fierberea, datorită căreia substanțele nutritive din carne trec în supă. Acestea dau supei un gust plăcut și exercită o acțiune excitantă asupra secreției gastrice. Prin conținutul în substanțe nutritive și în săruri minerale, supa de carne are o mare valoare nutritivă. Ea se recomandă celor debilitați, cu poftă de mîncare scăzută, celor cu aciditate gastrică scăzută și convalescenților. Pentru aceleași motive ea este contraindicată suferinzilor de boală ulceroasă, de gastrită cu hiperaciditate și bolnavilor de gută.

Carnea slabă și fiartă însă este ușor digestibilă și de aceea e recomandabilă și în boala ulceroasă, și în hepato-colecistite cronice.

Fierberea înăbușită este de asemenea un procedeu foarte bun de preparare a cărnii. Sub acțiunea vaporilor, țesutul conjunctiv se desface foarte bine, iar carnea cedează o mică cantitate din peptonele pe care le conține, fiind mai ușor digestibilă și avînd o valoare nutritivă mai mare. Prin aceste moduri de preparare carnea va fi evacuată din stomac în maximum 2-3 ore de la ingerare.

Prin frigerea cărnii în grăsimi la cuptor se formează la suprafața ei o coajă. Albuminele se coagulează, carnea se usucă și devine greu digestibilă. De aceea se preferă carnea friptă la grătar. În acest caz, prin coagularea albuminelor, se formează numai la suprafață o coajă, iar miezul rămîne roz, păstrînd cărnii un gust plăcut și este ușor digestibil. Ea poate fi consumată cu folos de către debili, anemici și se recomandă și în boala ulceroasă, și în hepatitele cronice, cu condiția unei frigeri mai îndelungate.

Carnea tocată este în general greu digestibilă. Pentru ușurarea digestibilității se recomandă carnea fiartă mai întîi și apoi tocată și fiartă în aburi.

Cărnurile conservate, mezelurile fabricate din carne tocată cu conținutul ei în sînge, grăsimi și tendoane și prin adaosul de condimente și sare sînt greu digestibile. Face excepție șunca slabă, care se poate consuma și de către bolnavii de ulcer sau gastrită.

În sfîrșit viscerele au o valoare nutritivă ridicată. Creierul, prin conținutul bogat în lecitine și nucleine, este un aliment foarte bun pentru surmenați și pentru muncitorii intelectuali. Ficatul este bogat în fier. Are de asemenea un conținut bogat în vitaminele A, B_1 și B_2. Aceste calități fac ca el să fie indicat la anemici și debilitați. Viscerele fiind însă mai greu digestibile, nu se recomandă bolnavilor de stomac și ficat.

Dr. Silviu GHEREA

Colțul cosmeticienei

DEGERĂTURILE

Degerăturile indică de obicei o stare deficitară a organismului și — în primul rînd — o proastă circulație a sîngelui. Ele nu survin — așa cum se crede în general — o dată cu gerul mare, ci apar adeseori cînd vremea este umedă și rece, temperatura apropiindu-se de zero grade.

În afară de suferința pe care o produc, ele urîțesc mîinile și de multe ori o împiedică pe gospodină de a-și vedea de treburile casei. Tocmai de aceea țin să atrag atenția femeilor asupra faptului că, ori de cîte ori se spală pe mîini sau își bagă mîinile în apă, trebuie după aceea să le șteargă bine pînă la uscarea completă, deoarece altfel, starea de umiditate a pielii, împreună cu frigul din mediul înconjurător pot da naștere la degerături.

Dacă simțiți o bruscă mîncărime a degetelor mîinii ori dacă observați că pe piele se ivesc pete roșii, este momentul să acționați energic pentru a preveni degerăturile ce sînt pe cale de a-și face apariția. Pentru a activa circulația sîngelui, faceți timp de 10-15 minute băi alternative calde și reci la mîini, apoi după ce le-ați șters bine, frictionați-le cu alcool camforat iar după circa ½ oră masați-le cu o cremă grasă sau cu vaselină camforată. Repetați o dată sau de două ori în cursul zilei fricțiunile cu alcool camforat.

Dacă însă ați lăsat ca răul să se instaleze și micile pete roșii s-au transformat în adevărate degerături dureroase, folosiți pomada „Jecolan", făcută pe bază de untură de pește și care, datorită bogatului său conținut în vitamina A, grăbește vindecarea. Procedați astfel: întindeți pe piele un strat de „Jecolan", pe deasupra puneți un pansament steril, apoi un strat de vată și faceți un bandaj care să nu strîngă degetele, pentru a nu stingheri circulația sîngelui. Faceți această operație seara și dormiți toată noaptea cu mîinile bandajate.

Același tratament se aplică cu succes și în cazul degerăturilor la picioare.

Deoarece lipsa de calciu, de vitamine, precum și diferitele tulburări glandulare pot de asemenea contribui la apariția degerăturilor, este bine să se ceară totdeauna sfatul medicului care va prescrie tratamentul medicamentos necesar, în funcție de cauza care a dat naștere acestor degerături.

Ileana VIDRAN

Răspuns la mai multe scrisori

DESPRE FOLOSIREA ABUZIVĂ A ANTIBIOTICELOR

O cititoare din Oltenița ne scrie că soțul ei folosește penicilina și sulfamidele sub toate formele — injecții, comprimate sau pomezi — ori de cîte ori simte că face o gripă și ne întreabă dacă este sau nu indicat să procedeze astfel.

Mai multe alte cititoare ne-au întrebat dacă penicilina e indicată pentru combaterea guturaiului. Iar noi știm că unele mame administrează copiilor antibiotice la cel mai mic semn de îmbolnăvire, fără a consulta în prealabil un medic.

……

E incontestabil că antibioticele reprezintă un mare progres al medicinei și că ele au salvat mulți oameni de la moarte pe tot întinsul globului. Dar a considera aceste medicamente ca un panaceu și a le folosi în mod abuziv înseamnă a comite o greșeală gravă.

Într-adevăr, dacă sînt extrem de folositoare atunci cînd se administrează după indicația și sub controlul medicului, antibioticele pot deveni primejdioase în cazul abuzului și al utilizării fără prescripție.

Mai întîi că unele din aceste medicamente dezechilibrează flora microbiană a intestinului, distrug bacteriile saprofite (care ajută digestia și producerea vitaminelor din grupele B și K), distrug unele elemente de autoapărare ale organismului, permițînd astfel înmulțirea nestingherită a unor microbi rezistenți. Ca urmare pot apărea stări toxice grave și multe alte complicații. Or, aceste lucruri știe să le evite numai medicul care face prescripția.

În al doilea rînd, folosirea irațională a antibioticelor poate duce și la o sensibilizare a organismului, tradusă prin fenomene de alergie, adică de nesuportare a medicamentului, care va face ca, atunci cînd bolnavul respectiv va avea neapărată nevoie să combată o infecție, să nu i se mai poată aplica tratamentul decît cu riscuri grave.

În sfîrșit, administrarea antibioticelor în doze insuficiente pentru distrugerea unui focar de infecție sau cu întreruperi nepermise în tratament duce la obișnuirea microbilor cu aceste medicamente, la așa-numitele stări de rezistență, care reclamă apoi dozarea din ce în ce mai masivă a antibioticului, chiar la cei care au contractat mai departe acești microbi.

În legătură cu aceste probleme ținem să subliniem că a fost foarte bine venită inițiativa Societății științelor medicale în colaborare cu Academia R.P.R. și cu Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale de a organiza, anul trecut, un ciclu de simpozioane medicale în care s-au arătat, printre altele, atît indicațiile și limitele tratamentelor cu antibiotice, cît și incidentele și accidentele chimioterapiei antiinfecțioase.

Și ar fi mai bine dacă materialele cu această temă s-ar prelucra mai pe înțelesul marelui public și s-ar tipări în broșuri cu scop de largă popularizare.

MODA

ÎN AȘTEPTAREA COPILULUI

— Sînt fericită: în cîteva luni voi deveni mamă. Numai un lucru mă necăjește. Pentru o bună bucată de vreme va trebui să renunț la orice cochetărie.

— Ce naivitate! E o prejudecată dăunătoare în primul rînd pentru copilul pe care-l aștepți. Ca să se nască un prunc sănătos, e nevoie ca mama să-l aștepte într-o atmosferă de calm și echilibru, de fericire. Iar un aspect plăcut și o îmbrăcăminte îngrijită, adecvată împrejurărilor, sînt și ele, în oarecare măsură, o sursă de siguranță, de încredere în sine.

— Mă rog... dar ce înțelegi prin îmbrăcăminte adecvată?

— Linia trapez cu care ne-a deprins oarecum moda anilor trecuți e cea mai indicată pentru rochii și bluze de sarcină. Trebuie evitate croielile și garniturile care ar îngreuna silueta. Un șir de nasturi de sus pînă jos, buzunarele plasate în cusăturile verticale sînt singurele accidente admise în linia rochiei. Vei da preferință materialelor cu o ținută mai rigidă — catifea reiată, stofuliță, pichet, poplin etc. — și te vei feri de mătăsuri și lenajuri suple, care mulează formele.

— Ce piese ar trebui să cuprindă garderoba viitoarei mame?

— În primul rînd o fustă de culoare închisă, croită astfel încît s-o poți lărgi pe nesimțite, fără modificări. Nu-ți recomand nici fusta cu elastic, care comprimă talia, și nici cea cu nasturi, care trebuie mereu mutați din loc. Mai practic mi se pare sistemul din desenul alăturat, cu panoul care acoperă închizătura fustei. Pe același principiu se poate croi și o pereche de pantaloni de purtat în casă sau afară cînd e mai frig. Purtînd fusta și pantalonii cu diferite bluze, vei avea o ținută confortabilă și nimerită în orice împrejurare. Dacă-ți mai faci din materialul fustei o bluză dreaptă cu un guler mare de mătase, vei avea și o toaletă pentru ocazii mai deosebite, la care nu e nevoie să renunți sub pretextul situației tale speciale.

— Dar mi-e așa de greu să merg între oameni mulți, să mă expun privirilor tuturor!...

— Te înțeleg. Dar trebuie să învingi această „idee fixă". De altfel, există mijloace pentru a distrage atenția de la siluetă. E de ajuns să atragi privirile spre capul, spre fața ta. Trebuie să dai mare atenție garniturilor de la decolteu: un guler de pichet sau un mic fișiu de mătase albă, o fundă cu buline sau o cravată în culori vii, un plastron brodat sau în volane, un colier, un clips sau o pereche de cercei frumoși vor da o notă veselă și tonică ținutei tale. Acestea toate implică, firește, ca fața să fie îngrijită și discret fardată, ca pieptănătura să fie impecabilă. E un deziderat nu numai de ordin estetic, ci și „psiho-profilactic", ca să folosesc termenul sub care e cunoscută celebra metodă sovietică pentru nașterea fără dureri, menită să asigure femeii deplina satisfacție a misiunii ei de mamă.

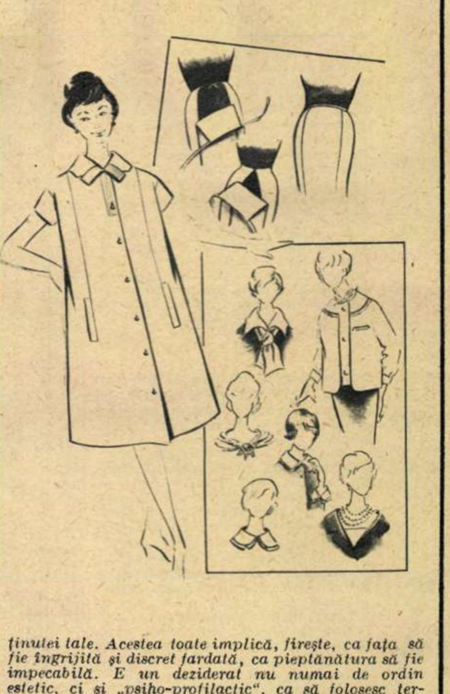

MOZAIC MOZAIC MOZAIC MOZAIC MOZAIC MOZAIC

Cuvinte încrucișate

CU „NU“ LA ÎNCEPUT...

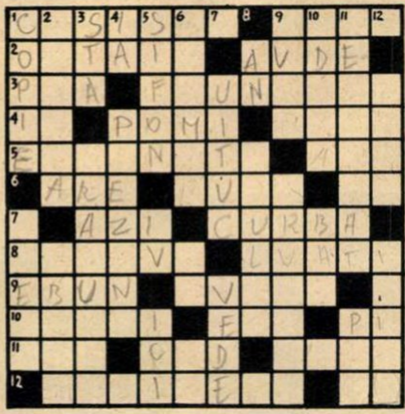

ORIZONTAL: 1) Nu se lasă — Nu lasă nimic în urmă. 2) Nu e treaz, dar nici nu doarme — Nu e surd. 3) Nu se descurcă singură, dar se încurcă lesne — Nu-i întrece nimeni. 4) Nu-i a mea și nici a lui... — Nu-s arbori sălbatici — Nu e invitație, deși te cheamă. 5) Nu stă pe propriile picioare, ci agățată — Nu lasă pămîntul nelucrat. 6) Nu duce lipsă — Nu are nici apă, nici atmosferă — Nu e decît o traducere prescurtată. 7) Nu e ieri și nici mîine — Nu e dreaptă și nici frîntă. 8) Nu aici și nici acolo — Nu vă jenați, serviți-vă! 9) Nu e rău (tr.) — Nu poate sta la urmă. 10) Nu-s pe placul puilor de găină — Nu se termină aici — Nu poate lipsi la aflarea suprafeței cercului. 11) Nu-i ușor de purtat — Nu e un singur articol de lege — Nu mai mult! 12) Nu-i gură-cască — Nu-i soarele nostru, ci al egiptenilor.

VERTICAL: 1) Nu e original — Nu e restaurant, dar aproape. 2) Nu se poate uita (fem.) — Nu și-l schimbă niciodată lupul. 3) Nu merge — Nu vin numai de la soare. 4) Nu refuză — Nu lipsește. 5) Nu e apă, că... înțeapă. — Nu e altceva decît patru roman — Nu acolo. 6) Nu e rece izvorul — Nu e abis decît dacă e dezlegat ca monoverb — Nu e vas de porțelan, deși aparține ceramicii. 7) Nu ține minte — Nu e orb. 8) Nu e nici unul fără revelionul său — Nu mai are valoare. 9) Nu se parcurge fără itinerar — Nu mai folosește la nimic. 10) Nu lasă vitele să rabde de sete — Nu cîntă decît cu note joase. 11) Nu mai are conținut — Nu e grîu, dar crește în lanurile de cereale. 12) Nu e lipsit de umor — Nu lasă focul... fără paie.

Dezlegarea jocului „DUPĂ 140 de ANI“ apărut în nr. 2

ORIZONTAL: 1) Panduri — Sava. 2) Ipsilante — Lr. 3) Ta — Vui — Ostaș. 4) Eroic — Șa — Odă. 5) Sa — Zavergii. 6) T — Ai — Artă — Mi: 7) Impas — Bălaia. 8) Ia — Ori — Bir. 9) Ur — Zf — Eșec — C. 10) Reavăn — Unire. 11) S — Golești — Ot. 12) Umane — Iu — Vie.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Both Alexandru, muncitor textilist din Craiova, str. Renașterii nr. 15, dorește să facă schimb de vederi și să corespondeze cu cei ce lucrează în cadrul specialității de textilist, în ce privește noi metode de muncă pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de producție.

Vor să facă schimb de cărți poștale ilustrate (vederi) următorii: Pană Ion, str. Smîrdan nr. 12, Pitești; Ionescu Pompilia, str. I. C. Frimu nr. 32, Găești; Fedot Ștefan, elev Școala profesională, str. Podgoriilor nr. 35, Tulcea; Stoia Dana, elevă, str. N. Iorga nr. 31, Carei, reg. Maramureș; Rusescu George, comuna Coșovenii de Sus, regiunea Oltenia; Radu Dan, elev cl. a XI-a real, Școala medie nr. 2, Tr. Severin; Zamfir Aurica, elevă comuna Volca Mare, regiunea Argeș; Rusescu Jeanina, învățătoare, comuna Darabani, raionul Negru Vodă, reg. Dobrogea; Dina Lidia, str. Nicovalei nr. 53, raionul 23 August, București; Biță Elena, str. Țepeș Vodă nr. 29, Pitești.

Vor să facă schimb de vederi și să corespondeze pe diverse teme următorii:

Lăinici G. Niță, Biblioteca centrală raională din Vînju Mare, regiunea Oltenia; Glodeanu Petre, lucrător la secția de tîmplărie a întreprinderii „8 Mai“, str. Nicopol nr. 49 A, Tulcea; Gerea Mariana, str. Agriculturii nr. 69, Buzău; Pocol Ioan, str. Maramureș nr. 25, Cluj; Sfetcu Mariana, comuna Ștefănești, satul Viișoara, regiunea Argeș, dorește să facă schimb de vederi și plicuri.

Micsirgic Valeria, comuna Darabani, raionul Negru Vodă, regiunea Dobrogea, dorește să facă schimb de vederi și să corespondeze pe următoarele teme: literatură, muzică ușoară, folclor.

Ahmet Fahret, insula Ada-Kaleh, regiunea Oltenia, dorește să facă schimb de vederi și de fotografii lucrate de fotografi amatori, conținînd priveliști din țară.

Vor să facă schimb de vederi și fotografii de actori următorii:

Weggesoer Hedwig, elevă în cl. a IX-a, str. IV nr. 22, Cărpiniș, reg. Banat; Irmgard Helene Hepp, elevă cl. a IX-a, str. V nr. 63, Cărpiniș, reg. Banat.

Poșta Redacției

ROȘCA EUGEN — Tecuci. Liliecii nu trebuie stîrpiți, pentru că sînt animale folositoare. Hrănindu-se exclusiv cu insecte, ei distrug pînă și țînțarul anofel, care se știe că răspîndește malaria. Cît despre felul lor de a se hrăni, pînă în ultima vreme se credea că își vînează insectele numai din zbor. Dar iată că, recent, un cercetător german, profesorul Kolb, a constatat că liliecii fug cu ușurință și pe pămînt, servindu-se în același timp de aripi și de picioare. Ei descoperă astfel insectele chiar atunci cînd acestea sînt acoperite cu un strat de 3-4 cm de pămînt.

GOICEANU GEORGETA — Băile Herculane. Cel mai indicat adaos pentru cafea este năutul. Cel mai perfect imitator al cafelei — în privința gustului ca și a culorii — se poate obține din semințe de curmal prăjite și măcinate. Cum însă acestea ar reveni mai scump decît cafeaua însăși, se preferă... produsul autentic. Cofeina, la nevoie, se poate extrage chiar din boabe crude de cafea, dar printr-un procedeu destul de complicat, pe care nu-l veți putea realiza, în nici un caz, în gospodărie.

LUPESCU ENE, elev — Buzău. Se întîmplă cîteodată — din fericire destul de rar — și catastrofe cosmice, ca ciocniri între stele sau între sisteme stelare. S-a vorbit chiar, anul trecut, despre ciocnirea — nici mai mult nici mai puțin — decît a două galaxii, care ar fi avut loc acum două sute de milioane de ani, de la care s-au făcut înregistrări sub forma unor unde radio. Un astronom englez pretinde chiar că ar fi înregistrat pe bandă de magnetofon aceste unde. Ca să ne facem o idee asupra a ceea ce înseamnă o galaxie — și deci asupra proporțiilor unei astfel de ciocniri — e suficient să ținem seama de părerile emise de savanții sovietici că numai în galaxia din care face parte sistemul nostru solar ar exista aproximativ 150.000 de sisteme planetare!

SĂVEANU ELENA — București. Folosirea zerului de lapte în alimentația de fiecare zi e indicată în combaterea unor boli infecțioase, a artritismului și a unor afecțiuni ale tubului digestiv. E un lucru de mult știut că zerul stimulează digestia și favorizează eliminarea urinei și a toxinelor din organism. Așa că recomandația ce vi s-a făcut nu poate fi cu nimic dăunătoare, ci dimpotrivă. Cu atît mai mult cu cît mărturisiți că digestia dv. nu e chiar în regulă.

FLORICA ZAINEA. Nu trebuie să confundați vitaminele cu hormonii. Vitaminele sînt substanțe chimice pe care organismul le obține din diferite alimente, în timp ce hormonii sînt substanțe chimice secretate și vărsate în sînge de glande interne ale organismului. Și unele și altele se pot însă inocula într-un organism care prezintă carențe constatate de medic. Scrieți medicului nostru, arătînd mai amplu simptomele pe care le aveți, și veți primi o indicație precisă de folosire fie a vitaminelor, fie a hormonilor. Vă sfătuim însă să nu le mai folosiți la întîmplare — după recomandările prietenelor — cum faceți acum.

I. LAMOȘ — Arad. Poeziile mărturisesc anumite cunoștințe de versificare. Prima poezie are însă versuri căutate, iar a doua, „Inovatorul“, are destule locuri comune și prea multă proză.

PAPP VIORICA — orașul Victoria. Întrucît revista „Tineretul lumii“ are și o ediție în limba romînă, care publică adrese de felul celor la care vă referiți și dv., adresați-vă redacției acestei reviste pe adresa: Redacția revistei „Tineretul lumii“, ediția romînă, București, Piața Scînteii nr. 1.

MITICAN SAVA — Huși. Pentru reconstituirea celor 6 ani cu privire la vechimea în cîmpul muncii, vă puteți adresa sfatului popular cu o cerere în care veți indica perioada respectivă și cîte doi martori dintre acei cu care ați lucrat la cei doi patroni.

Dacă martorii sînt în cîmpul muncii indicați și întreprinderea sau instituția unde lucrează.

Cele două declarații obținute cu viza specială a sfatului popular, le depuneți la secția de prevederi sociale, iar pe baza lor cereți rectificarea vechimii în cîmpul muncii și recalcularea pensiei.

BATRACIENE CU PARAȘUTĂ

Broaștele zburătoare se numără printre nenumăratele ciudățenii care foiesc prin desișurile umbroase și umede ale pădurilor ecuatoriale, îndeosebi în cele din insula Borneo. Degetele lungi ale acestor broaște sînt prinse între ele printr-o pieliță subțire. Cînd vreun pericol o amenință, broasca se cațără pînă în vîrful celui mai semeț arbore, de unde își dă drumul în zbor-planat, strîngîndu-și picioarele lîngă trup și cap și desfăcîndu-și cît e cu putință degetele, formînd în acest chip un fel de parașută.

Știați că...

...greutatea Pămîntului crește în fiecare zi în medie cu 1.000 de tone? Aceasta se datorește meteoriților care, trecînd prin atmosferă, ajung pînă la scoarța terestră — meteoriți care, în general, nu-s mai mari ca gămălia unui ac și a căror cădere nu poate fi sesizată decît de aparate speciale.

...în mod normal, s-a calculat că într-o oră cad trei meteoriți în fiecare cerc cu o rază de 100 km? Dacă s-ar aduna toți acești meteoriți care au căzut în cursul ultimilor o sută de milioane de ani și s-ar împrăștia în mod egal pe suprafața Pămîntului, s-ar forma un strat uniform de peste 25 mm grosime.

... aproximativ 2.000 din meteoriții care cad în fiecare an sînt totuși de mărimea unui bob de mazăre sau chiar mai mari? Aceasta fără să se ia în considerație bolizii uriași, care pot ajunge uneori pînă la zeci de tone greutate, dar care — din fericire — cad foarte rar.

...cel mai mare bolid de care pomenesc vechile scripturi este „piatra neagră“ pe care mahomedanii, crezînd-o căzută din cer, au zidit-o în peretele templului Kaaba din Mecca? Un alt bolid străvechi, în greutate de 16 tone, se păstrează la Muzeul de științe naturale din New York.

...cel mai mare bolid din țara noastră a căzut la 3 februarie 1883, la Mociu, între Tg. Mureș și Cluj? Deși în cădere s-a sfărîmat în peste o sută de mii de părți, o bucată din acestea a rămas întreagă, în greutate de peste 35 de kg. Dîra luminoasă lăsată de acest bolid în cădere era foarte lată, cam atît cît ne apare grosimea Lunii, și a fost văzută spre sud pînă la Tr. Severin, iar spre răsărit pînă la Bistrița.

... în afara căderilor intermitente obișnuite sînt patru perioade în fiecare an cînd Pămîntul e bombardat cu adevărate grindine de meteoriți? Aceasta se întîmplă regulat între 10 și 15 august, la 19 octombrie, la 14 noiembrie și la 12 decembrie. În nopțile clare, meteoriții pot fi văzuți și cu ochiul liber.

... printre „grindinile de meteoriți“ cele mai cunoscute în istorie, prin mărimea excepțională a acestora, a fost una în anul 1803, cînd în apropierea orașului L'Aigle, din Franța pe o distanță de 11 km au căzut aproximativ 200 de bolizi, dintre care unii cu o greutate de peste 10 kg? Altă „grindină“ rămasă celebră a fost înregistrată la 27 noiembrie 1872, cînd — cu mijloacele rudimentare de pe vremea aceea — s-au putut număra peste 30.000 de bolizi în 6 ore.

... meteoriții — chiar cînd sînt bolizi cu greutate apreciabilă — nu sînt prea periculoși pentru viața omului? Aceasta se explică, pe de o parte prin aceea că numai un sfert din globul nostru — uscatul — este locuit, restul fiind mări și oceane, iar pe de altă parte prin faptul că meteoriții sînt atrași în general spre Polul Nord și spre deșerturile mari.

...singurele accidente serioase, soldate cu victime omenești, la căderea meteoriților sînt relatate de unele hrisoave vechi asiatice? Unul din acestea arată că în ziua de 14 ianuarie a anului 616 mai mulți călători chinezi au fost uciși cu pietre căzute din cer.

UN NECUNOSCUT DUȘMAN AL PEȘTILOR

An de an, pe coasta apuseană a Africii de sud, pe litoralul Floridei și în alte cîteva locuri s-a observat un fenomen care a fost denumit „fluxul roșu“. Peștii care intră în zona acestuia mor, cu toate că starea apei — temperatura, gradul de salinitate și conținutul de oxigen — nu prezintă particularități. S-a făcut însă o observație interesantă: carnea peștilor care rămîn întîmplător în viață este perfect comestibilă, pe cînd în carnea celor morți s-au descoperit substanțe toxice.

În timpul „fluxului roșu“ apa poate avea diferite culori — galben-verzui, galben-cafeniu, roșcat sau roșu — și degajă un gaz ce irită mucoasa aparatului respirator. Chiar dacă apa e strecurată printr-un filtru care nu lasă să treacă decît particule de 1-1,5 microni, acțiunea iritantă a gazului nu dispare.

Care este cauza acestui fenomen ciudat? Oamenii de știință consideră că „fluxul roșu“ se explică prin acțiunea nocivă a metaboliților — substanțe degajate de marile aglomerări de bacterii, infuzori, rizopode, crustacee minuscule etc. S-au scris în legătură cu această problemă multe lucrări, dar pînă acum nu s-a găsit nici un mijloc de luptă împotriva acestui flagel care continuă să aducă mari pagube.

NOTE EXTERNE

Comerț cu „apa Iordanului"

Preotului italian Guido Zanelo i-a venit o prea... necurată, dar bănoasă idee. Ce-ar fi — și-a zis el — dacă s-ar „mîntui" vînzînd credincioșilor „apă sfințită" din Iordan, cu litrul? Zis și făcut. Preotul s-a asociat cu un mare financiar și afacerea a fost pusă pe picioare.

Dacă apa vîndută drept „sfîntă" a fost scoasă chiar din Iordan, nu e prea sigur. Un lucru este însă cert: ingeniosul popă a sustras din capitalul asociatului său 250.000 lire italiene, lăsînd în locul lor polițe cu semnătura sfinției sale. Epilogul afacerii se desfășoară în fața unui tribunal din Italia. Și, după cît se pare, preotul-negustor escroc nu va ieși de loc „prea curat" din afacerea cu „apa Iordanului".

Judecătorii de la Bonn nu înțeleg...

Un șofer din Germania occidentală, care are ghinionul să poarte numele de Adolf Hitler, a cerut pînă acum de 9 ori să i se aprobe schimbarea numelui, considerînd pe drept cuvînt că cel pe care-l poartă — fără vina sa — este odios și compromițător.

Dar perseverența lui a fost zadarnică. De fiecare dată judecătorii lui Adenauer i-au respins cererea pe considerentul că... „motivele pentru care cere schimbarea numelui sînt neclare".

Șoferul nu s-a lăsat convins de acest „argument" și a înaintat justiției și a zecea cerere. Șansele lui nu sînt însă nici acum prea mari. Judecătorii lui Adenauer fiind în majoritatea lor foști judecători hitleriști, este lesne de înțeles de ce susțin ei că „nu înțeleg" motivele cererii sus-amintitului șofer.

Pe urmele lui Hitler et comp.

Un miliardar american, bancherul K. Dreiser din New York, plictisit pare-se numai cu adunatul dividendelor, a încercat să se preocupe de politică și anume de soarta negrilor. După o matură chibzuință el a anunțat că a găsit „soluția" problemei negrilor. Ea este simplă, ca cea a faimosului ou al lui Columb: „curățirea Americii de negri". Dreiser și-a găsit imediat și adepți. Drept pentru care senatorul Eastman și congresmanul Walter s-au deplasat în Africa pentru a studia posibilitatea „expedierii" negrilor americani în Africa. „Metoda" este pur hitleristă, neurmînd decît să fie completată cu camere de gazare și crematorii. Bineînțeles însă că „soluția Dreiser" a stîrnit indignarea tuturor americanilor cinstiți. Un ziarist american, May, sublinia în ziarul „Nation" că majoritatea celor consultați de el în legătură cu ideile lui Dreiser au declarat că le consideră „adevărate orori rasiale".

Fotbal... erotizat

Impresarul sportiv englez Bernard Whiley, organizator de competiții fotbalistice, constatînd cu îngrijorare (pentru soarta afacerilor sale, bineînțeles) că interesul publicului englez pentru fotbal a scăzut simțitor în ultima vreme, a propus ca, pentru remedierea acestei stări de lucruri, „fotbalul să fie erotizat". Astfel, el preconizează ca în pauza dintre reprize, dansatoare mai mult sau mai puțin... dezbrăcate să execute dansuri extravagante. O fi și ăsta un fel de sport!...

L. S.

În jurul
globului

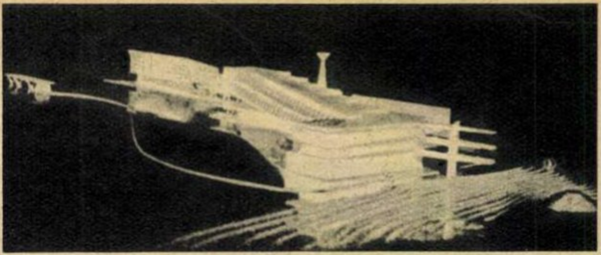

↑ PE MALUL EUFRATULUI, în localitatea Deir El Zor (regiunea siriană a R.A.U.), urmează să înceapă construcția unui mare sanatoriu T.B.C. Proiectul acestei frumoase construcții sanitare, a cărei machetă o prezentăm în fotografie, este opera arhitecților și inginerilor din R.P. Ungară.

← 1 KILOGRAM! Atît cîntărește, în medie, fiecare știulete de porumb recoltat în colhozul „Stalin" din R.S.S.A. Osetină de Nord. În ce privește recolta medie la hectar, ea a fost de 190 chintale boabe. În fotografie, Hariton Albegov, șeful brigăzii pentru cultura porumbului din colhoz.

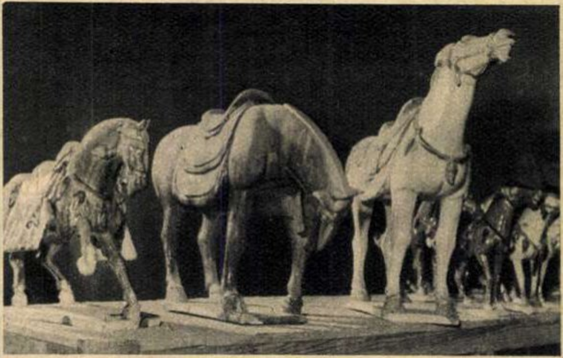

BIDIVIII DIN FOTOGRAFIE sînt confecționați din argilă la faimoasa olărie din Loian, provincia Hainan (R.P. Chineză), care produce ceramică în trei culori (albastru, verde și galben). La această întreprindere sînt continuate tradițiile celor mai buni ceramiști din epoca imperiului Tang.

UN PANTOF URIAȘ, din... iarbă și flori, împodobește parcul marii fabrici de încălțăminte din orașul Gottwaldov R.S. Cehoslovacă).

← SĂRITURI SAU FOTBAL?... O imagine puțin obișnuită de la un meci de fotbal dintre două echipe din Grecia.

* * *

POPORUL SARD (actualii locuitori ai insulei Sardinia) s-a stabilit acolo cu 14 secole înaintea erei noastre. Pe atunci sarzii aveau de făcut față deselor năvăliri ale ligurilor, fenicienilor și cartaginezilor. Pentru a se apăra au construit turnuri din pietre, ca acel din fotografie, păstrate pînă în zilele noastre. →

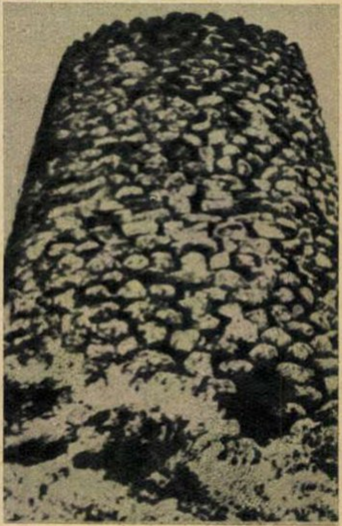

CATASTROFELE AERIENE se țin lanț în țările din Occident. După ciocnirea, deasupra orașului New York, a două avioane americane de pasageri — ciocnire soldată cu moartea a 132 persoane — recent o nouă catastrofă aeriană a îndoliat zeci de familii. Un avion american — pe bordul căruia se aflau, în afara echipajului de 7 oameni, și 13 copii — s-a prăbușit în plin centrul orașului vest-german München, deasupra unui tramvai plin cu călători. În fotografie, locul dezastrului.

EXAMENE, EXAMENE, EXAMENE...

E ciudat dar tocmai atunci cînd termometrul a binevoit, în sfîrșit, să coboare sub zero grade, în lumea studențească temperatura a urcat brusc...

Au început examenele primului semestru. Griji, frămîntări, îndoieli... Dar la capătul lor — pentru toți cei ce și-au făcut conștiincios datoria — bucuria succesului. Viitoarele noastre cadre de nădejde din toate domeniile construcției socialismului mai urcă astăzi o treaptă spre viața plină de bucuria creației, spre munca pașnică în folosul poporului și patriei iubite.

Trăiască PACEA între POPOARE!
②

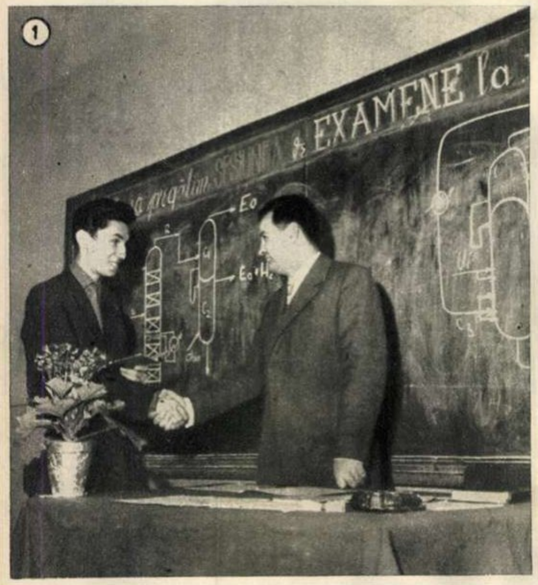

① Institutul de petrol și gaze — examen la anul V al Facultății de tehnologia și chimizarea țițeiului și gazelor. Lectorul Ion Precup îl felicită pe studentul Ion Goriță pentru frumoasele răspunsuri date la examen.

② Universitatea „C.I. Parhon", Facultatea de fizico-matematici. O notă bună (ca și una proastă, din păcate) intră în patrimoniul întregii grupe. Studentul Ovidiu Mitran din anul II nu și-a dezamăgit colegii: la examenul de psihologie a obținut nota 9. Împreună cu studenții romîni, se bucură de acest succes colegii lor de an de peste hotare: unul din R.P.D. Coreeană (în dreapta) și un altul din Tanganica (în fund).

③ Institutul politehnic din București, Facultatea de chimie industrială, anul I. Examen la analiza matematică. Rezultatul: nota 9. O victorie înscrisă în carnetul de note al studentului Erich Neubauer.

④ Curiozitatea e atît de mare încît!...

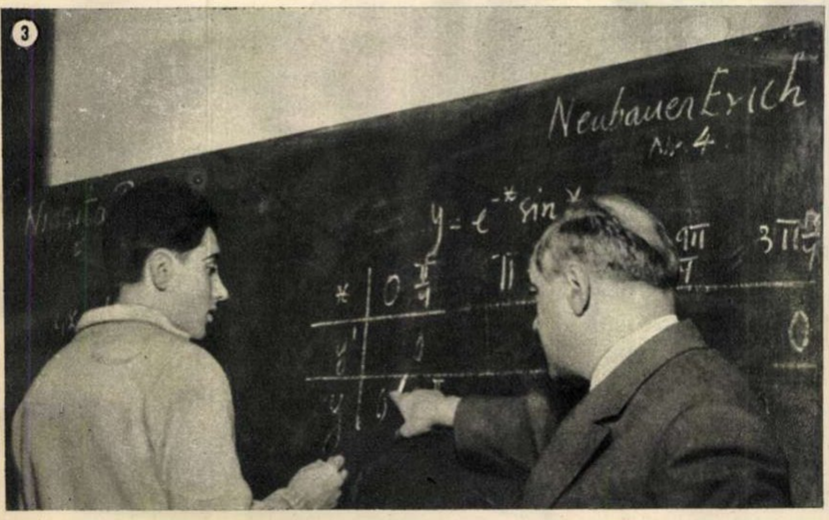

FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII

„BĂTRÎNA PIANINĂ" (foto 1), o producție a studiourilor iugoslave, face parte din categoria numeroaselor filme ce ne vorbesc cu emoție și durere despre anii ocupației fasciste în țările Europei. Urmărind peregrinările unei bătrîne pianine, realizatorii iugoslavi au construit — prin înlănțuirea cîtorva schițe cinematografice — un film dramatic, cu unele momente într-adevăr izbutite. Ne rămîn în amintire percheziția de la liceu și momentele de mare tensiune ale concertului pe care-l cîntă la pianină Anușka — o partizană tînără care știe că-și trăiește ultimele clipe. Restul episoadelor sînt însă lipsite de originalitate, ca și cum ar face doar o legătură „de serviciu" între cele două momente cruciale ale filmului — unul plasat la început, celălalt către deznodămînt. Un film inegal.

„MAMA INDIA" (foto 2), o producție a studiourilor indiene, oferă spectatorilor romîni întîlnirea cu o actriță apreciată, Nargis, cunoscută din filmele cu Raj Kapoor. Dar în „Mama India", Nargis dezvăluie calități interpretative mult mai interesante decît în rolul Ritei din „Vagabondul". Ea înfățișează pe ecran viața tragică a unei țărănci indiene, viață făcută din trudă și mereu alte și alte sacrificii. Biografia acestei femei se contopește cu însuși trecutul țării: plaga exploatării colonialiste, cu cortegiul ei de mizerii și calamități, a secătuit India întocmai cum a golit, pe rînd, viața unei ființe care a fost cîndva tînără, frumoasă, cu un soț, cu o familie în juru-i... Un film trist, în care muzica acompaniază cu dărnicie întîmplările eroilor, iar peisajul, de un colorit viu, pictural, ne face să ne cutremurăm pentru soarta oamenilor care sînt încă supuși capriciilor atît de crude ale naturii.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

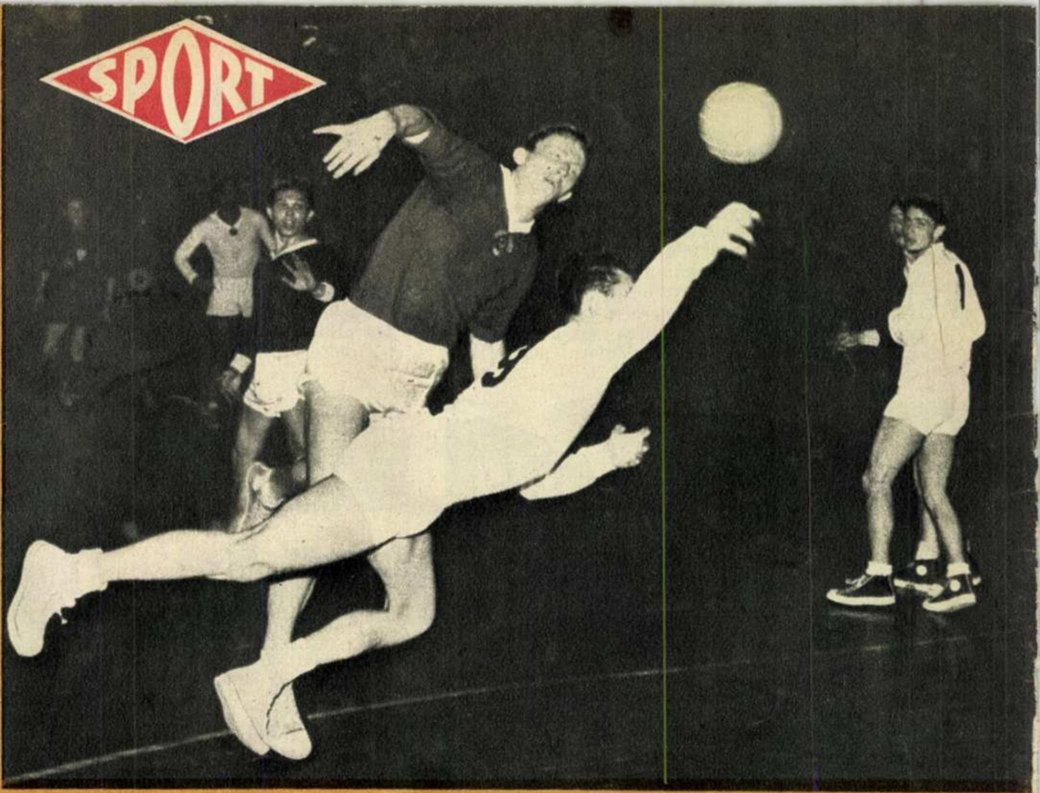

EVENIMENTUL SĂPTĂMÎNII

Duminică s-a desfășurat în sala Floreasca meciul de handbal (masculin) în 7 dintre R.P.R. și U.R.S.S. contînd pentru calificarea în turneul final al campionatului mondial. Rezultatul de 18-13 (10-8) pentru reprezentanții noștri ne-a adus bucuria de a fi trecut primul obstacol și de a ne prezenta la turneul final al acestei importante competiții. Fotografiile noastre reprezintă: Tradiționalul schimb de fanioane (sus). Încă un „șut" la poarta oaspeților (dreapta).

Într-o duminică la patinoar

Bucureșteanul care, măcar din curiozitate, nu se deplasează într-o duminică dimineață la patinoarul din parcul sportiv „23 August", se privează de satisfacții cu totul inedite. Tumultul vesel al miilor de patinatori mai mult sau mai puțin experimentați, joaca exuberantă a copiilor — adevărați stăpîni ai gheții — figurile pline de grație ale „așilor", totul respiră aici sănătate, voie bună, frumusețe, bucurie de viață...

① Cu chiu cu vai „șirul indian" a fost întocmit...
② ...dar după cîțiva pași, atît a mai rămas din el.
③ Așa începe drumul spre măiestrie.

Fotografii de Romulus SCURTU

Bibl. Reg.

Nr. 4 (296)
Anul X
28 Ianuarie 1961

„Lysistrata" la Teatrul de operetă

(pag. 12-13-14)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ ■ FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ ■ FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ

Cetățenii circumscripției electorale orășenești nr. 47 din București au propus, în adunarea pe care au ținut-o la „Casa Scînteii", drept candidat în alegerile pentru Sfatul popular orășenesc pe tovarășul Vasile Istrate (în stînga sus), prim-secretar al comitetului raional P.M.R. I. V. Stalin.

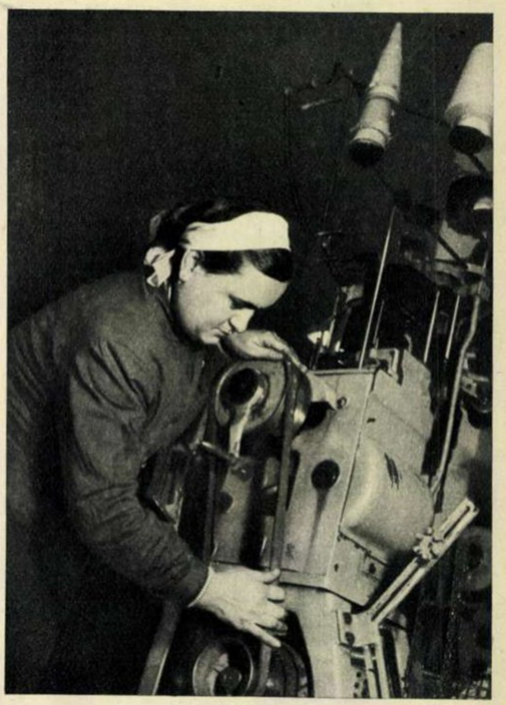

La locul ei de muncă, tovarășa Elena Tudor, maistru-curelar la F. C. „Gh. Gheorghiu-Dej" din București, candidat al circumscripției electorale nr. 409, în alegerile pentru Sfatul popular orășenesc.

Vie activitate în Casele alegătorilor:

① La Casa alegătorului „6 Martie" din raionul Lenin.

② Studenți ai Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale", care vor vota la 5 martie pentru prima dată, au venit la Casa alegătorului pentru a cunoaște sistemul nostru electoral și îndatoririle lor de cetățeni.

③ La Casa alegătorului nr. 1 „30 Decembrie" din raionul Tudor Vladimirescu.

②

①

③

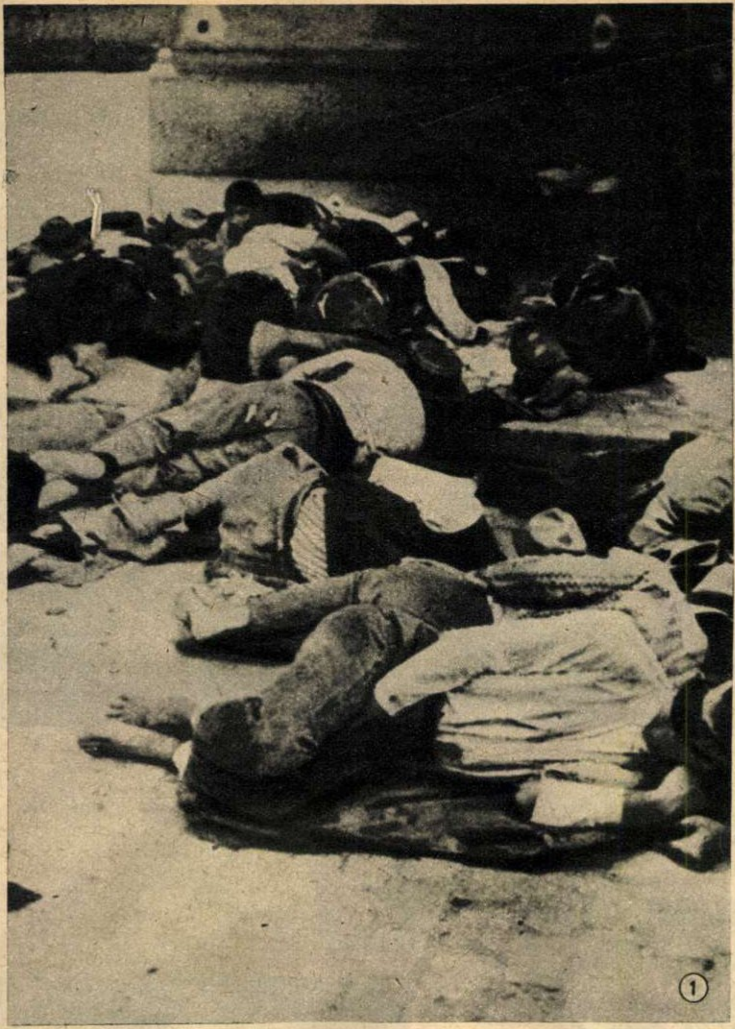
①

②

1 Muncitori... odihnindu-se, acum 20 sau 30 de ani, pe caldarîmul „micului Paris"...

2 ...și din nou muncitori odihnindu-se. De astă dată în anii noștri, la Predeal.

3 Iar aceștia sînt copiii și nepoții celor ce aveau drept saltea granitul caldarîmului bucureștean, pionieri trimiși într-o tabără de la Sinaia în timpul recentei vacanțe de iarnă.

③

FAȚĂ ÎN FAȚĂ

Acum douăzeci, treizeci de ani...

Un grup de oameni zdrențăroși, desculți și hămesiți, se odihnesc pe trotuarul rece, lîngă Tribunal, aproape de Dîmbovița sub podurile căreia se puteau refugia în timp de ploaie sau vifornițǎ. Unii dintre ei sînt din oraș, din București. Alții au venit de la țară. Pe jos. În picioarele goale. Să caute de lucru. Unul dintre cei pe care-i vedem în imaginea de mai sus a găsit, provizoriu, de lucru: cărător de cărămizi la o bina. Altul sparge bulgări de gheață în subsolurile halei și îi transportă în brațe, la negustorii de pește. Cîtorva li s-a făgăduit că vor fi folosiți pentru cîteva ore, ca să zvîrle în Dîmbovița trei vagoane cu roșii. Dar pentru asta trebuie să adaste ca să mai sosească marfă în piață, periclitînd prețurile urcate... Alții însă așteaptă de o săptămînă, de două, să-și închirieze brațele. Așteaptă și speră. Speră și visează un castron cu zeamă fierbinte, ardeiată, și un colțuc de pîine sau de mămăligă. Și un adăpost...

Visuri...

★

De toate acestea mi-am reamintit privind fotografia de acum douăzeci, treizeci de ani, pusă față în față cu o suită de fotografii reprezentînd noi blocuri de locuințe pentru cei ce muncesc, case de odihnă și sanatorii din stațiunile balneo-climaterice, cluburi muncitorești și biblioteci unde cei aflați în cîmpul muncii își pot azi petrece timpul liber.

Și gîndul m-a purtat iarăși în urmă, la miile de oameni ai muncii care pe vremuri n-aveau un acoperiș deasupra capului, care nu cunoșteau bucuriile unui concediu de odihnă, care n-aveau acces la cultură.

★

Fotografii...fotografii...

Puse față în față, cele din trecut cu cele de astăzi, fotografiile ne arată deosebirea profundă dintre două orînduiri sociale: pe de o parte capitalismul, cu disprețul său față de omul muncii — pe de alta socialismul, care pune în centrul tuturor preocupărilor pe omul muncii și nevoile sale.

Maria ARSENE

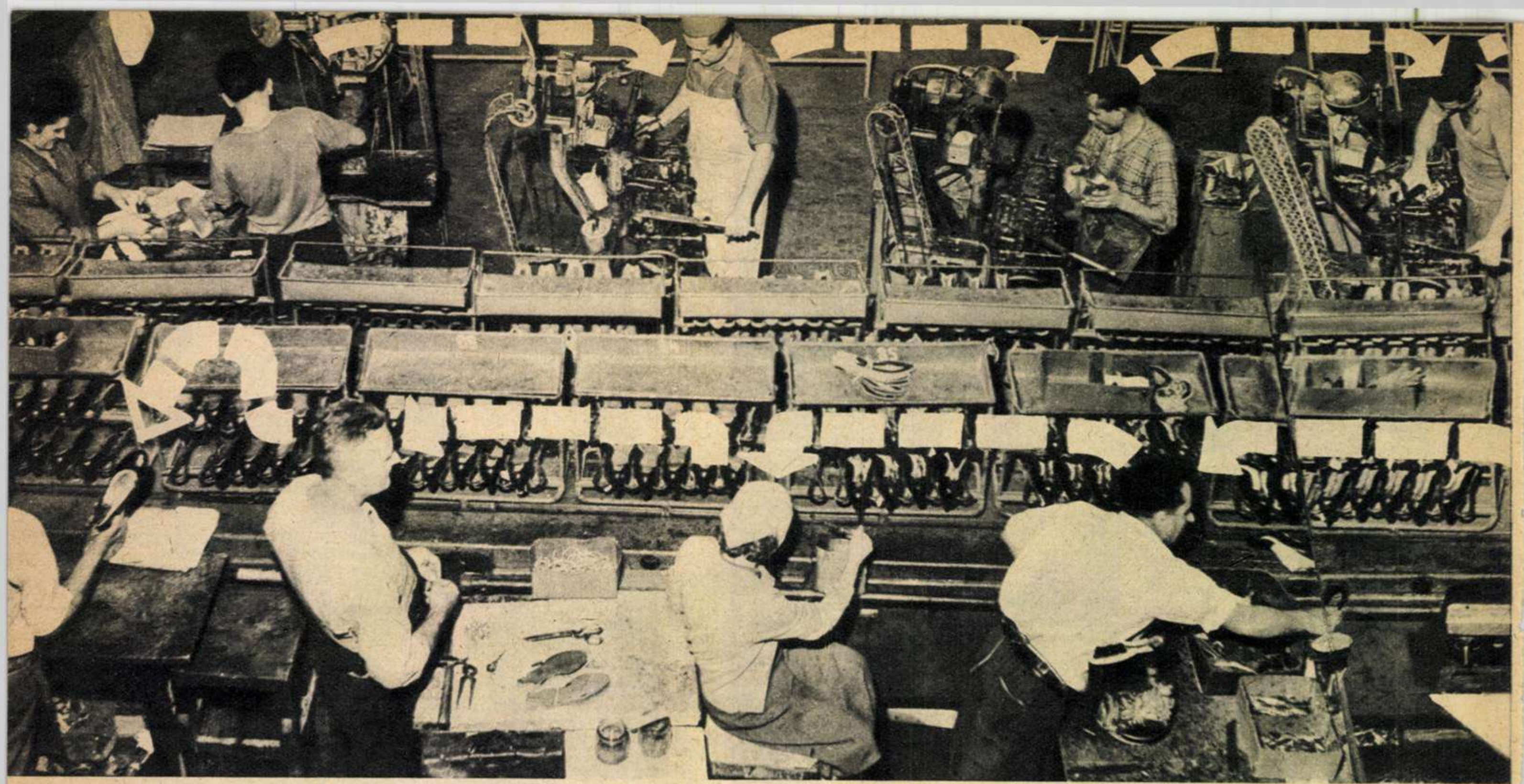

1

Lanțul ...calității

CALITATEA
Fabrica
„ȘTEFAN PLAVĂȚ"
Timișoara
o chestiune de prestigiu

...a rupt lanțul slăbiciunilor. Al „slăbiciunilor" care se soldau — la fabrica de încălțăminte „Ștefan Plavăț" din Timișoara — cu cîteva sute de perechi de pantofi returnați de beneficiari (bazele de aprovizionare din țară) din cauza unor defecte de calitate.

Firește că față de planul de producție al fabricii, cele cîteva sute de perechi returnate reprezentau un procent neînsemnat. Dar puteau fi trecute cu vederea cînd puneau în joc prestigiul fabricii, cînd întreg colectivul se angajase în bătălia pentru îmbunătățirea calității producției ?

Deci problema nr. 1 a colectivului de la „Ștefan Plavăț" era să găsească și să înlăture cauzele care generau rebuturile amintite. Și după multe căutări — la care au participat majoritatea muncitorilor întreprinderii — s-a găsit o metodă nouă de control al calității, pe faze de producție: controlul în lanț. S-a creat astfel un adevărat lanț al calității.

Metoda a fost îmbrățișată de cei 411 muncitori din secțiile Ago și C.R. (care produc — pe bandă rulantă — pantofi cu talpă lipită și cu cusătură pe ramă). Constituiți în 20 de brigăzi de calitate, muncitorii celor două secții au aplicat metoda controlului în lanț la începutul lunii septembrie 1960. Primele rezultate s-au văzut în octombrie: indicii de calitate au fost depășiți, realizîndu-se 102,2 la sută; în noiembrie, 103 la sută. Despre returnări a început să se vorbească la timpul trecut.

Noua metodă de control, născută în luptă pentru calitate dusă de muncitorii fabricii „Ștefan Plavăț" din Timișoara, a atras atenția colectivelor din alte întreprinderi similare. Ea a fost studiată într-un schimb de experiență de muncitori ai fabricilor de încălțăminte „Nikos Beloianis" din Timișoara, „Libertatea" din Arad, „Horia" din Jimbolia ș. a, iar colectivul fabricii de confecții „Bacăul" și sectorul marochinărie al fabricii „Flacăra Roșie" au și pus-o în aplicare, obținînd primele succese. Această metodă ar putea fi extinsă și la alte întreprinderi chiar cu profil deosebit, dar unde procesul de producție se desfășoară pe bandă. Muncitori cu o înaltă conștiință socialistă se găsesc în toate fabricile și uzinele noastre iar metoda preconizată de cei de la „Ștefan Plavăț" este o școală minunată pentru dezvoltarea acestei conștiințe.

Dar nu v-am explicat cum funcționează metoda controlului în lanț... În acest scop, ne vom ajuta de cîteva imagini fotografice.

R. RODA
Fotografii de S. STEINER

2

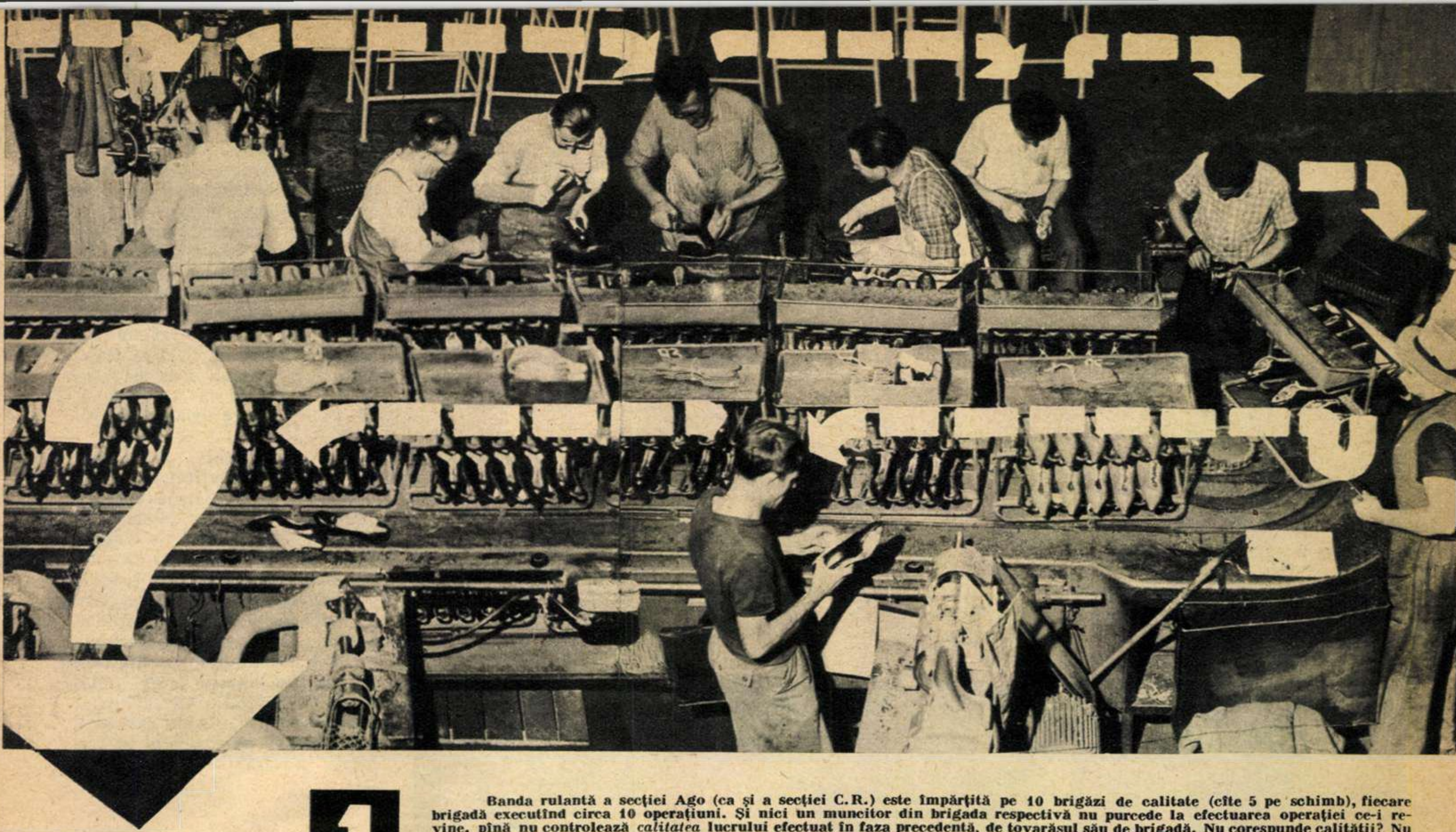

2

1

Banda rulantă a secției Ago (ca și a secției C.R.) este împărțită pe 10 brigăzi de calitate (cîte 5 pe schimb), fiecare brigadă executînd circa 10 operațiuni. Și nici un muncitor din brigada respectivă nu purcede la efectuarea operației ce-i revine, pînă nu controlează *calitatea* lucrului efectuat în faza precedentă, de tovarășul său de brigadă. Nu corespunde calității? Nu preia pantoful (sau pantofii). Dacă lucrul a fost bine făcut, muncitorul execută operația sa și predă produsul mai departe muncitorului care execută operațiunea următoare și care va continua controlul calității ca și cel precedent. În felul acesta se creează controlul în lanț.

Ce s-a întîmplat în locul marcat cu semnul întrebării? A fost întrerupt lanțul calității? Fotografia 2 ne va lămuri.

2

Responsabilul de brigadă Ștefan Tipold, care execută ultima operațiune, face și controlul general de calitate a produsului ajuns la finisare (pe faza respectivă de producție). Cu acest prilej el a constatat că la o pereche de pantofi înălțimea ștaifurilor diferă cu cîțiva milimetri. În această situație el nu dă mai departe produsul, ci se deplasează pentru a-l restitui celui care l-a lucrat defectuos: muncitorului Pál Kovaci. Din această cauză locul de muncă a fost părăsit pentru o clipă.

3

Se mai întîmplă totuși să... scape cîteva perechi de pantofi cu mici defecte... Atunci brigada — ai cărei membri nu au executat operațiunile de fabricație la nivelul calității cerute — se întîlnește și discută cauzele care au generat defectele. Așa s-a întîmplat în ziua de 2 decembrie 1960: Holhoria Dezideriu, Dușan Boșneac și alți membri ai brigăzii care au „scăpat" defectele descoperite au fost aspru criticați pentru lipsa de răspundere de care au dat dovadă. Nici cel mai mic defect nu poate fi trecut cu vederea, cînd întreg colectivul participă la controlul calității.

3

27
SEPTEMBRIE

O ZI ÎN LUME

de Radu ŢIULESCU

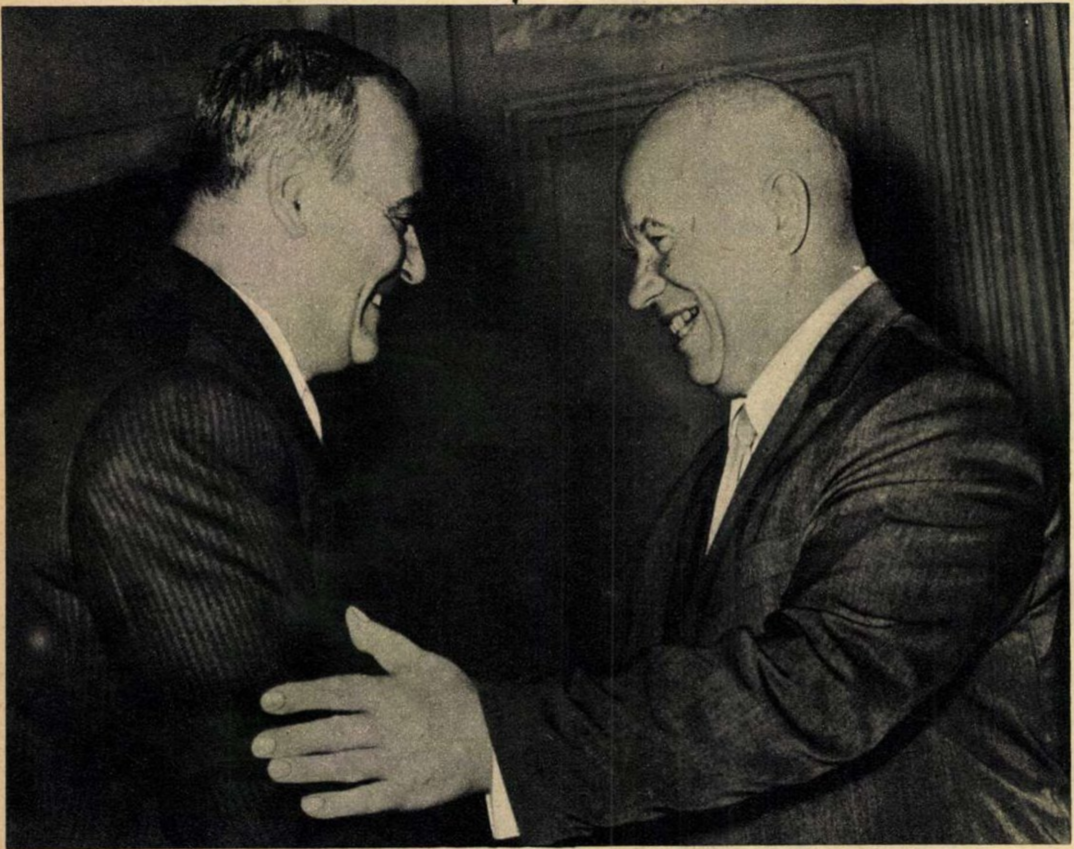

O.N.U. „La 27 septembrie 1960 noi ne aflăm la New York unde delegaţia R. P. Romîne, alături de delegaţia Uniunii Sovietice şi ale altor ţări socialiste, face să răsune chemarea la pace, la înfăptuirea dezarmării generale şi totale, la abolirea ruşinii secolului nostru—sistemul colonial". (Din declaraţia tovarăşului Gh. Gheorghiu-Dej făcută corespondenţilor ziarului „Izvestia")

În urmă cu mai bine de 25 de ani, Gorki a luat iniţiativa redactării unei cărţi originale: *„O zi în lume" — 27 septembrie 1935.*

Cartea a avut un răsunet uriaş (bibliofilii care o posedă o consideră ca pe o piesă rară) şi iată că, la 25 de ani distanţă, redacţia ziarului „Izvestia" a avut ingenioasa idee de a relua iniţiativa lui Gorki şi de a scoate o nouă variantă a cărţii. Ea se va intitula tot „O zi în lume" şi va fi o prezentare panoramică a omenirii în ziua de 27 septembrie 1960. E pasionant să compari oameni, fapte, locuri, la distanţă de un sfert de veac. Unii cred că totul se rezumă numai la faptul că acum 25 de ani, oamenii nu cunoşteau energia atomică, sateliţii artificiali ai pămîntului sau masele plastice. Dar articolele, fotografiile, ştirile, sosite din întreaga lume la Moscova, pentru redacţia volumului „O zi în lume" —1960, arată că numai descoperirile — oricît de grandioase — pe care le-au făcut oamenii în ultimii 25 de ani nu pot explica totul. Oamenii îşi aduc aminte de ceea ce spunea cîndva Arhimede: „Daţi-mi un punct de sprijin şi voi răsturna pămîntul". Cîte mii de ani au trăit oamenii cu convingerea că e mai uşor să răstorni pămîntul decît să-l transformi?

În volumul „O zi în lume" — 1935, se vorbea despre televiziune, despre faptul că Ţiolkovski era consultat pentru filmul (fireşte) fantastico-ştiinţific „Itinerar cosmic", despre încercările de a dezlănţui şi dirija forţa ascunsă în atomi. Acum, la un sfert de secol distanţă, volumul „O zi în lume" — 1960 vorbeşte despre fotografiile care s-au făcut părţii invizibile a Lunii, despre uzinele electrice acţionate cu energie atomică, despre avioanele cu reacţie care înconjoară pămîntul în cîteva ore. Nici în alte epoci lumea n-a stat pe loc şi fiecare sfert de veac a reprezentat în felul lui un pas înainte al omenirii. Ceea ce deosebeşte însă ultimul sfert de veac de celelalte este nu atît *evoluţia*, cît *revoluţia* ce a avut loc pe pămînt.

În 1935, în cartea „O zi în lume" se găseau capitole intitulate: „China însîngerată", „Romînia în mizerie", „Bulgaria în sărăcie", „Polonia în beznă". Ultimul sfert de secol a dus China din imperiul sîngelui la munca constructivă, Romînia din regatul înapoierii într-o ţară a nivelului de trai în continuă creştere, Bulgaria de pe treapta sărăciei pe cea a pîinii pentru toţi, Polonia din hotarele întunericului în cele ale luminii... Au mai existat în istorie alţi 25 de ani care să fi făcut aceasta şi mai ales în asemenea măsură?

La 28 septembrie 1960 Serghei Obrazţov a fost întrebat ce a însemnat pentru el ziua din ajun. „Ziua unui singur om e extrem de scurtă — a răspuns Obrazţov — dar o zi a întregii lumi e o zi lungă, căci ea se împleteşte cu destinele a milioane şi milioane de oameni".

Să luăm numai faptul că un singur om nu se poate gîndi la pace decît maximum 24 de ore pe zi. Dar dacă fiecare din cei aproape 3 miliarde de oameni care locuiesc azi pe pămînt stau cîte 24 de ore pe zi de strajă păcii?...

La 27 septembrie 1960 un redactor al „Izvestiei" s-a suit într-un vagon de cale ferată — un oarecare vagon de călători al unuia din trenurile care străbat imensele întinderi ruseşti. În vagon erau 48 de călători — oameni de cele mai diferite vîrste şi profesii. La întrebarea „Care-i lucrul pe care vi-l doriţi cel mai mult?" — ei au răspuns: *„Cel mai mult dorim pacea!"* Dacă întrebarea ar fi fost pusă în aceeaşi zi, tuturor oamenilor de bună credinţă din lume, tuturor celor care au luat trenul mînaţi de treburi paşnice, toţi ar fi dat acelaşi răspuns. Într-un fel, ziua de 27 septembrie a şi pus oamenilor, milioanelor de oameni, întrebarea hotărîtoare a zilelor noastre. Şi a primit răspunsul aşteptat.

KAWASAKI (Japonia). Luna septembrie a fost nefastă pentru minerii japonezi. Patronii n-au luat nici un fel de măsuri de securitate şi la 20 septembrie apele rîului Cinganji au inundat minele Hoşu. 67 de mineri au pierit înecaţi. O săptămînă mai tîrziu o explozie a zguduit străfundurile minelor din bazinul Kaho. 13 mineri au fost acoperiţi de straturile de cărbune. Patronii vor da poate văduvelor şi orfanilor îndureraţi (în fotografie) o compensaţie. Dar ce-i poate compensa pe cei care au pierit din pricina lăcomiei stăpînilor?

MOSCOVA. La 27 septembrie, 700 de militari din Moscova au îmbrăcat pentru ultima oară hainele soldăţeşti. După ce au fost demobilizaţi ei şi-au exprimat dorinţa de a lucra pe noile pămînturi desţelenite din Kazahstan.

Dacă în toate ţările hainele soldaţilor ar fi date la reformă şi tinerii ar schimba turela tancului cu tractorul?

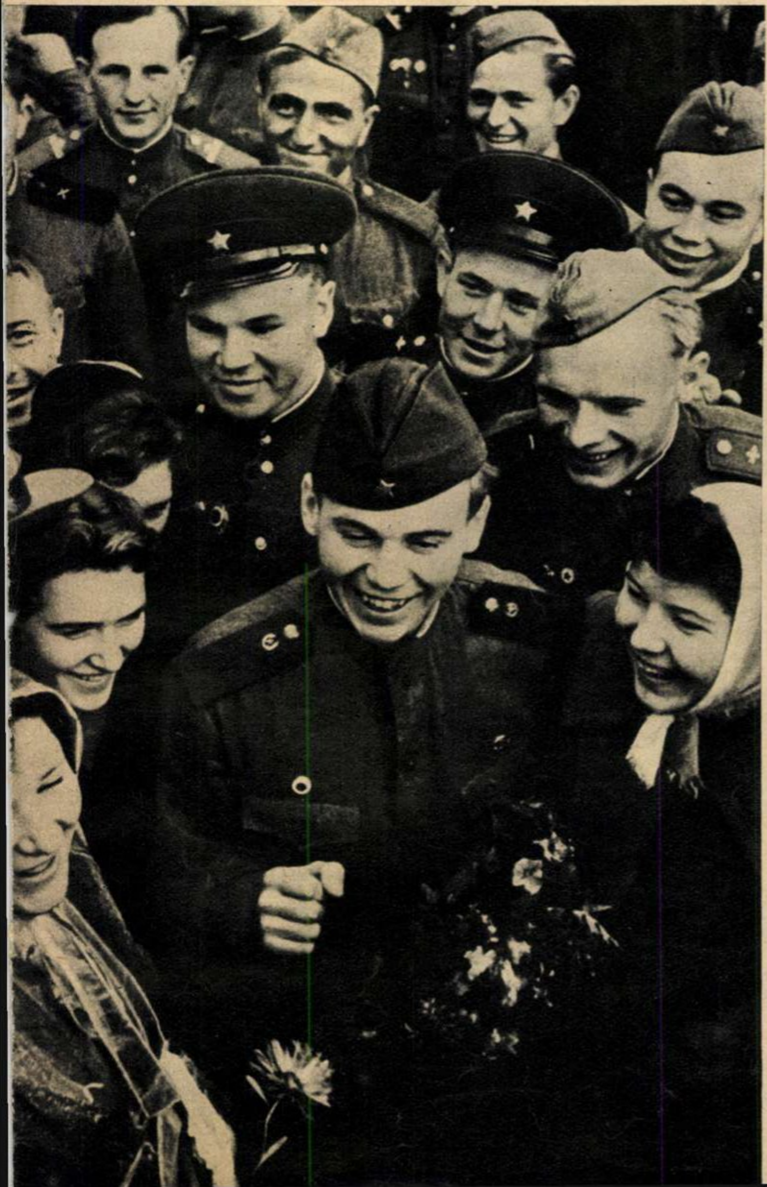

UNDEVA ÎN R.F. GERMANĂ. Pe vremuri Hitler spunea că soldaţii săi sînt o garanţie a păcii. În septembrie 1960 s-au împlinit 21 de ani de cînd Wehrmachtul şi-a început marşul criminal asupra Europei. Dar nu toţi oamenii au marcat această dată în acelaşi fel. Generalii vest-germani (şi aliaţii lor din N.A.T.O.) au pus din nou arme în mîinile soldaţilor, organizînd din nou exerciţii „paşnice". Milioane de oameni nu vor însă ca istoria să-şi repete dezastrele. Septembrie trebuie să fie întotdeauna o lună cînd se strîng strugurii şi nu o lună în care curge sînge...

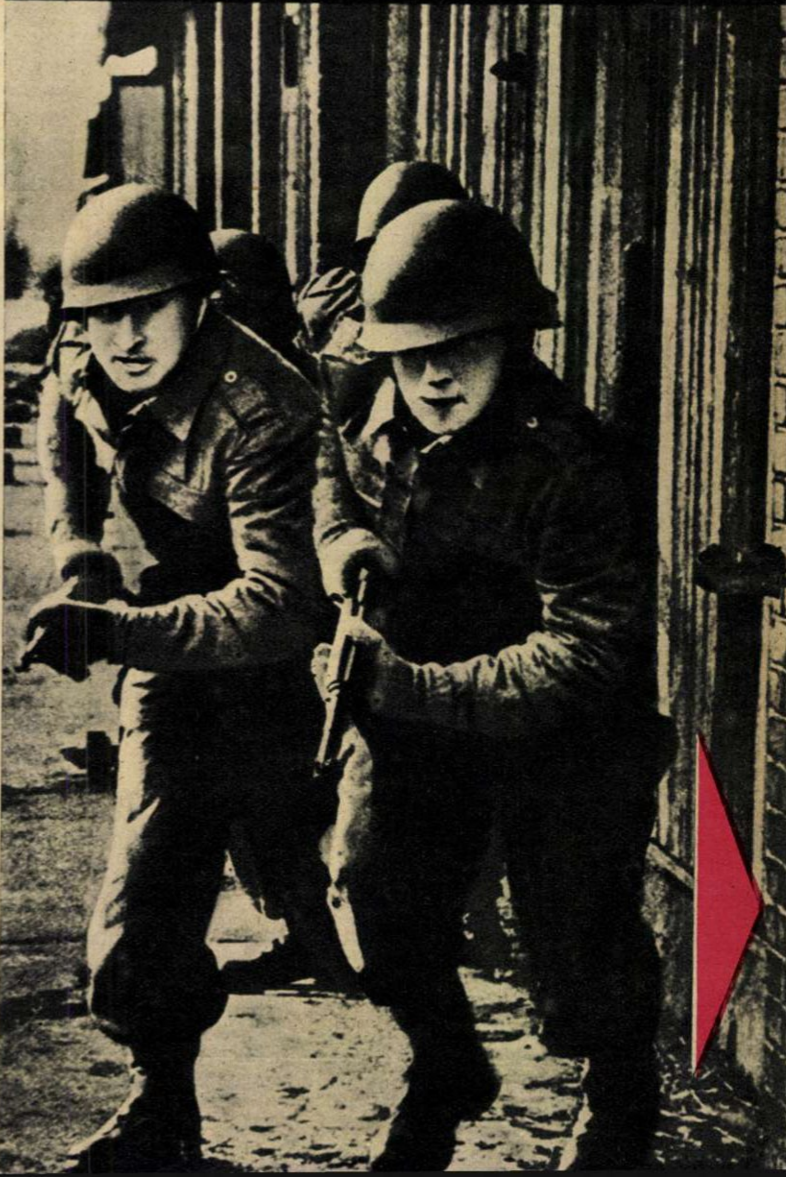

La sfîrșitul lunii septembrie, lumea era (cum mai este și acum) sub impresia propunerilor făcute de N.S. Hrușciov la Organizația Națiunilor Unite în fața reprezentanților a aproape 100 de națiuni: dezarmarea generală și totală, abolirea rușinosului sistem colonial, instaurarea unei perioade de colaborare pașnică între state. Radioul, telegraful, presa au răspîndit repede în lume propunerile sovietice și au adus înapoi, ca un ecou, reacția a sute și sute de milioane de oameni: cerem pace, vrem să vedem sfîrșitul colonialismului, dorim o îndelungată perioadă de dezvoltare pașnică.

Firește că ziua de 27 septembrie putea să găsească (cum a și găsit) Statele Unite cuprinse de isteria atomică. Revista „Life“ putea publica în aceeași zi reclamele unei firme care produce bombardiere, avioane de vînătoare și rachete. Dar noi considerăm mult mai semnificativ pentru această zi faptul că alături de alți reprezentanți de frunte ai statelor socialiste, conducătorul delegației țării noastre la O.N.U., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, a luat cuvîntul de la înalta tribună internațională în sprijinul ideilor de libertate, pace, dezarmare generală și totală. A doua zi tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a declarat printre altele corespondenților „Izvestiei“: *„Romînia anului 1935 a fost o țară a înapoierii economice și culturale; comuniștii și ceilalți luptători pentru democrație, pentru progres, pentru independența națională și prietenie cu Uniunea Sovietică erau supuși unor represiuni sălbatice... La 27 septembrie 1935 mă aflam între zidurile Doftanei pe care poporul nostru o poreclise „Bastilia romînească“...*

La 27 septembrie 1960, noi ne aflăm la New York unde delegația Republicii Populare Romîne, alături

(Continuare în pagina 10)

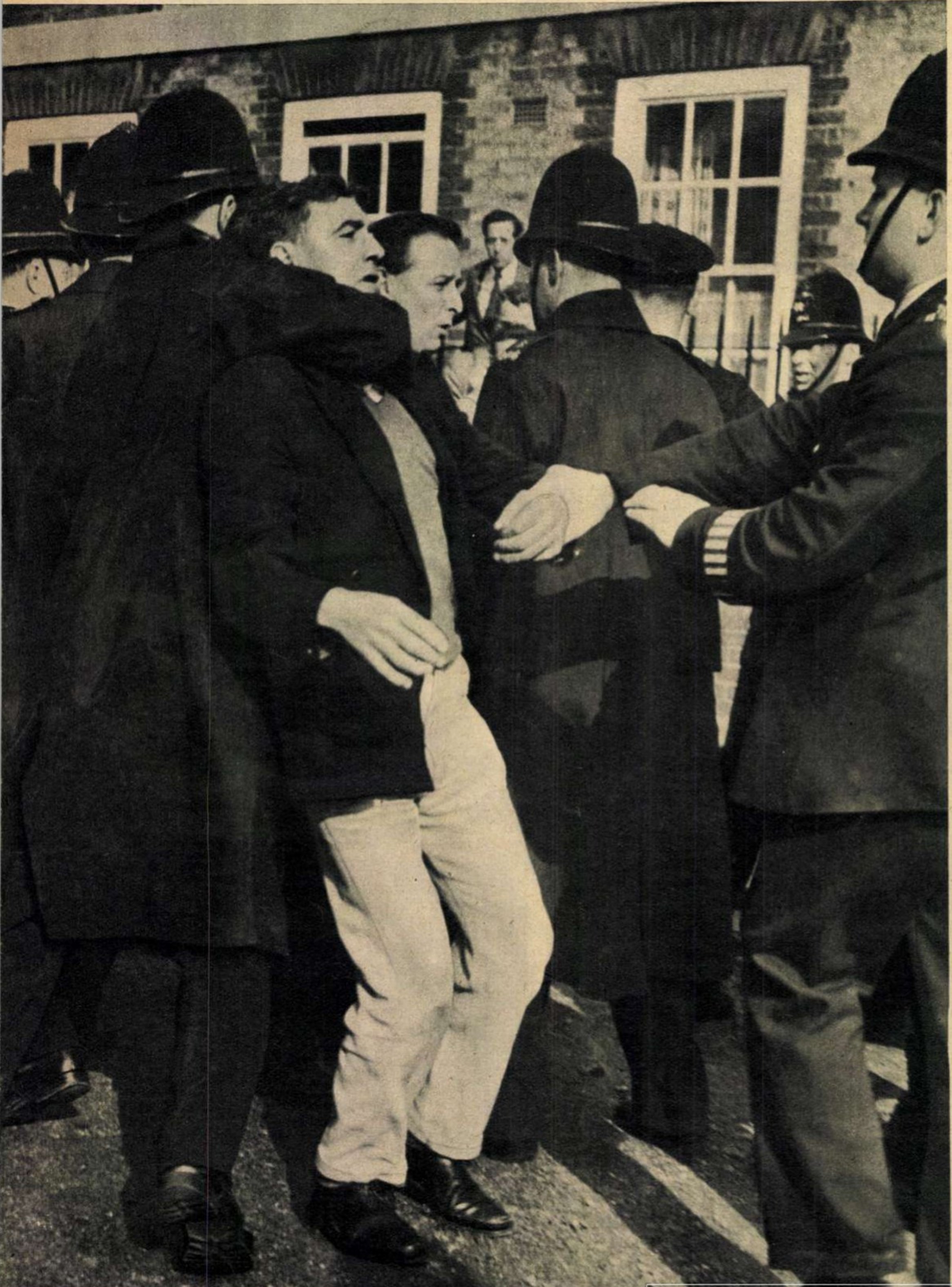

LONDRA. La 27 septembrie a continuat bătălia pe baricadele din cartierul St. Pancras. Baricadele au fost ridicate de chiriașii amenințați cu evacuarea de către proprietarii care vor să obțină cu orice preț ridicarea chiriilor. Poliția a intervenit — împotriva chiriașilor bineînțeles. Nu degeaba e atît de răspîndit în Anglia proverbul conform căruia dumnezeu trebuie să-i ajute pe cei bogați; săracii pot și singuri...

ÎN ALGERIA În ziua de 27 septembrie 1960 zorile au venit deasupra Algeriei, roşii ca sîngele celor căzuţi pentru libertate. Dar locul fiecărui luptător ucis îl iau alţi 100. Pe vremuri colonialismul oprima nestingherit Algeria, Africa întreagă de la munţii Atlas pînă în Congo şi de aici pînă la Capul Bunei Speranţe. Dar milioane de africani au rupt lanţurile sclaviei şi s-au declarat independenţi. Nu degeaba anul 1960 a fost denumit „Anul Africii". În acest an au fost proclamate independente 17 state ale continentului negru. „Va veni şi ziua libertăţii noastre, a algerienilor, păstorule. Va veni aşa cum vine ziua după noapte. Ţi-o jură un soldat, unul din acei mulţi soldaţi care nu vor avea linişte pînă cînd ultimul străin nu va părăsi pămîntul nostru".

BARBY (R.D. Germană). Mica gară de frontieră cu R.F. Germană a fost şi la 27 septembrie martora unor scene obişnuite. Încă 100 de cetăţeni vest-germani, sătui de „miracolul economic" al cancelarului Adenauer şi de predicile ipocrit-creştine ale acestuia, au trecut în R.D. Germană. Dacă ar avea posibilitatea să aleagă liber între capitalism şi socialism — cîţi n-ar face la fel?

de delegația Uniunii Sovietice și ale altor țări socialiste, face să răsune chemarea la pace, la înfăptuirea dezarmării generale și totale, la abolirea rușinii secolului nostru — sistemul colonial...

Omenirea nu stă pe loc, ea merge înainte, spre socialism, spre bună stare, spre pace și nu există forță în lume care să poată opri acest mers irezistibil înainte".

Fiecare întîmplare petrecută în ziua de 27 septembrie 1960 confirmă faptul că timpul lucrează pentru socialism, pentru completa transformare a societății umane. O uriașă grevă în Italia este o dovadă tot atît de elocventă a mersului înainte al omenirii, cît este darea în folosință a unui nou obiectiv industrial într-o țară socialistă. Țipetele, izvorîte dintr-o isterică deznădejde și neputincioasă furie, ale unui mic general american, sînt o mărturie tot atît de vie a forței mereu crescînde a socialismului și păcii, pe cît sînt cuvintele pline de avînt ale marelui poet chilian Pablo Neruda. Manevrele războinice ale Statelor Unite împotriva Cubei (și a altor țări care și-au cucerit libertatea) vorbesc tot atît de mult de strîmtoarea la care a ajuns imperialismul, cît vorbește și faptul că la 27 septembrie a fost stabilită o legătură radiotelegrafică directă, cu ajutorul căreia știrile pot sosi de la Havana la Moscova în numai 3-4 minute...

Firește că o carte (sau o mie de cărți!) ar putea reda cu greu fie chiar numai o parte din evenimentele care se întîmplă într-o singură zi în lume. Redactorii care pregătesc volumul „O zi în lume" — 1960 se vor opri de aceea la cele mai semnificative. Iar semnificativ pentru zilele noastre este printre altele următorul fapt: la 27 septembrie s-au născut la Moscova mulți copii, iar de partea cealaltă a oceanului trăiește un american în vîrstă, bogat, dar lucid, care și-a legat soarta de unul din noii născuți ai Moscovei. „Eu— a declarat americanul Cyrus Eaton — voi urmări destinul acestui copil și voi veghea ca el să nu cadă victimă războiului". Alături de mulți alți americani, Cyrus Eaton știe: atîta vreme cît copiii sovietici nu vor cunoaște urgia războiului, nici copiii americani nu vor cunoaște această urgie. Pentru ca peste 25 de ani, cînd copiii de azi ai lumii vor fi oameni în toată firea și vor fi întrebați: (pentru volumul „O zi în Univers" — 1985): „Care este lucrul pe care vi-l doriți cel mai mult?" — ei să poată răspunde: *„Cel mai mult dorim ca următorii 25 de ani să fie ca și cei 25 de ani precedenți: ani de pace și de progres pe pămînt și pe toate celelalte planete pe care le cunoaștem!"*

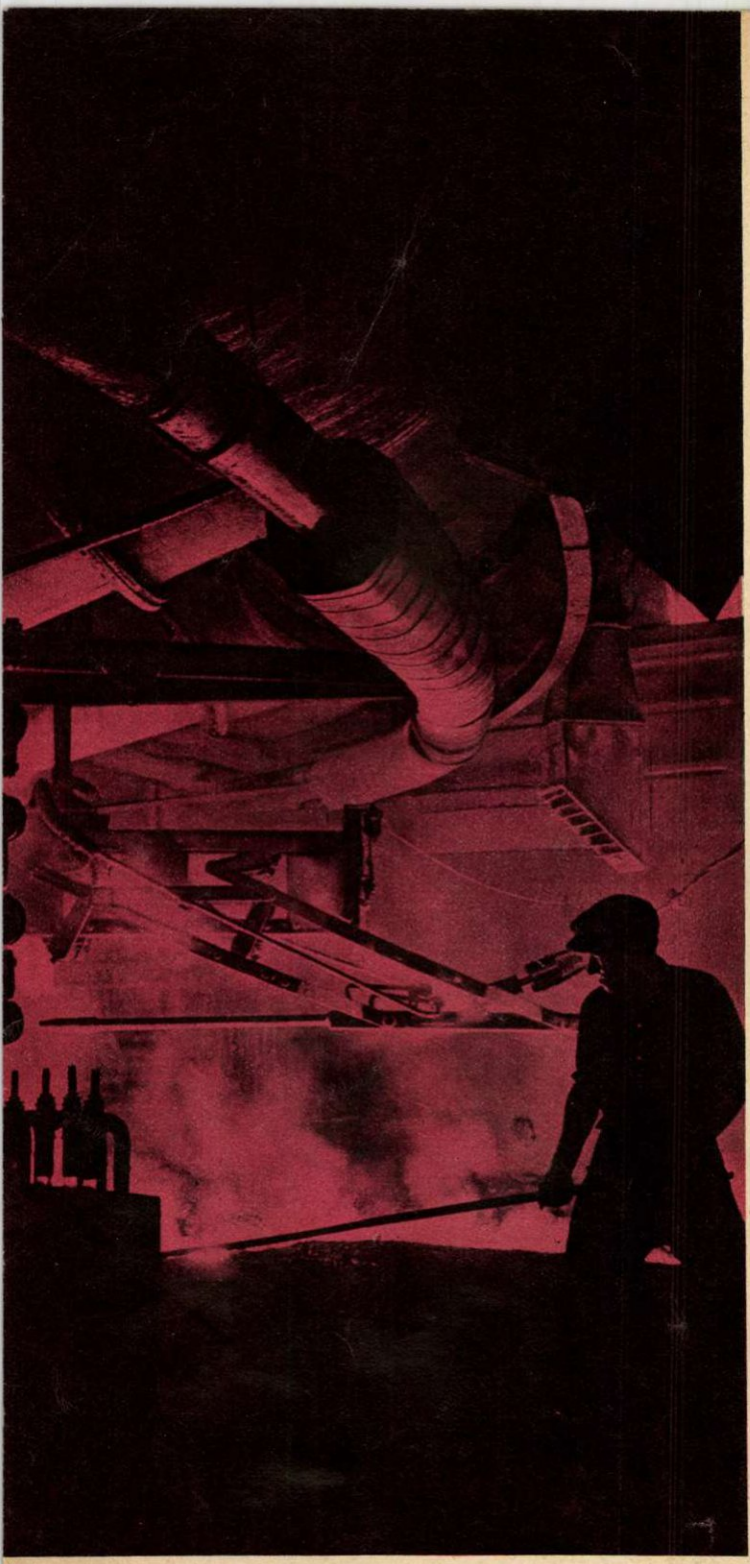

HUNEDOARA. 27 septembrie 1960 — zi obișnuită. Oțelul fierbe în cuptoare, oțelarii dau șarjă după șarjă. Oțelul nostru folosește la făurirea acelor arme ale păcii cu care vom desăvîrși construirea socialismului și vom construi comunismul — bunăstare și fericire pentru toți!

* * *

UNDEVA ÎN LUME doarme un copil. Omul cel mic visează, iar oamenii cei mari veghează ca nimeni să nu tulbure aceste vise.

La 27 septembrie 1960 oamenii au luptat și au muncit pentru ca nici un copil să nu trebuiască să se înece în fumul războiului, pentru ca zidurile tuturor orașelor să-i ocrotească pe cei mici și nu să acopere leagănele sub dărîmăturile lor, Cartea care adună între paginile ei evenimentele petrecute în ziua de 27 septembrie se numește „DENI MIRA" — ceea ce înseamnă și „O ZI ÎN LUME", dar și „O ZI A PĂCII".

VĂZUTE ŞI TRĂITE

O INTERPELARE DE POMINĂ

de I. PELTZ

Autorul acestor însemnări a fost pe vremuri redactor parlamentar al ziarelor „Adevărul" şi „Dimineaţa". În această calitate era firesc să cunoască fauna vechilor politicieni, mijloacele prin care se făceau alegerile, cu infinitul lor şir de abuzuri, întreaga putreziciune a orînduirii capitaliste.

În acest număr „Flacăra" publică — spre edificarea noilor generaţii şi spre aducerea aminte a celor mai vîrstnici — una din amintirile de pe acest tărîm ale scriitorului.

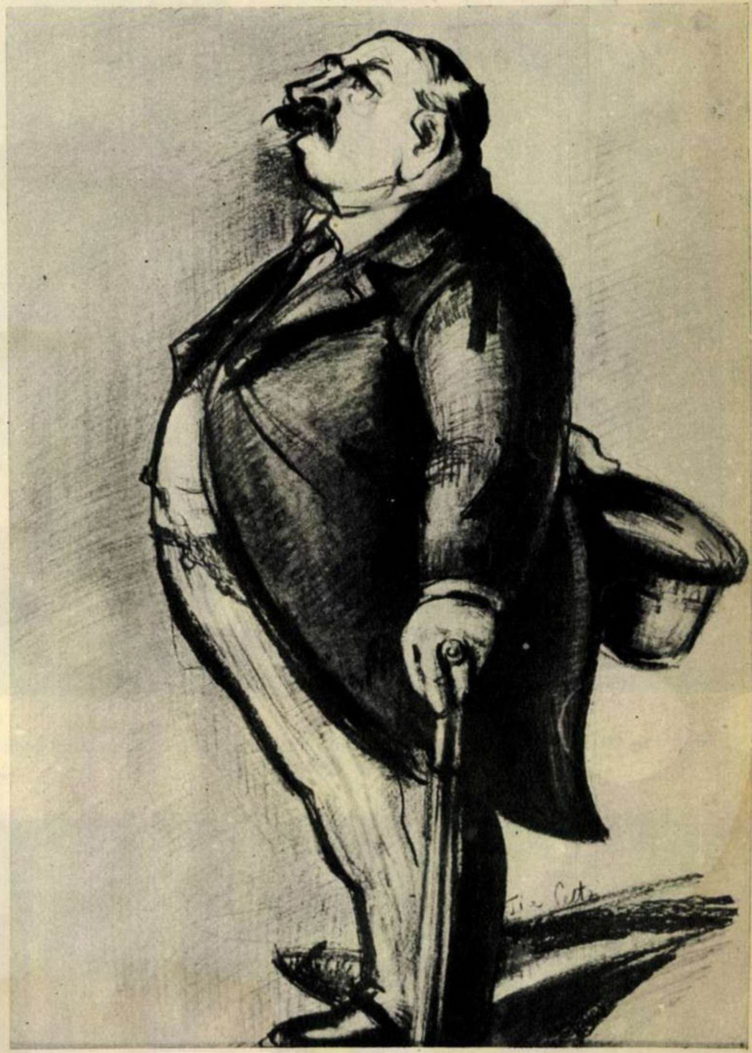

Prestigios bărbat, nea Stavrache! Scund, gras şi gros, cu mustaţa stufoasă şi cu nişte ochi mici, jucăuşi, sub o frunte îngustă, personajul nostru îşi începuse cariera prin mărunte samsarlîcuri; administrase o moşie, ajunsese apoi perceptor undeva prin Moldova şi, primind şi o moştenire serioasă (aşa pretindea), sfîrşise prin a deveni... om politic...

Citea cu mare atenţie ziarul „Argus", care se ocupa îndeosebi de problemele economice şi financiare, şi se delecta cu *mica publicitate* a „Universului", cotidiantarabă, denumit şi „organul laşităţii de cugetare".

Încolo: nimic.

Ales senator al partidului de la cîrmă, îşi făcea veacul la bufet, măcar că era dornic să se vadă şi el o dată la tribună, rostind — nu importă despre ce — un mic discurs.

— Mă frate-miu — i se plînse într-o zi reporterului Ventuză — vin aici, la Bucureşti, rubedenii de-ale mele, vin cuscri, cumetri, cunoscuţi şi vor să m-audă şi pe mine — să vază ce scofală fac la senat! De cînd m-am pomenit parlamentar n-am deschis gura decît aici, la un păhărel de coniac!

— Păi — i se răspunse — n-ai decît să faci şi dumneata o interpelare!

— Să fac! — oftă Stavrache. Da' cum?

Ventuză pricepu.

— Bine, nea Stavrache, mă gîndesc eu la ceva, să-i bagi la apă pe toţi!

— Taaci!

— Pe onoarea mea! Ne întîlnim mîine la bufet.

— S-a făcut!

A doua zi Stavrache cu Ventuză, frunte lîngă frunte, se aflau la masa bufetului, în faţa unei sticluţe pe jumătate golite de coniac.

— Am găsit, şefule — îl asigură reporterul — ceva pe cinste. Ai auzit 'mneata de văduva Eroului Necunoscut?

Stavrache deschise ochii mari cît cepele.

— De cine?

— De văduva Eroului Necunoscut!

Senatorul nostru — a cărui cultură se reducea la cea căpătată în cele patru clase primare, plus lectura „Argus"-ului şi a „micii publicităţi" — mărturisi candid:

— Drept să-ţi spun, frăţioare, habar n-am! Păi... *ezistă* o văduvă?

— Există, fireşte că există!

Stavrache se scărpină în vîrful capului pleşuv.

— I-auzi, dom'le! Şi eu care niciodată nu m-am gîndit la asta!

— N-ai pierdut nimic! Am să-ţi redactez o interpelare, cu privire la pensia văduvei Eroului Necunoscut!

— Cum adică?

— Aşa! Are pensie mică şi-ţi închipui ce efect o să aibă o asemenea intervenţie, de la tribuna parlamentului.

Stavrache se lumină la faţă — candelabru cu toate becurile aprinse.

— Ce vorbeşti?!...

Şi după o pauză:

— Şi de unde e, de loc, văduva?

— Din Buzău!

— Din Buzău? Păi să-l întreb pe Gogu Iliescu... (Gogu Iliescu era şeful organizaţiei averescane din localitate).

— Ferit-a sfîntul! — îl opri Ventuză. Vrei să-ţi ia... subiectul?

— Ai dreptate! Dă-i drumul!

Ventuză, zîmbind drăceşte, luă o coală de hîrtie şi aşternu la iuţeală cîteva rînduri „bine simţite" — cum se exprima el modest — prin care cerea sporirea pensiei văduvei Eroului Necunoscut!

— Poftim!

Şi-i întinse hîrtia.

Stavrache o luă, fericit, şi porni glonţ spre cabinetul preşedintelui, care trebuia să ia cunoştinţă, potrivit regulamentului, de cuprinsul oricărei interpelări — mai precis: a oricărei *anunţări* de interpelare.

— Ce-i asta? — se încruntă generalul Coandă, pe atunci mai-marele senatului averescan, şi-l fixă pe Stavrache cu o privire de gîde.

— O...interpelare! Vreau să fac o interpelare! Ştiţi... văduva...

— Taaci! — strigă generalul, al cărui obraz devenise stacojiu de furie. Îţi baţi joc de Maturul Corp? (Maturul Corp: aşa se numea senatul). Cum îţi permiţi să vii cu asemenea porcării?

Îl măsură din creştet pînă în tălpi.

— Sau ai băut prea mult? Că toată ziua bună-ziua te văz la bufet!

— Dom'le preşedinte...

Stavrache îngălbenise. Vocea îi slăbise. Dar generalul scoase un strigăt sălbatic:

— Mai cutezi? Ai?

— Do...o...omnule preşedinte... să vedeţi...

— Ce să văd? Dumneata nu ştii că Eroul Necunoscut e un simbol? Cum o să existe o văduvă?!...

— Păi... — i se împletici limba lui Stavrache — asta ziceam şi eu... Da' Ventuză, ziaristul, mi-a spus că...

— Ventuză? El şi-a rîs de dumneata?

— El!

...A doua zi un afiş bătut în uşa de intrare a senatului anunţa că ziaristul Ventuză a fost „eliminat" pe timp de o săptămînă de la senat.

Între timp, Stavrache umbla disperat după reporter să-l omoare!

Care nu mi-a fost mirarea cînd, după expirarea săptămînii, i-am zărit pe amîndoi la bufet, în faţa sticluţei de coniac.

— Te-ai împăcat, nea Stavrache, cu domn' Ventuză? — îl întrebai pe senator.

— Da, m-am împăcat — recunoscu el.

Şi-apoi, filozof:

— N-are nici o vină Ventuză! I-a „pasat-o" şi lui v'un liberal, v'un duşman politic d-al meu, şi el, săracu', molîu şi ageamiu cum e, l-a crezut!

Şi către Ventuză, care de-abia îşi reţinea rîsul:

— Mă, băiete, mă, nu te lua şi tu după şmecherii ăia! Că — vezi tu — nici nu *ezistă* văduva... Că Eroul Necunoscut e... ca să mă exprim aşa... un simbol...

În distribuţia a doua, rolurile principale sînt interpretate de tinerii cîntăreţi Lucia Roic şi Anton Negoiţescu. ↓

LYSIS

Sili Popescu şi Ion Dacian în rolurile Lysistrata şi Lykon. ←

Stilbonide, arhontele Atenei (George Groner) şi „duioasa" lui soţie, Glychera (Maria Wauvrina). →

TRATA

De succesul sau eşecul unei cărţi e responsabil un singur individ: scriitorul. Dar cînd e vorba de un spectacol muzical, de o operetă de pildă, la care colaborează atîţia şi atîţia factori, pe care să-l tragi mai întîi la răspundere? În cazul în speţă, de succesul strălucit al noii operete romîneşti „Lysistrata" e „vinovat" în primul rînd Aristofan, căruia-i aparţine sîmburele epic, ideea; apoi urmează cei doi libretişti, Nicuşor Constantinescu şi George Voinescu, făuritorii versiunii contemporane a întîmplărilor eroice ale Lysistratei, fosta sclavă care, în fruntea femeilor ateniene, luptă pentru încetarea războiului nedrept împotriva Tebei şi pentru instaurarea păcii. Textul abordează o problemă actuală — pacea şi războiul — cu elocvente implicaţii în prezent. Umorul său e irezistibil, bogat în spirituale anacronisme, fără a cădea nici o clipă în bagatelizarea temei majore. Libretiştilor le mai revine şi meritul de a se fi sustras de la dulcegăria şi convenţionalismul care înmormîntează uneori compoziţii bine intenţionate.

O regie înaripată, plină de umor şi fantezie, punînd în valoare bogăţia de conţinut a textului (Nicuşor Constantinescu), decorul simplu, inge-

COPERTA NOASTRĂ

Atenienele înalţă porumbeii păcii. (Scenă din finalul operetei „Lysistrata")

Ne aflăm în anul 432 î.e.n. În tabăra armatei lui Lykon domneşte acalmia. Ostaşii atenieni se hotărăsc să se înapoieze acasă pentru a-i înlătura de la putere pe uneltitorii la război care i-au trimis împotriva tebanilor. ↓

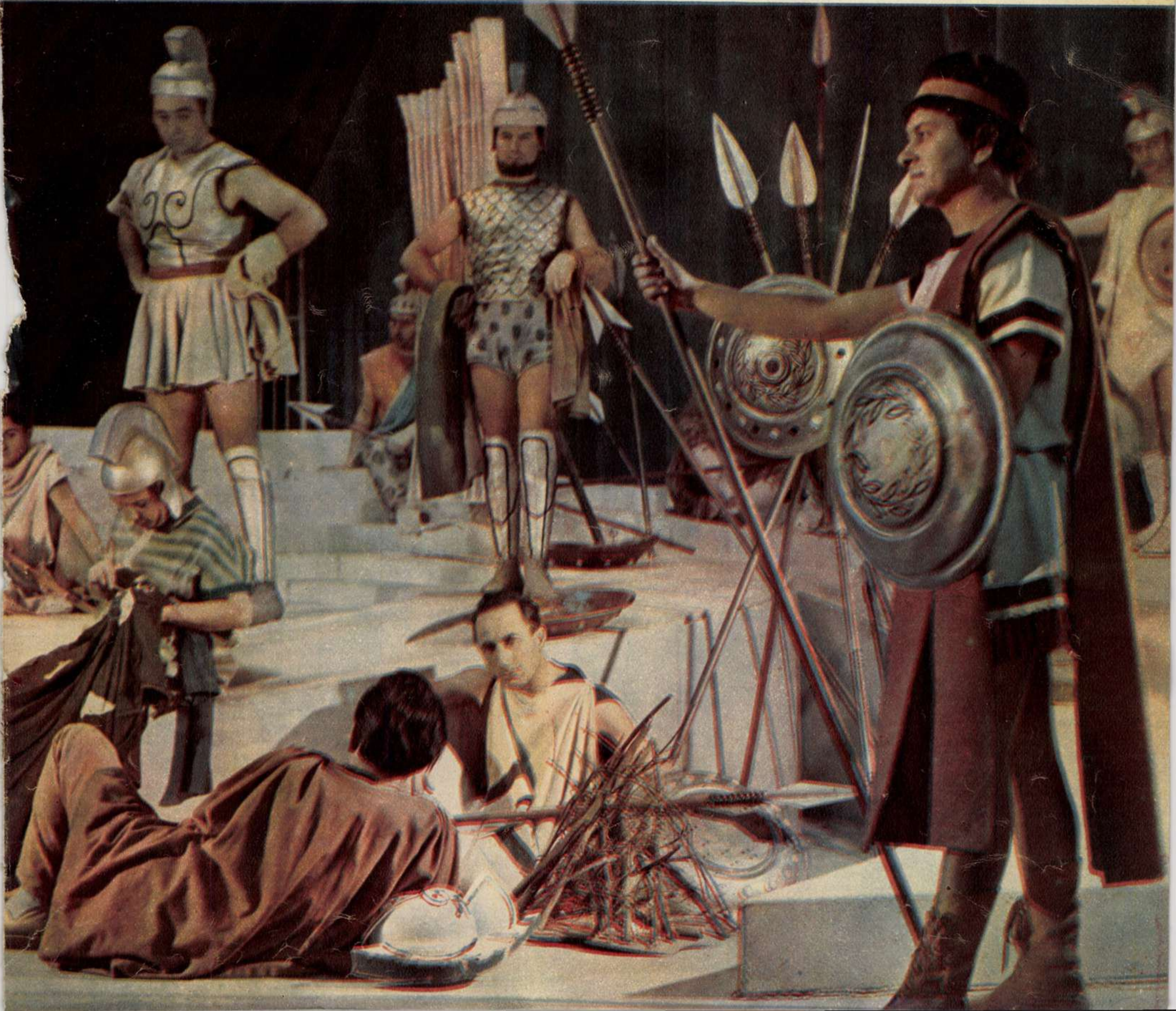

nios, sugestiv (George Voinescu), costumele scînteietoare la propriu şi la figurat (Mac Constantinescu şi George Voinescu), coregrafia inspirată (Elena Penescu-Liciu) corurile impunătoare (C. Rădulescu), ca şi întreg colectivul de interpreţi ai Teatrului de stat de operetă — vizibil îndrăgostiţi de spectacol — cu toţii şi-au adus contribuţia la un frumos succes.

Dar cel mai „vinovat" pentru cariera strălucită ce o va face, fără îndoială, noua operetă (şi nu numai înăuntrul hotarelor ţării) este creatorul muzicii, Gherase Dendrino care, folosind generoasa dramaturgie oferită de libret, a creat nu numai arii melodioase şi muzici de balet, ci a făurit şi un cadru muzical continuu care nu o dată deţine rolul principal în spectacol.

Spectatorul părăseşte sala (neîncăpătoare ca şi scena) fredonînd cîteva melodii de neuitat, purtînd în inimă mesajul unei nobile idei, păstrînd în amintire un spectacol deosebit, o mîndrie a operetei romîneşti.

Andrei BART

Fotografii de Aurel MIHAILOPOL

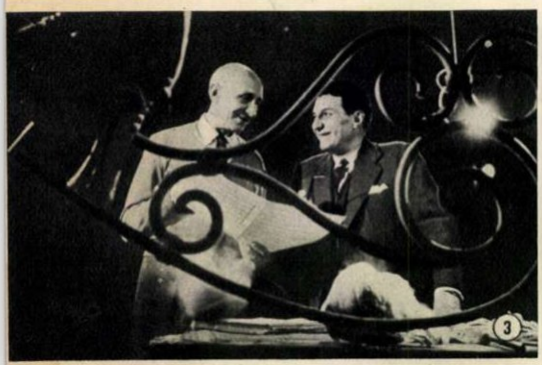

① Un cuplu mult apreciat: Virginica Romanovski şi Bimbo Mărculescu.

② Doi îndrăgostiţi pe care-i va despărţi doar vremelnic războiul: Myrhina (Cela Tănăsescu) şi Theoros (George Hazgan).

③ G. Dendrino, creatorul muzicii operetei „Lysistrata", şi N. Constantinescu, director de scenă şi coautor al libretului.

④ Polemos (Silviu Gurău), Termogene (Ştefan Teodoriu) şi Cleon (N. Ionescu-Dodo) punînd la cale atacul împotriva Tebei.

⑤ În Olimp, printre zei: Jupiter (Viorel Chicideanu), Junona (Ruxandra Argeşiu), Athena (Ştefi Pîrvulescu), Hefaistos (Iancu Groza), Hermes (St. Glodariu), Afrodita (Lia Turovski), Marte (Mugur Bogdan). Dar muritorii, reprezentaţi de Myrhina (Vali Niculescu), vor şti să treacă peste voia zeilor...

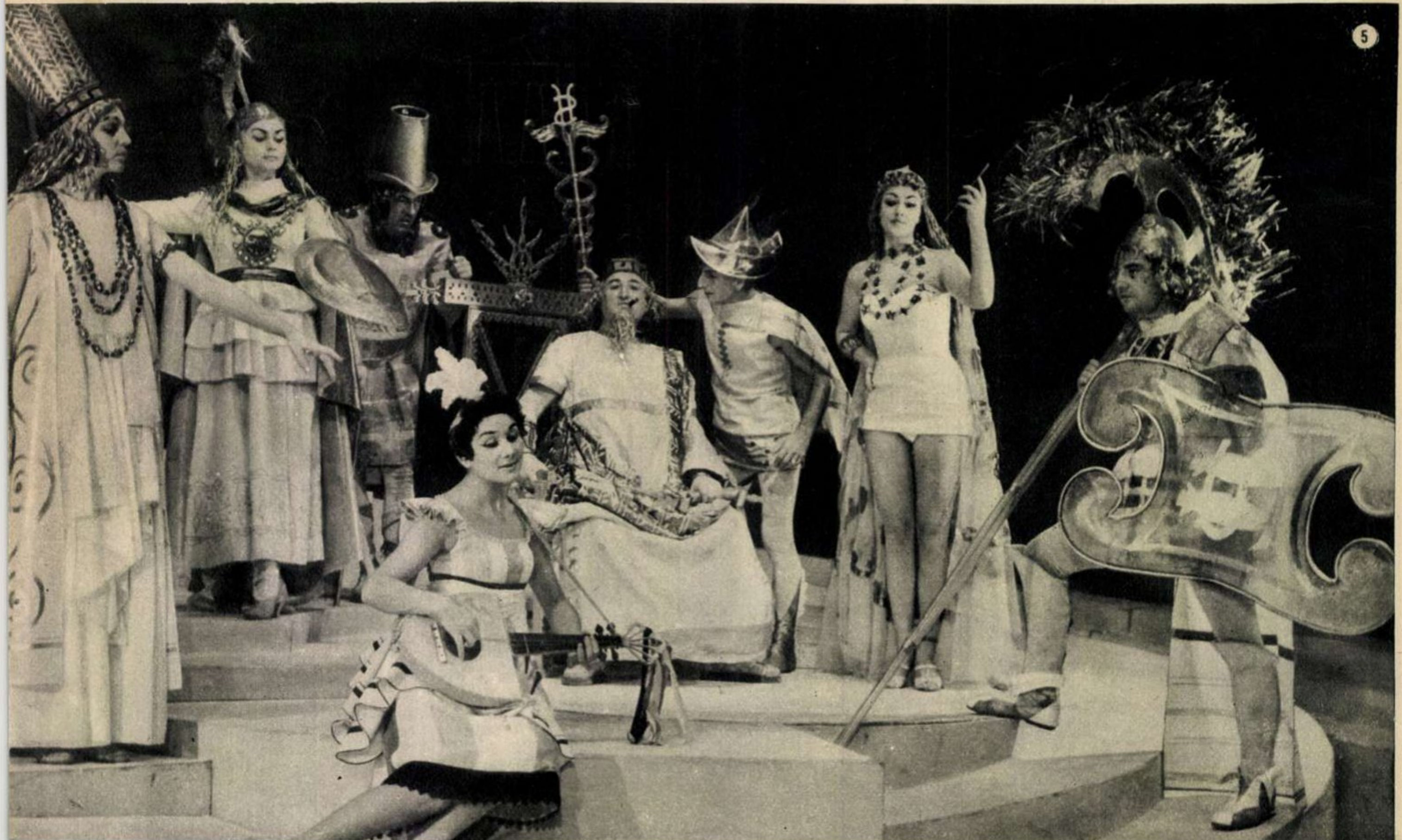

35 de ambasadori

La masa rotundă:

IONIŢĂ CONSTANDACHE (circumscripţia 18).
— Iar eu de şase ani.

DUMITRU MINEA (circumscripţia electorală nr. 1).
— Eu sînt „ambasador" exact de 10 ani.

ALEXANDRINA RĂDULESCU (circumscripţia electorală nr. 14).
— Care e averea dumneavoastră?
— Cei trei copii şi cele 4.700 hectare de teren arabil ale colectivei.

GRIGORE RĂDUCANU (circumscripţia electorală nr. 29).
— Ni se pare că şi dv. sînteţi veteran în... deputăţie.
— Da, ţin mandatul de 8 ani.

STANCA DOBRE (circumscripţia electorală nr. 7).
— Am auzit că aţi fost felicitată de consiliul de conducere al gospodăriei. Pentru ce?
— Împreună cu o altă deputată, Sora Matei, am crescut în primăvara trecută 10.000 de păsări.

VICTOR ABEL (circumscripţia electorală nr. 26).
— Propun ca în fiecare număr al gazetei de perete a sfatului să se publice un articol despre agrotehnica înaintată.

SOARE DRĂGHICI (circumscripţia electorală nr. 35).
— Eu sînt cel de-al 35-lea „ambasador" din comuna Grindu.

Reportaj de George CIUDAN
Fotografii de Elena GHERA

Recent am făcut cunoştinţă cu 35 de... ambasadori. N-au nici frac, nici cărţi de vizită tipărite cu litere mari şi nu ştiu decît o singură limbă: cea suptă de la mama lor. Au însă o mîndrie încăpăţînată, demnă şi cinstită, gravă şi legitimă. Faţa li-e aspră şi bronzată. Vara îi arde soarele. Iarna îi plesneşte vîntul.

Cine sînt oamenii ăştia?... Parcă îi cunoaştem. Da, da, i-am mai întîlnit: şi-n Dobrogea, şi-n Banat, şi-n Crişana... Exact: i-am întîlnit în toate regiunile şi în toate satele patriei. Totuşi, e nevoie de precizări.

— Mă, Niculiţă taică, voinic de un cincinal plus un an, ia spune matale: cine sînt oamenii aceştia?

— Cei ce-au zis să se facă grădiniţă la noi la gospodăria colectivă, unde toată vara ne-am zbenguit după placul inimii.

— Da' matale, nană Lenă, care eşti pensionară a colectivei, ce spui?

— Păi eu am 72 de ani, am văzut multe, da' ăştia nu-s consilieri...

— Da' ce-s, maică?

— Ăştia-s cei ce-au băgat la noi electrica. Zău nu mint!

IUBIREA CERE COMPARAŢII

— Un om zdravăn şi înalt (precis are doi metri) se ridică în picioare.

— Dacă aş putea, i-aş îmbrăţişa pe toţi deodată.

— De ce?

— Pentru că ei sînt cei care, cu zece ani, opt, şase, patru, doi ani în urmă au spus satului: „Există o singură fericire — gospodăria colectivă".

— Vorbiţi în numele lor?

— Da, şi mă mîndresc.

— Dar dv. cine sînteţi?

— Eu? Eu sînt un fost argat şi actualul preşedinte al comitetului executiv al Sfatului popular din Grindu.

— Şi dumnealor?

— ...Cum să vă spun eu? (Ştiţi, ca să fie şi just, şi frumos). Dumnealor sînt... ambasadorii locuitorilor din comună.

— Am înţeles. Vă mulţumim, tovarăşe preşedinte.

— Pentru ce?

— Pentru că aţi dat un titlu reportajului nostru.

— Vreţi să scrieţi despre deputaţi?

— Exact.

— Atunci aş avea o propunere.

— Vă rugăm.

— Nana Lena a amintit un cuvînt: consilieri. Începeţi reportajul cu foştii.

— De ce?

— Ca să nu uităm trecutul. Ieri am înnodat zdrenţele. Azi sîntem milionari. E o chestie. Comparaţiile sînt grăitoare.

CUM AU MÎNCAT NIŞTE CONSILIERI COMUNALI 7 KM DE DRUM

— Îmi pare foarte rău că n-am aci la îndemînă un act din 1936, semnat de primarele de atunci şi de foştii lui consilieri comunali. Vedeţi dv., pe aici, de cînd ne ştim, cînd ploua noroiul ajungea pînă-n osia căruţei şi pînă-n burta cailor. Pentru a scăpa de nevoia asta, prin 1936 ne-am gîndit să pietruim şoseaua pe o lungime de 7 km. Consilierii comunali care de obicei, cînd era vorba de vreo nevoie a obştei, nu prea se înghesuiau la treabă, de data asta au prins a striga în gura mare: „Cine-i romîn şi ţine la sat strînge cureaua şi dă pentru drum". Şi fiindcă noi am ţinut la sat, am pus bănuţ lîngă bănuţ pînă s-or făcut zeci de mii de lei.

— Şi?

— Şi pînă la urmă ne-am ales cu praful de pe tobă.

— Poftim?

— Adică nici drum, nici bani înapoi.

— Şi acum de ce eşti supărat, tovarăşe preşedinte?

— Sînt fiindcă n-am actul ăla din 1936 să-l fotografiaţi şi pe faţă, şi pe dos.

— De ce aşa?

— Păi pentru că pe faţa actului scria suma strînsă pentru drum şi obligaţiile consilierilor, în cap cu primarele, de a face drumul în cel mai scurt timp şi pe partea cealaltă suma era împărţită astfel: 5.000 pentru primar, 3.000 pentru fiecare consilier.

Fostul argat ştie o mie de isprăvi necurate despre foştii „demnitari" săteşti dar, întrucît tema reportajului nostru este de altă natură, punem punct capitolului „Consilieri comunali".

„CONFERINŢA DE PRESĂ" DE LA GRINDU

Dumitru Minea, preşedintele comitetului executiv, stă cu mîna la frunte şi îşi caută aducerile aminte. De astă dată, aduceri aminte ceva mai proaspete.

— ... Mi-amintesc de prima sesiune a sfatului nostru. La ordinea de zi aveam un singur punct: sprijinirea gospodăriei colective.

— În ce chip?

— Să vă spună deputaţii; sînt aici, lîngă mine, să informeze dumnealor presa.

Fiindcă avem o nedumerire, iarăşi apelăm la preşedinte.

— De ce i-aţi chemat pe deputaţi în biroul dv.? I-aţi convocat la o... conferinţă de presă?

Preşedintele rîde de se cutremură.

— Zău, n-am ştiut că presa ne va vizita. Pentru altceva i-am chemat. Mîine vin la Grindu 40 de ţărani întovărăşiţi din raionul Olteniţa să vadă cum merge gospodăria de la noi.

— Atunci v-am încurcat în treburi.

— Nici vorbă. Păi dacă tot aţi picat la Grindu, eu am o propunere.

— Vă rugăm.

— Să facem chiar o conferinţă de presă. Fie şi improvizată. Scaune avem (chiar capitonate), timp găsim, deputaţii-s aici, probleme — o mie.

— Să ne oprim la una: cum au sprijinit deputaţii gospodăria agricolă colectivă.

O FEMEIE ÎŞI ADUNĂ AMINTIRILE

Alexandrina Rădulescu e colectivistă din 1950. De mulţi ani dumneaei are două mandate: deputată comunală şi deputată raională.

— Îmi amintesc de primele adunări generale ale gospodăriei noastre. Ziceau unii: „Al dracului de bogaţi sîntem. Nişte cai, o vacă şi o scroafă, asta-i toată bogăţia. Ce tot îi daţi, măi tovarăşi deputaţi, cu: hai să construim grajduri, hai să construim remize. Dar ce să băgăm în ele? Vîntul din Bărăgan?" Ba cineva m-a tras de mînecă: „Taci, Alexandrino, ce eşti tu? Avocata gospodăriei? Vezi-ţi de treaba ta la sfat, acolo-i locul vostru, al deputaţilor".

— Şi ai tăcut?

— Să tac? Nici vorbă! Ce, gospodăria nu-i aici, în comuna noastră? Omul acela ce mi-a zis „avocată" ne-a dat nouă, deputaţilor, o idee: să discutăm problema construcţiilor gospodăriei colective în sesiunea sfatului popular.

— Şi?

— Şi am discutat-o.

— Rezultatul?

— Să vi-l spună tovarăşul preşedinte.

— Primele construcţii din gospodărie sînt făcute cu sprijinul sfatului popular.

Alexandrina Rădulescu ţine să facă o precizare.

— Acum oamenii nu-mi mai spun avocată. Dimpotrivă, cînd discutăm diferite lucruri privind gospodăria, mă roagă: „Vezi, tovarăşă deputată, la sesiune fii energică atunci cînd e vorba de interesele gospodăriei!"

ADUCEŢI-I PE TOŢI OAMENII SPRE BUNĂSTARE!

În ultimii doi ani, la fiecare sesiune a sfatului popular un om îşi încheie cuvîntarea cu următorul îndemn: „Aduceţi-i pe toţi oamenii spre bunăstare!"

— Cine a fost autorul acestui îndemn?

— Tovarăşul Constantin Trîmbiţaşu.

— Dumnealui e vechi deputat. Din '50.

— E şi secretarul organizaţiei de partid din gospodărie.

Ne pare rău că de la această conferinţă de presă lipsesc doi deputaţi comunişti care de zece ani se numără printre cei dintîi luptători pentru completa înnoire a satului: Constantin Trîmbiţaşu şi Nicolae Vasile.

Ioniţă Constandache, unul dintre cei 35 de„ ambasadori" din Grindu, cere cuvîntul:

— Măi tovarăşi, pe mine aşa m-a învăţat partidul: dacă omul face treabă bună, laudă-l; dacă o scrînteşte, ajută-l. Asta-i!

Dumitru Minea, care prezidează conferinţa, face o intervenţie.

— Nea Constandache, fii mai concret!

— Ei, atunci facă bine tovarăşii reporteri să scrie la gazetă aşa cum dictez eu: din cei 35 de deputaţi cîţi are Grindu, o parte sînt comunişti. Oamenii ăştia n-au avut ceas de odihnă, pînă nu a fost colectivizată întreaga comună.

— Altceva, nea Constandache?

— Nimic. Ăsta a fost punctul meu de vedere.

CA PE OCHII DIN CAP

După o pauză de zece minute, „conferinţa de presă" cu deputaţii din Grindu îşi reia lucrările.

Dumitru Minea începe iar să depene amintiri despre foştii consilieri comunali.

Intervenim:

— Mai daţi-i încolo de foşti. Aţi spus că vreţi să informaţi cititorii despre felul în care deputaţii au sporit şi au apărat averea obştească a gospodăriei şi dv. (iertaţi-ne) iar o luaţi de la Adam.

— Păi aici e chestia! — sare cu vorba un ambasador.

— ...Că dv., tovarăşi reporteri, nefiind de la Grindu, n-aveţi de unde şti — intervine un altul.

— ...Că şi pe timpul burgheziei a fost în comună o oareşicare avere „obştească". Izlazul, de-o pildă...

Fiindcă dintre ambasadorii prezenţi la conferinţă Ioniţă Constandache e cel mai vîrstnic, îşi permite să-l tutuiască pe Dumitru Minea şi să-l îndemne:

— Ia zi-i tu, tovarăşe preşedinte, întîmplarea aia petrecută la miezul nopţii.

— Păi pe scurt, asta a fost tragedia: se bătea toba pe toate uliţele că în cutare zi, la orele cutare, la sediul primăriei se va închiria izlazul comunal. Fiece rumîn care doreşte poate să închirieze de la primăria satului o bucăţică de izlaz. Cum s-a dres, cum s-a făcut, pînă la urmă tot izlazul a picat în mîinile consilierilor la preţ de nimic.

Iar sare Ioniţă Constandache.

— Spune tu, mă tovarăşe preşedinte: ce se petrecea pe izlaz în miez de noapte?

— A, da, ai dreptate. Ştiţi, ca să nu aţîţe mînia poporului, consilierii arau izlazul la miezul nopţii, să nu-i vadă nimeni. Gata. Revenim la zilele noastre!

Urmează cuvîntul altor deputaţi.

— În urmă cu cîţiva ani, la Grindu a fost o iarnă grozavă. Zăpada care a căzut de la prînz şi pînă a doua zi a acoperit pe de-a-ntregul crescătoria de porci a gospodăriei, care e la o depărtare destul de mare de sat.

— Cetăţenii din cele 35 de circumscripţii au fost mobilizaţi atunci ca un singur om.

— În cîteva ceasuri am deszăpezit totul. Nici un animal n-a pierit.

★

Întrucît conferinţa aceasta de presă putea ţine pînă-n tîrziul nopţii, la propunerea noastră, a luat sfîrşit. Pentru a reconstitui activitatea deputaţilor, ne-am mai folosit de procesele verbale ale comitetului executiv al sfatului popular şi ale adunărilor generale ale gospodăriei colective. Extragem cîteva cifre şi concluzii.

În toate adunările generale ale gospodăriei, deputataţii au sprijinit dezvoltarea sectorului zootehnic. De reţinut: în 1950 colectiva din Grindu avea doar cîteva vite mari. Azi: 265 taurine, 758 de porci, 3.200 oi, 10.000 păsări etc. Ne umplem carnetele cu alte cifre, după care notăm: deputaţii din Grindu ţin la averea obştească şi o apără ca pe ochii din cap.

SFÎRŞIŢI CU ÎNCEPUTUL!

Trebuie să terminăm reportajul şi n-am amintit nimic de noul cămin cultural (sală cu 700 de locuri) înălţat din iniţiativa deputaţilor; o vorbă n-am spus despre activitatea comisiei permanente agricole (ea se ocupă acum de problemele agrotehnicii); n-am scris un rînd despre activitatea deputaţilor la cîmp (toţi sînt fruntaşi în muncă); despre multe n-am scris şi trebuie să sfîrşim reportajul.

— Sfîrşiţi cu începutul! — ne-a sugerat Dumitru Minea.

— Nu pricep.

— Sfîrşiţi cu cei 7 km de şosea.

— Iar începeţi, tovarăşe preşedinte, cu consilierii?

— Nu! E vorba despre cu totul alţi 7 km de şosea. Consilierii au mîncat 7 km de şosea — deputaţii au construit 7 km de şosea! E o diferenţă.

— De unde piatra?

— La intervenţia sfatului popular, ne-a dat-o statul, gratuit. Aproape 400 de vagoane.

— Dar ce legătură are şoseaua cu avuţia gospodăriei colective?

— Păi are: dacă n-aveam şoseaua pietruită, cum căram roadele bogăţiei din cîmp? Că acolo rămîneau cele cinci autocamioane ale gospodăriei. Nu mai vorbesc de cai. Le ajungea noroiul pînă-n burtă. Vedeţi că e o legătură între şoseaua de piatră şi gospodăria colectivă.

Gata. Am terminat reportajul despre cei 35 de ambasadori din comuna Grindu.

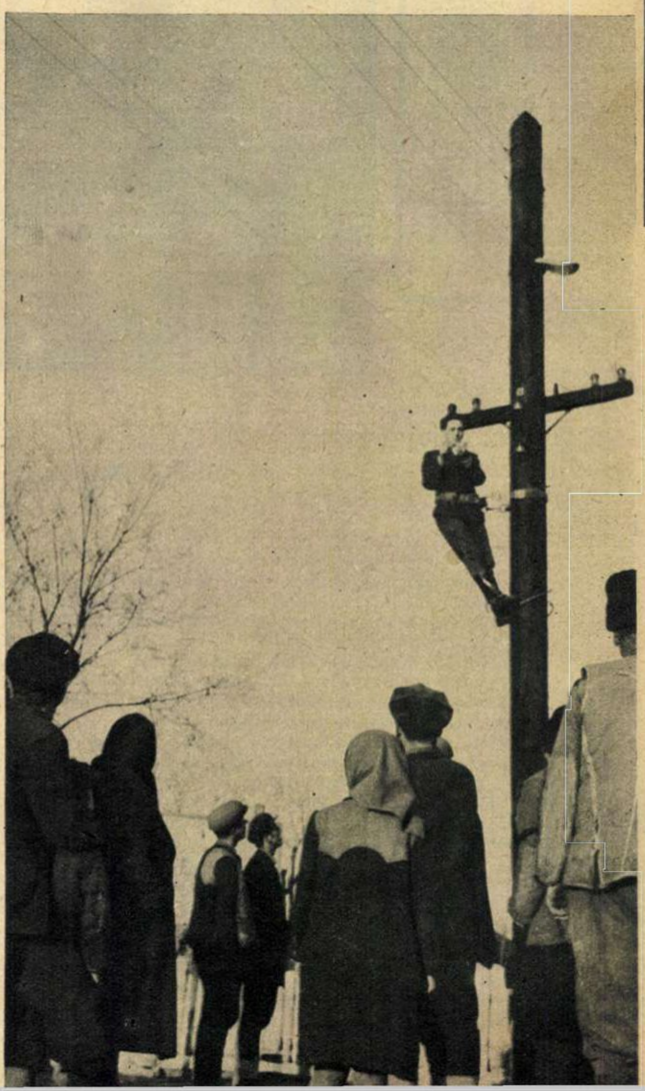

Nu vorbe, ci fapte: în cursul acestui an, lumina se va revărsa pe o rază de 21 de kilometri, adică pe toată suprafaţa comunei.

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

COPIILOR – NUMAI CÎNTECE?

Preocupîndu-ne de educația artistică a tinerei generații, nu ne poate fi indiferent ce anume se creează pentru copii: numai povești și povestioare, scenete și filme de scurt metraj? Iar dacă e vorba de muzică — numai cîntece, cîntecele? Sau... și alte genuri mai „adulte"?

Cu această întrebare am început convorbirea cu compozitorul Laurențiu Profeta, autor al unor lucrări mai complexe despre și pentru copii, ca de pildă suita simfonică „Zile de vacanță" sau suita „Cîntece de tabără" pentru cor de copii și orchestră.

— *Fără îndoială* — ne spune compozitorul — *că este necesar și cîntecul simplu, ca și corespondențele sale din celelalte arte. Dar viața artistică a copilului trebuie să fie mai complexă; aș zice că trebuie s-o rezume, ca într-o uvertură, pe cea a adultului, bineînțeles la specificul tematic și accesibilitatea corespunzătoare. De aceea m-am gîndit să dau o serie de lucrări, în genurile cele mai diferite, care să corespundă acestui microcosm muzical al copilului.*

— Cum dovediti prin... fapte atitudinea dv. în această problemă?

— *Chiar în stagiunea actuală vor fi cîntate cîteva lucrări în primă audiție. Orchestra cinematografiei va prezenta povestea muzicală pentru comentator și orchestră „Brădutul singuratic", iar corul de copii și orchestra simfonică a Radioteleviziunii vor prezenta oratoriul pentru cor de copii, soliști și orchestră „Întîmplarea din grădină", pe versuri de Cicerone Theodorescu.*

— Dacă nu mă-nșală memoria, ați mai anunțat această lucrare și acum cîțiva ani?

— *Nu vă-nșelați. Cînd lucrarea a intrat în repetiție la radio, nepoțica mea Michaela — căreia-i supun spre „aprobare" fiecare lucrare nouă adresată generației sale — era încă o mică școlăriță. Acum, cînd se apropie prima audiție, e elevă în clasele superioare...*

— Și actualmente la ce lucrați?

— *La baletul „Prinț și cerșetor" pe libretul lui Ionel Hristea și Oleg Danovski. M-a atras minunata povestire a lui Mark Twain, prin farmecul și tîlcul ei. De altfel, sper ca baletul să-i intereseze — ca și romanul — nu numai pe cei mici. De asemenea, scriu în prezent muzica la filmul interpretat de copii „Vară romantică" (scenariul O. Pancu-Iași, regia Sinișa Ivetici).*

— Și pentru că ne-ați pomenit atîtea lucrări „majore" adresate „minorilor", sperăm, totuși, că n-ați abandonat „genul scurt"?

— *Dimpotrivă. Continui să compun cîntece. Iată două titluri noi: „Spre examen înainte" și „Cîntec vesel de excursie".*

— Sînteți, după cum se vede, un adevărat prieten al celor mici. Vă mulțumim în numele copiilor noștri pentru aceste daruri...

A.B.

La telefon: EUGEN BARBU

— *V-am deranjat?*

— *Oarecum. Scriam.*

— *Publicistică?*

— *Momentan, nu. Cinematografie. Pun la punct scenariul de film „Nopți". Nu mai e mult pînă la a patruzecea aniversare a partidului și doresc să fiu prezent la sărbătorirea evenimentului.*

— *Și ce ne va povesti scenariul?*

— *Un episod din lupta ilegală a unui grup de comuniști care au dificila misiune să împiedice cu orice preț distrugerea unui pod minat de naziști.*

— *Altceva nou pe șantierul dumneavoastră literar?*

— *Romanul „Strada". O carte despre o zi, dar pentru care mi-au trebuit aproape patru ani de muncă.*

— *O zi atît de deosebită?*

— *Evident: 15 februarie 1933. Ajunul clocotitoarei zile de luptă a ceferiștilor de la Grivița.*

— *Prin urmare, reluați istoria Căii Griviței?*

— *E o veche pasiune. Sînt convins că bătrîna Cale a Griviței merită nu un singur roman, ci mult mai multe. În ceea ce mă privește, m-am fixat la cinci.*

— *Primul, se pare, a fost „Groapa"...*

— *Perfect adevărat. Am intenționat să prezint în ea lumpenproletariatul. După „Groapa" va urma „Strada", evocare a activității și luptei utecistilor. Volumul al treilea se va intitula „Lume" și nădăjduiesc să cuprindă o sugestivă prezentare a vieții familiilor de negustori. „Șoseaua Nordului", carte pe care o refac în lumina îndreptățitelor observații ale criticii literare, e consacrată luptei comuniștilor în anii negri ai războiului. Iar viata de azi a muncitorilor o voi descrie în ultimul volum al ciclului — „Familia".*

— *O adevărată monografie a Căii Griviței...*

— *Și cam cinci ani de muncă de aci înainte.*

S-ar fi putut să mai irosim din timpul prețios al scriitorului? Evident că nu!

Ion RĂDAN

FILMUL ★ FILMUL ★ FILMUL

AVANPREMIERĂ... ÎN ZORII ZILEI

Așa de dimineață? Cam nepotrivit pentru asemenea eveniment. Și, totuși, într-una din zilele trecute, la ora 7 fără 4 sau fără 5 minute, în sala cinematografului „Patria" se și instalaseră mai mulți spectatori: regizorul Mircea Drăgan, operatorul Aurel Samson, ingineri și tehnicieni de la studioul cinematografic „București". La ora 7 punct, în timp ce în holul cinematografului casierița era foarte ocupată cu vînzarea biletelor, în sală s-a stins lumina și pe ecran a apărut un titlu: „Setea". Prima copie de lucru a noului film romînesc realizat după cunoscutul roman al lui Titus Popovici.

A fost o plăcută întîlnire cu o serie de actori cunoscuți, în travestiuri noi. George Calboreanu, de pildă, a împrumutat nu numai îmbrăcămintea, dar și felul de a vorbi și de a se purta al lui Găvrilă Ursu. Ștefan Ciubotărașu l-a adus din filele cărții pe ecran pe Sofron, primarul din Deleni; Jules Cazaban a făcut același lucru cu baronul Papp de Zerind. L-am revăzut pe Colea Răutu (în rolul comunistului Ardeleanu), Flavia Buref (Iuliana, fiica lui Găvrilă Ursu), pe Sandu Sticlaru (Petre, țăranul sărac). Și un tînăr debutant: Ilarion Ciobanu (în rolul principal al lui Mitru Moț).

TUDOR DIN ȘOIMARI ÎN... CINEMASCOP

S-o fi gîndit viteazul erou al lui Sadoveanu la multe: să ajungă la Țarigrad băgînd spaima în otomani, să aibă o droaie de copii care să-i poarte fala în lume și cîte și mai cîte. Dar să ajungă și personaj de film, asta nu i-a trecut niciodată prin minte. Ceea ce nu i-a împiedicat cîtuși de puțin pe C. Mitru și Al. Struțeanu să considere că isprăvile voinicului răzeș din Șoimari merită să fie povestite și pe ecran. Zis și făcut. Din cunoscutul roman al lui Mihail Sadoveanu, cei doi au alcătuit un scenariu. Iar pe baza scenariului, altă pereche de cineaști (regizorul Mircea Drăgan și operatorul Aurel Samson) au întocmit decupajul unui nou film. După declarațiile cineaștilor, filmul „Neamul Șoimăreștilor" va fi realizat în culori, pe ecran lat.

ÎN CĂUTAREA UNUI SCENARIU

Să-și fi schimbat regizorul Al. Boiangiu profilul... profesional? L-am întîlnit într-o zi la uzinele „Semănătoarea", discutînd cu mai mulți muncitori. Înarmat cu clasicul bloc-notes și pix, Boiangiu părea un inveterat reporter. Într-altă zi era pe teren, la uzina „Klement Gottwald". Tot în discuții, tot cu bloc-notes și cu pix.

— Reporter?

— Nu. Scenarist.

Într-un scurt interviu, talentatul regizor de la Studioul „Alexandru Sahia" a făcut mărturisiri complete. Nu, nu și-a trădat meseria. Deocamdată însă se documentează ca să scrie scenariul unui viitor documentar inspirat din viața unei brigăzi fruntașe.

— Și titlul filmului?

— „Așa a început viitorul".

T. NISTOR

La arlechin

Încă un Shakespeare

Așadar, să recapitulăm: „Regele Lear" la Național, „Hamlet" la Municipal. Pe panourile de afișaj, numele lui Shakespeare apare în stagiunea actuală de două ori, în două locuri diferite. Despre cel de-al treilea Shakespeare nu vom afla încă nimic citind anunțurile publicitare. Fiindcă deocamdată e pe... șantier. Adică undeva într-o sală de repetiție a Naționalului, unde mai mulți actori schimbă replici, îmbrăcați în obișnuitele haine de stradă. Doi oameni se întorc dintr-o luptă încununată de victorie și trei vrăjitoare le fac preziceri care îi pun pe gînduri. Vă amintiți? Exact: una din primele scene din „Macbeth". Iar cei doi oameni sînt chiar Macbeth și Banquo.

— Încă o dată, vă rog.

Și regizorul Mihail Berechet reia scena. În timp ce „Regele Lear" și „Hamlet" culeg ropote de aplauze, tragedia „Macbeth" e prezentă numai pe avizierele interne ale Naționalului. Situație de moment; în actuala stagiune „Macbeth" va ieși la rampă.

De la Nipru la Dîmbovița

De la teatrul „Ivan Franko" din Kiev — unde s-a jucat cu mult succes — piesa cunoscutului dramaturg Aleksandr Korneiciuk „Pe malurile Niprului" a ajuns și pe malurile Dîmboviței. Mai precis, la secretariatul literar al Naționalului, de unde a ieșit în traducere romînească cu titlul „Ascultă-ți inima". O piesă inspirată din viața de azi a constructorilor comunismului și care va prilejui actorilor Al. Giugaru și Marcel Anghelescu apariția în rolurile a doi președinți de colhozuri. În distribuție mai figurează: Dina Cocea, Eugenia Popovici, Emanoil Petruț, Florin Piersic, Coca Andronescu, Mițura Arghezi, Matei Alexandru etc. Regia — Al. Finți.

O NOUĂ PINACOTECĂ LA TG. MURES

O nouă pinacotecă s-a adăugat la lista, și așa destul de bogată, a instituțiilor culturale ale orașului Tg. Mureș. În piața celor doi Bolyay, în clădirea construită în 1799 și care adăpostește biblioteca științifică Teleki, s-a deschis pinacoteca „Nagy Imre", cu 5 săli complet reamenajate, conținînd un număr de 62 lucrări donate orașului de către talentatul pictor.

Nagy Imre s-a născut la 25 iulie 1893, la Jigodin. După studii îndelungate, începînd din anul 1922, lucrările sale apar în diferite expoziții, mai întîi în orașele ardelene, iar apoi la București, Budapesta, Zürich, Nürnberg, Veneția și Londra. Din anul 1949 el este profesor la Institutul de arte plastice din Cluj, iar în 1957 a fost distins cu titlul de Maestru Emerit al Artei din R.P.R.

Noua pinacotecă din Tg. Mureș conține în mare majoritate lucrările executate de artist în ultimii zece ani.

În arta lui Nagy Imre elementul popular ocupă un loc important, iar vioiciunea culorilor transmite dragostea lui puternică de viață.

Stefan IZSÁK

Autoportret cu desen (tempera).

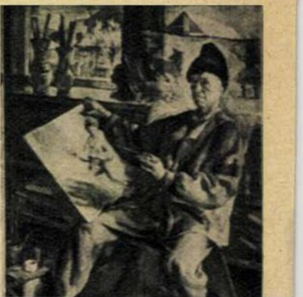

O lupă ne ajută să detectăm prezenţa păduchelui din San Jose: fiecare disc concentric e ţeasta unui individ. Acest dăunător nu mişună, nici nu viermuieşte... El se agaţă cu rostrul de plantă şi, tot sugîndu-i seva, se înmulţeşte atît de mult, încît o îmbracă într-o a doua „scoarţă", tăindu-i respiraţia... ←

Inamicul public din SAN JOSE

de Viorica FILIPOIU

Fotografii de St. CRISTEA

— Din care măr să muşc? — a întrebat, zice-se, Eva. .

— Din ionatanul de Baia Mare — i-a şoptit şarpele — are parfumul cel mai dulce...

Anecdota aceasta a primit o surprinzătoare confirmare nu de mult, cînd ionatanul de California, concurînd cu mărul ionatan romînesc pentru o comandă în R. P. Polonă, s-a văzut înfrînt... Greu de spus cît de frumoase, cu cît rafinament erau sortate fructele californiene! Merele romîneşti arătau aşa cum le făcuse pomul: unul mare, altul mic, celălalt pitic... Însă savoarea lor a fost o revelaţie. De atunci şi pînă astăzi producţia de fructe a R.P.R. a progresat într-atît, s-a făcut atît de „gustată", încît la această oră putem trage o liniuţă de echivalare şi spune că mărul romînesc trimis peste hotare înseamnă aur! Din păcate această mare bogăţie naturală are drept inamic un parazit pretutindeni cunoscut, un dăunător care, în pofida numelui lui cu rezonanţe de grande spaniol, nu e decît un păduche, ba chiar un păduche rudă cu ploşniţa: „din San Jose" i se spune.

Originar din Extremul Orient, dăunătorul şi-a făcut apariţia la noi în ţară — via Europa vestică — în anul 1933. În 27 de ani dăunătorul ne-a consumat 15.000.000 de pomi şi material săditor! Ceea ce înseamnă 750.000 tone de fructe pe an! Cum se explică asemenea prăpăd? „Domnul" din San Jose are o prolificitate înfricoşătoare: fiecare femelă dă viaţă într-o singură etapă — cea de vară — unui număr de progenituri ce ajunge la 300.000; şi această operaţie se repetă în trei perioade anual! Nu e de mirare, aşadar, că acest flagel a obligat statele europene să organizeze o adevărată coaliţie... În primele decenii ale secolului, acestea au încheiat o convenţie internaţională de pe urma căreia speciile vegetale au început să capete adevărate prerogative de persoană civilă! Astăzi, nici un pom, fruct, altoi, puiet, butaş, marcotă nu se poate mişca dintr-o ţară într-alta fără un buletin de liberă circulaţie atestînd sănătatea lui vegetală. Nici un măr, nici o pară, nici o piersică nu trece graniţa dacă poartă — fie şi oricît de vag — amprenta oribilului „halo violaceu" care trădează prezenţa inamicului.

Dacă păduchele din San Jose a apărut la noi încă din 1933, se iscă în chip firesc întrebarea: ce a făcut burghezia în această chestiune de interes statal? Nimic. Sau aproape nimic. Nu stătea în preocupările ei reunirea intereselor divergente ale proprietarilor de pepiniere, pentru a cîştiga o bătălie de interes naţional. Căci să ne înţelegem: bătălia cu dăunătorii — fie că aceştia se numesc mana viţei, gîndacul de Colorado sau altfel — comportă un efort la fel de complex ca acela cerut de crearea unui mare lac artificial de acumulare sau de recuperarea unor imense suprafeţe de pămînturi aluvionare... Or, această luptă n-a putut avea sorţi de izbîndă la noi în ţară înainte de introducerea economiei planificate, înaintea constituirii unui adevărat front de transformare a naturii, de supunere a naturii. La ora actuală acest front există. Majoritatea livezilor aparţin gospodăriilor colective şi de stat, industria echipează pe cei care luptă împotriva dăunătorilor cu utilaj modern şi cu insecticide eficace. Deci semnalul de atac împotriva păduchelui din San Jose a fost dat! Se împlinesc doi ani de cînd Ministerul Agriculturii desfăşoară împotriva acestuia un plan strategic de mare eficienţă. Întreaga ţară e împărţită în cinci „fronturi de luptă": cele cinci bazine pomicole Baia Mare, Bistriţa, Beclean, Dej şi Rîmnicul Vîlcea. În fiecare bazin — o staţie de avertizare. La fiecare staţie de avertizare, un inginer agronom specializat în protecţia plantelor stabileşte prognoze asupra ivirii dăunătorilor. Aceste prognoze se comunică de mare urgenţă brigăzilor pentru protecţia plantelor, cu ajutorul unor cărţi poştale viu ilustrate, anunţîndu-li-se momentul optim al stropirilor. Brigăzile, înzestrate cu tot aparatajul necesar, fac o toaletă amănunţită, raţională, ştiinţifică, tuturor pomilor de-a lungul celor patru anotimpuri.

★

Continuăm cu o istorioară adevărată. Acum cîţiva ani, anumite plantaţii din sudul R.S.F.S.R. fiind grav infestate de un parazit exotic, un cercetător sovietic a fost trimis în străinătate pentru cercetări şi s-a întors acasă cu o... buburuză. În patrie, cercetătorul a cultivat buburuza, a răspîndit-o în livezile infestate şi... buburuzele au mîncat dăunătorii. Pe acest principiu se axează la ora actuală cea mai modernă linie în ştiinţa combaterii dăunătorilor — aşa-zisa metodă biologică.

Respectiva metodă are, de altfel, tradiţii la noi în ţară. Academicianul W. Knechtel, luptîndu-se prin anul 1925 cu egală vitejie împotriva dăunătorilor şi împotriva relei credinţe a autorităţilor burgheze, a reuşit să rezolve definitiv în ţara noastră problema păduchelui lînos al mărului, importînd şi cultivînd viespea Aphelinus Mali.

Avantajele metodei biologice sînt de la sine grăitoare: e mai rentabil să obţii culturi de insecte sau bacterii — care apoi se perpetuează în chip firesc — decît să fabrici aparataje şi insecticide, să le întreţii şi să le mînuieşti. În al doilea rînd, dăunătorul, care devine cu timpul rezistent la insecticid, de bună seamă că nu va deveni niciodată rezistent la „prădător" (insecta sau bacteria folosită la distrugerea dăunătorilor). În al treilea rînd binefăcătoarele stropiri lasă pomul curat ca în palmă — văduvindu-l din păcate şi de gîngăniile ajutătoare şi polenizatoare. Dimpotrivă, o viespe, un „prădător" lansat prin metoda biologică într-o livadă, îşi îndreaptă atacul numai asupra unui anume dăunător — lăsînd planta şi gîzele ei cele bune vii şi nevătămate. Cunoscînd aceste lucruri, ne-am interesat la Institutul de cercetări horti-viticole dacă nu cumva se poate folosi metoda biologică împotriva păduchelui din San Jose.

— Ba da — ni s-a răspuns — şi încă una foarte ascuţită. E vorba de acul viespii Prospaltella Perniciosi. Din păcate însă, am fost nevoiţi să constatăm de cîtăva vreme că Prospaltella Perniciosi, viespe de import — adusă de prin părţile sudice ale Uniunii Sovietice — nu rezistă la rigorile climatului nostru... Iată de ce biologii institutului se preocupă de înmulţirea şi ridicarea prolificităţii unei viespi şi a unei buburuze din fauna ţării noastre, vrăjmaşe neîmpăcate ale păduchelui din San Jose.

Cu cît deci aceste cercetări vor progresa mai repede, cu cît vor fi mai bine puse la punct, ştiinţific şi tehnic, cu atît se va apropia definitiva lichidare a acestui dăunător care suferă de doi ani puternicul atac organizat al insecticidelor.

O viespe Aphelinus Mali surprinsă în momentul în care „atacă" un parazit al mărului, păduchele lînos, depunîndu-şi ouăle în trupul lui. ↓

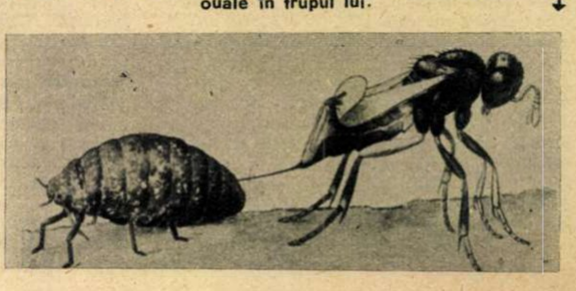

CU SARE ȘI PIPER

Întîmplări cu haz:

Povestește... NAE ROMAN

În perioada cînd l-am solicitat, Nae Roman era foarte ocupat: emisiuni la radio, repetiție la televiziune, filmare pe platou, lectură la Teatrul de operetă, Ioana etc.

Așa că... Ce-ați spus? Vreți să întrebați ceva? Ghicesc nedumerirea dv. Ați înțeles totul, în afară de chestia cu Ioana. Un film nou? O emisiune de satiră și umor? O...

Nimic din toate acestea: Ioana este o emisiune veselă, drăguță și... vie — fetița lui Nae Roman.

Deci, în convorbirea noastră se interpune și Ioana. De data aceasta sînteți favorizați dv., cititorii, pentru că interviul nefiind înregistrat pe bandă de magnetofon, numai eu am recepționat intervențiile Ioanei, care n-a folosit nimic din repertoriul tăticului ei. Ceea ce nu ne-a împiedicat să ascultăm...

★

Întîmplări cu haz? N-am păr în cap cîte știu! (Și n-are... nici măcar pentru un număr limitat).

„Să ne despărțim rîzînd de trecut". Dar de rîs, putem rîde abia acum. Știți că actorii făceau cîteodată reclama unor produse ca să poată cîștiga ceva peste leafă... Chiar și cînd aceasta se plătea. O parteneră a mea încasa cîteva sute de lei pe lună de la proprietarul unui magazin de încălțăminte, ca să-i facă reclamă. Eu o întrebam: „De unde ți-ai cumpărat pantofii?" și ea răspundea indicînd numele firmei. Textul reclamei necesita deci doi parteneri, dar negustorul respectiv n-a vrut cu nici un chip să mărească suma cu care o angajase pe colega mea. Am interpretat de cîteva ori această reclamă, colega mea rupînd o parte din suma ce o încasa și plătindu-mă dînsa. Dar, la un moment dat, nu m-a mai plătit. Negustorul refuzînd și el să plătească, m-am răzbunat cum am putut. Cînd, la întrebarea mea: „De unde ți-ai cumpărat pantofii?" colega mi-a răspuns ca de obicei — eu i-am replicat: „Păcat de bani! Ia uită-te la ai mei, luați cu jumătate de preț!" — și-i arătai niște bieți pantofi făcuți la cizmarul meu de la periferie...

Dacă vrei, hazul constă și în faptul că dialogul se consuma într-o operetă vieneză, cu acțiunea în... Tirol! Într-atît de puțin era respectat publicul și textul.

★

Debutul meu pe scenă — îmi amintesc ca astăzi — s-a petrecut într-un turneu cu trupa Mariei Filotti. Mi s-a dat rolul unui lacheu de casă mare din Anglia, care avea de anunțat cîteva nume pompoase de lorzi, sosiți la o serată cu soțiile lor. M-am chinuit să pronunț numele englezești repetîndu-le de sute de ori. În seara primului spectacol, am intrat țeapăn în scenă și am rostit cu vocea sugrumată de emoție:

— Sînt afară... toți!

— Poftește-i! — a spus calmă, Maria Filotti — dar să te familiarizezi cu numele oaspeților mei, pentru că nu sînt dispusă să primesc pe oricine...

★

...Pe vremuri, eram uneori plătiți „cu bucata", adică pentru fiecare spectacol în parte, impresarii folosindu-se de noi atîta timp cît aveau nevoie. O dată jucam „cu bucata" într-un rol mic, pe scena unei grădini de vară. Am jucat doar o seară și apoi n-am mai fost distribuit. M-am dus la director și m-am plîns: „Am nevoie... și n-am jucat decît o singură seară" — i-am zis eu. „Ba de două ori" — mi-a spus el. „Cînd? Că doar o dată am jucat". „Ba de două ori: prima și... ultima oară". Și nu m-a mai angajat...

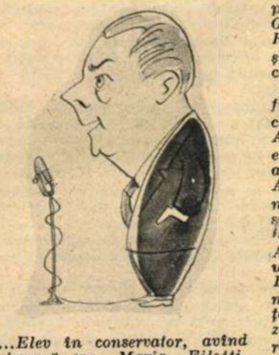

...Elev în conservator, avînd profesoară pe Maria Filotti, m-am îmbolnăvit și n-am dat pe la cursuri vreo două zile.

Maria Filotti m-a căutat și, văzîndu-mă bolnav, m-a întrebat dacă am luat vreo doctorie.

— Nu pot... — i-am răspuns eu. Trebuie să iau două linguri după fiecare masă.

— Și ce te împiedică s-o faci?

— Aștept să mănînc... de două zile!

În seara aceea am mîncat copios... din banii pe care mi i-a împrumutat maestra.

★

...La un spectacol dat cu ani în urmă la Arenele Libertății prezentarea urma să fie făcută de Groner, Stroe, Nicolaide, Lucian, Radu Zaharescu, Horia, Bimbo și subsemnatul... Deci toată crema comicilor.

Nu ni s-a dat nici un text, fiecare fiind liber să improvizeze ceva legat de numărul care urma. Așteptînd începutul în culise, un electrician ne povestise tuturor o anecdotă cu Lenuța și Griguță. Am rîs din belșug... Apoi, cînd ne-a venit rîndul, am pornit-o spre rampă, care era la o distanță foarte mare. A început Stroe. Am auzit o cascadă de rîs. Au urmat apoi, pe rînd: Nicolaide, Lucian, Horia... Dar nu s-a mai auzit nimic. Publicul înghețase. Noi, cei din culise, n-auzeam ce spun partenerii noștri, rampa fiind foarte departe, așa că nu știam despre ce e vorba. Dar am aflat secretul: publicul credea că ne batem joc de el, pentru că fiecare dintre comicii intrați în scenă... povestea anecdota cu Lenuța și Griguță!

★

... De ce-mi spune Roman? Pentru că atît a încăput pe afiș. Eu mă numesc Nicolae Constantinescu-Roman. Regizorul se numea... Nicușor Constantinescu. Tipograful a ales: N. Roman.

A doua zi a explicat: „Atîta a mai încăput pe afiș!"

Interviu luat de S. M. RUSU

PARADOX

Vecinii mei (și-ai dumitale, poate!)
Trăiesc (ptiu! de deochi!) din ce în ce mai bine:

Fac sistematic curse-n magazine
Și se întorc acasă cu de toate.

Mă cheamă-ntotdeauna să-mi-arate
(Știind că nu-s de felul meu pizmaș!)
Superbul ei urson „pentru oraș"
Ori „Fram"-ul nou („cu bani peșin — nu rate!").

Mă bucur sincer (pe onoarea mea!)
Și în privința asta, cît aș vrea,
Nu aș găsi de ceartă vreo pricină —

Dar de necaz îngălbenesc
Că-i văd ce mult se tîrguiesc
Cînd au de dat un pol pentru lumină.

Stelian FILIP

DIN UMORUL SPANIOL

Franco, numele pe care-l arborează sîngerosul dictator al Spaniei, înseamnă, în limba spaniolă, franc, sincer, cinstit, deschis. Pe baza acestui joc de cuvinte, comicul spaniol Jila a imaginat următoarea scenetă;

A apărut pe scenă într-o rablă de automobil. De el s-a apropiat un agent de circulație și l-a somat să plece cît mai iute din mijlocul străzii, deoarece încurcă circulația. Jila a început să se scuze că mașina e veche, că motorul nu merge, că trebuie să-l repare, dar agentul continua să-l amenințe că dacă nu pleacă îl va amenda. Atunci Jila răspunse:

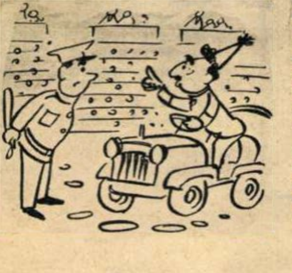

— Omul din fața dumneavoastră e *franco* (sincer) și vă spune: nu mă mișc din locul acesta, pînă la moarte! Încercați să mă alungați cu forța! Altfel am să stau aici și am să încurc lumea toată viața!

Publicul a izbucnit într-un imens hohot de rîs și a aplaudat mult timp. Dar autoritățile franchiste au luat de îndată măsuri represive împotriva curajosului comic...

CU ȘI FĂRĂ FARD

OPTIMISM „MADE ÎN S.U.A."

Soția a venit să-și viziteze soțul la spital înaintea operației.

— Datorăm spitalului 25 dolari pentru internare, 30 dolari pentru întreținere, 50 pentru consultații și 400 pentru operație. Ce mă fac dacă mori?

— Nici o grijă, scumpa mea. Dacă le datorez atîția bani, n-o să le convină să mă omoare!

SECRETUL TINEREȚII

Într-un azil de bătrîni din Paris, în care nici unul dintre pensionari nu se putea mișca fără să fie ajutat, apăru un pensionar nou, care izbutea să meargă destul de bine sprijinindu-se de un baston.

— Cum de ați reușit să vă conservați atît de bine? — îl întrebă unul dintre bătrîni.

— Am băut mult, am jucat cărți și mi-am pierdut nopțile.

— Extraordinar! — strigă bătrînul. Dacă v-aș fi cunoscut înainte, nu aș fi ajuns în halul ăsta! Și cîți ani aveți?

— În curînd împlinesc 32! — răspunse noul pensionar.

EI ÎNTRE EI

Lui Mr. Smith, deși multimilionar, îi place să facă unele economii. De aceea l-a invitat la masă pe medicul la modă Johnson, milionar și el, cu intenția de a-i smulge o consultație gratuită. După masă Mr. Smith se adresă medicului:

— Doctore, cînd începe să mă doară capul iau aspirină, cînd am gripă beau ceai și mă culc în pat, cînd mă doare stomacul iau bicarbonat. Procedez bine?

— Înainte de a vă răspunde — zise medicul — să reglementăm problemele financiare. Eu, pentru o consultație la domiciliu, iau 100 dolari. Cît luați dv. pentru o masă?

ULTIMUL CUVÎNT

Corespondentul: **După cîte mi s-au spus, ați afirmat că în discuțiile cu Statele Unite veți avea întotdeauna ultimul cuvînt.**

Marioneta Chombe: **Absolut adevărat! La sfîrșitul tuturor discuțiilor voi spune: „La ordinele dumneavoastră, Sir!"**

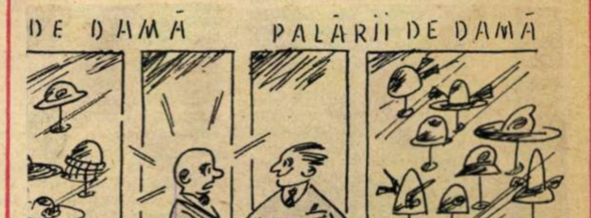

ÎNTRE PĂLĂRIERI

— Care-i secretul că pălăriile făcute de voi sînt totdeauna la modă?

— Simplu: le fac cît mai caraghioase!!

Desen de PAVEN

ÎN PATRU RÎNDURI

Unui fotbalist brutal...

De n-o fi cu supărare,
Să-ți plătesc mă simt dator:
Tu lovești peste picioare,
Eu te iau... peste picior.

David FLORIAN

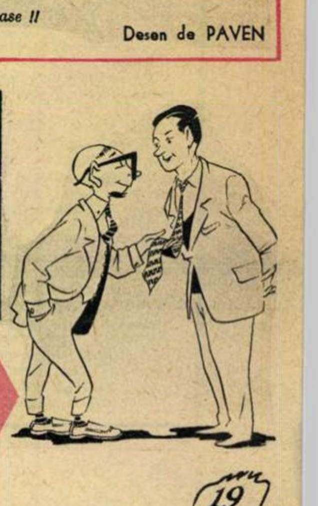

— Din pachet?

— Desigur!

— Se vede, se vede! De la Paris, pachetul?

— Nu... de la Romarta!

Desen de Rik AUERBACH

Cuvinte încrucişate

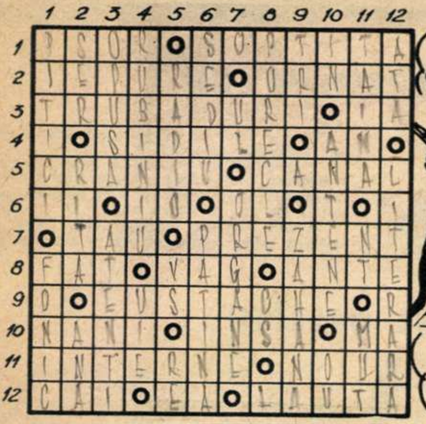

La ureche...

ORIZONTAL: 1) Floare la ureche (fig.) — Spusă la ureche. 2) Are urechile lungi — Împodobit. 3) Mîngîiau urechile în evul mediu cu versurile şi cîntecele lor — Serveşte! 4) Săculeţe cu ureche care se agaţă în cui pentru scurgerea zerului din brînză — 1961, spre exemplu. 5) Partea osoasă a capului, la extremităţile căreia se găsesc şi urechile — Prin el ajung sunetele la timpan. 6) Bluze cu flori — În oreion — Vas de lut care poate avea şi urechi. 7) Putere (olt.) — Aude apelul şi răspunde. 8) Fecior — Lipsit de claritate — Înainte de... 9) Canalul interior al urechii se mai numeşte şi Trompa lui... 10) Pui urechea pe pernă şi te îmbii la somn — Dar — Interjecţie familiară. 11) Organe care se află în corp — Vapori condensaţi în atmosferă (sing.). 12) Accese de circulaţie — Pronume — Instrument muzical (pop.).

VERTICAL: 1) Le intră pe o ureche şi le iese pe cealaltă — Sonor. 2) Lichidul sîngelui — Terminaţia unui cuvînt care sună în ureche la fel cu precedentul — Nume feminin. 3) Aşa cum e dispusă o ureche faţă de cealaltă — Sînt numai ochi şi urechi. 4) De culoarea rubinului — Şoricar. 5) Transmite şi recepţionează sunetele prin unde electromagnetice — Vasile Stoica — Notă muzicală. 6) Centru de activitate — A aluneca pe gheaţă. 7) În capsulă — Urechile în anatomie. 8) Urechilă sau Urechiatu — Constantin Savu. 9) Trei... la compunere — Acolo unde se servesc măruntaie de măcelărie. 10) Plantă textilă — Urechile... aparatului de radio — Celulă reproducătoare. 11) Se şopteşte la ureche — Net! — Uneori aude, dar de vorbit nu vorbeşte niciodată. 12) În urechea acului — Frază corectă şi artistică.

Un sfat cosmetic pe săptămînă

GĂLBENUŞUL DE OU

Gălbenuşul de ou conţine o substanţă foarte necesară pielii, substanţă de altfel des folosită în prepararea diverselor creme, şi care se numeşte lecitină. Cremele cu lecitină au proprietatea de a înmuia şi a catifela pielea. Deoarece aceste creme nu se pot conserva timp îndelungat, este bine ca ele să fie preparate în cantităţi mici, pentru a fi totdeauna proaspete.

Ieftin şi la îndemîna oricui, gălbenuşul de ou are multe întrebuinţări în cosmetică. Astfel, pentru catifelarea şi întreţinerea mîinilor, folosiţi o pastă pe bază de miere şi gălbenuş, care se pregăteşte în felul următor: se topeşte puţină miere şi se amestecă cu tărîţe de grîu fin cernute. Se adaugă un gălbenuş de ou şi puţin untdelemn şi se frămîntă bine toate aceste substanţe, pînă se obţine o pastă moale, care trebuie păstrată într-o cutie bine închisă. Dacă aveţi, este bine să adăugaţi acestei paste puţină tinctură benzoe, care contribuie la albirea mîinilor şi împiedică alterarea pastei. După spălarea cu apă şi săpun, frecaţi mînile cu această pastă, staţi cu ea 10-15 minute, apoi o scoateţi cu apă călduţă.

Gălbenuşul de ou poate înlocui cu succes săpunul, cînd acesta nu este tolerat de un ten sensibil, lesne iritabil. Faţa umezită se freacă uşor cu gălbenuş şi se clăteşte abundent cu apă călduţă, apoi rece.

În afară de clasica mască de gălbenuş de ou frecat cu untdelemn — mască ce se potriveşte unui ten uscat — care se întinde pe faţă şi pe gît, se păstrează 20-30 de minute şi se scoate prin spălarea cu apă călduţă, vă mai indicăm încă două măşti, mai puţin cunoscute. Astfel, la un ten deshidratat, gălbenuşul se amestecă cu o linguriţă de untdelemn şi puţină miere fluidă. După 30 de minute de la aplicare, faţa se spală cu apă călduţă şi se fac apoi cîteva comprese cu ceai de muşeţel călduţ.

Dacă, după o zi obositoare sau petrecută în vînt şi praf, vreţi să arătaţi bine, procedaţi astfel: amestecaţi un gălbenuş de ou cu o linguriţă de untdelemn (de preferinţă de măsline). Separat, bateţi spumă albuşul, la care adăugaţi cîteva picături de apă oxigenată. Întindeţi pe faţă mai întîi primul amestec, iar după 5 minute al doilea. Această mască se poate păstra pe obraz timp de o oră. Apoi faţa se spală cu apă călduţă.

Ileana VIDRAN

O guvernantă originală

Şarpele boa este recunoscut ca fiind una din cele mai frumoase tîrîtoare. Pielea lui are o culoare plăcută roşcat-cenuşie, mijlocul spatelui îi este marcat de o dungă lată, ale cărei margini în zig-zag sînt ornamentate cu pete galben-cenuşii, iar pe cap poartă trei dungi de culoare închisă. Lungimea exemplarelor mature depăşeşte uneori 6 metri. În ce priveşte „caracterul", se pare că acest uriaş este o creatură extrem de docilă. Celor care nu au văzut şerpi boa decît pe ecrane sau într-o grădină zoologică le-ar veni greu să creadă că în împrejurimile capitalei braziliene sau în vilele staţiunii Petropolis există şerpi boa domestici. În Brazilia, acest neobişnuit animal domestic apără viaţa a mii de oameni şi, în primul rînd, a copiilor. Uriaşul tîrîtor izbuteşte să realizeze această performanţă datorită faptului că şerpii veninoşi — şi ei formează în Brazilia marea majoritate a şerpilor — preferă să păstreze o distanţă cît mai mare de locurile unde trăieşte şarpele boa. Acesta se ataşează foarte uşor de copii şi îi însoţeşte pretutindeni, la plimbare sau la joacă — apărîndu-i de atacurile şerpilor veninoşi.

Pentru ca portretul acestei guvernante neobişnuite să fie complet, trebuie să adăugăm că e... foarte îngrijită, pielea ei fiind întotdeauna curată şi uscată. În plus este foarte puţin pretenţioasă, mîncînd o dată la două sau chiar la patru luni. Raţia anuală de mîncare a şarpelui boa nu depăşeşte cinci iepuri de casă.

Poşta redacţiei

ANATOLIE A. PRODAN — Alimpeşti, raionul Novaci. *Drepturile la pensie pentru invaliditate — cum este cazul dv. — se calculează în conformitate cu regulamentul pensiilor militare. Socoteala dv. nu este exactă. Pentru valorificarea perioadei anterioare ultimei expertizări a capacităţii de muncă, urmează să faceţi contestaţie, dacă mai sînteţi în termen, şi să arătaţi, pe bază de dovezi, că trebuia să se ţină seama şi de timpul anterior datei cînd aţi devenit incapabil de muncă.*

RAPAPORT MUNDI — Moineşti. *Într-adevăr, temperaturi ca cele înregistrate în octombrie n-au mai fost în ţara noastră din anul 1896. Astfel, la Adam-Clisi a fost semnalată temperatura maximă de 33 de grade, iar la Călăraşi de 30 de grade (datorate pătrunderii în Peninsula Balcanică a maselor de aer cald şi uscat din regiunea subtropicală). Acest regim, călduros şi sărac în precipitaţii, a fost înlesnit de existenţa în vestul şi în centrul Europei a unor centre de joasă presiune atmosferică (cicloni).*

Vă mulţumim pentru aprecierile făcute revistei noastre. Poeziile pe care ni le-aţi trimis nu le putem publica, deoarece exprimă sentimentele dv. faţă de „Flacăra", constituind astfel o chestiune cu totul personală între un cititor şi publicaţia sa preferată.

B. URSU — Bucureşti. *Cînd anume a început să se scrie romîneşte, nu se cunoaşte cu exactitate. Cert este faptul că scrisul romînesc a apărut întîi în corespondenţa neoficială şi în însemnările particulare, deoarece limba cancelariei era slavona (scrisoarea boierului Neacşu din Cîmpulung Muscel adresată judelui Braşovului Hans Benckner atestă acest adevăr). Scrisoarea datează din anul 1521 (Neacşu comunică pregătirile turcilor de a trece Dunărea) şi reprezintă cel mai vechi document de limbă romînească. Primele cărţi tipărite în romîneşte au apărut mai tîrziu, deşi tiparul a fost introdus la noi la începutul secolului al XVI-lea. Diaconul Coresi tipăreşte începînd cu anul 1559 o serie de cărţi romîneşti („Cazania", „Psaltiria" etc.). Există o menţiune după care în anul 1544 a apărut o tipăritură romînească la Sibiu (care însă nu s-a păstrat). În anul 1570 apare o culegere de cîntece care oferă primul document de limbă romînească transpusă în alfabetul latin.*

DRAGOMIR ALEXANDRU — Feteşti. *Pentru satisfacerea curiozităţii dv. ar trebui să vă procuraţi „Flora R.P.R.", din care au apărut pînă acum 7 volume şi vor mai apărea încă 5. Veţi găsi acolo, tratate pe larg, toate caracteristicile florei noastre — cu denumirile ştiinţifice şi populare ale plantelor — precum şi modul de a trata fiecare plantă în parte. Veţi găsi de asemenea principalele metode de combatere a tot ce este dăunător culturilor sau chiar pajiştilor şi fineţelor. Numele ştiinţific al cartofului este „Solanum tuberosum", iar al roşiilor „Lycopersicum esculentum".*

IVĂNESCU PETRE — Galaţi. *Primul zbor cu avionul între U.R.S.S. şi S.U.A. pe deasupra regiunilor arctice a fost făcut în anul 1937 (între 12 şi 14 iulie) de către aviatorii sovietici Gromov, Jumakev şi Danilin. Aceştia au zburat pe o distanţă de 10.601 km — între Moscova şi San Jacinto — reuşind să învingă cel mai mare pericol pentru un avion, şi anume „jivrajul", adică acţiunea zăpezii şi a îngheţului asupra motoarelor şi aparatelor de bord.*

NICOLAU GHEORGHE — Ploieşti. *Se recomandă un surplus de vitamine — în special vitamina C — la unele boli acute, cum ar fi: pneumonia, gripa, febra tifoidă, dizenteria, tusea convulsivă, angina, pojarul etc., pentru că în asemenea cazuri necesitatea organismului în vitamine creşte tocmai cu scopul de a combate influenţa microbilor patogeni şi a toxinelor lor sau pentru a contracara creşterea intensităţii metabolismului. Medicul care v-a recomandat acest lucru n-a făcut-o deci pentru simplul motiv că „vitaminele sînt la modă" — cum presupuneţi dv. — ci din considerente ştiinţifice. Dozarea vitaminelor în asemenea cazuri poate depăşi cu mult dublul cantităţii normale necesare organismului în 24 de ore.*

VIORICA V. U. — Cluj. *Ne pare foarte rău că nu înţelegem exact ceea ce doriţi să aflaţi în legătură cu încălţămintea femeilor. Reveniţi, precizînd ce anume vă interesează. La chestiunea a doua — despre vin şi alte băuturi — vă vom răspunde mai amplu, într-unul din numerele viitoare ale revistei, la rubrica „La întrebările cititorilor". Vă mulţumim pentru aprecieri.*

SFATURI practice

COLŢUL DE ÎNVĂŢĂTURĂ AL COPILULUI

Statul nostru de democraţie populară a creat condiţii optime pentru ca fiecare copil să meargă la şcoală şi să înveţe cît mai bine.

Manualele sînt oferite gratuit, iar profesorii şi pedagogii se ocupă şi în afara orelor de curs de elevii lor, căutînd să le imprime o cît mai desăvîrşită educaţie.

Mai sînt însă părinţi care lasă învăţătura copilului exclusiv pe seama şcolii. Aşa cum alţii nu se preocupă nici măcar să creeze condiţii în familie pentru o bună pregătire a lecţiilor acestuia.

Copilul, în unele din asemenea cazuri, îşi scrie temele şi învaţă pe unde apucă: o dată pe masa din sufragerie, altă dată la bucătărie, de cele mai multe ori pe cîte o măsuţă improvizată.

Unor astfel de părinţi le adresăm sfatul nostru de azi, arătîndu-le că, fără nici un efort deosebit, pot rezolva această problemă, care e foarte importantă pentru viaţa micului şcolar.

În afară de liniştea care se cere în jurul copilului în timp ce-şi face lecţiile, în afară de îndemnul şi ajutorul pe care trebuie să i-l dea totdeauna părinţii, un şcolar mai are nevoie şi de un loc al lui, în care să-şi ţină cărţile, caietele şi rechizitele şi unde să-şi poată scrie temele. Un colţişor al lui în casă, care nu cere un spaţiu deosebit şi nici cheltuială prea mare.

Prezentăm în cadrul acestor rînduri un model practic de etajeră-pupitru, care se poate realiza din cîteva bucăţi de scîndură şi dintr-o jumătate de metru de muşama (sau material plastic), fie de un tîmplar, fie de orice gospodar care se pricepe cît de cît în ale dulgheriei.

Într-unul din desene vedem etajera-pupitru închisă, avînd aspectul unui dulăpior care poate fi plasat într-un interior oricît de mic. Acest dulăpior are o planşetă pliantă în faţă, care, ridicîndu-se, formează pupitrul (aşa cum vedem în celălalt desen). Scaunul e format, la rîndul lui, dintr-o lădiţă, al cărei interior poate fi folosit pentru păstrarea obiectelor la care se umblă mai rar. La terminarea lecţiilor, scaunul acesta se introduce sub raftul dulapului, formînd împreună cu planşeta şi cu o altă lădiţă — fixă — peretele din faţă al dulapului.

Colţul acesta de învăţătură va avea nu numai darul de a-l atrage pe copil, ci şi de a-i dezvolta simţul ordinii şi al disciplinei. Aceasta cu atît mai mult cu cît îl vom face să înţeleagă de la început că obiectele lui de şcoală trebuie să stea numai acolo şi că după folosire dulapul trebuie pus în ordine.

JOSIANA

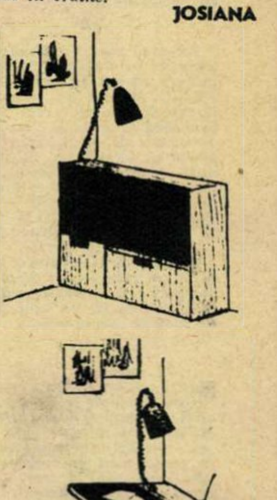

La întrebările cititorilor

SEMNALE TRANSMISE ÎN COSMOS

Tov. Vasile Galeriu, mecanic electrician din Craiova, ne scrie că a auzit despre o carte „în legătură cu constelaţia Andromeda“, în care personajele transmit mesaje în Cosmos, şi ne întreabă dacă e vorba despre o fantezie sau o realitate. Ne întreabă în acelaşi timp ce limbaj s-ar folosi într-un asemenea caz şi ce lungime de undă pentru transmisie.

Îi răspundem:

Cartea la care se referă cititorul nostru este desigur „Nebuloasa Andromedei“, scrisă de cunoscutul autor sovietic de literatură de anticipaţie Efremov. În această carte e vorba într-adevăr de transmiterea şi recepţionarea unor mesaje prin spăţiul cosmic, dar totul e ficţiune — sau, mai precis, o imagine anticipată a acestei probleme.

Astăzi însă această ficţiune a lui Efremov — scrisă cu ani în urmă — a devenit realitate. Există acum, atît în U.R.S.S. cît şi în alte ţări, radiotelescoape uriaşe care înregistrează undele radioelectrice emise de cele mai îndepărtate corpuri siderale. Radiotelescopul de la Green-Bank (S.U.A.) măsoară, spre exemplu, 45 de metri în diametru, cel de la Jondrell Bank (Anglia) are 80 de metri în diametru, iar cel de lîngă Moscova — de o construcţie cu totul ingenioasă — are puterea unei oglinzi parabolice cu un diametru de 1.000 de metri.

Or, pornind de la premisa că există în Univers milioane de sisteme planetare asemănătoare cu sistemul nostru şi că e posibil să existe undeva fiinţe asemănătoare cu noi, astrofizicienii s-au gîndit să folosească aceste instalaţii gigantice şi pentru transmiterea de semnale în Cosmos.

Pentru transmiterea acestor semnale se foloseşte lungimea de undă cea mai răspîndită în natură (21 centimetri), şi anume aceea a atomilor de hidrogen neutru, dată fiind preponderenţa acestui hidrogen în spaţiul intersideral. Cît despre limbaj, acesta e alcătuit din semnale simple, dar în aşa fel repetate, încît să trădeze o manifestare de viaţă inteligentă.

În momentul cînd aceste semnale vor fi recepţionate pe o planetă ajunsă la aceeaşi evoluţie sau chiar la una mai avansată, astrofizicienii speră să primească răspunsul pe acelaşi cod — sau pe altul, care să trădeze, la rîndul lui, o inteligenţă.

Răspunsul acesta însă nu va fi chiar atît de rapid. Presupunînd, spre exemplu, că transmisia de pe Pămînt va fi recepţionată pe o planetă care gravitează în jurul stelei Alfa — stea relativ apropiată de sistemul nostru solar — vor fi necesari nu mai puţin de opt ani pentru primirea răspunsului. Atît va trebui pentru ca un semnal să parcurgă, dus şi întors, distanţa de 4 ani-lumină care ne separă de această stea.

Cert este însă un lucru, şi anume că primele semnale au şi fost lansate în Cosmos şi că, de acum înainte, se aşteaptă eventualul răspuns.

Dezlegarea jocului CU „NU“ LA ÎNCEPUT, apărut în nr. 3

ORIZONTAL 1) Insistă — Rade. 2) Moţăie — Aude. 3) Iţă — Fruntaşi. 4) Ta — Pomi — Apel. 5) Atîrnată — Ară. 6) Are — Luna — Tr. 7) B — Azi — Curbă. 8) Undeva — Luaţi. 9) Fain — Avans — R. 10) Ereţi — Etc — Pi. 11) Tar — Cod — Atît. 12) Vigilent — Ra.

Rulmentul şi... piramida lui Keops

Cum au fost înălţate „pînă la cer“ uriaşele piramide egiptene? Întrebarea respectivă a frămîntat mintea arheologilor, a constructorilor, a diverşilor cercetători ai trecutului şi chiar a omului simplu, dornic să descopere acest secret. Cercetătorii, după îndelungate studii, au ajuns la următoarea părere: uriaşa piramidă a lui Keops, cît şi suratele ei de lîngă Cairo ar fi fost înălţate cu ajutorul... rulmenţilor. Blocurile de piatră erau deplasate pe nişte bile din piatră sau pe role de lemn, care la rîndul lor erau aşezate pe şine tot de lemn. De aici începe probabil şi istoricul rulmentului — al rulmentului cu bile ca şi al celui cu role.

Egiptenii n-au fost însă singurii din antichitate care au cunoscut, sub această formă, rulmentul. Cu 4000 de ani în urmă, chinezii au folosit bilele ca mijloc de a deplasa primele lor instalaţii de irigaţie. Iar în evul mediu — spun cei care urmăresc îndeaproape povestea rulmentului — Leonardo da Vinci a realizat proiectul unei macarale mecanice în care rulmenţii cu bile din bronz sau din fier constituiau piese de bază. Pentru aceasta, bilele şi rolele lui Leonardo da Vinci sînt considerate ca „strămoşi“ ai rulmenţilor metalici de azi.

Celebrul matematician Leibnitz a elaborat, după alte două veacuri, o lucrare despre calculul teoretic al frecării corpurilor, despre alunecare şi rostogolire. În acest timp însă, piesele grele — blocurile de piatră — continuau să alunece încă pe bile de bronz sau de fontă, aşezate în jgheaburi. Aşa au fost transportate blocurile de granit pe care s-a ridicat la Petrograd, în 1769, statuia ţarului Petru I.

Primul patent al rulmentului a fost acordat abia în 1868, în Germania, iar cele dintîi piese de acest fel au fost folosite pentru axele primelor biciclete.

De atunci, aproape fiecare utilaj, fiecare maşină îşi are rulmehţii săi.

Fr. U.

SELECŢIA CĂPRIORULUI

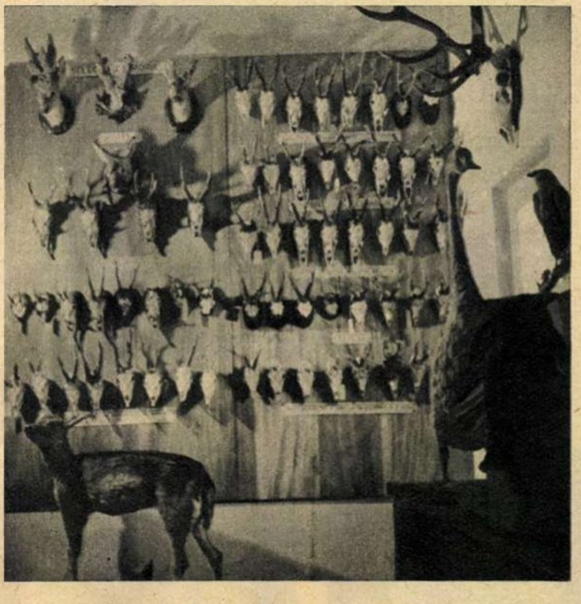

Aşa cum în Deltă, o dată cu studiile pentru exploatarea stufului, s-au extins şi cercetările piscicultorilor, tot aşa şi pădurile au răspuns, în cadrul cercetărilor forestiere, nu numai întrebărilor puse de inginerii mecanici, chimişti, silvicultori, dar şi celor ale biologilor şi specialiştilor în vînat. Căci există o strînsă interdependenţă între arbori şi vieţuitoarele din preajma lor — de la omizi pînă la veveriţă şi urs. Nici unul din factorii aceştia nu poate fi modificat fără ca ceilalţi să nu sufere şi, adeseori, o schimbare petrecută cu anume soi de copaci are repercusiuni nebănuite — datorită complexelor legi ale naturii—după o lungă trecere de vreme, asupra unui anume soi de vieţuitoare.

De aceea la Institutul de cercetări forestiere există, printre cele patruzeci şi şapte de laboratoare, şi unul consacrat biologiei vînatului.

În fotografia alăturată se prezintă modul în care trebuie făcută selecţia căpriorului. Şi anume, începînd cu cei trei „ţapi cu perucă“ din stînga sus, sînt prezentate diferite exemplare cu anomalii. Pentru ca anomaliile să nu se reproducă la urmaşi, respectivele exemplare trebuie înlăturate cu ajutorul vînătoarei. Dar totodată împiedicînd transmiterea de caractere neestetice, vînătorii au sarcina de a vîna şi exemplarele reuşite pentru podoabele lor capilare. Panoul le înfăţişează şi pe acestea, pe diferite trepte de dezvoltare şi după anume caracteristici biologice.

C. B.

De vorbă cu medicul...

I.P. Copşa. **La dv. este vorba de o astenie. Vă recomandăm următorul tratament: faceţi 20 de injecţii intramusculare de Hematodin începînd cu jumătate cm^3 în prima zi, un cm^3 a doua zi, continuînd cu fiola întreagă pînă la sfîrşitul tratamentului. În acelaşi timp faceţi 15 injecţii de ser neurotonic, una pe zi subcutan sau intramuscular, şi 5 injecţii, una la două zile, de Testosteron de 10 mg urmate de alte 5 injecţii de Testosteron de 25 mg. După o pauză de 3-4 săptămîni mai repetaţi o dată acelaşi tratament. Consumaţi alimente bogate în proteine: carne, peşte, brînzeturi. Consumaţi de asemenea ouă şi creier. Toate suferinţele de care vă plîngeţi vor dispare.**

S.H. — Giurgiu. **Este într-adevăr vorba de o ciupercă. Faceţi următorul tratament: seara spălaţi trunchiul cu apă caldă şi săpun, fricţionînd bine pielea. După uscare fricţionaţi petele şi regiunea pielii ce le înconjoară cu următoarea soluţie: rezorcină 1 gr., acid salicilic 2 gr, alcool 100 gr , punînd la culcare o pijama curată. A doua zi puneţi o cămaşă curată. Repetaţi în fiecare seară tratamentul, schimbînd de fiecare dată pijamaua şi cămaşa de zi. Cele purtate în ziua şi noaptea precedente trebuiesc neapărat bine fierte. Petele vor dispare. După o pauză de 8 zile, repetaţi tratamentul încă o dată timp de cinci zile.**

ARI IOAN — Mărgineanca. **Vă recomandăm să faceţi o electrocardiogramă la un serviciu de specialitate. În cazul că rezultatul este bun, atunci fiţi sigur că nu suferiţi de o boală de inimă, ci de o boală a nervilor inimii. Vă recomandăm în cazul acesta să evitaţi conflictele psihice. Trataţi orice defecţiune în sfera digestivă şi orice focar de infecţie (dentar, amigdalian etc.).**

Luaţi 2-3 linguri pe zi din următorul medicament: bromură de calciu şi bromură de stronţiu cîte 5 gr, tinctură de valeriană eterată 5 gr, luminal sodic 0,50 gr, sirop simplu 50 gr, apă pînă la 150 gr. Luaţi de 3 ori pe zi cîte 10 picături din medicamentul următor: salicilat de eserină 10 mg, glicerină 3,5 ml, apă distilată 1,5 ml.

Vă mai recomandăm băi reci de acid carbonic la 32-29 grade (le puteţi face la Vatra Dornei). Duceţi o viaţă liniştită şi munciţi în condiţii de temperatură convenabilă (fără variaţii mari).

TĂCIULEŢ AUREL — Buzău. **Nu mai faceţi tratament cu stricnină şi ser neurotonic. Veţi lua 2 tablete de Meprobamat în timpul zilei, iar seara la culcare veţi lua o jumătate pînă la o tabletă întreagă de Nosinan (se obţin cu reţetă medicală). Evitaţi abuzurile de care vorbiţi. Faceţi seara înainte de culcare o plimbare în aer liber. Puteţi face şi 10-20 injecţii de Hematodin.**

MATEESCU M. — Piteşti. **Nu ştim ce tratament aţi făcut pînă la ora actuală pentru reumatismul dv., dar tratamentul empiric descris de dv. nu vi-l recomandăm. Consultaţi un serviciu medical de specialitate care să stabilească forma de reumatism de care suferiţi şi care vă va indica şi tratamentul corespunzător.**

STELIAN GH. **Răspunsul la scrisoarea dv. a apărut în numărul 47 (287) al revistei noastre din 26 noiembrie 1960, cu menţiunea pe care o facem noi că prima dată aţi semnat scrisoarea cu numele de Virgil Gheorghe.**

Dr. Silviu GHEREA

LA CE FOLOSEŞTE O ASEMENEA „CRITICĂ“?

Este întotdeauna îmbucurător cînd cineva îţi dă un ajutor în muncă, cînd datorită experienţei, exemplului personal, sugestiilor şi criticilor principiale pe care ţi le face, îţi dă posibilitatea să-ţi îndeplineşti mai bine îndatoririle. Acest lucru din păcate însă nu se întîmplă totdeauna. Cum e şi cazul cu nota apărută în nr. 4 din 19 ianuarie a.c. în coloanele „Gazetei Literare“, privitoare la unele probleme de conţinut ale revistei noastre.

În nota intitulată *Bătrînii frigurosi şi nasurile roşii* se arată că „ultimele numere din revista „Flacăra“ acordă un interes restrîns vieţii noastre literare“. Este adevărat că nu publicăm cronici literare; dar dacă trebuie sau nu să publicăm asemenea cronici — faptul e discutabil. Cronica literară, credem noi, nu este un gen potrivit profilului „Flacării“. Există suficiente publicaţii care pot şi trebuie să publice cronică literară. Dar, am spus, chestiunea poate fi încă discutată.

Nota arată în continuare că acordăm prea mult spaţiu sfaturilor practice, preocupare de altfel utilă — după cum se recunoaşte de altminteri chiar în notă. Ceea ce ni se reproşează însă este *stilul* în care sînt scrise aceste sfaturi practice, stil numit în notă „cel puţin pitoresc“.

„Gazeta literară“ scrie: *„Autorul (Josiana), foarte grijuliu faţă de bătrînii „frigurosi“, enunţă următoarea recomandaţie: „dacă-i obişnuiţi (pe bătrîni, n.n) cu o temperatură normală, după cîtăva vreme îi veţi vedea deplin împăcaţi cu această temperatură“ Autorul sfătuieşte pe cei cu „nasul roşu — ce credeţi? — să poarte încălţăminte comodă şi călduroasă (!)“.*

Citind acestea, lucrurile ni s-au părut şi nouă cam anapoda. Am căutat atunci articolul incriminat şi l-am aflat în nr. 1, pag. 20 („Sfaturi practice“ — „Căldura din casă în timpul iernii“). Dar oricît ne-am străduit nu am găsit nici măcar o aluzie la „nasul roşu“ sau la „încălţămintea călduroasă“. Intrigaţi, am încercat să aflăm cum a fost redactată nota din „Gazeta literară“. Şi am găsit că în *alt* număr al „Flacării“ (nr. 2) la *altă* rubrică („Colţul cosmeticienei“), semnată de *alt* autor, vorbindu-se despre influenţa frigului asupra tenului, se explica din ce cauză se înroşeşte nasul pe timp friguros; în articol se arăta foarte clar că e vorba de o proastă circulaţie a sîngelui, recomandîndu-se, în asemenea cazuri, consultarea medicului; în subsidiar se mai recomanda încălţămintea comodă şi călduroasă, care să nu stînjenească circulaţia sîngelui, dîndu-se în acelaşi timp şi o reţetă cosmetică.

Deci sînt alăturate două citate din două articole diferite, autorul notei prezentîndu-le drept extrase din unul singur, tendinţa de falsificare fiind uşurată de apropierea tematicii celor două articole. Falsificarea merge şi mai departe: din cel de-al doilea articol se ia cu totul trunchiat citatul, folosindu-se pentru efecte comice expresia „nasul roşu“. Aceasta cînd, de fapt, în articol se dădea o explicaţie ştiinţifică unui fenomen, precum şi sfaturi şi reţete cu caracter medical.

Lăsînd la o parte faptul că nota din „Gazeta literară“ se ocupă de lucrurile minore din „Flacăra“ — revistă ilustrată, în care 3/4 din spaţiu este ocupat de fotoreportaje şi din cealaltă pătrime o bună parte e ocupată de texte literare, abia 1/12 din spaţiu fiind alocat rubricilor de sfaturi şi curiozităţi — lăsînd deci la o parte preocuparea tocmai pentru aceste rubrici ce ocupă un loc atît de mic în economia revistei — ne întrebăm totuşi: de ce autorul notei din „Gazeta literară“ recurge la incorectitudine? Şi de ce redacţia nu controlează mai bine faptele — mai ales cînd e vorba de materiale ce se pretind „critice“?

← **ARTA R. P. R. PESTE HOTARE.** La Muzeul de arte frumoase din Alexandria (R.A.U.) a fost deschisă o expoziție de artă plastică contemporană romînească înfățișînd aspecte ale noilor realități din R.P. Romînă. Expoziția s-a bucurat de mult succes. În fotografie, de la dreapta spre stînga: dr. Hussein Sobhi, directorul general al municipalității din Alexandria, Sadik Abdel Latif, guvernatorul orașului, și C. Stănescu, ambasadorul R.P. Romîne în Republica Arabă Unită.

↑ **LA 66 DE ANI** săteanca J. Katona din comuna Galgahéviz (R.P. Ungară) a obținut titlul de laureată a artei populare pe anul 1960. Acompaniată întotdeauna de consăteanca ei M. Zsiros (dreapta), J. Katona este o interpretă neîntrecută a cîntecului popular maghiar, producîndu-se atît la radio și televiziune, cît și la diverse serbări și festivaluri. Vocea ei este înregistrată pe nenumărate discuri.

NICI IARNA nu sînt întrerupte antrenamentele tinerilor fotbaliști din Moscova. După un joc de fotbal în sală, antrenorul K. Beskov, maestru emerit al sportului, dezvăluie viitorilor fotbaliști fruntași moscoviți lipsurile tehnice și tactice arătate în timpul antrenamentului.

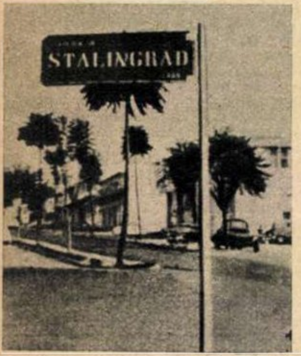

LA BUKAVU, capitala provinciei congoleze Kivu, se află un bulevard purtînd numele de „Stalingrad". Este un omagiu adus jertfelor date de poporul sovietic în lupta împotriva fascismului și care capătă o semnificație deosebită mai ales astăzi, cînd poporul congolez luptă pentru independența și libertatea sa.

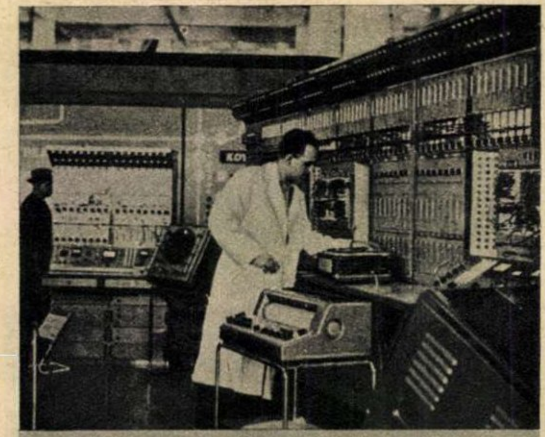

„ARITMA" este denumirea unei întreprinderi cehoslovace specializate în producția de mașini electronice. O mîndrie a constructorilor de la „Aritma" este noua mașină electronică de calculat „AP3", care se exportă în multe țări.

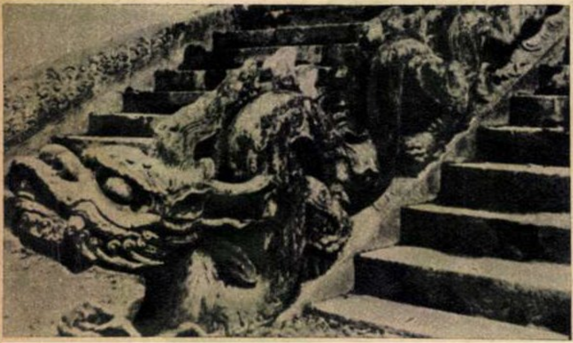

HANOI, capitala R. D. Vietnam, este împodobit cu numeroase statui, mărturii ale unei civilizații seculare. Un asemenea vestigiu este sculptura în piatră „Dragonul", din citadela Thang Long, datînd din secolul al XV-lea.

↑

ÎN NOAPTEA ANULUI NOU, la grădina zoologică din Londra maimuța „Mum", dintr-o specie foarte rară, originară din America de Sud, a născut un pui pe care-l poartă acum în spinare.

În jurul
Globului

CU 5,5 m a crescut nivelul apelor rîului englez Severn, care, revărsîndu-se, a produs inundații catastrofale. Cel mai mult a avut de suferit comitatul Shrewsbury, unde sute de familii au trebuit să se refugieze în podurile sau etajele superioare ale clădirilor. Imaginea de față este edificatoare în privința proporției inundațiilor.

Povestiri de iarnă cu Santa Claus)*

În povestirile lui Dickens sau ale lui Andersen serile de iarnă sînt triste, ființe cu chipul palid se zbat și suferă în lupta cu frigul, cu foamea, cu nedreptatea socială. „Fetița cu chibrituri" a lui Andersen are sfîrșit tragic: „...Fetița cu obrajii roșii și zîmbetul pe buze zăcea moartă, degerată de frig, în cea din urmă noapte a anului". La flăcările cîtorva chibrituri, pe care nimeni nu voia să i le cumpere, trăise intens, în ultimele clipe, iluzia unei sobe calde, a unui pom cu jucării așa cum văzuse pe geam la negustorul cel bogat.

Dacă Dickens sau Andersen ar scrie astăzi... Ar găsi că în zilele noastre subiectele de acest gen s-au înmulțit într-atît, încît personajele triste nu mai au nume și sînt înghesuite într-o cifră statistică; doar uneori scapă în prozaica rubrică a faptului divers. E marele fapt divers al lumii capitaliste. Șomerul James care se sinucide face parte din cifra celor peste 4 milioane; bătrînul Tommy care cerșește e inclus în cifra altor milioane etc. etc.

Dacă în preajma crăciunului 1960 Andersen s-ar fi aflat la New York...

Imense, splendide vitrine cu manechine turnante, cu brazi în care clipesc lumini multicolore, cu trenuri electrice care aleargă... Într-unul din marile magazine new-yorkeze, la raionul de jucării sînt găsiți doi copii, de 5 și 4 ani.

— Ce faceți aici? Unde e mămica voastră?

— Îl căutăm pe Donald Rățoiul. Mămica ne-a spus că aici îl putem găsi.

Megafoanele au întrebat de cîteva ori. Nici un răspuns.

În buzunarul băiatului, o scrisoare: „Sînt copiii mei, Michael și Mary. Îi iubesc nespus, dar nu am bani, nu am nimic cu ce-i hrăni și nu știu unde să caut. Vă implor, aveți milă de ei"...

Nobilul sentiment matern n-a putut rezista în fața disperării.

Întreaga dramă a fost inserată de o agenție oarecare de presă într-o știre de cîteva rînduri, ca un fapt petrecut în chipul cel mai firesc. Poate Andersen ne-ar fi povestit că rățoiul Donald a plecat departe... atît de departe încît Michael și Mary nu-l vor întîlni niciodată.

Dacă în acele zile de decembrie Dickens ar fi colindat pe străzile New Yorkului...

Santa Claus, multiplicat în cîteva zeci de exemplare, și-a făcut apariția. Personaj hibernal improvizat, cu scurtă roșie, barbă albă și cizme. Un „sezonier" rebegit de frig, plătit cu ziua, care sună dintr-un clopoțel în fața magazinelor, chemînd cumpărătorii.

Alți Santa Claus stau de planton pe la încrucișările marilor „Avenue", agitînd și ei clopoțelul, de astă dată pentru a face apel la mila publică; alături, o cutie de carton, străjuită de un afiș, așteaptă gestul caritabil.

— Dați pentru cei orfani, pentru nevoiași, pentru invalizi, pentru bătrîni, pentru cei fără lucru, pentru prînzul de crăciun al celor flămînzi și fără adăpost, pentru cei bolnavi, pentru...

Santa Claus este un personaj din ce în ce mai pitoresc al Americii, accentul folcloric al mizeriei în cea mai bogată țară capitalistă.

Lui Dickens nu i-ar fi fost greu să descopere locul unde zvonul clopoțelului lui Santa Claus n-a fost auzit niciodată: Pentagonul. Birourile unde sînt distribuite comenzile militare au fost bine capitonate. Și apoi, acolo n-au acces decît persoanele care reprezintă marile firme producătoare de armament. Au ei vreme să se ocupe de treburi mărunte?

Așa că, tradiționalul Santa Claus continuă să cerșească. Pentru Michael și Mary, pentru bătrînul Tommy, pentru atîtea ființe cu chipul palid, în luptă cu frigul, cu foamea, cu nedreptatea socială.

M. GHENARU

---

*) Un personaj alegoric, asemănător cu Moș Gerilă.

fotocronica FLACARII

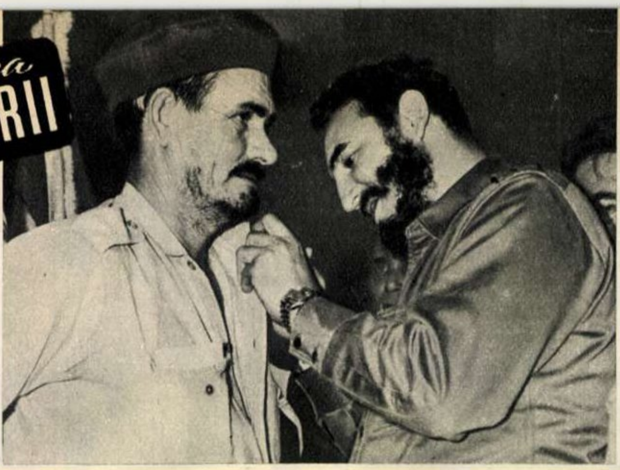

Aspect de la decorarea de către șeful guvernului cuban, Fidel Castro, a unor conducători ai sindicatului din industria zahărului, pentru succesele obținute în sporirea producției de zahăr și în pregătirea militară a muncitorilor. →

↑ Popoarele africane, opinia publică mondială condamnă fărădelegile clicii lui Mobutu. Mpolo, ministru al guvernului legal congolez, a fost ucis în temniță, viața premierului Lumumba este și ea amenințată și în țară domnește o crîncenă teroare. Recenta conferință de la Casablanca a conducătorilor statelor independente din Africa (în fotografie) și Sesiunea extraordinară de la Cairo a Consiliului de solidaritate al țărilor Asiei și Africii au cerut O.N.U. să ia măsuri pentru dezarmarea bandelor lui Mobutu, eliberarea conducătorilor guvernului legal congolez arestați, întrunirea parlamentului congolez, împiedicarea colonialiștilor belgieni de a utiliza Ruanda-Urundi ca bază de agresiune împotriva Congoului.

Ofensiva unităților Patet Lao și a trupelor guvernamentale laoțiene împotriva rebelilor din clica Boum-Nosavan obține succese însemnate. În prezent, așa cum arată și săptămînalul englez „Tribune", forțele patriotice „controlează cea mai mare parte a țării". În fotografie: un miting la Xieng Kuang, localitate eliberată de sub ocupația uneltelor imperialiste, în cadrul căruia populația salută trupele guvernamentale și unitățile Patet Lao care i-au alungat pe ← rebeli.

Deși autorităților americane le era cunoscut faptul că, în urma unui uragan din luna septembrie a anului trecut, structura platformei-turn „Texas-4", înzestrată cu instalații radar (de tipul celei din fotografie), a fost serios slăbită, nu s-au luat nici un fel de măsuri și o nouă furtună puternică a prăvălit în Oceanul Atlantic întreaga platformă. 28 de persoane și-au pierdut viața în valurile oceanului.

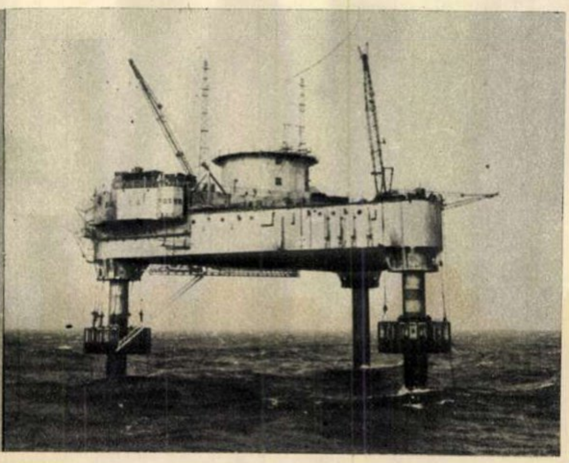

DIN NOU VATICANUL...

Filmul rulează încet. Ore întregi, zile întregi, pe peliculă se înregistrează una din cele mai extraordinare experiențe ale secolului: fecundarea unui ovul în afara organismului uman! Acest embrion se dezvoltă în condițiile artificiale ale așa-zisului „leagăn biologic". Dar într-o zi experiența se curmă brusc... Ce s-a întîmplat?

Experiența de care vorbim a avut loc la Bologna (Italia) și a fost făcută de un colectiv condus de profesorul Daniele Petrucci, în vîrstă de 37 de ani. El a luat un ovul de la o femeie și l-a introdus în așa-zisul „leagăn biologic", un aparat special, învelit într-o foaie subțire de sticlă, unde a introdus apoi și spermatozoizi. Totul a fost montat într-un container în care s-a menținut o temperatură de 36 de grade. Embrionul s-a dezvoltat zi de zi și aparatele de filmat au înregistrat miraculoasa creștere.

În a 29-a zi „experiența Petrucci" s-a întrerupt... Motivul? Petrucci a fost constrîns de Vatican să-și înceteze cercetările. Biserica romano-catolică a dezlănțuit o furibundă campanie împotriva lucrărilor savantului italian și, sub pretextul că acestea nu sînt conforme cu principiile creștine, l-au silit să declare că pune capăt experienței. În plin secol al XX-lea Vaticanul se opune cu îndîrjire științei.

În fotografie: profesorul Petrucci și asistenta sa, dr. Laura de Pauli.

FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII

„CU ORICE PREȚ" (foto 1), producție a studioului din Ialta, desfășoară în fața noastră extraordinarele întîmplări prin care trec doi pionieri sovietici în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Vitea și Șura — acestea sînt numele eroilor filmului — îndeplinesc, cu toată vîrsta lor fragedă, o misiune de mare importanță: ei trebuie să ajungă „cu orice preț" la linia frontului, să predea în mîinile ostașilor sovietici planul unei vaste operațiuni militare puse la cale de inamic. Iar între Nikolaev — orașul vremelnic ocupat de fasciști, unde se află pionierii — și linia frontului, sînt o mie de kilometri... Istorisindu-ne lungul șir de peripeții și încercări al misiunii lor, filmul ne redă o imagine a luptei duse de poporul sovietic prin fiecare om, prin fiecare voință, împotriva ocupantului fascist.

„STEAUA TĂCERII" (foto 2), coproducție a studiourilor din R.D. Germană și R.P. Polonă, realizată cu concursul unor artiști și cineaști din încă o serie de țări, face parte din categoria acelor filme pe care le-am putea denumi, pe bună dreptate, „ferestre către viitor". Deocamdată fantezia își spune cuvîntul: „Steaua tăcerii" este un film științifico-fantastic, imaginînd o expediție a pămîntenilor, în anul 1970, pe planeta Venus. O seamă de date științifice, descoperiri și constatări aflate în posesia reală a savanților ancorează totuși în plină actualitate aventurile din film. „Steaua tăcerii" are un impresionant mesaj: pe bordul uriașei nave cosmice care pornește spre Venus s-au îmbarcat savanți celebri din opt țări ale lumii; cercetările lor au drept scop nu numai cunoașterea tainelor galaxiei în sine ci, în primul rînd, apărarea vieții, liniștii și fericirii oamenilor de pe Pămînt.

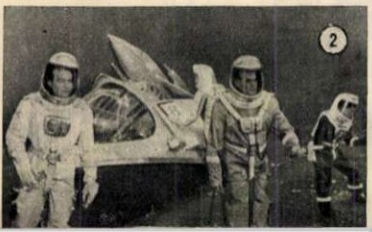

REDACȚIA: București, Piața Scînteii, Căsuța Poștală 3507 of. 33
Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

SPORT

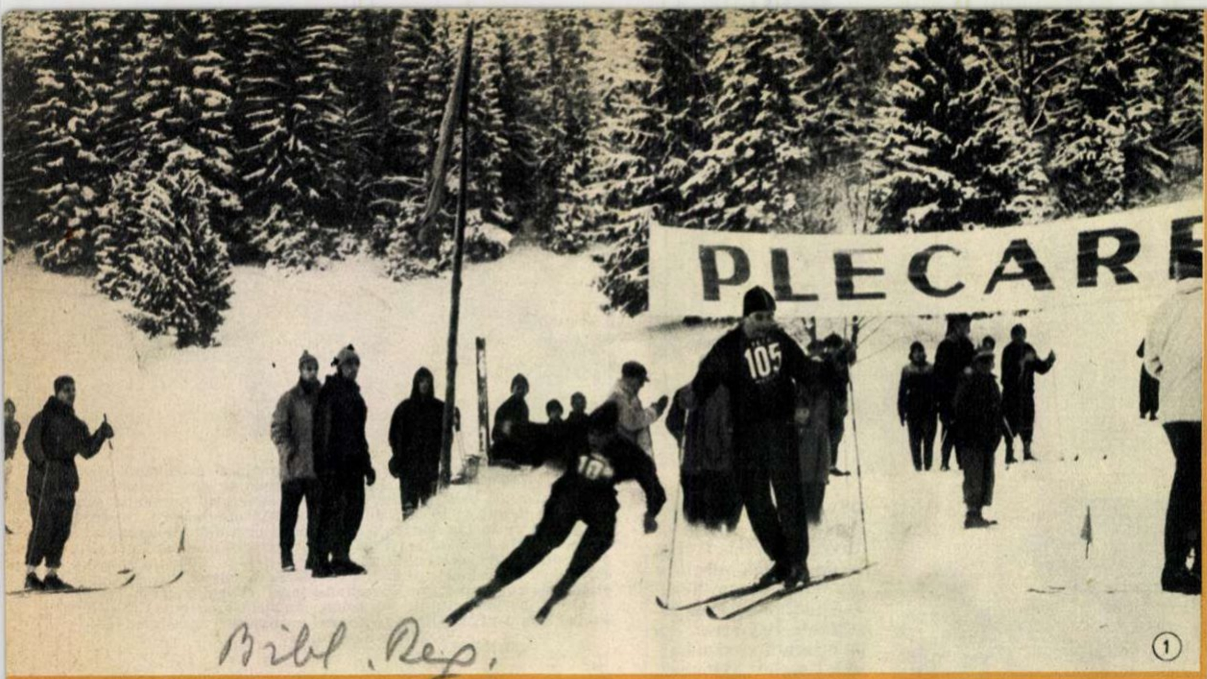

Bibl. Reg.

LA SCHI — CUPA „POIANA BRAȘOV". Au luat sfîrșit probele alpine de schi ale Cupei „Poiana Brașov". Dominate de sportivii brașoveni, cuceritorii cupei, întrecerile s-au bucurat de succes, cu deosebire la probele masculine.

① Un schimb la ștafeta 4 × 10 km seniori.

② Printre „porțile" slalomului special, disputat — după o lungă întrerupere — pe pîrtia din Poiana Brașov.

③ În plin avînt, la proba de coborîre-seniori.

④ La sărituri speciale (trambulina mijlocie) primul a ieșit St. Burețea (Casa Ofițerilor Brașov), pe care-l vedeți în fotografie.

⑤ Cîștigătorii probelor, adunați în careu, sînt răsplătiți pentru eforturile depuse.

Fotografii de S. STEINER

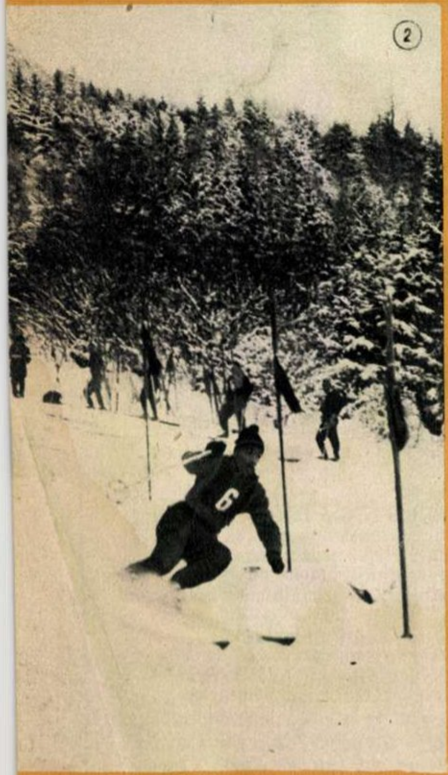

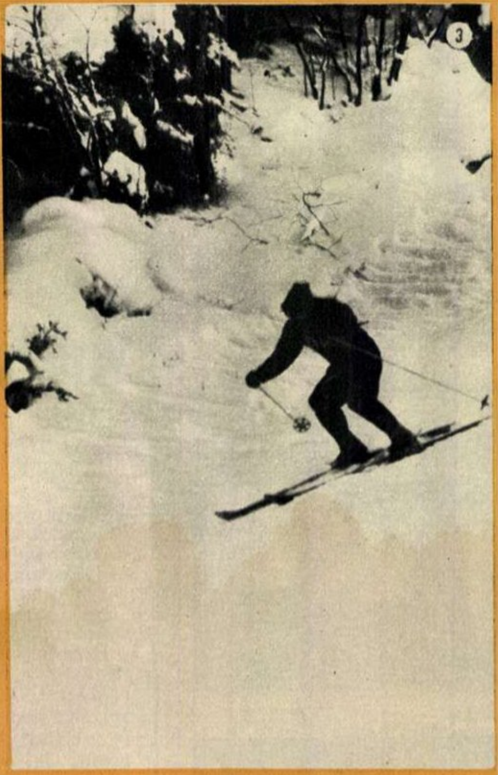

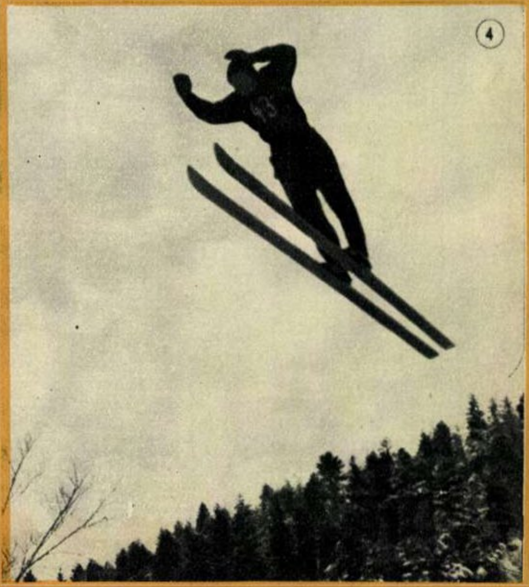

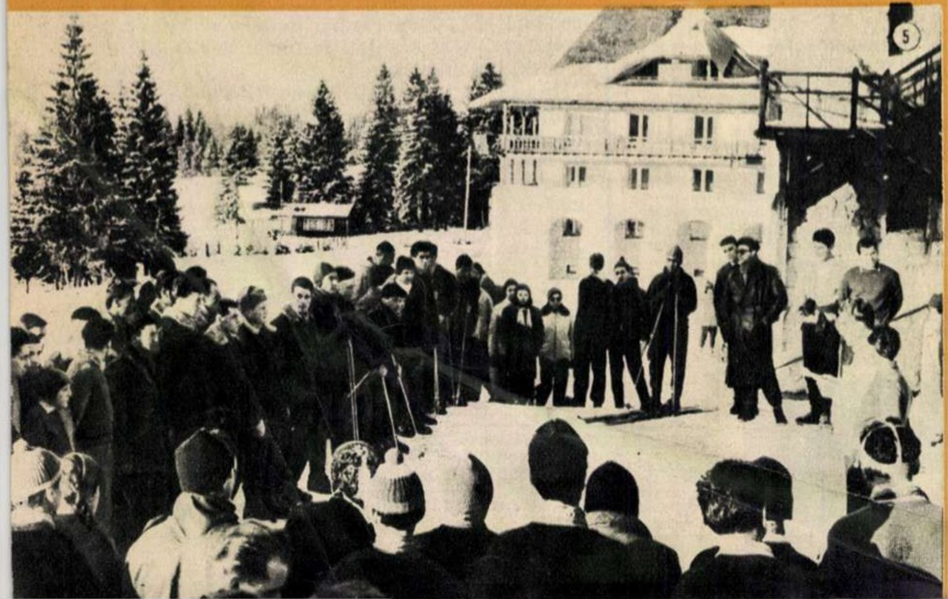

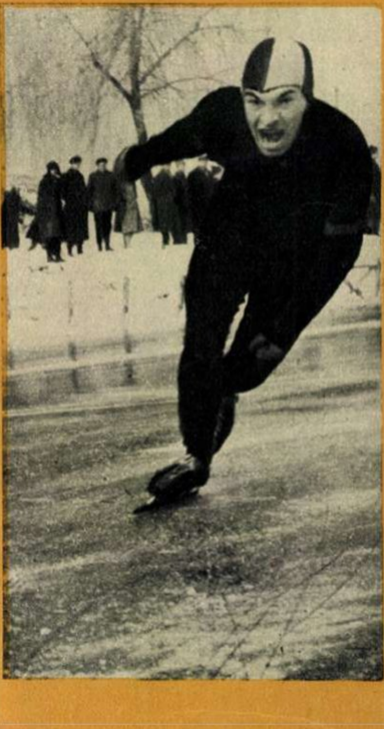

LA PATINAJ — CAMPIONATUL REGIUNII BUCUREȘTI Mulțumită temperaturii scăzute din ultimele zile, patinatorii bucureșteni și-au putut relua activitatea pe pîrtia de viteză special amenajată pe lacul de lîngă baza sportivă 23 August. Întrecerile, începute în cadrul campionatului regiunii București, în ciuda rezultatelor slabe obținute, constituie totuși promisiuni pentru o bogată activitate viitoare.

05

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 5 (297)
Anul X
4 februarie 1961

Într-o grădiniță...

(pag. 12-13)

FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ ● FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ

① Francisc Path este maistru la secția montaj a fabricii de mașini-unelte „Înfrățirea" din Oradea. Muncitorii din fabrică l-au propus drept candidat în circumscripția orășenească nr. 170 pentru alegerile de deputați din 5 martie (Fotocorespondență de E. POPPER).

② La Bucecea, în noua cetate albă a zahărului, oamenii muncii l-au propus drept candidat în alegerile pentru Marea Adunare Națională pe Mihai Bîrliga. De vreo cinci ani Bîrliga e președintele gospodăriei colective din comuna Roma, raionul Botoșani, vestită în ultimii ani pentru rezultatele ei.

În circumscripția electorală Bucecea, Mihai Bîrliga candidează pentru a doua oară. Se vede treaba că oamenii i-au prețuit meritele. S-au ridicat în satele și comunele circumscripției Bucecea școli mîndre, cămine culturale-palate, magazine universale moderne, drumuri și poduri etc. (Fotografie de Tr. PROSAN).

③ „Spre casa alegătorului"... O nouă tăbliță indicatoare a apărut în Poiana Brașov (Fotografie de A. PETRUȚ).

④ Un grup de tineri ce vor deveni în curînd majori din punct de vedere politic, s-au adunat la casa alegătorului din șos. Mihai Bravu, raionul „23 August", unde urmăresc cu interes relatările tovarășului Constantin Voiculescu, tehnolog la uzinele „23 August", care le povestește farsa alegerilor din trecut (Foto: AGERPRES).

⑤ Cîteva tinere, în pitorescul port sucevean, ascultă o emisiune de radio la casa alegătorului din comuna Vama, regiunea Suceava (Foto: AGERPRES).

⑤
Populară Romînă
PRIN ÎNCHEIEREA COLECTI-
IZĂRII AGRICULTURII, RELAȚIILE DE
DUCȚIE SOCIALISTE VOR CU-

---

ii le-au nins tîmplele... Dar tinerețea sufletească îi face să comunice direct și convingător atît cu cei ce se perindă la tribună, cît și cu tinerii urcați la balcon...

CE POVESTESC BĂTRÎNII...

La Călărași s-au întîlnit aproape 200 de bătrîni cu tineri care vor vota la 5 martie pentru prima oară.

(Din ziare)

În drum spre Călărași, îmbiat poate de florile de gheață de pe geamurile vagonului de tren, încercam să-mi închipui iarna Bărăganului așa cum aveam s-o întîlnesc peste cîteva ore numai. Brrr! O vedeam călare pe Crivăț biciuind în stînga și-n dreapta, fofilîndu-se indiscretă și tăioasă în toate ungherele. Dar n-am mai avut timp să mă înfricoșez de iarna Bărăganului pentru că am și întîlnit-o!

Iarna am cunoscut primăvara

Și în plină iarnă, Bărăganul mi-a făcut cunoștință cu primăvara! Ce-i drept, cu o primăvară travestită: avea părul blond, era zveltă, și răspundea la numele de Sevastița Baicu.

— Ești primăvara! Eu știu ce spun: ești primăvara!

Și Vasile Mărăcineanu, bătrînul pensionar ceferist, privea primăvara cu ochii luminați de bucurie:

— Ehe... Odată în viață (cînd? ei cînd, nu mă întreba că nu-ți spun; e mult de atunci) am votat și eu pentru prima oară. Așa cum ai să votezi și tu în curînd. Dar pentru cine am votat eu și cum am votat, și pentru cine votezi tu și cum? Vezi, după primul război mondial s-a pripășit în Fetești unul Mitu — un deputat din ăia care împînzeau comunele cu promisiuni. Nici nu s-a instalat bine, că a și convins autoritățile să mute topitoria de in în marginea satului. De ce? Ei, „de ce?"! Pentru că, pasămite, drumul spre topitorie era mai scurt (cu vreo 30 de minute) prin curtea casei lui. Și-a adus omul șoseaua în casă! Și pentru „deranj" primea o taxă lunară de la topitorie... Și tot așa, din... grijă pentru oameni, a mai trîntit

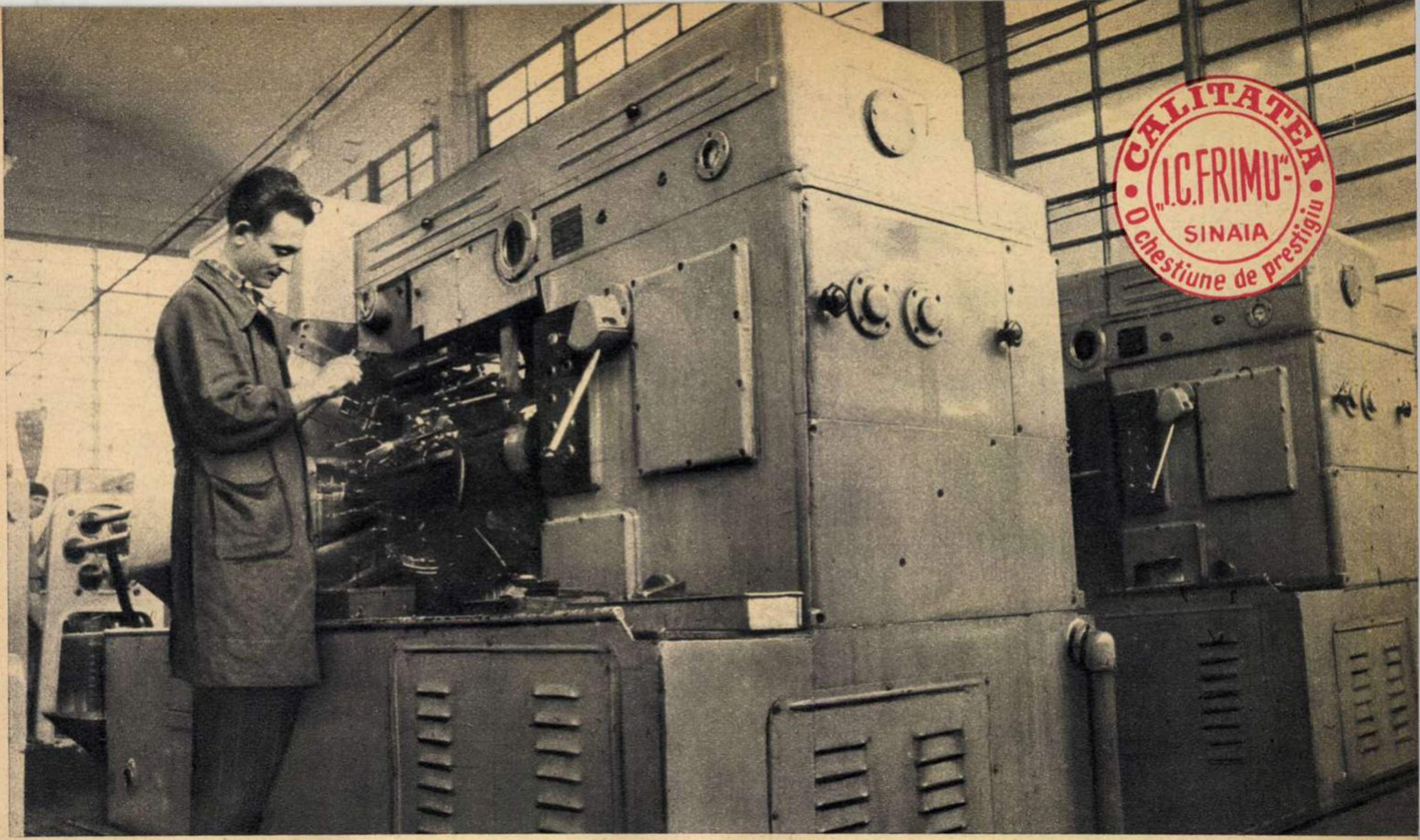
CALITATEA
„I.C.FRIMU“
SINAIA
O chestiune de prestigiu

Să luăm povestea cilindrului pompei de amorsare. Piesa avea următoarele pretenții: un strung, un om și — pentru fiecare exemplar — patru minute! Acum, constrînsă (în cazul de față constrînsă de către muncitorul fruntaș Bîrlă Ion), și-a redus pretențiile: același om lucrează la trei strunguri automate și dă aceeași piesă în 56 secunde! „Aceeași“ e numai un fel de a spune: piesa e aceeași, dar calitatea ei e alta: mai bună! Pentru că oricît de pricepută ar fi mîna omului, mecanizarea, în materie de finețe și, implicit de calitate, are de spus mai multe...

DE LA INIMĂ LA INIMI!

Fotoreportaj de B. PĂDUREANU (text) și Elena GHERA (fotografii)

Am cunoscut uzinele „I.C.Frimu“ din Sinaia acum cîteva ierni și am avut certitudinea că am descoperit în persoana și personalitatea lor un ceas uriaș, a cărui marcă — pompa de injecție K. D. — este binecunoscută (ca și, în general, aparatura de injecție pentru motoare Diesel făcută aici). Am reîntîlnit uzinele în această iarnă. Privite prin geamul vagonului de tren sînt aceleași: sus, cocoțat pe deal, sectorul C, iar jos turnătoria de precizie, atelierul de forje, cele două sectoare prelucrătoare de mecanică ușoară, atelierul mecanicului șef, sculăria centrală...

Am intrat în uzine: aceleași hale luminate, aceiași oameni. Iată-l pe același Gheorghe Chivu, strungarul mărunțel și negricios, cel care a lansat chemarea la întrecere, dînd viață lozincii mult cunoscute și de răsunet: „Fiecare produs la un preț de cost cît mai scăzut“, iată-l pe același tînăr inginer Prodan, „părintele“ ziariștilor, cineaștilor, vizitatorilor etc. etc. pe care-i „ocrotește“ ca un tată, iată-l pe același animator Neagu, secretarul de partid, și iată-l pe același priceput și încercat director, Aurel

Să luăm un alt exemplu. Există în pompa de injecție un „ac“, un pistonaș care „pulsează“ și care pompează (sau, dacă vreți, injectează) motorina. Există în pompa de injecție sau, în general, în aparatura de injecție, multe alte asemenea piese de mare precizie și de mică dimensiune, care trăiesc, ca să spunem așa, pe principiul și prin intermediul glisării. De multe ori, în timpul funcționării se produceau modificări dimensionale infinit de mici în structura pieselor, iar piesele se gripau, adică înțepeneau. Griparea afecta pompa de injecție care era scoasă din uz prematur. Chestiunea era destul de greu de rezolvat, deoarece modificările în structura materialului afectau dimensiunile piesei cu două-trei... miimi de milimetru! Din nou inima a intrat într-un scurt colocviu cu tehnica, rezolvînd definitiv tărășenia: tratamentul pieselor de mare precizie la o temperatură de — 60° le stabilizează structural! Lupta pentru calitate a venit astfel de hac „independenței“ structurii oțelului!

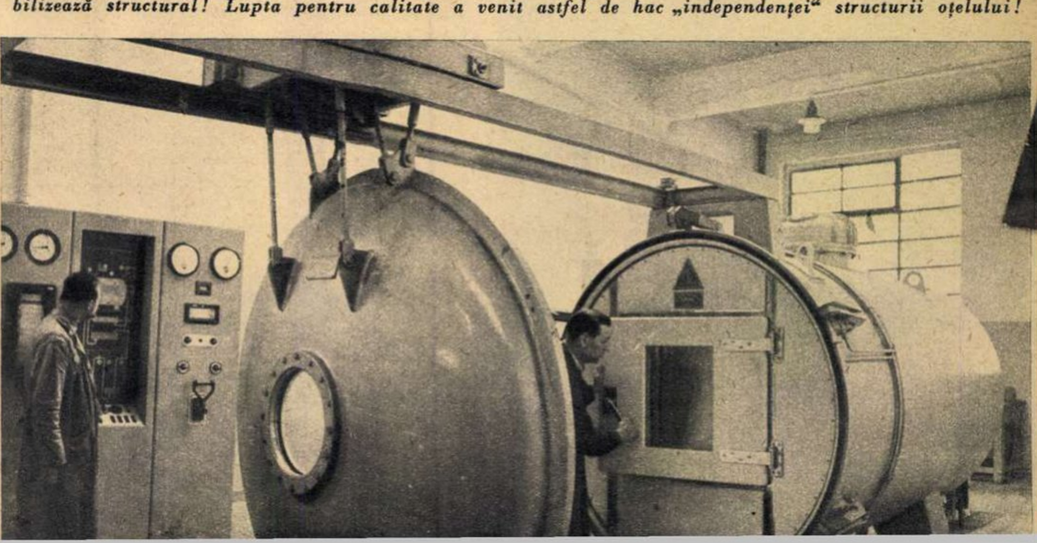

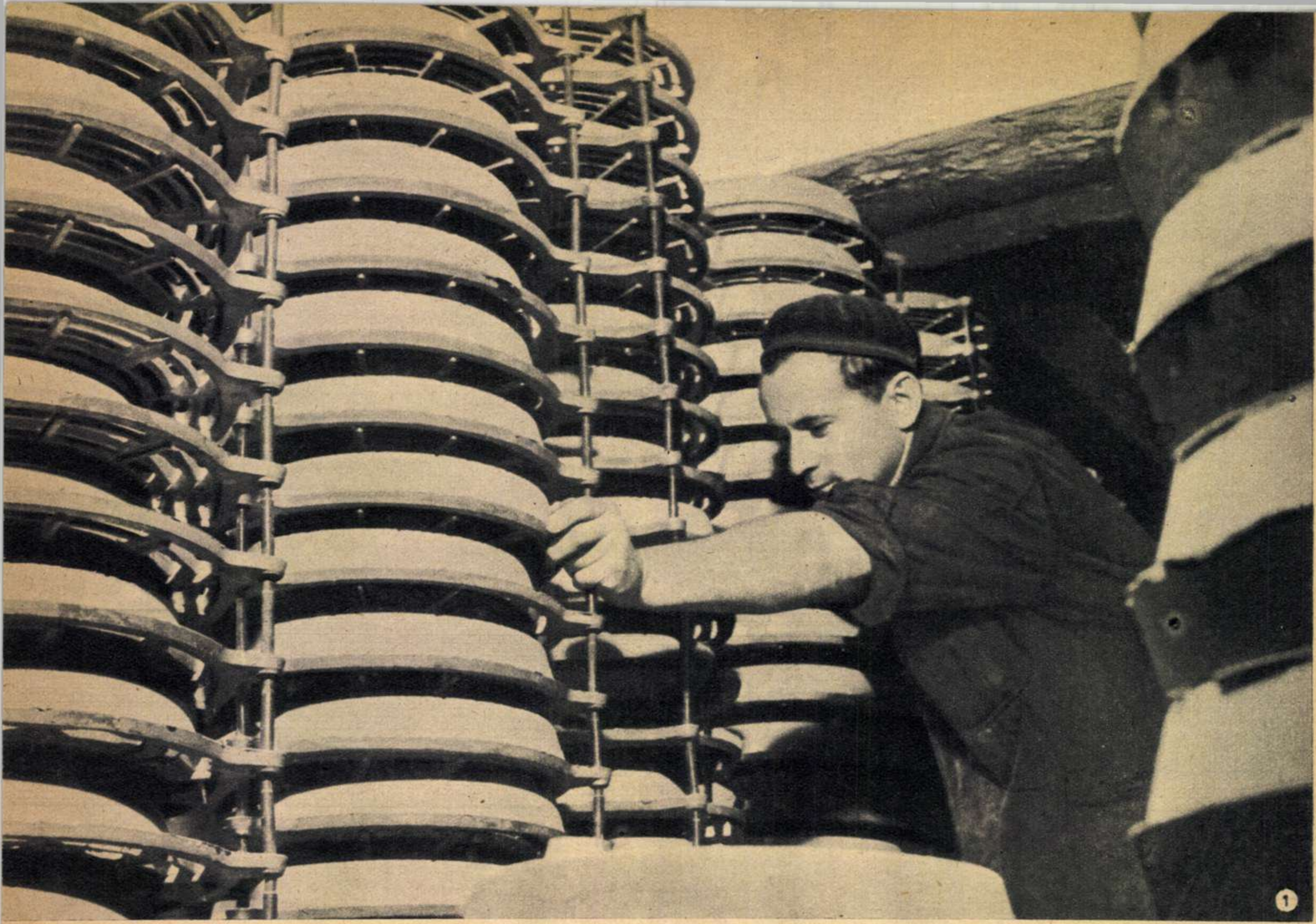
①

②

Boghici! Nimic nu s-a schimbat.

— Depinde cum o iei! De cînd ai fost pe aici s-au întîmplat unele... Prețul de cost al unei pompe de injecție a scăzut azi față de 1954 cu 30%.

— Adică...

— Stai! Mai am: proporțional cu *scăderea* prețului de cost a *crescut* productivitatea muncii; atît de mult, încît consumul efectiv de manoperă pe o pompă de injecție a scăzut, față de anul 1954, de aproape 4 ori.

— Adică...

— Stai! Mai am: calitatea produselor nu te interesează?

— Ba da!

Și am tras o raită prin uzină...

★

Pompa de injecție e inima motorului Diesel. Ea injectează (cu ajutorul injectoarelor) în corpul lui sîngele-motorină. Se poate spune, deci, că aici, la „I.C. Frimu“, se construiesc inimi! Faptele sînt fapte: se construiesc la un preț de cost *din ce în ce mai scăzut*, de o calitate *din ce în ce mai apreciată și apreciabilă*, cu beneficii *din ce în ce mai mari*. Inimi rentabilizate progresiv! *De ce?* pentru că inimile acestea s-au construit cu multă inimă!

① În materie de turnătorie de precizie documentația prevedea o serie de procedee tehnologice noi, cu o serie de lianți chimici, care nu se făceau la noi. Oamenii și-au dat seama că aici trebuie căutată soluția. Inima oamenilor a început să bată mai puternic cînd au încercat să înlocuiască acești lianți cu „altceva“ care să dea aceleași rezultate ca și liantul înlocuit. În plus, ei urmăreau și un preț de cost cît mai scăzut. După puțin timp s-a ajuns la silicatul de sodiu, produs ieftin și de calitate. O serie de piese mici și mari — și adesea foarte complicate — s-au adaptat unui nou procedeu și se toarnă acum cu ajutorul formelor — coji întărite pe cale chimică cu bioxid de carbon. S-a mărit viteza de circulație a materiei prime, iar ciclul de fabricație, îmbunătățit, s-a scurtat de trei ori: corpul injector, care se executa în 8,50 minute, acum se realizează în 3,55, iar supapa de trecere, a cărei producție dura 3,40 minute, acum e gata în 1,02 minute! Și s-a îmbunătățit simțitor și calitatea suprafeței pieselor.

② Nina Sasu, controloare tehnică de calitate în sectorul A, are acum numeroși „concurenți“: în măsură din ce în ce mai mare muncitorii din uzină se transformă în controlori de calitate ai propriilor lor produse. În cele din urmă pompa de injecție trece printr-o ultimă verificare înainte de a intra în viață. Ea este montată la bancul de reglare pe care se verifică debitul și pe care se reglează. Și de aici, pe ogoarele patriei, ea poartă mesajul afirmării tehnicii romînești...

③ Și acum, în încheiere, o foto-precizare de ordin... proporțional. Pompa de injecție se compune din cîteva sute de piese mai mici sau mai mari, cum e și pulverizatorul de mai jos. Un specialist n-o să se jure niciodată că pulverizatorul e una din piesele mari ale ei. Drept care, spre a vă convinge, l-am fotografiat alături de un... chibrit! Va trebui să ținem deci seama că pompa de injecție la care ne-am referit e alcătuită din piese mici de mare precizie și finețe. Durabilitatea este strîns legată de calitate. Și cît sînt de durabile aceste piese, reiese din următorul fapt: uzina n-a mai primit de mult reclamații. Dimpotrivă...

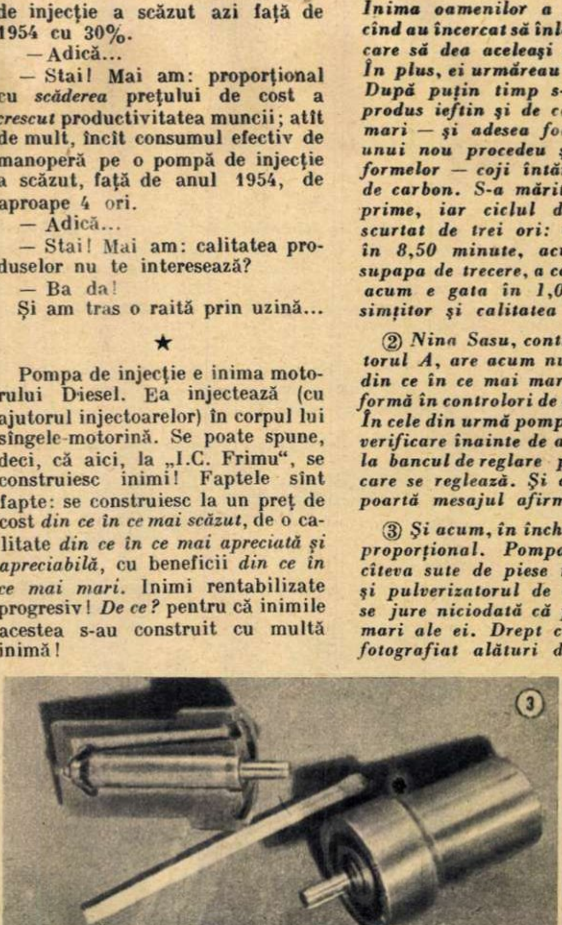
③

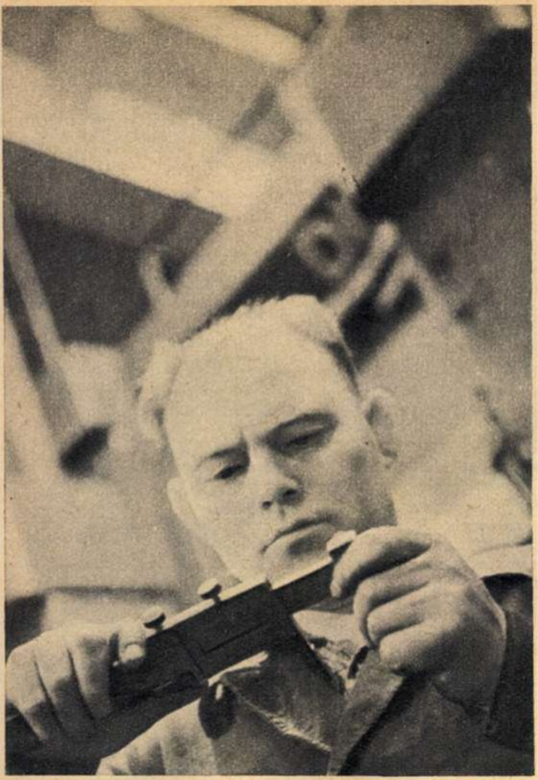

Şi fierul se cere strunjit cu artă. Mîinile strungarului sînt de creator pasionat...
Nikolai Kuzmin, strungar la uzina „Krasnîi Proletarii" din Moscova.

Ce e mai blînd şi mai mare pe lume ca mîngîierea mîinilor mamei?
Maria Andrianova, mamă-eroină, cu cel de-al 11-lea copil – Irina.

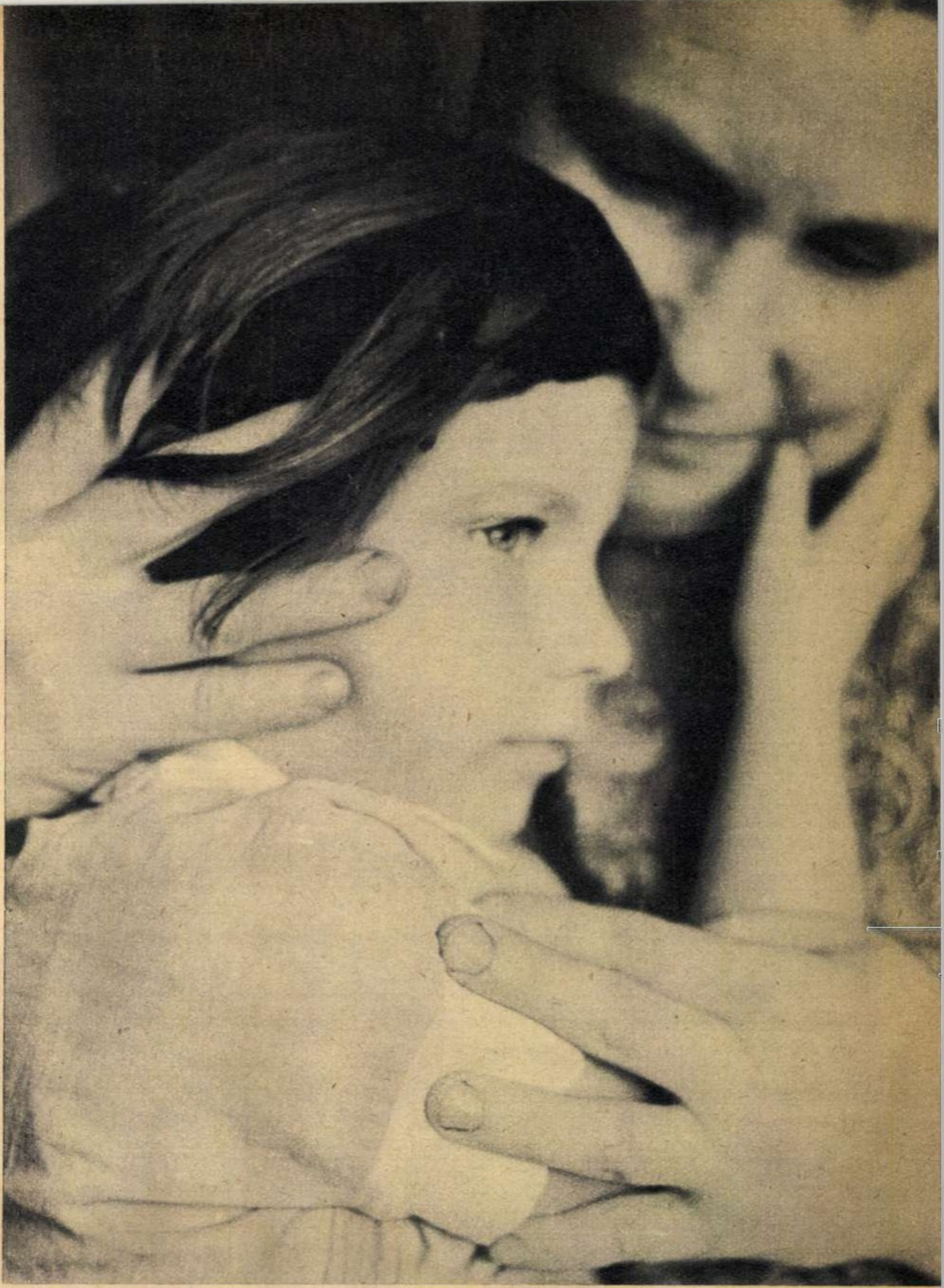

Cîntare mîinilor

Dă-mi fiecare deget, din cinci, să ţi-l sărut,
Şi ţie, fată zveltă, care-nvîrteşti în aer,
Ca o sfîrlează, fusul pe firul tors din caer,
Şi ţie, străduitul cu palma grea şi tare,
Cu ele îmbrăcate, de fier, ca-n degetare.
Gîndeşte mintea, zicu-mi, dar ce-ar putea să facă
Fără gîndirea mîinii, închisă şi săracă?
În scoica ei lipită şi-ar duce în zadar,
Pe funduri, strălucitul curat mărgăritar.
O scrie slova mîna şi e nemuritoare,
Pe cît vor fi mai multe şi veacuri viitoare.
Şi ochii plîng, dar plînge şi mai adînc vioara,
Că plînge mîna-n coarda oftată, surioara!
Şi meşterul Manole visa o mînăstire,
Dar cine-a scos-o vie din moarta-nchipuire?
Cinci degete-ale dreptei cu cinci din mîna stîngă
Putuseră s-o-nalţe şi-ursitele să-nfrîngă...

Tudor ARGHEZI
(din volumul „Cîntare omului")

Mîinile omului; mîini care sînt numai ale omului, dintre toate vieţuitoarele pămîntului; mîini muncitoare, mîini bătătorite de milenii, mîini care creează, mîini care leagănă, mîini care luptă, mîini care se ridică victorioase, cu pumnul strîns, în istorie.

Priviţi acest fotoreportaj primit din Uniunea Sovietică. Ar putea fi intitulat şi „Oameni cu mîini de aur". Fiecare mînă e un poem. Fiecăreia i s-ar potrivi versurile cele mai frumoase ce le-a închinat Tudor Arghezi acestor slujitoare devotate ale omului.

Veronica PORUMBACU

Fotografii de E. KASSIN şi V. GHENDE-ROTE

Sunetul harpei — frîntură din muzica sferelor.

Harpista Vera Dulova.

Dacă mama te aduce în chinuri pe lume, de chinuri te scapă nu o dată chirurgul și în mîinile lui e viața oamenilor.

Chirurgul Boris Petrovski. Din miile de operații făcute de el, peste 550 sînt intervențiile chirurgicale făcute pe inimă.

Mîinile au memoria timpului. Ele adună în mișcări miraculos de simple mileniile complicate de artă populară.

Anna Korabliova, creatoarea minunatelor draperii cu motive rusești pentru care i s-a decernat „Marele Premiu" la Bruxelles.

Mîinile, graiul sufletului.

Dansatoarea uzbecă Tursuna Mahmudova.

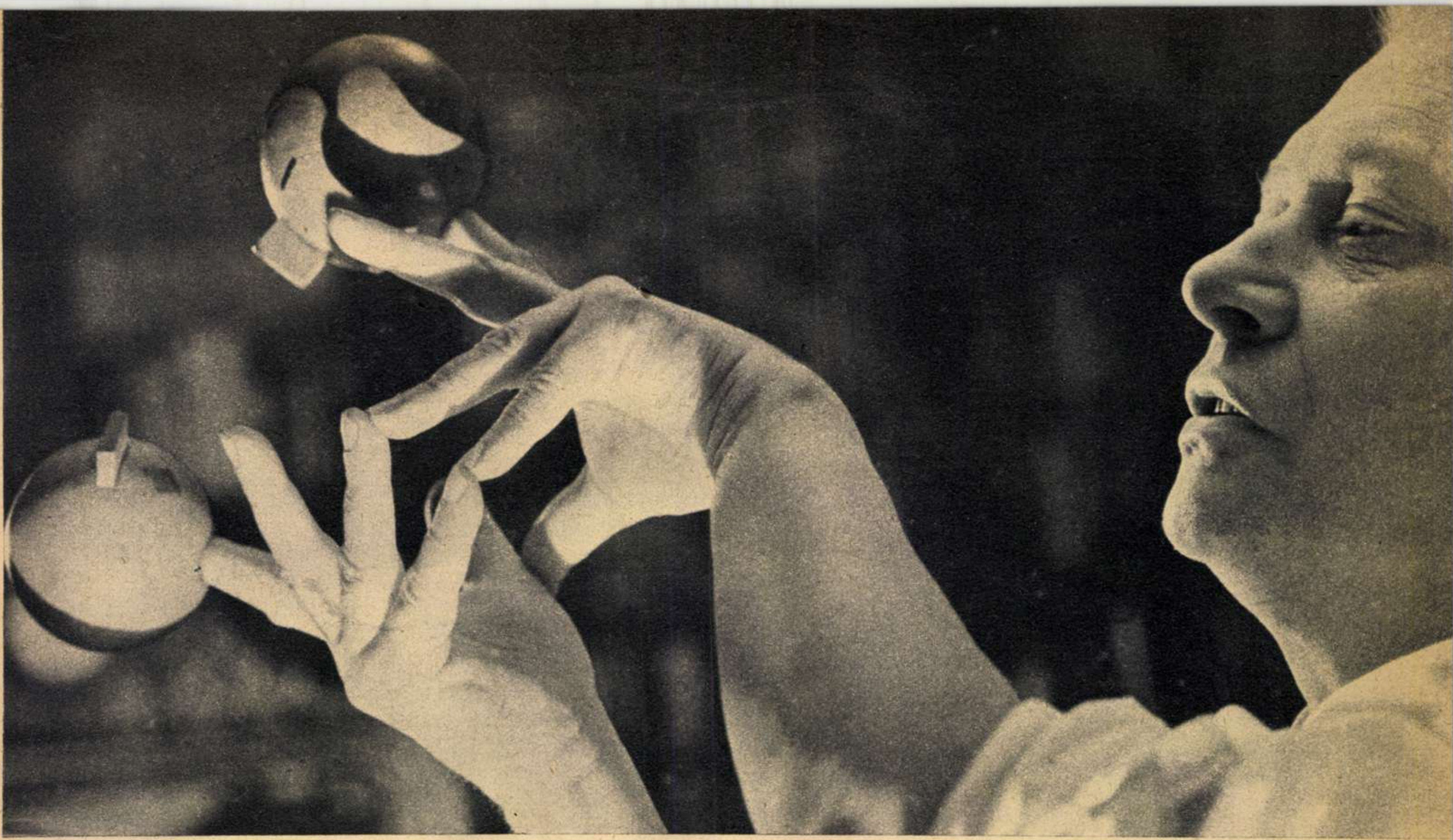

Degetele, sufletele păpuşilor miraculoase, mîinile, creatoarele unui nou univers poetic.

Serghei Obrazţov făcînd o demonstraţie a artei sale.

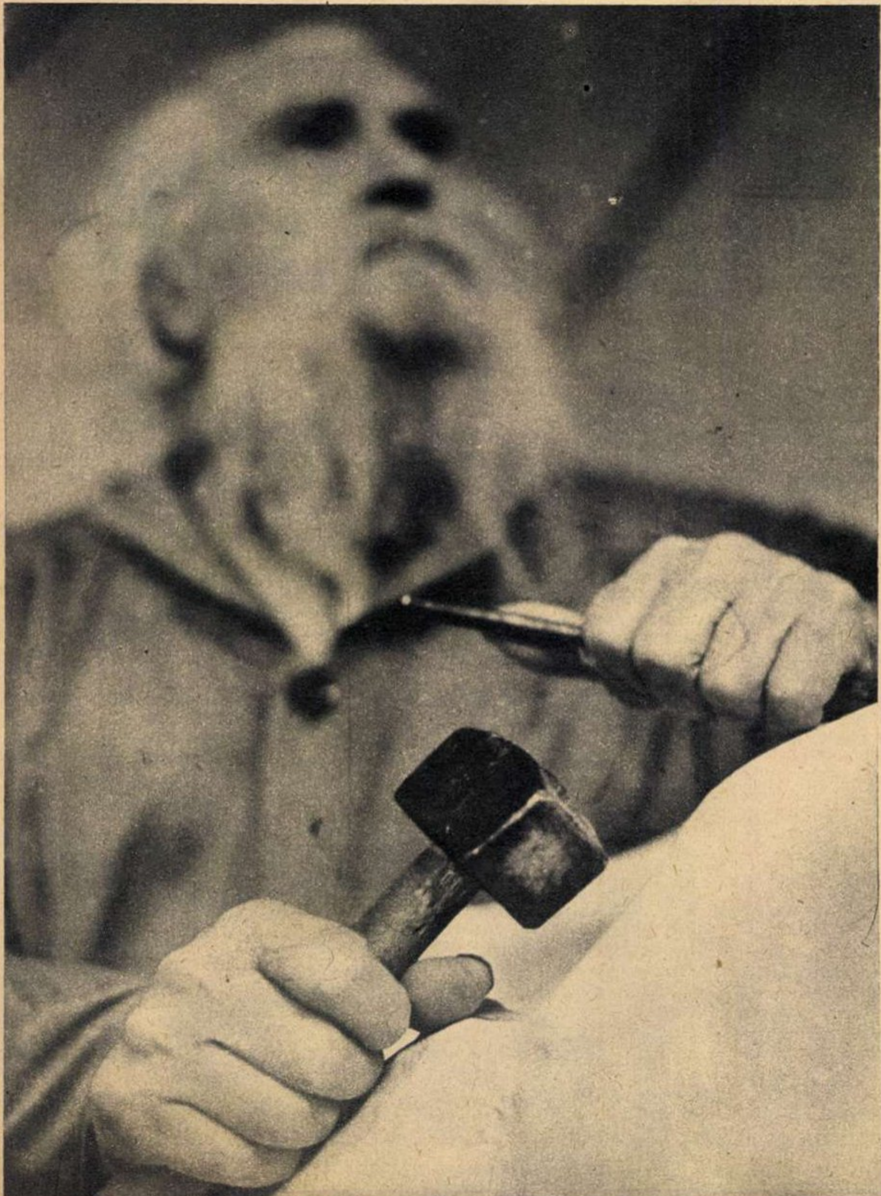

Ce dumnezeu e mai mare decît omul care dă pietrei viaţă nemuritoare!

Sculptorul Serghei Konenkov în atelierul său.

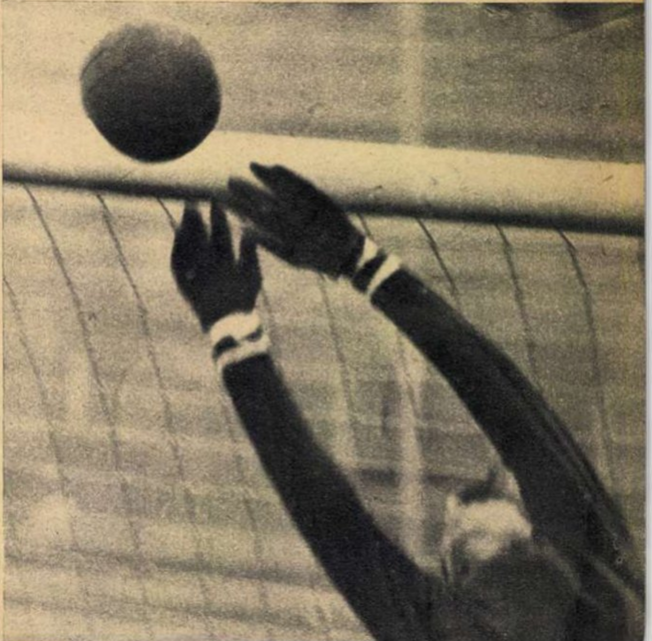

Cîte goluri n-au oprit mîinile acestea! Cîte victorii n-au asigurat ele fotbalului sovietic!

Lev Iaşin, portar al echipei de fotbal „Dinamo"-Moscova şi al reprezentativei Uniunii Sovietice.

Aşa are el obiceiul: să se sfătuiască şi să asculte — gîndurile, planurile, păsurile fiecăruia... La nevoie puţul, acum scos din uz, ţine loc de masă de lucru...

DIRECTORUL NOSTRU

Blocul acesta nou din centrul Ploieştiului se află la o distanţă foarte mare de circumscripţia 213. Dar oamenii din această circumscripţie au ajutat cu mii de ore de muncă voluntară la ridicarea lui. Numai femeile au pînă acum 2.070 ore. Oamenii au făcut-o cu drag, ştiind că şi în cartierul lor se vor ridica construcţii noi, moderne, că şi ei vor fi ajutaţi, ← la rîndul lor.

— Săriţi, foc!...

— Arde casa lui Soare Maria!...

— Copiii... Sînt copiii înăuntru!...

Într-o clipă, mărginaşul şi liniştitul cartier ploieştean s-a transformat într-o mare agitată. Cum pompierii erau departe, oamenii au început să năvălească spre casa incendiată, s-o salveze. Un copilaş blond s-a strecurat din mulţime, a intrat val-vîrtej pe poarta fabricii „Cablul romînesc“ şi s-a oprit din goana lui desperată abia în cabinetul directorului:

— Arde casa tuşichii Soare... Şi-s copiii înăuntru.

Directorul fabricii şi-a încuiat sertarele, a luat cu el cîţiva oameni de ajutor şi a alergat spre casa incendiată, tăind drumul peste cîmp. A ajuns acolo printre primii. Fără să mai stea pe gînduri a intrat în casă — adică prin foc — şi după cîteva clipe a scos afară copiii, salvîndu-i. Casa nu a mai putut fi salvată, a ars pînă-n temelii ca un chibrit.

După cîtăva vreme pe locul acela s-a înălţat o nouă casă, o adevărată vilişoară. La ridicarea ei au muncit voluntar oamenii din cartier. Iar în fruntea lor, directorul de la „Cablul romînesc“.

★

Strada Temişana e o stradă lungă şi pitorească. În colţul străzii se află o grădiniţă. Neastîmpăraţii locatari de aici nu se mulţumesc însă cu locul lor de joacă — curtea — ci

Elena Georgescu, responsabila gazetei de stradă, s-a molipsit, cum singură spune, de la deputat: toată ziua e pe teren, iar acum, în plină campanie electorală, schimbă articolele zilnic. →

GAZETA
STRADA

mai evadează şi în stradă. Dă-i cu joaca, cu alergătura... Cum strada nu avea trotuar asfaltat, primii care aveau de suferit erau copiii.

Problema a fost de mai multe ori discutată de gospodarii cartierului. Şi s-a ajuns la concluzia:

— Nu se face! E drept că în Ploieşti amenajările au un plan al lor, dar nici aşa nu se poate!

Şi tovarăşul Carol s-a dus la sfatul popular, a stat de vorbă cu cine a trebuit să stea de vorbă şi într-o zi au apărut pe Temişana oameni şi maşini cu smoală. Acum trotuarul este asfaltat. Copiii joacă şotron pe el...

★

Cartierul „Ilie Pintilie“ nu avea lumină electrică, nu avea magazine destule, nu avea conductă de apă, nu avea nici măcar radioficare. Era, în toate acestea, o nelichidată moştenire a timpurilor burgheziei.

Într-o bună zi însă tovarăşul Ionaşcu a stat de vorbă cu oamenii. Aşa are el obiceiul: să se sfătuiască, să asculte gîndurile, planurile, păsurile fiecăruia... (Îi ascultă organizat, stabilind întîlniri cu regularitate sau pur şi simplu cînd se iveşte posibilitatea). Oamenii vorbeau şi el nota într-un caiet. Într-un caiet care le devenise foarte cunoscut. Tot atît de cunoscut a devenit caietul şi la sfatul popular. Pentru că tovarăşul Ionaşcu „îl încarcă“ în cartier şi-l „descarcă“ la sfatul popular. Dar să revenim. Urmarea consultărilor şi a însemnărilor din caiet n-a întîrziat să apară: în cartierul „Ilie Pintilie“ există astăzi lumină electrică, 350 de metri conductă de apă potabilă, magazin alimentar şi cîte un difuzor de radio în fiecare casă.

★

— Noi — ne spune un cetăţean din cartier — am efectuat pînă acum 19.500 ore de muncă voluntară. Am colectat aproape 4.000 kg de fier vechi şi am pietruit 1.500 metri de stradă! În cartierul nostru impozitele cetăţeneşti sînt achitate în proporţie de 98 la sută. Şi mai avem atîtea de făcut pe care le vom face! Acesta e numai începutul. Mai avem de ridicat o şcoală, ateliere de reparaţii, un punct sanitar, de instalat un telefon public. Cartierul nostru a fost pe vremuri un dezastru, iar azi începe să iasă la lumină! — a tăcut puţin şi a adăugat: şi deputatul nostru pune mult suflet, te miri de unde are atîta timp şi putere...

★

Directorul „Cablului romînesc“... Tovarăşul Carol... Tovarăşul Ionaşcu... Deputatul nostru... Cine-s oamenii aceştia de nădejde? Cine sînt aceşti patru oameni care au pus atît de mult suflet în treburile cartierului şi — de ce n-am spune-o — au făcut atît de multe? Ei bine, oamenii aceştia sînt... unul singur: Carol Ionaşcu, directorul „Cablului romînesc“ — mecanic de meserie, deputat în sfatul popular, om între două vîrste, inteligent, încrezător. „Foarte bine — veţi spune. Dar avînd asemenea preocupări, directorul „Cablului romînesc“ nu-şi neglijează oare fabrica?“ Nu şi-o neglijează! — vă vom răspunde. Ba mai mult: pentru felul în care a condus-o a primit „Ordinul Muncii“. Dar se ocupă de treburile cartierului pentru că-i deputat. Din 1950! Iar acum a fost propus pentru a treia oară. Astfel, cetăţenii circumscripţiei 164 i-au propus să-i reînnoiască mandatul. Pentru că-l cunosc şi-l preţuiesc. Pentru că atunci cînd a ars casa lui Soare Maria nu întîmplător a alergat copilul la el, la deputat...

...Şi într-o bună zi pe Temişana a apărut trotuarul.

Bazil DUNĂREANU
Fotografii de S. STEINER

N.R. Am ezitat puţin dacă să dăm sau nu acestui reportaj titlul pe care l-a avut acum cîţiva ani o comedie ce prezenta un cu totul alt tip de director. Dar nu sînt motive de ezitare! Faptele cuprinse în paginile de faţă ilustrează adevăratul profil moral al omului pe care cu atîta dragoste îl numim: directorul nostru!

Aici va fi şcoala noastră.

Mihail COSMA

PORTUL CEAHLĂU

Parcă-ntre două ere plutesc pe apa clară.
„Ceahlăul-port“ m-aşteaptă cu rada-abia săpată.
Pe piscuri ard lalele şi pescăruşii zboară;
Iar în adîncul apei e bezna scufundată.

Vreun alchimist de geniu ai crede lesne, poate,
Că aurori şi-amurguri pe-aici cu har combină
Şi preschimbînd stihia în roşii nestimate
Împodobeşte noaptea gigantica uzină!...

Nu, nu e vraci acela ce-şi făuri focare
Să dăinuie lumina în plaiurile noastre,
Acel ce-nalţă vetre grădinilor din care
Pe glob mai mulţi luceferi s-aprind ca între astre.

„Ceahlăul-port“ slăvească-i eterna primăvară
Şi lacul plin de valuri ca timpul de milenii!
— Hai, timpule, mi-arată-l, căci anii îi gravară,
Pe-aici, din stîncă-n stîncă, asalturile benii!

Şi timpul îmi răspunde: Nu-l vezi? El urcă-ntr-una
Şi pieptul lui doar vîntul şi stelele-l sărută
Şi peste ere-i cîntă izbînda absolută,
Lalelele pe piscuri — iluminînd Comuna!

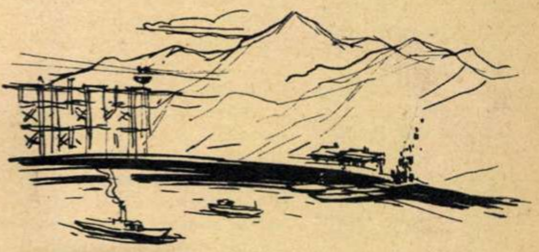

Tot atît de cunoscut a devenit caietul şi la sfatul popular. Inginerul Vîlcu, preşedintele sfatului, care l-a ajutat neprecupeţit pe deputatul Ionaşcu şi a primit ajutorul acestuia, poate s-o confirme.

VĂZUTE ŞI TRĂITE

UN DEPUTAT DE ALTĂDATĂ

de I. PELTZ

Ilustraţie de E. ARNO

În pofida faptului că n-a scris un rînd în viaţa lui, Ghiţă Popescu-Rigo era ziarist.

E adevărat: nu făcea parte din nici o organizaţie de breaslă, nu participa la nici o manifestaţie intelectuală, nu era „recunoscut“ de redactorii ziarelor, dar această izolare nu-l împiedica să tipărească o foaie — „Avangarda“ îi zicea — scrisă, fireşte, de cîte un *negru*, om de condei în căutarea unui cîştig suplimentar.

Înainte de a se fi autoproclamat ziarist, Rigo fusese vînzător de prăvălie pe strada Lipscani, cunoscutul centru comercial bucureştean.

— Cum de ţi-a venit ideea —l-am stîrnit eu într-o zi— să-ţi schimbi meseria?

— Foarte *semplu* — mi-a răspuns el. Cînd am văzut cine e redactor sau reporter la „Universul“ — nişte gîlme — am priceput că în *ziaristrică* e de mine!

Avea dreptate: la taraba de pe vremuri botezată „Universul“ (gazetă care aparţinea cînd unei analfabete, cînd unui agramat),se găseau figuri hilare, indivizi fără talent şi fără morală — aidoma personajului nostru.

Ghiţă Popescu-Rigo, o dată ajuns „director-proprietar“ al ziarului „Avangarda“, a purces să facă şi politică, să frecventeze adică în chip stăruitor clubul central al defunctului partid liberal.

Isteţ, vorbăreţ, Rigo era utilizat de „şefii de culoare“ (aşa se numeau mărunţii satrapi care „răspundeau“ de cîte un sector al Capitalei) în fel şi chip şi mai ales cu prilejul alegerilor parlamentare şi comunale. „Cultura“ pe care şi-o însuşise se reducea la lectura „faptelor diverse“ din ziarele timpului — foarte gustate de asemenea specimene — şi la devorarea fascicolelor de senzaţie: „Renata, sau fugită în noaptea nunţii“ şi „Rocambole, spaima bancherilor americani“.

La un moment dat, partidul liberal fiind la cîrmă şi întocmindu-şi listele de candidaţi pentru noi alegeri, nimeni nu consimţea să figureze în Bucureşti, *ultimul*. (Cu toate vechile şi îndătinatele abuzuri practicate de partidele aşa-zise „istorice“, era cu neputinţă să iasă în Capitală toată lista).

— Cine doreşte, totuşi, să candideze al douăzecilea, adică ultimul? — întrebase I.G. Duca, şeful de pe atunci al liberalilor.

După cîteva clipe de tăcere, cineva spuse:

— Puneţi-mă pe mine!

I.G. Duca făcu ochii mici sub ochelarii săi de miop:

— Cine eşti dumneata?

(Deşi „edec“ al clubului, omul n-ajunsese încă să fie cunoscut chiar de preşedinte!)

— Sînt Gheorghe Popescu-Rigo, ziarist, director al cotidianului *„Avangarda“!*

— „Avangarda“?—se miră Duca. Apare aici?

— Da, e un cotidian foarte citit. Apare în fiecare *săptămînă!*

Duca a surîs: un cotidian... săptămînal!

— Bine, vei fi al douăzecilea!

Şi, totuşi, ca prin „minune“, întreaga listă s-a ales. Şi astfel Ghiţă Popescu-Rigo a intrat în parlamentul de pe vremuri al protipendadei moşiereşti şi al burtă-verzimii citadine.

La Cameră, domnul deputat Rigo îşi etala erudiţia şi virtuţile oratorice numai la bufet. De la tribună n-a luat niciodată cuvîntul. În schimb, se vîra în toate comisiile.

Tocmai se anunţa sosirea în ţară a unui „controlor“ străin. După cum se ştie, vechile partide, făcînd împrumuturi oneroase, nu se sfiau să dea pe mîna creditorilor averea ţării: petrolul, sarea, cerealele, exploatarea terenurilor petrolifere etc.

Rigo se agita, febril.

— Cum îl cheamă, dom'le? —se interesa el la cafenea, la faimoasa „Capşa“ de odinioară.

— Gingis-Han!—l-am lămurit eu.

— Aha! Şi ce neam de om e?

— Elveţian!

Rigo se întunecă la faţă.

— Ce mă fac dacă mă bagă în comisia de primire? Că eu limba elveţiană n-o cunosc!

— Păi —l-am liniştit eu— vorbeşti cu el în sanscrită. Asta cred c-o ştii!

— Mda!—făcu Rigo, care pentru nimic în lume n-ar fi vrut să se arate ignorant.

Deputatul nostru prindea cuvinte din zbor, nu le înţelegea sensul, dar îi plăcea să se fălească la cafenea, utilizînd un vocabular ales. Boema Capşei îi prinsese slăbiciunea. Odată, îl întreb, cu aerul cel mai voios:

— Unde pleacă preşedintele Camerei astă-seară?

— Nu ştiu!

Cineva intervine:

— Cum nu ştii, dragă Peltz, preşedintele pleacă azi, cu *expresul* în *Nirvana!*

Rigo, ca şi cînd ţinta călătoriei preşedintelui era cît se poate de firească, mă consultă:

— Ce zici, n-ar trebui să-l conduc la gară?

— Mai întrebi? Eşti o figură!

Muncit să ştie unde-o fi Nirvana — în ţară? în străinătate? — iar ca să nu se vadă că e ageamiu, se apropie de urechea mea şi îndrăzni:

— Ia zi, scumpule, Nirvana aia e... dincolo de Focşani?

Tîrziu de tot s-a dumirit deputatul de ce toată cafeneaua a izbucnit în rîs...

Într-o seară, la Cameră, un deputat, aparţinînd „cremei“ burghezo-moşiereşti, îl „dăscăleşte“:

— Am să propun o lege contra celibatarilor. Vezi să-mi dai concursul. E în interesul general, pricepi? De acord?

— De acord!

— Îmi pare bine! Celibatarii ăştia sînt o adevărată pacoste!

— Aşa-i!—întări Rigo.

La bufet, la un pahar de vin, Rigo tuna şi fulgera împotriva celibatarilor care sînt o pacoste — şi aşa mai departe. (Reproducea cu aprindere vocabularul deputatului-coleg). Cînd obosi tot perorînd şi asudînd, se îndreptă spre atelierul de frizerie, situat chiar în clădirea Camerei.

— Fă-te-ncoa, Nae!—se adresă el unuia din confraţii lui „Figaro“.

Lucrătorul-bărbier se apropie de Rigo.

— Nae, vreau să te-întreb ceva... Da' rămîne între noi!

— Vai de mine, dom'deputat, se poate? Mormînt!

— Aşa! ... Ia zi, Nae, ce e ăia... celibatari?

★

... Şi ca deputatul şi ziaristul Ghiţă Popescu-Rigo au fost mulţi care au „ilustrat“ parlamentele burghezo-moşiereşti — „fie-le ţărîna uşoară!“

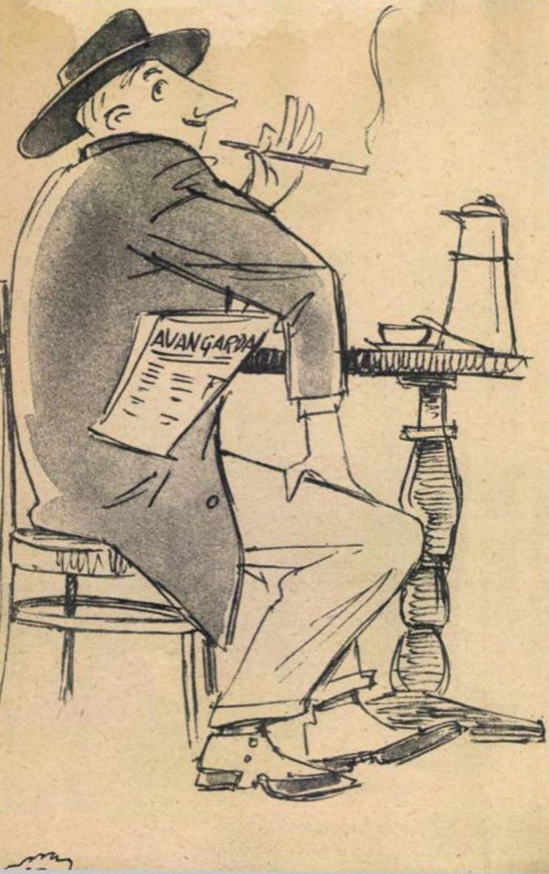

Bebe Valsamache (Lupu Buznea) şi Fifi Androne (Doina Virginia-Buga) au ajuns (în actul II) la ţară...

Opinii de spectator

SA RÎDEM! DAR CU CINE? ŞI DE CINE?

Versiunea scenică a „Sicilienei“ lui Aurel Baranga la Teatrul de Stat din Ploieşti se înscrie parcă şi ea la discuţia care se poartă în clipa de faţă pe marginea piesei. Din capul locului trebuie spus că nu ne aşteptam la o redare fidelă a piesei în spectacol, ci la o oarecare îmbunătăţire a acelor părţi ale ei într-adevăr deficitare. (Piesa are calităţi pe care nu le contestăm şi asupra cărora nu vom reveni). Dar la Ploieşti, din păcate, slăbiciunile (mici sau mari) ale piesei au fost adîncite, „speculate“. Ba mai mult, printr-o

În amurg, Păcuiul lui Soare, dintre Dunăre și brațul Ostrov, își oglindește sălciile în apă.

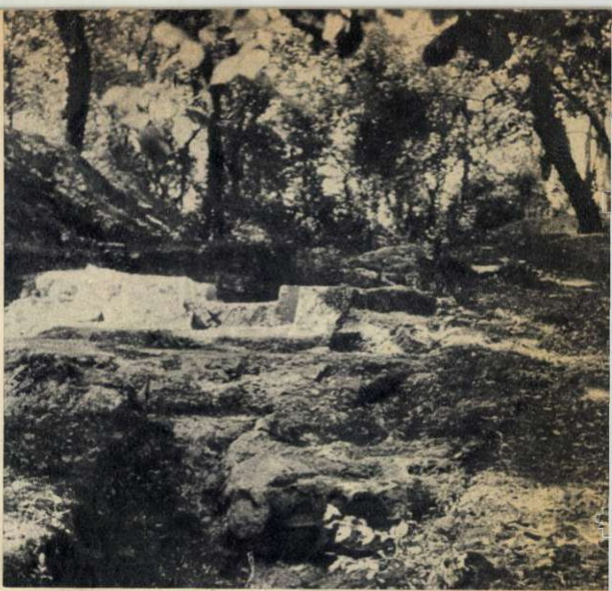

Pe Păcui, printre copaci, apar resturile temeliilor unui turn cu pragul ușii săpat în piatră (x).

CETATEA DIN DUNĂRE

Nu departe de locul unde firul Borcei părăsește albia lată a Dunării, Păcuiul lui Soare se întinde spre malul dobrogean însoțind cursul lin și majestuos al fluviului. Este o fîșie lungă și îngustă de pămînt, înconjurată de ape cu maluri abrupte spălate de valuri, acoperită de o vegetație bogată asemănătoare aceleia din Deltă. Aproape de capătul insulei, acolo unde pe malul stîncos și arid al Dobrogei se deslușesc urmele castrului roman de la Dervent, curentul se iuțește, apele se învolbură, iar vuietul lor îndeamnă vasele să ocolească locul, îndreptîndu-se spre țărmul muntean. Pe o întindere de patru hectare, creasta înspumată a valurilor și anafoarele înconjoară un ochi de apă liniștită, tălmăcind, în linii fugare și schimbătoare de apă, conturul nevăzut al unor ziduri afundate în Dunăre. Pe malul insulei, printre rădăcini și trunchiurile aduse de revărsările fluviului, răzbat din pămînt capete masive de ziduri legate cu mortar hidraulic, blocuri uriașe de piatră spălate de jocul undei, cărămizi și fragmente de amfore și oale. Uneori, cînd apele scad, creste de zid spintecă valurile, iar printre pietrele de pe plajă apar monede mari de bronz, frînturi de unelte sau podoabe. În Păcui, sub trunchiurile scorburoase ale sălciilor seculare sau sub cele zvelte, învăluite de viță sălbatică, ale ulmilor, se deslușesc urmele unei porțiuni din cetate încă necotropită de ape.

Cetatea de la Păcuiul lui Soare a fost întemeiată acum zece veacuri, într-o vreme în care la Dunărea de Jos se întindea din nou stăpînirea bizantină, ca urmare a campaniilor împăraților Ioan Ţimiskes și Vasile al II-lea.

Loc străvechi de trecere a Dunării (în limba veche turcomană „dervent" înseamnă trecătoare), capătul Păcuiului a fost întărit cu ziduri pentru a închide vadul și pentru a servi ca bază flotei bizantine ce apăra granițele imperiului. Zidurile, fundate adînc pe șiruri de piloți bătuți în nisip, au o grosime de aproape șase metri, iar șanțurile árheologilor coboară uneori pînă la patru metri în pămînt pentru a ajunge la temeliile lor. Blocurile uriașe de calcar dobrogean, fățuite de meșteri pietrari, au fost cărate pe Păcui și înălțate la locurile lor cu truda a mii de robi. Se mai păstrează temeliile puternicelor turnuri exterioare, iar în unele locuri, pragurile săpate în piatră ale ușilor înguste de cetate. În interior, pavaje de piatră și mortar legau între ele construcțiile destinate garnizoanei, ale căror temelii apar azi în secțiuni. Monede bizantine ale împăraților din jurul anului 1000 e. n., arme de fier, ghiulele de piatră și podoabe de sticlă evocă vremea în care cetatea străjuia granița Paristrionului.

Lupta populației locale subjugate și presiunea popoarelor migratoare ale pecenegilor și uzilor au silit trupele bizantine să părăsească cetatea puțin timp după înălțarea ei. Fără a-i pomeni numele, cronicile păstrează mărturii despre istoria zbuciumată a acestei regiuni către sfîrșitul veacului al XI-lea.

Ruinele de la Păcuiul lui Soare au servit ulterior drept cadru pentru dezvoltarea unei așezări civile care a dăinuit pînă în veacul al XV-lea. Începuturile ei modeste sînt atestate de bordeiele cu vetre de piatră ale căror urme le găsesc azi arheologii la peste doi metri adîncime. Treptat, așezarea s-a dezvoltat, ajungînd să reprezinte către anul 1350 un oraș înfloritor. Podelele netezite ale unor locuințe de suprafață încăpătoare, porțiunile de pavaje, marele cimitir feudal, ceramica luxoasă, smălțuită, ca și monedele de aur și argint ce se găsesc în săpături dovedesc nivelul ridicat al vieții de la Păcuiul lui Soare în această vreme. Îndeletnicirile locuitorilor orașului sînt ilustrate prin urmele unor cuptoare de topit minereul, greutăți pentru plasele de pescuit, fusaiole smălțuite, numeroase unelte de fier.

După anul 1400, Dunărea a început să cuprindă puțin cîte puțin din teritoriul cetății și, schimbîndu-și albia, a acoperit cu valurile ei o parte din ziduri. În aceeași vreme, după ce Mircea cel Bătrîn cucerise aceste meleaguri întinzîndu-și stăpînirea „pînă la marea cea mare", aveau loc la Dunărea de Jos primele expediții pustiitoare ale turcilor. Insula a fost din nou părăsită, definitiv de astă dată, iar peste porțiunea din cetate cruțată de ape s-au depus an de an mîlul revărsărilor și frunzele copacilor. Rădăcinile unei vegetații viguroase și turcii care au cărat de aici piatră pentru cetățile lor au contribuit la dispariția urmelor unei vieți intense pe durata a cinci veacuri.

Săpăturile arheologice recente întreprinse aici sub egida Academiei R.P.R. reconstituie o pagină din istoria poporului nostru.

Radu POPA

Fotografii de Wilfried OTT

În fața țărmului muntean, malul Păcuiului poartă urmele zidurilor și blocurilor de piatră ale vechii cetăți. Zidul mare de incintă (x).

---

neînțelegere a textului, spectacolul atribuie piesei noi lacune.

Astfel, pe scena din Ploiești, „oamenii buni" sau „pe cale de a deveni buni" din piesă — sau din intenția autorului — apar după cum urmează: un cinic *iremediabil* (Bebe — Lupu Buznea); o studentă cochetă (nu o doctoriță), care face ochii mari la public, ochi dulci lui Damian (în culise), lui Bebe (pe scenă) și lui Sicoșan (în scrisori), vrea să o reprezinte pe acea Fifi Androne care a descoperit în cele din urmă sensul adevărat al vieții (interpretă: Doina Virginia-Buga); un campion de șah cam mărginit, lucrat la marea șarjă, caricaturizat peste cerințele textului, fără pic de considerație (Tiberiu Cezar Sicoșan — interpret: Anatolie Spînu); un bulevardist exaltat și atîta tot (Nikaloe — Aristide Teica); o cochetă lipsită de sens, grație și gust (Muki — Janine Tomescu). În compensație, dar fără sorți de izbîndă din cauza „handicapului" la care au fost obligați de text și regie (regia e semnată de Harry Eliad), actorii Eugen Obreja și Nelly Constantinescu (soții Valsamache) au făcut tot ce au putut ca să-și manifeste poziția critică față de roluri. Juju Pavelescu — o Tincă umană, convingătoare. Într-adevăr singura... apariție convingătoare și reușită în spectacolul ploieștean rămîne Damian, care, precum se știe, nu apare niciodată pe scenă. (Salutăm totuși o reușită în decorurile simple și interesante ale tînărului pictor scenograf Sergiu Singher).

B. D.

P.S. Ne-a mirat de ce ridicarea cortinei se produce pe acordurile cunoscutei bucăți de jaz occidental „Patricia"; ba mai mult: de ce amintita cîntare este utilizată pe scena teatrului din Ploiești, la acest spectacol, ca o permanentă cortină muzicală. Nu de alta, dar ai senzația că spectacolul vrea să sublinieze și muzical o serie de lacune ale piesei creînd, în plus, confuzii.

ÎNTR-O GRĂDINIȚĂ...

1

De-aş fi poet aş închina o odă tuturor harnicilor activişti ai sfaturilor populare, prin truda cărora zeci şi sute de mii de copii de vîrstă preşcolară sînt îngrijiţi şi educaţi în miile de creşe, cămine şi grădiniţe ale patriei noastre: preşedintelui de comitet executiv care şi-a notat cinci cuvinte pe agendă, ceea ce a dus la apariţia unor mobile şi covoare noi în grădiniţă; deputatului care-i mobilizează pe cetăţenii din circumscripţie la muncă voluntară pentru împrospătarea „trusoului" copiilor sau la amenajarea terenului de joacă; inspectoarei metodiste din secţia de învăţămînt a sfatului, care se îngrijeşte de buna desfăşurare a activităţii pedagogice cu preşcolarii; activiştilor secţiei sanitare care veghează asupra sănătăţii celor mici... Tuturor acestora — reprezentînd numai o parte din cei ce alcătuiesc laolaltă minunata instituţie făurită, sub conducerea partidului, de statul democrat-popular — le-aş închina un fierbinte cîntec de slavă, recunoştinţă pentru obrajii bucălaţi ai copiilor noştri, pentru primul „r" rostit corect...

...De-aş fi sculptor aş închina o statuie acelor mîini subtile care transformă, modelează, şlefuiesc o materie primă atît de delicată; mîini care fac din Marilena, fetiţa solitară şi apatică, un copil vioi, plin de viaţă; mîini care-i dau lui Ovidiu (al cărui mediu familial îl constituie un tată invalid — şi atît) bucuria de a trăi în marea familie a colectivităţii; mîini care-l transformă pe Mihnea din „prinţişor" mofturos, într-un copil disciplinat ce-şi lasă capriciile la poarta căminului.

...De-aş fi muzician aş închina o cantată celor ce le aştern copiilor pe buze primele cîntece. Iar muzica mea ar fi profundă ca tainicele izvoare de unde ţîşnesc zecile de „de ce"-uri ale copiilor; ar fi gravă ca şi misiunea educatoarelor cărora părinţii şi statul le-au încredinţat copiii spre creştere şi educare; ar fi melodioasă muzica mea ca şi zîmbetul bun, nelipsit de pe feţele modelatoarelor de suflete.

...De-aş fi arhitect aş înălţa un Parthenon sobru dar avîntat, cu coloane zvelte dar puternice, cu ornamente delicate dar trainice, asemenea activităţii modeste dar mărețe, subtile dar solide a educatoarelor — adevărate arhitecte ale sufletelor de copii, veghind asupra lor zi de zi, din clipa deşteptării şi pînă la orele serii, cînd visele cu Feţi-Frumoşi şi camioane basculante îşi aştern vălul vrăjit asupra pătucurilor de nea cu trupşoare trandafirii.

...De-aş fi poet, sculptor, muzician, arhitect, aş scrie o odă, aş ciopli o statuie, aş compune o cantată, aş înălţa un monument... Toate închinate partidului clasei muncitoare, prin grija căruia copiii noştri au o copilărie fericită şi cresc oameni întregi.

Andrei BART
Fotografii de Elena GHERA

2

3

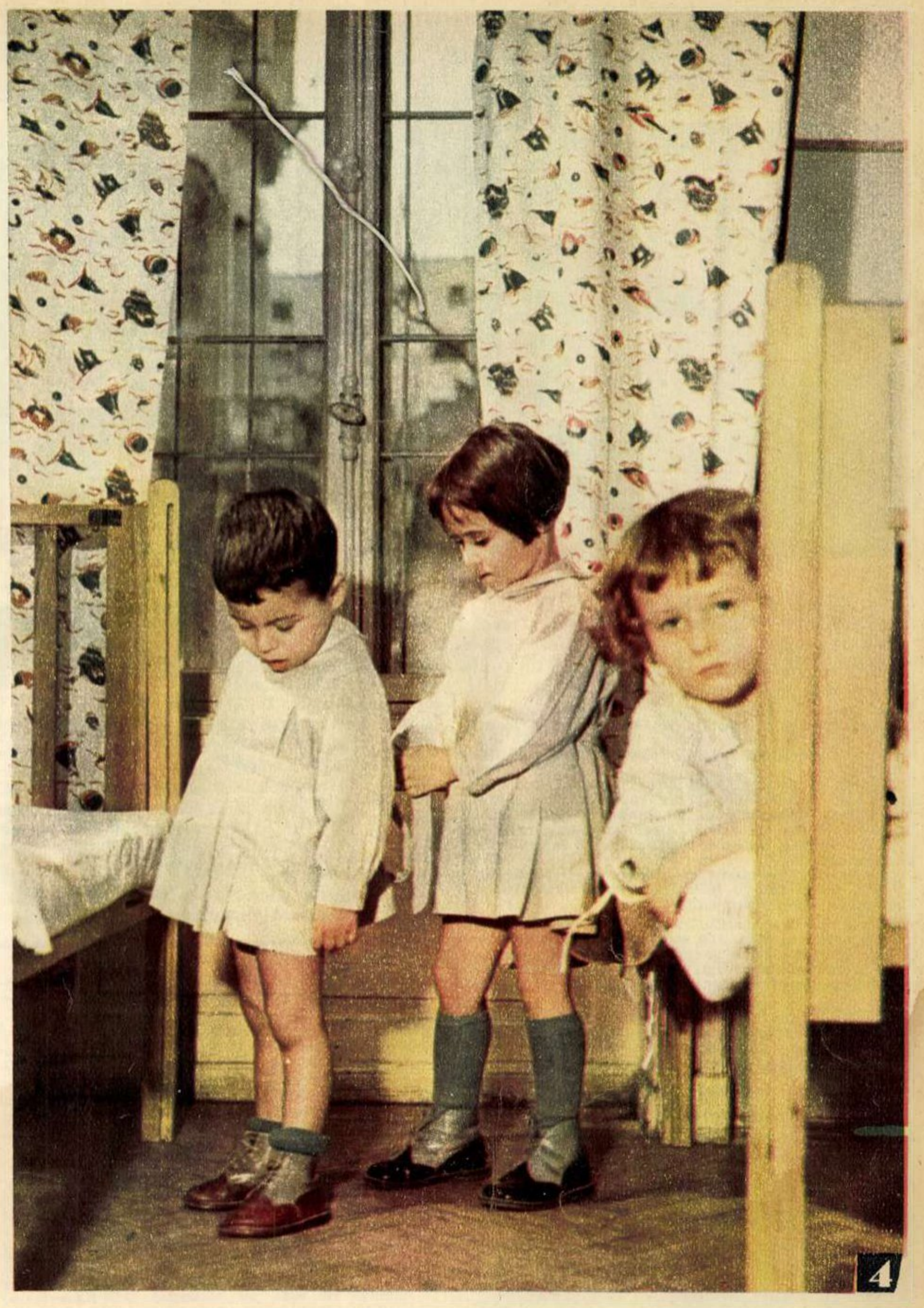
4

① Deputata Hariclia Ardeleanu (stînga), inspectoare metodistă la secţia de învăţămînt a Sfatului popular raional 1 Mai, a sosit în inspecţie la grădiniţa cu orar normal săptămînal nr. 51 a sfatului. După ce s-a interesat de activitatea pedagogică, iat-o vizitînd bucătăria împreună cu tov. Viorica Atlasz (dreapta), directoarea grădiniţei. În privinţa gustului mîncării sînt... consultaţi şi cei doi „copii de serviciu"...

② Singura boală molipsitoare admisă în grădiniţă este... rîsul. Încercaţi să-i rezistaţi (dacă puteţi!) privindu-i pe aceşti veseli spectatori ai unei comedii cu păpuşi.

③ De-a doctoru'... Cabinetul medical e în plină activitate. „Doctoriţa" ascultă cu stetoscopul inimioara păpuşii, în timp ce mămica aşteaptă îngrijorată diagnosticul. Cei doi „medici" se ocupă de nişte lucrări de laborator. Oricum, e mai bine medic decît pacient... (Pentru ca în grădiniţă să fie cît mai puţini pacienţi — şi de obicei sînt într-adevăr puţini — sănătatea micuţilor e păzită cu străşnicie de dr. Aurelia Olănescu, secondată de sora Adela Ţapu).

④ Într-ajutorarea se învaţă încă din dimineaţa vieţii.

COPERTA NOASTRĂ

Doi viitori maeştri ai recoltelor bogate de legume şi flori obţinute în grădinile suspendate sub razele soarelui artificial? Poate! Deocamdată Gabriela Moraru şi Laurenţiu Ciovică sînt de jurnă la stropitul florilor din ghivece.

Fotografie de Elena GHERA

PE SCURT • PE SCURT • PE SCURT

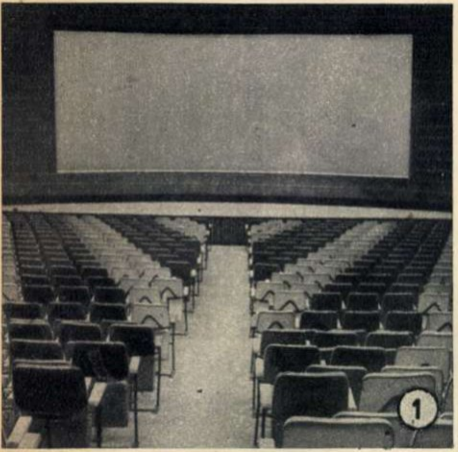

UN CINEMASCOP LA TG. MUREŞ

Sfatul popular al oraşului Tg. Mureş a oferit locuitorilor săi — în ajunul anului 1961 — un nou dar deosebit de preţios: sala de cinematograf „Nicolae Bălcescu".

Aşezată la parterul unui bloc cu patru etaje din ansamblul arhitectonic creat în centrul oraşului Tg. Mureş, noua sală de cinematograf se numără printre cele mai moderne aşezăminte culturale de acest fel din ţară, create de regimul nostru de democraţie populară.

Cu ajutorul celor cîteva imagini pe care le publicăm, ne vom putea face o idee despre caracteristicile şi frumuseţea acestei noi săli.

① Capacitatea sălii: 800 de locuri. Ecran lat (transsonor), instalaţie acustică stereofonică. Aşezarea scaunelor în amfiteatru şi forma sălii dau fiecărui spectator posibilitatea unei vizibilităţi perfecte.

② O parte din foaier. Spectatorii sînt întîmpinaţi aci de o monumentală frescă murală, opera pictorului Gheorghe Labin, artist emerit. Fresca înfăţişează printre altele aspecte din luptele glorioase ale clasei muncitoare.

③ Cinematograful „Nicolae Bălcescu" din Tg. Mureş.

Stefan IZSÁK
Fotografii de HARAGOS Zoltán

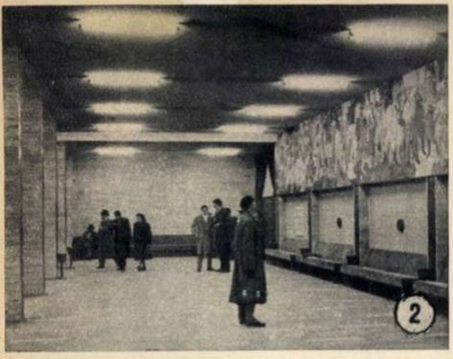

CHIRIŢA PE LITORAL

Că Bîrzoaia e o persoană umblată — din Iaşi pînă la Paris — o ştie o lume întreagă. Iat-o acum poposind, în plină iarnă, pe litoral, la Constanţa. Despre „vizita" ei pe scena teatrului constănţean, ne vorbeşte regizorul Constantin Dinischiotu:

— Prin montarea „Chiriţei", teatrul din Constanţa se întîlneşte pentru prima oară cu veselul Alecsandri.

— Ce v-a determinat să alegeţi tocmai Chiriţa?

— În primul rînd pentru că — în materie de dramaturgie — cînd spui „Chiriţa", spui Alecsandri, iar lui Alecsandri vrem şi trebuie să-i aducem un omagiu. În al doilea rînd, pentru că avem în teatrul nostru un tînăr actor — Constantin Guţu — care are mult din ceea ce se numeşte un actor „de tip popular". În al treilea rînd, pentru că am sperat să ridicăm, prin intermediul acestui spectacol, prestigiul ansamblului nostru de estradă, înlesnindu-i să se apropie mai mult de genul comediei.

— Ce a adus nou spectacolul?

— Respectînd tradiţia interpretării acestei piese, ne-am străduit ca spectacolul să sugereze, dacă ne putem exprima astfel, probleme aparţinînd zilelor noastre. Prologul şi epilogul de pildă... dar să lăsăm să v-o spună spectacolul.

— De acord. V-am ruga să ne împărtăşiţi cîte ceva din planurile dv. de viitor apropiat.

— Cu plăcere. Sîntem într-o fază destul de înaintată cu „Matei Millo" al lui M. Ştefănescu. În acelaşi timp repetăm şi o piesă sovietică — „Ecoul îndepărtat" de Sava Golovanivski. Dezvoltînd experienţa fructuoasă pe care am dobîndit-o în colaborarea cu dramaturgul M. Davidoglu la „Uriaşul din cîmpie", colabărăm cu acelaşi dramaturg la o nouă piesă. O piesă care va zugrăvi trecutul de luptă al unor eroi ai clasei muncitoare în Dobrogea.

ORIZONT LITERAR

- Înainte de a publica la revista „Literatorul", condusă de Al. Macedonski, Duiliu Zamfirescu a debutat în revista satirico-umoristică „Ghimpele" (3 aprilie 1877), cu poezii semnate D. L. Zamfirescu.
- Între 1893-1896 Al. Vlahuţă a condus împreună cu Dr. A. Ureche revista „Vieaţa". Printre altele, autorul poemei „1907" a folosit şi pseudonimul Radu.
- G. Coşbuc şi-a început colaborarea la ziarul „Tribuna" din Sibiu, fiind încurajat de I. Slavici, şi semnînd C. Boşcu.
- Romanul „Ion" de Liviu Rebreanu, în prima variantă, se intitula „Zestrea".
- În afara iniţialelor *G. T.*, G. Topîrceanu a mai folosit pseudonimele M. Piscobomba şi G. Struma.
- În revista „Bilete de papagal" scoasă de Tudor Arghezi în 1928 au colaborat: M. Sadoveanu, G. Topîrceanu, Demostene Botez, Otilia Cazimir, iar din generaţia celor mai tineri: Mihai Beniuc, Geo Bogza care semna George Bogza, Cicerone Theodorescu, Eugen Jebeleanu, Maria Banuş (care semna Marioara Banuş), Radu Boureanu.
- Numele adevărat al lui Alexandru Sahia este Alexandru Stănescu. Într-o călătorie în Siria şi Egipt, scriitorul a auzit deseori pronunţat de către oamenii porturilor cuvîntul „sahia". Întrebînd ce înseamnă acest cuvînt în limba felahilor, a aflat cu emoţie că denumeşte noţiunea de *adevăr, adevărat*. În acel moment s-a născut pseudonimul Alexandru Sahia, care în concordanţă cu opera scriitorului traducea profunde semnificaţii umane.

Roza vînturilor

■ „Cer senin" se intitulează un film realizat recent de înzestratul regizor sovietic Grigori Ciuhrai, creatorul cunoscutelor filme „Al 41-lea" şi „Balada soldatului". Noua sa realizare este o chemare la „cer senin" — la un cer fără avioane purtînd bombe atomice aducătoare de moarte. Rolul principal — un aviator sovietic — este interpretat de Evgheni Urbanski (cunoscut din filmele „Comunistul", „Balada soldatului" şi „Scrisoare neexpediată"). În fotografie, Grigori Ciuhrai.

■ „Nu găseşti la Şolohov nici fals idilism, nici pesimism steril, ci o viziune lucidă a ceea ce trebuie făcut pentru ca fericirea umană să nu mai fie o iluzie, iar mizeria o fatalitate. „Donul liniştit" este o operă echilibrată, completă, exemplară". Astfel îşi încheie criticul literar al săptămînalului francez „L'Express" articolul dedicat apariţiei în Franţa — în Editura Julliard — a capodoperei şolohoviene.

■ Dramaturgul francez Armand Salacrou a terminat o interesantă piesă de teatru, intitulată „Bulevardul Durand". Bazîndu-se pe un fapt real — procesul organizat în 1910 la Le Havre împotriva activistului sindical Jules Durand, acuzat pe nedrept de a fi făptuit o crimă — Salacrou face în piesa sa un necruţător rechizitoriu justiţiei burgheze. Rolurile principale în piesă vor fi interpretate de Jean Louis Barrault şi Danièle Delorme. În fotografie, Jules Durand în 1910.

■ La Bruxelles a apărut recent o lucrare deosebit de actuală. E vorba de cartea lui Jules Chomé, intitulată „Criza congoleză". Studiind situaţia din Congo de dinaintea acordării independenţei, autorul prezintă documente inedite din care reiese că lovitura de stat din provincia Katanga a fost premeditată.

VITRINA

Pop Simion: „AFIŞE DE BAL" – E.S.P.L.A., 1960

Proza lui Pop Simion a pornit de la povestire, a trecut prin reportaj şi se îndreaptă către o construcţie epică mai închegată. Volumul de nuvele „Afişe de bal", apărut recent, prefigurează o astfel de operă, iar tematica diversă, profund ancorată în actualitate, e rod al unei cunoaşteri bogate a realităţii.

E de remarcat, în afară de aceasta, înclinaţia lui Pop Simion spre înfăţişarea aspectelor eroice ale realităţii şi într-un mod mai personal. Scriitorul preferă eroismul lipsit de spectaculozitate romantică, eroismul „prozaic", care caracterizează atît de pregnant masele. O maramureşancă, al cărei bărbat a fost ucis de ocupanţii hitlerişti, omoară pe tăcute, cu andreaua, pe ucigaşul omului ei, apoi iese pe uliţă ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Un flăcău ia legătură cu partizanii sovietici paraşutaţi în Maramureş şi eliberează pe cîţiva ţărani mai „colţoşi", arestaţi de hitlerişti, cu o spontaneitate proprie activităţii obişnuite, cotidiene. Atare acţiuni spontane, nespectaculoase, atare „fapte diverse", eroice prin esenţă şi nu prin forma lor, sînt caracteristice oamenilor simpli din popor, cărora nici măcar nu le trece prin minte gîndul că ar fi eroi. E o modalitate artistică de a înfăţişa eroismul poporului muncitor, pe care Pop Simion o cultivă cu insistenţă şi, după cîte socotim, cu totul remarcabil.

Pompiliu CARAIOAN

SMOG

de Nicolae MINEI

Cuvînt englezesc de creație destul de recentă, *smog* s-a format din două jumătăți de cuvinte, și anume din capul lui *smoke* — care înseamnă „fum" — și din coada lui *fog* — care înseamnă „ceață".

Smog-ul nu este nici numai ceață, nici numai fum. E și ceață, și fum, într-un cocktail special, cum numai la Londra găsești. Dacă, mergînd cu trenul, ați scos vreodată capul pe fereastră, într-o zi ploioasă, și ați tras în piept aerul umed amestecat cu fumul locomotivei, vă puteți face o idee despre ceea ce este *smog*-ul.

Ceața este răsuflarea apei: a mării, care se găsește în imediata vecinătate a Londrei, și a Tamisei, ale cărei meandre capricioase străbat capitala britanică. Fumul este răsuflarea pămîntului: el se înalță în trîmbe negre, pe coșurile fabricilor și pe hornurile miilor de case. Căci la Londra, oricît ar părea de curios, astăzi, în era atomică, cea mai mare parte din fabrici mai folosesc drept combustibil cărbunele. Iar covîrșitoarea majoritate a londonezilor își încălzesc locuințele după tehnica înaintată de pe vremea cruciadelor, adică arzînd, în străvechi cămine, tradiționalii cărbuni.

Ajunse în văzduh, ceața și fumul se amestecă în mod indisolubil, astfel încît nu mai poți deosebi pe unul de celălalt. Iată cum arată rezultatul:

Pornești de acasă pe o vreme frumoasă, cu cer albastru și soare vesel. Pe nepusă masă, doar în cîteva clipe, străzile se umplu de o pîclă deasă și vîscoasă, care ți se lipește de piele, se furișează în nări, stîrnind salve de strănuturi, pătrunde în gîtlej îngreunînd respirația, îți face hainele leoarcă, mai abitir decît orice ploaie, îți înnegrește gulerul de la cămașă și, mai ales, te lasă orb ca o cîrtiță. Parcă întreg pămîntul ar face o baie turcească cu aburi denși și vineții.

Bineînțeles că în asemenea cazuri circulația încetează cu desăvîrșire. Mașinile și autobuzele se opresc, călătorii coboară și, alături de ceilalți pietoni, încep să orbecăiască, ciocnindu-se unii de alții. Calci și ești călcat, îmbrîncești și ești îmbrîncit, lovești și ești lovit. Culmea este că nici măcar nu poți vedea cine sînt cei cu care intri într-un contact atît de violent: dacă întinzi brațul înaintea ta, nu distingi nimic dincolo de cot.

Și mai este ceva. Ceva care pe nesimțite îți strecoară în suflet o undă de neliniște, fără să-ți dai seama de la început de ce. Pe neașteptate, înțelegi: deasupra imensului oraș s-a pogorît brusc o liniște totală și nefirească. Parcă te-ai găsi în mitica cetate a Ys-ului, cufundată de secole în adîncurile mării...

Într-o asemenea zi mă aflam în holul hotelului, așteptînd laolaltă cu ceilalți ca *smog*-ul să se risipească, pentru a putea ieși în stradă. Deodată, conversațiile, care se duceau cu glas scăzut, au încetat ca prin farmec. De undeva, de sus de tot deasupra noastră, s-a auzit, mai întîi nedeslușit, apoi din ce în ce mai puternic, un vuiet amenințător, ca un tunet ce nu se mai sfîrșea. Cîteva clipe a domnit tăcerea. Pe urmă cineva a spus:

— Yankeii!

Erau bombardierele americane. Patrulau ca de obicei în spațiul aerian al Angliei, zburînd înalt deasupra *smog*-ului. Nici un zgomot pămîntesc nu mai acoperea — ca în zilele obișnuite — urletul motoarelor cu reacție.

— Dacă scapă o bombă — a continuat cel care vorbise — poate că se destramă *smog*-ul.

— Poate — a ripostat altcineva. Dar dacă scapă o bombă atomică, ne destrămăm noi.

Nimeni n-a mai spus nimic. Vuietul făcea acum să zăngăne geamurile albite de ceață...

Călare peste trei anotimpuri — din primele zile ale toamnei, pînă tîrziu primăvara — *smog*-ul se așterne, ca o plapumă înăbușitoare peste locuitorii Londrei. În loc să respire aer, ei inhalează particule umede de cărbune. Sînt lunile despre care Oscar Wilde spunea că „e o nerozie să le petreci la Londra". Cei care au mijloacele necesare nu comit această nerozie.

Cei avuți pleacă la țară.

Cei și mai avuți pleacă pe Coasta de Azur. Cei foarte avuți pleacă în Jamaica.

Total general: 1.000 (sau 2.000, sau 3.000, sau, hai să zicem, 10.000), ai căror plămîni nu cunosc *smog*-ul.

Restul londonezilor (un fleac de opt milioane) n-au decît să se descurce cum știu.

Cum se descurcă? Îngroșînd în mod considerabil cifrele statisticilor medicale privitoare la bolile de ochi, piept, nas, gît și urechi. Cei care suferă de aceste afecțiuni sînt mai numeroși la Londra decît în oricare altă capitală europeană.

Dar *smog*-ul natural, oricît ar fi el de periculos, londonezii îl suportă de secole. Există un altul, mai puțin concret poate, dar incomparabil mai nociv. E amestecul de ceață și fum cu care cercurile guvernante din Marea Britanie încearcă să învăluie politica lor de secondare a planurilor agresive ale Statelor Unite. La adăpostul acestui gen special de pîclă s-a făcut, de pildă, instalarea pe coastele Angliei a bazelor de submarine americane cu încărcătură atomică și se pregătește concesionarea de baze către Bundeswehr.

Așa cum au dovedit-o însă evenimentele recente, *smog*-ul politic nu poate împiedica oamenii să vadă. În ciuda fumului demagogic și a ceții propagandistice, englezii disting din ce în ce mai limpede primejdia preparativelor războinice și luptă pentru ca pe cerul patriei lor să domnească seninul neîntinat al păcii.

„Lumea bună" nu cunoaște smog-ul, sau cel puțin nu-i incomodată de el. Ducele de Kent, de pildă (fotografia din stînga jos), ca și fiul lordului Moyniham (fotografia de sus) se feresc de smog și își omoară plictisul prin baruri, distrîndu-se cu „fete nostime", mai mult sau mai puțin îmbrăcate.

În cartierele mizere, smog-ul devine și mai apăsător, slumsurile și mai cenușii ↓

Cel care trebuia să arunce BOMBA

de Günther **SCHWARBERG**
scriitor din R. F. Germană

Ilustrație de Tia PELTZ

Se treziră amîndoi deodată. El își întoarse capul și-i zîmbi. Ea îi răspunse tot cu un zîmbet. În cameră domnea liniște deplină. Începea să se lumineze. El îi căută mîna și o puse pe obrazul său. Clipe lungi de tăcere. Apoi, deodată, ea simți mîna umezindu-i-se.

— Ce-i cu tine, Josy, de ce plîngi?

Oftă. Fata îl strînse la piept. Îi mîngîie părul.

— S-a sfîrșit; totul s-a sfîrșit. Te-am mințit. Nimic nu-i adevărat din tot ce ți-am spus.

Fata se ridică în coate.

— Nu mă iubești?

— Știi doar; la ce mai întrebi?

— Atîta mi-e destul; restul nu are nici o importanță.

Se făcu mică lîngă el. Băiatul o respinse încet, o cuprinse de umăr și-o privi adînc în ochi.

— Trebuie să plec; să fug... La Viena... Aici sînt căutat.

Nedumerită, ea îl întrebă:

— De ce trebuie să fugi?

— Te-am mințit. Nu sînt în concediu și nici părinții nu sînt bogați. Este drept că locuiesc la New York, dar sînt săraci, foarte săraci. Nici în vis nu mi-ar fi putut plăti călătoria pînă aci, la Berlin.

— Și atunci banii... de unde ai avut bani?

— De la armată. Sînt militar... adică am fost. Acum sînt dezertor. Nu mai vreau să mă-ntorc în închisoarea aia... Știi pe unde vine Thule?

— Da, undeva prin nord; mi se pare că-n Norvegia. Sau în Islanda... „A fost odat-un rege-n Thule..."

— Da, da, așa-nvățase la școală. Dar ceea ce-i acum nu se-nvață. Acum sîntem *noi* acolo. Și-i iad. Nu vreau să mă mai întorc acolo... Înțelegi?... Ger de crapă pietrele, noapte nesfîrșită. Doar aurora boreală. Chiar ziua-n amiaza mare mașinile circulă cu farurile aprinse. Nu am văzut nici o floare pe acolo; iar aci oamenii nici nu le bagă în seamă. Aci cel puțin poți respira, e aer, lumină, sînt flori. Acolo nu-s decît viscole și scînteierea albăstrie a aurorei boreale. Ca-ntr-un mormînt de gheață... Cînd am plecat, ni s-a vorbit de-o climă sănătoasă, în care nici măcar guturaiul nu te amenință. Adevărul însă este că înnebunești cu încetul. În fiecare lună, avionul sanitar pleacă cu cîțiva scrîntiți. Unii mai simulează, ca să scape. Dar pînă la urmă tot la balamuc ajung...

În timp ce vorbea, ea-i simțea mîinile tot mai reci.

— Imaginează-ți — continuă el — douăzeci de mii de oameni condamnați să trăiască printre ghețuri, în barăci unde n-ai loc să te-nvîrtești. Nu-ți rămîne decît să te-mbeți, să te-mbeți ca un porc. De altfel atît au și construit ei acolo: baruri. Baruri pentru ofițeri, baruri pentru subofițeri, baruri pentru alde noi, mîrlanii. Ești condamnat să întîlnești în fiecare seară aceiași oameni, aceleași mutre, și să bei. Cînd te amețești mai rău, te zvîrle afară, în noapte și viscol. Gerul te trezește, te întorci și bei iară...

Tăcu. O privi lung, absent.

— Mă iubești?

— De ce mai întrebi? Vreau să plec cu tine.

— Dar nu mai am bani decît pentru un singur bilet de avion. Nici măcar de hotel. O să trebuie s-o ștergem pe nesimțite.

— Aș vrea să te ajut, Josy. Ce-aș putea face pentru tine?

În clipa aceea șuieratul strident al unei mașini militare sfîșie liniștea străzii. Dintr-un salt, tînărul fu la fereastră. Dar mașina se pierdu pe o stradă lăturalnică.

— Nu te teme, Josy... Poate nu pe tine te caută.

El zîmbi.

— Ba bine că nu. De acum patru zile trebuia să fiu acolo... Și știi ce era de nesuportat? Faptul că uneori decolam în zori și după cîtva timp pluteam deasupra satelor și orășelelor. Vedeam țăranii pe cîmp, tîrgoveții pe străzile orașului. O dată am zburat deasupra unei plaje, jos de tot. Oamenii ne făceau semne cu mîna. Erau atît de aproape de noi, încît voiam să coborîm... Dar trebuia să ne-ntoarcem în iadul nostru. E groaznic! Să nu poți schimba o vorbă cu ei, să nu poți ședea cu ei la aceeași masă. În căștile noastre nu auzeam decît zbîrnîitul motoarelor și poruncile celor din Thule, care ne dirijau zborul...

— Acum însă au trecut toate, Josy. Trebuie să le uiți.

— De uitat, nu le pot uita. Iar de trecut, n-au trecut.

Ea se ridică din pat și-ncepu să se îmbrace. O năpădi tristețea. O durea tot corpul. Deodată îl simți pe el în spatele ei.

— ...Și ceea ce întrecea orice închipuire era că zburam cu bombe. Bombe cu hidrogen. Una singură e de ajuns ca să distrugă un oraș. O singură manevră a manetei și tot ce e sub tine, oameni, cai, case, flori, pomi... totul devine pulbere. Totul... Paisprezece secunde, o manevră a manetei, și lumea de sub tine a dispărut. Acolo, printre ghețuri, singurul gînd care ne preocupa și împotriva căruia luptam era acesta: dacă vreunul își pierde cumpătul, înțelege greșit? Atunci...

În clipa aceea, zgomotul unui avion pătrunse pe fereastra deschisă și năvăli în cameră. Două perechi de [illegible] se-ntîlniră îngroziți, simțind că ghețurile din Thule i-ar fi înlănțuit. Dar orașul continua să trăiască.

— Vino — spuse el.

— Unde?

— La aeroport; plecăm la Viena. E o țară neutră și n-o să mă extrădeze.

— Dar e imposibil; oricine pleacă e controlat...

O privi îngrozit. Spaima i se întipări pe obraz. Partea asta a Berlinului era ca o capcană. Poate în partea de răsărit a orașului să găsească o portiță de scăpare.

— De ce nu vrei să treci dincolo? — îl întrebă ca și cum i-ar fi ghicit gîndurile.

— Unde?

— În Berlinul de est.

Tăcu. Apoi răspunse:

— Nu, acolo nu pot trece!

— Vorbești ca și cum ar fi război!

Zgomotul telefonului îi întrerupse. Ridică receptorul. „Cine? Nu, greșeală“.

— Poate ai dreptate—spuse ea. Poate că într-adevăr e război. Se experimentează bombe, se infectează aerul, apa, pămîntul. Iar voi zburați cu bombe atomice deasupra țărilor străine. În loc să ne apărați, plutiți ca o amenințare deasupra noastră. Vă facem semne cînd zburați, dar nu puteți veni printre noi, fiindcă vă jucați cu gîndul distrugerii în masă. Zbor de rutină, așa se spune, nu? Ce oribil: rutină!

Tînărul se așeză zdrobit pe marginea patului. Îl privi prelung: era încă un copilandru. Cînd îl cunoscuse, în uniformă, părea un bărbat. Acum însă își dădea seama că nu e decît un copilandru deghizat. Un copilandru, ca alți douăzeci de mii, dirijat dintr-un pustiu de gheață, executînd zboruri de rutină cu arme atomice.

— Unul de-ai noștri, din școală, a murit acum două luni—reluă el. Era cu trei ani mai mare ca mine și visa să ajungă inginer-rachetist. Eram patru prieteni. Ne construisem o bază de lansare la Long Branch, pe malul mării. Ne duceam în fiecare sîmbătă acolo. Aveam și șapte rachete, mici cît niște jucării, dar numai trei și-au luat zborul. Într-o zi, Clyde avu un accident serios. Își arse brațul cînd voi să aprindă încărcătura. Fu dus la spital, iar noi la poliție. Patru săptămîni a trebuit să stea Clyde în spital. I-au făcut și grefe. Dar cînd a ieșit, nu s-a putut abține. Era un pasionat. A început din nou experiențele. Curînd însă l-au luat la armată și l-au trimis în Nevada, la poligonul de experimentare a armelor atomice. Într-o zi, compania lui primi ordin să pătrundă în zona de experiență, imediat după explozie, fără îmbrăcăminte de protecție. Voiau să vadă cît de repede se poate ocupa un teren lovit de grenade atomice. Băieții au trecut cu succes examenul. L-au mai repetat de două ori, cu același rezultat. Acum vreo șase luni însă, Clyde s-a îmbolnăvit de rinichi și leucemie. Iar după scurt timp a murit. Nu mai avea fir de păr pe cap și arăta ca un moșneag de optzeci de ani...

Scoase din portmoneu o fotografie.

— Uite-l, ăsta-i!

Patru capete zbîrlite zîmbeau în fotografie... Curios cum seamănă unul cu altul — gîndi fata. Unul avea brațul bandajat, dar tot zîmbea șăgalnic.

— Și se continuă și acum asemenea experiențe?

— Tîrziu și-au dat seama cît sînt de periculoase. Abia după ce au murit și alții. Unii s-au îmbolnăvit. Cei care au scăpat nu vor avea niciodată copii.

Tînărul își privi ceasul.

— E tîrziu... Trebuie să ne gîndim...

O scurtă bătaie în ușă. Fata de serviciu își băgă capul.

— Scuzați, credeam că ați plecat. Rămîneți și peste noapte?

— Firește. În zece minute poți veni să faci curat.

Cînd ușa se-nchise, repetă: zece minute. Doi ani de zile am avut timp să mă gîndesc și n-am făcut-o. Acum trebuie să mă decid în zece minute.

Fata îl privi nedumerită.

— Dacă rămînem, ne prind — spuse; oriunde ne-am cunde, ne vor găsi. La ae port, nici vorbă. Singura soluție: dincolo, Berlinul de est.

— Dincolo? Unde-s inamicii noștri? Știi, așa ni se spunea mereu. Dincolo? Dar dacă tot ce ne-au spus nu-i adevărat? Și totuși trebuie să fie undeva dușmani, din moment ce există avioane cu bombe care zboară deasupra satelor și orașelor. Nu, nu, la asta trebuia să mă fi gîndit înainte. Acum e prea tîrziu.

Pe sală se auziră tropăituri de cizme. Cineva ciocăni în ușă: „Deschideți imediat!“ O salvă de avertisment fu trasă în aer cînd se deschise ușa. Dar tînărul era de mult afară, agățat de jgheab, încercînd să ajungă la scara de incendiu. Trei soldați se repeziră spre fereastră și o smulseră pe fată de acolo.

— Șezi colea, liniștită.

Se înstăpîni o liniște grea. De afară se auzea orice cuvînt. Un megafon poruncea: „Casa e înconjurată. Nu aveți nici o șansă. Predați-vă. Fiți atent la coborîre“. Apoi iar liniște.

— Nu vrea să se predea — strigă un soldat.

Un țipăt de groază, prelung, scăpă din pieptul fetei: „Josy! Josy!“

— Nici o grijă, domnișoară. Aducem scara de pompier. Nu poate să fugă.

După un timp, un soldat cu fața lividă îi spuse:

— Jgheabul... cedează.

Ea auzi scrîșnetul tablei și i se păru că zgomotul acesta spintecă aerul. Ca și cum s-ar fi înălțat o rachetă. Apoi o detunătură. Cineva, cu fața luminată de scînteierea aurorei boreale, îi șoptea: „Trebuia să mă fi gîndit...“ Un zbîrnîit de avion curmă fraza. De departe se apropia vertiginos fluieratul sirenei mașinii pompierilor. Închise ochii. Și sirena țiui prelung, dar parcă era o melodie veselă din New Orleans. Cînd deschise ochii, patru capete zbîrlite o priveau zîmbind. Patru capete de copii deghizați în militari, cu uniforme, cu căști. Și moartea rînjind dintr-un colț. „Ați venit iar la noi?“—părea că întreabă Clyde. Din gură i se prelingeau dîre de sînge. Pe frunte îi sclipeau broboane de sudoare. Cineva îi acoperi ochii cu o cîrpă. În scînteierea albăstruie a aurorei boreale vedea parcă patru soldați, o fereastră deschisă, portmoneul lui Josy pe podea. Și cei patru soldați erau aievea cu cei patru tineri cu capete zbîrlite. Toți patru erau asemenea lui Clyde și Josy. Copii deghizați. „De ce ați făcut asta?“—întrebă fata.

— De ce?—răspunse mirat unul dintre copii. Ce-am fi putut face?

— Să vă fi gîndit — le răspunse ea.

PE MALUL MEKONGULUI ÎNVOLBURAT

de I. CIOARĂ

„Splendidă hartă în culori; zburăm peste Mekong, imens și ondulat... Piscurile lanțului anamitic sînt scăldate în abur... Ici și colo, cîte o mică pată roz formată de poiene; ochii mei caută în zadar tigrii și elefanții.

...Iată Vientiane. Aceeași impresie ca Mahéul în India. Pretutindeni grădini bogate, alternînd cu frumoase pagode în ruină, Buda cu surîsuri tandre și dureroase sub elegante buchete de cocotieri...“

Mirifica descriere, aparținînd unei cunoscute ziariste franceze — Andrée Viollis — se referă la pitoreasca țară asiatică Laos și datează din urmă cu peste un sfert de secol.

Dacă Viollis ar fi făcut călătoria astăzi, la începutul celui de-al șaptelea deceniu, nu frumusețile naturii sau pagodele străvechi i-ar fi reținut atenția. Zburînd deasupra Mekongului învolburat n-ar fi putut admira nimic, din cauza fumului canonadelor de artilerie, iar Vientiane, pe jumătate nelocuit, i s-ar fi prezentat ca un oraș trecut prin grele încercări. Și nu numai Vientiane, ci și întreaga țară, întregul popor...

Un popor mic și un „mare pericol“

Cînd, în vara anului trecut, clica reacționară Somsanit-Nosavan fu alungată în urma loviturii de stat a batalionului de parașutiști conduși de căpitanul Kong Le și se constitui mai apoi guvernul Suvanna Fumma, celor aproximativ două milioane de laoțieni li se deschiseră perspectivele reinstaurării păcii interne. Calea concilierii naționale, dar mai ales cea a promovării unei politici de adevărată neutralitate, preconizate de noul guvern și atît de dorite de laoțieni, se dovediră însă a fi foarte neliniștitoare pentru o serie de personalități cu multe galoane din clădirea pentagonală de pe malurile Potomacului, care hărăziseră Laosului altă soartă „strategică“:

„Fără ajutorul S.U.A. și al aliaților lor tailandezi, generalul Nosavan n-ar fi ajuns la Vientiane“ — scria ziarul englez „The Guardian“. Fotografia înfățișează un tanc american cu soldați ai clicii rebele a lui Nosavan pe străzile orașului Vientiane.

transformarea ţării într-o bază militară care să încheie lanţul bazelor americane din Asia de sud-est, legînd Tailanda cu Vietnamul de Sud. Iată deci de ce ziarul „New York Herald Tribune“ dădu alarma, categorisind micul popor laoţian, care nu-şi dorea decît consolidarea unităţii naţionale şi a independenţei ţării, drept „un pericol serios pentru întregul sistem occidental“.

Mesajele din mormînt ale lui Dulles

Pentru a-şi regăsi liniştea, regizorii americani ai amestecului în treburile interne ale altor popoare trecură la acţiune. Fireşte, primul lucru l-a constituit alegerea marionetei. Nu fu greu de găsit. Se vede că „Le Monde“ ştia ce ştia cînd l-a caracterizat pe generalul rebel Fumi Nosavan „mai american şi mai anticomunist decît Washingtonul însuşi“. Apoi complotul se desfăşură după tipicul imperialist. Sistarea aşa-zisului ajutor american fu urmată de apariţia în Laos a unuia din specialiştii în aplanarea neplăcerilor Departamentului de Stat — Graham Parsons — care încercă să şantajeze guvernul Suvanna Fumma în chestiunea ajutorului. Dar consilierul Departamentului de Stat pentru Extremul Orient trebui să se întoarcă acasă fără a-şi realiza planul şi atunci se anunţă că sistarea ajutorului fusese doar „o întîrziere cu caracter temporar“ şi că, din dorinţa „de a garanta o neutralitate reală“ Laosului, S.U.A. vor continua să acorde acest ajutor. Şi într-adevăr îl acordară, dar ocolind guvernul legal din Vientiane şi trimiţîndu-l rebelilor stabiliţi la Savannaket unde, între timp, Nosavan împreună cu alt potentat reacţionar — prinţul Boun Oum — se constituiseră într-un guvern marionetă.

Fu pusă în mişcare şi Tailanda — participantă la blocul agresiv S.E.A.T.O. — care nu numai că se declară îngrijorată „de poziţia neutră pe care se situează Vientiane“, ci declară pe şleau că „ar saluta răsturnarea guvernului Suvanna Fumma“. Şi în cele din urmă, clica Nosavan-Boun Oum, cu ajutorul bandelor de mercenari tailandezi, sud-vietnamezi, filipinezi, ciankaişişti şi chiar americani, sub conducerea ofiţerilor americani (se vorbeşte şi de un general american care ar conduce din umbră „trupele“ rebelilor) şi folosind material de război american, au pornit la declanşarea unui război civil în Laos. Iată cum, „inspirată de mesajele de dincolo de mormînt ale răposatului John Foster Dulles“ — după cum sublinia săptămînalul parizian „Tribune des Nations“ — belicoşii de la Pentagon încearcă să reediteze „operaţia Coreea“.

O nouă lecţie

Organizatorii de peste ocean şi de dincolo de Mekong ai aventurii agresive din Laos s-au grăbit să jubileze. Dar această victorie e de genul celor „de scurtă durată“. Fiind silite să părăsească Vientiane după o rezistenţă eroică în faţa unui inamic superior mai ales în material de război modern — trupele fidele guvernului Suvanna Fumma desfăşoară, în strînsă colaborare cu unităţile Patet-Lao şi forţele patriotice, acţiuni puternice ofensive pe întregul teritoriu al ţării.

Fireşte, comandantul şef al flotei americane din Pacific, amiralul Felt, ameninţă: flotele aeriene, navale şi terestre de sub comanda sa — declară cu emfază amiralul — „sînt gata să participe la orice acţiune care va fi considerată necesară pentru a ajuta Laosul“.

Pretutindeni pe unde şi-au făcut apariţia, mercenarii lui Nosavan au jefuit populaţia.

Dar poporul laoţian este hotărît să respingă această „mînă de ajutor“ imperialistă. *„Nu vom deveni robii Statelor Unite şi Tailandei* — a declarat căpitanul Kong Le. *Nu ne vom reintoarce la o viaţă care înseamnă foamete şi mizerie în condiţiile guvernării tiranice a lacheilor imperialismului, aşa cum a fost pînă la 9 august 1960“.*

Nenumărate fapte recente le-au dovedit americanilor că libertatea şi independenţa unui popor nu pot fi nici înfrînte prin forţa armelor, nici cumpărate cu dolari. Ceea ce a determinat şi această reflecţie amară a revistei americane „U. S. News and World Report“: „Învăţătura pe care trebuie s-o tragem din Laos este că nu te poţi aştepta de a cîştiga un aliat... bizuindu-te doar pe injecţii masive de ajutor american“.

...Telegrame recente anunţă panică în rîndurile rebelilor din Luang Prabang în urma ofensivei în această regiune a forţelor patriotice, precum şi (coincidenţă de loc întîmplătoare!) sosirea în Laos a cîtorva elicoptere americane (experienţa lui Hagerty!). Iar corespondentul din Vientiane al agenţiei „Associated Press“ relatează că „miniştrii“ lui Nosavan „dorm cu arma la căpătîi“, în timp ce pregătirile de evacuare a capitalei de către rebeli sînt în toi...

O demascare concretă a acţiunilor regizorilor americani ai tragediei laoţiene: arme americane pentru clica reacţionară a lui Nosavan. ←

Prinţul Sufanuvong, conducătorul forţelor Patet Lao (al doilea din dreapta) şi Quinim Folsena, locţiitorul primului ministru al guvernului laoţian (primul din dreapta), primiţi de căpitanul Kong Le (al doilea din stînga) pe aeroportul din Valea Ulcioarelor, după alungarea rebelilor lui Nosavan din această regiune. ↓

CU SARE ȘI PIPER

ÎNTÎMPLĂRI CU HAZ

Povestește...
NATAȘA ALEXANDRA

Spectatorii care o cunosc pe Natașa Alexandra din rolurile interpretate pe scenă vor crede că glumim afirmînd că a debutat ca... balerină. Și nu într-un spectacol muzical, ci în tragedie. Numai că întîmplarea a fost totuși... comică.

★

...Jucam ca debutantă în „Electra“ de Hofmanstahl — ne povestește ea. Era un spectacol de gală. Făceam parte dintr-un convoi de nimfe cu costumația adecvată și purtînd în mînă făclii aprinse. Alergam în jurul eroilor, într-un decor de feerie. De teama unui incendiu, în culise erau masați pompierii, gata să intervină la nevoie. Și iată că, la un moment dat, din făclia unei colege a căzut smoală arzîndă, în spatele unei „stînci“. În spaima — dar și naivitatea mea — am crezut că evit pericolul unui incendiu, călcînd cu sandaua încălțată pe piciorul gol, smoala încinsă. Smoala mi s-a lipit însă de picior arzîndu-mă și, fără să vreau, m-am dedat la o serie de exhibiții „coregrafice“ care au stîrnit rîsul sălii. Nu mai eram nimfă ci... călușar. Era un amestec de chindie, horă și balet, care tulbura armonia convoiului de nimfe. Un pompier s-a repezit în scenă, stîrnind și mai tare hazul, datorită chimirului, toporiștii și — mai ales — chivărei de pompier, care distonau în întreaga scenografie. O vreme n-am mai putut juca și nici... dansa. Dar balet n-am făcut decît în seara aceea memorabilă, rol în care am jucat ...cu foc.

★

... Cu Leni Caler, Vraca și alții jucam într-o comedie avînd rolul cuiva care, vrînd să ofere eroului... o șuncă, are grijă s-o laude într-atîta, încît atîta și pofta spectatorilor, ce de-abia așteptau să vadă minunea! Am strigat înspre culise: „Aduceți șunca!“ Din culise a apărut omul cu un platou acoperit. Am ridicat șervetul cu gesturi solemne și largi. Pe platou se răsfăța... o găinușă sfrijită, cu picioarele în sus.

Partenerul a ținut să improvizeze: „Aceasta vi-e șunca mult lăudată?“ Încercînd să-mi recîștig prezența de spirit am alergat în culise, de unde m-am înapoiat triumfătoare cu un alt platou, spunînd: „A fost o greșeală! Dar iat-o...“

Ridicai din nou șervetul în mod solemn și... de pe platou a sărit pe scenă o broască... Spre deosebire de găină, care era din carton presat, broasca era vie. Cum ajunsese broasca pe platou? Asta ar trebui să-i întrebăm pe colegii din culise.

★

...Știți că bîlbîitul este molipsitor pe scenă ca și rîsul? Ne aflam într-un oraș din provincie, în turneu. Pe scenă, Costache Antoniu, Nichi Atanasiu, Al. Critico și alții.

Eram gata să intru, cînd observ că cei de pe scenă sînt zguduiți de rîs. Nu cunoșteam cauza ilarității, dar eram hotărîtă să curm avalanșa de rîs. Intrînd gravă i-am adresat lui Costache Antoniu, care se înăbușea în batistă, o frază prevăzută în text, rostind-o astfel:

— Te rog să-mi dai imediat două... țigoi de flori!

Asta, în loc de „țigări de foi!“ Și s-a lăsat cortina, pentru că acum exista un pretext auzit și de spectatori, iar rîsul deveni homeric...

★

...N-am să uit niciodată o farsă a lui Ion Manu. Jucam amîndoi într-o comedie în care Manu interpreta rolul unui bătrîn contabil dintr-o fabrică de ciocolată. Contabilul era într-atît săturat de mirosul de ciocolată, încît, ca să înlăture supărătorul miros, aspira dintr-o sticluță cu eter. În actul trei aveam o replică melodramatică, într-o scenă cu Manu. Eu spuneam:

— Mă sinucid! Nu mai pot îndura... nu mai pot!

Știam că replica mea umezește ochii spectatorilor mai emotivi. Deodată sala a izbucnit într-un rîs uriaș, în deplin contrast cu tragismul replicii mele. Nu înțelegeam. Manu îmi replica: „Nici eu nu mai pot îndura...“ M-am întors spre el și-am înțeles: își scosese o scrumbie pe care o mirosea, ținînd-o de coadă....

★

...Cu Marioara Voiculescu și Storin în turneu. În actul doi ofeream eroinei o splendidă orhidee, ascunsă într-un coș. Spuneam:

— Omagiul nostru, această floare rară...

Și din coș au răsărit niște crenvurști. Să nu uit: înainte de a intra în scenă, Marioara Voiculescu se plînsese că-i este foame. A luat deci crenvurștii și mușcînd din ei, a rostit serios:

— Într-adevăr, un omagiu binevenit! *Mersi!*

★

...Notați și complimentul macabru făcut de Birlic în turneul cu „În valea Cucului“. Publicul inundase scena cu flori. Birlic mi-a șoptit: „Te văzui și moartă de... succes și îngropată în flori...“ Mi-a făcut plăcere complimentul....

Interviu luat de S. M. RUSU

DEGETELE GUSTATIVE

de I. AVIAN

O cunosc de foarte multă vreme. De ani îndelungați. O întîlnesc adesea, strecurîndu-se grăbită cu deosebită îndemînare printre gheretele, tejghelele și grămezile cu marfă din piața Unirii.

Dacă țineți cumva s-o cunoașteți și dumneavoastră, nu e neapărată nevoie să luați tramvaiul pînă în piața Unirii. Nu. Ar fi osteneală și cheltuială de prisos. O puteți întîlni cu siguranță și în piețele din cartierul dumneavoastră. Poartă o sacoșă în mînă și e totdeauna fără astîmpăr. Se oprește pentru o clipă în dreptul unei gherete:

— Aveți brînză de vacă?

— Avem.

— Cum o vindeți?

Fără să mai aștepte răspunsul, își înfige temeinic degetul în bucata de brînză, trage un cocoloș și îl introduce în gură cu deget cu tot. Mestecă încet, cu luare aminte, plescăie din buze și, după ce scoate din cavitatea bucală degetul bine spălat, aruncă sentința:

— Cam acră brînza!... Smîntîna cum o vindeți?

Indiferent de răspuns, coboară vertiginos același deget expert în borcanul cu smîntînă, ca apoi să ia itinerarul știut: spre gură.

De curînd, într-o dimineață, am întîlnit-o iar în piață experimentînd o inovație de ultimă oră: gusta discret și elegant dintr-o sticlă cu lapte. Avea probabil sticla gîtul prea îngust și nu încăpea degetul prin el. I-am auzit plescăitura, urmată de o vagă strîmbătură din nas. A așezat încetișor sticla la locul ei, a înfundat bine dopul și-o sfătui din toată inima pe vînzătoarea rămasă fără glas de mirare:

— Vezi băbuțo, ai grijă, sticlele și borcanele să fie totdeauna bine acoperite. Habar n-ai ce importanță are curățenia!... Dar ce-ți vorbesc eu dumitale despre microbi și despre igienă!...

A plecat grăbită, ca s-o întîlnesc mai tîrziu, tot în piață și tot cu degetele în exercițiul funcțiunii prin borcane.

Nu-ți știu numele, stimată gospodină. Nici nu vreau să-l știu, pentru că te-aș nedreptăți: nu ești singura. Mă întreb însă ce s-ar întîmpla dacă, întîlnindu-te cîndva într-o cofetărie, m-aș apropia de masa dumitale, și așa, nitam-nisam, mi-aș înfinge vîrtos degetul în prăjitura cu frișcă pe care o consumi. Și după ce l-aș duce la gură, aș mai repeta de cîteva ori operația; iar ca încheiere aș plescăi mulțumit din buze:

— Mda, nu e rea frișca!...

Pesemne o să mă întrebi uluită:

— Ce ți-a venit dom'le?!...

— Mde!... Dacă e frișca acră? Să nu mai comand și eu! Dați-mi voie să gust și din cremă... Nu, nu vă speriați, n-o mănînc toată, iau doar pe vîrful arătătorului!...

— Tovarășe, nu-ți permit!...

— Bine, atunci iau pe degetul mic... așa... mulțumesc... e delicioasă... frișca îmi face totdeauna sete... acesta e paharul dumitale cu apă?

— Ești nemaipomenit, dom'le! Și cum o să mai beau eu apa după dumneata?...

— Păi ce, eu nu mănînc smîntîna și brînza după dumneata?... Vă mulțumesc încă o dată...

— Nemaiauzit! Unde și de la cine ai învățat asemenea apucături?...

— La piață! De la dumneata!... Sîntem chit! Adio și n-am degete ... asta, și n-am cuvinte!...

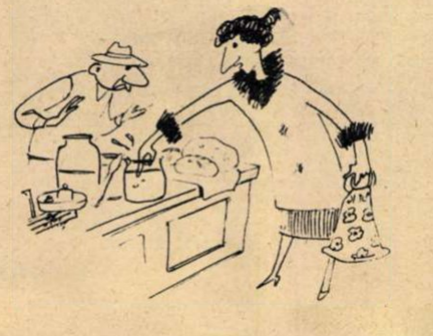

ÎN 4 RÎNDURI

Epitaf unui ațîțător la război.

Stînd în lumea de apoi,
Amatorul de război
Un real serviciu face
Cauzei luptei pentru pace.

În S.U.A. — unde se înregistrează repetate eșecuri în lansarea rachetelor — s-a anunțat că în curînd se vor relua experiențele nucleare subterane.

(Ziarele)

Generalii și-au propus
Să acopere un gol:
Eșuînd mereu pe sus,
Se gîndiră la subsol...

George CORBU

Unor fruntași dintr-o întreprindere horticolă.

Muncind cu sîrg și cu mult spor
Ei ne demonstrează
Că-n domeniul florilor
Sînt oameni cu... vază.

Titi GHEORGHIU
Vaslui

IARNA ÎN ...PENIȚĂ

Hornurile de pe case
Îmbrăcară toate-n pripă
Albe cușme călduroase,
Să nu capete o gripă.

Creanga unui pom se mișcă
Desenînd o diagramă.
Gerul tot mai tare pișcă,
Parcă-ar fi o epigramă.

Speriat că gerul pișcă,
Într-un colț un tei voinic
Crengile mereu își mișcă,
Poate, s-o-ncălzi un pic.

Croncăne o mică cioară
Sus, pe-un ram de copăcel.
Vrea să ningă tare iară,
Ca să pară porumbel.

O purcică fuge roată
Prin ograda de hermină.
Nu-i e frig; doar e-mbrăcată
În mantou gros de slănină.

Bubi-ntreaga ziulică
Tremură-n coteț de zor,
Regretînd că nu-i pisică,
Să stea iarna-n dormitor.

Trist, vrea să se consoleze:
— Poate, luna care vine,
O să mi se instaleze
Sobă și-n coteț la mine...

Pe acoperiș motanul
Miorlăie cam înghețat,
Amintindu-și că, sărmanul,
Nu-i „Motanul încălțat“.

Mîța, sora-i mai bătrînă,
Are-un gînd ce nu-i dă pace:
— De-aș putea să torc și lînă,
Ce pulovăr i-aș mai face!

Un curcan se înfoiază
După lemne-n magazie:
— Dacă gerul mai durează,
Din curcan ajung piftie!

Eu nu pot ieși din casă,
Că răceala nu-mi mai trece.
Deh, pe-o iarnă-așa geroasă
Trec pe la „Izvorul rece“.

V.D. POPA

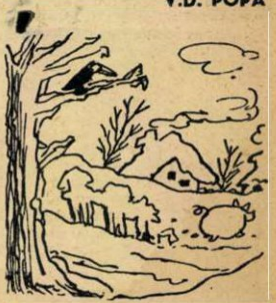

CU ȘI FĂRĂ FARD

Într-un hotel din Paris...

...foarte frecventat de soldații americani, au apărut în camere anunțuri cu următorul conținut: „Rugăm pe stimații noștri clienți care se simt ispitiți să fure din argintăria hotelului să procedeze cu cît mai multă discreție, deoarece ținem foarte mult la bunul renume al clientelei noastre“.

La un tribunal militar american din R.F.G.

— Recunoști că ai împușcat pe proprietarul restaurantului, pe casieriță și zece clienți și că ai golit casa de bani...?

— Recunosc, dar nu sînt vinovat!

— Dar cine-i vinovat atunci?

— Proprietarul restaurantului! El e autorul moral!

— Cum adică?

— Mi-a spus să mă simt ca acasă!

Reclamă americană

O firmă din California, care se ocupă cu confecționarea de rochii de mireasă, trimite clientelor, după nuntă, scrisori de felicitare care se încheie cu cuvintele: „...și vă asigurăm totodată că am fi foarte fericiți să vă avem cît de curînd din nou de clientă...“

FIȘĂ MEDICALĂ

Numele pacientului: *colonialismul.*

Data nașterii: *o dată de tristă amintire.*

Ocupația: *s-a ocupat cu... ocuparea teritoriilor străine.*

Studii: *doctor în drept(ul)... celui mai tare.*

Domiciliul: *flotant... în țările de unde nu a fost încă izgonit.*

Diagnostic prezumtiv la internare: *puternice traumatisme provocate de popoarele care s-au eliberat.*

Examen psihic.

Funcția hipnică: *somn agitat însoțit de coșmaruri. Are halucinații — se vede întorcîndu-se în țările de unde a fost izgonit.*

Starea afectivă: *orientare greșită — confundă ce este al altuia ca fiind al său. Memoria îi este însă bună: evocă exact (și cu durere în glas) timpurile de altădată.*

Starea ideației: *are idei fixe despre un puternic sistem colonial.*

Explorarea intelectului: *execută rapid operații de împărțire... a piețelor coloniale.*

Antecedente heredo-colaterale: *părinții, bunicii și strămoșii pacientului au suferit de jafomania coloniilor.*

Date obiective.

Cutia craniană: *la percuție sună a plin... de gînduri negre pentru negri!*

Examen oftalmologic: *nu vede de loc... mersul istoriei.*

Tegumentele și mucoasele: *puternic pigmentate în galben-verzui, datorită veninului cauzat de eliberarea popoarelor coloniale.*

Examen radiologic: *i s-au găsit pete pe... conștiință și stomacul anormal dezvoltat.*

Examene de laborator: *În lichidul cefalo-rahidian s-a constatat lipsa totală de... scrupule.*

Diagnostic clinic: *bolnav de finis colonialismus!*

Epicriza: *Spasme prelungi. Zvîrcoliri. Să-i fie țărîna ușoară!*

Medic de gardă:

SECOLUL AL XX-LEA

pt. conf. V. RĂDULESCU

Cuvinte încrucișate

IARNA

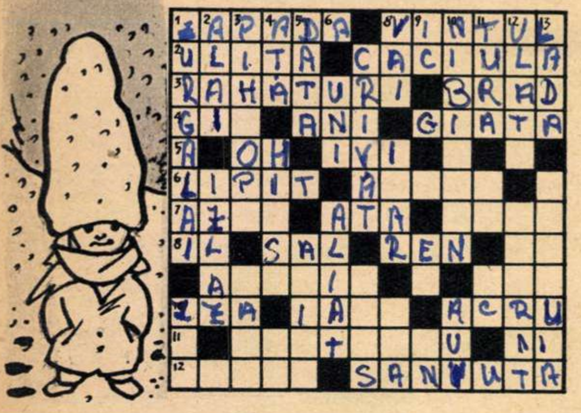

ORIZONTAL: 1) Mantia iernii ... — ... iar el o aduce (și o spulberă!). 2) „Iarna pe...“, poezie de G. Coșbuc — La băiețașul din poezia de mai sus a lui G. Coșbuc aflăm „Toată lîna unui miel/ O... mai voinică/ Decît el“. 3) Se încheagă mai bine și se mănîncă iarna (pl.) — Se gătește în cinstea lui Moș Gerilă. 4) Iarna necesită fular — Se înnoiesc iarna — În iarna aceasta a fost mai multă decît zăpada... 5) Suspin — A apărea. 6) Sentimental (fig.) — Albicioasă ca zăpada. 7) Continent în nordul căruia se află un imens teritoriu, vestit prin ierni grele și lungi — Fir — Fie iarna cît de grea, el nu pune lemne pe foc. 8) Fitil de lampă pe terminate! — Încălzește pe... dinăuntru — Animal învățat cu iarna — În izbe! 9) Vierme inelat — „Iarna palidă-și arată/ Plăsmuirile de...“ („Balada popii din Rudeni“, Topîrceanu). 10) Afluent al Tisei în nordul țării — Așa se spune uneori „a măcăi“ — Așa-s iarna castraveții, gogoșarii (sing.). 11) Ca părul lui Moș Gerilă — Alifie (din iarnă!). 12) Curent puternic de apă cu sloiuri de gheață (arh.) — Cei mici abia așteaptă primii fulgi de nea, ca să se „dea“ cu ea.

VERTICAL: 1) „În văzduh voios răsună clinchete de...“ („Iarna“ de Alecsandri) — Ia! (pop.). 2) „Și se țin de dînsa scai / Plină-i strîmta ulcioară / De...“ (din poezia de la 2 orizontal) — Imaș. 3) Aman, Tonitza și alții care au zugrăvit iarna — Afluent al Dunării în Bavaria. 4) Înhămați la săniile din Dobrogea — Foamea le face iarna mai sălbatice — Jumătate din roți! 5) 11 februarie 1961 — Fără picioare (pl.). 6) Verbul evenimentului istoric petrecut în Muntenia și Moldova în iarna anului 1858/1859 — Prieteni. 7) Bate iarna — În seara de revelion și la reuniunile tovărășești. 8) Vaiet — Hazliu — Dacă o descurci, lucrul e lămurit! 9) Pană de despicat lemne — Pronumele iernii — A început înghețul! 10) Ger proverbial — A hăui. 11) La Sovata, Herculane, Slănic-Moldova, bolnavii o fac și iarna — Mai des numit astfel e cel mediu — Foc fără cerc! 12) Regiuni, ținuturi (od.) — Ca geamul cînd afară-i frig și-n casă cald. 13) Ambalaj pentru... lemne de foc — Verbul celui ce-i este frig.

Dezlegarea jocului „LA URECHE“ apărut în nr. 4

ORIZONTAL: 1) Ușor—Șoptită. 2) Iepure — Ornat. 3) Trubaduri — Ia. 4) U — Sidile — An. 5) Craniu — Canal. 6) Ii — Io — Ol — T — I. 7) Mau — Prezent. 8) Făt — Vag — Ante. 9) O — Eustache — R. 10) Nani — Însă — Ma. 11) Interne — Nour. 12) Cai — Ea — Lăută.

Colțul cosmeticienei

TENUL GRAS (I)

Cantitatea mare de grăsime a pielii este datorită secreției exagerate a glandelor sebacee. Prin caracteristicile sale, tenul gras este complet deosebit de tenul uscat sau de cel normal. Ca înfățișare el este mai puțin frumos decît cele două categorii menționate mai înainte: este lucios, iar pielea prezintă mici neregularități datorate porilor dilatați. La pipăit este gras, iar dacă pe piele se aplică o foiță subțire de hîrtie, rămîne pe ea o urmă de grăsime.

Mai groasă și în genere foarte rezistentă, pielea grasă are avantajul că se ridează mai greu și mai tîrziu decît pielea uscată; în schimb constituie un mediu prielnic de dezvoltare pentru multe boli de piele, dintre care voi aminti cîteva mai frecvente: coșurile, boală denumită în medicină acnee, seboreea, mătreața și căderea părului (aproape întotdeauna oamenii care au tenul gras au și pielea capului grasă). Pielea grasă are tendința să facă atît puncte albe de grăsime sub piele, care sînt greu de tratat, deoarece se refac uluitor de repede, cît și binecunoscutele „puncte negre“, care se infectează ușor, producînd celor în cauză multă bătaie de cap. Cu trecerea anilor, la femeile care nu-și îngrijesc tenul și nu încearcă o stăvilire a excesului de grăsime, porii se dilată atît de mult, încît pielea capătă aspectul unei coji de mandarină.

În afară de ten și pielea capului, mai există și alte regiuni ale corpului care pot fi afectate de acest neajuns. Aceste regiuni sînt spatele, umerii și decolteul; după cum veți vedea din articolul viitor, ele trebuie să fie îngrijite la fel de atent și cu aceeași perseverență ca și tenul.

Pielea grasă este întîlnită de obicei la femeile tinere, dar mai ales la adolescente în epoca pubertății, epocă caracterizată — după cum se știe — printr-o intensă activitate hormonală. Îngrijirea trebuie să se facă atît pe plan extern cît și intern, adică tratamentul cosmetic trebuie asociat neapărat cu cel medical. Neglijența în acest caz poate atrage cu timpul complicații dureroase și inestetice, greu de vindecat.

Supravegheați cu atenție copiii dumneavoastră în epoca pubertății și de îndată ce observați o cît de vagă tendință spre seboree sau acnee, consultați un medic dermatolog și un internist. Nu socotiți acest lucru frivolitate sau cochetărie; el ține de domeniul strict al igienei.

Ileana VIDRAN

SFATURI practice

Ce mai putem prepara din cartofi

Cartoful, care este astăzi cea mai răspîndită legumă de pe toată suprafața globului, a devenit atît de apreciat nu numai pentru conținutul lui nutritiv, ci și pentru faptul că se pretează la o serie interminabilă de preparate culinare.

Gospodinele noastre, în majoritatea cazurilor, se limitează la cîteva din aceste posibilități de preparare, așa cum fac de altfel și unitățile de alimentație publică. De aceea ne-am propus să dăm cîteva rețete pentru preparate care, deși mai puțin răspîndite, sînt de un prețios ajutor pentru bucătăria unei bune gospodine.

Pîinișoare din cartofi

Se curăță cartofii de coajă și se pun la fiert în apă clocotită, sărată (10 grame de sare la un litru de apă). Fierberea trebuie să dureze — în clocote — aproximativ trei sferturi de oră. Se scurge după aceea apa și se pune din nou vasul cu cartofi — neacoperit — pe o flacără mică, lăsînd să se evapore complet lichidul din ei, dar fără să se prăjească. Se scot apoi cartofii și se terciuiesc, făcînd din pireul obținut mici pîinișoare, care se bagă la cuptor pînă ce se rumenesc. Pentru a obține o culoare și mai frumoasă la rumenit, putem unge pîinișoarele cu puțin gălbenuș de ou. Se servesc cu ceai sau cu supe.

Perișoare din cartofi

După ce se fierb cartofii bine (de data aceasta fără sare), se pasează prin strecurătoare; se adaugă sare, un ou, patru-cinci linguri de făină (la un kg de cartofi) și puțin piper. Se fac din acest aluat perișoare (avînd mîinile date prin făină, ca să nu se lipească) și se prăjesc în ulei ca gogoșile. Se servesc calde, cu puțină brînză rasă deasupra. Același preparat se poate face și sub formă de chiftele.

Cartofi umpluți cu brînză

Se curăță cartofii de coajă, se taie în două și se scobesc. Se face o umplutură din brînză de vaci amestecată cu puțină brînză de oi, două ouă, sare și o lingură de făină. Se umplu cartofii și se așază într-un vas cu unt încins. Se lasă pe flacără pînă încep să se rumenească pe fund, apoi se adaugă puțin cîte puțin apă caldă sau — de preferat — zeamă de carne. Se fierb înăbușit pînă ce se frăgezesc. Spre a fi și mai gustoși, li se poate adăuga, la servit, cîte o linguriță de smîntînă.

Crochete

Se fierb cîțiva cartofi cu coajă cu tot. Se curăță apoi și se dau prin mașina de tocat carne. Se adaugă un ou, puțină sare și atîta făină cît să facă un aluat potrivit de consistent. Din acest aluat, bine frămîntat, se fac crochete nu prea groase, care se fierb în apă cu sare. Se trec după aceea prin pesmet și se rumenesc în unt, la cuptor. Se servesc simple sau cu zahăr deasupra.

Budincă de cartofi

Se coc cartofii în cuptor, se curăță apoi de coajă și se freacă — cît sînt calzi — cu puțin unt. Se amestecă după aceea cu 4-5 gălbenușuri de ou, 2-3 linguri de parmezan, 2-3 linguri de pesmet muiat în lapte și puțină sare. Se așază compoziția, bine amestecată, într-o tavă unsă cu unt și presărată cu pesmet și se coace la cuptor. Se poate servi cu smîntînă deasupra, cu parmezan sau chiar cu sos de roșii.

JOSIANA

DE VORBĂ CU MEDICUL

TEUTSCH WILHELM — Hoghilag. Boala nu este molipsitoare. Se tratează cu comprese de acid boric sau mușețel, după care se aplică alifii cu diverse antibiotice în proporție de 3 la sută. Nu se poate stabili inițial care antibiotic anume va fi eficace. Trebuie să încercați întîi alifii cu penicilină și, în caz de ineficacitate, treceți la una cu streptomicină sau cloromicetină.

VIORICA — Tecuci. Este vorba de o seboree a pielii capului, pe care trebuie s-o tratați. Aplicați seara pe toată pielea capului un tampon de vată, voluminos, îmbibat în următoarea soluție: sulf 10 gr, sulfură de carbon și tetraclorură de carbon cîte 150 gr (extern). Dimineața următoare, spălare cu apă caldă și săpun. Aplicările le faceți la început zilnic, iar ulterior la cîteva zile. Inconvenientul tratamentului constă în mirosul care se degajă și de aceea e necesar să-l faceți în curte sau pe balcon. Mai faceți și 10 injecții intramusculare, una la două zile, cu Testosteron de 5 mg. Reduceți din alimentație grăsimile, dulciurile, sarea și pîinea. Suprimați brînzeturile fermentate și carnea conservată. Luați 6 pastile de polivitamină pe zi. Operația de halux valgus e mai bine s-o faceți vara, ca să puteți purta o sanda comodă cîtva timp după intervenție.

COSTEL — Constanța. Trimiteți adresa dv. cu mențiunea semnăturii dv. actuale. Veți primi răspunsul dorit prin scrisoare.

STANIȘICI SERGIU — Sînicolaul Mare. La prima întrebare vă răspundem să vă adresați unui medic logoped, pe care cred că-l veți găsi la Timișoara. La a doua întrebare este mai greu să vă răspundem precis, fiindcă datele furnizate de scrisoare sînt cu totul insuficiente. Pentru început vă recomandăm, în orice caz, asanarea tuturor focarelor de infecție: amigdalean, dentar, apendicular etc. Acestea se vor depista consultînd serviciile de specialitate. După ce veți face aceasta, reveniți cu amănunte.

MARIAN — Zemes. Pentru moment vă recomandăm purtarea unui suspensor. Credem că veți obține o ameliorare. Evitați eforturile fizice mari. Nu există primejdia care vă preocupă.

TIRIAN — Curtici. Trebuia să ne comunicați și statura dv. Greutatea pe care o aveți este normală pentru o statură de 1,80 m pînă la 1,82 m. Dacă lucrurile stau altfel, vă recomandăm să reduceți simțitor din alimentație: grăsimile, ouăle, carnea de porc, dulciurile, făinoasele, pîinea. Consumați sare în cantitate mică, carne de vacă slabă, fructe și legume. Înaintea celor trei mese principale luați cîte o tabletă de Benzedrină (se eliberează pe rețetă cu timbru sec). La a doua întrebare, vă sfătuim să folosiți ochelarii ce vi s-au recomandat. Micșorînd efortul ochilor la citit, vă apărați vederea.

MICU FLOREA — București. Coșurile de pe față apar din cauza unei boli de piele care se cheamă seboree. Ca să le îndepărtați curățați seara fața cu un tampon de vată, îmbibat în următoarea soluție: acid salicilic 0,10 gr, rezorcină 4 gr, apă distilată 100 ml (extern). A doua zi spălați fața cu apă caldă și săpun. Reduceți din alimentație grăsimile, dulciurile, sarea și pîinea. Suprimați brînzeturile fermentate și conservele de carne.

LULU — Hunedoara. Faceți timp de o lună cîte o injecție intramusculară la două zile cu Epifizan. După o pauză de 15 zile repetați tratamentul. Seara la culcare faceți fricțiuni generale cu un șervet muiat în apă rece.

E. — Vatra Dornei. Dumneavoastră suferiți de o tulburare de pigmentație a feței. Petele nu se datoresc vreunei boli de ficat. Ați făcut pînă acum un tratament foarte complex și se pare cu rezultate negative. Noi vă recomandăm următorul tratament: aplicați seara următoarea pomadă exfoliantă: rezorcină și camfor cîte 5 gr, sulf precipitat și vaselină cîte 10 gr, cretă preparată 7,50 gr, săpun verde 2,50 gr (extern). Ca tratament intern vă recomandăm vitamina C 200, 6 pastile pe zi, și vitamina PP cîte o jumătate de tabletă de două ori pe zi.

Dr. Silviu GHEREA

MINUNATUL JOC „SIANȚI“

Jocul de șah s-a născut acum mai bine de un mileniu și jumătate, pe pămîntul Indiei. Forma lui inițială se deosebea însă mult de cea din zilele noastre. În loc de doi adversari erau patru, cîte unul în fiecare colț al tablei cu șaizeci și patru de pătrățele. Acest joc, numit „ciaturanga“, s-a răspîndit în scurt timp, căpătînd în țările Asiei Centrale o formă ce s-a păstrat și azi.

În China însă, dezvoltarea jocului a luat o altă direcție. Tabla de șah a crescut pînă la 90 de pătrățele, avînd 10 pe orizontal și 9 pe vertical. La jumătatea tablei a fost instituit un hotar — un rîu peste care nu puteau trece decît pionii. Fiecare jucător avea cîte 16 piese ce purtau inscripții ieroglifice.

Atît din punct de vedere al regulilor de joc cît și din punct de vedere al caracterului luptei și al aspectului pieselor, forma chinezească a jocului era extrem de originală. O legendă spune că, odată, tăietorul de lemne Van Ci din provincia Sinian, mergînd prin pădure, se împiedică de un omuleț adîncit într-un joc pasionant. Tăietorul își înfipse toporul într-o buturugă și începu să urmărească cu atenție desfășurarea jocului. Orele zburau. Cînd, într-un tîrziu, Van Ci vru să-și ia toporul de unde-l lăsase, constată că acesta putrezise. Acasă, Van Ci nu-și mai găsi nici rudele, nici prietenii. Abia atunci își dădu seama că stătuse în pădure o sută de ani, fermecat de minunatul joc „sianți“.

În prezent „sianți“ este o formă populară a jocului. Paralel cu acesta se joacă și șahul propriu-zis, care în R.P. Chineză este numit internațional.

MODA

IARNA LA MUNTE

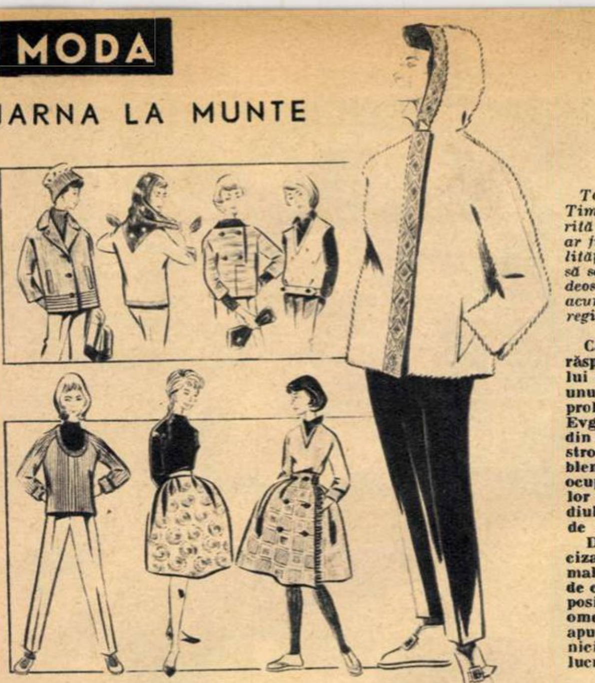

Îmi place grozav muntele, dar în anii din urmă s-a nimerit să-mi iau concediu numai vara. Anul acesta însă m-am hotărît: plec chiar acum în concediu. Așa că mi-am pus problema: cum să mă îmbrac iarna la munte?

— Ţinuta care se poartă iarna în localitățile de munte stă — ca de altfel însuși felul de viață din aceste locuri — sub semnul sportului, al confortului și al voioșiei. Îmbrăcămintea e chemată să apere de frig, fără a stingheri mișcările, iar prin coloritul ei proaspăt să completeze efectul tonic al aerului ozonat și al frumuseții peisajului de munte. Garderoba ta de vacanță va cuprinde așadar, pe lingă clasicele pulovere și pantalonii de schi, o haină scurtă sau un hanorak din balonseide, urson, blană, piele, stofă sau... dintr-o combinație a acestor materiale. Foarte practice și călduroase ar fi o scurtă din blană de miel întors (velur) sau o canadiană reversibilă din stofă și poplin impermeabil, garnisită cu piele la guler, platcă, manșete. Foarte original ar fi un hanorak din balonseide alb, dublat cu blană vopsită într-o culoare vie, sau o scurtă cu glugă din urson alb cu o bordură țesută sau brodată cu motive naționale.

— Dar spune-mi: sînt absolut necesari pantalonii de schi? Eu am o pereche de pantaloni obișnuiți: negri, nu prea strîmți și... cu manșetă.

— Pantalonii de schi sînt obligatorii numai pentru cei ce practică într-adevăr acest sport. De aceea poți — foarte liniștită — să porți orice pantalon drept, cu sau fără manșetă. Pentru orele cînd feminitatea reintră în drepturile ei, vei recurge la una din acele „fuste de cabană“ a căror modă s-a răspîndit în ultimul timp (și care se poartă cu tot atîta succes, în tot timpul anului și la oraș).

— Din ce material îmi recomanzi s-o fac?

— Magazinele sînt pline cu fel de fel de materiale, unele mai ispititoare decît celelalte: flaușuri uni sau cadrilate, tuiduri clasice sau cu nopeuri în culori vii, stofe buclate, ecosezuri, catifele și plușcorduri uni sau imprimate, țesături de lînă sau bumbac cu motive de inspirație folclorică etc. Ca model predomină linia „cupolă“ obținută prin cute necălcate, sau „clopot“, cu croiala evazată. În rest, stăpînă absolută e fantezia.

— Dă-mi totuși cîteva sugestii.

— Ce-ai zice, de pildă, despre o fustă din flauș ecosez, roșu, verde și negru, încheiată în față cu trei perechi de nasturi, sau de alta din tuid gri închis, garnisită pe poale cu o dantelă lată ecru croșetată din ață pescărească. Ai mai putea-o face din stofă verde cu aplicații din tricot negru de formă rombică. (Purtată cu o bluză neagră din jerse și o brățară de mărgele colorate e o ținută nimerită pentru o seară la restaurantul hotelului alpin). Tot pentru seară e indicat un pantalon negru de catifea cu un pulover alb. O idee care economisește mult spațiu în valiza de vacanță e aceea a fustelor reversibile. Se fac fie din două rînduri de poplin între care s-a pus un rînd de vatelină sau molton (și, firește, matlasate), fie din flauș uni pe o parte și pe cealaltă poplin uni sau cadrilat și garnisit cu cîteva rînduri de panglică brodată cu flori multicolore.

— Într-adevăr, am de unde alege. Dar aș vrea să știu ce se poartă în picioare.

— Bocancii de schi nu se potrivesc firește la o asemenea fustă. La plimbare vei purta ghetuțe de stofă sau antilopă cu talpa de cauciuc, iar în cabană, un pantof sport mai ușor, botoșei de lînă croșetați sau papuci „balerină“. La toate e în egală măsură indicat să porți ciorapi colorați sau negri de lînă sau din fir supraelastic și, de preferință, ciorapi pantaloni din acei pe care industria noastră i-a prezentat la Pavilionul de mostre și care vor apare curînd și în magazine.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să corespondeze:

BICER MAGDA, elevă cl. a XI-a, str. Karl Marx nr. 12, Rădăuți (dorește să facă și schimb de fotografii ale actorilor);

BOCA RODICA, elevă cl. a XI-a, str. Pompierilor nr. 4, Rădăuți (dorește să facă și schimb de fotografii ale actorilor);

BOLOAGEA V. impiegat de mișcare, stația C.F.R. Vințul de Jos, raionul Alba Iulia, reg. Hunedoara;

DOINA VĂRUICU, elevă cl. a X-a, str. Sf. Vineri nr. 34, Pitești;

THEODORIAN MIRCEA, salariat B.R.P.R., str. Spiru Haret nr. 6, Caracal (dorește și să corespondeze pe teme filatelice);

VĂDUVA C. FLORIN, str. Știrbei Vodă nr. 64, Rîmnicu Vîlcea (dorește și să corespondeze cu utemiștii asupra muncii, odihnei, învățămîntului și să facă schimb de fotografii ale actorilor de cinema).

La întrebările cititorilor

ORAȘUL POLAR

Tovarășul Alexandru Zaica din Timișoara ne întreabă dacă, datorită progresului de azi al științei, ar fi posibilă amenajarea de localități în regiunile arctice, în care să se ducă o viață normală — spre deosebire de aceea pe care o trăiesc acum rarii locuitori ai acestor regiuni.

Căutînd cele mai competente răspunsuri la întrebarea cititorului nostru, am recurs la părerile unui specialist sovietic în această problemă. E vorba de arhitecta Evghenia Sitnikova, de la secția din Leningrad a Institutului „Gorstroiproiekt“, care arată că problema aceasta face parte din preocupările de zi cu zi ale oamenilor de știință sovietici și că studiul acestei probleme este destul de avansat.

De la bun început trebuie precizat că locuirea în condiții normale în regiunile situate dincolo de cercul polar este fără îndoială posibilă. Cum va arăta o așezare omenească acolo unde soarele nu apune niciodată vara și nu răsare niciodată iarna — o aflăm din lucrarea arhitectei sovietice:

„Orașul acesta va avea aspectul unei singure clădiri uriașe care se va înălța în mijlocul tundrei, ca o insulă pătrată. Nu veți întîlni în acest oraș nici piatră, nici cărămidă, nici marmură și nici fier. Pereții uriașei clădiri-oraș vor fi executați din masă plastică și aluminiu, iar clima din interiorul ei — artificial creată — va fi atît de blîndă, încît vor putea fi cultivate în ea chiar plantele sudice“.

Străzile — arată mai departe arhitecta sovietică — vor fi un fel de coridoare lungi, pe marginile cărora vor crește arbuști și copaci, așa cum se văd în orașele obișnuite. Culorile vii și liniile arhitecturii vor elimina atmosfera apăsătoare caracteristică regiunilor polare. Un sistem special de iluminare va face ca în timpul verii, la anumite ore, să se producă întunericul nopților cu care sînt obișnuiți oamenii, iar în timpul iernii să se mențină lumina de zi pe durata ei normală. Energia necesară va fi furnizată de centrale atomoelectrice demontabile.

De-a lungul coridoarelor-străzi vor exista magazine de tot felul pentru aprovizionarea locuitorilor, iar în centrul către care converg toate aceste coridoare vor fi amplasate clădirile cu destinație social-culturală: cantinele, școala, clubul, sălile pentru sporturi etc.

Locurile de muncă ale acestor oameni — în afară de cei care deservesc instalațiile și unitățile orașului — se vor afla pe o rază de 400 km în jurul orașului, constînd din mine și exploatări — la fel amenajate din punct de vedere al climei. La aceste locuri de muncă se va ajunge rapid cu ajutorul unor trenuri electrice suspendate, care vor avea o viteză de 400 km pe oră.

Trebuie să subliniem că toate acestea nu sînt imaginație de anticipație, ci rodul unor studii amănunțite făcute de o expediție de specialiști ai Institutului „Gorstroiproiekt“ care, în urma documentării pe teren, lucrează acum la elaborarea proiectului unui astfel de oraș.

POȘTA REDACȚIEI

C. P. CLUJ. Schimbarea numelui se poate face în baza decretului nr. 273 publicat în Buletinul Oficial nr. 124 din 30 decembrie 1950 și a deciziei Ministerului Afacerilor Interne nr. 46, publicată în Buletinul Oficial nr. 27 din 26 februarie 1951. În cazul dv. vă puteți adresa sfatului popular, de unde veți obține informații suplimentare.

MARIN ILIE — Govora. Ceea ce ați citit despre automobilul solar nu sînt altceva decît experiențe, care nu pot fi puse deocamdată în practică. Aceste experiențe dovedesc însă că e posibilă folosirea energiei solare pînă și la punerea în mișcare a vehiculelor. Cînd se va pune la punct o altă modalitate de captare a razelor decît cu ajutorul focarelor și al oglinzilor parabolice instalate deasupra automobilului, problema va fi mult simplificată deoarece aceste focare sînt și costisitoare, și greu de manevrat. Or, ceea ce urmăresc oamenii de știință este o sursă de energie mai ieftină și mai ușor de produs decît cele cunoscute pînă acum.

PARASCHIV EMILIA — București. Se recomandă în general să se consume mîncărurile grase cu multe făinoase, nu pentru că acestea din urmă ar „tăia greața“ — cum spuneți dv. — ci, pur și simplu pentru că între aceste două elemente există o strînsă legătură în procesul nutriției. Făinoasele, ca și dulciurile, sînt indispensabile pentru arderea în organism a grăsimilor și, deci, pentru asimilarea acestora. Cu cît grăsimea pe care o mîncăm are un grad mai ridicat de topire (cum ar fi cea de oaie, spre exemplu, care are temperatura de topire între 49-50 de grade), cu atît trebuie să o însoțim, atunci cînd o consumăm, de mai multe glucide. Indigestiile cele mai frecvente se produc din cauza disproporției dintre grăsimile și glucidele îngurgitate la o masă.

VASILIU PETRE — Tîrgoviște. Primele emisiuni poștale ale Moldovei au căpătat denumirea de „cap de bour“, în loc de „cap de zimbru“, pentru că într-adevăr desenul lor ne înfățișează un cap de bour. Or, între bour și zimbru este diferență. Confuzia a pornit de la faptul că și bourul (Bos primigenius), și zimbrul (Bison europaeus) au trăit prin părțile Moldovei și că pe stema Moldovei a figurat la început un cap de bour și apoi un cap de zimbru. Bourul, care a putut fi domesticit, a dat naștere bovinelor din regiunile noastre și a dispărut înaintea zimbrului, care mai putea fi văzut prin munții Moldovei pînă acum 15-16 ani.

„EA“ ȘI „EL“ ACUM 6000 DE ANI...

Perechea a fost găsită în cimitirul preistoric descoperit la Cernavodă

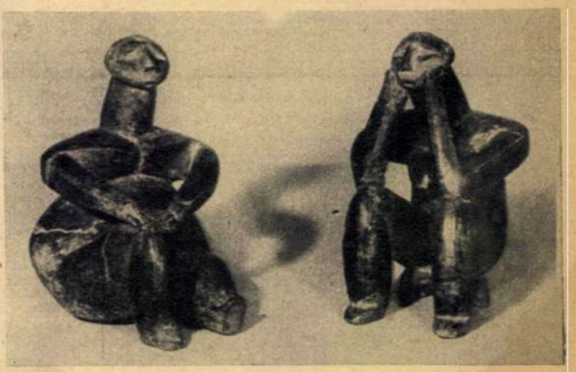

Unde-i poartă gîndul pe acești doi „oameni“ din lut ars?...

Arheologii au făcut o nouă incursiune în epoca pietrei șlefuite. De data aceasta, oamenii de știință au smuls neoliticului — pe lîngă alte vestigii ale preistoriei — două obiecte de artă, opere ale unui sculptor care a trăit cu cinci sau cu șase mii de ani în urmă. Este vorba de două statuete din lut ars — un bărbat și o femeie — descoperite la Cernavodă, la doi pași de Dunăre, de către o echipă de cercetători ai Institutului de arheologie al Academiei R.P.R., condusă de profesorul Dumitru Berciu.

Figurinele, care au intrat în vocabularul și nomenclatura specialiștilor sub denumirea comună, dar sugestivă, de „perechea de la Cernavodă“, par a marca începuturile artei plastice în acest colț al lumii.

★

Sculptorul care a creat figurinele a trăit într-o epocă în care omul nu cunoștea alte unelte decît cele din piatră. Și, totuși, acest om primitiv a lăsat posterității două mici sculpturi (fiecare din ele nu-i mai înaltă de 14 centimetri) în care specialiștii de azi găsesc redată sugestiv expresia aproape realistă a strămoșului nostru din epoca pietrei șlefuite. Mai mult chiar — spun oamenii de știință — sculptorul anonim din neolitic dezvăluie plastic, pentru prima dată, ceva din viața interioară a omului primitiv: sînt două ființe care meditează, judecă, gîndesc! Despre această stare vorbește felul lor de a privi, expresia feței, felul de a ține capul, brațele.

★

„Ea“ și „el“ au fost găsiți de arheologul prof. Berciu într-un mormînt — unul din sutele de morminte ale unui mare cimitir din epoca pietrei șlefuite. Mileniile n-au trecut însă prea ușor peste „perechea de la Cernavodă“. Cîteva „leziuni“ provocate de prăbușiri de teren, de infiltrația apelor și de alte accidente au trebuit să fie „vindecate“ de restauratorii zilelor noastre.

Acum, „ea“ și „el“ sînt din nou proaspeți, ca în urmă cu cinci sau cu șase mii de ani. Mereu alături, expuși într-una din vitrinele de cristal ale Muzeului național de antichități din București, stau cuminți în raft și... meditează.

F. URSEANU

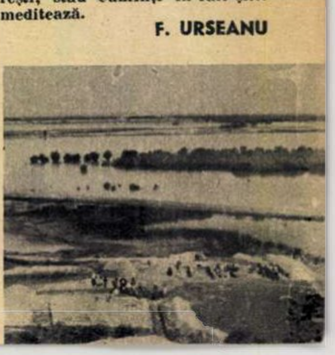

Șantierul arheologic de pe malul Dunării, la Cernavodă. Aici s-a găsit un cimitir neolitic și, o dată cu el — într-un mormînt — cele două statui ale sculptorului anonim din epoca pietrei șlefuite.

În jurul globului

PERFORMANȚE! Cu prilejul unui concurs de parașutism desfășurat în orașul Cendu, tinerele sportive chineze Gao Lean-cijen, Van Su-cijen și Ceao Cen-in din provincia Sîciuan au stabilit un nou record mondial la proba de sărituri cu parașuta de la înălțimea de 600 metri. Ele au aterizat la numai 4,85 metri de centrul țintei, vechiul record fiind la distanța de 5,54 metri.

CA ÎN NEOLITIC! Această țărancă din Bolivia, țară în care nivelul de trai al populației este foarte scăzut, nu știe ce este o rîșniță. Ea este nevoită să piseze boabele de cafea cu ajutorul a două pietre.

CONGRESUL GANGSTERILOR...

De curînd presa americană a dezvăluit — deși cu întîrziere — un fapt deosebit de semnificativ pentru modul de viață din S.U.A. S-a aflat astfel că, în urmă cu cîtăva vreme, 63 dintre cei mai faimoși gangsteri din Statele Unite ale Americii au ținut un congres. Reprezentanții crimei, jafului, ai răpirilor de copii, așii escrocheriilor, ai mărturiilor mincinoase, ai atacurilor la drumul mare și ai altor asemenea specialități profesionale s-au întrunit la proprietatea unuia dintre „confrați“, Joseph Barbara din localitatea Apalchim.

Lucrările congresului s-au ținut pe marginea împărțirii „zonelor de influență“. Speriați, vecinii lui mister Barbara, ca și cei din împrejurimi, au dat alarma la poliție. „Puteți captura dintr-o dată cel mai uriaș buchet de bandiți!“ — au informat ei, binevoitori...

Agenților de poliție sosiți la fața locului, „onorabilii“ le-au declarat că numai Joseph Barbara, bolnav, i-a adus pe toți acolo, pentru a-i ura sănătate și, bineînțeles, spor în afaceri...

Totuși, la insistențele cetățenilor pașnici ai localității Apalchim, au fost reținuți 20 de gangsteri cărora li s-a dat apoi drumul, cerîndu-li-se scuze.

Trei dintre judecătorii Curții Federale au motivat punerea lor în libertate, pe considerentul că nimeni nu poate fi condamnat, fără proba evidentă a delictului!

Cu o singură excepție, adăugăm noi: să nu care cumva să se fi făcut vinovați de gravul fapt de a se fi manifestat pe stradă, ori în propria lor casă, sau în gînd, ori în vis, pentru pace, pentru mai multă pîine și pentru democrație adevărată.

Cu excepția acestor grave delicte, hotărîrea judecătorilor Curții Federale e în regulă!

Anton ALEXE

CLIPE DE DESTINDERE... Un fotoreporter indiscret a surprins o scenă originală: reputatul dirijor Franz Konwitschny din R. D. Germană urmărind — în mijlocul unui grup de invitați — cursa „amețitoare“ a unui tren electric în miniatură. Fotografia capătă valoare de document, dacă ținem seama că printre invitați se afla și un celebru cuplu de muzicieni: David Oistrah și fiul său Igor (în fund).

LA ORA PRINZULUI, la cantina cu autodeservire a Universității prieteniei popoarelor din Moscova se întîlnesc zilnic peste 500 de studenți din multe țări ale lumii. După cum se vede, deocamdată e folosit un limbaj foarte original...

80 DE ANI a împlinit recent remarcabilul sculptor cehoslovac Rudolf Saudek, a cărui operă este constituită în special din busturi de oameni celebri. Fotografia îl înfățișează pe Saudek în atelierul său, în anul 1930, în timp ce lucra la bustul lui Beethoven.

←

O VACĂ e un animal foarte obișnuit! O vacă de... mare însă nu întîlnești la tot pasul. În imaginea de față asistăm la spălarea unui astfel de exemplar, existent într-un acvariu marin din Miami (S.U.A.).

→

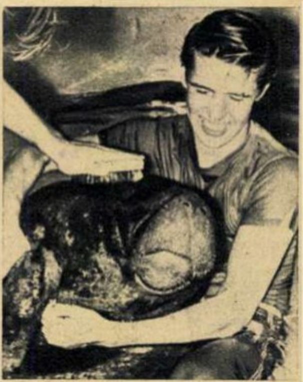

O MARE CATASTROFĂ MARITIMĂ s-a produs recent în Bosfor. Tancul petrolier „World Harmony, sub pavilion grec, care luase foc ca urmare a ciocnirii cu tancul petrolier iugoslav „Peter Zoranic“, a provocat la rîndul său incendierea navei „Tarsus“ sub pavilion turcesc. Flăcările incendiului puteau fi văzute de la multe mile depărtare, atît din Marea Neagră, cît și din Marea de Marmara. Bilanț: 50 de morți.

CE POVESTESC BĂTRÎNII...

(Urmare din pag. 2)

şi o cîrciumioară în poarta curţii — să aibă oamenii unde-şi bea banii... Şi din „grijile astea“ şi-a clădit pentru sufleţelul lui vreo două case în Feteşti, un palat la Amara şi o vilişoară la Techirghiol... Ăsta ne era deputatul! Pentru el trebuia să votăm. Şi dacă nu votam pentru el rămîneam fără slujbă sau, în cel mai fericit caz, cocoşaţi în bătaie...

Electoralul nu mai umblă pe bulevard

Pensionarul Gheorghe Stan, fost muncitor în port, îşi urmărea ideea cu tenacitate:

— Electoralul nu mai umblă pe bulevard! Pricepi?

Viorica Neagu i-a răspuns cu glasul muiat:

— Nu pricep...

— Ba pricepi! Am să-ţi arăt eu că pricepi! Ia spune te rog: cîte creşe, cămine de copii şi grădiniţe sînt în Călăraşi — în oraş, nu în raion?

— Mi se pare... nouă...

— Foarte bine. Cînd eram eu mic ştii care era creşa mea? O copaie pe care o lega mama de căruţă. Dar cîte şcoli sînt în Călăraşi?

— Mi se pare.... douăsprezece...

— Bun! Ce taxe ai plătit tu?

— Taxe? Nu ştiţi că învăţămîntul e gratuit?

— Ba ştiu! Şi mai ştiu că pe vremea mea era o singură şcoală şi că pentru examenele singurei clase primare pe care am făcut-o am plătit — ţin-te bine! — şapte sute de lei. Dar cum stăteam noi cu industria în Călăraşi, ia spune: ştii?

— Cu industria? Ştiu că trebuia să se ridice pe vremuri o fabrică de zahăr...

— ... şi că nu s-a ridicat, pentru că nu i s-a dat prefectului şperţul pe care-l cerea pentru a aproba terenul! Dar altceva ştii?

— Nu...

— Nici n-ai ce şti... Dar acum? Avem o fabrică de confecţii, una de mezeluri, alta de gheaţă, se construieşte una de produse lactate. Nu? Dar i-a spune-mi matale: cum stăteam cu străzile pe vremea cînd oraşul avea renume de oraş „al misiţilor şi samsarilor de cereale“?

— Ştiu atît: că pe atunci străzile erau desfundate şi că în ultimii trei ani s-au pavat în Călăraşi 76.814 m p de străzi. Adică de cinci ori mai mult decît a făcut burghezia în optzeci de ani...

— Păi vezi? Ca să nu mai vorbim de staţia de captare a apei, de reţeaua comercială, de ştrand, de baia publică, de cinematografe şi case de cultură. Acum înţelegi că toate s-au schimbat de cînd nu mai umblă electoralul pe bulevard?

Ar fi înţeles fata, pentru că nu era nimic de neînţeles, dar născută şi trăită în anii eliberării, cunoscînd trecutul doar din povestiri şi cărţi, nu pricepea ce-i aia „electoral“ şi pe ce bulevard umbla electoralul, pentru că, ştie ea, în Călăraşi n-a existat niciodată nici un fel de bulevard. Bătrînul a început să rîdă cu poftă, copilăreşte:

— Păi să-ţi explic: „electoral“ era ciomagul mardeiaşilor, iar „bulevard“ era şira spinării: spinarea noastră...

În ce-şi ţine învăţătorul mălaiul

Învăţătorul Vasile Spînache are haz. Mult şi de bun gust.

— Într-un an mi-au rechiziţionat casa pentru alegeri. Au năvălit în cele două cămăruţe şi mi le-au transformat într-un fel de birouri: adică într-o cameră se lucra şi în cealaltă se chefuia. Chefuiau „vîrfurile“ locale ale partidelor de guvernămînt şi opoziţie (în timp ce-n uliţă bătăuşii aceloraşi partide se păruiau de mama focului). Ştii cum au votat aceşti „onorabili“ cetăţeni? Nici că se poate mai simplu: li s-a adus urna „la domiciliu“! Alegeri „libere“!... Ştii unde-s acum urnele lor?

Eleva Maria Anghel era numai urechi.

— Unde?

— La mine acasă: ţin mălai în ele...

Şi tot aşa, povestirile au ţinut pînă seara tîrziu. Alegerile din trecut? Farsa unei lumi apuse; pretextul public al unor înţelegeri murdare de culise; praful aruncat în ochii celor mulţi, pe care potentaţii şi-i doreau orbi! Să nu cîntăreşti mai bine bogăţia zilelor de azi, aurul zilelor de mîine? Să nu te lupţi pentru ele aşa cum te-ai lupta pentru viaţă? E imposibil! Înţelepciunea bătrînilor e sfîntă! E înţelepciunea mamei care te-a legănat, a tatălui care a dat sudoare şi sînge pentru pîinea ta, e înţelepciunea bunicii care ţi-a povestit la gura sobei primul basm cu Făt-Frumos ce zdrobeşte zmeul cel rău, şi a bunicului care ţi-a cumpărat prima acadea...

★

Pe Borcea curgeau în răstimpul acestui sfat sloiuri de gheaţă, scrîşnind, zdrobindu-se, înghiţindu-se unul pe altul. Dezgheţ? E primăvară? De ce nu! Aşa cum am întîlnit iarna în Bărăgan, e numai primăvară.

N. CUCU

Fotografii de Elena GHERA

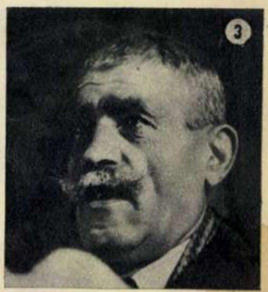

① Ana Apostol, tînără muncitoare la fabrica de confecţii, e numai ochi şi urechi...

② Colectivistul Ion Uceanu: „Am 60 de ani şi n-am mai luat parte în viaţa mea la asemenea adunare“.

③ Gheorghe Stan, fost muncitor în port, cel care a povestit despre „electoral“ şi „bulevard“...

④ Colectivistul Apostol Gh. citeşte în numele bătrînilor din Călăraşi o chemare... tinerească adresată bătrînilor din regiune!

⑤ Augustin Popescu, pensionar, fost mecanic de locomotivă: «...Venea „deputatul“... vorbea cu miere în vîrful limbii... promitea cîte-n lună şi-n stele... După ce „ieşea“ ales, te duceai, să zicem, la el cu vreo durere: avea la poartă poliţai—intră dacă poţi! Aşa era înainte!»

⑥ Maria Văiban, colectivistă din Ciocăneşti: „Înainte eram bună numai la cratiţă şi la sapă. Acum sînt şi eu chemată să-mi spun cuvîntul în ale politicii“.

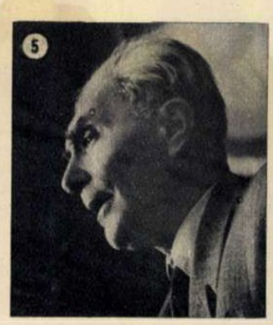

FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII

„UNUL DINTRE NOI“ (foto 1), producţie a studioului DEFA-Berlin, e un portret reuşit închinat unuia dintre militanţii antifascişti din Germania — sportivul Werner Seelenbinder. În anul 1936, deci în plină dictatură hitleristă, Seelenbinder a îndeplinit o importantă sarcină de partid cu prilejul Olimpiadei de la Berlin. El a izbutit ca, folosindu-se de întrecerile sportive, să intre în legătură cu un sportiv francez venit la Olimpiadă şi să-i predea acestuia documente şi fotografii ce demascau ororile care se petreceau în acel timp în Germania hitleristă. Faptul, autentic, denotînd eroism şi multă dăruire de sine, ca şi întreaga biografie a acestui muncitor modest, a generat filmul „Unul dintre noi“. Luminoasa figură a lui Seelenbinder este evocată prin personajul central Richard Bertram, interpretat de actorul Günther Simon.

„PISICA ÎŞI SCOATE GHEARELE“ (foto 2), producţie a studiourilor franceze, ne duce în Parisul trist, îndoliat, al anului 1941. Asistăm la una din acele experienţe făcute cu cobai umani de către vremelnicii „stăpîni ai Europei“. Un doctor Hollwitz a prins o partizană franceză, i-a aplicat un „tratament ştiinţific“, astfel ca voinţa şi sentimentele acestei femei să răspundă supuse comenzilor primite din partea medicului şi, respectiv, a naziştilor. În acest fel Cora Massimier (excelent interpretată de Françoise Arnoul) este destinată să devină o unealtă în mîinile Gestapoului, servînd descoperirii şi denunţării partizanilor din rezistenţa franceză. Cora —„Pisica“—va arăta însă că demnitatea, curajul, patriotismul adevărat, nu pot fi frînte nici cu ajutorul celor mai subtile torturi. Cora a fost şi rămîne o părticică din inima poporului francez.

Un film emoţionant, un omagiu adus rezistenţei franceze, realizat de cunoscutul regizor Henri Decoin.

REDACŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii. Căsuţa Poştală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. PREŢUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Ion VULPESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“.

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

Bibl Reg

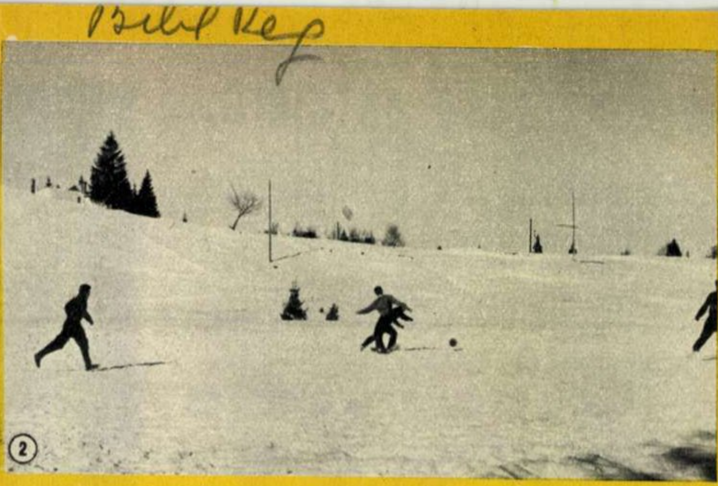

DUMINICA, SUS LA POIANA...

Nu-i sperie iarna pe braşoveni. Pe drumul lor duminical spre Poiana cea veselă nu-i poate opri nici gerul nici viscolul. Iar dacă se mai brodeşte de dimineaţă să zîmbească un soare darnic şi termometrul să urce peste 0 grade, atunci plecarea spre Poiană ia proporţii de adevărat exod. Maşinile-bărci, înţesate pînă la refuz, par nişte arici agresivi cu ţepile schiurilor înălţate spre cer, în timp ce pe drumul şerpuit, cei ce şi-au pierdut răbdarea aşteptîndu-şi rîndul la maşină, urcă eroic, împovăraţi de rucsacuri, schiuri, săniuţe...

Grupurile de turişti sînt reprezentative pentru toate vîrstele cetăţenilor înregistraţi în evidenţa oraşului Braşov: nu lipsesc nici bunicii, nici nepoţii. Pe toţi deopotrivă îi aşteaptă frumuseţea neînchipuită a peisajului de iarnă, pantele îmbietoare la coborîri ce taie răsuflarea, gustarea stropită cu o ţuică aburindă dreasă cu o lecuţă de piper... O duminică plină de veselie şi sănătate, un preludiu şi o invitaţie pentru... duminica viitoare.

① Sus, mai sus, viteazule! Spre înălţimi, spre soare!

② Omul gospodar îşi face vara sanie, iar fotbalistul conştiincios îşi exersează driblingul de cu iarnă.

③ Butelia de aragaz, reşoul, oala de cinci litri şi cănile au călătorit şi ele cu sania pînă sus în Poiană pentru a oferi înfriguraţilor o ţuică fiartă, reconfortantă.

④ E rece zăpada? Ia întrebaţi-i pe cei doi puşti!

⑤ Zăpada parcă ar fi o imitaţie de zăpadă, brazii parcă au fost selecţionaţi pentru a împodobi un orăşel al copiilor, iar cerul parcă a împrumutat nuanţele mărilor sudice.

A. PETRUŢ

05/F

Bibl Ref.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 6 (298)
Anul X
11 februarie 1961

Și noi vrem să vedem eclipsa de Soare...

(pag. 8-9)

VIZITA TOVARĂŞILOR GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ, CHIVU STOICA ŞI PETRE BORILĂ LA BRAŞOV

Aşa cum au anunţat ziarele, la 3 februarie tovarăşii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Chivu Stoica şi Petre Borilă au vizitat oraşul Braşov unde, împreună cu alţi reprezentanţi ai organelor centrale şi ai organelor locale de partid şi de stat, au examinat probleme legate de planul de sistematizare a oraşului. A fost aprobată schiţa preliminară prezentată. De asemenea au fost date îndrumări privind dezvoltarea oraşului în cadrul planului de şase ani şi al programului de perspectivă. În perioada 1960-1965 se va construi în oraşul Braşov o suprafaţă locuibilă de circa 300.000 m p (10.000 de apartamente), cu lucrările aferente de canalizare, alimentare cu apă, energie electrică, gaz metan etc. S-au dat indicaţii pentru stabilirea spaţiilor comerciale necesare, pentru construirea unui cinematograf cu 800 de locuri, pentru amplasarea noii staţii de cale ferată, pentru îmbunătăţirea transportului în comun etc.

① *Examinînd macheta unuia din viitoarele cartiere ale oraşului Braşov.*

② *Sînt cercetate proiectele privitoare la sistematizarea oraşului Braşov.*

Foto AGERPRES

Dincolo de GARA de NORD...

Fotoreportaj de F. URSEANU (text)
şi S. STEINER (fotografii)

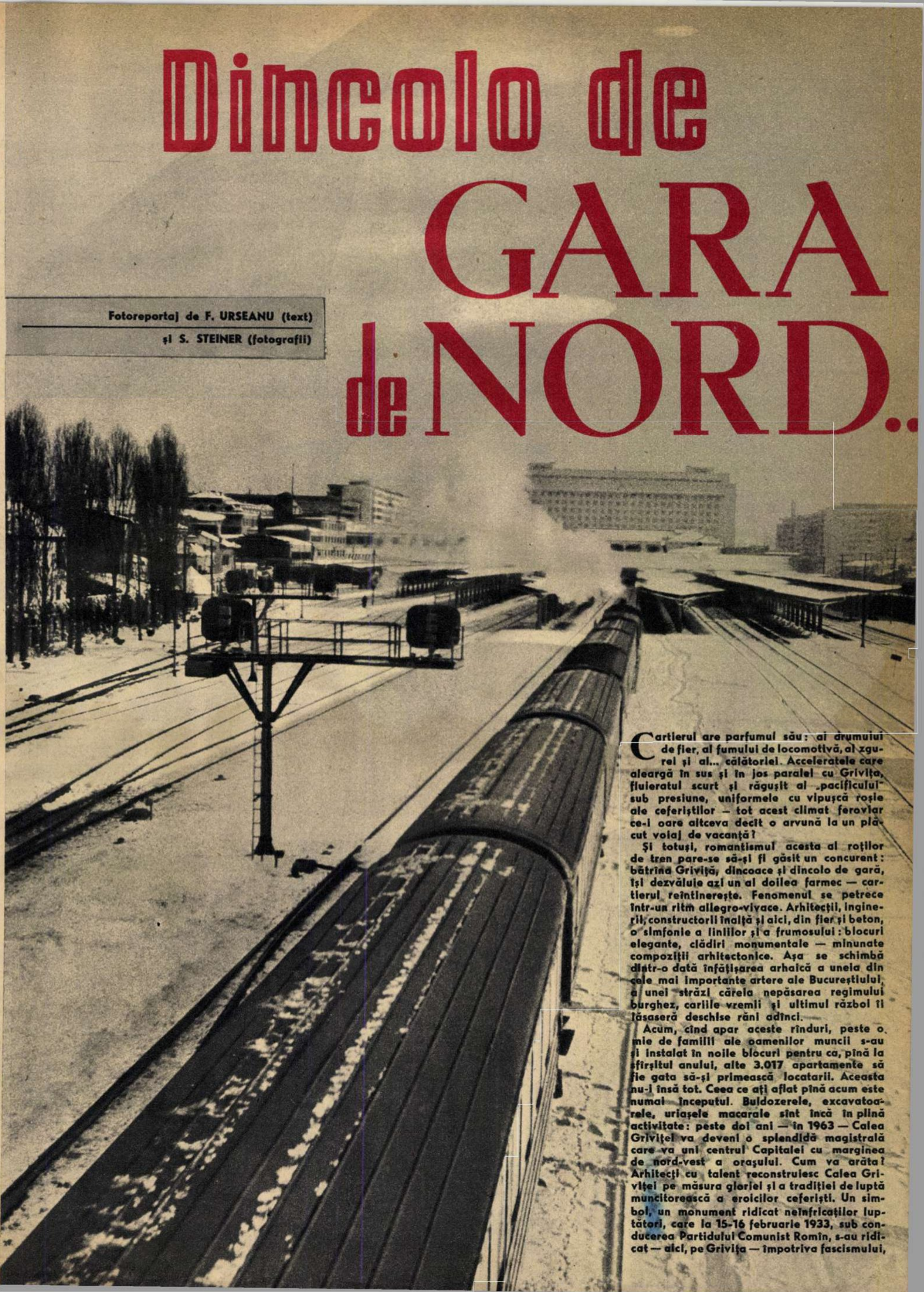

Cartierul are parfumul său: al drumului de fier, al fumului de locomotivă, al zgurei şi al... călătoriei. Acceleratele care aleargă în sus şi în jos paralel cu Griviţa, fluieratul scurt şi răguşit al „pacificului" sub presiune, uniformele cu vipuşcă roşie ale ceferiştilor — tot acest climat feroviar ce-i oare altceva decît o arvună la un plăcut voiaj de vacanţă?

Şi totuşi, romantismul acesta al roţilor de tren pare-se să-şi fi găsit un concurent: bătrîna Griviţă, dincoace şi dincolo de gară, îşi dezvăluie azi un al doilea farmec — cartierul reîntinereşte. Fenomenul se petrece într-un ritm allegro-vivace. Arhitecţii, inginerii, constructorii înalţă şi aici, din fier şi beton, o simfonie a liniilor şi a frumosului: blocuri elegante, clădiri monumentale — minunate compoziţii arhitectonice. Aşa se schimbă dintr-o dată înfăţişarea arhaică a uneia din cele mai importante artere ale Bucureştiului, a unei străzi căreia nepăsarea regimului burghez, cariile vremii şi ultimul război îi lăsaseră deschise răni adînci.

Acum, cînd apar aceste rînduri, peste o mie de familii ale oamenilor muncii s-au şi instalat în noile blocuri pentru ca, pînă la sfîrşitul anului, alte 3.017 apartamente să fie gata să-şi primească locatarii. Aceasta nu-i însă tot. Ceea ce aţi aflat pînă acum este numai începutul. Buldozerele, excavatoarele, uriaşele macarale sînt încă în plină activitate: peste doi ani — în 1963 — Calea Griviţei va deveni o splendidă magistrală care va uni centrul Capitalei cu marginea de nord-vest a oraşului. Cum va arăta? Arhitecţi cu talent reconstruiesc Calea Griviţei pe măsura gloriei şi a tradiţiei de luptă muncitorească a eroicilor ceferişti. Un simbol, un monument ridicat neînfricaţilor luptători, care la 15-16 februarie 1933, sub conducerea Partidului Comunist Romîn, s-au ridicat — aici, pe Griviţa — împotriva fascismului, împotriva războiului, împotriva terorii, împotriva curbelor de sacrificiu, a mizeriei, a foametei dezlănțuite de oligarhia burgheză.

Nu întîmplător, în aceste zile, muncitorii și muncitoarele, cetățenii de aici și-au exprimat din nou toată recunoștința, toată dragostea, încrederea lor nețărmurită față de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — față de cel care a fost în fruntea eroicelor lupte de la Grivița din 1933: tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej este primul lor candidat în circumscripția electorală nr. 1 „Grivița Roșie" în alegerile de deputați în Marea Adunare Națională.

★

Pe Grivița au apărut steaguri: casele alegătorilor sînt în plină efervescență: cetățenii — ca pretutindeni în țară, de altfel — se pregătesc pentru apropiatele alegeri. O dată cu asta se face și obișnuitul bilanț: rodul activității de pînă acum. Cifre: una din ele: 28.000.000 lei! Este vorba de contribuția în bani, în ultimii doi ani, a muncitorilor din întreprinderile din cuprinsul raionului la uriașele fonduri investite de stat pentru ridicarea noilor construcții din raionul Grivița Roșie. Milioanele respective au izvorît din realizări peste plan, din beneficii peste plan, din elanul muncitorilor. Al ceferiștilor de la Grivița Roșie și de la depourile și atelierele Direcției regionale C.F.R., al metalurgiștilor de la „Boleslaw Bierut", al textilistelor de la „Dacia", al muncitorilor de la fabrica de medicamente „Tableta", al celor de la „Electrofar". Altă cifră: 3.000.000. De data aceasta ea nu reprezintă lei, ci ore. Orele de muncă patriotică efectuate într-un singur an de cetățenii din raionul Grivița Roșie, mobilizați de deputați — aportul lor la ridicarea monumentalelor construcții, la înfrumusețarea cartierului, la întreținerea propriilor lor străzi, la construcțiile noilor școli, la electrificarea cartierului. Nici aceasta nu-i totul: grivițenii opun la ora aceasta peste o sută de mii de cărți ale zecilor de biblioteci publice, de casă și ale cercurilor de citit, celor o sută de cîrciumi și de spelunci cîte au existat în urmă cu mai puțin de un sfert de veac pe Calea Griviței.

...Peste o lună și jumătate — în primăvară — 1.500.000 de garoafe, de gladiole, de petunii vor trece din serele raionului în parcuri și scuaruri. În 1928 — își amintesc oamenii din partea locului — un muncitor de la „Vulcan" a plătit cu viața o plimbare printre trandafirii singurei grădini care exista pe atunci în cartier — parcul personal al unui mare latifundiar, proprietar și stăpîn absolut nu numai peste flori, ci și peste viețile oamenilor din Bucureștii-Noi. Pe locul acela se află azi una din cele mai frumoase grădini publice din Capitală — parcul „Nicolae Bălcescu". Iar în serele din apropiere, la capătul Griviței, cresc și acum, în plină iarnă, mii de garoafe. Garoafe catifelate, roșii ca focul, din acelea cu care pionierii, muncitorii, cetățenii Griviței de azi, socialiste, aduc în aceste zile ale lui februarie un fierbinte și de neuitat omagiu celor care, cu aproape trei decenii în urmă, au luptat pentru marile realizări de azi, pentru cele și mai mari, de mîine.

Colectivul de muncă din Centrul I montaj - vagoane al Atelierelor „Grivița Roșie" a realizat numai în două zile o economie de 28.360 lei. Este încă o contribuție a constructorilor de vagoane la angajamentul luat de întreaga întreprindere de a realiza în trimestrul I, în cinstea alegerilor, o economie de o jumătate de milion de lei și de a da beneficii peste plan tot o jumătate de milion de lei.

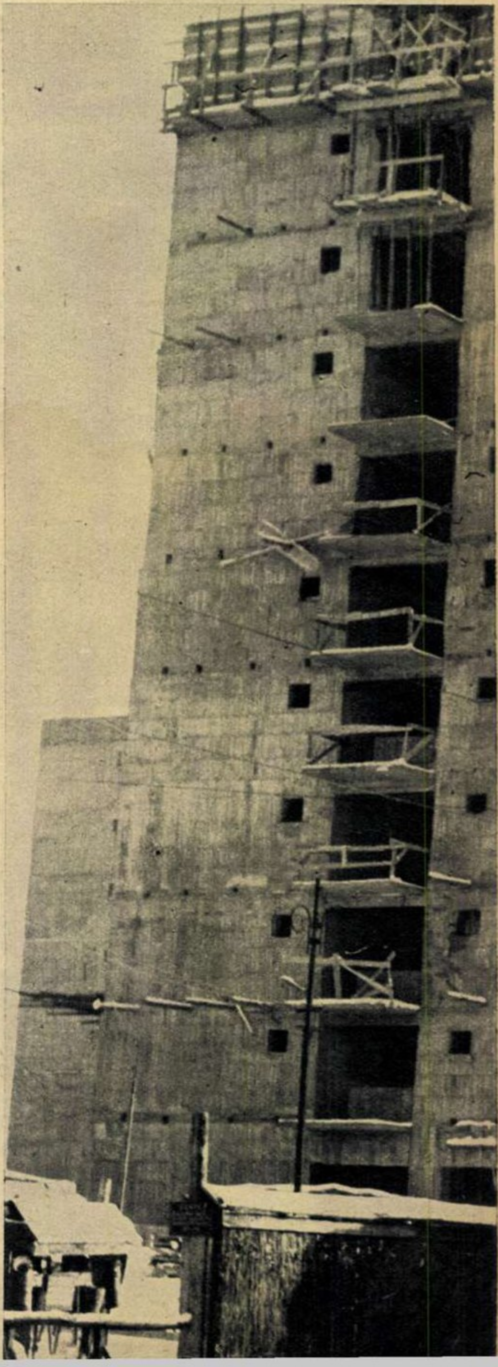

Pe Grivița, la nr. 174, s-a deschis de curînd, la parterul unui bloc nou cu opt etaje, o nouă unitate comercială: un magazin alimentar cu autodeservire.

Între două curse cu locomotiva, tovarăşul Ştefan Lungu, Erou al Muncii Socialiste şi candidat pentru a doua oară în alegerile de deputaţi în Marea Adunare Naţională, şi-a rezervat o după-amiază pentru o întîlnire cu prieteni dragi de la „Griviţa Roşie". Mai ales că mulţi dintre aceştia, votînd în curînd pentru prima dată, este bine să afle de la vîrstnici ce însemnau şi cum se desfăşurau alegerile pe vremea de tristă amintire a regimului burghezo-moşieresc.

De-a lungul Griviţei — dincoace şi dincolo de Atelierele C.F.R. — pe o porţiune de numai doi kilometri, se construiesc acum 27 de clădiri monumentale de 7-8-12 şi 13 etaje, destinate a fi locuinţe confortabile pentru oamenii muncii din cartier: 3.017 apartamente care vor fi date în folosinţă, treptat, pînă la sfîrşitul acestui an. O uzină de termoficare va alimenta cu căldură şi apă caldă toate clădirile de pe viitoarea magistrală.

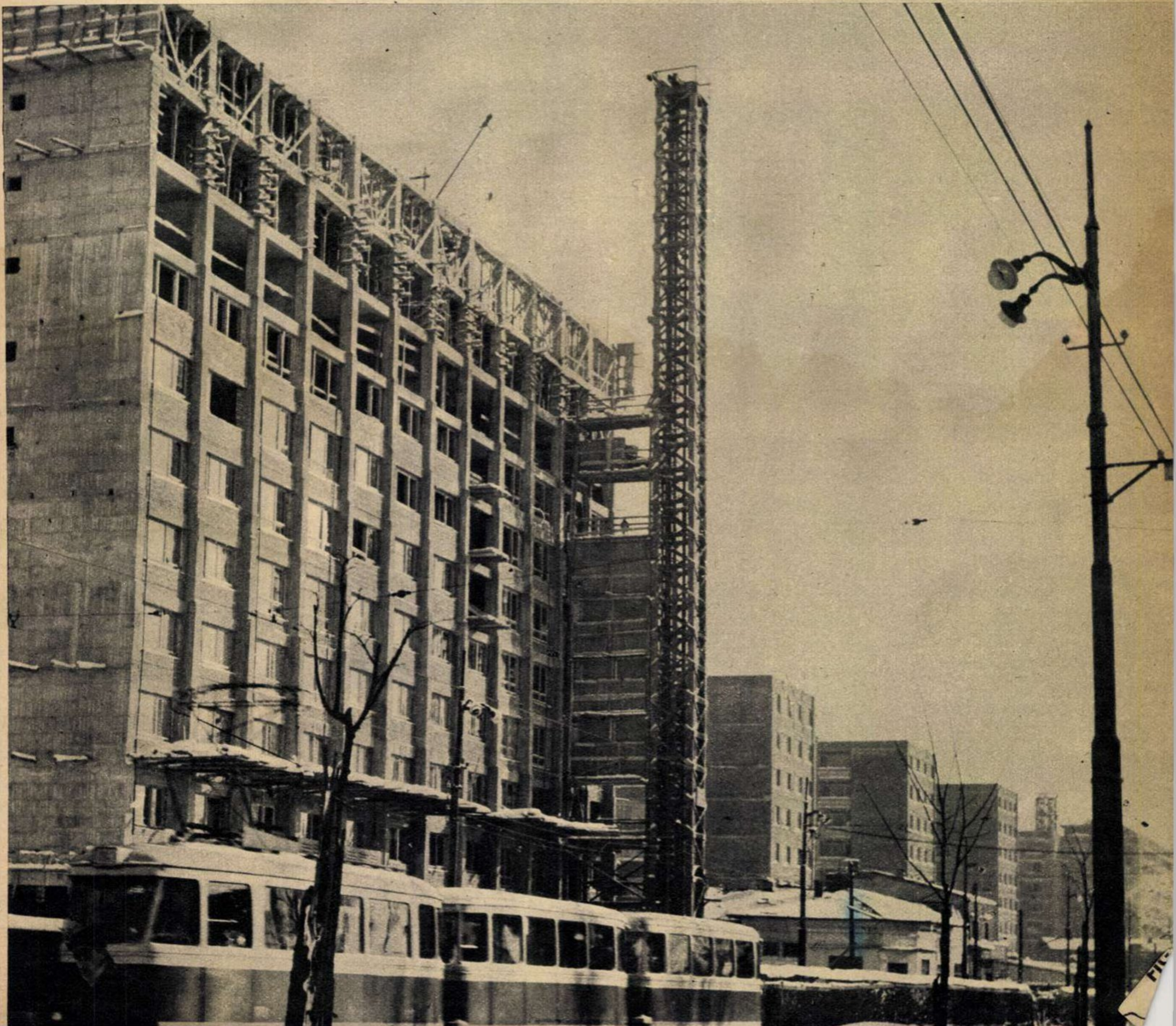

GURI DE CEFERIŞTI CANDIDAŢI AI F.D.P. ★ FIGURI DE CEFERIŞTI CANDIDAŢI AI F.D.P. ★ FIGURI DE CEFERIŞTI CANDIDAŢI AI F.D.P.

1 *Tov. TUDOR BERBECARU, maistru cazangiu la Atelierele „Griviţa Roşie“. Cetăţenii din circumscripţia electorală „Giuleşti“ l-au desemnat drept candidatul lor în alegerile de deputaţi în Marea Adunare Naţională. Tovarăşul Berbecaru este un vechi muncitor ceferist şi un om cu mult simţ de răspundere. Deşi n-a fost pînă acum deputat, el a sprijinit cu multă energie acţiunea de înfrumuseţare şi extindere a electrificării cartierului Giuleşti.*

1

2 *Tov. GH. VETU, muncitor nituitor la centrul I vagoane al Atelierelor „Griviţa Roşie“, unde lucrează de aproape 40 de ani. A luat parte la grevele ceferiştilor din 1933. Cetăţenii din Triaj l-au propus drept candidat la alegerile de deputaţi în sfatul popular orăşenesc. Este a cincea oară de cînd candidează: de două ori ca deputat la sfatul raional şi de trei ori la cel orăşenesc. A dus o largă activitate legată de buna gospodărire a cartierului său.*

2

3 *Tov. CONSTANTINA MARIN, tehniciană la Revizia de vagoane Bucureşti-Griviţa. 13 ani succesiv a fost aleasă secretară a organizaţiei de bază P.M.R., iar de şapte ani deputată în Sfatul popular al raionului Griviţa Roşie. Acum candidează pentru locul de deputat raional al circumscripţiei electorale 55. Acţiunile de muncă patriotică iniţiate de tovarăşa Constantina Marin s-au concretizat în 5.000 de ore de muncă voluntară, la diverse lucrări de înfrumuseţare a străzii Siret, la amenajarea unui solar pentru copiii cartierului etc.*

3

4 *Tov. VASILE APOSTOL, de profesiune muncitor sudor, acum locţiitor de secretar al comitetului de partid al Atelierelor C.F.R. „Griviţa Roşie“. Candidează pentru prima oară ca deputat în Sfatul popular al raionului Griviţa Roşie. Tovarăşul Apostol se bucură de dragostea şi încrederea muncitorilor în mijlocul cărora a lucrat ca muncitor şi — mai tîrziu — ca activist de partid.*

4

5 *Tov. ION ŢURLETE, maistru în atelierul Depoului C.F.R. Bucureşti-călători. Lucrează la calea ferată de pe vremea uceniciei. În producţie el a realizat numai în ultimii trei ani peste 30 de inovaţii, care au adus importante economii întreprinderii. Acum, tov. Ţurlete candidează pentru a doua oară ca deputat în Sfatul popular al raionului Griviţa Roşie.*

5

Muzeul „Griviţa Roşie“ este vizitat de numeroşi cetăţeni...

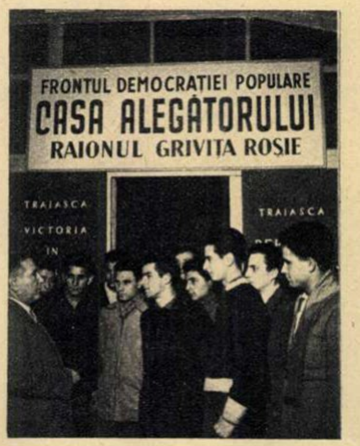

Mulţi dintre aceşti tineri vor vota şi ei pentru prima oară. Iată-i, aşadar, primind la Casa alegătorului, din partea tovarăşului Ion Ghiţulescu, toate lămuririle legate de felul cum se vor desfăşura alegerile.

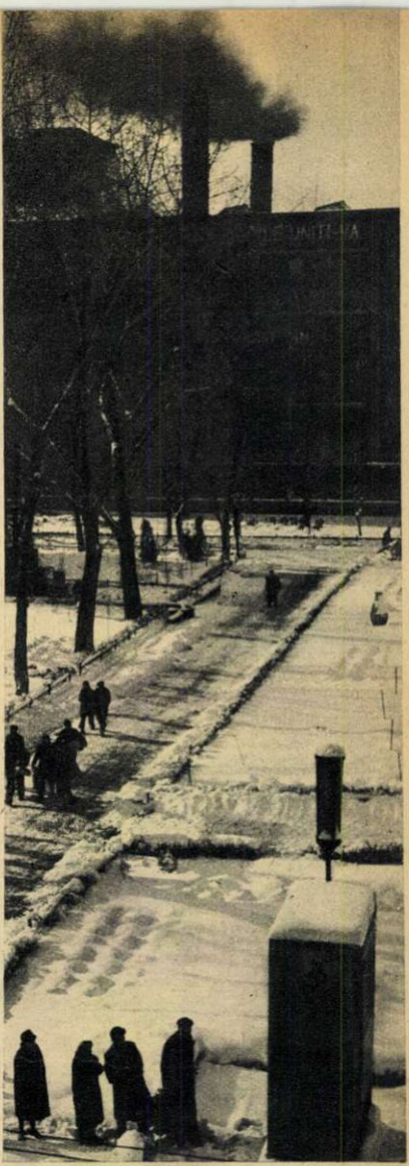

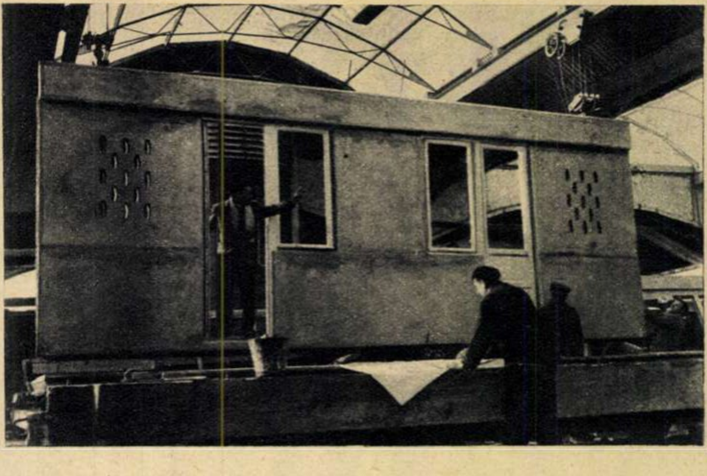
Pe Calea Griviţei, chiar în inima uriaşului şantier de construcţii, s-a instalat recent un atelier mobil de fabricat... apartamente. Aici se confecţionează pe bandă, din beton, din lemn, din sticlă, panouri prefabricate pentru pereţii cîte unui apartament întreg. Fiecare perete este gata tencuit, are montate toate instalaţiile electrice şi sanitare, uşile şi geamurile vopsite. Un întreg sistem de macarale plasează apoi panourile la etajele respective. Capacitatea de producţie a acestei... fabrici de construit blocuri este de patru apartamente pe zi. Prin această metodă se construiesc pe Griviţa şapte blocuri a şapte etaje, cu aproape o mie de apartamente...

Fotoreporterul a surprins în plină repetiţie corul Clubului C.F.R. „Griviţa Roşie“ — cor care aduce un aport substanţial la activitatea cultural-artistică a raionului.

Sute de familii de ceferiști s-au și instalat în elegantele și confortabilele blocuri din piața Gării de Nord.

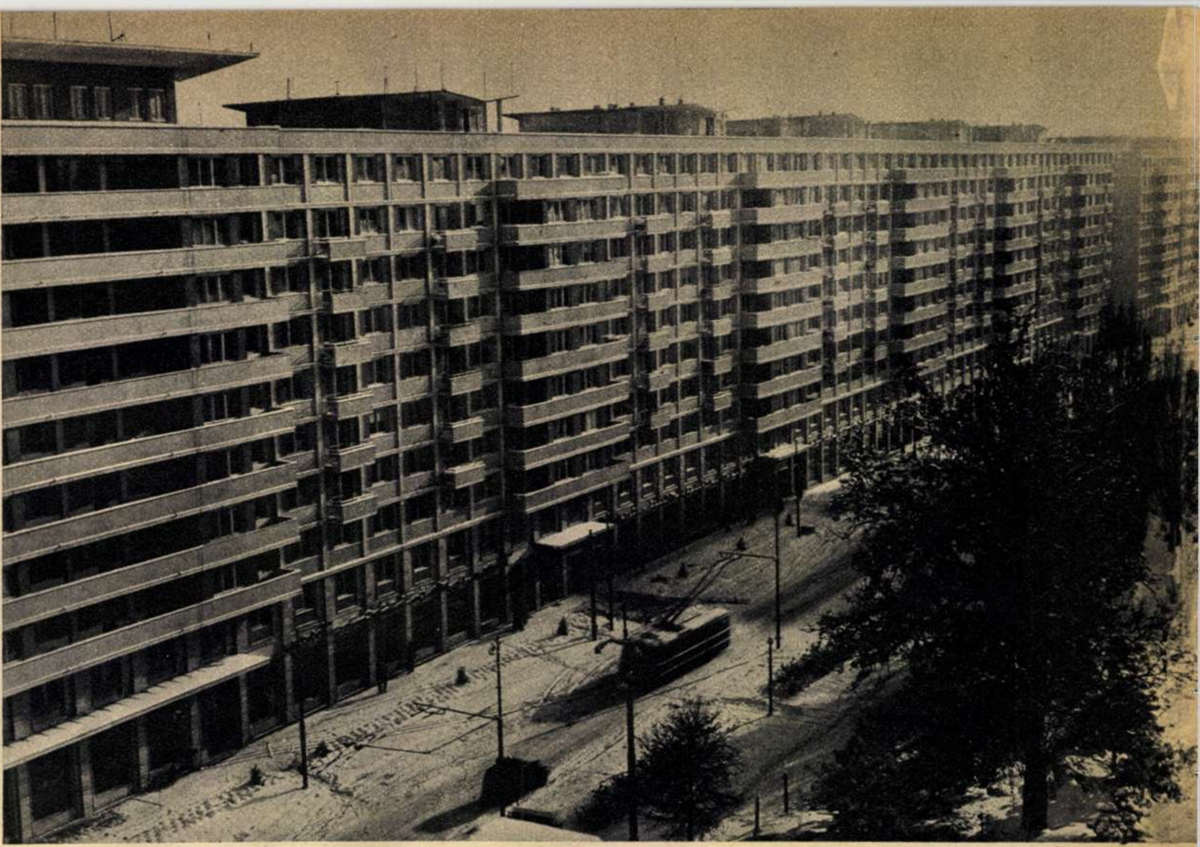

În aceste zile, oameni ai muncii, tineri și vîrstnici, cinstesc memoria eroilor ceferiști care sub conducerea P.C.R., la 15 și 16 februarie 1933, s-au ridicat la luptă împotriva condițiilor grele de muncă, împotriva fascismului, a războiului, a terorii dezlănțuite de regimul exploatator și criminal burghezo-moșieresc. În fotografie: la placa comemorativă a eroilor ceferiști, instalată în curtea Atelierelor „Grivița Roșie“.

VĂZUTE ȘI TRĂITE

O alegere sub liberali

de I. PELTZ

Sîntem în anul 1920 și la cîrmă se află guvernul liberal, care pregătește alegerile.

Domnu' șef Paraschiv Vrăbioiu, mai-marele jandarmilor postului Băneasa de lîngă București, e „măreț“: iar au nevoie de el *boierii*.

Domnul șef de post își scoate oglinjoara, suflă deasupra, o dată, de două ori, de trei ori, și se privește într-însa păunește.

Foarte obosit (a trudit de dimineață, pe la cunoscuți, și cu țuica, și cu drojdia, și cu vinaturile), răsuflă cam anevoie.

Îl chemase domn' Enache Gavriloiu, boier mare, cum îi place să fie numit, pentru că, mai cu depozitele de cherestea, mai cu moara, a încropit frumusețe de gospodărie — o mie de pogoane de pămînt — icră — o sută de vie și un conac cît o gară de oraș mare — cu de toate...

— Mă, Paraschive, fir-ai tu să fii... — i-a spus — îți cunoști datoria?

— Lăsați pe mine! Am cîțiva bolșevici care *n-a* salutat drapelul!... Nu-i las să voteze!

— E, cîțiva!... E vorba de mulți, mă, de prostime, de aproape tot satu', mă... Tu să nu te pierzi! Aici sîntem doar la o palmă de București. S-au stricat opincarii. S-au înrăit. Aud că învățătorul s-a jurat să nu ne dea votul că, cică, la 1907 am împușcat zece mii de țărani... Că partidu' nostru, liberal, e al tejghetarilor, al moșierilor, al fabricanților... Vorbea ca din carte, mă, Paraschive, mă — și țăranii cu gura căscată la el... Ăsta-i bolșevic sadea, nu mai încape îndoială!

— L-am pus pe *listă*, coane Enache, nici o grijă! Îl belesc!

— Ce grijă, mă? Nu-i vorba d-asta! L-ai pus pe listă!... Ei, și? Îl bagi la beci, da' mîrlanii? Mîrlanii ce mă-sa fac? Fac pe dracu'! Vorba e vorbă, să *nu* voteze!

— Să nu voteze?

— Să *nu*! Asta e! Au grijă ai noștri să voteze și pentru ei! Că tu doar îi știi și p-ăi d-aici, care sînt cu noi (cam puțini, nu-i vorbă!), și p-ăi de-i aducem din Capitală. Pricepi?

— Pricep!

— Dă laba-ncoa! Așa! Ne-am înțeles?

— Ne-am înțeles!

Și chiar în ziua aceea, i-a sosit „șefului“ de la București un pluton de jandarmi și, împreună cu ajutorul, au bătut un gard de sîrmă la intrarea în sat. A avut „o vorbă“ și cu medicul de plasă, și cu sanitarul: a dat, adică, holera peste comună și nimeni nu mai are voie nici să iasă din sat, nici să-l calce. Nimeni dintre localnici, firește, pînă după alegeri, cînd... nu va mai fi urmă de holeră!

Domn' majur a pornit cu pasul mare să inspecteze comuna. E de unu' singur, nu se teme de nimeni că, zice, e foarte popular: bea cu oricine!

S-a oprit la o căscioară.

— Hei, mă Vasile, unde ești ?

Un omuleț scund și sprinten iese în bătătură.

— Ce-i, dom' șef ?

— Cum merge ?

— Bine, să zicem, c-altfel o pățim!

— Măăă... bolșevicule! Să nu ieși din *colivie*, că te arzi: știi doar că avem holeră-n sat!

— Am auzit — zîmbește omul cu tîlc. Pînă după...

— Pliscu'!...

— Un' te duci? — strigă, supărat, la o bătrînă care purta un coș subsuoară.

— La București.

— Ce-ai căpiat, femeie? Nu știi că nu-i voie? Da' în coș ce-ai?

— Ouă! Vreau să le vînd la oraș!

— Nu se poate! Dă coșu' ncoa! Lasă ouăle! Cu ouă cu tot! Așa!

Domnul majur a plecat mai departe.

...În ziua alegerilor n-a putut ieși din casă nici un locuitor al comunei; nici unul care nu era „învoit“ de el. Ceilalți — toți ceilalți — bănuiți că votează contra guvernului, au fost sechestrați la domiciliu.

Spre uimirea populației s-au înfățișat magistratului care prezida, chipurile, operațiile electorale, o serie de mustăcioși și de burtoși, nu se știe de unde, care au votat toți cu guvernul. Au venit și puținii localnici de care stăpînirea era sigură!

Domnul șef Paraschiv Vrăbioiu făcea ordine. El și cu jandarmii de la București păzeau localul în care se vota: să nu care cumva să intre vreun bolșevic, adică vreun opozant.

... Cînd s-a făcut numărătoarea voturilor, boier Enache a constatat că au ieșit cu... douăzeci mai multe decît se cuvenea.

— Mde — făcu el, pe jumătate surprins, pe jumătate amuzat — s-a cam întrecut cu gluma Paraschiv: a greșit numărătoarea!... Nu-i nimic! Au ieșit ai noștri în unanimitate și... cu cîteva voturi în plus!

15 februarie 1961

ECLIPSA TOTALĂ de Soare

Acum 4096 de ani, locuitorii capitalei imperiului Chinei au asistat la decapitarea lui Ho şi Hi, astronomii curţii împărăteşti. Ei au fost condamnaţi la moarte din porunca împăratului, pentru că, deşi era în sarcina lor, nu au anunţat din timp data eclipsei de Soare care avusese loc. Însemnarea găsită în documentele timpului ne dovedeşte că încă cu mult înaintea erei noastre astronomii puteau să prevadă datele eclipselor. Prevederea lor se baza pe numeroasele observaţiuni făcute asupra acestora şi astfel au putut deduce că eclipsa este un fenomen care se repetă la anumite intervale de timp. Au apărut o serie de reguli care, fără să explice natura fenomenului, dădeau totuşi posibilitatea să se prevadă cu destulă exactitate data cînd vor avea loc. La chinezi asemenea reguli purtau numele de „perioada dragonitică“, iar la chaldeeni „perioada lui Saros“*), după care eclipsele se repetau în aceeaşi ordine, la un interval de 18 ani şi 11,3 zile. Explicaţia ştiinţifică a eclipselor a rămas însă mult timp un mister, exploatat continuu de către toate religiile de pe glob. Dar în zilele noastre, cînd cunoştinţele despre mişcarea corpurilor cereşti în spaţiu sînt atît de avansate, nici un om cît de cît instruit nu mai poate crede în vîrcolaci, dragoni sau alte năzdrăvănii în legătură cu eclipsele. Oricine are fie şi cele mai elementare cunoştinţe, la nivelul primelor trepte de învăţămînt, ştie că eclipsele de Soare se produc din cauză că Luna, în timpul rotirii sale în jurul Pămîntului, trece la un moment dat prin dreptul Soarelui şi îl acoperă pentru puţin timp. Cînd fenomenul se întîmplă invers, adică atunci cînd Pămîntul se află în calea razelor ce vin de la Soare şi umbra acestuia cade pe Lună, are loc o eclipsă de Lună. Deci, eclipsele sînt un fenomen obişnuit, care se repetă în mod periodic. Referindu-ne la un anumit punct de pe glob, vom vedea că repetarea are loc la intervale foarte mari de timp. Dacă vom cerceta eclipsele de Soare, vom vedea că pot exista generaţii întregi care n-au avut prilejul să vadă o asemenea eclipsă. Un exemplu bun îl avem chiar cu ţara noastră. Ultima eclipsă totală de Soare a avut loc acum 144 de ani, la 20 noiembrie 1816, următoarea va avea loc peste cîteva zile, la 15 februarie 1961, iar celelalte vor avea loc la 11 august 1999 şi 7 octombrie 2135. Privite însă în ansamblu, eclipsele sînt destul de numeroase. Într-un singur an, pe întreaga suprafaţă a Pămîntului pot avea loc minimum două eclipse de Soare şi nici una de Lună, iar maximum cinci eclipse de Soare şi trei de Lună. Cinci eclipse de Soare într-un an sînt însă un fenomen astronomic destul de rar. (Ca o curiozitate menţionăm că în mileniul nostru au putut fi observate numai trei asemenea maxime. Şi anume în anii 1285, 1805 şi 1935). În medie numărul eclipselor de Soare este de două pe an.

Protuberanţă solară fotografiată la 29 mai 1919. →

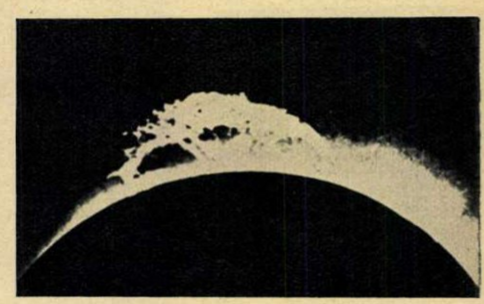

Imagini fotografice luate în timpul eclipselor solare din 29 august 1886 (stînga jos) şi 18 mai 1901 (dreapta jos).

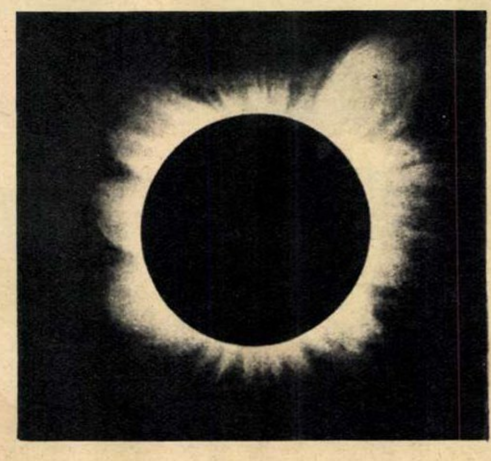

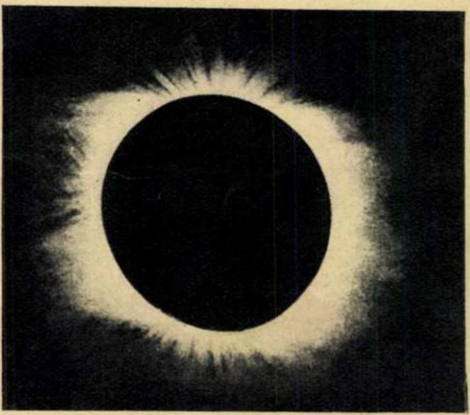

În timpul unei eclipse totale, discul strălucitor al Soarelui fiind acoperit, se poate vedea cu uşurinţă atmosfera Soarelui, care apare sub forma unei coroane neregulate albe-argintii. De asemenea, în imediata apropiere a suprafeţei Soarelui, la marginea discului negru, se poate vedea un inel extrem de subţire de culoare roz. Este aşa-numita „cromosferă“ — stratul cel mai apropiat de suprafaţa Soarelui. Privind cu atenţie, în interiorul coroanei solare se văd mişcîndu-se mari jeturi de materie incandescentă, proiectate de pe suprafaţa Soarelui cu viteze şi la înălţimi uriaşe. Acestea sînt „protuberanţele“, care provin din exploziile uriaşe care se produc în Soare. În timpul eclipselor, cerul întunecîndu-se, în imediata apropiere a Soarelui pot fi observate cu uşurinţă stelele şi planetele care se găsesc în acea direcţie. Observîndu-le şi fotografiindu-le cu atenţie, astronomii vor verifica, cu ajutorul lor, efectul „Einstein“, adică abaterea (curbarea) drumului, de altfel rectiliniu, al unei raze luminoase care, trecînd pe lîngă un corp cu masă mare (în cazul nostru Soarele), este atrasă şi deviată puternic de acesta. Meteorologii vor putea cerceta modificarea bruscă a unor fenomene obişnuite ca: mişcarea vîntului, formarea norilor, scăderea temperaturii etc., fenomene atît de importante în prevederea timpului. Radiofoniştii şi fizicienii vor încerca să tragă noi concluzii în legătură cu propagarea undelor radio. Cei ce se ocupă cu studiul gravitaţiei vor urmări cu un interes deosebit eclipsa. Va fi o posibilitate rar întîlnită, de a verifica practic dacă într-adevăr forţa de atracţie, gravitatea, se datoreşte unor particule speciale, aşa-numiţii gravitoni, care se propagă de la un corp la altul, sau această explicaţie va trebui abandonată. Aparate sensibile, dispuse astfel ca să poată indica cea mai uşoară modificare a forţei de gravitate în momentul în care Luna va ecraniza Soarele, ne vor dezlega — probabil — secretul. Cunoscînd şi explicînd fenomenul atracţiei corpurilor, oamenii de ştiinţă vor putea revoluţiona ştiinţa de o asemenea manieră, încît şi cele mai fantastice închipuiri ale zilelor noastre ni se vor părea simple presupuneri copilăreşti, în raport cu ce se va realiza.

Eclipsa totală de Soare ce o vom observa în ţara noastră la 15 februarie 1961 va începe undeva în Oceanul Atlantic, o dată cu răsăritul Soarelui. Umbra lăsată de Lună în drumul ei va trece prin sudul Franţei, prin nordul Italiei, prin Iugoslavia, prin Bulgaria şi Romînia, peste Marea Neagră în Crimeea, de acolo peste Marea de Azov în regiunile inferioare ale Volgăi, în Ural şi nordul Siberiei. Eclipsa se va termina în Siberia între gurile marilor fluvii Obi şi Lena, o dată cu apusul Soarelui. Penumbra Lunii sau eclipsa parţială de Soare va cuprinde o fîşie mult mai lată, care se întinde în sud pînă în Africa ecuatorială, iar în nord pînă în Norvegia. În ţara noastră eclipsa totală va fi observată în sudul regiunii Oltenia, în regiunea Bucureşti şi regiunea Dobrogea, marginea de nord a zonei de totalitate trecînd prin dreptul oraşelor Turnu Severin, Piteşti, Tîrgovişte, Ploieşti, Mizil şi Brăila. În restul ţării se va observa o eclipsă parţială de Soare, caracterizată printr-o acoperire a discului solar în proporţie de 95%. Oraşul Bucureşti se va afla în zona de totalitate a eclipsei. În ţară eclipsa va începe la $08^{h}\ 40^{m}$ şi se va termina la $11^{h}\ 17^{m}$. În Bucureşti ea va începe la $08^{h}\ 43_{2}^{m}$, va culmina la $9^{h}\ 54_{8}^{m}$ şi se va termina la $11^{h}\ 12^{m}$.

Fenomenul va fi foarte interesant de urmărit, priveliştea fiind unică în felul ei. În plină zi cerul se va întuneca, ca seara tîrziu. Se vor vedea pe el stelele strălucitoare şi planetele. În locul Soarelui orbitor, vom vedea un disc negru pe marginea căruia, proiectîndu-se roşcate pe fondul alb-argintiu al coroanei solare, vor apare, ca nişte flăcări gigantice, protuberanţele. În partea stîngă a Soarelui se vor zări planetele Venus şi Mercur, iar în partea dreaptă Jupiter şi Saturn. Întunecarea completă a discului solar va dura destul de puţin, şi anume numai 2 minute şi 2 zecimi de minut.

A. DĂNILĂ

---

*) Saros=cuvînt de origine egipteană, care înseamnă repetare.

Cum ne-am pregătit PENTRU ECLIPSĂ?

Tradiţionala sticlă colorată, lunete rudimentare, binocluri şi complicate instalaţii de măsurare au fost pregătite pentru a întîmpina cum se cuvine evenimentul care nu s-a mai petrecut în ţara noastră de 144 de ani: eclipsa totală de Soare.

În toată ţara, observatoarele astronomice şi-au pregătit lunete special amenajate pentru observarea şi fotografierea fenomenelor ce vor avea loc cu acest prilej. Echipe de observatori au fost instalate în nordul ţării, la Iaşi şi Cluj, şi în sud, la Agigea, Mangalia şi Basarabi, localităţile cele mai apropiate de linia de centralitate a eclipsei. Specialişti romîni şi străini vor executa o serie de înregistrări de cea mai mare importanţă. Cercetătorii bucureşteni sînt şi ei în plină repetiţie generală în vederea eclipsei.

La Observatorul astronomic

În cupola solară în care a fost instalată — la începutul Anului geofizic internaţional — luneta ecuatorială solară, domneşte agitaţia. Se fotografiază o explozie solară.

— *Sînteţi, după cît se pare, în plină repetiţie de eclipsă* — îl întreb pe şeful sectorului de astrofizică, tov. prof. Călin Popovici.

— Numai că atunci vor funcţiona mult mai multe aparate, cum sînt dispozitivul special construit de noi în colaborare cu Institutul de fizică atomică pentru înregistrarea polarizării luminii coroanei solare sau celostatul pe care-l vedeţi aci, asemănător cu o oglindă.

— *Care este rolul acestor aparate noi?*

— În timpul eclipsei vor apărea în jurul Soarelui, după cum se ştie, o serie de protuberanţe asemeni flăcărilor, care sînt la baza coroanei solare. Dispozitivul construit de noi ne va ajuta să studiem tocmai polarizarea luminii coroanei, modul cum se produce luminarea coroanei solare. Iar pentru fotografiile în alb-negru şi cu filtre colorate pe care le vom face, oglinda celostatului ne va trimite în permanenţă lumina Soarelui în aparat.

— *Dar luneta observatorului nu va funcţiona în timpul eclipsei?*

— Marea lunetă ecuatorială va funcţiona avînd în plus o lunetă fotografică a Filialei din Timişoara a Academiei R.P.R., la care vor lucra, bineînţeles, specialişti timişoreni.

— *Sînt singurii dv. oaspeţi?*

— Vor veni — după cîte sîntem informaţi — şi cîţiva specialişti, ba chiar şi turişti străini să... admire eclipsa în ţara noastră. La Basarabi s-a instalat o echipă a Observatorului din Potsdam pentru studii spectroscopice; de asemeni, la Cluj echipe de specialişti din R.D.G. vor face o serie de măsurători în legătură cu variaţiile magnetismului terestru.

Şi acum au cuvîntul undele radioelectrice

Fenomenele care vor avea loc în timpul eclipsei pot fi foarte uşor observate şi detectate chiar dacă timpul este defavorabil. Undele radio, folosite de cercetătorii din domeniul radiocomunicaţiilor şi al radioastronomiei, nu pot fi împiedicate de duşmanii lunetelor: norii. Astfel că cercetătorii undelor radio au pregătit cu grijă „asaltul" ionosferei.

Iată-i de pildă pe membrii colectivului prof. ing. Gh. Cartianu, şeful catedrei de radiocomunicaţii a Institutului politehnic. Ca şi ceilalţi cercetători, şi ei şi-au început măsurătorile cu mult înaintea eclipsei, urmînd de asemeni să le continue şi după producerea acesteia.

Măsurătoarele de cîmp electromagnetic funcţionează din plin în împrejurimile Snagovului, deservite de echipa tov. ing. Şerbu. Ce vor determina măsurătorile făcute cu aceste aparate? În timpul eclipsei, cadrul (antena) măsurătorului este îndreptat astfel, ca să recepţioneze numai unda reflectată de straturile ionizate ale atmosferei. Înregistrarea automată va arăta variaţiile de cîmp electromagnetic şi felul în care acesta este influenţat de modificările ionosferei. Celelalte aparate, radioreceptoare profesionale de mare sensibilitate care vor fi utilizate de aceeaşi echipă, vor aduce o serie de date asupra înălţimii stratului ionizat, făcînd măsurătorile de cîmp total electromagnetic şi ale unor paraziţi atmosferici.

În ionosferă, cercetătorii de la Institutul politehnic se vor întîlni cu cei de la staţia de sondaj vertical al ionosferei, aparţinînd Ministerului Poştelor şi Telecomunicaţiilor, care vor determina între altele şi variaţia frecvenţelor optime de lucru pentru legăturile radiofonice.

Preparativele Institutului politehnic ne mai oferă încă o instalaţie la care se lucrează de mai mult timp şi care este în momentul de faţă singura din ţară. Este vorba despre staţia radioastronomică instalată pe una dintre terasele institutului, la care lucrează şeful de lucrări al catedrei de radiocomunicaţii, ing. Preda.

Staţia radioastronomică este de fapt un telescop care foloseşte, în loc de aparatul optic al lunetelor, o antenă cu un reflector parabolic, de unde şi numele pe care îl mai are de radiotelescop. Ce înregistrări se vor face cu acest radiotelescop? În momentul acoperirii totale a Soarelui, cînd influenţa petelor solare dispare, se va putea constata, cu ajutorul staţiei, dacă variaţiile de intensitate ale undelor herţiene emise de Soare depind de apariţia petelor sau de însăşi coroana solară, problemă care este permanent în atenţia cercetătorilor. Se va putea măsura totodată dacă întinderea coroanei solare este cea pe care o arată instrumentele optice şi dacă nu este cumva mai mare. Concluziile rezultate vor fi de folos, deci, atît astronomilor cît şi specialiştilor în unde radio, deoarece perturbaţiile aduse comunicaţiilor radio în timpul apariţiei şi dispariţiei petelor solare pot duce la concluzii importante pentru stabilirea acestor comunicaţii în viitor.

Ce vom şti despre schimbarea magnetismului pămîntesc în timpul eclipsei

Este lucru ştiut că magnetismul terestru suferă modificări, cînd are loc o eclipsă. Observatorul geofizic de la Surlari şi-a asumat principala sarcină de a pune în evidenţă variaţiile ce vor avea loc cu acest prilej în cîmpul geomagnetic. Magnetograful care va înregistra aceste variaţii, adaptat pentru o înregistrare rapidă, va funcţiona paralel cu cel instalat la Mangalia şi cu cele din nordul ţării, urmărindu-se schimburile de date asupra modificărilor provocate de eclipsă. Rezultatele care se vor obţine sînt foarte preţioase şi în munca de prospecţie a subsolului pe care o fac cercetătorii noştri.

Cum vor fi folosite rezultatele acestor măsurători, mult mai ample şi multiple decît au apărut ele în relatarea de pînă aci? În corelaţie unele cu altele, aducînd concluzii pentru ştiinţa Soarelui cît şi pentru sumedenia de aplicaţii practice care vor avea o rezolvare mai precisă şi complexă.

Sîntem aşadar gata pentru întîmpinarea eclipsei.

Maria PREDUŢ

COPERTA NOASTRĂ :

Vestea despre eclipsa de Soare a ajuns şi la căminul de copii al uzinelor Republica. Înarmaţi cu „utilaj" potrivit vîrstei lor (sticle afumate, binocluri, lunete de carton etc.), micuţii „astronomi" aşteaptă cu nerăbdare să urmărească fenomenul a cărui explicaţie chiar şi ei o cunosc.

Fotografie de A. MIHAILOPOL

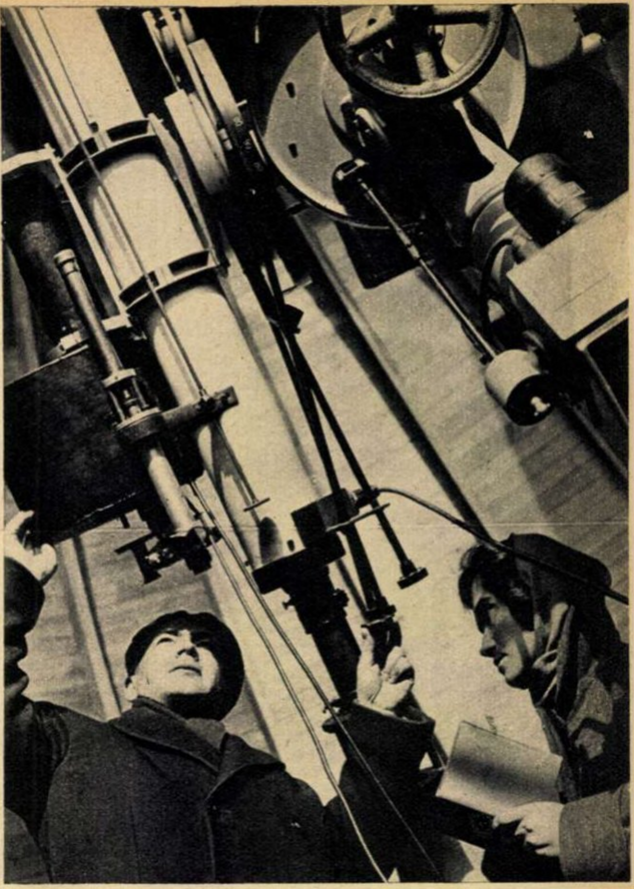

Profesorul Călin Popovici face încă o verificare a lunetei ecuatoriale solare.

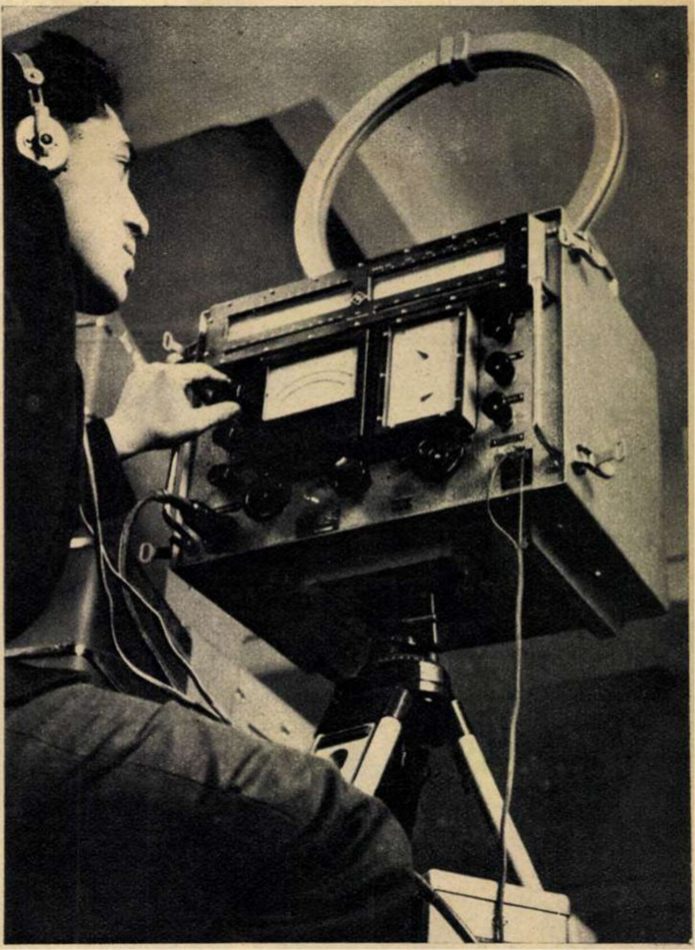

Unul din măsurătoarele de cîmp electromagnetic de la Institutul politehnic, cu care se vor înregistra perturbaţiile ionosferei.

Radio reportaj

— schiță —

de Maria ARSENE

Ilustrație de Tia PELTZ

Ianuarie 1941.

Între ghereta santinelei de la intrare și barăcile furierilor, poteca ce tăia platoul era-necată sub neaua de zece palme. În stînga, prinsă între orizontul gîtuit și șerpii negri ai liniei ferate, Valea Piersicilor avea un contur nedeslușit. Zidurile Jilavei erau înalte și reci, iar igrasia, care răzbise prin porii betonului, arăta acum, după miezul lui ianuar, ca o dantelă de țurțuri. Mii de săbii și iatagane de cristal pe panoplia uriașă și circulară a închisorii. Cîteodată crivățul se hotăra să ia la palme fortăreața numărul treisprezece. Dar renunța, speriat să nu rămînă captiv în spatele celor trei rînduri de sîrmă ghimpată, temător să nu se rătăcească prin gangurile întunecoase dindărătul porților masive de fier.

★

Prin ferestruica mică cu gratii, cerul dimineții se prelingea anevoie, sleindu-se pe pereți. Și, totuși, așteptam cu nerăbdare dimineața.

Eram unsprezece în boxă. Stăteam tăcuți, ascultînd geamătul viforului silit să se strecoare anevoie prin curtea interioară și prin crenelurile înguste. O clipă fu liniște. Apoi a oftat careva. Și a întrebat:

— Cît o fi ceasul?

Studentul — mezinul — s-a întors cu fața în sus și, răgușit, informează într-o doară:

— Cred că-i șase. Trebuie să înceapă radiojurnalul. Mi se pare că...

A tăcut. Fraza i-a fost strivită între dinți de hîrșîitul de bocanci al santinelei de pe culoar. Liniștea se-ntinse iarăși, ca o pastă, în celulă. Numai cîteva minute. Prin vizeta deschisă a ușii — amplificat în acustica de beton a coridorului — un zvon ușor de cîntec pătrunse proaspăt și vesel:

„Foaie verde de cicoară
Măi Lenuțo, nene!
Iar nu-i liniște pe-afară,
Zău, Lenuțo, nene!
Și iar foaie cum e mura
Măriuco, neică!
S-a-nverzit de tot pădurea,
Măriuco, neică!“

Ascultam atenți, încordați:

„Trei iezi mici și cucuieți,
Crede-mă, puicuțo!
Trag poterele în băieți,
Neică, neiculiță!
Stau băieții numa-n...“

— Gura! Mama voastră de tîlhari. Ați și început?

Cîntecul a amuțit. Santinela bătu cu pumnul în rama vizetei. Auzeam ușile care se deschideau și se trînteau cu putere. O voce încercă un protest, dar fu acoperită de urletele și înjurăturile plutonierului: Neamțu, mustăciosul.

— Daca mai face vreunul gălăgie... ! Dacă mai cîntă... ! Înțelegi? Ei! Ostaș! Bagă-ți în cap! Tragi! Ai priceput? Tragi!

Boxele au încremenit.

Domnul major Neamțu și-a făcut — ca de obicei — inspecția inopinată de dimineață. Pașii lui greoi se pierd, undeva, pe-afară.

★

Sîntem nervoși. Ne-ntoarcem pe rogojinile ferfenițite, ne sucim și ne-nvîrtim. Unul vrea să ne lămurească despre un anume lucru, pe care-l bănuim cu toții, dar nu îndrăznește, oprit de privirile noastre.

Reportajul în versuri continuă, răgușit:

„Stau băieții numa-n bluze
Înțelegi, bădie?
Și de potere s-ascunde...
Căci e nasu...“

Santinela intervine furioasă, pocnind cu muchia armei în ușă.

— Gura! Gura! Trag! Să știți că trag!

Dar noi știm că nu o va face.

Firul cîntecului se-nnoadă mai departe:

„Prin hîrtoape și coclauri
A lui Bucur, cetate,
Curge sîngele-n pîrîuri
De e zi sau noapte...“

— Liniște! Acuma trag! Vă împușc pe toți! Unul nu mai scapă! Care cîntă? Ai? Care?

Am înțeles.

Afară începuse rebeliunea legionară. Crima și jaful se lăfăiau pe străzile însîngerate ale Capitalei, iar lupii se sfîșiau între ei.

★

Știrea transmisă în reportajul clandestin și cotidian din dimineața aceea fusese adusă de cizmar, o dată cu cei doisprezece ani de temniță grea cu care-l dăruise Curtea marțială. Curînd va trebui să ia drumul Aiudului. Dar peste cinci zile vor pleca cei din boxa optsprezece și apoi noi, cei din a nouăsprezecea, scoși pentru cercetare la Tribunalul militar și purtați în duba deschisă a prefecturii.

Pe drum, vom culege din difuzoarele care urlă în stradă sau prin ferestrele deschise, din afișele ziarelor și șoaptele avocaților care ne asistă, ultimele știri pe care vom trebui — e doar rîndul nostru — să le difuzăm, a doua zi în zori, prin vizeta deschisă a celulei, cu pumnii strînși pîlnie, celorlalți tovarăși de luptă și de suferință...

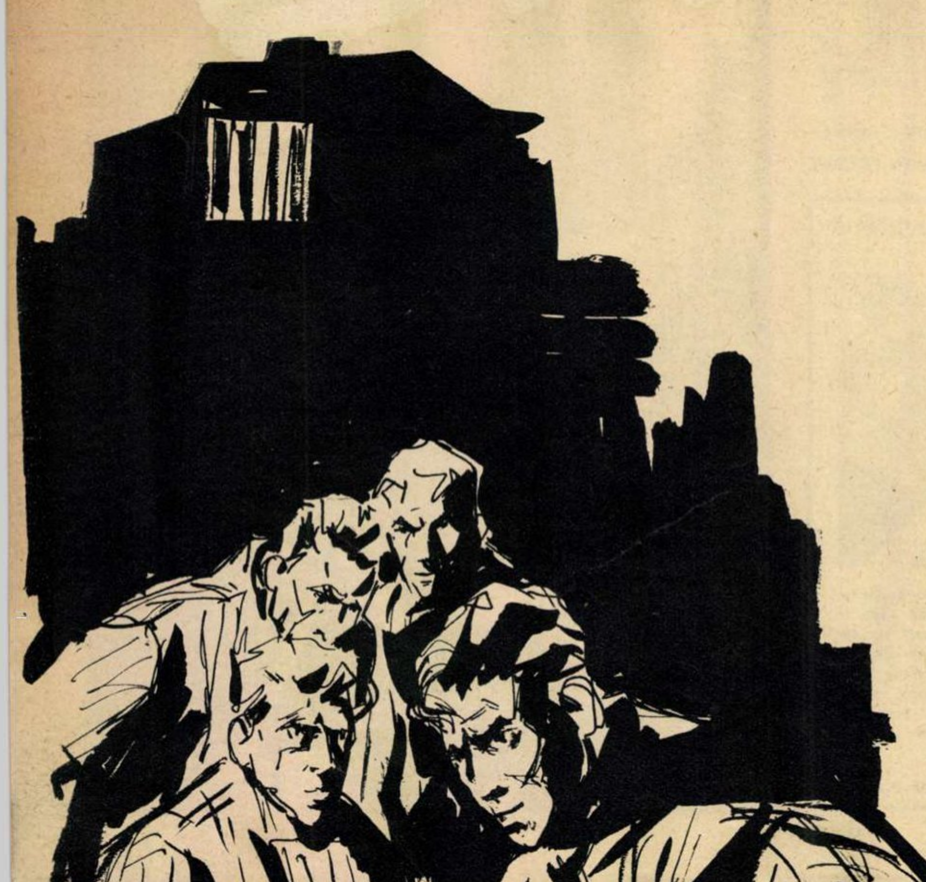

Kliment ȚACEV
(R. P. Bulgaria)

Balada celui ce se dăruia cu totul

În zori de zi, prin geamuri, mi-aduse vîntul
blînd
aromă anonimă, plăcută și adîncă.
Și mi-am privit grădina și am văzut crescînd
o floare-al cărei nume nu-l cunoscusem încă.

În zorii-aceia vrăbii limbute n-auzii,
nici bufnițe în turla văpsită cu coclează.
Chiar vîntul, bînd arome, căzu și ațipi
iar cerul a dat florii o rouă estivală.

Apoi, măritul soare, crescînd impetuos,
atinse 'nalt amiaza. Și de pe floarea lină
a risipit albina și fluturii, gelos,
și-a dezmierdat-o singur cu brațe de lumină.

Și s-a făcut tot cerul ultramarin și clar
și a surîs spre lume cu raza lui subțire,
iar de la floare, zarea, în ceas crepuscular
furat-a roșul, roșul, de purpur și porfire.

Această floare simplă, a noastră-a tuturor,
menită-a fost să-aducă în lume bucurie,
și cred că numai verbu-mi nespus de arzător
o a făcut să cadă, desfoliată-n glie.

Să fiu mîhnit? Și lacrimi pe-obrajii calzi să
plimb?
Ci, floarea ne-a dat sensul major al frumuseții.
Ea ne-a dat tot, dar fără să vrea nimic în
schimb,
și a murit, măreață, în numele vieții.

Se iscă vîntul serii și trece abătut
prin sălciile care-mi foșnesc ușor la poartă.
Petalele căzute le-adun și le sărut.
Tu, floare! Tu, viață! Și tu slăvită soartă!

În romînește de Al. ANDRIȚOIU

„INVIEREA" pe ecrane

1 Scenă din celula închisorii. Korabliova (V. Teleghina) şi Katiuşa Maslova (Tamara Siomina).

— Corespondență din Moscova —

de T. OSIPOV

...Celula unei închisori. Femei murdare, zdrenţuite şi nepieptănate, zac pe paturı. Se aud gemete şi cuvinte rostite în delir. Cu greu o recunoaştem printre nefericitele fiinţe pe Katiuşa Maslova, cea pe care viaţa a înfrînt-o şi care a fost condamnată pe nedrept la muncă silnică!

Cu acest tablou se încheie prima serie a filmului „Învierea" după romanul cu acelaşi titlu al lui Lev Tolstoi, film realizat de studioul cinematografic „Mosfilm" în regia lui Mihail Şveiţer.

Scenaristul E. Gabrilovici s-a străduit să păstreze întreaga măreţie a operei tolstoiene, găsind interesante rezolvări cinematografice în transpunerea fapticii romanului. În faţa spectatorilor se vor perinda tablouri înfăţişînd viaţa searbădă, parazitară, a clasei guvernante, lipsa ei de omenie. Asemenea paginilor romanului, din film emană o ură înverşunată împotriva a tot ceea ce schilodeşte pe om.

Filmul se turnează în două serii. În prima serie locul central îl ocupă procesul Katiuşei Maslova.

În condamnarea nevinovatei Katiuşa, în imaginile judecătorilor, ale juraţilor şi mai cu seamă în imaginea îngîmfatului şi încrezutului procuror, care şi-a petrecut toată noaptea dinaintea procesului în casa de toleranţă în care locuise Maslova, vom desluşi demascarea plină de mînie a caracterului de clasă al justiţiei burgheze.

Exterioarele s-au turnat la Moscova, unde se mai păstrează cîteva imobile vechi ale fostei aristocraţii ruse, precum şi în afara oraşului, la Zagorsk.

Într-un pavilion imens al studioului s-au montat decorurile pentru turnarea procesului Katiuşei.

Pentru rolul Katiuşei Maslova au fost multe pretendente; în urma unor discuţii îndelungate, alegerea s-a oprit asupra tinerei actriţe Tamara Siomina. Rolul lui Nehliudov este susţinut de încercatul actor al Teatrului mic, Evgheni Matveev, cunoscut din filmele „Calvarul", „Casa în care locuiesc" şi „Pămînt desţelenit" (în care Matveev joacă rolul lui Nagulnov).

În filmul „Învierea", spectatorii vor avea prilejul să-l revadă şi pe unul dintre cei mai buni actori ai Teatrului de artă din Moscova, Pavel Masalski, interpretînd rolul preşedintelui tribunalului.

2 Nehliudov şi Katiuşa Maslova. În roluri: Tamara Siomina şi Evgheni Matveev.

3 Nehliudov se strecoară în camera Katiuşei...

4 Nehliudov (dreapta) stă de vorbă cu prietenul său, ofiţer în garda imperială (actorul V. Strjelcik).

„Să fii Partidului oștean
Gata mereu în gînd și-n faptă,
Să dai o judecată dreaptă
Și să nu tremuri de dușman".

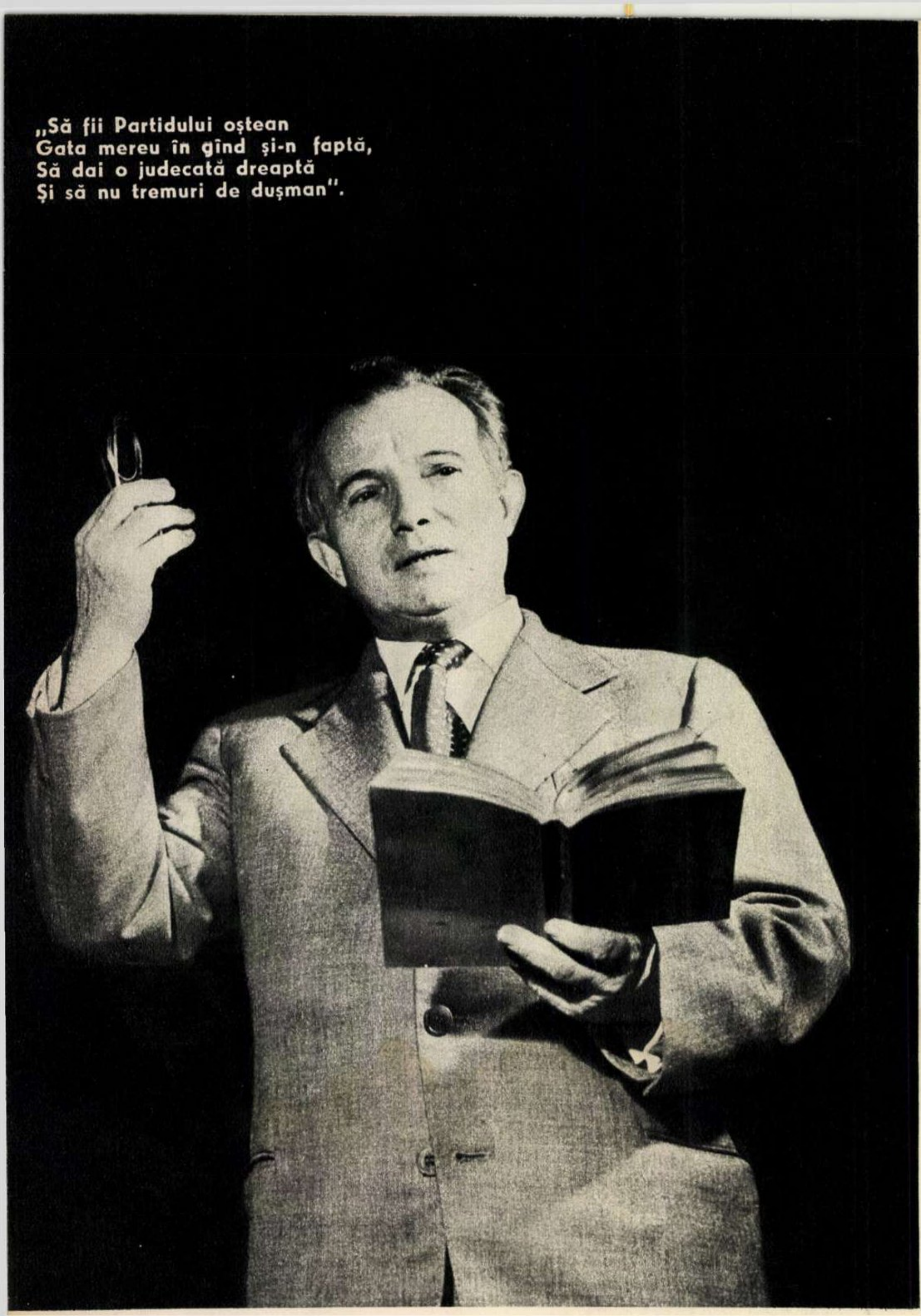

Mihai Beniuc

ACASĂ ȘI ÎN ACTIVITATEA OBȘTEASCĂ

Pe „toboșarul vremurilor noi," pe „flăcăul de pe Crișuri", adică pe poetul Mihai Beniuc, l-am vizitat într-o duminică geroasă a acestei ierni. Am stat la taclale cu autorul „Mărului de lingă drum" cîteva ceasuri, i-am cercetat imensa bibliotecă (toate camerele sînt vîrfuite de cărți) și am admirat o seamă de lucruri „țărănești" la care Beniuc ține tot atît de mult ca la cărțile sale: o bundă ciobănească, un ceas de perete, o grămadă de vase de lut lucrate de olari mari și anonimi, ștergare vechi țesute de mîna de aur a lelei Măria etc. etc. Trebuie să vă spun că fotoreporterului i-a fost cît se poate de dificil să-și facă meseria în casa lui Beniuc. Dificultatea se datorează celor trei pisici (Romeo, Gașpar și Marcu), care toată vremea stau în anturajul poetului, știind probabil și ele că academicianul Mihai Beniuc s-a specializat pe vremuri nu numai în psihologia infantilă, ci și în psihologia animală. Iată de ce fotoreporterul a fost nevoit ca la pozele făcute în casa lui Beniuc să strige: „Marcule, dă-te la o parte, că ieși în prim-plan!"

Vorbind despre ceasurile pe care le rezervă poeziei, Beniuc ne-a spus că acestea îi stau la dispoziție cînd noaptea, cînd în zorii zilei, cînd în pauza dintre două ședințe. Vă dați seama de acest lucru dacă vă amintim cîteva sarcini pe care le are Beniuc: prim-secretar al Uniunii Scriitorilor din R.P.R., deputat în Marea Adunare Națională (acum candidează din nou în circumscripția electorală Huedin, regiunea Cluj), președintele secției literare de la S.R.S.C., membru în consiliul de conducere al Comunității europene a scriitorilor, membru în Consiliul general A.R.L.U.S. etc. etc.

Vorbim despre alegerile ce se apropie. Poetul-deputat ne spune:

— După mine, rolul de seamă al deputatului e de a cunoaște adînc necesitățile alegătorilor și de a-i ajuta să le împlinească. De fapt oamenii știu că satul e al lor, fabrica e a lor, țara e a lor. Ție, deputat, îți rămîne un singur lucru de făcut: să le sprijini inițiativele. În sensul acesta îmi amintesc că în urmă cu cîțiva ani, pentru a ajunge într-o localitate, a trebuit să merg pe firul apei, ca-n preistorie. După alți ani, iarăși am fost oaspetele acelei localități: de data aceasta am mers însă pe drum de piatră. Inițiativa oamenilor simpli fusese tradusă în fapt. Și deputatul își adusese și el contribuția sa.

— Deci deputăția v-a oferit multe bucurii.

— Exact. Aș vrea să vă spun că cea mai mare satisfacție pentru mine a fost saltul care s-a produs în conștiința oamenilor, datorită revoluției culturale. La cămine culturale, am văzut femei de 65 de ani recitind versuri.

Pentru Mihai Beniuc activitatea de deputat a avut și alte consecințe.

— Nu știu dacă am mai spus cuiva acest lucru: deputăția — datorită contactului mai strîns ce mi l-a creat cu viața — m-a determinat să intru în dramaturgie. Am și îndrăgit dramaturgia — dar nu mă las de poezie nici mort...

★

Deși la tîmple i s-a strîns părul cărunt, Beniuc ne spune că vrea să rămînă mereu tînăr, atît în artă cît și în activitatea obștească!

Nu putem decît să-i răspundem: „Așa te vrem, maestre!"

George CIUDAN

Fotografii de Eugen IAROVICI

① Într-o pauză — la Teatrul Municipal. Mihai Beniuc se întreţine cu o parte din interpreţii ultimei sale piese, „Întoarcerea”.

② Alături de Tudor Arghezi, la cea de-a treia Consfătuire pe ţară a tinerilor scriitori.

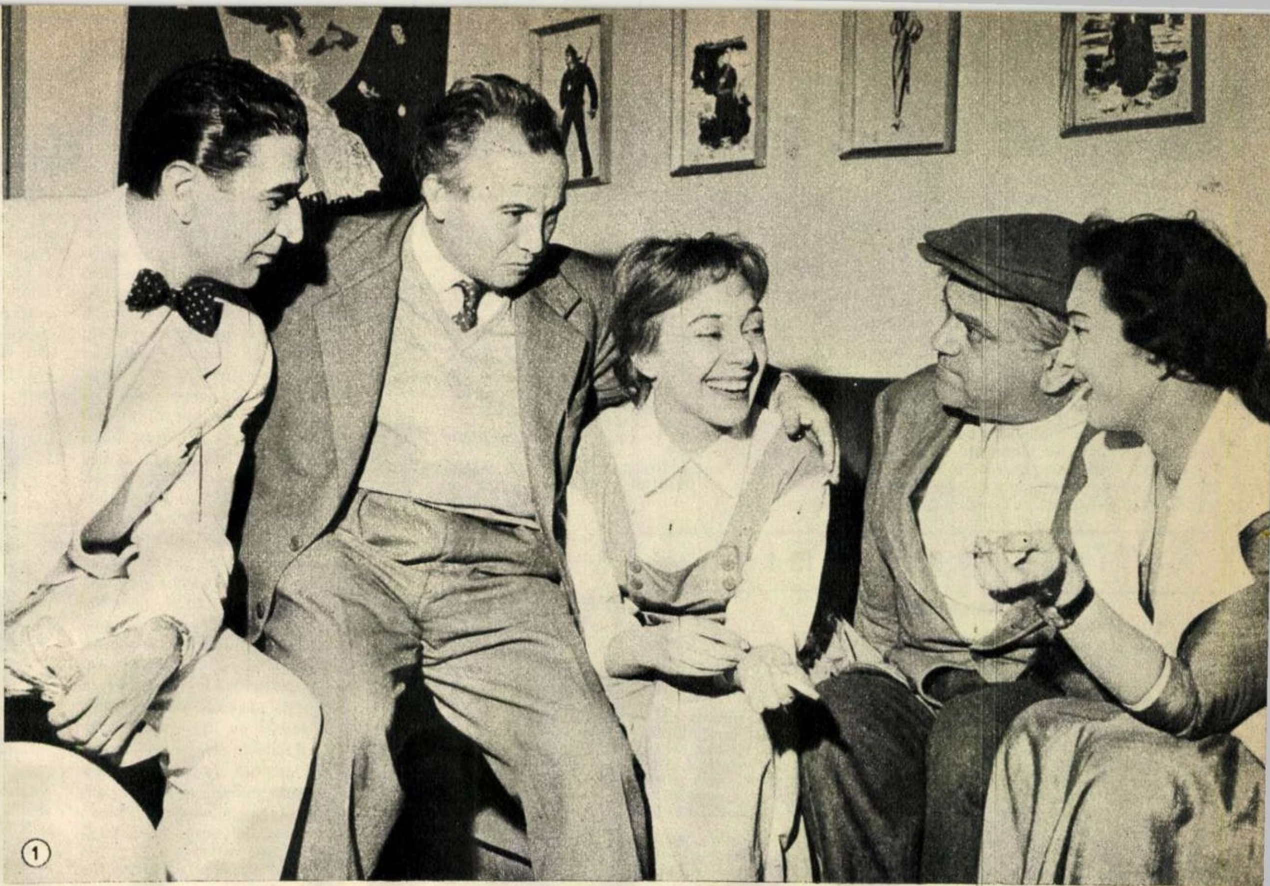

③ La tribuna Marii Adunări Naţionale, deputatul Mihai Beniuc vorbind despre succesele revoluţiei culturale din ţara noastră.

④ Un dar trimis poetului de muncitorii unei fabrici de maşini şi unelte agricole: copia miniaturală a plugului cu cinci brăzdare produs de muncitorii respectivi.

⑤ „Soţia mea! Nici moartea că e moarte
Nu va putea să-ntunece vr'odată
Prietenia noastră luminată
Şi geamănă ca două foi de carte”.

⑥ Marcule, Marcule, iar te-ai instalat în prim-plan!...

Pe scurt

Profesorul Konwitschny ne vorbește...

— Vă rog să mă scuzați... Azi am avut o repetiție de patru ore. Bruchner nu e de loc ușor de cîntat, așa că aș putea spune că acum nu sînt în formă...

Cu toate acestea profesorul Frantz Konwitschny ne primește cu surîsul pe buze și pare că a uitat de oboseală în același moment în care o invocase.

Despre șeful de orchestră știam, din audiția discurilor și din lecturi, că este una dintre figurile remarcabile ale artei dirijorale contemporane. E un om prietenos, plin de vervă dar și de modestie, gata să stea de vorbă îndelung, într-un mod degajat și amical.

Desigur că una dintre primele noastre întrebări se referă la colaborarea cu Orchestra filarmonică „George Enescu". Răspunsul e prompt:

— O orchestră bună, entuziastă; a întinerit frumos, dar cam repede! Asta însă nu e rău!

Un gest ferm, cu ambele mîini, care indică apucarea unor frîne imaginare, ne asigură că profesorul Konwitschny e mulțumit de colectivul acesta tînăr, care e maleabil și poate fi lesne îndrumat de un artist experimentat.

O altă întrebare pe care i-o punem se referă la proiectele sale viitoare. Iată și răspunsul.

— În curînd plec în Japonia cu orchestra „Gewandhaus; apoi, la festivalul „Primăvara la Praga" voi prezenta Simfonia a IX-a, cu Capela simfonică din Dresda și corul Filarmonicii cehe; în august, sper să fiu prezent la Festivalul din Salzburg, tot cu orchestra din Dresda; apoi intenționez un turneu în Germania occidentală; pentru anul 1962 mă gîndesc la Viena; în 1963 sper să inaugurez festivalurile de la Helsinki, Stokholm, Bergen, Copenhaga.

...Discuția continuă, pe cele mai variate teme. Fără să știm cînd, au trecut mai bine de două ore; ne pregătim să plecăm:

— Vă urăm cea mai bună formă pentru concertul de mîine!

Cum era și firesc, a doua zi, în sala de concert, urarea se împlini.

Ada BRUMARU

Profesorul Konwitschny, în timpul unei repetiții de la Ateneu. ↓

VITRINA

Alecu Ivan Ghilia: „Ieșirea din apocalips"

De la romanul de acțiune care este „Cuscrii", Alecu Ivan Ghilia a trecut la romanul de atmosferă. Lirismul său de esență moldovenească îl recomandase încă de mult pentru o asemenea carte, în care oamenii de bună credință condamnă la unison criminalul război antisovietic. Și nu e vorba numai de un blestem rostit cu durere de o mamă care și-a pierdut fiii pe front, ci de însăși lupta conștientă și organizată contra „ordinii" fasciste, antonesciene. Dacă Gheorghe, ostaș într-o unitate în retragere, se hotărăște să dezerteze, dîndu-și seama de apropierea catastrofei pentru cei ce mai continuă să-i ajute pe hitleriști, fratele său, Emil, muncitor lăcătuș, activează în cadrul unei organizații ilegale a Partidului Comunist, înfruntînd cele mai mari primejdii spre a duce la destinație pachetul cu manifeste sau lădița cu litere a tipografiei. Existența unor astfel de reprezentanți ai împotrivirii face să vedem puternice raze de lumină pe fondul nopții de beznă care învăluise țara în vremea criminalului război.

Meritul deosebit al autorului este de a fi surprins încordarea acelei atmosfere crispate, halucinante, care amintește înseși imaginile apocaliptice ale cărților populare. Oamenii cad răpuși de lungi suferințe, ca arborii fulgerați la margine de drum; în timpul bombardamentelor, viii se găsesc aruncați în fundul mormintelor, în timp ce morții spînzură pe garduri și pe crengi carbonizate. Totul pare fantastic, dar este de fapt imaginea unei realități crude, sîngerînde, așa cum, din păcate, ne-au săpat-o

în memorie anii vitregi ai celui de-al doilea război mondial.

Cartea lui Ghilia ne împrospătează încă o dată această grea amintire, făcînd și mai respingătoare, și mai fioroasă, imaginea mașinii infernale prin mijlocirea căreia simbriașii lui Hitler au ucis zeci de milioane de oameni.

În același timp, autorul pune în lumină forțele patriotice conduse de partidul comuniștilor, care au grăbit ieșirea Romîniei din apocalipsul războiului antisovietic.

Al. SĂNDULESCU

În fața celor mici...

de Cezar GRIGORIU

Printr-un gîfîit puternic, locomotiva și-a anunțat sosirea în gara pe a cărei placardă stătea scris: „HUNEDOARA". Era ultimul oraș din itinerarul turneului teatrului „C. Tănase", cu spectacolul „Vitamina M... Muzica". În cele două zile cît aveam de stat aici, trebuia să jucăm trei spectacole în clădirea cea nouă a teatrului din oraș. Dar nu despre acestea trei vreau să scriu, ci despre al patrulea. Da! Al patrulea! Cel... neplanificat. Spectacolul care, în urma invitației organelor locale, a avut loc în fața a peste 750 de copii.

Invitația suna simplu: „Copiii noștri fiind în vacanță, v-am ruga și pe cîțiva dintre dv., dacă doriți, să le oferiți mîine dimineață un scurt program artistic. S-ar bucura foarte mult".

Răspunsul a fost prompt: a doua zi dimineața, în fața Palatului Culturii, unde ne așteptau tov. Popescu Constantin, directorul școlii, și profesoara Nagy Cleopatra, au sosit nu cîțiva, ci numeroși artiști ai colectivului nostru.

— În sală vă așteaptă circa 800 de copii, elevi ai Școlii nr. 1 aflați în vacanță.

Am aflat că în această vacanță învățătorii au organizat pentru elevii lor în fiecare zi șezători, ore de basme, filme pentru copii și... surprize de felul celei de azi. Pentru spectacolul de acum, fiecare copil a avut dreptul să-și aducă și un invitat.

Am fi putut afla și mai multe dacă nu ne-am fi grăbit să intrăm în sală.

Um zumzet ca de albine ne-a întîmpinat de la ușă. Pe fețele copiilor se citea nerăbdarea. A fost destul de greu să începem spectacolul. Dar o dată început, atenția spectatorilor s-a concentrat asupra scenei. Rînd pe rînd s-au perindat pe scenă, cu un repertoriu adecvat: Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu, Didi Ionescu, Mara Ianoli, Mihai Kinsburg, George Bunea, Paula Rădulescu, Titi Niculescu, Nicolae Băluță, Dan Georgescu și formația de orchestră condusă de Petre Munteanu.

Și cînd ne-am terminat programul, am devenit la rîndu-ne spectatori: micul Mircea Chelaru — mîndrie... vocală a școlii — ne-a delectat cu două cîntece populare: „În poienița de jos" și „Hai flăcăi din multe sate".

— Îmi place foarte mult muzica — mi-a mărturisit el. Tăticul meu e furnalist la combinat și mi-a spus că dacă o să învăț bine o să pot să mă fac și eu artist, să cînt și la radio.

— Are dreptate tăticul tău, Mircea. Așa că, pe curînd, în fața microfoanelor, colega Mircea Chelaru...

Mărturisirile micului ecran

Surprins într-o zi de vineri — deci într-unele din acele puține ceasuri cînd se „odihnește" — „micul ecran" n-a putut rezista asaltului nostru de întrebări, consimțind să ofere în mod excepțional cititorilor un scurt buletin de știri cu privire la intențiile sale din viitorul apropiat.

● Alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională și sfaturile populare polarizează în jurul lor atenția colectivului studioului. „Jurnalul televiziunii" urmărește prin obiectivul aparatului întîlnirile dintre candidați și alegători; telespectatorii vor mai viziona pe micul ecran montaje literare cîntînd vremurile noi, înfloritoare, ale construcției socialiste; de asemenea, se pregătește un ciclu de emisiuni consacrate folclorului nou, care va oglindi în cîntec și dans marile transformări petrecute în anii regimului de democrație populară.

● Ciclul de emisiuni dedicate înaintașilor muzicii romînești se deschide curînd printr-un medalion închinat lui George Stephănescu, întemeietorul Operei romînești și primul nostru simfonist. Vom cunoaște pe larg viața acestui artist creator, care a contribuit la formarea unor cîntăreți celebri ca Hariclea Darclée, Popovici-Beyreuth, Elena Teodorini, a dirijat spectacole excepționale cu Adelina Patti, a colaborat cu Eminescu și Vasile Alecsandri, a fost prietenul lui Hașdeu și Caragiale, și-a închinat întreaga putere teatrului liric romînesc.

Iar în viitor vom vedea medalioane muzicale dedicate lui Ciprian Porumbescu, Flechtenmacher, Caudella, Chiriac, ciclul continuîndu-se cu compozitori contemporani ca Tiberiu Brediceanu, Sabin Drăgoi etc.

● Cu cine se vor întîlni micii telespectatori în viitoarele emisiuni?

Un program încărcat cu... tentații: Horia Șerbănescu și H. Nicolaide se pregătesc să apară din nou ca „Zugrăvici și Mîzgălici", culegînd în acest scop tot soiul de vești despre eroii lor din lumea școlarilor.

● Aflăm despre un concurs vesel pe gheață organizat de Televiziune la cererile foarte insistente ale entuziaștilor patinatori juniori.

● Paganel anunță că Africa fiind atît de vastă, trebuie să-și prelungească vizita cu... încă o emisiune! Așchiuță se vaită: primește atît de multe scrisori, că nu mai dovedește să răspundă tuturor celor ce-i scriu.

● Dar teatrul pentru cei mici?

N-a fost neglijat nici acest capitol. Aventurile lui Răduț și Bobiță în Țara basmelor vor fi cunoscute grație spectacolului „Ferestre din povești", realizat de Teatrul de păpuși din Pitești. Artiștii de la Palatul pionierilor din București pregătesc o temerară expediție care, pornind din Împărăția lui Papură Vodă, va ajunge pînă în... Lună! Spectacolul se numește pe drept cuvînt „O călătorie nemaipomenită".

● Grijuliu față de dorințele iubitorilor de operetă, studioul de televiziune pregătește, după „Prințesa circului" de Kalman, o nouă operetă — într-un act — în montare proprie. Este vorba de „Lisken și Fritzken" de Offenbach — povestea de dragoste a doi tineri tirolezi plecați să-și cîștige pîinea în lumea mare.

PE SCURT

Pe scurt

Extra-teatrale

Ne aflăm în sala tînărului Teatru de comedie. Pe scenă, se repetă.

— Ascultă, Dorante, îți bați joc de mine, de m-ai dat pradă aiurelilor țăcănitei ăsteia?

Și în timp ce Dorante se căina („Doamnă, stai, de ce fugi?"), marchiza Dorimène a ieșit! S-a așezat pe un scaun și, cu creionul pe hîrtie, a început să facă socoteli. M-am apropiat. Eroare! Nici o socoteală — poezii, asta făcea frivola marchiză:

Coroana tinereții nu ni-e dată
Să o călcăm, din lene, în picioare
....
Ci-n țara noastră dragă și bogată
Să-i fim stăpînii și să-i fim poeții...

Dacă-i să vorbim drept, nu marchiza se lupta cu rimele, ci actrița Angela Chiuaru, care ieșise din rol și din scena „Burghezului gentilom" pe care o repetase.

— La ce lucrați, tovarășă Chiuaru?

— La o poezie pentru „Luceafărul".

— Vă asaltează muzele?

— E o-ntrebare la care n-aș vrea să răspund (eu...). Am fost recent la Turda și la Cluj; întîlnirile pe care le-am avut cu cititorii și membrii unor cenacluri literare mi-au întărit dorința de a scrie...

— Pe...Luluca Moft (din „Urzica") ați abandonat-o?

— Nu, dimpotrivă. Mă gîndesc să pregătesc o plachetă — biografie satirică a acestei „vedete".

Nemaipomenitul voiaj al domnului Schmidt

1

2

3

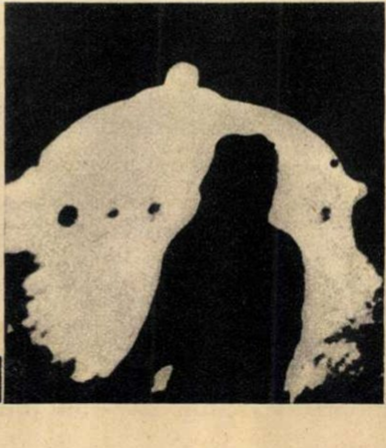

1 O pretinsă farfurie zburătoare fotografiată în Anglia. Tare mai seamănă cu un nor!...

2 Reinhold Schmidt, „senzația zilei" la Congresul de la München.

3 Iată fotografia unui... locuitor din Venus. De ce oare a refuzat omul de pe îndepărtata planetă să se fotografieze din față?

Domnul Schmidt stă în fotoliu și frunzărește paginile cotidianului „Sun". Ochii îi alunecă leneș pe coloanele de text. O stare ciudată, de neliniște, îi abate atenția de la conținutul articolelor. Fără îndoială că numai această neliniște, ivită pe neașteptate, a fost mobilul palpitantelor întîlniri din ziua aceea ale domnului Schmidt. Ea l-a făcut să abandoneze ziarul, ea l-a mînat către suburbiile orașului și tot ea i-a purtat pașii spre colinele cu copaci cu frunzele ruginii, de unde a privit îndelung cum soarele se scaldă în apele portului San Francisco...

Și iată că în timpul plimbării, profunda liniște care domnea împrejur e sfîșiată de un zgomot straniu. Înspăimîntat, domnul Schmidt privește năuc cerul și, deodată, din azur apare — o doamne! — o navă argintie, rotundă și plată ca o farfurie, care se rostogolește vertiginos spre dînsul și aterizează la cîțiva metri în fața-i. Patru bărbați și două femei, înalți și frumoși, coboară din straniul vehicul venit din văzduh și se îndreaptă spre dînsul.

— How do you do, Reinhold? — strigă necunoscuții în cea mai pură engleză și domnul Schmidt se întreabă cu uimire de unde îl cunosc.

— Cine sînteți dumneavoastră? — îi iscodește el, copleșit de emoție.

— Sîntem locuitori ai planetei Marte.

Emoția domnului Schmidt crește fără limită. Abia poate să-i întrebe:

— Și de unde mă cunoașteți? De unde știți cum mă cheamă?

Primul marțian îi răspunde cu tonul cel mai firesc:

— Reinhold, de miliarde de ani noi gîndim și creăm lucruri pe care mintea voastră pămînteană nu le poate încă înțelege. Noi citim gîndurile tuturor ființelor cu ajutorul unor aparate electronice. Uite, ca să-ți dovedesc, pot să-ți spun pe loc la ce te gîndești: te întrebi de unde știm limba engleză. E adevărat? Ei, vezi? Nu-i nici o minune. Ne-am perfecționat atît de mult, încît ori de cîte ori ne întîlnim cu o ființă, în mod automat vorbim pe limba ei.

După aceste succinte explicații, marțienii l-au invitat pe domnul Schmidt să facă o călătorie deasupra Polului Nord. Și domnul Schmidt s-a urcat în miraculoasa navă argintie și a zburat timp de zece minute cu noii lui prie-

(Continuări în pagina următoare)

BUSINESSUL CONTRAAMIRALULUI

Whisky alb pentru zile negre...

...Într-o noapte cețoasă de toamnă atenția unui polițist londonez a fost reținută de un autocamion militar ce staționa în fața unui bar de noapte. Mai bine zis de inițialele însemnate pe mașină, cu un alb violent: „M.P." (Poliția militară americană). Doi sergenți americani cărau de zor, împleticindu-se, lăzi cu spirtoase. Cînd polițistul le-a cerut să se legitimeze, sergenții americani l-au luat la bătaie, după care au încercat s-o șteargă. Fiind însă prinși, ei au fost aduși în fața comisarului-șef districtual de poliție:

— În definitiv, ce e așa de grav?... Am vîndut și noi pe sub mînă niște băuturi nevămuite. Și, la urma urmei, Erdman are voie și noi nu?

...Militari de la bazele americane din Maroc au vîndut unor speculanți — care la rîndul lor au răspîndit în întregul Maroc — importante cantități de ulei mineral otrăvitor, dîndu-l drept ulei comestibil. Urmarea: zeci de morți, sute și chiar mii de oameni grav intoxicați, victime ale dorinței nesățioase de îmbogățire a traficanților în uniformă militară americană. În sala tribunalului, atunci cînd au fost judecate aceste cazuri — cu multă îngăduință, de altfel — acuzații au amintit din nou un nume: *Erdman*.

Cine este acest Erdman, personaj cu o influență atît de mare încît ori de cîte ori militarii americani comit vreo fărădelege îi pomenesc numele?

★

În fața unei case din Kentfield — unul din cele mai elegante cartiere ale orașului San Francisco — au oprit, într-o noapte, nu demult, două mașini ale poliției.

Peste cîteva minute întreaga vilă a fost literalmente întoarsă pe dos în cadrul unei percheziții. Casa aparținea lui William Erdman, contraamiral american în retragere, fost comandant al forțelor militare maritime ale S.U.A. din insulele Mariane (Oceanul Pacific).

Întreaga poveste a început în urmă cu cîțiva ani, cînd, aflînd că urmează a fi trecut în rezervă, Erdman s-a gîndit că ar fi timpul să adune niscaiva „bani albi pentru zile negre". Zis și făcut. Abuzînd de funcția sa, care-i permitea să cumpere din magaziile garnizoanei anumite cote de băuturi spirtoase la prețuri minime, a început să strîngă zeci și zeci de sticle de whisky și gin.

Și iată-l pe contraamiralul nostru în preajma plecării spre America. Se punea acum o problemă: cum să-și transporte marfa la vila cu pricina din Kentfield — vilă construită cu banii rezultați din matrapazlîcurile cu băuturi. Făcînd uz de puterea sa (încă nu predase comanda), contraamiralul Erdman a ordonat să intre în radă... nava portavion „Bonne Homme Richard". Și marinarii au cărat o noapte întreagă pe navă bunurile adunate cu japca de înaltul ofițer american. Dis-de-dimineață, stînd pe puntea de comandă, contraamiralul scruta romantic oceanul, în timp ce nava portavion pornea în larg. La baza militaro-maritimă din San Francis-

MAI TARE CA

> „Privind tabloul ăsta, n-ați rîde în pumni, prieteni?"
> HORAȚIU

de Lascăr SEBASTIAN

Avem sub ochi cîteva reproduceri după cele mai recente și mai ilustrative mostre ale „creației artistice" occidentale. Să le luăm îndeaproape cercetare.

Iată-l pe „pictorul" englez William Gear în fața șevaletului. Fotograful l-a surprins — dacă se poate spune astfel — apucat de inspirație. Se știe că fotoreporterii agențiilor de presă apusene au darul să surprindă „oamenii mari" în cele mai intime poziții ale lor. Așa și cu pictorul inspirat. Întrucît inspirația este un act intim — atît de intim încît artiștii adevărați se simt stingheriți să fie văzuți „în chinurile facerii" — e limpede că și inspirația trebuie surprinsă de curiozitatea reportericească. Oricum o fi, iată-l scremîndu-se la lucru pe acest William Gear, bărbat în puterea vîrstei, care se uită nu la ceea ce tocmai „creează", ci la fotograf, cu o expresie tîmpă de uimire care înseamnă precis: „fă-mă, mamă, pictor, să mă mir ce m-a găsit". În fața lui, așezată așa ca s-o vedem și noi, se află pînza plină de capodoperă colorată. Mult nu mai are și e gata. Căci i-a și dat titlul: *Peisaj fantomatic.*

Bine, fantomatic — înțelegem. Nimeni n-ar putea zice că așa ceva nu e fantomatic. Dar de ce peisaj? Niște șiruri verticale de pete de culoare, alternînd culoarea închisă cu cea deschisă, ar putea fi orice, în aceeași măsură în care sînt și peisaj!

Pictorul William Gear nu e un fitecine. El este „Curator of the Eastbourne Art Gallery", adică un fel de șef peste o galerie de artă, iar Academia regală britanică i-a reținut recent două pînze pentru una din expozițiile sale. Pentru a nu fi confundat cu alții, el însuși se denumește „pictor abstracționist". Astfel, trebuie luat și în serios. Nu mai punem întrebarea dacă dînsul e sincer în ce face sau e o pușlama escroacă. Se știe că sinceritatea în artă, ca și în gîndire, deși trebuie privită ca un lucru de la sine înțeles fără de care nu se poate, totuși nu e elementul care să hotărască valoarea artei. Cu cea mai profundă sinceritate, omul poate spune și face cele mai mari prostii. Noi vrem să-l socotim un sincer. Dar punem o astfel de întrebare: cum se face că un om copt și sincer, mă rog, cu mutra lui tembelă de burghez oarecare, se ține de asemenea bazaconii? Dacă ar fi unic în Anglia — și nu numai în Anglia — dacă n-ar reprezenta un întreg „curent artistic", nu numai că nici o Academie, fie ea și regală, și britanică, nu i-ar reține vreo pînză, dar oricine l-ar trimite la cel mai bine utilat spital de boli nervoase. Descoperit ca șarlatan, desigur că poliția l-ar fi arestat de mult. Dar nu! Mister Gear e un simbol al artei aberative, decadente — în floare în lumea capitalistă și sprijinită oficial. De ce? Pentru că o astfel de artă dovedește o totală lipsă de idei. Și propagarea lipsei de idei este necesară marilor industriași, marilor bancheri,

Nemaipomenitul voiaj al domnului Schmidt

teni peste întinderile albe de gheață.

— Reinhold, mîine o să venim din nou în acest loc — i-au spus la despărțire.

Ce păcat însă că a doua zi, grăbit să nu întîrzie la întîlnire, domnul Schmidt și-a uitat acasă aparatul fotografic... Mare păcat, într-adevăr! Era unica ocazie să-i vedem și noi pe marțienii săi. Așa, sîntem nevoiți să-l credem pe cuvînt...

Faptele nu se sfîrșesc însă aici. După o mică excursie cosmică, domnul Schmidt i-a rugat pe marțieni să-l ducă la München, la Congresul U.F.O. (Unidentified Flyng Objects—obiecte zburătoare necunoscute), dar a fost refuzat. Din această pricină, participanții la cel de-al IV-lea Congres al U.F.O. — al ufologilor, cum își spun ei — n-au putut vedea cu propriii lor ochi pe miraculoșii marțieni, ceea ce nu i-a împiedicat însă să-l aplaude îndelung, ba chiar frenetic, pe domnul Reinhold Schmidt din San Francisco, unul dintre puținii oameni de pe mapamond care au avut fericirea să vadă și să stea de vorbă cu ființe de pe alte planete!

Congresul ufologilor de la München a dezbătut multe probleme. La vastul schimb de experiență, unii din ufologi au prezentat „fotografii" iar alții, ca domnul Schmidt, au relatat fapte „trăite". Numai că în fotografiile prezentate erau niște umbre care aduceau a pămînteni sadea, truc la îndemîna oricărui fotograf amator, iar faptele relatate n-au avut nici un martor.

De fapt, ca să fim sinceri, martorii există. Ei l-au îngrijit un timp foarte îndelungat pe domnul Schmidt pe cînd era pensionarul unui sanatoriu de alienați mintali. Încă de pe atunci, tulburătoarele lui viziuni le-au dat mult de furcă îngrijitorilor. Cum însă nimeni nu-l prea băga în seamă la sanatoriu, domnul Schmidt a căutat un mediu mai intim. Și l-a găsit la München, unde fiecare ufolog a venit cu viziunile lui personale. Dar domnul Schmidt i-a dat gata pe toți. Bravo, Schmidt! Ești un nebun adevărat.

I. CORIBAN

Businessul contraamiralului

co, portavionul „Bonne Homme Richard" a descărcat „efectele casnice" ale contraamiralului, de unde au fost apoi transportate la „sediul central" din Kentfield. S-a întîmplat însă un lucru. Un matroz care nu-l avea la inimă pe acest Erdman — renumit, cum scrie însăși presa americană, pentru grosolănia sa — tot transportînd de pe portavion bagajele acestuia, a constatat că bidoanele metalice miroseau a alcool. Și l-a denunțat. Fapt urmat de descinderea din Kentfield.

...Văzîndu-i pe polițiști cum îi răscolesc vila, contraamiralul țipă indignat:

— Cum vă permiteți o asemenea suspiciune impertinentă față de un înalt ofițer al atotputernicei armate americane?

Dar, ca o ironie a soartei, tocmai în acel moment, sub biroul din cabinetul amiralului s-a descoperit o pivniță secretă în care se aflau... 50 de butoaie cu băuturi. Într-un perete al altei încăperi s-a descoperit și o ușă secretă care ducea într-o cameră. Aci se „păstrau" ...800 de sticle de whisky, gin și alte băuturi spirtoase. Sosit de urgență la fața locului, corespondentul revistei „Time" a primit următorul răspuns din partea amiralului angrosist de alcool:

— Ce să fac, băieți? M-am gîndit că am să reușesc o ispravă în stil mare. Dar de data asta nu mi-a mers...

Cazul lui Erdman, în loc de a stîrni indignarea cercurilor conducătoare de la Pentagon și de a fi condamnat ca un exemplu de afacerism și de decădere morală a ofițerilor superiori americani, a provocat... compasiune. Dovadă — atitudinea ziarului flotei maritime militare a S.U.A., „Navy News", care n-a găsit nimic mai bun de scris despre matrapazlîcurile amiralului, decît următoarele: „Amiralul a avut un ghinion evident. Voia și el să facă un business, dar n-a reușit..."

Contraamiralul a fost imediat luat în brațe de înaltele personalități din conducerea Pentagonului. Procurorul serviciului de transporturi militare a renunțat la anchetă, cazul fiind predat procurorului flotei; la rîndu-i, acesta a refuzat să facă cercetări, cazul ajungînd să fie „studiat" la Ministerul Justiției; dar și aici persoane influente fac presiuni pentru clasarea dosarului.

Cazul Erdman nu este unic. Mereu se petrec zeci și zeci de asemenea fărădelegi în rîndurile personalului de toate gradele din forțele armate ale S.U.A. William Erdman, contraamiralul american, este doar un nume dintr-un lanț și reprezintă o ilustrare extrem de grăitoare a moravurilor decăzute care domnesc în rîndurile forțelor armate ale S.U.A.

C. ROMAN

FRANKENSTEIN!...

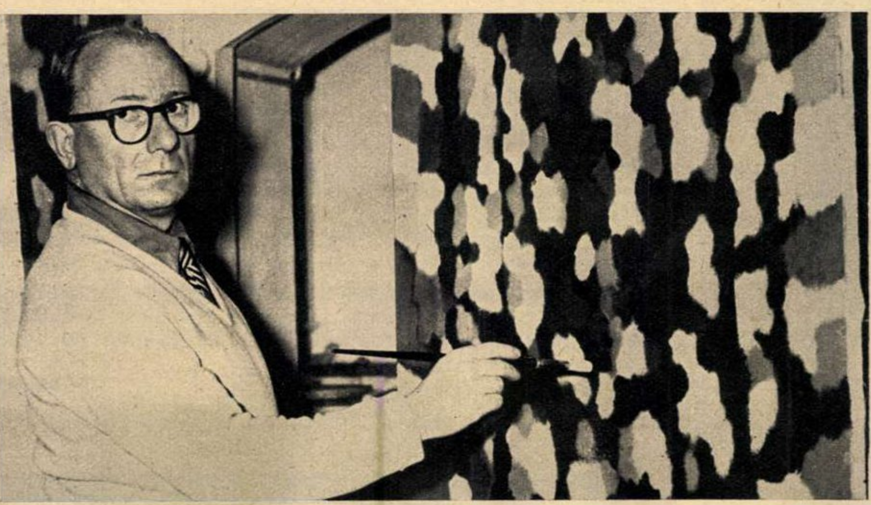

marilor exploatatori, ca aerul și ca ...șampania. Cu cît omul va gîndi mai puțin, și dacă se poate de loc, cu cît va fi mai smuls din realitatea imediată și plimbat prin „peisaje fantomatice“, cu atît mai liniștiți își vor face exploatatorii treaba lor murdară și sîngeroasă. De aceea poate exista pe lume — vorbim de lumea capitalistă — un pictor furnizor ca Gear și o clientă regală ca Academia britanică.

Iată un alt „artist“ englez: sculptorul Anthony Caro. Într-un oarecare parc din Londra, i s-a expus opera masivă în bronz: „Trupul femeii“. Priviți-l! De bună seamă că asemenea trup n-a avut nici mama noastră Eva, căci atunci n-ar mai fi mușcat tata Adam din măr, chiar dacă ar fi fost domnesc. Dar asemenea trup n-are nici antropoidul, înspăimîntătoarea gorilă, și n-a avut nici pitecantropul proaspăt ieșit din caverna. De cînd există sculptură și pictură — din antichitate și pînă azi — și de cînd aceste arte s-au oprit să ne dea imaginea corpului uman, ele au exprimat cînd grație, cînd vigoare, cînd avînt, cînd reverie. Dacă uneori ne-a reprezentat adevărați monștri, artistul a făcut-o ca să ne dezguste de ceea ce era monstruos la anume personaje sau idei și nu să ne scîrbească de om și de aspectul lui fizic. Mister Caro însă vrea să ne arate „trupul femeii“ îndeobște, cu scopul de a ne dezgusta de viață. Dezgustul de viață, ca și lipsa de idei, e una din lintițele care cresc învoalte pe cloaca societății burgheze ori mușițele care se adună pe hoitul ei în putrefacție.

Firește „sculptorul“ britanic nu izbutește să dezguste de viață pe toți oamenii. Omul simplu care e grădinarul parcului unde capodopera e expusă, un anume Ted Baker, se uită la ea ca la altă drăcovenie, cu oarecare nedumerire, dar și cu ironie interioară. Bravo, Ted Baker!

O mostră de „artist“ englez mai e și „sculptorul“ Leslie Thornton. Lucrările sale sînt expuse, mă rog, la Gimpel Fils Art Gallery din Londra. Barem pe mister Gear l-am văzut cu penelul în mînă, muiat în culoare și dînd cu el pe pînză. Adică l-am văzut folosind mijloacele clasice, consacrate, ale picturii. Thornton — aș! — nu se mulțumește să exprime alandala te miri ce; mai mult: el găsește ceva banal să folosească mulajul de ipsos ori dalta și piatra. Și atunci, ia tu acetilenă, oxigen, niscai tije de aramă dezoxidate, apucă-te să le sudezi — și gata! Nici Michelangelo nu te mai întrece! Thornton are dreptate. Lipsa de idei, dezgustul de viață și celelalte nu pot fi bine exprimate cu aceleași unelte cu care Rodin, de exemplu, a sculptat „Gînditorul“ ori Botticelli a pictat „Primăvara“. De aceea s-a și apucat hilarul maestru să sudeze încheieturile „Omului șezînd pe un scaun“ — ultima sa capodoperă baliverno-sculpturală.

Că uneltele artei trebuie schimbate cînd te-ai apucat să schimbi și arta, ne-o arată și „pictorița“ germană Ilse Susanne Dwinger din Dűsseldorf. Șarmanta artistă este plină, ca să zicem așa, de talent. De un talent nemaiîntîlnit. Ce tije de aramă? Ce acetilenă? Ce oxigen? N-ai nevoie decît de buze. Pupi — și gata tabloul! Îți mai trebuie, firește, o pînză și vreo cinci tuburi de ruj. Da, cu buzele unse de ruj, aplicate pe o pînză bine întinsă, creezi capodopere care vor fi etalate la o expoziție din Hanovra. Ah, să fi avut Leonardo da Vinci buzele senzuale ale lui frau Ilse și rujul fabricat în Germania occidentală, ce mai Mona Lisa ne-ar fi pupat... vreau să zic ne-ar fi pictat!...

★

...„Să presupunem că un pictor ar avea ideea să așeze pe un grumaz de cal un cap de om și că restul corpului, alcătuit din mădulare luate de ici, de colo, le-ar acoperi cu pene în tot soiul de culori; așa fel, că un bust frumos de femeie s-ar termina printr-o hidoasă coadă de pește. Privind tabloul ăsta, n-ați rîde în pumni, prieteni?“

S-ar părea că am pus noi pe cineva să scrie aceste șiruri acum, în grabă, pentru a sprijini vederile noastre asupra artei. O, nu! Ele au fost scrise acum două mii de ani. Și le-a scris nepieritorul poet latin Horațiu, mort în anul 8 î.e.n. Întrebarea cu care se încheie pasajul citat alcătuiește un vers celebru: *Spectatum admissi risum teneatis, amici?* Dacă a rîs Horațiu, acum două milenii, numai presupunînd că vreun pictor ar putea să cadă în asemenea „aiureli de om bolnav“ (aegri somnia — le numește el), atunci e clar că noi sîntem îndreptățiți să leșinăm de rîs, privind asemenea mostre de pictură și sculptură ce întruchipează aievea coșmarurile bolnăvicioase ale artei decadente apusene.

Și încă! Pentru discuție, inițial noi am acceptat că „artiștii“ aceștia ar fi cît de cît sinceri. Dar dacă am pune la socoteală că, de fapt, sînt niște respingători escroci!... Rîsul nostru s-ar preschimba în bîtă.

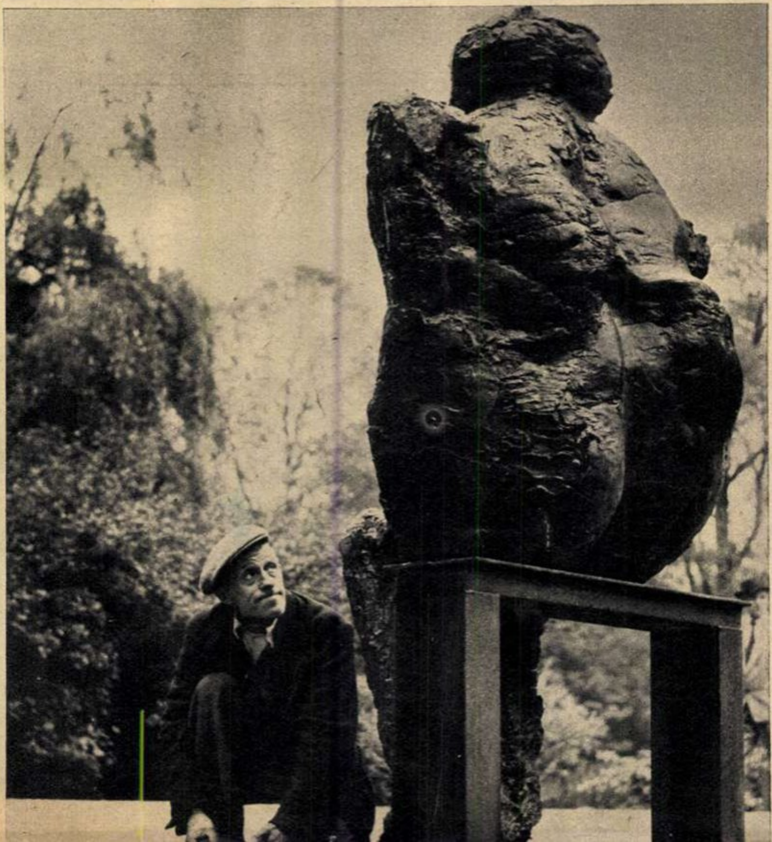

BIENALA
artiştilor amatori

Deschisă în sala Consiliului Central al Sindicatelor, din bulevardul 6 Martie, Expoziţia bienală de artă plastică a amatorilor reţine atenţia prin valoarea ei ridicată, prin tematica foarte diversă, prin varietatea modalităţilor artistice folosite şi prin bogăţia surselor de inspiraţie. Expoziţia face totodată dovada a numeroase încercări reuşite şi devine astfel cea mai bună manifestare de acest fel de pînă acum. Bienala demonstrează progresul impresionant al artei plastice amatoare din ţara noastră. Oameni cu cele mai diverse profesii şi de vîrste diferite (muncitori, ţărani colectivişti, elevi, studenţi, tehnicieni şi funcţionari) se întîlnesc în expoziţie prin lucrările lor şi aduc prin ele suflul ţării, marile prefaceri, tumultul muncii creatoare, coloşii industriei, frumuseţile pămîntului nostru şi chipul oamenilor noi în mijlocul cărora trăiesc şi muncesc. Mulţi au fost premiaţi pentru izbînzile lor, materializate în lucrări de valoare deosebită. În plus, în expoziţie sînt multe lucrări ai căror autori au tot dreptul să aspire la viitoarele premieri.

Tr. PROSAN

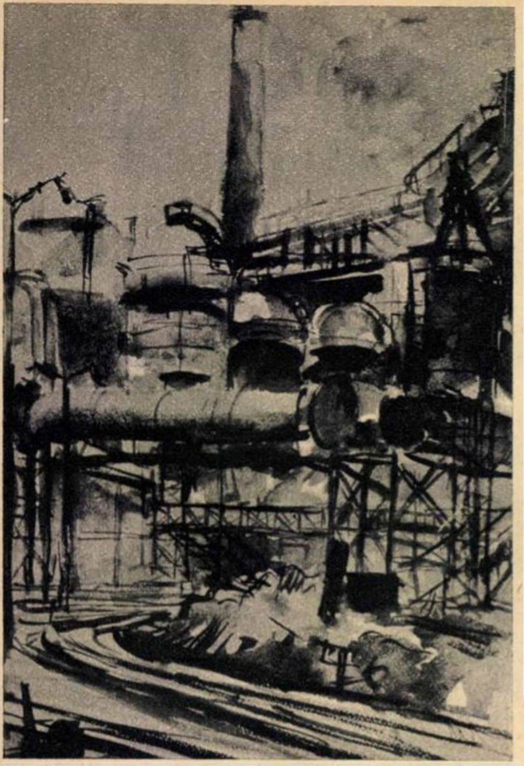

GHEORGHE COCLITU – elev (fiu de siderurgist din Hunedoara)

„Peisaj industrial" (Hunedoara) Premiul I

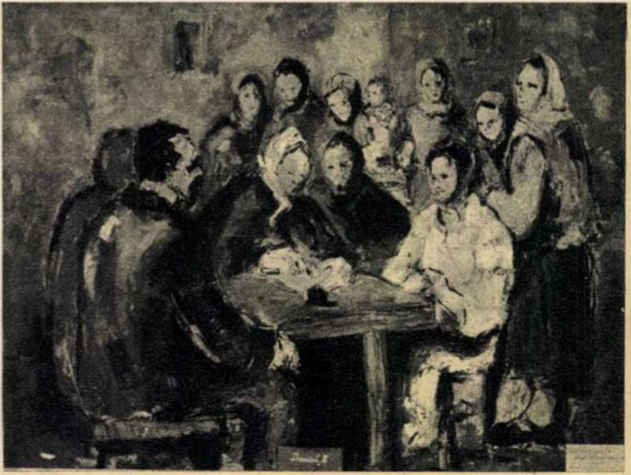

ANA CONSTANTIN, ţesătoare

„Înscriere în G. A. C." Premiul II

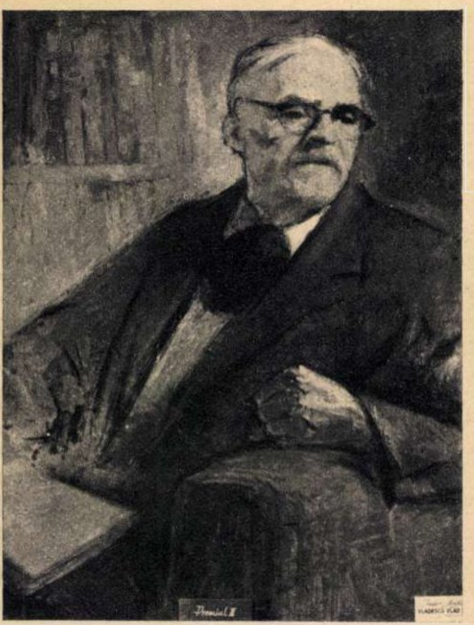

VLĂDESCU VLAD NICOLAE, tehnician din Bucureşti

„Tudor Arghezi" Premiul II

MIHAIL MIHALCEA, colectivist din Dragalina, reg. Bucureşti

„La praşilă" – Menţiune

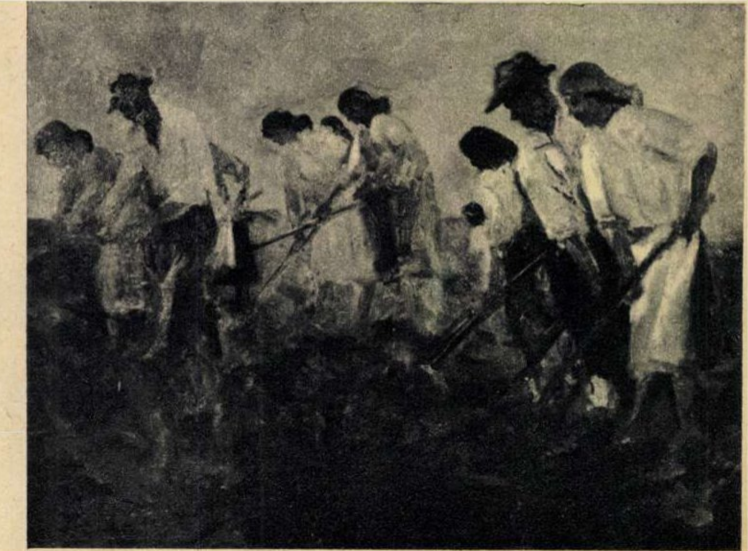

CU SARE ȘI PIPER

Întîmplări cu haz

Povestește Virginica Romanovski

„Căderile" în teatru n-au fost nicicînd un lucru vesel — dar nici rar altădată, mai ales dat fiind faptul că unii impresari de pe vremuri aveau comună cu teatrul doar dorința de îmbogățire. Au căzut piese din cauza actorilor, au căzut actori din cauza autorilor, așa că la amintirea „căderilor" este greu să zîmbești.

Și totuși, Virginica Romanovski ține morțiș să ne vorbească despre căderi, iar noi ținem morțiș să aflăm întîmplări cu haz.

— Tocmai de aceea! — zîmbește ea.

— Adică?

— Întîmplări cu haz din cauza căderilor ...scenice.

— Căderi...?!

— Sau... căzături. Cum vreți! Dicționarul nostru nu face nici o deosebire între un cuvînt și altul.

Zîmbesc... galben.

— Și asta, de la debut și... în continuare. Din cauza... vitezei cu care mă precipit în scenă. Nu fac nici doi pași și mă lungesc cît sînt de... scurtă. Mă împiedic și cad!

— Așa da...

— Cred că asta se datorează faptului că am făcut... gimnastică ritmică. Odată, la Cluj, partenerul meu mă aștepta pe scenă, într-un decor ce reprezenta un interior somptuos mobilat. Am intrat ca de obicei, val-vîrtej, în timp ce el epuizase replicile în așteptare. Am căzut și m-am lungit în dosul unui fotoliu, ieșind din raza sa vizuală. Neștiind că am intrat, partenerul a improvizat:

— O! Și nu mai vine...

— Ba am venit — am răspuns eu — dar nu mă pot scula pentru că m-am lovit la picior...

Vă imaginați hazul publicului văzînd cum mă căuta partenerul... Deci o cădere... cu succes.

O altă cădere s-a consumat la Moscova, cu prilejul turneului ansamblului nostru de operetă. Era un spectacol de gală. În lojile oficiale, membri ai guvernului. În alte loji, corpul diplomatic. La parter, fruntași în muncă din toate sectoarele.

La sfîrșitul actului întîi, în ropotele de aplauze ale spectatorilor, am încercat să ies din scenă piruetînd, dar, vrînd să adresez un salut lojilor cu distinșii spectatori, am alunecat și m-am lungit, căderea fiind atenuată de încercarea unui coleg de a mă susține. Am căzut deci mai... lent și elegant.

Muream de necaz că am terminat actul cu o... cădere. Din nefericire, obsedată, cu toate că am încercat să mă feresc, am repetat figura și în final. În cabină ne așteptau florile și... felicitările. O personalitate artistică mi-a dat un sfat — prin traducător — cu multă înțelegere și umor:

— Știți... felul acesta de a saluta pînă la pămînt în fața lojilor se obișnuia în teatrul de altădată, în fața capetelor încoronate și a diverselor excelențe. Cei din loji sînt oameni ca și noi, activînd doar în alte sectoare...

Cînd i-am explicat cum stau lucrurile, tovarășul a făcut mult haz, spunînd colegilor mei:

— În cazul acesta, ar trebui s-o sprijiniți... la propriu!

★

Căderi adevărate? Da! La un concurs, la București, am fost respinsă pentru... lipsă de talent. Pe urmă căderile s-au ținut lanț: am căzut la un concurs de canto, deși mă pregătisem serios și vocea nu-mi lipsea.

Și o altfel de cădere. Jucam la Cluj într-o dramă cu „mister" și „groază". Partenerul meu dispărea la un moment dat printr-o trapă. Eu îi aruncam în față un disprețuitor: „Să piei din fața mea" și el dispărea, scufundîndu-se prin trapă.

Disprețul era subliniat și prin poziția mea: jucam cu spatele la el. Mașinistul a greșit momentul folosirii trapei și partenerul meu a dispărut fără ca eu să-mi dau seama. Observînd greșeala, mașinistul vru s-o dreagă și în clipa cînd eu strigam plină de indignare: „să piei din ochii mei"... partenerul apăru pe scenă ridicat cu trapa. Vă dați seama ce comedie a ieșit din drama asta. Mai ales că, la un moment dat, aveam de spus aceluiași partener: „te voi urma pretutindeni, iubitul meu...". În clipa aceea o nouă defecțiune, și trapa îl duse la fund, iar eu, alunecînd... am căzut după el, prin aceeași trapă. Din sală a răsunat observația: „Ăsta da... amor adevărat!"

★

... Într-o seară, la operetă, spuneam — pe scenă, în rol — unui partener:

— Cînd te voi vedea în genunchi în fața mea, te voi ierta!

Și... în clipa următoare am căzut eu în genunchi din cauza unei mișcări repezite.

Poftim! (Și Virginica Romanovski îmi arată plasturele proaspăt plasat pe picior).

— M-am lovit, dar am avut prezența de spirit să adaug: „Uite!... Îngenunchez eu în fața ta". Ceea ce, bineînțeles, a stîrnit un hohot de rîs în sală, spectatorii sesizînd... alunecarea pe lîngă text.

★

Ce poți spune în fața atîtor... „căderi", cînd cunoști succesele Virginicăi Romanovski?

Multe înainte!...

Interviu luat de S.M. RUSU

MIKE ȘI JOHNY ÎN CAMPANIA ELECTORALĂ

(Acțiunea s-a desfășurat în ajunul ultimelor alegeri din S.U.A.)

— Mike, tu cu cine votezi?

— Parcă nu-i tot un drac?!

— Totuși, dacă ar trebui să alegi, cu cine ai vota? Cu democrații sau cu republicanii?

— Cu democrații, parcă. Republicanii au făcut-o de oaie rău de tot cu U-2 și celelalte. Și afară de asta, prea și-au umplut buzunarele!

— Eu aș vota cu republicanii.

— Și de ce, mă rog?

— Tocmai pentru că și le-au umplut bine și poate s-au mai potolit. Pe cînd democrații vin flămînzi și or să vrea să și le umple de acum înainte...

★

— Mike, dacă ar trebui tu să propui un candidat la președinție, pe cine ai propune?

— Nu m-am gîndit. Dar tu?

— Eu l-aș propune pe Smith Gerald Hudson.

— Ai înnebunit? Doar e un gangster!

— Ăsta-i un detaliu care arată că e bine pregătit pentru politică. Și nu uita că s-a predat singur în mîinile poliției spunînd: „Cînd un om observă că nu se pricepe în meseria de care s-a apucat, trebuie să știe să tragă consecințele și deci să se lase la timp". Atîta înțelepciune nu întîlnești la nici unul dintre politicienii americani!

VOTATI
VOTATI

★

— Mike, șansele republicanilor au crescut enorm.

— De ce?

— Patricia Owen, miss Univers, a lansat o nouă tunsoare aidoma frizurii lui Nixon.

— Ce noroc pe capul ei că n-a mai candidat Eisenhower!...

— De ce?

— Păi... Eisenhower e chel.

ELECTORALE

George CIUDAN

REGRET POSTUM

Domnul nost' primarele
Care-a fost mai marele
Preste lege și hoție
Doarme somn de veșnicie

Și-l apucă-n vis delirul:
— Doamne, ce n-aș da azi eu
Să am iar partidul meu,
Să-l voteze cimitirul.

NEPRICEPERE

(Din însemnările unui fost mardeiaș)

— Nici de mă tai bucată cu bucată
Nu pot pricepe ce se-ntîmplă-n țară!
— Alegeri, coane — știe lumea toată —
Acu', la început de primăvară...

— Să am pardon, sau cum să zic, iertare,
Nu văd cuțitul prins la cingătoare.
— Alegeri, coane, uite pe pancarte!
— Nu știu nimic. Nu-s capetele sparte.

DĂRNICIE

(Din declarația unui fost candidat la deputăția burgheză)

— Să curgă vinul gîrlă, ca-n poveste!
Primarule, tu trei berbeci să tai!
Calicilor, pe gratis toți să-i dai!
Că-s candidat cum altul nu mai este.

— Dar... domn' ministru, prea se-nfruptă proștii
Berbecii sînt, știți dumneavoastră,-ai noștri.
— Nici un cuvînt! E vrerea stăpînirii
Să dăm doar la alegeri iluzia fericirii.

ORDIN

— E grea problema, domnule prefect,
Am patru sate, toate cu defect;
Mă tem că-n ziua cînd va fi votarea
Le-apucă iar revolta și turbarea.
— Prim-pretore, ia-ți medicul de plasă
Și lecuiți-mi luptele de clasă,
Lipiți afișe negre-n graba mare:
Pericol de contaminare!
De iese, cumva, unul la votare
Nu barba-ți rad, ci postul dumitale.

DE-A-NDOASELE...

Filozofilor burghezi contemporani

Te-avertizez, povestea următoare
S-a-nfiripat dintr-o exagerare
Deci tu, ca cititor , nu ai decît
Să cauți adevărul și... atît!

Se zice că odată, într-un loc
Cu oameni mulți (probabil iarmaroc!)
S-a fost ivit, de nu știu unde, unul,
Care a-nceput să strige ca nebunul:
— Frățioare, ia priviți
Cum umblați și cum trăiți!
Oamenii și casele
Toate sînt de-a-ndoasele!
Și încîntat de-așa descoperire
Rîdea, de parcă și-a ieșit din fire.

La aste vorbe, micul și înaltul
S-au dat în grabă unul lîngă altul
Dar chiar cînd se priveau la-nghesuială,
Poziția li se părea normală...
Cu toate-acestea însă, ăla, unul
O tot ținea într-una, ca nebunul:
— Oamenii și casele
Toate sînt de-a-ndoasele!
De astă dată, cei prezenți,
Privină înspre dînsul,mai atenți,
Și dintr-o dată, ca la un semnal,
A izbucnit un hohot general...

El toate le vedea pe dos
Fi'ndcă umbla... cu capu-n jos!

Stelian FILIP

STANȚE ȘI... RESTANȚE!...

Obiectul : Geografia
Subiectul : Chiulangiul

Tu verifici personal
A pămîntului mișcare;
Căci tu simți cum, la oral,
El îți fuge... sub picioare!

Obiectul : Latina
Subiectul : Extravagantul

Cicero, dac-ar vedea,
Cine poartă freza sa,
I-ar striga din răsputere:
„Quousque tandem abutere...?"

Obiectul : Hidroameliorații
Subiectul: Superficialul

Am luat drept ipoteză,
Fruntea-ți plină de șiroaie...
(Cîte-un strop pica pe teză
Și-o făcea... apă de ploaie!

Obiectul : Geologia
Subiectul: Cosmopolitul

La o temă azi în vogă,
Ar răspunde făr-ocol:
Este vorba de o rocă.
Se numește... rock-and-roll!

Sig. HOROVITZ
Iași

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

Fire şi... fibre

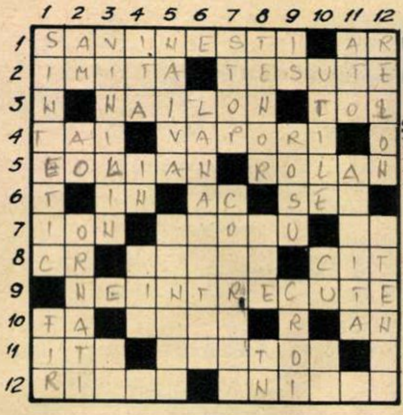

ORIZONTAL: 1) Cea mai mare uzină de fibre şi fire sintetice din ţara noastră — Măsură de suprafaţă. 2) A reproduce fidel firele naturale — Fire ...încrucişate. 3) Fibră textilă sintetică ce imită mătasea — Unealtă de bucătărie confecţionată din fire de sîrmă. 4) Cînd mînuieşti foarfeca printre fire — Aburi. 5) Aparat acţionat de vînt — Fibră sintetică ce imită lîna. 6) Plantă textilă — Cu el se cos ţesăturile — Rîvnă. 7) Atom încărcat cu electricitate — Animal microscopic care-şi poate schimba mereu forma datorită mişcărilor protoplasmei corpului său monocelular — Adverb de negaţie. 8) Începe croiala... — ... şi treaba merge încet (ca la unele cooperative de confecţie) — Rezultatul unei împărţiri. 9) Aşa cum sînt ţărancele noastre în arta cusăturilor naţionale. 10) Notă muzicală — Instrument muzical cu coarde — 1961. 11) A se ivi — Construcţie specială de încălzire a unui material, în vederea supunerii la transformări fizice sau chimice. 12) Fire de arnici pe cămăşile ţărăneşti — A da începătorilor primele cunoştinţe în domeniul producţiei de fibre sintetice.

VERTICAL: 1) Fir fabricat pe cale chimică — Singularul în temă. 2) Posed — Alfa şi Omega — Împodobiţi. 3) Denumirea populară a masei plastice care dă produse asemănătoare cu pielea şi muşamaua — Strigăt în hora ardelenească. 4) Fir — În ibrişin — Diminutivul lui Virgil. 5) Lipsită de experienţă — Fir de bumbac folosit la cusutul înfloriturilor pe cămăşi. 6) Aparat cu care se determină fineţea fibrelor textile. 7) Stai! — Obiecte de îmbrăcăminte confecţionate din fire naturale sau sintetice foarte subţiri. 8) Cîntăreţ cu voce înaltă — Tăietură făcută oblic în raport cu direcţia firului unei ţesături — Ten! 9) Sînt — Culoare specifică ţesăturilor pentru fetiţe — A tăia după măsură. 10) Folositoare (pl.) — Aramă — Repet! 11) Fire — Ţesătura trecută prin decoloranţi. 12) Fibră sintetică folosită în special la tricotaje — A modera.

Dezlegarea jocului „IARNA" apărut în nr. 5

ORIZONTAL: 1) Zăpadă — Viscol. 2) Uliţa — Căciula. 3) Răcituri — Brad. 4) Gît — Ani — Ceaţa. 5) A — Of — Ivi — R — E. 6) Liric — Albie — T. 7) Asia — Ala — Avar. 8) Il — Rom — Ren — Be. 9) Anelid — A — Fum. 10) Iza — Ocai — Acru. 11) A — Argintiu — Ir. 12) Naboi — Săniuţa.

De vorbă cu medicul

DOINA — Tg. Mureş. Aţi făcut rău că nu v-aţi arătat pînă acum unui medic. Suferinţa dv. poate fi provocată de mai multe cauze: viermi intestinali (oxiuri), vaginita cu trihomonas, vaginita micotică, leucoreea inflamatoare sau datorită unor boli generale ca diabetul, insuficienţa hepatică, insuficienţa ovariană (menopauză). De aceea vă sfătuim să vă arătaţi unui medic ginecolog care să stabilească cauza suferinţei dv. şi să vă aplice tratamentul în consecinţă.

E. POPA. Datele din scrisoarea dv. sînt incomplete şi confuze. Pentru a primi răspunsul, vă rugăm să reveniţi cu date complete asupra suferinţei dv., în care să descrieţi: data şi modul cum a debutat boala, ce localizare şi ce suferinţă aveţi, ce tratamente aţi făcut pînă la ora actuală.

C. T. — Bucureşti. Aveţi dreptate. Fenomenul se datoreşte unei involuţii caracteristice vîrstei pe care o aveţi. Pentru ceea ce vă preocupă vă sfătuim să nu mai faceţi tratament.

RADU NICOLAE — Iaşi. Dacă nu este vorba de o cauză parazitară (cercetaţi verminoza în materiile fecale), s-ar putea ca suferinţa dv. să se datorească unor escoriaţii sau unui intertrigo. În acest din urmă caz, vă recomandăm tratarea acestora cu băi calde de şezut, după care folosiţi următorul supozitor: dermatol 0,50 gr, anestezină 0,20 gr, soluţie de adrenalină 1 la mie trei picături şi unt de cacao cît ajunge pentru un supozitor. Faceţi zece supozitoare, introducînd după baia de şezut o dată sau de două ori pe zi cîte unul. Ca dezinfectante puteţi folosi atingeri locale cu o soluţie de permanganat de potasiu 1 la mie sau alcool iodat 2%. Vă recomandăm să evitaţi în alimentaţie: ceaiul, cafeaua, brînza fermentată, piperul, vinul, alcoolul, conservele, supele, varza, icrele. Sare în cantitate mică.

RITTA. Secreţia despre care vorbiţi se întîlneşte destul de frecvent. Nu este consecinţa „fenomenului" din trecut, iar persoana, dacă pînă la ora actuală nu a mai intervenit nimic, nu trebuie să-şi facă nici un fel de grijă.

OIŢĂ GH. IOANA — Olănu. Fetiţa dv. suferă de o urticare cronică recidivantă. Este greu de stabilit care din alimentele consumate generează această urticare. Veţi continua cu un regim desărat, fără condimente şi alimente conservate, fără ouă, dulceaţă de fragi sau smeură. În afară de Clorocalcin, pe care veţi continua să i-l administraţi, îi veţi da patru pînă la cinci sferturi de tabletă de Fenergan pe zi. Evitaţi îmbrăcămintea de lînă direct pe corp. Într-unul din numerele viitoare va apare articolul dorit de dv.

M. M. — Arad. Vă recomandăm să continuaţi totuşi tratamentul cu Testosteron, pe care-l veţi face în modul următor: 5 fiole de Testosteron de 10 mg, urmate de 5 fiole de Testosteron de 25 mg făcute o dată la 2 zile intramuscular. În acelaşi timp veţi face 10 injecţii de ser neurotonic cîte una pe zi şi 6 injecţii de vitamina B_{12} de o mie gama. Acestea din urmă se fac o dată la 3 zile intramuscular. Întregul tratament îl veţi repeta după o pauză de trei săptămîni. Situaţia se va ameliora.

POPA M. GHEORGHE — Medgidia. Rinofaringita preatrofică sau atrofică., în cazul dv, constituie o contraindicaţie relativă pentru amigdalectomie, în sensul că e de preferat să suportaţi unele suferinţe pe care vi le poate da rinofaringita şi să salvaţi rinichii, care sînt organe vitale, eliminînd un focar de infecţie amigdalian care întreţine nefrita cronică.

N. B. — Galaţi. Mai întîi trebuie precizat la un serviciu de specialitate din oraşul dv. dacă într-adevăr suferiţi de o stenoză mitrală. Chiar dacă suferiţi de această boală, nu există o contraindicaţie absolută pentru o sarcină. Evident că va fi nevoie de o supraveghere atentă a evoluţiei sarcinii. Dacă veniţi în Capitală, faceţi un consult la ASCAR (Centrul de asistenţă a cardiacilor).

Dr. Silviu GHEREA

SFATURI practice

EVITAREA BĂUTURILOR TARI

În timpul iernii mulţi oameni obişnuiesc să bea băuturi alcoolice tari, ca să se încălzească, iar vara tot aceştia beau bere, ca să se răcorească. Adevărul e că, fiind un vasodilatator şi impulsionînd circulaţia sîngelui, alcoolul dă la început o senzaţie de încălzire; ea e urmată însă de o răcire pronunţată—chiar în cazul cînd se continuă băutura. Fenomenul se poate observa clar în timpul verii, cînd, prin provocarea şi eliminarea excesivă a transpiraţiei, corpul se răcoreşte. Dar acest fenomen fiziologic se obţine cu preţul unui efort anormal la care e supus organismul.

Ştiinţa a dovedit că o jumătate de litru de bere sileşte inima să bată cu 4.000 de pulsaţii în plus peste pulsaţiile normale în cele 24 de ore ce urmează îngurgitării băuturii respective. Iar 300 de grame de ţuică provoacă peste 24.000 de bătăi de inimă în plus pe zi. Iată un efort care în cele din urmă duce la hipertrofia muşchiului inimii. Apoi, alcoolul produce adevărate ravagii în aparatul digestiv — catarurile şi ulceraţiile fiind cele mai frecvente consecinţe — iar de aici, trecînd prin ficat, pe care-l debilitează de asemenea, se răspîndeşte în tot corpul, excitînd sistemul nervos central şi periferic, dilatînd vasele capilare, îngroşînd şi atrofiind ţesuturile şi lăsînd peste tot toxine.

Acesta este pe scurt tabloul sumbru al efectelor pe care le are alcoolul asupra organismului, fără să mai vorbim despre efectele sociale şi în special despre efectele dezastruoase pe care le are asupra copiilor concepuţi de părinţi alcoolici.

Ce concluzie practică trebuie să tragem de aici? Să suprimăm cu desăvîrşire băuturile alcoolice? Nu. Putem să ne impunem o pondere şi mai ales să evităm băuturile prea tari. În fond şi sistemul nostru nervos şi inima au nevoie de mici excitante. Nu trebuie însă niciodată să uităm că, în timp ce excitările uşoare stimulează activitatea vitală — cele exagerate sînt periculoase, putînd duce în unele cazuri la consecinţe foarte grave.

Trebuie să ne oprim deci la cantitatea de alcool care produce numai o excitaţie uşoară.

Cei obişnuiţi să bea mai mult pot înlocui băuturile alcoolice cu vin nefermentat—din struguri, din smochine, din măcieşe şi din orice alte fructe. Se găsesc astăzi în comerţ felurite sucuri de fructe care nu conţin alcool, iar gospodinele pot prepara, la rîndul lor, asemenea băuturi. Prin vitaminele şi prin elementele minerale pe care le conţin, aceste băuturi înviorează, dau bună dispoziţie, dar nu fac operă distructivă.

Tocmai de aceea e bine ca o gospodină să dispună întotdeauna şi de astfel de băuturi, care sînt plăcute la gust şi nu numai că nu dăunează organismului, dar chiar îi sînt de folos.

JOSIANA

CITITORII • către cititori

Vor să facă schimb de vederi (cărţi poştale ilustrate):

Ion Elena, str. Struţului nr. 10, raionul 23 August, Bucureşti; Aneta Gavrilă, str. Mărăşti nr. 16, Brăila; Şorob George Romeo, elev cl. a IX-a, str. Barcagiilor nr. 13, raionul 1 Mai, Bucureşti; Pascu Traian, str. Călăraşi nr. 229, Feteşti, reg. Bucureşti; Toncoglaz Aurel, str. Plevnei nr. 8, Baia Sprie, reg. Maramureş; Zgorţea Florica, elevă cl. a IX-a, comuna Bîrlogu, reg. Argeş; Mătăsaru Ion, str. Cimitirul Dorobănţiei nr. 9, Craiova; Constantinescu Aurelia, str. Cimitirul Dorobănţiei nr. 24, Craiova; Năfornită Polixenia, comuna Hoceni, raionul Huşi; Sainiuc Mariana, elevă cl. a XI-a, str. I. C. Frimu nr. 31, Găeşti; Fănel Chiriţă, str. Păcii nr. 111, Tulcea; Anzel Renate, Bocşa-Romînă, T.I.J., bloc III, ap. 14, raionul Reşiţa; Trica Lucia, elevă cl. a XI-a, str. Tinodi nr. 13, Cluj; Neagoe Dorina, elevă cl. a XI-a, str. Sutoasă nr. 12, Cluj; Iedu Minodora, str. Ştirbei Vodă nr. 3, Rm. Vîlcea; Solomon Constantin, comuna Hoceni, raionul Huşi; Bent Dumitru, Cazacu Marin şi Enache Gigi, Năvodari, blocul 1 camera 20, reg. Dobrogea; Băduleţ Veronica, comuna Hoceni, raionul Huşi; Pavlov Paula, str. Eroului nr. 10, Tulcea; Marinescu Nina, elevă cl. a X-a, str. Fraţii Goleşti nr. 128 A, Piteşti; Stoica Nicolae, str. Avram Iancu nr. 5, Orşova; Smărăndescu Didi, căminul nr. 3, Vulcan, raionul Petroşani; Timofte Marina, str. Aliman nr. 13, raionul 23 August, Bucureşti; Aurică Dan, str. Stalin nr. 368 B, Bocşa-Romînă, raionul Reşiţa.

Colţul COSMETICIENEI

Îngrijirea tenului gras (II)

Seara, pentru a îndepărta fardul, chiar dacă avem de-a face cu un ten gras, îl vom şterge mai întîi cu cîteva tampoane de vată îmbibate cu ulei de parafină pentru uz intern. Apoi faţa va fi spălată cu apă caldă şi săpun de bărbierit, care este cel mai bine tolerat de ten. Pe urmă obrazul se clăteşte cu apă rece, se şterge cu un prosop moale şi se tamponează cu o loţiune uşor astringentă, care va face porii să se strîngă. Loţiunea are formula următoare: alcool (de 70°) 100 gr, camfor 1 gr, acid salicilic 1 gr, tinctură benzoe 1 gr. În funcţie de stadiul de grăsime al pielii, această loţiune va fi folosită zilnic sau o dată la două zile.

Dimineaţa, obrazul va fi spălat din nou cu apă şi săpun şi, din cînd în cînd, în apa cu care-l clătim se poate pune puţin oţet cosmetic, care are rolul de a neutraliza alcalinitatea prea mare a săpunului folosit zilnic. Un oţet cosmetic poate avea următoarea compoziţie: alcool 50 gr, apă distilată 50 gr, acid acetic 5 gr, acid salicilic 1 gr. Oţeturile cosmetice, tonice şi înviorătoare, calmează mîncărimea tenului gras iritat.

În cursul zilei, obrazul va fi pudrat cu o pudră cît mai uscată, care poate fi folosită ori de cîte ori tenul redevine lucios. Pudra împiedică pătrunderea prafului în porii dilataţi, absoarbe secreţiile excesive de grăsime şi transpiraţie şi catifelează pielea, dîndu-i un aspect plăcut, mat.

Folosirea măştilor absorbante şi degresante este foarte indicată o dată la 10-12 zile. Faceţi mai întîi feţei o baie de abur cu muşeţel, apoi aplicaţi o mască de albuş de ou bătut spumă, căruia i-aţi adăugat cîteva picături de zeamă de lămîie (sau, vara, o linguriţă de zeamă de roşii). Din cînd în cînd, spre variaţie, puteţi folosi o mască făcută din caolin şi talc în părţi egale, amestecate cu apă pînă la consistenţa unei creme. Măştile se păstrează pe faţă 15-20 de minute şi se scot prin spălare cu apă rece.

Întrebuinţarea cremelor şi emulsiilor grase este contraindicată; se admite folosirea unei creme grase numai în porţiunea din jurul ochilor, unde pielea este sensibilă, spre a preveni formarea ridurilor.

Ileana VIDRAN

Cu ajutorul ȘTIINȚEI

Ochelari speciali pentru televizor

Unul din neajunsurile pe care le prezintă ecranele de televiziune — și chiar cele cinematografice — este că lumina lor obosește ochii. Aceasta se întîmplă, bineînțeles, după o vizionare mai îndelungă, oboseala fiind mai slabă sau mai intensă în raport cu sensibilitatea ochilor fiecărei persoane. Totuși se pare că numărul celor care se plîng de această oboseală e destul de mare, din moment ce oamenii de știință s-au gîndit la remedierea fenomenului. Astfel, tehnicienii cehi care lucrează la fabrica de sticlă din Svor au pus la punct niște lentile speciale de ochelari — ce pot fi fabricate cu sau fără dioptrii — și care au proprietatea de a absorbi complet razele albastre și violete din spectru, precum și excesul de raze galbene și verzi.

Privit prin asemenea ochelari, care nu sînt de loc incomozi, ecranul televizorului nu-și pierde nimic din claritate și calitatea imaginii, în schimb nu mai obosește ochii telespectatorului.

Aceiași ochelari pot fi folosiți de spectatorii cinematografelor precum și de motocicliștii sau automobiliștii care circulă pe vreme de ceață.

În curînd vom mînca pepeni... fără sîmburi

În localitatea Ujmajor din R.P. Ungară funcționează o stațiune experimentală care-și bazează activitatea pe metode miciuriniste. În frunte cu cunoscutul cercetător Nagy Lászlo, colectivul acestei stațiuni a obținut, prin încrucișare și prin tratare științifică, diferite soiuri noi de legume și fructe mai mari decît cele obișnuite și mult mai bogate în vitamine.

Printre cele mai de seamă realizări ale acestui colectiv de experimentatori se relevă, în ultimul timp, obținerea unor pepeni galbeni și verzi total lipsiți de sîmburi. Acest nou soi de pepeni se cultivă după o metodă cu totul specială, dar nu mai complicată decît cea tradițională — metodă care a fost comunicată acum tuturor gospodăriilor de stat, pentru folosirea ei pe scară largă.

Același colectiv s-a remarcat mai înainte prin obținerea unui nou soi de roșii, al căror mare avantaj constă în faptul că — fără ajutorul elementelor artificiale — pot fi recoltate la 90 de zile după însămînțare, chiar dacă timpul n-a fost în totul favorabil culturii.

După ochi, a apărut și urechea electronică

Dacă fisurile produse în conductele de gaze pot fi detectate chiar prin simplul simț olfactiv al omului, în schimb spărturile în conductele de apă nu pot fi sesizate decît atunci cînd ajung să aibă un efect exterior. Cum însă infiltrațiile cele mai mici sînt periculoase, specialiștii unguri s-au gîndit să găsească o metodă practică pentru descoperirea fisurilor și la aceste conducte. Ei au realizat astfel un aparat portabil, format dintr-un microfon ultrasensibil cu un amplificator cu tranzistori și o pereche de căști, cu care se poate detecta ușor cea mai mică spărtură a conductei.

Amplificatorul intensifică de 7.000 de ori zgomotul produs de infiltrație. Întregul aparat funcționează cu ajutorul a două baterii de lanternă obișnuită și e foarte ușor, așa că poate fi plimbat fără nici un efort pe orice traseu de control.

CURIOZITĂȚI DESPRE INSECTE

Insecte inamice...

Ca după un incendiu arată pădurile după ce au trecut hoardele nesătule ale omizilor, care distrug atît frunzele și cetina, cît și mlădițele tinere și rădăcinile copacilor. Ca după un incendiu arată lanurile de grîu după trecerea lăcustelor.

Cum se poate lupta împotriva insectelor dăunătoare, cum pot fi ferite pădurile și semănăturile de acțiunea lor nimicitoare? Un răspuns eficient la aceste întrebări l-au dat — după cum se știe — chimiștii, care au creat o serie de mijloace de luptă împotriva dăunătorilor plantelor. Dar substanțele găsite de ei nu constituie singura armă posibilă. Mai există și o alta, pe care ne-o pune la dispoziție însăși natura, și anume insectele care luptă împotriva celor dăunătoare, fiind, cum s-ar spune, inamicele lor pe viață și pe moarte. Entomologii sovietici au observat că, de pildă, gîndacul dăunător al alunului chinezesc este distrus de buburuza din Orientul îndepărtat. Buha fînețelor, dăunătorul pădurilor de conifere și al pomilor fructiferi, are și ea inamici neînduplecați, care nu trebuie decît să fie corect utilizați.

... Și un dușman al termitelor

În ultima vreme, în paginile ziarelor vest-europene se scrie tot mai des despre orașe asaltate de... termite. Aceste insecte aduc serioase daune, rozînd vechile clădiri și podurile din lemn, stricînd cărțile bibliotecilor etc. Invazia termitelor a cuprins orașe ca Parisul, Hamburgul, Bologna, Veneția și altele. Chimicalele folosite împotriva lor nu dau totdeauna rezultate mulțumitoare. S-a descoperit însă recent o ciupercă care parazitează o specie de termite, aducînd moartea purtătorilor ei, căreia i se datorează pieirea unor colonii întregi. Rezolvarea problemei cultivării acestei ciuperci va face posibilă lupta eficientă împotriva termitelor, care devin un inamic tot mai redutabil al orașelor vechi.

Pentru siluetele pline

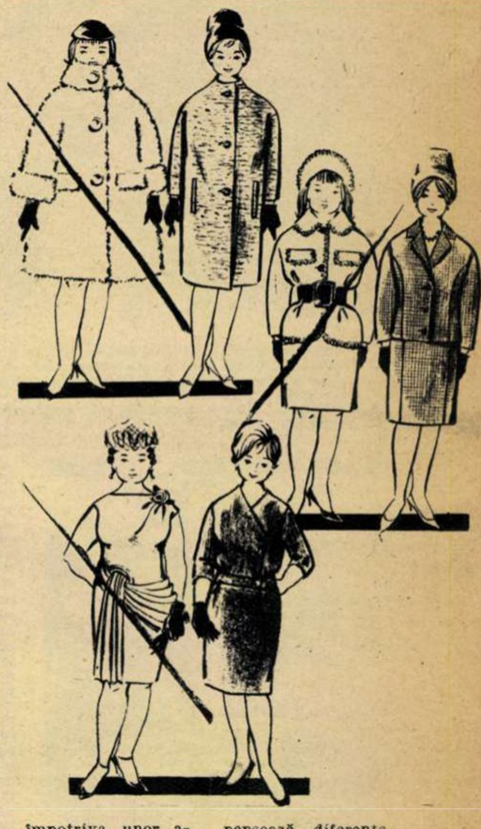

— Cîtă bătaie de cap avem cu îmbrăcămintea noi, femeile mai pline.

— Dar să știi că a fi „rotunjoară" prezintă și avantaje: în primul rînd un ten luminos și o bună dispoziție inepuizabilă, calități care fac din purtătoarea lor o femeie foarte agreabilă. Esențialul e să și le scoată în evidență. Dar mai ales să evite orice stridență în îmbrăcăminte. Tot ce e exagerat, încărcat, tot ce atrage atenția asupra siluetei. Într-un cuvînt, sobrietate.

— Un cuvînt plin de... interdicții. Culori — nu! Imprimeuri — nu!

— Nicidecum. Nu văd de ce n-ai purta și tonuri clare, saturate, și chiar culori deschise, cu condiția ca linia modelului să-ți avantajeze silueta. Mai puțin recomandabile sînt tonurile dulcege, pastelurile, și cu atît mai puțin combinațiile de culori tranșante, care subliniază silueta. În ce privește imprimeurile, n-am nimic împotriva celor cu desene mărunte, geometrice, a imprimeurilor „topite" și, firește, a clasicelor dungi și pepituri.

— Dar țesăturile?

— Cele mai nimerite sînt stofele netede, cu țesătura deasă și rigidă, care cad greu. Pentru că ai pomenit adineauri de interdicții, voi menționa totuși cîteva: Nu, țesăturilor suple, moi, fluide, care mulează formele! Nu, stofelor greoaie, în relief, buclate sau păroase (urson)! Nu, mătăsurilor lucioase sau transparente, imprimeurilor gigantice, dantelelor, voalurilor!

— Aceste nu-uri nu mă sperie: bunul simț m-a pus de mult în gardă împotriva unor asemenea ispite. Mai greu îmi vine să aleg croiala.

— Trebuie în primul rînd respectate cîteva principii de bază. De pildă, o rochie foarte ajustată nu te face niciodată să pari mai subțirică... ci dimpotrivă!

Formele corpului trebuie doar sugerate și nu marcate. De aceea nu voi obosi recomandîndu-ți linia cu talia ușor lungită, eventual bluzantă, cînd șoldul nu e prea voluminos. Pentru femeile cu talia relativ subțire față de bustul și șoldurile proeminente, e mai nimerită croiala deux-pièces, care compensează diferența de volum. Un abdomen proeminent poate fi mascat prin două-trei cute necălcate de o parte și de alta a fustei. Dacă ai brațe voinice, vei purta mîneci drepte și nu prea scurte; în nici un caz chimono. Tăieturile, buzunarele, garniturile (discrete!) tratate pe verticală subțiază silueta. În general însă e de combătut tendința unora de a-și face cu orice preț rochii cu „model", îngrămădind fără rost fel de fel de croieli, drapeuri, garnituri etc., care numai elegante nu sînt și în plus atrag atenția asupra imperfecțiunilor siluetei.

POȘTA redacției

CĂLIN VASILE — București. **Despre Atlantida pomenesc mai mulți autori ai antichității, printre care și Platon. Ei vorbesc despre o insulă fabuloasă, care ar fi fost înghițită de apele Oceanului Atlantic într-o noapte și o zi. Geologii și biogeografii de mai tîrziu au admis, la rîndul lor, existența acestui pămînt, care s-ar fi întins de la Mauritania pînă la coasta Venezuelei, inglobînd insulele Capului Verde, Canare și Madere, precum și locul pe care se află azi Marea Sargaselor. (Într-adevăr, sargasele se reproduc prin butășire naturală, ca unele plante de uscat, iar printre ele trăiește singura insectă cunoscută a oceanelor). Platon afirmă că scufundarea s-ar fi produs cu 9000 de ani înaintea erei noastre.**

SUCIU VERONICA — Tîrgoviște. **Cuvîntul „stomatologie" n-are nici o legătură cu bolile de stomac. El își are originea în cuvîntul grec „stoma" care înseamnă gură, nu în latinescul „stomachus", care înseamnă stomac. De aceea specialitatea „stomatologie" în medicină se limitează la bolile gurii și ale dinților. E clar? Cît despre cuvîntul „ateroscleroză" pe care l-ați întîlnit recent, acesta vine să înlocuiască mai corect vechiul „arterioscleroză". Noua expresie se trage din cuvîntul grec „athera" (cocă, pastă), indicînd fenomenul de aderență a grăsimilor la peretele interior al arterelor.**

VASILIU MIRCEA — Focșani. **După constatările zoologilor, cel mai iute la fugă dintre animale este ghepardul (animal sălbatic, înrudit cu pisica). În primele secunde de la pornire, acesta atinge viteza de 144 km/oră. În medie, animalul acesta fuge cu 110-112 km pe oră. După ghepard, urmează gazela cu 98 km/oră, iepurele cu 70 km/oră și, în sfîrșit, calul de curse, cu 68,8 km/oră. Rezistența cea mai mare la fugă o are însă lupul, care își poate menține viteza de 48 km/oră, pe o distanță de peste 100 de kilometri.**

VIROAGĂ ION — Pitești. **În mod științific s-a dovedit că veninul de albine se poate folosi cu succes în combaterea mai multor boli, printre care reumatismul, guta, furunculoza, unele boli de piele, precum și unele boli de ochi. De aceea veninul de albine se și recoltează pe scară intensă, mai ales în Uniunea Sovietică și în R. D. Germană. O dată recoltat, veninul e înfiolat și folosit apoi atît în injecții cît și în preparate unguente. Aceste recoltări și folosiri se fac însă în anumite condiții precise, așa că nu vă recomandăm să le încercați singur. Pe cale sintetică, cu toate experiențele făcute, nu s-a reușit încă a se produce acest venin.**

CORB TEODOR — București . **Frica dv. de reptile este exagerată. Mai întîi trebuie să știți că un șarpe nu atacă omul decît atunci cînd e amenințat sau călcat cu piciorul (numai șarpele boa vînează, dar acesta nu trăiește la noi în țară). Apoi, dacă sînteți încălțat cu bocanci sau cu cizme, n-aveți a vă teme nici în cazul cînd din întîmplare ați călcat pe vreunul. În sfîrșit, în timpul nopții, în genere șerpii nu circulă sau, dacă o fac, sînt pe jumătate amorțiți — mai ales în aerul rece al muntelui. Dacă ați observat vreunul lîngă cort sau chiar sub cort, noaptea, să știți că n-a venit acolo cu alte intenții decît de a se încălzi. Fiți deci mai curajos și continuați-vă excursiile liniștit.**

FIX EDUARD — Tulcea. **Ceea ce am publicat în revistă despre imitarea lemnului de esență rară era rezultatul unor experiențe făcute de specialiștii care caută formule noi pentru înlocuirea materialelor de construcție și de mobilă. Aceștia dispun desigur de instalațiile și utilajele necesare unor asemenea experiențe. De aceea nu vedem cum ați putea obține aceleași rezultate pe cale pur manuală, afară de cazul cînd fantezia și priceperea dv. ar născoci o invenție. În orice caz, noi nu vă putem da alt sfat decît să vă adresați eventual unui colectiv de specialiști în ale tîmplăriei.**

VOINESCU ZAHARIA — Craiova. **Fosta societară a Teatrului Național din Craiova, Mya Theodorescu, n-a jucat nici în filmul „Ginere fără voie" și nici în „Lia". Comicul Iulian, de asemenea. Faptul îl atestă chiar unul dintre realizatorii filmului „Ginere fără voie". E regretabil că almanahul de care vorbiți publică asemenea informații necontrolate.**

PAULIUC EUGEN — Galați. **Cum am putea să vă demonstrăm, printr-o comparație plastică — așa cum pretindeți — cît e de mare un atom? Ni se pare că am citit undeva și noi comparația de care ne vorbiți, în care se arată că dacă s-ar mări un om în proporția în care ar trebui să se mărească un atom spre a ajunge la dimensiunile unui punct tipografic, omul ar trebui să măsoare 1.700 de kilometri în înălțime. Ce vreți comparație mai... plastică decît aceasta?**

„STRĂMOŞUL" TROMPETEI. După părerea unor specialişti, instrumentul din fotografie, împodobit cu un cap de reptilă şi datînd din secolul al XVIII-lea, este strămoşul gălăgioasei trompete de azi. Denumit „trombone a tiro", „bunicul" trompetei se „odihneşte" într-o expoziţie de instrumente muzicale deschisă recent la Roma.

AU SCĂPAT DIN CUŞCĂ! În noua comedie cinematografică în culori „Croazieră... cu dungi", terminată recent în studioul „Lenfilm", sînt descrise cîteva întîmplări din viaţa marinarilor sovietici de pe un vas care aduce în patrie animale exotice pentru grădinile zoologice. O maimuţă năstruşnică deschide cuştile fiarelor, care devin vremelnic stăpîne pe vas. De aici, situaţii tragicomice care, ca în orice comedie, se încheie cu bine. Fotografia reprezintă o scenă din cursul filmării. →

LA SAINT LOUP SUR THOUET, o mică localitate în centrul Franţei, inundaţiile recente au fost atît de puternice încît apa a ajuns să pătrundă pînă şi în incinta bisericii situate pe un teren mai ridicat. →

ŞAHUL ÎN URMĂ CU ŞAPTE SECOLE. În prezent piesele de şah se confecţionează din lemnul cel mai obişnuit, sînt uşoare şi lesne de mînuit. Înainte cu secole însă, fiecare piesă de şah era dăltuită cu migală în fildeş, în os, în tot felul de roci. Această figură de şah, originară din Arabia, care reprezintă un cal (cu călăreţ însă!) este sculptată din dinţi de morsă şi datează din secolul al XIII-lea. →

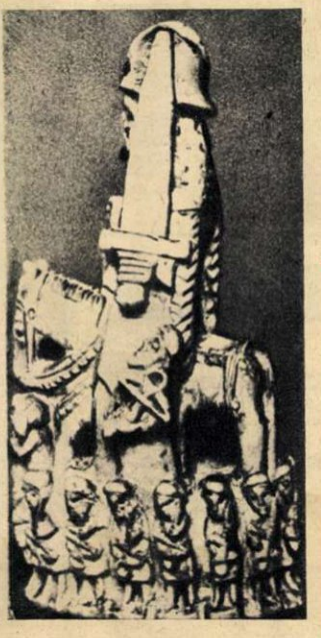

OTRAVĂ SPIRITUALĂ. În Berlinul occidental neonaziştii se dedau la deşănţate manifestări de apologiere a hitlerismului. În aşa-zisele cluburi de lectură pentru tineret se lăfăie, în văzul tuturor, cărţile lui Hitler, Goebbels, Rosenberg şi ale altor „ideologi" ai fascismului. Cu caracter de piesă de muzeu, lîngă aceste cărţi este expus şi pumnalul, simbol al fărădelegilor hitleriste.

90 DE ANI DE VIAŢĂ, dintre care 60 pe tărîmul artei plastice — iată bilanţul cu care se mîndreşte venerabilul sculptor maghiar Márk Vedres. Artistul nonagenar, care şi-a făcut ucenicia în atelierul marelui Rodin, dăltuie şi azi chipuri de oameni ai muncii din Ungaria populară. →

←

JUMULEALĂ LA MINUT... În oraşul Naumburg din R. D. Germană industria locală a construit un ingenios agregat care jumuleşte zece păsări în timpul record de zece secunde.

În jurul
globului

DESCOPERITOR DE COMETE. O interesantă activitate ştiinţifică depune astronomul ceh Antonin Mrkos care, lucrînd la Observatorul astronomic de pe muntele Lomnice, a reuşit să descopere în 12 ani 15 noi comete. ↓

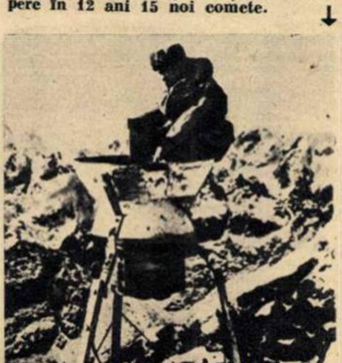

Arrasurile poloneze s-au reîntors în patrie

După mai bine de 20 de ani, vestita comoară de la Wawel (Polonia) s-a reintors în patrie. Ia astfel sfîrşit odiseea valorosului tezaur al poporului polonez, tezaur care la începutul celui de-al doilea război mondial fusese evacuat în Canada, spre a fi ferit de urgia hitleristă. Printre obiectele de artă ale comorii de la Wawel se află şi un număr de 132 goblenuri ţesute cu secole în urmă de vestiţii meşteri din oraşul francez Arras, goblenuri care au rămas cunoscute sub numele de arrasuri.

Primele arrasuri — ţesute din fire de lînă, mătase sau aur şi înfăţişînd scene mitologice, biblice sau animaliere — au intrat în Polonia în timpul domniei regelui Sigismund I. Mai toţi domnitorii Poloniei de mai tîrziu, singurii care puteau plăti sumele enorme care se cereau pentru aceste opere de artă, au continuat să cumpere asemenea piese. Regele Sigismund II August, de pildă, a reuşit să achiziţioneze în timpul domniei sale nu mai puţin de 350 arrasuri. După moartea ultimului dintre regii dinastiei Jagello, colecţia de goblenuri a fost aşezată în vestitul castel Wawel din Krakovia, devenind tezaur naţional şi trecînd în patrimoniul statului polonez.

Dar istoria zbuciumată a Poloniei avea să-şi pună amprenta şi pe destinul acestei valoroase colecţii de obiecte de artă. Războaiele pustiitoare de mai tîrziu au ca urmare pierderea sau distrugerea a numeroase piese preţioase. După a treia împărţire a Poloniei, în 1795, arrasurile au fost duse în Rusia ţaristă, fiind înapoiate Poloniei abia în 1921, de către guvernul sovietic.

În urma atacului mişelesc al trupelor hitleriste împotriva Poloniei, în 1939, tezaurul a fost evacuat. La 18 septembrie 1939 un tren încărcat cu numeroase lăzi adăpostind 264 obiecte din tezaurul naţional, printre care şi 132 arrasuri, a trecut graniţa polono-romînă. După nenumărate peregrinări — şi după ce străbătuse aproape întreaga Europă sub ameninţarea distrugerii sau a confiscării de către trupele hitleriste — la 15 iulie 1940 transportul a ajuns în Canada.

După terminarea războiului, guvernul polonez a întreprins în repetate rînduri demersuri în vederea reintrării în posesia preţioasei colecţii de arrasuri. A fost nevoie de 15 ani de tratative neîntrerupte şi iată că, în sfîrşit — în ciuda opoziţiei înverşunate a anumitor cercuri clericale şi a rămăşiţelor emigraţiei reacţionare poloneze — preţioasa comoară a revenit pe pămînt polonez, unde urmează a fi reinstalată în castelul-muzeu Wawel.

→

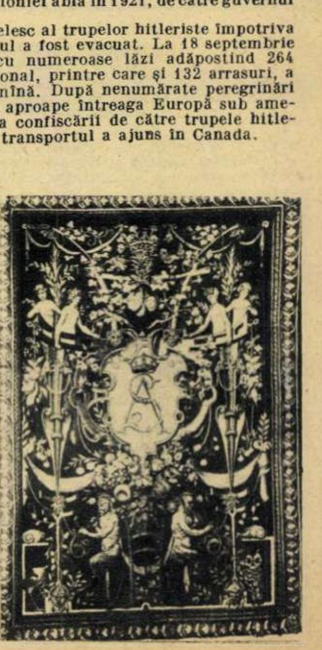

Unul din cele „132": aşa-numitul „arras grotesc", purtînd în mijlocul stemei regale iniţialele lui Sigismund August.

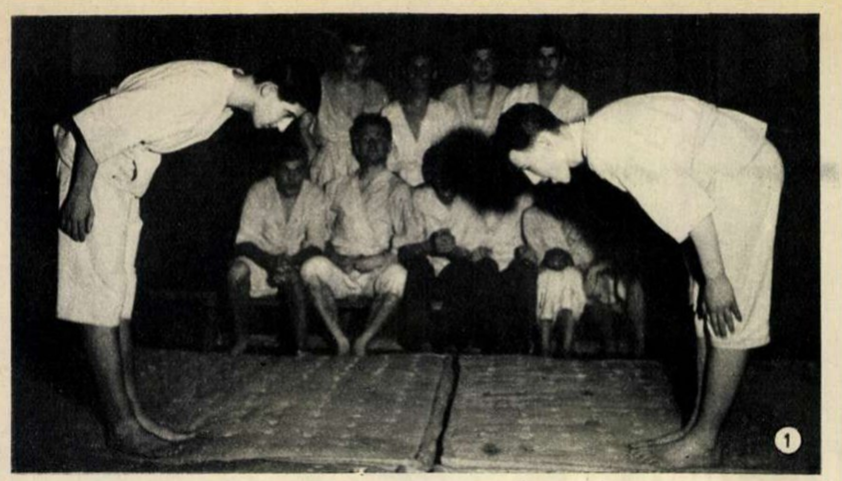

VĂ PREZENTĂM JUDO

— Un nou sport olimpic —

Judo, sportul acesta foarte puțin cunoscut la noi, a fost inclus în programul Jocurilor Olimpice. Așadar, la Tokio, în 1964, cele mai bune echipe de judo își vor disputa întîietatea în cadrul Olimpiadei. Judo a devenit o disciplină olimpică.

Ce este judo? Judo este un sport asemănător luptelor cunoscute, dar care, spre deosebire de acestea, utilizează mișcări și procedee tehnice diferite, foarte spectaculoase și dinamice. În luptele de judo adversarii iau adesea traiectorii dintre cele mai neașteptate. Lupta are loc pe saltele obișnuite și nu încetează decît atunci cînd unul dintre adversari este fixat la sol timp de 30 de secunde sau atunci cînd unul din luptători este silit să ceară încetarea jocului bătînd cu palma în sol.

Sportul național al japonezilor — judo — s-a născut în veacul trecut prin transformarea vechii practici feudale jiu-jitsu. În 1882, profesorul Kano selectează și sintetizează diversele școli de jiu-jitsu, alegînd cele mai frumoase și mai spectaculoase mișcări și procedee tehnice, și înființează la Tokio Institutul Kodokan. Se năștea astfel judo, sportul modern de astăzi.

În țara noastră, judoul se practică încă timid. S-au făcut primele începuturi la București și Arad, unde a fost introdus în școlile sportive de elevi, și se pare că el va cîștiga curînd foarte mulți adepți.

Fotografii de Tr. PROSAN

① Salutul specific înaintea meciului.

② Începerea luptei. Luarea prizei.

③ O spectaculoasă aruncare prin „tehnică de sacrificiu".

④ O poziție de echilibru dinamic.

⑤ Școala căderii îi pregătește pe sportivi pentru a lua contact cu solul corect: mîna stîngă bate cu zgomot, iar capul este fixat în piept.

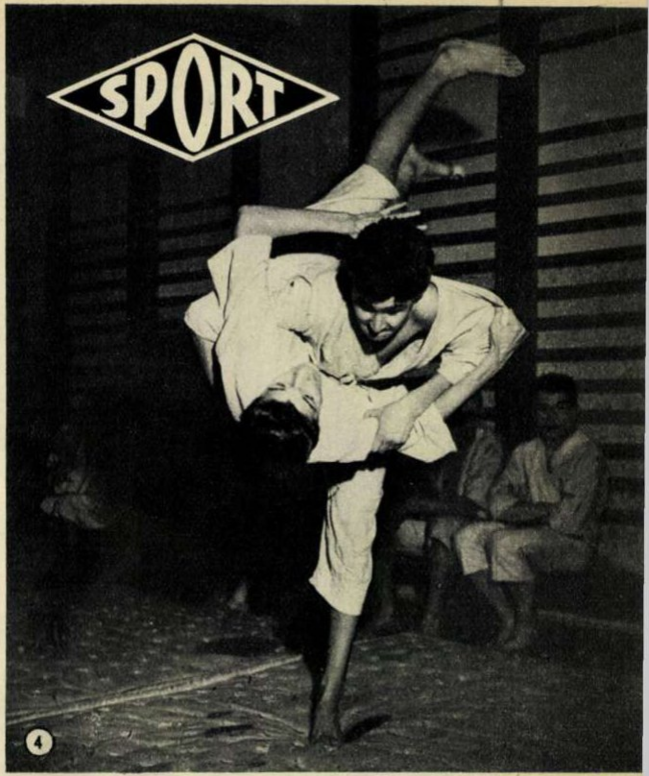

FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII • FILMELE SĂPTĂMÎNII

„GENERAȚIA SALVATĂ" (foto 1), producție a studioului „Maxim Gorki" din Moscova, este un film impresionant prin simplitatea și măreția sa. Subiectul: cum a luptat în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei o activistă de partid din Leningrad. Era tînără, energică, dorea să plece pe front. A trebuit însă să fie mamă (ea, care nu avea nici un copil...) și a fost mamă grijulie, pricepută, devotată, pentru sute de copii leningrădeni evacuați din orașul-erou. Aceasta este Antonina Vasilievna, cea căreia i se datorește, într-adevăr, o „generație salvată", figura centrală a unui film în care afli tabloul cu dimensiuni de frescă al poporului sovietic — uriaș, puternic, unit în lupta pentru zdrobirea dușmanului.

„SFIOASA" (foto 2), producție a studioului „Lenfilm", completează seria izbutitelor ecranizări întreprinse în ultimii ani de cineaștii sovietici după operele lui Dostoievski. După dramaticul film „Idiotul", după poeticul „Nopți albe", „Sfioasa" — din aceeași familie de eroi cu prințul Mîșkin și Nastenka — luminează chipul gingaș, pur dar atît de nefericit al unei femei care n-a putut rezista urîțeniei și fățărniciei lumii burgheze, preferînd moartea decît să beneficieze de o existență clădită pe jefuire și înșelăciune. Cei care au admirat-o pe actrița care i-a dat viață Annei von Dideritz în filmul „Doamna cu cățelul" vor avea o plăcută întîlnire: „Sfioasa" e interpretată de aceeași tînără și talentată actriță — Ia Savvina. Partenerul ei e cunoscutul artist sovietic Andrei Popov, iar regia filmului aparține lui Alexandr Borisov, cel care l-a întruchipat pe ecran pe compozitorul Modest Musorgski.

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33. Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică:
Vlad MUȘATESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PRETUL REVISTEI 2 LEI

EXTRAORDINARA REALIZARE!

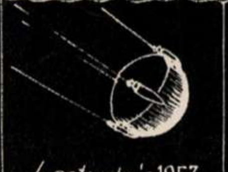

4 octombrie 1957
83,6 kgr.

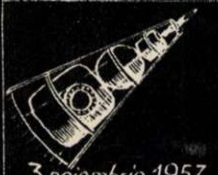

3 noiembrie 1957
508,3 kgr.

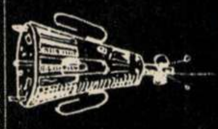

15 mai 1958
1327 kgr.

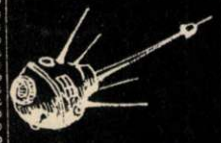

2 ianuarie 1959
1472 kgr.

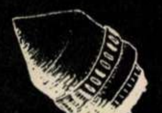

12 septembrie 1959
1511 kgr.

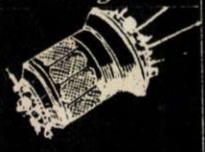

4 octombrie 1959
1553 kgr.

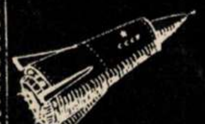

15 mai 1960
4540 kgr.

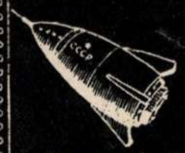

19 august 1960
4600 kgr.

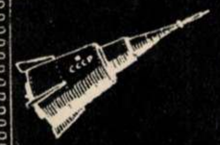

1 decembrie 1960
4563 kgr.

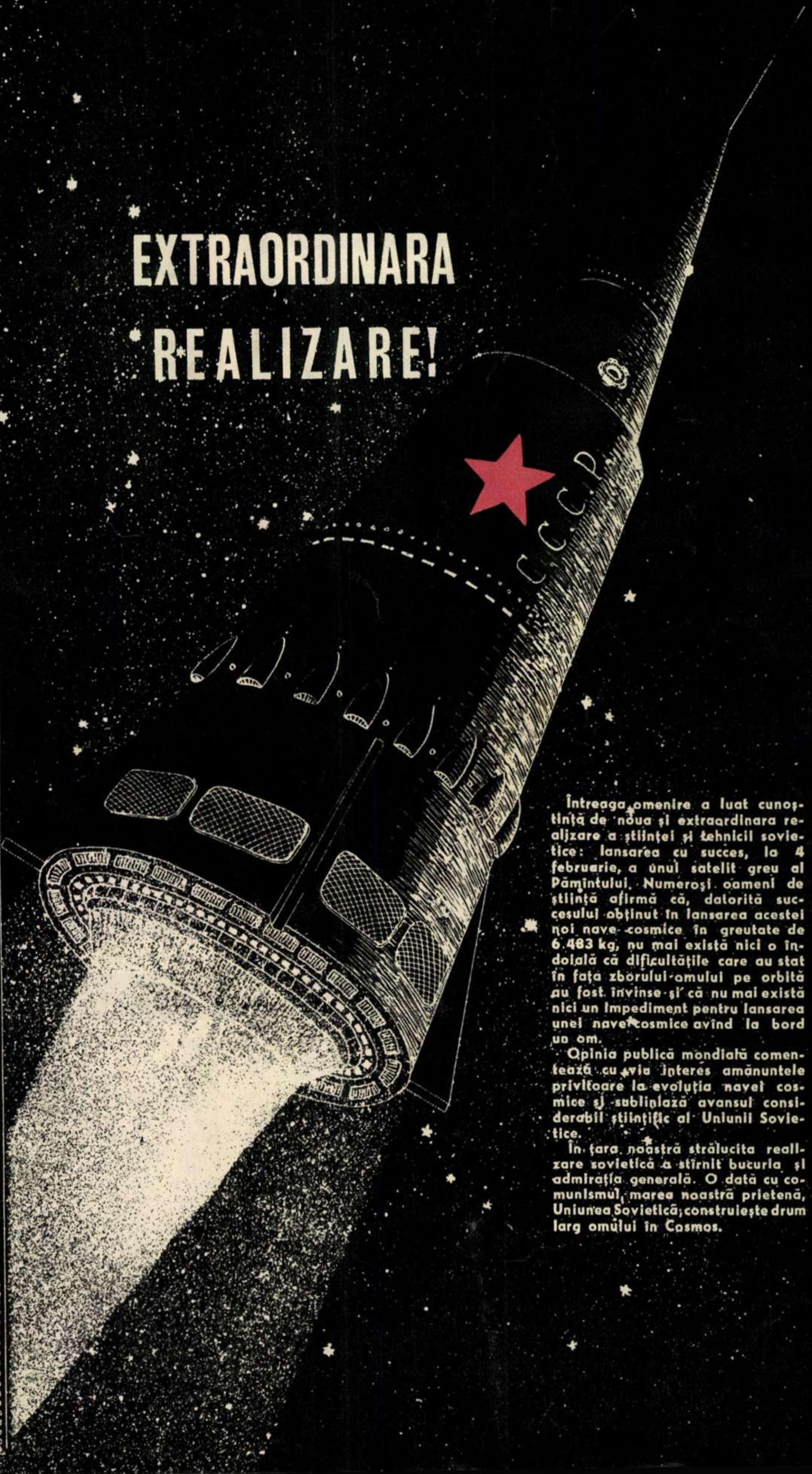

Întreaga omenire a luat cunoştinţă de noua şi extraordinara realizare a ştiinţei şi tehnicii sovietice: lansarea cu succes, la 4 februarie, a unui satelit greu al Pămîntului. Numeroşi oameni de ştiinţă afirmă că, datorită succesului obţinut în lansarea acestei noi nave cosmice în greutate de 6.483 kg, nu mai există nici o îndoială că dificultăţile care au stat în faţa zborului omului pe orbită au fost învinse şi că nu mai există nici un impediment pentru lansarea unei nave cosmice avînd la bord un om.

Opinia publică mondială comentează cu viu interes amănuntele privitoare la evoluţia navei cosmice şi subliniază avansul considerabil ştiinţific al Uniunii Sovietice.

În ţara noastră strălucita realizare sovietică a stîrnit bucuria şi admiraţia generală. O dată cu comunismul, marea noastră prietenă, Uniunea Sovietică, construieşte drum larg omului în Cosmos.

Q5
F

Nr. 7 (299)
Anul X
18 februarie 1961

Vacanţă studenţească

(pag. 24)

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ŞI LITERAR-ARTISTICĂ

FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ

Maistrul strungar Nagy Iosif de la uzinele de vagoane „Gheorghi Dimitrov" din Arad, candidează în circumscripția electorală nr. 12 Curtici, pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională. Iată-l stînd de vorbă cu un grup de alegători din Zimandul Nou. →

La școala elementară nr. 114 din București alegătorii din cartier s-au întîlnit cu Elena Plopșoreanu, muncitoare la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", candidată în alegerile de deputați în Sfatul popular al raionului Nicolae Bălcescu. ↓

TRAIASCA PARTIDUL MUNCITORESC ROMÎN

Centrele de afișare a listelor de alegători sînt cercetate de cetățeni din zori și pînă în seară. Iată un aspect de la centrul de afișare nr. 1 al raionului V. I. Lenin din București.

La o casă a alegătorului din comuna Ileanda, raionul Dej, regiunea Cluj. ←

PREZENTUL ȘI VIITORUL CRAIOVEI

Vechiul oraș al banilor craioveni se schimbă... Casele cu fațade vopsite în galben pal, coșcovite de vreme, străduțele înguste, bune doar pentru traficul de birje, dispar pe nesimțite. Toate intră treptat în lumea amintirilor... Statisticienii înregistrează această schimbare notînd cifre care dezvăluie ritmuri necunoscute pînă acum în acest oraș. Să luăm coloana suprafețelor clădite: 1958... 2.670 m p; 1959... 6.930 m p; 1960... 16.000 m p. Echivalentul citadin al acestor cifre îl constituie blocurile din zona centrală a orașului, peste care orice craiovean își plimbă privirile cu dragoste și mîndrie.

În vechiul oraș al banilor se schimbă și mentalitatea oamenilor... Craiovenii sînt mai grijulii față de aspectul străzii lor, participă la acțiunile obștești și, în adunări cetățenești, dezbat cu pasiune probleme care solicită rezolvări imediate. Deputații au avut mereu de lucru. Căci cui se adresează în primul rînd cetățeanul, dacă nu deputatului său? Și datorită unor deputați ca Elena Diaconescu, Dumitru Crăciun, Iosif Kautil, Ion Mîndruleanu și alții ca ei s-a introdus lumina electrică pe unele străzi, s-au pavat altele, s-a îmbunătățit transportul auto, s-au introdus conducte de apă, s-a deschis o nouă „Alimentară" într-un cartier etc. Iar cine va avea răbdare să citească sutele de dări de seamă ale deputaților, ținute în fața cetățenilor din circumscripțiile lor, va constata că mii de cetățeni au prestat zeci de mii de ore de muncă voluntară numai pentru plantarea de flori și pomi. Craiovenii simt nevoia să facă bătrînul lor oraș mai frumos...

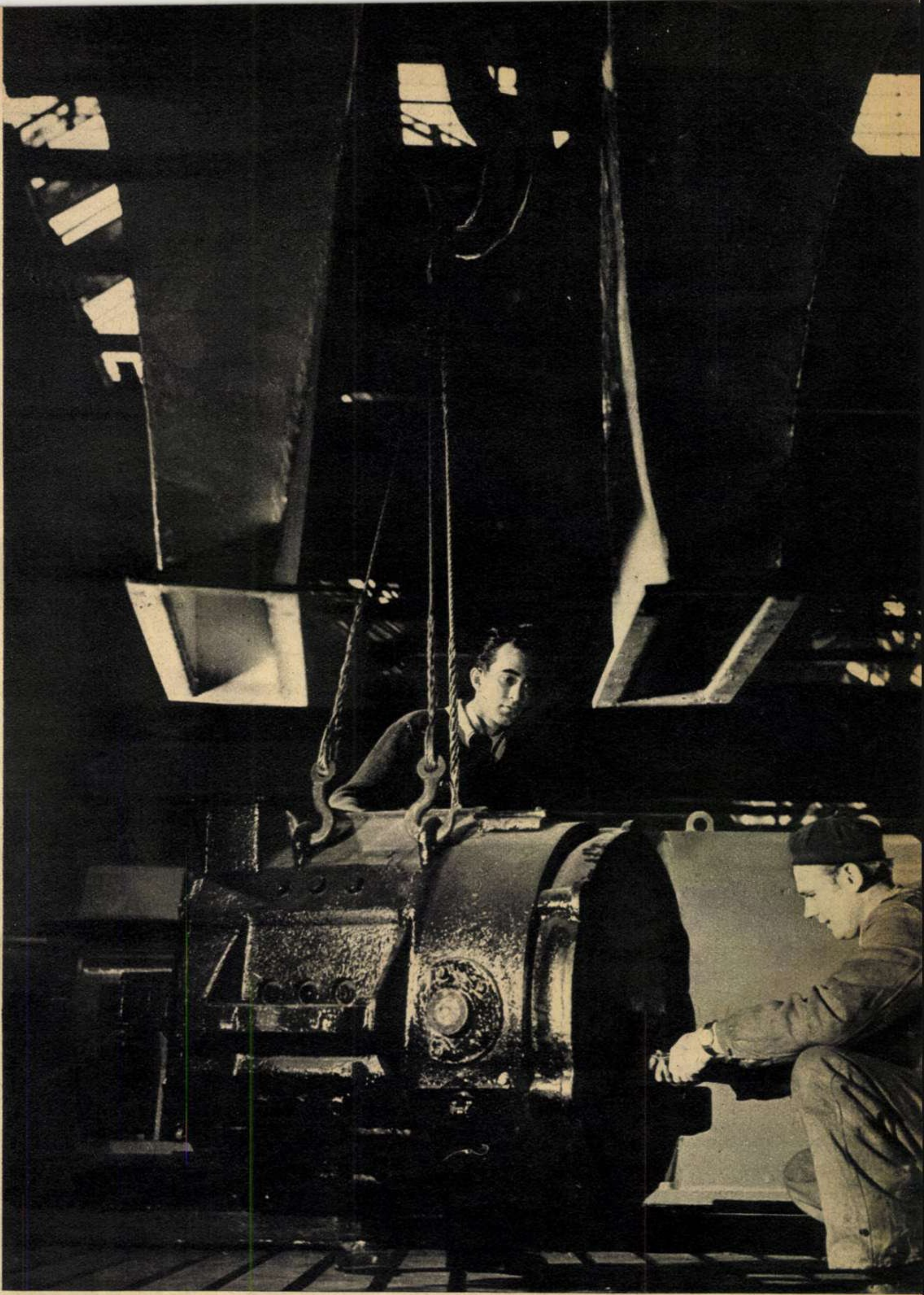

Altădată orașul acesta era capitala unei regiuni „eminamente agricole". Azi industria își croiește un loc de frunte aici. Și dacă se poate vorbi de o dezvoltare a orașului, aceasta se datorează în primul rînd succeselor dobîndite de muncitorii uzinelor și fabricilor craiovene. Marile întreprinderi „Electroputere" și uzina constructoare de mașini agricole „7 Noiembrie" au dat un ritm nou dezvoltării Craiovei. Iar marele combinat chimic care se va construi în apropierea localității va stimula și mai mult ritmul de dezvoltare al orașului. În fotografie: la standul de probă al întreprinderii „Electroputere" în timpul încercării unui motor de tracțiune.

Un recensămînt din anul 1947 arată că în Craiova existau 176 ateliere mici, 106 firme comerciale, 86 asociații particulare de transport, dar nici o întreprindere de interes național! Abia în anii puterii populare Craiova a început să se industrializeze. Astfel, au luat ființă: uriașa întreprindere „Electroputere", care fabrică transformatori și mașini electrice rotative, uzina de mașini agricole „7 Noiembrie", fabrica de textile „Independența", fabrica de paste făinoase „Partizanul", atelierele „IRA 8" etc. Iar la marginea Craiovei s-a deschis de curînd un vast șantier unde va fi construit un mare combinat chimic, care va produce îngrășăminte azotoase, îngrășăminte chimice, butanol, acid acetic etc.

Iată un fenomen interesant: mii de craioveni circulă de zeci de ani pe aceleași străzi mărginite de case dintre care multe au aproape vîrsta unui secol, dacă nu mai mult. Mănîncă, se odihnesc și visează în odăile cu ziduri vechi. Dar cei mai mulți nici nu știu că, exact în aceleași momente în care ei își desfășoară activitatea diurnă, pe locul casei lor se înalță o altă clădire nouă, cu ferestre luminoase și fațadă albastră! Pe planșetele proiectan-

Constantin Avram, un harnic mecanic de locomotivă de la depoul C.F.R.-Craiova, candidează în circumscripţia electorală orăşenească 133.

Se numeşte Zoican Constanţa. Are 23 de ani. Este una din bobinatoarele fruntaşe ale uzinei „Electroputere" şi o harnică activistă pe tărîm obştesc. Iată de ce cetăţenii din circumscripţia electorală orăşenească 45 au propus-o drept candidata lor în alegerile de la 5 martie.

ţilor se nasc, în clipele acelea chiar, blocuri noi! Dispar străzi pe care s-au plimbat de atîtea ori şi se nasc altele pe care nici nu le bănuiesc. Proiectanţii trasează viitorul Craiovei.

Calea Unirii... Care dintre craioveni nu-i cunoaşte linia sinuoasă? Dar încă de pe acum profilul ei se schimbă. Desfăşurîndu-se pe o lărgime de 44 de metri, se va transforma într-un bulevard cu spaţii verzi. Au şi început să se construiască mari cvartale de locuinţe, care vor însuma la început 760 de apartamente, numărul lor ridicîndu-se în 1965 la 2.500. Centrul vechi al oraşului, unde s-au găsit frumoase soluţii arhitecturale pentru armonizarea noilor blocuri cu stilul vechilor clădiri , va fi terminat şi va avea în 1965 clădiri cu 1.400 de apartamente.

Sfîrşitul planului de şase ani va marca realizarea unui vechi vis al craiovenilor: noul Teatru Naţional. Amplasat în plin centru, în locul actualei pieţe, el va fi îmbrăţişat de jur împrejur de o zonă verde. Nu se cuvine să uităm nici complexul sportiv: întins pe 20 de hectare, va avea un stadion de 25.000 de locuri, o sală de sport de 3.000 de locuri şi alte numeroase terenuri pentru jocurile sportive.

Clădiri publice şi blocuri noi, lumină fluorescentă, străzi largi, asfaltate, iată cîteva imagini din viitorul Craiovei. Un viitor care e atît de aproape.

I. CORIBAN

Fotografii de S. STEINER

Întreprinderea „Electroputere" este cea mai mare fabrică de utilaj electric din ţară. Produsele ei sînt cunoscute pînă departe, în India, R. D. Vietnam, R.A.U., R. D. Germană etc. Dintre succesele obţinute de muncitori în anul 1960 notăm: fabricarea transformatorilor de 31.500 kVA (care au o greutate de 88 tone!), a transformatorilor de 40.000 kVA (cu o greutate de 96 tone), a autotransformatorului de 60.000 kVA etc. Nu există regiune din ţară unde să nu se fi montat asemenea transformatori.

Primăvara şi toamna pe ogoarele Olteniei şi ale multor altor regiuni din ţară poţi întîlni semănătorile fabricate la „7 Noiembrie", una din marile întreprinderi ale Craiovei.

Craiova se transformă... Noile blocuri construite în ultimii ani au întinerit centrul oraşului. Şi e doar începutul...

Tehnicienii fac măsurători pentru amplasamente, inginerii şi arhitecţii lucrează la planurile viitoarelor clădiri. Cum va arăta, deci, Craiova în anii următori? O întrebare legitimă pe care v-o satisfacem publicînd unul din proiectele de machetă ale centrului Craiovei.

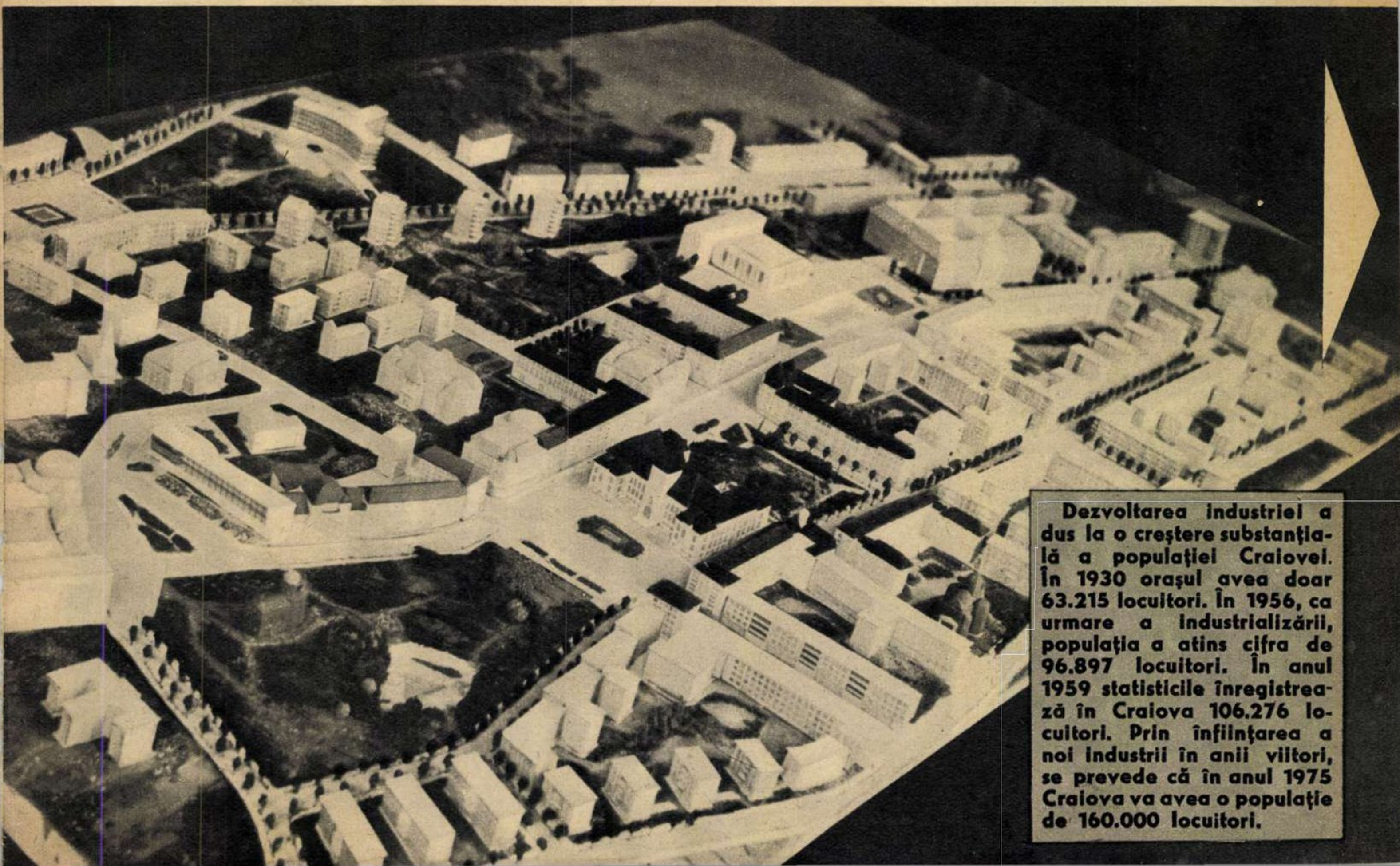

Dezvoltarea industriei a dus la o creştere substanţială a populaţiei Craiovei. În 1930 oraşul avea doar 63.215 locuitori. În 1956, ca urmare a industrializării, populaţia a atins cifra de 96.897 locuitori. În anul 1959 statisticile înregistrează în Craiova 106.276 locuitori. Prin înfiinţarea a noi industrii în anii viitori, se prevede că în anul 1975 Craiova va avea o populaţie de 160.000 locuitori.

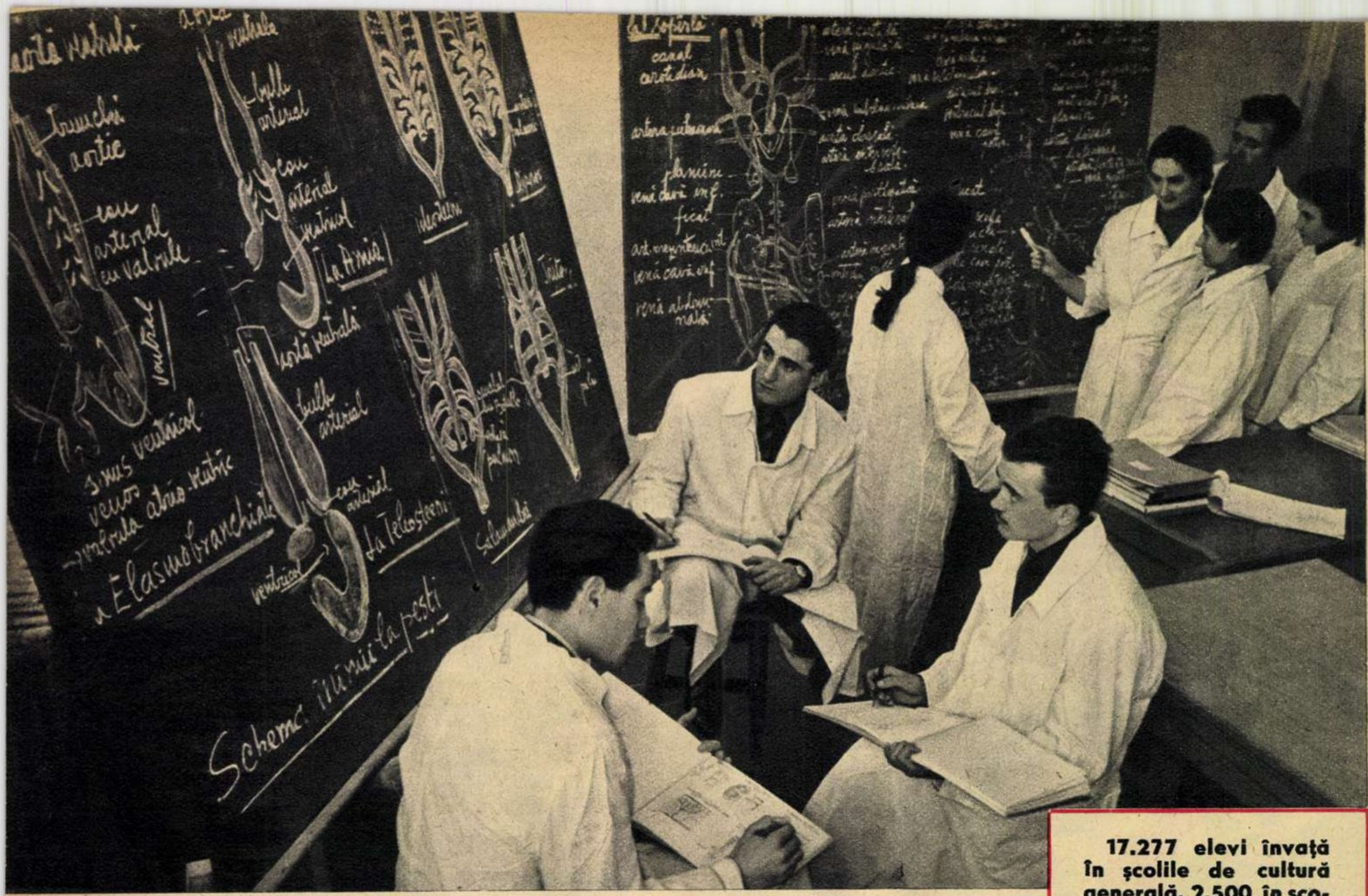

17.277 elevi învață în școlile de cultură generală, 2.500 în școlile profesionale, 1.600 în școlile tehnice, iar 1.757 de studenți frecventează cursurile de zi ale institutelor de învățămînt superior din Craiova. De asemeni, pentru buna desfășurare a învățămîntului, în anii de democrație populară, în Craiova s-au înființat 12 școli de 7 ani, 10 școli profesionale, 6 școli tehnice etc.

Craiova este centru universitar de mai mulți ani. Institutului agronomic înființat de regimul democrat-popular i s-a adăugat recent Institutul pedagogic de 3 ani, unde învață 470 de studenți. În fotografie: o consultație în laboratorul de zoologie.

Filarmonica din Craiova are o activitate prodigioasă. Anul trecut colectivul Filarmonicii a dat 186 de concerte prin fabrici. Pentru frumoasa activitate depusă, cetățenii din circumscripția electorală orășenească 103 l-au propus pe Claudiu Moldovan, directorul Filarmonicii de Stat, candidat al F.D.P. în alegerile de la 5 martie.

Elena Diaconescu a fost propusă din nou candidată a F.D.P. în circumscripția electorală orășenească 157. Iat-o, în fotografia noastră, povestind cîtorva utemiști despre viața tineretului în timpul regimului burghezo-moșieresc.

Cine nu-l cunoaște pe turnătorul formar Tugui Spiru de la „7 „Noiembrie“? Zilnic el își depășește norma cu 20-25%, iar piesele pe care le lucrează sînt totdeauna de bună calitate. El a fost propus candidat al F.D.P. în circumscripția electorală orășenească 170.

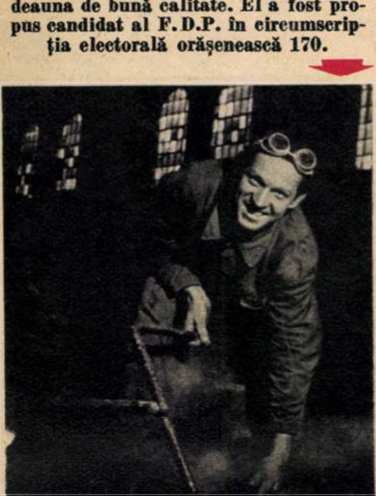

La răsăritul luceafărului

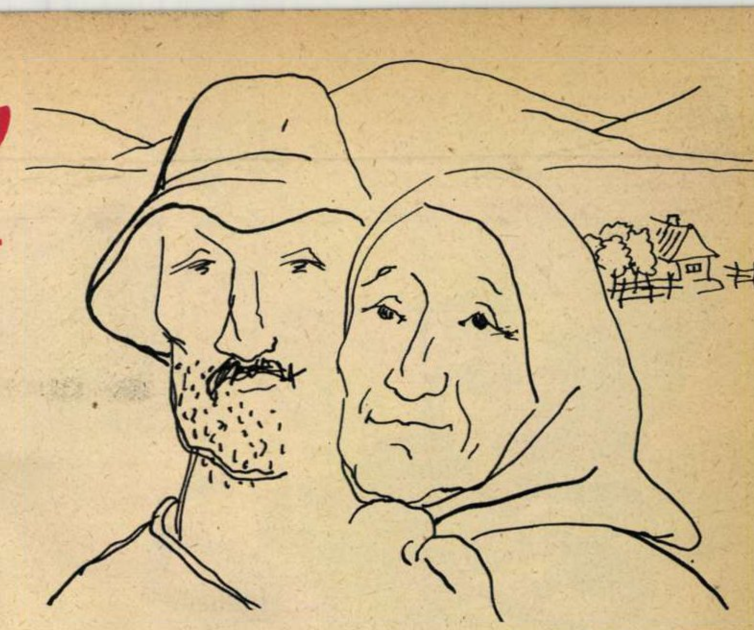

de Eusebiu CAMILAR

Ilustrații de Valentina DINU

Nu demult, după ce colindasem țărmul Mării Bicazului, pe linia viitoarei autostrade, printre camioane, buldozere și betoniere supranumite „cărăbuși“ — inginerul însoțitor a aruncat un cuvînt:

— Vă rog să ne așteptați în Golful Potocilor! Venim să vă luăm de acolo cu vaporașul...

Într-adevăr, ne-am dus în locul care azi e golf la o mare, dar care, nu cu mulți ani în urmă, era o fundătură a satului Potoci! Stînd, deci, în așteptarea vaporașului, m-am scufundat ca-ntr-un farmec. Marea Bicazului foșnea în vîntul dinspre seară.

Parcă mă vedeam, cu cîțiva ani în urmă, în satul acela, sub umbrarul unei case, cu niște oameni care cu liniile și ocheanele lor luau măsura viitoarei mări... La sfatul nostru se alăturaseră mulți săteni. Se însera. Pe șosea treceau care domoale, ca pe vremea craiului Dromichetes, iar felinarele lor aminteau felinarele agatîrse, deschizîndu-și pleoapele în alt mileniu... Bistrița unduia lin, ca o șuviță de fuior, și țin minte cum am stat cu ochii țintă către vîrful muntelui, unde trebuia să răsară luceafărul de seară. Și cînd a picurat pe năframa cerului verzui, parcă se aprinsese pe munți cel dintîi foc de noapte.

Nimic nu indica, pe atunci, că se va schimba ceva la Potoci, ci totul stăruia în veacurile străvechi. Luceafărul picurat în înserarea aceea de demult văzuse cum se zbuciumă poporul romîn, ca pulberea, pe aria istoriei; văzuse cum beau sînge de om răii și viclenii, avînd drept semn heraldic fiara cu bot căscat a lăcomiei; același mare și înfiorat luceafăr îi văzuse pe răi și vicleni în limuzine luxoase, la pescuit de păstrăvi și la vînat de urși — trecînd pe lîngă bordeiele bistrițene, în al căror întuneric se uscau de vii copii pelagroși și oftigoși, așteptîndu-și mîntuirea doar de la vracii milostivi: aerul muntelui și soarele...

Cînd vedeau plutași luptînd cu zăpoarele, ca leii și paraleii, iviți cu plutele în veacul benzinei și claxonului, de-a dreptul de pe alt tărîm, fiii șarpelui încetineau goana limuzinelor... Recitau fiii șarpelui și poezii „patriotice“, despre puterile poporului romîn, fără să-i intereseze însă cît erau plutașii de secătuiți de boli, foamete, sifilis și alcoolism... Cînd îi vedeau cum își stupesc blestemele la crîșmă, îi numeau bețivi și destrăbălați și-și întorceau fața de la ei cu silă, căci și bețivi și destrăbălați aveau voie să fie numai ei, fiii șarpelui! Și urcau fiii șarpelui și pe munți, la focurile ciobanilor, și ascultau chiar și basme, și îndrăzneau chiar să se și laude, cu expresii, proverbe și cîntece, notate în carnețele lîngă adresele femeilor destrăbălate — în timp ce oamenii de pe Bistrița piereau mai departe sub butucii plutelor, iar copiii lor așteptau mai departe mîntuirea, de la generoșii vraci: aerul și soarele...

II

Atunci, demult, la sfatul nostru se alăturase un moșneag. Îi lipsea brațul drept, din umăr. Noi l-am privit cu prietenie, și el ne zîmbea blînd, parcă dezvinovățindu-se de lipsa brațului:

— Mde... ce să-i faci? Sînt și eu de pe vremea plutăritului de noapte... Am căzut, pe o cumpănă mare, la Moara Dracului, sub butuci!...

Apoi, în seara aceea de demult, l-am prins încet-încet și pe el în farmecul visului despre viitor. Și ascultîndu-ne, în scurt timp a înțeles tot viitorul, pînă la cele mai depărtate orizonturi! Se uita în sus.

— E-he-he! — a rostit, dînd un chiot destul de tare peste acoperișurile satului. Asta, feciori, înseamnă că grădina mea, și ograda mea, și căsuța mea vin taman în adîncul mării.

Apoi moșneagul a tăcut. Și respira nespus de greu, ca la un urcuș de munte. Ce gîndea? Ce imagine își crease despre viitor? A rîs spre noi:

— Va să zică grădina plutașului Costache va deveni grădina din fundul mării... nu?

Iar cîndva, în viitor, cînd Marea Bicazului va fi gata „construită“ — moșul Costache avea să se întoarcă măcar o dată, cu pluta sau cu vaporul, pe deasupra locului natal; și va ruga marinarii să încetineze mersul, pînă se va uita el, bine, bine, în adîncul mării și poate că va desluși lătratul cățelului în prag...

Sfîrșind ce avea de spus, adică săpînd în fața noastră, cu acul de diamant al imaginației, cel mai fin filigran despre viitor, moșul Costache s-a furișat dintre noi. Eu l-am văzut mergînd repede, parcă drept către focul luceafărului de seară! Cînd s-a întors, era însoțit de o bătrînică.

— Uite-o, soața mea, lelea Maranda! — a rostit cu mîndrie moșul Costache, și noi ne-am închinat în fața ei, ușurel, făcîndu-i loc în taifasul despre viitor.

— Nu-i nevoie s-o luați de la capăt! — a spus rîzînd lelea Maranda. Iar ca semn că am înțeles deplin ce se va petrece la noi la Potoci, iată: vă rog să primiți în dar cîteva pere coapte din grădina din fundul mării...

Și după ce ne-a miluit cu pere, lelea Maranda a rostit rîzînd, gata de ducă:

— Pînă le ospătați pe acestea, mă duc să mă mai cobor o dată în... fundul mării, să culeg altele; numai dacă nu m-ar simți dulăul de aramă...

Atunci, spre deplina bucurie a soților de vis, m-am plecat adînc spre mîna ei, și i-am sărutat-o adînc, pentru imaginea extraordinară, reflectată în mintea ei simplă ca natura. Și dacă i-aș fi putut săruta gîndirea și imaginația, m-aș fi plecat asupră-le, și mi-aș fi atins buzele de ele, ca de-o flacără sau ca de lumina soarelui. O minte care n-ar fi fost plină de credință în viitor n-ar fi putut zămisli acel poem, genial și lapidar, al grădinii marine!

Peste un pătrar de ceas eram oaspetele moșului Costache. Înainte de a-i trece pragul, lelea Maranda și-a denumit cocioaba „palat“; eu însă m-am oprit ca trăsnit pășind în locuința acelei mari poete. M-am uitat, într-o fulgerare de clipă, la scîndurile patului, acoperite c-un țol alb ca omătul, la cofa cu apă, la toporul pus la ușă într-un colț și la icoana afumată. Așa arăta „palatul“ celor doi mari poeți, iar afară, în ograda strîmtă, lătra cățelul supranumit în poemul lapidar „dulăul de aramă“...

III

Apoi, nu după mult, ceea ce măsuraseră inginerii și visasem noi împreună cu ei a început încet-încet să devină realitate. Carul geților și felinarul agatîrșilor aveau să dispară curînd de pe valea Bistriței, făcînd loc uneltelor secolului al XX-lea, care au început să sape munții la temelii, întru crearea unei mări noi în geografia pămîntului romînesc. Curînd, elanul constructorilor, forța motoarelor alcătuiau și în apropierea Potocilor un tot colosal. Pe lîngă albia Bistriței mai pășteau vitele și mai treceau oameni călători pe jos, dar marea, căreia i se luase măsura nu demult, își începea nașterea, prindea a se reflecta, ca o oglindă, în foișoarele cele mai de sus ale imaginației omenești.

Nașterea mării va crea un folclor de frumuseți extraordinare și cîndva se va grăi despre ea ca despre durarea grădinilor suspendate sau ca despre faptele giganților. Martoră că așa va fi o aduc pe mătușa Maranda, a cărei ogrăjioară a devenit plai în adîncul mării, încă în perioada visului, iar găinile ei, în aceeași perioadă, deveniseră păunițe măestre, după cum cățelul cu coadă scurtă devenise dulăul de aramă...

★

...Deodată a venit vaporașul în Golful Potocilor! M-am suit și, nu mult după aceea, talazurile Mării Bicazului se împotriveau prorei și răzbăteam în sus, către alt golf, Pîrîul Alb.

Așa a fost începutul primei mele expediții maritime în... munții Moldovei! Picurase luceafărul de seară drept în mijlocul Mării Bicazului, ca pe năframa verzuie, odinioară, cînd niște ingineri luau măsura mării... Înainte, departe, departe, scînteia spuza luceferilor. Mă gîndeam cîte căi lactee de lumină se vor naște din spuma acestei mări, răspîndindu-se în tuspatru punctele cardinale... Pînă în ultima văiugă, pînă în ultima scobitură a pămîntului patriei noastre, vedeam cum ia naștere, la apariția luminii, altfel de viață: vedeam copiii întinzînd mîinile spre talgerul lămpilor electrice și țipînd de bucurie, cum țipam și eu, în anii de ciobănie, sus pe deal, cînd apărea luceafărul de seară...

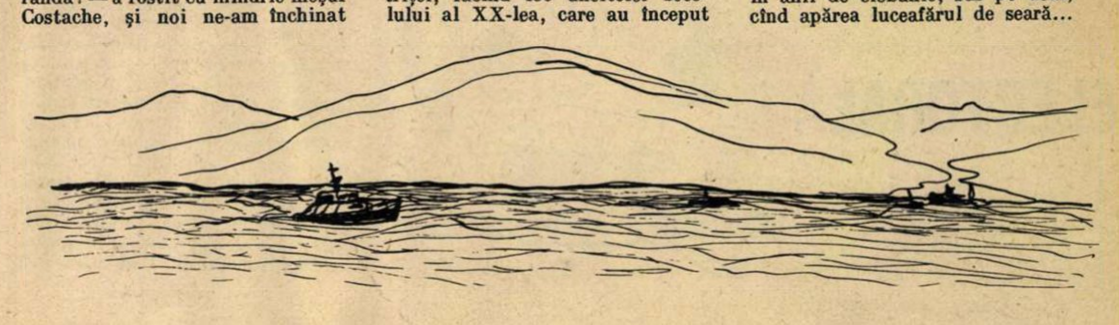

CANDIDAȚI *din* MARAMUREȘ

Fotoreportaj de E. IAROVICI

Numele sculptorului Gheza Vida este bine cunoscut de copiii din cartier, care îl știu ca pe un mare iubitor de animale; de minerii și țăranii maramureșeni, care s-au obișnuit să-l vadă adesea printre ei; îl cunosc însă, îndeosebi, iubitorii de artă din toată țara și chiar din multe țări străine.

Pe rînd, ucenic de grădinar, muncitor necalificat și elev la școala de pictură băimăreană, voluntar în Brigăzile Internaționale din Spania, deținut apoi în lagărele fasciste din Franța, Germania și Ungaria, voluntar în armata romînă pe frontul antihitlerist, Gheza Vida este azi laureat al Premiului de Stat și maestru emerit al artei.

Strîns legat de năzuințele oamenilor muncii, el le oglindește cu vigoare chipurile și caracterele în sculpturile sale de o mare măiestrie artistică și, în același timp, le este reprezentant, în calitate de deputat, în Marea Adunare Națională.

Pentru meritele lui, atît ca artist cît și ca om politic, a fost din nou propus candidat al F.D.P. în alegerile de deputați în Marea Adunare Națională.

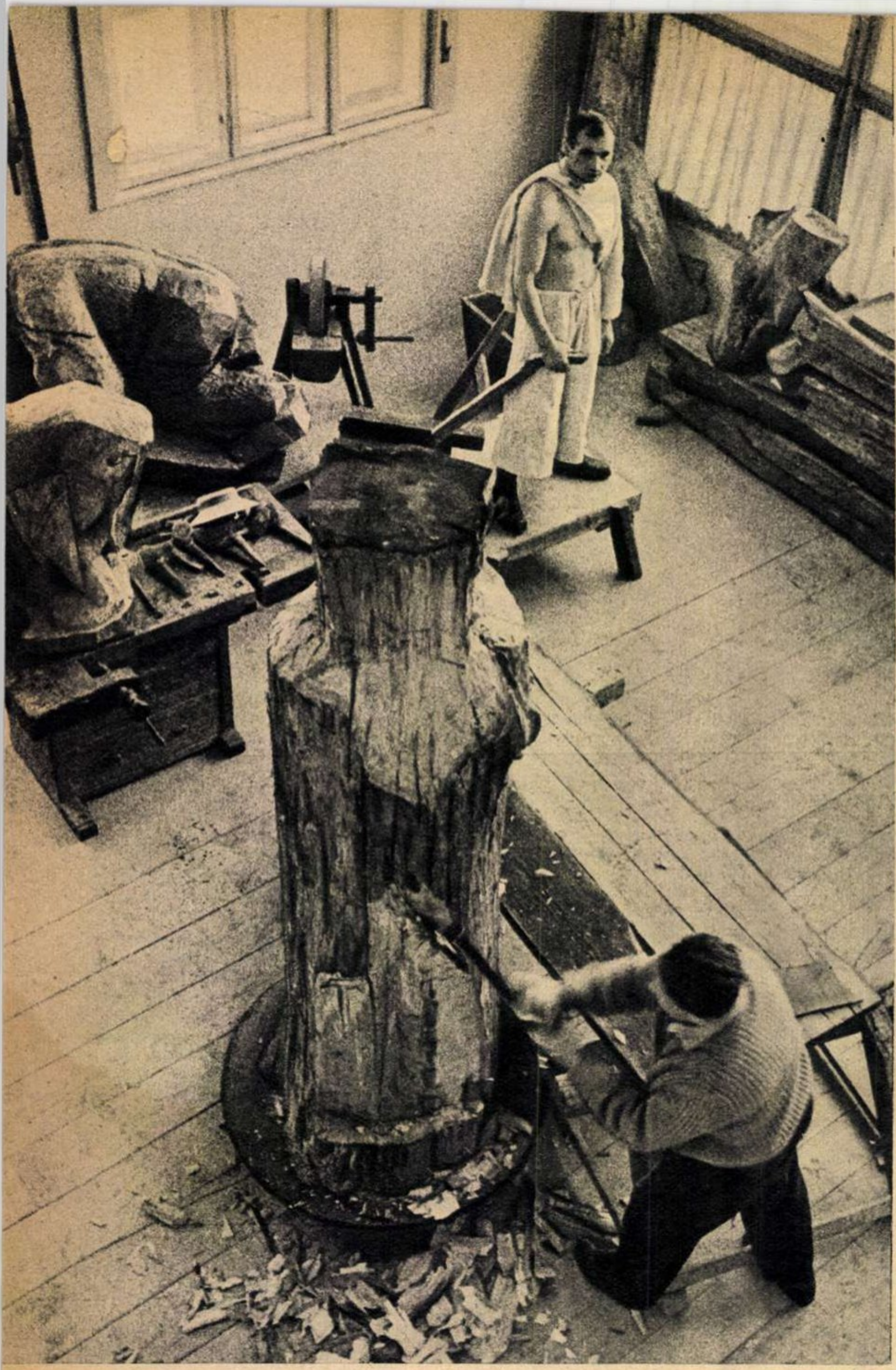

În atelierul sculptorului. Pentru a cinsti aniversarea a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia, Gheza Vida execută o sculptură avînd ca temă colectivizarea.

VĂZUTE ȘI TRĂITE

TOCMEALĂ ELECTORALĂ

de
I. PELTZ

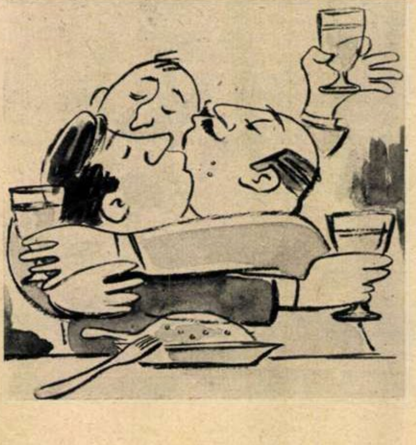

Ne aflăm în anul 1923. La cîrmă, guvernul liberal. Agitație mare: se pregătesc alegerile.

Conu' Leonte Moldoveanu, șeful organizației liberale din Brăila, era un vulpoi bătrîn, vîrît în toate consiliile de administrație ale societăților și băncilor de pe vremuri. Își cîștigase faima de mare elector — și pe drept cuvînt — pentru că știa să le „aranjeze" toate cum nu se poate mai bine în folosul său și al partidului liberal.

Pe „adversarii" politici — țărăniști și averescani — îi cultiva în permanență. „Patrioți sîntem, susținea dînsul, oameni de ordine sîntem, romîni sîntem — de ce să ne dușmănim?" Și nu se dușmănea cu nimeni: încasa de la toți. Lua de la industriași să le înlesnească impozitele, lua de la comercianți să-i scape de amenzi, lua de la furnizori ca să-i „protejeze"... Avînd atîta pricepere, nu e de mirare că trecea, în oraș, în județ și chiar la centru, drept un om predestinat să fie ministru. Cum spunea chiar dumnealui: „Și la noi, la liberali, și la țărăniști, și la averescani, cîți nerozi n-au ajuns miniștri? De ce n-aș fi și eu — că sînt, poate, mai deștept ca ei?"

Într-adevăr: era!

Și ca dovadă, să vedeți ce ispravă a făcut la acele alegeri.

Mai întîi și-a convocat „garda" personală: pe Nae Gîtstrîmb, Tache Nasgros, Mitică Mînăgrea și Paraschiv Loveștenplin, vechi și devotați agenți electorali liberali.

— Băieți — le-a spus — de astă dată n-o să fie nevoie de „mișcare". Am să mă-nțeleg cu ei! Ați priceput? Vă-nțelegeți și voi cu alde Stanboală — țărănistu', Gorgoriță — averescanu' și ceilalți...

Inginerul Andrei Rusu, candidat al F. D. P. în circumscripţia electorală Sighet pentru alegerile de deputaţi în sfatul popular regional, este cunoscut în întreaga regiune Maramureş pentru aportul său la reconstrucţia oraşului Baia Mare, la construcţia complexului şcolar Săsar, a cvartalului muncitoresc de locuinţe Baia Sprie etc.

Maistrul miner Petru Boiceanu din Săsar, fruntaş în muncă, decorat cu Ordinul Muncii şi Medalia Muncii, candidează din nou în alegerile pentru Marea Adunare Naţională, fiind propus de cetăţenii circumscripţiei electorale Şomcuta Mare.

Artist plastic și activist politic, graficianul Paul Erdös se află și de astă dată pe lista candidaților F.D.P. pentru Sfatul popular orășenesc Baia Mare.

Întrebuințînd un limbaj plastic personal, caracterizat prin mijloace cît mai simple însă foarte sugestive, el a prezentat în mod realist, în lucrările sale expuse în multe expoziții din țară și străinătate, pe țăranii muncitori din Maramureș, redînd atît vigoarea lor, pitorescul portului maramureșean, cît și bogata viață sufletească a acestor țărani.

„Băieţii“ au priceput. Singur Nae a cutezat:

— Bine, şefule, cu boierii, cu ţărăniştii, cu averescanii, vă înţelegeţi dumneavoastră — da' ce facem cu roşii... cu bolşevicii?

— Mă, da' ageamiu ai rămas, Nae! Păi dacă mă-nţeleg cu ceilalţi — îmi pasă mie de voturile muncitorilor?

Nae nu se lăsă convins.

— Bine, şefule, da' n-au şi ei delegat la alegeri? Nu controlează şi ei?

Conu' Leonte izbucni în rîs.

— Mă, băiete, mă, eşti bătrîn şi tot nevoiaş la minte! Cum să aibă delegat? Avem noi grijă!

Şi în chip de încheiere:

— Să mă înţeleg — şi mă-nţeleg! — cu opoziţia ailaltă, cu ţărăniştii şi cu averescanii — că de muncitori avem noi grijă!

După care, domnul Leonte Moldoveanu a invitat la o „gustărică“, acasă la d-sa, pe şefii „opoziţiei“: reprezentanţii ţărăniştilor şi ai averescanilor, primul — avocatul Virgil Grosu, al doilea — colonelul Teianu, unul care ştia şi el să se „învîrtească“.

A fost masă mare. Icre negre cu lingura, nisetru, morun, curcan, brînzeturi străine, trei feluri de vin — tot vin de soi — şi şampanie veche, franţuzească. Cei doi şefi ai „opoziţiei“ se întreceau în laude la adresa „adversarului“ lor politic, dar şi în golirea paharelor. După miezul nopţii, tustrei se sărutau, fericiţi.

— Aşa, scumpii mei — le vorbi şeful liberalilor din Brăila. Ştiam — eram sigur! — că o să ne înţelegem... Păi cum? Patrioţi sîntem? Sîntem! Oameni de ordine sîntem? Sîntem! Romîni sîntem? Sîntem! Atunci: la ce atîta vrajbă între fraţi? Să dăm fiecăruia ce i se cuvine. Uite: noi liberalii, care sîntem la putere, ne mulţumim cu trei locuri; voi, ţărăniştii, să luaţi două; şi voi, averescanii, unul, că de-abia părăsirăţi cîrma şi — să mă ierţi, colonele — da' o făcurăţi de oaie!

Reprezentantul ţărăniştilor încercă, moale, cu limba nesigură:

— Două?... Nnnuuu...

Sări şi colonelul, reprezentantul averescanilor:

— Dac' îi dai lu' nepr'cops'tu ăsta ceva, at'nci şi nouă do'ă!

— Nu se poate, fraţilor, eu le-am aranjat bine. Am aranjat ploile în tot judeţul. Să nu ne mai tocmim. Să ne înţelegem!

Pînă dimineaţa s-au tocmit şi cînd s-au ivit zorile, adică la al şaselea rînd de cafele şi coniacuri — s-au înţeles.

... În ziua alegerilor, în sălile de votare se aflau la început numai delegaţii partidelor liberal, ţărănist şi averescan. După lungi tratative — şi spre sfîrşitul votării — magistraţii (oamenii guvernului liberal), care prezidau alegerile, au îngăduit doar delegatului social-democraţilor să... asiste la efectuarea alegerilor.

Delegaţii liberali, ţărănişti şi averescani priveau la oamenii care votau după inima lor şi îşi zîmbeau, cu tîlc.

— Degeaba — grăia privirea lor — degeaba votaţi cu ai voştri: avem noi urna noastră!

Într-adevăr, sub ochii... absenţi ai preşedintelui şi datorită unui truc executat cu abilitate de iluzionist, urna cu voturile reale a fost înlocuită cu cealaltă, „aranjată“.

... Şi s-a întîmplat ca de obicei sub regimurile burghezo-moşiereşti: poporul a fost încă o dată minţit de lupi. Care s-au înţeles! ...„Lupii între ei!“...

1

„Bună diminea

2

Un regizor și un operator de filme documentare și-au luat cu ei, în vară, aparatele de filmat, buna experiență a reportajului cinematografic și, cu arme și bagaje cu tot, au trecut în tabăra filmului artistic. Iată o „trădare" pentru care nimeni nu-i va acuza pe Mircea Săucan și pe Costea Ionescu. Și nu-i va acuza pentru că în urma ei a fost creat un nou film romînesc — și încă un film de bună calitate — care ne întîmpină cu tonifiantul său titlu: „Bună dimineața, primăvară!".

Prima sa zi de viață, ca și următoarele patru luni, le-a petrecut în aer liber, pe lunca Argeșului. Un peisaj domol și liniștit, care deodată se frînge în rîpi prăpăstioase, cu buze abrupte de deal, cu copaci stingheri și uscați — cadru dramatic cît se poate de nimerit pentru dureroasa poveste de dragoste pe care o istorisește la un moment dat filmul (peisaj pe care operatorul Costea Ionescu a știut să-l transfigureze și să-i dea plasticitatea emoționantă a unei adevărate opere de artă). Patru luni de zile, satele Ciumați și Mironești au păstrat atributele unor adevărate platouri cinematografice, iar locuitorii lor au tot plecat în zori de acasă, lăsînd vorbă nevestelor că se duc „să facă film". Se deprinseseră cu ochiul iscoditor al aparatului de filmat, nu-i mai supăra nici fierbințeala luminii reflectoarelor... Filmul îi interesa pentru că le vorbea despre ei, despre întîmplări pe care le-au trăit ei înșiși, și nu cu mult în urmă.

În vara cînd cineaștii le-au fost oaspeți, țăranii muncitori își făcuseră colectivă în comună; dar au putut oare uita ei acea primăvară a lui 1945, primă-

3

ța, primăvară!“

6

vara reformei agrare? Pentru că în acest moment istoric își plasează filmul acțiunea. Și cu toate că povestea sa nu consumă decît orele unei zile și ale unei nopți, el reușește să aducă imaginea convingătoare a acelui moment hotărîtor, în care țărani muncitori, mobilizați și conduși de comuniști, au intrat cu plugurile pe pămînturile moșierești, pentru a-și face dreptatea rîvnită de secole. Modalitatea proprie de expresie a acestui film este însă nu patosul marilor mișcări de masă (deși sînt cîteva bune asemenea scene), ci vibrația poetică, fiorul liric, limbajul elocvent al tăcerilor prelungite, întrețesute cu pagini de excelent reportaj cinematografic (și care demonstrează cît de binevenite sînt în filmul artistic prospețimea și autenticitatea specifice documentarului). Recunoaștem pretutindeni personalitatea artistică a regizorului Mircea Săucan, autorul acelor interesante documentare „Casa de pe strada noastră" și „Pagini de vitejie"...

Subiectul? Doi ostași se întorc, într-o bună dimineață a lui 1945, acasă, în satul pustiit de război. Pe unul din ei, Grigore Godan, îl dăduseră de mult mort și primul gest al „înviatului" e să-și răzuiască cu cuțitul numele de pe troița din capul satului.

Permisia ostașilor e doar de două zile, dar răgazul e de ajuns pentru ca Tică să-și poată strînge la piept bătrîna mamă, uscată de dor și mizerie, iar Grigore să-și trăiască drama iubirii sale neîmplinite (draga lui a fost măritată cu sila, în lipsa lui, cu primarul satului); pentru ca amîndoi să participe, alături de ceilalți țărani muncitori, la acțiunile politice ce au precedat împărțirea moșiei boierului. Iată premisele epice ale filmului. De aici, acțiunea începe să se desfășoare tot mai amplu, căpătînd rezonanțe sociale și semnificații tot mai largi pe planul ciocnirilor de clasă.

Impresionantă în acest film e autenticitatea țăranului nostru, a atmosferei satului, și nu o dată este aproape imposibil să deosebești actorii de figuranții-țărani, atît de admirabil au fost lucrate de regizor toate personajele — centrale ori secundare. Dar toate acestea le veți putea constata văzînd filmul. Pînă atunci vă anunțăm o distribuție interesantă (preocupată în primul rînd de autenticitatea tipurilor) care ni-i aduce pe ecran pe Ernest Maftei (Tică), Mircea Bașta (Grigore), Sandu Sticlaru (Bujor), Eugenia Bosînceanu (Ana), Gh. Novac (toboșarul Costandache), Mihai Mereuță (Onofrei), Olga Tudorache (moșierița), Emil Botta (boierul). Notăm și succesul deosebit al compozitorului Anatol Vieru, autorul sugestivei muzici a filmului.

Sanda FAUR-DIMA

1 **În sat apar, într-o bună dimineață, doi ostași...**

2 **Cît de dureroasă este reîntîlnirea dintre Grigore (Mircea Bașta) și Ana (Eugenia Bosînceanu).**

3 **Ca întotdeauna, Costandache, toboșarul satului (Gh. Novac, stînga) anunță veștile cele importante.**

4 **Drumurile Anei și ale lui Grigore nu se mai pot întîlni.**

5 **Zadarnic încearcă jandarmii să-i amenințe pe țăranii porniți să-și facă dreptate: e primăvara lui 1945...**

6 **Ana nu-și mai poate suferi bărbatul (Mihai Mereuță): a aflat că el este acel care a răspîndit știrea falsă a morții lui Grigore...**

7 **Sătenii îi primesc cu bucurie pe muncitorii ce au venit să le repare uneltele.**

4

5

7

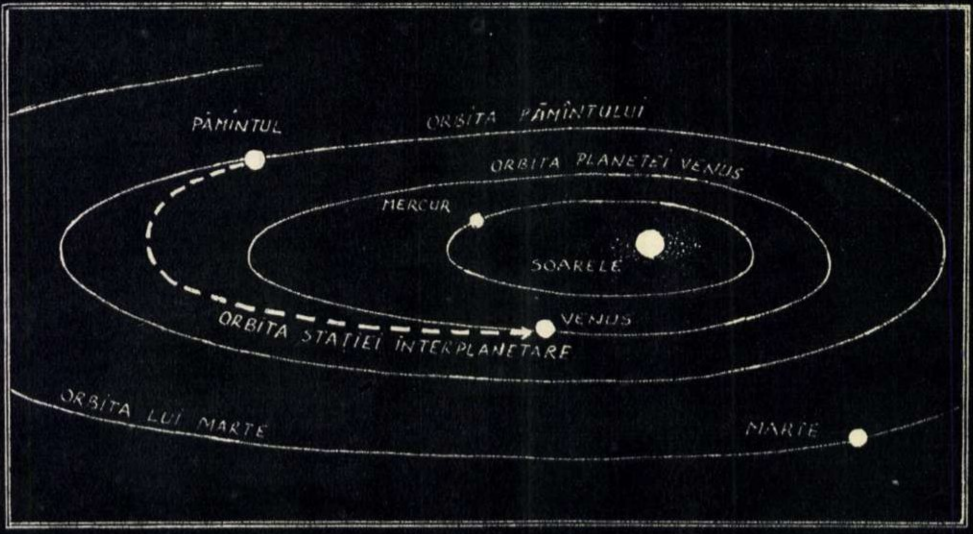

Cu 200 de ani în urmă, în mai 1761, astronomii și oamenii de știință s-au pregătit pentru observarea unui fenomen astronomic rar: trecerea planetei Venus prin dreptul discului Soarelui. Observațiile au arătat un fapt neașteptat pentru oamenii de știință: în momentul în care discul negru al planetei, proiectat pe suprafața Soarelui, a atins marginea discului solar, s-a văzut cum acesta se îndepărta de conturul planetei în mod evident. Explicația fenomenului a fost dată de savantul rus M.V. Lomonosov, care primul a intuit în mod genial că el se datorește existenței unei atmosfere a planetei Venus. De atunci fenomenul poartă numele de „efectul Lomonosov".

Descoperirea atmosferei planetei Venus a atras atenția astronomilor și oamenilor de știință, care au început să studieze astrul cu multă atenție. Din muză a poeților și îndrăgostiților, Venus a devenit o preocupare a științei.

An de an, observațiile științifice efectuate au îmbogățit cunoștințele despre vecina noastră cosmică, care, în afară de Lună, este corpul ceresc cel mai apropiat de Pămînt. Ca mărime și masă, Venus aproape nu se deosebește de Pămînt. Ea este numită adeseori „geamăna" Pămîntului. Planeta este vizibilă în special seara și dimineața, cînd strălucește mai puternic ca oricare alt astru pe fondul luminos al crepusculului. Strălucirea ei puternică se datorește pe de o parte apropierii de noi (în medie 41 milioane kilometri), iar pe de altă parte suprafeței vizibile a planetei, care e formată dintr-o masă compactă de nori ce reflectă puternic lumina Soarelui.

Masa aceasta de nori joacă rolul unei imense cortine, ascunzîndu-ne fața adevărată a planetei, devenită subiect preferat pentru autorii romanelor de anticipație.

În atmosfera planetei au fost descoperite cantități uriașe de bioxid de carbon cît și prezența azotului, hidrogenului și a vaporilor de apă. Atmosfera este bîntuită de uriașe furtuni și uragane însoțite de puternice descărcări electrice. Temperatura planetei se presupune că în partea îndreptată spre Soare nu depășește 200^{0}, valorile minime din partea opusă, oscilînd în jurul lui 0^{0}.

Probabil că pe Venus s-a petrecut și, poate, se mai petrece ceva asemănător cu ceea ce s-a petrecut cu mult timp în urmă pe Pămînt. Adică suprafața planetei s-a răcit pînă la o temperatură mai joasă decît punctul de fierbere al apei, ceea ce a determinat condensarea și precipitarea unei părți mari a vaporilor de apă, care au format oceane și mări imense.

Ipoteza unora, după care întreaga suprafață a planetei ar fi un imens ocean, a fost infirmată de rezultatele cercetărilor întreprinse cu ajutorul radiolocatoarelor și care au atestat prezența unor forme de relief.

Existența sau viitoarea apariție a unei vegetații puternice va înlesni acumularea oxigenului liber în atmosferă, creînd premisele necesare dezvoltării vieții animale. Dar acestea sînt încă presupuneri; din păcate, puținele cunoștințe dobîndite pînă acum asupra „geamănei" Pămîntului nu ne permit decît ipoteze.

Astăzi însă cînd știința a marcat progrese uimitoare în dezvoltarea ei pe Pămînt, capitolul „Venus" din marea carte a sistemului nostru solar se impune din nou a fi revizuit. După exact 200 de ani de la descoperirea atmosferei planetei Venus de către eminentul om de știință M.V. Lomonosov (aniversarea are loc la 26 mai), fiii aceluiași popor, oamenii sovietici de astăzi, au deschis o nouă etapă în cercetarea lui Venus, trimițînd în spațiu o stație interplanetară științifică automată, care în a doua jumătate a lunii mai 1961 va sosi în apropierea planetei, pentru efectuarea de cercetări. Greutatea mare a stației (643,5 kg), utilajul perfecționat, posibilitatea dirijării și recepționării elementelor înregistrate, creează un precedent neegalat în istoria cercetărilor cosmice.

Aparatajul științific de pe bordul stației interplanetare este destinat în special studierii razelor cosmice, a cîmpurilor magnetice, a materiei interplanetare și a înregistrării ciocnirilor de micrometeoriți.

În vederea asigurării unor condiții optime de funcționare a aparatajului, în interiorul stației se menține, cu ajutorul unui sistem automat de termoreglare, o temperatură constantă între anumite limite.

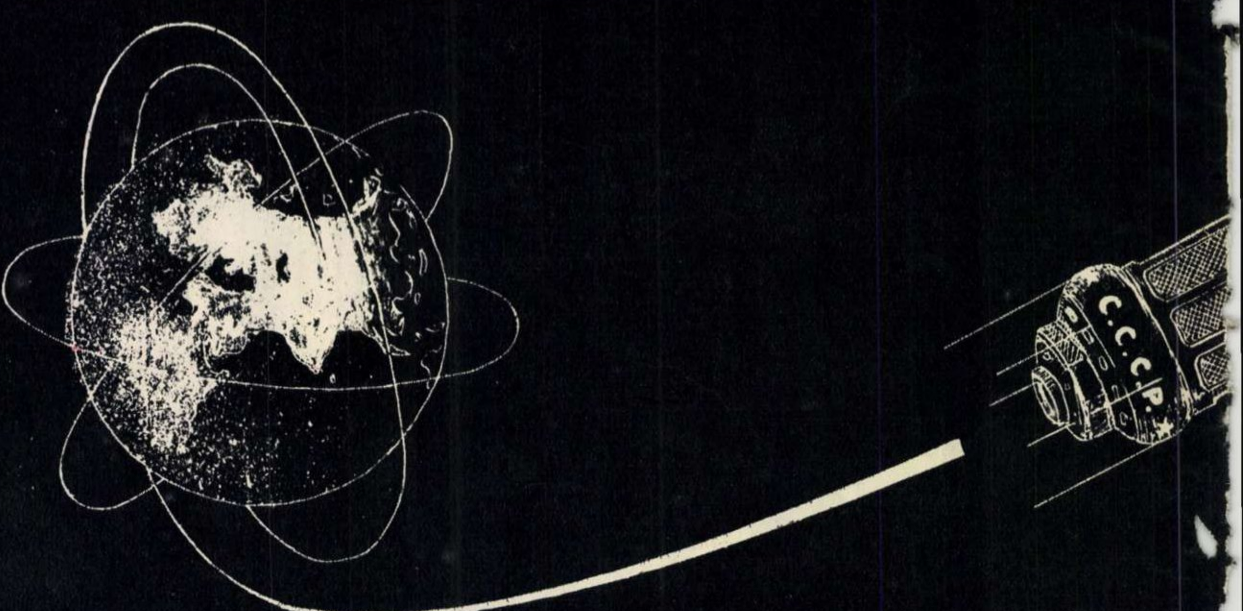

RE VENUS!

ïimentarea aparatelor aflate la bord se face cu surse chimice de
ınt și cu ajutorul bateriilor solare, care completează continuu cu
rgie electrică sursele existente.
atele și elementele obținute se transmit pe Pămînt prin intermediul
i sistem complex radiotehnic. Acesta fiind în legătură cu centrul de
urători de pe Pămînt, va transmite o dată la 5 zile informațiile
gistrate.
a această lansare, știința sovietică a inaugurat primul traseu inter-
ıetar, elaborînd o nouă metodă de cercetare a Cosmosului. Impasul
onomiei, legat de sărăcia și imprecizia cunoștințelor noastre despre
us — care, deși după Lună e cel mai apropiat corp ceresc de Pămînt,
cel mai puțin cunoscut — a fost depășit.
atele furnizate de stațiunea interplanetară științifică automată se
referi nu numai la planeta Venus, ci la întreg parcursul de milioane
ilometri pe care stațiunea îl va străbate pînă acolo; ele ne vor da
ıele jaloane ale viitorului drum cosmic, pe care cosmonauții îl
parcurge într-un viitor nu prea îndepărtat.
orii zilei în care „homo sapiens" va duce în dar o floare lui Venus,
a Pămîntului", au răsărit îngemănați cu zorii comunismului.

Adrian DĂNILĂ

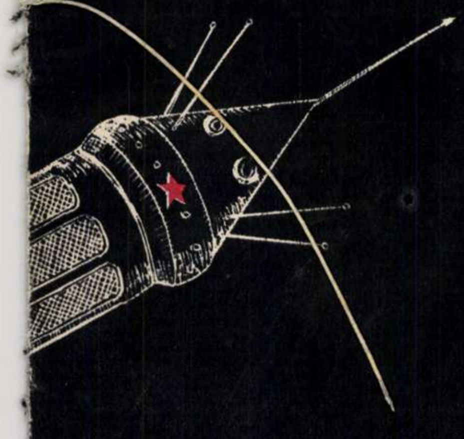

La uzinele „23 August" — secția oțelărie, au sosit ziarele cu vestea lansării stației cosmice sovietice spre Venus.

Două ore de ECLIPSĂ...

Felii de sticlă, de cele mai năstrușnice forme, se afumau în grabă ca să se poată urmări neobișnuitul fenomen: eclipsa totală de soare. De dimineață timpul părea să fie generos. Dar norii, insensibili la curiozitatea noastră, și-au făcut de cap, acoperind cerul! Sute de mii de cetățeni, înarmați cu răbdare, au urmărit totuși apariția capricioasă a soarelui (sau a... restului de soare) prin interstițiile norilor. De la ferestre, de pe acoperișurile blocurilor, de pe străzi, privirile curioase, protejate de ecranele negre, pîndeau în oazele dintre nori eclipsarea soarelui. Dar mai norocoși au fost cei care s-au urcat în văzduh cu avioanele TAROM-ului. Ei au privit eclipsa în azurul curat.

...Ora 9,53! Orașul se cufundă într-un întuneric crepuscular. Pe străzi se aprind luminile. Mașinile circulă cu farurile aprinse. Noapte în plină zi! Două minute... atît! Mărețul fenomen al naturii a intrat apoi în declin. Se luminează treptat. Oamenii mai privesc totuși cu răbdare și curiozitate cerul noros. Doar un asemenea fenomen se întîmplă foarte rar și e păcat să-l scapi!

„Uite-l!" Dintre nori a apărut pentru o clipă soarele. Sute de mii de ochi îl cercetează: unii prin geamurile fumurii, alții... la lunetă.

ILUSTRAREA UNUI VECHI PROVERB

Proiectanți sovietici aplecați deasupra machetei construcțiilor care se vor ridica cu ajutorul U.R.S.S. la Conakry, capitala Guineei — un mare complex sportiv, un institut politehnic, o fabrică de ciment, un combinat de piele și încălțăminte, o fabrică de conserve, un depozit frigorific.

de Radu ȚIULESCU

DOLARI CARE SUGRUMĂ ȘI UN AJUTOR IZBĂVITOR • HENDERSON ADUCE VEȘTI PROASTE • BAZE MILITARE SAU FLORI ALE PRIETENIEI? • ACOLO UNDE ALBII AU VENIT CU BIBLIA ȘI AU RĂMAS CU... PĂMÎNTUL • VECHIUL PROVERB „PRIETENUL LA NEVOIE SE CUNOAȘTE“

Nu demult a fost noapte albă la Assuan. La ferestre au fost arborate drapele, străzile au răsunat de cîntece, luminile au ars pînă în zori. Egiptenii sărbătoreau pe oamenii sovietici care îi ajută să transforme pustiul în grădină, făcînd astfel să crească în suflete floarea de preț a prieteniei.

...Nu demult a fost zi neagră (a cîta?) la Casa Albă. Întors la Washington, Loy Henderson, fost subsecretar de stat adjunct al S.U.A. în administrația Eisenhower, a adus președintelui S.U.A. — pe atunci Eisenhower—vești proaste din călătoria pe care o întreprinsese în cîteva țări africane care s-au proclamat independente: Coasta de Fildeș, Volta Superioară, Nigeria, Ciad, Republica Africa Centrală, Camerun, Gabon. Ca un făcut, toți reprezentanții acestor țări au acordat mai multă atenție suitei (compusă aproape exclusiv din militari) a lui Henderson, decît propunerilor de „ajutor“ făcute de acesta. În adevăr — au întrebat africanii — ce rost pot avea atîția militari într-o delegație care pretinde că vine să

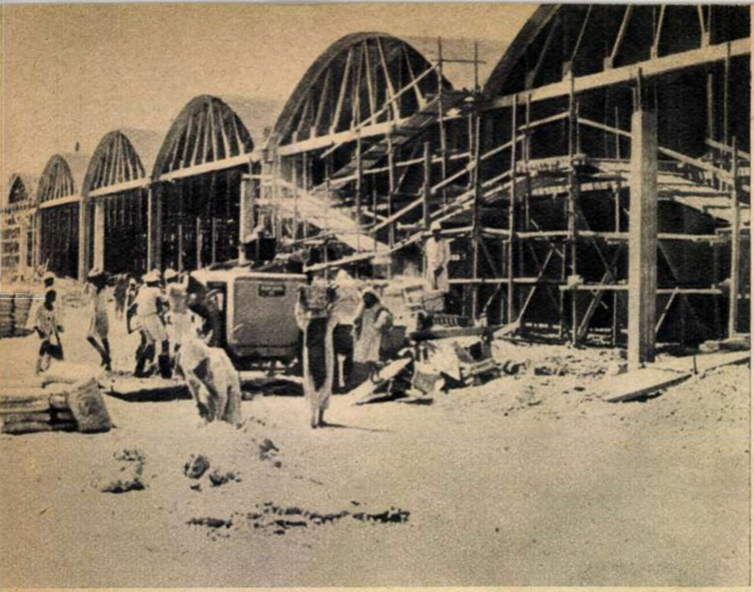

Cu ajutorul R.D. Germane se construiește în Delta Nilului, la Shebin el Kom (R.A.U.), o mare fabrică de textile.

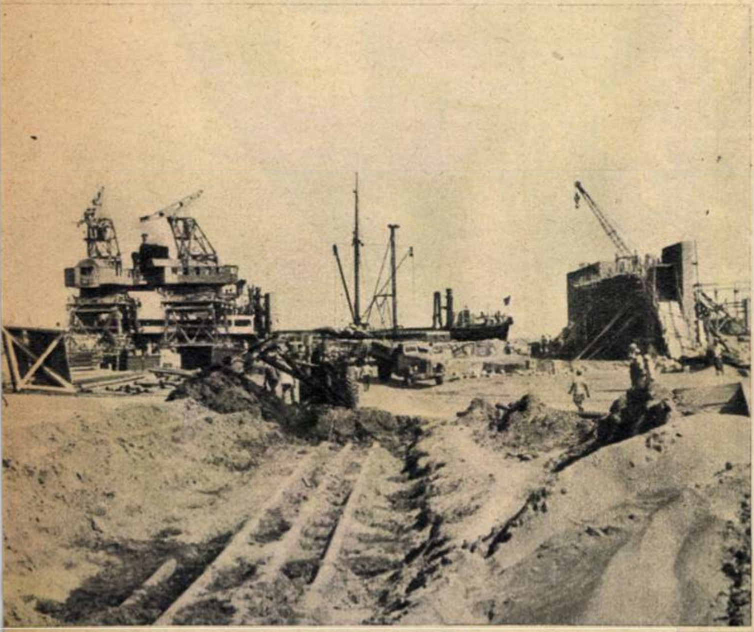

Portul pe care Uniunea Sovietică îl construiește la Hodeida (Yemen) înseamnă pentru această țară o fereastră spre lume.

acorde „ajutor"? Somalia, la rîndu-i, a respins recent oferta de „ajutor" american...

Există în lume numeroase țări pe care secolul atomic le-a găsit în multe privințe rămase în epoca fierului. Vlăguite de colonialism, aceste țări au nevoie de hidrocentrale și de furnale, de șosele și de fabrici de ciment, de porturi moderne și de rafinării de petrol. Există, în același timp, la începutul erei cosmice, oameni care au rămas cu mintea în epoca pietrei necioplite. Ei cred că popoarele preferă bazele militare — centralelor electrice, avioanele de bombardament — oțelăriilor, puștile — instalațiilor de rafinat petrol. Fiecare dolar exportat ca „ajutor" ilustrează această mentalitate. Ceea ce îl face pe ziaristul american Walter Lippmann să scrie: „Ceea ce noi numim „ajutor" acordat țărilor străine se reduce la sprijinirea an de an a sistemului alianțelor militare create în timpul lui Truman".

Cîte sute de baze au creat militariștii din Statele Unite (și din celelalte țări apusene) în anii de după război în țările afro-asiatice pe care au reușit să le ademenească în sistemul alianțelor militare? Greu de spus. În lume există însă nu numai baze militare, ci și baze ale prieteniei. Și iată că a devenit cunoscut numărul întreprinderilor pe care Uniunea Sovietică le va construi în 1961 în țările Asiei și Africii, fără a formula nici un fel de condiții: 300. Ceea ce face ca, la Cairo, ziarul „Al Ahram" să scrie plin de satisfacție, îndată după încheierea unui nou acord sovieto-egiptean: „Acest acord nu prevede nici un fel de clauze politice. El urmărește dezvoltarea și întărirea continuă a colaborării celor două țări și a păcii în întreaga lume". Cuvinte pline de semnificații, dacă ne gîndim că un ziar din Iranul prins în plasa imperialistă scrie că „ajutorul" american „este legat de sute de condiții din cele mai perfide și mai umilitoare".

Diplomații occidentali nu pierd nici un prilej să plîngă soarta „țărilor slab dezvoltate". Dar, mai puțin diplomat, corespondentul revistei americane „Time" scrie, după ce a cutreierat peste 60 de țări din Asia, Africa și America Latină: „Sînt convins că țările în care venitul pe cap de locuitor este sub 200 de dolari, iar procentul știutorilor de carte printre adulți este sub 50 la sută, nu pot fi conduse prin metode democratice". După părerea lui Scott, Washingtonul are datoria să contribuie la „instaurarea în aceste țări a unor regimuri autoritare limitate și temporare". „Regimurile autoritare" înseamnă — cine se mai îndoiește? — aservirea față de imperialismul american. Va crește oare în asemenea condiții venitul pe cap de locuitor și va scădea numărul analfabeților? Greu de crezut. Un ajutor real și eficient îl constituie în schimb cele 9 miliarde de ruble (900.000.000 ruble noi), pe care Uniunea Sovietică le acordă drept credit unui număr de state afro-asiatice. Recent s-a anunțat că Uniunea Sovietică va construi în Indonezia două reactoare atomice. Milioane de locuitori ai Asiei și Africii, care au aflat această știre, s-au gîndit desigur că în felul acesta indonezienii vor putea folosi nu numai forța ascunsă în atom, ci și forța de nezdruncinat a prieteniei care îi leagă de poporul sovietic.

Exemplul indonezian poate fi completat cu multe alte exemple. Portul pe care Uniunea Sovietică îl construiește la Hodeida în Yemen înseamnă pentru această țară o fereastră spre lume. Șoselele moderne pe care specialiștii sovietici le construiesc în Afganistan înseamnă drumuri noi deschise viitorului. Furnalele pe care oamenii sovietici le zidesc în India ridică această țară la înălțimile unei puteri industriale. Spitalul pe care Uniunea Sovietică l-a amenajat în Pnom-Penh (capitala Cambodgiei) este un avanpost împotriva morții....

Care țară capitalistă înaintată poate oferi țărilor rămase în urmă din punct de vedere economic asemenea ajutor dezinteresat?

Țările Asiei și Africii au nevoie de învățători și de medici (în Nigeria numai 8 oameni dintr-o sută ating vîrsta de 50 de ani; în Indonezia, în clipa eliberării revenea un doctor la 61.000 de locuitori) — dar puterile capitaliste ar vrea să trimită acestor țări zbiri și jandarmi. Jungla a încetat de a mai fi o noțiune botanică. Imperialismul a transformat-o într-o noțiune politică...

În multe țări ale Africii circulă un proverb amar: „Cînd au venit albii noi aveam pămîntul și ei aveau biblia; acum noi avem biblia și ei au pămîntul". Sătule de fariseismul colonialiștilor și neo-colonialiștilor, popoarele Africii și Asiei își îndreaptă din ce în ce mai mult privirile spre Uniunea Sovie-

Un dar al poporului sovietic pentru poporul birman: spitalul - policlinică ce urmează să se construiască la Taundji, a cărui machetă o vedeți în fotografie.

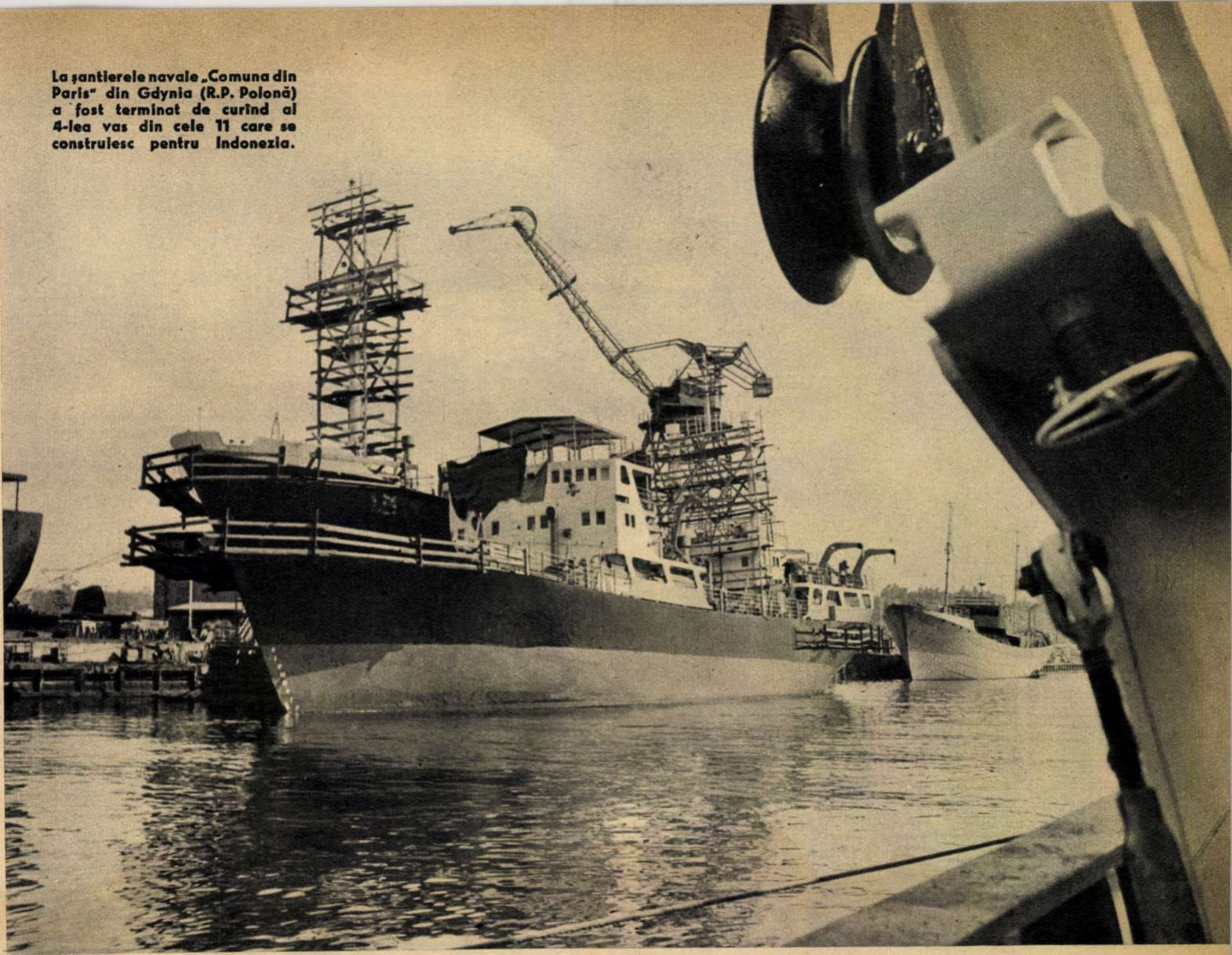

La şantierele navale „Comuna din Paris" din Gdynia (R.P. Polonă) a fost terminat de curînd al 4-lea vas din cele 11 care se construiesc pentru Indonezia.

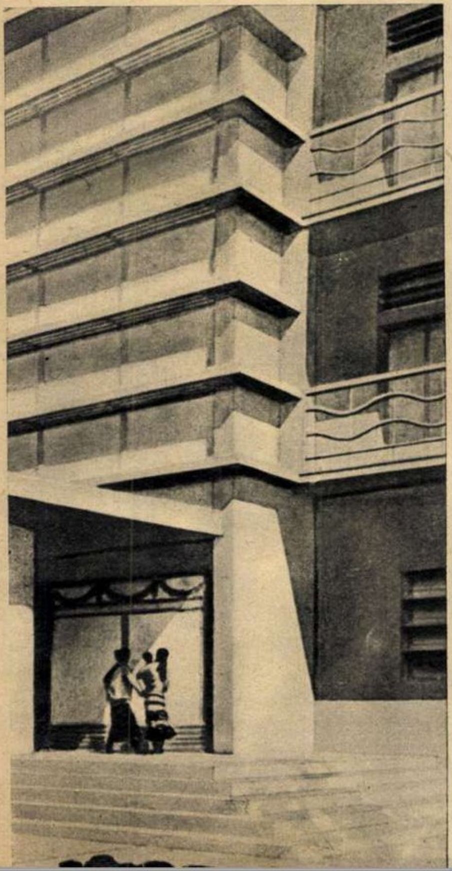

tică şi spre celelalte ţări socialiste. Vechiul proverb „prietenul la nevoie se cunoaşte" îşi dovedeşte încă o dată viabilitatea. Ajutorul care vine din aceste ţări nu numai că nu ia nimănui pămîntul, dar îl face mai roditor; nu numai că nu răpeşte independenţa nimănui, dar o face mai puternică; nu numai că nu contribuie la asuprirea nimănui, dar face să devină posibilă eliberarea din multe lanţuri economice sau politice străine.

Republica Socialistă Cehoslovacă a făcut în dar Cambodgiei o termocentrală electrică. O altă termocentrală cehoslovacă a fost achiziţionată de cambodgieni. Cine ar putea contesta faptul că de la aceste centrale vor porni nu numai simple fire electrice, ci şi firele unei puternice prietenii?

La Deir El Zor, în regiunea siriană a R.A.U., se înalţă un sanatoriu T.B.C. construit cu ajutorul R.P. Ungare. Care dintre oamenii care-şi vor recăpăta sănătatea aici nu se vor gîndi că datorează acest lucru prietenilor din lumea socialistă?

În India, specialiştii romîni înalţă rafinăria de la Gauhati (statul Assam). Alţi specialişti romîni au ajutat pe indieni în pros-

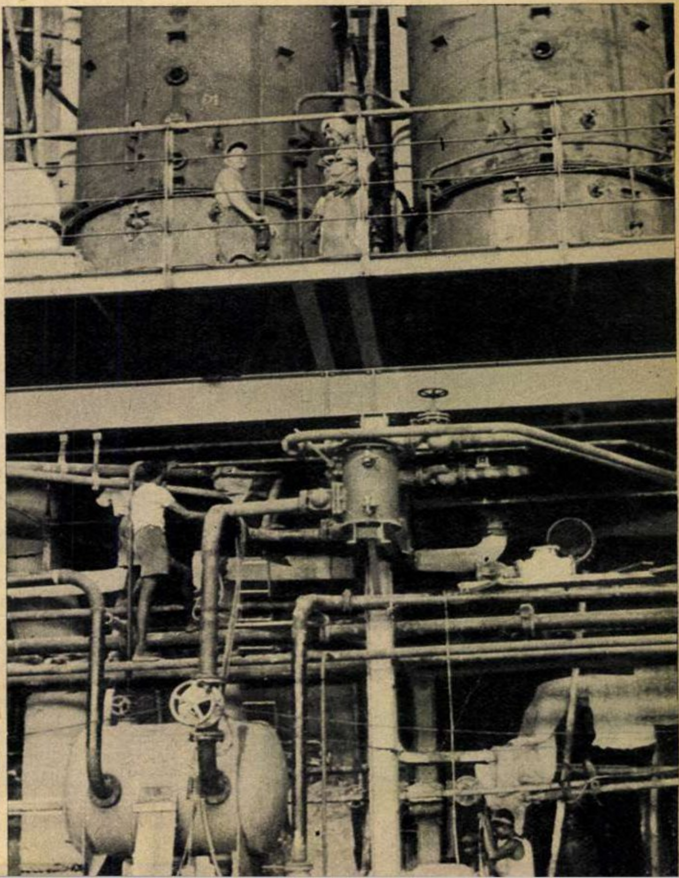

În jungla ceyloneză se construieşte cu ajutorul R.S. Cehoslovace o importantă rafinărie de zahăr.

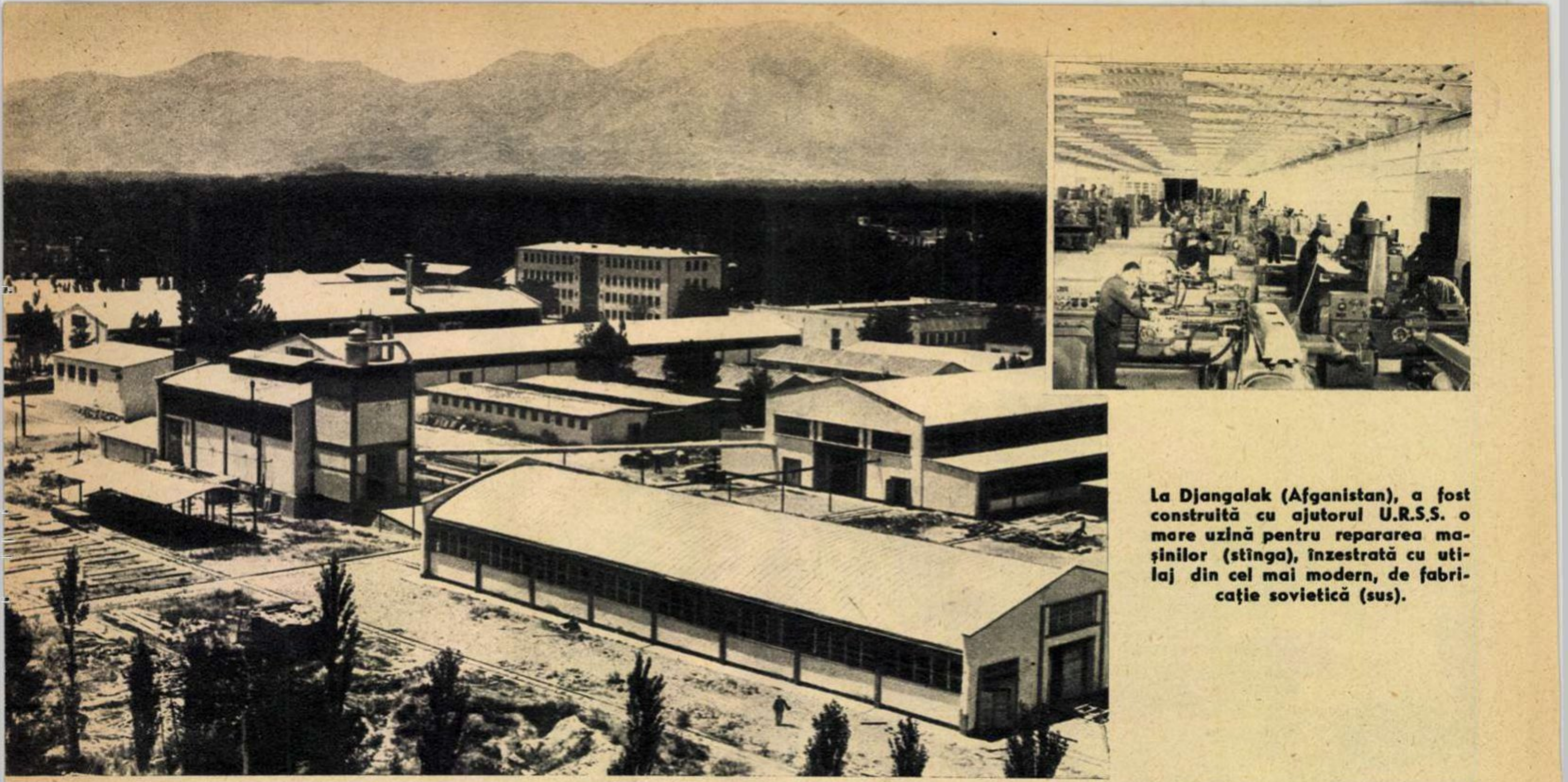

La Djangalak (Afganistan), a fost construită cu ajutorul U.R.S.S. o mare uzină pentru repararea mașinilor (stînga), înzestrată cu utilaj din cel mai modern, de fabricație sovietică (sus).

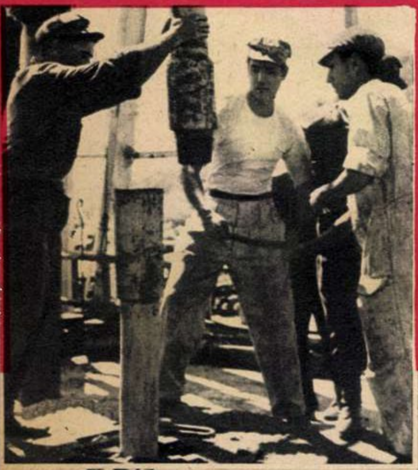

„Poporul indian apreciază foarte mult ajutorul prietenesc acordat de R. P. Romînă în dezvoltarea industriei petrolifere" — a declarat ministrul indian al Minelor și Petrolului cu prilejul unei vizite făcute la șantierul de la Gauhati, unde se instalează o rafinărie livrată Indiei de R.P. Romînă. Specialiștii romîni, folosind utilaj romînesc, ajută totodată la prospectarea și exploatarea zăcămintelor petrolifere din India. În fotografia de jos, o sondă instalată de specialiștii romîni (stînga) la Jawalamuki (nord-vestul provinciei Pundjab).

pectarea și exploatarea unor importante zăcăminte de petrol. Timp de secole India a fost una din sursele de aur și fildeș care îmbogățeau pe colonialiștii britanici. Care indian nu se va gîndi că romînii scot din adîncurile pămîntului indian „aurul negru" numai și numai cu gîndul de a spori bogățiile Indiei înseși?

Ajutorul pe care Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste îl acordă Asiei și Africii este un ajutor nobil, dezinteresat.

Ajutorul acordat acestor țări ar putea fi mult sporit, dacă problema cheie a zilelor noastre, problema dezarmării, s-ar bucura de o soluționare favorabilă.

Dacă o parte din sumele uriașe alocate cheltuielilor militare ar fi folosite pentru ajutorarea țărilor din Asia, Africa sau America Latină, aceste țări ar putea să realizeze într-un timp scurt un salt uluitor de la înapoiere economică la un nivel de viață demn de secolul nostru.

„Ajutorul american" – o afacere rentabilă.

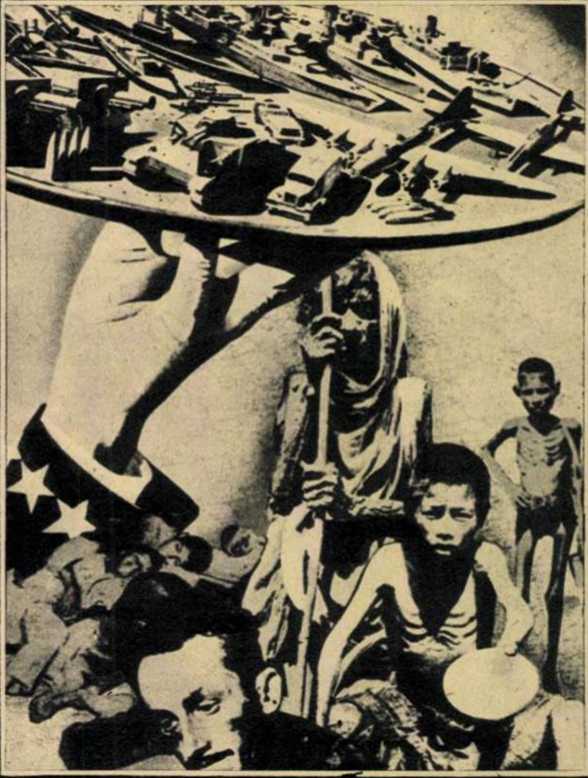

(Fotomontaj din revista americană „Fortune")

CU SARE ŞI PIPER

CU ŞI FĂRĂ FARD

În timpul manevrelor N.A.T.O., în Germania Federală, un tanchist american intră într-o casă. După ce dărîmă două ziduri, tancul se opri într-o cameră unde locatarii se aflau tocmai la masă. Tanchistul scoase capul din turelă şi întrebă:

— Pe unde s-o iau ca să ajung la Hannovra?

— Foarte simplu — răspunse unul din comeseni. Spargi zidul din faţă, treci prin brutăria de alături, dărîmi biserica din colţ şi ajungi în stradă. Acolo mai întrebi.

★

La O.N.U.

— De ce v-aţi îngălbenit, Sir, cînd au intrat delegaţiile ţărilor africane în sală?

— Mi s-a făcut negru înaintea ochilor!...

★

— Doctore, cît o să mă coste să-mi scoţi măseaua asta?

— Zece dolari.

— Păi asta-i hoţie! Zece dolari pentru cinci minute de muncă?!

— Dacă doriţi, pot să v-o scot şi mai încet.

★

Judecătorul: *Ce vină se aduce acuzatului?*

Grefierul: *A prins o pisică de coadă şi şi-a lovit cu ea soţia pînă cînd aceasta a căzut în nesimţire.*

Judecătorul: *Şi soţia a depus plîngere?*

Grefierul: *Nu ea. Societatea pentru protecţia animalelor.*

LU ŞI LI

Lu şi Li stăteau pe nisip lîngă malul apei şi se prăjeau la soare. Şi el şi ea erau bătrîni şi trăiau din amintiri.

— Îţi aduci aminte — zise Li — de căpitanul acela care a căzut în apă şi care mi-a plăcut atît? Pe vremea aceea tu încă nu mă iubeai.

— Ţi-a plăcut căpitanul? — zise Lu. Ciudat. Avea cizme şi purta în buzunar un brici. Mă mir că l-ai putut înghiţi!

— Dar de fata aceea blondă pe care ai urmărit-o o zi întreagă îţi mai aduci aminte?

— Cum să nu! Era tînără şi fragedă. N-am s-o uit toată viaţa!

— Din cauza ei m-ai lăsat singură o zi şi o noapte. Nici eu n-am să ţi-o uit niciodată!

Şi lui Li îi căzură două lacrimi mari, mari.

— Atîţia ani au trecut de atunci şi tu îmi mai porţi încă pică! — suspină Lu.

— Da, au trecut vreo două sute de ani! — zise Li melancolică.

— Cum? Două sute de ani? — se miră Lu.

Dar înainte de a primi răspuns o văzu pe Li aruncîndu-se în valurile tulburi ale Nilului. Lu o urmă imediat, căci nu se cade să-ţi laşi soţia singură în apă chiar atunci cînd eşti crocodil.

Erich HANKO
(Din „Eulenspiegel")

MARK TWAIN DESPRE ALEGERILE ŞI POLITICIENII DIN S.U.A.

William Penn şi-a cîştigat recunoştinţa eternă a indienilor numai pentru faptul că s-a purtat cinstit cu ei; ştiu eu, să spunem aproape cinstit. Dacă nu cu totul cinstit, în orice caz modul în care s-a purtat a fost complet nou pentru indienii din timpul său. Penn a cumpărat întreg statul Pennsylvania de la indieni şi a plătit, aşa cum se cuvine între oameni cumsecade: le-a dat mărgele de sticlă şi două pături vechi, valorînd în total 40 de dolari. Pentru asta a obţinut întregul stat. Cît s-a scumpit viaţa de atunci! Acum trebuie să dai de vreo zece-douăzeci de ori mai mult ca să cumperi un singur senator al acestui stat.

★

În legătură cu alegerile prezidenţiale, mi-am amintit de întîmplarea următoare: un om trăgea să moară. Înainte de a-şi da sufletul, el întrebă pe preotul de la căpătîiul său: „Unde ar fi mai bine să mă duc? În iad sau în rai?" Preotul îi răspunse: „N-aş putea să te sfătuiesc în această problemă, deoarece fiecare din alternative îşi are avantajele ei: în rai clima este mai bună, în schimb în iad e o societate mai interesantă"...

★

Dacă am avea mai puţini oameni de stat, am avea nevoie de mai puţine vase de război.

★

Ce-i mai necesar în viaţă? Ignoranţa şi încrederea în sine. Cu aceste două elemente succesul vă este asigurat.

IERBAR ELECTORAL

— ediţie 1926 —
revizuită şi adăugită în 1932

Ciomagus cotonogensis

Specie foarte răspîndită în trecut, în sezonul alegerilor. Planta se cultiva prin altoire, fiind cea mai adecvată pentru altoit opoziţia. Condiţiuni optime de dezvoltare pe orice vreme: în caz de secetă irigarea era asigurată de manifeste electorale, care conţineau apă de ploaie în cantităţi suficiente. Era o plantă comestibilă, căci se mînca sub formă de bătaie. Vorba proverbului: bate... alegătorul cît e cald, că dacă rămîne rece, votează din oficiu, conform principiului: viii cu viii şi morţii cu... guvernul.

Buletinus fictivus

Încrengătura mai e cunoscută şi sub numele de „floarea şantajului", deoarece în această epocă şantajul era în floare. Se disting două specii: buletinus viis şi buletinus decedatis, cultivate prin metoda postumă. Se bănuieşte că buletinus fictivus era pom şi, de aceea, roadele lui erau poame. Şi încă ce poame!

Făgăduelis electoralis

(popular: minciuna primarului)

Face parte din familia spanacului, foarte mult cultivată în alegerile din trecut. Făgăduelis se cultivau verzi şi uscate. Făgăduelis electoralis nu dădeau nici un rod: erau plante sterile. Se înmulţeau prin discursuri şi se împărţeau la alegători. Beneficiile şi le împărţeau candidaţii între ei, după alegeri, cînd planta suferea o metamorfoză, transformîndu-se brusc în făgăduelis uitates.

Primarus alesus

Făcea parte din familia... prefectului sau a altui conducător judeţean. Era o plantă hibridă şi se obţinea prin încrucişarea lui făgăduelis electoralis cu ciomagus cotonogensis. De aceea, devenea curînd făgăduelis cotonogensis, sau chiar cotonogensis fără făgăduelis. Nu făcea flori, nu făcea fructe: făcea... avere.

Victor PIŢIGOI

ÎN 4 RÎNDURI

Militarii americani care săvîrşesc asasinate în rîndurile populaţiei vest-europene sînt judecaţi de tribunalele militare americane şi... achitaţi (ziarele).

Justiţia a fost servită
Probă-i verdictul pronunţat!
Căci achitare li s-a dat
Deoarece şi ei... achită!

V. RĂDULESCU

Epitaf unui guraliv.

Sub piatra asta odihneşte
un vechi şi cunoscut limbut.
O lume-abia se dumireşte
cum poate fi aşa... tăcut.

Exploatatorilor colonialişti, care sînt izgoniţi din colonii sub presiunea mişcării de eliberare.

În urma celor întîmplate,
drept veşnic semn amintitor,
popoarele eliberate
v-au oferit cîte-un... picior.

Lui Li Sîn-Man (internat într-un spital din Honolulu, pentru pierderea facultăţilor mintale).

Sfîrşitul tău răsunător
e cel mai bun indiciu
că locul unui dictator
e numai la... ospiciu

Mircea CODRESCU

ALEGERILE DE ALTĂDATĂ

Desene de E. ARNO

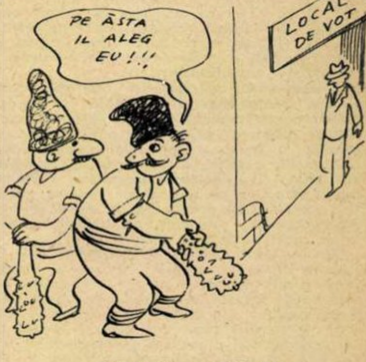
PE ĂSTA IL ALEG EU!!!
LOCAL DE VOT

Alegerile erau libere.

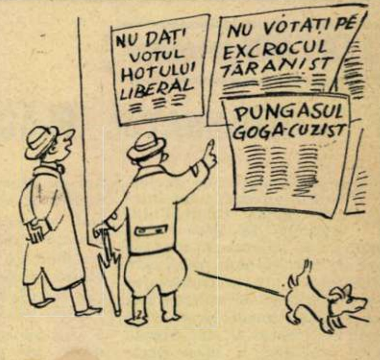
NU DAŢI VOTUL HOŢULUI LIBERAL
NU VOTAŢI PE EXCROCUL ŢĂRANIST
PUNGAŞUL GOGA-CUZIST

„Însuşirile" fiecărui candidat erau afişate din timp.

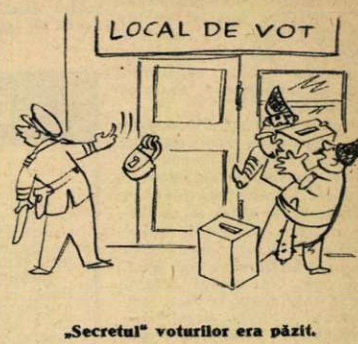

„Secretul" voturilor era păzit.

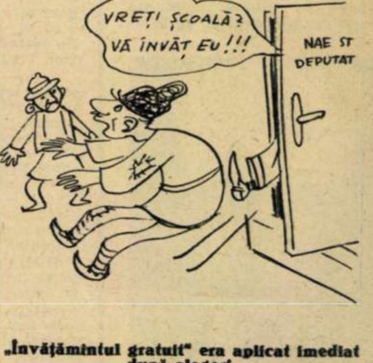
VREŢI ŞCOALĂ? VĂ ÎNVĂŢ EU!!!
NAE ST DEPUTAT

„Învăţămîntul gratuit" era aplicat imediat după alegeri.

Colțul cosmeticienei

ÎNGRIJIREA UNGHIILOR

Unghia este o anexă sensibilă și fragilă a epidermei, deși are un aspect dur și pare lipsită de viață. Ea crește neîncetat și viața ei poate fi influențată în mod ciudat de boli și chiar de anumite tulburări trecătoare ale organismului.

Uneori însă, deteriorările unghiilor provin fie din lipsa de îngrijire rațională, fie din cauza folosirii timp îndelungat a unor substanțe nocive. Astfel, folosirea îndelungată a săpunului prea alcalin, a leșiei, a vopselelor pentru păr, a coloranților chimici, a petrolului, a terebentinei etc. poate fi dăunătoare unghiilor. Întrebuințarea lacurilor de unghii de proastă calitate și a dizolvanților acestor lacuri este de asemenea contraindicată, deoarece, cu timpul, unghiile devin uscate și se rup ușor.

S-a pus de multe ori întrebarea dacă este bine sau nu să se taie pielița de la baza unghiei. Medicii sînt de părere că prin îndepărtarea ei se deschide microbilor o poartă de intrare. Dacă totuși obișnuiți să tăiați această pieliță, aveți grijă să ștergeți locul respectiv cu alcool, spre a-l dezinfecta și a preveni o eventuală infecție. Iar dacă această pieliță este suficient de fină și nu-i nevoie să o tăiați, atunci obișnuiți-vă ca de două ori pe zi, după ce v-ați spălat și șters mîinile, să împingeți în jos pielița de la baza unghiei, fie cu colțul prosopului, fie cu partea neascuțită a pilei.

Pentru a albi partea liberă a unghiei, care de multe ori se îngălbenește sau se pătează, se trece pe sub ea o bucățică de vată înfășurată pe o scobitoare și înmuiată în zeamă de lămîie. Dacă aceasta lipsește, folosiți sarea de lămîie dizolvată în puțină apă caldă.

Băile de ulei sînt excelente pentru unghiile uscate și care se rup cu ușurință. Încălziți în bain-marie puțin untdelemn, puneți-l în două ceșcuțe și înmuiați degetele timp de un sfert de oră. În momentul folosirii adăugați untdelemnului o fiolă de vitamina A uleioasă. Repetați operația vreme de 15 zile. Amestecul se poate întrebuința mai multe zile în șir. Procedînd astfel, unghiile își vor recăpăta tăria și luciul.

Multe femei întrebuințează lacul de unghii în diferite tonuri de roz sau roșu și poate și dv. faceți acest lucru. Dar dacă cumva nu aveți timp sau posibilitate de a întreține acest lac în perfecte condițiuni, atunci nu-l folosiți, pentru că nimic nu este mai urît decît o unghie cu lacul cojit pe jumătate.

Ileana VIDRAN

SFATURI practice

ILUMINATUL PLĂCUT AL INTERIORULUI

Un rol deosebit de important în aspectul unui interior revine iluminatului artificial. De felul cum e iluminat un apartament depinde în mare măsură buna dispoziție a locatarilor, ca și frumusețea interiorului. Și aceasta cu atît mai mult în timpul iernii, cînd zilele sînt scurte și cînd trebuie să ne petrecem o mare parte din vreme la lumină artificială.

Specialiștii în problema iluminatului — în special cei din țările nordice, unde iarna nopțile sînt atît de lungi — au studiat și continuă să studieze cele mai indicate metode pentru amplasarea și dirijarea surselor de lumină atît din punct de vedere al specificului locurilor de muncă, cît și din cel al aspectului plăcut și odihnitor al interiorului de locuit.

Concluziile cu care deocamdată acești specialiști sînt unanim de acord recomandă ca cea mai indicată pentru interiorul unui apartament, lumina indirectă. Așa se și explică de altfel de ce lustrele moderne au becurile orientate către tavan și nu către podea, cum se obișnuia pînă mai acum cîțiva ani. În modul acesta, lumina care pornește de la bec se reflectă în tavan, de unde se difuzează în toată încăperea, fără a mai fi supărătoare pentru ochi.

Dirijînd lumina indirectă după plac, putem pune în valoare anumite colțuri sau obiecte din interior, cum ar fi: biblioteca, o statuetă, un tablou, o plantă decorativă, un acvariu, un bibelou etc. Pentru aceasta n-avem decît să fixăm becul în locul cel mai potrivit, îndreptat către obiectul pe care vrem să-l luminăm, și să-l mascăm cu un abajur perfect opac în partea care trebuie să rămînă în umbră. Pentru confecționarea în casă a unor asemenea abajururi invizibile, ne putem servi foarte bine de ghivecele de flori din pămînt ars, care se pretează de minune la o astfel de folosire, avînd atît forma indicată, cît și gaura prin care să putem introduce sîrmele izolate pentru curentul electric necesar becului așezat în interiorul lui.

Tot într-un ghiveci — sau, dacă vreți, în orice vază de flori opacă — putem așeza un bec electric, iar de jur-împrejur, ieșind în afară, flori artificiale sau spice uscate de grîu. Vom obține astfel un efect de lumină care va stîrni admirația și nu va obosi cu nimic privirile (vezi ilustrația).

În sfîrșit, mai putem folosi becul electric și pentru înmiresmarea plăcută a aerului din interior, dacă înainte de a-l aprinde, picurăm pe el puțin din parfumul pe care-l preferăm.

JOSIANA

DE VORBĂ CU MEDICUL

T.N. — București. Nu vă alarmați; leziunea de care vorbiți se pigmentează adeseori, mai cu seamă dacă este supusă unor iritații frecvente. În nici un caz nu poate fi vorba de localizarea unei tumori maligne și nici chiar benigne.

DĂNCIULESCU MIHAELA — Ploiești. Dat fiind că toate analizele făcute vă indică o funcțiune endocrină normală, este vorba de o obezitate constituțională. Baza tratamentului va fi deci un regim hipocaloric și hipolipidic. Veți elimina din alimentație grăsimile și veți reduce la minimum dulciurile și făinoasele. Nu veți dormi ziua, ci veți face cît mai multă mișcare. Practicați gimnastica matinală și sportul alpin (ascensiuni). Slăbirea nu trebuie să fie bruscă: 4 kg în prima lună și apoi cîte 2 kg pe lună pînă la stabilirea greutății normale în raport cu statura. La 1,60 m trebuie să cîntăriți între 58-60 kg. Cu tratamentul indicat și cu răbdare veți obține rezultatul dorit.

F.P. — Brăila. Faceți următorul tratament: aplicați seara pe toată pielea capului un tampon voluminos de vată îmbibată în următoarea soluție: alcool 20 gr, glicerină 10 gr, sulf precipitat 10 gr, apă pînă la 100 ml (extern). Dimineața următoare se spală capul cu apă caldă și săpun. Reduceți în alimentație grăsimile, în special cele animale. Reduceți de asemenea dulciurile, pîinea și sarea. Faceți sport în aer liber și gimnastică respiratorie. Luați cîte 6-8 pastile de Polivitamină pe zi.

DONA — Galați. Dacă inima vă este sănătoasă atunci este vorba de o tulburare — de cele mai multe ori constituțională — a circulației periferice. Tratamentul indicat a fost bun. Vă mai recomandăm un examen genital și endocrinologic la serviciile de specialitate. Acneea feței ar putea fi și ea în legătură cu o disfuncțiune endocrină genitală sau de altă natură.

N.B. — Constanța. În măsura în care cazul dv. este identic cu acela la care vă referiți, faceți întocmai tratamentul indicat acolo. Nu adăugați novocaină.

PRUNDEANU ION — Loco. Tratamentul este mixt: igieno-dietetic și medicamentos. Evitați eforturile fizice și mesele abundente, preferînd regimul lacto-făinos vegetarian bogat în crudități. Alimentele trebuie să fie sărace în sare. Trebuie să combateți balonările și constipația prin purgative și laxative.

Ca medicamente, vă recomandăm: Corfilina, trei tablete pe zi timp de 7-10 zile sau în injecții intravenoase una pe zi. Vă mai recomandăm: 20 cm cubi pe zi de glucoză în injecții intravenoase. Vitamina B_1, vitamina C și Trifosfaden cîte o injecție pe zi intramuscular în serii de 15-30 fiole.

ADRIAN — Orăștie. Ca tratament igieno-dietetic vă recomandăm: evitarea variațiilor mari de temperatură și a alergenului; muncă la adăpost de praf și evitarea eforturilor fizice și psihice; zile de regim de fructe și un regim sărac în sare. Ca tratament medical vă recomandăm: asanarea foselor nazale dacă există vreo leziune sau malformațiune. După un examen al sputei, cu stabilirea sensibilității la antibiotice prin antibiogramă, veți face aerosoli cu antibioticul respectiv. Luați 5-6 lingurițe de Sirocol cu efedrină pe zi. Tratați orice focar de infecție din organism, dacă există așa ceva. Tratamentul de desensibilizare și fizioterapia se fac în spital. La a doua întrebare vă răspundem că o continuare a acestei practici poate influența nefavorabil boala astmatică de care suferiți. Părăsiți deci de îndată acest obicei și faceți 20 de injecții intramusculare cu Epifizan. După o pauză de trei săptămîni repetați tratamentul.

Dr. Silviu GHEREA

Poșta REDACȚIEI

BOTA GAVRIL — Lupeni. Dintre plantele citrice de climă caldă, cel care se pretează mai ușor la cultivare în țara noastră este lămîiul. Bineînțeles, avînd grija de a-i crea condiții speciale în timpul iernii. Dacă e altoit la timp, acesta nu rămîne numai o plantă decorativă, ci produce și fructe. Floarea despre care ne vorbiți n-a trăit pentru că n-a avut nici lumină și nici aer suficient. În general trebuie să știți că nu e sănătos — nici pentru floare și nici pentru om — să se țină ghivecele în camera de dormit. În legătură cu peștii de acvariu, dacă vreți o documentare mai amplă, procurați-vă revista „Natura“ nr. 5 din 1960. Adresați-vă eventual la redacția revistei, în București, b-dul Schitu Măgureanu 9.

MĂCRIȘ NICOLAE — Buzău. Cercetătorii în domeniul biologiei marine au stabilit că peștii de care ne vorbiți produc un curent electric destul de puternic pentru a-și imobiliza atît dușmanii cît și propria pradă pentru hrană. Peștele torpedo, spre exemplu, produce un curent care ajunge pînă la 30 de volți tensiune și pînă la 7-8 amperi în intensitate. Cît despre puritatea apei de mare, aceasta se explică în mare măsură prin acțiunea substanțelor antibiotice pe care le secretează unele bacterii precum și algele microscopice. Aceasta nu înseamnă însă că apa de mare acumulează la infinit cantități imense de substanțe antibiotice; acestea se pierd, descompunîndu-se, ca orice alte substanțe organice sau compuși chimici, sub influența celor mai diverși factori.

NEUSTÄDTER ILSE — Șercaia. Noi am publicat rețeta vinului de măceșe pe care o găsiți de altfel și în broșura „Plantele medicinale izvor de sănătate“, recent apărută. Vinul combinat de care ne vorbiți este probabil o specialitate a regiunii dv., pe care n-o cunoaștem. Dacă ați auzit într-o emisiune de radio rețeta pentru păstrarea acestui vin și n-ați reținut-o exact, adresați-vă printr-o scrisoare Radiodifuziunii, București, str. Al. Popov 60.

JURCĂ GHEORGHE — Hunedoara. Cei șapte înțelepți ai Greciei antice sînt socotiți: Thales din Milet, Pittacus, Bias, Cleobul, Myson, Kilon și Solon. Unii autori îi socotesc însă la fel de înțelepți și pe Periandre și Anacharsis. Dintre operele poetului grec Hesiod, „Theogonia“ n-a apărut la noi, în schimb a apărut volumul „Muncile și zilele“, pe care îl puteți găsi încă la librării. Pentru concursul „Cine știe cîștigă“, adresați-vă la Radiodifuziune.

AVRAM EUSEBIU — Craiova. Nu există altă metodă pentru distrugerea părului din rădăcină, decît depilarea electrică. Această operație fiind însă destul de grea și de costisitoare, nu se aplică, în general, decît în cazuri de necesități terapeutice. La drept vorbind, nu vedem de ce căutați să vă depilați. Nu vă dați seama, probabil, cît de urît poate arăta un bărbat cu fața depilată. Noi vă sfătuim să renunțați la asemenea idei, pentru că altfel veți regreta, mai tîrziu, cînd veți constata că păreți complet efeminat.

PANĂ ILIE — Sibiu. Viroză se numește o boală care e provocată de un virus. Sînt cunoscute pînă acum peste 400 de viroze, dintre care mai mult de jumătate acționează numai asupra plantelor superioare. Cele mai răspîndite boli virotice la oameni sînt: poliomielita, gripa, variola, hepatita epidemică, turbarea, encefalita, herpesul, oreionul și unele meningite. Deci, dacă auziți undeva că e vorba de o viroză e prudent să vă feriți ca de orice boală contagioasă.

GOICEAV IRINA — Giurgiu. Doriți să cunoașteți cum se combat bolile provocate culturilor de porumb de „tăciune“? În acest scop vă recomandăm lucrarea tov. A. Săvulescu, C. Manolache și C. Zahariadi, intitulată: „Bolile, dăunătorii și buruienile din culturile de porumb și combaterea lor“, apărută în Editura agrosilvică de stat. Veți găsi acolo un capitol special consacrat modului de a combate „tăciunele“, cît și alte îndrumări folositoare preocupărilor dv.

BREZEANU AUREL, elev — Ploiești. Exprimarea „munții vulcanici sînt stinși“ nu e de loc corectă — chiar dac-ați întîlnit-o într-un manual școlar. Corect ar fi fost: „Vulcanii munților sînt stinși“, pentru că „vulcanii“ sînt stinși, nu „munții“. Cuvîntul „ghiurghiuliu“ înseamnă roșu-deschis, trandafiriu, și se trage din limbajul popular folosit altădată de meșterii boiangii. Aceștia, spre a deosebi diferitele nuanțe ale roșului, spuneau: cîrmîziu, conabiu, cicudiu, ghiurghiuliu, ghiviziu sau pembè.

COSMA ALEXANDRU — Brătești, Tîrgoviște. În baza art. 15 din decretul nr. 285 din 6 august 1960, angajații care au primit în mod legal alocația de stat pentru copii, o sumă totală mai mare decît aceea care li se cuvine potrivit noilor prevederi, vor primi în continuare aceeași sumă cu condiția:

1) Să lucreze în aceeași unitate și să nu li se majoreze salariul tarifar de încadrare.

2) Să nu li se majoreze veniturile impozabile existente la 1 septembrie 1960.

3) Să nu li se modifice dreptul la alocație prin creșterea sau micșorarea numărului copiilor, prin depășirea de către aceștia a vîrstei de 14 ani, copiii să nu fie întreținuți de stat sau o organizație obștească și să nu fie bursieri.

Dacă față de cele arătate mai sus, vi se cuvine alocația de stat pentru copii și în cazul în care vi se refuză plata, aveți dreptul — în baza codului muncii — să vă plîngeți comisiei de litigii, iar după aceea, dacă nu sînteți mulțumit cu soluția dată, comitetului sindical al întreprinderii unde lucrați și, în cele din urmă, tribunalului raional.

GEORGESCU — farmacist, Rucăr-Muscel. Drepturile bănești ce se cuvin unui salariat care înlocuiește în mod temporar un alt salariat care deține o funcție de conducere sînt prevăzute în H.C.M. nr. 175 publicată în Colecția de Hotărîri și Dispoziții ale Consiliului de Miniștri nr. 13 din 25 februarie 1959.

Fir tractoare

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

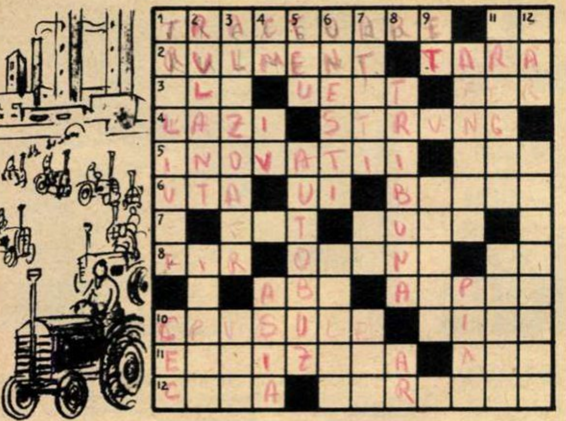

„FABRICAT ÎN R. P. R.“

ORIZONTAL: 1) Vehicule de tracțiune pentru agricultură și industrie, fabricate la Brașov, care au ajuns pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale globului — Instrument folosit la confecții și tricotaje. 2) Piese care transformă mișcarea de alunecare în mișcare de rostogolire, fabricate la Bîrlad și la Brașov (sing.) — Greutate a ambalajului sau a vehiculului care transportă o marfă. 3) Dans spaniol — Un produs care seamănă exact cu altul — Fără luciu. 4) Ambalaje pentru transportul mărfurilor — Mașină-unealtă fabricată pentru prima oară la noi de uzinele „Iosif Rangheț“ din Arad. 5) Idei noi ale oamenilor muncii, aplicate în procesul de producție, duc la îmbunătățirea productivității și a calității fabricatelor — Măsură olandeză. 6) Uzinele Textile Arad — A vui — Cîntăreți ai sentimentelor frumoase. 7) Tipic (fig.) — Piese metalice care se bat în cap. 8) În urzeala războaielor de țesut — Bețișor folosit la legarea firelor rupte în timp ce se execută o țesătură — Prepoziție asociativă. 9) Postav alb pentru veșminte țărănești — Răcit prin ventilare. 10) Capac pentru sticlele de bere și de apă minerală — Sală destinată festivităților. 11) Carte al cărei tiraj s-a vîndut în întregime — Produs al filaturilor. 12) A transporta — Mărfuri alese după calitate, dimensiuni etc.

VERTICAL: 1) Aparate pentru ridicarea sau transportarea unor sarcini — Instituție pentru păstrarea și fructificarea economiilor. 2) Material care se deplasează pe căile ferate — Deschizătură prin care se introduc mărfurile în corpul unei nave de transport. 3) Unelte care servesc la găurirea pieselor cilindrice după diametrul necesar — Material fără nici un fel de aliaj. 4) Centimetru — Patru la romani — Continent în multe din țările căruia exportăm tractoare, utilaj petrolifer, strunguri ș.a. 5) Instrument de sîrmă pentru uz culinar — Produs în care s-a specializat uzina „Tudor Vladimirescu“. 6) Unul din noile orașe industriale apărute pe harta Moldovei în anii puterii populare — Șpanul lemnului. 7) Întărîți — Conjuncție — Oraș în Somalia. 8) Locul de unde se vorbește în fața unei asistențe numeroase — Măsură de suprafață. 9) Elena Teodorescu — În acest loc. 10) Dispozitive cu ajutorul cărora se manevrează fierul lat al plugului — O cămașă, un cearceaf sau o față de pernă. 11) Mașină de gătit care folosește gazele lichefiate — Oțelit. 12) Etaj — Se mișcă pe cadranele ceasornicelor.

Dezlegarea jocului „FIRE ȘI... FIBRE“, apărut în nr. 6

ORIZONTAL: 1) Săvinești — Ar. 2) Imita — Țesute. 3) N — Nailon — Tel. 4) Tai — Vapori — O. 5) Eolian — Rolan. 6) T — In — Ac — Zel. 7) Ion — Amiba — Ba. 8) Cr — Greoi — Cit. 9) Neîntrecute. 10) Fa — Lira — R — An. 11) Iti — Cuptor — U. 12) Rîuri — Iniția.

ROATA SUPLICIILOR SE AFLĂ EXPUSĂ

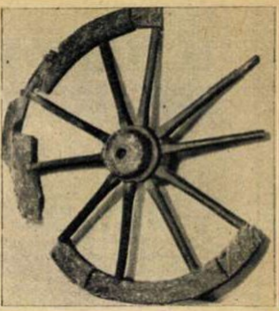

Aceasta este roata cu care călăii Austriei imperiale i-au ucis, la sfîrșitul lui februarie 1785, pe Horia și Cloșca și au sfîrtecat corpul neînsuflețit al lui Crișan. După cum se știe, execuția a avut loc la Alba Iulia, la Dealul Furcilor.

Acum, roata supliciilor se găsește în secția de istorie a muzeului din Sibiu, alături de o serie de documente legate de răscoala populară din 1784 de sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan — răscoală care a marcat un important moment al luptei maselor țărănești din Transilvania împotriva orînduirii feudale.

Fr. U.

ȘTIAȚI...

...CINE A INVENTAT CHIBRITUL?

La început, adică în urmă cu 150 de ani, a stîrnit mare vîlvă în lume invenția unui fizician francez, care poate fi socotită ca primul pas spre realizarea chibriturilor pe care le cunoaștem azi. Invenția se prezenta sub forma unui tub metalic împărțit în două compartimente. Într-unul din aceste compartimente se afla o fiolă cu acid sulfuric, iar în celălalt niște bețișoare unse la un capăt cu o pastă făcută din sulf și clorat de potasiu. Înmuierea unui astfel de bețișor în acidul sulfuric și scoaterea lui rapidă la aer făceau ca pasta să se aprindă.

Invenția era desigur foarte incomodă, dar însemna totuși un progres față de amnarul cu cremene sau de frecarea a două bucăți de lemn, singurele mijloace pentru obținerea focului cunoscute și răspîndite larg pînă atunci.

Cîțiva ani după aceea (prin 1825), un copil pe nume Charles Sauria, în vîrstă de 13 ani, tot jucîndu-se cu astfel de chibrituri, s-a gîndit să adauge la pasta din vîrful bețișorului și fosfor. Experiențele tînărului inventator au fost cît pe-aci să incendieze casa părinților săi, dar au dus în cele din urmă la chibritul care se aprindea prin frecarea gămăliei de orice obiect.

Arătînd această „jucărie“ profesorului său de fizică, acesta și-a fabricat, la rîndul lui, asemenea chibrituri, pentru uz personal. În cursul unei călătorii însă, pe care a făcut-o în Germania, profesorul a avut imprudența să dezvăluie secretul. Și astfel au apărut, în anul 1830, primele chibrituri „inventate“ de Roemer și Preshel.

Documentele trecutului arată că aceștia n-au adăugat chibriturilor inventate de copilul de 13 ani decît... pasta aprinzătoare de pe cutie.

MODA JERSEUL VEȘNIC TÎNĂR

— Știi, mi-am cumpărat material pentru o rochie de jerse!

— Dar ce virtuți miraculoase atribui acestei țesături de te grăbești, după ansamblul tău din toamnă, să-ți faci din nou o rochie de jerse?

— Miraculoase sau nu, virtuțile jerseului sînt nenumărate și nu mă voi sătura să-l folosesc. Cu atît mai mult cu cît poate fi întîlnit în atîtea variante care-l fac folosibil în orice împrejurare. De la jerseul de lînă amestecată (șine) sau în desene, pentru ținute sport, trecînd prin jerseul gros pentru ansambluri, taioare, fuste, veste etc., prin cele de bumbac pentru ansambluri sport, prin cele suple pentru rochii de după-amiază și pînă la jerseurile pentru seară din mătase, relon sau cu efect de fir...

— Mă rog. Dar dacă se spune că te poți îmbrăca în jerse în orice împrejurare, adevărul e că nu oricine îl poate purta. Ce-ai zice despre o țesătură care mulează formele, pe corpul unei femei plinuțe?

— Nesfîrșita varietate a țesăturilor de tricot dă fiecărei siluete posibilitatea de a găsi calitatea potrivită. Un jerse gros, cu o contextură strînsă, rigidă, eventual în dungi nu prea late, poate fi purtat și de o femeie mai solidă; e vorba de bluze, veste, jachete sau chiar fuste (atenție: căptușeala e obligatorie!). În schimb, siluetele subțiri sînt în mod special avantajate de jerse, folosit mai ales pentru rochii drepte, care pun în valoare formele armonioase.

— Așadar, după tine, ar trebui să purtăm numai jerse! Dar cum ai vedea compusă o astfel de garderobă?

— Sub mantou, o rochie de jerse sau un ansamblu fustă și bluză de jerse. Un tricot de jerse de relon (le-ai văzut pe cele „electroplușate“, produse recent de industria noastră?), într-o culoare vie, e lavabil la nesfîrșit și se usucă repede, nu trebuie călcat și e corect în orice împrejurare. Mai spre primăvară, vei putea îmbrăca un taior de jerse bej sau gri, cu o bluziță de tricot de bumbac în dungi, care are avantajul de a-și păstra multă vreme prospețimea. Iar pentru o seară la teatru sau la restaurant, rochia neagră de jerse bine croită poate fi o ținută impecabilă.

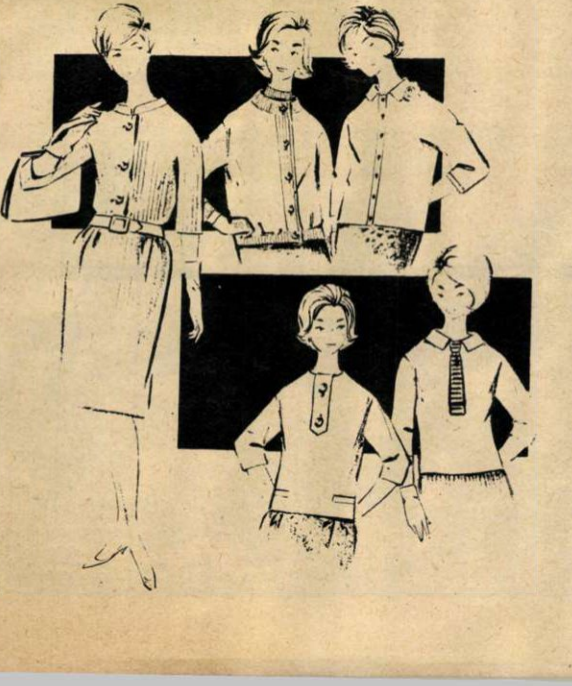

VĂ PLACE CAFEAUA?

Se crede că patria cafelei ar fi Arabia. Patria cafelei este însă Africa, mai precis regiunea Haffa din sudul Etiopiei.

Cine a descoperit-o? Călugării creștini sau păstorii musulmani? Cert este că și unii și alții au văzut cum oile, după ce mîncau boabele unor tufe, deveneau mai vioaie. De aci le-a venit ideea să fiarbă boabele și să bea cafea. Dar, cu mult înaintea lor, proprietățile boabelor de cafea fuseseră descoperite și apreciate de către populația indigenă.

Din Haffa, cafeaua a ajuns la Mokka, apoi la Mecca și Medina, devenind băutura favorită a locuitorilor peninsulei arabe. Apoi pelerinii au răspîndit boabele de cafea în sudul Asiei și în nordul Africii. După Arabia, Egiptul și apoi Turcia au devenit patrii adoptive ale cafelei. Și astfel prin secolul al XVI-lea au apărut în Constantinopol, la Mecca și Cairo primele cafenele.

Este drept că, la început, unii sultani au încercat să le interzică; dar cînd au înțeles că vistieria lor poate fi umplută și de pe urma cafelei, au încurajat chiar înființarea de cafenele.

Se pare că turcii ar fi „vinovați“ de răspîndirea noii băuturi în Europa. Cînd au fost respinși din fața zidurilor Vienei în 1683, au lăsat austriecilor drept pradă de război și cîțiva saci cu boabe de cafea. Ce s-a întîmplat cu sacii nu ne spun cronicarii, dar nu peste mult timp polonezul Kolszinski a deschis cafeneaua „La sticla albastră“ (!). Boabele de cafea au pătruns în Europa și prin porturile Veneției, Marsiliei și Londrei, cu toate că medicii le combăteau vehement. Dar moda-i modă și a fost destul ca în 1669 reprezentantul sultanului la Paris să organizeze o recepție al cărei punct de atenție să fie „Cafeaua de Mokka“, pentru ca în cîteva luni, mokka să cucerească toate capitalele Europei, iar cafenelele să se înmulțească pe negîndite.

Prima etapă din istoricul cafelei se termină la sfîrșitul secolului al XVII-lea, cînd monopolul arabilor este înfrînt de olandezi. Plantațiile din Haffa încep a fi concurate de cele din Batavia (Iawa), din Indiile de vest și din America de Sud. Brazilia datorează cafeaua plantatorilor francezi din Haiti.

Răspîndirea arborelui de cafea în toată lumea a dus la crearea a vreo 60 de varietăți de cafea. Și cînd ești convins că bei cafea de Mokka, ea este de fapt din Guatemala sau un amestec de cafea braziliană și iavaneză. „Cafea Arabica“ nu produce veritabile boabe de mokka decît în Yemen, unde nu întîlnești de fapt plantații, ci grădini de cafea. Și dacă încerci să aclimatizezi acest arbore în alt ținut, se întîmplă un lucru asemănător celui ce se petrece cu vița de vie: obții boabe cu altă aromă! Dar cafeaua tot cafea rămîne!

Scrisoare din Londra

LA ÎNCEPUT A FOST DOAR LA COVENTRY...

de Diana PURCELL

Coventry a fost, la sfîrşitul războiului, un simbol al distrugerilor pricinuite Angliei de nazişti. Astăzi oraşul-martir devine un simbol al scăderii necontenite a standardului de viaţă al muncitorilor: şomajul face ravagii în industria constructoare de maşini.

Înainte de război, constructorii de maşini din Coventry erau renumiţi în întreaga lume capitalistă. Dar astăzi Coventryul — cu industria sa concentrată în proporţie de 90% în fabricarea de maşini sau părţi auxiliare—este primul oraş din Anglia în care s-au resimţit din plin efectele incapacităţii Angliei de a face faţă concurenţei de pe piaţa mondială capitalistă. Toate fabricile de aici au trecut la săptămîna de lucru incompletă. La început au fost suprimate orele suplimentare; apoi s-a anunţat că săptămîna de lucru trebuie să fie redusă la trei zile. Aceasta a însemnat aruncarea în ghearele şomajului a numeroşi muncitori.

Ceea ce se petrece la Coventry nu este un „fenomen local". Criza a cuprins industria constructoare de maşini din întreaga ţară, şi în special industria de automobile. În prezent peste 125.000 de muncitori calificaţi sînt nevoiţi să lucreze numai 2-3 zile pe săptămînă, cu reducerea corespunzătoare a salariilor, iar alţi 40.000 sînt şomeri totali. Şi nu există nici o perspectivă de îmbunătăţire a situaţiei. „În industria constructoare de maşini, şi în special în industria de automobile, situaţia se înrăutăţeşte tot mai mult şi nu există nici un simptom că s-ar putea îmbunătăţi" — a declarat recent secretarul comitetului districtual Birmingham al Confederaţiei sindicatelor muncitorilor din industria navală şi constructoare de maşini.

La agravarea situaţiei contribuie în primul rînd faptul că refacerea economiei vest-germane a creat un rival serios pentru Anglia pe piaţa capitalistă. Pe de altă parte economia britanică este din ce în ce mai mult strangulată de marele capital american. Recenta „afacere Ford" (înghiţirea de către firma americană de automobile „Ford" a acţiunilor engleze ale societăţii „Ford Motor Company" — n.r.) a aruncat o lumină şi mai puternică asupra acestei stări de lucruri.

Efectele acestei crize grave prin care trece industria constructoare de maşini se repercutează nu numai asupra industriilor auxiliare, ci şi asupra comerţului.

Nu-i de loc uşor să se lichideze impasul creat. Există însă factori care ar putea duce la îmbunătăţirea situaţiei. În primul rînd, încetarea secătuirii economiei ţării de către uriaşele cheltuieli militare şi, în al doilea rînd, promovarea unui comerţ pe baze sănătoase cu toate ţările lumii.

În jurul Globului

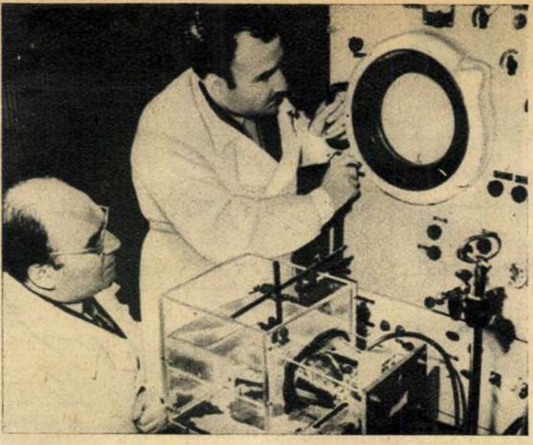

TUMORILE CANCEROASE vor putea fi descoperite cu mai multă siguranţă datorită unui biolocator care funcţionează cu ajutorul ultrasunetelor. Noul aparat este invenţia celor doi oameni de ştiinţă sovietici pe care-i vedem în fotografie: doctorul în ştiinţe biologice I. Elpiner (stînga) şi inginerul I. Faikin.

TELEFOANELE CU MAGNETOFON au început să fie fabricate în serie la întreprinderea de instalaţii automate pentru telecomunicaţii din Şanhai (R.P. Chineză).

←**LEAC CONTRA... FUMATULUI.** Întreprinderea medico-farmaceutică din Bialystok(R.P. Polonă) a început producţia unui nou medicament, destinat celor care vor să abandoneze fumatul. Medicamentul se numeşte „Antinicotin" şi, după cît se pare, rezultatele lui sînt dintre cele mai bune.

CIMPOIUL este un instrument foarte răspîndit în R.S. Cehoslovacă. Deosebit de renumite sînt cimpoaiele din regiunea Chodsko, (Boemia apuseană). Cimpoaiele lucrate aici de meşteri ca Jakub Konrady sînt confecţionate din piele de cîine, fiind împodobite cu capete de ţapi sculptate în lemn. În fotografie, Jakub Konrady, asistat de unul din nepoţii săi. →

ÎN AFARĂ DE CONCURS... La ultima Olimpiadă de şah desfăşurată la Leipzig, în R.D. Germană, în afara sutelor de partide oficiale s-a jucat şi una în afară de concurs. Preşedintele Federaţiei internaţionale de şah, Folke Rogard, şi R. Becher, preşedintele Federaţiei de şah din R.D. Germană, şi-au măsurat puterile într-o partidă fulger.

DUPĂ MAI BINE DE 300 DE ANI a fost descoperită în rada portului Stockholm epava vasului de război „Vasa", scufundat în anul 1628, în timpul unuia din războaiele purtate de Suedia. În prezent se lucrează la etanşeizarea epavei, operaţie care va permite readucerea ei la suprafaţă. În fotografie, un scafandru care lucrează la etanşeizare cu ajutorul sudurii.

AU PIERIT ÎN FLĂCĂRI. O puternică explozie s-a produs nu demult pe vasul port-avion „Constellation", aflat în construcţie la şantierele navale din Brooklyn (New York). 57 de muncitori şi-au pierdut viaţa în uriaşul incendiu care a izbucnit în urma exploziei.

MONSTRUOSUL ASASINAT COLONIALIST

Conștiința omenirii a fost cutremurată de vestea asasinării mișelești a lui Patrice Lumumba și a celorlalți doi lideri ai poporului congolez, Okito și Mpolo. Crima aceasta, care marchează o etapă zguduitoare a tragediei congoleze, se înscrie ca una dintre cele mai întunecate pagini ale istoriei sîngeroase a colonialismului, dezvăluind cinismul și bestialitatea colonialiștilor belgieni și a aliaților lor din N.A.T.O., din ordinul cărora acționează mercenari de teapa lui Chombe, Mobutu și ceilalți.

Acum, cînd exterminarea fizică a celor trei lideri ai Congoului liber și independent de către gîzii plătiți ai colonialiștilor este fapt împlinit, adevărații călăi — autorii principali ai asasinatului monstruos, patronii din metropolele occidentale—sînt țintuiți la stîlpul infamiei, acoperiți de valul mîniei și indignării popoarelor. Odioasa înscenare a „evadării“, după torturarea inchizitorială a celor trei lideri congolezi, nu poate acoperi urmele fărădelegii săvîrșite, după cum nu poate absolvi de răspundere pe secretarul general al O.N.U. și pe șefii așa-numitului comandament al trupelor O.N.U. care, încălcîndu-și obligațiile ce le reveneau în virtutea hotărîrilor Consiliului de Securitate, au servit tot timpul drept paravan pentru colonialiștii belgieni și mercenarii lor, încurajîndu-i printr-o pasivitate calculată și plină de complicitate, incompatibilă cu Carta O. N. U. Crima săvîrșită impune înlăturarea imediată a lui Hammarskjoeld din postul de secretar general al O. N. U. și arestarea și judecarea agenților colonialiștilor Chombe și Mobutu.

Asasinarea lui Lumumba și a tovarășilor săi de luptă nu va reuși să pună stavilă mișcării crescînde a forțelor patriotice din Congo. Socotelile colonialiștilor și ale mercenarilor lor vor da greș și de astă dată. Poporul congolez va ridica mai sus, și mai dîrz steagul luptei anticolonialiste, pentru libertate, steag înroșit încă o dată, prin sîngele eroilor poporului congolez: Lumumba, Okito și Mpolo. Așa cum se arată în Declarația guvernului sovietic, acordarea unui ajutor pentru salvarea Republicii Congo este „o datorie sfîntă a tuturor statelor iubitoare de libertate“.

Poporul nostru a primit cu adîncă indignare vestea zguduitoare a asasinării lui Patrice Lumumba și a celorlalți tovarăși ai săi. Înfierînd odioasa crimă a lacheilor colonialiști înfăptuită cu complicitatea lui Hammarskjoeld, oamenii muncii din patria noastră cer cu tărie pedepsirea criminalilor și înlăturarea lui Hammarskjoeld din postul de secretar general al O.N.U., precum și înfăptuirea acelor măsuri care să permită poporului congolez să-și rezolve singur treburile interne.

Eroul din Congo

de Evgheni **DOLMATOVSKI**

Tu nu mi-ai apărut vreodată-n ușe,
dar înaintea mea te văd în veci,
cu mîinile la spate, în cătușe,
cu mînecî scurte, în cămașă treci.

Privirea ta, ce nimeni n-o abate,
disprețu-și strigă, mîndru, neclintit,
lovit de glonț, lîngă un Ford, în spate,
cînd viața pentru viață-ai dăruit.

Și temnița din Thysville ți-a fost casă
de tine mîndru este veacu-ntreg
și pleoapa sfîșiată lumii lasă
tristețea ce și eu o înțeleg.

Ca pruncul care geme, e mai vie
muțenia ostașului căzut.
Și Congo — uriașa tragedie,
ca un curent prin inimi a trecut.

Ai suferit, o știm, atîta-n viață
pentru noblețea ta de neînfrînt.
Istoria nu rareori ne-nvață:
Cînd lupți pentru dreptate, nu fii blînd!

Pentru dușmani, e totul doar — pe plată!
Lovește, ei nu trebuie cruțat!
Tu, cavaler cu cinstea fără pată,
naiv, doar după tine-ai judecat!

Mai știu eu colonei ce se strecoară;
același e stăpînul lor secret.
Ne-ar fi-ngropat de vii odinioară
la Dunăre, ori poate în Tibet.

Ei, înșelînd poporul ca tîlharii,
își împărțeau cîștigu-ntre obezi.
Tu blestemai monarhii roși de carii
din parlamentul proaspăt, congolez.

Cînd te purtau la Stanleyville, cu larmă,
ce mitinguri se ridicau pe drum!
Banditții în jur dădeau alarmă
și nori de praf iscau, și nori de fum.

Și tancuri au ieșit. E meseria
lacheului, s-anunțe pe stăpîn.
Bruxelles... New York... Își face datoria —
O.K.! Dar ce dezastre-n jur rămîn!

Aveai ca reședință închisoarea
Pe umedă arșiță-ai stat flămînd.
Mai liber însă înfruntai dogoarea,
Călăii tăi nu te-au frînt!

De-acolo, din celula ferecată,
priveai către zăvorul uriaș...
Zăvoarele vor folosi odată
istoriei, să-nfrîngă pe vrăjmași!

În romînește de Veronica **PORUMBACU**

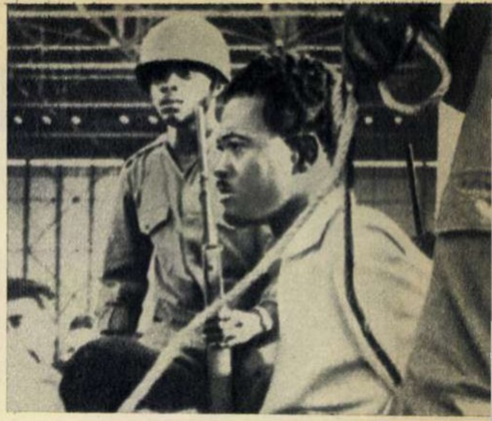

Patrice Lumumba, legat cu frînghii și păzit de bandiții lui Mobutu, cu puțin înainte de a fi fost aruncat în temnițele lui Chombe.

În urma asasinării lui Lumumba rămîn orfani 3 copii. Iată doi dintre aceștia: François și Patrice (în dreapta și în stînga băiatului din centrul fotografiei).

Un minut de reculegere în memoria lui PATRICE LUMUMBA și a tovarășilor săi de luptă OKITO și MPOLO, asasinați mișelește de colonialiștii belgieni și simbriașii lor. Aspect de la adunarea de protest a oamenilor muncii din Capitală, convocată în aula Facultății de științe juridice din inițiativa Comitetului național pentru apărarea păcii din R.P.R. și a Ligii romîne de prietenie cu popoarele din Asia și Africa.

Patrice Lumumba la sosirea pe aeroportul din Bruxelles, în ianuarie 1960, după ce colonialiștii belgieni au fost siliți să-i redea libertatea. Rănile provocate de cătușele în care fusese ținut luptătorul congolez pentru libertate îi acuzau din plin pe inchizitorii belgieni.

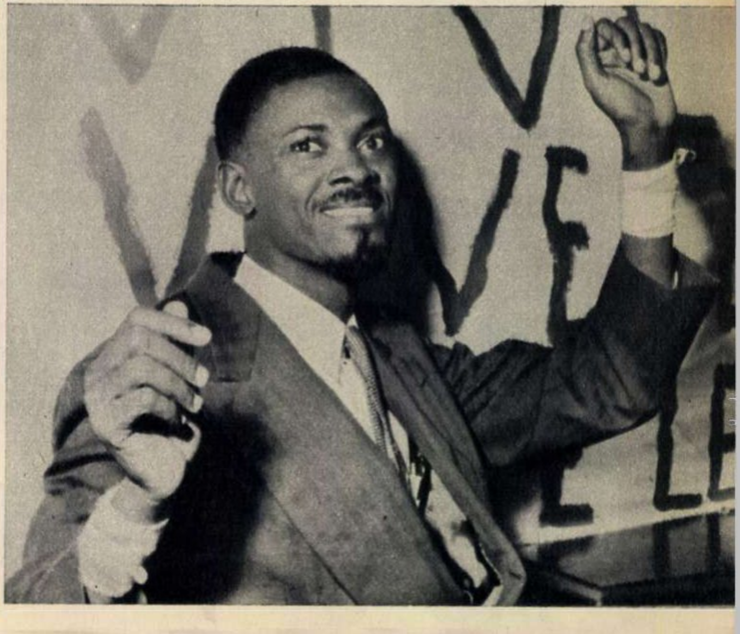

REDACȚIA: București, Piața Scînteii. Căsuța Poștală 3507 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.

ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Bibl Ref

VACANȚĂ STUDENȚEASCĂ

Fotoreportaj de A. MIHAILOPOL

Vacanța de iarnă a studenților a intrat și ea în tradițiile vremurilor noastre. O tradiție printre atîtea altele, care, laolaltă, dau anilor de studenție frumusețe și adevărata tinerețe.

Știți cîți studenți și-au petrecut anul acesta vacanța de iarnă în tabere la munte? Numai din centrul universitar București circa 2.000. Organizatorii au fost puși însă în încurcătură. Se hotărîse să fie trimiși în tabere în primul rînd studenții fruntași, cei care și-au trecut cu succes examenele primului semestru. Dar examenele au adus atîția de „10", încît a trebuit să se ia măsuri urgente pentru mărirea numărului de locuri...

Ei, dar astea-s mărunte chestiuni gospodărești, care s-au rezolvat pe loc, acolo în Bucegi. Mai bine să privim împreună cele cîteva imagini fotografice luate în taberele studențești de la Predeal.

COPERTA NOASTRĂ

Într-o tabără studențească la Predeal. Studenta fruntașă la învățătură Luiza Epure, din anul V al Facultății de stomatologie din București.

① Un scurt cros prin nămeți, pentru... poftă de mîncare.

② Spre pîrtia de schi, în vesel monom.

③ E seară tîrziu, în cabană e cald și bine, iar colegul nostru, Edmond Frederic din Guiana Franceză (care la noi în țară a văzut prima zăpadă din viața lui), știe cîntece atît de frumoase...

④ Din nou spre București. Cine a spus că întoarcerile sînt triste? Mai ales că numai peste cîteva luni cei silitori se vor întîlni din nou. La mare? La munte?...

Nr. 8 (300)
Anul X
25 februarie 1961

[illegible]

Dina Cocea

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Conducători de partid și de stat în regiunea Argeș

„VĂ MULȚUMIM PENTRU GRIJA CE O PURTAȚI COPIILOR OAMENILOR MUNCII". Pretutindeni pe unde au trecut, conducătorii de partid și de stat au fost întîmpinați cu o fierbinte dragoste. ←

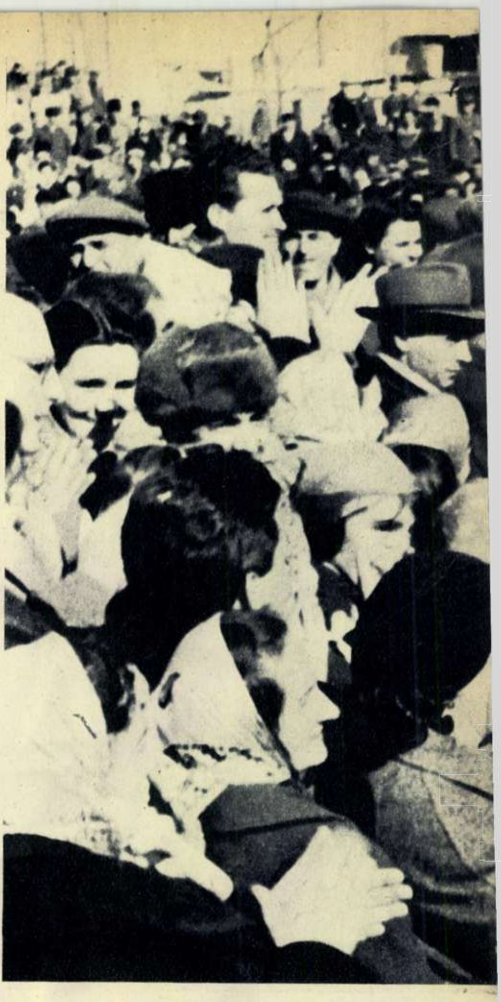

În mijlocul locuitorilor din Pitești. →

Examinînd amplasamentul hidrocentralei de pe Argeșul superior. ↓

În zilele de 16 și 17 februarie tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Mihai Florescu, ministrul Industriei Petrolului și Chimiei, Constantin Tuzu, ministrul Industriei Grele, Nicolae Bădescu, președintele Comitetului de stat pentru arhitectură, construcții și sistematizare, au vizitat regiunea Argeș. În cursul vizitei ei au fost însoțiți de tovarășii Ștefan Matei, prim-secretar al Comitetului regional al P.M.R. Argeș, Constantin Sandu, președintele Sfatului popular regional Argeș, și de alți activiști de partid și de stat.

Cu prilejul vizitei a fost examinată pe teren amplasarea pe malul Oltului, în apropiere de Slatina, a unei uzine de aluminiu, cu o capacitate anuală de 50.000 tone, care, potrivit hotărîrilor Congresului al III-lea al P.M.R., urmează să fie construită pînă în anul 1964. Se va construi totodată și o termocentrală care va alimenta uzina cu energie electrică.

Conducătorii de partid și de stat au vizitat apoi valea Argeșului și au examinat pe acest traseu amplasamentul și schema de amenajare ale hidrocentralei de pe Argeșul superior. Puterea instalată a acestei hidrocentrale va fi de 220 M.W., cu o producție anuală de energie de 400 milioane kWh. Barajul care va zăgăzui apele va avea o înălțime de 165 metri și va crea un lac de acumulare cu un volum de aproape jumătate de miliard metri cubi. Lacul format va da posibilitatea irigării unei suprafețe agricole de circa 100.000 hectare din bazinul Argeșului și va reduce viiturile pe rîul Argeș, ferind de inundații sate și suprafețe importante de teren agricol.

La Pitești a fost examinată construirea unui nou și modern combinat de industrializarea lemnului, precum și a unei noi filaturi la întreprinderea „Textila“ din oraș.

Construirea acestor noi obiective vine să se adauge șirului de realizări înfăptuite pe meleagurile acestei regiuni în anii puterii populare. Prin construirea noilor obiective prevăzute în planul de șase ani, dezvoltarea economică a regiunii va cunoaște un și mai mare avînt.

În timpul vizitării regiunii a fost examinat proiectul schiței planului de sistematizare a orașului Pitești.

Pretutindeni pe unde au trecut conducătorii de partid și de stat au fost întîmpinați cu o deosebită căldură de populație. Conducătorii de partid și de stat s-au întreținut cu cetățenii. Cei prezenți au aclamat îndelung în cinstea partidului, a Comitetului său Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Vizita conducătorilor de partid și de stat a prilejuit pretutindeni în regiune o puternică manifestare a atașamentului oamenilor muncii față de partid, a hotărîrii lor de a munci cu elan pentru înfăptuirea mărețului program de înflorire a patriei trasat de Congresul al III-lea al partidului.

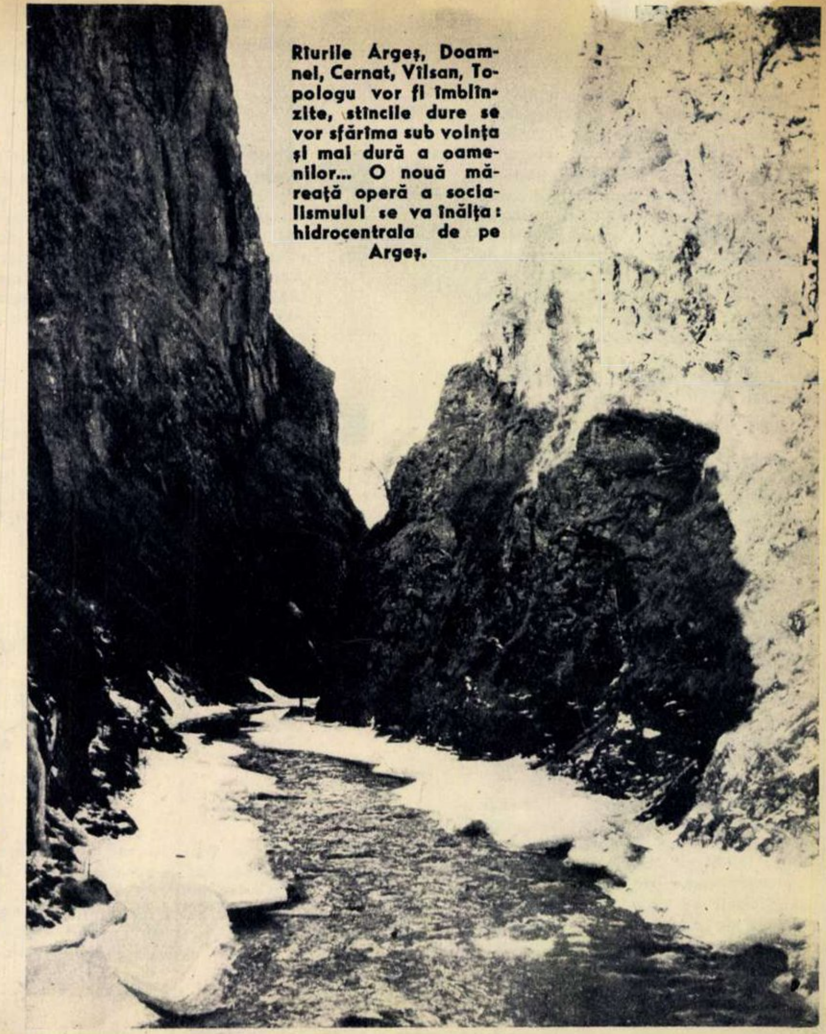

Rîurile Argeș, Doamnei, Cernat, Vîlsan, Topologu vor fi îmblînzite, stîncile dure se vor sfărîma sub voința și mai dură a oamenilor... O nouă măreață operă a socialismului se va înălța: hidrocentrala de pe Argeș.

1

2

3

TOȚI DOI

Cînd și cum a fost întemeiat vechiul tîrg al Romanului? În privința aceasta hrisoavele și cronicarii moldoveni au lăsat posterității prea puține relații. În schimb, aproape fiecare romașcan știe azi anul, ziua și chiar ora exactă cînd orașul său a început să fie enumerat în rîndul orașelor înfloritoare ale țării: 26 decembrie 1957. Data respectivă corespunde zilei în care marele și modernul laminor, construit aici în anii puterii populare, a produs prima țeavă. Piesa de care vorbim, lungă de opt metri, a devenit un simbol: tăiată în sute de felii, se află și azi, sub formă de inele de oțel, pe biroul primului secretar al raionului de partid, pe birourile conducătorilor uzinei, pe cîte o etajeră acasă la mulți dintre muncitorii, inginerii și tehnicienii care au luat parte la nașterea ei.

Doisprezece dintre cei care au fost nașii primei șarje de țeavă dată la Roman candidează la 5 martie pe lista F.D.P.-ului în alegerile de deputați pentru sfatul popular al orașului. Cine sînt ei? Mai exact cine sînt laminoriștii care, alături de concetățenii și tovarășii lor de la fabrica de zahăr, de cei de la cea de mobilă, de la întreprinderea metalurgică, de intelectuali, de activiști, de gospodine etc., sînt desemnați să alcătuiască sfatul popular al orașului și al regiunii? Despre cîțiva dintre ei vorbim în aceste pagini...

★

Pentru ce — de pildă — cetățenii din circumscripția 62 a orașului Roman l-au propus din toată inima pe mecanicul Ion Turanschi? Întîi și întîi pentru că știm — spun ei — că omul de care vorbim este fruntaș în muncă; știm că, fiind șef al unei echipe de reparații, a avut și are grijă de viața celor mai complexe agregate ale uzinei: perforatoarele laminorului. Asta înseamnă — trag concluzia romașcanii — că și el a contribuit ca fabrica să nu-și întrerupă nici o clipă producția de țevi. Apoi l-au propus din toată inima fiindcă au aflat că a realizat o serie de inovații, contribuind astfel și el la beneficiile importante pe care uzina le-a obținut peste plan (52.000.000 lei în anii 1959 și 1960). L-au propus de asemenea pentru că și el a contribuit cu elan la acel milion de ore de muncă patriotică cu care salariații uzinei au ajutat la con-

1 Cele peste o mie de grade Celsius ale țevilor incandescente nu-l împiedică pe mecanicul Ion Turanschi să execute „din mers" reparațiile necesare laminorului. Pentru merite deosebite el a fost propus să candideze ca deputat al circumscripției electorale 62 orășenești, în apropiatele alegeri.

2 Vasilica Acasandrei (prima din dreapta), candidata circumscripției electorale orășenești numărul 19, surprinsă de fotoreporter în mijlocul...familiei. Nu însă acasă, ci într-o hală a fabricii de țevi, alături de sora și soțul ei — toți sînt de aceeași meserie: sudori.

3 Unul din marii specialiști ai uzinei este și inginerul Constantin Iordache (x). Și-a început viața ca ucenic la o fabrică de aparate medicale, a lucrat apoi ca mecanic la Șantierul naval de la Oltenița, ca inginer la „Republica" și acum, la 35 de ani, este inginer-șef al fabricii de țevi de la Roman. Pentru activitatea sa, inginerul Iordache a fost propus candidat al F.D.P. în circumscripția electorală 105-oraș. Iată-l acum — surprins de aparatul fotografic — în mijlocul unor tineri muncitori laminoriști, la clubul lor din oraș.

4 Deși e relativ nou venit la fabrica de țevi din orașul Roman, moș Frîngu Constantin — care a lucrat înainte la I.M.U.M.-Medgidia — și-a cîștigat repede stima și dragostea concetățenilor săi. Lăcătușul Frîngu, care poartă grija multor mașini-unelte ale fabricii, a fost propus deputat al circumscripției electorale 18.

5 Printre noile clădiri ale orașului se află și teatrul „Vasile Alecsandri". Sala, avînd aproape 500 de locuri, a fost ridicată recent din fondurile și cu sprijinul fabricii de țevi. Astfel, pe lîngă alte așezăminte de cultură, cămine culturale, 36 de biblioteci etc., orașul Roman are pentru prima dată o adevărată sală de teatru destinată manifestărilor culturale locale și turneelor artistice.

6 Pînă a veni în mijlocul laminoriștilor, Vasile Crudu era cizmar. Azi el conduce podurile rulante ale marilor hale — una din muncile care cer o conștiinciozitate deosebită. Macaragiul Vasile Crudu dovedind astfel abnegație și elan în muncă, cetățenii din circumscripția 53 l-au desemnat candidat în alegerile de la 5 martie.

Așa arată acum strada Anton Pann din Roman. Tot ce se vede s-a construit numai în 3-4 ani. Succesele în producție ale laminoriștilor romașcani au adus și aduc orașului noi locuințe confortabile. Pînă acum: 1.025 apartamente în blocuri, 175 locuințe construite pe credit acordat de întreprinderi, 305 case din fondurile proprii ale oamenilor muncii.

4

trăiască
VICTORIA
IN ALEGERI A
CANDIDATILOR
FRONTULUI
DEMOCRATIEI
POPULARE

5

6

SPREZECE...

Fotoreportaj de F. URSEANU (text) și S. STEINER (fotografii)

Tovarășul Petrică Feraru, fiul unui fost paznic la fabrica de zahăr, este azi contabil-șef al fabricii de țevi. Pentru meritele sale de bun gospodar, cetățenii dintr-un nou cartier al orașului — pînă mai ieri comuna Cordun — l-au desemnat candidat al circumscripției electorale orășenești numărul 104 în alegerile pentru sfatul popular al orașului.

Muncitorul Ion C. Costache locuiește la Cordun — fostă comună care o dată cu dezvoltarea recentă a Romanului s-a apropiat de oraș și prin laminoriștii care locuiesc acolo, și din punct de vedere administrativ. Locuitorii de aici—cei din circumscripția electorală 99—știind că Ion C. Costache este fruntaș în producție și gospodar la ei în cartier, l-au propus să candideze ca deputat în Sfatul popular al orașului Roman.

Tov. Mihai Cojiță candidează acum pentru a patra oară. Pînă acum a fost o dată deputat în sfatul popular raional și de două ori deputat în cel orășenesc. Inovator și om cu reale calități gospodărești, tovarășul Cojiță se bucură de multă încredere din partea celor care-l propun. El s-a remarcat în lucrările cu caracter obștesc, la realizarea ștrandului, la amenajarea magistralei etc.

Tovarășul Constantin Lungu — lăcătuș al secției filetaj-revizie a laminorului — deși tînăr, și-a cîștigat încrederea romașcanilor. El a fost desemnat candidat al F.D.P. în Sfatul popular al regiunii Bacău. În uzină, o serie de succese în muncă, realizări de economii au adus tovarășului Lungu titlul de fruntaș. El este de altfel și unul dintre animatorii vieții sportive locale.

struirea unui cartier muncitoresc, a unui teatru, a unui stadion sportiv cu cinci mii de locuri, la înfrumusețarea orașului. Cîte oare nu trebuiau realizate — luate de la început, cum zic oamenii din partea locului — într-un oraș sărăcit o sută de ani la rînd de negustorii, moșierii și avocații care i-au „condus" destinele!

Gîndiți-vă — amintesc localnicii — că la Roman, cu 30 de ani în urmă, capitaliștii străini exploatau și jefuiau clasa muncitoare ca într-o colonie. Astfel, capitaliștii belgieni puseseră stăpînire aici pe fabrica de zahăr „Danubiana". Din „activitatea" lor a rămas memorabilă, printre altele, cea mai mare fraudă cunoscută pînă atunci: o evaziune fiscală de nu mai puțin de 1.300.000.000 lei. Era în anul cînd „părintele orașului", primarul „istoric" Al. Mustea, nu se lăsase mai prejos de confrații săi belgieni: băgase în buzunar sumele adunate prin colectă publică pentru populația nevoiașă a orașului, sinistrată de revărsarea apelor Moldovei. O statistică a vremii înregistrează la epoca respectivă rezultatele activității consiliului comunal: din 120 de străzi ale orașului, numai șapte erau pavate și astea ca vai de lume; la fiecare zece copii nou-născuți, patru mureau din cauza mizeriei sau a lipsei de îngrijire medicală; aproape un sfert din populația orașului — mai exact: 4.729 de locuitori — nu știau să semneze decît prin punere de deget.

★

...Printre candidații F.D.P. salariați ai Laminorului de țevi din Roman figurează și o muncitoare iscusită: sudorița Vasilica Acasandrei. Cu cîțiva ani în urmă Vasilica a lucrat la construcția cocseriei de la Hunedoara. După ce și-a adus aportul și la construcția furnalului nr. 6, iat-o pe șantierul Laminorului de la Roman. Aici a rămas. A devenit romașcană: în cîțiva ani și-a construit casă proprie, a înzestrat-o cu mobilă nouă, iar în secția uzinei în care lucrează alături de soțul ei — tot sudor — învață tineretul arta de a suda cît mai bine, cît mai iute și cu electrozi cît mai puțini. Cetățenii din circumscripția nr. 19 au propus-o deputata unui cvartal de blocuri moderne, în care locuiesc azi zeci de familii de laminoriști. În urmă cu cinci ani, nici unul din aceste blocuri nu exista încă. După cum nu exista încă nici Laminorul de țevi, din ale cărui beneficii s-au înălțat și clădirile respective.

★

...Unul dintre cei doisprezece este și directorul uzinei, inginerul Lezeu. La 13 ani, băiat amărît, a fost dat „la stăpîn" ; astăzi, în al 31-lea an al vieții, conduce cu pricepere cel mai mare laminor de țevi din țară. Între timp — datorită condițiilor pe care puterea populară le-a creat tinerilor muncitori — el a absolvit cu succes politehnica și s-a specializat printre laminoriștii sovietici. Cetățenii din circumscripția sa l-au propus fiindcă știu sigur că în el orașul va avea un gospodar de mîna întîi. Dovada a făcut-o în uzina pe care o conduce: în anul care a expirat, fabrica de țevi a obținut peste plan, la întreaga producție, o reducere a prețului de cost în valoare de 14.000.000 lei. Și tot peste plan — cum am mai spus — uzina a realizat în ultimii doi ani beneficii ce întrec cifra de cincizeci de milioane lei. Din această sumă s-a născut „cota-parte" ce revine înfrumusețării și înzestrării orașului — cele 5.800.000 lei destinați unor noi blocuri, unor noi parcuri, unor noi străzi asfaltate.

Despre multe alte realizări vă vorbesc însă și fotografiile și textele alăturate. Așadar...

La clubul muncitorilor fabricii de țevi din Roman se face o înregistrare pentru postul de Radio-Iași. Este vorba de ultimele piese muzicale din programele artistice pe care laminoriștii le-au pregătit în cinstea alegerilor și care au făcut înconjurul Moldovei: „Prin Roman, braț la braț cu veselia" și „Azi e mai frumos ca ieri".

←

Tovarășul Lezeu, directorul fabricii de țevi și candidat al F.D.P., s-a întîlnit cu viitorii săi alegători. Fiindcă-i inginer, el explică clar, cu linii trase pe neaua proaspăt căzută, proiectul unui club al muncitorilor a cărui construcție va începe în curînd. Un milion și jumătate de lei au și fost afectați lucrării.

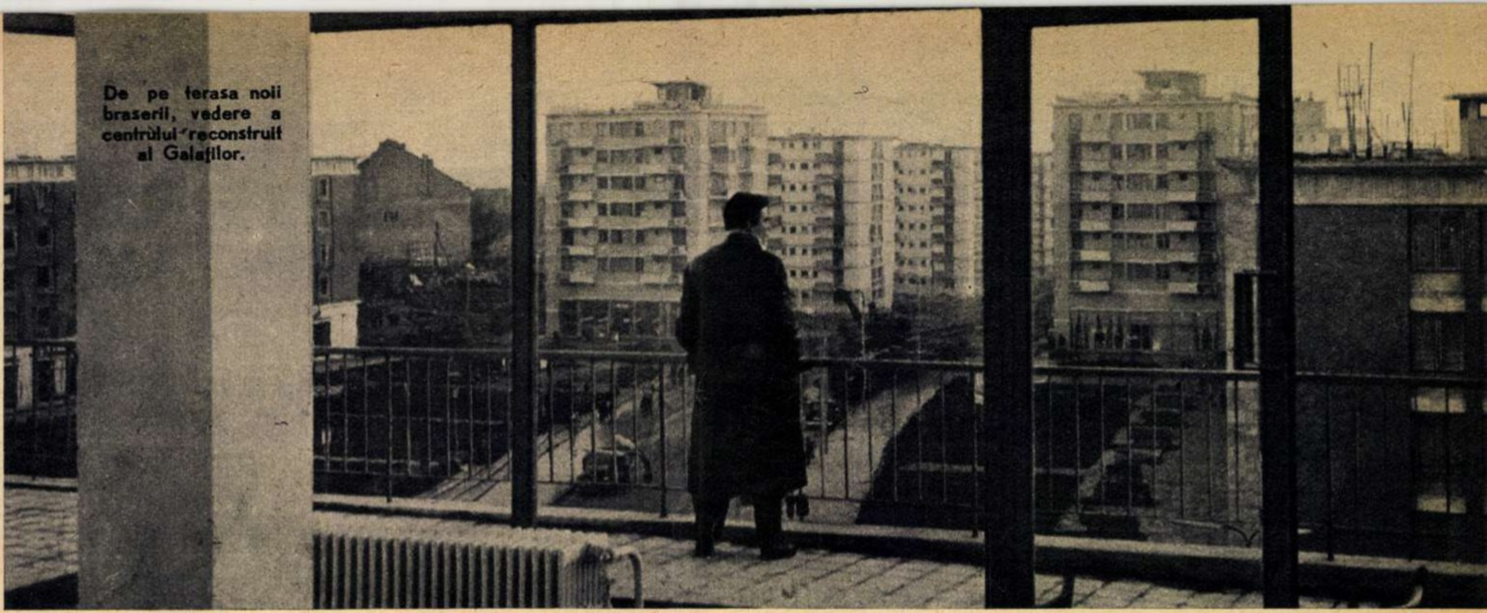

De pe terasa noii braserii, vedere a centrului reconstruit al Galaților.

Orașul și combinatul

Cunoșteam bine locurile acestea. Erau pline de farmec zările vineții sprijinindu-se pe munții Dobrogei, Dunărea uleioasă, vasele ancorate în docuri și la poalele grădinii publice. Brateșul, nesfîrșit — o mică mare spărgîndu-și valurile de terasamentul liniei ferate. Dar ajungea să nu-ți mai arunci privirile atît de departe, ci să le plimbi pe strada portului, prin casele mizere ale Bădălanului sau în cartierele din capul străzilor Brăilei și Tecuci, ajungea să intri în maghernițele hamalilor cățărate pe buza rîpei ce da spre Dunăre sau să vezi textilistele întorcîndu-se după lucru din dealul orașului, ajungea să-i vezi pe țăranii din împrejurimi venind la tîrg sau să treci prin satele lor acoperite cu paie și ridicate din chirpici, satele de unde pornise colindul „că noi sîntem de la Cuca, unde mămăliga-i cît nuca" — pentru a înțelege într-adevăr viața acestor locuri.
...Cunoșteam bine toate acestea și păreau izbitor de neschimbate — în povestiri apăreau la fel, în stampe vechi de cîteva decenii, la fel.

Și, deodată, peste ele se prăbuși al doilea război mondial. Aruncate în aer de fasciști, centrul și străzile portuare arseră vreme de trei zile și gara fumegă ridicînd deasupra urbei o trîmbă uriașă și neagră. Astfel găsiră orașul avangărzile Armatei Roșii.

★

Cunoșteam bine toate străzile centrului — nu erau prea multe — dar nu le mai recunoșteam. O parte zăceau îngropate sub ruine, o parte fuseseră excavate și formau o mare groapă de fundație. Ca să se ridice noul centru nu s-a construit, pur și simplu, ca în alte părți. Mai întîi s-au săpat zeci de mii de metri cubi pînă s-a ajuns la sol sănătos și, adesea, solul sănătos a fost creat de constructori. Apoi, la început mai lent și din ce în ce mai viu, au început să se ridice noile blocuri: cu terase, avînd în față peluze de verdeață de-a lungul trotuarului și becuri cu neon. Vechea stradă Domnească, ce culmina între vitrinele unor magazine modeste, se transforma în strada Republicii, care se rostogolea domol printre două șiruri de blocuri înalte, avînd pe dreapta o braserie așezată pe terasa hotelului, trecînd apoi prin dreptul altor clădiri mari, colorate, și sprijinindu-se pe faleza Dunării. Faleza însă nu era gata — trebuia să înceapă a fi taluzată — dar însăși denumirea aceasta dată bătrînului chei, care de la gara maritimă pînă la Vadul Roșu și încă mai sus nu era decît un trotuar bolovănos la marginea rîpei galbene, amintea litoralul, vilele, marea.

Vasăzică Dunărea avea să capete o faleză, iar în apropierea ei avea să se ridice un bloc cu treisprezece etaje, încheind bulevardul cu un uriaș semn de exclamație din beton. Și alături avea să fie parcul de cultură și odihnă, cu baze nautice și un turn al parașutiștilor.

De data asta nu deceniile, dar nici anii nu mai puteau rămîne indiferenți față de stampe și istorisiri. Nu mai erau cabaretele și pîrjoalele care făceau faima orașului, ci cargoul de 4.500 tone și noul laminor. Trebuiau stampe și istorii noi scoase cu frecvența cu care se scot calendarele sau poate și mai des.

Orașul acesta, ars și jefuit în opt războaie, se ridica din nou. Orașul acesta, incendiat și dinamitat de fasciști în retragere și salvat de la totală distrugere de avangărzile Armatei Roșii, începea să-și ridice un combinat siderurgic mai mare decît oricare combinat siderurgic din vestul Europei, cu ajutorul documentației tehnice sovietice și al specialiștilor sovietici. Combinatul avea să-și monteze două laminoare de fabricație sovietică și o parte însemnată a cărbunilor cocsificabili, a cocsului metalurgic, a minereului de fier necesar urmau să-i sosească din Uniunea Sovietică.

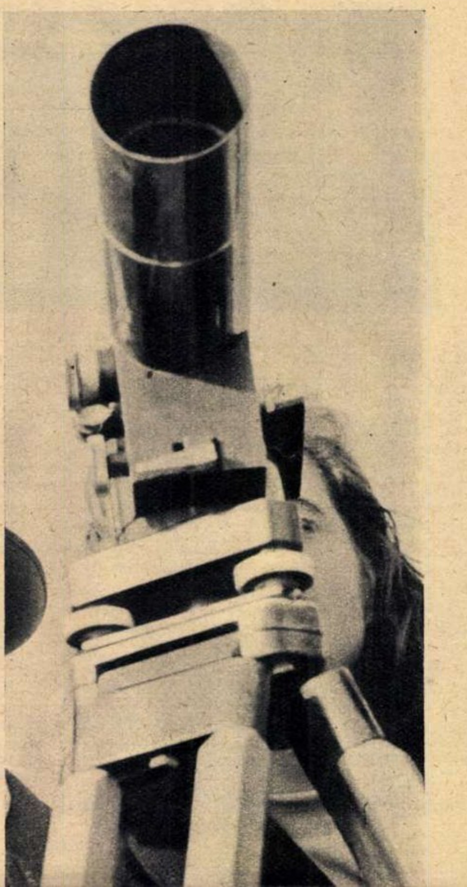

Dar pentru a înțelege în întregime semnificația acestui ajutor, trebuie să cunoști două lucruri. Primul — cum arătau Galații cînd avangărzile Armatei Roșii au stins incendiile provocate de fasciști. Al doilea — să faci o plimbare spre Țiglina și apoi, mai departe, spre balta Cătușa.

★

La stînga șoselei, sub malul înalt, zac îngropate cîteva corăbii romane. Sînt poate trireme, poate galere cu pînze, poate liburne — nimeni nu știe. De două mii de ani zac îngropate în apropierea ruinelor Ghertinei — vechea cetate. De două mii de ani putrezesc liburnele și pe deasupra vîntul țiuie în sălcii, peste bălării, peste balta Cătușa. Două mii de ani de istorie — aceeași imagine.

Aici, între balta Cătușa și balta Mălina, pe aproape o mie de hectare, va fi combinatul. Cătușa va fi excavată și va deveni bazin de docuri — de trei ori mai mare decît bazinul docurilor din Galați. Vasele vor urca pe Dunăre, vor coti pe Siret și apoi, printr-un canal, vor ajunge în docuri. Dar nu pe același Siret — albia lui se va regulariza, vechea albie se va umple cu pămînt și deasupra ei vor fremăta sălciile. Colina dintre Cătușa și Mălina își va culege acum ultima recoltă — vor crește apoi, aci, lanuri de oțel. Patru milioane de tone de oțel pe o mie de hectare — cea mai intensivă cultură în aceste locuri atît de sărace în culturi. Mai jos — și aci, ca și la Galați, „jos" și „sus" sînt în raport cu Dunărea — se va ridica o perdea forestieră, o zonă verde sau zonă filtru, pe o adîncime de 500 de metri și pe o lărgime de mulți kilometri. Astfel, înconjurat de un Siret nou, pe un cîmp nou, străjuit de o pădure nouă, ce va proteja orașul

O armă foarte pașnică, pe care o poți întîlni, în acțiune, la tot pasul pe terenul viitorului combinat, unde acum se fac încă ridicări topografice.

de gazele cowperelor şi cuptoarelor, va creşte combinatul.

Furnalul său va fi de trei ori mai mare decît cele mai mari furnale existente azi în ţară.

Cuptoarele sale Martin vor vărsa şase sute de tone la o şarjă — o garnitură de cale ferată.

Laminorul va produce de opt ori cît „Nicolae Cristea" — uzina din valea oraşului, ea însăşi producînd azi, cu noul ei laminor, de trei ori cît cea veche, dinainte de '44.

Fabrica de oxigen a combinatului va ajunge la treizeci şi cinci de mii metri cubi pe oră — mai mult decît produce acum întreaga ţară. Forja grea şi turnătoria, ridicate în prima etapă spre a forja şi turna piesele necesare combinatului, vor naşte coloşi de zeci de tone.

Şi aceste utilaje uriaşe, ce vor fierbe patru milioane tone de oţel în 1970, nu sînt decît începutul. Un început eşalonat pe zece ani! Atunci, care va fi ultima etapă? Cea din 1975. Dar s-au lăsat spaţii de dezvoltare pentru o perioadă de douăzeci-treizeci de ani. E un interval de timp pe care, de obicei, îl investighează creatorii povestirilor fantastice. Peste treizeci de ani vor exista curse interplanetare şi copiii acestor siderurgişti vor fi, poate, piloţi cosmici. Iar ei construiesc acum avînd grijă să lase spaţii îndeajuns de mari pentru următoarea generaţie de siderurgişti. Să construieşti spunînd „mîine" secolului viitor — asta nu se poate decît în socialism.

★

Curba domoală a colinei dintre Mălina şi Cătuşa va căpăta crenele de beton şi oţel. Focurile rare ale ciobanilor jucînd pe pămînt gol vor fi focuri de două mii de grade şuierînd pe vatra cuptoarelor. Apa stătută a bălţii va fi apa proaspătă de rîu.

Dar mai mult decît beton, flacără, apă, peisajul acesta va căpăta mişcare, ca şi cum mari avalanşe de oţel s-ar rostogoli pe colina Cătuşei. Douăzeci de milioane de tone vor curge pe benzile transportoare cîte doi şi trei kilometri de la docuri la furnal. Apoi fonta va ajunge la cuptoarele de oţel şi de aci în halele laminoarelor. Această caznă neîntreruptă a metalului de a se smulge din minereu şi a se lăsa strivit pînă la foaia subţire de tablă va necesita — în afara unor puteri uriaşe (o dată şi jumătate energia Bicazului în fază finală) — o circulaţie enormă. Vor fi două sute şi cincizeci de locomotive Diesel — ceea ce înseamnă, ca forţă, două mii şi cinci sute de locomotive cu aburi.

★

Dar nu numai oţelul se va mişca într-un asemenea ritm. Cînd sirenele îşi vor azvîrli chemarea peste zona-filtru, către Galaţi, un puhoi de autobuze şi troleibuze, turisme, motociclete şi biciclete vor porni să se rostogolească pe şoseaua Brăilei. De pe acum se stabileşte modalitatea în care se vor oferi locuinţe constructorilor. Căci — spre deosebire de multe alte şantiere — aci nu vor fi baracamente pentru şantierişti (care, oricum, costă 80% din preţul apartamentelor) ci din capul locului, apartamente. Se vor da acestea în folosinţă constructorilor ca mari camere ce ulterior se vor transforma în camere mici sau, de la început, se vor preda complet finisate? Oricare va fi modalitatea în care locuinţele vor fi date în folosinţă, în „zona" aleasă vor fi ridicate 1.700 apartamente pînă la sfîrşitul lui 1961 şi, pînă în ultima etapă, 5.800 apartamente.

Aceasta înseamnă de fapt un oraş.

★

Galaţii sînt un oraş a cărui schiţă de dezvoltare e total aprobată — dar a cărui schiţă a şi fost depăşită. Pentru că pe măsură ce lucrările marelui combinat se desfăşoară — capacităţile lui se reevaluează şi cresc. Creşte astfel numărul necesar de muncitori. Creşte astfel suprafaţa locativă necesară. Cresc numărul de scaune de teatru, cantitatea de carne, peluzele de flori, cărucioarele de copii. Zece tone de oţel mai mult pe agregat şi, ca într-o magie, stropii şuvoiului metalic fac să apară dispensare, jucării, lapte pasteurizat.

Oraşul se va schimba atît de mult, încît, în sfîrşit, se va rezolva problema evacuării Bădălanului — ce va deveni zonă industrială — cetăţenii mutîndu-se în partea înaltă a oraşului, acolo unde cvartalele se vor împărţi după principiul microraioanelor. La şase-opt mii de locuitori vor exista: centru comercial, dispensar, şcoală, club, cinematograf.

★

Aceasta este însăşi istoria oraşului. Istoria contemporană şi cea a perspectivei sale, pentru că, în mare — aşa cum tehnicienii lasă loc dezvoltării combinatului pentru încă douăzeci-treizeci de ani — noi putem prevedea viitorul Galaţilor: el va deveni foarte curînd un mare centru industrial şi cultural, ocupînd locul pe care istoria i l-a consemnat încă acum patruzeci de ani, cînd în urma luptelor muncitoreşti a căpătat denumirea de Portul Roşu.

C. BACIU

Fotografii de A. MIHAILOPOL

Interviu puţin obişnuit

Aici, în locul bălţii Cătuşa, se vor construi docurile viitorului combinat.

Era un interviu sui-generis. În faţa noastră cîmpul acoperit de mici bălţi, în spate o baltă mare: Cătuşa. Siretul, ascuns după sălcii, nu se vedea. Răspundeau la întrebări inginerul Ştefan Rădvan şi Constantin Dumitrache — fost director la uzinele „Wilhelm Pieck" din Brăila. Amîndoi explicau — şi noi, ceilalţi, luam notiţe.

Era un interviu sui-generis — nu numai pentru că, după ce începuse la sediul sfatului popular regional, continua sub cerul liber, în dreptul unor borne kilometrice; nu numai pentru că cei care răspundeau la întrebări încă nu aveau sediu şi purtau în servietă scripte ale viitoarelor lor întreprinderi. Nu. Nici pentru că luau note Ştefan Ureş, Victor Bîrlădeanu, Valentin Silvestru, Nicuţă Tănase, Lia Marmeliuc, Vasile Iosif şi autorul acestor rînduri — adică tineri ziarişti şi scriitori, critici dramatici şi dramaturgi. Interviul era sui-generis pentru că printre cei care luau note erau Radu Beligan şi Al. Mirodan — primul în calitate de director al Teatrului de comedie şi al doilea în calitate de consilier literar al acestui teatru. Sui-generis era şi ideea respectivului teatru de a deplasa cu autobuzul la Galaţi colectivul mai sus pomenit pentru ca, la faţa locului, văzînd, discutînd, să creeze un spectacol în cinstea aniversării a patruzeci de ani de la întemeierea partidului, un spectacol axat tematic pe cea mai mare construcţie a şesenalului: Combinatul siderurgic de la Galaţi.

Carnetele de notiţe ale participanţilor la interviu s-au acoperit deopotrivă de cifre menţionînd cele un milion de desene tehnice necesare combinatului, oalele de turnare de trei sute tone fiecare, furnalul de trei ori mai mare decît oricare dintre actualele furnale ale ţării.

În carnete s-au notat şi idei pentru „poante": vor fi necesari foarte mulţi... miliţieni pentru dirijarea circulaţiei miilor de taxiuri, motociclete, biciclete la intrarea în combinat; într-o oră uriaşul complex siderurgic va consuma tot atîta apă pe cît consumă acum Galaţiul în 24 de ore.

Carnetele s-au acoperit de primele nume: ale unui bostănar care se gîndeşte să devină metalurgist şi al unei topometre ce doreşte să se mute într-un bloc pe malul Dunării. Peisajul a fost consemnat şi el (în text şi pe peliculă, fiindcă el este de pe acum un martor al trecutului): ferme de lemn, sălcii rare, bălţi, bolovani.

Existau deci „poante", cifre, peisaj — reportajul avea nevoie doar de redactare. Dar deosebit era faptul că toate aceste date — atît de emoţionante — trebuiau tratate cu mijloacele comediei. Trei sute de tone de oţel! Cum poţi vorbi de aşa ceva zîmbind? Dar oţelarul, obligînd cuptorul Martin printr-o apăsare de buton să verse şase sute de tone de metal lichid, poate zîmbi. Poate zîmbi şi dispecerul care porneşte, automat, benzile de transport lungi de trei kilometri, încărcate de minereu. E optimistă şi profund veselă această teribilă transformare a peisajului şi, în faţa uriaşelor furnale, omul, stăpînul lor, poate izbucni într-un rîs gargantuan. Se va putea rîde cu blîndeţe, înţelegător la primele poticneli ale acestor ţărani din preajma Ţiglinei devenind siderurgişti. Se va putea rîde cu voioşie la vederea capetelor bucălate, lipite de fereastra primei creşe ce va apare pe ţărmul bălţii Cătuşa. Se poate rîde deci optimist, duios, robust.

...Şi, pe nesimţite, plăpînde, chiar pe cîmpul gol, în dreptul bălţii Cătuşa ce avea să devină un mare bazin cu docuri, ideile au prins să se nască. Poate că cea mai nostimă era a lui Nicuţă Tănase, poate că secretara literară a Municipalului — Lia Marmeliuc — găsise cea mai bună formulă de îmbinare a lirismului cu umorul. E prematur a vorbi despre perspectivele de realizare a spectacolului plănuit de directorul şi consilierul literar al Teatrului de comedie. Dar însăşi ideea lor, constituirea unei brigăzi de condeie tinere pentru un spectacol dat în cinstea aniversării partidului, conţine, în embrion, o perspectivă.

C. B.

Cruciada bulionului şi a macaroanelor pe Riviera franceză (fotografia de sus). Eroii ? De teapa bancherului Jean Castel (stînga jos), tot atît de înfocat în desfrăbălări ca şi în susţinerea „războiului rece" (a donat o sumă respectabilă pentru înarmare).

Dezmăț la pătrat

de Al. ANDRIŢOIU

■ O morală pe calapodul burgheziei contemporane ■ Un plic cu menţiunea „strict secret" şi nişte desuuri fine ■ Ave Maria şi... perversităţi sexuale ■ „Lumea bună" petrece la Saint-Tropez

Elogiul nebuniei. Cartea lui Erasmus din Rotterdam ar putea fi ajustată azi după calapodul burgheziei celei de-a doua jumătăţi a secolului XX. Nu numai de la Forrestal citire, carele socotindu-se ameninţat de o cumplită primejdie... comunistă şi-a luat vînt, asemeni unei păsări migratoare, pe o fereastră, de la un etaj oarecare al unui ospiciu şi... a zburat în neant. N-ar putea fi făcut azi un elogiu al nebuniei fără a aminti şi de guvernatorul statului Louisiana care, dînd dovadă de incoerenţă în gesturi şi judecată, a trebuit să fie internat de urgenţă într-un balamuc; sau de jalnica paiaţă de la Seul, Li Sîn Man, care a adus faimă ospiciilor de a avea ca pensionar nu un închipuit, ci un veritabil ex-dictator...

De unde se vede că în procesul de putreziciune a capitalismului intră şi descompunerea materiei cenuşii. Exact ca în proverb: „Peştele de la cap se împute".

Dar putreziciunea „lumii libere" se manifestă şi altfel...

OH... AMORUL!

La rubrica scandaluri a multor ziare burgheze franceze un fapt a ocupat multă vreme coloane întregi: Le Troquer, fostul preşedinte al Adunării Naţionale Franceze, a fost

Acuzatorul în procesul de la Iassî Ada prezintă instanţei ceea ce cuprindea plicul descoperit în biroul prezidenţial, cu menţiunea „strict secret".

O petrecere printre miliardari. Cu prilejul inaugurării unui nou palat al lui Paul Getty, magnat american al petrolului, cîţiva feciori de bani gata s-au amuzat aruncînd în apă un fotoreporter prezent la recepţie.

Dansatoarea Aişe Nana îi „amuza" pe bogătaşii cheflii într-un bar din Roma, dansînd, goală, pe hainele aruncate de aceştia pe jos. Vrînd să repete „figura" afară, pe acoperişul unei maşini, a fost oprită de poliţişti.

deferit justiţiei pentru atentat la minore. E adevărat că ex-preşedintele avea peste 70 de primăveri şi că minora avea numai 16 — dar cînd un amor e „puternic" diferenţa de vîrstă nu mai contează. Ceea ce a uimit apoi e că „furnizorul" de minore era tocmai un comisar al poliţiei de moravuri şi că randevuurile se petreceau în buduarul unei contese ruse, care, prin 1917, a fugit de undeva, înspăimîntată de ceva. În afacerea cu minorele, denumită „Baletele roze", au mai intrat şi alte persoane suspuse.

Dînd dovadă de clemenţă, ca întotdeauna, cu cine nu trebuie, judecătorii francezi l-au condamnat pe fostul preşedinte la numai un an, cu suspendarea pedepsei.

Iată-l şi pe un alt ex-om de stat, pus într-o situaţie similară. Este vorba de astă dată de omul cadavrelor dosite, Menderes, fost premier al Turciei şi stîlp american în Orientul Mijlociu.

La procesul de pe insula Iassî Ada, procurorul scoate dintr-un plic oficial nişte... lenjerie fină de damă (tot ceea ce se poartă sub rochiţă, plus ciorapii) şi explică celor prezenţi că pe plicul incriminat era scris „strict secret". Plicul a fost găsit într-un sertar din cabinetul premierului, iar specificarea de „strict secret" era atît de sobră, încît cei însărcinaţi cu ancheta s-au sfiit să desfacă plicul, ca nu cumva să violeze unul din marile secrete ale statului. Cînd colo... Era un cadou pentru amanta premierului, soprana lejeră Ayhan Aydan de la opera capitalei. Din dezbateri a reieşit că premierul este şi tatăl unui copil din flori care a murit „subit" la numai şase zile de la naştere. Iată dar cum tatăl, domnul Menderes, care are conştiinţa pătată de uciderea a mii de oameni, a mai iscat un cadavru, de astă dată din mădularele fragile ale propriului fiu.

Iar din exemplele de mai sus se vede (ca în morala unei fabule politice) că, sub burghezie, totdeauna peştele se împute de la cap.

PREOCUPĂRI MAI PUŢIN CUVIOASE...

Ca să creionezi preocupările deosebit de lumeşti ale Vaticanului, nu trebuie să te afunzi în trecut pînă la Cezar Borgia. Prezentul oferă exemple multiple şi copioase.

Cînd preotul Emmanuele Bonzi a fost numit director al „Liceului pentru orfanii de război" nimeni nu şi-ar fi închipuit că distinsa faţă bisericească va „educa" orfanii iniţiindu-i în ale homosexualităţii. Prins asupra faptului, a fost concediat.

Mai departe. Andrea Rebuffoni, parohul comunei Pian Borno, a folosit biserica pentru perversiuni sexuale executate „creştineşte" asupra unui copil care se spovedea şi se împărtăşea mult prea des. Şi acest paroh a trebuit să fie în cele din urmă destituit.

Mai departe: un preot (nomina odiosa) care conducea, nici mai mult nici mai puţin decît Colegiul Unificat al Institutului Luzzago, folosea copiii învăţăcei în scopuri similare. Mai marii lui au fost siliţi deci să-l dea afară pentru perversitate sexuală.

Mai departe. Un tată necăjit surprinde şi-l reclamă pe don Andrea Sisti, parohul din Fieve, pentru atentat la pudoare săvîrşit contra fiului său Pierino (care avea doar 11 ani). Nemaiaşteptînd ancheta, don (sic!) Andrea a luat-o la picior.

În cele din urmă s-a dat peste o scandaloasă organizaţie sexuală a „Baletelor verzi". Achizitorul junilor clienţi era un oarecare Angelo Guerrini care, pentru a se sustrage observaţiei, s-a deghizat în haine de arhiepiscop. Ştia el ce ştia: biserica avea şi ea destui „balerini verzi". Dar autorităţile i-au surprins pe toţi perverţiţii şi au constatat următoarele:

a) Şeful lor era un oarecare Manon, fiul comandorului D. Nember şi proprietar al localului „Barul oglinzilor".

b) Organizaţia furniza „băieţi" cu tranzit şi în alte oraşe ale Italiei, în special în Milano.

c) Preotul (iarăşi!) Adolfo Burratti, Aldo Quarenghi, mare fabricant de... marmeladă, şi avocatul Provezza sînt şi ei implicaţi.

d) Afacerea scandaloasă a atins şi aşa-zisul „prestigiu" al cercurilor democrat-creştine, fiind implicaţi şi doctorul Libero Dordoni, şi ziaristul Danilo Tamagnini, redactor la o oficină catolică.

e) Culmea-culmilor, printre capii acestei bande de perverţiţi era şi Genco Russo, deputat de Sicilia.

Aţi crede că tribunalul va desfăşura un proces răsunător în afacerea balerinilor verzi? Eroare! Pentru că în Italia guvernului democrat-creştin, Vaticanul e cel care dictează. Ceea ce-i face pe unii să afirme că între Ave Maria şi perversitatea sexuală s-a făcut o distanţă atît de mică, încît abia că mai poţi pune un apostrof.

CRUCIADA BULIONULUI ŞI A MACAROANELOR

Acţiunea se petrece pe plaja de la Saint-Tropez, pe Riviera franceză. Aici îşi are sediul „Clubul milionarilor", club care a devenit centrul unui dezmăţ inimaginabil. Dar în ce constă acest dezmăţ? Milionarii şi amantele lor se bat cu bulion şi cu macaroane. Aidoma bulgărilor de zăpadă, ghemotoacele de bulion semisolidificat şi macaroanele fierte sînt aruncate la ţintă, pînă la osteneala cea mai sleită. Cînd trupurile „combatanţilor" devin veritabile picturi decadente executate cu tempera de bulion şi cu zig-zaguri de macaroane, milionarii se bat cu frişcă pentru „înălbire", apoi fac o baie rece în căzi cu... vin roşu.

Cine sînt aceşti apucaţi? Aici se prezintă bancherul Jean Castel, herr Günther von (sic!) Oppel (fabricantul de automobile) şi alţii. Şi alţi „combatanţi" care de pe frontul bulionului trec pe cel al bursei şi al „războiului rece".

★

Iată viaţa cea de toate zilele a burgheziei.

Descompunerea sistemului a luat formele cele mai hidoase. Revistele de scandal din Apus au material publicistic pentru un mileniu, chiar dacă s-ar tipări în cîte trei ediţii groase. Dar scandalul presupune totdeauna slăbiciune. La apusul soarelui hienele ţipă mai morţiu.

FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ

O întîlnire cu alegătorii a tovarăşului Cristea Constantin (în mijloc), laminorist la uzinele „Republica", candidatul circumscripţiei electorale nr. 15 Bucureşti în alegerile de deputaţi pentru Marea Adunare Naţională.

Şeful de brigadă Ion Hunyadi şi minerul Emil Jurca (primii din stînga) de la Exploatarea carboniferă Vulcan, candidaţi în alegerile pentru sfaturile populare, stau de vorbă cu tovarăşii lor de muncă. →

COPERTA NOASTRĂ

Teatrul Naţional anunţă pe curînd o nouă premieră pe scena Studioului: piesa lui Al. Korneiciuk „Ascultă-ţi inima", în regia lui Al. Finţi. E o comedie spirituală, plină de miez, ce-şi trage substanţa epică din viaţa actuală a colhoznicilor sovietici şi vorbeşte în numele noului ce se afirmă aici tot mai puternic. Cei doi eroi principali, Makedon Nikolaevici Somn şi Rodion Ivanovici Neceai — preşedinţi a două colhozuri vecine — sînt interpretaţi de apreciaţii artişti emeriţi Al. Giugaru şi Marcel Anghelescu. O veţi putea revedea în spectacol şi pe Dina Cocea, în rolul colhoznicei Marina (aşa cum o înfăţişează şi coperta noastră). Fotoreporterul nostru a surprins-o la o repetiţie, cu cîteva minute înainte de a părăsi scena: actriţa se grăbea, avînd o întîlnire cu alegătorii din circumscripţia electorală nr. 9 a raionului I.V. Stalin din Bucureşti. Căci Dina Cocea este candidată a F.D.P. în alegerile de deputaţi pentru sfatul popular raional.

Teodor Maghiar — preşedintele gospodăriei agricole colective „Steaua roşie" din Mădăras, regiuna Crişana, candidat în alegerile de deputaţi pentru Marea Adunare Naţională, în circumscripţia electorală nr. 21 Salonta. →

Fotocorespondenţă de E. POPPER

În sediul Sfatului popular al oraşului Bucureşti, de la stînga la dreapta: Dumitru Marica (circumscripţia electorală nr. 163), Gavril Birtaş (circumscripţia electorală nr. 387), Gheorghe Mălin (circumscripţia electorală nr. 279) şi poetul Eugen Frunză (circumscripţia electorală nr. 236), candidaţi în alegerile de deputaţi pentru Sfatul popular al oraşului Bucureşti. ↓

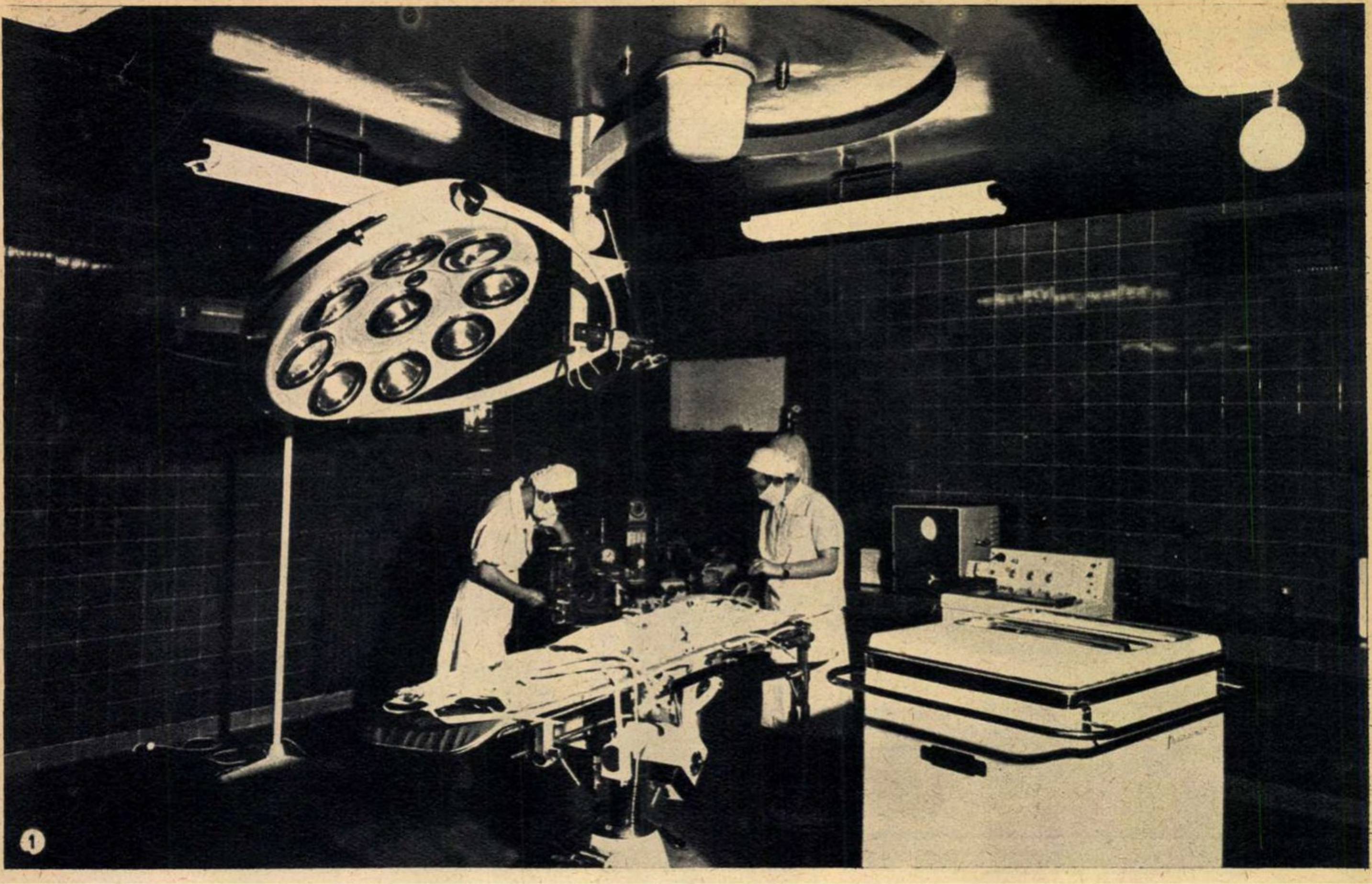

OPERAȚIE PE INIMĂ

La spitalul Fundeni s-a făcut prima operație cu cordul-pulmon artificial

...Ionuț era un băiețel cu părul cînepiu și ochi albaștri, născut pe plaiuri moldovene. Avea șapte ani; și ar fi fost firesc ca întreaga viață să-i stea surîzătoare înainte. Dar, ce folos? Băiețelul venise pe lume cu zilele numărate: cu o gravă boală de inimă... Și rareori asemenea bolnavi ating vîrsta adolescenței.

...Era micuț și firav Ionuț; mult mai micuț și mult mai firav decît alți copii de-o seamă cu el; avea buzele vinete, gingiile la fel, abia 15-16 kilograme greutate în loc de 22 cît s-ar fi cuvenit pentru vîrsta lui; era supărăcios și palid, iar inima lui mică îi da de furcă: el nu putea să se joace cu alți copii de seama lui... Cît privește școala, perspectiva ei plutea undeva departe, cu multe, multe semne de întrebare... Cea mai slabă emoție sau oboseală îl făceau pe Ionuț să-și piardă cunoștința.

L-au purtat părinții prin dispensare, prin spitale, pe la specialiști. Rezultatul? Băiețelul avea nevoie de o operație pe inimă. Și la așa ceva, nu se încumeta nimeni.

Ziceau doctorii că Ionuț are stenoză pulmonară și defect interatrial, boală în care canalul dintre inima dreaptă și plămîni (prin care sîngele înapoiat din circuitul venos trece în plămîni) era strîmtat; și din pricina asta sîngele, în loc să-și vadă de drumul lui, o lua razna prin organism. Și buzele îi deveneau tot mai albastre, puterile tot mai slabe, pe cînd moartea îi dădea tîr-

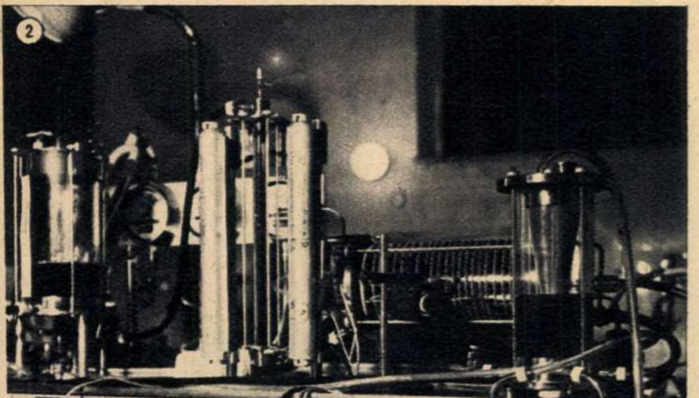

coale. Atunci, spitalul din Iaşi i-a dat lui Ionuţ îndreptare spre Capitala ţării.

★

...Experienţele care s-au făcut în cursul primăverii trecute dăduseră rezultate foarte bune; tehnica operatorie era pusă la punct, mişcările chirurgilor şi ale celorlalţi medici şi tehnicieni erau sincronizate la fracţiuni de secundă... Şi întregul colectiv căpătase deprinderea să acţioneze în timpul operaţiei ca un mecanism de cea mai mare precizie. Încît, atunci cînd Ionuţ a fost primit la spitalul Fundeni, profesorul Voinea Marinescu şi colectivul pe care-l conduce perfectaseră metoda operaţiilor pe cord deschis cu ajutorul „inimii artificiale". „O să-l operăm pe Ionuţ" — a hotărît profesorul...

În prima lună a acestui an — fără surle şi trompete — cu modestia caracteristică oamenilor care slujesc ştiinţa, s-a purces la operarea lui Ionuţ.

★

...Lumina era foarte vie, şi în sală atîtea soiuri de aparate, încît ar fi greu să le enumeri (foto 1). Pe masa de operaţie era Ionuţ, adormit sub albul „cîmpurilor" sterile, asemănătoare zăpezii, strălucind ca o nădejde de viitor şi a bucuriilor ce aveau să vină pentru copilul pe care un mănunchi de slujitori ai ştiinţei luptau să-l smulgă morţii...

Alături, profesorul Voinea Marinescu, dr. Dan Setlacec, dr. Francisc Proinov şi dr. Ludovic Ionescu — de-o parte şi de alta a mesei; dr. Marian Ionescu supraveghea un fel de „cutie minune" — plină de sîrme şi ţevi — care în timpul intervenţiei trebuia să ia în grijă toate sarcinile inimii bolnave şi a plămînilor celui operat, deoarece, pe toată durata operaţiei, inima era scoasă din funcţiune. Prin ţevile străvezii ale acestei „inimi pulmon" (aparat de circulaţie extracorporală) (foto 2) se vedea circulînd sîngele roşu dat pentru Ionuţ de către 30 de donatori din aceeaşi grupă sanguină cu el. Prin „inima artificială" circulau 6 kilograme de sînge, care trebuiau să asigure bolnavului fluxul sanguin normal.

Chirurgii au făcut conectarea cordului pulmon artificial cu vasele mari, pentru a asigura pomparea în organism a sîngelui necesar menţinerii vieţii copilului. Apoi a fost deschis toracele...

...Din clipa aceea şi pînă s-a făcut ultima cusătură au trecut 45 de minute. Ar fi greu de povestit toate fazele operaţiei. S-au rostit cuvinte puţine, mîinile se mişcau cu iuţeală (foto 3). Inima lui Ionuţ a fost cusută, ca sîngele să nu mai poată trece pe unde n-are ce căuta. Apoi, canalul strîmtat a fost lărgit, punîndu-i-se un „clin" (din material plastic) — aşa cum se pun clini la mînecile prea strîmte... Totul se petrecea simplu, în linişte, chiar dacă inimile chirurgilor ticăiau mai repede în încordarea firească unor asemenea împrejurări.

Era nevoie să se ştie cum funcţionează organismul celui operat, clipă cu clipă... Dr. Bradu Fotiade urmărea atent oscilaţiile acelor de pe cadranele electrocardiografului şi electroencefalografului. În acelaşi timp, în laborator, colectivul de tehnicieni condus de dr. Exacustodian Păuşescu făcea analize; cam 65 de investigaţii au fost făcute în cele 45 de minute cît a durat operaţia pe inima deschisă. S-a verificat cum este oxigenat sîngele, care este concentraţia ionilor de hidrogen, coagularea, activitatea diverselor sisteme enzematice sanguine, concentraţia plasmatică a hemoglobinei... etc.

...În sfîrşit, după ce au trecut cele 45 de minute ale operaţiei, bolnavul a fost dus în sala de reanimare şi dat în grija doctorului Gheorghe Litarczek.

★

L-am revăzut pe Ionuţ acum cîteva zile; este vesel şi vioi. I se îngăduise să coboare pentru cîteva minute din pat şi să facă o plimbare prin cameră. Pătuţul lui, de care erau agăţate baloane multicolore, părea o aeronavă în miniatură care aştepta să-şi ia zborul. Pe jos jucării. Iar pe noptieră ciocolată şi bomboane; toată lumea-l răsfaţă pe Ionuţ şi acesta e pe cale să devină un alintat.

Cînd îl priveşti, citeşti pe faţa lui micuţă bucuria începutului de viaţă (foto 4).

...Să ne gîndim: micul bolnav a stat pe masa de operaţie 45 de minute fără a se folosi de inima lui! Dar cîte ore nesfîrşite de încordare a reprezentat această intervenţie pentru colectiv? Nu ne referim la experienţele pe animale care s-au făcut pentru a căpăta siguranţa reuşitei intervenţiei, ci numai la fazele care au precedat şi succedat această operaţie: pregătirea aparaturii înainte de operaţie. Fiecare piesă sterilizată separat; materialele plastice, care au slujit la repararea inimii, preparate după o metodă elaborată tot în colectivul din laboratorul de organe artificiale; apoi recoltarea sîngelui, anestezia, reanimarea... Şi după aceea, zile nesfîrşite în care colectivul a vegheat cu schimbul, supraveghind fiecare reacţie a micului pacient.

...Operaţia a reuşit. Dar asta reprezintă numai o etapă în munca colectivului; în secţia de chirurgie cardiacă există o sumedenie de paturi şi-n fiecare se află cîte un bolnav care aşteaptă să-şi primească salvarea din mîinile devotate şi abile ale specialiştilor.

★

...Pentru viaţa lui Ionuţ? Da. Dar nu numai pentru a lui. Pentru viaţa tuturor oamenilor din ţara noastră care ar putea avea nevoie de ajutor, colectivul de chirurgie cardiacă al Clinicii din spitalul Fundeni îşi continuă neobosit munca lui plină de abnegaţie şi mereu în căutare de metode noi, perfecţionate...

Andrela STEIU

Fotografii de O. ARCADIE

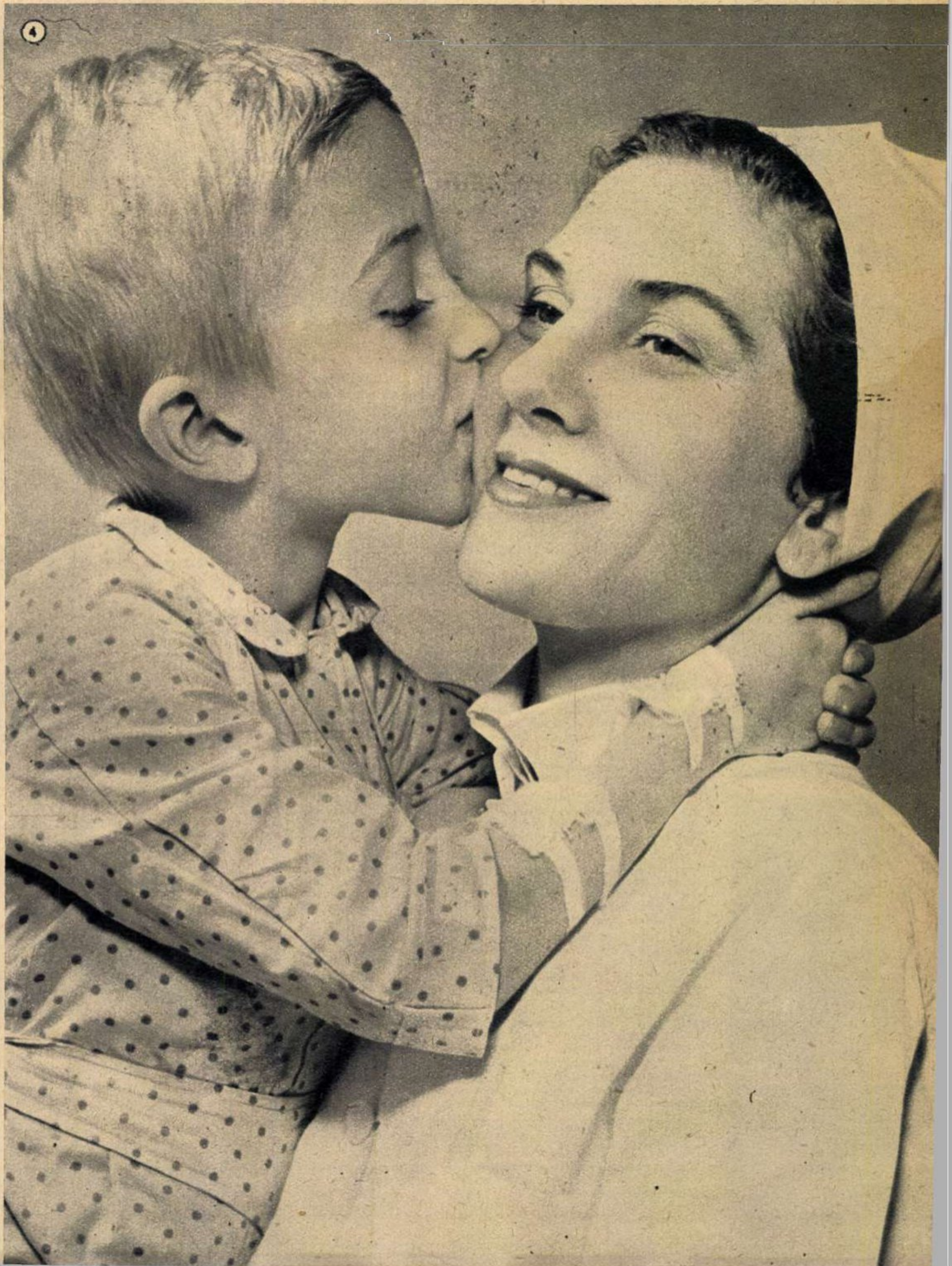

OPT ORE LA SFATUL POPULAR

Ne-am propus să prezentăm cititorilor noştri, prin cîteva imagini fotografice, o zi la un sfat popular. O zi oarecare, la un sfat popular oarecare.

Mergînd într-un oraş reşedinţă de regiune sau într-un puternic centru muncitoresc — ne-am spus — am afla activitate intensă, fremătătoare, pe toate planurile. Dar despre care asemenea centru nu am scris în „Flacăra"?... Un motiv în plus pentru a ne propune să „batem" un teren mai puţin cunoscut. De astă dată nu reşedinţei de regiune ne-am adresat, nici puternicului centru muncitoresc — ci orăşelului de provincie în care, aparent, apele curg mai lin: orăşelului moldovenesc.

Iată-ne, deci, cu aparatul de fotografiat, la Sfatul popular din Focşani, animaţi de dorinţa de a cunoaşte ce se întîmplă aci într-o zi oarecare. Desigur că n-am găsit nimic deosebit. Într-o zi oarecare la Sfatul popular din Focşani se întîmplă ce se întîmplă la toate sfaturile populare din ţară: cetăţenii vin cu diferite probleme pe care conducătorii şi activiştii sfatului le rezolvă în spiritul înţelegerii şi al colaborării reciproce. Şi dacă te afli în oricare dintre birourile membrilor Comitetului executiv cînd cetăţenii vin cu păsuri, nevoi, probleme de tot felul, în care se discută şi se găsesc soluţiile, rămîi cu impresia că ai asistat la o consfătuire de lucru — şi nu la o audienţă.

Şi încă o constatare: în orăşelul de provincie, activitatea de la sfatul popular este tot atît de intensă, de vie, de fremătătoare, ca şi în marile oraşe reşedinţe de regiuni sau în centrele muncitoreşti. Sfatul popular întruchipează cea mai vie şi mai directă legătură cu masele a puterii democrat-populare!

Deci, ce se întîmplă într-o zi oarecare la un sfat popular?

Să răspundem prin cîteva instantanee fotografice.

R. SCURTU

① Unul dintre cele mai „bătute" locuri din sfat este biroul secretarului Gh. Pop. Secretarul Sfatului popular orăşenesc Focşani are de făcut faţă atît unei mari afluenţe de cetăţeni, cît şi sarcinii de a rezolva multe probleme gospodăreşti ale sfatului. Iată-l dînd îndrumări unei echipe ce trebuie să întocmească sondajele necesare confirmării registrului agricol în raza sfatului.

② Gh. Tutoveanu, maistru instructor la şcoala de meserii Focşani, părăseşte mulţumit cabinetul secretarului. Cererea prezentată i s-a rezolvat operativ.

③ O întîlnire plăcută între C. Busuioc, dirigintele P.T.T.R. Focşani, şi Maria Fotin, directoarea şcolii de 7 ani nr. 6, care au venit la sfat pentru a-şi rezolva problemele instituţiilor pe care le conduc.

④ — Tare al naibii s-a lăsat gerul! — au fost cuvintele cu care N. Apostol, de la Sfatul popular Cîmpineanca, comună subordonată oraşului Focşani, şi-a făcut intrarea la registratură, frecîndu-şi urechea. Dar gerul nu l-a împiedicat să-şi facă datoria. Treburile Sfatului popular Cîmpineanca nu puteau să aştepte.

⑤ Încă doi oameni tineri şi-au unit viaţa. Grigore Blănaru, strungar în fier la combinatul „Fructexport", şi Elena Borza, casnică, semnează, asistaţi de ofiţerul stării civile, documentul care confirmă că din ziua de 27 ianuarie s-a produs o cotitură în viaţa lor.

⑥ Constantin Bădin, paznic la P.T.T.R. Focşani, are de ce să fie fericit: a devenit tată! Şi iată-l acum la secţia financiară a sfatului, unde a venit pentru îndeplinirea formalităţilor necesare obţinerii alocaţiei pentru copil.

⑦ Oră de audienţă la vicepreşedintele sfatului, Constantin Amăriuţei. Solicitanţi: Virgil Baban, de la cooperativa „Încălţămintea", împreună cu soţia sa. Problema: locuinţa. Rezolvarea: perspective favorabile.

⑧ Alţi solicitanţi îşi aşteaptă rîndul la audienţă. Pînă atunci, o snoavă spusă de unul din cei prezenţi face ca timpul să treacă mai uşor şi zîmbetul să înflorească.

⑨ Avizierul sfatului popular este cu atenţie cercetat de cei ce vin cu treburi. Aici vizitatorul găseşte îndrumări, programe, dispoziţii etc.

ALEGERILE DE ALTĂDATĂ OGLINDITE ÎN PRESA VREMII

CAMPANIE ELECTORALĂ

— Bade! Dă-mi votul dumitale, că mă duc să spun ţării suferinţele noastre, ale sătenilor...

(„La zid" – nr. 1 – 1933)

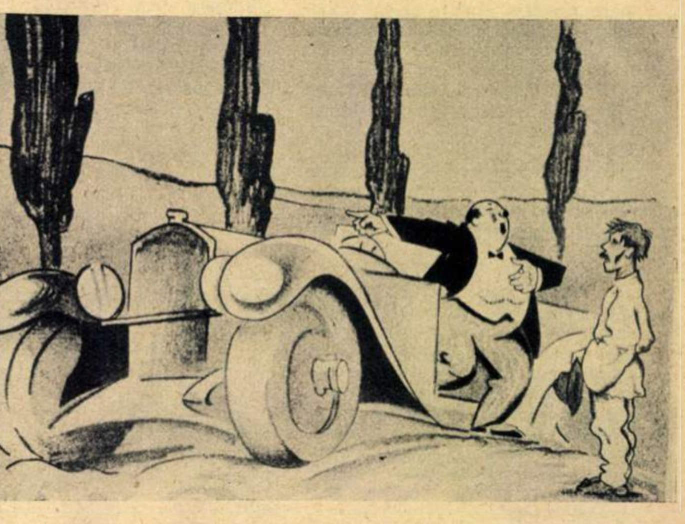

REŢETE PENTRU OBŢINEREA MANDATULUI

— Ca Agamiţă prin scrisoare,
— Ca X prin contribuţie,
— Ca Y prin influenţă de soră, mamă sau mătuşă.
— Prin calibrul 6,35.
— Prin barieră.
— Prin violarea urnei.
— Prin discursuri demonstrative.

(„La zid", nr. 2 —1938)

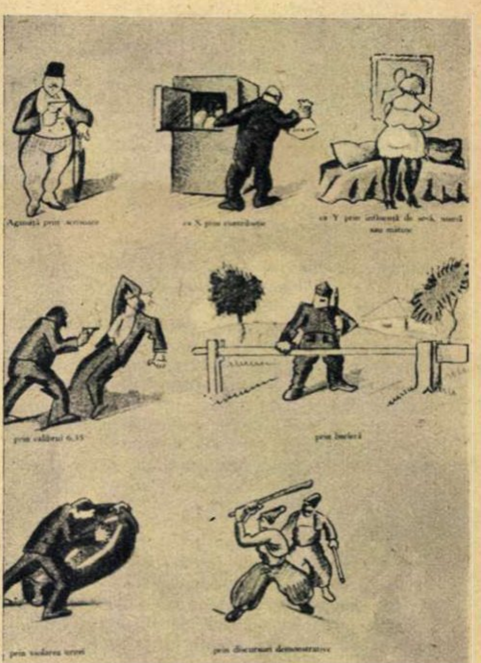

ALEGEREA DE LA COLEGIUL AL III-lea

Ţăranii din puşcărie cu lanţuri de picioare: „Trăiască partidul liberal, că ne emancipează politiceşte!!"

(„Belgia orientului" – nr. 173 – mai 1907)

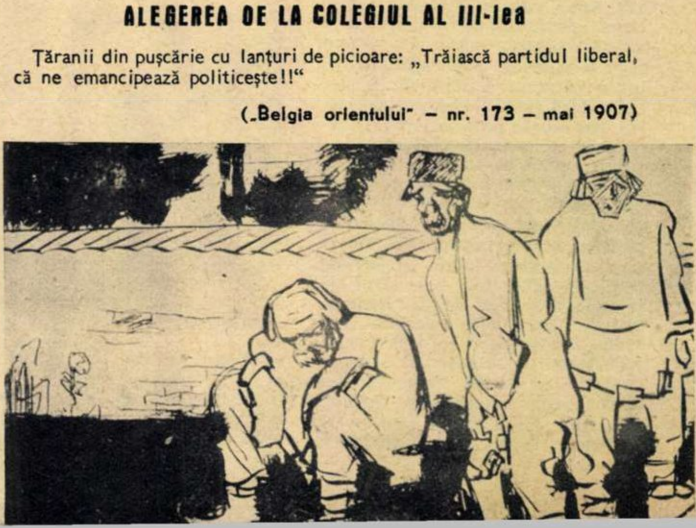

①

③

ZI DE ODIHNĂ LA BRATISLAVA

de Jana KALLAYOVA
ziaristă din R. S. Cehoslovacă

La Bratislava, bătrînul Danubiu are farmecul lui în orice anotimp. Fie că razele soarelui poleiesc cu aur acoperișurile clădirilor, fie că ploaia își cerne stropii ei mari și grei, fie că suflă crivățul sau că gerul înveșmîntează crengile copacilor cu promoroacă, cine dorește să petreacă o după-amiază plăcută pornește spre Dunăre. Aci, pe malul drept al fluviului, s-a creat un nou parc de cultură și odihnă, ale cărui pavilioane sînt deschise în tot cursul anului. Filme, programe de estradă, spectacole de teatru, reprezentații ale ansamblurilor de cîntece și dansuri atrag pe orice vreme sute de spectatori. Zeci de elevi își petrec aici multe ore în cadrul diferitelor cercuri profesionale, iar duminicile nenumărați tineri se îndreaptă spre parc pentru a petrece, a dansa și a asculta muzică.

Să petrecem, în cadrul acestui scurt fotoreportaj, o după-amiază cu un grup de tineri. Mai întîi să-i întîmpinăm în timp ce trec pragul unui pavilion al Parcului de cultură și odihnă (foto 1).

După ce au consumat cîte o băutură răcoritoare (nu se servește alcool), vizitatorii se lasă cuprinși, perechi, perechi, de vîltoarea dansului (foto 2).

Și cînd perechile de dansatori au ostenit și s-au așezat la mese (foto 3), pe estradă, în locul orchestrei, apar actori, care interpretează programe vesele (foto 4).

Faptul că programul prezentat a fost pe placul asistenței este atestat între altele și de fotografia 5.

Și astfel ziua de odihnă s-a încheiat pe nesimțite. La revedere, pe duminica viitoare!

Fotografii de Stefan TAMÁS

④

②

⑤

H. Nicolaide citind copiilor la o „seară de basme”.

Un teatru major pentru cei mici

de Viorica **FILIPOIU**

Fotografii de Elena GHERA

Cuvîntul îi aparține unuia din actorii colectivului — Arcadie Donos — dar a fost pe dată adoptat și a căpătat putere de circulație. Astăzi, cu oricine ai sta de vorbă la noul Teatru pentru copii și tineret — îți va repeta același lucru: „Vrem să facem o artă majoră pentru minori”. Ei, da! „Minorii” și-au cucerit un teatru al lor în Capitală: sala „Libertatea” din str. Dobrogeanu Gherea — pentru copii; noua și moderna sală din str. Constantin Mille — pentru tineret.

Ce înseamnă un „teatru major” pentru copii? „Un teatru al educației socialiste — al educației pionierești” — ne spune directorul teatrului, tov. N. Neleanu. „Ne vom feri — ne spune tînărul regizor Ion Cojar — de tonul artificios, alintat sau concesiv, fals protector, și vom căuta să declanșăm prin jocul actoricesc toate marile resurse ale sincerității și trăirii autentice”. „Și vom împrumuta pentru lecția epică toată puterea de convingere a formei și a culorii, la care copilul e atît de sensibil — continuă prim-scenograful teatrului, Toni Gheorghiu. Vom solicita fantezia copilului, vom căuta soluții spectacologice interesante, care să-l oblige să gîndească și să participe afectiv alături de noi”.

Ce fel de repertoriu va susține traducerea în fapt a acestor intenții? Desigur, în sala Libertatea, copiii se vor întîlni uneori cu Făt-Frumos, cu Ileana Cosînzeana, cu piticii, cu priculicii, cu spiridușii pădurii; dar nu prea des. Colectivul teatrului își propune să promoveze acel repertoriu care-l integrează pe copil în actualitate. Dacă această intenție a putut fi întrevăzută în spectacolul „Cocoșelul neascultător”, ea se precizează cu actuala premieră „Marțienii” (de Mihail Liber, în regia lui Ion Cojar). Aici, micile personaje se joacă, visează, transfigurează cunoștințele exacte primite în școală, care au pătruns adînc în viața lor afectivă. Temeinicia educației însușite de copiii sovietici în școală e, de altfel, ideea de bază a întregului spectacol. Micii școlari își păstrează normele de comportare în cele mai năstrușnice împrejurări: cînd, într-o bună zi, se întîlnesc cu niște oameni veniți din Marte...

Admirasem, în stagiunea trecută, la spectacolele pentru copii ale fostului teatru „Constantin Nottara”, sistemul atragerii în joc a spectatorilor, care deveneau mici arbitri ai acțiunii. Sistemul rămîne în tradiția teatrului. Ba chiar Tudorel Popa, care a făcut o interesantă dramatizare după „Emil și detectivii” de Kästner, își propune să integreze în spectacolul său unele momente în care interpreții vor chema pe copiii din sală în scenă, ca să devină ei înșiși actori, *autori ai faptelor*, și astfel să ajute protagoniștilor, să sprijine pe cei buni și să dejoace pe cei răi. Vă dați seama ce forță educativă poate avea trăirea a două ore de asemenea spectacol?

Spuneam că cealaltă sală — sala din Constantin Mille — e pentru tineret. Dar tineri sîntem toți. Toate marile probleme ale vieții — munca, răspunderea, dragostea — sînt probleme ale tinereții. Iată de ce, în sala din str. Constantin Mille nu vom întîlni un repertoriu cu totul special. Vom vedea aici tot ceea ce, din repertoriul contemporan și din cel clasic universal, e mai bun și privește către tinerețe. Dacă vom afla aici ceva specific, aceasta va fi tonalitatea, spiritul în care va fi jucat acest repertoriu. „Vom căuta cu fiecare spectacol — ne-au spus actorii teatrului — să deșteptăm în spectatorii noștri respectul pentru marile valori etice ale vieții noastre — patriotismul, generozitatea, cinstea, respectul pentru dragoste”. În acest sens, montarea piesei „Micuța Dorit” de Dickens (în regia lui Ion Penciulescu) capătă un înțeles programatic. Universul dickensian polarizează net valorile, obligă spectatorii să distingă, fără compromis, ce e bun și ce e rău. Iar după Dickens și după „Prima întîlnire” de scriitoarea sovietică Tatiana Sîtina, vom vedea pe aceeași scenă o lucrare de Brecht (se anunță „Cercul de cretă caucazian”) și probabil, mai tîrziu, piese ale lui Shakespeare, Molière și Alecsandri. Colectivul teatrului se distinge printr-o serioasă vînă comică, încît nu e de mirare că s-a urzit aici un adevărat „complot al moldovenilor”. Jana Gorea, Tudorel Popa, Arcadie Donos, Dumitru Furdui — știind cu toții să grăiască limba dulce de dincolo de Milcov

Natalia Arsene și Elena Pop, într-o scenă din „Micuța Dorit”.

Regizorul Ion Cojar și actorul Constantin Codrescu — de astă dată asistent de regie — la o repetiție ← a piesei sovietice „Prima întîlnire".

— plănuiesc să dea o nouă viață personajelor din „Chirițele" lui Alecsandri. Asta, în primul rînd pentru că s-a găsit o nouă Chiriță, durdulie, în voce și plină de vino-ncoace: Arcadie Donos! Deci o preluare a vechii tradiții de travesti a lui Millo și a celei mai recente a lui Miluță Gheorghiu.

Ca să poată deveni o adevărată instituție cu pondere în viața tineretului din Capitală, Teatrul pentru copii și tineret își propune să fie cu „toate ferestrele deschise" spre contemporaneitate. Sînt proiecte destule și promițătoare. La fiecare două săptămîni, bunăoară, Teatrul pentru copiii și tineret va avea o zi a lui specială la Palatul pionierilor, în care actorii vor comenta cu copiii spectacolele lor cele mai recente. „O seară de basme" a și început să aibă loc în fiecare sîmbătă seară în sala din str. Dobrogeanu Gherea. În fiecare duminică dimineața, unul dintre cei patru regizori ai teatrului — N. Neleanu, M. Iorda, I. Penciulescu, I. Cojar — vor încerca să elucideze în cadrul unui cabinet metodic nelămuririle regizorilor și actorilor amatori. Actorii, regizorii și scenografii teatrului vor sprijini cercul dramatic de la uzinele „Clement Gottwald", de la Casa raională a tineretului „Gh. Gheorghiu-Dej", de la toate casele de cultură din raionul Răcari...

Urăm Teatrului pentru copii și tineret să realizeze aceste proiecte înaripate și să-și găsească și drumul, și tonul, și stilul, și repertoriul, și... mult dorita apreciere a publicului.

IONICĂ dă lecții părinților...

Deși are doar patru ani și jumătate, Dănuț, fiul actriței Florica Baciu de la Teatrul Armatei, se descurcă destul de bine în ale cinematografiei (ce naște din pisică...): debutează ca actor în filmul de știință popularizată „Ionică se călește".

În zilele de filmare își face apariția la studio cu punctualitate și dă mîna cu colegii săi: cu regizorul Gabriel Barta (care semnează și scenariul); cu operatorul Sergiu Ioan Huzum (care a realizat imaginea filmului „Ora H"); cu actrița Elisabeta Preda de la Național (interpretă a rolurilor Oana din „Apus de soare", Femeia din „Cînd scapătă luna" sau Liubov din „Cei din urmă"); cu George Manu de la Teatrul Armatei, și el cunoscut spectatorilor de teatru și cinema; și, în sfîrșit, cu o bunicuță de împrumut recrutată pe... stradă și aleasă din zece bunicuțe: Gheorghina Găitănaru, de profesie chiar bunică.

În studio, Dănuț zis Ionică, zis Moacă, se mișcă firesc. Nu-l mai intimidează nici reflectoarele caniculare, nici ochiul misterios al aparatului de luat vederi. Se dezbracă cuminte, rămînînd în maiou și chiloței, cu o pălărioară albă peste zulufii aurii. Apoi se instalează „în cadru". Întreabă: „Acum ce fac?" „Te joci". Și Dănuț începe să se joace de-adevăratelea cu lopățica și găleata. E un rol pe care-l știe pe dinafară.

...„Du-te la mămica să te dezbrace, fiindcă e prea cald pe plajă și nisipul e fierbinte" — îi spune regizorul. Însă Dănuț știe că mămica lui adevărată e acasă, că mămichii de aici i se spune Pușa și că de fapt ea are alt băiețel, pe care-l cheamă Andrei, că aici nu e chiar atît de cald ca astă vară la mare, că de fapt nu e plajă, ci studio, că în loc de nisip e un frumos covor de lînă... Dar ce să faci, dacă așa vrea nenea Gabi, regizorul, să fie în visul unui copil?

★

În pauză Dănuț își consumă liniștit sandvișurile și, așteptînd obișnuita invitație: „Moacă, treci la treabă"... — se gîndește la ultima lui poznă. Mai alaltăieri seara s-a jucat cu ochelarii mamei și, să vezi comedie, s-au rupt singuri. Adică de fapt li s-a rupt un braț care, colac peste pupăză, a avut și obrăznicia să dispară. Tot singur! Zău! Mama îl mustră, apoi îl instalează în pat și-i spune: „Dacă vrei să te ierte mămica, culcă-te frumos și visează o rîndunea care să-ți șoptească unde ai pus brațul de la ochelari..." A doua zi dis-de-dimineață Dănuț năvălește în camera părinților, agitînd victorios brațul ochelarului. „Mămico, acum poți să mă ierți. L-am găsit!" Mămica l-a pupat a iertare, dar cînd să ia ochelarii de la locul lor, ce-i fu dat să vadă? Cineva — cine oare? — rupsese și celălalt braț...

★

Dacă în viața de toate zilele Dănuț nu e chiar un model de cumințenie (ce vreți? Temperament de artist!), în filmul „Ionică se călește" el este întrucîtva un erou pozitiv.

Ionică e fiul-martir al unor părinți prăpăstioși, care-l feresc de aer, de curenți, de apă, de frig, de soare, într-un cuvînt: de tot ce l-ar putea căli în condiții naturale, fără doctori și fără buline. După atîta înfofoleală nici nu e de mirare că termometrul, seringa și medicamentele sînt nelipsite de lîngă pătucul său. Exasperat, copilul jinduiește după un regim de viață normal, sănătos, pe care de altfel îl și înfățișează, din închipuire, părinților-spectatori, spre învățătură de minte.

Aparatul de filmat descrie, vede și visează cu ochii lui Ionică, mereu cu surîsul pe buze, glumind și dojenind în același timp, spunînd lucruri grave pe un ton vesel.

„Ionică se călește", noul film al studioului „Al. Sahia" (continuînd ciclul început cu „Primii pași ai lui Ionică"), va da părinților un ajutor prețios în creșterea unor copii sănătoși, rezistenți, căliți. Și fără îndoială, la vizionarea lui se vor simți tare prost mamele înfofolitoare, tații panicarzi, bunicuțele alintătoare și atotiertătoare...

Cu atît mai bine pentru copii.

A. B.

① Dănuț Baciu, cel mai tînăr actor de film din țară...

② O fotografie instantaneu sută la sută: din proprie inițiativă Dănuț, zis Ionică, zis „Moacă", se substituie pentru o clipă operatorului. Vrea să vadă și el „cum se vede cadrul"...

③ Prin intervenția scenografului, marea s-a mutat în studio... Într-o pauză, o cafeluță. De la stînga: operatorul, regizorul, șefa de producție, tata, machieza, mama și Ionică.

PE GHICITE...

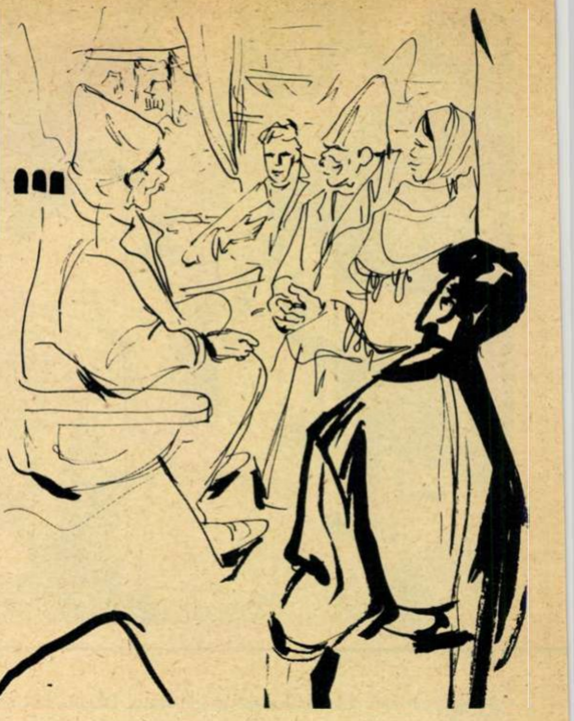

de Silviu GEORGESCU

Ilustrație de Tia PELTZ

Trenul aleargă. Cerul și cîmpia înghețată par una, însuflețite doar de neagra hoinăreală a stăncuțelor.

În compartiment, geamantane, coșuri, damigene cu dop de cocean, călători picotind în șube și... subsemnatul. Subsemnatul, care nu mai știe cum să-și omoare urîtul.

Pe banca din fața mea, trei călători care dorm. Ferice de ei! Sforăie duși, cu chipurile afundate în căptușeala mițoasă a șubelor.

Cel din mijloc — după servietă pare inspector, achizitor sau așa ceva — poartă pantaloni de schi vîrîți în șosete tărcate și bocanci cu „măsele". „Sportiv, fără îndoială" — îmi zic. Un inspector sportiv, desigur, ale cărui preocupări nu s-au limitat numai la stricta cercetare a unor balanțe și facturi contabile. Și parcă-l și văd coborînd vijelios, pe schiuri, pîrtiile carpatine sau culegînd, pe piscuri crenelate, gingașa floricică de colț...

Trenul s-a oprit în plin cîmp. Celălalt călător, un fel de moșulică zgribulit și posac care doarme lîngă fereastră și care seamănă și el a inspector, deschide o clipă un ochi și-și pipăie ca prin vis bumbacul din urechi și căciulița de astrahan.

Pe coridor dau năvală glasuri, bagaje, pași... Ce gară o fi asta? Ușa de la compartimentul vecin se trîntește cu putere. Au mai intrat doi călători: un băiețel cu taică-su, după cîte înțeleg datorită zgomotelor ce străbat prin peretele subțire de placaj.

Trenul pornește zmucit. Sus, în plasă, una din serviete se prăvălește într-o rînă descoperind mai în fund o valiză de vinilin cu etichete de hoteluri străine... „Asta nu poate fi decît valiza lui, a sportivului" — gîndesc. „O fi concurat și în străinătate... La disc? La canoe?... La ce?..." Nu ghicesc.

Și deodată mai fac o descoperire: că mi-a trecut urîtul. Am găsit o distracție — un joc cu care-mi amăgesc timpul.

În sfîrșit, al treilea și ultimul, care pare tot un soi de inspector: are circa patruzeci și cinci de ani, căsătorit cu doi copii (cel puțin; dovadă cele două păpuși care mijesc sfioase din servieta burdușită cu hîrtii), mai are...

Și mă opresc descumpănit. Pe neașteptate bubuie în compartimentul alăturat vocea de bas a călătorului care a urcat adineauri.

— ... Problema e dacă pentru pietruirea unui drum ca acela de la Nucet la podgorii, am avut, să zicem, nevoie de o sută douăzeci de căruțe de pietriș, de cîte căruțe va fi nevoie... — și așa mai departe.

Hodoronc-tronc. Omul s-a apucat pesemne să dea reprezentație cu copilul. Ca la circ. S-arate, s-audă și onor publicul, ce știe băiețelul.

Mai departe. Ascult cu atenție. Copilul se execută — răspunde.

— Păi nu așa, pe dinafară! — se supără basul. Pune mîna pe creion, socotește!...

Și după problemele de aritmetică — mă gîndesc — vom asculta o demonstrație la geografie, alta la istorie... Deocamdată, basul de alături, mustăcios și încruntat — cel puțin așa-l văd eu — are ce are cu aritmetica. Probabil că e slăbiciunea lui. Nu-l mai scoate pe copil din problemele cu înmulțiri și împărțiri. A făcut 16.000 cărămizi pentru viitoarea clădire a căminului cultural („De cîte cărămizi vom avea nevoie pentru o sală dreptunghiulară de două i mai mare și mai etc. etc.?"), a cerut la raion țiglă, geamuri, cherestea și ciment pentru repararea unei școli, a redat, prin muncă patriotică, agriculturii 6 ha smîrcuri...

Și, fără să vreau, în continuarea jocului de adineauri, încerc să-mi închipui o comună în care s-ar petrece cu adevărat aceste... probleme aritmetice... Ar fi o comunăăă!...

Răspunsurile băiețelului sună vioi, sigur. Nu-i prost de loc prichindelul. Și-ndată mi-l închipui în cojocelul lui curat, socotind pe degete și așteptînd din ochii celor din jur confirmarea rezultatului.

Iată însă că din cînd în cînd se mai găsește și cîte un mucalit care încearcă să-l încurce. Asta mă scoate din sărite. Bunăoară acum. Problema, așa cum am auzit-o, e clară: „Dacă, pentru sîmbătă — să zicem — s-ar face o mobilizare masivă de 500 de oameni la săpatul șanțului de scurgere, cam la ce sumă s-ar ridica valoarea economiilor realizate, dacă...?"

Și aici nu știu care n-are de lucru:

— Nu-i mai bine — sare vocea — dacă ne-am ocupa întîi de reparatul podețelor?

— De podețe n-ai decît să te ocupi dumneata, tovarășe Marinaș! Nu te oprește nimeni! — sună neobișnuit de subțire, dar hotărît, răspunsul copilului.

Bravo! L-a pus la punct. Îmi vine să-l sărut. Zece i-aș pune în catalog pentru răspunsul ăsta.

Sînt tare curios ce mutră o fi făcut mucalitul. Și ca s-o văd, ies repede pe coridor. Mi se pare c-am greșit — nu-i ăsta compartimentul. Nici urmă de copil. Îmbrobodiți în văluri aburii de fum, călătorii — țărani de prin partea locului — tăifăsuiesc de-ale lor. O mătușică înfofolită, cu nasul avîntat peste broboada țigaie, ospătează și împarte și celorlalți de față, din ștergarul desfăcut, ouă răscoapte și afumături. Cel mai tinerel dintre ei și-a uitat arătătorul între scoarțele de mușama ale unui carnețel.

Tocmai sînt gata să trec la celălalt compartiment, cînd tinerelul, cu o voce în care-l recunosc surprins pe tatăl copilului — basul — începe să povestească nu știu ce în legătură cu o adunare populară de acum două săptămîni. Și mai intervine unul — mucalitul de adineauri: Marinaș. Mătușica încuviințează din cap: așa e.

Și deodată, de sub broboada ei țigaie se pornește, ca un cricăit de greieraș, glasul subțirel al copilului... Îmi trebuiesc cîteva clipe ca să mă dezmeticesc.

— ... Cam puțin un singur atelier de reparații. Trebuia să susținem...

Mătușica e cea care vorbise și mai înainte. Hotărît: nu-i vorba de nici un copil!

Simt parcă o ușoară dezamăgire — ceva ca o dezumflare. M-am păcălit, vasăzică...

Trenul și-a încetinit mersul. Ne apropiem de stația următoare. Cei din compartiment, inclusiv... copilul, încep să-și strîngă lucrurile. Se pregătesc să coboare. Cîțiva deschid ușa.

A apărut și unul din tovarășii mei de călătorie — inspectorul zgribulit și posac. Abia suflă sub povara atîtor pachete și pachețele. Ca să-i vină mai ușor, și-a trecut mănușa „într-un deș't" prin urechea servietei și a valizei cu etichete de hoteluri străine. (Ia te uită — și valiza e a lui!)

Curg întrebările:

— Cînt te-ai întors, moș Aftime?

— Ce ne-ai adus din Uniune?

— Da' voi de unde-mi veniți? Măăă... io-te-o și pe Victorina, pe Marinaș, pe Sandu... toți deputații...

— De la ședință, moș Aftime. Am avut ședință la sfat, la regiune.

Hop și celălalt inspector — sportivul. Întreabă în toate părțile:

— Ce-ați făcut? S-a aprobat? Da? Cînd îi dăm drumul?

Victorina l-a luat de-o parte și nu știu ce-i tot desenează cu unghia pe geam...

Adică, acum știu. Mi-a explicat cel de-al treilea „inspector" și ultimul — brigadier în aceeași colectivă: e planul noului local al stației de mașini și tractoare.

★

Trenul aleargă. Soarele strălucește proaspăt, înviorînd în raze poncișe cîmpia înghețată și neagra hoinăreală a stăncuțelor. Singur, în compartimentul rămas pustiu, cu plasa bagajelor goală, mă gîndesc. Mi-am reluat jocul...

Ajutat de cîteva lămuriri aruncate cu explicabila grabă a călătorului nerăbdător, ajuns la destinație, încerc acum să-mi închipui cum o arăta comuna bătrînului țăran colectivist Aftim, atunci întors din străinătățuri... a îndrăznețului schior și tractorist de frunte, a... Și mă opresc cu ochii pe așezările troienite ale unui sătuc, alergînd la fereastra vagonului.

Și aici, peste tot, movilițe de prundiș aliniate la marginea șoselei, așteptînd mobilizarea oamenilor din exercițiile aritmetice ale tînărului deputat cu voce adîncă de bas... Căminul cultural, cu flacăra roșie a acoperișului de țiglă... Undeva peste încremenite oglinzi de lacuri, stînjeni de cherestea răftuiți sub șopruri, din care se vor dura poate viitoarea crescătorie de păstrăvi ori noua stație de mașini și tractoare, ca aceea a cărei aprobare o obținuseră în ședința de la regiune Victorina și ceilalți deputați din compartiment... Un sat ca atîtea altele. Așa cum o arăta satul la care mă gîndesc acum, gospodărit de oameni harnici ca acei de care m-am despărțit adineauri.

Darie NOVĂCEANU

Portret de deputată

Orele ei s-au scurs fără să știe
Sub tabla neagră, tăiate
De recreațiile repetate
Prin ani la margine de munți și cîmpie.

Tabla neagră a rămas precum atunci,
Părul negru azi e argintiu.
Glasul e același tremur viu
Ca un foșnet despletit pe lunci.

Tremurul acesta blînd e cunoscut
De toți vîrstnicii și tinerii din sat
Învățați să țină tocul aplecat;
Mie ca un cîntec peste suflet mi-a trecut.

Dacă astăzi holda neîncetat
Duce peste zări mireasma înfrățită,
E și că viața ei, neobosită,
Risipindu-se, în noi s-a adunat.

Azi e-n sfatul țării. E firesc să știu
Vestea asta nouă în ziare.
Ci de-o cînt, cuvîntul fiecare
Eu cu litera deprinsă de la ea îl scriu.

CU SARE ȘI PIPER

PĂUNA

Prima parte a acestei întîmplări s-a petrecut acum cîțiva ani. Tocmai terminasem prînzul, cînd soneria a spart liniștea încăperii. „Nu deschide! — am sărit eu. O fi administratorul blocului. Vine pentru banii de păcură. Asta, în loc de desert!“ „Nu — zice nevasta — c-a mai fost și la felul întîi, dar tu nu erai încă sosit. Cînd ai de gînd să plătești?“ Am vrut să-i dau o replică, dar mi-am dat seama că vorbesc singur: soția se afla la ușă. Nu era el, administratorul. Era ea. Sau, mai bine zis, o „ea“.

„Tovarăși — a început „ea“ — după masă are loc o întîlnire între candidat și alegători. Vă invităm și pe dumneavoastră“. „Mergem!“ — a consimțit soția. „Mergem!“ — am consimțit și eu. Dar în gînd mi-am spus: „să nu ne întîlnim acolo cu administratorul!...“ Și după masă ne-am dus. Cînd a început adunarea, am constatat că fusesem indus în eroare: candidatul era candidată; iar candidata era o mînă de om, care părea tare emoționată. Dar cel mai emoționat eram eu, fiindcă în rîndul întîi l-am zărit pe administrator. Presimțeam eu ceva... Eu presimțeam, dar el știa precis, fiindcă de cîte ori privea spre mine, zîmbea — cum să vă explic eu? — satiric.

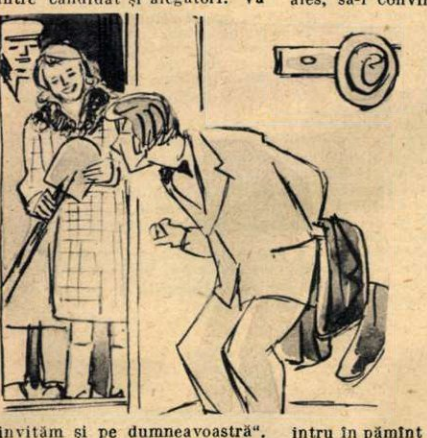

Au luat cuvîntul mai mulți cetățeni din cartier, care o cunoșteau de mult pe candidata noastră, și au propus-o cu căldură. Apoi a luat cuvîntul și administratorul. A tușit de trei ori, m-a privit o dată și a început:

— Tovarăși, eu susțin candidatura tovarășei Păuna ca deputată în sfatul popular, întrucît este un om harnic, priceput și gospodar. Ea ne va ajuta să realizăm multe lucruri frumoase în cartierul nostru. Cu sprijinul ei vom schimba fața cartierului și, cred eu, vom schimba și multe din atitudinile vechi ale unor cetățeni de pe strada noastră. De pildă, sperăm că tovarășa Păuna o să-l convingă pe Marin Voicu, de la numărul 12, să respecte curățenia curții... să-i convingă pe... (aici m-a ochit cu privirea aceea de care pomenisem mai sus și a continuat) să-i convingă pe alții care locuiesc în blocuri să-și achite cotele restante...Și, mai ales, să-i convingă (și iar m-a privit) să răspundă la chemările noastre pentru înfrumusețarea cartierului...

Nu știu cine a mai vorbit în continuare, pentru că eu, din spirit de prevedere, mă așezasem undeva pe aproape de ieșire și la următoarea luare de cuvînt, mă și aflam la colțul străzii...

★

Păuna a devenit deputata noastră. Am zărit-o într-un rînd pe stradă și credeam că intru în pămînt de rușine. Și, ca să nu intru în pămînt, am intrat în casă. Dar tot atît de repede a intrat și deputata, după mine. „Tovarășe, uite, noi am amenajat în colțul străzii un spațiu verde. E frumos, nu?“ „E frumos!“ — răspund eu. „Am spoit și am reparat localul grădiniței de copii. E frumos, nu?“ „E frumos!“ „Dumneata nu ne-ai dat nici o mînă de ajutor. E frumos, nu?“ „E fru... adică nu e fru... adică... în definitiv, ce dorești?“ „Să sprijinim munca sfatului pentru asfaltarea străzii“. „Sînt de acord! Sprijiniți-o...“ „Atunci duminică dimineața ne întîlnim toți laolaltă la capătul străzii...“ Am făgăduit, fiindcă aveam bilete la cinema și mi-era că-n tîrzii.

Duminică dimineața, cînd să plec în oraș — cine-i în prag?... Deputata! „Îmi pare bine — face ea rîzînd — că te-ai ținut de cuvînt. Uite o lopată. Păcat însă că ți-ai pus un costum atît de elegant: o să te cam prăfuiești acolo...“ Și am plecat în costum de gabardină, cu lopata pe umăr. Nu prea se...asorta, dar nu puteam da îndărăt. Cea mai bine dispusă de această întorsătură era nevastă-mea. Da' m-am răzbunat și eu: a avut după aia ce să curețe, să perie și să calce la costumul meu! I-a ieșit pe nas!

După o săptămînă, strada era ca-n palmă. Fără gropi, fără băltoace!...

— Știi că-mi place! — zic nevestei. Strada are acum un alt aspect.

— Îmi place și mie — zice ea. Numai aspectul costumului tău de gabardină nu-mi mai place. Pe duminica viitoare îți pregătesc niște haine mai vechi.

După o altă săptămînă nu mai aveam de plată nici o restanță, iar după încă o săptămînă deputata s-a pus pe capul meu să mă convingă că și blocul nostru ar căpăta un alt aspect dacă am repara gardul...Afurisită femeie! N-am putut scăpa de gura ei! Mai de voie, mai de nevoie, a trebuit să recunosc c-avea dreptate. Luna următoare născocește altceva: vine să mă convingă că și conștiința omului capătă un alt aspect dacă omul citește... Așa c-am intrat în comitetul de inițiativă pentru organizarea unei noi biblioteci în cartier.

Și tot așa, dă-i și dă-i, încă o săptămînă, încă o lună... Pînă ce, într-o bună zi n-a mai sunat deputata la ușa mea. Am sunat eu la ușa ei, apoi am sunat amîndoi la ușa celorlalți și, după aceea, ea cu mine și cu ceilalți am pornit la plantarea pomilor în lungul trotuarelor.

Acum cîteva zile, alegătorii din cartierul nostru au avut o întîlnire cu candidatul. Candidatul era din nou o candidată. Tot Păuna. Cel dintîi care a luat cuvîntul am fost eu:

...„Ținînd seama de toate aceste fapte, eu o susțin pe tovarășa Păuna. Cu sprijinul ei, vom schimba, cred eu...precum și atitudinile vechi ale unor cetățeni de pe strada noastră, cum de altfel a reușit și în trecut...“

Pe cuvîntul meu c-a reușit... Dacă nu mă credeți, întrebați-o pe ea și pe...administrator.

I. AVIAN

Spovedania unui fost agent electoral

Întîi, să mă legitimez
(să știți cu cine-aveți onoare):
Mă cheamă Ghiță Titirez,
zis „Chioru“, zis „Ciocănitoare“.
(Cît am „lucrat“ în mahala,
mi se spunea și „Mînă grea“).

O viață-ntreagă, am jucat
un rol preponderent în...stat:
am fost „agent electoral“,
dar nu ca orișice agent,
ci un agent „independent“,
adică... guvernamental.
În cariera mea, pe unii
îi trimiteam în parlament,
să se... înjure ca nebunii;
pe alții însă — consecvent —
îi însemnam cu tibișir
și-apoi (rapid și nominal)
îi îndrumam către... spital
sau chiar direct la... cimitir...

Cu „steaua“ (semn averescan)
am fost numai un singur an.
Nu-i cazul vremea să mai pierzi
ca să pricepi cum i-am ales:
e de la sine înțeles
că toți văzură... stele verzi.

Cînd liberalii cîrmuiau,
eram cu „crucea“ liberală.
Îndată ce se alegeau,
făceau o singură scofală:
porneau bugetul să-l „usuce“,
punînd la toate cîte-o... cruce.

Cu „cercul“ iar am fost amabil,
prietenos și serviabil
(așa cum sînt obișnuit).
Dar nici nu-mi vine să încerc
să vă descriu ce am pățit
cu „Penețiștii“ deputați:
s-au strîns (dulăi înfometați)
în jurul visteriei... cerc.

...V-am spus aci (în rezumat)
cam în ce fel am... activat,
ca „mardeiaș“ oficial,
în anii care — vai! — s-au dus...
O tempora! De-atunci m-au pus
într-un... muzeu electoral.

Pt. conformitate
Mircea CODRESCU

Convorbire postumă cu un fost deputat burghez

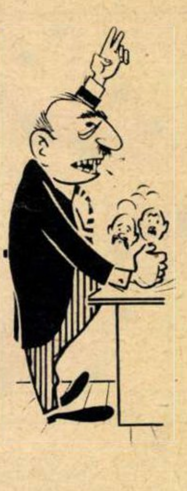

Îți amintești de-alegeri, odinioară,
Cînd candidai la noi în cartier?
Ne promiteai, trăgîndu-ne pe sfoară,
Marea cu sarea și luna de pe cer...

Maestru-n panglici și scamatorii
Lansai solemn gogoși edilitare:
„Întreg orașul îl voi pietrui!“
...Și ți-ai pavat doar strada dumitale.

Clamai în adunări electorale:
„La băi cu toții vă veți odihni,
Pe gratis și la munte, și la mare“.
...Și ai plecat la cură la Vichy.

Urlai: „Eu îmi respect cuvîntul dat!
Jur să vă fac o baie comunală!
Păduchilor război le-am declarat!“
...Și ți-ai-nălțat de grabă un palat.

O dată doar ai spus și adevărul
(Cînd te-alegeau votanții din... sicrie):
„Pururea voi fi cu-alegătorul!“
...Și ai rămas cu ei pentru vecie.

PESCADOR

MORAVURI — NĂRAVURI

Piesa lui, pana corbului...

— Scrii, combați, ce-ți pasă? Așa că nu te mai întreb ce faci.

S-au așezat pe-o bancă și s-au privit un timp în tăcere. Cel apostrofat (nu tocmai impresionat de întîlnire) se vede treaba că se îndeletnicea cu ale scrisului. Celălalt, după înfățișarea-i răvășită, părea mai mult un pierde-vară, mai bine zis un pierde-iarnă, pentru că s-au întîlnit în plin și îmbietor peisaj de februarie. Supărat, și-a aprins o țigară pe care a început s-o mistuie temperamental și s-a împărtășit neîntrebat:

— Am o piesă de teatru! O-ho! O viață întreagă n-am visat decît să scriu — n-am avut alt ideal. Ce sublim e să știi să cucerești cuvintele, să te lupți cu ele!... Să plămădești oameni, să le modelezi caracterul și să le frămînți destinul în mîini, să-i aliniezi precum făceai în copilărie cu soldații de plumb și cu un bobîrnac să-i dai peste cap!... Piesa mea! Poezie sobră dar nu rece — ceva statuar... Tot ce am pus în piesa asta am rupt din mine — și lacrimi, și bucurie, și pasiuni, și idealuri, și dureri, și istov, mult istov. Tot, tot, tot...Am ajuns să umblu pe străzi ca un nebun și să visez. Mă văd la premieră — modest, discret, în ultimul rînd. Gest după gest, replică după replică, sala se topește, sala se lasă furată, sala se dizolvă... Aplauze... Cortina... Sala — ah, doamne, sala! — sala, în picioare, ovaționează: „A — u — to — rul — sus pe sce—nă!“ Explozie de aplauze, flori și strigăte: „Azi, aici, s-a născut teatrul romînesc modern“.

Apoi a tăcut letargic.

— Și ce-i cu piesa ta?

— Ah! — a exclamat omul, scîrbit. Redactorii de la editură sînt incompetenți, teatrele habar n-au ce-i aia piesă de teatru, criticii sînt estetizanți!

Și, după ce a oftat adînc:

— Vezi, piesa mea...

— Dar, în definitiv, ce-i cu piesa asta? Întîmpini greutăți?

Înainte de a răspunde, amicul a zîmbit acru:

— Greutăți? Ce-s nebun? Nici n-am scris-o...

A vorbit iute, gonindu-și parcă vorbele. Apoi și-a pus amicul în fața unui spate blazat.

După un timp, „dramaturgul“ se tînguia unuia pe Călărași, ștergîndu-și ochelarii cu poalele pardesiului:

— Am o piesă de teatru cum nu s-a mai scris...

N. CUCU

ÎN CÎTE PATRU RÎNDURI DESPRE ALEGERILE DE ALTĂDATĂ

Ca ei să intre-n parlament
și să se-nscrie la cuvînt,
era nevoie permanent
să intre alții în... mormînt.

★

Se aranja, anticipat,
ca să primească fiecare:
un nou mandat de deputat
sau un mandat de... arestare.

★

Nu prea era înghesuială
în jurul urnei din clădire;
era mai mare îmbulzeală
la „urnele“ din... cimitire.

M. C.

PROVERBE ȘI ZICĂTORI...

Comentate pe vremea alegerilor de altădată

- Nu haina face pe om ci...voturile furate.
- Candidatul promite și alegătorul trage speranță.
- Vorba dulce mult... n-aduce cînd este rostită de deputat înaintea alegerilor.
- Mortul de la groapă nu se mai întoarce...decît în ziua alegerilor ca să voteze și el!
- Cine fură azi un vot mîine...n-ajunge în parlament dacă nu fură mai multe.
- O nenorocire nu vine niciodată singură, ci însoțită de un nou prefect.
- A nimerit orbul Brăila dar'mite agentul electoral... capul alegătorului.
- Politicianul își schimbă partidul, dar năravul ba.
- Babă frumoasă și politician cinstit nu există.
- Bate fierul cît e cald și pe alegător după ce votează contra.
- Ziua bună se cunoaște de-abia dacă te întorci teafăr de la vot.

V. RĂDULESCU

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

SIMFONIA ALBĂ

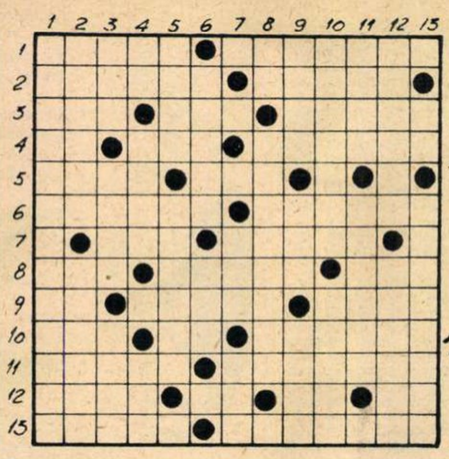

ORIZONTAL: 1) Fulgi de nea — Proiectile de zăpadă. 2) Tradiționalul „Expres" rusesc al zăpezii (pl.) — Stele de zăpadă. 3) Mizghir, din basmul „Fata de zăpadă" de A. K. Ostrovski — Onomatopee lacustră — Adio zăpadă! 4) Osii! — Fulgi de nea în păr — Albă ca zăpada pe oglinda lacului (pl.). 5) „... de zăpadă", operă de Rimski-Korsakov — Naftalină... rece. 6) „În cinci foișoare/ Stau cinci surioare/ Zidurile crețe/ Le feresc să-nghețe" (Mănușa) — Tobogan pentru sănii (pl.). 7) Ori — Na. 8) Răsărit — A introduce metode noi — Foc într-un...copăcel. 9) Sparge lemne pentru foc — Sinceri — „Bulgăraș de gheață rece/ Iarna vine, vara trece" (sing.). 10) Strigăt într-o... bucată de zahăr! — Rîs! — Taciturne. 11) Trăsurică orientală (pl.) — Suit. 12) Fabrică de...zăpadă (pl.) — Nea! — Pomadă — Posesiv. 13) Geniul văzduhului din feeria „Furtuna"de W. Shakespeare — Distracție... pe gheață.

VERTICAL: 1) Poezie... geroasă de G. Topîrceanu (3 cuv.). 2) Zăpada din... Troia — Omul sanie. 3) Comandantul mitologic al vînturilor — Țîșnește!—Gogoșarii, iarna (masc.). 4) Ciu-...-bo, scriitor chinez, autorul romanului „Uraganul" — Glumă (mold.)— Pronume. 5) Cînd spui „nea", îți răspunde „ea"! — Femeia din hrisoave. 6) Simfonia albă — Victima guturaiului. 7) Patul zăpezii — Mingea omului de zăpadă. 8) În puf! — Ninge sau plouă? 9) Oameni (nu de zăpadă) — Fata din Creta — Nici mai mult, nici mai puțin. 10) Podoabe în pomul de iarnă — Treptele săniilor. 11) Șeful ei era aga — Stalactită de gheață. 12) A stabili — Părăsită. 13) În aer! — Încremenit de ger.

Dezlegarea jocului „FABRICATE ÎN R.P.R.", apărut în nr. 7

ORIZONTAL: 1) Tractoare — Ac. 2) Rulment— Tara. 3) Ole—Leit — Mat. 4) Lăzi — Strung. 5) Inovații — Aam. 6) Uta — Ui — Barzi. 7) R — Rit — Cuie — N. 8) Ite — Otinc — Cu. 9) R — Aba — Aerat. 10) Capsula — Aula. 11) Epuizata — Fir. 12) Cara — Sortate.

DE VORBĂ CU MEDICUL

NEGULESCU EREMIA — Buzău. Luați 5 linguri pe zi, în lapte cald, din următorul medicament: Tinctură de aconit 2 gr, natriu benzoic 6 gr, Thiocol 4 gr, apă lauro-cerasi 20 cm c, sirop Codeină 60 gr. sirop Tolu pînă la 200 gr. Repetați acest medicament de mai multe ori. Faceți 10 ședințe de aerosoli cu penicilină, cu 100.000 unități pe ședință. Acestea le veți face la o policlinică. V-ar face bine și o cură la serviciile de specialitate de la Govora sau Slănic Moldova. Evitați fumul, praful, fumatul și aerul umed.

N. GH. — Năvodari. Este un defect pe care îl puteți corecta foarte bine. Faceți lecturi cu glas tare. Memorați un text, proză sau poezie, pe care să-l spuneți cu glas tare. Sîntem siguri că veți reuși să corectați defectul.

BADEA H. — Olteni. Trebuie să tratați seboreea pielii capului. Pentru aceasta vă recomandăm următoarea alifie: sulf precipitat și calomel cîte un gram, vaselină 30 gr. Tratamentul se face astfel: primele două săptămîni, o dată la două zile frecați pielea capului cu alifia de mai sus. În ziua fără alifie spălați capul cu apă caldă și săpun. După aceea, timp de o lună urmați același tratament numai de două ori pe săptămînă, procedînd ca mai sus. Pentru un contact mai intim al pomezii cu pielea capului, tundeți părul scurt. Reduceți în alimentație dulciurile, sarea și pîinea. Suprimați brînzeturile fermentate și cărnurile conservate.

B.M.V. Cele relatate de dv. reprezintă o situație normală. Vă recomandăm să faceți timp de două-trei luni cîte 5-10 injecții de Testosteron de 25 mg. Injecțiile se fac intramuscular — una la două zile.

ILIE PREDESCU — Brăila. Fenomenele descrise de dv. se datoresc unei nevroze cu fenomene de tahicardie. Vă recomandăm să luați de două sau de trei ori pe zi cîte o pilulă de: Chinină bromhidrică 0,05 gr, extract de beladonă 0,02 gr, extract de secară cornută 0,05 gr, Luminal 0,02 gr, Papaverină clorhidrică 0,02 gr, excipient cît ajunge pentru o pilulă. Dat fiind că aveți și o hipertensiune arterială, vă mai recomandăm să luați 3 jumătăți de tabletă de Hiposerpil timp de o lună de zile.

STELIANA — Tg. Mureș. Chirurgia estetică execută cu succes operația la care vă referiți. Nu există riscuri pentru sănătatea dv. în general și nici pentru modificarea fizionomiei dv. inițiale. Efectul operațiilor este durabil. Asemenea intervenție se execută la serviciul de chirurgie maxilo-facială de la Facultatea de stomatologie din Capitală. Se pare că la dv. nu va fi nevoie de o spitalizare, ci numai de o urmărire a evoluției postoperatorii.

TRANDAFIRESCU ADINA — Roman. Vă recomandăm vitamina PP, cîte 1-3 comprimate pe zi după mese, și vitamina C 200, 5 tablete pe zi. La a doua întrebare, vă răspundem că nu există vreun remediu special. Este vorba de o conformație care s-a organizat în timp. Vă recomandăm să practicați ciclismul și o gimnastică a picioarelor cu flexii și extensii repetate, în poziția culcat pe spate.

Dr. Silviu GHEREA

POȘTA REDACȚIEI

BUȘCĂ TEODOR — Carei. *Executarea unor copii color de bună calitate este un lucru dificil, care depășește în general posibilitățile amatorului. Operațiunea cere în primul rînd cunoștințe speciale și experiență, iar în al doilea rînd un utilaj destul de complex: un aparat de mărit foarte bun, cu un dispozitiv special, la care să se poată adapta cele peste 30 de filtre color pe care de asemenea trebuie să le posedați. Dacă ați izbutit să obțineți negative color bune, puteți comanda copii color după ele la un laborator specializat. În București există un asemenea laborator: cooperativa „Fotografia populară", unitatea nr. 12, str. Aristide Briand nr. 12. Dacă însă perseverați în intenția de a vă face singur copiile, scrieți-ne din nou după ce v-ați procurat cele necesare și vă vom da sfaturile corespunzătoare.*

CONST. GRIGORIU — București. *Ne-am interesat la Muzeul Teatrului Național „I.L. Caragiale" asupra valorii afișelor tipărite pe mătase, despre care ne-ați scris. Conducerea muzeului dorește să le vadă. Vă sfătuim deci să le prezentați muzeului.*

GEORGETA I. — Ploiești. *Dorința de a deveni artist de cinema animă pe mulți tineri din țara noastră. Pentru ca aceasta să devină realitate trebuie să terminați școala medie și apoi să vă înscrieți la Institutul de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale" din București. La admitere veți susține un examen de istorie a literaturii romîne (scris și oral) și o probă tehnică de actorie (recitări, mimică etc.). În perioada 12 februarie-28 mai 1961, în fiecare duminică la ora 10 au loc la institut consultații pentru elevii școlilor medii din cl. a XI-a care doresc să devină în viitor studenții vreuneia dintre facultățile acestuia.*

NELU B. — Loco. *Îi puteți scrie pe adresa: Sorin Butan, studioul „București", secția actori. Casa Scînteii, București, Piața Scînteii.*

ZUGRAVU VASILE, elev — Craiova. *„Anomalia" pe care ați observat-o citind istoria antică e datorită faptului că la vechii greci anul nu începea în ianuarie, ca acum, ci în ziua solstițiului de vară. De altfel însuși calendarul lui Romulus avea numai 10 luni, care începeau cu Martius (martie). Calendarul de 365 de zile a fost introdus mai tîrziu de Numa Pompiliu, care a fixat și începutul anului la 1 ianuarie. De atunci calendarul a suferit numeroase reforme, ajungînd la cel din zilele noastre, în care anul are o diferență de numai 5,58 secunde față de anul tropic. Sînt bisecți anii seculari ale căror ultime două cifre se divid prin 4. Ceilalți sînt ani comuni.*

MIHAI BALTAG — Tîrgoviște. *Ghețarul din peștera Scărișoara are un volum de cca. 50.000 metri cubi și o vechime de peste 3000 de ani — adică exact cum ați aflat și dv. Vechimea nu poate fi pusă la îndoială, deoarece ea a fost stabilită pe cale științifică, prin analiza grăunțelor de polen găsite în interiorul gheței. Grota în care se află ghețarul are peste 100 de metri lungime, iar ghețarul are unele flancuri înalte de peste 20 de metri. Întreaga grotă este de altfel acoperită cu un strat de gheață și pare un imens patinoar acoperit, în mijlocul căruia se ridică marele ghețar.*

Colțul cosmeticienei

TENUL NORMAL

În marea majoritate, femeile au de la natură un ten normal. Uneori însă, în perioada adolescenței, tenul poate să devină gras, iar în perioada menopauzei tenul poate de asemeni suferi mari schimbări și deveni dintr-o dată prea gras sau prea uscat. De obicei însă, tenul normal se întîlnește cam între 25 și 45 de ani, adică în perioada de stabilitate glandulară.

Pielea tenului normal este suplă, fină, plină de prospețime și frumos colorată și are porii strînși, invizibili. Nu are tăria pielii grase, nici sensibilitatea celei uscate. Tenul normal este tenul cel mai ușor de îngrijit; este genul ideal de piele, care nu are luciu, nu se cojește, nu dă senzația de piele „care trage" și suportă bine apa și săpunul.

Defardarea unui astfel de ten se face în două feluri: într-o seară obrazul va fi spălat cu apă călduță și săpun de bărbierit, după care va fi clătit cu apă rece, iar în seara următoare fața va fi demachiată cu lapte de lanolină „Nivea" și tamponată apoi cu o loțiune de alcool, ca de exemplu loțiunea „Lara". De trei ori pe săptămînă, adică în zilele cînd a fost spălată cu apă și săpun, se va folosi o cremă grasă, nutritivă, în genul acesteia: ceară de albine 10 gr, unt de cacao 10 gr, untdelemn de măsline sau ulei de parafină pentru uz intern 40 gr, apă distilată 5 gr, tinctura benzoe 1 gr. Crema nu se păstrează pe față decît o oră, apoi se șterge, pentru ca în cursul nopții pielea să aibă posibilitatea să respire.

Dimineața, după ce a fost spălată cu apă rece dar fără săpun, fața va fi pudrată spre a fi ferită de intemperii, fără intermediul unei creme. Dacă totuși se simte nevoia, se va folosi o cremă de zi avînd formula: stearină 15 gr, ceară albă 1 gr, ulei de vaselină 6 gr, unt de cacao 1 gr, vaselină 4 gr, lanolină 0,50 gr, amoniac 6 gr, borax 1 gr, apă 85 gr. Această cremă pătrunde ușor în piele și nu dă luciu obrazului.

O dată pe lună, după o ușoară baie de aburi făcută feței, se va aplica o mască de gălbenuș de ou, frecat fie cu 1/2 linguriță de untdelemn, fie cu o linguriță de zeamă de portocale sau suc de roșii.

LA ÎNTREBĂRILE CITITORILOR

Originea și evoluția schiurilor

Tov. Velciu Grigore din Rm. Vîlcea ne întreabă de cînd există schiurile și cînd a avut loc prima competiție sportivă în acest domeniu.

Descoperirea de către arheologi a unor schiuri lungi de 1,10 m și late de 20 cm, la Hoting în Suedia, dovedește că oamenii continentului nostru se foloseau de asemenea tălpici pentru alunecarea pe zăpadă încă de acum 4500 de ani. Omul le-a inventat din necesitatea de a urmări cu mai multă ușurință vînatul. Faptul acesta e demonstrat de o gravură în stîncă, veche de 2000 de ani, descoperită la Roedoey în Norvegia, care înfățișează doi schiori urmărind un ren.

Schiurile au apărut deci, după cît se vede, în regiunile polare ale globului, unde zăpada permanentă cerea omului o născocire pentru a putea alerga după vînat distanțe mai mari și cu viteză sporită.

Tălpicile primitive — la început inegale, așa cum se poate vedea din gravura pe care o reproducem — s-au perfecționat de-a lungul secolelor. Ambasadorul austriac Freoher, care a vizitat Moscova în anii 1517 și 1529, descrie în memoriile lui schiurile de care se foloseau rușii în epoca aceea și care sînt aproape identice cu cele întîlnite și azi în regiunile arctice.

Cu timpul, au apărut firește și oameni care s-au remarcat prin abilitatea de a aluneca pe asemenea tălpici. În zilele de sărbătoare nordicii organizau chiar concursuri între cei mai buni schiori. Documentele vorbesc astfel despre un norvegian din provincia Telemark, pe nume Nordheim, care în anul 1860 „a reușit să zboare cu schiurile prin aer pe o distanță de peste 30 de metri".

Totuși sportul cu schiurile n-a luat naștere oficial decît în anul 1866. Atunci a avut loc la Christiana (vechiul nume al orașului Oslo) prima competiție internațională a schiorilor.

Una dintre primele personalități cunoscute în Europa care a fost văzută la Davos practicînd sportul schiurilor a fost scriitorul englez Conan Doyle.

Astăzi sportul acesta de iarnă se bucură de mulți adepți în toată lumea. Și dacă în țările capitaliste acesta este încă un sport rezervat claselor înstărite, în schimb, în lagărul socialist el e la dispoziția tuturor, statele socialiste punînd la dispoziția sportivilor pîrtii amenajate, echipament, cantonamente, facilități de transport și alte mijloace materiale, neîntîlnite în altă parte.

S-a văzut de altfel măiestria la care au ajuns schiorii din U.R.S.S. și din țările socialiste la ultimele concursuri internaționale și se va vedea cu siguranță aceasta și la viitoarele campionate mondiale, care vor avea loc anul viitor la Chamonix.

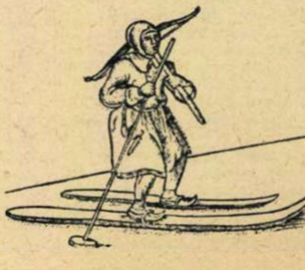

SFATURI practice

Bărbieritul în bune condiţiuni

Unii bărbaţi spun că bărbieritul e un chin iar alţii îl consideră ca un lux. Şi unii, şi alţii nesocotesc aspectul îngrijit sub care trebuie să se prezinte un om civilizat.

Bărbieritul nu poate fi un chin decît pentru cei care nu ştiu să folosească ustensilele cele mai indicate în raport cu sensibilitatea epidermei lor. Şi nu poate fi un lux decît pentru cei comozi. Normal este ca bărbatul să se bărbierească în fiecare zi.

Timpul cel mai indicat pentru această operaţie este dimineaţa, înainte de spălarea pe faţă, cînd epiderma e odihnită şi suficient de grasă pentru a suporta săpunul şi pămătuful. Totuşi, dacă pielea nu suportă ieşirea, imediat după aceea, în aer rece sau umed — şi aceasta se observă mai ales la tenurile uscate — bărbieritul se poate face şi seara, înainte de culcare. Pentru înmuierea bărbii, cei cu tenul uscat vor folosi numai cremele de ras nespumoase, adică acelea care sînt fabricate pe bază de stearaţi şi care nu se întind pe faţă cu ajutorul pămătufului, ci pur şi simplu cu degetele, ca orice grăsime. Aceste creme prezintă avantajul nu numai de a păstra secreţia naturală a epidermei, dar şi de a pătrunde la rîndul lor prin pori. De aceea, în asemenea cazuri, e recomandabil ca spălarea pe faţă să se facă înaintea bărbieritului, iar resturile de cremă care rămîn după ras să fie întinse, cu un uşor masaj, pe toată suprafaţa obrajilor.

Pentru epidermele grase, dimpotrivă, sînt indicate săpunurile şi cremele spumoase. Acestea se întind pe obraz cu ajutorul pămătufului şi a apei calde, fără să irite, în acest caz, pielea. Dacă unii bărbaţi cu tenul gras se plîng de iritaţii după bărbierit, aceasta nu se datoreşte cremei de ras, ci faptului că n-au săpunit bine barba, s-au grăbit la bărbierit sau au folosit o lamă prea uzată. O lamă bună poate să dureze într-adevăr la cîteva rasuri, cu condiţia s-o tragem de fiecare dată, de cîteva ori, pe o curea nu prea aspră sau chiar pe podul palmei. Cînd lama nu curăţă bine, nu trebuie să se insiste cu trecerea ei de mai multe ori pe acelaşi loc, ci trebuie schimbată.

Dezinfectarea şi închiderea porilor, după bărbierit, se poate face cu alcool diluat sau cu alcool camforat. În caz de sensibilitate exagerată, cînd după bărbierit apare senzaţia de arsură, se va folosi următoarea soluţie:

Acid boric	1 gr;
Alaun	1 gr;
Camfor	0,50 gr;
Mentol	0,50 gr;
Alcool	50 gr;
Apă	50 gr.

Se va pudra de asemenea cu regularitate faţa după fiecare bărbierit, aceasta nefiind o cochetărie — cum o consideră unii — ci o necesitate pentru acoperirea porilor prea dilataţi, pentru absorbirea excesului de grăsime şi pentru prevenirea iritaţiilor provocate de intemperii.

JOSIANA

VLAD ŢEPEŞ ÎNTR-O COSMOGRAFIE DIN SECOLUL AL XVI-LEA

Dacă interesanta figură a lui Vlad Ţepeş a dobîndit încă din evul mediu un loc în iconografia occidentală — faptul nu se datoreşte numai excepţionalei lui vitejii în luptele cu turcii. Aşa cum se întîmplă uneori, duşmanii domnitorului — şi aceştia erau, în cazul lui Vlad Ţepeş, exponenţi ai forţelor reacţionare ale vremii — i-au creat în străinătate o falsă faimă. Unii neguţători saşi, precum şi anumiţi boieri fugari — pe care Vlad Ţepeş îi lovise fără cruţare cînd se dovedeau a fi delapidatori sau chiar potrivnici politicii lui de centralizare — n-au pregetat să clevetească peste hotare cu privire la cruzimea „prigonitorului" lor... Asemenea detractări au izbutit să creeze cu vremea în Occident imaginea unui principe sîngeros.

A rămas celebră stampa în care Vlad Ţepeş e arătat ospătîndu-se, pe cînd la dreapta lui o pădure de ţepi îşi primeşte victimele, iar în faţă călăul înalţă maldăre de trupuri decapitate: această gravură în lemn a fost inclusă într-o tipăritură de pe la sfîrşitul secolului al XV-lea, scoasă, după cum se pare, de un scriitor sas potrivnic domnitorului romîn. O altă stampă care-l prezintă pe Vlad Ţepeş face parte dintr-o tipăritură mai recentă; e vorba de cosmografia lui Sebastian Münster, apărută la Basel în 1588, în ediţie germană. Această cosmografie — o geografie istorică a lumii — ne interesează îndeaproape. E un document care aduce ştiri diverse şi bogate pentru acea vreme, asupra ţării noastre. Pe patru pagini, Sebastian Münster face o descriere geografică, împletită cu consideraţii etnografice şi istorice, asupra Munteniei, Moldovei şi Transilvaniei.

Biblioteca centrală de stat din Bucureşti a achiziţionat unul din puţinele exemplare existente ale ediţiei germane a cosmografiei lui Münster.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Vor să facă schimb de cărţi poştale ilustrate (vederi) următorii:

Vişoescu Smaranda, Piteşti, str. Victoriei nr. 83; Potoran Teodora, elevă, Craiova, str. I.P. Pavlov nr. 110; Mihalache Rodica, elevă, Craiova, str. I. P. Pavlov nr. 110; Badea Tanţa, Piteşti, str. Justiţiei nr. 13; Burnei Victoria, Piteşti, str. Justiţiei nr. 13; Iordache Adina, elevă cl. X-a, Bora Liliana, elevă cl. X-a, Bejan Constanţa, elevă cl. XI-a, Secui Florica, elevă cl. XI-a, Ciungan Doina, elevă cl. XI-a, Luciu Rodica, elevă cl. X-a, Şcoala medie „Avram Iancu" din Brad, regiunea Hunedoara; Bak Cornelia, elevă, Arad, str. Maiakovski nr. 8; Mîrza Eleonora, elevă, Arad, str. Lăcrămioarelor nr. 136; Udrea Ion, elev cl. X-a, Craiova, str. E. Teodoroiu nr. 33; Răducu Sorina, elevă, Cîmpulung Muscel, str. Brîncoveanu nr. 31.

CARGOUL „BRĂILA" A PLECAT ÎN PRIMUL VOIAJ

Un grup din echipajul cargoului „Brăila", cu cîteva ore înainte de plecare: Mihăilescu Nicolae, şef electrician, Frunză Constantin, şef mecanic, Vasilescu Ion, ofiţer mecanic II, Enescu Ion, ofiţer mecanic III, Tudoran Ion, motorist, Nistor Alexandru, motorist, şi Oglan Petre, electrician.

Cu prilejul plecării în primul voiaj a celui de-al doilea cargou romînesc construit în Şantierele de la Galaţi — cargoul „Brăila" — tovarăşul Neguţ Liviu, comandant secund al navei, a făcut corespondentului nostru Aurel Constantinescu următoarea declaraţie:

„Echipajul navei noastre are o vîrstă medie de 28 ani, pentru aceasta a fost denumit „echipajul tineretului". Majoritatea membrilor din echipaj aù asistat la lucrările de pe vas, la Şantierul naval din Galaţi, în perioada montării aparatajului, au participat la probele de mare şi au luat cunoştinţă de modul de funcţionare a utilajelor moderne.

Aş putea spune că nava este un complex de instalaţii automate. Are instalaţie de radar modernă, cu aparat auxiliar, care în orice condiţii meteorologice determină automat punctul unde se află. În cazul unei defecţiuni semnalizatoarele anunţă avaria şi stabilesc locul unde ea s-a produs.

Sîntem mîndri că vom călători cu cea mai modernă navă comercială romînească, de construcţie romînească.

Acum, cînd cargoul pleacă în primul său voiaj, transmitem cititorilor „Flacării" un călduros salut marinăresc".

CU AJUTORUL ŞTIINŢEI

Soare în grajduri

S-a observat de mult timp că în lunile de iarnă, cînd atmosfera „înghite" razele ultraviolete, organismul oamenilor şi al animalelor suferă de o carenţă de vitamina D. În fermele zootehnice se înregistrează în această perioadă o serioasă descreştere a productivităţii animalelor. Căutînd să o combată, oamenii de ştiinţă şi practicienii au constatat că adăugarea vitaminei D la hrana vitelor şi păsărilor este extrem de costisitoare şi nici nu dă rezultate prea bune. Becurile obişnuite de raze ultraviolete s-au dovedit de asemenea nepractice, nepermiţînd dozarea precisă a radiaţiilor.

Institutul de biofizică al Academiei de ştiinţe a U.R.S.S. a propus să se folosească în fermele zootehnice becuri de raze ultraviolete cu wolfram mercuric. În colaborare cu specialişti de la alte institute s-au făcut numeroase experienţe; au fost expuşi razelor ultraviolete ale acestor becuri pui, purcei, cloşti şi vaci. Rezultatele au depăşit aşteptările. Experienţele au arătat că noile becuri de raze ultraviolete au efecte multiple: în afara rezolvării problemei carenţei de vitamină D, ele ozonează aerul făcînd să crească cantitatea de oxigen din coteţe şi grajduri; rezultatul: productivitatea animalelor creşte cu 10-20%, iar cheltuielile necesitate de întreţinerea lor în timpul iernii scad. Astfel, la un număr de 300.000 de găini şi pui, înlocuirea untului de peşte şi a vitaminei D cu raze ultraviolete a adus o economie de 800.000 de ruble.

Asalt asupra aterosclerozei

După ce un grup de biochimişti indieni de la universitatea din Nagpur au sintetizat, din ulei vegetal, un preparat care împiedică depunerea colesterolului pe pereţii arterelor şi — în consecinţă — apariţia aterosclerozei, oameni de ştiinţă din R.P. Polonă aduc un nou aport luptei împotriva acestei boli. Laboratorul Uzinei de produse farmaceutice din Krakovia pregăteşte prima şarjă experimentală a unui medicament menit, de data aceasta, să servească nu numai unui scop profilactic, ci şi unuia terapeutic.

Această substanţă, a cărei denumire prescurtată este M.B.C.A., e cunoscută de multă vreme de chimişti, dar profesorul Supnevski de la Institutul farmaceutic din Krakovia a fost primul care a descoperit că ea dizolvă depozitele de colesterol de pe pereţii arterelor. Timp de cinci ani, el şi colaboratorii lui au lucrat în laborator pe animale, provocîndu-le experimental ateroscleroze care au fost apoi combătute cu succes deplin cu ajutorul M.B.C.A.-ului. Datele acumulate le îngăduie să treacă acum la experienţe clinice, pe oameni, cu ajutorul cărora vor stabili dozele şi modul de aplicare al noului medicament în diversele faze ale bolii. Rezultatul final al experienţelor va constitui o armă importantă împotriva aterosclerozei, care este tot atît de primejdioasă azi cum au fost, la timpul lor, holera, vărsatul şi malaria.

Sudor: fasciculul de electroni

La temperaturi înalte, wolframul, molibdenul şi titanul se combină energic cu oxigenul din aer. De aceea aceste metale nu pot fi sudate în condiţii obişnuite — sudura obţinută nefiind durabilă din cauza formării de oxizi.

După îndelungi cercetări, specialiştii de la Institutul de energetică din Moscova au ajuns la concluzia că metalele sus-amintite nu pot fi sudate decît în vid, pentru că numai în felul acesta poate fi evitat contactul metalului incandescent cu aerul. Sudura în vid este realizată cu ajutorul razelor electronice, care pot topi chiar şi cele mai greu fuzibile metale. Un aparat special concentrează electronii într-un fascicul îngust, care poate fi deplasat de-a lungul şi de-a latul piesei. Dunga de sudură astfel obţinută este tot atît de trainică ca şi restul piesei.

În viitorul apropiat, depăşind faza de laborator, această metodă va găsi o largă întrebuinţare în industrie.

Televizorul controlor

Una din cele mai recente aplicări ale televiziunii în industrie este folosirea acesteia ca aparat automat, de sine stătător, pentru controlarea — fără participarea omului — a exactităţii fixării pieselor în strungurile din cadrul liniilor automate.

Atunci cînd se prelucrează piese cu profil mai complicat, fixarea lor automată nu se realizează totdeauna corect. Această operaţie se desfăşoară sub controlul unor muncitori a căror sarcină este să sesizeze cînd intervine o defecţiune şi să oprească imediat strungul respectiv, pentru a evita pierderea de material şi, ceea ce este şi mai grav, defectarea maşinii. Numărul acestor muncitori este destul de mare. S-a constatat însă că munca lor, uniformă şi obositoare, poate fi înlocuită cu succes de o instalaţie de televiziune. În acest scop se face în prealabil, din punctul unde este instalată camera televizorului, o fotografie reprezentînd o piesă corect fixată în strung. Negativul acestei fotografii este proiectat pe obiectivul aparatului de televizat. În felul acesta, pe stratul fotosensibil al tubului de transmisie apare, în afara imaginii de bază, pozitive, înfăţişînd fixarea automată a pieselor, o a doua imagine, negativă. Dacă piesa a fost fixată corect, cele două imagini se suprapun perfect, obţinîndu-se pe ecran una singură, cenuşie, cu contururi precise. Atunci însă cînd o piesă a fost fixată strîmb, negativul şi pozitivul nu se mai suprapun. În acel moment se declanşează un semnal electric care, amplificat, opreşte strungul sau banda rulantă.

Această nouă aplicare a televiziunii în industrie funcţionează foarte precis, aducînd însemnate economii.

În jurul globului

CRONICĂ RIMATĂ

Culmi...

> „Am dus America pe culmi nemaiîntîlnite...“
>
> (Din ultimul mesaj al lui D. Eisenhower: „Despre starea Uniunii“)

> „Situația actuală a economiei noastre stîrnește îngrijorare“... „Timpul nu lucrează în favoarea noastră“...
>
> (Din primul mesaj al lui J. F. Kennedy: „Despre starea Uniunii“)

Un împărat odată simțind că va muri
Își strînse-n jur curtenii și astfel le grăi:
„Vă las o-mpărăție ferice și bogată
Pe culmi neîntîlnite, de mine ridicată.
Păstrați mereu nestinsă a vieții-mi amintire!
Statuie înălțați-mi în semn de mulțumire...“
Așa grăi bătrînul și-ntr-ale lui se duse.

De cum urcă pe tronu-i, moștenitorul spuse:
„Într-adevăr suit-am înalte culmi de glorii
Cum nimeni pomenit-a vr'odată în istorii.
O culme, bunăoară, e-atinsă de șomaj;
A segregării culme se-nalță prin linșaj.
Cu prețurile sîntem în culmea scumpătății.
Iar printre tineri culmea e-a criminalității.
La automobile e culmea nevînzării,
Iar N.A.T.O. este astăzi în culmea dezbinării.
Economia noastră e grav amenințată
De faliment și crize; la culme-i zdruncinată.
De-atîtea culmi îți vine—cînd ochii-n jos ți-arunci—
O amețeală-n fața... prăpastiei adînci“.

Așa grăit-a domnul ce sta-ntr-o albă casă.
Și trist îi era glasul... privirea dureroasă...

Mă-ntreb: greși doar moșul—nătîng cîrmaci? Credem
Că-i la mijloc și-o boală: o boală de... sistem...

Andrei BART

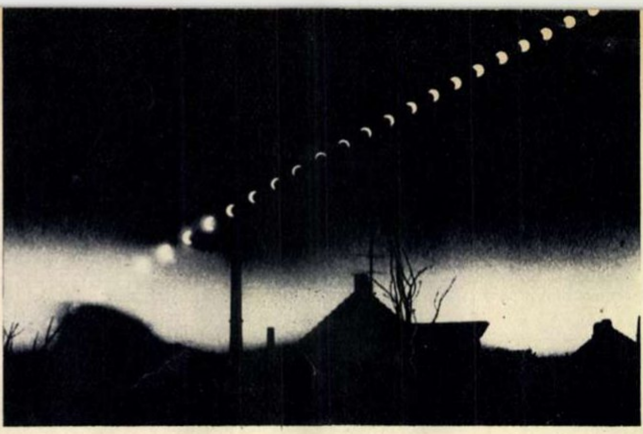

ECLIPSA DE SOARE din 15 II. 1961 a putut fi observată foarte bine în R.D. Germană, datorită condițiilor atmosferice deosebit de favorabile. Iată de exemplu, prinsă în această fotografie, evoluția eclipsei în orașul Magdeburg. Prima imagine (stînga jos) a fost luată la ora 7,45; ultima, la ora 10.

ACUM 100 DE ANI A VĂZUT lumina zilei la Harenda, reg. Zakopane, din R. P. Polonă, poetul Jan Kasprowicz (mort în 1926), reprezentant de frunte al curentului literar progresist „Tînăra Polonie“. Cu prilejul centenarului său, în casa în care a trăit și creat Kasprowicz s-a organizat un muzeu. În fotografie, una din încăperile muzeului.

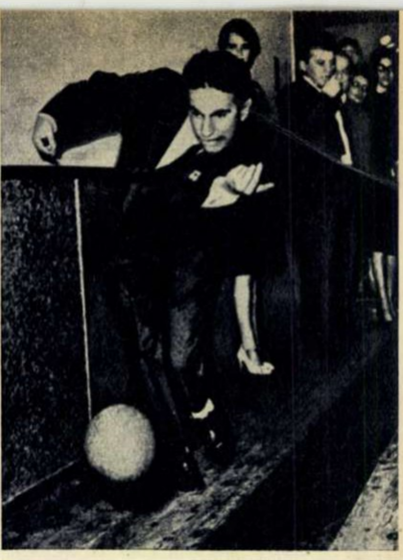

ȘAH ȘI... POPICE. Una din pasiunile campionului mondial de șah Mihail Tal este jocul de popice. Nu garantăm însă că Tal doboară popicele cu aceeași îndemînare cu care își face mat adversarii la șah...

SUB ESCORTĂ... După încheierea meciului de fotbal dintre echipele Panathinaikos și A.E.K. din Atena, arbitrul întîlnirii a fost scos de pe teren sub protecția poliției. Numai așa a putut scăpa de „gratitudinea“ temperamentalilor suporteri ai echipei A.E.K., nemulțumiți de arbitrajul prestat.

●

←

LA 23 APRILIE 1961 va fi dezvelit pe terenul fostului lagăr de concentrare nazist de la Sachsenhausen un monument în memoria celor 100.000 de victime ale terorii hitleriste. În clădirea din fund dreapta, care a servit ca bucătărie pentru deținuți, se va deschide un muzeu.

Pe scurt

Ce e nou în librării?

- **„Liturghia unui ateu“, „Fata bătrînă“ și alte povestiri de Balzac au apărut recent în colecția „Clasicii literaturii universale“.**
- **Pentru cei ce vor să cunoască muzeele bucureștene, scriitorul Marin Mihalache a întocmit o lucrare de prezentare a comorilor artistice adăpostite în muzeele Capitalei.**
- **S-au împlinit de curînd 40 de ani de la marile greve din Romînia. Editura politică a tipărit o lucrare care contribuie la lămurirea condițiilor în care a avut loc acest important moment din viața clasei noastre muncitoare.**
- **Un marinar romîn care a participat la luptele pentru instaurarea puterii sovietice în Rusia își povestește amintirile. Cartea poartă titlul „Anii de foc“ și e semnată de Nicolae Manea.**
- **Corespondența lui Vasile Alecsandri a început să vadă lumina tiparului prin volumul îngrijit și prefațat de G.C. Nicolescu, apărut la E.S.P.L.A.**
- **„Oameni și pămînturi“ de Dumitru Mircea strînge la un loc un număr de nuvele și povestiri închinate în cea mai mare parte acțiunii de transformare socialistă a agriculturii.**
- **Pentru cei care vor să studieze rolul presei în diferite etape ale mișcării muncitorești din Rusia și felul cum a fost ea îndrumată de Lenin, Editura politică a dat la iveală volumul „Despre presă“ de V.I. Lenin.**

PĂPUȘI „ELECTORALE“

Păpușile s-au dat jos din raft și au coborît în piața publică, spre a prezenta alegerile de altădată. Sînt cele mai recente realizări ale creatoarei de păpuși Cecilia Silvianu din Galați: mardeiașul electoral, puțin „făcut“, aplicînd orînduiala cu ciomagul, și politicianul demagog desfășurîndu-și patetic și sforăitor discursurile.

Iată deci păpușa totodată satirică și politică. Ea se adaugă unei întregi galerii de păpuși începînd cu ursul din poveste împodobit cu o tichie roșie și pînă la Don Quijote-ul tăiat într-un tub de pastă de dinți.

În mîna păpușeresei gălățene, tabla, foile de ceapă, cartonul au căpătat mișcare.

Dulcamara la Operetă...

După reușitele spectacole cu „Don Pasquale“, se pare că Donizetti a intrat definitiv în grațiile cîntăreților și actorilor de la Teatrul de stat de operetă. Deunăzi, cine credeți că a sosit în culisele teatrului din Splai? Însuși Dulcamara. Da, da, locvacele și abilul Dulcamara, iscusitul vraci care-și vinde falsele leacuri ambalate în sumedenie de cuvinte de spirit; același Dulcamara care, atunci cînd e vorba să înlesnească fericirea tinerilor ce se iubesc, născocește urzeli ingenioase și de o mie de ori mai eficace decît mult lăudatele-i elixiruri. Însoțit de îndrăgostitul Nemorino, de frumoasa Adina și de falnicul sergent Belcore, de toate personajele ce-i țin companie în savuroasa operă comică „Elixirul dragostei“, s-a instalat într-o sală de repetiție ca la el acasă și pe dată s-a interesat cine-l va întruchipa pe scenă. „Eu“—a răspuns Silviu Gurău. „Și eu“—a adăugat Gabriel Gheorghiu. „Aha, care va să zică jucați în distribuție dublă“—a replicat prompt Dulcamara. Sub bagheta sa de neîntrecut maestru de ceremonii, s-au făcut și celelalte prezentări: Vali Niculescu-Bugarin și Corina Bărbulescu, Dia Panaitescu și Ștefi Pîrvulescu, Constantin Drăghici și Nicolae Crețu, Mircea Nemens și Mugur Bogdan. Au mai fost de față: Lucian George Ionescu (regizor), Elena Agapie (pictor scenograf), Traian Mihăilescu și Mircea Lucescu (dirijori). „Și pe cînd premiera?“—a întrebat curios Dulcamara. „La începutul lui martie“. Și fiindcă atotștiutorul Dulcamara nu știa de obiceiul mărțișorului, i s-a explicat că premiera „Elixirul dragostei“ e un mărțișor pentru bucureșteni.

T. NISTOR

SĂ FIE PEDEPSIȚI CRIMINALII!

În timp ce puterile occidentale s-au străduit în Consiliul de Securitate să pună bețe-n roate adoptării unor măsuri eficace care să ducă la încetarea agresiunii belgiene și a crimelor făptuite de marionetele colonialiste în Congo, alți șase patrioți congolezi, tovarăși de luptă ai lui Lumumba, au fost asasinați mișelește. Împotriva crimelor comise de clica teroristă a lui Kasavubu, Mobutu și Chombe se ridică opinia publică mondială. În cadrul a nenumărate mitinguri și demonstrații, ce se desfășoară zilnic în toate colțurile lumii, oamenii cinstiți înfierează asasinarea primului ministru Lumumba și a tovarășilor săi, manifestîndu-și solidaritatea cu lupta poporului congolez pentru cucerirea libertății și independenței depline și cerînd cu hotărîre alungarea imediată din Congo a agresorilor belgieni și arestarea agenților lor.

Kongo
den Kongolesen!
1

①

BERLINUL OCCIDENTAL. *Un impunător marș al tăcerii organizat de vest-berlinezi, în fața sediului reprezentanței comerciale belgiene, în semn de protest împotriva asasinării lui Lumumba.*

②

PARIS. *Polițiștii atacă cu brutalitate o demonstrație de protest a cîtorva sute de studenți negri împotriva crimelor colonialiștilor belgieni și a uneltelor lor din Congo.*

③

MOSCOVA. *La clubul Universității prieteniei popoarelor. În cadrul unui impresionant miting studenții africani care învață în capitala sovietică au condamnat uciderea odioasă a lui Lumumba și a tovarășilor săi, exprimîndu-și solidaritatea cu lupta poporului congolez pentru o adevărată libertate și independență.*

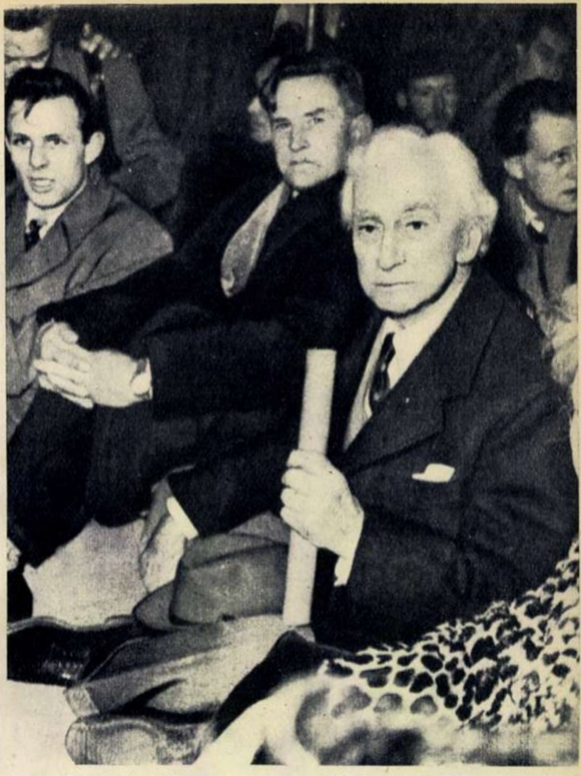

NU!

RACHETEI „POLARIS"!

Peste 10.000 de muncitori, studenți, oameni de știință și cultură, activiști ai sindicatelor au organizat un mare miting în piața Trafalgar din Londra pentru a protesta împotriva stocării de rachete americane în Anglia. „*Vrem ca omenirea să trăiască în pace și tocmai de aceea ne-am adunat astăzi aici*" — a declarat la miting cunoscutul filozof și fruntaș al vieții publice din Anglia, Bertrand Russel. La miting demonstranții au scandat lozinci ca: „*Nu, armei nucleare*", „*Nici un fel de Polaris*", „*Polaris ne aduce nenorociri și nu salvarea*".

În fotografie: Bertrand Russel (dreapta, în prim-plan) și alți 2.500 londonezi stau în mod demonstrativ pe pavaj în fața sediului Ministerului de Război al Angliei, unde au depus o declarație prin care cer „*anularea imediată a acordului cu privire la staționarea în Anglia a submarinelor americane înzestrate cu rachete „Polaris*".

Telefoto „Agerpres"

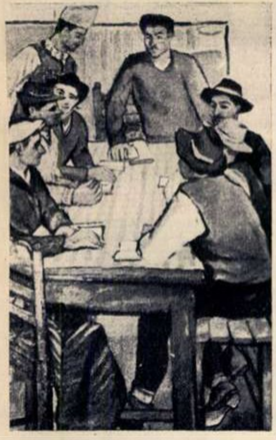

EXPOZIȚIA REGIONALĂ DE PICTURĂ ȘI SCULPTURĂ

În sălile muzeului „Simu" și „Nicolae Cristea" din București a fost deschisă recent Expoziția regională de pictură și sculptură. Reproducem alăturat una din lucrările expuse, pictura „Ședința brigadierilor" de Gh. Spiridon.

FILMELE SĂPTĂMÎNII

„NU VREAU SĂ MĂ ÎNSOR" *(foto 1), noua comedie muzicală realizată de studioul „București" în regia lui Manole Marcus, ne oferă o oră și jumătate de voie bună, tinerețe, momente de farsă ca și de satiră, melodii plăcute și lesne de reținut. Iată suficiente puncte de atracție pentru public, care va revedea cu acest prilej, în posturi cu totul noi, o seamă de actori cunoscuți: Geo Barton a devenit de astă dată îngîmfatul și comodul compozitor Petre Ștefănescu-Manta; Giraldoni din „Darclée" traversează deceniile pentru a deveni inginerul Preda (interpret: Cristea Avram); Irina Petrescu, care a debutat cu merite în rolul Anei din „Valurile Dunării", e acum Rodica, o fermecătoare textilistă; timidul student creat de Ștefan Tăpălagă în „Allo? Ați greșit numărul" s-a transformat într-un fagotist și compozitor (tot timid). Adăugăm prezența actrițelor cu multă personalitate Liliana Tomescu și Coca Andronescu, menționăm pe Vasile Tomazian și Nae Roman — și credem că am sugerat în felul acesta ceea ce se poate întîmpla într-o comedie susținută de o asemenea formație actoricească. Izbîndește pînă la urmă muzica de calitate, triumfă oamenii sinceri, cinstiți și modești.*

„AVEAU 19 ANI" *(foto 2) — producție a studioului cinematografic din Odesa — este un film ce se adresează în egală măsură tinerilor de această vîrstă, ca și vîrstnicilor care veghează și influențează maturizarea generației noi. Beskov, personajul principal al filmului, este, în felul său, o „problemă", un caz dificil pentru colectivul militar din care face parte. Judecat și ajutat cu delicatețe, cu prietenie, Beskov încetează de a fi un „caz" și își valorifică din plin calitățile.*

„CASA DE PE DOUĂ STRĂZI" *(foto 3), producție a studiourilor bulgare, se inspiră dintr-o întîmplare tragică petrecută în anii terorii fasciste într-un orășel din țara vecină. Doi frați — fiii unui luptător comunist căzut în luptele pentru apărarea libertății poporului spaniol — au atitudini deosebite în fața războiului antisovietic. Kiril ia arma în mînă și trece în linia întîi a celor care militează împotriva fascismului; Vladko, mezinul, stăruie în visuri utopice despre un neamestec în realitatea înconjurătoare. Viața îi dă o lecție aspră fratelui mic; Vladko înțelege însă prea tîrziu drumul greșit pe care a mers.*

REDACȚIA: București, Piața Scînteii, Căsuța Poștală 3507 of. 33 Tel. 17.60.10 int. 1744.
ABONAMENTE la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.
Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I.V. Stalin"

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Rep.

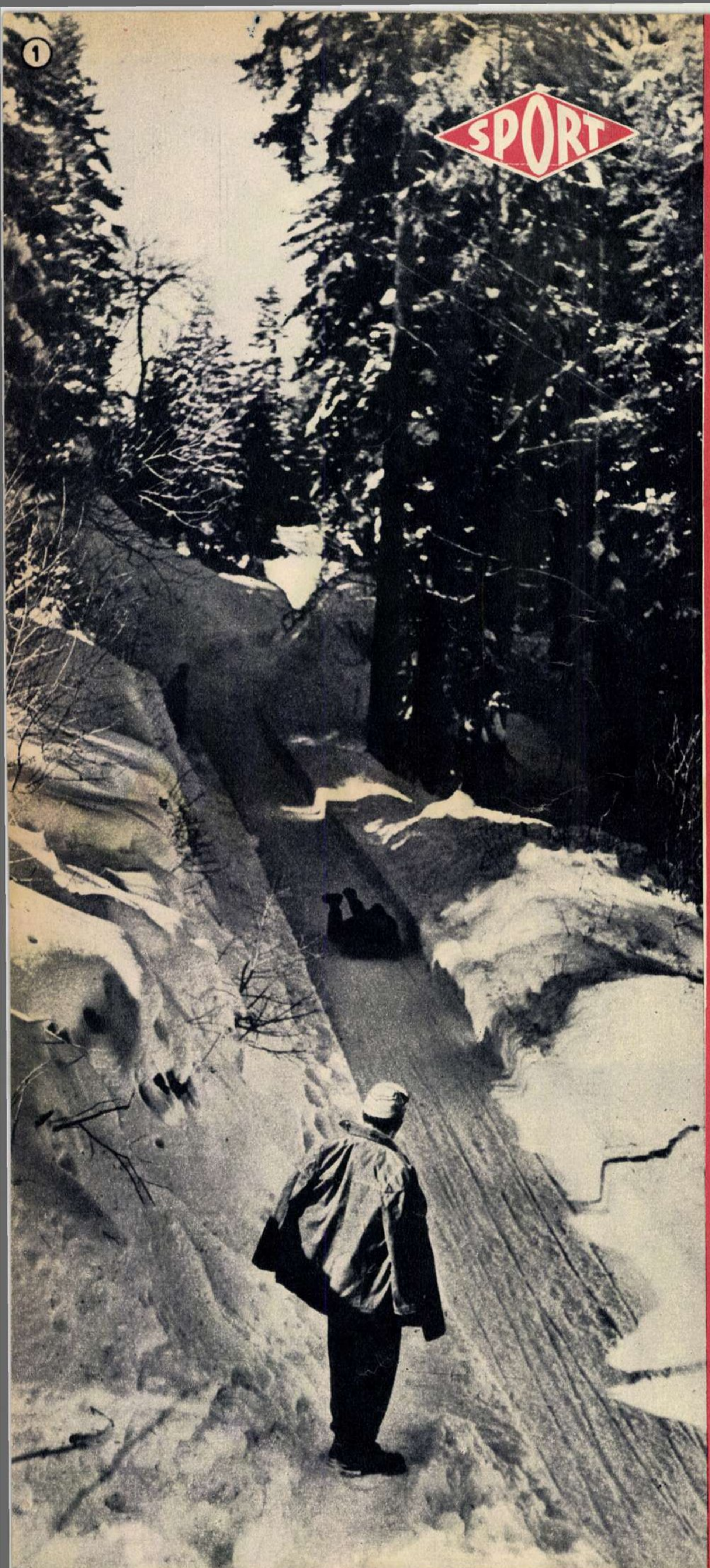

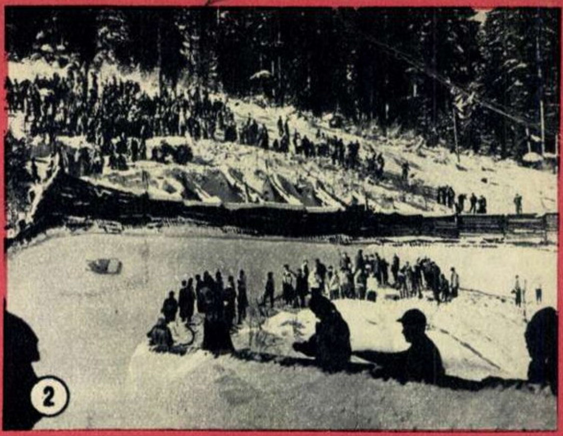

PE PÎRTIA DE BOB ŞI SKELETON

Mai „productivă" în zăpadă decît suratele ei din ultimii ani — cel puţin în munţi — iarna aceasta a oferit şi boberilor satisfacţiile curajoaselor lor dispute. Pîrtia de bob de la Poiana Braşov, pusă la punct, amenajată cu instalaţii telefonice, de amplificare, cu celule fotoelectrice pentru cronometrări etc, a devenit unul din punctele de atracţie pentru iubitorii sporturilor de iarnă. Duminică, sub un vesel soare vestitor de primăvară, mii de spectatori au urmărit întrecerile demonstrative de bob şi skeleton de la care vă prezentăm cîteva imagini fotografice.

① *O coborîre de skeleton.*

② *La virajul nr. 16 — şi ultimul — al pîrtiei.*

③ *Asemenea unui bolid, zboară bobul pe pîrtia îngheţată.*

Fotografii de E. DASCĂLU

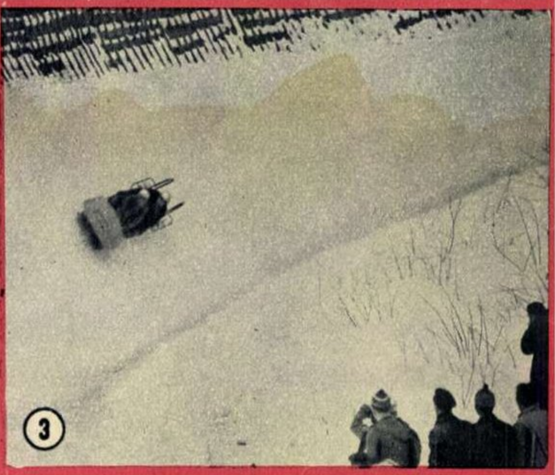

HOCHEI PE GHEAŢĂ

Finala „Cupei oraşului Bucureşti" a revenit echipei L.I.I.J.T. Leningrad, care terminînd la egalitate meciul cu echipa Bucureşti s-a clasat pe primul loc datorită golaverajului mai bun. În fotografie: un atac respins cu succes de portarul leningrădean.

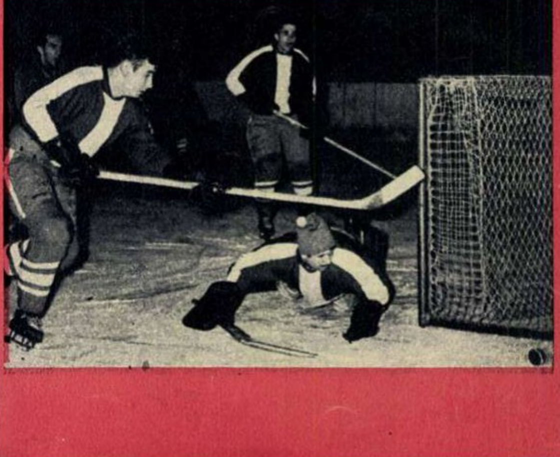

05 / I

Nr. 9 (301)
Anul X
4 martie 1961

CU TOȚII LA VOT!

F. D. P.
Frontul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

PENTRU CE VOTĂM

Furnalistul Gheorghe Roman.

La Hunedoara l-am întrebat pe unul dintre cei mai vechi furnaliști: „Pentru ce votezi la 5 martie?“

Cîtva timp Gheorghe Roman a tăcut. Făcea probabil în gînd o lungă incursiune prin ani. „Am venit la Hunedoara acum 27 de ani, după ce o vreme am căutat de lucru. Așadar, de 27 de ani lucrez la furnale. Am cunoscut deci și o altă Hunedoară. Pe vremea aceea existau aici cinci furnale mici, care nu lucrau niciodată toate. De obicei lucra unul sau, în cel mai bun caz, două. Muncitorii pe care-i întîlneai cel mai des pe aici erau ghiftarii, oamenii aceia care împingeau vagoneții cu minereu în furnal. Dincolo era oțelăria veche de azi. Asta era toată Hunedoara.

Ce e astăzi la Hunedoara, vede oricine!...

Pentru ce votez la 5 martie? Pentru multe. Dacă ar fi însă să răspund foarte pe scurt, aș zice așa: pentru Hunedoara de azi. Pentru asta votez! Pentru furnalele noi de mare capacitate la care lucrez, pentru oțelăria cea nouă, pentru cocserie și bluming și cîte altele care formează astăzi marele combinat. După mine, Hunedoara de azi înseamnă și Orașul muncitoresc, și teatrul orașului, și cinematografele, și clubul, și oamenii cu bunăstarea lor.

De vreo doi ani mi-am ridicat, cu ajutorul primit de la stat, o casă. Am visat-o toată viața dar n-am putut-o face decît acum. Și aceasta înseamnă Hunedoara de azi. Și pentru ea votez“.

Casa furnalistului Gheorghe Roman se află așezată alături de combinat, chiar în fața furnalelor. Familia ar fi vrut să locuiască undeva mai pe deal, spre Orașul muncitoresc, acolo unde și-au ridicat case și alții. Dar așa a vrut el, Roman, să fie lîngă furnalele lui, să le poată vedea de la fereastră.

Aceasta-i Hunedoara. Mîndria noastră și a țării întregi. Hunedoara de azi!

Colectivistul Nicola Gh. Florea în fața noii sale case, construite din venitul ce i-a adus munca sa în G.A.C. „Olga Bancic“ din Palazul Mare.

Omul intervievat pare oarecum emoționat: pînă acum nu s-a găsit niciodată față în față cu un reporter care să-i iscodească gîndurile. Trei fumuri de țigară trase adînc în piept îi redau „echilibrul“.

— Vă spun — zice el — ce spun și altora care se abat pe-aici: poftiți în casele noastre, ospătați-vă din bucatele noastre și jucați la nunțile noastre!

Nicola Gh. Florea are vîrsta de 28 de ani și de zece ani este colectivist. În ziua cînd a semnat cererea de intrare în gospodăria agricolă colectivă, toată averea sa personală era o vacă și un plug. De atunci au trecut zece ani. Azi el are casă nouă-nouță, are mobilă nouă, are un aparat de radio, are un dulap plin de haine, are apă în casă, lumina electrică îi arde de la poartă pînă-n fundul gospodăriei. Acum, în iarnă, pe ce a muncit anul trecut, a mai luat 7.500 lei, un butoiaș cu brînză, un polobocel cu vin și tot ce i se mai cuvenea din partea lui de cîștig peste ce a luat în toamnă.

Ce era la Palazul Mare înainte de înființarea colectivei? Nicola Gh. Florea își amintește perfect: casele erau bordeie acoperite cu stuf (azi toți, dar absolut toți colectiviștii, se întrec care să-și facă casă nouă și cît mai chipeșă; străzile erau desfundate complet (azi sînt pietruite); becul electric era necunoscut (azi lumina electrică a pătruns în aproape toate casele); pe atunci era doar un singur aparat de radio (azi sînt peste 300). Nu era dispensar, nu era farmacie, nu era un cămin cultural — Palazul Mare nu era altceva decît o adunătură de bordeie pe malul stîng al lacului Siutghiol.

— Acum înțelegeți — spune omul — de ce votez din toată inima pentru candidații F.D.P., pentru partid, pentru oamenii muncii, pentru cei care ne-au adus fericirea și starea bună!

Interviul nu s-a terminat. Colectivistul are de adăugat ceva. Urmărind cu degetul cifrele din comunicatul Direcției Centrale de Statistică asupra împlinirii planului de stat, își manifestă satisfacția că și gospodăria colectivă din care face parte și-a adus contribuția la succesele pe întreaga țară obținute în '960: producția medie de porumb la hectar a fost aci de 3.200 kg; 1.800 kg la floarea-soarelui; 21.000 kg la cartofi; 15.000 kg legume la hectar — numai legumele și zarzavaturile aducînd pînă la sfîrșitul anului un venit de 1.200.000 lei.

Și toate aceste succese, el ne-mbie să le onorăm nu numai cu o frază, ci și cu un păhărel din viile colectivei. N-am fost de loc împotrivă...

Cîmpia de pe malul lacului Siutghiol a fost transformată de colectiviștii de la Palazul Mare într-unul din ținuturile cele mai fertile ale Dobrogei.

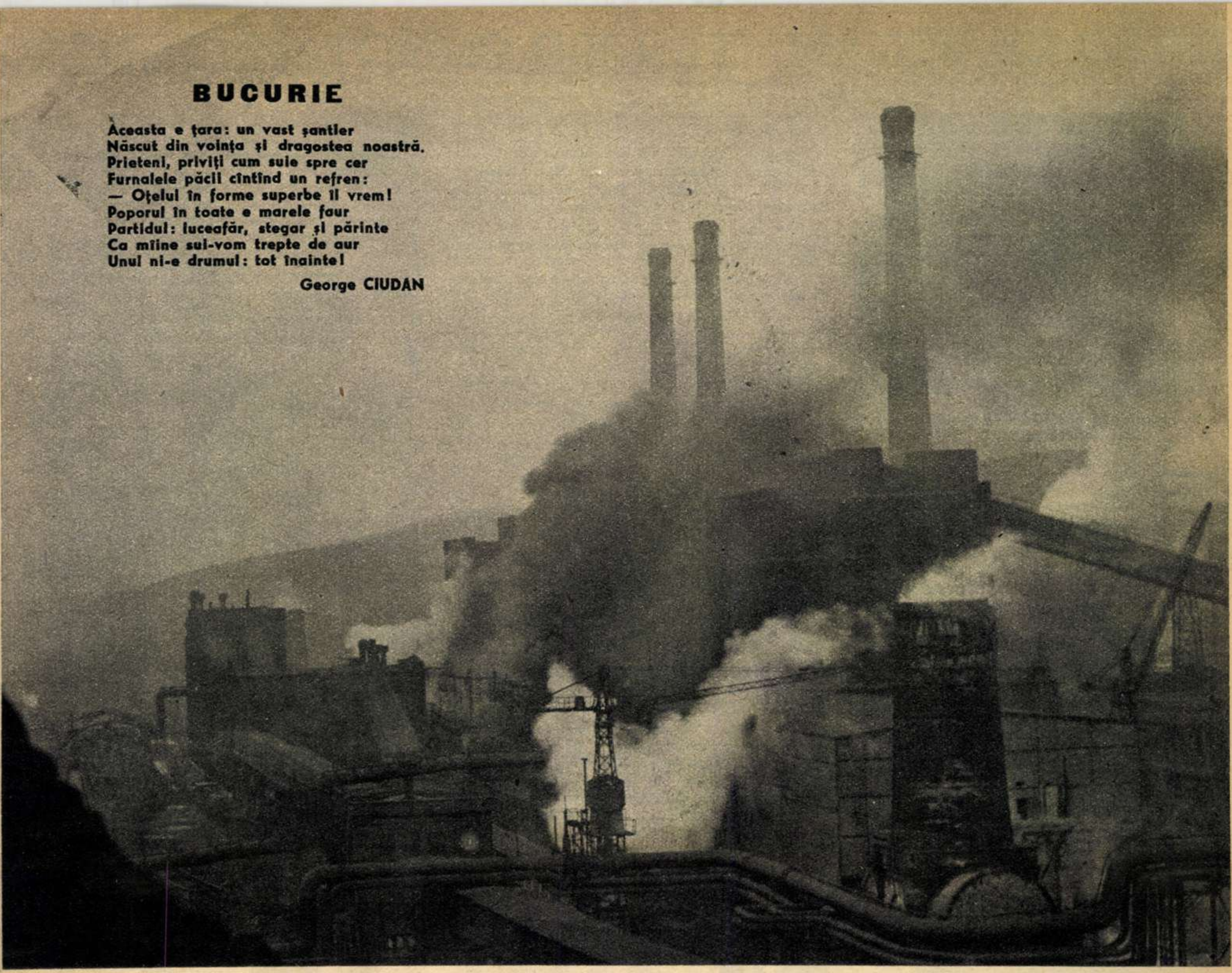

BUCURIE

Aceasta e țara: un vast șantier
Născut din voința și dragostea noastră.
Prieteni, priviți cum suie spre cer
Furnalele păcii cîntînd un refren:
— Oțelul în forme superbe îl vrem!
Poporul în toate e marele faur
Partidul: luceafăr, stegar și părinte
Ca mîine sui-vom trepte de aur
Unul ni-e drumul: tot înainte!

George CIUDAN

La Palazul Mare, în Dobrogea, un dispensar cu personal sanitar adecvat stă permanent la dispoziția colectiviștilor. Înainte de anii puterii populare nu existau aici nici dispensar, nici farmacie.

PENTRU CE VOTĂM • PENTRU CE VOTĂM • PENTRU

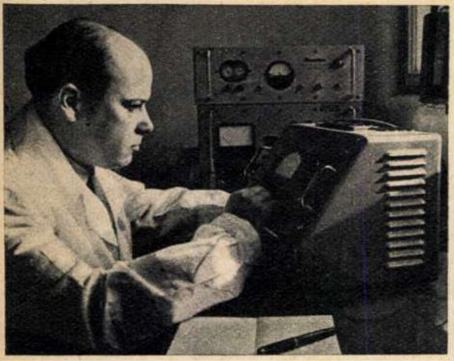

Simion Faur, secretarul științific al Institutului de energetică.

„Tot ce mă înconjoară aci e un temei al votului pe care îl voi da candidaților Frontului Democrației Populare". Tovarășul Simion Faur desface larg brațele, de parcă ar vrea să cuprindă cu acest singur gest „tot ce îl înconjoară aici": vasta clădire a Institutului de energetică, laboratoarele, aparatura, tovarășii de muncă, proiectele de viitor. Întreg acest „mediu înconjurător" poartă pecetea noului, pecetea anilor noștri. Laboratoarele sînt noi, aparatura este nouă și noi sînt problemele de studiu și cercetare. Covîrșitoarea majoritate a cercetătorilor științifici provin din promoțiile de absolvenți ai anilor noștri și însuși institutul este o creație a acestor ani. Cîndva, demult, a existat un așa-numit Institut romîn pentru energie; dar acesta nu-și merita numele cu nimic, fiind în fond un club de conversații teoretice, rupte de viață. Ca atîtea alte înfăptuiri pe tărîm științific, Institutul de energetică al Academiei R.P.R. s-a născut pe un sol virgin, pe temeiul cerințelor crescînde ale industriei socialiste în special, ale economiei noastre în general.

Tovarășul Simion Faur, secretarul științific al institutului, înfățișîndu-ne realizările, problemele, planurile și perspectivele muncii de aici, face ca termenul „energie" să revină mereu în discuție. De fiecare dată cu un înțeles mai profund și mai larg. Avuția de energie electrică a patriei trebuie mereu și mereu sporită, iar căutătorii de energie, cercetătorii științifici de aici, au tot ceea ce le trebuie pentru a smulge combustibililor inferiori solizi, lichizi sau gazoși, comorile secrete. Există laboratoare de utilizare pentru fiecare dintre acești combustibili. Dar ceea ce face fala institutului și ceea ce ne încîntă mai mult și privirile și inimile e laboratorul de utilizare a izotopilor radioactivi în cercetările energetice. Modern, bine utilat, cu mari perspective de dezvoltare, acest laborator se înscrie pe linia atîtor și atîtor mărturii ale avîntului cercetării științifice din țara noastră, în pas cu tehnica mondială.

„Pînă acum am reușit să construim o mașină electronică de calcul. Intenționăm să utilizăm asemenea mașini în rezolvarea noii probleme a repartiției automate a sarcinilor în sistemul electroenergetic național".

Aceste cuvinte, care definesc un proiect real de mare însemnătate, Simion Faur le rostește cu un anume firesc, propriu omului care știe cu precizie că vor deveni în curînd faptă. Și este profund semnificativ că le rostește un absolvent din 1947. Cu numai cîțiva ani înainte de absolvire, promoțiile anterioare nici n-ar fi visat ca în mica noastră țară să fie create condiții pentru o cercetare științifică cu ajutorul energiei atomice. Astăzi aceste condiții sînt la îndemîna cercetătorilor noștri, care-și făuresc proiectele pe măsura uriașelor surprize pe care le promite atomul descătușat și pus în slujba omului. Într-adevăr, un temei minunat pentru votul dat reprezentanților poporului, care, condus de partid, asigură condițiile pentru o dezvoltare fără precedent a științei și tehnicii în patria noastră.

– Vrem să stăm de vorbă cu Anica...

Sîntem îndrumați la sectorul de etirare...

În drumul nostru străbatem mai multe hale. Pentru prima oară însă cuvîntul „hală" ni se pare nepotrivit. Asta din pricina senzațiilor vizuale care ne copleșesc. Pardoseala, un linoleum ca o oglindă... Din tavan șiruri de sufite fluorescente inundă cu o lumină dulce și totodată caldă fiecare încăpere dreptunghiulară, care aduce mai degrabă a sală de festivități! Dacă n-ar fi mașinile de filat, care zumzăie ca niște bondari, n-am crede că ne aflăm într-o uzină! În drum întîlnim sute de fete îmbrăcate în halate cochete și legate la cap ștrengărește cu băsmăluțe colorate. Dar Anica? O găsim la sortarea copsurilor. O fată blondă, care ne privește cu ochi mari. Aflăm că are optsprezece ani.

– Dumneata votezi pentru prima oară. Te rugăm să ne spui și nouă: pentru ce votezi?

Fata stă o clipă și se gîndește.

– Pentru multe... În primul rînd pentru că lucrez într-o uzină ca aceasta. Sînt de la țară. Cînd eram mică visam să plec la oraș. Condițiile din uzina noastră au depășit însă cu mult visele mele...

Ascultăm apoi o scurtă poveste. După terminarea școlii profesionale de la Buhuși, Anica e repartizată la Săvinești. Aici, doar ziduri proaspăt înălțate. Ca să fie de folos curăța piesele

În casă nouă, covor nou...

O convorbire a Anicăi Albu cu tovarășa Rica Butnaru, candidată în circumscripția electorală orășenească nr. 32.

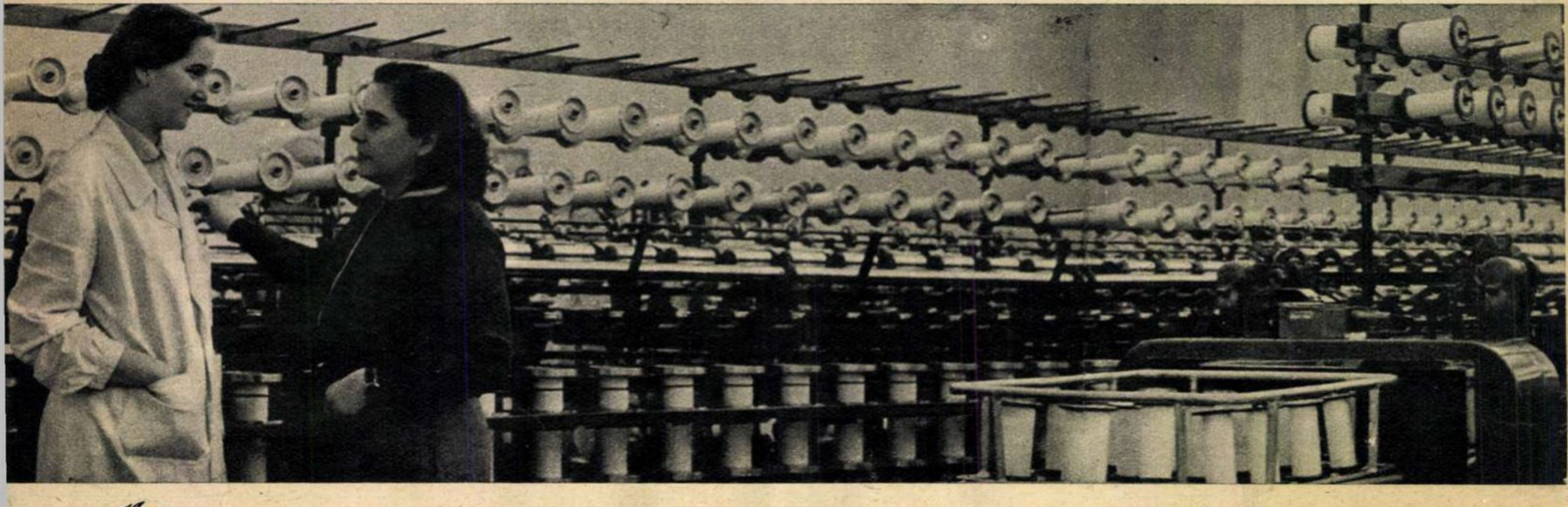

CE VOTĂM •PENTRU CE VOTĂM •PENTRU CE VOTĂM

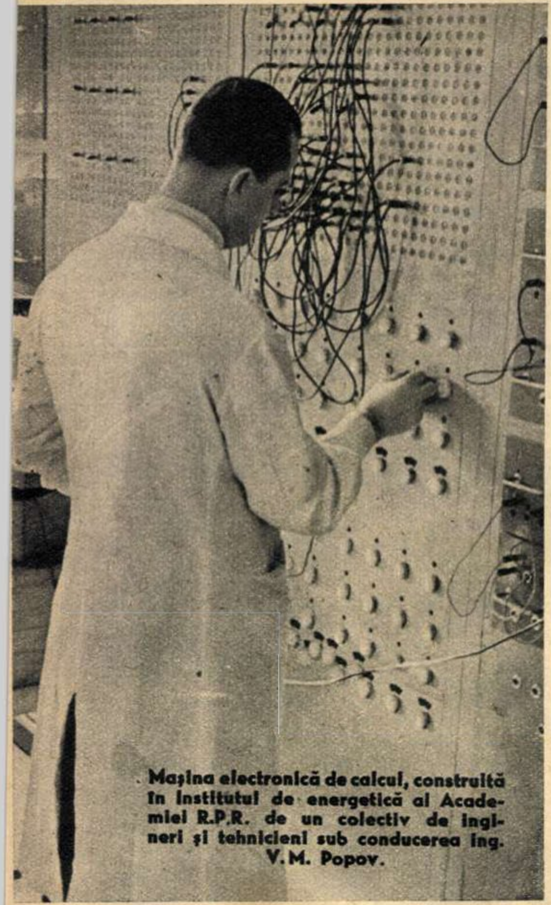

Maşina electronică de calcul, construită în Institutul de energetică al Academiei R.P.R. de un colectiv de ingineri şi tehnicieni sub conducerea ing. V.M. Popov.

Vacanța studențească s-a încheiat. Animați de prea-plinul impresiilor, studenții umplu din nou amfiteatrele, laboratoarele, căminele. Viața studențească își reia ritmul pasionant. Reîntorși în centrele universitare, studenții sînt întîmpinați de statura falnică a noilor cămine, de noile aparate cu care au fost între timp dotate laboratoarele, de sălile de seminar reamenajate. Din biblioteca Facultății de științe juridice, întrerupîndu-și o clipă lectura, Felicia Cucu privește pe fereastră silueta elegantă a noului cămin de 1.000 de locuri al Universității „C.I. Parhon“, complex modern, în întregime realizat din sticlă, oțel și beton, dotat cu mobilă modernă, neon, săli de lectură, stație de radioficare, cantină; el are un frate geamăn și la Cluj și în curînd alte asemenea complexe se vor construi la Craiova, Timișoara, Brașov, Iași și Tg. Mureș.

Fiică de muncitor care el însuși și-a făcut studiile superioare în anii puterii populare, devenind inginer, Felicia Cucu este tipul de student care, conștient de tot ceea ce datorează poporului și partidului pentru condițiile de studiu și trai ce i-au fost create, se pregătește pentru a dobîndi o calificare superioară. Anul acesta, Felicia Cucu, studentă în anul II, a luat la examene nota 10. Și tot anul acesta Felicia Cucu votează pentru prima oară.

— Între votul pe care îl voi da candidaților F.D.P. și nota 10 la examene, eu fac o legătură intimă. Într-un fel, nota 10 este și ea un vot, exprimarea prin studiu a devotamentului meu față de lupta poporului nostru pentru socialism. Votînd pentru candidații F.D.P., voi exprima bucuria pentru acest înalt drept cetățenesc pe care îl am la 19 ani, ca și pentru adînca fericire de a studia în condiții nevisate de generațiile trecute.

Generațiile trecute de studenți, lipsite la vîrsta Feliciei Cucu de drepturi cetățenești, își iroseau tinerețea în mansarde insalubre, muncind din greu pentru a-și asigura traiul și taxele, însușindu-și cu mari sacrificii învățătura. Cine și-ar fi permis măcar să viseze realitățile de azi? Să desprindem cîteva cifre: pentru dezvoltarea învățămîntului de toate gradele, bugetul de stat pe anul 1961 prevede alocații de 4,155 miliarde lei; aproape 4 milioane lei au fost investiți pentru construirea noului local al Facultății de științe naturale; în învățămîntul superior vor fi date în folosință săli pentru cursuri și laboratoare în suprafață totală de 36.000 m p; se vor construi cămine studențești cu o capacitate totală de aproape 11.000 locuri; cantine pentru circa 12.500 studenți; va începe construcția Institutului politehnic din București.

Cu un sentiment de satisfacție citesc aceste cifre toți studenții; printre ei, bineînțeles, și Felicia Cucu. Fiecare din aceste cifre le impune. Ei răspund prin fiecare notă maximă îndatoririlor ce le revin. Iar acum, se bucură că pot răspunde și prin votul pe care îl vor da candidaților Frontului Democrației Populare.

În acest an studenta Felicia Cucu a obținut la examene nota 10.

mașinilor care se montau. Cîte din aceste bijuterii de oțel n-au trecut prin mîinile ei! După o scurtă specializare la București, devine operator chimist la etirare...

— Mi s-au oferit condiții să învăț — își continuă povestea Anica Albu. De două luni m-am căsătorit. Soțul meu lucrează tot în fabrică. Locuiam pînă deunăzi într-o încăpere de baracament. De cîteva zile am primit un apartament într-un bloc.

... Seara, împreună cu fotoreporterul, i-am făcut o vizită. Familia Albu își cumpărase în după-amiaza aceea un covor și tocmai îl aranja. Ne-a plăcut momentul și l-am imortalizat pe peliculă... Mobilă nouă, covor, perdele, veselă... Familia Albu pleacă într-un lung drum sub o stea fericită.

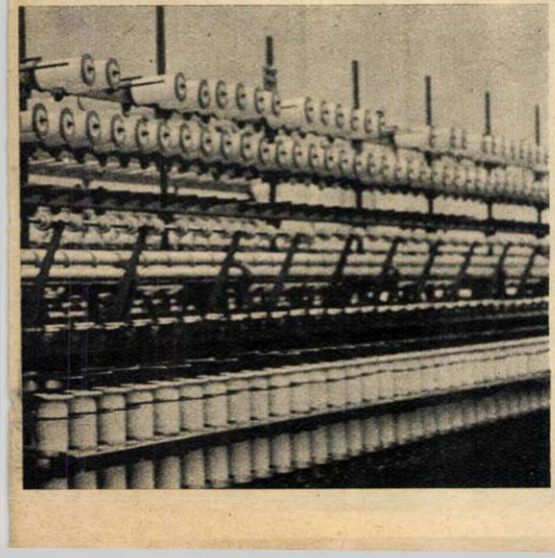

Sus: noul cămin de 1.000 de locuri al Universității „C. I. Parhon". Jos: ca și în alți ani, anul acesta numeroși studenți și-au petrecut vacanța la munte.

• PENTRU CE VOTĂM • PENTRU CE VOTĂM • PENTRU CE VOTĂM •

Cinci minute de emoţii: controlul caietului...

— La început am lucrat în Viişoara-Bistriţa.

— Cînd?

— Demult... Absolvisem de-abia şcoala pedagogică. Ţin minte că se apropia iarna şi n-aveam cu ce încălzi clasa. Am dat serbări şi din banii adunaţi am făcut o sobă.

— Dar primăria?

— Nici măcar lemne nu ne trimitea. Dimineaţa veneam mai devreme şi făceam singură foc, să nu le fie frig copiilor. Cît despre om de serviciu, nici pomeneală... Peste cîţiva ani m-am transferat în Cîrcina.

— Aici aţi avut condiţii mai bune?

— De unde! Din lac în puţ. Aveam o şcoală foarte ciudată: două clase în nişte camere la primărie, o clasă în casa unui om şi alte două la şcoala propriu-zisă. Într-o zi şcoala a ars. Tot noi, învăţătorii, am strîns banii ca să zidim una nouă. Oficialităţile mai mult ne încurajau cu vorba. Ţi-am relatat doar cîteva din condiţiile învăţătorului de odinioară.

— Şi-acum?... Vorbiţi-ne despre viaţa dv. de astăzi.

— N-o să te superi dacă o să încep tot cu o poveste amară... Înainte de '45 eu şi soţul meu ne-am gîndit să ne facem o casă. Am început să strîngem bani, lipsindu-ne de multe. Dar oricît ne străduiam, ei nu ne ajungeau să ne împlinim dorinţa. Abia după ce în regimul democrat-popular am obţinut un împrumut, ne-am văzut visul realizat. În sfîrşit, la bătrîneţe, avem casa noastră...

— În ce condiţii lucraţi acum, tovarăşă învăţătoare?

— N-am terminat cu răspunsul la cealaltă întrebare. Ascultă... Eu am văzut marea de două ori. O dată în tinereţe, cînd am făcut o excursie în nişte vagoane de marfă pînă la Constanţa. A doua oară de curînd, cînd am plecat la mare la odihnă. Înţelegi matale că s-a schimbat ceva...

Nu pot să nu-ţi vorbesc de decretul din iulie 1959 prin care s-au îmbunătăţit salariile cadrelor didactice, de înlesnirea prin cumpărarea în rate a îmbrăcăminţii, de concediile de vară, de faptul că băiatul meu, care e student la Institutul pedagogic din Bucureşti, are cămin gratuit. Chiar şi bărbatul meu, care e un om în vîrstă, a absolvit facultatea de fizico-matematici în anii puterii populare. Cît despre condiţiile în care profesez, vino să ne vezi şcoala cea nouă şi-ai să te lămureşti...

Am tăcut. Am înţeles prea bine de ce tovarăşa învăţătoare Virginia Cazacu din Piatra Neamţ votează la 5 martie candidaţii F.D.P.

Arhitectul Şerban Manolescu la masa de proiectare.

O admirabilă casă de odihnă construită recent la Eforie, palatul sporturilor din Constanţa, blocuri cu zeci de apartamente şi bulevardul care leagă noua gară cu centrul oraşului. Apoi: altă salbă de blocuri monumentale cu 4 pînă la 12 etaje — un front nou al Constanţei în faţa portului. La proiectarea tuturor acestor mari construcţii — unele terminate, altele în curs de execuţie — o preţioasă contribuţie a adus şi tînărul care n-a depăşit încă vîrsta de 28 de ani — arhitectul Şerban Manolescu din Direcţia de sistematizare, arhitectură şi proiectări de construcţii din Constanţa — cu care am stat de vorbă.

— Ce reprezintă votul pe care-l veţi da la 5 martie?

— Încă un prilej de recunoştinţă faţă de tot ce a făcut partidul pentru mine. (Şi n-am fost o excepţie: am obţinut ceea ce obţin azi în mod obişnuit toţi tinerii dornici să înveţe). Din clasa a XI-a medie — subliniază arhitectul — şi pînă în ziua cînd am absolvit facultatea am fost bursier. Pe vremea burgheziei, lucrurile stăteau cu totul altfel: învăţai doi-trei ani şi, neavînd mijloace proprii de întreţinere la studii, intrai în biroul unui arhitect. Apoi iar mai învăţai un an şi iar intrai la stăpîn... Şi aşa mai departe, pînă ce te ajungea bătrîneţea...

Aşadar — continuă arhitectul Manolescu — la 24 de ani am fost cu diploma în buzunar şi cu posibilitatea de a mă dezvolta. Aceasta însă nu-i totul: ca profesionist mi se asigură condiţii excepţionale pentru a practica cît mai bine meseria. Cu sprijinul Uniunii arhitecţilor am făcut o călătorie de studii la Moscova şi la Kiev.

Apoi — continuă el — vedeţi cît se construieşte în întreaga ţară: blocuri şi iar blocuri pentru oamenii muncii. Mii de apartamente la Bucureşti ca şi la Baia Mare, la Iaşi ca şi la Roman, la Cluj ca şi la Tulcea, pe litoral, pe ţărmul Dunării... În toate aceste mari construcţii, noi, arhitecţii, avem azi posibilitatea de a ne desfăşura cu îndrăzneală toate cunoştinţele şi capacitatea pentru ridicarea unor monumente noi ale unei ţări noi.

Înţelegeţi deci — conchide arhitectul Şerban Manolescu — pentru ce-mi dau votul la 5 martie.

Şi azi au adus copiii note bune. Drept răsplată, bunica i-a poftit — ca de obicei — la cofetărie şi de acolo, la film...

Pensionara Ida Páll locuieşte într-un bloc nou de pe str. Edison nr. 1 din Tg. Mureş. Întrebînd-o: „Cu ce gînduri veţi merge la secţia de votare?“ — ne-a răspuns:

— Cu gîndul să votez pentru viaţa mea de azi... Pentru viaţa de azi şi de mîine a copiilor şi a nepoţilor mei. Viaţa mea din trecut? Am rămas văduvă în 1931... Aveam patru copii (cel mai mare era de 8 ani, mezinul abia împlinise 5) şi nici un sprijin de nicăieri. Ani de-a rîndul am muncit din greu aplecată asupra lucrului de mînă, cîştigînd doar atîta cît să nu pierim de foame eu şi copiii mei. Am plătit bir greu mizeriei: cel mai mic dintre feciori s-a prăpădit. Slab, prost hrănit, n-a putut rezista. Eh! Am trecut prin multe greutăţi pînă la eliberare. Abia atunci mi-am găsit şi eu un rost în viaţă. M-am angajat la început bucătăreasă şi apoi am primit postul de magazioneră la internatul unei şcoli.

Azi sînt pensionară şi trăiesc, împreună cu ai mei, într-o casă nouă. Pensia o primesc cu regularitate şi îmi ajunge să duc o viaţă fără grija zilei de mîine. Frecventez des spectacolele de teatru şi cinema. Şi bineînţeles că marea bucurie a vieţii mele sînt cele două nepoţele, pentru viitorul cărora îmi voi da votul candidaţilor Frontului Democraţiei Populare.

Prezenţa factorului poştal în casa pensionarei Ida Páll este totdeauna un prilej de bucurie. El aduce veşti bune de la feciori şi, în fiecare lună, pensia.

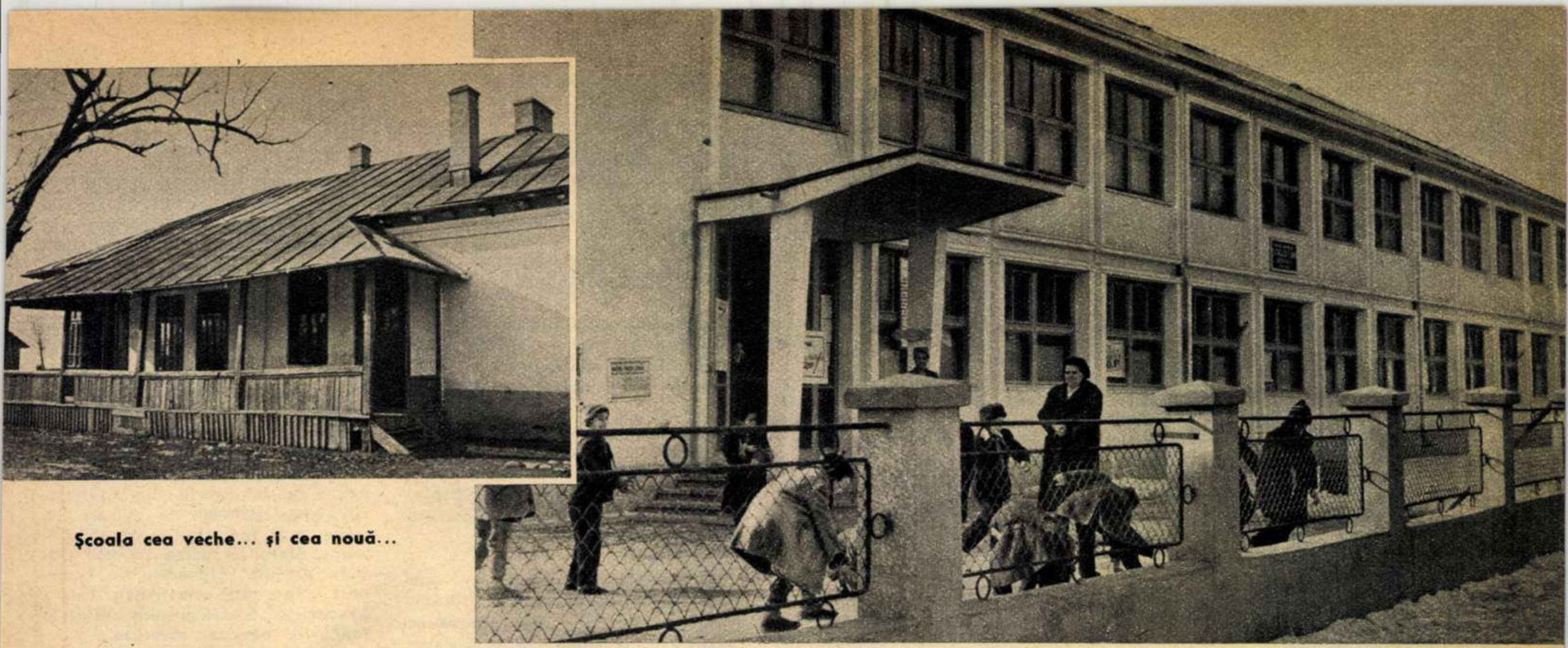

Şcoala cea veche... şi cea nouă...

Aşa arată bulevardul care leagă acum gara nouă a Constanţei cu centrul oraşului. Unul din principalii proiectanţi este şi arhitectul Şerban Manolescu.

Militarii au toate condiţiile pentru a-şi perfecţiona pregătirea de luptă.

În încheiere, am adresat întrebarea noastră sergentului Man Emil, dintr-o subunitate de pionieri. Răspunsul a venit numaidecît:

— Cunoaştem cu toţii, din documente şi din povestirile celor vîrstnici, ce a însemnat armata în regimul burghezo-moşieresc. Batjocorit şi umilit, ostaşul nu numai că era lipsit de dreptul de a alege şi a fi ales, dar era silit să slujească intereselor claselor exploatatoare.

Partidul Muncitoresc Romîn, guvernul Republicii noastre Populare, făurind armata poporului, i-au încredinţat o misiune de înaltă cinste şi răspundere: aceea de a veghea cu vigilenţă pacea şi independenţa patriei, cuceririle socialiste atît de scumpe poporului muncitor. Învăţînd să mînuim cu iscusinţă tehnica de luptă modernă, noi învăţăm totodată să ne iubim fierbinte patria socialistă şi poporul muncitor, ne însuşim temeinic ideile nobile ale internaţionalismului proletar şi respectul faţă de toate popoarele iubitoare de pace şi libertate.

Însuşi faptul că astăzi militarii sînt cetăţeni cu drepturi depline vorbeşte grăitor despre preţuirea şi încrederea pe care poporul o acordă armatei sale. Prin grija partidului şi guvernului, noi militarii avem toate condiţiile pentru a ne perfecţiona fără încetare pregătirea de luptă, pentru îmbogăţirea cunoştinţelor politice şi de cultură generală. Sîntem bine echipaţi, avem o hrană consistentă, de bună calitate, cluburi bine utilate, biblioteci, materiale necesare activităţilor politico-culturale şi sportive.

Iată pentru ce votul nostru de la 5 martie va însemna totodată întărirea hotărîrii fiecăruia din noi de a nu precupeţi nici un efort pentru a ne instrui temeinic, contribuind astfel la sporirea continuă a capacităţii de luptă a armatei, strajă de neclintit a patriei noastre dragi.

În armata noastră populară militarii sînt bine echipaţi.

CANDIDATUL

— schiţă —

de Liviu MAIOR

Ilustraţie de Tia PELTZ

-Iar ai slăbit ca un ţîr; a rămas numai blana de tine! Treaba ta.

Şi privi cu un aer dojenitor spre dulăul roşcovan ce i se lungise mieros la picioare, vînturînd zăpada cu coada stufoasă.

Cineva striga prin fereastra deschisă a bucătăriei:

— Ia-ţi paltonul, Alecule! E frig azi.

Nu răspunse. Ieşise îmbrăcat numai cu cojocelul suriu din blană de lup şi cu căciula miţoasă, trasă adînc peste urechi, dar se simţea admirabil, cu tot gerul tăios. „Cîţi ani ai, tovarăşe Roşca?... Şaizeci şi cinci? Nimeni nu-ţi dă mai mult de cincizeci...“ şi zîmbi mîndru şi măgulit, la fel ca azi-dimineaţă, amintindu-şi de cuvintele pe care i le spusese unul din foştii săi colegi de uzină.

— Ţi-e frig, Hector? Mai mare ruşinea. Vino să-l vedem pe Ghiţă.

Urmat de cîine, se îndreptă cu paşi voiniceşti spre fundul curţii. Aci îşi sprijini coatele în gardul proaspăt al coteţului, risipind amorţeala dulce a grăsanului tolănit în paie.

— Peste o lună, prietene, te mutăm la căldură, în cămară. Ce spui, Hector? O să-ţi prindă bine şi ţie o bucată de costiţă afumată.

Dulăul înălţă botul umed, trimiţîndu-i fuioarele albe ale respiraţiei: „Mi-e milă de bietul Ghiţă...“

— Ţi-e milă? Te cred; parcă mie nu? Da' n-avem încotro... Vino să vedem porumbeii.

Apoi de la porumbei trecu să cerceteze cuibarele găinilor. Se opri în dreptul ţarcului de trestie al micuţei sale grădini de zarzavat.

— La primăvară punem mai multe roşii. Ai văzut, prind bine şi la noi, la munte.

Hector căscă fără jenă, scuturîndu-şi blana deasă: „Nu-mi plac roşiile...“

Alecu se întoarse, îmbrăţişîndu-şi dintr-o singură privire întreaga gospodărie. Streşinile şi scocurile argintii, ţiglele curate, pereţii tencuiţi de curînd, gardul nou, curtea, grădina, totul se răsfăţa, strălucind sub soarele molcom al după-amiezii.

Privindu-le, Roşca îşi simţi din nou, ca de fiecare dată, sufletul încălzit de o bucurie largă, plină de mîndria şi încîntarea gospodarului sigur de sine.

...În casă, aşezat pe sofaua din dormitor, îl aştepta un necunoscut. Era un tînăr mărunt şi tuciuriu, îmbrăcat cu o scurtă îmblănită. Se ridică jenat:

— M-a poftit aci soţia dv. Mă scuzaţi.

— Să-mi trăieşti, flăcăule; noi nu mîncăm oameni. Scoate-ţi haina şi îndeasă-te în scaun ca un bărbat, nu ca o fată mare.

Celălalt rîse fără glas. Urarea gazdei — care avea darul de a aminti dintr-o dată numărul apreciabil de ani care îi desparte — îl făcu să se arate în continuare stîngaci şi scurt la vorbă.

— Numele meu este Eftimie Petrescu — spuse el.

— Numele dumitale nu-mi spune deocamdată nimic — remarcă fără sfială Roşca, căutîndu-şi din ochi ţigările. Ia să vedem ce s-a întîmplat.

— Nimic — tuşi Eftimie. Doream să discut cu dv. unele probleme de ordin obştesc.

— Aşa, flăcăule! — rîse gazda. Spune clar şi răspicat: mă numesc Eftimie Popescu...

— Petrescu...

— Petrescu, scuză-mă, şi am venit să fac propagandă electorală. Unui agitator nu-i stă bine să se arate atît de timid. Ia să vedem!

Dar musafirul nu mai părea acum la fel de sfios. Surîdea privindu-şi cu bunăvoinţă interlocutorul.

— După cîte ţin minte, nu aţi fost la şedinţa de propunere a noului candidat.

— Nu.

— Nici la cea în care acesta s-a întîlnit cu cetăţenii.

— Nu. Îţi explic ce s-a întîmplat. Noi am avut aici, timp de patru ani, un deputat admirabil: Horşa Dumitru. Omul acesta a făcut pentru circumscripţia noastră o mie şi una de lucruri frumoase. El s-a luptat să ni se paveze toate străzile, să se amenajeze parcul, datorită şi strădaniilor lui cartierul arată aşa cum arată. Ei bine, am aflat din ziar că pentru viitoarea legislatură, cetăţenii din circumscripţie au propus pe altcineva... Nu i-am reţinut numele.

— Tovarăşul Horşa s-a mutat cu locuinţa în partea vestică a oraşului.

— Ştiu... Şi, drept să-ţi spun, nu m-am bucurat de loc. Personal l-am preţuit foarte mult.

Alecu Roşca se opri, ţuguind buzele:

— Văd însă că în loc să te „agiţi“ dumneata, fac eu propagandă electorală... Să-mi spui dumneata ce se va face de acum încolo. Vorba aia, ca să ştim pe cine şi de ce votăm.

— Va trebui în primul rînd să continuăm lucrările începute. Să pavăm strada pînă la şosea.

— Lasă-le astea. Ce facem cu şcoala elementară? S-au terminat abia fundaţiile. Horşa avea planuri mari: să o sfîrşească numai cu muncă voluntară şi aproape fără cheltuieli din partea statului.

— Există toate posibilităţile să o ridicăm chiar fără cheltuială. Sînt prevăzute încă de pe acum toate măsurile. Ocolul silvic ne-a aprobat să tăiem 60 de plopi din Lunca Bistrei. Trunchiurile vor fi despicate gratuit la gaterul din Plopişoara. Piatra de var o vom aduce de la cariera din Crăiţele. Cărămizi, 120.000 de bucăţi cu şapte bani fiecare, tot din Plopişoara. Sfatul şi uzina ne vor asigura gratuit mijloacele de transport. Vom organiza patru baluri în cartierul nostru şi vom obţine şi fondurile băneşti necesare...

— Dumneata îl cunoşti îndeaproape pe Horşa?

— Lucrăm amîndoi în secţia de forjă a uzinei.

— ...Ascultă aci: nu eşti cumva dumneata cel pe care l-a însărcinat tovarăşul Horşa să se ocupe de clădirea şcolii?

— Da... eu sînt.

— Ai văzut că am memorie zdravănă? Nu ştiam de ce-mi pare cunoscută figura dumitale...

Musafirul coborî privirea, strivindu-şi zîmbetul ivit.

— De fapt — spuse el după o vreme — am venit pentru un lucru care vă priveşte personal. Secţia financiară a sfatului v-a calculat — după cum susţineţi — un impozit greşit...

— Exact! L-am rugat pe Horşa să-mi ajute... O fi fost omul prins de treburi şi a cam uitat...

— Oarecum. În orice caz n-a uitat să ne lase cererea dv. cu rugămintea de a o rezolva cît mai curînd posibil. De altfel, candidatul doreşte să preia pe de-a-ntregul moştenirea lăsată de Horşa.

— Intenţia e lăudabilă. Numai să-l vedem ţinîndu-se de treabă... Ascultă, nu înţeleg un lucru: de ce nu-mi pomeneşti de fel numele candidatului nostru?

— A, da... — rîse musafirul. Păi vi l-am spus cînd m-am prezentat: Eftimie Petrescu.

E. ARNO

PRIMĂVARA...

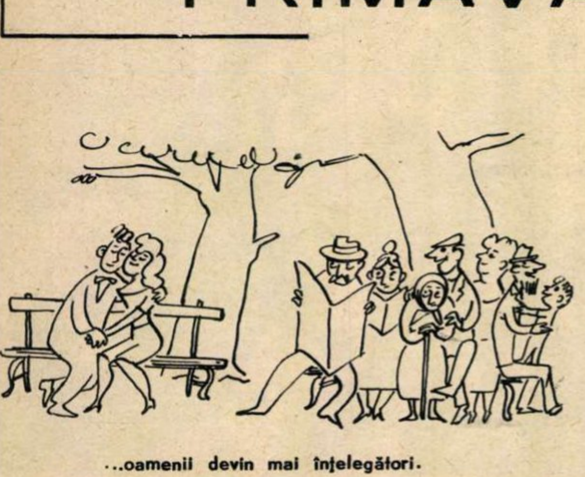

...oamenii devin mai înţelegători.

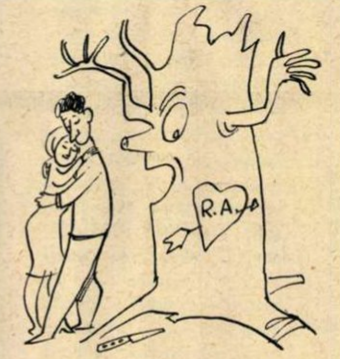

...alţii devin atît de sentimentali încît fac pînă şi arborii să ofteze.

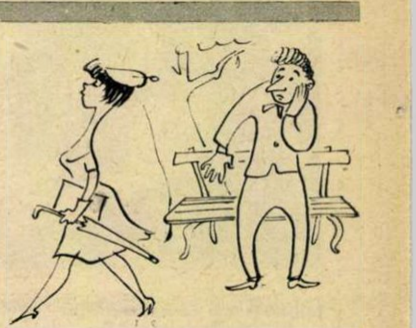

...cîte unul devine însă prea... curajos.

...totuşi, chiar şi primăvara se numără bobocii.

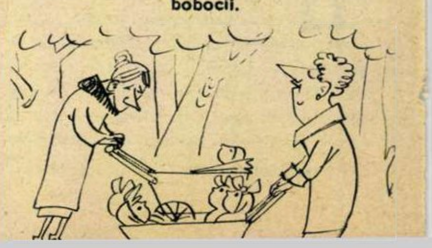

UN GÎND DE 8 MARTIE

—articol scris pentru „Flacăra" —

de

Maria KISELEVA
ziaristă sovietică

Ne aflam în grădină. Gazda, veselă și primitoare, ne oferi fructe. Pe iarbă, pe sub pomii încărcați cu rod se jucau copiii. Deodată, dintr-un pom căzu un măr. Abia atunci băgarăm de seamă forma ciudată a pomului. Coroana îi lipsea aproape cu desăvîrșire; doar o creangă își întindea într-o parte brațul stingher.

— Amintirea războiului... — ne lămuri gazda și în ochii ei apăru pentru o clipă groaza. Cu palma-i aspră mîngîie capul copilului. Pe tatăl acestui copil, ca și pe fratele lui mai mare, îl răpise războiul...

★

Aceasta s-a întîmplat cu ani în urmă în satul Copăceni din Romînia. Dar expresia din ochii femeii n-am s-o uit niciodată. N-am să uit pentru că și eu am trăit războiul, pentru că am mai întîlnit de multe ori asemenea ochi la femei din Polonia, Cehoslovacia, Bulgaria, dar mai ales la noi în Ucraina...

Războiul a rămas în urmă... Și cît de multe s-au făcut de atunci pentru fericirea omului! Țările socialiste nu cunosc șomajul, foametea, mizeria. La noi, tuturor le sînt deschise căile spre învățămînt. Se apropie ziua în care visul omului de a zbura în Cosmos se va realiza... Viața este minunată!

Mai sînt însă și azi pe glob țări unde se varsă sînge, unde explodează bombe, unde plîng mame... Noi nu trebuie să mai îngăduim asemenea fărădelegi! Cei mai buni oameni luptă pentru a le curma.

Există sărbători fără de care azi nu mai putem concepe viața: sărbătoarea Marelui Octombrie, Ziua Victoriei, 1 Mai, 8 Martie, Ziua copilului... Dar ca de soare, oamenii au nevoie de încă o sărbătoare — sărbătoarea Dezarmării Generale, Ziua Păcii pe pămînt.

Și eu, ca și milioane de alte femei, cred că această zi va veni.

Mama, fiica și nora (de la dreapta la stînga) studiază împreună pentru învățămîntul politic. E și acesta un punct al întrecerii dintre ele...

TOATE TREI...

de Sanda FAUR-DIMA

Fotografii de S. STEINER

DE CE A TREBUIT AMÎNATĂ ÎNTÎLNIREA CU EROINELE ACESTUI REPORTAJ

I se poate întîmpla oricărui reporter: două după-amieze la rînd le-am căutat acasă pe eroinele reportajului de față și n-am reușit să dau de ele. Căci:

Geta — după cum mi-a povestit mai tîrziu — se afla la pictor. La pictorul Ion Sălișteanu, care-i face portretul. Iar după-amiaza următoare, a avut o ședință la Comitetul orășenesc U.T.M., a cărui membră este.

Maria mi-a interzis să spun și altora unde a fost: dar cum socot că discreția e inutilă în cazul de față, aflați că a avut de dezbătut pe larg cu doctorița probleme legate de apropiata apariție pe lume a celui mai tînăr membru al familiei Marian.

Cît despre *Lucia*, în locul ei am găsit o scrisoare, pe care factorul o strecurase în cutia poștală: era expediată din comuna Murgeanca, unde Lucia își petrecea concediul la bătrîni. Scria copiilor ei (i-am citit pe urmă rîndurile) că bunicii îi așteaptă și pe dînșii, cu podul plin cu saci de făină și afumături. Să vină. Primiseră tocmai pensia de colectiviști...

Firește, în cele din urmă tot a avut loc întîlnirea cu Lucia Marian, Maria Marian și Georgeta Ola, adică cu mama, nora și fiica. Ea s-a petrecut în apartamentul 3 al blocului 20, scara A, din Ferentari — unde locuiesc mama și fiica — și a continuat la fabrica „Tricotajul roșu", unde lucrează toate trei, totdeauna în același schimb.

DE I-AR PUTEA VEDEA TATA...

Încerc să mă descurc singură: care o fi nora și care fiica? Lucia Marian e oacheșă, are părul negru și tenul smead (se ține bine pentru cei 46 de ani ai ei), așa că negruța asta cu cozi pe umeri îi e desigur fata. Dar rîd toate trei de mine și trebuie să recunosc că dolofana de Geta, bălaie și frumușică foc, nu-i seamănă de loc mamei.

— Nici unul din copii nu aduce cu mine. Nici Nelu (și mi-l recomandă pe soțul Mariei, strungar de meserie), nici Laurențiu (pe care nu-l pot cunoaște pentru că e la școala de ofițeri) și nici Geta. Sînt toți trei leit tatăl lor. De i-ar putea vedea el astăzi!...

Dar mecanicul Nicolae Marian nu-i poate vedea. Într-una din diminețile lui aprilie 1944, în timp ce mergea spre fabrică, l-a sfîrtecat o bombă. Nici nu i l-au mai adus Luciei acasă: nu au avut ce...

Pe perete, într-o ramă, o fotografie făcută la minut chiar în acea primăvară, mi-i arată pe soții Marian privind intimidați la aparat și înconjurați de copii: unul avea șapte ani, Geta — cinci, al treilea copil — trei ani. Rămasă văduvă, Lucia s-a trezit singură, cu ei. Nu mai avea putere nici să plîngă — îi plîngeau de foame copiii. Încotro? Nu știa nici o meserie, iar acasă — la țară — era foamete; în cămăruța lor mică nu mai era nimic de vîndut. A bătut pe la toate porțile și n-a găsit nicăieri de lucru. Pînă la urmă, s-a angajat unde lucrase bărbatul ei, să măture secția mașinilor de urzit.

În familia Marian, fiecare avea pe atunci un vis: Geta dorea aprig să semene cu Marița, să poată prepara și ea (ca Marița, servitoarea din vecini) prăjituri cu cremă. Nelu opinia pentru meseria de brutar, dar brutar din cei ce fac numai franzele. Mama lor visa să devină o urzitoare pricepută, o muncitoare care să-și cîștige demn pîinea copiilor ei. Era vara lui 1944 și Lucia Marian — proaspăta proletară — începea să înțeleagă altfel rostul celor ce se petreceau în jurul ei...

NU-I NEVOIE SĂ FII ORATOR

Am uitat să pomenesc despre un amănunt care mi-a dat bătaie de cap în documentarea făcută pentru acest reportaj: Luciei Marian nu-i prea plac cuvintele. „N-am darul vorbirii" — zice ea. „Nu-i nevoie să fii orator pentru a-ți povesti viața" — îi precizăm noi. Dar Lucia Marian nu se lasă convinsă și aflăm cu greu cum a ajuns ea, după primii ani de muncă, fruntașa secției de urzit, cum depășea mai totdeauna norma cu 100%, cum — de îndată ce a știut perfect meseria — le-a calificat pe Manda Elena, pe Nagulete Varvara, pe atîtea și atîtea muncitoare nou venite în fabrică „Era doar datoria mea de comunistă — comentează simplu dînsa. Căci fabrica noastră se numea acum „Tricotajul roșu", nu mai era a lui Juster" — adaugă tot ea.

Notez pe scurt, așa cum mi le înșiră ea, sarcinile obștești pe care le-a avut de atunci: secretara organizației de bază P.M.R. pe atelier, membră în biroul comitetului de partid pe fabrică, președinta comitetului sindical al fabricii și, totodată, membră în comitetul raional al P. M. R. „V. I. Lenin"... „Nu-i nevoie să le scrieți pe toate — mă întrerupe ea. Dacă vreți, arătați doar că m-am străduit să-mi îndeplinesc întotdeauna sarcinile pe care mi le-a încredințat partidul. E de ajuns".

Dar eu nu o ascult! Cred că e bine să se afle cum a devenit muncitoare fruntașă, om politic, conducător politic, văduva cu trei copii Lucia Marian, care în vara lui '44 mătura fabrica lui Norbert Juster și se gîndea că cel mai greu lucru din lume e să știi să urzești pe bobină firele de bumbac.

1

2

1

Fetele lucrează sus, la confecții. Mama, în secția preparație, la urzit. Aici fiecare vizită e cît se poate de instructivă.

2

În familia Marian este așteptat, cu emoție, un nou membru. Se pare că tatăl preferă o fetiță: păpușa a și fost cumpărată.

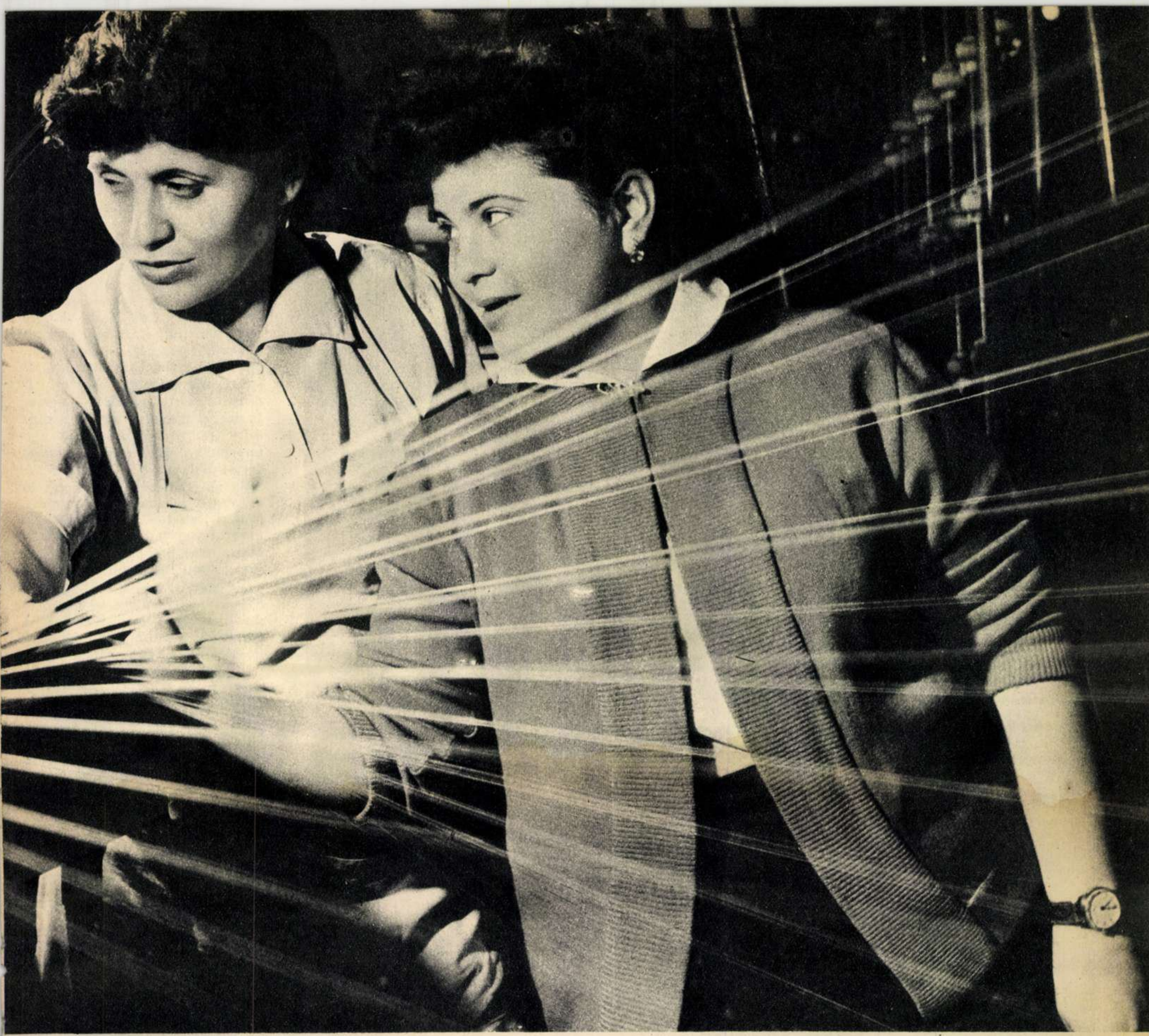

CE NE FACEM CU VISURILE VECHI ?

Cînd Georgeta şi-a terminat cele şapte clase şi a împlinit 16 ani, maică-sa a luat-o de mînă şi a dus-o la fabrică: „Dacă ai să fii vrednică, ai să capeţi titlul înalt de muncitoare. Să ai grijă să nu mă faci de rîs!". („Zău, aşa mi-a spus: ca la şedinţă; şi pe un ton atît de grav, încît mi s-a făcut frică: mi se părea că n-o să ajung niciodată o muncitoare adevărată" — îmi povesteşte Geta).

Cînd Nelu a plecat la armată şi a încredinţat-o mamei pe tînăra lui nevastă, Lucia Marian şi-a luat nora de mînă şi a dus-o la serviciul de cadre:

— Tovarăşe Vişinoiu, familia Marian mai aduce fabricii o muncitoare. E fată harnică, vrea să înveţe meserie. Ce ziceţi: o primim?

... Sînt şase ani de atunci. Acum, mama urzeşte firele sintetice, străvezii ca ale păianjenului, iar fetele confecţionează din vălurile diafane ale relonului, bluze dantelate, lenjerie vaporoasă. Mama urzeşte zilnic 8-9 bobine — în loc de cinci cît îi e norma. Fetele dau — împreună cu brigada din care fac parte — încă 75 de bluze pe zi peste normă. Între cele „două generaţii" se desfăşoară o întrecere tacită, despre care nimeni nu vorbeşte cu voce tare şi pe care — paradoxal lucru! — fiecare ar dori să o cîştige şi ea, dar şi „tabăra adversă".

Nelu Marian e — aşa cum am arătat — strungar şi-şi iubeşte mult meseria; soţul Georgetei e economist şi munca lui i se pare deosebit de interesantă; pentru Laurenţiu, faptul că este ofiţer în armata noastră populară, înseamnă o mare cinste. Dar în familia Marian s-a recunoscut o dată pentru totdeauna că munca cea mai frumoasă, cea mai pasionantă, este cea a muncitoarelor de la „Tricotajul roşu". Cred că înţelegeţi cine a hotărît acest lucru...

Ce ne facem, Georgeto, cu visurile din copilărie? Oare mai visează astăzi la noi vreo copilă să devină „Mariţă"?...

ÎN LOC DE ÎNCHEIERE

Nu cred că am găsit cea mai nimerită încheiere pentru reportaj, dar, în orice caz, faptul e adevărat, iar adevărul trebuie spus. Georgetei Ola, membră în comitetul orăşenesc U.T.M., responsabilă cu munca organizatorică în comitetul U.T.M. pe fabrică, avînd vîrsta „respectabilă" de 22 de ani şi doi ani vechime matrimonială, îi e cam frică de mama ei. Poate cuvîntul „frică" nu e cel mai potrivit, dar nici prea departe de cel exact nu e. Să ne lămurim. Cu peste şase luni în urmă — la 26 august 1960 — într-o şedinţă de partid, a fost discutată candidatura utemistei Georgeta Ola. În curînd ea va trebui să-şi analizeze în faţa organizaţiei munca desfăşurată în această perioadă, şi — fireşte — evenimentul e aşteptat cu emoţie. Mai ales că unul din vorbitori s-a şi înscris la cuvînt, precizînd că nu-şi va limita timpul şi anunţînd în mare cam despre ce va vorbi:

— Georgeta Ola, munceşti bine, e drept, dar de ce nu-ţi ţii angajamentul şi nu te-apuci de învăţat? De ce nu-ţi termini studiile? De ce eşti impulsivă şi repezită uneori? De ce ai cam uitat să mergi la un spectacol de teatru, la un concert? Muncitorul nostru de azi trebuie să fie un om cult, că doar nu mai vine de la mătură...

Vorbitorul respectiv e Lucia Marian, muncitoarea fruntaşă, comunista, mama. Şi să fim sinceri: de critica mamei — oricît de constructivă ar fi ea — parcă tot te temi puţin.

1

DIA

Să ne înțelegem: dialogul presupune o discuție, un schimb de păreri, o confruntare de opinii; el are loc, obligatoriu, între doi inși. Să nu vă mire însă că dialogul la care vă luăm martori (și la care, sîntem siguri, ați participat și dumneavoastră...) este oarecum deosebit. E deosebit pentru că nu s-a purtat în doi, ci în cîteva sute, și pentru că în cadrul lui nu s-a făcut nici un schimb de replici, deși el a rămas totuși dialog.

Să ne explicăm. Am asistat la cîteva spectacole susținute de cîteva brigăzi artistice de agitație ale unor întreprinderi și instituții bucureștene. Sus, pe scenă, brigada; jos, în sală, publicul. Cei de pe scenă cîntau partidul și vremurile noi, slăveau succesele patriei sau biciuiau bîlciul alegerilor de odinioară; cei din sală ascultau. Pe scenă — muzică, veselie, tinerețe (chiar dacă unii au trecut de mult, în ce privește anii, pragul tinereții); jos, în sală — de asemeni. La început aveai senzația, iar mai apoi certitudinea că între cei de pe scenă și cei din sală are loc un dialog. Un dialog despre viață. Despre viața noastră, din care am alungat exploatarea și exploatatorii. Despre viața noastră liberă, pe care noi înșine ne-o făurim din ce în ce mai bună, mai fericită.

Bazil DUNĂREANU

Fotografii de E. IAROVICI

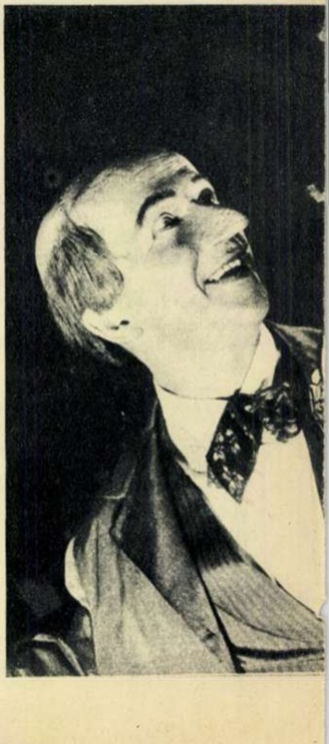

LOG... cu sute de participanți

2

3

① Partidul! Organizatorul victoriilor noastre! (Moment din programul brigăzii de agitație a Teatrului Armatei).

② Așa era pe vremuri: deputatul își făcea „toaleta“, iar omul de rînd era scos afară în ghionți! (Brigada artistică de agitație a fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej“).

③ Sfînta trinitate a trecutului: deputatul, bătăușul și exploatatorul! Votai sau nu votai, ei tot ieșeau la vot!

(Brigada artistică de agitație a Ministerului Agriculturii).

④ Se rîde, se aplaudă! „Joia tineretului“, de data asta pe teme de alegeri, de la magazinul I.C.S. „Victoria“ primește vizita tinerilor muncitori ai fabricii „I.C. Frimu“ din București.

⑤ „Ca la Tănase...“ este numai un număr din programul ansamblului de amatori de pe lîngă Casa Centrală a Armatei.

⑥ Construcții noi, în București ca și pe întreg cuprinsul patriei, iată pentru ce votăm!

(Alt moment din programul brigăzii de agitație a Teatrului Armatei).

4

5

6

FOTOCRONICĂ ELECTORALĂ

În ultimele zile înaintea lui 5 martie au avut loc în toată ţara însufleţite întîlniri între candidaţii Frontului Democraţiei Populare şi alegătorii lor. Zeci de mii de cetăţeni, oameni ai muncii, tineri ce vor vota pentru prima oară sau bătrîni cu amare amintiri despre altfel de „alegeri" şi-au spus cuvîntul cu răspundere în probleme ce adesea priveau nu doar cartierul, satul, oraşul sau regiunea lor, angajîndu-se să sprijine nemijlocit, prin propria lor contribuţie de muncă, realizarea dezideratelor comune. Întîlnirile cu alegătorii constituie — fără doar şi poate — o bogată documentare pentru candidaţi în viitoarea lor activitate de deputaţi, de slujitori ai intereselor poporului.

În fotografiile noastre redăm cîteva aspecte de la întîlnirile cu alegătorii ale unor candidaţi în alegerile de deputaţi pentru Marea Adunare Naţională.

În aula Institutului de ştiinţe economice „V.I. Lenin" s-a întîlnit cu alegătorii săi academicianul Horia Hulubei (în medalion), candidat în circumscripţia electorală nr. 5 Ana Ipătescu din Bucureşti.

Elena Săvulescu (în medalion), muncitoare la fabrica „Stela", candidată în circumscripţia electorală nr. 10 Tei din Bucureşti, s-a întîlnit cu alegătorii în noul local de şcoală din cartierul Floreasca.

Cunoscutul strungar Alexandru Chiru (x) de la uzinele „Vasile Tudose", candidat în circumscripţia electorală nr. 2 Colibaşi, s-a fotografiat în mijlocul alegătorilor din comuna Călineşti, regiunea Argeş.

EXPEDIŢIE ÎN JUNGLA ELECTORALĂ A „LUMII LIBERE“

VOTEAZĂ, CĂ TE TAI! ● DACĂ VOTEZI, TE OMOR! ● SE CAPĂTĂ ŞI BANI ● 18, 19, 20 ŞI 21 ANI ● SE APLICĂ POLITAX ● INSTITUŢIA I.Q. TEST ● CONTRIBUŢII ● CE RECUNOAŞTE „NEW YORK TIMES“ ● O PREVIZIUNE ADEVERITĂ

Ofiţeri de poliţie iranieni manipulînd urnele de vot în alegerile din august 1960. Tehnica acestor alegeri s-a dovedit atît de dezvoltată, încît, dezvăluindu-se din plin matrapazlîcurile electorale, alegerile au trebuit să fie anulate.

– pamflet –

de Lascăr **SEBASTIAN**

Tehnica alegerilor a atins culmea „civilizaţiei“ în ţările capitaliste. Să luăm, de pildă, Iranul, unde au fost recent alegeri. Aici, ca să votezi, n-ai nevoie să ştii unde ţi-e secţia de votare, nici să dai măcar ochii cu urna ori cu buletinul de vot. Stai frumuşel acasă, îţi afunzi picioarele în puful unui covor persan veritabil, îţi sorbi cafeaua dimineaţa, deschizi ziarul preferat şi afli că — gata! — ai şi votat. Se poate ceva mai civilizat? Există o tehnică mai dezvoltată? Recunoaştem că lucrul e de necrezut. Totuşi, aşa este. Iată, în adevăr, ce ne spune ziarul „Paris-Presse - L' Intransigeant“: *„În Teheran, oraş cu două milioane de locuitori, numai 6.000 de „alegători“ au fost chemaţi să aleagă pe cei 15 deputaţi. În unele oraşe din provincie alegătorii au aflat numai din ziare că s-au prezentat la urne şi pe cine au votat*“. Clar! Şi devine cu atît mai clar, cu cît alegerile la care se referă ziarul parizian s-au desfăşurat — acum, în februarie 1961 — după alegerile care s-au ţinut în august anul trecut şi care au fost anulate. Tehnica alegerilor din august s-a arătat atît de „dezvoltată“, încît, dezvăluindu-se din plin matrapazlîcurile electorale ale fostului premier Egbal, n-a mai fost chip şi în cele din urmă alegerile au trebuit să fie anulate. Despre alegerile de acum, încă nu s-a auzit că ar fi fost anulate. Se ştie doar că zeci de mii de iranieni, printre care 10.000 de studenţi de la universitatea din Teheran, au şi demonstrat împotriva — aşa cum a formulat pînă şi presa burgheză — „lipsei de libertate în actualele alegeri“.

SIGURANŢĂ ŞI CONFORT

Dar dacă în Iran stai acasă şi totuşi ai votat, în Algeria te ia frumuşel de-acasă cu maşina şi, purtat pe sus, te duce la vot. Maşina e un autocamion, în care te-ndeasă alţi „cetăţeni“ francezi dornici ca tu, algerian, să votezi. Şi grijulii pe deasupra. Ca pe drum să nu ţi se întîmple ceva, lîngă tine stă ţeapăn un jandarm francez prevăzut cu armă automată. Siguranţă şi confort! Aşa au votat la referendumul din Algeria toţi algerienii care au putut fi prinşi. De altfel, în Algeria, liniştea, ordinea şi „libertatea referendumului“ au fost asigurate de 800.000 de soldaţi şi ofiţeri francezi aflaţi pe-acolo de peste şase ani, plus alţi 20.000 trimişi special cu această ocaziune. Cum, în ciuda confortului pus la dispoziţie, algerienii au avut o participare minimă, se poate spune că — culme a tehnicii — au votat sîrmele ghimpate şi mitralierele, afară de cele 16 mari vase de război care tocmai atunci, întîmplător, făceau nişte manevre. Un ofiţer francez, care a luat parte la organizarea referendumului în Algeria, declară, printre altele, într-o scrisoare adresată lui „France Observateur“: „Cunosc colonei, şi vă pot da numele lor, care vor să-i silească pe arabi să voteze sub ameninţarea revolverului“. Vor? Să ameninţe? Aş! Coloneii au şi împuşcat mulţi algerieni. Ba chiar *„copiii sînt omorîţi în faţa părinţilor pentru a-i sili pe aceştia din urmă să se înscrie în listele referendumului*“ — a scris la timpul oportun însăşi presa franceză.

★

Foarte bine: aici poţi sta acasă, dincolo te ia cu maşina de la domiciliu. Dar în Coreea de Sud tehnica a ajuns atît de departe, încît nici n-ai nevoie măcar să te gîndeşti că ai drept de vot: votează

O mostră de alegeri „democratice“ în Peru. În plină încăierare de... „principii“, beligeranţii politici folosesc şi bastoane de cauciuc. În cazul de faţă victimă este un ziarist care urmărea cu obiectivul aparatului fotografic desfăşurarea „alegerilor libere“ — atît de „libere“, încît atît comisia electorală a partidului aflat la putere, cît şi armata pot anula rezultatul alegerilor ori de cîte ori le convine.

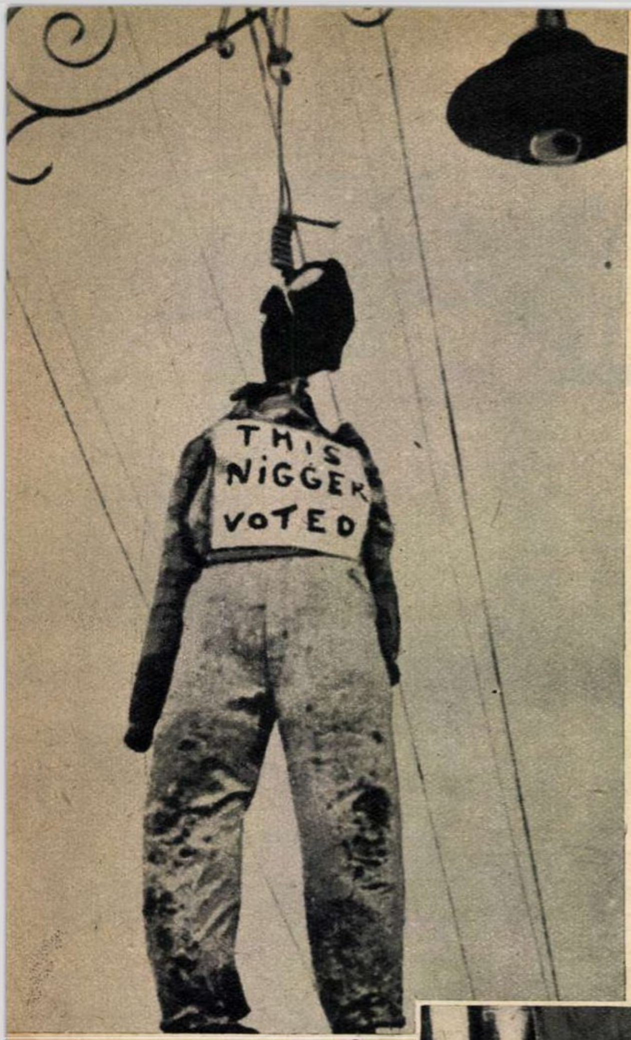

În mult trîmbiţata democraţie a sacului cu bani, milioane de cetăţeni sînt împiedicaţi să voteze numai pentru că au culoarea pielii neagră. Nu o dată apar pe străzile oraşelor americane manechine spînzurate, cu inscripţia: „Acest negru a votat“.

Familia Turner din Sommerville, statul Tennessee, a avut „îndrăzneala“ să se înscrie în listele electorale. Faptul n-a rămas fără urmări. Membrii acestei familii (în fotografie), împreună cu alţi cincizeci de negri, au fost alungaţi din locuinţele lor.

poliţiştii pentru tine. „*La alegerile trecute* — s-a scris în presa occidentală — *peste 40% din buletinele de vot au fost introduse în urne cu mult timp înainte de deschiderea circumscripţiilor electorale*“. Confortul e suprem: nu te deplasezi, nu gîndeşti, nu te chinui să alegi, dar votul ţi l-ai dat. Dacă ai obiceiul să umbli cu amănunte şi eşti curios să ştii pentru cine anume ai „votat“, n-ai decît să întrebi un poliţai.

HIPNOZĂ ŞI BANI

Ca să nu gîndeşti de loc, mai e o metodă: hipnotismul. De pildă în Anglia, un oarecare Henry Blith a propus partidului conservator să folosească hipnoza. Acest Blith este hipnotizator de meserie şi în scrisoarea de propunere adresată conservatorilor, zice: „*Sînt în măsură să-i fac pe şovăielnici să voteze pe conservatori, printr-o uşoară hipnoză executată în cadrul întrunirilor publice sau la televiziune*“. Nu ştim dacă partidul conservator — care la ultimele alegeri s-a prezentat slab — a adoptat metoda Blith. Dar dacă n-a adoptat-o, ne întrebăm nedumeriţi: de ce nu? Doar e o metodă ca oricare alta din cele obişnuite în lumea capitalului.

În sfîrşit, dacă n-ai chef să stai acasă, ori să te plimbi cu autocamionul, ori să-l laşi pe poliţist să voteze pentru tine, ori să te laşi hipnotizat, atunci, poftim: eşti liber să te duci să votezi singur, pe jos, cu capul limpede — şi mai primeşti şi bani! De exemplu, în Japonia, organele procuraturii au publicat nişte date grăitoare despre desfăşurarea alegerilor recente pentru Camera Inferioară a Parlamentului. Datele stabilesc că „88 la sută din numărul total al cazurilor de violare a legii electorale (35.000 de cazuri) au fost cazuri de mituire a alegătorilor“.

Fireşte însă, pentru a ne da seama cel mai bine despre libertatea votării, despre ce înseamnă drept de vot în lumea capitalului, trebuie să vedem cum se întîmplă lucrurile în cea mai avansată ţară capitalistă: în S.U.A. Pentru asta, aplecaţi-vă puţin urechea şi ascultaţi:

NIŞTE DIALOGURI

— Te felicit, Johnny! Anul ăsta votezi şi tu.

— Aş, dragul meu, mai am două luni pînă să împlinesc 18 ani.

……

— Hai, Mike, să votăm. Azi ne alegem noul preşedinte.

— Nu pot. N-am decît 18 ani şi jumătate.

……

— Du-te, scumpul meu Tommy, şi votează. Acum ai drept de vot: luna trecută ai împlinit 20 de ani.

……

— Nu fii atît de abătut, dragă Harry. Mai ai un an, împlineşti 21 de ani, şi vei avea şi tu dreptul să votezi.

……

S-ar putea ca asemenea schimburi de vorbe să nu fi avut loc . Mai ales că, în ultima vreme, alegătorii americani parcă ar fi fost algerieni: n-au prea dat buzna la urne. Oficial s-a constatat numărul scăzut al votanţilor faţă de cei înscrişi în liste. Cum singur cititorul şi-a închipuit, dialogurile de mai sus au fost imaginate. Imaginate, dar nicidecum fanteziste. Ele au un temei real, concret. În adevăr, în statele Georgia şi Kentucky, ca să capeţi drept de vot trebuie să fi împlinit 18 ani; în Alaska — 19; în insulele Hawai — 20; în restul statelor — 21. Se vede că cetăţenii din Georgia şi Kentucky sînt mai devreme apţi... electoraliceşte decît cei din Alaska; aceştia, mai capabili decît cei din Hawai. Restul sînt atît de debili, încît par nişte întîrziaţi. Ori poate, la mijloc nu-i decît una din excentricităţile „modului de viaţă american“? Oricum o fi, aşa este. Este că, în majoritatea statelor, cetăţenii între 18 şi 21 de ani sînt frustraţi de dreptul de vot.

CETĂŢEAN AMERICAN MĂCAR O DATĂ ÎN VIAŢĂ

Dar fie că ţi se cere ici o vîrstă şi dincolo alta, important este că în S.U.A. există drept de vot. Constituţia americană îl consfinţeşte, democratic, ca universal, direct şi secret. Numai că de la ceea ce stă scris pe hîrtie, chiar cu litere de aur, şi pînă la posibilitatea exercitării acestui drept, calea e lungă şi plină de... excentricităţi. Dacă se poate spune, mai excentrice decît aceea adineauri pomenită.

Un prim exemplu. Un exemplu care poate fi şi el dialogat:

— Willy, hai să votăm.

— Nu pot, Francy, n-am bani.

— Nici eu n-am. Dar plăteşte pentru mine uncle Mark.

Atare dialog l-ai putea adesea auzi în statele din sud, unde se percepe aşa-zisul Politax, adică impozit electoral, care începe cu un dolar şi se ridică pînă la trei. Dacă nu dă, săracul n-are decît să nu voteze. Ba chiar mai bine e să nu voteze. Ştim noi cu cine votează, îndeobşte, cei săraci...

Politaxul e numai una din formulele magice de tip „super-american“. O alta este I.Q. Test-ul. Pe romîneşte acesta este un fel de examen al inteligenţei. Adică, după ce ai împlinit vîrsta cerută, după ce ai plătit Politaxul, o comisie specială te cercetează la inteligenţă. Pe urmă poţi trece liniştit la vot. Revista germană „Deutsche Woche“ ne atrage însă atenţia că: „*De acest examen se face uz îndeosebi pentru a îndepărta de la vot elementele indezirabile*“.

Prin urmare, pînă acuma, ca să poţi vota, trebuie să ai ba 18, ba 19, ba 20, ba 21 de ani; trebuie să ai disponibil şi „gheaţă“ niscaiva dolari, în sfîrşit trebuie să mai ai şi cap deştept. Şi totuşi asta nu e tot.

UN AVERTISMENT SUPREM

Drept de vot în S.U.A. au şi negrii. Doar am văzut că acest drept este decretat „universal“. Numai că „*Deşi constituţia americană prevede drepturi egale pentru toţi cetăţenii, această prevedere înscrisă în legea supremă este încălcată*“. N-o spunem noi. O recunoaşte ziarul „New York Times“.

În ce priveşte dreptul negrilor, încălcarea se face, cum am spune noi, cu toptanul. Mai întîi, negrii sînt, în zdrobitoarea lor majoritate, săraci. Deci, n-au de unde plăti Politaxul (ceea ce se întîmplă şi cu mulţi albi). Sînt însă mulţi negri dispuşi să facă „pe dracu-n patru“ pentru a-şi exercita acest drept cetăţenesc. De pildă, în districtul Lowndes, sînt 9.200 de negri cu drept de vot. De înscris în liste, au izbutit să se înscrie numai 52. Vor fi ajuns să voteze? Nu vor fi ajuns? Nu ştim. Ştim doar că fiecare din cei 52 care au avut îndrăzneala să se înscrie a primit un bileţel astfel conceput: „*Ultim avertisment: dacă eşti plictisit de viaţă, votează şi vei muri*“. După cum uşor se poate recunoaşte, „concepţia“ este a secăturilor rasiste din Ku-Klux-Klan, care sînt gata oricînd să ucidă negri, dar mai ales cînd aceştia au cutezanţa de a voi să-şi exercite dreptul — universal, direct şi secret — de vot. Şi aici e o logică de fier. Dacă tu, negru, ai libertatea de a vota, de ce n-ar avea el, pitecantropul segregaţionist, libertatea de a-ţi trimite un glonţ în ceafă?...

Este de remarcat că aici i se spune alegătorului: „*Te omor dacă votezi!*“, pe cînd în Algeria i s-a spus: „*Votează, că te tai!*“...

NUMAI DACĂ AI MILIOANE

Toate acestea, aşadar, se referă la dreptul de vot. Dar dreptul de a candida? O, desigur, şi acest drept e consfinţit de „democraţia“ americană ca şi de celelalte „democraţii“ burghezo-capitaliste.

Pentru exemplificare, de data asta nu mai facem apel la dialog. Să zicem că de la Washington s-a anunțat data alegerilor. Să zicem că un mic fermier se întîlnește cu un inginer oarecare ori cu un muncitor de la uzinele Ford. Să zicem că, indiferent care îl întreabă pe celălalt:

— Ei, ce faci? Ți-ai pus candidatura?

Răspunsul ar fi un colosal hohot de rîs. Interpelatul n-ar izbuti să rostească nici un sfert de cuvînt. Cel mult, în timp ce hohotește, ar putea gîndi: „Excelentă glumă!“

De ce glumă? Adică un muncitor cinstit, un agricultor harnic, un inginer capabil n-au dreptul să candideze? Ba da, îl au! Dar nu pot. Ca să candidezi trebuie să fii milionar. Și să recunoaștem că toți cei citați, oricît ar fi de capabili, meșteri, cinstiți și harnici, nu sînt milionari. Candidatura pretinde dolari. Și nu ca Politaxul.De pildă, numai în statul Florida, dacă-ți pui candidatura la postul de guvernator, trebuie să depui în prealabil taxa de 1.125 de dolari, iar pentru postul de membru în cabinetul local — 875. Vrei să devii senator? Campania electorală te va costa cel puțin 40.000 de dolari. Vrei să devii guvernator într-un stat mai important decît Florida? Vei scoate din buzunar pe puțin 70.000 de dolari. Vrei să ajungi președinte? O, atunci îți trebuie milioane. Care om al muncii, chiar din țara „tuturor posibilităților“, ar fi în măsură să acopere asemenea sume?

CÎND NU TE LASĂ INIMA

E limpede, deci, că numai glumind se poate vorbi de candidatura unuia fără bani. Dar chiar cînd îi ai, parcă nu te lasă inima să-i cheltuiești numai din punga ta. Se găsesc însă oameni care au interesul să te susțină pentru ca și tu, la rîndul tău, ajuns unde trebuie, să le susții interesele. Oamenii aceștia alcătuiesc marile familii de multi-milionari ai Statelor Unite.

Profesorul Alexander Hoard de la Universitatea din Carolina de Nord a avut curiozitatea, după alegerile prezidențiale și pentru congres din 1952, să socotească așa-numitele „contribuții individuale“ la campania electorală de atunci. Astfel, a ajuns a stabili că familia Rockefeller a dat republicanilor 150.500 de dolari, familia Pews — 145.980, familia Dupont — 80.381, familia Mellon — 50.183. Există totuși o lege care stabilește că asemenea „contribuție individuală“ nu poate depăși 5.000 de dolari. Dar cum, de pildă, familia Dupont numără 14 membri, se înțelege că fiecare este îndreptățit de lege „să contribuie individual“. Da, „acestea sînt artificiile legislației oligarhice“.

„STĂPÎNITORII DE BANI“

„Văd în viitorul apropiat venirea unei crize care mă face să mă cutremur pentru soarta statului... Stăpînitorii de bani vor face toate eforturile ca să-și întărească puterea în dauna poporului, pînă ce toate bogățiile se vor concentra în mîinile cîtorva, iar republica va fi subminată“.

Cuvintele acestea, puternice și clare, au fost rostite acum aproape o sută de ani. Le-a rostit marele Abraham Lincoln, fostul președinte al tinerei republici nord-americane. Previziunea lui s-a adeverit. Și nu numai pentru S.U.A., ci și pentru întreaga lume a capitalului. „Stăpînitorii de bani“ sînt, de fapt, stăpînii obraznici și cruzi a toți și a toate. Că acumularea fabuloasă a averilor în ghearele cîtorva este în dauna poporului, se poate vedea nu numai după numărul excesiv și crescînd al muncitorilor șomeri, după amploarea grevelor, după mărirea necurmată a impozitelor, după bugetele militare exorbitante și altele, dar și după modul în care acolo sînt distribuite și respectate drepturile cetățenești. Printre ele, dacă nu în fruntea lor, stă dreptul de a-ți alege reprezentanții în forurile politice și administrative, dreptul de vot. Din care „stăpînitorii de bani“ fac o mascaradă, o farsă, o grosolană înșelătorie.

În privința aceasta, exemple faptice s-ar putea da la nesfîrșit. Dar nu mai avem timp. Avem alte treburi. Și apoi, ar însemna să ne repetăm...

La intrare, soldați cu arme automate gata de acțiune (fotografia din dreapta). În localul de vot, ofițeri de poliție (fotografia de jos). Imagini grăitoare în ce privește libertatea de exprimare în cadrul referendumului organizat în Algeria de autoritățile franceze.

reformatul

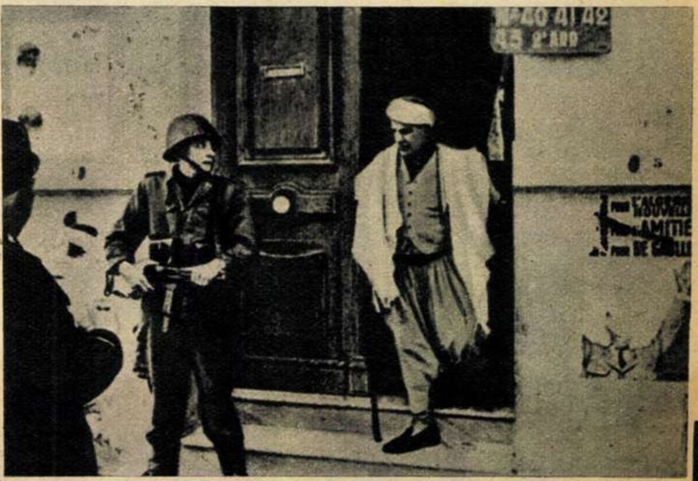

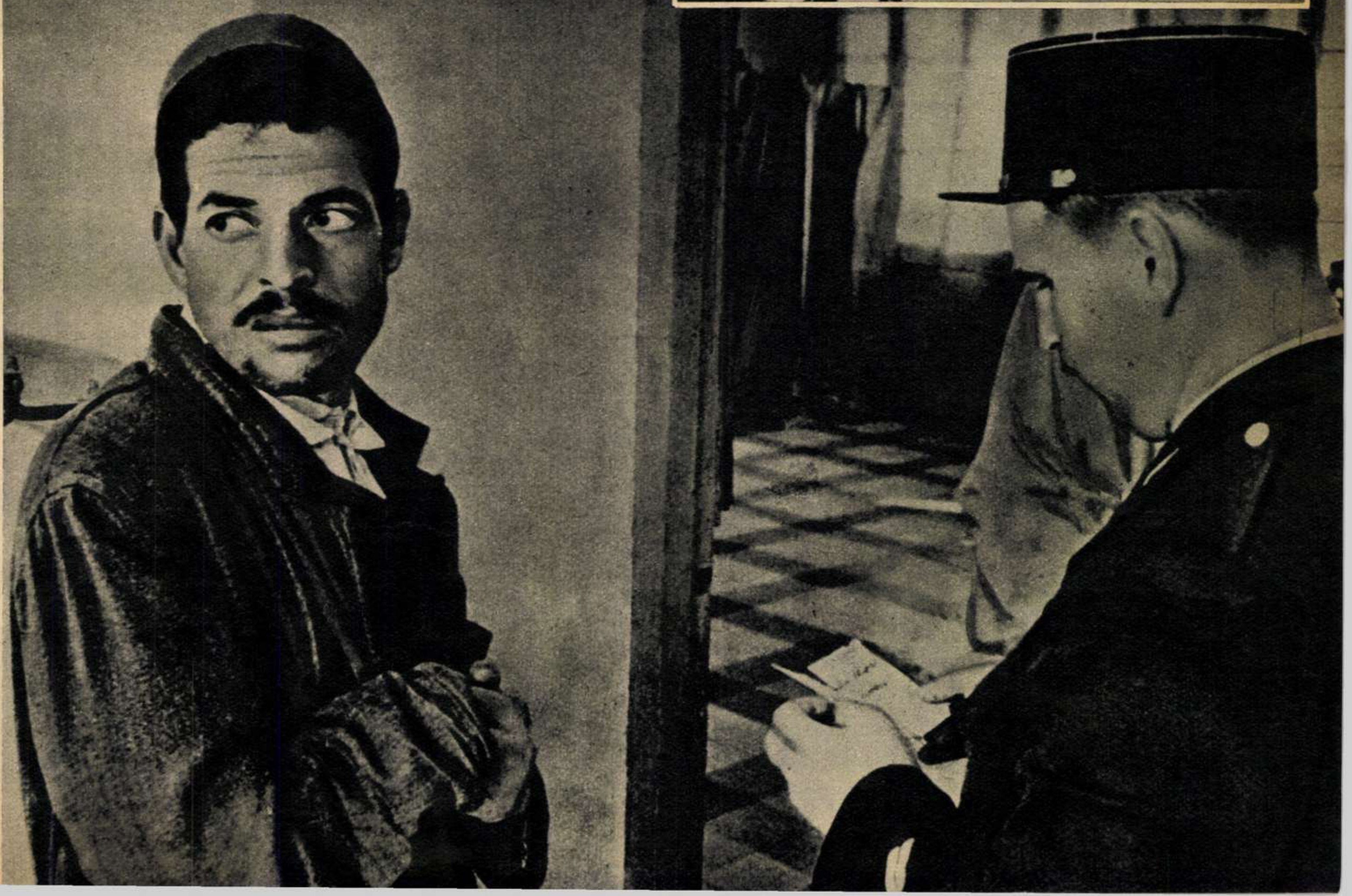

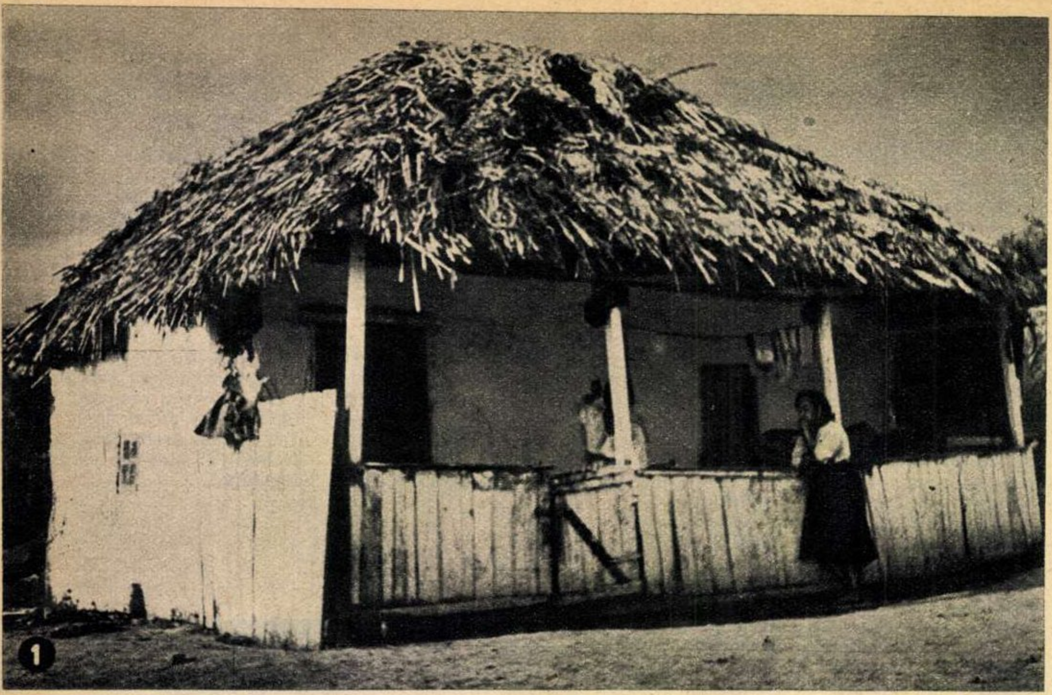

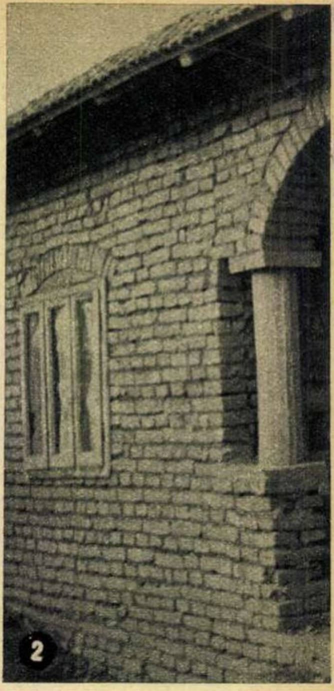

PE URMELE UNUI

Exact. S-au împlinit patru [illegible] două sute de zile de la ultima mea vizită în Stoicăneștii (raionul Drăgănești)care-și însoțeau cu masă sărbătorească primii pași pe drumul socialismului.

La intrarea în comună l-am întîlnit pe tovarășul Grosu Traian, secretarul sfatului popular.

Am pornit împreună spre căminul cultural, unde se discuta despre alegerile din trecut și cele de azi. Căminul, plin de oameni. Curtea, la fel. Nici pe departe nu aveau loc înăuntru toți cei care voiau să asculte și să povestească.

Încerc să regăsesc cunoștințe vechi. Nu-i prea ușor. Timpul a mai pus o cută-două pe obraji, iar părul s-a mai apropiat de iarnă... M-am îndreptat spre un ins cu căciulă mițoasă.

— Parcă ne cunoaștem...

— Așa mi se pare. Îmi spune Rogojinaru.

— Colectivist din 1949?

— De atunci.

Și în cîteva cuvinte aflu vești din comună: peste două sute de case nou construite de colectiviști. De bună seamă că are și el una, de cărămidă, cu trei camere, grajd și pătul.

— Casă nouă? Da' de unde! Am ridicat-o încă în 1953. Mă gîndesc să fac și una nouă: pentru fată. Băiatul? Ilie este tractorist la S.M.T. Miroși. O să-și ridice și el casă nouă...

Uite încă o veche cunoștință: Dumitru Slujitoru, „colectivist fondator" — cum îi place lui să se mîndrească. Pică în toiul discuției de-

① În coliba aceasta mizeră, fotografiată de autor în iunie 1949, au locuit oameni cu nevoi și cu speranțe...

② Pe același loc, casa nouă a colectivistului Băcan Alexandru.

③ În curtea căminului cultural colectiviștii Petre Moroianu, Cîrstea Tudor, Rogojinaru A. Dumitru și Slujitoru Dumitru taifăsuiesc despre însămînțări, despre recoltă și... despre noi locuințe.

④ „Tot ce se vede este al nostru!" (Colectivista Ecaterina Bărbulescu în 1949).

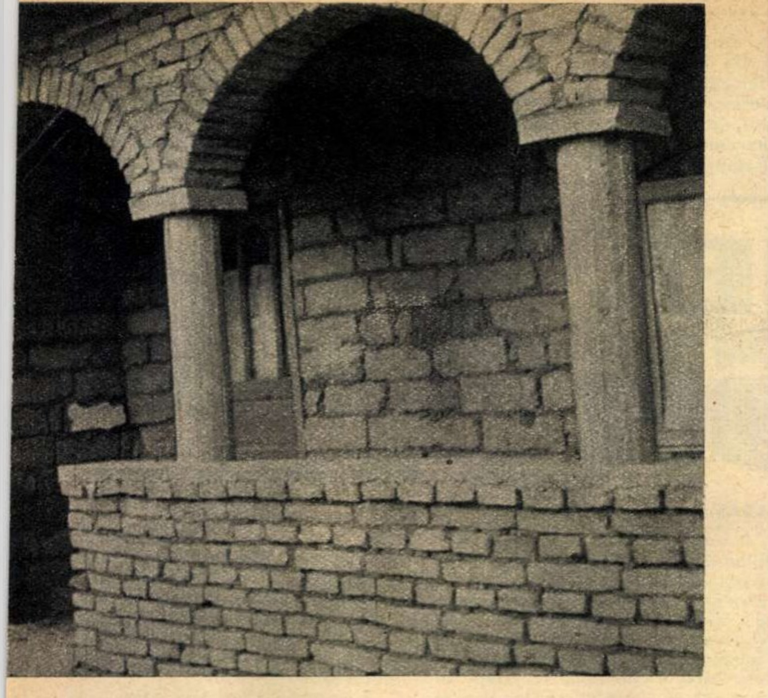

ITINERAR MAI VECHI

spre casele noi. El — zice — personal nu are casă nouă.

— Cum se poate?

— Cea nouă am construit-o pentru fii-mea, căsătorită cu Meianu Nicolae, și el în colectivă. Am 60 de ani. Ce-mi mai trebuie? Poate oi ridica o căsoaie, dar pentru nepoţi...

Uite-l și pe Cîrstea Tudor. L-am recunoscut după glas și statură. În 1949 a luat și el cuvîntul la ședința cea mare din fața școlii. Avea 37 de ani, o droaie de copii și doar cîteva pogoane răzlețe. A întrebat atunci, încruntat, zgîrcit la vorbă: „Și dacă n-o merge colectiva și pierdem anul de muncă?"

...Și iată că în 1953 își face casă nouă, de cărămidă arsă, cu trei camere și dependințe. I-o dă fetei lui, Maria, la căsătoria cu Sandu Simion din colectivă. Apoi a mai durat o casă Cîrstea! Pentru fiu-său, Stan, care-i acum în armată. Și încă una: pentru Viorica, care l-a luat pe Constantin Perpelea, și el membru în colectivă. Total, trei case.

— Am opt copii — îmi spune el, liniştit, grav, parcă ar da o sentință. Am opt copii și patruzeci și nouă de ani. Poate că pînă voi ieși la pensie, mai înalţ vreo cîteva case și pentru ăilalţi...

Colectivistul Miroșanu e mai tînăr. Are 36 de ani. A intrat în G.A.C. „6 Martie" din Stoicănești, doar cu un pogon. N-a avut timp să-și facă decît... o casă.

Vreau să aflu ceva și despre cooperativa care, atunci cînd... Dar mai bine să dau cîteva date: în 1938 erau în comună doar 3 biciclete, față de 103 azi. Nici o motocicletă pe atunci — 11 astăzi. De la trei aparate de radio în 1938, Stoicăneștii numără azi 102, plus 22 aparate cu galenă. Șase mașini de cusut pe atunci: a boierului, a jandarmului, a primarului, a cîrciumarului... 139 mașini de cusut existente la 8 februarie 1961. O casă de nașteri, un dispensar, o bibliotecă cu 2.055 de volume și aproape o mie de cititori.

Copiii? În 1938, patru — inutil să repet cine le erau părinții — urmau în licee. Azi 55 de elevi, fii de colectiviști, frecventează școlile medii și, ce nu s-a pomenit nicicînd în trecut, Stoicăneștii au trimis 9 studenți în centrele universitare.

Vorba Ecaterinei Bărbulescu, văduvă de război, care în 1949, intrată în lanul cu grîu, proaspătă proprietate a colectivei, a întins mîna cercînd să prindă orizontul: „Tot ce se vede e al nostru!"

Al vostru, tovarășă Ecaterina! Și nu numai casa cea nouă, în care stai cu cei doi copii; ci și nesfîrșitele tarlale cu holdele bogate de pe cele 4.000 hectare proprietate obștească, și cele patru autocamioane, și grajdurile moderne, cu aproape 800 capete de vite, și miile de oi. Și chiar milioanele — șapte — averea voastră, a întregii comune, strîns unită în colectiva „6 Martie".

Întinde iarăși mîna spre orizont, tovarășă Ecaterina. Privește drept înainte! Și viitorul este al vostru, ca și al nostru, al tuturor. Pentru el se străduie zi de zi partidul, ca să ni-l făurească mai luminos, mai lesne de cucerit.

Viitorul care nu se poate prețui nici în aur, nici în pietre prețioase, ci doar în anii de belșug și fericire. De altminteri, asta este și ce pretindem de la viață! Nu e așa, tovarășă Ecaterina?

Anton ALEXE

Veronica PORUMBACU

INSCRIPŢIE

partidului

A insuflat viață-n minereu?
Am fost, în marmor, numai galatee?
Ba m-a creat din nou — nu doar femeie —
un om întreg, la bine și la greu.

Mi-a dăruit memoria din plînsu-mi.
Mi-a hărăzit un sens în viitor.
Sînt omul care-n focul tuturor,
acum mă întîlnesc cu mine însumi.

Nu mi-a lăsat nimic necunoscut
Din ceea ce eu mîine voi cunoaște.
Spre a crea un suflet — și renaște —
nimic din noi nu trebuie tăcut.

Nimic din ce-a fost bun nu mi-i străin.
Nimic din ce-a fost rău nu iau cu mine.
Eu omului de mîine mă închin —
cu cel de azi fac vremea care vine!

Rusalin MUREŞANU

LA UN AFIŞ ELECTORAL

Pe străzile ce zilnic în ritmici pași le-avem
Prietene de muncă modeste, credincioase,
Se naște-n roșu, galben și-albastru un poem
Multiplicat pe ziduri, în parcuri și pe case.

E un poem ce urcă de jos de la asfalt
Pe care-l scrie gîndul și clipa și mistria,
Făcînd să urce lutul mai trainic spre înalt
În chip de mari construcții adulmecînd tăria.

Trei blocuri noi, trei slove, adînc simbolizînd
Elanul muncii noastre trecînd înspre comună,
Elan și tinerețe sub cer albastru blînd,
Și-o forță: fericirea ținîndu-ne-mpreună.

„Votați pe candidații acestui front măreț"
Spun slovele gravate în proaspetele spații;
Să știu în urna țării pe buletine mii
Un DA curat și mare pe cît îmi sînt Carpații!

Provincia congoleză Katanga are o suprafață cam tot atît de mare cît Franța, dar nu este locuită decît de un milion de oameni. Aici se obțin 8 la sută din întreaga cantitate de cupru extrasă în lumea capitalistă, 14 la sută din cea a cositorului, 60 la sută din cea a diamantelor industriale, 75 la sută din cea a cobaltului (necesar pentru construirea rachetelor...). Katanga dispune de asemeni de fier, aur, argint, germaniu (folosit în electronică) și uraniu. La fabricarea primelor bombe atomice americane, care au distrus orașele Hiroșima și Nagasaki, s-a folosit uraniu din Katanga...

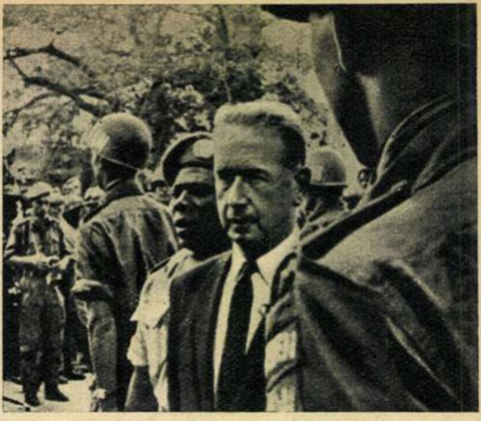

Dag Hammarskjoeld, complice și organizator al răfuielii cu Patrice Lumumba, Okito și Mpolo.

OPERAȚIUNEA KATANGA

de Peter VADAS

„Descoperind" Congoul, Stanley, mai mult agent al monopolurilor decît explorator, a intuit că aci se putea organiza un business. Dar pe atunci nici colonialiștii englezi și nici oamenii de afaceri americani n-au dat curs ofertelor insistente ale lui Stanley. Totuși, în cele din urmă, s-a găsit un client: Leopold al II-lea, regele Belgiei. Cumpărînd pur și simplu acest imens teritoriu, el l-a transformat într-un domeniu personal. O moșie de 77 ori mai mare decît teritoriul Belgiei, al cărei stăpîn, Leopold, devenea prin această tranzacție cel mai mare moșier al lumii! Sideful și cauciucul le-a declarat proprietatea sa și i-a obligat pe indigeni să-i presteze — în loc de impozite — muncă forțată. Aceluia care încerca să se sustragă, i se tăiau mîinile sau capul. Toate acestea au fost botezate de moșierul regal „cruciadă în numele civilizației". Această „cruciadă" i-a adus lui Leopold un profit personal de peste 20 milioane de dolari, iar fiecărui al doilea congolez — moartea...

Tragedia congolezilor a intrat în literatura epocii. Este cunoscut „Monologul regelui Leopold", scris de Mark Twain și apărut în 1905, monolog care reprezintă și astăzi un adevărat act de acuzare împotriva blestematului sistem de colonizare a Africii.

Leopold și-a cedat în 1908 moșia statului belgian: în schimb a avut grijă să pună mîna pe un pachet gros de acțiuni ale trusturilor care-și întinseseră tentaculele asupra uriașelor bogății miniere ale acestui teritoriu. Cel mai mare trust din Congo este imensul trust financiar „*Société Générale de Belgique*". Această caracatiță bancară controlează și întreaga economie a provinciei Katanga prin filiala sa de acolo: „*Union Minière du Haut Katanga*".

UN „TAIVAN" ÎN MIJLOCUL AFRICII?

Acțiunile lui „Union Minière" nu sînt deținute însă exclusiv de colonialiștii belgieni. Trustul englez „Tanganyika Concessions" posedă 30% din acțiuni, iar grupul american Rockefeller, 10 la sută.

Cînd magnații financiari de la Bruxelles, New York și Londra, care storc imense profituri din Congo, și-au dat seama că, așa cum evoluau evenimentele, acordarea independenței Congoului nu mai era decît o chestiune de timp, au început să caute un mijloc pentru a păstra întreaga colonie sau, cel puțin, Katanga, cea mai bogată provincie a țării. Au fost elaborate și cîteva planuri:

Planul englez urmărea unirea provinciei Katanga cu Federația Rhodesia și Nyassaland, învecinate cu Katanga și aflate sub control britanic. Împotriva acestui plan s-au ridicat cu hotărîre partidele patriotice din Congo, în frunte cu Mișcarea Națională Congoleză, condusă de Patrice Lumumba.

După 30 iunie 1960, deci după proclamarea independenței Republicii Congo, a fost lansat așa-zisul „program maximal", care preconiza ciopîrțirea Congoului, urmînd ca în fruntea fiecărei provincii să fie instalată cîte o marionetă a imperialiștilor. Pe de altă parte se urmărea formarea unui „stat federativ", avînd ca președinte pe Kasavubu, omul colonialiștilor.

S-a prevăzut însă și o alternativă pentru eventualitatea în care acest „program maximal" — adică păstrarea întregului Congo pentru colonialiști — ar da greș. Aceasta era „programul minimal", adică ruperea provinciei Katanga de Republica Congo. Așadar, un fel de al doilea Taivan în mijlocul Africii. În aceasta constă în esență așa-zisa „operațiune Katanga". Pentru acest Taivan al Africii trebuia găsit însă și un Cian Kai-și african...

CARIERA UNUI MERCENAR

Moïse Chombe, fiul unui plantator bogat, descendent al familiei regale a tribului Lunda, a devenit în 1956 conducătorul partidului Konakat, înființat de colonialiștii belgieni. Chombe, tipul omului de afaceri venal și corupt, a fost ales de capitaliștii belgieni să le reprezinte interesele în Katanga. Îndeletnicindu-se cu tot felul de afaceri murdare și cu emiterea unor cecuri fără acoperire, Chombe a fost arestat și trebuia să fie judecat. Ca urmare a intervenției colonialiștilor belgieni, Chombe a fost eliberat, iar de atunci execută tot ce-i poruncesc stăpînii săi. Rolul mîrșav pe care l-a jucat în asasinarea lui Lumumba și a tovarășilor

„Cu un om de paie ca Chombe, concernul „Union Minière" vrea să domnească în Katanga ca și în trecut" — scrie revista vest-germană „Der Stern". Fotografia noastră îl arată pe acest trădător al poporului său, primindu-și răsplata la Bruxelles: cea mai înaltă distincție belgiană — „Ordinul coroanei". Această decorație a fost precedată și de alte semne de recunoștință ale monopoliștilor: 1.250 milioane de franci belgieni transferați lui Chombe de către „Union Minière", la cîteva zile după ce acesta le-a oferit plocon Katanga.

Poporul congolez, opinia publică mondială cer retragerea trupelor belgiene de pe întregul teritoriu al Congoului. Agresorii însă, cu sprijinul fățiș al comandamentului O.N.U., organizează o nouă intervenție armată. În fotografie: unul din ofițerii belgieni însărcinați cu instruirea mercenarilor lui Chombe.

de luptă ai acestuia este cunoscut azi lumii întregi. Dar stăpînii lui Chombe nu se află numai la Bruxelles. Cu puţin timp înainte de proclamarea independenţei Congoului, el a făcut o călătorie secretă în Statele Unite — aşa cum a relatat revista americană „Time". Întors de acolo, Chombe a început să poarte cămăşi europene, să se plimbe într-un Cadillac şi mai ales să declare: „Congo are nevoie în primul rînd de americani". Între timp şi-a trimis solii şi la Roma, unde aceştia au fost primiţi de papa Ioan al XXIII-lea. Benedicţiunea papei pentru afacerile necurate ale lui Chombe îşi are o explicaţie foarte pămîntească: Vaticanul posedă în Congo, şi în special în Katanga, uriaşe latifundii şi alte bogăţii...

Nu mai puţin semnificativ este faptul că săptămînalul american „United States News and World Report", ca şi alte publicaţii occidentale, a anticipat încă în ajunul proclamării independenţei Congoului, că imediat după acest eveniment Katanga va fi ruptă de Congo. Întărind această „previziune", la 10 iulie 1960 au sosit la Elisabethville primele detaşamente de paraşutişti belgieni, iar a doua zi Chombe a proclamat Katanga „stat independent". Răsplata nu întîrzie: „Union Minière" îl alege în consiliul său de administraţie cu o leafă lunară de 450.000 de franci belgieni, adică cca 9.000 dolari. Şi astfel se ridică vălul care acoperea complotul internaţional al monopoliştilor şi al agenţilor lor venali din Katanga. Acest complot nu urmăreşte numai menţinerea bogăţiilor Katangăi în mîinile monopoliştilor. El ţinteşte mult mai departe: subminarea bazei economice a statului congolez, creat la 30 iunie 1960.

Metoda scindării tinerelor state independente pentru a le răpi principalele regiuni economice a fost aplicată şi în cazul Federaţiei Mali, din care o parte, Senegalul, a fost ruptă datorită uneltirilor colonialiştilor francezi... Scriind despre evenimentele din această fostă colonie franceză, ziarul „Washington Post" sublinia că ele „amintesc uimitor de evenimentele din Congo".

Înfăptuirea „operaţiunii Katanga" nu a însemnat însă decît o etapă în şirul lung de crime făptuite de trădătorul Chombe împotriva poporului congolez. Crima lui cea mare şi care a zguduit opinia publică mondială este asasinarea bestială, din ordinul stăpînilor săi colonialişti, a celor trei lideri ai poporului congolez — Patrice Lumumba, M. Mpolo şi J. Okito. Această fărădelege monstruoasă nu poate rămîne nepedepsită. O cere întreaga omenire. „*Uniunea Sovietică* — se spune în telegrama adresată de N.S. Hruşciov lui A. Gizenga, prim-ministru ad-interim al Republicii Congo — *va face totul pentru a obţine pedepsirea criminalilor şi a-i ajuta pe patrioţii din Congo în lupta lor justă împotriva colonialiştilor*". Clica de criminali Chombe-Mobutu şi comp. va trebui să dea socoteală. Dar nu numai ei.

CÎND „MISTER H" VARSĂ LACRIMI DE CROCODIL...

La realizarea acestor planuri, care au avut drept consecinţă însîngerarea poporului congolez şi transformarea Katangăi într-un cap de pod pentru „recucerirea" întregului Congo, au contribuit din plin comandamentul trupelor O.N.U. şi, personal, Hammarskjoeld, în calitate de secretar general al O.N.U. „Mister H" varsă lacrimi de crocodil vorbind despre foametea generală, care cuprinde toate teritoriile ocupate de clica Kasavubu-Mobutu-Chombe-Kalonji. „Mister H" nu numai că nu suflă o vorbă despre faptul că tocmai colonialiştii sînt răspunzători de tragedia poporului congolez ci, prin acţiunile sale, a contribuit din plin la dezorganizarea economiei ţării, la transformarea Congoului într-o ţară însîngerată şi la odioasa crimă făptuită împotriva lui Patrice Lumumba, al cărui nume a fost şi rămîne steagul luptei poporului congolez pentru libertate. Purtătorii de cuvînt ai lui „Mister H" nu spun un cuvînt despre faptul că imperialiştii cheltuiesc sume uriaşe pentru a trimite lui Chombe, Mobutu, Kalonji armamentul necesar săvîrşirii unor noi fărădelegi sau despre acela că au organizat „legiunea străină" a lui Chombe, plătind solde grase mercenarilor. Mister Hammarskjoeld şi reprezentanţii săi acoperă toate aceste fărădelegi cu drapelul Naţiunilor Unite.

Un singur amănunt pierd din vedere agresorii şi mercenarii lor: voinţa de libertate a poporului congolez. Această voinţă nu poate fi înfrîntă. „**Imperialismul vrea să oprească cursul unui fluviu puternic cu un fir de pai** — a spus Patrice Lumumba. **Dar un fluviu nu poate fi oprit cu un fir de pai**".

CIFRE GRĂITOARE

- **Încă din 1950 familia multimiliardarilor americani Rockefeller deţine 600.000 acţiuni la cea mai mare societate belgiană de exploatare a bogăţiilor minerale din Katanga.**
- **75% din minereul de uraniu extras în Katanga se scurge în S.U.A. şi în Anglia.**
- **În 1956 „Union Minière du Haut Katanga" a plătit acţionarilor şi directorilor ei peste 3,7 miliarde franci belgieni, în timp ce salariul mediu al unui muncitor din Elisabethville este de aproximativ 26 franci pe zi.**
- **Cei 30.000 salariaţi albi ai administraţiei belgiene cîştigau tot atît cît „cîştigă" laolaltă un milion de congolezi.**
- **6.000.000 de locuitori ai Congoului, din totalul de aproape 14.000.000, sînt predispuşi la tuberculoză. Doar 700 de medici lucrează pe uriaşa suprafaţă a Congoului, revenind un medic la 20.000 de locuitori.**
- **Statistici oficiale arată că 30% din populaţia provinciei Katanga este formată din muncitori aduşi din alte provincii. Concentraţi în mari lagăre de muncă forţată, ei lucrează în mine cîte 12 – 14 ore pe zi. 7,2% dintre ei mor în scurtă vreme.**

„Femeile şi copiii nu sînt decît nişte schelete umblătoare" — a declarat un reprezentant al O.N.U., vorbind despre foametea din Congo. În ceea ce priveşte Katanga, cei 300.000 de membri ai tribului Baluba sînt ameninţaţi de moarte prin înfometare. Iar în sudul provinciei Kasai mor zilnic de foame 200 oameni. Reprezentanţii lui Hammarskjoeld nu vorbesc însă despre faptul că comandamentul trupelor O.N.U., sprijinindu-l pe Chombe în acţiunile criminale ale acestuia împotriva tribului Baluba, a contribuit la adîncirea mizeriei şi foametei în această parte a Congoului.

De uriaşele bogăţii ale Katangăi nu vor să se despartă colonialiştii mai vechi şi mai noi. Ceea ce recunoştea de altfel şi revista americană „United States News and World Report" în articolul intitulat semnificativ: „MINELE DIN KATANGA — CHEIA SOARTEI CONGOULUI?" „Dacă vreţi să cunoaşteţi miza din Congo — subliniază revista — aruncaţi o privire asupra uriaşului imperiu minier, cunoscut sub denumirea de „Union Minière du Haut Katanga" (vezi facsimilul).

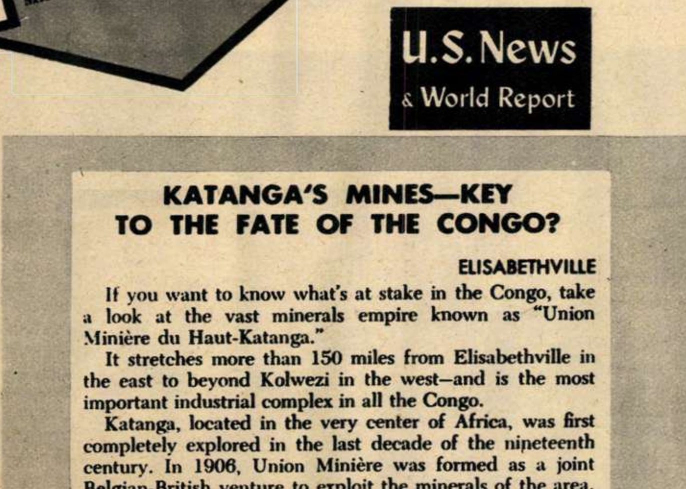

U.S. News & World Report

KATANGA'S MINES—KEY TO THE FATE OF THE CONGO?

ELISABETHVILLE

If you want to know what's at stake in the Congo, take a look at the vast minerals empire known as "Union Minière du Haut-Katanga."

It stretches more than 150 miles from Elisabethville in the east to beyond Kolwezi in the west—and is the most important industrial complex in all the Congo.

Katanga, located in the very center of Africa, was first completely explored in the last decade of the nineteenth century. In 1906, Union Minière was formed as a joint Belgian-British venture to exploit the minerals of the area.

UN PORT UNIC ÎN FELUL LUI...

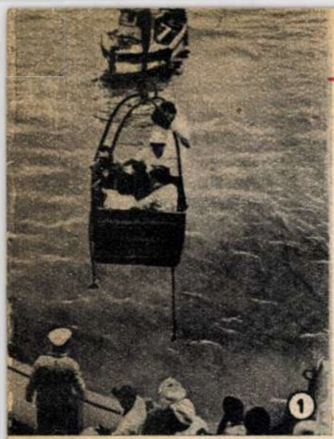

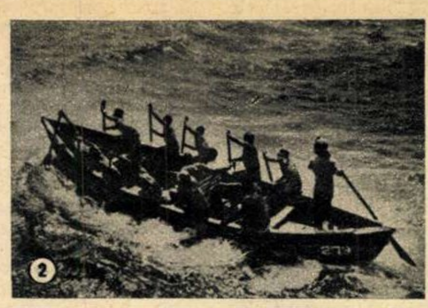

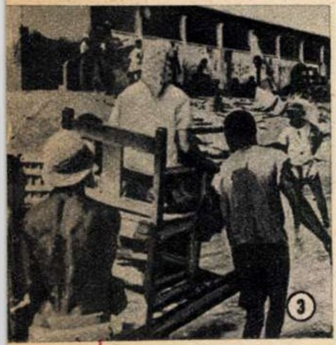

Accra, capitala Ghanei — stat african devenit independent la 6 martie 1957 — este un oraş în care numeroase construcţii moderne vorbesc despre începutul unei noi epoci în viaţa ţării. Arcul de triumf ridicat în cinstea proclamării independenţei, Palatul Sindicatelor, sediul Comitetului Central al Partidului Popular, precum şi clădirea „Community Centre", unde a avut loc în 1958 prima conferinţă a popoarelor din Africa — iată numai cîteva dintre noile edificii.

Dar Accra, oraş de pe ţărmul Atlanticului, nu are port! Sau, mai bine zis, portul Accra nu are instalaţii care să permită vaselor să acosteze, astfel că ele ancorează în larg, transportarea călătorilor la ţărm făcîndu-se în condiţii foarte puţin confortabile. Să urmărim împreună o astfel de „călătorie".

La Accra a sosit un vas de călători. El ancorează la o distanţă bunicică de ţărm. De pe vapor, o macara puternică manevrează un fel de leagăn în care iau loc un număr de 6-7 călători. Prin mişcări precise, pasagerii sînt depuşi într-o barcă cu motor, care va executa prima etapă a călătoriei (foto 1) sau într-o luntre condusă de 10 vîslaşi şi un cîrmaci. Braţele lor vînjoase conduc cu dibăcie barca ce despică valurile înspumate (foto 2).

Ajunşi în imediata apropiere a malului, călătorii sînt transportaţi de aci într-un fel de lectică (foto 3) şi depuşi, unul cîte unul, pe ţărm, după ce au simţit din plin emoţiile unei călătorii originale, pline de pitoresc.

Curînd însă „farmecul" unor asemenea peripeţii va rămîne doar o amintire. Ceea ce n-au făcut colonialiştii englezi care au stăpînit şi jefuit timp de decenii fosta colonie Coasta de Aur va realiza poporul ghanez descătuşat. În apropiere de Accra, în oraşul Tema, se desfăşoară lucrările de construcţie a unui port modern.

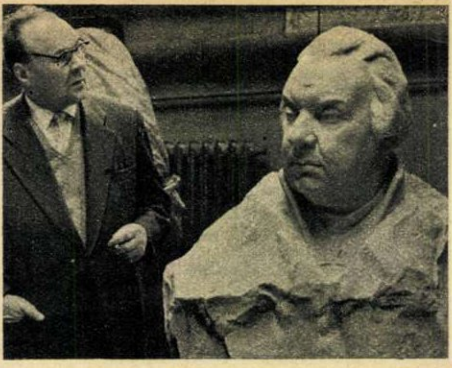

CHIPUL LUI M.I. KUTUZOV, marele comandant de oşti rus, a fost imortalizat în marmură de către cunoscutul sculptor sovietic H. Tomski.

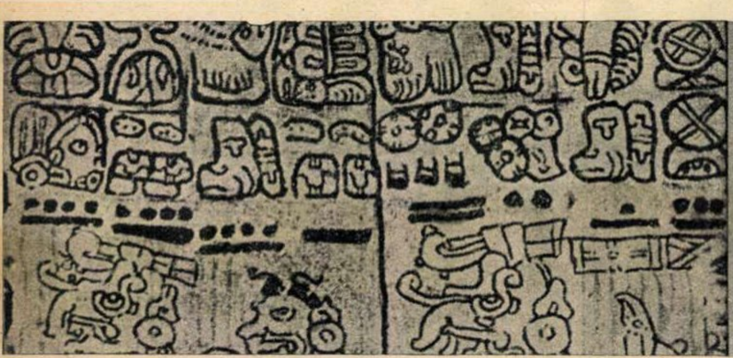

MANUSCRISELE INDIENE MAYA, a căror descifrare a început în U.R.S.S., constituie mărturia de netăgăduit a străvechii culturi a popoarelor Maya, care au trăit, înainte de năvălirea cotropitorilor spanioli, pe actualul teritoriu al Americii Centrale. În fotografie, un manuscris Maya din 1524, în care punctele şi liniile înseamnă cifre, iar desenele reprezintă capete de zeităţi.

ÎN ÎNTREAGA CUBĂ, populaţia ţării participă la campania organizată în vederea colectării de sînge, necesar asistenţei sanitare. În fotografie, un mare număr de cetăţeni de toate vîrstele din Havana îşi aşteaptă rîndul pentru a dona sînge.

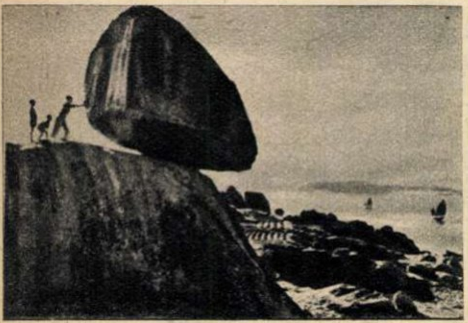

← **SE MIŞCĂ, DAR NU SE PRĂBUŞEŞTE!** Uriaşa stîncă din fotografie stă de secole în această poziţie neobişnuită şi, deşi poate fi mişcată din loc, nu se prăvăleşte în prăpastie. Fenomenul, denumit de localnici „stînca mişcată de vînt", se află pe insula Dunşan din provincia chineză Fuţian.

ICH FAHRE RUND
UM DIE WELT SEIT

→

PE STRĂZILE VIENEI un ciclist, purtînd o tăbliţă cu inscripţia „Călătoresc în jurul lumii din 1953", oferă trecătorilor fotografii înfăţişînd aspecte din peregrinările sale. Acesta este mijlocul său de existenţă...

În jurul Globului

UNIVERSIADA, EDIŢIA 1961 — competiţie sportivă internaţională în cadrul căreia se întîlnesc cei mai buni sportivi studenţi din lume — se va desfăşura la Sofia între 26 august şi 3 septembrie. Pentru a asigura un cadru cît mai potrivit întrecerilor sportive, în capitala R.P. Bulgaria se construieşte o sală modernă de sport cu 3.500 de locuri, a cărei machetă apare în fotografie.

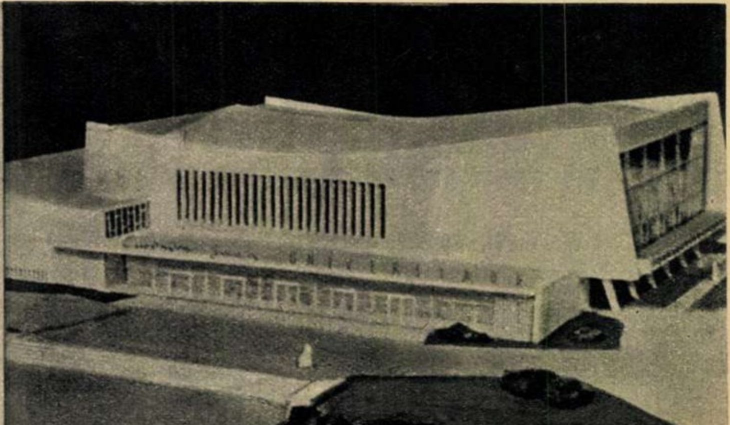

LIBERTATE PENTRU CONGO!

BELGIAN
IMPERIALISTS MURDERERS OF LUMUMBA
LIVE MARTYR LUMUMBA
U.N.
GENERAL SECRETARY

„Imperialiştii belgieni sînt ucigaşii lui Lumumba". „Jos cu secretarul general al O.N.U." – scrie pe pancartele purtate de demonstranţi în faţa reşedinţei ambasadorului belgian din Delhi (India).

Studenţi din capitala Angliei, printre care numeroşi tineri afro-asiatici, s-au adunat în faţa ambasadei belgiene din Londra pentru a cere pedepsirea asasinilor lui Lumumba şi libertate pentru Congo.

Sute de tineri din uzine şi instituţii precum şi studenţi de la toate institutele de învăţămînt superior din Bucureşti şi-au manifestat, în cadrul unui miting, indignarea faţă de acţiunile criminale ale colonialiştilor şi marionetelor lor din Congo şi faţă de activitatea de agent al colonialismului a lui Dag Hammarskjoeld. În urma unei propuneri făcute din sală, participanţii la miting s-au îndreptat apoi spre legaţia Belgiei pentru a depune o moţiune de protest şi a-i înfiera pe asasinii lui Lumumba şi ai celorlalţi patrioţi congolezi.

SINII LUI
UMUMBA ŞI AI
ORULUI
NGOLEZ
PRIMEASCA
PEDEAPSA
DAG HAMERSKJOELD
NO LONGER GENERAL
SECRETARY OF
UNO!
CONGO

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÎNTEII

Căsuţa Poştală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

PREŢUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

PREŢUL REVISTEI INCLUSIV SUPLIMENTUL 2 LEI

Bibl. Rep

Ce făcea un partid burghez

Desene de Dumitru **NEGREA**

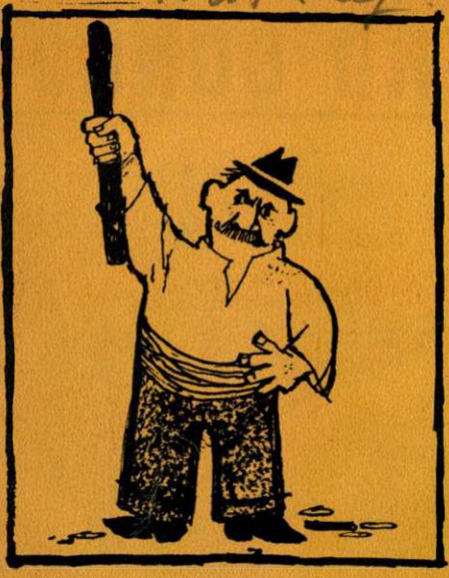

Se alegea o elită şi un semn. Şi, la fel ca şi înainte de alegeri, după vot...

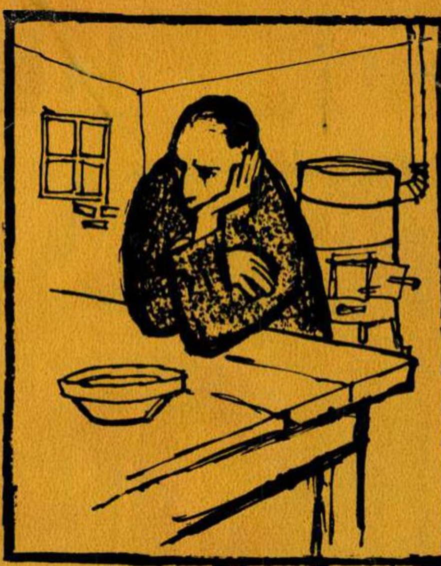

...alegătorii se alegeau cu de toate. Unii cu şomajul şi cu foamea...

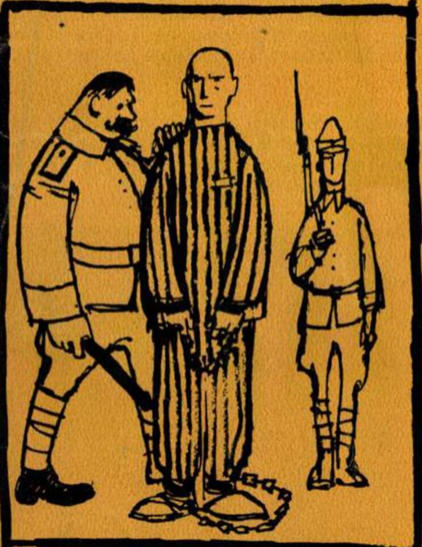

... alţii cu garanţii de apărare a libertăţilor înscrise în Constituţie...

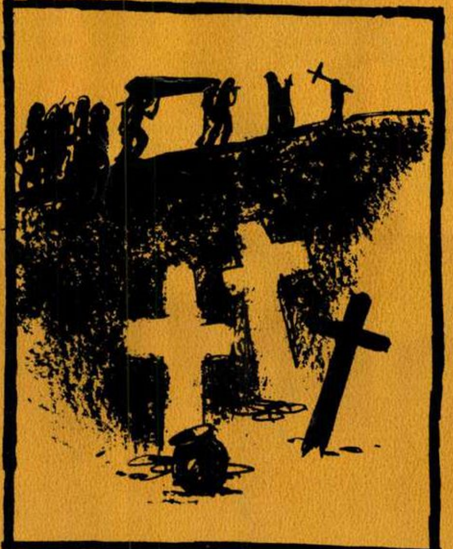

... ţăranii căpătau pămîntul după care jinduiau de veacuri...

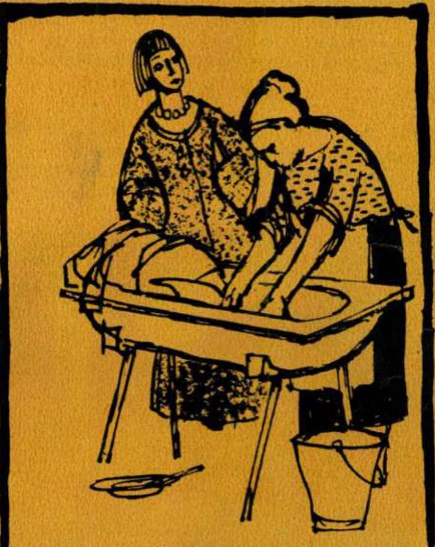

... femeilor li se asigurau drepturi la muncă...

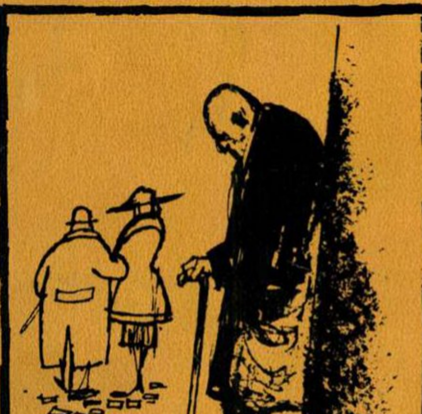

... bătrînilor, o bătrîneţe liniştită...

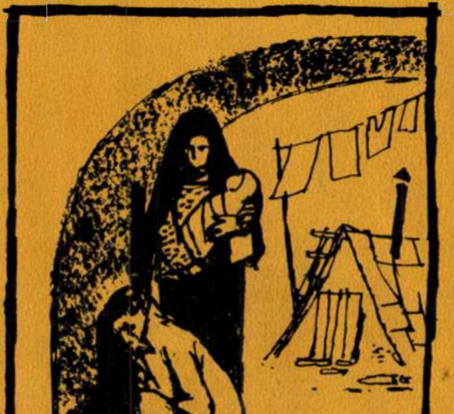

... celor bolnavi şi familiilor cu copii, locuinţe în aer liber...

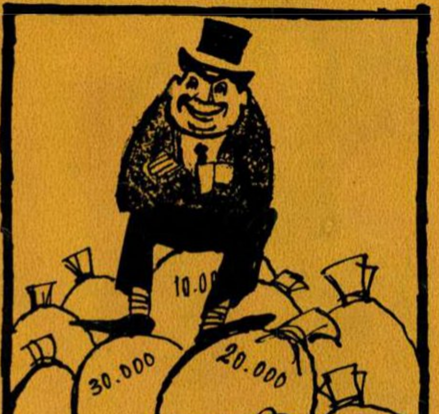

Numai biata burghezie şi guvernele ei se alegeau cu mari greutăţi!...

05
5-

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 10 (302)
Anul X
11 martie 1961

Tînăra actriță
Sanda Toma

Ţara a votat

Încă nu s-a luminat bine de ziuă şi cetăţenii din cartierul Floreasca au şi sosit la secţia de votare nr. 37.

Ziua a fost aşteptată cu nerăbdare. Şi oţelarul, şi plugarul, şi cărturarul; şi vîrstnicul, şi tînărul — toţi, întreg poporul, s-au pregătit să cinstească evenimentul. Pe fiecare în parte, orînduirea democrat-populară l-a făcut să se bucure de florile libertăţii şi de roadele propriei sale munci. De aceea, fiecare a ţinut să-şi îmbrace haina de sărbătoare şi, cu demnitatea omului stăpîn pe propria sa soartă, s-a îndreptat spre secţia de vot.

Pretutindeni, în întreaga ţară, alegerile au prilejuit o entuziastă şi caldă manifestare a ataşamentului întregului popor faţă de orînduirea democrat-populară şi faţă de politica partidului şi guvernului. Au fost înscrişi în listele de alegători 12.444.977 cetăţeni. Din numărul total al cetăţenilor înscrişi în liste s-au prezentat la vot 12.417.800 alegători, adică 99,78 la sută. După cum arată Comunicatul Comisiei Electorale Centrale cu privire la rezultatul alegerilor de deputaţi în Marea Adunare Naţională a R.P.R., au votat pentru candidaţii Frontului Democraţiei Populare 12.388.787 alegători, reprezentînd 99,77 la sută din numărul total al alegătorilor care au luat parte la vot. În ce priveşte alegerile de deputaţi în sfaturile populare regionale, orăşeneşti, raionale şi comunale, au fost aleşi 140.925 deputaţi. Toţi deputaţii aleşi au candidat din partea Frontului Democraţiei Populare.

În paginile de faţă prezentăm cititorilor noştri cîteva imagini din ziua de 5 martie 1961, de la alegerile de deputaţi în Marea Adunare Naţională şi sfaturile populare.

SECŢIA DE VOTARE

↑ Poiana Braşov. Înainte de a se îndrepta spre pîrtiile de schi pentru a participa la întrecerile Concursului Internaţional Jubiliar de schi (vezi pagina 24), Ilona Mikloş, Cornel Tăbăraş, Gheorghe Bălan — ca şi alţi sportivi — au votat la secţia special amenajată la Poiana Braşov.

După momentul solemn al votării, cîţiva studenţi surprinşi într-un scurt intermezzo vesel, în curtea Institutului Pedagogic din Galaţi. ←

Conducătorii de partid şi de stat, în frunte cu tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, veniţi să voteze la secţia nr. 4 au fost primiţi de cetăţenii aflaţi în Piaţa Republicii cu o caldă şi entuziastă manifestaţie de dragoste.

Votează Eroul Muncii Socialiste Ştefan Lungu.

←

●

→

Pentru bunăstare şi fericire, votează şi ţăranii muncitori din comuna Băiculeşti, regiunea Argeş.

↑

„Şi acum, după ce am votat, să întindem hora". (Aspect de la secţia de votare din Herăstrău, raionul Stalin).

↑

Mulţi cetăţeni din Oneşti au căutat să fie printre primii la secţia de votare.

Roşca Ştefan, pensionar, fost docher în portul Galaţi, are nu mai puţin de 82 de ani. Dar vîrsta nu-l împiedică să fie în rînd cu tineretul la secţia de vot.

Cel mai tînăr membru al familiei a ţinut neapărat să fie şi el de faţă la votare. (La secţia de vot din Budeşti, raionul Olteniţa).

→

În zorii zilei numeroşi cetăţeni, locatari ai noilor blocuri din Piaţa Palatului R.P.R., se îndreaptă în grupuri spre secţia de votare.

↓

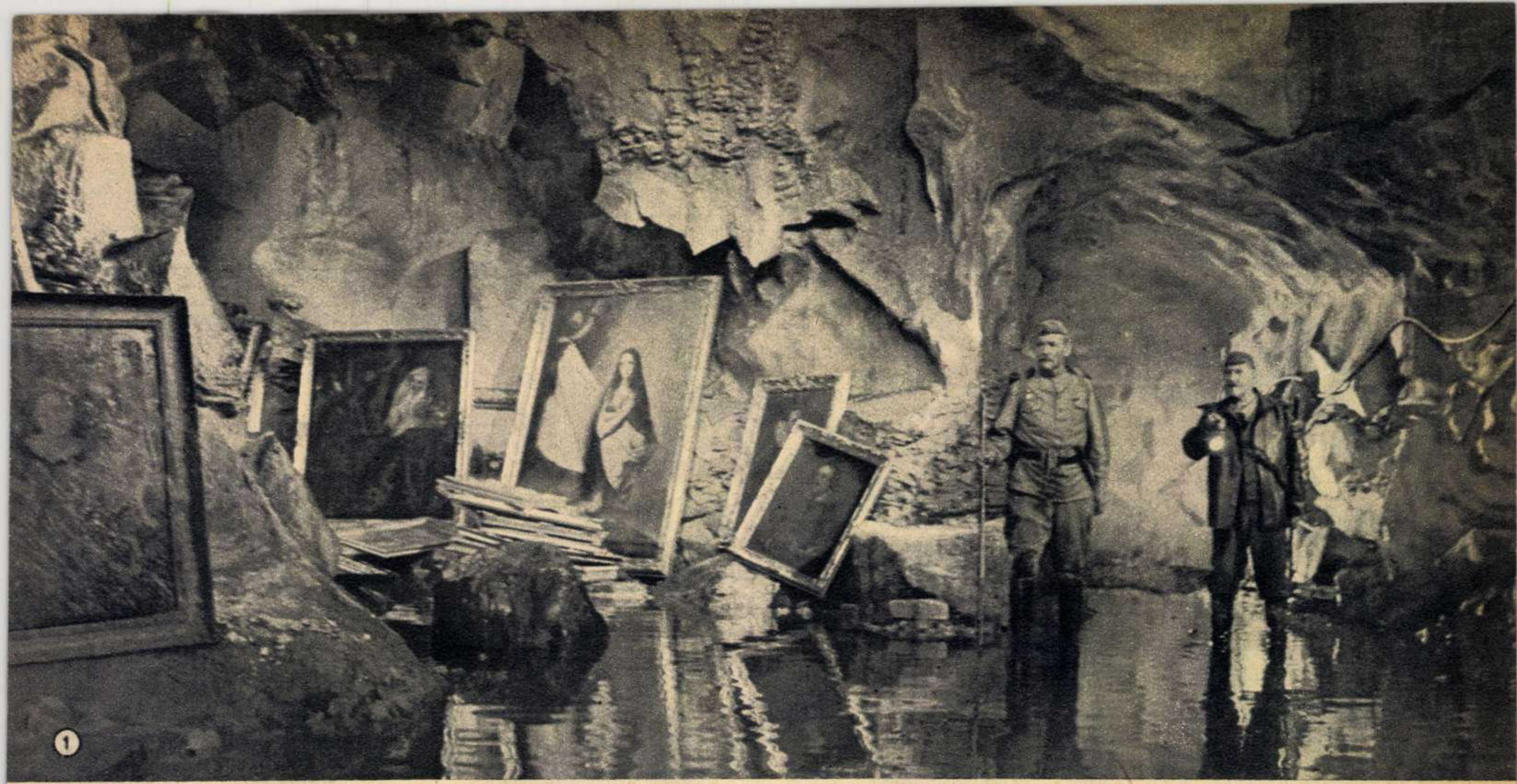
①

CINCI ZILE - CINCI NOPȚI

...pentru salvarea lui Rafael, Rembrandt, Rubens!

1

Sergentul Kozlov (B. Sanaiev) pătrunde în subterana inundată în care au fost aruncate de hitleriști capodoperele Galeriei din Dresda.

2

Frumusețea „Madonei Sixtine" de Rafael îi copleșește pe cei ce au luptat pentru salvarea celebrei pînze.

3

Pictorul Naumann (Heinz Dieter Knaub) își va recăpăta încrederea în viață și datorită tinerei antifasciste Kathrin (Annekathrin Bürger).

②

③

Istoria a consemnat faptul acesta unic în felul lui, cu modestia și severitatea pe care și le impune știința. Dar viața a dat cuvînt artei și iată că mezina acesteia, cinematografia, și-a propus să redea, prin mijloacele-i specifice, întreaga semnificație umană și poetică a acestei întîmplări. Despre ce este vorba? Poate că fraza: „Rafael, Tizian, Rubens, Rembrandt salvați de către ostașii sovietici" ar exprima esența acelui fapt. Ar fi însă prea puțin spus. Iată-l deci așa cum îl veți putea afla din filmul „Cinci zile, cinci nopți", prima coproducție a studiourilor sovietice și germane, realizată în regia lui Lev Arnștam și Heinz Thiel, pe muzica marelui compozitor Șostacovici.

...În zorii zilei de 8 mai 1945, trupele sovietice au intrat în Dresda. Orașul era sfărîmat de bombardamentele americane, pustiit, printre ruinele sale fumegînde locuitorii se mișcau ca niște arătări. În aceeași zi, comandamentul suprem al forțelor militare sovietice a încredințat unui grup de ostași și ofițeri o misiune deosebit de dificilă: aceea de a salva comorile de artă ale muzeului din Dresda, risipite prin galerii subterane, prin cariere de piatră și de var, în clădiri distruse. Și iată cum, în iureșul războiului, atunci cînd încleștarea cu fiara hitleristă era pe viață și pe moarte, omul sovietic îmbrăcat în haină militară și-a riscat viața, pentru a salva de la pieire neprețuite bunuri de artă ale poporului german și ale omenirii întregi.

Filmul istorisește toate cele „Cinci zile, cinci nopți" de căutări neistovite, de luptă pentru a reda vieții pînzele lui Rafael, Rembrandt, Rubens. Dar nu numai atît. El urmărește destinele a două personaje centrale, sergentul sovietic Efim Kozlov și pictorul german Naumann — evoluția interioară a acestuia din urmă fiind determinată de acțiunea în care au fost implicați amîndoi.

...Cine trece acum prin Dresda poate vedea, așezate la loc de cinste în galeria reconstruită, celebrele opere salvate în primăvara lui 1945 de ostașii sovietici. Au stat o vreme la Moscova, au fost restaurate — apoi, cînd și-au recăpătat întreaga lor splendoare, au fost restituite poporului german...

S. F.

AMBIŢIOŞII

Întrucît am aflat de la nişte colegi că lîngă Alexandria, într-un sat ce-i zice Calomfireşti, trăiesc 900 de cetăţeni foarte ambiţioşi, subsemnaţii reporteri, autori ai însemnărilor şi imaginilor fotografice de faţă, am zis: hai la ei, ca să-i cunoaştem! Iar după ce am stat cu dumnealor o zi întreagă la taclale şi am văzut realizările pe care le-au săvîrşit în numai un an de zile, am scris în carnetele noastre: dacă-i ajută pe oameni să fie mai înţelepţi, mai harnici, mai fericiţi şi mai instruiţi, ambiţia e o calitate.

Îngăduiţi-ne, aşadar, să vă prezentăm formele de manifestare ale acestui soi de ambiţie.

O zi de neuitat: 14 februarie 1960

În 1958, ţăranii comunişti Dumitru Ţoncu, Gheorghe Radu, Florea Dicu, Stan Irina, Constantin Simion, Gheorghe Petcu, Stan Roman, precum şi o seamă de tineri inimoşi au format un comitet de iniţiativă în vederea înfiinţării gospodăriei colective. Oamenii au discutat în amănunţime toate problemele, s-au interesat îndeaproape cum sînt munca şi traiul în gospodărie, i-au vizitat în cîteva rînduri pe colectiviştii din Alexandria, Conţeşti şi Storobăneşti şi, pe baza liberului consimţămînt, au hotărît să păşească pe drum de viaţă nouă. Munca aceasta, dusă cu răbdare şi cu dragoste, a avut darul ca acum un an, la 14 februarie 1960, să hotărască 900 de ţărani — adică tot satul — să-şi unească inimile, pămîntul, vitele şi puterea de muncă în gospodăria colectivă.

De ce e capabilă dragostea...

Dragostea pentru ziua de azi şi pentru cea de mîine, dragostea pentru viaţa nouă e capabilă de lucruri mari. Acum un an, cînd au înfiinţat gospodăria, colectiviştii din Calomfireşti n-aveau nici grajd pentru vite, nici magazie pentru cereale, nici remize, nici atelier pentru fierărie. Adică n-aveau nici o construcţie. Viaţa, necesitatea, dar mai presus de toate dragostea

Vara trecută, cînd grîul dădea în pîrg, aici era un loc liniștit, animat doar de trilul ciocîrliei. La scurtă vreme după treieriș, au sosit aici constructorii tinerei colective și au înălțat într-un timp record construcțiile acestea. În momentul de față aceiași constructori pregătesc materiale pentru cel de-al cincilea grajd.

cînd număra: 16 vaci de lapte, 26 juninci și 314 oi. Rețineți și faptul acesta: colectiva din Calomfirești n-a împrumutat un bănuț de la stat (deși putea să facă acest lucru, fiind la începutul începutului) nici pentru vite, nici pentru construcții. Atunci de unde parale? Că, vor spune unii, poți să fii harnic, poți să muncești organizat, poți să valorifici resursele locale, dar fără bani nu-i posibilă nici ridicarea construcțiilor, nici cumpărarea vitelor. Ei, aici stă miezul chestiunii.

Rețetă pentru facerea banilor

Într-o gospodărie colectivă, fie ea chiar foarte tînără, rețeta pentru facerea banilor are, în genere, cam aceleași prescripții. La Calomfirești ea a avut următoarea formulă: perfecta organizare a muncii, din vreme și în toate sectoarele gospodăriei + aplicarea unui complex de măsuri agrotehnice care să asigure depășirea producției planificate la grîu, porumb, sfeclă de zahăr, bumbac, ricin, legume etc. etc. + controlul asupra calității muncii efectuate + îndreptarea unor abateri ce nemulțumesc pe oameni (brigadierul, dacă trece în evidență pentru rudele lui zile-muncă neprestate, să fie pedepsit) + popularizarea unei lozinci: vei fi îndestulat numai dacă gospodăria va fi bogată.

Aplicarea întocmai a acestei rețete i-a făcut pe oameni să muncească cu tragere de inimă, să obțină producții frumoase și să aducă în punga gospodăriei (pentru produsele vegetale contractate cu statul și pentru valorificarea pe piață a legumelor și zarzavaturilor) nu mai puțin de 2.500.000 lei.

Ei, e complicată rețeta pentru facerea banilor? Nici vorbă! E la îndemîna oricărei gospodării colective.

Cine trăiește bine?

Bineînțeles, cine iubește munca. Cine urăște lucrul de mîntuială. La Calomfirești, 99 la sută din colectiviști s-au dovedit a fi foarte pricepuți gospodari, deși viața lor cea nouă abia a-mplinit un an. Se pare că ultima prescripție din rețeta pentru facerea banilor (vei fi îndestulat numai dacă gospodăria va fi bogată) a devenit o cauză comună a tuturor colectiviștilor. Lucrul

pentru gospodăria colectivă i-au îndemnat însă pe oameni să ia urgente și înțelepte măsuri. Dragostea, plus buna organizare a muncii, plus ambiția au determinat începerea bătăliei pentru ridicarea unor trainice și frumoase construcții pe un cîmp unde nu era nimic. Rețineți: în jumătate de an, pe cîmpul acesta au fost construite patru grajduri, o magazie de cereale, un saivan, o casă la grădina de legume. Rețineți: cînd au intrat în gospodărie, colectiviștii n-au avut nici o vacă proprietate obștească, sectorul zootehnic mărginindu-se la boii (destul de numeroși, de altfel) și caii de lucru aduși la intrarea în gospodărie. Rețineți: colectiva aceasta n-avea nici un an

Mezinul a fost primul membru al familiei care a gustat din friptura gătită pe aragazul nou cumpărat.
←

„Ciobănaș cu 300 de oi" — așa sună viersul unui cîntec popular. Numai că acest cîntec va trebui modificat, întrucît pînă în toamnă colectiva e hotărîtă să aibă o turmă de 500 de oi.
→

acesta ți-l spune Ion Vîlcu, care a primit 2.108 kg grîu, 3.834 kg porumb, 105 kg zahăr, 10.800 lei; Iulian Romînu, care a urcat în podul casei sale 2.158 kg grîu, 3.824 kg porumb, peste 100 kg zahăr etc. etc., și a primit 11.118 lei în numerar pentru punga dumisale. Și, de asemenea, foarte mulți alții din cei 900 de ambițioși.

La Calomfirești e însă și un cetățean care, după părerea lui Țelea Alexandru, președintele gospodăriei, n-are pereche în sat. Îl cheamă Ion Ninu și, în 1960, nu prea s-a lipit munca de brațele dumnealui. La împărțirea produselor, putea să-și ducă drepturile cuvenite cu roaba: 33 kg grîu, 60 kg porumb, 1,700 kg zahăr și 170 lei. Știți de ce? Deoarece anul 1960 n-a avut pentru Ion Ninu decît ...10 zile. Atît a muncit dumnealui!

Iată pentru ce omul acesta n-a putut să-și cumpere nici aragaz (cum și-au cumpărat 250 de colectiviști din sat), nici aparat de radio (care cîntă de cîteva luni în 98 de case), nici multe altele...Ce să-i faci, nea Ioane? Anul n-are numai 10 zile...

Niște hîrtii de valoare excepțională

Înainte de a părăsi Calomfireștiul, am mai stat de vorbă cu oamenii din consiliul de conducere al gospodăriei. Erau într-o ședință. Aveau în fața lor niște hîrtii de valoare excepțională. Le-am cercetat și noi. Printre altele, am spicuit din cuprinsul lor ceea ce va fi nou în satul acesta în 1961. Poftim: un sediu pentru gospodărie, o nouă magazie de cereale, o maternitate pentru scroafe, cotețe pentru păsări, încă un saivan. Mai departe: „... în 1961 vom avea 50 de vaci, 64 juninci, 85 de porci, 500 de oi, 1.000 de păsări".

Acestea sînt deocamdată planurile celor 900 de ambițioși din Calomfirești.

Iată ce poate face munca în gospodăria colectivă.

George CIUDAN
Fotografii de Traian PROSAN

În 1960, grădina de legume a adus gospodăriei frumoase venituri bănești. Fapt pentru care în 1961 terenul acesteia a fost mărit. După cum arată fotografia, anul acesta colectiviștii au pregătit răsadnițe, după toate regulile grădinăritului modern.

COPERTA NOASTRĂ

Două stagiuni în București, a treia doar pe jumătate consumată, și iată că tînăra actriță Sanda Toma a devenit nu numai cunoscută, dar și apreciată de exigentul public al Capitalei noastre. Interpretă a „Hangiței" și a Nastiei din „A treia, Patetica", a lui Decebal (în travesti) din „Titanic Vals" și a Niculinei din „Maria", a Polinei din „Un post rentabil" și a Mariannei din „Tartuffe" — Sanda Toma a dovedit în jocul ei o simplitate firească, vioiciune și vitalitate juvenilă. Seriozitatea cu care muncește Sanda Toma se poate remarca și în eforturile de a-și găsi mereu alte mijloace de expresie artistică. E fără îndoială o artistă dotată; dar talentul ei nu s-ar fi putut dezvolta fără excepționalele condiții pe care regimul democrat-popular le-a pus la dispoziția tinerei generații de artiști. Elevă a marilor actori Aura Buzescu și N. Bălțățeanu, apoi a regizorului Vlad Mugur, ea a fost angajată — imediat ce a absolvit institutul — la Teatrul Național din Craiova, iar după doi ani de activitate la acest teatru, a fost adusă la București, unde i s-au oferit de la început roluri principale pe prima scenă a țării.

Acum joacă pe scena unuia din cele mai tinere și pline de perspectivă teatre ale țării, Teatrul de Comedie, și poate fi văzută în ambele sale premiere: „Celebrul 702" (Fata în albastru) și „Burghezul gentilom" (Lucille). Iar cine a văzut filmele „Darclée" și „Bădăranii" a recunoscut-o desigur în rolul soției lui Giraldoni și în cel al tinerei Lucietta.

Fotografie de S. STEINER

În lumina REFLECTOARELOR

Mama vitregă (Eva Mokșoi) și fiicele ei (Ildiko Klima și Eva Maior).

O REUŞITĂ METAFORĂ COREGRAFICĂ

Bravo baletului Operei de Stat din Cluj, care a reușit, în ultima sa premieră, să se depășească, trecînd cu succes examenul pe care și l-a impus atunci cînd a inclus în repertoriul său „Cenușăreasa" lui Prokofiev. Muzica de balet a lui Prokofiev e „dansantă" dar dificilă — și nu numai datorită originalității ei expresive, ci mai ales datorită profunzimii ei.

În acest spectacol, Gabriela Taub a reușit să dea versiunii coregrafice a „Cenușăresei" mare forță și expresivitate. Mînă în mînă cu regia a mers și scenografia; Silviu Bogdan nu a fixat un cadru desfășurării acțiunii, ci a venit cu argumente scenografice stilizate cu finețe și subtilitate, tot atît de convingătoare ca și cele regizorale.

Personajele baletului — conform tipologiei clasice a basmului — se împart în două categorii distincte (unele, de partea binelui; altele, de partea răului), fiecare avînd totuși o individualitate aparte, bine definită.

Interpreții au convins prin sinceritate, unii demonstrînd, pe lîngă însușirile coregrafice evidente, și însușiri actoricești.

Solista Larisa Sorban, gingașă și grațioasă în rolul Cenușăresei; Vasile Căpușan — în rolul prințului — un bun partener de dans; Emilian Brateș, un bufon plin de savoare. Prim-balerina Eva Mokșoi (care a întruchipat-o pe mama vitregă), Ildiko Klima și Eva Maior (fiicele ei) și Kurt Cerninschi, tatăl Cenușăresei, ne-au pus în fața unor portretizări care țin de domeniul creației actoricești. Mai ales Eva Mokșoi, a cărei interpretare merită o mențiune specială.

În general, întregul balet al Operei de Stat din Cluj (reproșăm totuși unei părți a corpului de ansamblu, în scenele balului, o nepermisă detașare de dramatismul situației) a muncit cu multă pasiune și s-a apropiat cu încă o treaptă de interpretarea baletului contemporan.

Bazil DUNĂREANU

PASSACAGLIA

pe scena teatrului ORĂDEAN

Passacaglia, piesa de debut a prozatorului Titus Popovici, a văzut lumina rampei și pe scena secției romîne a Teatrului de Stat din Oradea, orașul natal al scriitorului.

Spectacolul este pus în scenă de regizorul Dan Alecsandrescu, în decorurile unui talentat debutant: Victor Cupșa. Interpretează: Liviu Mărtinuș (Mihai), Nicolae Toma (pianistul Andrei), Sofia Albu (Ada), Constantin Adamovici (profesorul de muzică) ș.a.

Zeno FODOR

BRAVO MIE, SÎNT IEŞEAN!

Iată o exclamație întemeiată; pentru că, pe lîngă atîtea alte realizări, ieșenii — iubitori de teatru — se bucură și se mîndresc (vezi titlul) cu noua sală a Teatrului Evreesc de Stat, inaugurată la începutul lui '61.

Această sală, modernă și elegantă, s-a dovedit a fi în același timp și primitoare de spectacole de estradă: pe lîngă alte premiere, a întîmpinat cu acorduri de orchestră și buchete de aplauze un spectacol de estradă al cărui nume este însuși titlul acestei note: BRAVO MIE, SÎNT IEŞEAN, plimbare muzicală de 2 ore și 20 tablouri, de I. Avian, Fred Firea și Alexe Marcovici. Plimbarea, acompaniată de melodiile lui Aurel Giroveanu și regizată de Sava Maximilian, aduce între faldurile cortinei și siluetele decorurilor, aspecte din bătrîna cetate întinerită, precum și din viața nouă a întregii regiuni.

Spectacolul, jucat în limba romînă, este primit cu căldură de public, iar printre tablourile cele mai aplaudate sînt: „Ești un om de zahăr", „Povestea țesătoarei", „Fata cu zestre", pamfletul antiimperialist „Școala de la Bonn" și — bineînțeles — cupletul muzical: „Bravo mie, sînt ieșean"...

Ezio TADDEI

Negrul n-a fost linșat...

Romancier, autor al unor reportaje de talent, cunoscînd îndeaproape problemele care frămîntă poporul italian, Ezio Taddei este unul dintre scriitorii în proza căruia au răsunat încă de la început revolta și protestul celor oprimați și exploatați. Proza lui Taddei e aspră, simplă, cu aspecte uneori colțuroase ca înseși chipurile eroilor săi, care se zbat pentru o existență omenească.

Născut la Livorno în 1895, Ezio Taddei a încetat din viață acum cinci ani, în 1956. El a fost un scriitor militant, membru al Partidului Comunist Italian. Condamnat la mulți ani de închisoare de tribunalele fasciste, ani pe care Taddei i-a petrecut în temnițele cele mai grele din diferite orașe ale Italiei, plecat în America în timpul celui de-al doilea război mondial, romancierul n-a încetat un moment să-și exprime disprețul și revolta împotriva tarelor societății capitaliste. Astfel, el a zugrăvit nu numai societatea italiană ci, cunoscînd prin propria-i experiență adevăratul „mod de viață“ american, a scris despre America volumele „Am renunțat la libertate“ și „Aveți poștă, domnule Brown“. Printre celelalte lucrări ale sale, se numără volumele intitulate „Pinul și coropișnița“, „Michele Esposito“, „Fabrica vorbește“, roman cu caracter autobiografic, care a fost tradus și în țara noastră, în 1952.

Publicăm mai jos schița „Negrul n-a fost linșat“ din volumul „Aveți poștă, domnule Brown“.

Helen Cramer împlinise 45 de ani. Locuia la Richmond, în statul Virginia. Cine intra în vila ei, putea vedea într-un tablou mare din salonul de la parter că bunicul său slujise sub Washington cu gradul de colonel.

Helen Cramer primea deseori prieteni vechi și-i plăcea să cînte împreună cu ei cîntece de demult și să bea serios — uneori se îmbăta chiar; despre această înclinație a doamnei Cramer s-ar putea relata amănunte și istorioare nostime, dar în schița noastră nu prea ne interesează, dat fiind că, de fapt, aici ne propunem să vorbim despre ceea ce i s-a întîmplat lui John Murphy, negrul.

John Murphy locuia într-o baracă făcută din bucăți de tinichea și scînduri de la lăzile de ambalaj, așa cum se putea vedea după numele firmelor imprimate pe lemn ca, de pildă: „Sinclair Oil Company" și altele.

E foarte probabil că John Murphy avusese strămoși în Sudanul african; dar despre ei nu știa absolut nimic, nici măcar cum se numeau. Așadar, John Murphy n-avea nimic de povestit.

Trecea în fiecare zi pe un drum de țară, nu departe de vila doamnei Helen, iar seara se întorcea pe același drum. Era zdrențăros și printre zdrențele cămășii i se vedeau uneori lucind în soare mușchii.

Doamna Helen îl văzuse deseori pe negru de la fereastră; o dată îl întîlnise chiar pe drumul pe care el mergea zilnic. Dar John Murphy avea grijă să meargă pe mijlocul drumului fără să ridice ochii.

Doamnei Helen îi părea bine de acest lucru, pentru că putuse astfel să-l urmărească cu privirea, în vreme ce negrul continua să umble în așa fel, de parcă voia să se ascundă, deși se afla în mijlocul drumului.

Într-o zi, pe cînd mergea pe acest drum, îi ieși în cale doamna Helen; ea lăsă să-i cadă umbreluța de soare și-l chemă pe negru, cu toate că nu-i știa numele, spunîndu-i cu glas autoritar: „Ridică-mi-o!" Știa că era singurul mijloc prin care-l putea face pe negru să se apropie. Iar John Murphy se aplecă și-i dădu umbrela fără să ridice ochii. Doamna Helen nu spuse nimic. Negrul își văzu de drum, îndreptîndu-se spre spatele gării.

În ziua în care negrul se aplecase să-i ridice umbrela, doamna Helen se uitase cu luare aminte la el și-și oprise privirea pe cămașa-i zdrențuită la spate.

A doua zi, doamna Helen se duse din nou pe același drum, unde îl întîlni din nou pe negru. Zărind-o din depărtare, el o apucă prin mijlocul drumului, înaintînd cu capul în jos. Doamna profită de acest lucru pentru a se apropia de el și făcu în așa fel încît să-l întîlnească. John Murphy, pășind mereu cu privirile în pămînt, îi zări picioarele venind în direcția lui. Cînd ajunse aproape de el, doamna se opri o clipă, apoi se duse spre marginea drumului.

— Vino pînă aici! — strigă către negru.

John Murphy își înfundă capul între umeri și se îndepărtă prevăzător. Atunci Helen Cramer își ieși din fire. Îl ajunse din urmă, îl apucă de braț. Negrul își strînse brațul lîngă trup, dar Helen se afla acum drept în fața lui. Îi vedea carnea neagră a umărului. Îi puse mîna pe piept. Negrul încerca să se retragă. Ea îi spuse cîteva vorbe care-l făcură să se dea înapoi înspăimîntat. Continua să-l strîngă cu mîna, dar el se aplecă fără s-o atingă, lunecă ușor, apoi începu s-o ia la goană peste cîmpie. Alerga de parcă-l fugărea cineva.

Doamna Helen scrîșni din dinți:

— Bastardul!...Tu, bestie!...

Și o apucă și ea repede spre casă.

Cînd căpitanul de poliție veni la locul lor de muncă, John Murphy și alți negri descărcau șinele de cale ferată. Căpitanul era însoțit de patru agenți; coborîseră toți din automobil. Căpitanul se duse de-a dreptul la John Murphy, de parcă l-ar fi cunoscut de cînd lumea, și-i spuse numai atît: „Vino!" Negrul nu întrebă nimic. Ceilalți negri se dădură îndărăt și-l văzură pe John Murphy urcînd în automobilul care o porni deîndată.

Doi dintre agenți, care făcură drumul pe jos, se opreau mereu ca să le comunice albilor cu satisfacție: „L-am prins!" „Pe cine?" „Pe negrul care a săvîrșit un viol". „Pe cine?" „Un negru". „Un bastard negru! Și fata?" „Nu-i o fată, e o doamnă din lumea bună...Doamna Helen Cramer..." „Doamna Helen?!..." „Un negru? E timpul să se termine cu bastarzii ăștia..." „Unde-i negrul?..." „Trebuie să-l linșăm..."

Cei doi agenți mergeau însoțiți de lumea care se adunase în jurul lor pentru a afla ce povesteau și acum iuțeau cu toții pasul.

„Un negru...Vino, mergem să-l linșăm"... „Bine, da' ce-a făcut?..." „Helen Cramer..." „Vin îndată..." „Să mergem la post..." „Să-l chem pe fratele meu..."

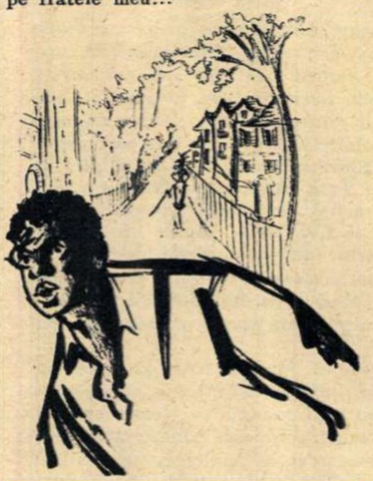

Polițiștii mergeau în fruntea cortegiului. Biroul căpitanului de poliție era la etajul I. Căpitanul Fink îl ascultă, negrul îl fixă atent, pe urmă căpitanul zise:

— Vrei să spui adevărul? Vrei să mărturisești că ai violat o doamnă albă?

— E o greșeală. Eu nu îndrăznesc nici să mă uit vreodată la o doamnă albă. La nici o albă!

— Ești vinovat?

— Eu nu sînt vinovat...E o eroare.

Căpitanul dădu din umeri, aruncă o privire spre sergent și începu să asculte. Negrul își pironi ochii înspăimîntați asupra lui.

De astă dată se auzea ceva, dar de departe. Căpitanul continua să se uite la sergentul care întredeschisese buzele în chip de zîmbet. Negrul urmărea încordat chipurile celor doi; dar deodată plecă capul. De afară se auzea un zgomot de voci ce venea de după colțul străzii; acum strigătele se întețeau.

În birou, nimeni nu spuse nimic. Strada din fața postului de poliție se umplea de lume. Se striga:

— Căpitane Fink, dă-ni-l pe negru!

— Vrem negrul!

Femeile strigau cît le ținea gura aceleași cuvinte:

— De ajuns cu negrii!...

— Hai să-l luăm pe negru! Cui i-e frică? Dacă n-o să procedăm așa, o să ne trezim cu negrii în case!

Urletele deveneau din ce în ce mai amenințătoare. Cele dintîi pietre izbiră fațada postului de poliție, iar geamurile unei ferestre săriră în țăndări.

Căpitanul își cuprinse bărbia în palmă.

— Bine, dacă nu ești vinovat, nu pot să te țin aici.

Pe urmă se uită la sergent.

— N-avem probe în baza cărora să-l reținem.

Căpitanul trecu spre fereastră trăgîndu-l ușurel și pe negru, ca și acesta să se poată uita în stradă.

Lui Murphy i se povestise, cînd era mic, că se adună grupuri de rasiști noaptea, pînă se umplu pădurile de ei, urlă și bat cu furie un gong. Pe urmă îi prind pe negrii care n-apucă să fugă și-i omoară; apoi vrăjitorul taie victima în bucăți. Probabil că în clipa aceea nu se gîndea chiar la povestea asta, dar simțea aceeași frică pe care o încercase atunci cînd auzise aceste povești. Gîndul îi fugea la linșajele pe care le văzuse de atîtea ori și care se petrecuseră cam în același fel: mulțime de oameni, strigăte, apoi obișnuitul ceremonial — unul ridica funia cu care era spînzurat negrul, după ce fusese omorît. Negrul mort rămînea spînzurat, bălăbănindu-se în aer toată noaptea și ziua următoare.

Sergentul spuse în șoaptă.

— Deocamdată să-l punem în libertate, pe urmă vedem noi ce-i de făcut.

— Ei, John, ce zici?—întrebă căpitanul. Nu știi nimic?

Negrul nu răspunse.

— Să vedem ce pot face pentru tine.

Căpitanul Fink se așeză la birou ca să dicteze depoziția.

Și așa a fost salvat de la linșaj negrul John Murphy, iar în noaptea aceea a putut să doarmă liniștit în închisoarea din Richmond, la secția deținuților care așteaptă procesul la tribunalul general însărcinat cu judecarea cazurilor ce comportă pedeapsa cu moartea.

În romînește de Despina MLADOVEANU

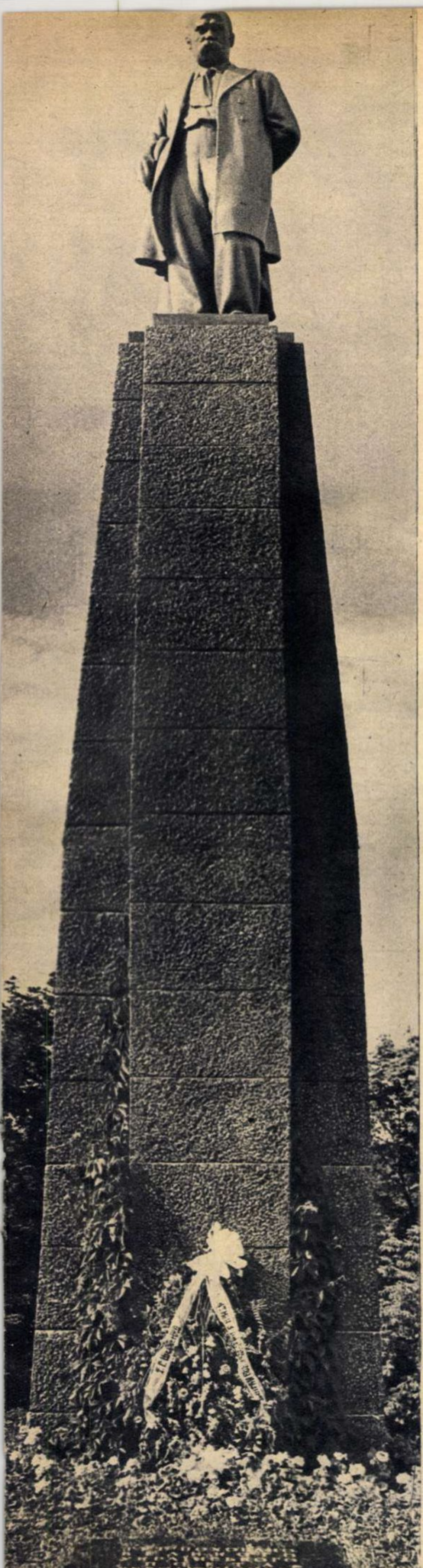

Un bard al Ucrainei:
TARAS ŞEVCENKO

S-au împlinit o sută de ani de la moartea marelui scriitor Taras Şevcenko. Creaţia literară a acestui vestit cîntăreţ al luptei şi năzuinţelor poporului ucrainean cunoaşte, pe măsura scurgerii timpului, o apreciere tot mai largă din partea cititorilor de pretutindeni. Taras Şevcenko, îndrăgostit de libertate şi dreptate socială, a ridicat vocea sa întru apărarea oamenilor simpli în cele mai întunecate timpuri ale reacţiunii ţariste. Cînd patria sa — Ucraina — gemea sub jugul exploatatorilor, Taras Şevcenko a transformat versul său în trîmbiţă de aur pentru frăţia popoarelor, pentru libertate şi progres social.

Ivan Franko, un alt mare fiu al poporului ucrainean, vorbind despre personalitatea lui Taras Şevcenko, a spus: „...El a fost iobag şi a devenit gigant în împărăţia culturii umane. Pentru libertatea Rusiei, el a făcut mai mult decît zece armate victorioase“.

Plasticitatea şi muzicalitatea versurilor lui Taras Şevcenko cuceresc inima cititorilor de poezie. Ideile majore ale poeziei sale găsesc şi astăzi răsunet în inimile noastre.

Comemorarea a o sută de ani de la moartea lui Taras Şevcenko, sub egida Consiliului Mondial al Păcii readuce printre noi verbul lui incandescent şi imaginea vie, tînără şi înflăcărată, a creatorului său.

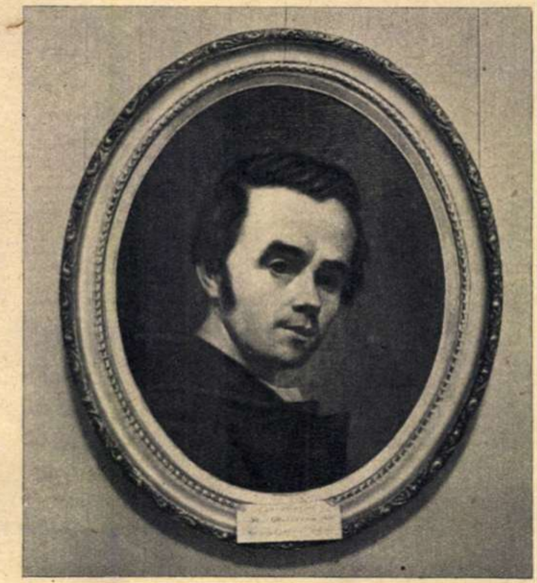

Autoportretul poetului, pictat în 1840.

În apropierea oraşului Kanev, pe malul Niprului, se înalţă un impresionant monument. Aci se află înmormîntat Taras Şevcenko. ←

Coliba de pe ţărmul Mării Caspice, fortul Aleksandrovski (pe insula Mangîşlak, azi Şevcenko), construită de Taras Şevcenko în timpul exilului său pe aceste meleaguri (1850-1857). ↓

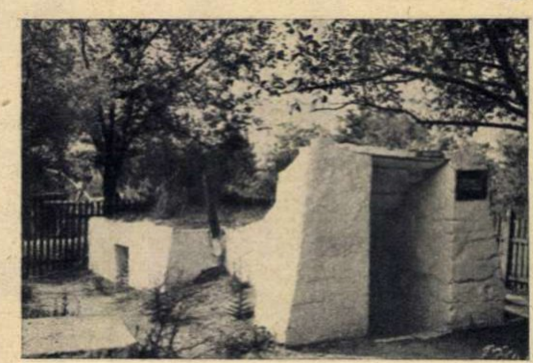

Taras **ŞEVCENKO**

Trec prin toamnă, trec ciumacii[*)]

Trec prin toamnă,
trec ciumacii,
Se tot duc în depărtare,
Tot astfel, în goana mare
Trec şi anii mei, săracii.
Dar nu-mi pasă, pe hîrtie
Eu cresc munţi de poezie.
Capul meu plin cu nimicuri
Îl desfăt mereu cu stihuri
Şi dau brînci şi tot zoresc,
Ură, lanţuri iar îmi cresc.
Cine ştie? De-or afla
Domnii-oleacă vor turba
Şi în legea lor domnească
Pot să mă şi răstignească.
Orişice s-ar întîmpla,
Versul meu nu-l voi trăda.

1849—Kos-Aral

În romîneşte de George CIUDAN

---

*) Ciumaci — vechi cărăuşi din Ucraina, care aduceau din Crimeea sau de pe Don peşte şi sare.

In plin avînt

Fotoreportaj de E. IAROVICI

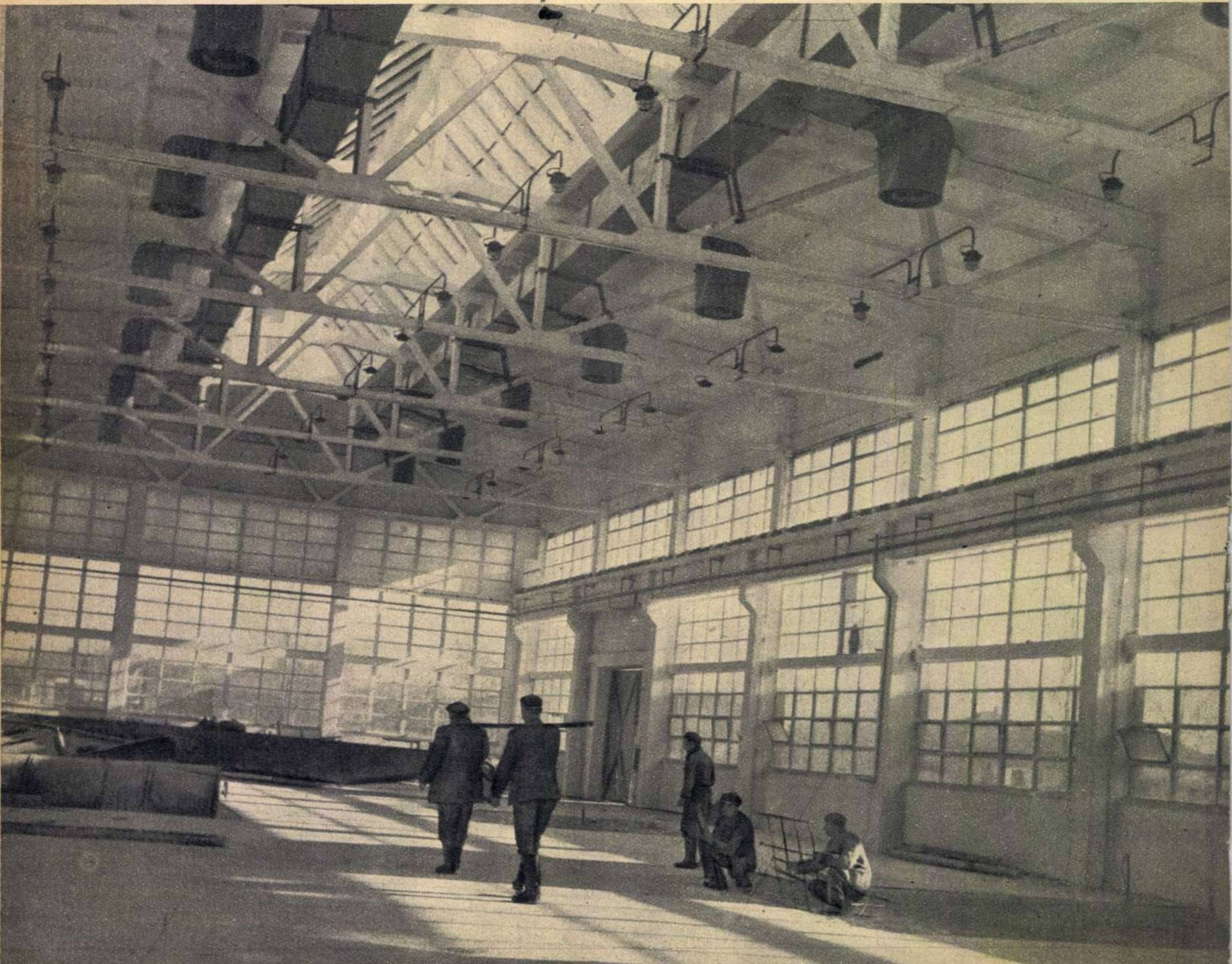

„Lupta pentru o calitate superioară a produselor — împreună cu sporirea producţiei, a productivităţii muncii şi reducerea cheltuielilor de producţie — trebuie privită ca o sarcină centrală în îndeplinirea planului de stat, cu caracter permanent, a cărei înfăptuire are efecte favorabile în toate domeniile activităţii economice".

(Din Directivele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn către toate organele şi organizaţiile de partid, sindicale, ale U.T.M. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia).

Directivele Comitetului Central al P. M. R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia au mobilizat întreg poporul. În întrecerea socialistă, care se desfăşoară pe tot cuprinsul ţării, calitatea produselor constituie un obiectiv central.

Fotoreportajul de faţă vă prezintă cîteva aspecte din lupta pentru obţinerea unei calităţi cît mai înalte a strungului produs la uzinele „Iosif Ranghet" din Arad.

PRIN CONSTRUIREA ŞI PUNEREA ÎN FUNCŢIUNE a noilor hale, spaţioase, luminoase, se va reface fluxul tehnologic, ceea ce va contribui mult la îmbunătăţirea calităţii.

ŞUBLERUL nu se mai întrebuinţează la măsurarea pieselor care reclamă mare precizie. Pentru asemenea măsurători se folosesc instrumente speciale, unele prevăzute chiar cu microscoape. Maistrul reglor Pavel Herter controlează roţile dinţate cu un instrument optic de măsurat.

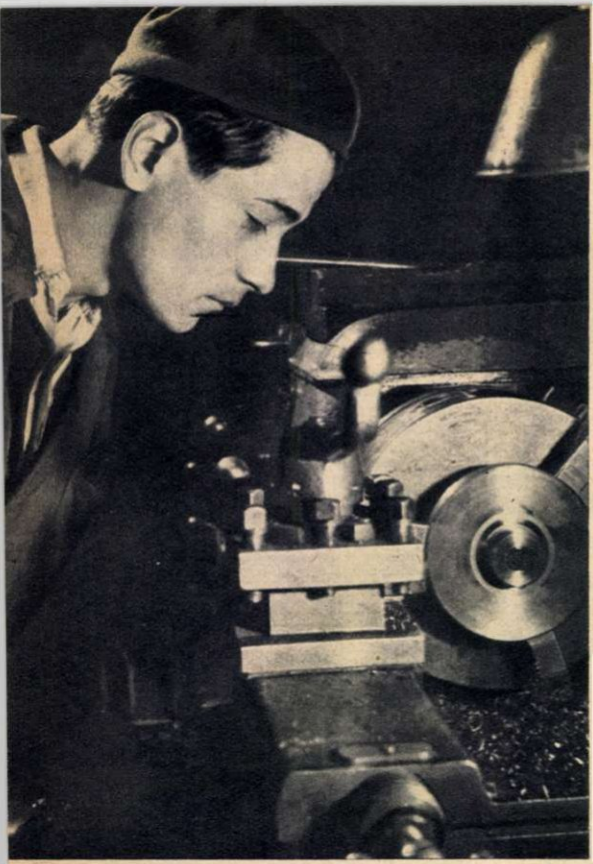

CELE MAI MODERNE SCULE pot da greş, dacă nu sînt mînuite de muncitori cu o înaltă calificare. Noile cadre de muncitori, absolvenţi ai şcolilor profesionale, cu o temeinică pregătire teoretică şi practică, dau produse de bună calitate. Un exemplu ne este oferit şi de tînărul Octavian Croitoru, unul dintre strungarii din secţia roţi dinţate, absolvent al şcolii medii mecanice. Ca el mai sînt mulţi în uzină şi, în fiecare an, numărul muncitorilor cu o bună calificare creşte.

A ŢINE PASUL CU PROGRESUL TEHNIC MONDIAL ↑ — sarcină centrală a constructorilor de strunguri. În fotografie: se fac probe la noul strung S3M cu turaţie mărită, comenzi centralizate, greutate redusă.

Lăcătuşii montori **Eracle Dima** şi **Petru Sipoş** montează dispozitivul de copiat hidraulic. Cu ajutorul acestui accesor se pot executa piese de orice contur.

STRUNGURILE care poartă marca fabricii „Iosif Rangheţ"-Arad se îndreaptă spre beneficiarii din ţară şi străinătate, spre expoziţiile internaţionale, unde duc faima vrednicilor muncitori de pe malurile Mureşului.

↓

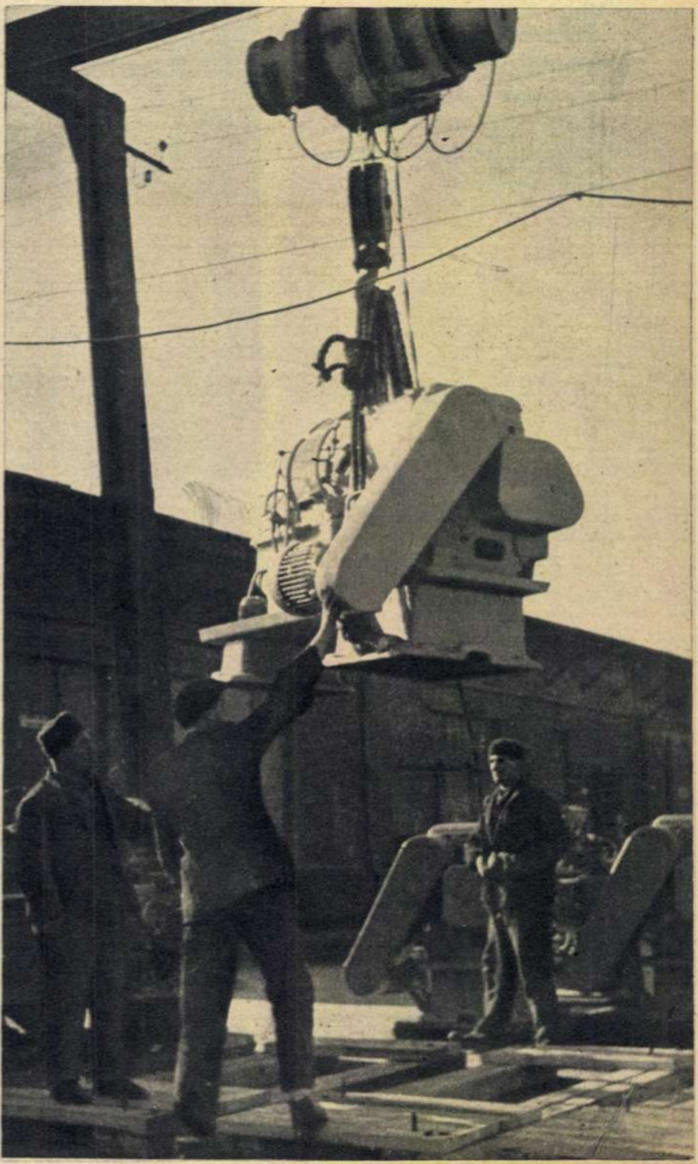

ÎNDEPLINIREA ANGAJAMENTELOR care privesc calitatea este legată de eliminarea rutinei şi de aplicarea metodelor înaintate de muncă. Acolo unde mai există muncitori care se despart greu de metodele învechite de muncă, intervine ajutorul colectivului şi, în primul rînd, al comuniştilor.

În brigada de la montaj-parţial, condusă de Milan Popovici (în fotografie, în dreapta), s-au petrecut multe pînă cînd aceasta a ajuns fruntaşă pe secţie. De pildă Liviu Boară (în fotografie, în stînga) şi Nicolae Veser, datorită rutinei şi metodelor de muncă depăşite pe care le-au folosit un timp, nu asigurau o producţie de calitate.

Astfel de probleme au fost discutate în cadrul brigăzii şi al secţiei, la colţul roşu şi în şedinţele de producţie. Comunistul Popovici stătea de vorbă cu fiecare în parte, subliniind răspunderea pe care o are fiecare muncitor în acţiunea pentru îmbunătăţirea continuă a calităţii produselor.

„Azi toţi cei 20 din brigadă sînt în prima linie a bătăliei pentru calitate" — ne-a spus Milan Popovici, zîmbind mulţumit.

HAI HUI PE MAPAMOND

În urmă cu cîteva luni, am primit la redacție o scrisoare în care un cetățean solicita o întrevedere cu un redactor al „Flacării". Deplasîndu-ne la Mîrşani, regiunea Oltenia, am făcut cunoştință cu semnatarul scrisorii, Constantin Vătau. Rezultatul convorbirilor pe care le-am avut cu dînsul sînt aceste însemnări de călătorie, pe care vi le prezentăm într-o redactare literară. Ele cuprind episoade din îndelungile călătorii pe care Constantin Vătau (azi în vîrstă de 74 ani) le-a făcut pe oceane şi mări şi cîteva întîmplări din S.U.A. care dezvăluie unele moravuri ale vieții americane de la începutul secolului nostru.

I. CORIBAN

ÎNTR-O NOAPTE...

1907... Dinspre Dunăre bătea un vînt tăios şi îmbujora obrajii celor doi tineri care stăteau muți şi trişti în fața porții şantierelor navale „Fernic". Fulgi mărunți de zăpadă se zbenguiau prin aer, îmbrăcînd Galațiul într-un strai alb.

Cu mîinile în buzunare, cu paltoanele sărăcăcioase strînse în jurul trupurilor, cei doi băieți o porniră tăcuți pe străzile oraşului. Se despărțeau, fiecare urmînd să plece încotro va vedea cu ochii, ca să-şi găsească o slujbă.

— Cîți bani ai în buzunar?

Constantin Vătau răscoli prin buzunare monedele. Mai avea vreo 2 lei.

— De ce mă întrebi?

— Am o idee... O idee grozavă — se înflăcără Rădulescu. Uite, m-am gîndit să facem înconjurul pămîntului ca marinari. Ne îmbarcăm într-un port pe un vas. Cînd ajungem la destinație luăm un alt vapor care merge mai departe. Şi aşa mereu... Undeva tot o să găsim un locuşor să trăim mai bine.. Vrei?

Cu primul tren porniră spre Constanța. În vagon era pustiu şi frig. Se înghesuiră pe o banchetă şi adormiră. După miezul nopții trenul se opri într-o stație pe Bărăgan. Constantin simți un ghiont în spate şi sări de pe banchetă orbit de lumina unui felinar pe care cineva îl apropiase să-i vadă fața.

— Îi un pîrlit, fraților! — se auzi un glas gros.

Omul lăsă felinarul jos şi prinse să suduie. Abia atunci Constantin văzu fețele bărboase ale unor oameni care-l cercetau cu ochi strălucitori.

— Căutăm boieri. Cu al nostru ne-am judecat. Ne supsese, ploşnița dracului, destul. Cîțiva s-au topit şi zice-se c-au venit la gară să fugă cu trenu'. Spune-ne drept, i-ai văzut?

— Am dormit... — bîigui Constantin.

— Din şapte boieri, cîți avem în comună, şase au fugit... Intră-n găuri, ca şerpii. Da' unde mergeți voi, flăcăilor?

— Mergem în lume...

După vreo oră trenul plecă mai departe. Nu au mai putut să adoarmă. Şi stînd aşa la fereastră, văzură în noapte focuri uriaşe care luminau zările de smoală. Ardeau conacele boiereşti.

Era 1907, anul marii răfuieli dintre țăranii flămînzi şi jefuitorii lor.

PRIMUL DRUM...

— Cum te cheamă?

— Constantin Vătau.

— Ce ştii să faci?

— De toate.

— Cum de toate, şefule? Asta înseamnă că nu ştii nimic. Ia-n spune-mi: ce meserie ai?

— Am fost vînzător de băcănie şi ajutor de chelner...

— Poate îți aranjez un post de chelner pe „Împăratul Traian". Nu-ți promit, dar să vedem...

Ofițerul părăsi restaurantul. Constantin îl urmări prin geamul uşor aburit de căldură, pînă cînd se pierdu pe stradela ce cobora spre port.

...Vasul de pasageri „Împăratul Traian", care făcea cursa Constanța-Alexandria (Egipt), avea la bufetul de clasa I un nou ajutor de bufegiu, care se făcea nevăzut foarte des, pentru ca apoi să răsară în cine ştie care colț al punții, privind marea. Cîteodată se întîmpla să întîrzie peste măsură lîngă balustradă şi să privească uimit hîrjoana valurilor, dar mai ales întinderea nesfîrşită de apă. Îi plăcea mult traiul pe vapor. Dar cînd îl burduşea în pumni vreun domn ofițer, alungîndu-l de pe punte, se întrista şi-şi zicea că viața are şi părți neplăcute. Noaptea, cînd pasagerii din cabinele de clasa I dormeau, citea, trîntit pe salteaua de paie. Găsise o carte despre un haiduc italian. În ceasurile acelea tîrzii îi apăreau aievea dealurile Calabriei şi-l vedea parcă pe Giuseppe, haiducul, hălăduind călare sau stînd la pîndă în aşteptarea unei caleşti boiereşti, pe care s-o prade şi să împartă banii săracilor. „Musai trebuie să mă duc în Calabria, să-l cunosc pe Giuseppe".

Şi din clipa aceea se hotărî să strîngă cu grijă puținii bani pe care-i avea, ca după ce se va întoarce la Istambul să fugă de pe vas.

...Alexandria picotea leneşă în estuarul învăluit de căldură. Cu mîinile în buzunare Constantin trecea pe străzile bătrînului oraş al lui Alexandru Macedon. Admiră îndelung o moscheie albă şi apoi, înfundîndu-se pe nişte străduțe, intră în forfota bazarului. Zeci de glasuri îl chemau să se oprească în fața tarabelor încărcate. Ba un negustor care vindea cămăşi îl opri amabil şi, după ce-i îndrugă cinci minute în şir cuvinte pe care nu le înțelegea, îl făcu să probeze o cămaşă albă ca spuma, din bumbac egiptean. Şi cînd refuză s-o cumpere, se înclină în fața lui politicos, fără urmă de supărare...

După atîtea ceasuri de plimbare, i se făcu sete. Ochi un limonagiu şi dădu pe nerăsuflate pe gît un pahar mare cu oranjadă.

— Cît plătesc?

— Un penny...

Dar buzunarul era gol. Banii îi dispăruseră. Îi furase cineva în bazar. Limonagiul îl privi supărat şi-l burduşi cu cîteva ghionturi.

Iată de ce Constantin Vătau n-a ajuns în Calabria, la haiducul Giuseppe...

RĂSCOALA

Pireu... În rada portului, zeci de vapoare sub toate pavilioanele lumii. Pe „Latona", un vas grecesc de 400 de tone, hamalii încărcau butoaie mari cu ulei de măsline şi lăzi de stafide, portocale şi lămîi. Secundul, beat, cu o sticlă de Chios alături, moțăia în cabină. De aceea căpitanul Stefandakis a trebuit să meargă în locul lui la biroul de plasare, să angajeze un fochist, în locul celui fugit. Două mii de oameni sau poate mai mulți se înghesuiau la intrarea „biroului", în aşteptarea unui angajament. Scoțîndu-şi capul pe fereastră, funcționarul mormăi plictisit:

— Un fochist pentru „Latona"...

Trei sute de fochişti îl înconjurară pe căpitan. Cei mai guralivi strigară numele vaselor pe care au lucrat; dar căpitanul nu-i băgă în seamă şi, plimbîndu-se printre ei, îi cîntări din priviri. Erau mulți aici care nu mîncaseră de cîteva zile, mulți în zdrențe, mulți cu privirile disperate.

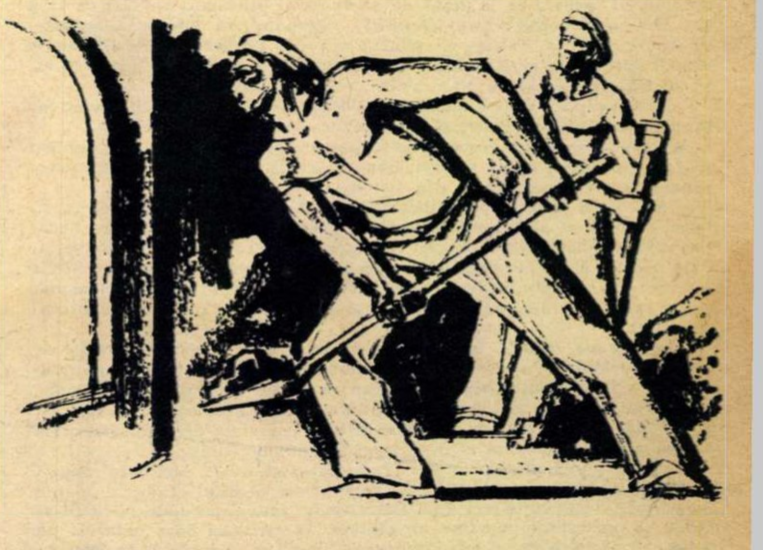

— Tu!

Cel ales era un tînăr înalt şi voinic, cu fața bronzată de soare. Stătea deoparte, cu haina pe brațe, şi cînd fu chemat tresări. De cîteva zile hoinărea lihnit prin Pireu, în căutare de lucru. Funcționarul de la „birou" îl înregistrase sub numele de Constantin Vătau...

……

Cerul Mediteranei e senin. Soarele arde de nu-i chip să stai pe punte. Dar asta e un fleac în comparație cu căldura drăcească de la cuptoare. Fochistul italian înjură de foc, invocînd mereu pe Madona. Constantin blestemă ceasul cînd s-a îmbarcat, dar n-are încotro şi aruncă fără istov cărbuni în gura incandescentă şi flămîndă.

Alger: prima escală. „Latona" e alimentată cu cărbuni. Dar bunkerul se umple doar pe jumătate.

— O să ne ajungă oare pînă la Hamburg? — întreabă Constantin.

Italianul înalță din umeri.

— Ştiu eu?... N-am fost niciodată la Hamburg...

Atlanticul e agitat. Aerul oceanului e reconfortant şi Constantin a ieşit pentru o clipă pe punte. În zare se zăresc nişte insule ca nişte fîşii verzi. Valuri mari lovesc dinspre tribord vasul şi o ploaie repede spală puntea. Cerul din ce în ce mai întunecat prevesteşte furtună...

Jos, la cazane, felinarul pendulează, descriind arcuri largi. Urletul uraganului răzbate pînă aici. Valurile sînt ca nişte ciocane. În orice clipă aştepți să desfacă vasul din chingi.

— Parcă sîntem pe o galeră romană. Valurile astea bat ritmul mişcărilor noastre — observă italianul.

Şi deodată începe să cînte.

— Ți-e frică, Giulio?

— Da! Da! Da! Mi-e frică! — urlă pe neaşteptate italianul. Nu vezi că mai avem cărbuni numai pentru o zi? Eşti orb?

Cărbuni?!

Constantin înțelege pentru prima oară de ce uneori cărbunii înseamnă viață.

A doua noapte. Bunkerul e gol. Oceanul se joacă cu „Latona".

Motoarele abia funcționează. Contramaistrul e în cabina căpitanului.

— Trebuie să ardem mobilierul de lemn, altfel ne scufundăm.

— Ardeţi... — răspunde căpitanul cu indiferenţă.

— Ar fi bine, domnule căpitan, să telegrafiaţi după ajutor.

— Nu e cazul...

După cîteva ore tot mobilierul era ars. „Latona", izbită de valuri, se înclinase pe babord. Şi, cînd apele pătrunseră în magazie, echipajul revoltat de indolenţa căpitanului năvăli pe punte. Cu răngi şi revolvere echipajul luă cu asalt cabina căpitanului.

— Ordonă telegrafistului să ceară ajutor—striga echipajul.

— Costă bani. Cine plăteşte?

— Vrei să ne înecăm ca nişte şoareci?... De ce n-ai luat mai mulţi cărbuni la Alger?

Şi deodată cineva strigă:

— Nu vreau să mor pentru afacerile voastre. Aţi asigurat vasul şi acum vreţi să-l scufundaţi. Bandiţilor!

Căpitanul încercă să protesteze.

Giulio se dezlipi de lîngă Constantin şi, cu ranga în mînă, se apropie de căpitan.

— Dacă nu ceri ajutor, îţi crăp capul! — urlă italianul.

Luînd apă, „Latona" se cufunda încet. Uraganul o sălta ca pe o jucărie, gata în fiecare clipă să o tragă în adîncimi. Telegrafistul chema disperat, în noapte, ajutor. În zori, un vas englezesc îi pescui pe supravieţuitorii „Latonei", care se scufundase în adîncul oceanului Atlantic. Printre cei care scăpaseră cu viaţă era şi un romîn: Constantin Vătau.

CUM POŢI, CU AJUTORUL UNUI OTGON, SĂ AJUNGI ÎN AMERICA?

În trei ani colindase multe ţări din Europa. La Rotterdam fusese scafandru şi client al unor azile de noapte în care se doarme cu capul sprijinit pe o sfoară. La Anvers, ca să nu moară de foame, inventase nişte pahare cu aromă de mentă. La Paris fusese vînzător de ziare şi ucenic la un fotograf. La Veneţia, turist pentru o zi, venit să vadă porumbeii din piaţa San Marco şi canalele, despre care auzise că seamănă cu cele din Rotterdam. Cînd a vrut să debarce pe pămîntul Albionului, pentru că în afară de paşaport şi bilet mai trebuia să aibă şi o liră ca să poată dovedi că nu era vagabond, fu obligat să renunţe. Acum se afla la Triest. Şi pentru că prin porturile unde îşi făcuse veacul vorbise cu mulţi oameni care plecau în America, se hotărî şi el, în sfîrşit, să meargă la New York, să se facă miliardar...

...„Semiramis" ridică ancora din Triest la 17 iunie 1910, avînd pe bord, ca al treilea fochist, pe Constantin.

Zilele se scurgeau încet şi pustietatea oceanului îi silea pe oameni să lege prietenii, ca să alunge monotonia. În zilele acelea Constantin cunoscu un emigrant grec din Salonic.

Chiar şi în „ţara tuturor libertăţilor" un pasager care debarcă cu un bagaj trebuie să aibă un paşaport. Şi pentru că Constantin nu-l avea, conveni cu noua lui cunoştinţă din Salonic să-i ia lădiţa cu haine şi, dînd-o drept a sa, s-o treacă în lumea nouă. Grecul îi scrise pe o hîrtie adresa unde-l găseşte în New York. Păturind-o frumos, o băgă în buzunar şi cu asta, cum s-ar zice, Constantin şi pusese un picior pe pămîntul Americii.

„Semiramis" acostă într-o după-amiază. Emigranţii, buimăciţi de forfota portului şi de uriaşii zgîrie-nori, debarcară muţi şi înspăimîntaţi de viitor. Constantin îşi petrecu prietenul grec, fluturînd batista, pînă ce se pierdu în mulţime.... Totul era aranjat şi calculat. La noapte, cînd ofiţerii dorm, o să se strecoare de pe vas şi o să dispară. Dar pînă atunci o să se îmbăieze şi o să tragă un pui de somn...

Se trezi după miezul nopţii. Prin fereastra ovală zări cerul spuzit de stele. Ascultă cîteva clipe... Linişte. Doar oceanul clipocea, lovind pereţii vaporului cu valuri moi. Orbecăind, căuta cuiul unde îşi atîrnase haina şi pantalonii. Aprinse un chibrit. În cui găsi doar haina şi un bilet. „Nu te supăra, ai mei erau rupţi. Te salut. Am plecat la Boston. Ibrahim". Vasăzică fugise şi al doilea fochist. Fugise cu pantalonii săi în care era şi biletul cu adresa... Dar cînd „ţara tuturor posibilităţilor" e la trei paşi, face să te descurajezi numai pentru că n-ai pantaloni? În cămaşă şi chiloţi, Constantin se strecură pe punte. Santinela moţăia. Parcă şi New Yorkul era mai departe în noaptea asta! Vasul fusese tras în larg. O parîmă lungă de 60 de metri îl ţinea legat de un ponton. Va să zică s-au îndepărtat ca să nu putem fugi! Ei bine, n-o să le fac pe plac!

Se agăţă de otgonul gros. Suspendat deasupra apei, parcurse în mîini cei 60 de metri. Pontonul era pustiu. Se strecură printre lăzi de tot felul şi se ascunse într-un antrepozit, sub nişte baloturi de bumbac. În sfîrşit, era în America! Dar cum? Fără bani, fără acte, în cămaşă şi chiloţi!

„Cum s-ar zice, sînt ca un nou născut! Nu-mi rămîne decît să-mi dau un nume. O să mă numesc..." Şi după ce se gîndi puţin, amintindu-şi de Robinson Crusoe, a cărui poveste o citise cîndva, rosti cu glas tare: „Charles Robinson".

Dimineaţa proaspătul cetăţean american Robinson căpătă o pereche de pantaloni de la un docher milos şi porni spre Manhattan, să vadă zgîrie-norii....

(Continuare în numărul viitor)

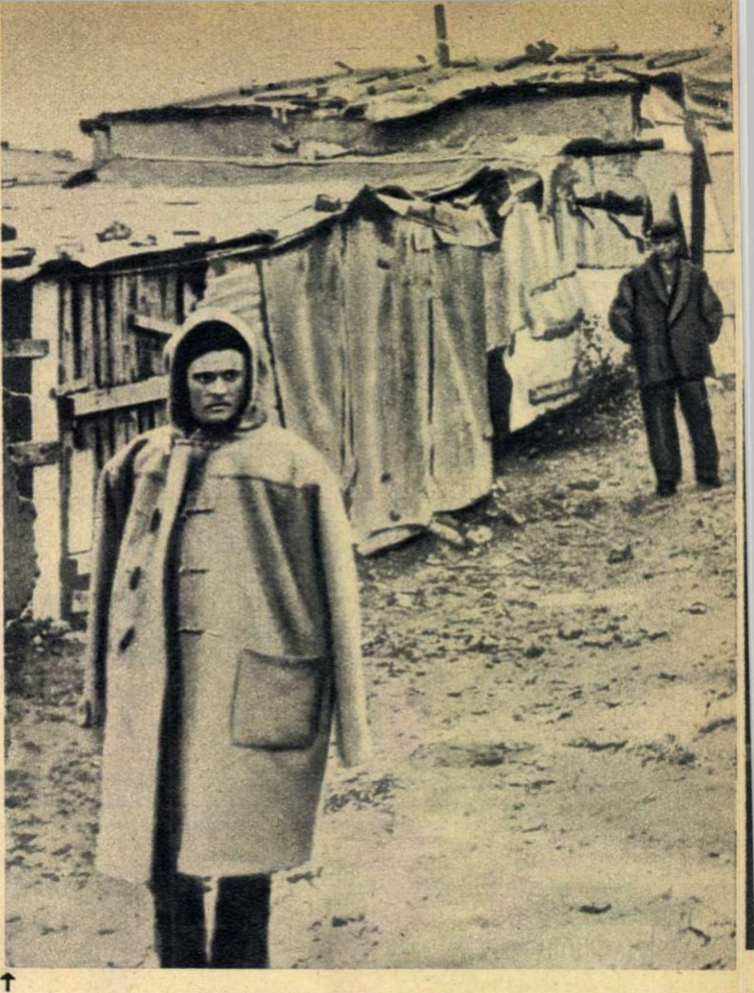

↑ La marginea Parisului a răsărit un adevărat oraş al cocioabelor.

Aşa arată interiorul unei „case" din Aubervilliers, în preajma „Oraşului-lumină". ↓

Parisul fără fard

de Lascăr **SEBASTIAN**

Era o vreme cînd despre țările și orașele depărtate și necunoscute ne făceam o imagine superficială, falsă. Cîteva informații vagi, din auzite, căpătate îndeobște numai dintr-o parte și referitoare, mai ales, la „specific" și la „pitoresc" făceau ca fantezia unui om neavizat să lucreze copios, dar uneori alandala. Așa, de pildă, era de ajuns să rostim: castaniete, fandango, Carmencita, toreador, picaros și Puerta del Sol, pentru ca Spania să ne apară întreagă. De aceea mulți au rămas surprinși — și imaginea „drăguță" s-a spulberat pentru ei atunci cînd au început a citi zilnic, vreme de cîțiva ani, despre războiul civil din Spania și, de atunci încoace, despre lupta necurmată, dusă în condiții foarte grele de poporul spaniol împotriva dictaturii franchiste.

În ceea ce privește Franța, lucrurile erau simple de tot: Franța era exclusiv Parisul. Și ce Paris! Numai acela pe care ni l-au înfățișat întotdeauna feciorii de bani-gata sau cărțile poștale ilustrate. Ah, vinul franțuzesc! Ah, midinetele! Ah, mătăsurile! Ah, parfumurile! Ah, bijuteriile de pe Rue de la Paix! Ah, „Moulin Rouge" și „Folies Bergères"! Ah, picioarele celebre ale lui Mistinguett și vocea cavernoasă a lui Damia! Ah, șansonetele! Mai ales șansonetele!

Mi-a fost dat să fiu la Paris. Și încă în două rînduri. Și nu pentru scurtă vreme. Îl cunosc, deci, nu din reclame și din șansonete. Ci *de visu*. Aș minți grosolan dacă aș afirma că Parisul e lipsit de frumusețe, de grație urbanistică și de viață clocotitoare. Mărturisesc că am văzut și picioarele lui Mistinguett. Dar, vai, Parisul nu e numai ceea ce, ales bob cu bob, ajungea pînă la noi despre el. Din păcate, ca orice mare metropolă din lumea capitalistă, „Orașul-lumină" e împărțit în două: orașul huzurului și orașul mizeriei. Dacă-ți dai seama că, de pildă, în clădirile somptuoase din cartierul Saint-Germain trăiesc parizienii procopsiți vei ghici totodată că în cartierul Saint-Antoine se luptă cu viața amară muncitorimea pariziană. Contrastul este covîrșitor și fără să intri în case.

Nu știu cum s-a făcut, dar prima oară cînd am fost la Paris, am picat într-un timp de criză. Șomajul era în floare. Grevele se țineau lanț. Aproape nu era zi în care să nu aibă loc o manifestație a muncitorilor șomeri sau greviști. Am asistat, în stradă, și la cîteva încăierări între polițiști și demonstranți. Nu puține vitrine de cafenele au fost sparte, ca și capete de oameni. Desigur, toate acestea îmi vorbeau despre altceva decît despre capitala luxului, care ar fi Parisul...

Cum este azi Parisul? Știrile pe care le avem (și care nu ne mai vin prin intermediul ciocoiașilor) nu pomenesc de „Moulin Rouge", ci de creșterea prețurilor; nu de „Folies Bergères", ci de șomaj.

O dată cu cea de-a V-a Republică chiriile au fost scumpite; prețurile pîinii, laptelui și zahărului au crescut; cotizațiile salariaților pentru

Unde e exuberanța specifică francezului? Cei mai mulți parizieni suportă marea povară a grijii pentru asigurarea unui minim de trai. Ca să-și revendice drepturile, francezul trebuie să iasă în stradă. Demonstranții din fotografie cer reducerea impozitelor, oprirea cursei vertiginoase a prețurilor, mărirea salariilor. →

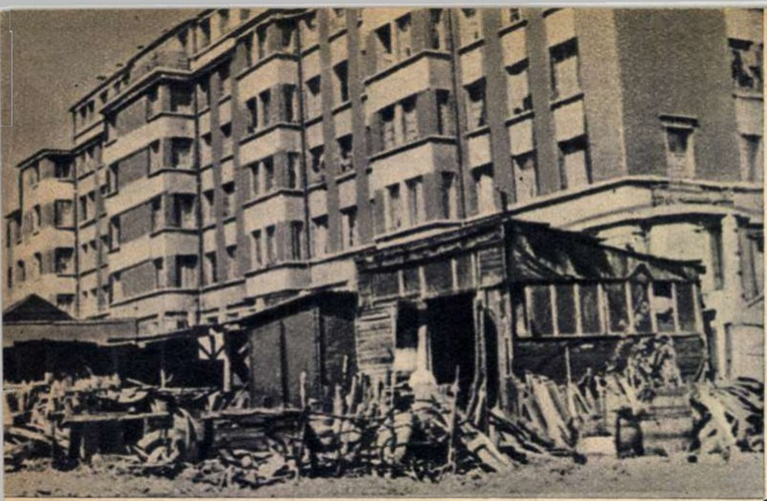

Desigur, cei ce-şi numără avutul în milioane îşi pot permite să locuiască în blocuri. Dar ceilalţi (muncitori, mici funcţionari), al căror cîştig abia le ajunge de azi pe mîine şi sînt ameninţaţi de spectrul şomajului, trebuie să se resemneze cu asemenea barăci dărăpănate. Şi sînt mulţi alţii care locuiesc în condiţii mai proaste: sub podurile Senei...
←

Nu e de mirare, deci, că într-o bună zi o deputată pariziană a pus ministrului de Interne această întrebare:

— Care este, în medie, numărul persoanelor ce se refugiază noaptea, în lipsă de locuinţă, la posturile de poliţie din Paris?

Ministrul a răspuns că, în doi ani, au apelat la adăposturile circumscripţiilor poliţieneşti nu mai puţin de 28.746 de adulţi şi 382 de copii.

1.500.000 de familii — arată revista franceză „Entreprise" — trăiesc „în condiţiile unei suprapopulări active". Numai în regiunea pariziană există 220.000 de cocioabe mizere. Iată în ce condiţii trebuie să-şi ducă viaţa o parte însemnată a populaţiei „Oraşului-lumină".

asigurări sociale s-au majorat (ca, în schimb, plata asigurărilor să scadă); foştii combatanţi care numără mai puţin de 65 de ani şi care au un grad de invaliditate sub 50% sînt siliţi de legi proaspete „să renunţe" la pensiile lor; s-au interzis clauzele prin care, pe baza contractelor colective, salariile muncitorimii ar fi trebuit sporite în raport cu creşterea costului vieţii — şi această interzicere vine tocmai fiindcă costul vieţii a crescut; tarifele la transporturile feroviare şi orăşeneşti s-au ridicat, s-au scumpit şi tutunul, şi tarifele poştale, şi cărbunele, şi ceaiul — şi cîte şi mai cîte.

Pe scurt, «guvernul însuşi — scria ziarul parizian „Libération" — apreciază că costul vieţii va creşte...La aceasta se va adăuga o scumpire...ca urmare a creşterii importurilor străine în cadrul „pieţei comune". Pe lîngă aceasta, trebuie să ţinem seama de scăderea...puterii de cumpărare a salariilor oamenilor muncii, în cursul ultimului an».

Totodată, guvernul cheltuieşte şi cetăţeanul francez — citiţi: omul muncii — plăteşte sume uriaşe pentru ducerea războiului colonialist din Algeria. Potrivit unor date oficiale, cheltuielile pentru războiul din Algeria au crescut de la 13.260 milioane de franci francezi noi în 1958, la 16.534 milioane în 1960, cu perspective de a creşte în 1961 la 16.816 milioane de franci. Toate acestea se numesc ba „buget de austeritate", ba „politică de sacrificii" şi nu au nimic de-a face cu farmecul midinetelor pariziene şi cu minunăţia vinului franţuzesc (care s-a scumpit şi el)...

CYRANO
ROUGE
TABAC

↑

Elyane este unul dintre numeroasele manechine specifice Parisului. Se îmbracă elegant — nu cu hainele ei, desigur — pozează şi trebuie să zîmbească. Dar cînd se întoarce acasă, devine una din nenumăratele femei veşnic frămîntate de necazurile unei vieţi pline de privaţiuni. Punga ei nu este mai niciodată pe măsura preţurilor (stînga sus).

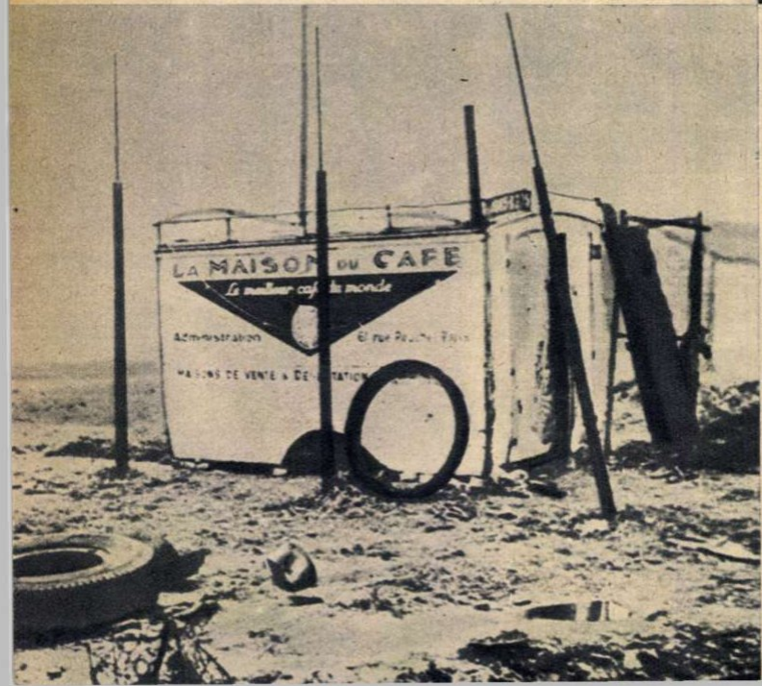

Cîndva, a fost un autocamion ... Acum s-a transformat în... „locuinţă" şi adăposteşte patru muncitori ale căror salarii nu le permit să plătească chiria exorbitantă ce se cere chiar pentru o cocioabă oarecare.
←

În nord-estul Parisului, a răsărit o suburbie de cocioabe clădite din tablă ondulată, resturi de carton asfaltat şi deşeuri de tot soiul. Barăcile acestea negre adăpostesc, într-o promiscuitate înspăimîntătoare, mii de suflete. Sînt nord-africani. Sînt algerieni pe care colonialiştii îi declară pasămite „cetăţeni francezi cu drepturi egale". Condiţiile materiale de viaţă le sînt mizere, gîndurile şi sufletele lor sînt cătrănite. Departe de patrie, ei se gîndesc la ai lor, rămaşi în Algeria, unde închisoarea, tortura şi moartea îi aşteaptă la tot pasul.

Cît de departe este acest Paris de Parisul cu fard, văzut la Saint-Germain, la Etoile. Distanţa ce desparte cele două feţe ale marelui oraş este în fapt distanţa dintre viaţa grea şi plină de lipsuri a zecilor de mii de familii de parizieni simpli şi traiul îndestulat şi plin de huzur al celor puţini la număr, dar cu foarte mulţi bani.

CU SARE ȘI PIPER

Din romanul unui leu și 85 de bani

– Fragmente –

CAPITOLUL I

Am apărut pe lume într-o dimineață însorită, ca în mai toate romanele care se respectă. Ce mi se pare oarecum deosebit de alte vieți romanțate este că eu am constatat că exist, neexistînd. Am dezlegat imediat acest paradox, citind actul meu de naștere despre care unii susțin că s-ar chema „adresă“.

Oricum s-ar chema, nu arăta rău: hîrtia era velină, cu antet, cu copie la registratură, cu ștampilă, cu semnături și suna cam așa: ...„Către... prin prezenta vă facem cunoscut că la achitarea facturii noastre din... nr.......... în valoare de lei....... lipsește taxa de 1 leu și 85 bani, drept care vă invităm să reparați acest prejudiciu (pasămite, prejudiciul eram eu) contrar..... etc. etc. Dată azi .... luna .... anul ....“.

Aceste cuvinte din care reieșea că nu exist și totuși am act de apariție în lume au creat oarecare confuzie în mintea mea. Așteptam ca lucrurile să se lămurească. Între timp, actul a fost dus de un curier. A dat și bani la troleibuz. Acum ce se va mai întîmpla? De emoție, îmi tremura fiecare centimă. Am așteptat o zi, două, trei. O să mai vorbească lumea de mine, sau mă va acoperi tăcerea?

CAPITOLUL II

A sosit răspunsul! Suna îmbucurător:... „La adresa dv. din.... .... nr. .... vă răspundem prin prezenta că nu noi, ci dv. trebuie să plătiți diferența taxei de 1 leu și 85 bani, contrar....... etc. etc. Dată azi .... luna....... anul.......“

Răspunsul era într-un plic. Plicul nu costa mult: 20 de bani. Avea și timbre. Timbrele nu costau mult: 55 de bani.

A fost bătut la mașină de o dactilografă. Dactilografa nu avea mult: 23 de ani. Din păcate, asta nu se adăuga la valoare. În orice caz însă, misterele și confuziile în viața mea cresc: nu exist, dar am și provocat apariția unei alte sume. Dacă socotim plicurile, timbrele, troleibuzele, înseamnă că am adus pe lume alt leu și 75 bani. Încep să fiu conștient de valoarea mea...

CAPITOLUL III

Cresc necontenit! Feriți din calea mea!! Nu mai încercați să mă salutați, că nu vă răspund! Sînt cineva! În jurul meu se agită o lume de contabili, financiari, hîrtii, ștampile, indigouri, dosare, adrese, răspunsuri la adrese, contra-adrese, curieri, dactilografe, oameni care nu se mai ocupă decît de mine. În plus, am provocat apariția a încă 54 lei și 50 bani. Deci, adăugînd și valoarea mea intrinsecă, fac în total 56 lei și 35 bani. Mi se pare fantastic. Mă gîndesc de altfel ca romanul meu să apară în Colecția științifico-fantastică. În orice caz am început să scriu *Eu* cu *E* mare și caut în alfabet un *E* și mai mare. Dacă nu există, să se inventeze! Ce, mai sînt leul și 85 de bani de la început?

CAPITOLUL IV

Mă cuprinde amețeala. Am ajuns și motiv de proces. Numele Meu (cu M din ce în ce mai mare) a început să fie rostit prin sălile tribunalelor, iar avocații celor două întreprinderi — prieteni buni pînă atunci — au ajuns să se uite urît unul la altul, din cauza Mea. Iar nevestele lor, care pînă acum se vizitau, nici nu-și mai vorbesc de cînd pe soții lor i-au făcut adversari la bară. Tot ce Mi se întîmplă Mi se pare un vis. Trăiesc clipe de necrezut. Nimeni nu vorbește decît de Mine. Numai cei doi curieri, care continuă să ducă de la o întreprindere la alta adresele și contra-adresele, nu mai vorbesc. Nu mai au putere. Toată ziua aleargă! Iar valoarea nici nu știu la cît Mi-a ajuns. Se spune că la 108 lei și 60 bani.

Puțin! Mai vreau! Am prins gustul banului. Am însă momente cînd Mă întreb cum se vor termina toate astea?

ULTIMUL CAPITOL

S-au terminat trist. Sfîrșitul l-a adus o adresă. Tot o adresă: ...„Către............... Conf. adreselor dv. și noastre, cu nr. de la 184 la 215, vă comunicăm că taxa de 1 leu și 85 bani nici nu era necesară... A fost o greșeală de calcul, drept care.... etc. etc. Dată azi..... luna................. anul............“

Cine ar fi crezut că eu (mi s-a micșorat și *e*-ul) voi avea un final atît de groaznic? Pentru că, am înțeles că de fapt nu am fost un roman de 1 leu și 85 bani, ci un roman degeaba. Păcat de mine (cu *m* mic!).

Pt. conf. Fred FIREA

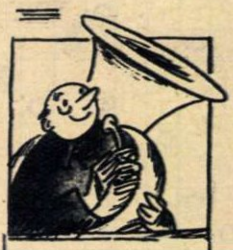

— Vecine, mă doare capul!
— Regret, dar n-am nici un piramidon în casă !!!

Desen de PAVEN

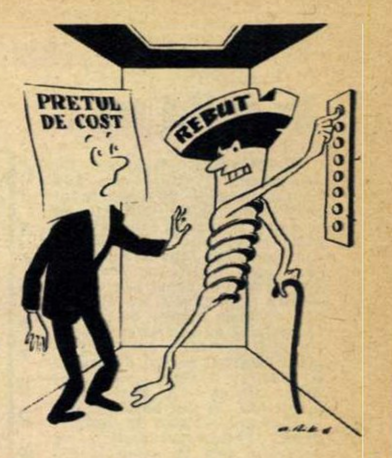

— Bine, dar eu vreau să cobor!
— N-am ce-ți face, dacă ești cu mine urci!

Desen de A. RIK

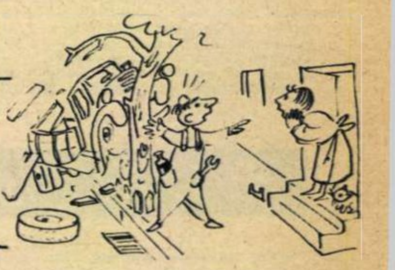

— Dumneata ești vinovată, fiindcă lași să crească copacul pe trotuar.

Desen de E. ARNO

C a p c a n a . . .

Pînă într-o zi, cînd... Dar să vă povestesc cum s-a-ntîmplat.

Era în ajun de Ziua Femeii. Aveam brațele încărcate cu pachete... Într-o mînă țineam un curcan care, răstindu-se, mă blestema, presimțind pesemne soarta ce i-o hărăzisem, iar cealaltă mînă îmi era ocupată de o cutie cu o păpușă cît toate zilele și de doi metri și jumătate de stofă pentru taior. (Stofa nu era pentru mine, fiindcă nu port taior; dar nu pot să vă spun ce destinație avea: mi-am luat angajamentul față de secretarul de redacție să n-o mai pomenesc pe nevastă-mea în toate foiletoanele).

Așadar, m-am urcat în lift, am tras ușile după mine și am apăsat pe butonul de opt. Troznind din încheieturi, cabina de lemn cu geamuri de cristal, ce seamănă cu un cupeu de pe vremea bunicii, își luă zborul. („Își lău zborul“ e aici de fapt o figură de stil urmărind să redea mai degrabă acțiunea de desprindere de la pămînt spre... înalturi și în nici un caz viteza). Efortul destul de vizibil pe care cupeul îl depunea spre a înfrînge legile gravitației nu-mi inspira de loc siguranța că, pînă la urmă, se va... plasa pe orbită. Ba, dimpotrivă, mă simțeam de parcă m-aș fi aflat în... capcana-veral. După numai cîteva clipe, presupunerile mele se adeveriră. Liftul se opri. Rămăsei suspendat și închis ermetic, ca într-un container, între etajele cinci și șase. Pusei curcanul pe dușumea, lăsîndu-l să se legene în iluzia că momentul judecății de apoi se îndepărtase, mă degajai și de restul poverii și începui să apăs pe butoane... Nimic... Trecu un minut... trecură două... trei ... cinci... Deodată privirea îmi fu atrasă de un mic aviz de lîngă butoane. În nădejdea că voi afla din el „rețeta“ prin care să urnesc liftul din loc, mă apucai să-l citesc. N-aveam voie să transport... materiale. (Parcă stofa, curcanul și păpușa erau „materiale“?) Să nu depășesc 300 kg! (Fără îmbrăcăminte, am 78 kg. Cu totul, nu ating nici suta). Avizul îmi mai recomanda să apăs pe butonul de alarmă. Apăsai. Dar, deși după înverșunarea cu care apăsam ar fi trebuit să ridic în picioare tot mapamondul, nu se întîmplă nimic... Citii mai departe... Un fior de groază îmi trecu prin șira spinării. La punctul următor, avizul atrăgea atenția asupra pericolului de moarte „în caz de părăsire a cabinei oprite“. Jurai să nu părăsesc cabina oprită, pentru nimic în lume. Voi aștepta să pornească, chiar de ar fi să treacă un secol, și voi sări numai din mers, ca să nu contravin acestei recomandări. În fine, mă felicitai în gînd că m-am lăsat de fumat de vreo doisprezece ani — avizul interzicînd fumatul... Dar... Ce văzui? Inima mi se umplu de noi speranțe. Cum de putusem să fiu atît de nepriceput? Rezolvarea, în caz de defecțiune, era atît de simplă, iar mie nici nu-mi trecuse prin cap! Oul lui Columb, nu altceva! N-aveam decît să dau un telefon! Da, da, ați citit bine: un simplu telefon! Și avizul — grijuliu — indica și numărul: 13.61.69. Zadarnic însă mă învîrtii pe călcîie în jurul propriei mele axe. În tot liftul, avînd o suprafață de peste 1 metru pătrat, nu exista nici un telefon. Se vede treaba că autorii avizului omiseseră acest amănunt. Disperat, începui să scot niște sunete ca la „rock and roll.“ Avui un succes neașteptat. Trei cîini, pe trei tonuri diferite, declanșară un terțet de lătrături furibunde. „Așa cel puțin o să se alarmeze tot blocul“ — mă gîndii. Și nu așteptai mult. O voce firavă, de fetiță, mă apostrofă:

— De ce faci, nene, atîta gălăgie? Mai bine hai să ne jucăm de-a v-ați ascunselea!

Un „mucalit“, recunoscîndu-mă, mă întrebă în trecere dacă nu vreau să-mi dea ceva de citit, eventual vreun foileton de-al meu. Și adăugă:

— Nu de alta, dar ca să-ți ispășești păcatele pînă la capăt!

...În cele din urmă, am scăpat din capcană... Primul meu gînd a fost: răzbunarea. De-aia am și scris foiletonul acesta. Poate c-o să-l citească... „mucalitul“. Și — mai știi? — poate și cei de la „Ascensorul“.

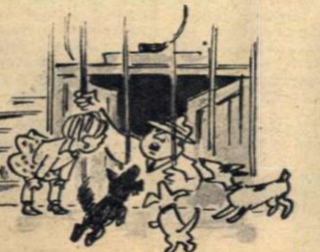

A. CÎMPINEANU

D E B U T

Tînărul aspirant la gloria gazetărească, recent repartizat de facultate, încerca să ia loc, oscilînd cu nehotărîre între fotoliul din dreapta și cel din stînga. În cele din urmă se hotărî pentru colțul unuia din ele, ocupat cu economie, ca și cum s-ar feri să-l uzeze în partea centrală. În fața lui, ca un judecător blînd dar imparțial, redactorul scoase manuscrisul din plic. Asemenea aparențe trădau chiar și pentru cel mai neinițiat dintre neinițiați faptul indutabil că hîrtia aparține tînărului care se ferește să șadă pe întreaga suprafață a fotoliului. Poate chiar schița „de probă“ a viitorului angajat al redacției.

Sentința redactorului începu cu o expunere de motive:

— Schița n-ar fi rea, dar personajul dumitale nu trăiește.

— Credeți?

— Sigur. Se cunoaște că-i din imaginație. Se vede că-i fantezie.

— Vă asigur că nu e nici o fantezie.

— Ba este, pentru că-i neveridic și schematic. Nu vezi ce face eroul dumitale? De mic îi place învățătura: la școală e primul. Bun. Pe urmă intră ucenic și începe să-i placă meseria. Să zicem că merge și asta. În zilele libere face sport și iarăși îi place mult. Mă rog. Cînd, în sfîrșit, a învățat o meserie și poate să cîștige un ban, se apucă din nou de școală, intră în facultate și-i place literatura. Nu vezi că nu merge?

— Ce nu merge?

— Prea-i plac toate. Omul ăsta are numai părți bune? Ai putea pune, de exemplu, așa: îi place meseria, dar nu-i place învățătura. E gata-gata să se lase. Aici intervine colectivul, omul se transformă timp de cîteva pagini și abia la urmă intră în facultate. Așa nu mai e din imaginație și eroul pozitiv apare într-adevăr rupt din viață. Ce zici?

— Acum e prea tîrziu.

— Nu e prea tîrziu, cîtă vreme schița nu e tipărită. Poți să schimbi. Și dacă tot schimbi, îți dau un sfat: schimbă-i, te rog, și părinții.

— Cum, și părinții?

— Nu-mi place de loc. Și ei sînt neveridici. Dacă tatăl e mașinist pe locomotivă, ce rost are ca mama să fie pictoriță? Nu vezi că nu se asortează?

— Aici, să știți, nu e vina mea.

— Cum nu? Dumneata i-ai creat pe ei.

— Glumiți! Ei m-au creat pe mine!

— ??!

— Schița mea e în plicul celălalt, de pe masă. În mîna dumneavoastră e autobiografia pe care am adus-o pentru angajare.

Victor PIȚIGOI

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

Cu şi fără cap...

ORIZONTAL: 1) Cap — Cu cap negru. 2) Unul care şi-a pierdut capul — Cu capetele înfierbîntate. 3) Cu încăpăţînare — Legat la cap. 4) Poporul ce a născocit legenda zeiţei născute din capul lui Zeus — Emblema din capul hîrtiei de scris. 5) Umblă unii cu capul în el — Cu un cap în pămînt şi cu altul în aer. 6) Fîşie îngustă de pămînt la cealaltă extremitate a capului unei peninsule (pl.) — Program împărţit pe ore. 7) Brazde de pămînt — Gură spartă. 8) Elena Oprea — A trezi din amorţeală. 9) Cui bătut în cap — Olga Ene — Patru la compunere... 10) Cu capul în altă parte — Trăim toţi cu capul în el. 11) Cu capul turtit — Capete încărunţite — Pronume.

VERTICAL: 1) Cu cap. 2) Poftim! — Îngheţat. 3) Cu scaun la cap (pl.) — Nici capul meu, nici al lui. 4) Cei cu cap le depun la C.E.C. — Cămăşi cu flori. 5) Capul unei rubedenii — Un cap pe care-l vezi pentru prima oară. 6) Îi iese din cap — Nu e cap, ci pajură. 7) A da pe cineva peste cap — Pronume. 8) Acesta — Cap de ţară. 9) Cu coamă după cap — Confuzie de capete. 10) Cu capul în jos (fem.). 11) În capul acului de cusut — Aşezare rurală — Poartă coarne pe cap, dar nu e bou... 12) Cade — Scoate capul din pămînt.

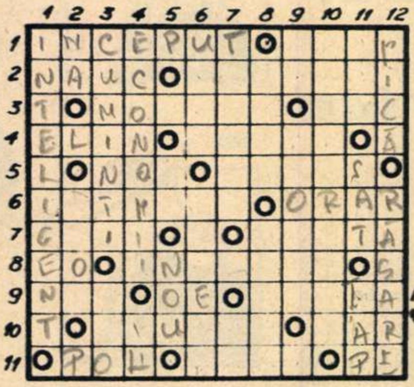

Dezlegarea jocului „DE ZIUA EI" apărut în „Flacăra" nr. 9 (supliment)

ORIZONTAL: 1) Egalitate — Cz. 2) Laboratoare. 3) Ilimitat — Ela. 4) Bal — Nasada — N. 5) E — Ica — Alapta. 6) Rata — Et — Rar. 7) Alăturea — Rau. 8) Rita — O — Ciuin. 9) Energii — Nt — D. 10) T — I — Naştere. 11) A — Anna — Ur — Ov. 12) Balaş — Pravda.

Dezlegarea jocului „CADOURI" apărut în „Flacăra" nr. 9 (supliment)

ORIZONTAL: 1) Mărţişor — Aur. 2) Etalat — Emiri. 3) Dar — Cravată. 4) As — S — Ales — Rb. 5) Lănţişor — Mei. 6) Iţari — C — Gi — J. 7) Oaie — Iară — Cu. 8) N — Lion — Aliat. 9) Confecţie — E. 10) Ban — El — Aurar. 11) Or — Creat — Toi. 12) Balai — Data — I.

POŞTA REDACŢIEI

TITI RUSU — student, Iaşi. Ne pare bine că sînteţi un pasionat admirator al artei cinematografice şi mai ales al filmelor romîneşti. Flavia Buref — pe care aţi văzut-o în „Dincolo de brazi" — n-a dispărut din viaţa artistică. A jucat şi continuă să joace pe scenele teatrelor şi poate fi văzută în piesa „Mamouret" la Teatrul Municipal. De asemenea, o veţi vedea în filmul romînesc „Setea" — realizat după romanul cu acelaşi nume al lui Titus Popovici — ce va apare pe ecrane în lunile ce urmează.

VIOLETA IONESCU — Craiova. Ne scrieţi că, în urma publicării adresei dv. la rubrica „Cititorii către cititori", aţi primit peste 125 ilustrate şi scrisori. Ne bucură. Înseamnă că rubrica noastră şi-a făcut datoria. Vă dorim o corespondenţă bogată şi un teanc uriaş de ilustrate. Privitor la starea sănătăţii actriţei Silvia Popovici, vă putem informa că se simte foarte bine şi pregăteşte noi roluri. Ne bucură aprecierile făcute la adresa revistei noastre. Şi, cunoscîndu-vă ca cititoare permanentă, aşteptăm noi ştiri de la dv.

S. GEORGESCU — Piteşti. Vă mulţumim pentru aprecierile pe care le faceţi la adresa revistei noastre — cu toate că le socotim prea laudative. În ceea ce priveşte datele pe care doriţi să le cunoaşteţi privind viaţa cîntăreţului de care ne vorbiţi, vă propunem să revedeţi articolele apărute în presă cu ocazia celor două turnee pe care el le-a întreprins în ţara noastră.

POLINA C. — Craiova. Ne cereţi adresele celor doi tineri regizori care au realizat filmul „Furtuna", pentru a putea corespunda cu ei. Iată-le: Sinişa Ivetici — Bucureşti, str. Petru Maior nr. 63; Andrei Blaier — Bucureşti, str. Ceaikovski bl. 201.

DE VORBĂ CU MEDICUL

BOTH ALEXANDRU — Craiova. Faptul că aţi ţinut regim dietetic 3 luni de zile înseamnă ceva, dar nu mare lucru. Dat fiind că ulcerul este o boală cronică cu caracter ciclic, cu reacutizări primăvara şi toamna, regimul dietetic trebuie să fie de lungă durată (ani de zile). În fiecare an se recomandă o cură de ape minerale la Slănic Moldova. Regimul general de viaţă trebuie să fie cumpătat. Continuaţi tratamentul cu Pangastrin.

ARCIP CONSTANTIN — Botoşani. Trebuia să ne indicaţi şi vîrsta dv. Noi vă recomandăm următorul tratament: Meprobamat cîte 3 pastile pe zi; seara la culcare o pastilă de Plegomazin. Faceţi 20 de injecţii intramusculare, cîte una pe zi, de Hematodin, începînd cu un sfert de fiolă prima zi, o jumătate de fiolă a doua zi şi continuînd cu fiola întreagă pînă la sfîrşitul tratamentului. Pentru suferinţele oculare şi ale urechilor trebuie să consultaţi serviciile de specialitate respective.

MATEI ION — Brăila. Vă recomandăm să faceţi radiografia şeii turceşti pentru a exclude vreun proces tumoral al hipofizei. Dacă această radiografie dă rezultate bune şi nu există alte semne clinice, vă recomandăm injecţii de propionat de Testosteron de 25 mg pe zi. Sub control medical se poate face tratament cu ACTH. Se mai poate încerca şi Röntgenterapia hipofizară.

GEO — Medgidia. Vă rugăm să reveniţi cu amănunte: statură, greutate, profesiune. La ce vîrstă s-a oprit creşterea? Statura în general în familie (părinţi, fraţi, surori). Vă vom da atunci răspunsul dorit de dv.

VICTOR — Sibiu. Suferiţi de o seboree abundentă a feţei. Vă recomandăm să aplicaţi seara pe toată faţa următorul medicament: Sulfură de carbon 200 gr, Xilol 100 gr (extern — şi atenţie la ochi). Operaţia o veţi face în curte sau pe balcon, din cauza mirosului care se degajă. Dimineaţa următoare îndepărtaţi printr-un masaj uşor comedoanele (punctele negre) şi aplicaţi următoarea pudră: Sulf precipitat, Magnezie calcinată, Oxid de zinc şi talc cîte 10 gr din fiecare. Reduceţi din alimentaţie grăsimile, dulciurile, sarea şi pîinea. Suprimaţi brînzeturile fermentate şi cărnurile conservate. Faceţi sport în aer liber. Luaţi 6-8 pastile Polivitamină pe zi.

BOTH ADALBERT — Dimbau. Faţă de complexitatea suferinţelor dv. este greu de lămurit cazul fără examinare clinică amănunţită. Vă recomandăm să vă internaţi în clinica medicală din Tg. Mureş, pentru investigaţii, diagnostic şi tratament.

KOLOZSVARI ALFRED — Breaza. Vă recomandăm să luaţi pe cale bucală o dată la 10-12 zile cîte o fiolă de Vitamina D_2, dizolvată în lapte. Faceţi timp de cîteva luni cîte 10 injecţii cu Calciu gluconic. Vă mai recomandăm raze ultraviolete generale, iar în timpul verii o cură heliomarină.

F. TITUS — Cluj. Trebuie stabilit dacă tulburarea în auzul dv. este de percepţie sau de transmisie. Faceţi o audiogramă şi arătaţi-o medicului specialist care, în funcţie de rezultat şi de o examinare clinică, vă va recomanda şi tratamentul corespunzător.

SANDY — Caracal. Vă recomandăm următorul tratament: faceţi două sau trei serii de cîte 10 injecţii intramusculare de Epifizan, una la două zile; seara, la culcare, faceţi fricţiuni generale cu un şervet înmuiat în apă rece şi luaţi o tabletă de Bromoval.

Dr. Silviu GHEREA

SFATURI practice

Să cultivăm vişinul Ando

Gospodarilor care se preocupă îndeaproape de înfrumuseţarea curţilor şi a grădinilor de pe lîngă casă, ca şi de latura practică a pomiculturii, le semnalăm o nouă specie de pom fructifer menit a le satisface ambele deziderate. E vorba de vişinul Ando sau, cum i se mai spune, vişinul chinezesc (fiindcă îşi trage originea din China), care a fost adus la noi în ţară, de la Miciurinsk, în anul 1952 şi experimentat cu succes pe tot felul de soluri.

Acest soi de vişin, care se dezvoltă sub formă de arbust ce nu depăşeşte 1,50 m înălţime şi cam tot atît în diametrul coroanei, prezintă o mare rezistenţă atît la ger, cît şi la secetă, şi creşte pe orice fel de teren — chiar şi pe cel nisipos. Printr-o înflorire bogată şi care durează pînă la 12 zile, ca şi prin însăşi coroana lui, vişinul Ando este foarte decorativ pentru orice grădină. Iar aspectul lui decorativ devine şi mai interesant atunci cînd e încărcat de fructe coapte, acestea fiind mai numeroase decît frunzele. Cît e de productiv acest soi de vişin se poate vedea din experienţa Staţiunii Mărculeşti din Bărăgan, care a obţinut pînă la 18 kg de fructe de la fiecare tufă.

Ca aspect, fructele sînt ceva mai mici decît ale vişinilor obişnuiţi, au forma rotundă şi culoarea rubinie. Au în schimb sîmburii mult mai mici decît ai vişinelor noastre (abia de 10% din greutatea fructului). Ca gust se aseamănă cu al vişinelor obişnuite, poate ceva mai dulci. Dar, deşi sînt mai dulci, conţinutul lor în vitamina C întrece pe cel al vişinelor şi cireşelor pe care le cunoaştem noi. În plus, au o aromă foarte plăcută, care se face simţită mai ales atunci cînd sînt transformate în dulceţuri.

Datorită locului redus pe care-l ocupă în grădină şi productivităţii lui excepţionale — cît şi calităţilor lui de arbust ornamental — vişinul Ando merită să atragă atenţia oricărui gospodar care dispune de teren cultivabil. El se înmulţeşte prin seminţe sau prin altoire. Seminţele şi altoiurile — ca şi toate datele necesare îngrijirii — pot fi procurate de la orice staţiune experimentală pomicolă din ţară.

Se însămînţează primăvara sau toamna tîrziu, iar fructele se coc către începutul lunii iulie. După ce s-au copt, ele pot fi lăsate şi 10-15 zile pe ramuri, ca ornament, deoarece, avînd un peduncul scurt şi solid, nu cad la bătaia vîntului.

JOSIANA

COLŢUL COSMETICIENEI

Cuperoza

Întîlnită mai rar la femeile tinere, această afecţiune apare de obicei după vîrsta de 40 de ani şi survine atît la persoanele cu pielea uscată cît şi la cele cu tenul gras. Uneori poate să afecteze şi mai de timpuriu femeile care locuiesc la munte, în regiuni de mare altitudine sau bîntuite de vînturi puternice.

Cuperoza se localizează de obicei pe pomeţii obrajilor şi pe aripile nasului şi se manifestă printr-o dilatare a vaselor de sînge care devin aparente şi capătă o culoare roşie-violacee.

La un început de cuperoză, adică atunci cînd există doar cîteva vinişoare aparente — ceea ce constituie un semnal de alarmă de care trebuie ţinut seama — tratamentul este mai uşor. Cînd însă cuperoza este veche, tratamentul devine mai dificil şi el variază de la caz la caz, ţinînd seama de starea generală a pacientului, de vechimea acestei afecţiuni şi de calitatea pielii: cu cît pielea este mai uscată, mai subţire, mai sensibilă, cu atît tratamentul este mai greu de făcut.

Cremele şi loţiunile au ca scop descongestionarea, calmarea şi apărarea regiunii în cauză. Cu acest tratament cuperoza nu dispare complet, dar poate fi ţinută în loc şi chiar atenuată. Pentru a se obţine rezultate mai bune, persoanele suferind de cuperoză trebuie să urmeze anumite reguli de igienă generală. Astfel, se vor suprima mesele copioase şi se vor exclude din alimentaţie: alcoolul, cafeaua, sosurile picante, vînaturile, conservele, condimentele. Se va combate constipaţia şi se va activa circulaţia sîngelui prin fricţiuni făcute cu buretele pe tot corpul. De asemenea se vor evita schimbările bruşte de temperatură care agravează congestia feţei, ca şi vîntul, gerul şi soarele puternic.

Faţa va fi defardată seara cu un lapte de lanolină după care, pe obrazul curat, se vor aplica comprese călduţe cu o infuzie de tei: se pun două linguri de flori de tei în ½ kg de apă clocotită, se strecoară după 10 minute şi se foloseşte infuzia cînd este numai călduţă. Pentru a evita întinderea cuperozei se va folosi apoi o cremă hrănitoare şi descongestionantă, avînd următoarea compoziţie: tinctura hamamelis 20 de picături, tinctura hidrastis 20 de picături, tinctura canadensis 20 de picături, ichtiol 1,50 gr, oxid de zinc 6 gr, lanolină 6 gr, vaselină 8 gr. Această cremă nu se păstrează însă pe faţă în timpul nopţii.

Dimineaţa, obrazul va fi spălat cu apă la temperatura camerei, apoi va fi uns cu un coldcrem şi pudrat, pentru a fi apărat de praf şi intemperii.

Pentru a face să dispară cuperoza — ţinînd seama de întinderea ei — se pot folosi fie aplicaţiile de zăpadă carbonică, fie electro-coagularea. Aceste două tratamente nu pot fi însă făcute decît de un medic dermatolog.

Ileana VIDRAN

La întrebările cititorilor

„Secretul“ cristalului de Boemia

Tov. Mailat Grigore din Focșani, citind în ziare despre succesul pe care-l au cristalele de Boemia la diferite expoziții internaționale, ne întreabă de cînd există aceste cristale și care e secretul succesului lor.

Iată și răspunsul nostru:

A fost o vreme cînd obiectele de sticlă artistic executate se plăteau cu greutatea lor în aur. Era mai mare fala pe atunci de a poseda o cupă sau orice alt vas de sticlă, decît de aur. Veneția era singura cetate care producea asemenea obiecte pe continentul nostru și trădarea secretului de fabricație era pedepsită cu moartea. Așa au devenit celebre vasele de Murano, pentru care se plăteau sume fabuloase. În ciuda acestor măsuri, la un moment dat și-au făcut apariția în marile palate europene vase de sticlă produse în alte părți, care stîrneau aceeași admirație. Erau vasele de Boemia.

Vas baroc unic, executat de meșterul boemian Kaspar Lehman, în anul 1605.

Vas modern, din cristal de Boemia.

Cei mai uluiți au fost, firește, fabricanții din Murano care, deși își păzeau cu atîta strășnicie secretul, s-au trezit în fața unei concurențe neașteptate.

Cum au prins cei din Boemia meșteșugul sticlăriei, nimeni nu știe precis, dar documentele trecutului arată că asemenea obiecte făceau parte din arta lor populară încă din epoca celtică.

Ei n-au ținut ascuns acest meșteșug și venețienii, precum și alții, l-au aflat repede; dar aceasta n-a folosit la mare lucru, deoarece una din calitățile imbatabile ale sticlei de Boemia consta în puritatea ei datorită unor materii prime care nu se găsesc nici în Italia, nici în altă parte.

Mai tîrziu, în secolul al XVI-lea, cînd a apărut cristalul, obiectele produse în Boemia — unde existau încă din secolul al XIV-lea patru fabrici de sticlărie — au căpătat o și mai mare apreciere, datorită coloritului lor și artei cu care erau executate. Oricum era colorat, cristalul de Boemia își păstra perfect claritatea și strălucirea, ceea ce constituia într-adevăr un secret al meșterilor de aici. În legătură cu aceasta se spune că o anumită nuanță de roșu, pe care n-au reușit-o niciodată cei de la Murano, fusese descoperită de alchimistul Jan Kunckel, care căuta „elixirul vieții“ și „piatra filozofală“. Amestecînd praf de aur cu sticlă, alchimistul a obținut nu piatra filozofală căutată, ci culoarea pe care aveau s-o folosească apoi meșterii de Boemia spre marele succes al produselor lor.

Astăzi, cristalele de Boemia se bucură de aceeași unanimă apreciere, datorită valorii lor artistice. Există în Republica Socialistă Cehoslovacă școli speciale pentru formarea noilor cadre de tehnicieni și artiști în acest domeniu, așa cum există numeroase fabrici dotate cu cele mai moderne utilaje. Așa se explică succesul mare de care s-au bucurat cristalele de Boemia — în special cristalele Moser din Karlovy-Vary — la Expoziția de la Milano (1957), la cea de la Bruxelles (1958), la cea recentă de la Moscova și la multe altele.

EDUCAȚIE PENTRU TOATE VÎRSTELE

Raftul de jos al bibliotecii

Orice am face, faptul nu poate fi ascuns: Dandu a rupt o carte, Era un volum nou, frumos colorat, adus de täticu' pentru Dandu. Și acesta l-a făcut bucăți, bucăți.

De fapt el n-a făcut-o din răutate. Iată ce s-a întîmplat: Dandu încercase în zadar să rupă scăunelul, apoi clanța, ba chiar și elemenții de la calorifer. Nu izbutise. Toate acele lucruri erau mai puternice decît el.

Cu cartea încercase mai mult la întîmplare, fiind destul de sceptic în urma insucceselor anterioare. Și iată că... minune! Cartea se lăsase ruptă. Încîntat, Dandu rupse conștiincios filă cu filă, bucurîndu-se că este atît de puternic. Dandu este îndeobște un om serios și, cînd face un lucru, îl duce pînă la capăt.

Dar vai! Întortochiate sînt căile vieții! Cine ar fi putut bănui ce primejdii se ascund în această victorie? Dandu spărsese cîndva un pahar și nu i se întîmplase nimic, răsturnase ceaiul pe fața de masă și nu se sesizase decît mătușa Saveta. Iar acum, pentru bicisnica de carte, care fusese atît de lesne de învins, toată casa era supărată pe învingător: tăticu', acel uriaș care nu îl certa niciodată, a privit indignat rămășițele și a părăsit camera fără să-l mai ridice pe fiu „cu avionul“; de la mămica, Dandu a aflat că multe seri nu i se va mai spune nici o poveste deoarece toate poveștile erau în blestemata de carte și acum mămica nu avea de unde să le mai ia. Chiar și unchiul Tudor, aliatul de totdeauna, declarase că nu s-a așteptat la așa ceva și că Dandu nu este un băiat mare, ci un copil care trebuie ținut încă în pătuc. Jignire grozavă! Seara, în minutele care altădată erau dăruite poveștilor, Dandu avu timp să se gîndească. Așadar, cărțile sînt un lucru foarte de preț. Toată lumea le iubește. La ei în casă ele pot fi găsite pretutindeni și cele mai multe în camera lui tăticu'. Acesta aduce mereu pachete și seara ia cîte o carte și se uită în ea ore întregi, răsfoindu-i filele. Dandu îl privește cu atenție și nu-l întreabă nimic de cînd i-a spus mama că „tata citește“, adică face ceva foarte important, așa cum fac „oamenii mari“. Și acum iată povestea cu cartea. Trebuie luată o hotărîre imediată.

A doua zi, Dandu se duse la tăticu' și spuse: „Pa, iartă-mă că nu mai fac!“ și așteptă rezultatul. Iar tăticu', abia stăpînindu-și rîsul, se împăcă și-l ridică în sus „cu avionul“. Trebuie spus că Dandu s-a ținut de cuvînt. Și într-o zi tăticu' l-a dus la marele dulap plin cu cărți și, arătîndu-i raftul cel mai de jos, i-a spus:

— Fiule, acesta va fi al tău!

Acum Dandu primește adesecori cărți. El le duce și le pune pe raftul lui; și, deoarece nu știe încă să citească, folosește cunoștințele mamei sau ale mătușii Saveta. Cărțile sînt îngrijite cu pasiune. Sînt doar atît de slabe, se pot rupe atît de ușor, încît trebuie ocrotite clipă de clipă!

Tăticu' se îngrijește și de viitor. Încă de pe acum adună, în raftul ce stă deasupra celui al lui Dandu, cărți pe care fiul său le va citi cînd va fi în școala elementară — mai sus cu un raft se află cărțile pe care Dandu, devenit între timp Radu, le va citi cînd va fi adolescent. Este și un raft cu clasici și unul cu literatură contemporană. Citindu-și cărțile, tăticu' zărește o frunte de tînăr care, aplecată peste umărul său, urmărește aceleași rînduri, culegînd la fel frumusețile cuvîntului. El pregătește din timp fiului o scară de aur pe care acesta va urca spre culmile artei și științei. Uneori pune între pagini o filă cu însemnări, gîndindu-se emoționat că cititorul de peste ani se va întîlni cu simțămintele tatălui său și se va confrunta cu el.

Cînd vă întregiți biblioteca personală, aveți grijă și de raftul cel mai de jos, prima treaptă spre lumea cărților, domeniul celor mai mărunței cititori.

Sen ALEXANDRU

Știați că...

...păsările se înțeleg între ele prin „limbaje“ diferite, ca și oamenii? Cu ajutorul înregistrărilor făcute pe bandă de magnetofon, s-a dovedit că aceleași păsări dintr-o anumită regiune se înțeleg perfect între ele prin sunetele pe care le scot, dar rămîn indiferente la glasul aceleiași specii dintr-o altă regiune a globului, deși în aparență sunetele sînt asemănătoare. Acest fenomen a fost observat mai cu seamă la corbi, la ciori, la pescăruși și la gaițe.

...transportate într-o pășune străină, cu o altă vegetație decît cea cunoscută de ele, animalele ierbivore nu știu să se ferească de buruienile și plantele otrăvitoare? Ele învață aceasta abia după ce se otrăvesc și — dacă scapă cu viață — transmit experiența urmașilor lor.

...animalele știu nu numai să se îngrijească atunci cînd sînt rănite, ci și să se ajute între ele? O maimuță care fusese rănită de un vînător a fost descoperită după cîteva zile, cu o meșă de drenaj făcută din ierburi împletite, care se vedea — după poziția rănii — că nu putuse fi introdusă acolo decît de altă maimuță ce-i venise în ajutor. Tot astfel o becață care-și rupsese piciorul a fost găsită cu o stinghioară de lemn atașată solid, printr-o legătură de fibre vegetale — ca o adevărată proteză — și care se vedea că fusese fixată acolo cu ajutorul primit din partea unei... surate.

...focile și otariile fac jonglerii cu obiecte — pe care le țin în echilibru în vîrful botului — nu numai cînd sînt dresate, ci și atunci cînd se află în mediul lor natural de viață? Condiția ca animalul să execute această jonglerie este ca obiectul atins să miroasă a pește. Dresorii știu acest lucru și tocmai datorită lui reușesc să obțină de la asemenea animale efecte atît de frumoase de jonglerie.

...în Australia cangurii sînt dresați cu multă ușurință să... boxeze între ei sau cu oameni? Pentru ca spectacolul să fie cît mai amuzant, li se pun cangurilor mănuși de box la picioarele din față. Răutăcioșii pretind că mulți boxeri veritabili ar avea chiar de învățat de la acești canguri.

Cu ajutorul științei

GRĂDINA DE CAMERĂ

Imaginați-vă un stelaj cu o suprafață de doi metri pătrați, presărat uniform cu un material ceramic foarte poros, îmbibat cu o soluție hrănitoare. Deasupra acestuia, niște becuri electrice, prevăzute cu oglinzi. Cam așa arată mica grădină artificială de zarzavat. În „solul“ ei steril nu vor exista nici microorganisme dăunătoare, nici buruieni. Materialul ceramic special este mult mai ușor decît pămîntul folosit în sere, substanțele nutritive care îl alimentează pot fi ușor schimbate. Într-un interval de 2 luni, dintr-o grădină de zarzavat ca cea descrisă mai sus se pot obține, de pildă, 40 kg de roșii — și aceasta se poate repeta de 6 ori pe an!

Asemenea recorduri mondiale de viteză a maturației și de productivitate au fost obținute în laboratorul condus de profesorul B. S. Moșkov, de la Institutul agrotehnic din Leningrad. În acest laborator oamenii de știință sovietici creează medii nutritive speciale și înlocuitori de pămînt din substanțe poroase, aleg cele mai eficiente surse de lumină, care să permită cultivarea în tot timpul anului, în condiții de cameră, a legumelor, fructelor și florilor.

Există de pe acum, pe lîngă posibilitatea instalării unor asemenea grădini de cameră, și cea a construirii unor grădini electrice industriale de mai multe etaje — adevărate fabrici agricole — care vor da sute de tone de zarzavaturi și fructe. Aceste grădini pot fi instalate oriunde, în Nordul depărtat sau pe transatlantice, pe stațiuni interplanetare sau în nave cosmice.

GRINZI ARMATE

„Beton armat“ e o expresie familiară azi și nespecialiștilor. Dar, chiar și dintre cei care lucrează în construcții, probabil că foarte puțini știu ce este „lemnul armat“.

Grinzile armate sînt creația unuia dintre institutele Academiei de științe din R. S. Cehoslovacă. Ele se obțin prin practicarea unor canale în corpul grinzii, în care se introduc vergele de oțel sau fibre de sticlă. După această operație, canalele se astupă cu rășini epoxidice. Rezistența grinzilor armate este de 1,5 ori mai mare decît a celor obișnuite.

Grinzile armate au și fost experimentate cu succes pe cîteva din șantierele R. S. Cehoslovace.

UN NOU ÎNLOCUITOR AL SÎNGELUI

Oamenii de știință japonezi Tomoda și Inokuși (Școala de medicină a Universității Kiușu, Fuhuska) au obținut din celulele unei alge brune gigantice o substanță gelatinoasă care, în soluție, poate fi folosită ca un bun înlocuitor al sîngelui. După ce a fost experimentat cu succes pe animale, „Alghinonul“ (așa a fost denumit noul înlocuitor al sîngelui) este folosit cu rezultate satisfăcătoare în practica chirurgicală. El este calitativ superior înlocuitorului de sînge care se folosea pînă acum, obținut din alte alge.

În jurul globului

„KOBZAR“ — titlul cunoscutului poem al marelui poet ucrainean Taras Şevcenko — este şi titlul tabloului la care lucrează pictorul sovietic I. Panici din Lugansk. Lucrarea este închinată memoriei nepieritoare a lui Şevcenko, de la a cărui moarte s-au împlinit la 10 martie 100 de ani.

12.000 DE FLUTURI a colecţionat inginerul pensionar polonez Pawel Raebel, în vîrstă de 83 de ani. Preţioasa sa colecţie, strînsă în decurs de 60 de ani, conţine numeroase specii de fluturi, printre care foarte multe dispărute în prezent. Colecţia a fost de curînd achiziţionată de Muzeul din Bytom.

CIZMĂRIŢĂ LA... 77 DE ANI. Bătrîna Francesca Maria Fossa, din portul italian Ancona, văduva unui marinar supravieţuitor de pe vasul „Titanic“, este nevoită să-şi cîştige şi azi existenţa tălpuind cizmele şi ghetele marinarilor.

ARTA ÎN MEDIUL SĂTESC din R. P. Bulgaria. În fotografie, un aspect de la o expoziţie de artă plastică deschisă de curînd în satul Bregovo, regiunea Vidin. →

O VIZITĂ DE PRIETENIE. Cu prilejul prezenţei sale în R. D. Germană, dr. Hewlett Johnson, decan de Canterbury, cunoscut militant pe tărîm obştesc, a făcut o vizită la o şcoală tehnică din Karl-Marx-Stadt. Iată-l în timpul vizitei, însoţit de Isabelle Pontheil, preşedinta Ligii internaţionale a femeilor care luptă pentru pace şi libertate.

PE RÎUL MOSCOVA ... După cum se vede, tinerii din fotografie sînt credincioşi înotului în aer liber, chiar cînd termometrul coboară cu multe liniuţe sub zero. Temerarii sportivi sînt locuitori ai capitalei Uniunii Sovietice, iar „bazinul de înot“ este rîul Moscova, acoperit de gheaţă.

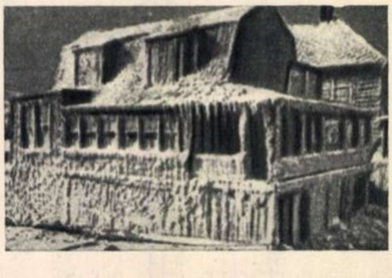

CASĂ-FRIGIDER... Pe coasta Atlanticului, în localitatea Hull din statul Massachusetts (S.U.A.), gerurile de minus 30° şi furtunile puternice au transformat peste noapte casa din fotografie într-un sloi de gheaţă.

CÎT DE PLĂCUT e să joci fotbal (era să spunem: să înoţi) pe un asemenea „teren“, ştie numai eroul din fotografie — portarul unei echipe de fotbal din Copenhaga... ↓

Tîrgul de primăvară — Leipzig 1961

Şi în această primăvară bătrînul Leipzig a oferit cu generozitate 300.000 m p din suprafaţa sa pentru organizarea tradiţionalului tîrg internaţional de mostre. Între 5 şi 14 martie 9.000 de firme, reprezentînd 50 de ţări, îşi expun aici produsele, încheie tranzacţii comerciale, contribuind astfel la stabilirea unui climat de înţelegere şi coexistenţă.

Ca şi în anii trecuţi, tîrgul din primăvara lui 1961 reflectă creşterea potenţialului industrial al ţării gazdă — Republica Democrată Germană — şi totodată puterea economică, în plină dezvoltare, a întregului lagăr socialist.

Atenţia zecilor de mii de vizitatori şi a reprezentanţilor firmelor participante este atrasă în primul rînd de pavilionul Uniunii Sovietice, care ocupă un loc de frunte în expoziţie. Nenumărate sînt exponatele cu care participă ţara constructorilor comunismului şi numai înşiruirea lor ar necesita un spaţiu apreciabil. Vom spicui doar cîteva dintre cele mai interesante: maşinile-unelte pentru prelucrarea automată a pieselor complicate, excepţionalele aparate de măsură, ghidaj şi reglaj, feluritele maşini agricole şi rutiere, toate denotînd înaltul grad de mecanizare în acest domeniu. Nu lipsesc, fireşte, nici articolele de larg consum, tehnice, alimentare, de uz casnic — toate într-o gamă foarte variată.

Cei dornici să afle noutăţi privitoare la posibilităţile noastre de export o pot face la biroul de informaţii tehnico-comerciale al R. P. Romîne.

La tîrgul de la Leipzig sînt prezente şi numeroase firme, întreprinderi industriale şi organizaţii comerciale din ţările capitaliste, dornice să vîndă şi să cumpere, conştiente fiind de faptul că este în interesul lor să întreţină schimburi comerciale cu lagărul socialist. Astfel sînt reprezentate la Leipzig cercuri de afaceri din R. F. Germană, Anglia, Franţa şi din alte ţări vest-europene, din Canada, Australia, America Latină, ca şi din ţările Asiei şi Africii.

Pe străzile Leipzigului, într-una din zilele expoziţiei.

fotocronica FLACARII

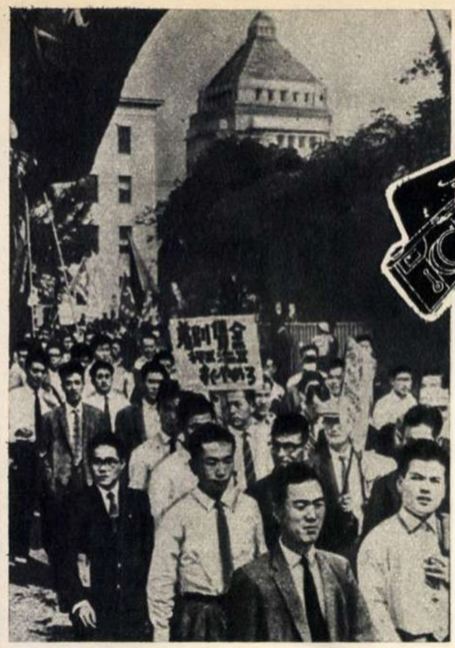

Iuliana, Patrice şi François, cei trei copii ai eroului naţional al poporului congolez Patrice Lumumba, au rămas orfani. În semn de adîncă dragoste şi solidaritate cu ei, elevii Şcolii elementare de 7 ani nr.60 din Riga (U.R.S.S.) le-au trimis numeroase daruri, însoţite de o scrisoare în care se spune, printre altele, „Nu sînteţi singuri. Aveţi milioane de prieteni în Uniunea Sovietică şi în multe alte ţări".

În Japonia a început „ofensiva de primăvară" — tradiţionalele acţiuni de luptă ale clasei muncitoare din Japonia împotriva foametei, a şomajului, în apărarea drepturilor muncitorilor, pentru pace. La această „ofensivă de primăvară" — a 8-a în istoria ei — participă peste 5.500.000 de muncitori japonezi. În fotografie, aspect de la una din demonstraţiile populare desfăşurate la Tokio.

În prezent se află în Anglia, pentru un ciclu de concerte, violoniştii sovietici David şi Igor Oistrah. Ei concertează la Londra, Manchester, Oxford şi în alte oraşe. În fotografie: aspect de la una din repetiţii, în sala St. Pancras Town Hall din Londra. În stînga, dirijorul englez Colin Davis.

În R.F. Germană, în urma revărsării rîului Lahn, populaţia unor localităţi a fost pusă în imposibilitate de a părăsi locuinţele; pentru a se rezolva problema aprovizionării, s-a recurs la ajutorul bărcilor pneumatice.

Cu prilejul marilor demonstraţii care au loc la Glasgow, un grup de tineri scoţieni au pătruns în clădirea consulatului american, cerînd să fie primiţi de consul spre a-i prezenta protestul lor împotriva trimiterii de către S.U.A. în Anglia a submarinelor dotate cu rachete nucleare „Polaris". Fiind refuzaţi, ei s-au aşezat pe jos în holul clădirii şi nu au putut fi evacuaţi decît în urma intervenţiei poliţiştilor.

•FILMELE SĂPTĂMÎNII•FILMELE SĂPTĂMÎNII•

„CONGO ÎN LUPTĂ" (foto 1), producţie a Studioului central de filme documentare din Moscova, ne aduce imagini din eroica epopee a unui popor care luptă şi sîngerează din greu pentru a-şi cîştiga libertatea şi independenţa naţională. Vedem cu emoţie şi durere chipul eroului congolez Patrice Lumumba, asasinat de mercenarii imperialismului; privim îndeaproape feţele a zeci şi sute de bărbaţi şi femei din Congo care-şi cer dreptul la o existenţă umană. Ni se perindă în faţa ochilor dovezile concrete ale monstruosului complot imperialist care urmăreşte să înăbuşe, prin exemplul înfrîngerii Congoului, lupta anticolonialistă a popoarelor Africii.

„URSUL ALB" (foto 2), o producţie a studiourilor poloneze, evocă anii ocupaţiei fasciste, teroarea şi primejdiile ce-i pîndeau pe toţi cei care ridicau arma împotriva cotropitorilor nazişti. Un tînăr savant francez evadează dintr-un tren al morţii ce-l ducea spre Auschwitz. E acum singur pe teritoriul unei ţări ocupate de nazişti. Întîmplarea îi scoate în cale un luptător din mişcarea antifascistă poloneză, la care el găseşte ocrotire, căldură frăţească, înţelegere. Curînd, fostul deţinut va da un ajutor efectiv acţiunilor patrioţilor polonezi. Iar cînd fasciştii vor fi pe urmele francezului, prietenii săi polonezi nu-şi vor precupeţi viaţa pentru a-l salva.

„HATIFA" (foto 3), o producţie în culori a studiourilor Defa-Berlin, reeditează o poveste care îşi are poate sursa în comoara de basme a celor o mie şi una de nopţi. Hatifa e o sclavă siriană a cărei viaţă e un lung şir de suferinţe. Vîndută de un stăpîn, altuia şi mai hain, fata ar fi avut sfîrşitul semenelor ei dacă — aşa cum se întîmplă în basme — drumurile pustiului nu i-ar fi scos în cale oameni buni şi drepţi care o vor salva.

„PRICHINDELUL" (foto 4), producţie a studiourilor mexicane, ecranizează un basm al lui Charles Pérault. Un băieţel cît o şchioapă — ajutat de realizatorii filmului prin diferite trucaje să-şi păstreze dimensiunile miniaturale — adună în el bun simţ, înţelepciune, iniţiativă şi cuminţenie cît n-au la un loc cei şase fraţi mai vîrstnici. Şi, astfel, prîslea devine şeful echipei ce se luptă cu „căpcăunul", îşi face o aliată din „doamna căpcăun", civilizează „căpcăuniţele" şi se întoarce acasă la sărmanii săi părinţi (nişte autentici peoni) încărcat cu daruri.

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÎNTEII
Căsuţa Poştală: 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

PREŢUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Vlad MUŞATESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".

SPORT

Bibl. Reg.

Lèo Lacroix (Franţa), victorios la probele de coborîre, slalom special şi combinata alpină.

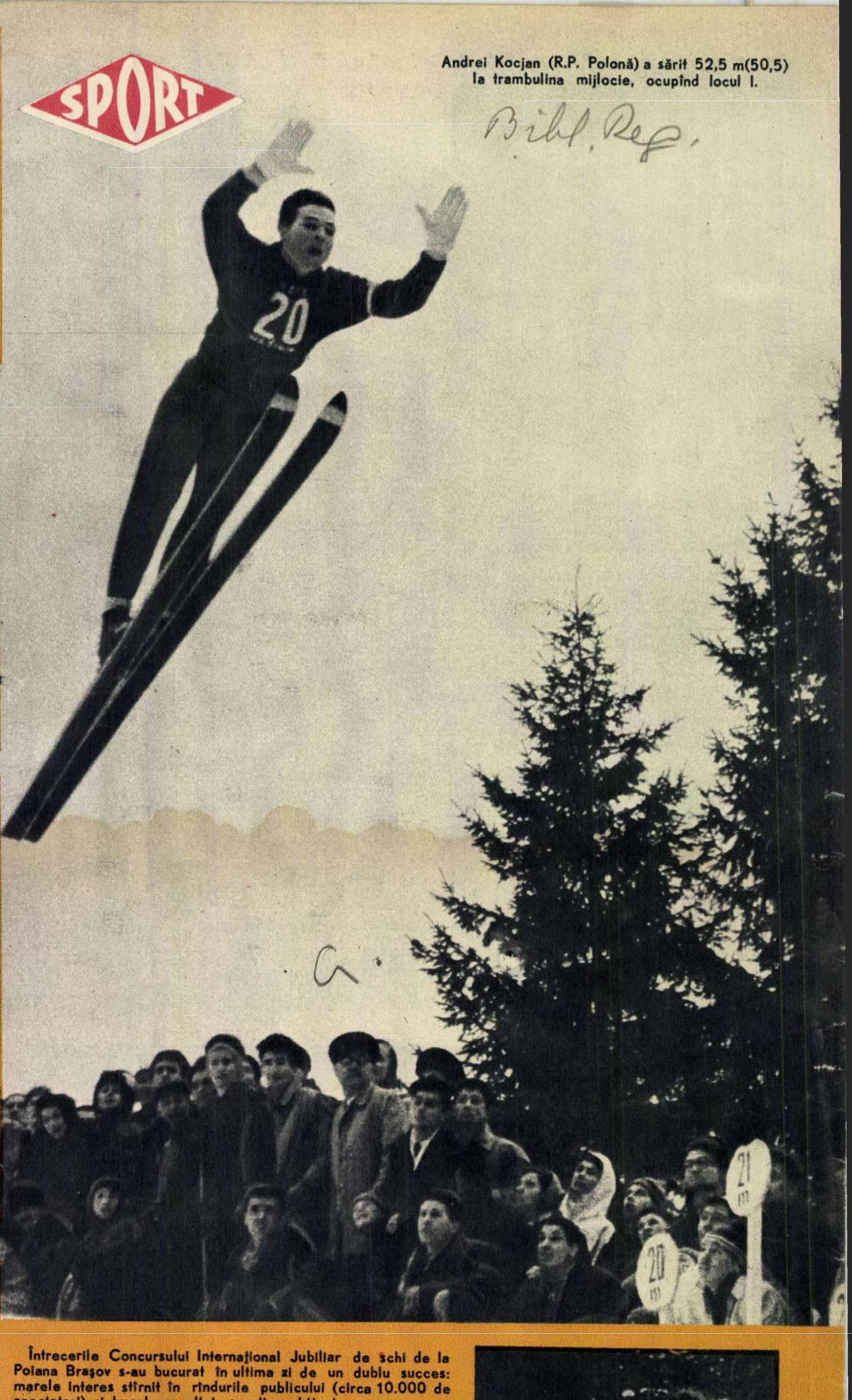

Andrei Kocjan (R.P. Polonă) a sărit 52,5 m(50,5) la trambulina mijlocie, ocupînd locul I.

G

Cornel Tăbăraş

Gheorghe Bălan

Întrecerile Concursului Internaţional Jubiliar de schi de la Poiana Braşov s-au bucurat în ultima zi de un dublu succes: marele interes stîrnit în rîndurile publicului (circa 10.000 de spectatori) şi bunele rezultate sportive obţinute.

Dintre participanţii la concurs, reprezentanţi ai şapte ţări, s-au remarcat în mod deosebit, în afara sportivilor noştri—Ilona Mikloş, Cornel Tăbăraş, Gheorghe Bălan ş.a. — schiorii francezi Arlette Grosso şi Lèo Lacroix (probele alpine) şi polonezul A. Kocjan (sărituri la trambulină). La probele de fond (bărbaţi şi femei) s-au distins schiorii cehoslovaci.

Fotografii de S. STEINER

Arlette Grosso (Franţa), cîştigătoarea probelor feminine de slalom special şi combinata alpină. ←

Campioana noastră sportivă Ilona Mikloş a obţinut din nou frumoase rezultate la coborîre şi slalom. →

01
F

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ŞI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 11 (303)
Anul X
18 martie 1961

PRIMĂVARĂ!...

fotocronica FLACĂRII

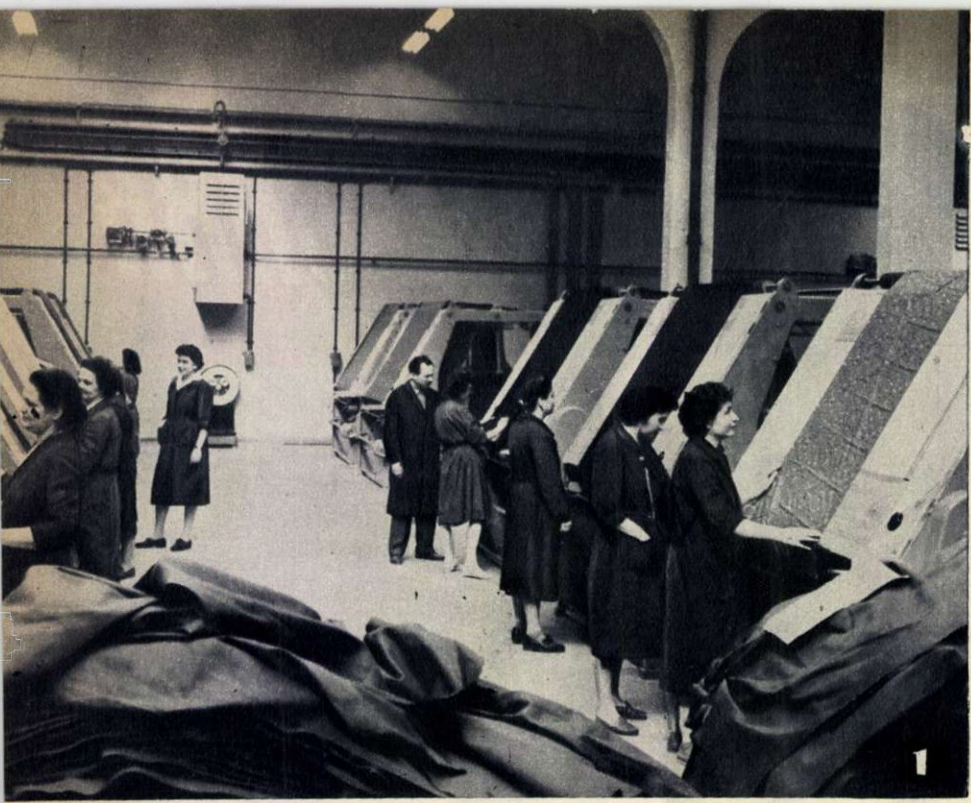
1

2

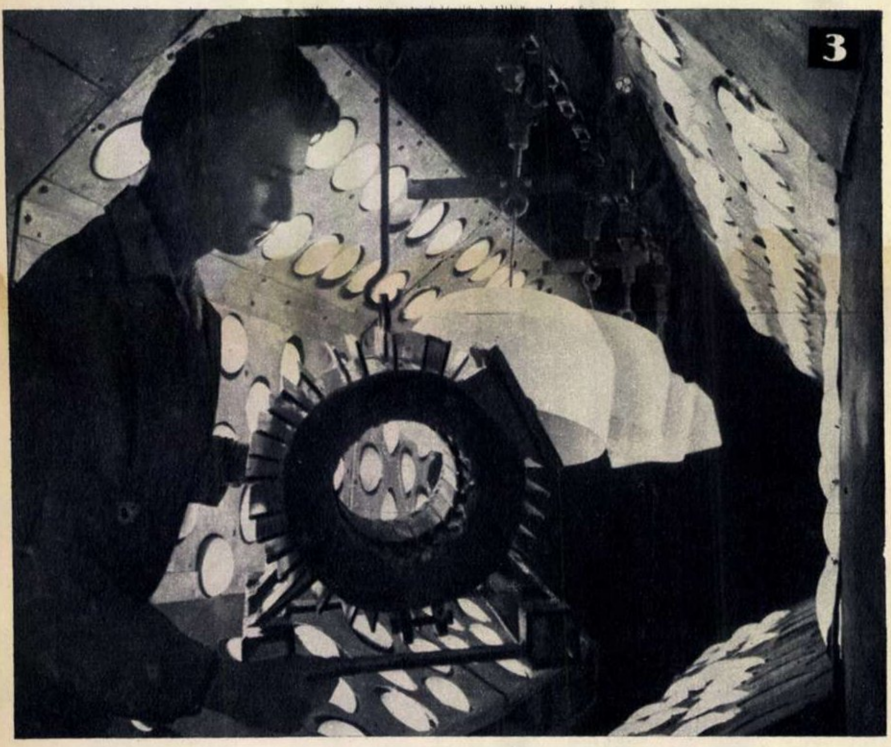
3

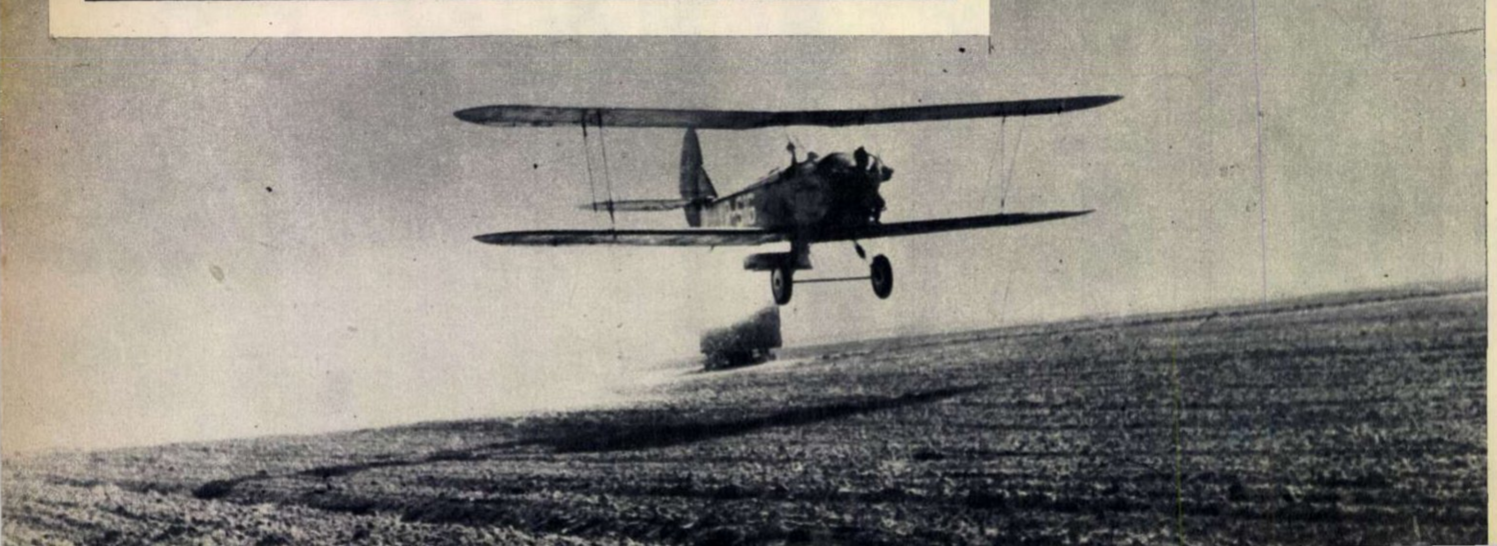
4

1 La întreprinderea textilă „Dacia" din București a intrat recent în funcțiune o secție nouă de finisaj pentru țesăturile de bumbac în care se folosesc procedee tehnologice moderne. Iată, în fotografia noastră, rampele la care se controlează calitatea țesăturilor.

2 Zi de primăvară în pădurea Băneasa.

3 O modernă instalație pentru uscarea—după vopsire — a carcaselor de la motoarele electrice produse de uzinele „Klement Gottwald" din București.

4 Pe ogoarele G.A.S. „Roșeți" reg. București, împrăștierea îngrășămintelor chimice se face cu ajutorul aviației utilitare.

Admirînd modelele de pantofi produse de muncitorii fabricii „Bela Breiner"!...

MARCA FABRICII CALITATEA

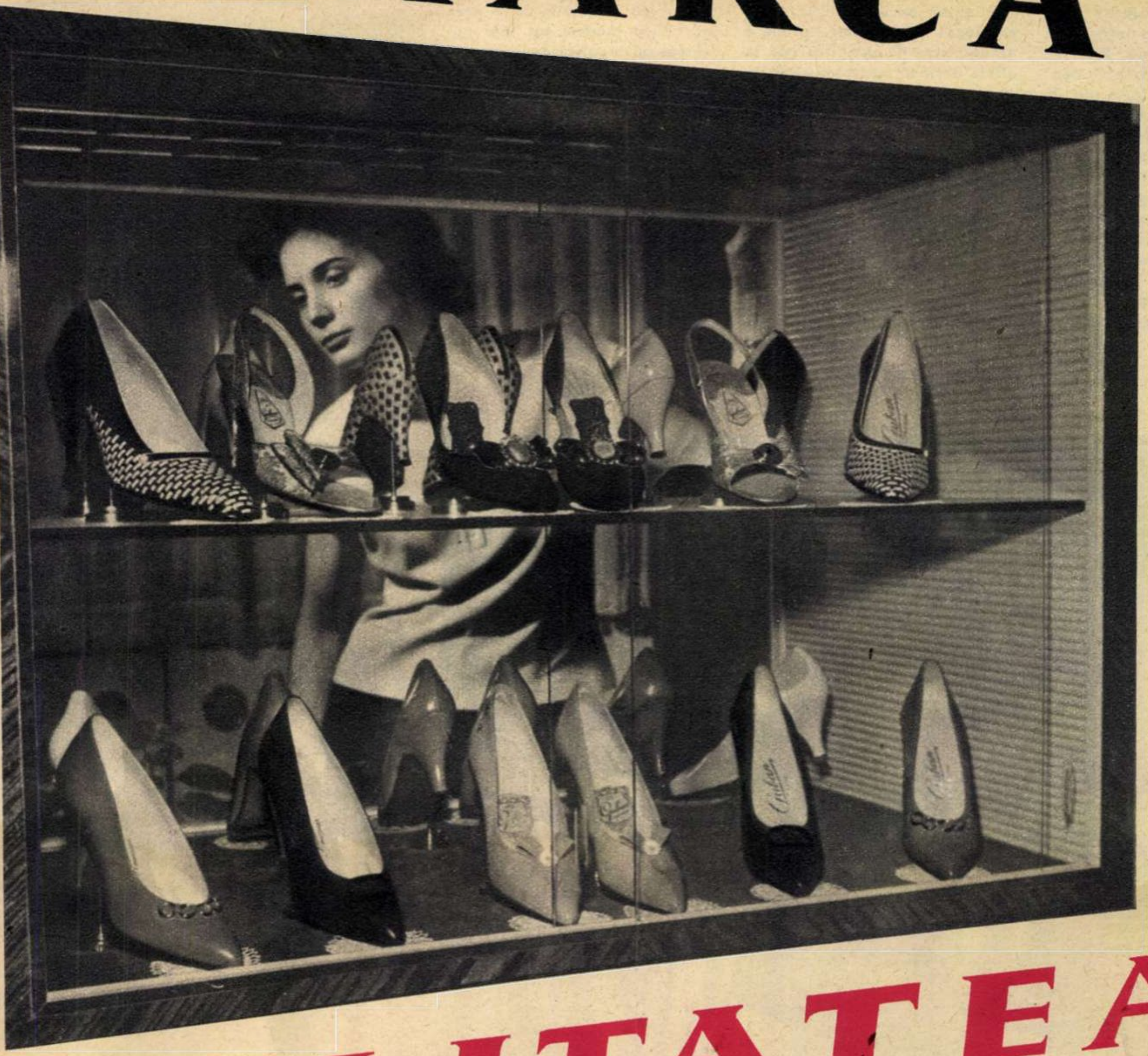

Fotoreportaj
de R. RODA şi S. STEINER

Nu este în intenţia noastră să publicăm un fotoreportaj-ghicitoare, ci doar să începem fotoreportajul cu cîteva întrebări... ghicitori, ca de pildă:

Ce asemănare este între un pantof şi o perdea din folii de mase plastice? Sau între un sul de piele artificială şi un calup de ceară pentru lustruit talpa? Dar între o cutie de cremă de ghete şi un... saxofon? Nu ştiţi? Atunci, o ultimă întrebare ajutătoare: Ce asemănare există între toate obiectele de mai sus?... Dacă nici acum n-aţi găsit răspunsul, să vi-l dăm noi.

O singură asemănare. Ele poartă toate aceeaşi marcă, a fabricii producătoare: întreprinderea „Bela Breiner" — Timişoara.

În secţia de accesorii metalice întîlneşti muncitori care te uimesc prin dibăcia şi talentul cu care modelează metalul. Am cunoscut printre aceştia pe comunistul Gheorghe Quittner, de meserie apăsător de metal. Cu o bucăţică de lemn, apasă pe discul de metal (în turaţie) pînă capătă forma dorită. Iată-l demonstrînd cum se poate transforma un disc de aluminiu într-o frumoasă vază.

Este într-adevăr surprinzătoare varietatea mărfurilor pe care le produce această întreprindere timişoreană. Vizitînd-o nu demult, am trecut prin toate secţiile şi am înregistrat pe rînd: încălţăminte (vestiţii pantofi cu marca „Arta Guban" produşi de muncitorii de la „Bela Breiner"); accesorii pentru industria de încălţăminte (pasta de lipit, talpă, ceară de lustruit etc. etc.); vopsele — într-o bogată gamă de culori — necesare industriei noastre de pielărie; folii din mase plastice, mase plastice pe suport textil (piele artificială), în admirabile modele şi în zeci de culori; accesorii metalice pentru atelierele şi fabricile de marochinărie (rame şi închizători pentru poşete, catarame etc.).

Şi ca să completăm oarecum catalogul mărfurilor produse actualmente de muncitorii de la „Bela Breiner", ar trebui să adăugăm: ceară de parchet, cerneală de scris, veioze, lustre, saxofoane, cremă de ghete etc. etc. Desigur, unii s-ar putea întreba: de ce o singură întreprindere — nu prea mare — trebuie să se ocupe de producţia unor mărfuri atît de deosebite? Dar aceasta e altă problemă!

Muncitorii, maiştrii şi inginerii fabricii „Bela Breiner" se mîndresc, pe drept cuvînt, cu întreprinderea lor, care s-a născut şi s-a dezvoltat în anii noştri. Este remarcabilă străduinţa ce o depun de a crea mărfuri şi modele tot mai numeroase şi de calitate superioară, preocupare care constituie o trăsătură caracteristică acestei întreprinderi timişorene.

I-am cunoscut pe animatorii şi creatorii de frumuseţi de la „Bela Breiner" în plină activitate. Le-am urmărit munca în mai toate fazele de producţie, am admirat produsele muncii lor şi ne-am gîndit să vă comunicăm şi dumneavoastră cîteva aspecte din toate acestea...

1

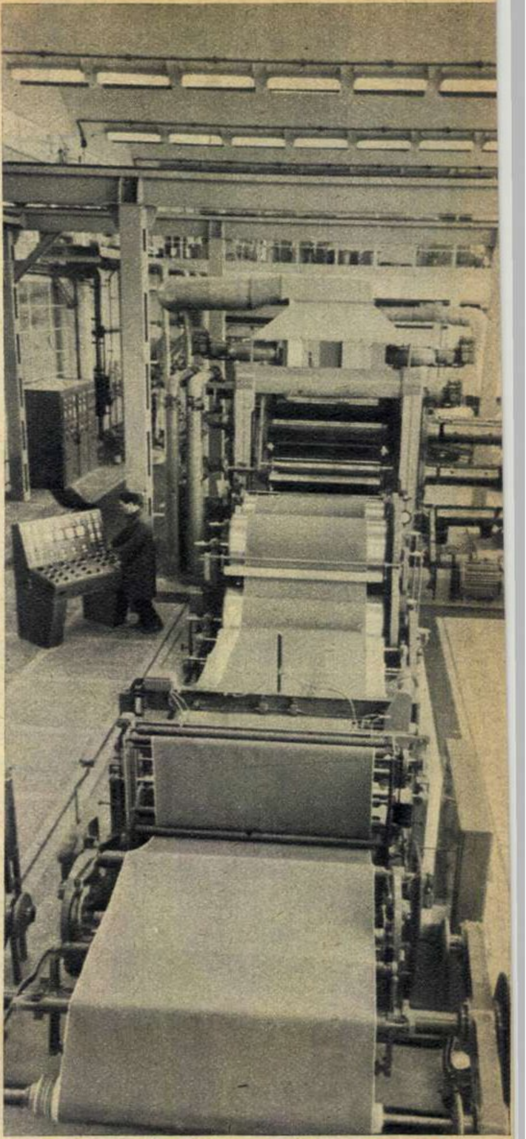

2

3

1 Un nou model de masă plastică pe suport textil: desen cu dungi în două culori obținut printr-o inovație a inginerului Tiberiu Guban și a colaboratorilor săi. Utemistul Ștefan Bondar – muncitor calificat la locul de producție (stînga) – și inginerul chimist Emilian Secoșan sînt mulțumiți de noul lor model.

2 O veste bună pentru gospodine! Aceste mașini de înaltă tehnicitate au început să producă folii din mase plastice pentru fulgarine, fețe de mese, perdele, ambalaje și altele. Bogata gamă de culori și variația de modele vor da multă bătaie de cap cumpărătoarelor cînd vor trebui să aleagă dintre ele. Și, mai ales... vînzătorilor care le vor servi!

3 O grădină de flori luminoase, așa pare a fi sala de probă a lustrelor, a aplicelor și a veiozelor.

4 Ați avut desigur prilejul, și nu o singură dată, să vedeți pielea artificială produsă la „Bela Breiner": în autobuzele și troleibuzele „Tudor Vladimirescu", în avion, în tren etc., sub formă de tapițerie a scaunelor sau a pereților. Iată acum și alte aplicații ale acestui produs: o cameră în care pardoseala, pereții dulapului, scaunele și masa sînt tapisate cu mase plastice produse de muncitorii de la fabrica „Bela Breiner".

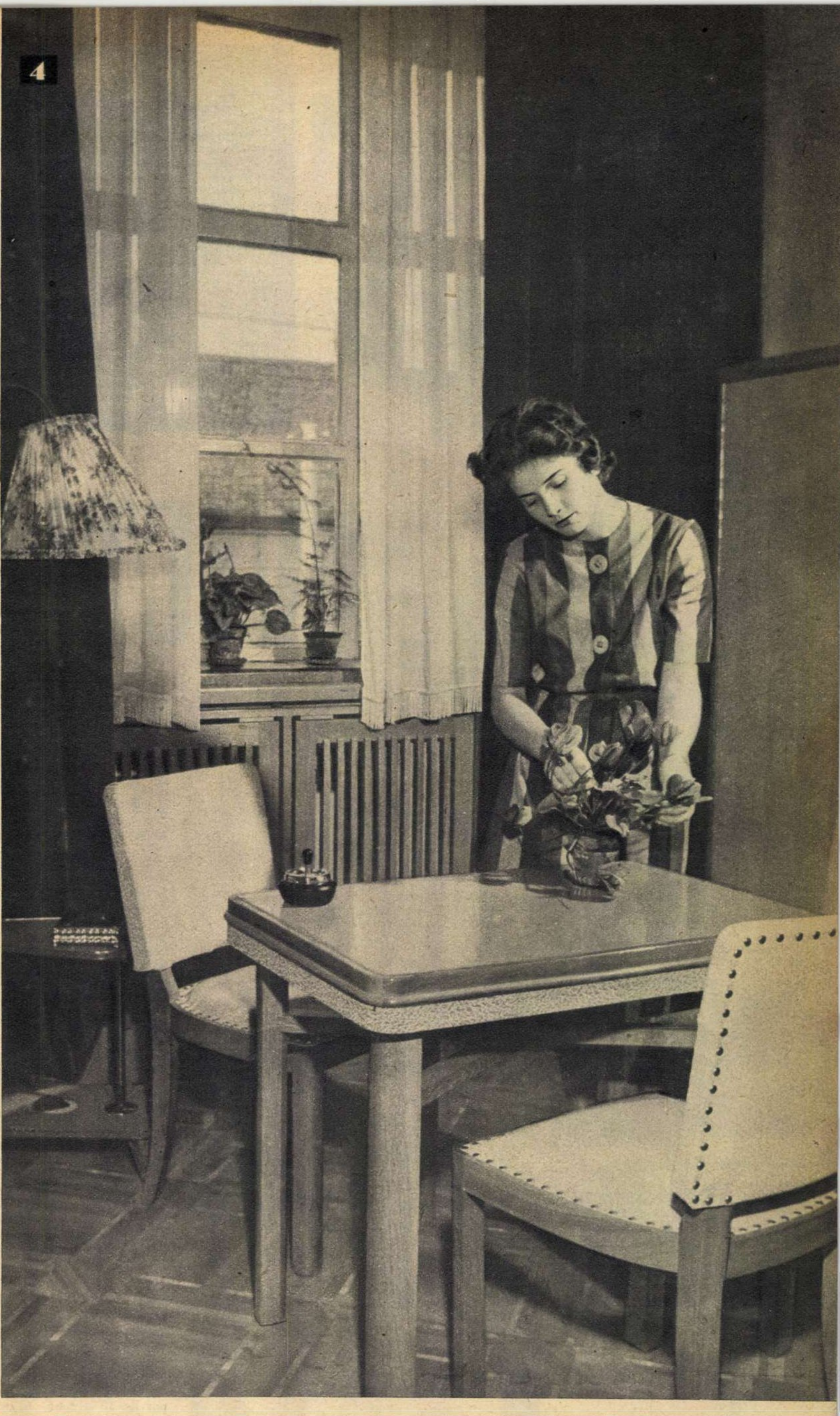

În paginile de față este relatată o zguduitoare dramă provocată de infectarea cu radiații atomice a doi tehnicieni dintr-un laborator din S.U.A. și a familiilor lor. Dincolo de caracterul său tragic, „cazul Houston“ reamintește americanilor — și nu numai lor — ce urmări îngrozitoare are otrăvirea actinică pe care o provoacă exploziile cu arme atomice. Savanți cu renume din lumea întreagă, printre care și cunoscuți oameni de știință din S.U.A., cum e dr. Linus Pauling, laureat al premiului Nobel, au atras în nenumărate rînduri atenția opiniei publice mondiale asupra primejdiei care amenință omenirea în cazul continuării experiențelor atomice, ai căror avocați zeloși se află la Pentagon. „Se poate afirma cu deplin temei — a arătat savantul sovietic V. Emelianov — că pînă și unele doze mici de radiație exercită o influență nefastă asupra eredității și, în ultimă analiză, duc la boli grave, cum sînt cancerul și leucemia, și la diverse anomalii. Continuarea experiențelor înseamnă continuarea contaminării atmosferei terestre cu radioactivitate necontrolabilă“.

Exprimînd o profundă grijă pentru soarta omenirii, pentru viitorul umanității, Uniunea Sovietică, susținută de toate celelalte țări socialiste, a preconizat încheierea unui acord cu privire la încetarea experiențelor cu arma nucleară, pretutindeni și pentru totdeauna. Dar, datorită poziției puterilor occidentale, lucrările conferinței de la Geneva, convocate în acest scop, au bătut pasul pe loc multă vreme. Acum, la redeschiderea lucrărilor conferinței, opinia publică mondială cere încheierea cît mai grabnică a unui acord care să contribuie la eliberarea omenirii de coșmarul unui război atomic pustiitor.

VICTIMELE

TRAGEDIA DE LA HOUSTON —

Houston. O mică localitate din Texas — S.U.A. Acolo unde fabricanții de armament atomic trebăluiesc cu înfrigurare.

Într-una din zile s-a produs într-un laborator un accident. S-a spart o butelie? A plesnit o țeavă ori a crăpat peretele protector de plumb și beton al unui rezervor? Amănunte nu s-au dat. Numai patronii știau. Jackson E. Mc Vey, ca și colegul său Harold E. Marthway, care lucrau acolo ca tehnicieni, s-au înapoiat acasă la sfîrșitul orelor de lucru, fără să bănuiască nimic.

Dar în pielea, în părul și hainele lor purtau cumplita moarte actinică. Supuși iradierii cu „Iridium 192", ei și-au contaminat și familiile. Cînd și-au dat seama de aceasta era prea tîrziu...

Un timp au încercat să ascundă familiilor lor tragedia. Pînă la urmă, condamnarea la o moarte lentă a soțiilor și copiilor celor doi tehnicieni n-a mai fost un secret pentru nimeni.

★

Ce se petrece acum cu acești doi oameni?...

Au fost puși la index: periculoși! Pericol de contaminare! Nimeni nu-i mai angajează. Toate ușile, toate porțile li se-nchid în nas: „Ne pare rău, dar n-avem

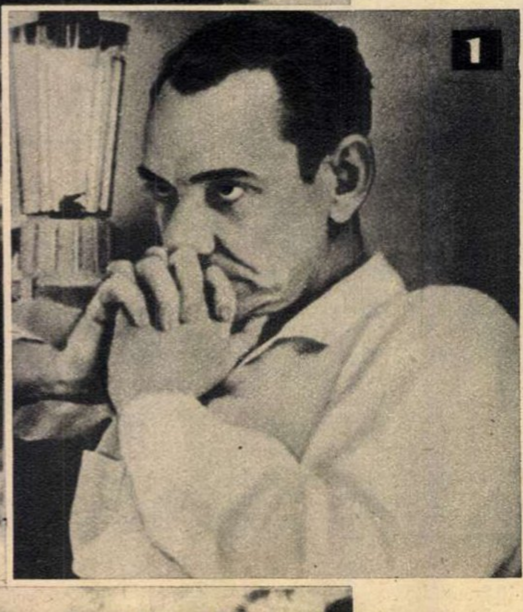

1 Ce soartă ne așteaptă! O întrebare chinuitoare care-i frămîntă deopotrivă pe Jackson Mc Vey (în fotografie) și pe membrii familiei sale.

2 Cîte visuri nu și-a făcut Eddie Mc Vey!... Iar acum trăiește cu groaza zilei de mîine: „Dacă vor muri părinții... Dacă voi orbi..."

3 Soția lui Mc Vey a fost atinsă de glaucom, iar fiica sa Linda are și ea primele simptome de infectare actinică.

nici un post liber...“ Sau: „Deocamdată nu e posibil să vă dăm de lucru; mai așteptați...“ Ori, chiar direct și brutal: „Cum de îndrăzniți să pășiți în birou! De ce n-ați telefonat? Nu știți că puteți provoca oricui o nenorocire? Părăsiți imediat întreprinderea!“

Economiile lui Jackson E. Mc Vey și Harold E. Marthway s-au topit de mult. Mai întîi au luat drumul negustorilor de vechituri obiectele mai puțin necesare. Apoi au urmat și cele de strictă trebuință. Societatea i-a părăsit. Prietenii s-au rărit, ba chiar au dispărut. Vecinii îi privesc cu compătimire.

— N-avem nevoie de compătimire, ci de celule sănătoase de măduvă... — spune Mc Vey.

ACUZĂ

UN AVERTISMENT

Din foarte puținul pe care-l au, trebuie să rupă din cînd în cînd ceva și pentru doctori. Iar aceștia se arată optimiști... de fiecare dată cînd își încasează onorariul:

— Nu vă trebuie decît transplantare de măduvă sănătoasă în șira spinării, capabilă să înlocuiască celulele distruse de „Iridium 192“.

— Și cînd se poate face această operație?

— Îndată ce știința va progresa și la noi în această direcție...

— Va costa mult?

— Foarte mult. Dar o să aveți banii cîștigați la proces.

Mc Vey, ca și prietenul lui întru nenorocire Marthway, întreabă (pentru a cîta oară?):

— Și pînă vom primi despăgubirile?

— Pînă atunci... țineți-vă bine! Consultația s-a terminat. Alții la rînd!

★

Proces... Avocații sînt convinși că pînă la urmă societatea proprietară a laboratorului va pierde în fața tribunalului și va trebui să plătească daune celor doi. Din care, firește, vor lua și ei — avocații — o bucățică grasă.

— Ați dat o lovitură mare! — spun ei cu entuziasmul lor de serviciu.

Cei doi nu prea înțeleg sensul „loviturii“. Domnii „apărători“ explică:

— Una este să ceri o despăgubire pentru un singur individ, fie el chiar, cap de familie... Pricepeți? Iar alta e să pretinzi daune nu numai pentru tatăl atins de infecția actinică, ci și pentru mama, feciorul și fata. Suma urcă, urcă mereu, pe măsură ce noi membri ai familiei se îmbolnăvesc. Limpede?...

★

Limpede! Mc Vey a și slăbit pînă acum cu peste 24 de kilograme. Hemograma confirmă că suferă de leucemie. Cancerul sîngelui. Moartea prin radiații le-a intrat în corp. Marthway e în primejdie de a i se reactiva un cancer vechi, diagnosticat în fază incipientă și vindecat cu enorme sacrificii. În plus, și unul și celălalt sînt amenințați cu orbirea, în urma îmbolnăvirii de glaucom.

Madeleine Mc Vey, soția tehnicianului, s-a îmbolnăvit la rîndu-i de glaucom. Lumina îi arde ochii, provocîndu-i dureri îngrozitoare. Este nevoită să poarte ochelari negri în permanență.

Eddie are 18 ani și este unul din copiii soților Mc Vey. Încă de acum doi ani medicul a observat o mică pată pe retina ochiului său drept. „Exact la fel a început și la noi“ — a exclamat înspăimîntată Madeleine Mc Vey, nefericita mamă. Linda, cel de-al doilea copil al soților Mc Vey, are 16 ani. Boala actinică a început să se manifeste și la ea, prin grețuri și dureri.

★

Sună telefonul. Mc Vey încearcă să glumească pentru a smulge un zîmbet alor săi: „Probabil că cineva vrea să-mi ofere o slujbă“. Dar nu-i decît negustorul de vechituri, care e gata să cumpere la un preț convenabil mașina de gătit și, eventual, saltelele...

Tînărul Eddie trăiește clipe de groază. Dacă vor muri tatăl și mama? Voi orbi pînă atunci? S-ar putea să mă vindec? E adevărat că nu voi avea dreptul să mă însor, ca să nu aduc pe lume monștri?...

Ieri Mc Vey a trebuit să-și vîndă ultimele obiecte la care ținea atît: două puști de vînătoare. Și, la urma urmei, cîte zile le vor ajunge banii aceștia?... Procesul? El va dura ani și ani. Avocații laboratorului, plătiți bine, cunosc atîtea chichițe... S-ar putea ca, pînă la urmă, societatea — dacă nu dă faliment sau nu-și schimbă fondul comercial între timp — să fie obligată să plătească o oarecare despăgubire. Dar atunci Mc Vey și E. Marthway, ca și membrii familiilor lor, vor fi de mult pe lumea cealaltă. Cel mult, avocații vor rămîne să-și împartă între ei onorariile...

Anton ALEXE

Împotriva manevrelor celor ce profită de cursa înarmărilor, zeci de milioane de americani simpli cer cu hotărîre să se renunțe la politica războiului rece și să se încheie un acord cu privire la încetarea experiențelor atomice, să se interzică armele nucleare și să se înfăptuiască dezarmarea generală și totală, pentru care Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste militează cu consecvență. În fotografie, o demonstrație la New York împotriva experiențelor cu arma nucleară.

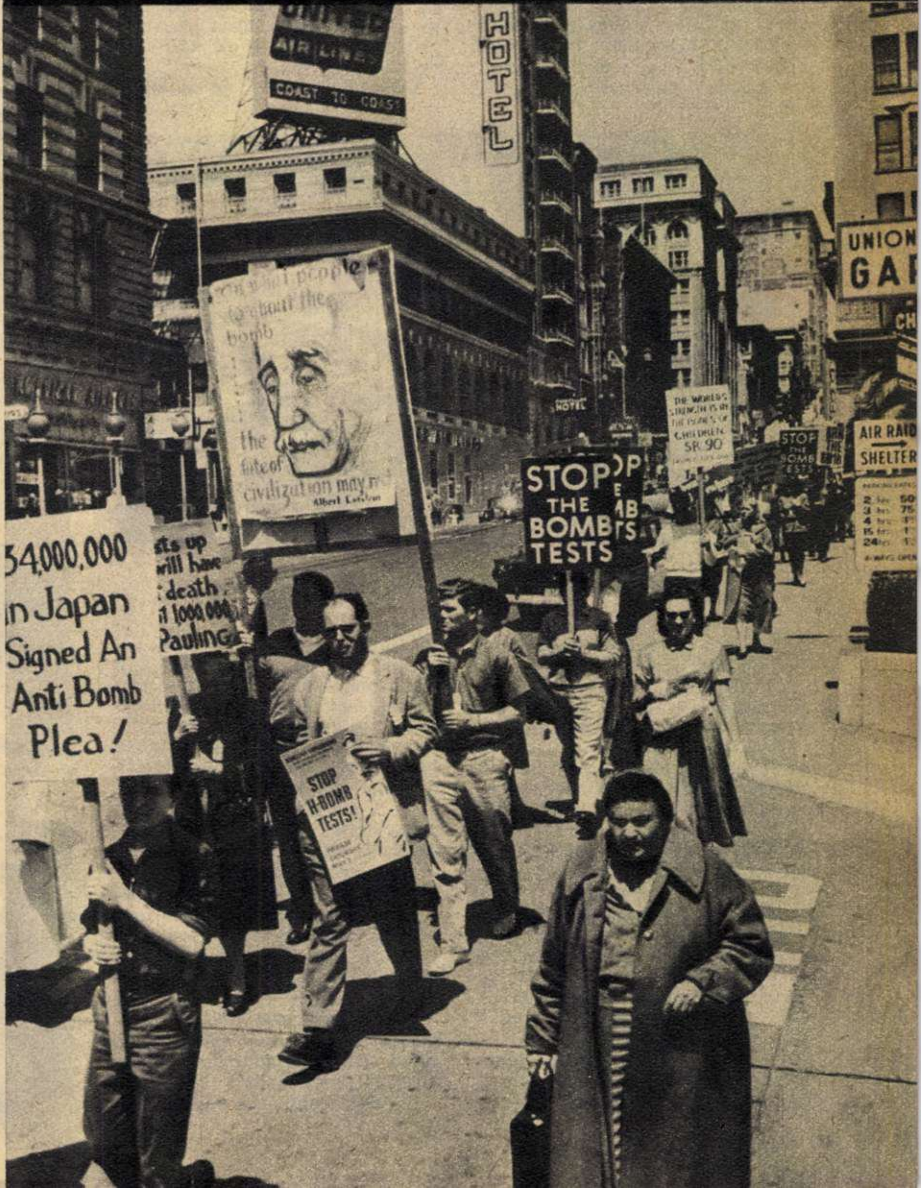

ACUM 90 DE ANI

LA „ASALTUL CERULUI“

de Dumitru **HÎNCU**

> *Să ne reamintim pentru o clipă o întîmplare petrecută în primăvara anului trecut. În timpul vizitei sale în capitala Franţei, Nikita Sergheevici Hruşciov a zăbovit îndelung, mai mult decît în faţa unor monumente fastuoase şi în locuri celebre de multă vreme, într-un mic apartament din strada Marie Rose nr. 4. Şi, alături de alte obiecte care evocau răstimpul petrecut de Lenin la Paris, tovarăşul Hruşciov şi-a oprit privirile asupra vitrinei ce adăpostea exemplarul din ziarul bolşevic „Rabociaia gazeta“ cu articolul în care geniul Revoluţiei din Octombrie a sintetizat învăţămintele glorioasei epopei a Parisului Comunei. Vizita conducătorului guvernului sovietic era prin ea însăşi plină de profunde semnificaţii şi marca, cu logica simplă dar implacabilă a faptelor, schimbările produse în lume din ziua cînd poporul Parisului s-a ridicat pentru prima oară, cum spunea Marx în frumoasa-i imagine, „la asaltul cerului“. Ea sublinia cu o remarcabilă pregnanţă că, preluat de mîinile vînjoase ale proletarilor ruşi, drapelul roşu al Comunei din Paris a fost implîntat de ei în 1917 pe a şasea parte a globului pămîntesc.*
>
> *Iar astăzi, nădejdea în victoria socialismului, înăbuşită în sînge în 1871, a devenit o realitate triumfătoare pentru un miliard de oameni de pe glob.*

Primăvara aceasta se împlinesc nouăzeci de ani de la lunile fierbinţi şi dramatice ale anului 1871.

Catastrofa militară de la Sedan, prăbuşirea regimului terorist şi putred al „micului Napoleon“ — cum l-a stigmatizat Victor Hugo pe jalnicul Napoleon al III-lea — deschiseseră armatelor germane drumul spre adîncurile Franţei. Dar în loc să canalizeze şi să însufleţească energia maselor populare împotriva invadatorului, aşa-numitul „guvern de apărare naţională“ — care moştenise de la defunctul imperiu nu numai o ţară ruinată, ci şi o teamă aproape superstiţioasă de clasa muncitoare — a preferat să cadă la înţelegere cu inamicul, decît să ridice poporul la luptă.

La 28 ianuarie 1871 guvernul a semnat capitularea ruşinoasă în faţa lui Bismarck. Capitularea cercurilor guvernante — la fel ca mai tîrziu, în 1940,o a doua capitulare a claselor stăpînitoare în faţa invadatorului — a jignit puternic sentimentele naţionale ale poporului şi a dat naştere unei largi mişcări de împotrivire.

Şi, de îndată ce desfăşurarea evenimentelor a arătat că politica guvernului era o politică de trădare a intereselor naţionale, elementele proletare înaintate au început, în Parisul tuturor elanurilor generoase să propage ideea proclamării Comunei, înţeleasă ca o putere revoluţionară ce trebuia să-şi asume misiunea apărării patriei cotropite şi a eliberării poporului de sub jugul claselor exploatatoare.

Cum Bismarck voia să dea o acoperire „legală“ condiţiilor umilitoare şi nespus de apăsătoare pe care încerca să le impună Franţei, Adunarea Naţională ieşită din alegerile făcute la porunca lui Bismarck l-a numit pe Thiers şeful puterii executive şi, în această calitate, el a şi semnat pacea. Alsacia şi Lorena erau predate noului imperiu german. Franţa se obliga să plătească cinci miliarde de franci ca despăgubire cotropitorilor. Forturile Parisului urmau să rămînă ocupate de germani pînă cînd Franţa avea să verse prima rată de 500 de milioane de franci.

Cunoscînd starea de spirit a Parisului, guvernul Thiers n-a cutezat să-şi ia reşedinţa în capitala Franţei, ci s-a mutat tocmai la Bordeaux, pe ţărmul Atlanticului — aşa cum şi mai tîrziu trădătorul Pétain s-a ferit să se instaleze în Parisul luptelor muncitoreşti, refugiindu-se la Vichy.

La 1 martie, cum era înţelegerea dintre Thiers şi Bismarck, germanii au ocupat o extremitate a Parisului de pe atunci: faimoasele Champs Elysées. Cartierul ocupat a fost însă părăsit de locuitori, nimeni nu se apropia de el, era tratat ca o regiune ciumată. În faţa protestului mut dar atît de vehement, după două zile — adică la 3 martie — germanii au fost nevoiţi să-şi ia tălpăşiţa, luînd cu ei şi gîndul de a-şi mai face o intrare triumfală în capitală.

Succesul dobîndit a insuflat Parisului luptător şi mai mult curaj. Thiers îşi dădea seama că atîta vreme cît parizienii vor fi înarmaţi, nici un guvern nu va avea destulă autoritate pentru a putea conduce treburile ţării împotriva voinţei maselor populare. De aceea el va încerca prin toate mijloacele să dezarmeze proletariatul francez şi, în primul rînd, detaşamentul lui de frunte — muncitorii Parisului. În această atmosferă încordată a venit la 15 martie ordinul lui Thiers de a smulge Gărzii naţionale cele 227 tunuri amplasate la Balleville şi Montmartre. În faţa ofensivei reacţiunii, clasa muncitoare şi mica burghezie orăşenească din Paris şi-au unit forţele şi au respins atacul. Centrul militar-politic al clasei muncitoare era Comitetul Central al Gărzii naţionale, alcătuit din delegaţi aleşi din 215 batalioane din totalul de 270 cîte se aflau în Paris. În noaptea de 17 spre 18 martie, Thiers a mai făcut o încercare de a smulge parizienilor tunurile. Dar perfida lovitură s-a întors împotriva celor ce o plănuiseră. Rezistenţa muncitorilor s-a transformat, de data aceasta, într-o răscoală spontană.

În zorii zilei de 18 martie, Parisul a fost trezit de tunetul strigătului: „TRĂIASCĂ COMUNA!“ Şi din clipa aceea şi pînă la 28 mai — la capătul „săptămînii sîngeroase“ — cînd reacţiunea a ucis cu o cruzime fără precedent în cimitirul Père Lachaise, lîngă Zidul federaţilor, pe ultimii luptători, Comuna s-a aflat în centrul atenţiei întregii lumi. Acolo, în Parisul luptelor muncitoreşti, a bătut atunci inima proletariatului din toate ţările.

Exprimînd simţăminte împărtăşite de toate cugetele înaintate ale vremii, marele nostru Mihail Eminescu a găsit accente de o excepţională elocvenţă spre a glorifica măreaţa luptă a comunarzilor:

Pe stradele 'nroşite de flacări orbitoare,
Suiţi pe baricade de bulgări de granit,
Se mişc' batalioane a plebei proletare,
Cu cuşme frigiene şi arme lucitoare,
Şi clopote de-alarmă răsună răguşit.

Comuna a fost primul guvern muncitoresc din lume. Ea şi-a asumat două sarcini fundamentale: o sarcină naţională — eliberarea Franţei de sub ocupaţia germană — şi una de clasă — eliberarea muncitorilor din cătuşele capitalismului. Aşa cum a arătat Lenin, ea a învăţat proletariatul european să pună în mod concret problema revoluţiei sociale. Comitetul Central al Gărzii naţionale a pus bazele unui stat de tip nou şi a luat un număr de măsuri social-economice îndreptate împotriva burgheziei, măsuri cu un evident caracter internaţionalist, ceea ce a şi însufleţit pe proletarii din toate ţările,

Comunarzi într-un răgaz dintre două lupte.

POUR UN GOUVERNEMENT CONFORME AU PEUPLE
NISTE FRANÇAIS
FASCISME

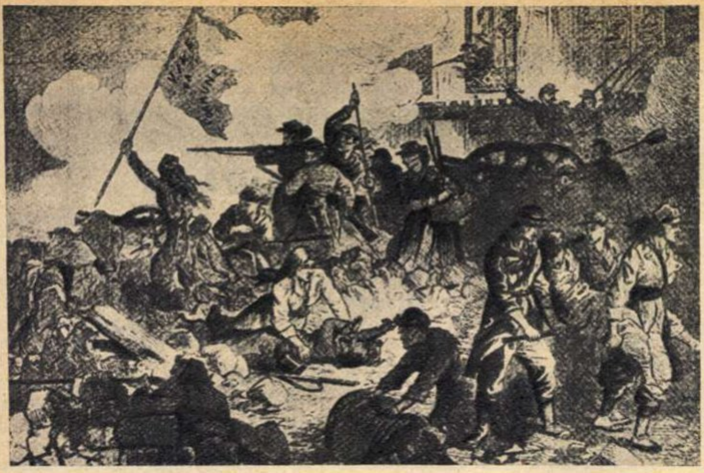

În zilele glorioase ale Comunei: o baricadă apărată de femei (reproducere după o stampă a vremii).

astfel încît Comuna din Paris a rămas în istorie şi ca o strălucită mărturie de internaţionalism proletar. Alături de revoluţionari ruşi, polonezi, italieni, germani, pe baricadele Comunei au luptat şi mulţi romîni. Romînul Gioroc a comandat postul comunard de la Issy, iar un alt romîn a fost în fruntea artileriei comunarde din Montmartre. Constantin Cantacuzino, doctorul Rojniţă, Dobrea Nicolau, Ioan Cernătescu, doctorul Constantin Haralambie, Dimitrie Dobrescu şi alţii au apărat cu arma în mînă primul stat proletar din istorie.

Nu e lipsit, desigur, de interes să amintim că tocmai în zilele cînd Parisul proletar se avînta la „asaltul cerului", algerienii din Kabylia se ridicau împotriva colonialismului. Loviturile asupritorilor s-au abătut cu o egală ferocitate asupra comunarzilor şi a răsculaţilor din Algeria. Iar mai tîrziu comunarzii deportaţi la Numea, în Noua Caledonie, s-au întîlnit acolo cu insurgenţii din Kabylia şi atît unii cît şi ceilalţi au putut să-şi dea seama că aveau aceiaşi vrăjmaşi şi că trebuie să fie fraţi în aceeaşi luptă.

Comuna din Paris nu şi-a putut desăvîrşi opera începută, din pricină că s-a oprit la jumătatea drumului în multe măsuri importante şi a dat dovadă de o prea mare îngăduinţă faţă de vrăjmaşii ei, ceea ce a permis acestora să pregătească „săptămîna sîngeroasă". Ea a fost astfel înfrîntă. În Franţa din vremea aceea nu erau încă întrunite condiţiile necesare pentru o revoluţie socială victorioasă — forţe de producţie dezvoltate, un proletariat bine pregătit şi condus de un partid oţelit în lupte, alianţa dintre clasa muncitoare şi ţărănime.

Dar Parisul muncitorilor din 1871, Parisul Comunei, va fi de-a pururi scump omului muncii de pretutindeni, căci el a vestit încă de acum 90 de ani o lume nouă.

Astăzi, cînd Franţa se află în chingile unui regim direct subordonat monopolurilor capitaliste, cînd poporul francez îşi vede iar pămîntul patriei călcat de mercenarii noului Bundeswehr, cînd războiul de eliberare naţională al poporului algerian se împleteşte din nou cu lupta forţelor democratice franceze împotriva duşmanilor comuni, învăţămintele Comunei din Paris sînt un far călăuzitor pentru clasa muncitoare franceză în bătălia pentru salvgardarea intereselor naţionale, pentru apărarea şi reînnoirea instituţiilor democratice din patria ei.

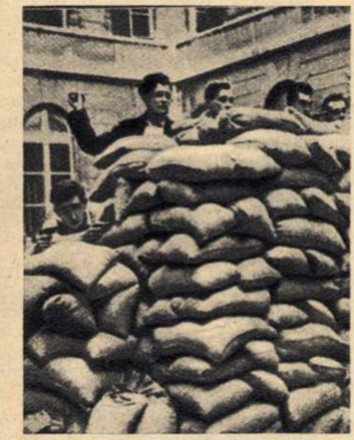

Poporul francez s-a dovedit în nenumărate rînduri un demn continuator al tradiţiilor revoluţionare ale comunarzilor. Iată un grup de patrioţi francezi luptînd pe baricadele Parisului, în august 1944, pentru alungarea cotropitorilor hitlerişti.

Mii şi mii de parizieni aduc în fiecare an omagiul lor amintirii nepieritoare a eroilor Comunei, la Zidul federaţilor din cimitirul Père Lachaise, acolo unde au fost executaţi glorioşii apărători ai Comunei.

New York... Buffalo... Detroit. Cînd ţi s-a făcut lehamite de străini şi cînd ţi-e dor s-auzi vorbind romîneşte, iei trenul şi pleci la Detroit. Printre cei cinci sute de mii de locuitori găseşti destui romîni care lucrează la „Ford" sau în altă parte şi care sînt tare bucuroşi să ştie ce se mai întîmplă în ţară... Şi iată-l pe „Charles Robinson" plimbîndu-se prin acest oraş de lîngă marile lacuri. Îşi găseşte o locuinţă în Franklin Street şi, după multă alergătură, o slujbă temporară la S.I.N., în turnătoria de alamă. Numai că era departe de a se descurca. Cu chiu cu vai abia îşi tîra zilele. Orice ar zice unii, tare mai e greu să ajungi milionar! Chiar dacă ar fi citit şi broşura lui mister Ford, în care invidiatul patron al uzinelor din Detroit îşi deapănă amintirile şi arată cum a ajuns regele automobilelor!

Robinson ar fi murit poate de foame dacă nu l-ar fi întîlnit pe doctorul Bleir. Mister Bleir are un cabinet pe Lincoln-Street şi întîmplarea a făcut să-l opereze de apendicită. Din două în două zile Robinson vine la control şi de fiecare dată lasă în palma albă a lui mister Bleir trei dolari. Singurii bani pe care îi mai cîştigă. Pînă într-o zi i-o trînteşte de la obraz:

— N-am! Nu mai am nici un ban! Şi-apoi mă simt chiar mai bine!

— Rana mai supurează, dragul meu... E nevoie de multe pansamente încă. Iar dacă n-ai bani, ne înţelegem noi...

„Om de treabă mister Bleir"! — îşi zice Robinson.

Din ziua aceea în fiecare seară Robinson pleacă de la fabrică direct la cabinet, unde îl slujeşte pe doctor. Primeşte cu zîmbetul pe buze bolnavii, potriveşte aparatele de infraroşii, aranjează aparatele de masaj şi... vînează pacienţi!

HAI HUI PE MAPAMOND

(Urmare din numărul trecut)

Ideea cu pacienţii e a lui mister Bleir.

— Charly, vrei să cîştigi cîţiva dolari pe zi? De fiecare client pe care mi-l aduci, ai un dolar... Concurenţa e mare...

Ei, dacă-i vorba de concurenţă, totul e clar! Mister Bleir îi explică cum să fure clienţii altor medici. Intră prin saloanele de primire ale confraţilor, stă de vorbă cu bolnavii care aşteaptă, îi întreabă de ce suferă şi pentru orice boală le dă adresa unui doctor formidabil, adică a lui mister Bleir.

Şi iată-l pe Robinson colindînd seară de seară cabinetele. Cu fiecare zi clientela lui mister Bleir creşte.

— Charly, eşti un băiat de aur!

E adevărat! Dar dolarii curg în buzunarul lui mister Bleir. În fond, îşi zice Robinson, cu aparatele astea pot şi eu face pe medicul. Numai că trebuie să-mi aleg o anumită specialitate. Oare America nu-i ţara tuturor posibilităţilor?

...Într-o cameră modestă pe Eire-Street s-a deschis un minuscul cabinet medical. O firmă gravată în aramă indică numele şi specialitatea tînărului medic: Charles Robinson, reumatolog! Spre seară se mai abate cîte un bolnav pe aici. Tînărul medic e foarte serios şi atent. Pe lîngă masajele mecanice şi tratamentele cu electricitate, domnul Robinson prescrie cu osebire băi călduţe cu multă sare şi diverse infuzii

care sînt caligrafiate cu grijă, dar au denumiri stranii: sunătoare, muşeţel etc. Or fi plante exotice sau cine ştie ce elixiruri miraculoase? Nimeni nu ştie... Nici un farmacist n-a auzit de ele, dar asta nu-i împiedică să „prepare"... reţetele.

Pînă într-o zi... Era la amiază şi căra cu roaba nişte piese de alamă pe lîngă zidul fabricii. Rupt, transpirat, se opintea de-l dureau şalele. Şi deodată, drept în faţă îi apare unul din clienţii cabinetului său medical. Se opreşte uimit în faţa lui şi nu-i vine să creadă ochilor...

— „Domnul doctor?" — bolboroseşte pacientul uimit, recunoscîndu-l.

Robinson e galben. Nu scoate nici un cuvînt. Îşi ia roaba şi pleacă mut. Adio clientelă!

Aşa s-a încheiat cariera de „medic" a lui Charles Robinson.

NU E PREA GREU SĂ FII POPĂ...

1915... Cu chiu cu vai reuşeşte să se angajeze la uzinele „Ford". După trei zile de lucru domnul Ford concediază sute de muncitori şi Charles Robinson e din nou pe drumuri. Numai o minune dumnezeiască poate să-l scape din ghearele mizeriei. Priveşte cerul aşteptînd să ningă ca să găsească niscaiva lucru la deszăpezit. În darn! Minunea vine cînd se aştepta mai puţin. Asta datorită călugărului Veniamin.

Veniamin fusese vreme îndelungată rîndaş la un boier din Covurlui. Într-o noapte, făcîndu-şi socotelile lumeşti, înţelese că săvîrşise atîtea păcate, încît nimic nu-l putea salva din vîlvătăile iadului. Şi, îngrozit, fugi la un schit şi se călugări. Cum a ajuns din liniştea schitului moldo-valah în freamătul oraşului Detroit, nimeni nu ştia. Toţi îi ascultau însă glasul grav, care tuna despre păcate şi mîntuirea sufletului şi-i priveau ochii cenuşii şi mari care aruncau fulgere. Dar iată că după treizeci de predici duminicale, Veniamin o ia din nou de la început. Enoriaşii, plictisiţi, îl roagă să citească din biblie. „Biblia e scrisă de pămînteni; eu vă cuvînt glasul domnului" — îi înfruntă Veniamin. Oamenii află că Veniamin e analfabet, iar ei vor un predicator cu carte, să ştie citi şi din biblie. Şi Veniamin pleacă blestemîndu-i.

„Oare-i atît de greu să fii predicator" — se întrebă Robinson, după ce ascultase păţania „cuviosului", destăinuită în bună limbă romînească. Ia să încerce! În prima duminică cîntă o priciasnă. Enoriaşii îl ascultă şi tare le mai place glasul puternic de bariton. Îl roagă să le citească din biblie. Şi prinde să citească cu glas scăzut, puţin pe nas, aşa cum îl auzise pe popa din Mîrşani în copilărie. „Uite că nu e greu" — se gîndeşte. Apoi l-au îmbrăcat într-o robă neagră, i-au dat săptămînal 75 de cenţi fiecare şi i-au zis „pater". Iată-l dar ajuns şi popă! Atîta doar că nu-i plăceau slujbele lungi! Totdeauna duminica la ora douăsprezece trebuia să se întîlnească cu Bessy Martin şi spre sfîrşitul slujbei mai sărea cîte două trei pasaje.

Bessy era o bruneţică durdulie, foarte sfioasă, care la orice-i răspundea tandru: „yes"!

— Vrei să ne căsătorim, Bessy? — a întrebat-o într-o zi.

— Yes!

Cît de uşor se aranjează toate lucrurile în America! Bessy zice yes, magazinul „Full Western" îţi dă mobilă în rate, maşini electrice de gătit, patefon şi plăci ce au înregistrate vocea lui Carusso! Totul pentru 1 800 de dolari!... Primele două rate sînt achitate. Dar apoi?... Apoi vine omul lui „Full Western" şi ameninţă. Şi atunci parcă Bessy nu mai e atît de tandră. Şi parcă nici America nu mai e „ţara tuturor posibilităţilor"... În asemenea situaţie eşti nevoit într-o zi să renunţi la toate şi să fugi de coşmarul zilei de mîine. „Full Western" îşi ia înapoi mobila, Bessy pleacă... Şi tu, Robinson?...

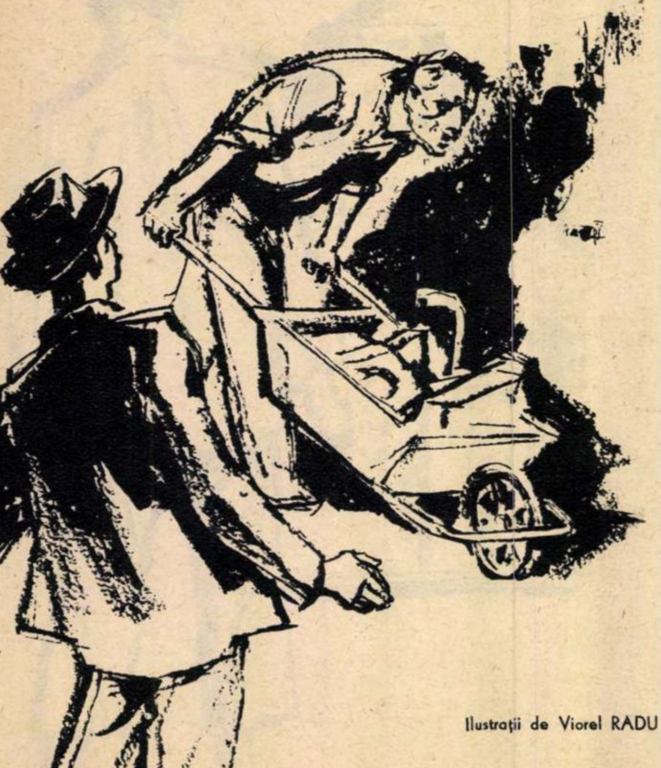

Ilustraţii de Viorel RADU

ULTIMUL NAUFRAGIU

— Eu plec la San Francisco. Poate mă îmbarc pe un vas care pleacă în Japonia. În America asta nu prea e de trăit. Aşteptînd să fii fericit, de foame ţi se lipeşte burta de şira spinării...

Ca să ajungi din Detroit la San Francisco ai nevoie de cîteva sticle de whisky şi de două pachete de ţigări de foi. Asta în cazul cînd vrei să călătoreşti pe trenurile de marfă, ca Charles Robinson. Dar el era lefter. De aceea, în Montana, un manipulant l-a aruncat în plin mers din tren. Cîte nu ţi se pot întîmpla în America!...

La San Francisco face clovnerie. La Santa Barbara, figuraţie de cinema; acum se numeşte Hans şi cîştigă în şase zile şase dolari pe zi. La Butle Montana e electrician, iar la Salt-Lake City, lift-boy la un hotel.

...Săptămînile şi lunile trec în goană. În Europa războiul macină vieţile oamenilor şi distruge oraşe. Charles Robinson ajunge în septembrie 1917 din nou la New York, după lungi peregrinări pe continent în căutarea unei slujbe stabile. Aici i se oferă pe „Wing" un post de fochist.

„Wing"părăseşte New Yorkul într-o seară, cu destinaţia Le Havre. Se desprinde lin de docuri, fără ca să fie petrecută de fluturări de batiste. Nava aceasta poartă în pîntecele ei o încărcătură secretă. Nici chiar fochistul Charles Robinson nu ştie. Suspendat cu alţi doi tovarăşi pe nişte schele de lemn în sala maşinilor, curăţă în tăcere cazanele. Se gîndeşte cu bucurie că din Franţa e mult mai uşor să ajungi acasă. Să umbli hai hui pe mapamond o viaţă întreagă nu e bine. Se satură omul de toate. A ajuns flăcău tomnatic şi e vremea să se însoare, să aibă o casă a lui şi copii. Dacă-i vorba de răbdat de foame, asta o poţi face şi în ţara ta. Oricum, tot mai bine-i printre ai tăi...

Şi în clipa cînd, cuprins de dor, prinse să îngîne o doină oltenească, totul se prefăcu în ţăndări.

...La nouă mile de ţărm, încărcătura de muniţii de pe „Wing" explodase. Cei din docurile New Yorkului văzură o coloană roşie, luminoasă, cum se ridică în aer, şi trimiseră în grabă cîteva şalupe. În luminile reflectoarelor culeseră trei supravieţuitori ce se agăţaseră de nişte scînduri. Pe unul îl chema Robinson. „Wing" nu mai era nicăieri. Doar oceanul îşi legăna leneş valurile.

EPILOG

Un bărbat înalt, bine făcut, într-un costum alb şi o pălărie de panama, aşteaptă la vamă. Cînd îi vine rîndul la control, întinde indiferent paşaportul şi vameşul ia o poziţie plină de respect. Parcurge minuţios documentul şi deodată îşi ridică privirile şi se uită lung la omul care stă în faţa lui.

— Robinson? — întreabă nedumerit.

— Yes, sir! — răspunde acesta impasibil.

— Taci, mă! — izbucneşte zgomotos vameşul intrigat. Auzi Iliescule — se adresează ofiţerului de grăniceri — e oltean şi zice că-l cheamă Robinson.

— Eşti puţin!... — şi-şi ciocăneşte cu arătătorul capul.

Mister Robinson îşi scoate impasibil pălăria şi o întoarce pe toate părţile, căutînd parcă un fir de păr rătăcit din întîmplare pe panama. Nevăzînd nimic, ridică din umeri şi-şi acoperă capul liniştit.

— Nu ştie boabă romîneşte — conchide ofiţerul.

— Cum dracu'?! Doar e născut în Mîrşani! E oltean de-al nostru! Aşa scrie pe paşaport! — ripostează vameşul intrigat.

Şi, nedumerit încă, înmînează actele „străinului".

— Thank you! Good afternoon!*) — salută Robinson şi fără să vrea îi scapă un zîmbet.

Vameşul privi lung în urma omului, care cu un geamantănaş se pierde pe strada însorită. Şi dacă ar fi fost lîngă el, l-ar fi auzit cum spune: „În sfîrşit, sînt acasă! La revedere, Charles Robinson, te salută Constantin Vătau!"

★

Cititorii se vor fi întrebat, terminînd lectura acestor note de călătorie: ce s-a întîmplat mai departe cu Constantin Vătau? Omul acesta, care străbătuse ani de zile mările şi colindase nenumărate ţări, se întorsese acasă tot sărac. America, continentul care pe atunci atrăgea ca un miraj şi unde a trăit ani de zile, nu l-a răsplătit cu bogăţii. După ani şi ani de peregrinări şi de trudă, tot ce a reuşit să agonisească au fost zece mii de lei — sumă nici măcar modestă pentru anii aceia, cu care nu a izbutit să-şi cumpere mai nimic. Lipsit de pămînt, el s-a întors la unele din nenumăratele meserii pe care le-a practicat colindînd lumea: o vreme a fost chelner, apoi s-a făcut fotograf, meserie pe care a învăţat-o la un atelier din Paris şi pe care a practicat-o pînă de curînd. După cîţiva ani de la întoarcere, Constantin Vătau s-a căsătorit şi s-a stabilit în comuna lui de baştină.

Anii puterii populare i-au schimbat cu totul viaţa. Şi dacă el însuşi, fiind un om prea vîrstnic, nu a mai putut face prea multe, în schimb copiii lui au putut învăţa, au putut să-şi croiască o altă soartă. Unul din copii, Mihai, a fost trimis în aceşti ani la o şcoală de mecanizatori şi acum lucrează ca mecanic al gospodăriei colective din Mîrşani; Lidia, fiica lui, a fost trimisă la şcoala medie de muzică din Craiova, pe care a absolvit-o şi astăzi este violoncelistă la Filarmonica din acest oraş.

Iată povestea vieţii acestui om care are astăzi 74 de ani, care a colindat lumea în căutarea unei vieţi mai bune dar pe care a găsit-o, împreună cu familia sa, abia în anii de democraţie populară, cînd poate trăi liniştit, fără grija zilei de mîine.

---

*) Mulţumesc! Bună ziua!

Ima Sumak
PRINTRE NOI

Peste foarte puțin timp o vom putea asculta pe Ima Sumak la noi acasă, în București... În somptuoasa Sală a Palatului R.P.R., vocea ei neobișnuită va aduce — prin vechile cîntece ale incașilor — foșnetul pădurilor, trilurile privighetorii, întreaga simfonie a vocilor sălbaticei naturi peruviene. Am auzit-o la radio, îi cunoaștem discurile și totuși așteptăm cu toții nerăbdători să ascultăm din nou glasul ei fenomenal, glasul acesta cu o întindere de patru octave, în care soprana de coloratură se metamorfozează brusc în altista cea mai profundă.

Ima Sumak trebuie nu numai auzită, ci și văzută cîntînd. Presa sovietică sublinia (se știe că celebra cîntăreață vine la noi după un turneu de cîteva luni prin Uniunea Sovietică) tocmai această impresie de nedescris pe care o produce Ima cînd, întinzîndu-și mîinile spre soare, dîndu-și capul pe spate, cîntă acel răscolitor „Imn al soarelui", din care țîșnește impetuos bucuria de a trăi, recunoștința adîncă față de izvorul luminii și căldurii. Ima Sumak pare atunci ea însăși un element al naturii. În vocea ei cu totul aparte, vechile cîntece ale triburilor indiene, ale peruvienilor sau ale bolivienilor au găsit o interpretă fără pereche.

Cine este Ima Sumak? Iată o întrebare care a primit — în presa de scandal occidentală — cele mai fantastice răspunsuri, oferind prilejul creării unor legende de mare senzație. În unele ziare s-a relatat că ar fi ultima reprezentantă a familiei regelui inkașilor, Atahualpa, pentru ca apoi, în altele, să se precizeze foarte prozaic că, de fapt, nu e decît o oarecare fată newyorkeză care și-a inversat banalul nume de Amy Camus pentru a-i da o rezonanță exotică. Adevărul — așa cum l-a povestit soțul ei, Vivanco, publicistului sovietic Biriukov, care i-a vizitat în vila lor din Los Angeles — este mult mai simplu: în 1942, în timp ce culegea melodii populare prin satele Perului, compozitorul Moises Vivanco a fost invitat să asculte corul școlar din orășelul Kahamarko. Dintre vocile copiilor, se detașa glasul izbitor ca întindere și frumusețe al unei fetițe de 13 ani, fiica unei indiene și a unui spaniol. Era Ima Sumak. Un an mai tîrziu, părinții, dîndu-și seama de darurile excepționale ale fiicei lor, au trimis-o la studii în capitală. Aici, în Lima, Vivanco a reîntîlnit-o pe talentata tînără și s-a ocupat îndeaproape de educația ei, creîndu-i chiar un repertoriu special. În iunie 1943 a avut loc debutul Imei. Succesul a fost mare, dar... Ima Sumak interpreta cîntece populare, iar impresarii îi cereau să cînte în exclusivitate muzică de jaz. Drept care, angajamentele i-au fost sistate. Au început atunci turneele prin lume... Ima Sumak cunoaște abia acum adevăratul succes: oamenii simpli îi primesc pretutindeni cîntecele populare cu entuziasm...

Peste puțină vreme Ima Sumak va cînta pentru noi. O așteptăm cu interes, cu caldă admirație pentru vocea ei, pentru milenara artă populară al cărei ecou îl aduce.

Ima Sumak cîntînd în fața publicului sovietic.

În vizită la S. Obrazțov. De la stînga spre dreapta: S. Obrazțov, Ima Sumak, V. Orlov, redactor șef al ziarului „Sovetskaia Kultura", și compozitorul Moises Vivanco.

Un teatru neobi

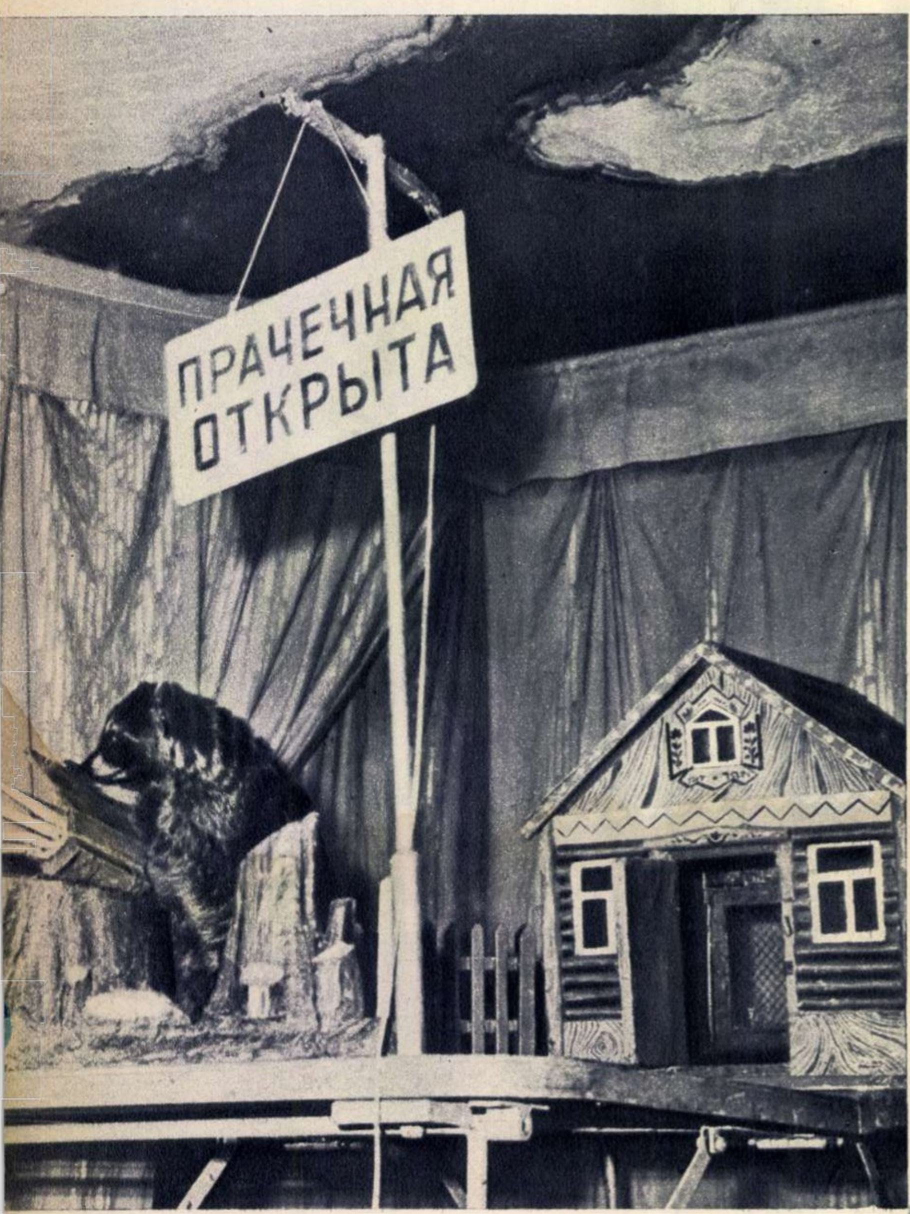

Există undeva în Moscova, pe una din străvechile ei străzi, un teatru cu totul neobişnuit. Într-o casă luminoasă, încăpătoare, cu o grădină mare înecată în verdeaţă, actorii teatrului îşi prezintă spectacolele în faţa celui mai generos public: copiii. Iar aceştia, fermecaţi, rîzînd în hohote sau necutezînd măcar a respira, urmăresc dansul plin de graţie al ursului negru de Himalaia, pe nume Sînok, sau tumbele Martei care, ca orice ursoaică ce se respectă, îşi cere apoi răsplata, frecîndu-şi caraghios cu laba nasul negru... Teatrul înfiinţat în 1943 de Anna Durova, fiica celebrului dresor rus Vladimir Durov, desfăşoară o intensă activitate. Pe scena lui pot fi văzute tot felul de poveşti, basme, concerte de estradă (numai în ultimii ani au fost pregătite 65 de numere pentru 5 programe), prezentate de interpreţi cu mijloace de expresie artistică cu totul aparte. De pildă: din culise se aude deodată un răget. Puternic, insistent, prelung. E Osea, prim-solist al teatrului, de profesie... măgar. Se produce întotdeauna cu două partenere, măgăriţele Roza şi Lealea, care îl acompaniază bătînd din tobă şi farfurii de aramă. Iar Osea cîntă... Tenoral, baritonal, după pofta inimii, el se produce în faţa micuţilor spectatori, care se strică de rîs.

Punci, vestitul Punci, îşi prezintă numerele în grădină: pur şi simplu nu încape în scenă. Căci Punci este un elefant. Dar un elefant bine crescut care, atunci cînd vede că vin spectatorii, îi salută tunînd din vocea-i sonoră, îşi apleacă de cîteva ori trompa şi trage apoi din frînghia unui clopot, anunţînd începerea spectacolului. Punci are o educaţie aleasă: ştie şi ea (căci e o *ea*) să danseze, să cînte din fluier, să deseneze pe tablă un desen suprarealist (pe care şi-l reneagă imediat cu luciditate, ştergîndu-l cu buretele).

Dar să intrăm în sală, căci se ridică cortina. Durova îi transportă acum pe copii în lumea vrăjită a basmului. Ne aflăm într-o căsuţă din pădure, unde gospodăresc căţeluşa Muşka, cu prietenii ei: pisica Dîmka, cocoşelul Petea, ratonul Tişka, căţelul Şubka şi alţii. O, dar sînt foarte ocupaţi: serbează astăzi ziua de naştere a Muşkăi şi, în aşteptarea musafirilor, pregătesc tot felul de bunătăţi. Şobolanii-bucătari fac tortă, Tişka spală faţa de masă, ceilalţi fac ordine în casă. Pînă la urmă sosesc şi musafirii şi începe un zaiafet ca în poveşti. Spectatorii rîd, aplaudă, şi poate nici unul nu bănuieşte cît timp şi cîtă răbdare le-au trebuit Durovei şi elevilor ei să-i înveţe pe „actori" rolurile.

Apoi, în partea a doua a spectacolului, facem cunoştinţă cu celebrul matematician Jacques, care ştie să adune, să scadă, să înmulţească şi să împartă pînă la 10, deşi nu e decît un drăgălaş căţel. Foca Lel ne face o demonstraţie de jonglerie, iar bursucul Borka ne cîntă la caterincă şi dansează un vals.

Spectacolul s-a terminat, dar nimeni nu vrea să plece. Cortina însă nu se mai ridică. Cortina pe care scrie: „Amuzîndu-te, învaţă"...

Ratonul Tişka e o bună spălătoreasă. A deschis şi o spălătorie, după cum o arată şi firma. Nu-i lipseşte nici registrul pentru ţinerea evidenţei clienţilor.

Maşenka îşi ia micul dejun.

Pisica-i acasă şi totuşi... şoarecii joacă pe masă.

şnuit

Sînok e, precum se vede, mare gospodar.

Veţi vedea acum graţiosul vals al caprei.

La teatru se rîde cu poftă, dar cele văzute lasă o urmă adîncă în inima micilor spectatori.

COLABORATORII ARHEOLOGILOR

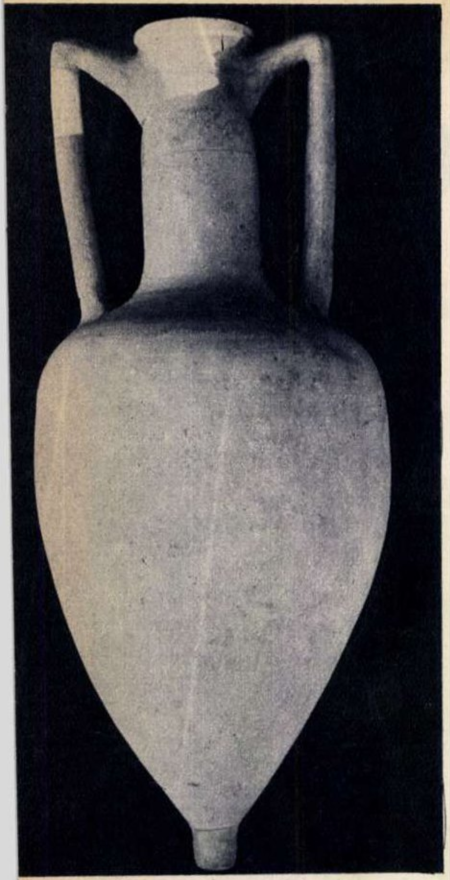

Una din amforele cu care se importau, cu milenii în urmă, vinurile de Rodos. Pe o toartă a vasului se află imprimată „marca fabricii". Pînă la țărmul Pontului Euxin, ele călătoreau înfipte într-un strat de nisip, așezat în chila corăbiilor.

În Dobrogea, arheologii obțin bune rezultate în descoperirea vestigiilor trecutului datorită și faptului că cercetătorii se bucură de sprijin permanent din partea oamenilor muncii. Colectiviștii sau constructorii, care pătrund cu plugurile sau cu buldozerele în pămînt, dau de piese arheologice pe care știu să le ferească de distrugere și anunță de îndată pe oamenii de știință. Această grijă față de urmele trecutului este și rezultatul unei acțiuni sistematice de educație duse, de doi-trei ani, de către colectivul muzeului „Vasile Pîrvan" din Constanța printre colectiviști, muncitorii de la S.M.T., printre constructorii de șosele și de clădiri.

Și acum iată și cîteva dintre ultimele descoperiri arheologice făcute în regiunea dintre Dunăre și Mare cu sprijinul colectiviștilor.

...La Comana, în raionul Negru Vodă, cîțiva colectiviști au găsit sub o movilă urmele unui depozit de amfore din ceramică, cu care în urmă cu 2200-2500 de ani, se importau în cetățile de pe țărmul Pontului Euxin faimoasele vinuri dulci de Rodos. Una din amfore, înaltă de aproape un metru, s-a păstrat bine și are pe fundul ei resturi „concentrate" ale vechiului vin. Aceiași colectiviști au mai găsit o splendidă cupă de Dellos, săbii din aceeași epocă și multă ceramică.

...La Calfa, undeva lîngă Topraisar, într-o vie, la patruzeci de centimetri adîncime, alți colectiviști au descoperit un întreg depozit de lingouri, de topoare, seceri și diverse unelte care se fabricau aici cu trei-patru mii de ani în urmă. Adică la începutul perioadei cînd omul a cunoscut bronzul.

...Tot din epoca bronzului, colectiviștii dintr-o gospodărie de lîngă Băneasa (Ostrov) au descoperit într-o vie un tezaur cuprinzînd zeci de brățări, agrafe și alte podoabe pentru femeile din epoca respectivă.

...O altă descoperire a fost făcută de un tractorist de la Castelu (Medgidia), care a găsit în pămînt, între șenilele tractorului său, un cazan de aramă din vremea sciților, care în urmă cu 2500-2600 de ani era folosit la sacrificarea animalelor. Pînă de curînd arheologii cunoșteau numai trei vase de acest fel: unul descoperit la Scorțaru lîngă Brăila, care se află la Muzeul de arheologie din București, altul pe malul Niprului și unul la Berlin. Anul trecut a fost semnalat al patrulea la Botoșani și acum iată și al cincilea cazan de bronz descoperit, de astă dată de colaboratorii din agricultură ai arheologilor...

Cazanul de bronz din vremea sciților găsit în pămînt de tractoristul din Castelu.

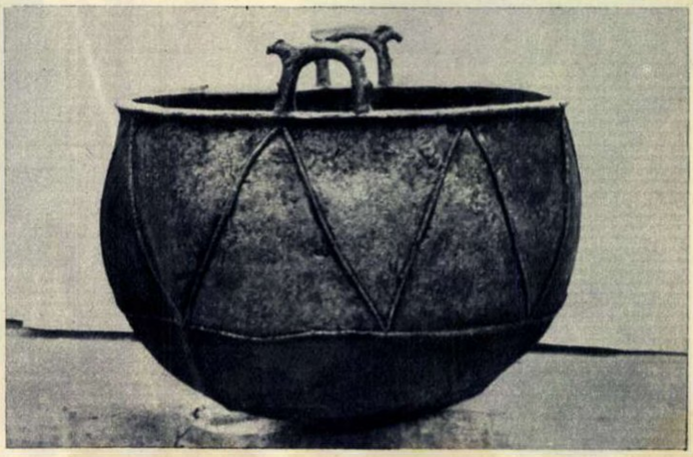

•FILMELE SĂPTĂMÎNII•FILMELE SĂPTĂMÎNII•

„O FEREASTRĂ DESCHISĂ SPRE CER" (foto 1)—film produs de studiourile maghiare—pune în discuție problema educației tineretului în societatea socialistă, problemă care, depășind cadrul familiei, implică o răspundere colectivă. O mamă are trei fii; preocupările zilnice nu-i permit să urmărească îndeaproape pașii fiecăruia. Va fi rolul societății să desăvîrșească sămînța bună sădită de mamă, să-l ferească pe mezin de ușurință și necinste, să pedepsească cu dreptate faptele rele ale mijlociului—un leneș și un profitor—certat cu munca și buna-credință. Interpretează: Dayka Margit, Németh Lajos, Sztankay István, Szilágyi István etc.

„POVESTE NORDICĂ" (foto 2) — o producție a studioului „Mosfilm", după o povestire de Konstantin Paustovski — desfășoară firul unor întîmplări dramatice ce au avut loc în anii de după răscoala decembriștilor ruși. Eroii acestor întîmplări: sublocotenentul rus Pavel Bestujev, aruncat samavolnic într-un regiment aflat în insulele Aland; Anna Jakobsen, fiica paznicului suedez al farului din Aland — o fată frumoasă și curajoasă de care se va îndrăgosti Bestujev; în sfîrșit Semion Tihonov, soldat rus, om bun și înțelept care, cu sacrificiul vieții, nu pregetă să înlesnească salvarea a doi decembriști urmăriți de autoritățile țariste.

Trec anii... mai bine de un veac. Pe aleile istoricului Petrodvoreț se întîlnesc — în zilele noastre — drumurile a doi tineri: suedeza Mari și pictorul sovietic Tihonov. Sînt urmașii eroilor din 1825. Iată o poveste care, deși nordică, e caldă și emoționantă. Menționăm că, prin acest film, se afirmă într-o postură nouă — de regizor — Evgheni Andrikanis, cunoscut pînă acum ca un maestru al imaginii (amintiți-vă de „Othello"). Veți revedea pe cunoscuții actori: Oleg Strijenov (Bestujev), Valentin Zubkov (în rolurile soldatului Tihonov și pictorului Tihonov) și Eva Murniețe (în rolurile Anna și Mari Iakobsen).

„REGELE NEAPOLULUI" (foto 3)—o producție a studiourilor italiene—oferă spectatorilor o satiră antimonarhică scăldată în acel umor popular optimist, spontan și exuberant, propriu comediei italiene. Ne aflăm în Neapole, la începutul secolului al XIX-lea, în orașul ce cunoaște pînă la limita răbdării „binefacerile" unui domnitor slab la minte dar cupid, trufaș cum numai un nătîng poate fi, afemeiat, crud, risipitor — adevărat colecționar de vicii! Un actor popular, Puccinello, care colindă orașele și tîrgurile, denunță cu abilitate racilele capului încoronat, bucurîndu-se împreună cu poporul atunci cînd teama de apropierea trupelor lui Bonaparte îl izgonește pe monarh din oraș. În roluri: Peppino de Filippo, Titina de Filippo, Vittorio de Sica, Marcello Mastroianni, Aldo Fabrizi, Eduardo de Filippo.

②

①

③

ÎN INIMA BĂRĂGANULUI

Reportaj de F. URSEANU

Fotografii de E. IAROVICI

Imaginea de față nu e, desigur, decît un fotomontaj... dar de fapt, o realitate. În modestul bob de porumb se află carnea, grăsimea, preparatele de carne pe care le consumați în fiecare zi.

Cîte cotlete de porc și cîți litri de lapte poate produce un... lan de porumb? Nimeni nu s-a gîndit desigur vreodată că gustoasele antricoate ar putea crește chiar pe tarlale sau că laptele ar putea izvorî de sub brazdă. Totuși, graficele explică sugestiv și plastic că, în această privință, lucrurile nu sînt prea departe de a sta așa. Dacă o unitate agricolă — spun cifrele specialiștilor — realizează 3 000 kg porumb-boabe la hectar și le folosește la hrănirea animalelor, ea obține 632 kg carne de porc. Cu recolta unui hectar cultivat cu porumb pentru siloz, vacile poftite la o astfel de masă ne pot oferi în schimb o cantitate de 12 000 litri lapte... Porumb înseamnă însă și altceva: grăsime, ouă, piele; porumbul mai este prezent la fabricarea antibioticelor, la prepararea spirtului, ca adaos la prepararea berei, în industria chimică, în cea farmaceutică... (Și, bineînțeles, nu trebuie să uităm nici delicioasa mămăliguță, fără de care tradiționalele noastre sărmăluțe și-ar pierde jumătate din valoare).

Dar să revenim la problemă. Efectele economice ale culturii porumbului se cunosc din ce în ce mai bine datorită cercetărilor pe care le face primul institut științific romînesc consacrat exclusiv culturii porumbului. O academie a porumbului, dacă putem s-o numim așa, creată acum patru ani.

Institutului respectiv îi stau azi la dispoziție pentru cercetări și experiențe nu mai puțin de 16 000 hectare. Cinci mii dintre ele sînt cele de la Fundulea, din inima Bărăganului, acolo unde-i și cîmpul principal de experiență, sediul central, laboratoarele cu utilaj modern și unde aproape 50 de specialiști — doctori și candidați în științe, biologi, agronomi, ingineri, tehnicieni — luptă, folosind mijloacele cele mai avansate, utilajul cel mai modern, pentru dezvoltarea producției de porumb a țării.

...Ce-i nou la Fundulea? Adică cu ce rezultate noi — efect al experiențelor din vara trecută și al cercetărilor de laborator din iarnă — întîmpină oamenii de știință de aici campania de însămînțare a porumbului.

Găsirea unui răspuns la întrebările de mai sus presupune o raită prin institut. Tovarășul Niculae Șarpe, secretar științific, ne înlesnește munca: ne îndreaptă mai întîi spre secția de ameliorare.

Numele spune tot: de aici pornește de fapt bătălia principală pentru îmbunătățirea producției de porumb. Doi amelioratori — inginerii O. Cozmin și N. Bică — ne explică care-i sarcina lor principală, care este de fapt și sarcina principală a institutului: realizarea de hibrizi dubli, necesari obținerii unei producții sporite de porumb. Ceea ce-i însă deosebit de actual în activitatea amelioratorilor este faptul că ei și-au îndreptat toate eforturile spre crearea de hibrizi dubli autohtoni. Aceasta, întrucît s-a ajuns la constatarea că cei importați au cerințe biologice care nu pot fi satisfăcute pe deplin în condițiile pedoclimatice ale țării noastre.

Dar, mai întîi — poate nu știe toată lumea — ce-i un hibrid simplu de porumb? De fapt este vorba de un fel de... mezalianță. Ea se realizează prin încrucișarea a două soiuri deosebite care dau naștere unui nou soi, hibrid, mai productiv. Apoi, după un număr de ani, adică după multe selecționări, după noi încercări în producție, cei mai reușiți hibrizi se încrucișează din nou. Așa se nasc hibrizii dubli. Toate aceste numeroase selecționări, adunate la un loc cu lucrările de pregătire a porumbului destinate hibridării, au însumat anul trecut, aici la Fundulea, peste 50 000 de operații. Operații efectuate vara, în Bărăgan, uneori la 50 de grade, alteori pe ploaie. Le-au efectuat amelioratorii. Eforturile lor au fost răsplătite: folosind material autohton, adică porumb romînesc, au realizat recolte în care hibrizii lor dubli au produs peste șapte sau peste opt mii kg boabe la hectar; ba, în condițiile cu cultură irigată, chiar și zece pînă la douăsprezece mii la hectar. Iar acum, 30 dintre hibrizii dubli creați de institut sînt studiați în cadrul rețelei de stat pentru încercarea soiurilor, urmînd a fi dați în producție...

...Alături de amelioratori este secția de protecția plantelor. De fapt aici este statul major al bătăliei împotriva dușmanilor porumbului: bolile și insectele. Bătălia aceasta o conduce dr. Ana Hulea, laureată a Premiului de Stat. Ce au stabilit printre altele cercetătorii din secţia respectivă, după studii care au durat trei ani? Că drumul cel mai scurt şi mai bun pentru verificarea rezistenţei porumbului la boli este inocularea lui cu microbul respectiv. Rezistă porumbul la boală după infectare, înseamnă că soiul este bun: merge în producţie. Infecţii artificiale, de felul celor de mai sus, s-au făcut numai în vara trecută la peste o sută de mii de plante... Experienţele continuă; deocamdată în laborator, iar la vară, direct asupra plantelor din loturile experimentale.

...Există la institut două secţii care se ocupă de agrotehnică şi de mecanizarea culturii porumbului. Oamenii de ştiinţă de aici urmăresc realizarea a două obiective însemnate: hectarul şi vagonul de porumb şi un singur om la o sută de hectare. Adică omul să are, să semene, să grăpeze, să prăşească, să recolteze singur cu combina întreaga suprafaţă. Deocamdată, cercetătorii urmăresc mecanizarea totală prin folosirea raţională a setului de maşini fabricate în ţară. În legătură cu rezolvarea acestei probleme, s-a valorificat acum o idee preţioasă: adaptarea unor dispozitive speciale la cultivatorul purtat, care pot înăbuşi buruienile dintre rîndurile porumbului. Prin aceasta se înlătură prăşitul manual, realizîndu-se o apreciabilă reducere a preţului de cost. Şi tot aici se urmăreşte o altă metodă în distrugerea buruienilor: cu ierbicide care să fie împrăştiate o dată cu semănatul.

...Ce mai este nou la Fundulea? Am văzut un grajd experimental din cele mai originale: un grajd fără uşi, fără porţi, în care 200 de vaci se bucură de un tratament nou la noi. Ştiinţific, tratamentul acesta se cheamă stabulaţie liberă. Pensionarele grajdului huzuresc: nu-s legate de staul şi n-au fost vreodată legate, pot circula libere unde vor şi cît vor, pot mînca sau se pot adăpa la discreţie. Principala lor hrană este însă porumbul siloz. Ce se urmăreşte? Felul în care se comportă vacile la alimentări cu porumb siloz în condiţiile stabulaţiei libere. Un alt grajd, alte sute de vaci. Sînt însă legate. În schimb, în faţa fiecărei vaci, un fel de robinet pentru apă — se serveşte singură. Nu acesta este însă lucrul cel mai important; în grajd se verifică cît lapte se obţine prin furajarea vacilor tot cu porumb siloz, în cazul în care sînt legate.

Dincolo, alte grajduri: porci de mărimi neobişnuite, lungi cît un tigru şi cu urechi uriaşe — faimosul „Landrace", singura rasă de porci cu trei perechi de coaste în plus. Ce urmăresc aici crescătorii de animale ai institutului? Cum şi cu cît porumb boabe să fie alimentaţi aceşti porci uriaşi, pentru ca pe trupul lor excesiv de lung să nu se aşeze grăsime prea multă, ci carne. Carne cît mai multă.

Mai este ceva nou la Fundulea? Desigur! Poţi oare reda într-un reportaj tot ce pregătesc aici 50 de oameni de ştiinţă şi sute de tehnicieni, în acest început al marii bătălii ce o constituie campania agricolă de primăvară?...

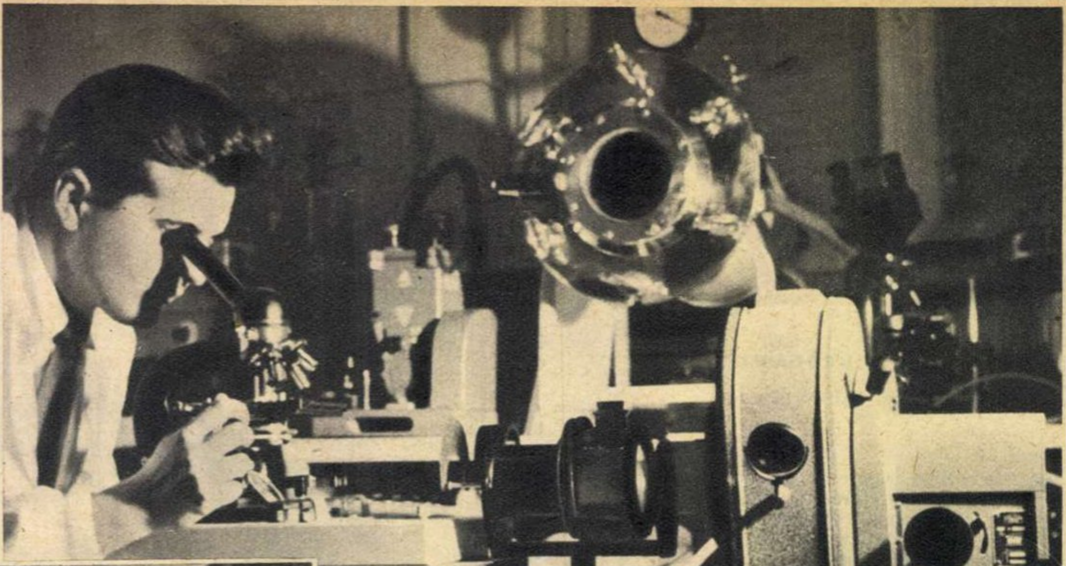

1 Laboratorul de microbiologie: cu unul din aparatele cele mai perfecţionate — microscopul cu lumină fluorescentă — inginerul Lucian Ghinea identifică microorganismele vii din sol, metodă modernă legată de determinarea fertilităţii solului.

2 Ce lungime are acest porumb? Măsurătoarea exactă se face, după cum se vede, cu şublerul. Unealta respectivă, specifică metalurgistului, este tot atît de utilă şi celor care ameliorează soiurile de porumb în măsurătorile biometrice pe care le fac. De data aceasta, măsurătoarea o face tehniciana Maria Reştea. Iar porumbul depăşeşte 30 de centimetri.

3 O plăntuţă de porumb dintr-un hibrid dublu, crescută în laboratorul de protecţie a plantelor, primeşte o inoculare artificială cu tăciune comun. Scopul? Se stabileşte rezistenţa la boală a hibridului respectiv. Vara, verificări de acest fel se fac pe parcele experimentale: anul trecut s-au executat peste o sută de mii de inoculări.

UMOR

DE PESTE HOTARE

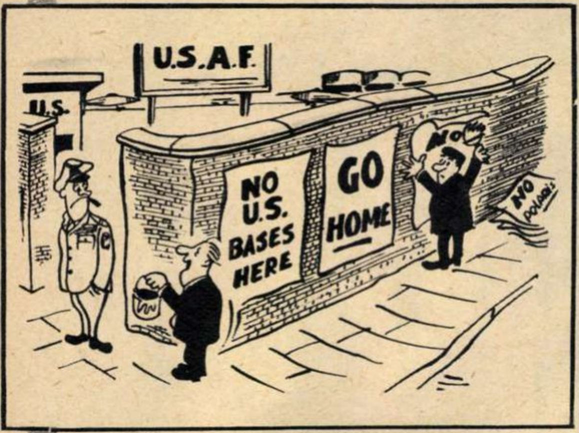
U.S.A.F.
U.S.
NO U.S. BASES HERE
GO HOME
NO
NO POLARIS

— **N-aveţi puţin pap ?...**

(Traducerea inscripţiilor: U. S. A. F. = „Forţele Aeriene ale S. U. A," ; NO U.S. BASES HERE = „Fără baze americane aici").

(Din „Daily Worker" — Anglia)

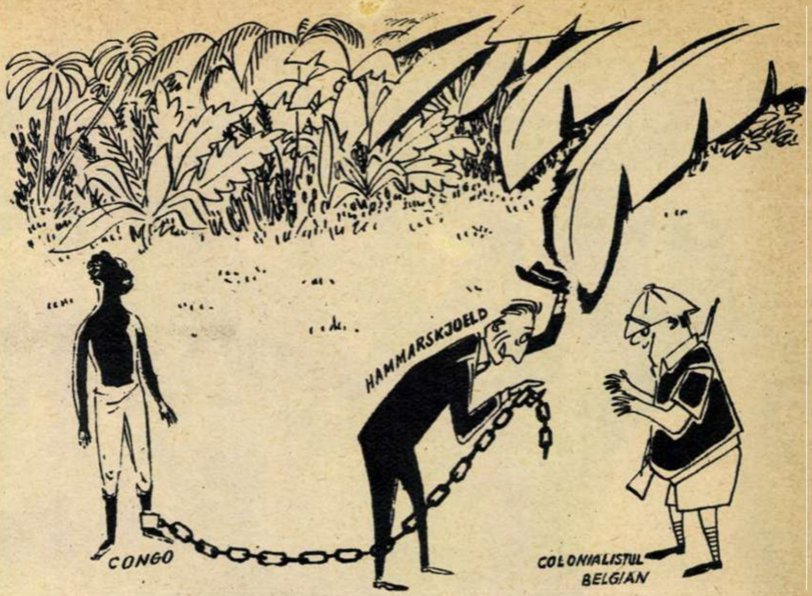
CONGO
HAMMARSKJOELD
COLONIALISTUL BELGIAN

Hammarskjoeld: „Dv. aţi pierdut-o? Poftiţi!..."

(Din „Ludas Matyi" — R. P. Ungară)

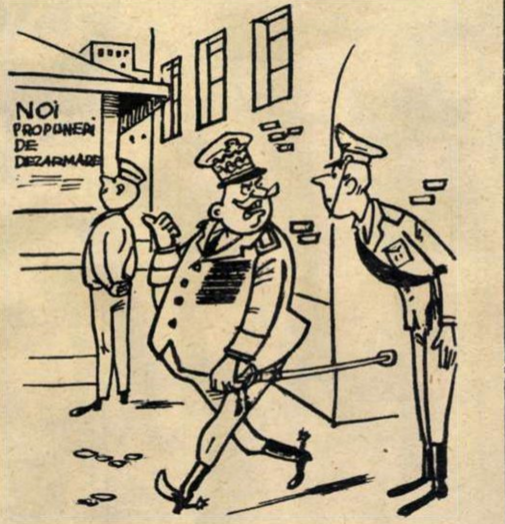
NOI PROPUNERI DE DEZARMARE

— **Daţi-i 15 zile de arest pentru lectură subversivă.**

(Din „Vie Nuove" — Italia)

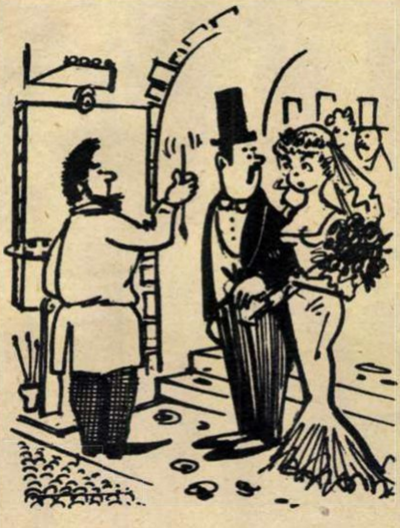

După cununie: „Puţină răbdare, scumpo: astăzi, fotografia e un lucru atît de banal..."

(Din „Vie Nuove" — Italia)

LA HOTEL...

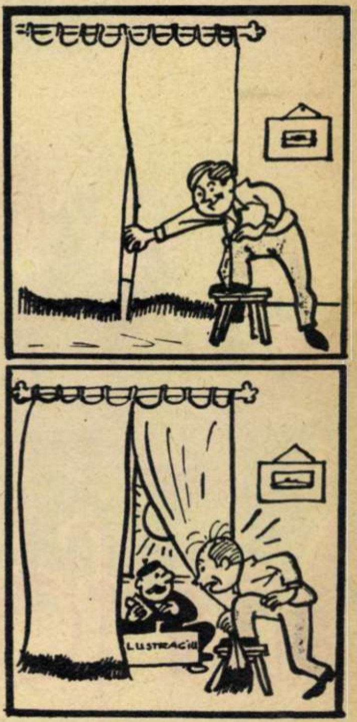

Fără cuvinte ...

(Din „Eulenspiegel" — R. D. Germană)

SCURTĂ ISTORIE...

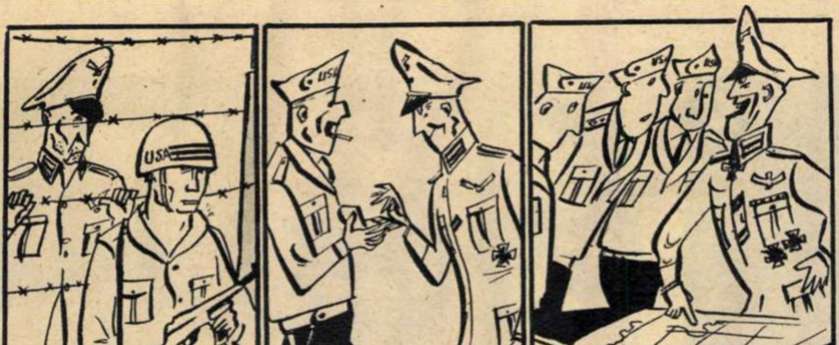
USA
USA
US
US

1945 **1948** **1961**

(Din „Ludas Matyi" — R. P. Ungară)

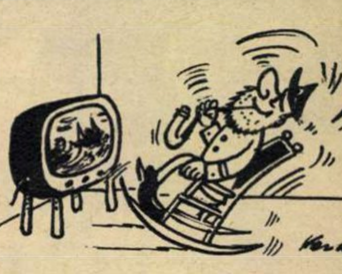

Bătrînul lup de mare.

(Din „Vie Nuove" — Italia)

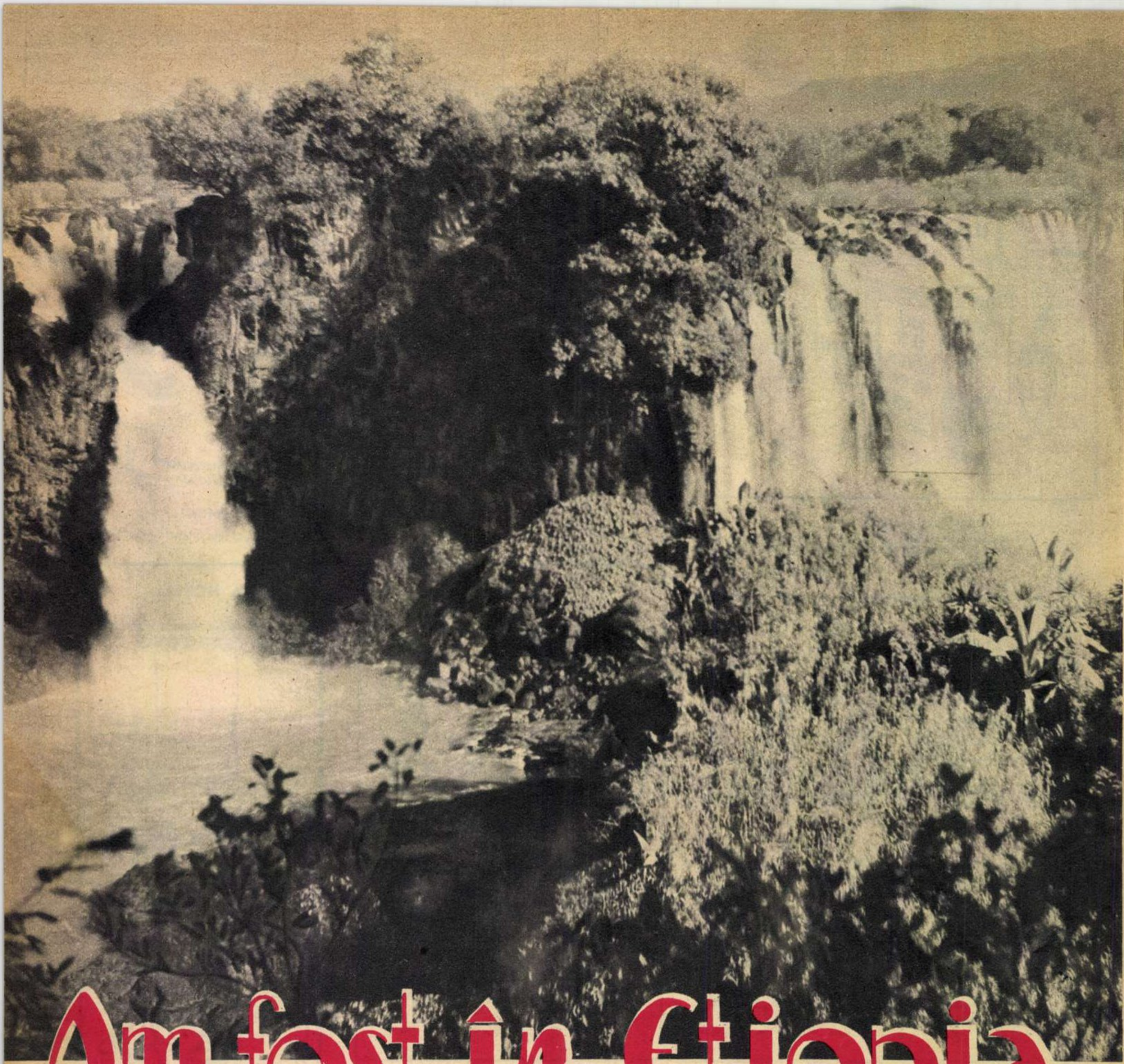

Am fost în Etiopia

Încercînd să aştern pe hîrtie impresiile pe care le-am cules în timpul călătoriei mele prin Etiopia — această ţară situată în estul continentului african, aproape de linia ecuatorului — aş dori, fireşte, să prezint cititorului cît mai multe aspecte. Natura Etiopiei e plină de contraste. Întîlneşti aci deopotrivă torente răcoroase şi deşerturi toride, vegetaţie tropicală luxuriantă şi vîrfuri pleşuve de munte, măturate de vînturi, lanţuri muntoase şi vaste întinderi de şes. De pitorescul ţării ţine şi fauna deosebit de variată: elefanţi şi tauri (buffalo), rinoceri şi girafe, zebre şi gazele, kudu şi orixul, leoparzi şi flamingo, ibişi (consideraţi sfinţi) şi cocoşi sălbatici etc. S-ar putea de asemeni vorbi ceasuri întregi despre pieţele zgomotoase şi multicolore, unde ţi se oferă „la tocmeală" covoare ţesute cu măiestrie, poşete împodobite cu mărgele, şei lucrate cu migală şi coşuri frumos împletite din pai colorat etc.

Dar, mai presus de orice, interesanţi sînt aici oamenii, pe care-i întîlneşti îmbrăcaţi în kamis, un fel de cămaşă-tunică lungă, cu guler tare, şi purtînd „suri", un fel de pantaloni asemănători celor de călărie. Femeile poartă rochii albe, lungi, cu feston colorat la poale, şi şammu — o pelerină (pe care o poartă şi bărbaţii).

Caracteristice poporului etiopian sînt setea de cultură şi mîndria de a fi un popor nesupus ocupaţiei străine.

Setea de cunoştinţe o întîlneşti atît la copiii de vîrstă şcolară, care străbat uneori kilometri întregi pentru a se duce la şcoală, cît şi la oamenii maturi, care acordă toată stima învăţătorului. La sate acesta vine prin casele ţăranilor şi uneori chiar pe ogoare, pentru a-i ajuta să termine cu neştiinţa de carte. De altfel şi pe linie de stat se manifestă grija pentru lichidarea plăgii analfabetismului, lucru ce se reflectă nu numai în faptul că însuşi împăratul Haile Selassie deţine şi funcţia de ministru al Instrucţiunii, ci şi prin creşterea numărului şcolilor. Azi există în Etiopia peste 600 şcoli elementare şi medii de stat, cu aproximativ 160 000 elevi. Desigur, raportînd această cifră la numărul total al locuitorilor ţării — 20 milioane — ajungi la concluzia că mai sînt încă extrem de multe de făcut în această direcţie...

Cît priveşte dragostea de libertate a etiopienilor, am avut prilejul s-o cunosc din convorbirile purtate pretutindeni pe unde am trecut — la Asmara (fosta capitală a Eritreei pînă la alipirea ei la Etiopia), Massaua (cel mai mare port al Etiopiei la Marea Roşie), Addis Abeba (capitala ţării) etc. Nenumăraţi interlocutori etiopieni ne-au relatat cu mîndrie faptul plin de semnificaţie că, în ciuda numeroaselor cotropiri, în vechime, de către unele ţări vecine şi a invaziei mai recente a fasciştilor italieni, poporul etiopian a reuşit să-şi păstreze independenţa. În decursul celor 3 000 de ani de cînd se cunosc date despre această ţară, niciodată Etiopia nu a fost subjugată de străini pentru mai multă vreme. De altfel, Etiopia este singura ţară din Africa ce nu a devenit colonia vreunei puteri străine.

Că puterilor occidentale colonialiste nu le convine tocmai acest lucru o dovedeşte şi recenta „revoluţie de palat", pusă la cale în timpul absenţei din ţară a împăratului, şi în care — după cum s-a aflat — a fost implicat însuşi ambasadorul american la Addis Abeba.

Poporul etiopian, care îşi cunoaşte bine duşmanii, nu poate fi silit să-şi plece capul în faţa colonialiştilor vechi şi noi.

de Mircea RĂDULESCU

1

O privelişte de nedescris oferă călătorului cataractele Nilului Albastru.

2

Autorul reportajului (dreapta), împreună cu un veteran al vînătorii de elefanţi, originar din Bulgaria şi stabilit în Etiopia în urmă cu aproximativ cinci decenii.

3

Zi de sărbătoare.

4

Clădirea Parlamentului din Addis Abeba.

5

Vedere din istoricul oraş Gondar.

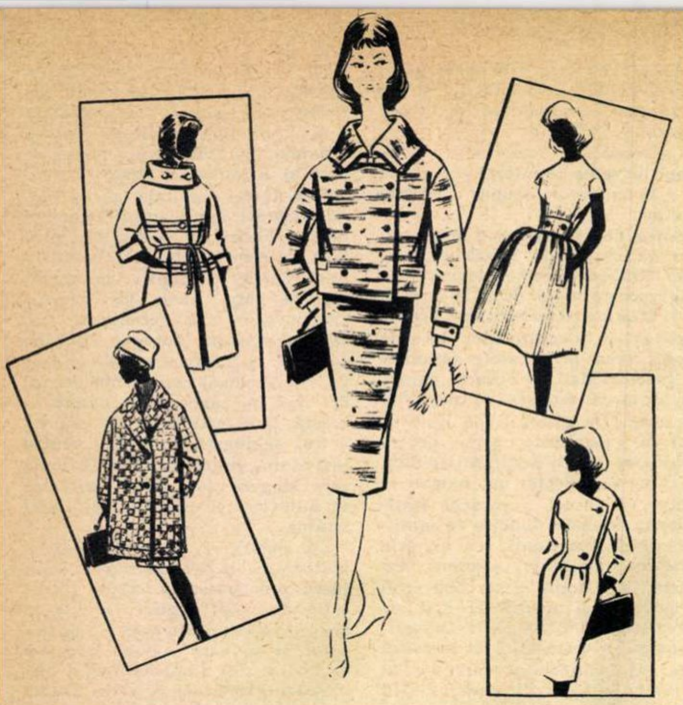

MODA PENTRU O FEMEIE ÎNALTĂ

— Nu mă plîng că sînt înaltă. Dar recunoaşte că o femeie de un metru şi şaptezeci înălţime are oarecari dificultăţi în alegerea îmbrăcăminţii.

— Sînt de părere că, dimpotrivă, unei femei înalte îi vine bine orice, cu condiţia să nu exagereze: la aceste dimensiuni, orice exces se remarcă. În special două tendinţe sînt de evitat: stilul foarte sportiv — care, fiind exagerat, masculinizează, duce la „femeia jandarm“ — şi cel excesiv de feminin, dulceag, bogat ornamentat, avînd drept rezultat o păpuşă uriaşă.

— Vezi dar că se cere un „pilotaj“ de ajuns de complicat.

— Moda de anul acesta tinde spre o siluetă alungită, aşa că femeile înalte sînt în tot cazul avantajate. Dar există, ştii bine, o serie întreagă de mijloace de a truca silueta, scurtînd-o prin „iluzie optică“. Desenele mari, liniile orizontale, gulerele şi buzunarele bogate reduc din proporţii. De asemenea, noile lungimi ale hainei (3/4, 7/8 sau 9/10) şi mai ales scurtarea fustelor avantajează femeile înalte. Vei purta aşadar în primăvara asta un ansamblu din stofă cu desen în carouri, cu haina de lungimea 9/10 sau un impermeabil cu două tăieturi pe orizontală, guler mare răsfrînt şi mîneci chimono. Taioraşul cu gulerul mare şi garnitura de pichet e nimerit pentru tine prin ţesătura sa de tuid în linii orizontale. Rochiile sînt şi ele, prin linia lor simplă şi generoasă, avantajoase pentru silueta ta. Cea în dungi are corsajul tăiat cu o platcă şi fusta rotundă, iar cea de lenaj sau jerse, cu linia ei asimetrică, reduce din înălţime.

— Şi ce alte idei îmi mai dai?

— Scurtarea siluetei prin iluzie optică se mai obţine prin întreruperea ei cu cordoane late, benzi de stofă în culoare contrastantă, garnituri dispuse pe orizontală (volanele sînt foarte moderne!), borduri la poale (din pliseuri, broderie, pasmanterie).

— Dar în ce priveşte accesoriile, ce se recomandă unei femei înalte?

— În primul rînd proporţii bine gîndite. O femeie înaltă nu are voie să poarte o pălăriuţă cît o pilulă sau o poşetuţă meschină. De altfel se poartă acum pălării cu calota voluminoasă şi poşete de dimensiuni potrivite. Dar atenţie la culoare: dacă pălăria şi pantofii sînt în acelaşi ton cu rochia, silueta pare şi mai lungă! În schimb o culoare contrastantă odihneşte şi echilibrează, reducînd din proporţii.

Colţul cosmeticienei

RIDURILE

Prilej de mîhnire pentru toate femeile, ridurile — care în mod normal ar trebui să apară abia pe la vîrsta de 40 de ani — constituie primul semn de îmbătrînire a pielii. În afară de vîrstă însă, mai există şi alte cauze care pot face ca ridurile să apară de timpuriu în anumite regiuni ale feţei. De aceea este bine să se ştie că ridurile se împart în două categorii: prima o constituie ridurile accidentale, a doua cele datorite efectiv vîrstei.

Ridurile accidentale apar mai ales la femeile cu ten uscat, fin şi sensibil. Apariţia lor mai poate fi provocată şi grăbită de acţiunea repetată a agenţilor atmosferici (vînt, soare, frig, praf), de mari supărări, emoţii, oboseală excesivă, surmenaj, nopţi nedormite, slăbire bruscă, boli, tulburări ale glandelor cu secreţie internă, lipsă de vitamine în alimentaţie etc. De asemenea, o excesivă mobilitate a feţei contribuie şi ea la apariţia precoce a ridurilor; aceasta este explicaţia faptului că un mare număr de femei capătă de timpuriu, uneori de la 22-25 de ani, pe frunte, la colţul ochilor sau în jurul gurii, acele riduri denumite „de expresie“.

Ridurile care apar pe la 40 de ani formează a doua categorie şi sînt datorite însăşi vîrstei; în afară de cauzele expuse mai sus, la apariţia acestora a mai contribuit şi faptul că pielea a început să-şi piardă elasticitatea, se cutează uneori din cauza dispariţiei stratului de grăsime subcutan, iar muşchii pierd din tonicitate.

Ridurile se pot evita şi întîrzia multă vreme dar, o dată apărute, este o iluzie să ne închipuim că ar mai putea fi complet înlăturate. Ele se pot însă atenua prin diverse procedee, alese şi aplicate în mod corect. Pentru a îngriji pielea, a preveni, a ţine în loc şi a atenua ridurile, ne vin în ajutor cremele hrănitoare, extractul de placentă etc. Iată formula unei creme hidratante care se potriveşte unui ten uscat, fără riduri sau cu un început de ridare: lanolină 30 gr, unt de cacao 15 gr, ulei de măsline (sau de floarea-soarelui) 30 gr, apă boraxată 30 gr, vitamina A 5 cm³. De asemenea pot fi folosite creme gata preparate, cum sînt „Crema Lanolina“ şi „Coldcrema cu vitamina F“, ce se găsesc în comerţ.

La un ten foarte uscat ori foarte ridat este indicată formula următoare: ceară de albine 5 gr, unt de cacao 5 gr, lanolină 20 gr, ulei de măsline (sau de floarea-soarelui) 30 gr, vitamina A 3 cm³ şi vitamina F 1 cm³ sau „Crema polivitaminată Velur“ din comerţ.

Ileana VIDRAN

SFATURI practice

PENTRU CA FLORILE ŞI PLANTELE ORNAMENTALE SĂ DUREZE MAI MULT

Se întreabă unele gospodine de ce florile şi plantele ornamentale cultivate în glastre nu durează mai multă vreme, deşi sînt îngrijite — după părerea lor — cu destulă atenţie, adică sînt stropite la timp, expuse la lumină, ferite de îngheţ etc.

Aceste gospodine uită cel mai important lucru: acela că cea mai mare parte dintre plantele ornamentale au nevoie de schimbarea glastrei şi a pămîntului în fiecare an, oricît s-ar interveni între timp cu adaosuri de îngrăşăminte chimice. Ele au nevoie de această schimbare nu atît pentru primenirea pămîntului, cît pentru lărgirea spaţiului de dezvoltare pe măsura creşterii rădăcinilor. De aceea trebuie să li se schimbe nu numai pămîntul, ci şi ghiveciul, acesta din urmă fiind de fiecare dată mai mare cam cu grosimea unui deget decît precedentul. Glastrele prea mari nu sînt însă recomandabile, deoarece ele încetinesc creşterea şi dezvoltarea plantei.

Operaţia schimbării glastrei şi a pămîntului e indicat să se facă în special la începutul primăverii (în luna martie). Dacă rădăcinile plantei sînt prea ramificate, ele pot fi scurtate cu ajutorul unui cuţit (nu cu foarfeca), exceptînd cactuşii, palmierii şi alte plante exotice, ale căror tăieturi se cicatrizează foarte greu. Scurtarea rădăcinilor stimulează apariţia altora şi accentuează dezvoltarea plantei.

După mutarea în alt ghiveci, planta trebuie udată abundent cu apă încălzită la 30 de grade. Cel mai bun procedeu de udare constă în scufundarea în întregime a ghiveciului într-un vas cu apă şi ţinerea lui acolo cîteva minute, pînă cînd observăm că la suprafaţa apei nu mai apar băşici de aer. Excepţie de la această operaţie face numai cactusul, care nu trebuie udat timp de o săptămînă, deoarece rădăcinile acestuia putrezesc într-un mediu prea umed.

Cînd plantele au flori sau boboci, după transplantare şi udare ghivecele trebuie ţinute timp de 3-4 zile în poziţie culcată, cu coroana verde înfăşurată în mai multe hîrtii umezite. În modul acesta se evită veştejirea frunzelor şi a florilor.

De asemenea, după schimbarea pămîntului şi a ghiveciului, florile trebuie ferite de lumina directă a soarelui timp de 8-10 zile.

JOSIANA

DE VORBĂ CU MEDICUL

A.E. — CÎMPULUNG. Întrucît răspunsul la scrisoarea dv. ar ocupa prea mult spaţiu în revistă, vă rugăm să ne trimiteţi adresa exactă şi veţi primi răspunsul prin poştă.

POLINA C. — CRAIOVA. În luxaţia congenitală a şoldului repunerile pe cale chirurgicală la adulţi sînt rar urmate de succes. Serviciile de specialitate execută crearea unor sprijine osteo-plastice în poziţia existentă. Se mai aplică şi alte proceduri ortopedice, acestea în funcţie de aprecierea serviciului de specialitate, printre care şi artrodeza şoldului în formele unilaterale.

MAREŞ IOAN — SANDRA. Dacă după trei ani de tratament continuaţi să aveţi în permanenţă dureri, vă recomandăm să vă reinternaţi într-un serviciu de boli interne pentru stabilirea stării actuale a bolii dv. Acolo s-ar putea hotărî dacă este sau nu cazul unei intervenţii chirurgicale.

HORNSTEIN LAZĂR — GALAŢI. Evitaţi eforturile. Nu fumaţi. Regim alimentar cu mese mici, sărac în sare şi condimente. Baza regimului să fie lacto-vegetariană. Evitaţi frigul. În afară de tratamentul cu Trinitrină, în cazul dv. vă recomandăm: Luminal (2 tablete pe zi), Teofilină (0,10 gr de trei ori pe zi) sau Corfilin în injecţii sau în tablete (o injecţie sau 3 tablete pe zi). Luaţi Vitamina E, 3-5 drajeuri pe zi. Dacă aveţi şi o insuficienţă cardiacă şi medicul dv. apreciază astfel, faceţi o dată cu injecţia de Corfilin şi 1/8 mg de Strofantină. Faceţi o cură de băi de acid carbonic la Vatra Dornei.

VALERIA BUTNARU — IAŞI. Evitaţi atingerea pustulelor de acnee cu mîna. Seara, la culcare, curăţaţi tegumentele cu un tampon de vată muiat în apă boraxată 1%, caldă. Extrageţi comedoanele cu un extractor sau înţepaţi pustulele cu un ac flambat şi atingeţi-le cu tinctură de iod. Pustulele de acnee *nu se storc*. După aceea aplicaţi următoarea suspensie: sulf precipitat, oxid de zinc cîte 5 gr, glicerină 10 gr, apă şi alcool cîte 40 ml (extern). A doua zi dimineaţa se spală suspensia şi se aplică următoarea pudră: sulf precipitat, stearat de magneziu, ulei de vaselină, carbonat de magneziu cîte 3 gr, talc şi caolin cîte 10 gr (extern). Evitaţi în alimentaţie grăsimile, dulciurile şi pîinea. Combateţi tulburările ovariene, tulburările digestive şi infecţiile de focar, dacă există la dv. vreuna din acestea.

A.S.L. 52 — CLUJ. Vă indicăm următorul tratament: faceţi fricţiuni locale cu compoziţia de mai jos: biclorură de mercur 0,20 gr, acid acetic glacial 10 gr, apă şi alcool cîte 100 gr (extern). Pentru evitarea unei recidive, căutaţi sursa de contaminare actuală pentru a face acelaşi tratament.

MARIANCA — GIURGIU. Folosiţi cîte 6 tablete de Calciu lactic pe zi. În acelaşi timp luaţi cîte 5 pilule pe zi din următorul medicament: salicilat de ezerină 2/10 de miligram, sulfat de atropină 1/10 de miligram, fenil-etil-malonilureee un centigram, excipient cît trebuie pentru o pilulă. ass. Nr. L(50). Faceţi în fiecare lună cîte 10 injecţii intramusculare cu Testosteron de 10 mg, una la două zile.

PREDUŢ X. — PIATRA NEAMŢ. Luaţi cîte o tabletă de iodură de potasiu cu 1 mg iod pe zi în perioade de 7 zile de tratament şi 7 zile pauză. Tratamentul durează 1 - 3 luni.

POP GHEORGHE — ADJUD. Tundeţi părul scurt şi fricţionaţi pielea capului timp de două săptămîni, o dată la două zile, cu următoarea alifie: sulf precipitat şi calomel cîte 1 gr, vaselină 30 gr. În zilele în care nu faceţi frecţia, spălaţi capul cu apă caldă şi săpun. Apoi reluaţi acelaşi tratament, continuîndu-l încă o lună, însă numai de două ori pe săptămînă. Evitaţi în alimentaţie grăsimile, sarea, dulciurile. Consumaţi pîine în cantitate redusă.

Tovarăşii: G. Spancioc—Cluj, Diana—Novaci, I. M.—Baia Mare şi P. P.—Braşov sînt rugaţi să trimită la redacţie adresele exacte. Vor primi răspunsul dorit la domiciliu, prin scrisoare.

Dr. Silviu GHEREA

PĂIANJENUL SCAFANDRU

Încă cu mult înaintea erei noastre scafandrii au căutat metode de respiraţie sub apă. Unii au încercat să ia cu dînşii o rezervă de aer, alţii au preferat să respire printr-o ţeavă care ieşea la suprafaţa apei. Aristotel a descris în anul 360 î.e.n. un fel de butoi pe care îl foloseau pe atunci scafandrii şi care, cufundat în apă cu gura întoarsă în jos, reţinea o cantitate de aer. De un procedeu asemănător celui descris de Aristotel se foloseşte o insectă, păianjenul de apă. Acesta trăieşte în iazuri, într-un fel de mic cort pneumatic ţesut de el. Insecta-scafandru îşi fixează „casa“ — care ca aspect aduce cu o paraşută sau cu o claie de fîn — de o nuia sau de tulpina vreunei plante acvatice. Dar asta nu este totul, căci „locuinţa“ mai trebuie umplută cu aer. El iese la suprafaţa apei, apucă cu piciouşele o băşică de aer şi coboară cu povara sub apă, unde îi dă drumul în interiorul clopotului. Băşica de aer se ridică în partea de sus a acestuia. Păianjenul repetă operaţia pînă cînd întregul clopot este plin de aer.

Cuvinte încrucișate

DESCOPERIRI GEOGRAFICE

— surpriză —

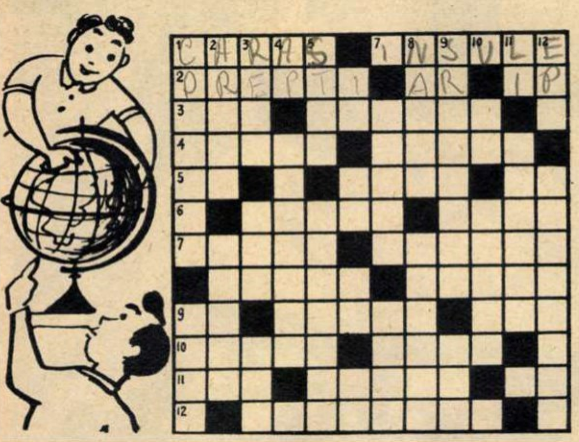

ORIZONTAL: 1) Pește de baltă, din familia crapului (reg. Banat) — Făcută țăndări (Grecia). 2) Cinstiți (reg. Bacău) — Articol — Întreprindere poligrafică (reg. Crișana). 3) Rînd neterminat! (Germania) — Epitropie (reg. Dobrogea). 4) Radicali organici — Mamifer carnivor (Irak). 5) Nu — Arbore rășinos (reg. Maramureș) — Rece! 6) Șnur (Moldova) — Oraș în Uniunea Sovietică. 7) Zeița înțelepciunii (Grecia) — Lipsit de noțiunea moralității. 8) Stînjenei — A indica. 9) Literă chirilică — Cu garanție (reg. Hunedoara) (2 cuv.) — Prietenul lui Tibișir. 10) Fărîmițez (reg. Galați) — Un fel de pisică sălbatică (pl.). 11) A împreuna — A face pete, într-un cuvînt (reg. Brașov) — Campion (R.S. Cehoslovacă). 12) Lovită de trăsnet (Munții Apuseni).

VERTICAL: 1) Vas cu pînze (art.) (reg. Oltenia) — Ființă rațională (art.) (reg. Ploiești). 2) A atîrna (reg. Banat) — Uriaș. 3) Rumegătoare nordice (U.R.S.S.) — Lichid terapeutic — Eroul unei piese de Corneille. 4) Primul clasat — Umblă fără rost (pl.) (reg. Hunedoara). 5) Colț de stîncă (reg. Cluj) — A sunat prelung. 6) Conifer (Mediterana) — Pronume — Ignat — Puțin puțin! 7) Inflamație a membranei canalului auditiv — Nări întoarse (Orientul Mijlociu). 8) A răpit-o pe frumoasa Elena (Franța) — Nume feminin (R.P. Bulgaria). 9) Un soi de crocodil — Săturare (reg. Hunedoara). 10) Erbiu — Munți în Uniunea Sovietică. 11) Pronume — Strigați! (reg. Ploiești). 12) Lichid (reg. Maramureș) — Cavaleriști (reg. București).

DEZLEGAREA JOCULUI „CU ȘI FĂRĂ CAP“, APĂRUT ÎN Nr. 10

ORIZONTAL: 1) Început — Arap. 2) Năuc — Iritați. 3) T — Morțiș — Sac. 4) Elin — Antet — A. 5) L — Nor — Țăruș. 6) Istmuri — Orar. 7) Glii — E — Hanță. 8) Eo — Înviora — S. 9) Nit — Oc — Tetra. 10) T — Aiurea — Aer. 11) Cui — Sure — Ne.

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

Undele televiziunii de mîine...

În timp ce pretutindeni se speră că raza emisiunilor de televiziune va fi mărită cu ajutorul unor sateliți speciali ai Pămîntului, un grup de ingineri din Uniunea Sovietică au anunțat că sînt pe cale de a pune la punct o invenție mult mai practică pentru rezolvarea acestei probleme.

După unele amănunte apărute în presă e vorba de schimbarea radicală a elementelor de transport. Tehnica actuală a transmisiilor, care se bazează pe folosirea undelor electromagnetice, va fi modificată în sensul de a utiliza ca suport unde de gravitație. Aceste unde vor putea fi generate de mase de materie foarte mici, cum ar fi spre exemplu un electron pe care l-ai face să vibreze la o frecvență de mai multe miliarde de ori pe secundă. Recepția acestor unde s-ar face de către alți electroni, care ar avea aceeași frecvență de vibrații.

Cum în calea unor astfel de unde nu poate sta nici un obstacol (ele traversează pămîntul, apa, aerul, ca și straturile ionizate ale atmosferei), emisiunile vor fi recepționate în orice punct al globului și chiar pe alte planete, dacă se vor trimite receptoare.

Firește, e vorba deocamdată de o simplă enunțare a posibilităților acestea, dar ea a stîrnit, cum e și firesc, mare senzație în toată lumea.

Încă un secret a fost smuls materiei vii

Cercetătorii francezi Charles Sadron, directorul Institutului de macromolecule din Strasbourg, Douzon și Polonsky au confirmat prin noi experiențe descoperirea profesorului Blumenfeld din U.R.S.S. asupra proprietăților antiferomagnetice ale materiei vii, descoperind, la rîndul lor, proprietățile feroelectrice ale acesteia.

Prezentînd la Academia de științe a Franței rezultatul acestor cercetări, savantul Francis Perrin a subliniat că e vorba de o descoperire foarte importantă în domeniul biologiei, care ar putea explica multe fenomene pînă acum neexplicate și ar putea duce la aplicații practice de nebănuit.

Faptul că se știe acum precis că materia vie — respectiv substanțele ei fundamentale, cum ar fi proteinele și acidul nucleic — are proprietăți electrice și magnetice (care pînă acum erau cunoscute numai la anumite substanțe minerale) constituite într-adevăr un mare pas în evoluția biologiei.

O academie internațională de astronautică

Cu prilejul Congresului internațional de astronautică ce a avut loc anul acesta, s-a hotărît crearea unei Academii internaționale, care să constituie un fel de colegiu al celor mai eminenți specialiști în materie, împărțiți pe trei secții: științifică, tehnică și umană.

Din colegiul acestei Academii vor face parte nouă savanți sovietici, în frunte cu profesorii Sedov și Blagonravov.

Se ieftinește cauciucul

Se știe că metoda obținerii cauciucului sintetic din gaze petrolifere include două faze diferite și destul de complicate, și anume: prepararea alcoolului din gaze și producerea cauciucului din acest alcool. Or, iată că un colectiv de oameni de știință din Azerbaidjan a elaborat pentru prima oară o metodă care simplifică fabricația, permițînd prepararea cauciucului sintetic direct din gaze, fără a mai fi nevoie de transformarea acestora în alcool.

Cauciucul obținut pe această cale este superior tuturor produselor sintetice de acest gen, apropiindu-se mult calitativ de cel natural. Iar prețul de cost revine cu 25-35% mai scăzut.

Inovația este atît de importantă, încît colectivul care a elaborat-o a fost propus pentru Premiul Lenin pe anul 1961.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Chiriță Ionel, elev cl. a X-a, satul Segarcea, comuna Dranovăț, regiunea Argeș, dorește să corespondeze cu tineri și tinere din toată țara și să facă schimb de cărți poștale ilustrate, fotografii proprii și fotografii de artiști.

Barbu Relly, Găești, Of. P.T.T.R., regiunea Argeș, dorește să corespondeze cu tineri și tinere pe toate temele și să facă schimb de cărți poștale ilustrate, timbre și fotografii.

Grigorescu Gh., Tîrgoviște, str. C. Andreescu nr. 87, dorește să corespondeze pe teme de filatelie și sport și să facă schimb de vederi.

Doresc să facă schimb de cărți poștale ilustrate (vederi) următorii :

Doveleti Karian, Brăila, str. Dumitru Sturza nr. 92; *Mihai Silviana*, Găești, str. Gh. Nicolescu nr. 21, reg. Argeș; *Barbu Nicolae*, mecanic întreținere la S.M.T. Stîlpu, raionul Buzău, reg. Ploiești; *Savoș Ioan*, normator la S.M.T. Stîlpu, raionul Buzău, reg. Ploiești; *Vintilă Nelu*, București, str. M. Eminescu nr. 129, raionul 1 Mai; *Bădiceanu Ecaterina* și *Bădiceanu Theodora*, Petroșani, str. 1 Mai nr. 40, reg. Hunedoara; *Rădoane Aurel*, Hunedoara, str. I.V. Stalin nr. 166; *Olteanu Marcel*, Pecica nr. 79, raionul Arad, reg. Banat; *Florescu Virginia*, Ploiești, str. N. Bălcescu nr. 35; *Anica Oriansa*, contabilă, Sfatul popular al comunei Dorobani, raionul Negru Vodă, reg. Dobrogea; *Ioniță Eugenia*, Găești, str. F. Sîrbu nr. 8; *Avram Eusebiu*, Băilești, str. Victoria nr. 247, reg. Oltenia; *Bozgan Ion*, Segarcea, str. Reforma Agrară nr. 4, reg. Oltenia.

VÎNĂTOARE DE TIGRI
cu simple furci de lemn

„Marele Van“, cum i se spune tigrului în Mongolia, nu e numai stăpînul temut al junglelor tropicale, ci și un obișnuit locatar al pădurilor ce se întind, din India și Mongolia, pînă în taigaua buriată și desișurile pădurilor coreene.

În R.S.S.A. Buriată (U.R.S.S.) vînătoarea lui are o veche tradiție, urmărind un dublu scop: protejarea renilor, cerbilor și căprioarelor ce-i cad victime — pe de o parte — cucerirea frumosului trofeu ce-l constituie blana tigrului, care la speciile din taiga are un fir ce trece de 5 cm lungime — pe de altă parte.

Vînătoarea de tigri în R.S.S.A. Buriată are specificul ei. Cetele de vînători, însoțite de cîini curajoși, hărțuiesc fiara în pădure, silind-o să iasă în cîmp deschis. Zăpada groasă din cîmpie îngreunează mult mersul tigrului care, hăituit de oameni și de cîini, în cele din urmă se împleticește, epuizat de oboseală. În acest moment vînătorii buriați pun în funcțiune armele lor tradiționale. Acestea sînt de fapt niște simple furci de lemn, cu ajutorul cărora tigrul e țintuit la pămînt. Imobilizată în furci, fiara este legată de picioare și apoi transportată pe niște drugi de lemn.

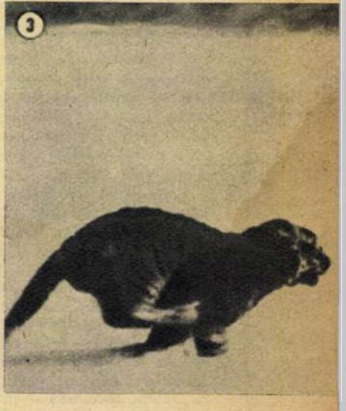

① Înarmați cu furci de lemn, vînătorii și cîinii se apropie de tigru.

② Tigrul, alungat din pădure, fuge cît poate de repede prin zăpadă.

③ ... dar, neputînd înainta decît în salturi, obosește repede.

④ Prinsă în furci, fiara este imobilizată...

⑤ ... și, legată bine, nu mai poate face nimic. Acum e ușor de transportat.

În jurul
globului

Scrisoare din Atena

PROBLEME ACUTE

de Iani **MIHAILIDIS**

În ultima vreme frămîntările sociale iau amploare în Grecia. Este semnificativă în acest sens greva muncitorilor constructori, care au demonstrat pe străzile Atenei sub lozinca *„Noi construim blocuri și trăim în cocioabe. Muncim și n-avem ce mînca. Cerem să se pună capăt acestei situații“.*

Aspecte ale acestei realități crude răzbat uneori și în ziare sau sînt relatate în incinta parlamentului de deputații opoziției. Recent, ziarul burghez *„Ta Nea“* arăta că numărul șomerilor totali s-a ridicat la 400 000, iar al celor parțiali la 1 500 000.

Gospodinele se întorc astăzi de la piață cu coșurile mult mai puțin încărcate decît în urmă cu cîteva luni: uleiul de măsline s-a scumpit cu 32%, brînza cu 35%, fasolea cu 53%; în general mărfurile de larg consum s-au scumpit cu 10-30%. În același timp cheltuielile militare cresc, ceea ce nu contribuie la înlăturarea greutăților economice prin care trece Grecia. Pe de altă parte tot mai mulți cetățeni greci se întreabă: „Oare asocierea Greciei la „piața comună“ — în legătură cu care se poartă discuții de aproape 2 ani -- ne va aduce ceva bun? Vor putea fi desfăcute produsele noastre agricole, mai ales tutunul?“ Răspunsurile la aceste întrebări sînt pline de scepticism, știindu-se că aderarea Greciei la „piața comună“ este legată nu atît de interesul pentru însănătoșirea situației economice a acestei țări, cît de interesele politice ale N.A.T.O.

Pentru a-și asigura o situație economică mai echilibrată, Grecia, ca oricare altă țară, trebuie să se orienteze spre relații economice cu un număr cît mai mare de țări, fără nici o discriminare.

În acest sens revista lunară *„Nea Ekonomia“* redă în numărul său din ianuarie declarația lui Gheorghios Papadimitrokopoulos, președintele Asociației exportatorilor, care a spus între altele: „Din 1950 am susținut necesitatea reluării schimburilor comerciale cu Răsăritul și am fost fericiți cînd în 1960 am constatat justețea punctelor noastre de vedere, atunci cînd se confirma că o parte însemnată a produselor grecești sînt îndreptate spre Răsărit, în timp ce „piața comună“ ne închide ușile“.

O afirmație realistă cuprinde și declarația prof. Anghelos Anghelopoulos, președintele Asociației de planificare, care arată că „greșeala fundamentală a politicii grecești constă în aceea că extinderea exporturilor noastre spre țările răsăritene are loc sub presiunea lucrurilor, și nu pe baza unui plan elementar.“

„NICI UN BAN PENTRU RACHETE!“ — aceasta este semnificația carului alegoric din fotografie, care a defilat — împreună cu altele — pe străzile orașului vest-german Mainz, cu prilejul unei serbări populare. Poporul german urăște moartea atomică. El vrea să trăiască și să construiască în pace.

TRADIȚIE CIUDATĂ. În lumea fotbalului din Argentina domnește o tradiție unică în felul ei: echipa campioană este deposedată de... tricouri. Așa s-a întîmplat recent cu echipa „Independiente“ din Buenos-Aires care, cîștigînd întîlnirea decisivă cu echipa „Atlanta“, a fost nevoită să cedeze înflăcăraților ei suporteri tricourile drept trofeu...

↑ **„CLIENȚI“ ORIGINALI...** Într-un magazin de obiecte de artă din Paris și-a făcut apariția într-o zi o leoaică, însoțită de stăpînul ei. Această apariție a produs panică printre ceilalți clienți, care au părăsit în mare grabă magazinul. Cu asemenea „clienți“, patronului magazinului nu-i va rămîne decît să dea faliment...

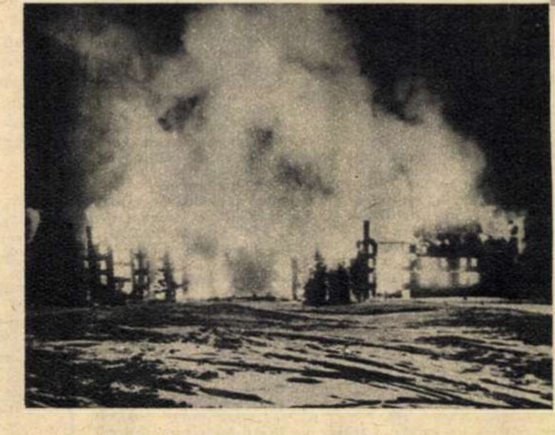

← **UN URIAȘ INCENDIU** a mistuit aproape pînă-n temelii marele hotel Rigi-Kaltbad de pe malul lacului Lucerna (Elveția). Cei 120 de pasageri și cei 70 de salariați ai hotelului au încercat să se salveze sărind pe ferestrele clădirii. Au pierit în flăcări 11 persoane, iar altele au fost rănite.

LA ȘCOALĂ CU ... FUNICULARUL. Micuții Stefka Zvodakova și Milan Bizub, copiii unor muncitori care locuiesc la stația funicularului din Tatranska Lomnica (R.S. Cehoslovacă), se duc la școală cu funicularul pe care-l înfățișăm în fotografia din stînga. În dreapta, micii Stefka și Milan în cabina funicularului.

CERNUŞKA ÎN COSMOS

Încă o victorie a oamenilor sovietici pe drumul cuceririi Cosmosului! La 9 martie, de pe teritoriul Uniunii Sovietice şi-a luat zborul spre Cosmos a patra navă-satelit, avînd o greutate de 4 700 kg. Pe bordul navei, înzestrate cu o complexă aparatură ştiinţifică, se afla şi un grup de „pasageri": căţeluşa Cernuşka, şoareci negri, cobai, insecte şi alte organisme vii, seminţe de plante. După ce a parcurs o distanţă imensă, realizînd programul de cercetări prevăzut, nava cosmică a aterizat la comandă, în aceeaşi zi, în regiunea stabilită.

Scopul principal al lansării a constat în obţinerea unor date suplimentare privitoare la desăvîrşirea construcţiei şi a securităţii navei, al cărei călător va fi omul.

Pas cu pas oamenii de ştiinţă sovietici descifrează tainele Cosmosului.

„Ruşii sînt cu mult înaintea Statelor Unite în rezolvarea problemei călătoriei cosmice a omului" — scrie „New York Herald Tribune".

„În întrecerea ruso-americană în domeniul cuceririi Cosmosului — afirmă „France Soir" — U.R.S.S. şi-a mărit considerabil superioritatea asupra S.U.A."

Reveniţi pe Pămînt, micii călători cosmici se simt minunat. Telespectatorii moscoviţi i-au putut vedea pe cîţiva dintre ei în cadrul emisiunii din 11 martie. Căţeluşa neagră din fotografie este Cernuşka; căţelul alb n-a zburat încă – el este unul din cei şase „moştenitori" ai cosmonautei Strelka.

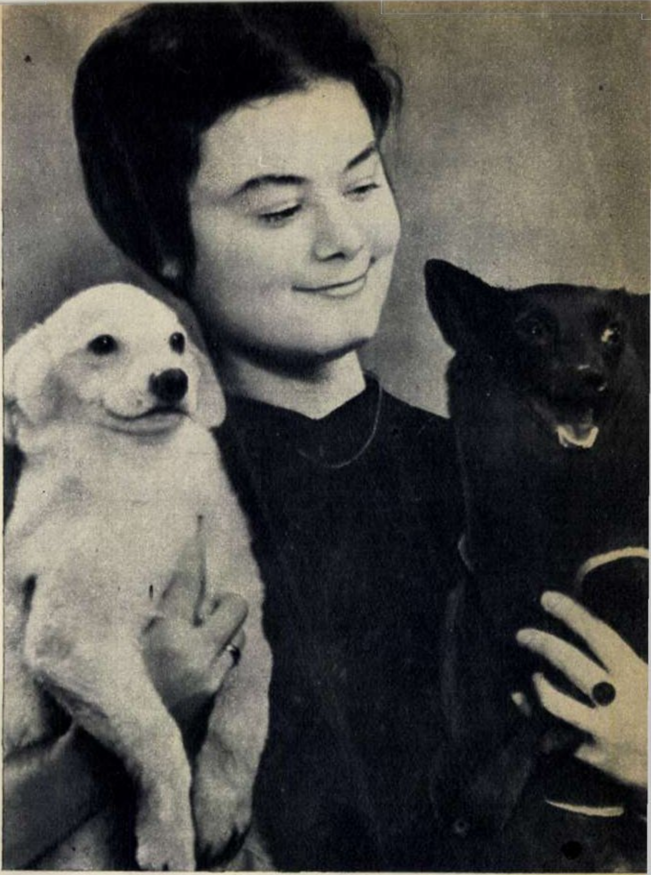

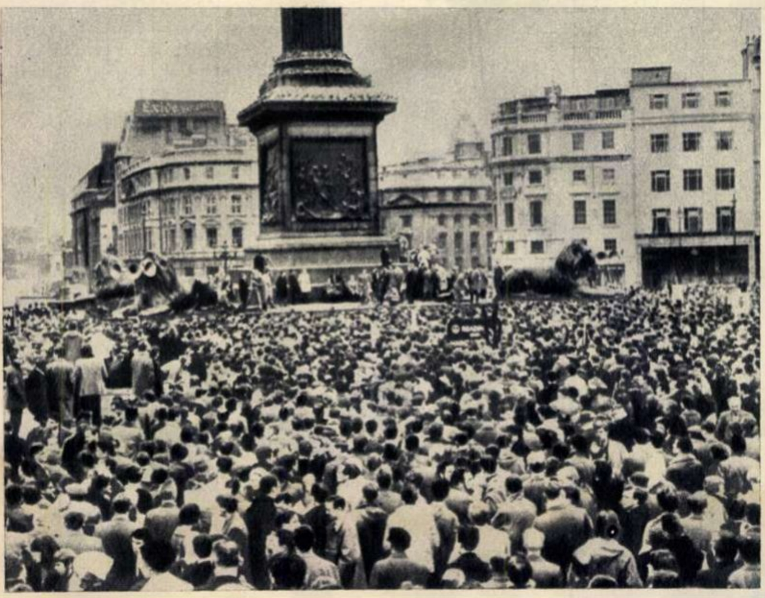

Manifestaţie de protest în Trafalgar Square din Londra împotriva prezenţei în Anglia a submarinelor americane înzestrate cu rachete „Polaris".

Scrisoare din Londra

UNIŢI ÎMPOTRIVA PERICOLULUI ATOMIC

de Diana PURCELL

Campania de „nesupunere civilă" continuă şi creşte în intensitate.

Luînd cuvîntul la posturile de radio şi televiziune, cunoscutul filozof englez Bertrand Russell, conducătorul „Comitetului celor 100", care a organizat viguroase acţiuni împotriva politicii de sinucidere naţională promovată de adepţii înarmării atomice, a declarat: «Această campanie de „nesupunere civilă" are loc pentru a sfărîma barierele tăcerii în jurul pericolului de moarte pe care îl constituie cursa înarmării nucleare... În această acţiune de „nesupunere civilă" noi ne cerem dreptul de a trăi».

Începutul campaniei a fost plănuit să coincidă cu sosirea la Holy Loch (Scoţia) a submarinului american înzestrat cu rachete nucleare „Polaris". Astfel, în timp ce peste 2 000 de oameni demonstrau, stînd pe pavaj în jurul clădirii Ministerului de Război, alţi 10 000 de londonezi au pornit în marş de la Trafalgar Square spre Whitehall, într-o demonstraţie de solidaritate. Artişti, scriitori, studenţi, oameni de ştiinţă, gospodine, părinţi cu copii — toţi mărşăluiau în coloane compacte şi nici un ziar n-a putut să pretindă mai tîrziu că toţi aceştia ar fi fost comunişti. Ei făceau parte dintre aceia care l-au văzut pe lordul Russell agăţînd pe uşa ministerului pancarta prin care se cerea încetarea cursei înarmării nucleare. Nici unul dintre poliţiştii care mişunau în jurul Ministerului de Război nu s-a încumetat să împiedice acţiunea de protest, fapt grăitor pentru forţa şi amploarea acestei mişcări de masă.

Tînărul student american Ralph Schoenman, participant la demonstraţie, a arătat mulţimii strînse în piaţă că declaraţii oficiale ale Pentagonului prevăd posibilitatea nimicirii totale a Angliei în cazul unui război nuclear. La rîndul său, reverendul Michael Scott şi alţi vorbitori au chemat la neplata contribuţiei pentru aşa-numita apărare civilă (citeşte: înarmare atomică — n.n.).

În timp ce la Londra demonstraţiile continuau, la Glasgow (în Scoţia) a avut loc una din cele mai mari adunări antiatomice. Conduşi de prof. Kenner de la Universitatea Edinboro, unul dintre oamenii de ştiinţă care au participat la fabricarea bombei lansate asupra Hiroşimei în 1945, peste 10 000 de oameni au mărşăluit pe străzi în semn de protest împotriva instalării bazei de rachete Polaris la Holy Loch. Aceasta a fost, după cum au scris ziarele, cea mai puternică demonstraţie din istoria Scoţiei. Pentru aceeaşi cauză a zădărnicirii unui război nuclear au demonstrat laolaltă quakeri, comunişti, consilieri laburişti, muncitori, mame, studenţi şi profesori de la universitatea scoţiană. Ceea ce nu poate fi decît de bun augur.

De asemeni, chiar în ziua sosirii la Holy Loch a bazei plutitoare americane „Protheus", destinate deservirii submarinelor înzestrate cu rachete nucleare „Polaris", ca şi mai tîrziu — la 8 martie — cînd şi-a făcut apariţia aici submarinul atomic american „Patrick Henry", avînd la bord rachete „Polaris", în golful scoţian au avut loc demonstraţii de protest. Încurajaţi de miile de scoţieni adunaţi pe mal, un grup de tineri, ambarcaţi în canoe, au încercat să ocolească patrulele poliţieneşti şi să bareze în mod simbolic, calea bazei plutitoare, iar profesorul de istorie Laurens Totter a încercat să ajungă pe submarinul american pentru a exprima protestul vehement al englezilor. Intervenţia poliţiei, care a arestat pe cîţiva demonstranţi, n-a putut înăbuşi însă strigătul „Go home, yankee", care străbate azi Anglia de la o coastă la alta.

În apele golfului Holy Loch a avut loc o mica „bătălie" navală între tinerii demonstranţi ambarcaţi pe canoe şi vedetele poliţiei. În fotografie, unul din demonstranţi urmărit de vedetele poliţiei navale.

La Holy Loch marinarilor americani li s-a făcut primirea cuvenită: demonstraţii de protest împotriva încercărilor de transformare a Angliei într-o bază nucleară americană.

REDACŢIA: BUCUREŞTI PIAŢA SCÎNTEII
Căsuţa Poştală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE: la toate oficiile poştale din ţară şi la factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii.

PREŢUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

Bibl Rep.

CAMPIONI MONDIALI

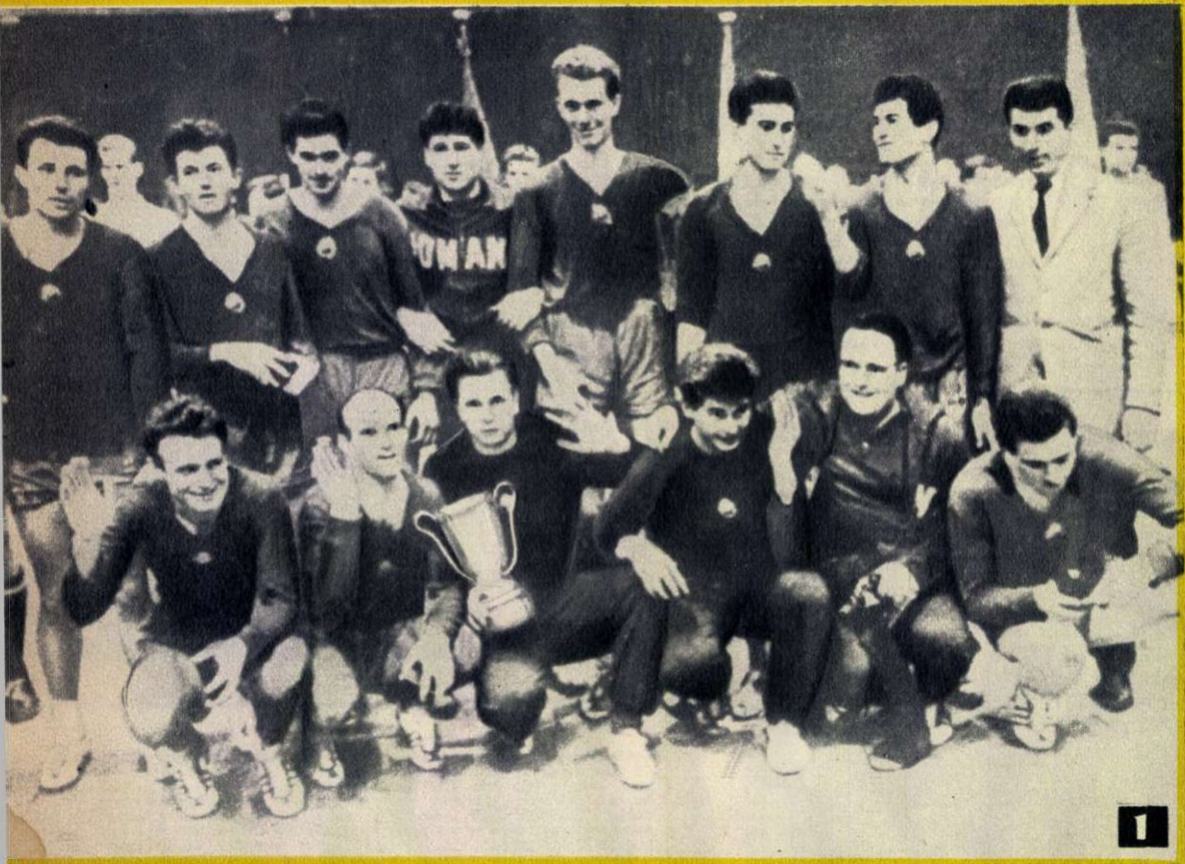
1

Un meci dramatic a încheiat campionatul mondial de handbal redus și a desemnat pe campion: *echipa R.P.R.* care a învins cu 9 la 8 — după prelungiri — echipa R.S. Cehoslovace.

După titlul mondial la handbal în 11 pe care-l deține echipa noastră feminină, iată-i și pe băieți obținînd acest rîvnit trofeu: certificatul de *cei mai buni din lume*.

O victorie pe care presa străină o apreciază în termeni ca aceștia: *„O finală nemaiîntîlnită"* (Die Welt-Hamburg). *„...handbaliștii romîni ...au dovedit o înaltă tehnică și o excepțională concepție de joc"* (Sport Kurrier-Berlin). *„Romînia a realizat o senzație mondială la handbal"* (Nacht Depesche — Berlinul occidental).

O victorie de mare prestigiu pe care masele largi de iubitori ai sportului din țara noastră o aplaudă din toată inima.

O victorie splendidă cu o explicație simplă: munca serioasă a handbaliștilor și antrenorilor care au știut să folosească din plin minunatele condiții pe care statul nostru le asigură dezvoltării mișcării sportive.

2

SPORT

1 **Campionii mondiali la handbal redus masculin: reprezentativa Republicii Populare Romîne.**

2 **La București, handbalistele de la „Știința" au aplaudat în felul lor victoria de la Dortmund, cîștigînd prima repriză a finalei „Cupa campionilor europeni" (8-1) cu Dynamo-Praga.**

3 **20 000 de pasionați ai motociclismului au urmărit cu interes întrecerile motocrosului de duminică.**

4 **Fază din meciul de rugbi Dinamo București-Progresul, cîștigat de Dinamo cu 9-6.**

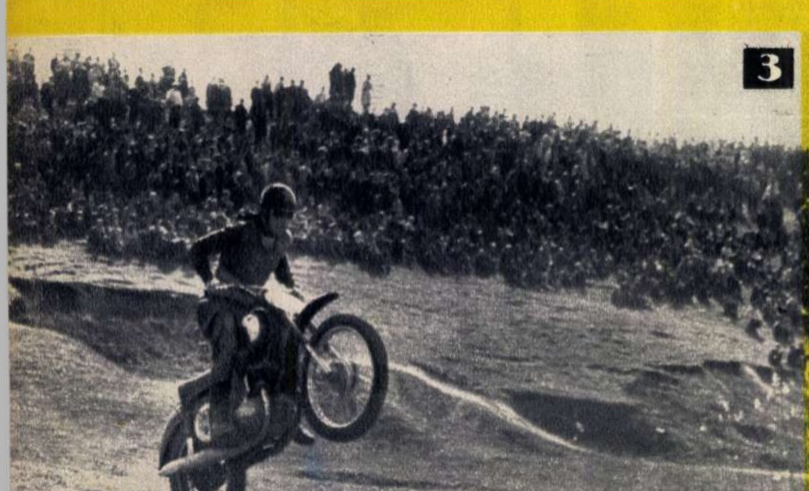
3

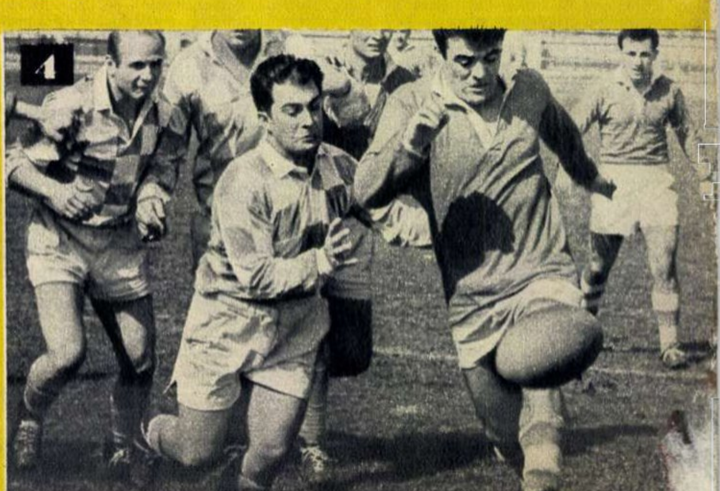
4

05
47 -

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 12 (304)
Anul X
25 martie 1961

Tineri din Țara Oașului

Fotografie de N. BONDAR

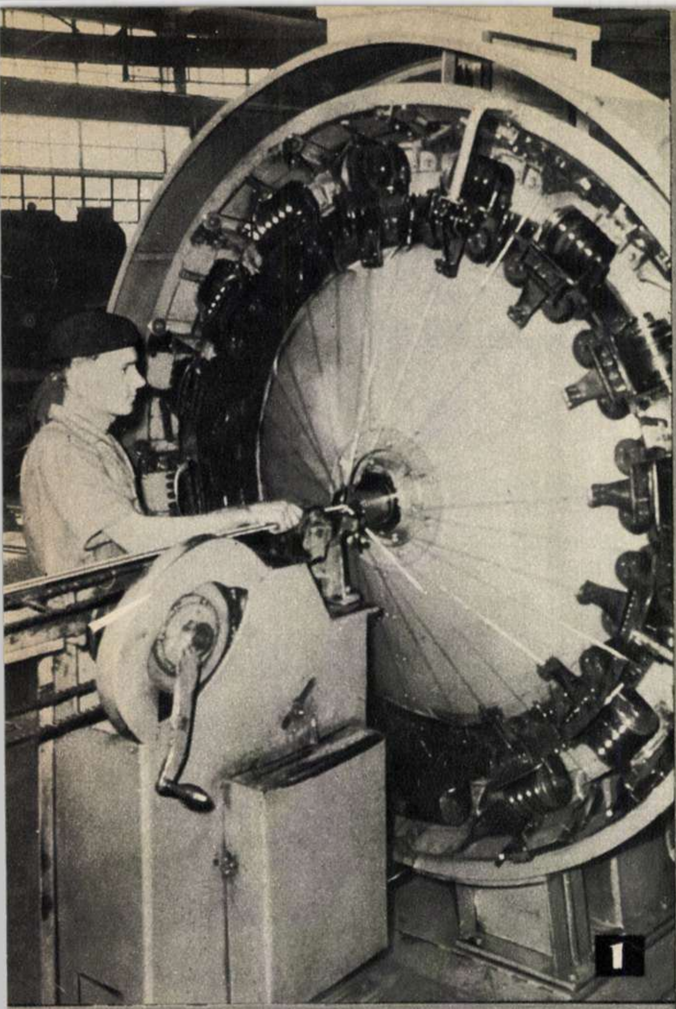

În pag. 24:

ASPECTE DE LA LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

fotocronica FLACARII

3 Printr-o impunătoare grevă de 24 de ore, un milion de salariați publici din Franța și-au demonstrat nemulțumirea față de grelele condiții de trai. În fotografie: greviști parizieni, manifestînd în fața Ministerului de Finanțe. Unul dintre demonstranți poartă în loc de pancartă un schelet, ca simbol al regimului de înfometare impus funcționarilor publici.

4 Membrii gospodăriei agricole colective „7 Noiembrie" din comuna Cocargeaua, raionul Fetești, au terminat pînă la 20 martie însămînțările de primăvară din epoca întîia, pe o suprafață de 500 ha.

1 Colectivul de muncitori, tehnicieni și ingineri al Combinatului de cauciuc Jilava este antrenat în întrecerea socialistă în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului. În fotografia noastră, muncitorul Ion Ene la mașina de matisat inserții metalice pentru furtunuri hidraulice, la care a obținut bune rezultate în ce privește ridicarea nivelului calitativ al produselor.

2 În fața ambasadei americane din Rangoon, peste 10.000 locuitori ai capitalei birmane au protestat împotriva sprijinului acordat de S.U.A. ciankaișiștilor, care se dedau la repetate incursiuni agresive pe teritoriul Birmaniei.

5 Motonava italiană „Merauke" s-a scufundat în timpul lansării sale la apă, în portul Carrara. Fotografia înfățișează operațiile de ridicare la suprafață a navei.

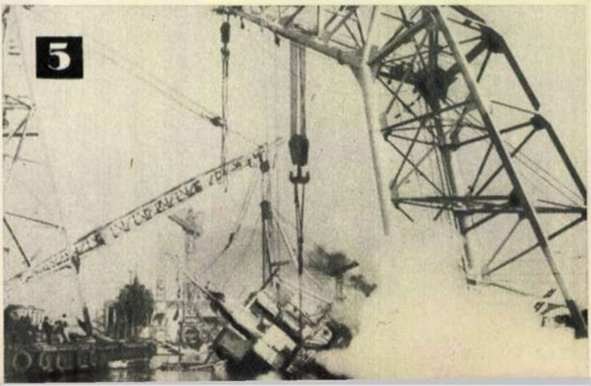

Cîţiva paşi PRIN MAGAZINE

Moda are capriciile ei; dar calitatea e o dorinţă unanimă.

Confecţii, pantofi, aparate de radio — trei dintre produsele mult solicitate în magazine. Cum sînt ele apreciate de cumpărători? Ce-i bun şi ce-ar trebui îmbunătăţit? Iată întrebările pe care şi le-au pus trei dintre reporterii noştri vizitînd cîteva magazine bucureştene. Unele aspecte ale acestui raid le redăm mai jos...

CRITERIUL PRINCIPAL: CALITATEA

V-aţi întrebat vreodată cîte perechi de pantofi se cumpără în ţara noastră într-un an? Cifra este de milioane. De exemplu, în anul 1958 s-au cumpărat 11 300 000, iar în 1959, 12 200 000 perechi încălţăminte de piele. La sfîrşitul planului de şase ani se va produce impresionanta cifră de 45 milioane de perechi încălţăminte.

Pantoful trebuie şi el să ţină pasul cu exigenţele crescînde ale cumpără-

Singura pereche de pantofi de iuft cu talpă antiderapantă din magazin are numărul 45. Dar ce te faci, cînd acest cumpărător poartă încălţăminte numărul 43?

torului. La raionul de încălţăminte al magazinului „Victoria", de pildă, zilnic cumpără încălţăminte 600-800 de oameni. Timp de 15-20 de minute cumpărătorul întoarce pantoful pe toate părţile, îl probează, îi încearcă elasticitatea şi îşi pune sieşi sau celui care îl însoţeşte eternele întrebări: „E frumos?" „E bun?"... Dacă modelele sînt alese în raport cu gustul fiecărui cetăţean, în privinţa calităţii există totuşi o dorinţă unanimă: încălţămintea să fie bună! Şi ea a devenit în ultimii ani mai bună şi mai aspectuoasă, cucerind aprecierea tuturor cumpărătorilor.

Şi în domeniul varietăţii sortimentelor de încălţăminte, în ultimii doi ani s-au realizat o serie de succese. Numai anul trecut fabricile au creat 2 500 modele noi, dintre care 1 800 au fost omologate şi oferite pieţei. Monotonia culorilor clasice (negru, maro) a fost depăşită. Pantofii sînt prezentaţi acum într-o gamă de aproximàtiv 50 de culori pastel. În ceea ce priveşte calitatea încălţămintei, ea devine obiectivul principal al tuturor fabricilor producătoare.

Senzaţia toamnei trecute în materie de încălţăminte au fost pantofii „Record", fabricaţi de întreprinderea „Horia" din Jimbolia. Uşori, cu o linie elegantă şi un preţ convenabil, pantofii aceştia ar fi putut să se bucure de aprecierea unanimă a cumpărătorilor. O deficienţă persistă totuşi la acest sortiment: după un timp relativ scurt de purtare, pantofii îşi pierd forma iniţială. Pricina? Una care ţine de calitatea confecţionării: la procesul de prelucrare, pielea nu este suficient întinsă.

Preferinţele celor mai mulţi cumpărători merg spre încălţămintea uşoară, flexibilă, în care piciorul să se simtă lejer. Dar în acelaşi timp, toţi cumpărătorii cer ca încălţămintea, pe lîngă aceste calităţi, să fie şi trainică. De necesitatea aceasta nu ţin însă seamă toate fabricile. De pildă, fabricile „Ardeleana" din Alba Iulia, „Solidaritatea" şi „Gordas Ianoş"-Oradea, care folosesc o cantitate exagerată de pap la ştaifuri şi bombeuri, produc uneori o încălţăminte grea şi rigidă, un adevărat chin la purtat. Dezinteres faţă de calitate se manifestă uneori şi la croirea pieselor principale, cînd se folosesc porţiuni de piele necorespunzătoare. Părţi de piele subţire sau cu defecte abia vizibile (acestea la rîndul lor acoperite de vopsea) au fost întrebuinţate la feţele pantofilor îndeosebi de către fabricile „Ştefan Plavăţ" din Timişoara şi „Timpuri Noi" din Braşov. Nu e de mirare că după un timp nu prea îndelungat această încălţăminte a „îmbătrînit" din pricina zbîrciturilor.

Pentru înlăturarea deficienţelor care persistă încă în procesul tehnologic de fabricaţie a unor sortimente — din care rezultă încălţăminte fără aspect atrăgător şi de calitate necorespunzătoare — Direcţia generală a comerţului cu ridicata pentru textile-încălţăminte (D.G.C.R.T.I.) din Departamentul Comerţului Interior, împreună cu Direcţia generală pielărie-cauciuc din Ministerul Industriei Bunurilor de Consum, au încheiat un protocol privind măsurile tehnico-organizatorice ce trebuie luate de urgenţă în vederea realizării obiectivului cel mai important, subliniat de recentele Directive ale C.C. al P.M.R.: îmbunătăţirea calităţii produselor şi lărgirea gamei de sortimente pentru a se realiza mărfuri mai trainice, mai bine finisate şi din ce în ce mai aspectuoase, în vederea satisfacerii gustului şi exigenţelor crescînde ale consumatorilor.

I. CORIBAN

UN ŞURUB OAREcare...

...Un mic şurub căruia dumneata — un profan în materie — nu-i acorzi nici o importanţă, îţi poate da cîteodată multă bătaie de cap. Şi asta numai pentru că n-a fost strîns cum trebuie la vreme, pentru că cel care avea rostul să-l fixeze a lucrat neglijent. Dintr-o asemenea neglijenţă poate rezulta chiar...

ŞI O „FANTEZIE" CU DEFECT...

Concret: am vizitat într-una din zile raioanele magazinului „Electrotehnica" şi, tocmai cînd ne pregăteam să înregistrăm satisfacţia pe care şi-o exprimau o pereche de tineri pentru calitatea aparatului de radio „Bucureşti 500" — ai cărui proprietari deveneau în momentul acela — atenţia ne-a fost atrasă de o discuţie purtată între un vînzător şi un cetăţean care susţinea:

— Nu, tovarăşe, eu vreau un aparat perfect. E dreptul meu, nu? E adevărat, tonalitatea o are bună, e plăcută, plină, rotundă (nu mai reţinem celelalte adjective cu care cumpărătorul încerca să laude calităţile muzicale ale aparatului), dar scala nu funcţionează bine, se opinteşte...

Cine ştie cît ar mai fi durat discuţia, dacă nu şi-ar fi făcut apariţia depanatorul uzinelor „Electronica". Auzind despre ce este vorba, meşterul consultă o clipă „pacientul", luă apoi o şurubelniţă pe care o fixă în capul unui şurub, strîngîndu-l vîrtos. În clipa următoare scala funcţiona perfect, spre marea satisfacţie a cumpărătorului.

Incidentul nu putea fi trecut cu vederea, cu atît mai mult cu cît am aflat că asemenea mici defecte sînt, din păcate, frecvente la aparatele de radio „Fantezia". Şi pentru a ne informa care sînt cauzele ce le generează, precum şi măsurile menite să le înlăture, am făcut o scurtă vizită...

LA UZINELE „ELECTRONICA"...

...unde am stat de vorbă cu tovarăşul George Ştefănescu, inginer şef adjunct al uzinelor, de la care am aflat în primul rînd date despre dezvoltarea impetuoasă a acestei uzine: producţia de aparate — de concepţie romînească — a crescut în 1960 de trei ori faţă de 1959, iar în 1961 va creşte cu 40 la sută faţă de 1960.

Relatîndu-i scena la care am asistat în magazinul „Electrotehnica", inginerul şef adjunct ne-a spus:

— Defectele de genul acesta — un şurub insuficient strîns, o lipitură făcută greşit sau de mîntuială şi alte asemenea neglijenţe — se datoresc atît superficialităţii cu care se lucrează cîteodată, cît şi faptului că nici controlul tehnic de calitate nu-şi face întotdeauna datoria cu destulă exigenţă. Directivele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia ne-au ajutat să ne concentrăm şi mai mult atenţia asupra calităţii şi, totodată, să concretizăm angajamentele venite din toate secţiile de producţie într-un

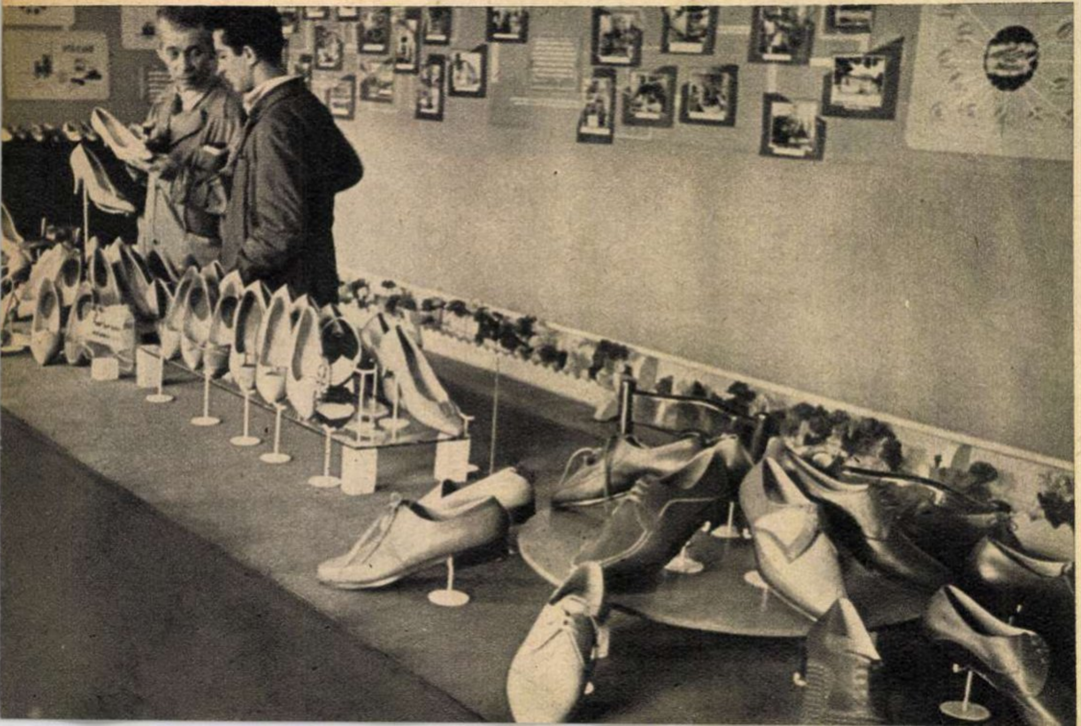

Iată modelele de pantofi create la ← „Kirov" pentru anul în curs.

Aparatul e refuzat de cumpărător pentru că un șurub n-a fost strîns la vreme. Nici vînzătorul nu are motive să fie mulțumit.

cuprinzător plan de măsuri pentru ridicarea calității produselor noastre la un nivel mai înalt.

Și acum, să spicuim din planul de măsuri (care cuprinde aproape 80 de puncte): introducerea controlului la durată, funcționare și uzură a subansamblurilor mecanice ale receptoarelor de radio; refuzarea tuturor materialelor care nu corespund condițiilor de calitate prescrise în contractul de comandă cu furnizorul; înființarea biroului de control preventiv al documentației tehnice; organizarea unui instructaj practic pentru formarea deprinderilor corecte de lipire a legăturilor, instructaj urmat de un concurs cu premii pentru cel mai bun lipitor. În vederea prevenirii defectelor de montaj se preconizează ca pentru fiecare tip de aparat de radio să se realizeze — la cel mai înalt nivel calitativ — cinci modele, dintre care unul să fie dat controlului tehnic de calitate de la secția asamblare. Toate aparatele pe care această secție le va produce în serie vor trebui să corespundă întocmai, pînă la cel mai mic detaliu, aparatului-model.

Adio șuruburi nestrînse și lipituri de mîntuială, adio deci produse de slabă calitate care-i nemulțumesc pe cumpărători!...

R. RODA

Controlul de calitate a venit de hac șurubului. Bine strîns, nu mai zburdă.

CE COSTUM PREFERAȚI?

A venit primăvara. Jos paltonul! O dată cu zilele calde v-ați gîndit, desigur, la un nou pardesiu, la un nou costum. La un rînd sau la două? Cu trei sau cu doi nasturi? Mai scurt sau mai lung (pardesiul)? Cu sau fără manșete (pantalonul)?

Iată numai cîteva din întrebările pe care și le pun clienții magazinelor de confecții. În ce măsură satisfac mărfurile magazinelor respective gustul și exigența crescîndă a cumpărătorilor — urmează să vedem.

Mai întîi de toate, cîteva cifre: bucureștenii au cumpărat într-un singur an — în 1960 — din magazinele rețelei comerciale de stat, peste un sfert de milion de costume confecționate în fabrici. De asemenea, au cumpărat aproape 150 000 de paltoane și cam un milion de cămăși gata confecționate. În urmă cu trei ani, cifrele din domeniile respective erau aproape la jumătate. Ce demonstrează acest lucru? În primul rînd o creștere substanțială a nivelului de trai al maselor și în al doilea rînd calitatea din ce în ce mai bună a mărfurilor și varietatea sortimentelor. Confecțiuni reușite au livrat fabrica „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din București, fabricile de confecții din Oradea, din Cluj, din Arad, din Botoșani. Aceasta — spun beneficiarii — e foarte bine. Dar...

— De ce — întreabă tov. Ion Morar, șef de raion la magazinul de confecții din bd. Duca 5 — nu se mărește varietatea țesăturilor la sacouri? Mereu aceleași „prince de Galles", mereu aceleași modele de „homespun". De ce — se mai întreabă el — oamenii înalți nu găsesc suficientă îmbrăcăminte pe măsura lor?

Tovarășul Grigoriu, director la „I.C.S.L. Textila" din str. Lipscani 37 — care dirijează două mari magazine textile — se întreabă: „De ce fabrica din Botoșani strică uneori calitatea confecțiilor pe care le produce, din cauza unui lucru simplu: o neglijență confecționare a butonierelor? De ce — se întreabă tot tov. Grigoriu — nu se fabrică suficiente raglane impermeabile colorate, foarte solicitate de femei?"

Mai departe: la Întreprinderea comercială cu ridicata, unitate care aprovizionează magazinele din București și din regiune, șeful serviciului confecții exprimă două nemulțumiri. Una provocată de fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej", care n-a livrat nici pînă în luna martie 1 000 de cămăși din țesătură fină (dejalen) contractate încă din octombrie pentru primul trimestru al anului 1961; cealaltă provocată de fabrica de confecții „Tudor Vladimirescu" din Tg. Jiu, care trimite uneori spre desfacere canadiene, bluze de vînt și raglane cu adevărate găuri în loc de butoniere.

...Cumpărătorii vor haine din ce în ce mai bine cusute și lucrate cu gust, vor ca grija celor care le confecționează îmbrăcămintea să fie îndreptată pînă la cele mai mici amănunte.

...Colectivul fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din București a pornit recent bătălia pentru calitate în domeniul confecțiilor, tricotajelor și ciorapilor. Angajamente: se va îmbunătăți aspectul produselor și se va realiza un grad de finisare superior, prin aplicarea unor noi metode tehnologice. De asemenea, se vor introduce în fabricație, peste sarcina de plan, 130 de modele confecții din țesături pentru bărbați, femei și copii, 200 modele confecții din tricot și 30 modele ciorapi.

Acestea ar fi cîteva din obiectivele actualei bătălii pentru calitate în domeniul confecțiilor la fabrica „Gheorghe Gheorghiu-Dej". Colectivul respectiv traduce astfel în viață sarcinile ce îi revin din Directivele C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România. Sarcini care, în ce privește industria ușoară, prevăd: „îmbunătățirea calității produselor și lărgirea gamei de sortimente pentru a se realiza mărfuri mai trainice, mai bine finisate și din ce în ce mai aspectuoase în vederea satisfacerii gustului și exigențelor crescînde ale consumatorilor".

F. URSEANU

„De ce — se întreabă responsabilul magazinului de confecții din bd. Duca 5 — paltoanele din urson au defecte la umăr? Mînecile — arată el — nu-s aplicate drept și diferă de la un umăr la altul și de la un palton la altul".

Creatorii de modele ai fabricii de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej" pregătesc viitoarele costume și pardesie, după linia cea mai modernă.

↓

S.O.S.

• Cînd fortul Knox se clatină • Mister Pick – oracol contra taxă • Raymond Cartier avertizează • De ce este mîhnit „New York Times" • Se anunță un cataclism • Despre un raport real

„Dolarul, cîndva atotputernic, este acum atacat în întreaga lume"; „Pot oare S.U.A. să împiedice o criză a aurului?"; „Dolarul a fost lovit de o boală grea"; „Noul președinte are probleme serioase în legătură cu dolarul"; „Dolarul a devenit suspect"—iată doar cîteva din semnalele de alarmă care abundă de la o vreme în presa occidentală, mai ales în cea americană și, cu precădere, în cea legată de lumea de afaceri.

PYTHIA... FINANȚELOR

100 dolari. Atîta e taxa pe care se zice că o percepe un anume Mr. Franz Pick pentru o consultație economico-financiară de treizeci de minute. O revistă americană a făcut socoteala și, cînd a tras linia, a ajuns să stabilească cum că întreprinzătorul Mr. Pick cîștigă anual peste 100 000 de dolari. Asta înseamnă pe puțin o mie de consultații pe an. Adică aproximativ trei consultații pe zi. La Delphi, în antichitate, Pythia nu era întrebată decît o dată în an, primăvara, deși taxa era mult mai mică.

Dar îmbulzeala de la ușa lui Mister Franz Pick nu miră; în Statele Unite se simte de la un timp mare nevoie de oracole, mai ales în materie financiară. Cu atît mai mult cu cît, atunci cînd este întrebat, Mister Pick nu dă răspunsuri sibiline, în doi peri, ca oracolele clasice, ci le zice de-a dreptul, contra taxă. De pildă, el afirmă fără ocol că dolarul e condamnat fără speranță. Și dacă vreun client neliniștit, care a plătit taxa de 100 de dolari, îl întreabă cum ar trebui să folosească dolarii care i-au mai rămas, el îi spune fără înconjur: „Roagă-te pentru stabilizarea monetară, dar întărește-ți ruga cu precauțiunile necesare împotriva devalorizării mondiale în marș".

Așadar, acest „oracol" crede că e vorba , acum, de o devalorizare mondială — prin „mondială" înțelegînd lumea capitalistă.

EVADAREA DOLARILOR

E simplu: aurul nord-american, depozitat cu grijă în fortul Knox și păzit cu mitraliere, cu aparate de alarmă electronice, cu gaze toxice, cu sîrmă ghimpată prin care trece curent electric de înaltă tensiune etc. etc. etc., a început să scadă văzînd cu ochii. Mai mult: experții guvernului american constată, cuprinși de derută, o adevărată evadare în masă a dolarilor.

Fortul Knox, care se află undeva în statul Kentucky, nu este altceva decît depozitul în care sălășluiește rezerva de aur a S.U.A., acel aur care trebuie să acopere dolarul-hîrtie. Or, dacă rezervele de la Fort Knox sînt cuprinse de ceea ce presa americană denumește „criza aurului", este de la sine înțeles că scade vertiginos și puterea dolarului, ceea ce nu le poate fi indiferent domnilor din Wall-Street.

Situația este cu atît mai dramatică pentru potentații dolarului, cu cît marile rezerve de aur îngropate sub stîncile insulei Manhattan și ferecate în safeurile lui „Federal Bank of New York" sînt atinse și ele de aceeași molimă. În coloanele presei, la bursă și în cabinete oficiale se lansează un S.O.S. deznădăjduit: „Opriți evadarea aurului! Zăgăzuiți criza dolarului!" Și totuși eroziunea rezervelor de aur continuă; dolarul și-a pierdut faima de „valuta cea mai tare".

Panică la Bursa din New York.

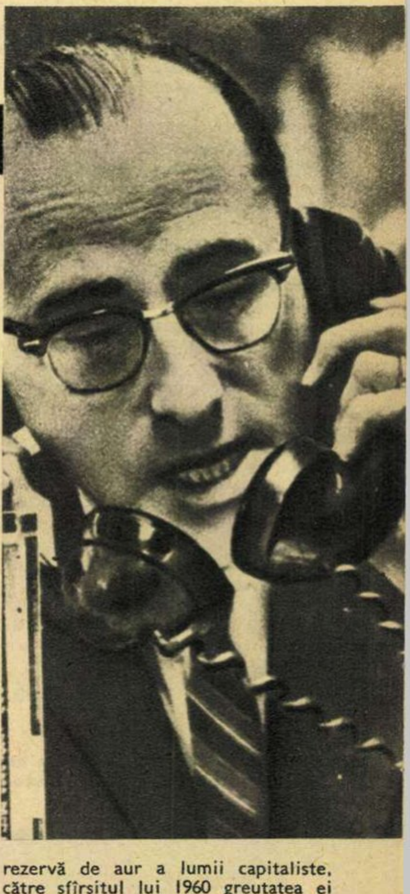

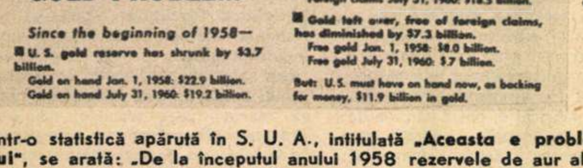

THIS IS THE
GOLD PROBLEM

Since the beginning of 1958—

- U. S. gold reserve has shrunk by $3.7 billion.
  Gold on hand Jan. 1, 1958: $22.9 billion.
  Gold on hand July 31, 1960: $19.2 billion.
- Possible foreign claims against U.S. gold have increased by $3.6 billion.
  Foreign claims Jan. 1, 1958: $14.9 billion.
  Foreign claims July 31, 1960: $18.5 billion.
- Gold left over, free of foreign claims, has diminished by $7.3 billion.
  Free gold Jan. 1, 1958: $8.0 billion.
  Free gold July 31, 1960: $.7 billion.

But: U.S. must have on hand now, as backing for money, $11.9 billion in gold.

Într-o statistică apărută în S. U. A., intitulată „Aceasta e problema aurului", se arată: „De la începutul anului 1958 rezervele de aur ale S.U.A au scăzut cu 3,7 miliarde dolari. Rezervele de aur la 1 ianuarie 1958 – 22,9 miliarde dolari; la 31 iulie 1960 – 19,2 miliarde"...

După cum constată revista americană „U.S. News & World Report", criza dolarului a luat asemenea proporții încît la fiecare oră au părăsit cazematele blindate ale Băncii federale de rezerve cîte 59 de lingouri de aur, egale ca valoare cu 823 000 dolari. După evaluări oficiale, rezervele acestei bănci au și coborît cu cîteva miliarde dolari, atingînd nivelul cel mai scăzut din ultimii 20 de ani.

BOALĂ GREA

Maladia grea în care se zbate acum dolarul se exprimă în primul rînd prin devalorizarea lui inflaționistă pe piața internă a S.U.A., iar în al doilea rînd prin înrăutățirea situației lui în raport cu valutele altor țări și cu aurul în general.

Creșterea prețurilor și scumpirea progresivă a costului vieții în S.U.A. stau mărturie a inflației care nu poate fi ascunsă.

Una din cauzele inflației și ale slăbirii dolarului este creșterea nestăvilită nu numai a datoriei de stat, dar și a celei private. Iată cîteva cifre concludente: în 1959 datoriile de stat și private ale S.U.A., luate laolaltă, erau apreciate la 846,4 miliarde, față de 406,4 miliarde dolari în 1945 și de 189,9 miliarde în 1940. Încă de pe acum numeroși economiști americani prezic creșterea datoriei totale a S.U.A. la un trilion de dolari.

În ultimii 7 ani (1953-1960) balanța de plăți a S.U.A. a fost invariabil pasivă, cu excepția anului 1957. Hemoragia aurului a însemnat pentru S.U.A. pierderea a 6,9 miliarde dolari în aur. Rezerva de aur a țării a scăzut cu 27 la sută. De unde în 1949 ea reprezenta 70 la sută din întreaga rezervă de aur a lumii capitaliste, către sfîrșitul lui 1960 greutatea ei specifică s-a redus la 43 la sută.

NIȘTE „EXPLICAȚII" ȘI O CAUZĂ REALĂ

Economiști burghezi chemați să-și dea părerea în legătură cu tragedia dolarului emit sentențios tot soiul de „explicații", atribuind ca de obicei creșterea prețurilor și scăderea puterii de cumpărare a dolarului, „creșterii cheltuielilor de producție", revendicărilor „exagerate" ale muncitorilor în legătură cu mărirea salariilor, deficitului și creșterii balanței de plăți sau pur și simplu „capriciilor fluctuației economice". Cu alte cuvinte,

la Fort Knox!

de Lascăr SEBASTIAN și D. BABOIAN

totul — în afară de politica internă și externă a S.U.A.—totul în afara războiului rece și a cursei înarmărilor.

Or, tocmai cursa înarmărilor, războiul rece și pregătirea războiului cald, considerate de imperialiștii americani drept mijloc salutar de menținere a unei conjuncturi înalte, au venit de hac dolarului, așa încît acesta a devenit victima propriei sale capcane.

Cine mai poate nega în prezent că soldul pasiv crescînd al balanței de plăți a S.U.A. este consecința directă a politicii aventuriste de pe poziții de forță, a cărei povară apăsătoare o suportă în primul rînd poporul american și popoarele din țările subordonate politicii americane. Politica falimentară a guvernelor Truman-Acheson și Eisenhower-Dulles a grăbit criza dolarului. S-a lucrat după un sistem simplu: Vrei război rece? Atunci bagă mîna în buzunar (în buzunarul contribuabilului și al statului, bineînțeles) și scoate aur! Tocmai asta au făcut, preț de vreo 15 ani, persoanele mai sus pomenite: au zvîrlit cu dolarii în dreapta și-n stînga. Ba, ca să fim preciși: numai la dreapta...

UN ABUZ CARE SE PEDEPSEȘTE

Cine ar putea socoti cît au cheltuit Statele Unite ca, prin ciankaișiști, să acapareze Taivanul? Cît — în războiul din Coreea? Cît — în Vietnamul de Sud? Cît — pentru Menderes în Turcia? Cît — pentru fastul curții șahului Iranului? Cît — în Guatemala? Cît — azi, în Laos și în Congo? Dar pentru bazele militare S.U.A.? Dar cu ajutorul militar acordat aliaților? O, cît n-au înghițit Spania franchistă, Portugalia salazaristă, Germania apuseană a lui Adenauer, Japonia sub ocupație americană! În sfîrșit, cursa înarmărilor, nestăvilita cursă a înarmărilor!

Iată cum și de ce s-a ajuns la fuga aurului din rezervele de stat americane. Iată de unde criza dolarului. Pe drept cuvînt, „New York Herald Tribune" își exprimă mîhnirea: „...Nici o țară, oricît de bogată ar fi ea, nu poate abuza la infinit, fără pedeapsă, de resursele sale financiare". Statele Unite au comis acest abuz. Sau, cum s-ar zice în grai popular, s-au întins mai mult decît le era plapuma.

S-A DAT RĂSPUNS

Treaba lor! Acum să sufere! — ar putea spune cineva. De fapt s-a și spus. A spus-o Adenauer, a spus-o și Macmillan, cînd i-au primit la Bonn și la Londra pe fostul ministru de Finanțe Anderson și pe secretarul de stat adjunct Dillon, veniți să ceară o contribuție substanțială Germaniei occidentale și Angliei pentru întreținerea bazelor militare și a forțelor armate ale N.A.T.O. și pentru finanțarea altor acțiuni necurate, ca să se ușureze astfel sarcinile internaționale (imperialiste) ale Statelor Unite. Nici premierul britanic, nici cancelarul vest-german nu s-au lăsat lesne înduplecați. Iar dacă totuși guvernul de la Bonn a luat recent măsura de a revaloriza marca vest-germană, a condiționat-o expres de o serie de noi concesii din partea aliatului american. Numai că revalorizarea făcută în schimbul armelor atomice pe care le cere Bundeswehrul constituie, după însăși mărturia lui Harriman — trimis la Bonn ca ambasador american cu însărcinări speciale — „un pas modest" sau, cum scrie „France Presse", „mai degrabă un gest simbolic față de dolar, decît o măsură eficace".

CÎND PAPÁ DĂ FALIMENT...

Și totuși, complicii politicii americane vor trebui să se miște. Ei și toți ceilalți parteneri, minori și mai puțin minori, sînt legați de cea mai dezvoltată țară capitalistă prin fel de fel de pacte. Cu dolarul nu te joci. Prăbușirea lui nu este numai a lui. De aceea Mr. Pick a vorbit de o „devalorizare mondială în marș". De aceea gazetarul francez Raymond Cartier de la „Paris Match" spune fără înconjur: „Devalorizarea dolarului va fi, fără nici o îndoială, un cataclism. Mica mișcare de satisfacție față de dificultățile unei monede care a fost atît de trufașă corespunde unei slăbiciuni omenești, dar, după ce ai simțit-o, trebuie să revii grabnic la realitate... Dacă dolarul este devalorizat, toate monedele occidentale se vor alinia după el cu o mișcare automată". E clar: cînd papá dă faliment, nici feciorul de bani gata nu mai are parale pentru chefuri!

Rămîne, firește, de văzut dacă va putea intra în funcțiune solidaritatea lumii capitaliste, cînd știut este că în acestă lume setea de valută forte, de aur, e o sete nestăpînită, iar concurența dintre statele mari e atît de furibundă, încît de cele mai multe ori împinge la uitarea „intereselor comune".

ALTERNATIVA

Experții occidentali caută cu înfrigurare un leac pentru boala dolarului. Există, firește, o cale de ameliorare a bolii, dar pentru aceasta S.U.A. trebuie în primul rînd să desființeze bazele militare din străinătate, să-și recheme trupele acasă, să nu-i mai alimenteze cu aur pe întreținuții reacțiunii internaționale, să nu mai continue echilibristica „pe marginea prăpastiei", adică politica de supraînarmare și celelalte. Cu alte cuvinte, economia care susține războiul rece și îl pregătește pe cel „cald" să se transforme într-o economie de pace. Cum însă noul președinte al Statelor Unite a arătat în primul său mesaj că nu poate fi vorba de o slăbire a efortului de înarmare... perspectivele rămîn destul de sumbre pentru dolar și pentru potentații săi.

În cazul cînd dolarul va fi nevoit, peste devalorizarea lui de fapt, să se devalorizeze oficial, ce va urma? Să vedem ce ne mai spune același Raymond Cartier: „Valuri de speculații vor mătura piețele financiare. Europa (firește, cea occidentală — n.n.) și America vor fi împinse să ia una contra celeilalte măsuri de apărare și de represalii. Vom revedea literalmente marile tulburări ale anului 1930 — cu această teribilă circumstanță agravantă: prezența și puterea Sovietelor".

În timp ce dolarul, declarat cîndva atotputernic, se zbate în menghina crizei, a instabilității și devalorizării catastrofale, rubla sovietică, ca și monedele celorlalte țări socialiste, se caracterizează prin stabilitate. Din acest punct de vedere, noul conținut în aur — mărit — al rublei desemnează raportul real dintre hîrtie și aur, ceea ce nu poate fi cazul la dolarul bolnav. Semnalele „S.O.S." lansate la Fort Knox și în Wall-Street nu-i pot asigura salvarea , tot așa cum nici cea mai perfectă mașină rotativă care tipărește miliarde de dolari-bancnote nu poate oferi cuvenita acoperire, de vreme ce rezervele de aur ale S.U.A. se irosesc în sacul fără fund al unei politici falimentare, profund antipopulare și aventuriste.

La Fort Knox aurul e păzit cu strășnicie. Și totuși prețiosul metal evadează. La fiecare oră părăsesc cazematele blindate ale Băncii federale de rezerve cîte 59 lingouri de aur, egale ca valoare cu 823 000 de dolari. ↓

În paginile de faţă, revista noastră pune în discuţie problema esteticii străzilor bucureştene. Îşi spune cuvîntul un specialist. Dar înfrumuseţarea Capitalei ca şi a celorlalte oraşe ale ţării ne preocupă pe toţi. Iniţiem cu fotoreportajul de faţă ancheta „Cum să arate oraşul nostru", deschisă tuturor cititorilor noştri, care sînt invitaţi să-şi exprime opiniile şi sugestiile cu privire la această problemă.

Trimiteţi-ne — pe cît posibil — şi imagini fotografice ilustrînd afirmaţiile dv.

Cum să arate Bucureştiul?

E un sentiment pe care îl încercăm cu toţii în ultimul timp: lipseşti din Bucureşti o lună şi la întoarcere abia îţi recunoşti cartierul. S-a înnoit cu clădiri moderne — are alt aer, alt caracter, poartă alt veşmînt. Da! Pleacă parcă peste noapte Bucureştiul cel vechi, cu căsuţele lui umile, cu denivelările, cu tot convoiul de triste amintiri — şi vine în locul lui un oraş nou, modern, unitar, oraşul socialist pe care l-am visat şi pe care îl construim. Iată-ne într-un univers arhitectonic al liniei simple, concise, clare, al unei policromii agreabile — un univers pe care-l recunoaştem ca al nostru, pentru că ţîşneşte din cerinţele vieţii noastre contemporane, pentru că ne corespunde... Transformările acestea rapide trezesc în fiecare dintre noi un istoric: „Cum era pe aici acum o lună?" şi un critic de artă amator: „Cum e mai bine, cum e mai frumos? Aşa sau aşa?" Exigenţele noastre cresc. Valul noilor construcţii ne-a învăţat să comparăm, să judecăm. Ceea ce înainte trecea neobservat, acum ne opreşte... Oare strada bucureşteană — sub aspectul ei decorativ — se dezvoltă în acelaşi ritm şi corespunzător noilor construcţii? Oare nu s-a demodat niţeluş, bunăoară, sistemul nostru de etalare? Oare n-a îmbătrînit grafica unor anumite firme? Oare metodele noastre de afişaj rămîn valabile? Oare diversitatea de „stiluri" ale gheretelor, standurilor, chioşcurilor noastre nu impietează asupra noii linii urbanistice? Ca să aflăm răspuns la întrebările acestea pe care ni le punem cu toţii, revista noastră s-a adresat unuia dintre proiectanţii Sălii Palatului R.P.R., arhitectul I. Şerban, cercetător în aceste probleme. Am făcut împreună o plimbare „pedagogică" prin Bucureşti, ne-am oprit asupra unor aspecte, apoi l-am rugat să-şi precizeze punctul de vedere, uneori să ne sugereze soluţii. Lucrurile pe care le-am discutat atunci vi le transmitem şi dumneavoastră. Cu ajutorul fotoreporterului, care a transformat în imagini etapele acelei convorbiri.

Viorica FILIPOIU
Fotografii de Şt. CRISTEA

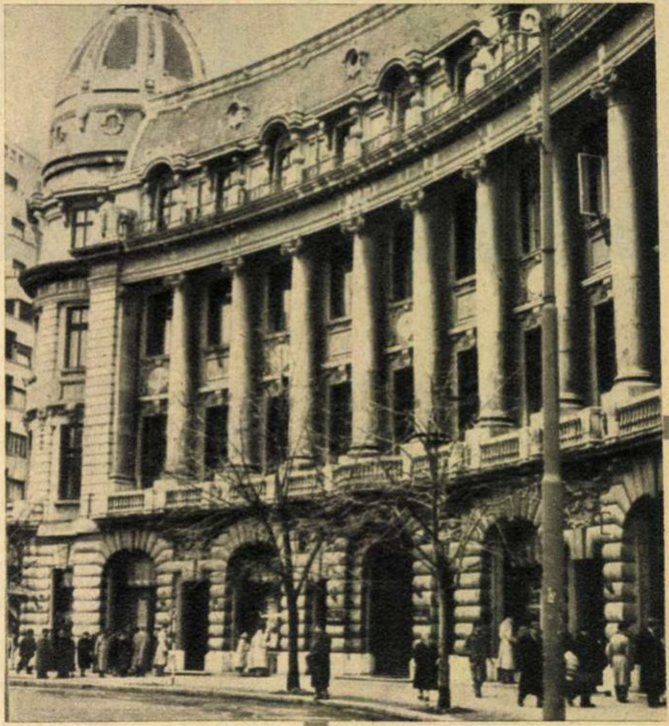

BUCUREŞTIUL PĂSTREAZĂ ŞI RESTAUREAZĂ TOT CE ARHITECTURA TRECUTULUI A LĂSAT MAI BUN. De pildă, Palatul Ministerului Comerţului. Instalarea aici a unor magazine a valorificat aspectul arhitectural iniţial.

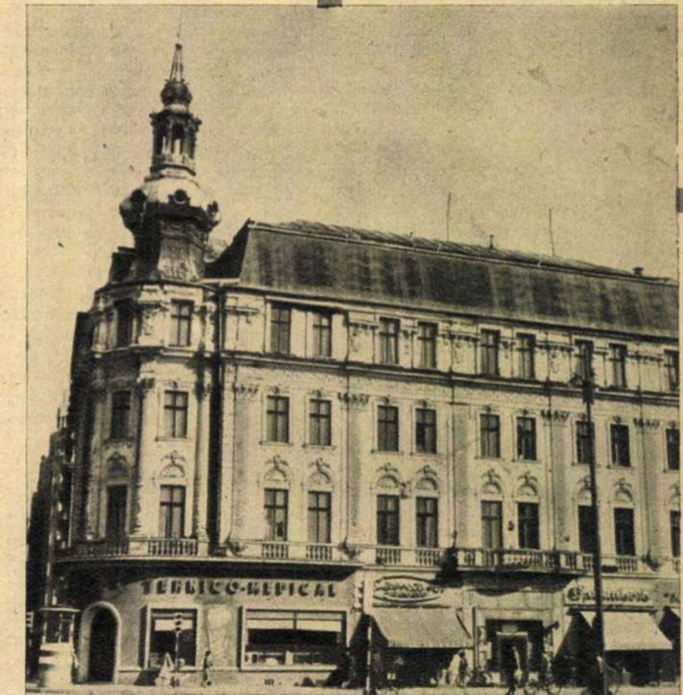

IATĂ ŞI UN CAZ DIFERIT (şi sînt destule pe o anumită porţiune din Calea Victoriei). La o casă în stil baroc, amenajările ulterioare ale noilor magazine, rupte de atmosfera generală a clădirii, au dus la un aspect hibrid, neplăcut.

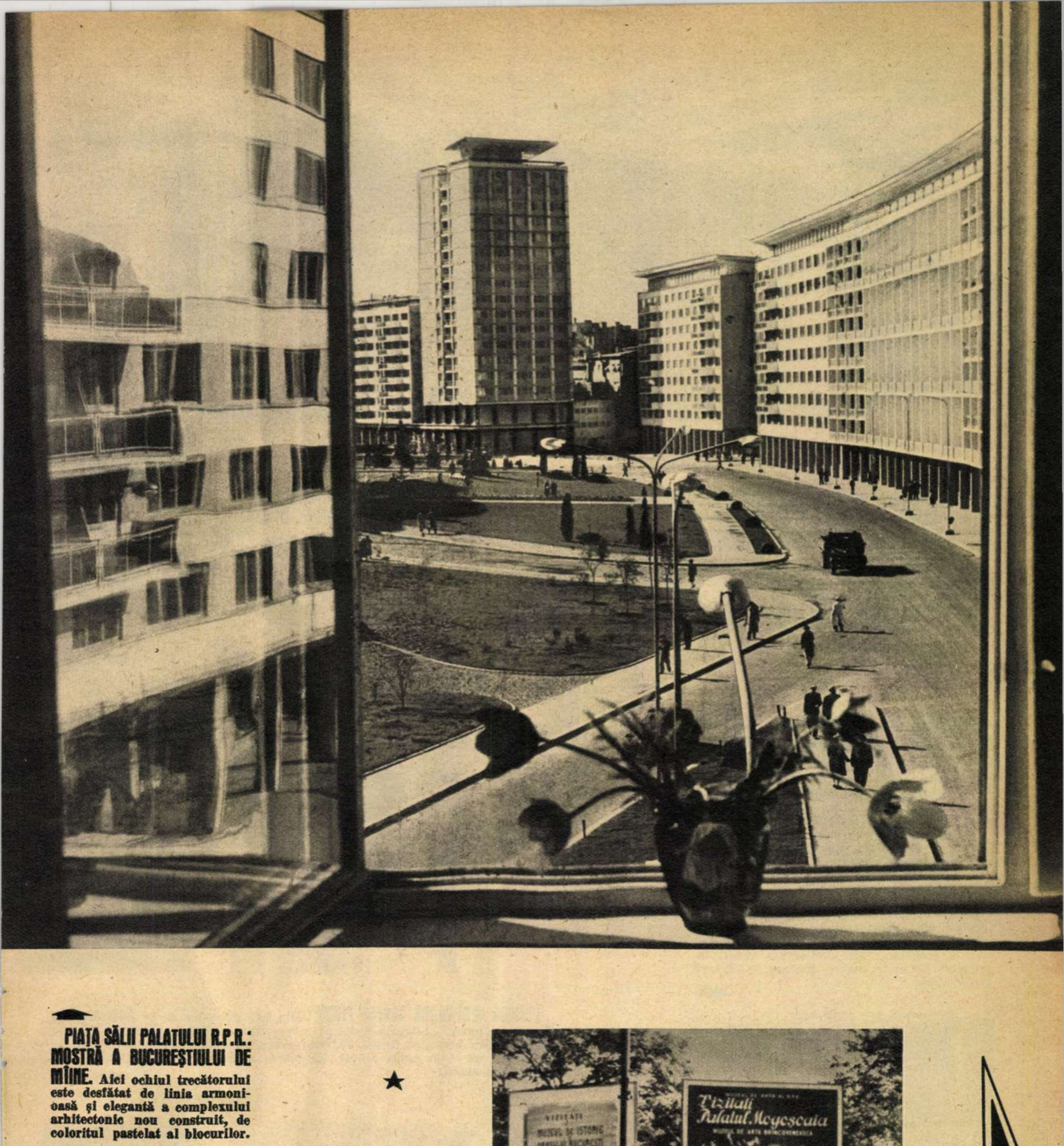

PIAȚA SĂLII PALATULUI R.P.R.: MOSTRĂ A BUCUREȘTIULUI DE MÎINE. Aici ochiul trecătorului este desfătat de linia armonioasă și elegantă a complexului arhitectonic nou construit, de coloritul pastelat al blocurilor.

★

DE CE SĂ ASCUNDEM DANTELA FRUNZIȘURILOR DUPĂ PANOURI DE DIMENSIUNI EXAGERATE? Căci, se știe, Bucureștiul este un oraș al grădinilor... Arhitectul I. Șerban recomandă soluția stativelor cilindrice de afișaj — de mult în uz în alte orașe mari, bunăoară la Cluj — care nu stînjenesc circulația, ocupă loc puțin și prezintă o mare suprafață de expunere.

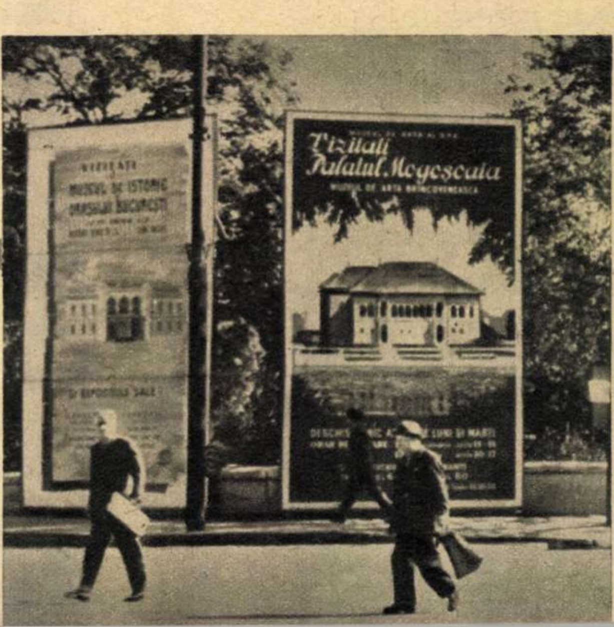
VIZITAȚI
MUZEUL DE ISTORIE
ORAȘULUI BUCUREȘTI
ȘI EXPOZIȚIILE SALE
Vizitați
Palatul Mogoșoaia
MUZEUL DE ARTĂ BRÎNCOVENEASCĂ
DESCHIS ZILNIC AFARĂ DE LUNI ȘI MARȚI

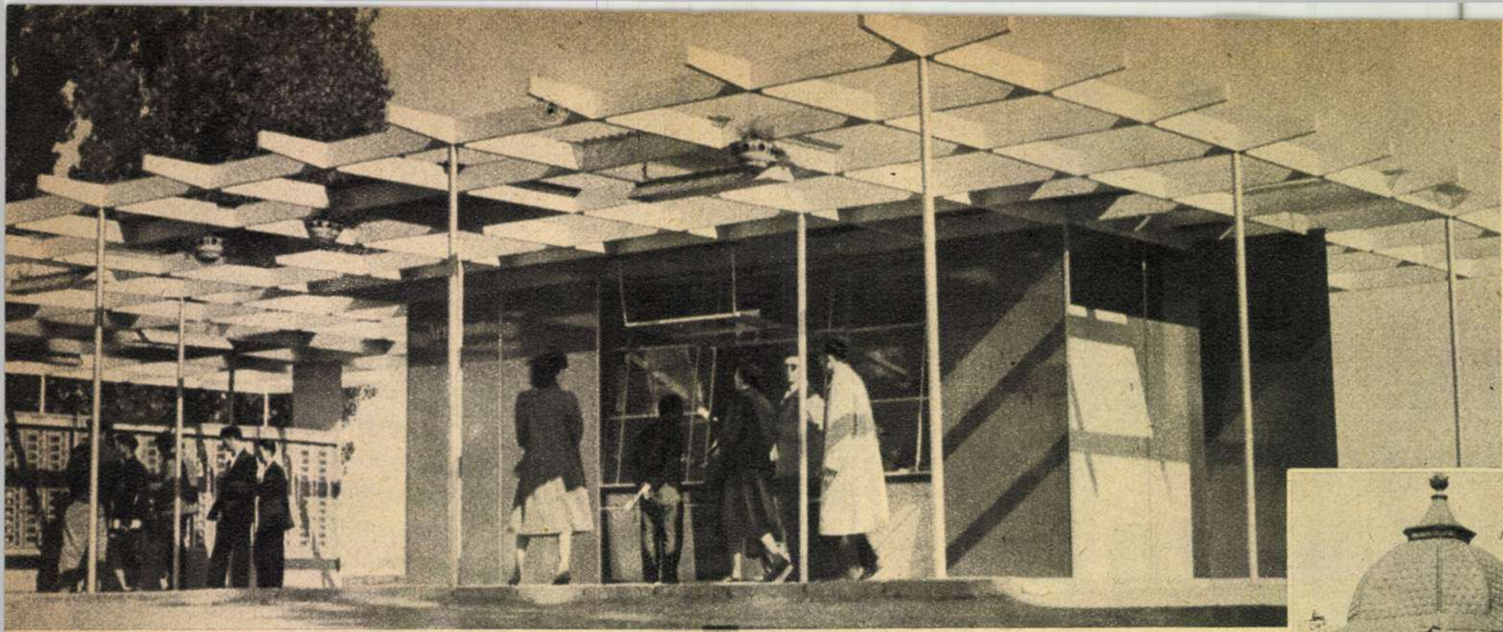

UN NOU MODEL DE CHIOȘC, UȘOR, AERAT, DEMONTABIL, a fost prezentat publicului la Pavilionul de mostre din 1960. Construit din material plastic și țevi de aluminiu, prin varietatea de culoare și unitatea de stil pe care o propune, el ar răspunde întocmai necesităților noastre de desfacere în stradă.

Arhitectul I. Șerban ne sugerează că amplasarea unor chioșcuri de acest gen — pentru ziare, tutun, cărți, jucării, formînd un adevărat mic ansamblu de deservire directă — s-ar putea face în perimetrul spațiilor verzi unde nu sînt prevăzute construcții pentru viitorul apropiat. Am debarasa astfel strada, care și-ar putea clarifica adevărata ei linie de perspectivă.

PUZDERIA DE CHIOȘCURI, GHERETE, STANDURI, ÎN STILURI DIFERITE, uneori neprecizate, alteori pretențioase, risipite pe străzile bucureștene, creează o impresie de provizorat, de dezordine, de învălmășeală — rupînd linia de perspectivă a străzii.

TUTUNGERIE

Racoritoare
PRODUSE ZAHAROASE

MAGAZINUL CU AUTODESERVIRE „UNIC" DIN BD. GENERAL MAGHERU ANUNȚĂ UN PROGRES BINE VENIT ȘI ÎN CEEA CE PRIVEȘTE FIRMA. Grafica elegantă, bine echilibrată, a literei face ca această firmă să-și îndeplinească funcția tot atît de bine ziua, cît și noaptea, cînd neonul îi dă o lumină stabil colorată și plăcută.

Ce păcat de „storul" improvizat din hîrtie, de la primul etaj! Dacă sfatul popular n-a putut încă dota unele blocuri noi cu storuri — așa cum desigur ar fi fost de dorit s-o facă — rămîne în sarcina locatarilor ca, de comun acord cu administrația blocului, să găsească o soluție unitară, astfel încît să nu se fărîmițeze aspectul general al fațadei. Sub același deziderat se înscrie capitolul jardinierelor cu flori și problema „accesoriilor" — uneori indiscrete: biciclete, cufere, borcane — din logii și balcoane.

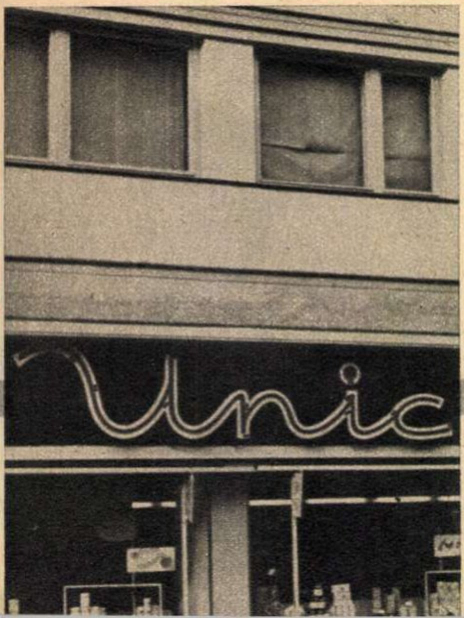

FIINDCĂ VENI VORBA DESPRE FIRME! Din trei magazine de pe Bulevardul 1848, numai „Librăria noastră" a respectat spațiul prevăzut de arhitect pentru inserarea firmei. În felul acesta, cu toată asidua renovare a fațadelor, nu vom putea obține încadrarea magazinelor în arhitectura generală a străzii.

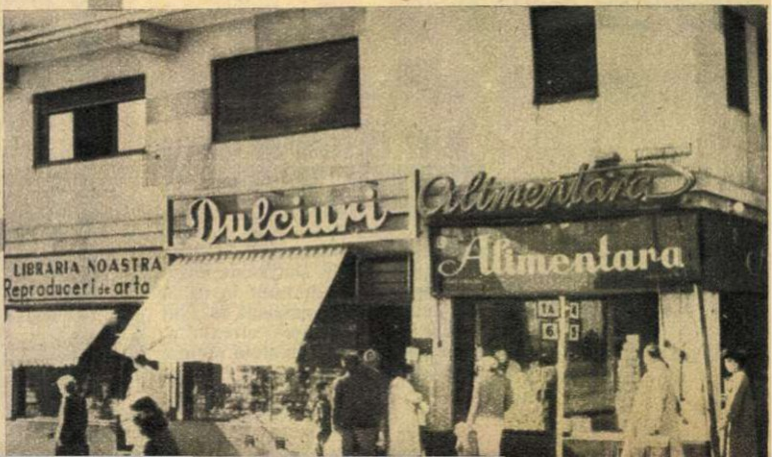

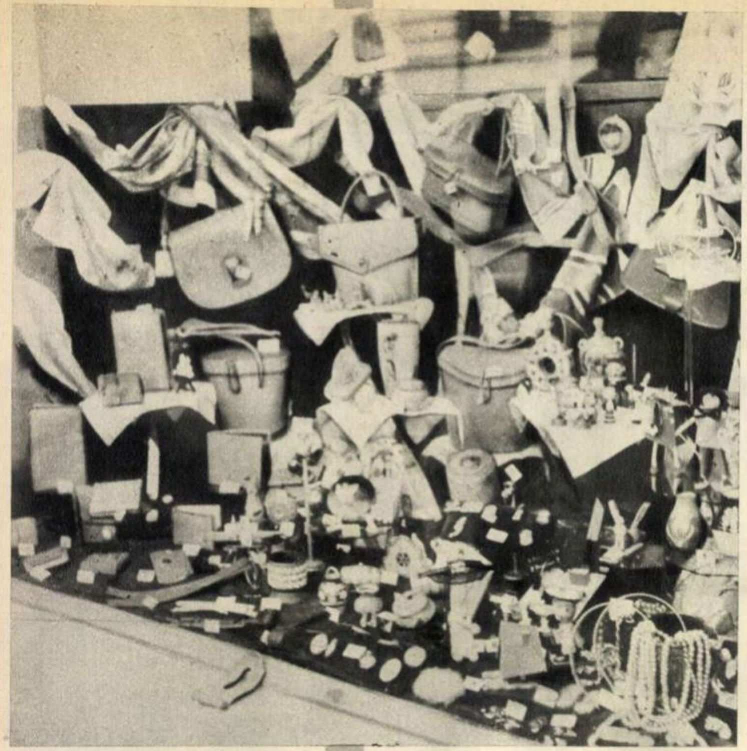

VITRINA DE FAȚĂ E O MICĂ „ARCĂ A LUI NOE“, INVENTARIIND TOT CE ASCUNDE MAGAZIA. Poate place o asemenea aglomerație excesivă, practicată de unele magazine de artizanat? La asemenea etalare, fiecare obiect e concurat și pus în umbră de vecinul său... Păcat de căutările, deseori valoroase, ale meșterilor noștri cooperatori!

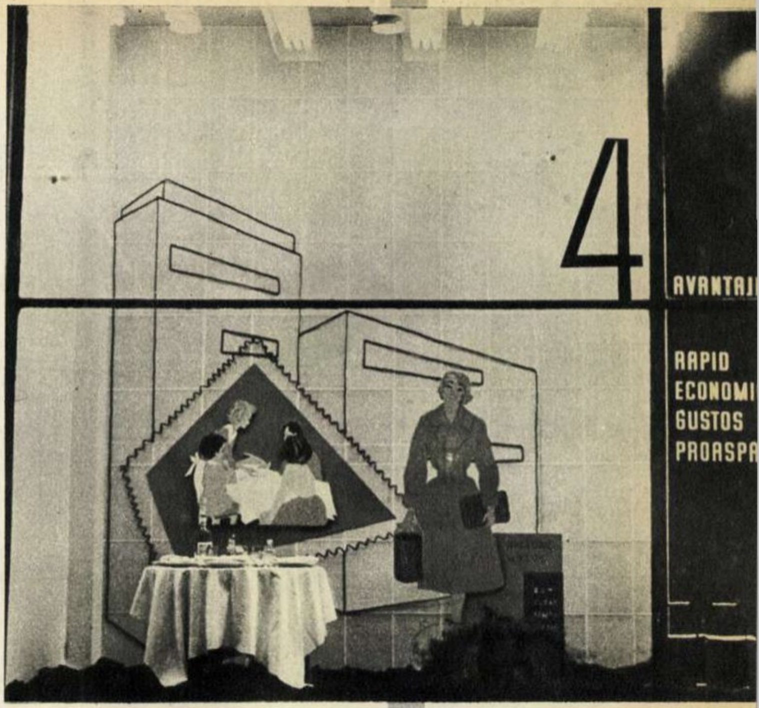

UN EXEMPLU DE RISIPĂ DE SPAȚIU. Nu o dată însă vitrina e folosită în mod neeconomicos pentru a repeta ceea ce anunță slova scrisă: în cazul de față, că înăuntru se mănîncă. La celălalt capăt al porticului blocurilor din Piața Sălii Palatului, un oficiu P.T.T.R. folosește 15 m p de vitrină pentru a expune un decupaj în carton: un cap uriaș de femeie cu un receptor la ureche...

Arhitectul I. Șerban sugerează: n-ar fi bine venit ca ministerele de resort să folosească acest portic — îndrăgit de bucureșteni, frecventat de turiștii străini — pentru a organiza aici o expoziție permanentă a noilor noastre produse de consum, mai ales că această idee a și început să se schițeze în unele vitrine-expoziție dinspre strada Știrbey Vodă?

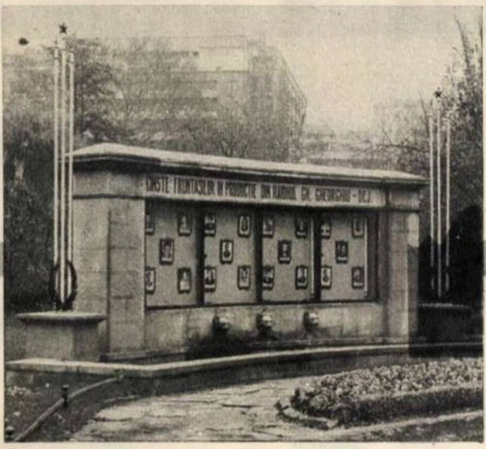
CINSTE FRUNTAȘILOR ÎN PRODUCȚIE DIN RAIONUL GH. GHEORGHIU - DEJ

BUNUL OBICEI DE A-I POPULARIZA pe fruntașii în producție a devenit la noi tradiție. Acest bine cunoscut edicul din Cișmigiu e din păcate inaccesibil. Ar trebui să sari peste jgheab și să te ții în echilibru pe buza fîntînii, ca să poți cumva desluși trăsăturile și citi numele fruntașilor noștri...

Am recomanda în primul rînd expunerea stativului într-un punct apropiat de respectivul loc de producție. Ar fi de asemenea bine ca fotomontajul să-l situeze pe muncitor în ambianța muncii; contextul cu grafice, desene, articole, are scopul de a trezi un adevărat interes pentru personalitatea evidențiaților.

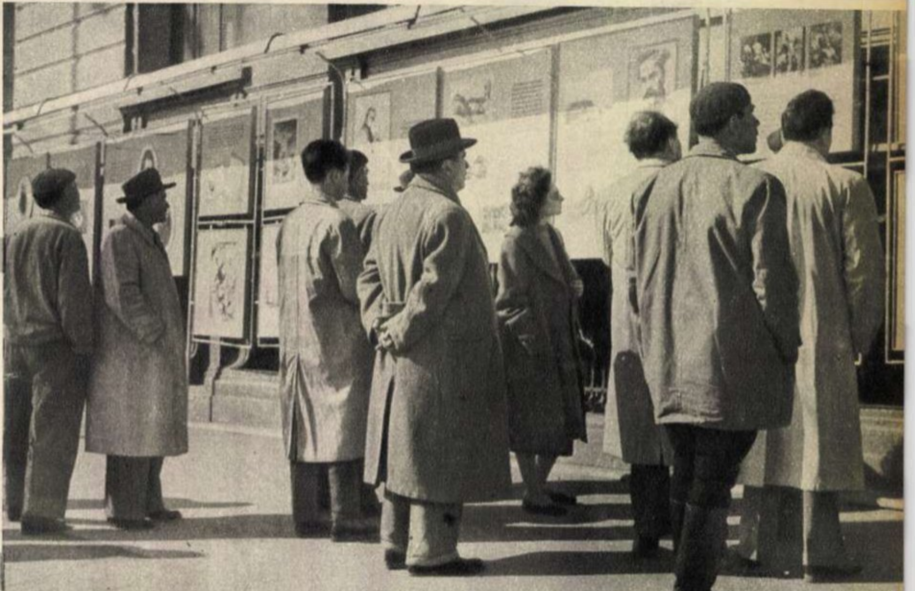

AȘA DA! IATĂ UN BUN PUNCT DE AGITAȚIE VIZUALĂ. „La Bălcescu, la ceas“ — în locul tradițional al întîlnirilor — bucureștenii se opresc în fața panourilor expuse pentru cea mai semnificativă, cea mai recentă informare în imagini. Stativul din sticlă și aluminiu, protejat împotriva ploii și luminat cu neon, ne propune o soluție modernă de panotare.

①

Noul „BORIS"...

③

„Înainte, spre țărmuri noi!", „Nici un drum neexplorat!", „Trecutul în prezent!"— iată numai cîteva din crezurile artistice proclamate de Musorgski, care vin să confirme și pe plan teoretic covîrșitoarea forța înnoitoare a operelor sale. Iar faptul că „Boris Godunov" a reprezentat cea mai revoluționară și în același timp cea mai genială creație muzical-dramatică a vremii sale este în prezent unanim recunoscut de muzicienii lumii.

Actualitatea, vigoarea și tinerețea operei lui Musorgski ridică în fața realizatorilor spectacolului o problemă ascuțită: poate fi redată astăzi această operă prin mijloacele tradiționale? „Trecutul în prezent" nu îndeamnă în fond la o continuă reînnoire, la o viziune mereu contemporană a eroilor și dramelor lor?

Este limpede că realizatorii premierei Teatrului de Operă și Balet și-au pus această problemă și că s-au străduit să o rezolve. Din tradiția operei romînești nu lipsesc spectacole izbutite cu „Boris Godunov" (printre marii creatori ai rolului s-a numărat și George Folescu), dar noul spectacol seamănă destul de puțin cu cele din trecut. Revirimentul s-a produs în primul rînd sub raportul plasticii: decorurile și costumele lui Roland Laub ne permit cel mai adesea (cu excepția, poate, a tabloului final și a scenei din fața catedralei Vasili Blajennii) să privim drama printr-un unghi modern, fără a fi văduviți de senzația că parcurgem un capitol de străveche istorie rusă. Cu un ochi sigur, scenografia și regia (Hero Lupescu) au desprins din ambianța vechii Rusii acele elemente care exprimă puternic ideea tragicei oprimări a poporului (linia apăsătoare a catedralelor, ochii înghețați din picturile murale), a revoltei populare (fundalul de flăcări al scenei finale), a remușcării și groazei lui Boris (bolțile roșii, jocul de lumini dat de pendula turnantă), făcînd din fiecare act al acestei „drame muzicale populare" o adevărată pagină de frescă. Nu totdeauna, însă, regia a reușit să păstreze complexa viziune pe care ea însăși o impusese: masele populare au apărut insuficient diferențiate (în primul și ultimul tablou), mizeria și înapoierea lor s-au oglindit insuficient în concepția costumelor, s-a uzat uncori de o îngroșare exagerată a ideilor scenice (sfîrșitul „tabloului polonez", în care îmbrățișării eroilor i se contrapune inutil imaginea cavalerilor gata de luptă), s-a gradat insuficient jocul unor eroi (falsul Dmitri, Marina Mnișek...). Uneori, complet nejustificat, regia a inovat împotriva partiturii, ca de pildă în celebra scenă a crîșmăriței cu rățoiul, în care acesta din urmă, nu știm de ce, a fost eliminat... Dar dincolo de aceste scăpări, regia lui Hero Lupescu a optat curajos pentru o interpretare creatoare și—învățînd de la autor — a căutat acele „drumuri neexplorate" care să apropie opera de înțelegerea spectatorului contemporan. Un cert succes în această direcție îl reprezintă felul în care a fost conceput dramatic (împreună cu David Ohanesian) rolul eroului principal. Drama lui Boris a fost redată amplu, veridic, cu un puternic patos realist, prilejuind cîntărețului afirmarea unor impresionante valențe actoricești.

Nu vom vorbi în aceste puține rînduri și despre realizarea muzicală — în general corectă și cîteodată chiar impresionantă; ne vom mărgini să spunem că, sub raportul spectacolului, noua premieră poartă evident amprenta anului 1961 și a căutărilor pasionate care îi frămîntă pe realizatorii spectacolelor de operă bucureștene.

Ion MIHALCEA

Fotografii de S. STEINER

① *Țarul Boris a fost încoronat!...*

② *David Ohanesian în rolul lui Boris Godunov.*

③ *O scenă de dragoste? Nu tocmai. Falsul Dmitri (Ionel Tudoran) și Marina Mnișek (Zenaida Pally) se gîndesc nu atît la sentimentele de dragoste, cît la lacomele lor ambiții.*

④ *Un geamăt repetat, stins... Așa a terminat Musorgski geniala sa dramă populară, în care deplînge suferințele poporului rus. Singur în pădurea Krom, „Inocentul" (Valentin Teodorian) întruchipează parcă glasul acestor suferințe.*

⑤ *Varlaam (Nicolae Teofănescu) a reușit să descifreze, în sfîrșit, ucazul țarului, care cere prinderea călugărului Grigori.*

②

④

⑤

Doctoriţa-călău de la Ravensbrück, în 1947, în faţa tribunalului de la Nürnberg.

„LIBERĂ PRACTICĂ" PENTRU DOCTORII-CĂLĂI

O incizie lungă şi adîncă în pulpă... În rana proaspătă şi nespus de dureroasă doctoriţa introduce diferite culturi de microbi. Rezultatul? Infecţie.

În altă tăietură „măiestrit" trasată în piciorul scheletic, erau presărate cioburi de sticlă şi aşchii de lemn. Rezultatul? Septicemie.

În cadrul „activităţii" pornite de „grupul experienţelor cu flegmoane", doctoriţa tăia brazde adînci în carnea femeilor şi le umplea cu pămînt. Rezultatul? Cangrenă gazoasă...

Cu un ciocan, doctoriţa fractura pe viu — tot experimental — fluierele şi gleznele unor oameni sănătoşi. Iar altora le făcea injecţii cu benzină în vene. Rezultatul? Cei injectaţi sucombau în urma unor cumplite crize cardiace, păstrîndu-şi luciditatea pînă în ultima clipă.

★

1947. Tribunalul militar internaţional nr. 1 din Nürnberg condamnă la 20 de ani temniţă grea pe Hertha Oberheuser, faimoasa doctoriţă-călău din lagărul Ravensbrück.

La proces, o germană, Anne Heil din Frankfurt, fostă deţinută, căreia îi dispăruse sora împreună cu care fusese întemniţată la Ravensbrück, declară: „M-am dus la doctoriţa Oberheuser. Am luat poziţia de drepţi şi am întrebat-o ce ştie despre sora mea, fiind ultima persoană care a văzut-o. La aceste cuvinte doctoriţa a făcut un acces de furie. M-a trîntit la pămînt, m-a izbit cu picioarele în faţă şi în abdomen, apoi a strigat: „Am distrus-o, căci nu făcea decît să mănînce, dar nu mai era bună de nimic"...

★

1952. Guvernul de la Bonn eliberează acest monstru ucigaş. Dar nu numai atît. Ministerul Muncii îi recunoaşte calitatea de „Spätheimkehrer". Adică de... repatriată întîrziată, cu dreptul de a fi angajată. Întîrziase biata protejată a autorităţilor bonniste vreo 60 de luni prin închisoare, pentru o „bagatelă" de cîteva sute sau mii de crime.

Creîndu-i-se astfel de condiţii, era firesc ca bestia să-şi deschidă un cabinet medical într-un liniştit orăşel vest-german. Făcuse şi clientelă. Pînă cînd... o asociaţie medicală din Anglia află de cazul Oberheuser şi socoti că domnii de la Bonn au făcut-o prea de oaie. Cum vestea se-ntinse, ameninţînd să se transforme într-un scandal, Lemke, ministrul de Interne al Landului, hotărî să muşamalizeze afacerea. El încercă — reţineţi, încercă doar — să obţină retragerea dreptului de liberă practică monstrului cu diplomă de doctor.

Rezultatul? Un proces.

Însă, spre uimirea asistenţei, pe banca acuzaţilor la tribunalul regional Schleswig-Holstein se afla...Helmuth Lemke, ministrul de Interne. Partea civilă: doctoriţa-călău, care i-a intentat un proces de insultă, cerînd despăgubiri pentru „terfelirea onoarei"...

★

Recent autorităţile sanitare şi consiliul medicilor din Hamburg au dat unui număr de 13 medici autorizaţiile respective pentru exercitarea mai departe a profesiei.

Aceşti medici au avut — în ultimii ani — o mică întrerupere în meserie, din cauză că între anii 1941 şi 1943 au lichidat un număr de „guri inutile".

Prin „guri inutile", asasinii hitlerişti desemnau copiii, bătrînii şi suferinzii care nu puteau face faţă muncii din lagăre şi, deci, nu-şi „meritau" suta de grame de terci şi zeama de coji de sfeclă, devenind astfel „lichidabili".

Executanţii ordinelor lui Hitler et comp. au cabinete şi „practică liberă" în R.F.G.

★

Faţă de cele de mai sus, nu ne-ar mai mira dacă guvernul de la Bonn ar elabora o lege cu următoarele trei puncte:

a) Toţi asasinii şi jefuitorii hitlerişti să fie consideraţi „insultaţi" — din oficiu şi fără alte formalităţi — de către victimele rămase în viaţă, întrucît însuşi faptul că au supravieţuit constituie o sfidare la adresa asasinilor.

b) Orice crimă de genocid să fie considerată ca „activitate pur ştiinţifică".

c) Pentru evitarea unor eventuale noi procese, asasinii care vor declara că au ucis „în numele ştiinţei" să fie reabilitaţi din oficiu.

Maria ARSENE

În căutarea titlurilor de „nobleţe"

Printre familiile de multimilionari americani cu fete de măritat domneşte vanitatea comică de a cumpăra gineri cu titluri europene cît mai înalte şi mai sonore. Respectiva epidemie de snobism risca însă să intre într-o criză acută, întrucît numărul monarhiilor europene care mai conferă titluri de nobleţe s-a redus considerabil. În ultimele patru decenii, din 21 de regimuri monarhice au mai supravieţuit pe continentul nostru doar 9. În locul lor, au apărut însă numeroase agenţii „specializate", care procură titluri de prinţi, conţi etc. Bineînţeles, în schimbul unei sume respectabile, plătibile în dolari sau lire sterline, căci obrazul ce se vrea subţire cu cheltuială se ţine.

După cît se pare, cele mai căutate titluri de nobleţe sînt cele spaniole şi italiene. Ele sînt solicitate îndeosebi de odraslele latifundiarilor din America Centrală şi de Sud. E o chestiune de... rezonanţă. În fond Di Sciocco sună mai muzical decît von Lächerlich, deşi înţelesul lor e identic, adică „caraghios".

Înavuţiţii însetaţi de blazoane caută totodată să-şi îmbogăţească sortimentul de ordine şi titluri. În prezent există în Occident cel puţin zece diferite ordine de Malta, o serie întreagă de ordine ale sf. Mihai, sf. Bernardin şi chiar 12 ordine bizantine, fiecare dintre ele disputîndu-şi autenticitatea. „În Germania (occidentală — n.a.) — scrie ziarul elveţian „Die Tat" — numărul purtătorilor de titluri de nobleţe depăşeşte cifra de 4.000. Aproape jumătate din aceştia au trebuit să apară în faţa instanţelor, învinuiţi de purtarea unor titluri false. În multe cazuri a fost vorba de escroci care, pe lîngă titlurile frumoase, s-au împăunat şi cu înalte decoraţii de război pentru a-şi aranja mai uşor afacerile". Cu toate că imperiul bizantin a dispărut de pe scena istoriei de peste 500 de ani, totuşi în Italia şi Spania funcţionează instituţii care oferă titluri de prinţi şi chiar de patriarhi, în numele „descendenţilor" unui împărat care şi-a încheiat cariera în anul 1453...

Ba chiar în ultimul timp a apărut şi o „curte cerească"; ea conferă solicitanţilor ranguri de sfinţi şi îndeosebi de... arhangheli. Deci, să nu fim surprinşi bunăoară că într-o bună zi vom auzi şi de o ştire redactată cam în maniera aceasta: „Prea cuviosul John Rockefeller l-a primit pe arhanghelul Trujillo. Discuţiile s-au purtat în jurul unor treburi prea sfinte pentru ca ele să fie dezvăluite păcătoşilor".

V. URUM

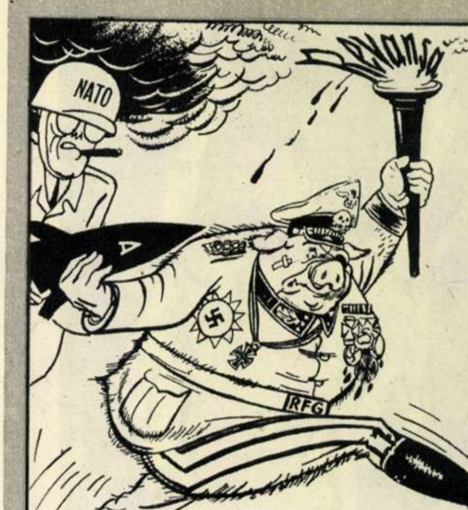

ÎNDOPATUL

Desen de N. LISOGORSKI

Sînt patru. Dan Rugescu are ceva din ponderea și gravitatea adevăratului savant, Dan Vasilache e spiritual și mereu frămîntat de probleme, George Nemeș e calm și tăcut, iar Gabriel Zamfiroiu vorbește și se agită pentru toți laolaltă. Sînt elevi buni și utemiști de nădejde. Deși firile lor sînt atît de diferite, i-a unit aceeași pasiune: cosmonautica, noua știință care se dezvoltă în zilele noastre, știința călătoriilor în spațiul cosmic. Cei patru „racheto-fizicieni" au un jurnal de zi. Să-l frunzărim împreună...

Într-o masă de foc și fum, „Alcor" țîșnește spre înălțimi.

...4, 3, 2, 1, 0. Start!

„Alcor" s-a plasat pe traiectorie.

Fotoreportaj de Al. NICHITA (text) și A. MIHAILOPOL (fotografii)

«Acesta-i prototipul lui „Alcor"» — ne spune Dan Rugescu.

„Tare" în mecanică și rezistența materialelor, Dan Vasilache controlează pentru ultima oară calculele.

Chimistul amator George Nemeș, un asiduu cercetător pe tărîmul combustibililor de rachete.

„Ura! Lansarea a reușit" — anunță Gabriel Zamfiroiu.

04.X.1957. A început grandioasa eră cosmică. Vestea lansării primului corp cosmic artificial de către Uniunea Sovietică ne umple de entuziasm. Programul nostru de experiențe trebuie să reușească. Insuccesele ne îndîrjesc; cunoaștem încă prea puțin din fizică, chimie matematică, metalurgie și mecanică. Ne-am procurat încă două lucrări de racheto-dinamică ale unor cunoscuți specialiști sovietici. E greu la 14 ani să construiești rachete.

1.I.1958. Construcția turnului de lansare e terminată. Gata e și sistemul de amorsare electrică. Patru tipuri de microrachete așteaptă combustibilul care să le lanseze în văzduh. Dar n-avem combustibilul. Cineva ne ironizează: „aveți potcoava, rămîne să cumpărați calul". Are și n-are dreptate. Combustibilul fabricat de Rugescu dezvoltă o viteză de jet sub 0,500 km/s. Rachetele noastre se înalță doar cîțiva metri și se frîng.

20.IX.1958. Cercetările continuă în cadrul cercului de studii științifice al școlii. Aparatura laboratorului de fizică al școlii ne ajută să punem la punct cîteva probleme grele. Un grup de profesori și elevi din Capitală asistă la lansarea unui complex experimental de șase rachete (una în două trepte). Performanțe maxime: 100 de metri.

30.II.1959. Nu avem încă un combustibil capabil să dezvolte o forță de propulsie superioară. Dar nu demobilizăm. Căutăm.

12.V.1959. În sfîrșit, sîntem pe drumul cel bun. Noii combustibili sînt pe cale de a fi perfecționați.

06.IX.1959 — ora 17,10. Înregistrăm primul record deosebit: „Pionier Bx — 1 204" decolează de pe lansatorul nr. 4 și parcurge o traiectorie verticală, cu apogeul la 122 metri! Ne socotim în întrecere cu cei patru tineri comsomoliști din

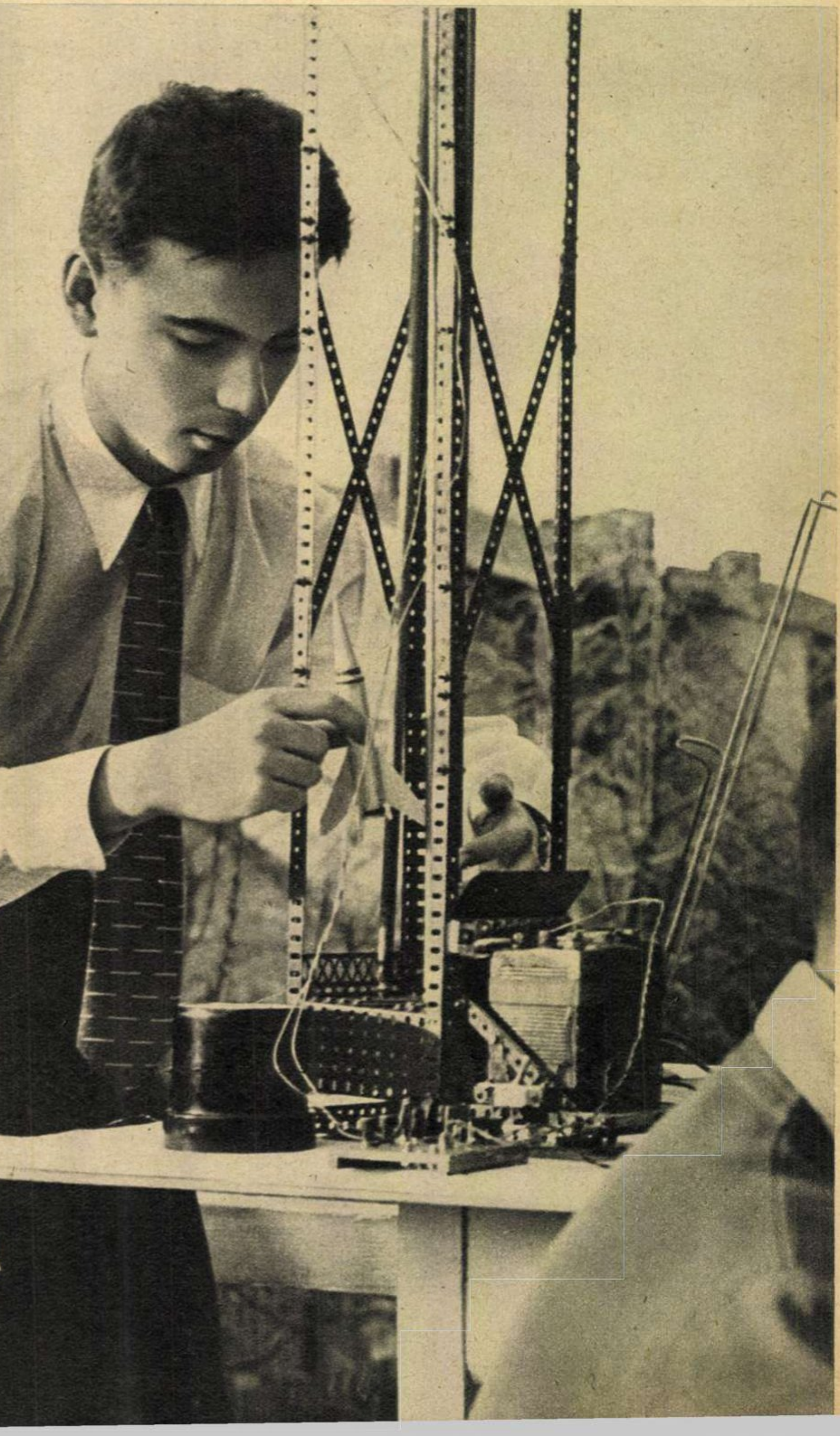

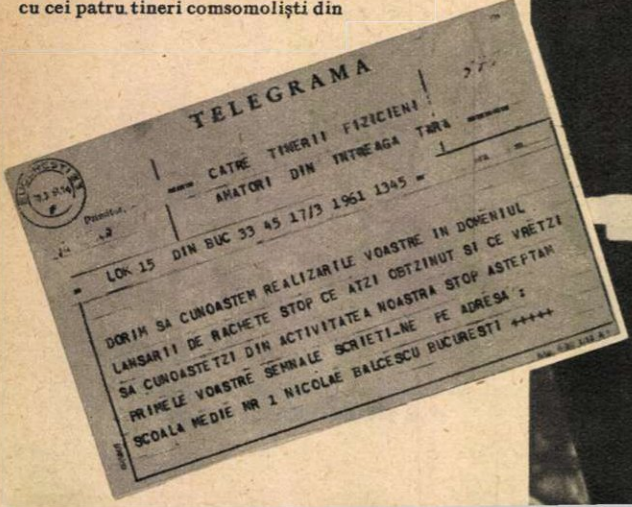

TELEGRAMA

CATRE TINERII FIZICIENI
AMATORI DIN INTREAGA TARA

LOK 15 DIN BUC 33 45 17/3 1961 1345 =

DORIM SA CUNOASTEM REALIZARILE VOASTRE IN DOMENIUL
LANSARII DE RACHETE STOP CE ATZI OBTZINUT SI CE VRETZI
SA CUNOASTETZI DIN ACTIVITATEA NOASTRA STOP ASTEPTAM
PRIMELE VOASTRE SEMNALE SCRIETI_NE PE ADRESA :
SCOALA MEDIE NR 1 NICOLAE BALCESCU BUCURESTI +++++

Kaşino, care au reuşit să lanseze rachete la înălţimea de 200 metri. În cadrul cercului de studii ştiinţifice sînt expuse noi referate: „Traiectoria pe verticală", „Elemente de construcţie a rachetelor", „Teoria luminii" etc. Totodată construim cu mijloace proprii noi instrumente optice şi studiem practica observării sateliţilor.

20.XII.1960. Ne-am întîlnit de cîteva ori cu ingineri şi specialişti de la Institutul de Fizică Atomică al Academiei R.P.R., care ne-au ajutat să ne clarificăm o serie de probleme dificile ale fizicii moderne. Tovarăşul Sîngeorzan, de la Observatorul Astronomic al R.P.R., ne-a arătat cum putem să obţinem efemeridele sateliţilor artificiali. Grupul nostru a făcut observaţii interesante asupra sputnicilor I, II şi III. Aceste cercetări au fost încununate de observarea desprinderii cabinei de nava cosmică sovietică (în ziua de 19 mai 1960, la orele 03,35).

31.XII.1960. Conform programului nostru, am reuşit să lansăm noi rachete experimentale cu una, două şi trei trepte. „Antares" s-a urcat pînă la 200 metri. La 23 August 1960 „Ceres Ax — 2 506", avînd o masă utilă de 30 gr, s-a înălţat pînă la 250 metri altitudine. Pînă în prezent „Ceres" reprezintă cea mai puternică rachetă a noastră.

Peste puţin timp se vor auzi cele douăsprezece tradiţionale bătăi ale ceasului şi vom intra în noul an: 1961. Ne-am întrebat fiecare ce dorim. Toţi dorim să construim rachete adevărate. (Deocamdată însă, să trecem cu note bune clasa a XI-a şi examenul de maturitate!)

1.II.1961. Cea de-a patra etapă a programului nostru de lansări începe să se concretizeze. Cu sprijinul direcţiunii şcolii şi al conducerii uzinelor „Semănătoarea", în cadrul unor ore de practică în producţie şi în vacanţă, am pus la punct cîteva piese necesare tipurilor superioare de rachete (aflate deocamdată în fază de proiect): „Alcor", „Galactic" şi „Supergalactic". În mod deosebit ne-a ajutat cu bogata sa experienţă strungarul Stamate Ion.

5.III.1961, ora 20,30... 3,2,1,0. Start! Cîteva clipe de ezitare, se aude un huruit venit parcă din adîncuri, un şuierat strident, motorul intră brusc în regim, flăcări şi fum învăluie platforma de lansare şi... racheta ţîşneşte spre înaltul cerului. Trec cîteva secunde şi o explozie îndepărtată anunţă atingerea apogeului şi revenirea frînată pe pămînt. „Alcor" s-a plasat pe traiectorie. „Alcor Bx — 1 807" a atins altitudinea de 330 metri într-un zbor vertical. Ne îmbrăţişăm fericiţi. Am înregistrat un nou record.

★

La început, autorilor acestui fotoreportaj totul li s-a părut o plăsmuire. Socotiţi şi dumneavoastră: patru elevi de la Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" din Bucureşti construiesc rachete, lansează rachete şi obţin recorduri cu rachete! E drept că aceste rachete sînt încă miniaturale şi înălţimea la care se ridică se măsoară doar în sute de metri. Dar aşa îşi fac ucenicia viitorii constructori ai rachetelor ce vor străbate milioane de kilometri în spaţiul cosmic...

Zile, săptămîni, luni de cercetări şi calcule dificile concentrează acest moment: ultimul control al rampei de lansare, sincronizarea ei cu declanşatorul electric şi aparatul de filmat.

Chemarea

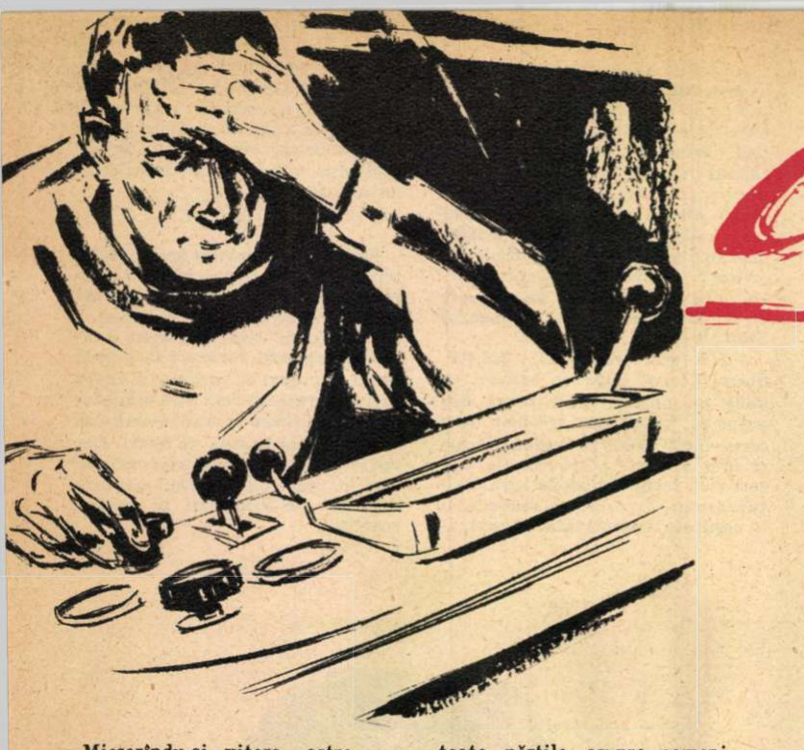

Micșorîndu-și viteza, astronava gonea în jurul Pămîntului pe o orbită spirală, apropiindu-se de limitele atmosferei. Peste cîteva minute, pe ecranul radiolocatorului aveau să apară contururile cunoscute ale continentelor...

Orlov își trecu palma peste față. Mîinile îi erau cuprinse de un tremur ușor. Oare să nu fie un vis că în curînd avea să vadă oamenii, urmașii săi îndepărtați?... Oare ce au devenit oamenii secolului al 54-lea? Și cum îl vor întîmpina ei pe musafirul neașteptat, apărut din adîncul mileniilor?

Verifică încă o dată reglarea limitatorului de altitudine și, examinînd aparatele, se lăsă obosit pe spătarul fotoliului. Trei mii patruzeci și șase de ani! Dacă n-ar fi fost ceasul de radiocarbon care măsoară timpul cu o precizie neîndurătoare, Orlov n-ar fi crezut niciodată că a rămas atîta vreme în anabioză. Cele 30 de secole care au trecut pe nesimțite, fără să-l atingă, păreau ceva iluzoriu și ireal. E greu să te obișnuiești cu gîndul că întreaga ta viață din trecut a rămas undeva, dincolo de prăpastia mileniilor. Doar el își amintea atît de limpede de ea, ca și cînd lucrurile s-ar fi petrecut ieri!

...Își luase rămas bun de la Pămînt și, către sfîrșitul îndelungului zbor de șase ani, apăruse pe ecran discul orbitor de alb al unui soare străin, în jurul căruia se roteau planete moarte, ferecate în gheață sau acoperite de un văl cenușiu de pulbere cosmică. Abia într-un tîrziu descoperiră ceea ce căutau de atîta amar de vreme: viața. Un mic glob purtînd un înveliș umed de nori, apele calde, de mică adîncime, ale unor mări tinere, o junglă în care mișunau niște creaturi uimitoare, care nu puteau fi comparate cu nimic...

★

...Agresiunea fusese neașteptată. Creaturile amorfe, care se tîrîseră de atîtea ori cu indiferență în preajma astronavei prin iarba portocalie, s-au năpustit deodată cu miile din toate părțile asupra oamenilor. Și abia în clipa aceea s-a constatat că împotriva lor sînt neputincioase chiar și razele de înaltă frecvență... Și tot așa brusc precum începuse, atacul încetă. Orlov fusese singurul care scăpase ca printr-o minune. Cu mîinile sale îi îngropase pe tovarășii săi acolo, pe îndepărtata planetă a Procionului Alb...

...Și apoi drumul de întoarcere. Oboseala îl covîrșea. Aproape că își pierduse cunoștința cînd, după semnalele alarmante ale radiolocatoarelor, astronava pornise să devieze în șocuri violente, cînd într-o parte, cînd într-alta, căutînd să scape de șuvoiul de meteoriți. Brîul de meteoriți însă, prea lung și dens, îi tăiase drumul la marginea sistemului planetar al Procionului și doi bolovani imenși loviseră nava. Fără căptușeala cîmpului protector, vehiculul cosmic ar fi fost distrus complet; așa scăpase doar cu motoarele deteriorate. Continuîndu-și zborul însă numai în virtutea inerției, astronava nu mai putea să atingă sistemul solar decît peste zeci de secole. Soluția era una singură: să adoarmă. Nu-i fusese așa de ușor să se decídă la acest lucru. Știa că nimeni înaintea lui nu se cufundase în anabioză mai mult de cîțiva ani. Acum însă erau necesare secole... Se va trezi oare? Sau, fără a-și mai reveni, avea să zboare veșnic în spațiu, închis în sarcofagul navei sale?... Nu avea de ales. Trecînd pentru ultima oară prin astronavă, Orlov conectă aparatele de anabioză.

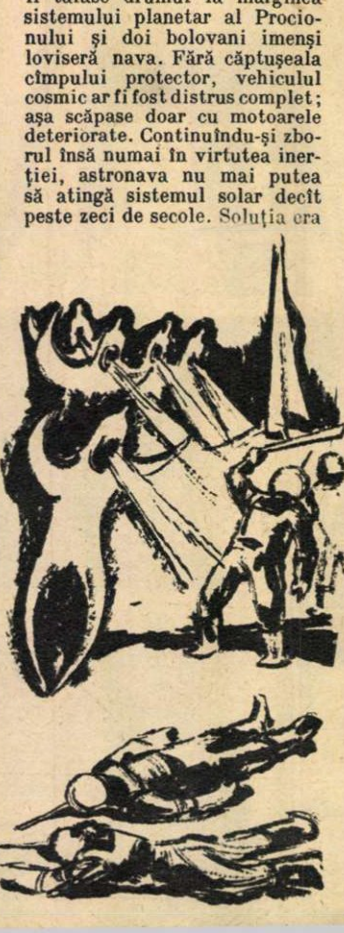

...Sistemul de trezire intră în funcțiune cînd nava se apropia de orbita planetei Pluton. Exact cum fusese stabilit.

...Și iată-l acum plin de bucurie și de nerăbdare, apropiindu-se de Pămînt. Cu toate acestea, nu putea să scape de un vag sentiment de neliniște. Orlov nădăjduise să întîlnească primii oameni încă pe Ganimed — satelitul lui Jupiter, de mult populat de astronauți. De astă dată însă clădirea imensă a stațiunii cosmice era pustie. Platoul negru de bazalt, pe care de obicei coborau navele cosmice, era acoperit de un strat de gheață albăstruie, groasă de mai mulți metri. Pesemne că de multe secole nu mai trecuse pe acolo nici o navă cosmică...

Orlov căuta în fel și chip să se convingă că stația fusese pur și simplu mutată pe un alt corp ceresc. Pe măsură însă ce astronava se apropia de Pămînt, neliniștea din sufletul său creștea.

De jur-împrejur domnea o tăcere stranie, de neînțeles, cu toate că intrase de mult în zona unde ar fi trebuit să se recepționeze direct emisiunile de pe Pămînt și cu atît mai mult semnalele radio-farurilor de pe Lună și Marte. Dar ecranele televizoarelor rămîneau albe, iar receptoarele fonice tăceau. Doar din cînd în cînd se umpleau de un vuiet dens, monoton. Ce puteau oare să însemne toate astea?...

Deodată își aminti cuvintele unuia dintre oamenii mari ai vremurilor de demult, Țiolkovski: „Cea mai mare parte a omenirii nu va pieri niciodată, dar se va muta de la un soare la altul, pe măsură ce aceștia se vor stinge“. Țiolkovski însă vorbise despre viitorul îndepărtat, despre ceea ce s-ar fi putut întîmpla peste o sută de milioane de ani. Or acum Soarele strălucea ca totdeauna!

Nu, măcar acum fără gînduri alarmante! Desigur că oamenii trăiesc ca și înainte, tot pe Pămînt. Numai că felul lor de viață s-a schimbat foarte mult.

Cum o fi devenit în aceste 30 de secole orașul său natal, plin de verdeață, din mijlocul munților împăduriți ai Uralului? „A devenit“... Orlov zîmbi trist. Probabil că orașul nici nu se mai află pe vechiul loc. Sau poate că oamenii au renunțat de mult la orașe, dispersîndu-și locuințele uniform pe întreaga planetă... Și cît de mult ar fi dorit să hoinărească pe cheiul liniștit de lîngă bătrînul iaz, să stea în piața în care licăreau miile de lumini colorate la sărbătoarea aniversării Victoriei Comunismului pe întregul glob!...

Privirile urmăreau cu încordare ecranul radio-locatorului pe care apăruseră linii tulburi, difuze. Necrezîndu-și ochilor, Orlov scruta tabloul desfășurat în fața lui: un imens glob albăstrui care, rotindu-se lent, amintea de stereo-harta emisferelor, cunoscută din copilărie.

...Un continent gigantic crescut în locul Oceanului Indian... o fîșie lată de uscat care leagă Africa de America de Sud... o mulțime de insule noi... o totală resistematizare a planetei! Așadar, oamenii au învățat să clădească scoarța pămîntească!...

Pe scara mată a altimetrului se aprinse o cifră roșie: „300“. Nava intra în straturile dense ale atmosferei. Fără să-și ia ochii de pe ecran, Orlov se îndreptă în fotoliu și apăsă ușor claviatura comenzilor. Petele continentelor creșteau, deveneau mai masive.

Deodată pe ecran străluci o lumină verde, intensă. Apoi încă o dată și încă o dată. Lumina apărea și dispărea alternativ, apoi culoarea ei se schimbă, ca și intensitatea. Fără îndoială că erau anumite semnale. Fusese observat și desigur că voiau să-i comunice ceva... Dar nu înțelegea nimic și nici creierul electronic nu reuși să-i traducă semnalele. Astronava cobora. Cobora vertiginos spre vechiul Arhipelag arctic, din care acum nu se vedea decît o insulă lunguiață, aceea care adăpostea Cosmodromul.

★

Orlov se căzni multă vreme să-și desfacă curelele ce-l prin-

pământului

Povestire fantastică de M. şi L. NEMCENKO

deau de fotoliu. Apoi apăsă pe un buton — şi turela se deschise numaidecît...

Soarele îi apăru dureros de strălucitor, apoi simţi o adiere mirosind a brad, care îl alintă jucîndu-i pe obraji şi prin păr.

Făcînd cîţiva paşi fu cuprins de ameţeală şi se aşeză. De jurîmprejur dealurile erau acoperite de păduri verzi, proaspete. Deci clima fusese îmblînzită chiar şi în Extremul Nord... Dar unde erau oamenii?

Uitîndu-se în jur, Orlov tresări. La vreo 100 de metri de el, lîngă o clădire rotundă, transparentă, ridicată pe vîrful dealului, pluteau imobile, parcă suspendate în aer, cîteva siluete quasi-umane. Erau mici de statură, cu capetele alungite peste măsură, cu picioarele subţiri. Haine albastre, ciudate, îmbrăcau strîns, asemeni unor feşe, corpurilor lor slabe ca de copii.

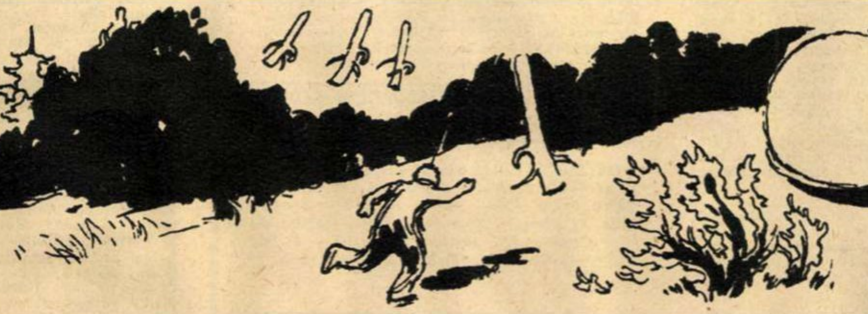

Oamenii?! Oare aşa să fi devenit? Nu, nu se putea!

Dînd din mîini, Orlov alergă spre deal. Dar siluetele albastre se depărtară în grabă, ca şi cînd ar fi căutat să păstreze distanţa între el şi ele. S-ar fi putut crede că se tem să-l lase să se apropie.

Orlov se opri gîfîind şi, privind mirat în sus, încremeni. Ceea ce i se păruse la început că sînt haine era chiar pielea lor! Acum vedea limpede lucrul acesta. Oamenii aveau pielea albastră!

Dar feţele lor! Uitîndu-se cu luare-aminte observă că n-au de loc urechi şi că locul nasurilor a fost luat de mici excrescenţe în formă de trompă. În liniştea care se lăsase Orlov auzi un ţiuit ascuţit. Era oare limbajul „oamenilor"?!

Orlov rămase pe loc şi o groaznică oboseală îl cuprinse. Oare cine erau fiinţele acelea bizare? Să fi venit din alte lumi îndepărtate?... Şi cum nimeriseră aici?... Dar oamenii? Unde erau oamenii?!

Adunîndu-şi toate puterile, o luă la fugă în sus, pe panta dealului. Fiinţele cu pielea albastră zburară numaidecît, depărtîndu-se de el. Dar asta nu-l mai putea opri. Avea să se apropie de clădirea rotundă şi transparentă, să bată la marile porţi cristaline, să cheme, să afle în sfîrşit ceva...

Un ţiuit asurzitor se auzi deodată deasupra capului său. Sus, la o înălţime de douăzeci de metri, plutea în văzduh unul dintre necunoscuţi, zbătîndu-se caraghios pentru a-i atrage atenţia. Dar dînsul dădu din mînă în semn de deznădejde şi alergă mai departe. Fiinţa cu pielea albastră ţiui încă o dată şi ăsta fu ultimul lucru pe care-l mai auzi Orlov. În aceeaşi clipă, simţi o apăsare violentă pe tîmple, capul i se îngreună. Pierzîndu-şi cunoştinţa se prăbuşi în iarba caldă, mîngîiată de soare.

*

De undeva din negură apărură doi ochi mari, atenţi. Ochi de om! Strigînd de bucurie, Orlov încercă să se ridice. Dar cineva îl împinse uşor din nou la loc.

Încăperea se lumină apoi din ce în ce mai mult şi Orlov zări o fată care se apleca deasupra patului său.

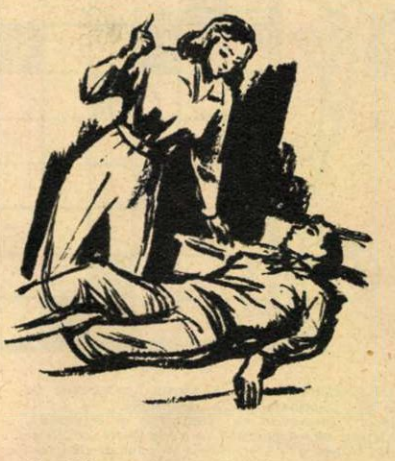

Fata îi spuse ceva şi cuvintele ei erau aproape cîntate, asemeni unei melodii. Va să zică şi limbajul universal se schimbase în aceste trei milenii!... Orlov clătină din cap în semn de negaţie. Nu, nu înţelegea. Necunoscuta îşi duse mîna la frunte rîzînd, apăsă cu cealaltă mînă un mic buton aflat pe un pupitru alb, înalt, care se afla alături de pat. Şi rosti din nou ceva. Acum, după ea, o voce groasă, impersonală, traduse răspicat: „Stai liniştit. Nu ai voie să te ridici. Îndată vei afla totul".

O pauză. Un hîrîit uşor în aparat. Apoi din nou o voce: „...După cum o atestă documentele, în urmă cu trei milenii, pe actualul Pămînt al iuavilor — mai exact, pe una din insulele Arhipelagului care a existat atunci — se afla Cosmodromul central al Pămîntului. De aceea omul de demult a ales anume pentru aterizare acest loc. El nu putea să ştie că insula aceasta a fost înconjurată acum mai bine de 200 de ani de o perdea sterilizatoare de ultrasunete şi a fost dată iuavilor, prietenii noştri de pe cea de-a patra planetă Antares, ca loc pentru aclimatizare treptată.

După cum era şi de aşteptat, nici una din comunicările noastre, transmise fără întrerupere din clipa în care vechiul astronaut a fost observat la limita orbitei lui Marte, n-a fost recepţionată, întrucît aparatura navei sale are cu totul alt principiu decît cel al instalaţiilor noastre neutronice de microunde. Încercarea de a lua legătură cu pilotul prin intermediul semnalizării ionoradiale a fost, de asemenea, zadarnică.

Cîţiva dintre musafirii care întîmplător se aflau lîngă astronava aterizată au încercat în fel şi chip să explice omului străvechi că e primejdios să se apropie de ei. Iuavii ştiau că virusurile conţinute în aerul expirat de ei, inofensive pentru dînşii, erau primejdioase pentru noul venit. Cînd însă a devenit clar faptul că vechiul cosmonaut nu înţelege avertismentele lor şi intenţionează să pătrundă în clădirea staţiunii energetice, a fost supus unei obişnuite hipnoiradieri.

În prezent, cosmonautul nostru milenar se află într-un sanatoriu pe litoralul de vest al Lemuriei. De îndată ce starea sănătăţii sale o va permite şi se va aclimatiza noilor condiţii, va lua contactul cu civilizaţia noastră".

...Fata se apropie de fereastră şi o deschise larg. Un vuiet de glasuri pătrunse în cameră. De undeva din afară răzbătea rumoarea unei mari mulţimi. Oamenii!...

Necunoscuta se întoarse spre Orlov. Vocea ei răsună blajin, contopindu-se cu vocea traducătorului automat:

— Auzi? Oamenii sînt atît de bucuroşi că eşti în viaţă, încît au venit cu miile de pretutindeni. Vor să te salute, ca pe unul din străvechii eroi, exploratori ai Cosmosului.

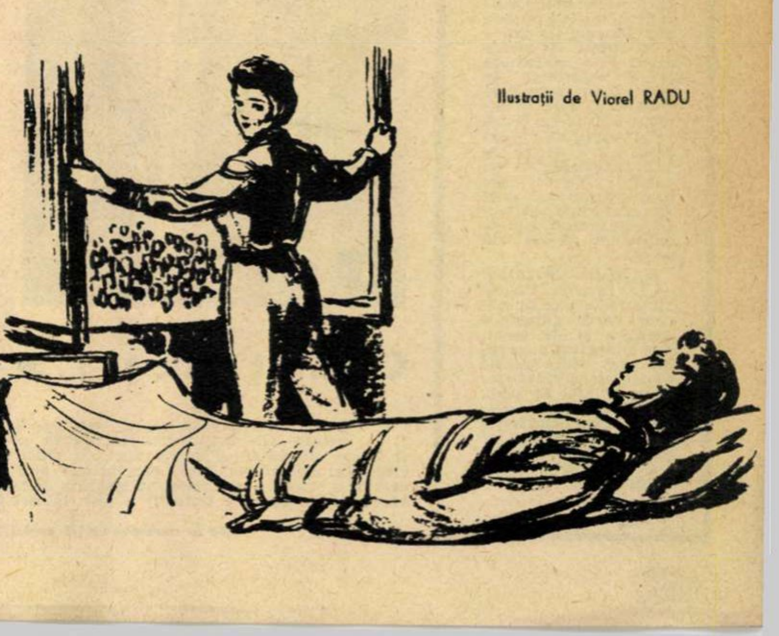

Ilustraţii de Viorel RADU

POȘTA REDACȚIEI

NEGREA ION — Galați. Calculul pensiei se face în raport cu anii serviți, grupa de salarizare, vîrsta și salariul tarifar lunar din ultimele 12 luni de activitate sau salariul mediu lunar din 60 luni — 5 ani — de activitate consecutivă din ultimii 10 ani, la cererea celui îndreptățit la pensie. În primul caz, salariul mediu tarifar lunar se obține prin împărțirea la 12 a sumei salariilor tarifare din cele 12 luni de activitate, iar în cazul al doilea prin împărțirea la 60 a sumei salariilor tarifare din cei 5 ani de activitate consecutivă. Dacă s-a lucrat mai puțin de 12 luni, pensia se calculează pe baza salariului mediu tarifar din lunile de activitate și dacă s-a lucrat mai puțin de o lună, se calculează pe baza salariului lunar de încadrare. Pentru eventualele nemulțumiri puteți face contestație la secția de prevederi sociale de pe lîngă sfatul popular al raionului în care locuiți.

MIHAI BALTAG — Tîrgoviște. Ghețarul din peștera Scărișoara are un volum de cca 50 000 metri cubi și o vechime de peste 3 000 de ani — adică exact cum ați aflat și dv. Vechimea nu poate fi pusă la îndoială, deoarece ea a fost stabilită pe cale științifică, prin analiza grăunțelor de polen găsite în interiorul gheței. Grota în care se află ghețarul are peste 100 de metri lungime, iar ghețarul are unele flancuri înalte de peste 20 de metri. Întreaga grotă este de altfel căptușită cu un strat de gheață și pare un imens patinoar acoperit, în mijlocul căruia se ridică marele ghețar.

MELNIC SONIA — Buhuși. În legătură cu descoperirea fenomenului de gravitație se povestește că Newton se afla la umbra unui pom și că, văzînd căderea unui măr, a dedus că acesta e atras de către o forță a pămîntului. Totuși, cu un secol mai înainte, Galileo Galilei demonstrase într-o oarecare măsură felul în care cad unele corpuri prin aer spre pămînt, dar nu reușise să dea fenomenului explicația științifică pe care abia Newton i-a dat-o.

Un obiect își pierde din greutate pe măsură ce se depărtează de pămînt; un corp care cîntărește, spre exemplu, 1 000 de kg la nivelul mării, va cîntări numai 250 de kg la 6 000 km depărtare de pămînt. Viteza care poate permite unui obiect să scape de atracția pămîntului este de minimum 40 000 km pe oră.

GABOR GRIGORE — Tr. Severin. Balena albastră întrece în mărime toate animalele acvatice și de uscat. Are o lungime a corpului care poate depăși 30 de metri și cîntărește pînă la 120 de tone. Numai inima unui astfel de animal cîntărește peste 700 de kg, iar puiul lui, la naștere, măsoară pînă la 8 metri în lungime.

PRIMĂVARĂ

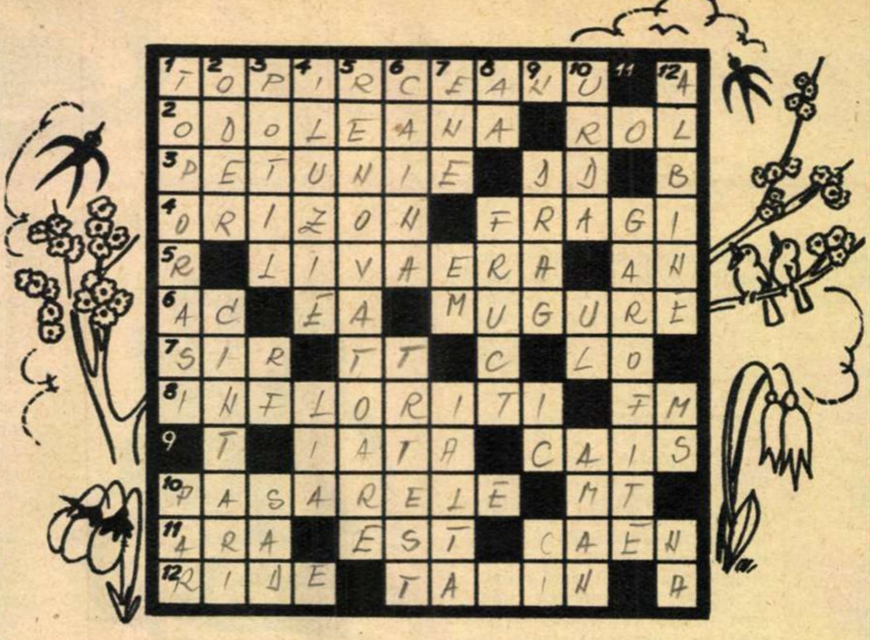

1 T	2 O	3 P	4 I	5 R	6 C	7 E	8 A	9 N	10 U	11 ■	12 A
2 O	D	O	L	E	A	N	A	■	R	O	L
3 P	E	T	U	N	I	E	■	D	D	■	B
4 O	R	I	Z	O	N	■	F	R	A	G	I
5 R	■	L	I	V	A	E	R	A	■	A	N
6 A	C	■	E	A	■	M	U	G	U	R	E
7 S	I	R	■	T	T	■	C	■	L	O	■
8 I	N	F	L	O	R	I	T	I	■	F	M
9 ■	T	■	I	A	T	A	■	C	A	I	S
10 P	A	S	A	R	E	L	E	■	M	T	■
11 A	R	A	■	E	S	T	■	C	A	E	N
12 R	I	D	E	■	T	A		I	N	■	A

ORIZONTAL: 1) A cîntat primăvara în una din frumoasele sale „Rapsodii". 2) „Nălțuța...", împreună cu românițele și bujorelul, „pătrund cole-n poiană" ca să ia parte la „Concertul în luncă" (Alecsandri) — ...iar pe cel principal îl joacă privighetoarea în acest concert. 3) Floare în formă de pîlnie, de diferite culori și plăcut mirositoare — Dumitru Dănescu. 4) Fondul aurit pe care apare „un soare dulce" în „Dimineața" lui Alecsandri — Primăvara înfloresc și dau fructe foarte gustoase si aromate. 5) Coasta de sud a Franței, cu climă primăvăratică aproape tot anul — De patru ori mai mare ca primăvara. 6) Îl găsiți la albine (dar să nu-l simțiți pe pielea dv.!) — Pronume — Apare primăvara și conține floarea în formație. 7) Lungul fir în care vin, „din cea zare luminoasă", „cucoarele" lui Alecsandri — Teșite! — În flori! 8) Pomii primăvara — Florescu Mugur. 9) Iată, repetat — Pom printre primii în floare. 10) „În aer ciocîrlia, pe casă rîndunele/ Pe crengile pădurii un roi de..." (Alecsandri — „Oaspeții primăverii") — Margareta Trandafir. 11) Muncă agricolă de primăvară (inf.) — De unde ne vine lumina — Oraș pe Orne, la vest de Paris. 12) Verbul veseliei — Primăvara începe munca la cîmp.

VERTICAL: 1) „Stol bălai/De îngerași,/ Cu alai/ De..." sînt risipiți „din panere de argint" în „Rapsodii de primăvară" (Topîrceanu) — Pom roditor cu flori albe. 2) „Primăvara pe...", roman de Kazakievici — „Și cerul și pămîntul preschimbă sărutări/ Prin raze aurite și vesele..." (Alecsandri). 3) Corola și caliciul florii — Romanița Florea — Livadă (tr.). 4) Amăgire — „...cea cu trup de floare,/ Fată de împărat" (G. Coșbuc — „Cicoarea"). 5) Reînnoitoare. 6) A compătimi — Port la Marea Adriatică. 7) Umblă seara pe la genele copiilor — Începi să fii emoționat — Localitate cu climă dulce, primăvăratică, într-un decor încîntător din Crimeea. 8) Asia! — Ia locul florii. 9) Iubit — Pană de despicat lemne — În caliciu! 10) Derivat al laptelui — În sulfină! — Autorul pînzelor „Ghiocei", „Liliac" ș.a. 11) „Dedițel și..., pîrguite-n foc de soare", au luat și ele parte la „Concertul în luncă" (Alecsandri). 12) Harnice, o dată cu apariția florilor își încep și ele munca — Mese! — Poftim!

Dezlegarea jocului „DESCOPERIRI GEOGRAFICE" apărut în numărul 11

ORIZONTAL: 1) Caras — Sparta. 2) Onești — Al — Ip. 3) Rin — Eforie — A. 4) Anili — Tigru. 5) Ba — A — Tisa — Rc. 6) I — Siret — Tula. 7) Atena — Amoral. 8) Iriși — Arată. 9) Ot — Cugir — Lir. 10) Măcin — Rîși — A. 11) Uni — Apata — As. 12) L — Detunata — I.

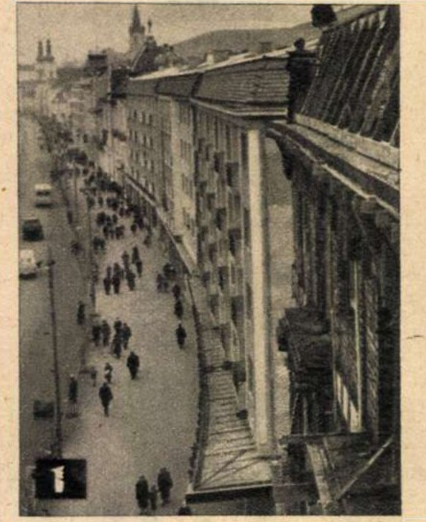

2
hotel TRANSILVANIA szálló
HOTEL

Construcții noi la Tg. Mureș

Ca și celelalte orașe ale patriei, Tg. Mureș se află în plină reconstrucție socialistă (foto 1).

Printre alte construcții ridicate în cadrul planului de sistematizare a orașului se află și modernul hotel „Transilvania", cu cinci etaje. Hotelul are peste 250 de paturi. Camerele, elegant și modern mobilate, sînt utilate potrivit cerințelor unui confort deplin. La parter s-au deschis o braserie, o florărie, un magazin de cadouri și o frizerie, toate avînd acces și din interiorul hotelului. Construcția (foto 2) a fost ridicată conform proiectelor tînărului arhitect Emil Truța.

De la corespondenții noștri Stefan IZSÁK (text) și Zoltán HARÁGOS (fotografii)

Cititorii către cititori

Vor să facă schimb de cărți poștale ilustrate (vederi):

Diaconu Ioan, Timișoara, str. Dragoș Vodă nr. 15; Balamat Valeriu, Petroșani, str. Gh. Gheorghiu-Dej nr. 5; Racoviceanu Dorel, Craiova, str. Stalingrad nr. 220; Sîngeorzan Zaharia, muncitor-elev în cl. a IX-a la Școala medie serală din Ilva Mică, raionul Năsăud, regiunea Cluj; Gugu Nicolae, Hunedoara, str. 23 August nr. 1; Miclăuș Terezia, învățătoare la Școala de 7 ani din comuna Borbești, raionul Somcuța Mare, regiunea Maramureș; Cismaș Maria, funcționară în cooperație, Lăpușnic, raionul Ilia, regiunea Hunedoara; Iacob Grigore, Tulcea, str. Concordiei nr. 24; Mocanu Gheorghe, Tulcea, str. Alexandru cel Bun nr. 74; Grigoraș Iordan, Tulcea, str. Concordiei nr. 17; Veza Ibraim, Tulcea, str. Delfinului nr. 5; Popescu Nicu, comuna Recas, str. Crișan nr. 107, raionul Banat; Apopi Gheorghe, Piatra Neamț, str. C. Ivănuș nr. 13; Galavan Jan, învățător, satul Muncel, comuna Valea Ursului, raionul Negrești, reg. Iași; Retegan Sandu, profesor, comuna Căianul-Mic, regiunea Cluj; Sassu Suzana, Galați, str. D-tru Chicuș nr. 154; Canță Traian, loc. Braneț, comuna Bîrza, raionul Balș, regiunea Oltenia; Diaconu Tony, Pitești, str. V. Mărăcineanu nr. 5; Ianculescu Cuny, Pitești, str. V. Mărăcineanu nr. 5; Alincăi Constantin, Cîmpulung-Muscel, str. I. V. Stalin nr. 119; Nestor Aurel, Constanța, str. General Dragalina nr. 20; Popa Gheorghe, Bocșa-Romînă, U.C.M.U.A. secția 200, regiunea Banat; surorile Babacov Rodica și Adriana, Pitești, str. 9 Mai nr. 45; Cernătescu Irina, Pitești, str. G. Coșbuc nr. 40; Gheorghe Milly, Pitești, str. Smeurei nr. 6; Ziegler Alexandru, student, Institutul de mine, Petroșani, regiunea Hunedoara; Novac Florica, comuna Pecica nr. 40, regiunea Banat; Toncoglaz Aurel, Baia Sprie, str. Plevnei nr. 8; Rusu Mariana, elevă cl. a XI-a, Roman, str. Petru Rareș nr. 6; Bălăceanu Rodica, Tg. Cărbunești, regiunea Oltenia; Anghel Maria, elevă cl. a X-a, București, str. Chiristigiilor nr. 2, raionul 23 August.

Tan C. Nelly, Școala de 7 ani, comuna Visca, raionul Ilia, regiunea Hunedoara, dorește să facă schimb de vederi, fotografii ale artiștilor și să corespondeze pe teme literare.

Lupșasca Vasile și Rasztoczky Viliam, studenți, Timișoara III, str. Alexandru Odobescu nr. 78, doresc să facă schimb de vederi și de timbre poștale.

Croitoru Nelly, Rădăuți, str. Bogdan Vodă nr. 19, dorește să corespondeze cu tineri și tinere despre teatru, film, actori de teatru și film din toată lumea.

Palapont Marian, Giurgiu, str. Jiului nr. 4, dorește să corespondeze pe teme sportive și să facă schimb de vederi.

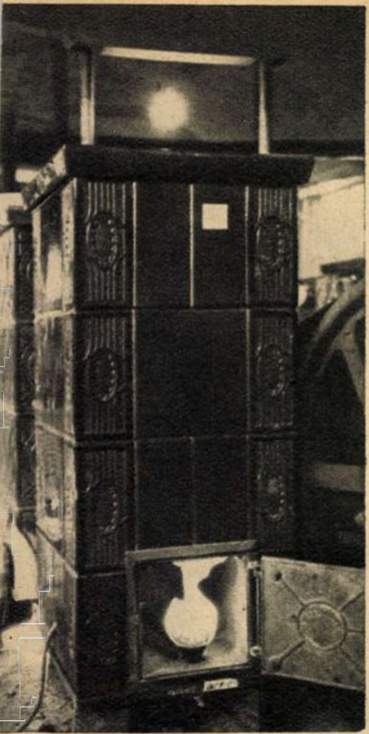

Înainte de a lua drumul apartamentelor, fiecare sobă, după ce a fost uscată, este supusă unui ultim control.

SOBE DE TERACOTĂ PREFABRICATE

Tînăra Olimpia Mihai lucrează cu multă atenție la tipărirea cahlelor.

Noile blocuri de locuințe de pe strada Pajurei din Capitală nu sînt prevăzute cu încălzire centrală. Fiecare dintre sutele de apartamente a fost dotat cu sobe de teracotă care constituie o noutate: fabricate de întreprinderea „Ceramica" din București, ele sînt aduse în camerele respective gata montate.

Deci un prim avantaj: la nevoie ele pot fi mutate dintr-o cameră în alta de locatarii înșiși. Mai însemnate sînt însă avantajele economice ale acestor noi sobe: sînt mult mai ieftine, pentru că la construcția lor se folosesc 51 de cahle în loc de 107, deși au cinci canale de fum, ca și cele obișnuite (de 107 cahle). Ele pot încălzi o cameră de 4 m × 4m, tot atît de bine ca și vechile sobe de teracotă. Eficiența lor ne este confirmată de buna funcționare a celor peste 2 500 de sobe instalate în blocurile de pe strada Pajurei, în vilele din Calea Griviței și în alte construcții executate de Întreprinderile de construcții și montaj din Capitală.

Radu HORIA
Fotografiile autorului

MODA

Sînt mărunţică...

— Bine, dar cu noi, măruntelele, cum rămîne? Moda de primăvară pare făcută numai pentru femei înalte și subțiri ca trestia. Vorbești de o siluetă suplă, flexibilă, alungită...

— Dar să ne înțelegem, draga mea! Moda nouă, cu tendința ei de a lungi și subția silueta, nu poate decît să te avantajeze! Să recapitulăm: capul mic, gîtul degajat și alungit prin răscroieli simple, umeri înguști, formele discret sugerate: totul pare gîndit pentru femeile sub un metru șaizeci.

— Mă rog, dar pe concret ce-mi recomanzi ca garderobă de primăvară?

— Iată aici cîteva schițe: ansamblul de tuid subțire cu haina reversibilă e foarte potrivit pentru tine, datorită croielii verticale a mantoului și liniei lejere, abia marcînd talia, a rochiei fără mîneci. Garnitura e din material în culoare contrastantă, care dublează haina și bordisește buzunarele, gîtul și răscroiala mînecii. Taiorașul din lenaj de culoarea mierii subțiază, datorită liniei suple a umerilor și tăieturii verticale. O rochiță de jerse gri închis lungește, prin însăși natura materialului. Croiala e dreaptă, cu două buzunare pe verticală și o garnitură albă la gît. Rochița de lenaj are o garnitură de franjuri de sus pînă jos. Pentru ținuta festivă vei alege un model care se poate executa din crep sau mătase uni. Unica lui garnitură va fi un șal înnodat în dreptul taliei ca o cravată, care se continuă cu un clin pe fustă.

— Încep să înțeleg. Dar ți-aș fi recunoscătoare dacă mi-ai mai sugera cîteva idei cu care noi, cele măruntele, am mai putea „fura" cîțiva centimetri...

— În primul rînd să nu pierdem nici un milimetru din înălțimea noastră prin lărgimi exagerate, prin croieli pe orizontală, prin segmentarea siluetei cu diverse benzi de culoare, prin imprimeuri uriașe, apăsătoare, prin pălării sau gulere mari care turtesc silueta, prin poșete, cordoane sau garnituri supradimensionate. În plus, vom mai recurge la dungi verticale, croieli de sus pînă jos, decolteuri în unghi, mîneci raglan sau chimono și, la vară, vom purta mai ales rochii fără mîneci, care lungesc în mod categoric silueta. Și încă un secret: pantofii, pe cît posibil, alege-i în culoarea pielii (bej) și, firește, cu toculeț, pentru a face să pară picioarele mai lungi.

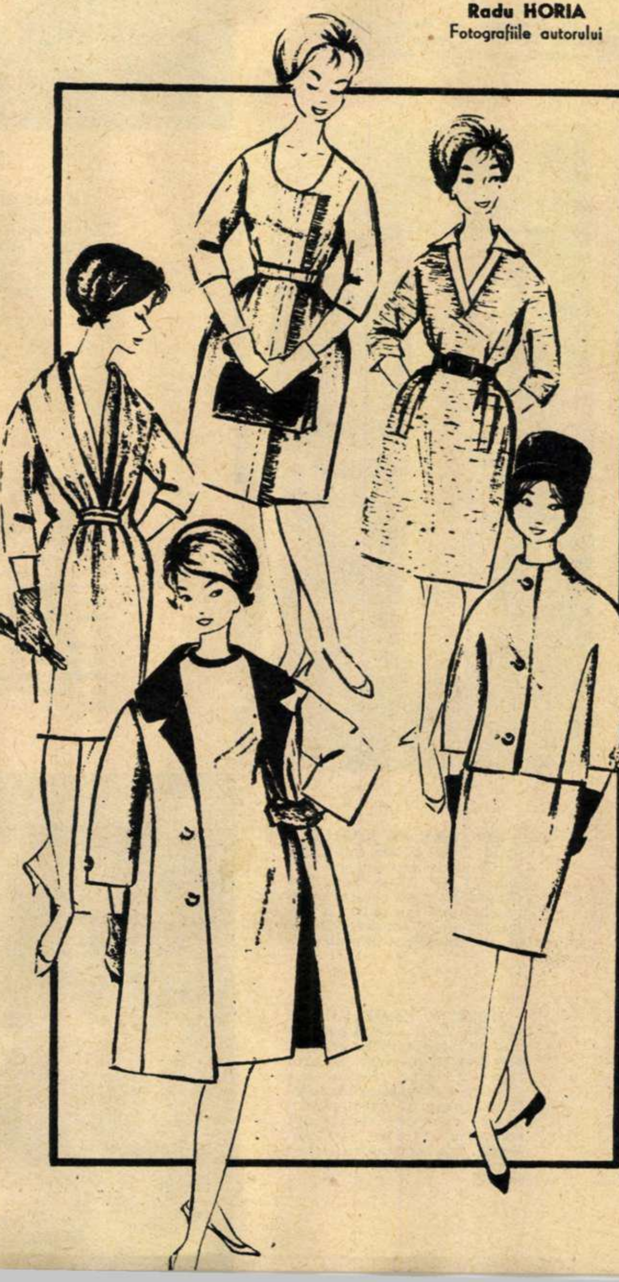

Cu ajutorul ştiinţei

APĂ POTABILĂ CU CONTRIBUŢIA SOARELUI

În unele regiuni ale însoritului Turkmenistan, condițiile naturale nu oferă locuitorilor apă de băut în cantități suficiente, adesea fiind nevoie să fie adusă cu avioanele. De aceea, obținerea apei potabile a constituit una din preocupările de seamă ale colaboratorilor științifici ai Institutului de fizico-tehnică de pe lîngă Academia de științe a R.S.S. Turkmene, care au construit o instalație experimentală ce transformă apa de mare în apă dulce, cu ajutorul... razelor de soare!

Instalația este ingenioasă prin marea ei simplitate. Ea constă dintr-un fel de ladă cu partea de sus din sticlă și cu pereții și fundul acoperiți cu un material izolant. Într-un rezervor care se află în partea de jos a lăzii se toarnă apă de mare. Sub acțiunea razelor Soarelui apa se evaporă, sarea depunîndu-se pe fund; vaporii, în contact cu sticla, se condensează, prefăcîndu-se în picături de apă dulce ce se scurg prin niște canale în recipiente speciale.

Asemenea instalații extrem de utile se pot folosi în regiunile de litoral deficitare în apă potabilă, pe pășunile secetoase sau în preajma sondelor, în plin pustiu sau pe lîngă așezările geologilor.

SERINGA-PISTOL

Cum pot fi făcute animalelor inoculări profilactice sau pur și simplu injecții, cu un consum minim de energie? Întrebarea e firească, deoarece se știe cîtă bătaie de cap le dau medicilor veterinari pacienții lor patrupezi. Întrebarea aceasta și-au pus-o și lucrătorii atelierelor de construcții experimentale ale Institutului de fiziologie al R.S.S. Ucrainene. Soluția găsită este seringa-pistol fără ac.

Ca aspect această seringă originală nu prea aduce cu semenele ei, ci mai degrabă cu un revolver. Asemănarea se datorește atît mînerului cît și țevii terminate printr-un fel de cartuș, prin care se inoculează medicamentul sau vaccinul. Acesta pătrunde imediat prin piele, fără a cauza animalului nici un fel de durere. Cantitatea substanței ce urmează să fie inoculată este dozată automat.

Seringa mai dispune în plus de o minusculă pompă hidraulică, care asigură o presiune de peste 100 de atmosfere.

ANTARCTIDA ŞI PLANETA MARTE

Nicicînd omul n-a fost nevoit să înfrunte condiții climaterice atît de aspre ca cele în care își duc munca bravii cercetători ai Antarctidei. Aici — în această vastă împărăție a gheții — furtunile de zăpadă durează zile de-a rîndul, presiunea atmosferică este considerabil scăzută (Antarctida fiind un ținut de mare altitudine), iar gerul ajunge pînă la —88,3 grade. E cea mai scăzută temperatură pe care a cunoscut-o vreodată omul — temperatură la care gazul și motorina îngheață, iar oțelul devine sfărîmicios.

Cercetările efectuate pe Antarctida aduc un aport considerabil dezvoltării unor științe ca geografia, geologia, geofizica, climatologia etc. Importanța lor nu se rezumă însă la aceste valoroase contribuții. Experiența acumulată va veni și în ajutorul viitorilor cosmonauți, în primii pași pe care îi vor face pentru cucerirea planetei Marte. Căci pe Marte clima este în multe privințe asemănătoare cu cea a Antarctidei. Și pe Marte, de pildă, temperatura se menține în timpul iernii între 50 și 80 grade sub zero. Există și o ipoteză potrivit căreia întreaga planetă ar fi acoperită de un strat gros de gheață. În orice caz, cert este că una din principalele dificultăți pe care le va înfrunta viitoarea expediție pe Marte va fi frigul. Și, în lupta împotriva lui, cosmonauților le va fi extrem de folositoare întreaga experiență a exploratorilor Antarctidei.

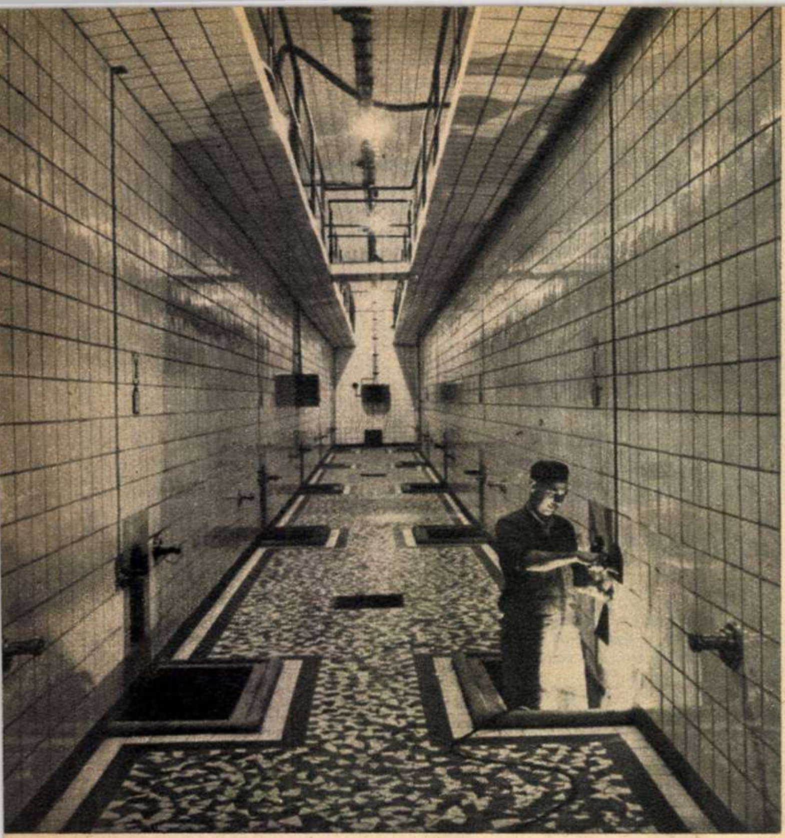

FAIANȚĂ, MOZAIC, ROBINETE NICHELATE... În aparență un imens spălător. În realitate, o modernă pivniță în R.P. Ungară, din care lipsesc tradiționalele poloboace, dar care are ascunsă în pereții ei cantitatea de 14 000 hectolitri de vin.

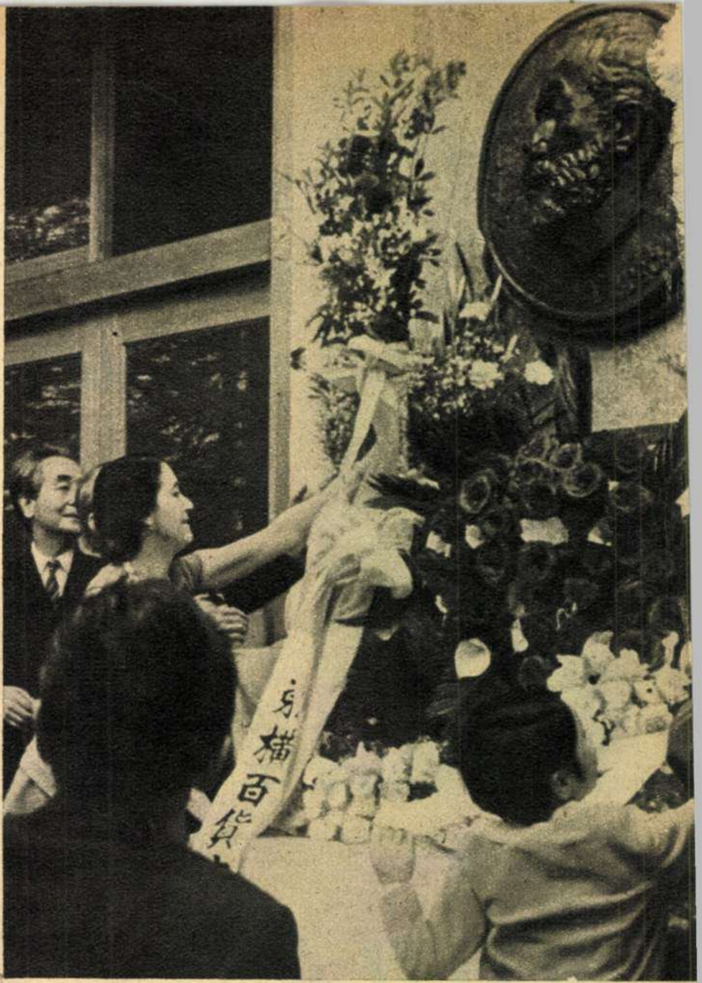

LA TOKIO a fost înființată recent o școală de balet ce va purta numele marelui compozitor rus Piotr Ilici Ceaikovski. Printre profesorii școlii se numără maestra de balet Sulamit Messerer, artistă emerită a R.S.F.S.R. În fotografie, profesori și elevi ai școlii de balet din capitala Japoniei cinstesc memoria lui Ceaikovski, depunînd coroane de flori în fața plăcii de bronz reprezentînd chipul genialului compozitor.

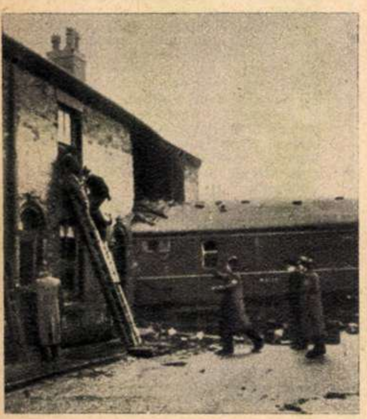

A LUAT-O RAZNA... Un accident cu totul neobișnuit s-a petrecut în apropierea orașului Oldham din Anglia. La o pantă, scăpînd de sub controlul mecanicului, un tren a trecut de stație, a sfărîmat un zid de piatră, a străbătut un cîmp, oprindu-se în cele din urmă într-o clădire.

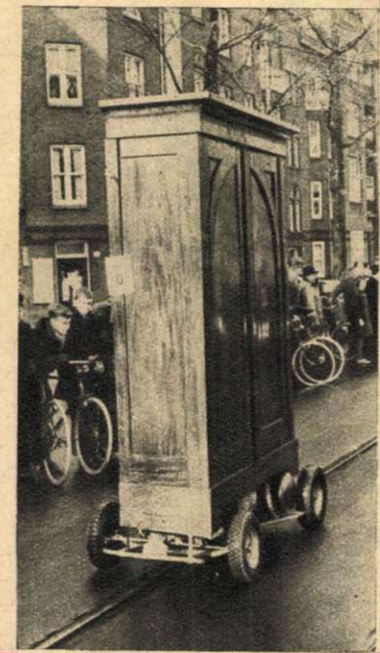

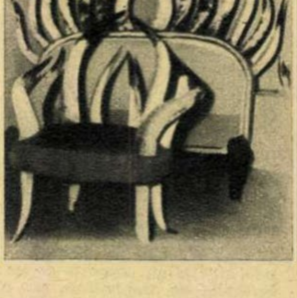

ÎN LOC DE SPĂTAR și de picioare — coarne de taur. Acestea sînt părțile componente ale unei banchete și ale unui fotoliu, prezentate la o expoziție pariziană. Cum se simt, oare, acei care, așezîndu-se pe o asemenea banchetă sau pe un asemenea fotoliu, se văd deodată împodobiți cu o „aureolă" de coarne? ➜

În jurul
globului

🠕 **ȘIFONIER PE ROȚI!** Ciudatul vehicul din fotografie participă la un concurs organizat la Amsterdam, în Olanda. În afara acestui „concurent" mai iau parte la întrecere mese, scaune, birouri și alte mobile... mobile.

MUZEUL ERMITAJ DIN LENINGRAD desfășoară o muncă laborioasă în vederea descoperirii operelor de artă ruse străvechi. Recent s-a găsit la o mănăstire din apropierea orașului Borovici o icoană valoroasă datînd din secolul al XIII-lea. În fotografie, doi cercetători științifici de la Ermitaj studiind icoana. ➜

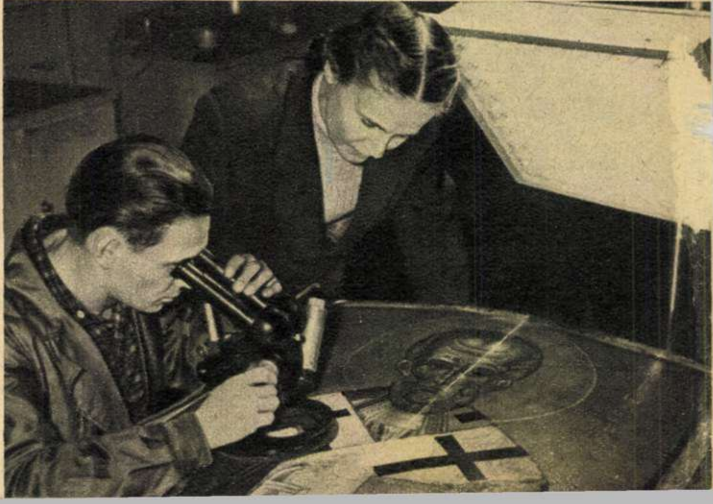

ÎNCĂ O CUPĂ LA BUCUREŞTI!

Cînd, într-un viitor mai mult sau mai puţin îndepărtat, vreun comentator sportiv îşi va propune să stabilească datele evoluţiei handbalului de-a lungul anilor, el va trebui, în mod obligatoriu, să ţină seama că:

— în anul 1956, în R.F.G., *campioană mondială* în 11, la fete, a fost *echipa R.P.R.*

— în anul 1959, în Austria, *vicecampioană mondială* în 11, la băieţi, a fost *echipa R.P.R.*

— în anul 1960, în Olanda, *campioană mondială* în 11, la fete, a fost (din nou) *echipa R.P.R.*

— în anul 1961, în R.F.G., *campioană mondială* în 7, la băieţi, a fost *echipa R.P.R.*

— în anul 1961, la Praga, „Cupa campionilor europeni“ în 7, la fete, a revenit *echipei „Ştiinţa“ din Bucureşti.*

Impozant!

Drept care îi felicităm din inimă pe eroii... statisticii, iar sportivilor din alte discipline le sugerăm să-i urmeze pe handbalişti şi pe handbaliste.

Fază din meciul revanşă Ştiinţa-Bucureşti — Dynamo-Praga, care ne-a adus la Bucureşti încă un trofeu: „Cupa campionilor europeni“.

SPORT

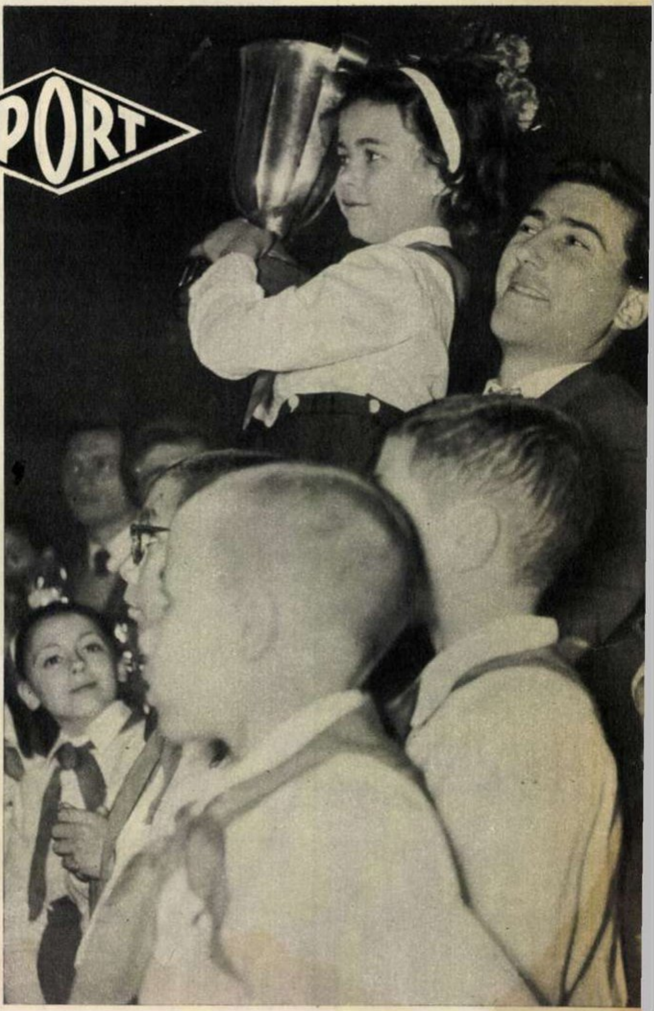

Campionii mondiali la handbal în 7 au fost primiţi în triumf de bucureşteni. M. Redl, O. Tellman, Gh. Bădulescu, P. Ivănescu, V. Hnat, I. Mozer, M. Costache II, O. Nodea, A. Bulgaru şi Gh. Covaci au fost distinşi cu înaltul titlu de maestru emerit al sportului. Iată-l, în fotografie, pe handbalistul Petre Ivănescu printre pionieri — care şi-au trimis şi ei reprezentanţii în Gara de Nord.

ENTUZIAŞTII PE STADIOANE

↑
Spre stadion, în ziua redeschiderii campionatului de fotbal...

Fază din meciul surprizelor: C.C.A.—Farul-Constanţa. →

Fotografii de Dan BÎRLĂDEANU

REDACŢIA:
Bucureşti, Piaţa Scînteii. Căsuţa Poştală 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744.

Prezentarea grafică: V. MUŞATESCU

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“.

PREŢUL REVISTEI 2 LEI

Bibl. Rep.

ASPECTE DE LA LUCRĂRILE SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

În zilele de 20, 21 şi 22 martie s-au desfăşurat lucrările primei sesiuni a celei de-a IV-a legislaturi a Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne, aleasă la 5 martie 1961.

După constituire, Marea Adunare Națională a ales Biroul celei de-a IV-a legislaturi.

În unanimitate a fost aprobată Legea pentru modificarea unor articole din Constituția R.P.R.

Marea Adunare Națională a ales în unanimitate, prin vot secret, Consiliul de Stat al R.P. Romîne. Tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, a fost ales preşedinte al Consiliului de Stat.

După ce a adoptat Legea pentru organizarea Consiliului de Miniştri al R.P.R., Marea Adunare Națională a aprobat în unanimitate lista noului guvern, în frunte cu tovarăşul Ion Gheorghe Maurer.

Au fost votate: Legea pentru înființarea consiliilor economice ale sfaturilor populare regionale şi Legea pentru ratificarea decretelor emise de Prezidiul Marii Adunări Naționale în intervalul dintre sesiuni şi a fost aleasă Comisia pentru elaborarea noii Constituții a R. P. Romîne.

Într-o atmosferă însuflețită, importantele hotărîri adoptate de Marea Adunare Națională au întrunit votul unanim al reprezentanților voinței şi năzuințelor poporului nostru.

Cu atenție şi emoție a fost ascultată cuvîntarea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej, în care au fost expuse o serie de probleme principale care se ridică în fața poporului nostru în etapa desăvîrşirii construcției socialiste.

În repetate rînduri aleşii poporului şi-au exprimat hotărîrea fermă de a nu-şi cruța nici un efort pentru a asigura realizarea minunatelor țeluri spre care ne conduce Partidul Muncitoresc Romîn.

Întîmpinat cu puternice aclamații, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn şi preşedinte al Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, îşi rosteşte cuvîntarea la tribuna Marii Adunări Naționale.